

Ε, ε, ἔψιλον, το πέμπτο γράμμα του ελλ. αλφαβ.· ως αριθμητικό, **ε´**= πέντε και πέμπτος, αλλά **ε** = 5.000. Οι αρχαίοι προέφεραν αυτό το φωνήεν **εῖ**(όπως προέφεραν και τα **ο, οὐ**). Την περίοδο αρχηγίας του Ευκλείδη (403 π.Χ.) οι Αθηναίοι υιοθέτησαν το μακρό **ε** (**Η, η**) απ' το Σαμιακό αλφάβητο. Οι Γραμμ. ονόμασαν το βραχύ **ε, ε̂ ψιλόν**, δηλ. **ε** χωρίς δάσυνση, διότι το **Ε** χρησιμοποιούνταν για να δηλωθεί η δασεία.

Στην Ιων., το **ε** αντικαθιστούσε το **ἄ, βέρεθρον ἔρσην τέσσερες** αντί **βάραθρον ἄρσην τέσσαρες**, και τα συνηρ. ρημ. σε **-άω**, όπως **όρέω, φοιτέω**.

ἔἔ ή **ἔἔἔ**, επιφών. πόνου ή θλίψεως, σε Αισχύλ. κ.λπ.

ἔ, Λατ. **se**, βλ. **οὐ**, **sui**.

ἔᾱ, επιφών. θαυμασμού ή δυσaréσκειας, Λατ. **vah!** ιδίως πριν από μία ερώτηση, **ἔα, τί χρῆμα;** σε Αισχύλ.· **ἔα, τίς οὗτος...**; σε Ευρ.

ἔᾱ, Ιων. αντί **ἦν**, παρατ. του **εἰμί** (**sum**).

ἔᾱ, Ιων. αντί **εἶα**, γ' ενικ. παρατ. του **έάω**. **Π. ἔᾱ**, Επικ. **έάα**, γ' ενικ. ενεστ.

ἔᾱγα[ᾱ], παρακ. (με ενεστ. σημασία) του **ἄγνυμι· έάγην [ᾱ]**, Παθ. αόρ. β'.

ἔᾱδα, μτχ. **έᾱδώς**, παρακ. του **άνδάνω· έᾱδον**, αόρ. β'.

έάλην ή έάλην[ᾱ], Παθ. αόρ. β' του **έλλω**.

έάλωκα[ᾱ], παρακ. του **άλίσκομαι· έάλων**, αόρ. β'.

έάν[ᾱ], **I**. σύνδ. σύνθετος από το **εί** και **άν**, επίσης συνηρ. με τα **ἦν** και **άν**, **I**. αν τυχόν, αν, ακολουθ. από υποτ. (παρόλο που το **εί** ακολουθ. από οριστ. ή ευκτ.), Επικ. **εἴ κε, αἴ κε**. **Π**. Στην Κ.Δ. το **έάν** χρησιμ. όπως ακριβώς το **επίρρ. άν** μετά από αναφορ. αντων. και συνδ., όπως το **όςέάν**, ο οποιοσδήποτε, **όςος έάν, όστις έάν, όπου έάν** κ.λπ.

έάνδανε, Ιων. αντί **ἦνδανε**, γ' ενικ. παρατ. του **άνδάνω**.

έᾱνός, -ή, -όν (έννυμι),· **I**. αυτός που είναι κατάλληλος να φορεθεί, **έανῶ λιτί**, με λεπτό ύφασμα ιδανικό να φορεθεί, δηλ. κομψό και λευκό, σε Ομήρ. **Ιλ.**· **πέπλος έᾱνός**, λεπτό, διαφανές βέλο, στο **ιδ.**· **έανοῦ κασσιτέριοι**, κασσίτερος σφυρηλατημένος ώστε να είναι κατάλληλος να φορεθεί, στο **ιδ.** **Π**. ως ουσ., **έᾱνός, ό**, λεπτό πέπλο, κατάλληλο για να το φορούν θεές και γυναίκες ευγενείς, σε Όμηρ.

έᾱξα, Επικ. αντί **ἦξα**, αόρ. α' του **ἄγνυμι**.

έαρ, έᾱρος, τό, μεταγεν. Επικ. τύπος **εἶαρ, εἶᾱρος**· συνηρ. **ἦρ, ἦρος**· Λατ. **ver, spring, έαρος νέον ίσταμένοιο**, στην αρχή της άνοιξης, σε Ομήρ. **Οδ.**· **ᾱμα τῶ έᾱρι**, στο ξεκίνημα της άνοιξης, σε Ηρόδ.· **έξ ἦρος εἰς Άρκτοῦδρον**, σε Σοφ.· μεταφ., στην ακμή ή στην καλύτερη περίοδο της ζωής, σε Ηρόδ. κ.λπ.· **έαρ όρᾱν**, αυτός που δείχνει ακμαίος και σπινθηροβόλος, σε Θεόκρ.· **γενύων έαρ**, δηλ. το πρώτο χνούδι στα μάγουλα και στο πηγούνι ενός νέου, σε Ανθ.

έαρίζω, Αττ. μέλ. **-ιῶ**, περνά την άνοιξη, σε Ξεν.

έαρῖνός, -ή, -όν, Επικ. **εἰαρῖνός**· σε άλλους ποιητές, **ἦρινός**· Λατ. **vernus**, ανοιξιάτικος, **εἰαρινή ὥρη**, η εποχή της άνοιξης, σε Ομήρ. **Ιλ.** κ.λπ.· ουδ. **ἦρινόν, -νά**, ως επίρρ., την περίοδο της άνοιξης, σε Ευρ.· **ἦρινά κελαδεῖν**, λέγεται για το χελιδόνι, σε Αριστοφ.

έαρο-τρεφής, -ές (τρέφω), αυτός που ευδοκιμεί την άνοιξη, σε Μόσχ.

έας, I. Ιων. β' ενικ. παρατ. του **εἰμί** (**sum**). **Π. έᾱς**, β' ενικ. του **έάω**.

έᾱσι, Επικ. αντί **εἰσί**, γ' πληθ. του **εἰμί** (**sum**).

έασκον, Ιων. και Επικ. παρατ. του **έάω**.

έασσα, Δωρ. μτχ. θηλ. του **εἰμί** (**sum**).

έᾱται, έατο, Ιων. αντί **ἦνται, ἦντο**, γ' πληθ. ενεστ. και παρατ. του **ἦμαι**.

έᾱτε, Ιων. β' πληθ. παρατ. του **εἰμί** (**sum**).

ἐατέος, -α, -ον, 1. ρημ. επίθ. του *ἐάω*, είμαι ανεκτός, σε Ηρόδ., Ευρ. **2.** *ἐατέον*, αυτό που πρέπει κάποιος να υποφέρει, στον ίδ., Πλάτ.

ἐ-αυτοῦ, -ῆς, -οῦ, I. δοτ. *ἐαυτῶ, -ῆ, -ῶ*, αιτ. *ἐαυτόν, -ήν, -ό*· πληθ. *ἐαυτῶν, ἐαυτοῖς, ἐαυτούς, -άς*· Ιων. **ἐωυτοῦ** κ.λπ.· Αττ. συνηρ. **αὐτοῦ** κ.λπ.· αυτοπαθ. αντων. του γ' προσ., Λατ. *sui, sibi, se*, αυτού, αυτής, αυτού κ.λπ.· πρώτα στον Ηρόδ. και Αττ.· ο Όμηρ. έχει: *ἔοαυτοῦ, οἷ αὐτῶ ἐ αὐτόν· αὐτὸ ἐφ' ἐαυτό*, αυτό καθ' αυτό, απόλυτα, σε Πλάτ.· ομοίως και *τὸ ἐφ' ἐαυτόν*, σε Θουκ.· *αὐτὸ καθ' αὐτό*, σε Πλάτ.· *ἀφ' ἐαυτοῦ*, από μόνο του, σε Θουκ. κ.λπ.· *ἐν ἐαυτοῦ, ἐντὸς ἐαυτοῦ*, Λατ. *sui compos*· *παρ' ἐαυτῶ*, στο δικό του σπίτι, σε Ξεν.· συχνά με συγκρ. και υπερθ., *ἐγένοντο ἀμείνονες αὐτοὶ ἐωυτῶν*, αυτοί που ξεπέρασαν τους εαυτούς τους, σε Ηρόδ.· *πλουσιώτεροι ἐαυτῶν*, δηλ. συνεχώς και πιο πλούσιοι, σε Θουκ. **II.** στην Αττ. *αὐτοῦ*, μερικές φορές αντί α' ή β' προσ., σε Αισχύλ., Θουκ.

ἐάφθη, πιθ. Επικ. αντί *ἤφθη*, Παθ. αόρ. α' του *ἄπτω*· *ἐπ' αὐτῶ ἀσπίς ἐάφθη* η ασπίδα επιρρίφθηκε πάνω του ή προσκολλήθηκε πάνω του, δηλ. έπεσαν μαζί, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐάω, Επικ. **εἰῶ**, Επικ. β' και γ' ενικ. *ἐάας, ἐάα*, απαρ. *ἐάαν*· παρατ. *εἶων, -ας, -α*, Ιων. και Επικ. *ἔων, ἔασκον* ή *εἴασκον*· μέλ. *ἐάσω [ᾱ]*, αόρ. α' *εἴᾱσα*, Επικ. *ἔᾱσα*, παρακ. *εἴᾱκα* — Παθ. μέλ. *ἐάσομαι*, στην Παθ. σημασία, αόρ. α' *εἰάθην*, παρακ. *εἴᾱμαι*· **I. 1.** αφήνω, ανέχομαι, επιτρέπω, δίνω άδεια, Λατ. *sinere* με αιτ. προσ. και απαρ., σε Όμηρ., Αττ. — Παθ., αυτός που παραδίνεται, εγκαταλείπει, σε Σοφ. **2.** *οὐκ ἔᾱν*, δεν ανέχομαι· και έπειτα, απαγορεύω, εμποδίζω, αποτρέπω, με αιτ. και απαρ., σε Όμηρ. κ.λπ.· συχνά ένα απαρ. μπορεί να εννοηθεί για να συμπληρώσει το νόημα, *οὐκ ἐάσει σε τοῦτο*, δεν θα σου επιτρέψει (να κάνεις) αυτό, σε Σοφ. **II. 1.** αφήνω, αδιαφορώ, με αιτ., σε Όμηρ. κ.λπ.· απόλ. *ἔασον*, αδιαφόρησε, σε Αισχύλ. — Παθ., *ἡ δ' οὖν ἐάσθω*, σε Σοφ. **2.** με την ίδια σημασία με απαρ., *κλέψαι μὲν ἐάσομεν*, θα επιτρέψουμε την επιθυμία για κλεψιά, σε Ομήρ. Ιλ.· *θεὸς τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἐάσει* (ενν. *δοῦναι*), θα δώσει το ένα πράγμα και το άλλο θα το αφήσει στην άκρη, κατά μέρος, σε Ομήρ. Οδ.· βλ. [χαίρω](#).

ἐάων[ᾱ], Επικ. αντί *ἐήων*, γεν. πληθ. του *ἐῦς*.

ἐβᾶλον, αόρ. β' του *βάλλω*.

ἐβᾶν, Επικ. αντί *ἔβησαν*, γ' πληθ. αόρ. β' του *βαίνω*.

ἐβδομ-ᾱγέτης, -ου, ὁ (ἄγω), όνομα του Απόλλωνα, στον οποίο οι Σπαρτιάτες προσέφεραν θυσίες την έβδομη μέρα κάθε μήνα, σε Αισχύλ.

ἐβδομαῖος, -α, -ον, αυτός που γίνεται την έβδομη μέρα, σε Θουκ., Ξεν.

ἐβδομάς, -άδος, ἡ, I. ο αριθμός επτά ή άθροισμα εφτά, σε Ανθ. **II.** χρονική περίοδος εφτά ημερών, εβδομάδα, σε Αριστ.· επίσης χρονική περίοδος εφτά χρόνων, επταετία, στον ίδ.

ἐβδόματος, -ον, = *ἔβδομος*, ο έβδομος, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐβδομήκοντα, οί, αἱ, τά (ἔβδομος), άκλιτ., εβδομήντα, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐβδομηκοντ-ούτης, -ου, ὁ (ἔτος), εβδομηντάχρονος· θηλ. **-οῦτις**, σε Λουκ.

ἔβδομος, -η, -ον (ἐπτά), έβδομος, Λατ. *septimus*, σε Όμηρ. κ.λπ.· *ἡ ἐβδόμη*, η έβδομη μέρα, σε Ηρόδ.

ἔβενος, ἡ, το δέντρο έβενος, το ξύλο του έβενου, σε Ηρόδ., Θεόκρ.

ἔβην, αόρ. β' του *βαίνω*.

ἔβησα, αόρ. α' (με μτβ. σημασία) του *βαίνω*.

ἐβήσετο, Επικ. αντί *-ατο*, γ' ενικ. Μέσ. αόρ. α' του *βαίνω*.

ἐβίων, αόρ. β' του *βιόω*.

ἐβιώσαο, Επικ. αντί *ἐβιώσω*, β' ενικ. αορ. α' του *βιώσκομαι*.

ἔβλαβεν, Επικ. αντί -ησαν, γ' πληθ. Παθ. αορ. β' του βλάπτω.

ἐβλάστησα, ἐβλαστον, αόρ. α' και β' του βλαστάνω.

ἔβλητο, γ' ενικ. Επικ. Παθ. αόρ. β' του βάλλω.

ἐβουλήθην, Παθ. αόρ. α' του βούλομαι.

Ἑβραῖος, ὁ, το εθνικό όνομα «Εβραῖος», σε Κ.Δ.· ως επίθ. Ἑβραϊκός, -ή, -όν, θηλ. Ἑβραῖς, -ίδος, Εβραία, στο ιδ.· ως επίρρ. Ἑβραϊστί, στη γλώσσα των Εβραίων (στα εβραϊκά), στο ιδ.

ἐβρᾶκε, γ' ενικ. αόρ. β' του *βράχω.

ἐγ, αντί ἐν, στα σύνθ. πριν από τα σύμφωνα γ, κ, ξ, χ.

ἐγ-γαιος, -α, -ον και ἐγ-γειος, -ον (γαῖα, γῆ), **I.** αυτός που βρίσκεται στην ή προέρχεται από τη χώρα, γηγενής (ντόπιος), Λατ. indigena, σε Αισχύλ. **II.** λέγεται για περιουσία, εγχώρια περιουσία, ακίνητη περιουσία μέσα σ' ένα κτήμα, σε Δημ. κ.λπ. **III.** αυτό που υπάρχει μέσα στη γη ή βγαίνει από τη γη, σε Πλάτ.

ἐγ-γέγασα, Επικ. παρακ. του ἐγ-γίγνομαι.

ἐγ-γείνωνται, γ' πληθ. υποτ. αορ. α' με μτβ. σημασία (ο ενεστ. ἐγ-γείνομαι δεν παραδίδεται), μη μυῖται εὐλὰς ἐγγείνωνται, μη τυχόν οι μύγες γεννήσουν, εκθρέψουν σκουλήκια μπαίνοντας μέσα (στα τραύματα), σε Ομήρ. Ιλ.

ἐγ-γειος, -ον (γέα, γῆ), βλ. ἔγγαιος.

ἐγγελαστής, -οῦ, ὁ, εἰρων, περιφρονητικός, σε Ευρ.

ἐγ-γελάω, μέλ. -άσομαι [ᾱ], περιγελώ, περιπαίζω, Λατ. irridere, τινί, σε Σοφ., Ευρ.· κατά τινος, σε Σοφ.

ἐγ-γενής, -ές (γί-γνομαι. **I. 1.** ἔμφυτος, εγγενής, Λατ. indigena, σε Ηρόδ., Αττ.· θεοὶ ἐγγενεῖς, οι θεοί της φυλής ή της χώρας, σε Αισχύλ. **2.** αυτός που ανήκει στο ίδιο γένος με κάποιον άλλο, συγγενικός, σε Σοφ.· επίρρ. -νώ, όπως οι συγγενείς, συγγενικά, στον ιδ. **II.** λέγεται για ιδιότητες, αυτός που είναι ἔμφυτος, σύμφυτος, σε Τραγ.

ἐγγήρᾱμα, τό, παρηγοριά για τα γηρατειά, σε Πλούτ.

ἐγ-γηράσκω, μέλ. -άσομαι [ᾱ], παρακμάζω, μαραίνομαι, σε Θουκ.

ἐγ-γίγνομαι, Ιων. και μεταγεν. γίνομαι [ĩ], μέλ. -γενήσομαι· γ' πληθ. Επικ. παρακ. ἐγγεγάᾱσι· αποθ.· **I. 1.** γέννηση ή ανατροφή, μέγALLOWMA σ' ένα μέρος, με δοτ., σε Όμηρ., Ηρόδ. **2.** λέγεται για ιδιότητες, αυτός που είναι ἔμφυτος, σύμφυτος, στον ιδ., Ευρ. **3.** λέγεται για γεγονότα και άλλα παρόμοια, συμβαίνω εντός ή ανάμεσα, τισι, σε Ηρόδ. **II.** εισέρχομαι, παρεμβαίνω, περνώ, λέγεται για χρόνο, στον ιδ., Θουκ. **III.** ἐγγίγνεται, απρόσ., επιτρέπεται ή είναι δυνατό, με απαρ., σε Ηρόδ., Αττ.

ἐγγίων[ĩ], -ον, ἔγγιστος, -η, -ον, συγκρ. και υπερθ. επίθ. από το επίρρ. ἐγγύς, κοντύτερα, πάρα πολύ κοντά· ουδ. ἔγγιον, ἔγγιστα, ως επίρρ., σε Δημ. κ.λπ.

ἐγ-γλύσσω, μόνο στον ενεστ. (γλυκύς), έχω γλυκειά γεύση, σε Ηρόδ.

ἐγ-γλύφω[ũ], μέλ. -ψω, χαράζω, σκαλίζω, σε Ηρόδ.

ἐγ-γλωττο-γάστωρ, -ορος, ὁ, ή, αυτός που ζει από τη γλώσσα του, σε Αριστοφ.

ἐγ-γλωττο-τῦπέω, μιλά μεγαλοφώνως, επιδεικτικά, σε Αριστοφ.

ἐγ-γονος, ὁ, ή, εγγονός, εγγονή, σε Πλούτ.

ἐγγράφή, ή, η καταγραφή, καταχώρηση, εγγραφή, σε Δημ.

ἐγ-γράφω[ᾱ], μέλ. -ψω, **I.** σημειώνω, επισημαίνω, ζωγραφίζω, σε Ηρόδ. **II.** εγχαράσσω, επιγράφω σε ή πάνω, στον ιδ. — Παθ., ἐγγεγραμμένος τι, αυτός που έχει γραμμένο κάτι πάνω του, σε Σοφ.· ομοίως και στον Βιργ., flores inscripti nomina. **2.** καταγράφω, καταχωρώ στο μητρώο του δήμου, ἐγγρ. τὸν

υἷὸν εἰς ἄνδρας, σε Δημ. — Παθ., εἰς τοὺς δημότας ἐγγραφεῖναι, στον ἰδ. **3.** ἐγγράφω στον κατάλογο των δικαστῶν, μηνῶ, ἐγκαλῶ, σε Αριστοφ., Δημ. **ἐγ-γυᾶλίζω**, μέλ. -ζω (γύαλον), βάζω στην παλάμη του χεριού, ἐγχειρίζω (δίνω στα χέρια κάποιου), σε Όμηρ.

ἐγγυᾶω, μέλ. -ήσω, αόρ. α' ἡγγύησα — Μέσ. μέλ. -ήσομαι· οι τύποι ἐν-εγύων, ἐν-εγύησα, ἐγ-γεγύηκα (ὅπως ἀν ἦταν το ρῆμα σύνθ. με πρόθ. ἐν ἢ ἐγ) εἶναι ἐσφαλμένοι· (ἐγγύη)· **I. 1.** δίνω ἢ ἐγχειρίζω κάτι ὡς ἐγγύηση, ἐνέχυρο, Λατ. *spodnere* καὶ στη Μέσ., ἐγγυῶμαι, γίνομαι ἐγγυητής, δέχομαι κάτι ὡς ἐγγύηση, σε Όμηρ. Οδ., Πλάτ. **2.** λέγεται γιὰ πατέρα που δίνει τὴν κόρη του σε γάμο, δίνω λόγο, ἀρραβωνιάζω, σε Ηρόδ., Ευρ. — Μέσ., λαμβάνω γυναίκα ὡς σύζυγο, μνηστεύομαι, σε Δημ. **II.** Μέσ., ἀναλαμβάνω τὴν υποχρέωση, παρέχω ἐγγύηση, σε Πλάτ. κ.λπ.· με αἰτ. καὶ ἀπαρ. μέλ. ὑπόσχομαι ἢ διαβεβαιώνω ὅτι..., σε Αριστοφ., Ξεν. **2.** με αἰτ. πράγμ., εἶμαι υπεύθυνος γιὰ, σε Δημ.

ἐγ-γύη ὅχι **ἐγγύα**, ἢ (ἐν, γύαλον), ἐνέχυρο στα χέρια κάποιου, ἐγγύηση, ἀσφάλεια, Λατ. *vadimonium*, σε Όμηρ. Οδ., Αττ.

ἐγγύησις, -εως, ἢ (ἐγγυᾶω), ἀρραβώνας, μνηστεία, σε Ἰσαίο.

ἐγγυητής, -οῦ, ὁ (ἐγγυᾶω), αὐτός που δίνει ἐγγύηση, ἐξασφάλιση, διαβεβαίωση, σε Ηρόδ., Αττ.

ἐγγυητός, -ή, -όν (ἐγγυᾶω), λέγεται γιὰ σύζυγο, ἐγγαμῆ, σε Δημ.

ἐγγύθεν[ῦ], ἐπίρρ. (ἐγγύς)· **1.** σιμά, κοντά, σε Όμηρ. Ἰλ., Αττ. **2.** με ρήματα στάσης, πλησίον, κοντινός, σε Όμηρ. **3.** με δοτ., ἐγγύθεν τινί, κοντά, πλάι σε κάποιον, σε Όμηρ. Ἰλ.· ἐπίσης με γεν., στο ἰδ.

ἐγγύθει[ῦ], ἐπίρρ., **I.** κοντά, πλησίον, με γεν., σε Όμηρ. Ἰλ.· ἀκόμη με δοτ., στο ἰδ. **II.** λέγεται γιὰ το χρόνο, κοντά στην ὥρα, στο ἰδ.

ἐγ-γυμνάζω, μέλ. -άσω, γυμνάζω, ἀσκῶ ἕνα ἀνθρώπο σε κάτι, με δοτ., σε Λουκ. — Μέσ., ἐξασκούμεαι σε, σε Πλούτ.

ἔγγυος, -ον (ἐγγύη), αὐτός που δίνει, παρέχει ἐγγύηση, σε Θέογν., Ξεν.

ἐγγυς[ῦ], ἐπίρρ., συγκρ. ἐγγυτέρω, υπερθ. ἐγγυτάτω ἢ -ύτατα· ἐπίσης ἐγγιον, ἐγγιστα· **I.** λέγεται γιὰ τόπο, κοντά, πλησίον, ἐδῶ δίπλα, σε Όμηρ.· με γεν., πλησίον, κοντά σε, στον ἰδ., Σοφ.· ἐπίσης με δοτ., σε Ευρ. **II.** λέγεται γιὰ χρόνο, κοντά στην ὥρα, σε Όμηρ., Ξεν. **III.** λέγεται γιὰ ἀριθμούς κ.λπ.· σχεδόν, σε Θουκ., Ξεν.· οὐδ' ἐγγύς, δηλ. ὅχι πολὺ κοντά, καμία σχέση, σε Πλάτ., Δημ.· ἐγγυς τοῦ τεθνάναι, σχεδόν νεκρός, σε Πλάτ. **IV.** χρησιμοποιεῖται γιὰ συγγενεῖς, συγγενικός πρὸς, συγγενής, σε Αἰσχύλ., Πλάτ. (Απὸ τὴν ἰδια ρίζα με το ἄγχι, πρβλ. [ἄγγιστος](#), [ἔγγιστος](#)).

ἐγγύτατος, -η, -ον, υπερθ. ἐπιθ., δι' ἐγγυτάτου = ἐγγυτάτω, σε Θουκ.

ἐγ-γώνιος, -ον (γωνία), αὐτός που σχηματίζει γωνία, ἰδίως ορθή γωνία, λίθοι ἐν τομῇ ἐγγώνιοι, κομμένοι τετράγωνοι, σε Θουκ.

ἐγδούπησα, Επικ. ἀντί ἐδούπησα, αόρ. α' του δουπέω.

ἐγείρω (√EGEP), Επικ. παρατ. ἔγειρον, μέλ. ἐγερῶ, αόρ. α' ἡγείρα, Επικ. ἔγειρα, παρακ. ἐγήγερκα — Παθ. μέλ. ἐγερθήσομαι, αόρ. α' ἡγέρθην, Επικ. γ' πληθ. ἐγερθεν, παρακ. ἐγήγερμαι, Επικ. αόρ. β' ἡγρόμην, γ' ενικ. ἔγρετο, προστ. ἔγρεο, ἀπαρ. ἐγρέσθαι, αμτβ. παρακ. ἐγρήγορα (ὡς ἐνεστ.), υπερσ. ἐγρηγόρη ἢ -ειν (ὡς παρατ.), Επικ. γ' πληθ. ἐγρηγόρθασι, β' πληθ. προστ. ἐγρήγορθε, ἀπαρ. ἐγρήγορθαι· **I. 1.** Ενεργ., ἀφυπνίζω, ξυπνῶ, ἐγείρω, σε Όμηρ. Ἰλ., Τραγ. **2.** διεγείρω, προκαλῶ οργή, ἀγανάκτηση, ἐγείρειν Ἄρηα, ἀνάβω, ὑποκινῶ, ὑποδαυλίζω τὸν πόλεμο, σε Όμηρ. Ἰλ. κ.λπ. **3.** ἀνασταίνω, ἐγείρω ἀπὸ τοὺς νεκρούς, σε Κ.Δ.· ἢ ἀπὸ ἀσθένειας, στο ἰδ. **4.** ἀνεγείρω ἢ ὑπώνω, οἰκοδομῶ ἕνα κτίριο, στο ἰδ. **II. 1.** Παθ., με Ενεργ. παρακ. ἐγρήγορα, ξυπνῶ, ἀφυπνίζω,

σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ. · στον αόρ. β' επίσης φυλάσσω, αργυπνών, σε Ομήρ. Ιλ. · στον παρακ. έχω ξυπνήσει, σε Όμηρ., Αττ. **2.** εξεγείρομαι, εξάπτομαι, διεγείρομαι συγκινησιακά από πάθος, συγκίνηση, σε Ησίοδ., Θουκ.
ἐγεντο, Επικ. αντί *ἐγένετο*, γ' ενικ. αόρ. β' του *γίγνομαι*.
ἐγερσί-γελως, -ωτος, ό, ή, αυτός που προκαλεί γέλιο, σε Ανθ.
ἐγερσί-θέατρος, -ον, αυτός που προκαλεί τον ενθουσιασμό του θεατρικού κοινού, σε Ανθ.
ἐγερσί-μάχας, -ου, ό, θηλ. -μάχη, αυτός που προκαλεί μάχη, σε Ανθ.
ἐγέρσιμος, -ον, αυτός από τον οποίο μπορεί κάποιος να ξυπνήσει, *ὕπνος ἐγ.*, αντίθ. προς τον ύπνο του θανάτου, σε Θεόκρ.
ἐγερσις, -εως, ή, ξύπνημα από τον ύπνο, σε Πλάτ. · έγερση, ανάσταση από τους νεκρούς, σε Κ.Δ.
ἐγερσί-φαής, -ές (φάος), αυτός που έχει ζωηρό φως, *ἐγ. λίθος*, ο πυρίτης, σε Ανθ.
ἐγερτέον, ρημ. επίθ. του *ἐγείρω*, αυτό που πρέπει κάποιος να εγείρει, σε Ευρ.
ἐγερτί[ι], (*ἐγείρω*), επίρρ., έντονα, ζωηρά, δραστήρια, σε Σοφ. · άγρυπνα, σε Ευρ.
ἐγερτικός, -ή, -όν (ἐγείρω), αυτός που ξυπνά, που προκαλεί διέγερση, *τινος*, σε Πλάτ.
ἐγήγερμαι, Παθ. παρακ. του *ἐγείρω*.
ἐγήρα, γ' ενικ. αορ. β' του *γηράσκω*.
ἐγ-καθέζομαι, μέλ. -*εδοῦμαι*, αποθ., κάθομαι ή τοποθετώ τον εαυτό μου σε ένα μέρος, *εἰς θαῖκον*, σε Αριστοφ. · στρατοπεδεύω σε κάποιο σημείο, σε Θουκ.
ἐγ-καθηβάω, μέλ. -*ήσω*, εισέρχομαι στη νεότητά μου, σε Ευρ.
ἐγ-κάθημαι, αποθ., κάθομαι μέσα ή πάνω σε κάτι, σε Ξεν. · ενεδρεύω, σε Αριστοφ.
ἐγ-καθιδρύω, μέλ. -*ήσω [ῶ]*, εγείρω, ιδρύω, στήνω, τοποθετώ, σε Ευρ.
ἐγ-καθίζω, Ιων. -**κατίζω**, Αττ. μέλ. -*ῶ*, **I.** καθίζω κάποιον σε κάποιο μέρος ή πάνω σε κάτι, σε Πλάτ. · ομοίως και στο Μέσ. αόρ. α', *ναὸν ἐγκαθείσατο*, ίδρυσε ένα ναό εκεί, σε Ευρ. **II.** Μέσ., καταλαμβάνω τη θέση, τον θρόνο κάποιου, σε Ηρόδ.
ἐγ-καθήμι, μέλ. -*καθήσω*, κατεβάζω, στέλνω μέσα, τοποθετώ ως φρουρά, σε Πλούτ.
ἐγ-καθίστημι, μέλ. -*καταστήσω* · **I.** τοποθετώ ή διορίζω ως βασιλιά ή αρχηγό, σε Ευρ., Θουκ. · τοποθετώ ως φρουρά σε κάποιο μέρος, σε Δημ. **II.** Παθ., με αόρ. β', παρακ. και υπερσ. Ενεργ., γίνομαι τύραννος σε κάποιο μέρος, σε Θουκ.
ἐγ-καθοράω, I. βλέπω, παρατηρώ με προσοχή, σε Πλούτ. **II.** παρατηρώ κάτι σε άνθρωπο ή πράγμα, στον ίδ.
ἐγ-καθορμίζομαι, Αττ. μέλ. -*ιοῦμαι*, Μέσ., εισέρχομαι στο λιμάνι, ελλιμενίζομαι, αγκυροβολώ, σε Θουκ.
ἐγ-καθυβρίζω, μέλ. -*σω*, οχλαγωγώ, στασιάζω, διάγω βίο έκλυτο, ξεφαντώνω, σε Ευρ.
ἐγκαίνια, τά (κοινός), γιορτή ανανέωσης, ανακαίνισης, ιδίως αυτή που καθιερώθηκε από τον Ιούδα Μακκ. την περίοδο της ανοικοδόμησης του Ναού, σε Κ.Δ.
ἐγκαινίζω, μέλ. -*σω*, ανανεώνω, εγκαινιάζω — Παθ., σε Κ.Δ.
ἐγ-καίω, μέλ. -*καύσω*, **I.** καίω, θερμαίνω, ζεσταίνω σε φωτιά, σε Ευρ. **II.** ανάβω μια φωτιά σ' ένα μέρος, σε Πλούτ.

ἐγ-κᾶκέω, μέλ. -ήσω (κακός), αποθαρρύνομαι, δειλιάζω, κουράζομαι, βαριέμαι, σε Κ.Δ.

ἐγ-κᾶλέω, μέλ. -έσω, παρακ. -κέκληκα· **I.** απαιτώ δικαστικά μια οφειλή, χρέος, σε Ξεν. κ.λπ. **II.** αποδίδω κατηγορία κατά ενός προσώπου, φόνον *ἐγκαλεῖν τινι*, αποδίδω κατηγορία, εγκαλώ κάποιον για φόνο, σε Σοφ., Πλάτ.· κατηγορώ, *τινί*, σε Θουκ. κ.λπ.· *ἐγκ. τι*, αποδίδω κατηγορία, σε Σοφ., Θουκ. **ἐγ-καλλωπίζομαι**, Παθ., περηφανεύομαι, καυχίμαι για κάτι, με δοτ., σε Πλούτ.

ἐγκαλλώπισμα, τό, κόσμημα, στολίδι, σε Θουκ.

ἐγκαλυμμός, ό, κάλυψη, σκέπασμα, συσκευασία, περιτύλιγμα, σε Αριστοφ.

ἐγ-καλύπτω, μέλ. -ψω· **I.** καλύπτω ένα πράγμα, σκεπάζω, σε Αριστοφ. — Παθ., περικαλύπτομαι ή περιτυλίγομαι, στον ίδ., Ξεν. **II.** Μέσ., κρύβομαι, σκεπάζω το πρόσωπό μου, σε Αριστοφ. κ.λπ.· λέγεται για ανθρώπους που βρίσκονται κοντά στο θάνατο, σε Ξεν., Πλάτ.· ως σημάδι ντροπής, στον ίδ.

ἐγκάμπτω, μέλ. -ψω, λυγίζω προς τα μέσα, λυγίζω, σε Ξεν.

ἐγ-κᾶνάσσω, μέλ. -ζω, εκχέω, χύνω κρασί, σε Ευρ., Αριστοφ.

ἐγ-κᾶνᾷχάομαι, αποθ., δημιουργώ, παράγω θόρυβο, *ἐγκ. κόχλω*, παράγω ήχο φυσώντας τον «κόχλο» (μεγάλο κοχύλι), σε Θεόκρ.

ἐγ-κάπτω, μέλ. -ψω, παρακ. -κέκᾶφα· καταβροχθίζω με λαιμαργία, υφαρπάζω, σε Αριστοφ.

ἐγ-κᾶρος, ό (κάρ, κάρα), εγκέφαλος, σε Ανθ.

ἐγ-καρπος, -ον, αυτός που περιέχει καρπό, σε Σοφ.

ἐγ-κάρσιος, -α, -ον (βλ. [ἐπι-κάρσιος](#)), πλάγιος, λοξός, σε Θουκ.

ἐγ-καρτερέω, μέλ. -ήσω· **1.** επιμένω ή εμμένω σ' ένα πράγμα, με δοτ., σε Θουκ., Ξεν. **2.** με αιτ., αναμένω με σταθερότητα, με συνέπεια, σε Ευρ. **3.** απόλ., υπομένω, μένω ατάραχος, σε Πλούτ.

ἐγκᾶτα, τά, δοτ. *ἐγκᾶσι* (έν), τα εσωτερικά, σωθικά, εντόσθια, Λατ. *intestina*, σε Όμηρ.

ἐγ-καταγηράσκω, μέλ. -άσομαι, γερνώ σε, *έν πενία*, σε Πλούτ.

ἐγ-καταδέω, μέλ. -δήσω, δένω σταθερά σε, σε Πλάτ.

ἐγ-καταδύνω, αόρ. β' -κατέδυν, βυθίζομαι χαμηλότερα, *ὔδασιν*, σε Ανθ.

ἐγ-καταζεύγνυμι, μέλ. -ζεύζω, συναρμόζω, *τί τινι*, σε Σοφ.

ἐγ-κατάθοιτο, γ' ενικ. ευκτ. αόρ. β' του *ἐγκατατίθεμαι*.

ἐγ-κατακαίω, μέλ. -καύσω, καίω μέσα, σε Λουκ.

ἐγ-κατάκειμαι, Παθ., **1.** κείμει, βρίσκομαι, είμαι ξαπλωμένος, με δοτ., σε Θέογν. **2.** βρίσκομαι στο κρεβάτι, κοιμάμαι, σε Αριστοφ.

ἐγ-κατακλίνω[τι], μέλ. -κλινῶ, βάζω κάποιον για ύπνο σε κάποιο μέρος, σε Αριστοφ. — Παθ., ξαπλώνω, πλαγιάζω σε, στον ίδ.

ἐγ-κατακοιμάομαι, Παθ., ξαπλώνω, κοιμάμαι σ' ένα μέρος, σε Ηρόδ.

ἐγ-κατακρούω μέλ. -σω, καρφώνω· *ἐγκ. χορείαν τοῖς μύσταις*, κτυπώ στο μέτρο του χορού των μυστών, σε Αριστοφ.

ἐγ-καταλαμβάνω, μέλ. -λήψομαι, καταλαμβάνω ένα μέρος, κάνω κυκλωτική κίνηση, σφίγγω τον κλοιό, σε Θουκ.· *ἐγκ. τινά ὄρκοις*, περιορίζω, εξαναγκάζω με όρκους, σε Αισχίν.

ἐγ-καταλέγω, μέλ. -ζω· **I.** οικοδομώ, γ' πληθ. Παθ. αόρ. β' *ἐγκατελέγησαν*, οικοδομήθηκαν (μέσα στο τείχος), σε Θουκ. **II.** υπολογίζω, συγκαταλέγω, σε Λουκ.· στρατολογώ στρατιώτες, σε Ανθ.

ἐγ-καταλείπω, μέλ. -ψω· **1.** αφήνω πίσω, σε Ησίοδ., Θουκ. κ.λπ. **2.** αφήνω κάποιον σε κίνδυνο, στον ίδ. κ.λπ. **3.** αφήνω, παραλείπω, σε Ηρόδ. **II.** Παθ., μένω πίσω, υπολείπομαι σε αγώνα δρόμου, στον ίδ.

ἐγ-κατάληψις, -εως, ἡ, αιχμαλώτιση σ' ένα μέρος, αιχμαλωσία, σύλληψη, σε Θουκ.

ἐγ-καταλογίζομαι, αποθ., συνυπολογίζω, συγκαταλογίζω, σε Ισαίο.

ἐγ-καταμίγνυμαι, Παθ., συμπλέκομαι, καυγαδίζω, έρχομαι στα χέρια, με δοτ., σε Ισοκρ.

ἐγ-καταπήγνυμι, μέλ. -πήζω, σπρώχνω σταθερά, αποφασιστικά, με δοτ., σε Ομήρ. Οδ.

ἐγ-καταπίπτω, ποιητ. αόρ. β' *ἐνικάππεσον*, πέφτω πάνω, ρίχνω τον εαυτό μου πάνω σε κάτι, με δοτ., σε Ανθ.

ἐγ-καταπλέκω, μέλ. -πλέζω, συμπλέκω, αναμειγνύω, ανακατεύω, σε Ξεν.

ἐγ-καταρράπτω, μέλ. -ψω, ράβω, προσθέτω κομμάτι, σε Ξεν.

ἐγ-κατασκήπτω, μέλ. -ψω, **I.** πέφτω σαν αστροπελέκι, κεραυνός, αστραπή· λέγεται για επιδημίες, ξεσπώ, ξεκινώ, σε Θουκ. **II.** μτβ., εξακοντίζω στο μέσο ή εναντίον κάποιου, πέφτω με ορμή, λέγεται για αστροπελέκι, σε Αισχύλ., Σοφ.

ἐγ-κατασπείρω, μέλ. -σπερῶ, διασκορπίζω μέσα ή μεταξύ, σε Πλούτ.

ἐγ-καταστοιχειόω, μέλ. -ώσω, εμφυτεύω τις πρώτες αρχές, *τί τι*, σε Πλούτ.

ἐγ-κατασφάττω, μέλ. -ζω, σφάζω σ' ένα μέρος, σε Πλούτ.

ἐγ-κατατέμνω, μέλ. *τεμῶ*, κατακόβω μέσα, σε Πλάτ.

ἐγ-κατατίθεμαι, Μέσ., *ἰμάντα τεῶ ἑγκάτθεο κόλπῳ* (Επικ. προστ. αόρ. β') βάλε, τοποθέτησε τον ἰμάντα γύρω από τη μέση σου, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἄτην ἐῶ ἑγκάτθετο θυμῶ*, συσσωρευμένο, κληροδοτημένο κακό στην καρδιά του, σε Ομήρ. Οδ.· *τελαμῶνα ἐῦ ἑγκάτθετο τέχνῃ*, που σχεδίασε, φιλοτέχνησε την ζώνη με την τέχνη του, στο ίδ.

ἐγ-καταχέω, μέλ. -χεῶ, εκχύνω, χύνω επί πλέον, σε Ανθ.

ἐγ-κάτθεο, Επικ. αντί *ἐγ-κατάθου*, προστ. αορ. β' του *ἐγκατατίθεμαι*·

ἐγκάτθετο, γ' ενικ. οριστ.

ἐγ-κατιλλώπτω, μέλ. -ψω, εμπαίζω, κοροϊδεύω, σαρκάζω, *τινί*, σε Αισχύλ.

ἐγ-κατοικέω, μέλ. -ήσω, μένω, διαμένω, κατοικώ σ' έναν τόπο, σε Ηρόδ.

ἐγ-κατοικοδομέω, μέλ. -ήσω· **I.** χτίζω, οικοδομώ σε μια περιοχή, σε Θουκ. **II.** περιτειχίζω, εγκλείω, σε Αισχίν.

ἐγκᾶτον, βλ. [ἐγκατα](#).

ἐγκαυμα, -ατος, τό (ἐγκαίω), σημάδι από κάψιμο, σε Λουκ.

ἐγ-κείμαι, μέλ. -κείσομαι· χρησιμ. ως Παθ. του *ἐντίθημι*· **I. 1.** βρίσκομαι σε, περιβάλλομαι με, καλύπτομαι από (ρούχα), σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. **2.** *ἐγκείσθαι τινι*, αναμειγνύομαι, ενυπάρχω σε κάτι, σε Ευρ. **II. 1.** διώκω, πιέζω επίμονα· λέγεται για στρατεύματα, διώκω τον εχθρό, σε Θουκ.· με επίθ. ή επίρρ., *πολλὸς ἐνέκειτο*, ήταν πολύ επείγων, σε Ηρόδ.· *πολλὸς ἐγκείται*, αυτός που επιμένει πολύ σ' ένα πράγμα, με δοτ., σε Δημ. **2.** αυτός που είναι αφοσιωμένος, αφιερωμένος σε κάποιον, σε Θεόκρ.

ἐγ-κείρω, μόνο σε μτχ. Παθ. παρακ., *ἐγκεκαρμένῳ κάρᾳ*, με κουρεμένο κεφάλι, σε Ευρ.

ἐγ-κέκλιναι, Παθ. παρακ. του *ἐγκλίνω*.

ἐγ-κεκολάμμαι, Παθ. παρακ. του *ἐγκολάπτω*.

ἐγκέλευμα ή -ευσμα, τό, προτροπή, παρακίνηση, σε Ξεν.

ἐγκέλευστος, -ον, παροτρυσμένος, αυτός που έχει προσταχθεί, αυτός που έχει δεχθεί διαταγή, διατεταγμένος, σε Ξεν.

ἐγ-κελεύω, μέλ. -σω, παροτρύνω, παρακινώ, σε Αισχύλ.· με δοτ., σε Ξεν.· *σαλπίζω έφοδο*, σε Πλούτ.

ἐγ-κεντρίς, -ίδος, ἡ (κέντρον), κεντρί εντόμων, σε Αριστοφ.· βούκεντρο, σε Ξεν.

ἐγ-κεράννῃμι ἢ -ύω, μέλ. -*κεράσω* [ᾶ], αναμειγνύω, ιδίως λέγεται για κρασί, σε Ομήρ. Ιλ. — Μέσ., αναμειγνύομαι, ανακατεύομαι· μεταφ., εφευρίσκω, φτιάχνω, παρασκευάζω, σε Ηρόδ.

ἐγ-κερτομέω, μέλ. -*ήσω*, εμπαίζω, περιγελώ, βρίζω, *τινί*, σε Ευρ.

ἐγ-κέφαλος, ὁ (κεφαλή),· **I.** αυτό που βρίσκεται μέσα στο κρανίο, μυαλό, σε Όμηρ. κ.λπ. **II.** ψίχα νεαρών φοινίκων που μπορεί να φαγωθεί, σε Ξεν.

ἐγ-κεχρημένος, μτχ. Παθ. παρακ. του *ἐγχράω*.

ἐγ-κῖθᾶρίζω, μέλ. -*ίσω*, παίζω την ἄρπα ανάμεσα, σε Όμηρ. Ὑμν.

ἐγ-κλείω, Ιων. -**κλήϊω**, Αττ. -**κλήω**, μέλ. -*κλείσω*, Ιων. -*κληῖσω*· **I.** κλείνω (τις πύλες), σε Ηρόδ., Πλάτ. **II. 1.** κλείνω, περιορίζω εντός, — Παθ., *ἐρκέων ἐγκεκλημένος* (αντί *ἐντὸς ἐρκέων κεκλημένος*), σε Σοφ.· *δόμοις ἐγκεκλημένος*, στον ίδ. **2.** γενικά, περιορίζω, *γλῶσσαν ἐγκλήσας*, στον ίδ. **III.** Μέσ., κλείνω τον εαυτό μου μέσα, κλείνομαι μέσα, σε Ξεν.

ἐγκλημα, -ατος, τό (ἐγκαλέω), κατηγορία, μήνυση, καταγγελία, σε Σοφ. κ.λπ.· *ἐγκλήματα ἔχειντινός* = *ἐγκαλεῖν τινι*, σε Θουκ.· *ἐγκλημα διαλύεσθαι*, στον ίδ.

ἐγκληματικός, -ή, -όν, επίδικος, σε Αριστ.

ἐγ-κληρος, -ον, 1. αυτός που έχει κλήρο, μερίδιο σε κάποιο πράγμα, με γεν., σε Σοφ.· *λαχεῖν ἐγκληρά τινι*, να έχεις ίσο μερίδιο με τον άλλο, στον ίδ. **2.** έχω μερίδιο από κληρονομιά, ο κληρονόμος, η κληρονόμος, σε Ευρ. **3.** *ἐγκληρος εὐνή*, γάμος που επιφέρει πλούτο, στον ίδ.· *ἐγκ. πεδία, γη* - κτήματα που περιήλθαν στην κατοχή, στην ιδιοκτησία κάποιου ως κληρονομιά, στον ίδ.

ἐγκλήω, Αττ. αντί *ἐγκλείω*.

ἐγκλιδόν, επίρρ., κεκλιμένα, γερτά, σκυφτά, λοξά, σε Όμηρ. Ὑμν.

ἐγ-κλίνω[ι], μέλ. -*κλινῶ*, Παθ. παρακ. -*κέκλιμαι*· **I. 1.** κλίνω προς τα μέσα, σε Ξεν. **2.** Παθ., κλίνω πάνω σε κάποιον, ακουμπώ, στηρίζομαι πάνω σε κάποιον, στον ίδ.· μεταφ., *πόνος ὕμμι ἐγκέκλιται*, ο κόπος, η φροντίδα πέφτει πάνω σας, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** *ἐγκλίνειν νῶτόν τινι*, να στρέφει κάποιος την πλάτη, τα νώτα του προς κάποιον άλλο, σε Ευρ. **II. 1.** αμτβ., να υποχωρείς, να τρέπεις σε φυγή, Λατ. *inclinari*, σε Ξεν. κ.λπ. **2.** εκτρέπομαι, παρακμάζω, γίνομαι χειρότερος, σε Πλούτ.

ἐγ-κοιλαίνω, μέλ. -*ἄνω*, κοιλαίνω, βαθουλώνω, δημιουργώ κοιλότητα, σε Ηρόδ.

ἐγ-κοίλος, -ον, κοίλος, βαθουλός, σε Πλάτ.

ἐγ-κοιμίζω, μέλ. -*ίσω*, αποκοιμίζω, κοιμίζω (σ' ένα μέρος), σε Ανθ.

ἐγ-κοισϋρόομαι, Παθ., ντύνομαι με πολυτέλεια όπως η Κοισύρα (μία γυναίκα της οικογενείας των Αλκμεωνιδών), *ἐγκεκοισυρωμένη*, σε Αριστοφ.

ἐγ-κοιτάς, -άδας, ἡ (κοίτη), αυτή που χρησιμεύει ως κοίτη, σε Ανθ.

ἐγ-κολάπτω, μέλ. -*ψω*, περικόπτω, σκαλίζω πάνω σε πέτρα, σε Ηρόδ.

ἐγ-κοληβάζω, πέφτω με δύναμη πάνω σε κάποιον, ρουφώ, καταπίνω, σε Αριστοφ. (ἀγν. προέλ.).

ἐγ-κολπίζω, μέλ. -*ίσω*, σχηματίζω κόλπο, σε Στράβ.

ἐγ-κομβόομαι, Μέσ., δένω κάτι πάνω μου, είμαι ζωσμένος, σε Κ.Δ.

ἐγ-κονέω, μέλ. -*ήσω*, είμαι γρήγορος και δραστήριος, σπεύδω, επισπεύδω, επιταχύνω, σε Όμηρ., Σοφ. κ.λπ.

ἐγ-κονίομαι, Μέσ., (κονίω), ρίχνω πάνω μου σκόνη πριν την πάλη, σε Ξεν.

ἐγκοπέυς, -έως, ὁ, εργαλείο (λιθοξόου) κατάλληλο για κοπή λίθων, κοπίδι, σκαρπέλλο, σε Λουκ.

ἐγκοπή, ἡ, εμπόδιο, κώλυμα, σε Κ.Δ.

ἐγκοπος, -ον, κατάκοπος, σε Ανθ.

ἐγ-κόπτω, μέλ. -ψω, εμποδίζω, παρακωλύω, δημιουργώ εμπόδια, σε Κ.Δ.

ἐγ-κορδυλέω, μέλ. -ήσω (κορδύλη), περιτυλίγω σε κουβέρτες — Παθ.,

ἐγκεκορδυλημένη, σε Αριστοφ.

ἐγ-κοσμέω, μέλ. -ήσω, τακτοποιώ, βάζω σε τάξη, με δοτ., σε Ομήρ. Οδ.

ἐγ-κοτέω, μέλ. -ήσω, αγανακτώ με κάποιον, *τινί*, σε Αισχύλ.

ἔγ-κοτος, -ον, **I.** αυτός που έχει μέσα του οργή, έχθρα, κακία, σε Αισχύλ. **II.**

ως ουσ., μνησικακία, οργή, μίσος, *ἔγκοτον ἔχειν τινί*, να τρέφεις μίσος

εναντίον κάποιου, σε Ηρόδ.

ἐγ-κράζω, μέλ. -κράζομαι, αόρ. β' -έκρᾱγον· φωνάζω δυνατά σε κάποιον, *τινί*,

σε Αριστοφ.· *ἐπί τινα*, σε Θουκ.

ἐγκράτεια, ἡ, **I.** κυριαρχία, εξουσία, επιβολή πάνω σε άνθρωπο ή πράγμα,

ἐγκρ. ἑαυτοῦ, αυτοέλεγχος, σε Πλάτ. **II.** απόλ., αυτοέλεγχος, Λατ. continentia, σε Ξεν.

ἐγ-κράτης, -ές (κράτος· **I.** αυτός που κατέχει δύναμη, εξουσία, σε Σοφ. **II.**

αυτός που κρατά γερά, ρωμαλέα, δυνατά, σε Αισχύλ., Σοφ. **III.** με γεν.

πράγμ., αυτός που έχει την εξουσία πάνω σ' ένα πράγμα, ο κύριός του, Λατ.

compro rei, σε Ηρόδ., Σοφ.· *ναὸς ἐγκρατῆ πόδα*, σχοινί που συγκρατεί, ελέγχει

το πλοίο, σχοινί του κυριότερου ιστίου του πλοίου, στον ιδ.· *ἐγκρατῆς ἑαυτοῦ*,

αυτός που ορίζει, εξουσιάζει, είναι κύριος του εαυτού του, σε Πλάτ. **IV.** *ἐπίρρ.*

-τῶς, με χέρι στιβαρό, δυνατό, σε Θουκ.

ἐγ-κρίνω[ι], μέλ. -κρίνω, **I.** συνυπολογίζω ή υπολογίζω ανάμεσα, σε Ευρ. **II.**

παραδέχομαι, εγκρίνω τον εκλεγμένο, *εἰς τὴν γερουσίαν*, σε Δημ.· γενικά,

παραδέχομαι, αποδέχομαι, επιδοκιμάζω, σε Πλάτ.

ἔγκρισις, -εως, ἡ, ἐγκριση, άδεια εισόδου σε αθλητικό αγώνα, σε Λουκ.

ἐγκρίτέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει κάποιος να αποδεχθεί, να παραδεχτεί,

σε Πλάτ.

ἐγ-κροτέω, μέλ. -ήσω, χτυπώ πάνω στο έδαφος, χτυπώ στο ρυθμό της

μελωδίας, σε Θεόκρ. — Μέσ., επιτίθεμαι ο ένας εναντίον του άλλου, σε Ευρ.

ἐγ-κρούω, μέλ. -σω· **I.** κτυπώ, καρφώνω μέσα, μπήγω, σε Αριστοφ.· πλήττω,

κτυπώ, σε Ανθ. **II.** χορεύω, ορχούμαι, σε Αριστοφ.

ἐγ-κρύπτω, μέλ. -ψω, αόρ. α' -έκρυψα· **1.** κρύβω, καταχωνιάζω μέσα σ' ένα

μέρος, με δοτ., σε Ομήρ. Οδ. **2.** φυλάω κρυμμένο, σε Αριστοφ.

ἐγ-κρυφιάζω (κρύφιος), αμτβ., κρύβομαι, ενεργώ στα κρυφά, σε Αριστοφ.

ἐγ-κρυφιάςᾱρτος, ὁ (κρύφιος), καρβέλι ψωμιού ψημένο στις στάχτες, σε

Λουκ.

ἐγ-κτάομαι, μέλ. -ήσομαι, απόλ., αποκτώ κτήματα σε μία ξένη χώρα, σε

Ηρόδ., Δημ.

ἔγκλημα, -ατος, τό, κτήμα που κατέχει κάποιος σε μία ξένη περιοχή, σε Δημ.

ἔγκτησις, Δωρ. **ἔγκτασις**, -εως, ἡ, κατοχή, ιδιοκτησία γης σε μία περιοχή από

ένα ξένο, σε Ξεν.· το δικαίωμα του να κατέχεις τέτοια γη που έχει

παραχωρηθεί ως δωρεά σε ξένους, σε Ψήφ. Βυζ. παρά Δημ.

ἐγ-κυκάω, μέλ. -ήσω, αναμειγνύω, σε Αριστοφ.

ἐγ-κυκλέομαι, Παθ., περιστρέφω τα μάτια· μεταφ., εξαπατούμαι, σε Αριστοφ.

ἐγ-κύκλιος, -ον (κύκλος), **I.** κυκλικός, στρογγυλεμένος, σφαιρικός, θολωτός,

σε Ευρ., Αισχίν. **II.** αυτός που περιστρέφεται σε κύκλο, περιοδικός, σε Δημ.·

συνήθης, τακτικός, Λατ. quotidianus, σε Ισοκρ. κ.λπ.

ἐγ-κυκλόω, μέλ. -ώσω, **I.** κινώ κάτι γύρω, μέσα σε ένα κύκλο, *τι*, σε Ευρ. **II.**

Παθ., περιβάλλομαι, περικυκλώνομαι, *φωνή μέ τις ἐγκεκύκλωται*, μία φωνή

ήχησε γύρω μου, σε Αριστοφ. **III.** Μέσ., περιφέρομαι, περιπλανιέμαι σ' ένα μέρος, με αιτ., σε Πλούτ.

ἐγκύκλωσις, -εως, ή, περικύκλωση.

ἐγ-κϋλίνδω, μέλ. -κϋλίσω [ῖ], περιτυλίγω, περιβάλλω· μεταφ. στην Παθ., μπλεγμένος, αναμεμειγμένος, μπερδεμένος, *εἷς τι*, σε Ξεν.

ἐγ-κϋμων, -ον, γεν. -ονος (κϋμα II), ἐγκυος, σε Ξεν.· *ἐγκϋμων τευχέων*, αυτός που «εγκυμονεί» τα όπλα, λέγεται για το δούρειο ίππο της Τροίας, σε Ευρ.

ἔγ-κυος, -ον (κϋώ), = το προηγ., σε Ηρόδ.

ἐγ-κϋπτω, μέλ. -ψω, σκϋβώ και βλέπω μέσα, σε Πλάτ.· *ἐγκ.* *εἷς τι*, κοιτώ, ερευνώ εξονυχιστικά, από κοντά, σε Ηρόδ.· *ἀπόλ.*, *ἐγκεκϋφότες*, σκυμμένοι στο έδαφος, στη γη, σε Αριστοφ., Θουκ.

ἐγ-κυρέω, μέλ. -ήσω, = *ἐγκύρω*, σε Ηρόδ.

ἐγ-κϋρῶ[ϋ], μέλ. -κϋρσω, αόρ. α' -έκυρσα· συναντώ, βρίσκω τυχαία, συναπαντώ, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ., Ηρόδ.

ἐγκωμιάζω, παρατ. *ἐν-εκωμιάζον*, μέλ. -άσω και -άσομαι, παρακ.

ἐγκεκωμιάκα (οι φέροντες αύξηση χρόνοι σχηματίζονται σαν να είναι σύνθετο το ρήμα από τα *ἐν* και *κῶμος* κι όχι προερχόμενο κατευθείαν από το *ἐγκώμιον*)· υμνώ, εξυμνώ, εκθειάζω, επαινώ κάποιον, *ἐπίτινι*, για κάτι, σε Πλάτ. — Παθ., εγκωμιάζομαι, σε Ηρόδ.

ἐγ-κῶμιος, -ον (κῶμη),· **I.** μέσα ή από την ίδια κῶμη ή τόπο, ντόπιος, σε Ησίοδ. **II. 1.** (*κῶμος*) αυτός που ανήκει σε Βακχική επινίκεια γιορτή κατά τη διάρκεια της οποίας ο νικητής οδηγούνταν σπíti συνοδευόμενος από πομπή, συνοδεία μουσικής και χορού. **2.** *ἐγκῶμιον*, τό, τιμητικό τραγουδι για κατακτητή, επαινετική, υμνητική ωδή, σε Αριστοφ., Πλάτ.

ἔγνωκα, ἔγνωσμαι, Ενεργ. και Παθ. παρακ. του *γι-γνώσκω*.

ἔγνων, αόρ. β' του *γι-γνώσκω*.

ἐγράφη[ᾱ], Παθ. αόρ. β' του *γράφω*.

ἔγραψα, Ενεργ. αόρ. α' του *γράφω*.

ἔγρε-κϋδοιμος, -ον, αυτός που εγείρει, που ξυπνάει τον κρότο του πολέμου, σε Ησίοδ.

ἔγρε-μάχης, -ου, ὁ (μάχη), αυτός που διεγείρει τη μάχη, την ξυπνά, σε Σοφ.

ἔγρεο, ἔγρετο, β' και γ' ενικ. Επικ. Παθ. αόρ. β' του *ἐγείρω*.

ἔγρεσί-κωμος, -ον, αυτός που ξεσηκώνει για διασκέδαση, εγείρει σε κραιπάλη ή βακχική πομπή, σε Ανθ.

ἐγρήγορα, ἐγρήγορθε, -θαι, -θασι, τύποι παρακ. του *ἐγείρω*.

ἐγρηγορόων, Επικ. μτχ., όπως αν προερχόταν από ενεστ. *ἐγρηγοράω* (= *ἐγείρομαι*), άγρυπνος, σε εγρήγορση, σε Ομήρ. Οδ.

ἐγρηγορτί[ῖ], (ἐγείρω), άγρυπνα, προσεκτικά, σε Όμηρ.

ἐγρήσσω (ἐγείρω), άγρυπνώ, σε Όμηρ.

ἔγροιτο, γ' ενικ. ευκτ. Επικ. Παθ. αορ. β' του *ἐγείρω*· **ἐγρόμενος,** μτχ.

ἔγρω, μεταγεν. τύπος του *ἐγείρω*· προστ. *ἔγρετε*.

***ἐγχαίνω,** βλ. **ἐγγάσκω**.

ἐγ-χᾱλινῶω, μέλ. -ώσω, βάζω χαλινάρι στο στόμα ενός αλόγου, με αιτ., σε Βάβρ. — Παθ., λέγεται για άλογα, το να έχουν το χαλινάρι μέσα στα στόματά τους, σε Ηρόδ., Ξεν.

ἔγ-χαλκος, -ον, αυτός που περιέχει χαλκό· πλούσιος σε χαλκό, σε Ανθ.

ἐγ-χάνη, γ' ενικ. υποτ. αορ. β' του *ἐγ-χάσκω*· **ἐγ-χᾱνοῦμαι,** μέλ.

ἐγ-χᾱράσσω, μέλ. -ζω, χαράσσω πάνω σε κάτι, σε Πλούτ.

ἐγ-χάσκω, μέλ. -χανοῦμαι, απαρ. αορ. β' ἐγγανειν (όπως αν προερχόταν από το *ἐγγαίνω)· **I.** χάσκω, μένω με το στόμα ανοικτό, σε Λουκ. **II.** μορφάζω σαρκαστικά ή χλευάζω, κοροϊδεύω κάποιον, με δοτ., σε Αριστοφ.
ἐγ-χέζω, μέλ. -χέσω ή χεσοῦμαι, παρακ. ἐγκέχοδα· Λατ. incasare, σε Αριστοφ.· με αιτ., βρίσκομαι σε φρικώδη τρόπο, στον ιδ.
ἐγγχείη, ή, Επικ. τύπος του ἔγχος, δόρυ, κοντάρι, λόγχη, σε Όμηρ.· γεν. πληθ. ἐγγχειών, δοτ. ἐγγχείησι.
ἐγ-χέιη, Επικ. αντί ἐγ-χέη, γ' ενικ. υποτ. ενεστ. του ἐγ-χέω.
ἐγ-χειρέω, μέλ. -ήσω (χείρ)· **1.** βάζω το χέρι μου σε κάτι, επιχειρώ κάτι, με δοτ. πράγμα., σε Ευρ., Θουκ.· με απαρ., σε Ξεν. κ.λπ.· απόλ., επιχειρώ, αρχίζω, σε Σοφ., Θουκ. **2.** απλώνω τα χέρια σε, προσβάλλω, επιτίθεμαι, κάνω επίθεση, τινι, στον ιδ., Ξεν.
ἐγγχείρημα, -ατος, τό, επιχείρηση, προσπάθεια, εγγχείρημα, σε Σοφ., Πλάτ. κ.λπ.
ἐγγχείρησις, -εως, ή, επιχείρηση, προσπάθεια, σε Θουκ., Πλούτ.
ἐγγχειρητέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει κάποιος να επιχειρήσει, σε Ξεν.
ἐγγχειρητής, -οῦ, ό, αυτός που αναλαμβάνει ένα έργο, ρισοκίνδυνος, σε Αριστοφ.
ἐγγχειρητικός, -ή, -όν, τολμηρός, θαρραλέος, ρισοκίνδυνος, σε Ξεν.
ἐγ-χειρίδιος, -ον (έν, χείρ)· **I.** αυτός που κρατιέται στο χέρι, σε Αισχύλ. **II.** ως ουσ., ἐγγχειρίδιον, τό, μαχαίρι, στίλετο, σε Ηρόδ.
ἐγ-χειρίζω, μέλ. Αττ. -ῖω, παρακ. -κεχείρικα· **I.** τοποθετώ στα χέρια κάποιου, εμπιστεύομαι, τι ή τινά τινι, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. — Παθ., ἐγγχειρίζεσθαί τι, να εμπιστεύεται κάποιος ένα πράγμα σε κάποιον άλλο, σε Λουκ. **II.** Μέσ., αναλαμβάνω, αντιμετωπίζω (δυσκολίες), κινδύνους, σε Θουκ.
ἐγ-χειρί-θετος, -ον, αυτός που δίνεται ή εναποτίθεται στα χέρια κάποιου, σε Ηρόδ.
ἐγγέλειος, -α, -ον, ο σχετικός με χέλι· τάγγελεια (κρέα), σάρκα χελιού, σε Αριστοφ.
ἐγγχελυσ ή ἐγγέλυσ, ή, σπανίως ό, γεν. -εως ή -υος, πληθ. ἐγγέλεις, -υες ή -υς, γεν. -έων ή -ύων, δοτ. -εσι ή -υσι (βλ. [ἔγχις](#))· χέλι, Λατ. anguilla, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ. κ.λπ.
ἐγγχελυ-ωπός, -όν (ῶψ), αυτός που έχει πρόσωπο, όψη χελιού, σε Λουκ.
ἐγγχεσί-μωρος, -ον, αυτός που μάχεται με δόρυ, κοντάρι, σε Όμηρ. (η κατάληξη -μωρος είναι αμφιβ., πρβλ. [ιό-μωρος](#), [ύλακό-μωρος](#)).
ἐγγέσ-πᾶλος, -ον (πάλλω), αυτός που χειρίζεται, πάλλει το δόρυ, σε Ομήρ. Ιλ.
ἐγ-χέω, μέλ. -χεῶ, αόρ. α' ἐν-έχεα, Επικ. ἐν-έχενα, Επικ. γ' ενικ. υποτ. ἐγγχή, Επικ. ἐγγχείη· Παθ. παρακ. -κέχῃμαι· **I. 1.** εκχύνω, χύνω μέσα, μέθω ἐγγ. δεπάεσσι, σε Ομήρ. Οδ.· οἶνον ἐς κύλικα, σε Ηρόδ.· ἐγγχεῖν, γεμίζω με κρασί, γεμίζω το ποτήρι, σε Ξεν. κ.λπ. — Μέσ., γεμίζω το ποτήρι μου, σε Αριστοφ. **2.** λέγεται για στέρα ανατικείμενα, ρίχνω, εξακοντίζω κάτι, σε Ομήρ. Οδ. **II.** με αιτ. που δηλώνει το αγγείο, γεμίζω με το να χύνω μέσα, σε Ξεν. **III.** ἐγγχεῖν ὕδωρ τινί, δηλ. γεμίζω την κλεψύδραν (βλ. αυτ.), σε Δημ.
ἐγ-χθόνιος, -ον, αυτός που είναι μέσα στη ή προέρχεται από τη γη, σε Ανθ.
ἔγχος, τό, I. δόρυ, κοντάρι, λόγχη, συχνά στον Όμηρ., αυτό που αποτελείται από δύο μέρη, αἰχμή και δόρυ, δηλ. κεφαλή (λόγχη μεταλλική) και κοντάρι, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** οποιοδήποτε όπλο, ξίφος, σπαθί, σε Σοφ., Ευρ.· μεταφ., φροντίδος ἔγχος, σε Σοφ. (πιθ. συγγενές προς τη √AK σε ἀκή, ἀκών).
ἔγχουσα, ή, το φυτό ἄγχουσα, από τη ρίζα του οποίου παράγεται κόκκινη βαφή, σε Ξεν. (άγν. προέλ.).

ἐγ-χράω και **-χραύω**, όπως το *ἐγχρίπτω*, ωθώ, Λατ. *impingere*, σε Ηρόδ.:
μτχ. Παθ. παρακ., ἦσαν ἐγκεκρημένοι (ενν. πόλεμοι), υπήρχαν πόλεμοι, στον
ιδ.

ἐγ-χρέμτομαι, αποθ., φτύνω, βγάζω φλέγματα, σε Λουκ.

ἐγ-χρήζω, χρειάζομαι, ἐγχρηρίζοντα, τα αναγκαία, σε Λουκ.

ἐγ-χρίπτω ή **-χρίπτω**, αόρ. α' -ἐχριμψα, — Παθ. αόρ. α' ἐνεχρίμφθην· **I.**
φέρνω κοντά σε, τῶ (τέρματι) ἐγχρίμψας, παραλίγο να αγγίξει το τέρμα, σε
Ομήρ. Ιλ.: ἐγχρ.τὴν βᾶριν τῇ γῇ, φέρνω το πλοίο κοντά στη ξηρά, σε Ηρόδ. **II.**
αμτβ., έρχομαι κοντά, πλησιάζω, τινί, σε Σοφ.: ομοίως και στην Παθ.,
ἐγχριμφθεὶς πύλῃσιν, σε Ομήρ. Ιλ.: αἶχμῃ ὁστέω ἐγχριμφθεῖσα, η αιχμή που
σπρώχνεται μέχρι το κόκκαλο, στο ιδ.: ἀσπίδ' (δηλ. ἀσπίδι) ἐνιχριμφθεὶς,
έσπασε την ασπίδα του, στο ιδ.

ἐγχριστος, -ον, αυτός που επιχρίεται σαν αλοιφή, που αλείφεται, σε Θεόκρ.

ἐγ-χρίω[ι], μέλ. -σω· **I.** τρίβω, αλείφω, τινί, με κάτι, σε Ανθ. **II.** κεντώ,
κεντριζώ, τινί, σε Πλάτ.

ἐγ-χρονίζω, μέλ. Αττ. -ῖω, χρονίζω, αργοπορώ, σε Θουκ. — Παθ., καθίσταμαι
χρόνιος, σε Πλάτ.

ἐγ-χρώζομαι, παρακ. ἐγκέχρωσμαι — Παθ., βάφομαι με ανεξίτηλο χρώμα·
μεταφ., συγχωνεύομαι, ανακατεύομαι, με δοτ., σε Αριστ.

ἐγ-χύνω, μεταγεν. τύπος του ἐγγέω, σε Λουκ.

ἐγ-χυτρίζω, μέλ. -σω, ρίχνω παιδιά σε πήλινο αγγείο· απ' όπου, αποκτείνω,
σκοτώνω, ξεπαστρεύω, σε Αριστοφ.

ἐγ-χωρέω, μέλ. -ήσω, παρέχω χώρο για να γίνει κάτι, επιτρέπω, δίνω άδεια,
σε Ηρόδ., Ξεν.: απρόσ., ἐγχωρεῖ, είναι δυνατό, επιτρέπεται, με δοτ. προσ. και
απαρ., σε Πλάτ., Ξεν. κ.λπ.: απόλ., ἔτι ἐγχωρεῖ, υπάρχει ακόμη καιρός, χρόνος,
σε Πλάτ.

ἐγ-χώριος, -ον και -α, -ον (χώρα)· **1.** αυτός που είναι ή προέρχεται από τη
χώρα, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** ως ουσ., ο κάτοικος μιας χώρας, σε Σοφ., Ευρ. **3.** τὸ
ἐγχώριον ως επίρρ., σύμφωνα με τη συνήθεια του τόπου, σε Θουκ.

ἐγ-χωρος, -ον (χώρα), = το προηγ., σε Σοφ.

ἐγώ, **I.** Επικ. ἐγών πριν από φωνήεντα, αντων. του α' προσ.: Λατ. *ego*, εγώ·
επιτετ. ἔγωγε, Λατ. *equidem*, εγώ τουλάχιστον, από μέρους μου, για εμένα, σε
Όμηρ., Αττικ.: Δωρ. ἐγώγα, ἐγώνγα, σε Αριστοφ.: Βοιωτ. **ιώνγα**, **ιώγα**, στον
ιδ. **II.** η *ME* εμφανίζεται στις πλάγιες πτώσεις, δηλ. γεν. ἐμοῦ, εγκλιτ. μοῦ, *Ιων.*
και Επικ. ἐμέο, ἐμεῦ, μεν, Επικ. επίσης ἐμέθεν, δοτ. ἐμοί, εγκλιτ. μοί, Δωρ.
ἐμίν, αιτ. ἐμέ, εγκλιτ. με. **III.** δυϊκ., ονομ. και αιτ. **νώ**, *Ιων.* και Επικ. **νῶϊ**
(πρβλ. Λατ. *nos*), γεν. και δοτ. νῶν, Επικ. νῶϊν. **IV.** πληθ., ονομ. **ἡμεῖς**: *Αιολ.*
ἄμμες: Δωρ. ἄμες — γεν. ἡμῶν, *Ιων.* ἡμέων, Επικ. ἡμείων, Δωρ. ἄμμων —
δοτ. ἡμῖν, στους Αττ. ποιητές επίσης ἡμίν (ῖ) ή ἡμιν· *Αιολ.* και Δωρ. ἄμμῖν,
ἄμμῖ, Δωρ. επίσης ἰμίν· — αιτ. ἡμᾶς, *Ιων.* ἡμέας· *Αιολ.* ἄμμε, Δωρ. ἰμέ.

ἐγῶδα, **ἐγῶμαι**, κράση του ἐγὼ οἶδα, ἐγὼ οἶμαι.

ἐγών, **ἐγώγα**, **ἐγώνγα**, διαλεκτικοί τύποι του ἐγὼ, ἔγωγε.

ἐδάην, αόρ. β' του *δάω.

ἔδαισα, αόρ. α' του δαίνυμι.

ἔδακον, αόρ. β' του δάκνω.

ἐδάμην[ᾱ], Επικ. Παθ. αόρ. β' του δαμάζω.

ἐδᾶνός, -ή, -όν (ἔδω), αυτός που μπορεί να φαγωθεί· ἐδανόν, τό, η τροφή, σε
Αισχύλ.

ἐδᾶνός, -ή, -όν (πιθ. από ἀδεῖν, ἡδύς), γλυκός, νόστιμος, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐδάρην[ᾱ], Παθ. αόρ. β' του δείρω.

ἔδαρθον, με μεταθ. από τύπο *ἔδρα̃θον*, αόρ. β' του *δέρκομαι*.

ἔδασάμην, Μέσ. αόρ. α' του *δατέομαι*.

ἔδαφίζω, Αττ. μέλ. *-ῖω*, ισοπεδώνω, εξομαλύνω το έδαφος, σε Κ.Δ.

ἔδαφος, -εος, τό, (πιθ. από την ίδια ρίζα με τα *όδός, οὔδας*)· **1.** πυθμένας, θεμέλιο, βάση κάθε πράγματος, σε Θουκ.· *ἔδαφος νηός*, καρίνα πλοίου, αμπάρι (το κύτος) πλοίου, σε Ομήρ. Οδ.· *ἔδ. ποταμοῦ*, σε Ξεν. **2.** κατώϊ, δάπεδο, *οἴκου*, σε Ηρόδ.· *καθαιρεῖν εἰς τὸ ἔδαφος*, κατεδαφίζω, σε Θουκ. **3.** έδαφος, χώμα, γη, σε Αισχίν., Δημ.

ἔδδεια, Επικ. αντί *ἔδεια*, αόρ. α' του *δείδω*.

ἔδέγμην, Επικ. συγκοπτ. αόρ. β' του *δέχομαι*.

ἔδεδέατο, Ιων. αντί *-εντο*, γ' πληθ. Παθ. υπερσ. του *δέω*, δένω.

ἔδεδμήατο, Ιων. αντί *ἔδέδμηντο*, γ' πληθ. Παθ. υπερσ. του *δέμω*.

ἔδεήθην, αόρ. α' του *δέομαι*, θέλω.

ἔδέθην, Παθ. αόρ. α' του *δέω*, δένω.

ἔδεθλον, τό (ἔδος), κάθισμα, θέση, κατοικία, διαμονή, σε Αισχύλ.

ἔδειδόμεν, -δισαν, Επικ. α' και γ' πληθ. υπερσ. του *δείδω*.

ἔδειρα, αόρ. α' του *δέρω*.

ἔδεκτο, γ' ενικ. Επικ. συγκεκ. αορ. β' του *δέχομαι*.

ἔδεσμα, -ατος, τό (ἔδω), τροφή, φαγητό· πληθ., «φαγώσιμα», σε Βατραχομ., Πλάτ.

ἔδεστέον, ρημ. επίθ. του *ἔδω*, αυτό που πρέπει κάποιος να φάει, σε Πλάτ.

ἔδεστής, -οῦ, ὁ (ἔδω), αυτός που τρώει, ο φαγάς, σε Ηρόδ.

ἔδεστός, -ή, -όν (ἔδω), φαγώσιμος, αυτός που φαγώθηκε, που καταναλώθηκε, σε Σοφ.

ἔδήδεσμαι, Παθ. παρακ. του *ἐσθίω*· **ἔδήδοκα**, Ενεργ. παρακ.

ἔδήδοται, γ' ενικ. Παθ. παρακ. του *ἔδω*.

ἔδηδώς, μτχ. παρακ. του *ἔδω*.

ἔδητύς, -ύος, ή, τροφή, φαγητό, (ἔδω), σε Όμηρ.

ἔδήχθην, Παθ. αόρ. α' του *δάκνω*.

ἔδίδαξα, παρακ. του *διδάσκω*.

ἔδμεναι, Επικ. αντί *ἔδειν*, απαρ. του *ἔδω*.

ἔδμήθην, Παθ. αόρ. α' του *δαμάω*.

ἔδνάομαι, = *ἐδνόομαι*, σε Ευρ.

ἔδνον, τό (πιθ. από τα *άδειν, ήδύς*)· **I.** κυρίως στον πληθ. **ἔδνα**, Επικ. **ἔεδνα**, το γαμήλιο δώρο που προσφέρει ο μνηστήρας στη νύφη ή στους γονεῖς της (*φερνή*, η προίκα της νύφης), σε Όμηρ., Αισχύλ. **II.** τα γαμήλια δώρα που προσφέρονταν στη νύφη από τους ανθρώπους της οικογένειάς της, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ.

ἔδνόω, μέλ. *-ώσω* (ἔδνον)· **I.** δίνω υπόσχεση για γαμήλια δώρα, προικίζω, αρραβωνιάζω την κόρη, σε Θεόκρ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Ομήρ. Οδ. **II.** στη Μέσ. επίσης, νυμφεύομαι, παντρεύομαι, σε Ανθ.

ἔδνωτής, Επικ. **ἔεδν-**, *-οῦ, ὁ*· μνηστήρας, σε Ομήρ. Ιλ.

ἔδοκεῦμεν, Δωρ. αντί *ἔδοκοῦμεν*, α' πληθ. παρατ. του *δοκέω*.

ἔδομαι, μέλ. του *ἔδω* και *ἐσθίω*.

ἔδοντι, Δωρ. αντί *ἔδουσι*, γ' πληθ. του *ἔδω*.

ἔδοξα, αόρ. α' του *δοκέω*.

ἔδος, -εος, τό (ἔζομαι)· **I.** μέρος που μπορεί να καθίσει κάποιος. **1.** έδρα, θρόνος, κάθισμα, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** κατοικία, διαμονή, σε Όμηρ. κ.λπ.· ναός, σε Πλάτ., Ξεν. κ.λπ. **3.** θεμέλιο, θέση, βάθρο, σε Ησίοδ., Ανθ. **II.** η πράξη του

καθίσματος, *οὐχ ἔδος ἐστί*, δεν είναι καιρός για να καθίσει κάποιος ακίνητος, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐδοῦμαι, μέλ. του *ἔζομαι*.

ἔδρα, Επικ. και Ιων. **ἔδρη, ἡ**, (ἔδος), **I.** μέρος που κάθεται κάποιος· **1.** ἔδρα, θρόνος, κάθισμα, σε Όμηρ.· τιμητική θέση, σε Ομήρ. Ιλ., Ξεν. **2.** οικητήριο θεών, ιερό, ναός, σε Πίνδ., Τραγ. **3.** το μέρος ή ο τόπος κάθε πράγματος, σε Ηρόδ.· *ἐξ ἔδρας*, έξω από τη σωστή του θέση, σε Ευρ.· θεμέλιο, βάση, σε Πλούτ. **4.** *ἡ ἔδρα τοῦ ἵππου*, η πλάτη του αλόγου, πάνω στη οποία κάθεται ο αναβάτης, αυτός που το ιππεύει, σε Ξεν. **5.** *ἔδραι*, τα σημεία του ορίζοντα στα οποία εμφανίζονται οι οίωνοί, σε Αισχύλ., Ευρ. **II.** **1.** η κίνηση καθίσματος κάποιου, σε Αισχύλ., Σοφ.· λέγεται για στάση, *γονυπετεῖς ἔδραι*, γονάτισμα, σε Ευρ. **2.** απραξία, αδράνεια, χρονοτριβή, καθυστέρηση, σε Ηρόδ., Θουκ.· *οὐχ ἔδρας ἀκμή*, δεν είναι εποχή για να αδρανήσει κάποιος, σε Σοφ. **3.** συνεδρίαση κάποιου συμβουλίου, στον ιδ. **III.** οπίσθια, πρωκτός, γλουτοί, σε Ηρόδ.

ἐδράζω, μέλ. *-άσω*, κάνω κάτι να καθίσει, τοποθετώ, σε Ανθ.

ἐδρᾶθον, ποιητ. αντί *ἐδαρθον*, αόρ. β' του *δαρθάνω*.

ἐδραῖος, -α, -ον και -ος, -ον (ἔδρα), **I.** **1.** καθιστός, καθημένος, σε Ξεν., Πλάτ.

2. *ἐδραία ράχis*, η ράχη του αλόγου πάνω στην οποία καθεταί ο αναβάτης, σε Ευρ. **II.** αυτός που κάθεται ασάλευτος, ακίνητος, σταθερός, στον ιδ., Πλάτ.

ἐδραῖωμα, -ατος, τό, θεμέλιο, βάση, σε Κ.Δ.

ἐδρᾶκον, αόρ. β' του *δέρκομαι*.

ἐδρᾶμον, αόρ. β' του *τρέχω*.

ἐδρᾶν, αόρ. β' του *διδράσκω*· **ἔδρᾶν**, γ' πληθ.

ἐδρᾶνον, τό, ποιητ. τύπος του *ἔδρα*· **I.** κάθισμα, διαμονή, σε Αισχύλ., Σοφ. **II.** στήριγμα, ἔρεισμα, (λέγεται για άγκυρα), σε Ανθ.

ἔδρη, ἡ, Επικ. και Ιων. αντί *ἔδρα*.

ἔδρησα, Ιων. αντί *ἐδρᾶσα*, αόρ. α' του *δράω*.

ἐδριάω, I. καθίζω ή τοποθετώ — Παθ., κάθομαι, σε Επικ. τύπους γ' πληθ.

ενεστ. και παρατ., *ἐδριόωνται, ἐδριόωντο*, σε Όμηρ., Ησίοδ.· *απαρ.*,

ἐδριάασθαι, στον ιδ. **II.** αμτβ. στην Ενεργ., κάθομαι, σε Θεόκρ.

ἔδρο-στρόφος, ό (ἔδρα, στρέφω), παλαιστής που ρίχνει κάτω τον αντίπαλό του με παλαιστικό κόλπο (τρικλοποδιά), σε Θεόκρ.

ἔδυν, αόρ. β' του *δύω*· επίσης, Επικ. γ' πληθ. του *ἔδυσαν*.

ἔδυνεάτο, Ιων. αντί *ἐδύναντο*, γ' πληθ. παρατ. του *δύναμαι*.

ἔδω, αρχαίος Επικ. ενεστ. αντί Αττ. **ἐσθίω**, Επικ. *απαρ. ἔδμεναι*, παρατ. *ἔδον*,

Ιων. γ' ενικ. *ἔδεσκε*, μέλ. *ἔδομαι*, μτχ. παρακ. *ἐδηδώς* — Παθ. παρακ.

ἐδήδοται· **I.** τρώω, σε Όμηρ.· λέγεται για θηρία, τρώω, καταβροχθίζω, στον ιδ.· λέγεται για σκουλήκια, μασουλώ, τραγανίζω, στον ιδ. **II.** κατατρώω, καταβροχθίζω, καταναλώνω, *βίοτον, κτήματα*, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης, *ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες*, στον ιδ.

ἔδωδή, ἡ, 1. τροφή, φαγητό, τρόφιμα, σε Όμηρ., Πλάτ. **2.** σανό για βόδια, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** δόλωμα για ψάρια, σε Θεόκρ.

ἔδώδιμος, -ον, σε Ηρόδ., *-η, -ον*· φαγώσιμος, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· *ἔδώδιμα, τά*, τροφές, προμήθειες, σε Θουκ.

ἔδωκα, αόρ. α' του *δίδωμι*.

ἔδώλιον, τό (ἔδος), **I.** κάθισμα, κυρίως στον πληθ., καθίσματα, σε Αισχύλ., Σοφ. **II.** σ' ένα πλοίο, *ἔδωλια* είναι τα καθίσματα κωπηλασίας ή ακριβέστερα το ημικατάστρωμα πλοίου, σε Ηρόδ., Σοφ., Ευρ.

ἔε, ποιητ. αντί ἔ, αυτόν, αιτ. του *οὔ*.

ἔεδνα, Επικ. αντί *ἔδνα*· **ἔεδνόω, -ωτής**, Επικ. αντί *ἔδν-*.

ἑικοσάβοιος, ἑείκοσι, ἑικόσορος, ἑικοστός, Επικ. ἀντί *εἴκοσ-*.
ἐείλεον, Επικ. ἀντί *εἴλεον*, παρατ. του *εἴλω*.
ἔειπα, ἔειπον, Επικ. ἀντί *εἶπα*, *εἶπον*.
ἔεις, Επικ. ἀντί *εἷς*.
ἐισάμην, -αο, Επικ. ἀόρ. του *εἶδομαι* (βλ. [εἶδω](#) Α)· μτχ. [ἐεισάμενος](#).
ἐείσατο, γ' ενικ. Επικ. αορ. του *εἶμι* (ibo)· β' δυϊκ. ἐεισάσθην.
ἐέλδομαι, ἐέλδωρ, Επικ. ἀντί *ἔλδομαι*, *ἔλδωρ*.
ἐέλμεθα, α' πληθ. Επικ. Παθ. παρακ. του *εἴλω*· μτχ. ἐελμένος.
ἐέλπομαι, Επικ. ἀντί *ἔλπομαι*.
ἐέλσαι, Επικ. απαρ. αορ. α' του *εἴλω*.
ἐεργάσθω, ἔεργε, ἐεργμένος, ἐεργνυμι, ἐέργω, Επικ. ἀντί *εἶργ-*.
ἐερμένος, μτχ. Επικ. Παθ. παρακ. του *εἶρω*.
ἐέρση, ἐερσήεις, Επικ. ἀντί *ἔρση*, *έρσήεις*.
ἐέρτο, γ' ενικ. Επικ. Παθ. υπερσ. του *εἶρω*.
ἐέρχατο, γ' πληθ. Επικ. Παθ. υπερσ. του *εἶργω*.

ἐέσσατο, γ' ενικ. Επικ. Μέσ. αορ. α' του ἴζω.

ἐέσσατο, γ' ενικ. Επικ. Μέσ. αορ. του ἔννυμι.

ἐεστο, γ' ενικ. Επικ. Παθ. υπερσ. του ἔννυμι.

ἐζευγμαι, Παθ. παρακ. του ζεύγνυμι.

ἐζεύχθην, Παθ. αόρ. α' του ζεύγνυμι.

ἐζομαι ($\sqrt{ED}$), παρατ. και αόρ. β' ἐζόμην, Παθ. αόρ. α' ἔσθην· καθίζω τον εαυτό μου, κάθομαι, ἐν λέκτρῳ, ἐπὶ δίφρῳ, κατὰ κλισμούς, σε Όμηρ.· ἐπὶ χθονὶ ἐζέσθην, κατέβηκαν στη γη, καταδύθηκαν από ένα ζεύγος σκάλες, σε Ομήρ.

Ιλ.· πρβλ. **καθέζομαι**. **Π.** δεν υπάρχει Ενεργ. ενεστ., ἔζω, θέτω, τοποθετώ· αν και, όπως και αυτό, έχουμε μτβ. τύπους εἶσα, Μέσ. εἰσάμην, Μέσ. μέλ.

εἴσομαι, Παθ. παρακ. εἶμαι· βλ. **εἶσα**.

ἐζωσμαι, Παθ. παρακ. του ζώννυμι.

ἐή, θηλ. του ἐός, δική του.

ἐή, επιφών. όπως ἔ ή ἔ ἔ.

ἐη, Ιων. αντί ἦ, γ' ενικ. υποτ. του εἰμί (sum).

ἐην, Επικ. αντί ἦν, γ' ενικ. παρατ. του εἰμί (sum).

ἐήνδ'ανον, Επικ. αντί ἦνδ'ανον, παρατ. του ἀνδάνω.

ἐῆος, γεν. αρσ. του ἐϋς.

ἐης, Επικ. αντί ἦς, γεν. θηλ. του ὅς, της οποίας· αλλά **ἐῆς**, γεν. του ὅς, δικός του.

ἐησθα, Επικ. β' ενικ., Επικ. αντί ἦς, β' ενικ. παρατ. του εἰμί (sum).

ἐησι, Επικ. αντί ἦ, γ' ενικ. υποτ. ενεστ. του εἰμί (sum).

ἐθαῖνον, αόρ. β' του θνήσκω.

ἐθάς, -άδος, ὁ, ἡ (**ἐθος**), συνηθισμένος, μαθημένος, εξοικειωμένος με κάτι, με γεν., σε Θουκ., Πλούτ.

ἐθειρα, ἡ, τρίχα, χρησιμ. από τον Όμηρο στον πληθ., είτε δηλώνοντας τη χαίτη του αλόγου είτε το λοφίο με τρίχες αλόγου της περικεφαλαίας· αργότερα στον ενικ. και πληθ., λέγεται για τα μαλλιά του κεφαλιού, σε Αισχύλ., Ευρ. κ.λπ.· λέγεται για τη χαίτη ενός λιονταριού, σε Θεόκρ.

ἐθειράζω, μέλ. -άσω, διατηρώ μακριά μαλλιά, σε Θεόκρ.

ἐθειρίω, άπαξ στον Όμηρ., καλλιεργώ, περιποιούμαι χωράφι (άγν. προέλ.).

ἐθειλημός, -όν (**ἐθέλω**), εκούσιος, πρόθυμος, εθελούσιος, σε Ησίοδ.

ἐθέλησθα, Επικ. αντί ἐθέλης, β' ενικ. υποτ. του ἔθελω.

ἐθελοδοουλεία, ἡ, εκούσια δουλεία, σε Πλάτ.

ἐθελό-δουλος, -ον, αυτός που γίνεται δούλος με τη θέλησή του, σε Πλάτ.

ἐθελο-θρησκεία, ἡ, ανεξιθρησκεία, ελεύθερη επιλογή λατρείας, σε Κ.Δ.

ἐθελοκᾶκέω, μέλ. -ήσω, είμαι χαλαρός στα καθήκοντά μου, προσποιούμαι επιτηδευμένα τον δειλό, σε Ηρόδ.

ἐθελό-κᾶκος, -ον, αυτός που επιδιώκει να είναι κακός ή δειλός.

ἐθελοντηδόν (**ἐθέλω**), επίρρ., εκούσια, σε Θουκ.

ἐθελοντήν (**ἐθέλω**), επίρρ., εθελούσια, εκούσια, σε Ηρόδ.

ἐθελοντήρ, -ῆρος, ὁ (**ἐθέλω**), αυτός που προσφέρεται εκούσια να κάνει κάτι, σε Ομήρ. Οδ.

ἐθελοντής, -οῦ, ὁ, μεταγεν. τύπος του προηγ., σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.

ἐθελοντί, επίρρ., = ἐθελοντηδόν, σε Θουκ.

ἐθελό-πονός, -ον, πρόθυμος για εργασία, σε Ξεν.

ἐθελο-πρόξενος, -ον, αυτός που εκούσια (από μόνος του) προσφέρεται για το αξίωμα του προξένου (βλ. αυτ.), σε Θουκ.

ἐθελ-ουργός, -όν (*ἔργω), πρόθυμος για εργασία, σε Ξεν.

ἐθελούσιος, -α, -ον (ἐθέλω), I. εκούσιος, σε Ξεν. **II.** λέγεται για αντικείμενα, προαιρετικός, αντικείμενο ελεύθερης βούλησης ή επιλογής, στον ιδ.

ἐθέλχθην, Παθ. αόρ. α' του *θέλω*.

ἐθέλω ή θέλω, Επικ. υποτ. *ἐθέλωμι*, παρατ. *ἤθελον*, Επικ. επίσης *ἔθελον*, Ιων.

ἐθέλεσκον — *ἐθελήσω και θελήσω*, αόρ. α' *ἠθέλησα*, Επικ. *ἐθέλησα*, παρακ.

ἠθέληκα. **I. 1.** θέλω, εύχομαι, επιθυμώ, επιδιώκω· με αιτ. και απαρ., εύχομαι να..., με απαρ., εύχομαι να γίνει, σε Όμηρ., Αττ.· με αιτ., το απαρ.

παραλείπεται, *τί θέλων* (ενν. *πρᾶξαι*), σε Αισχύλ. **2.** μαζί με άρνηση ισοδυναμεί σχεδόν με το *δύναμαι, μίμνειν οὐκ ἐθέλεσκον*, δεν ήθελαν να αντισταθούν, δηλ. δεν μπορούσαν, ήταν ανήμποροι, σε Όμήρ. Ιλ. **II.** λέγεται για πράγματα, **1.** ομοίως προς το *μέλλω*, απλώς για τη δήλωση ενός μελλοντικού γεγονότος, *εἰθελήσει ἀναβῆναι ή τυραννίς*, εάν η μοναρχία θα επανέλθει, επιστρέψει, σε Ηρόδ. **2.** είμαι συνηθισμένος, εξοικειωμένος, με απαρ., στον ιδ., Θουκ. **3.** εννοώ, σημαίνω, *τί ἐθέλει τὸ ἔπος;* Λατ. *quid sibi vult?* Γαλλικά *que veut-il dire?* σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἔθεν, ποιητ. γεν. αντί *ἔο*, οὗ· αυτού, αυτής, από αυτόν, από αυτήν.

ἔθεντο, γ' πληθ. Μέσ. αορ. β' του *τίθημι*.

ἐθηεῖτο, ἐθηεύμεθα, ἐθηεῦντο, Ιων. αντί *ἐθεᾶτο, ἐθεώμεθα, ἐθεῶντο*, γ' ενικ., α' και γ' πληθ. του *θεάομαι*.

ἐθηήσαντο, Ιων. αντί *ἐθεάσαντο*, γ' πληθ. αορ. α' του *θεάομαι*.

ἔθηκα, αόρ. α' του *τίθημι*.

ἐθημο-λογέω (ἔθος, λέγω), συγκεντρώνω κατά συνήθεια, σε Ανθ.

ἔθην, I. Παθ. αόρ. α' του *ἵημι*· όμως, **II.ἔθην**, Ενεργ. αόρ. β' του *τίθημι*.

ἔθιγον, αόρ. β' του *θιγγάνω*.

ἐθίζω, Αττ. μέλ. *ἐθιῶ*, αόρ. α' *εἴθισα*, παρακ. *εἴθικα* — Παθ. αόρ. α' *εἰθίσθην*,

παρακ. *εἴθισμαι* (*ἔθος*)· συνηθίζω, *ἐθ. τινὰ ποιεῖν τι*, σε Πλάτ., Ξεν. — Παθ., είμαι συνηθισμένος, εξοικειώνομαι, συνηθίζω να κάνω, με απαρ., σε Θουκ.

ἐθιστέον, ρημ. επιθ., αυτό που πρέπει κάποιος να συνηθίσει, σε Ξεν.

ἐθιστός, -ή, -όν, αυτός που αποκτάται με τη συνήθεια, σε Αριστ.

ἐθν-άρχης, -ου, ό (ἄρχω), εθνάρχης, άρχοντας ἔθνους, σε Κ.Δ., Λουκ.

ἐθνικός, -ή, -όν (ἔθνος), ξένος, εθνικός, ειδωλολάτρης, σε Κ.Δ.· επίρρ. - *νικῶς*, στο ιδ.

ἔθνος, -εος, τό (ἔθω), **1.** αριθμός ανθρώπων που έχουν συνηθίσει να ζουν μαζί, ομάδα, σώμα ανθρώπων, σε Όμήρ. Ιλ. κ.λπ.· *ἔθνος λαῶν*, μεγάλο πλήθος ανθρώπων, στο ιδ.· λέγεται επίσης για κοπάδια ζώων, σμήνη, στο ιδ., σε Σοφ.

2. μετά τον Όμηρ., ἔθνος, λαός, σε Ηρόδ. κ.λπ.· στην Κ.Δ. *τὰ ἔθνη*, εθνικοί, ειδωλολάτρες, δηλ. όλοι εκτός των Ιουδαίων και των Χριστιανών. **3.** ιδιαίτερη τάξη ανθρώπων, κάστα, κοινωνική τάξη, φυλή, σε Πλάτ., Ξεν. **4.** φύλο, στον ιδ.

ἔθορον, αόρ. β' του *θρώσχω*.

ἔθος, -εος, τό (ἔθω), ἔθιμο, συνήθεια, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *ἐν ἔθει εἶναι*, έχει τη συνήθεια, σε Θουκ.· *ἔθει*, καθ' ἑξιν, συνηθώς σε Αριστ.

ἐθρέφθην, Παθ. αορ. α' του *τρέφω*, Ενεργ. αορ. α' **ἔθρεψα**.

ἐθρίσα, ποιητ. αντί *ἐθέρισα*, αόρ. α' του *θερίζω*.

ἔθω, συνηθίζω, είμαι συνηθισμένος· ο ενεστ. μόνο στη μτχ., *κακὰ πόλλ' ἔρδεσκεν ἔθων*, πολλά κακά μηχανευόταν από συνήθεια αυτός, δηλ. ήταν συνηθισμένος σ' αυτό, σε Όμήρ. Ιλ.· διαφορετικά, παρακ. *εἴωθα*, Ιων. *ἔωθα* θα χρησιμ. ως ενεστ., και υπερσ. *εἰώθειν*, Ιων. *εώθεα* ως παρατ.· συνηθίζω, εξοικειώνομαι, αποκτώ τη συνήθεια, με απαρ., σε Όμήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ.· ως απόλυτη μτχ., συνηθισμένος, συνηθής, σε Όμήρ. Ιλ., Σοφ. κ.λπ.· ως ουδ., *κατὰ*

τὸ εἰωθός, σύμφωνα με τη συνήθεια, παρὰ τὸ εἰωθός, αντίθετα προς τη συνήθεια, σε Θουκ.· ἐπίρρ., εἰωθότως, συνηθισμένα, σε Σοφ.

εἰ, Επικ. και Δωρ. επίσης αἰ, υποθ. σύνδ., Λατ. si, εάν· και σε πλάγιες ερωτήσεις, αν.

A. I. με ρήμα στην υπόθεση που απαντά με όμοιο χρόνο στην απόδοση· **1.** με ενεστ. και οριστ. μέλ., για να δηλώσει απλή πιθανότητα· *εἰ τοῦτο ποιεῖ* (ή *ποιήσει*), *ἀμαρτάνει* (ή *ἀμαρτήσεται*), εάν αυτός κάνει (ή θα κάνει) αυτό, είναι (ή θα είναι) λάθος. **2.** με παρατ. και οριστ. αορ., για να δηλώσει το αδύνατο· *εἰ τοῦτο ἐποίει, ἡμαρτάνειν ἄν*, εάν έκανε αυτό, θα ήταν λάθος· *εἰ τοῦτο ἐποίησεν, ἡμαρτεν ἄν*, εάν έκανε (ή είχε κάνει) αυτό, θα ήταν λάθος. **3.** με ευκτ. για να δηλώσει απλή υπόθεση· *εἰ τοῦτο ποιοῖ, ἀμαρτάνοι ἄν*, εάν επρόκειτο να κάνει αυτό, θα διέπραττε σφάλμα. **4.** με υποτ., για να δηλώσει ενδεχόμενο με κάποιο βαθμό πιθανότητας· σ' αυτή την περίπτωση προστίθεται πάντα ένα ἄν, και το *εἰ ἄν* γίνεται *ἐάν, ἤν, ἄν* (Επικ. *εἴ κεν*), *ἐάν τοῦτο ποιῇ, ἀμαρτήσεται*, εάν κάνει αυτό, θα διαπράξει σφάλμα. **II. 1.** μερικές φορές η απόδοση παραλείπεται, έτσι που το *εἴ* εκφράζει ευχή· *εἴ μοι γένοιτο φθόγγος*, αν είχα φωνή, (θα ήθελα...), δηλ. μακάρι να είχα φωνή! ομοίως *εἰ γάρ, εἴθε*, Επικ. *αἰ γάρ, αἴθε*. **2.** κάποιες φορές η πρόταση παραλείπεται, *εἰ δ' ἄγε*, εμπρός, έλα, *εἰ δὲ (βοῦλει), ἄγε*, σε Ομήρ. Οδ.· *εἰ δέ, σὺ μὲν ἄκουσον*, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** *εἰ δὲ μή*, Λατ. *sin minus*, αλλιώς, αντί *εἰ δὲ μή (τοῦτό ἐστι)*, σε Ηρόδ. κ.λπ. **B.** στις πλάγιες ερωτήσεις, ποιο, ποιο από τα δύο, Λατ. *an*, ακολουθ. από οριστ., υποτ. ή ευκτ., σύμφωνα με τους κανόνες σχηματισμού του πλαγίου λόγου. **1.** με οριστ. ή υποτ. μετά από αρκτικούς χρόνους, *οὐκ οἶδ', εἰ θεός ἐστιν*, εάν είναι θεός, σε Ομήρ. Ιλ.· *οὐκ οἶδ' εἰ δῶ*, εάν θα δώσω, σε Ξεν. **2.** με ευκτ. μετά από ιστορικούς χρόνους, *ἦρετο εἴ τις ἐμοῦ εἴη σοφώτερος*, αυτός ρώτησε εάν ήταν κανείς πιο έξυπνος από εμένα, σε Πλάτ. **II.** μετά από ρήματα που εκφράζουν απορία, θαυμασμό, οργή, αγανάκτηση κ.λπ.· *θαυμάζω εἰ μηδεὶς ὀργίζεται*, όπου *εἰ σχεδόν = ὅτι*, σε Δημ.· *ἀγανακτεῖ εἰ μή στεφανωθήσεται*, σε Αισχίν. **εἶα**, ποιητ. τρισύλ. **εἶα**, Λατ. *eia*, επιφών. έλα! εμπρός! με προστ., σε Τραγ.· *εἶα δῆ, έλα λοιπόν!* σε Αισχύλ.· *εἶα νῦν, έλα τώρα!*, σε Αριστοφ. κ.λπ. **εἶα**, γ' ενικ. παρατ. του *εἰάω*.

εἰάμενῃ, ἡ, τροφή ζώων που φυτρώνει στις όχθες ποταμού, λιβάδι, *ἐν εἰάμενῃ ἔλεος*, σε ένα ελώδες λιβάδι, σε Ομήρ. Ιλ. (αμφίβ. προέλ.).

εἰάνός, -ή, -όν, Επικ. αντί *εἰανός*, σε Ομήρ. Ιλ.

εἶαρ, εἶαρινός, Επικ. αντί *εἶαρ, εἶαρινός*.

εἰαρό-μασθος, -ον, αυτός που διαθέτει νεανικά στήθη, σε Ανθ.

εἶας, β' ενικ. παρατ. του *εἰάω*.

εἶασκον, Ιων. παρατ. του *εἰάω*.

εἶαται, εἶατο, Επικ. αντί *ἦνται, ἦντο*, γ' πληθ. ενεστ. και παρατ. του *ἦμαι*.

εἶατο, Επικ. αντί *εἶντο*, γ' πληθ. Παθ. υπερσ. του *ἐννυμι*.

εἶβω, Επικ. τύπος του *λείβω*, ρίχνω, αφήνω να πέσει, να στάξει σε σταγόνες, σε Ομηρ. — Παθ., στάζω, χύνομαι, σε Ησίοδ.

εἰγάρ, λέγεται σε ευχές, βλ. **εἰ**A. II. 1.

εἰδ' ἄγε, βλ. **εἰ**A. II. 2.

εἰδάλιμος, -η, -ον (εἶδος),· **I.** καλοφτιαγμένος, ευπρεπής, σε Ομήρ. Οδ. **II.** όμοιος, αυτός που μοιάζει με κάποιον ή κάτι, σε Ανθ.

εἶδαρ, -ατος, τό (ἔδω), τροφή· χόρτο, σανό, λέγεται για άλογα, σε Όμηρ.

εἰδείην, ευκτ. του *οἶδα*, απαρ. *εἰδέναι*, βλ. ***εἶδω** B.

εἰδὲμή, βλ. **εἰ**A. II. 3.

εἶδετε, Επικ. αντί *εἶδητε*, β' πληθ. υποτ. του *οἶδα*· βλ. ***εἶδω** B.

εἰδήμων, -ον, γεν. -ονος (*εἶδω B), αυτός που γνωρίζει ή είναι ειδικός σε κάτι, τινός, σε Ανθ.

εἰδησέμεν, απαρ. Επικ. μέλ., βλ. *εἶδω

B.

εἰδοί, -ῶν, αἱ, η Ρωμαϊκή Εδός (οι τελευταίες δέκα μέρες του μήνα), σε Πλούτ.

εἶδομαι, εἶδον, βλ. *εἶδω A.

εἶδομεν, Επικ. αντί *εἶδωμεν*, α' πληθ. υποτ. του *οἶδα*· βλ. *εἶδω B.

εἶδο-ποιέω, μέλ. -ήσω, φτιάχνω την εικόνα ενός πράγματος, απεικονίζω, αποτυπώνω, σχηματίζω, σε Πλούτ.

εἰδοποιία, ἡ, η ιδιαίτερη φύση ενός πράγματος, σε Στράβ.

εἶδο-ποιός, -όν (ποιέω), αυτός που σχηματίζει ένα είδος, χαρακτηριστικός, ειδικός, ιδιάζων, σε Αριστοφ.

εἶδος, -εος, τό (*εἶδω A), · **I.** αυτό που διακρίνει, μορφή, σχήμα, φιγούρα, Λατ. species, forma, σε Όμηρ.· απόλ. με αιτ., *εἶδος ἄριστος* κ.λπ. **II. 1.** μορφή, είδος, ιδιαίτερο είδος ή φύση, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** ιδιαίτερη κατάσταση των πραγμάτων ή πορεία, εξέλιξη, ο ρους της πράξης, της ενέργειας, σε Θουκ. **III.** τάξη, κατηγορία, είδος, είτε γένους είτε είδους, σε Πλάτ. κ.λπ.

εἰδότης, επίρρ. του *εἰδώς*, εν γνώσει, με επίγνωση, σε Αισχίν.

εἰδύλλιον, τό, υποκορ. του *εἶδος*, σύντομο περιγραφικό ποίημα, που σχετίζεται κυρίως με βουκολικά θέματα, εἰδύλλιο, ποιμενικό εἰδύλλιο, σε Θεόκρ. κ.λπ.

*εἶδω (√FID, Λατ. vid-eo), βλέπω· δεν χρησιμ. στον Ενεργ. ενεστ., αλλά χρησιμ. το *ὁράω* στη θέση του· ενεστ. στη Μέσ. υπάρχει, βλ. κατωτ.· ο αόρ. β' εἶδον διατηρεί την κύρια σημασία του «βλέπω»· αντίθ. ο παρακ. οἶδα (έχω δει) σημαίνει «γνωρίζω» και χρησιμ. ως ενεστ.

A. αόρ. β' *εἶδον*, Επικ. χωρίς αύξ. *ἴδον*, Ιων. γ' ενικ. *ἴδεσκε*· προστ. *ἴδε* (ως επίρρ. *ἴδέ, ecce*)· υποτ. *ἴδω*, Επικ. *ἴδωμι*· ευκτ. *ἴδοιμι*· απαρ. *ἴδεῖν*, Επικ. *ἴδέειν*, μτχ. *ἰδών*· απ' όπου σχηματίζεται μέλ. *ἰδησῶ*· Μέσ. αόρ. β' χρησιμ. με την ίδια σημασία, *εἰδόμην*, Επικ. *ἰδόμην*· προστ. *ἰδοῦ* (ως επίρρ. *ἰδού, ecce*)· υποτ. *ἴδωμαι*, ευκτ. *ἰδοίμην*, απαρ. *ἰδέσθαι*, μτχ. *ἰδόμενος*· ὄψομαι, χρησιμ. ως μέλ., *ἐόρᾱκα* ή *ἐώρᾱκα*, ως παρακ. · **I. 1.** βλέπω, διακρίνω, αντικρύζω, παρατηρώ, σε Όμηρ. κ.λπ.· μετά από ουσ., *θαῦμα ἰδέσθαι*, αυτό που είναι υπέροχο να το βλέπεις, σε Ομήρ. Ιλ.· *οἰκτρὸς ἰδεῖν*, σε Αισχύλ. **2.** κοιτάζω, προσβλέπω, ατενίζω, *εἰς ὅπα ἰδέσθαι*, κοιτάζω στο πρόσωπο, κατά πρόσωπο, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **3.** κοιτάζω με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, *ἀρχεῖον ἰδών*, δείχνω ανήμπορος, αμήχανος, αδέξιος, στο ιδ. **4.** βλέπω πνευματικά, διανοητικά, *ἰδέσθαι ἐν φρεσίν*, «βλέπω στο μάτι του μυαλού του», σε Όμηρ. **II. 1.** Μέσ. ενεστ. εἶδομαι, Επικ. γ' ενικ. *ἑείδεται*, αόρ. α' *εἰσάμην*, Επικ. β' και γ' πρόσ. *ἑείσαο*, -ατο, Λατ. videro, είμαι ορατός, φαίνομαι, *εἶδεται ἄστρο*, είναι ορατά, φαίνονται, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** με απαρ., φαίνομαι ή φαίνομαι ότι είμαι, *τοῦτό μοι κάλλιστον εἶδεται εἶναι*, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης, με απαρ. που παραλείπεται, *τόγεκέρδιον εἶσατο*, στο ιδ.· ακόμη, *εἶστα' ἔμεν*, προσποιήθηκε ότι έφυγε, αποχώρησε, στο ιδ. **3.** με αυστηρά Μέση σημασία, με δοτ., *ἑείσατο φθογγὴν Πολίτη*, έκανε τον εαυτό της να ακουστεί όπως ο πολίτης, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης γίνομαι όμοιος (στη μορφή με κάποιον), στο ιδ. **B.** παρακ. *οἶδα*, έχω δει, δηλ. γνωρίζω, ως ενεστ.· υπερσ. *ἥδειν, ἥδεα*, Αττ. *ἥδη*, γνώριζα, ως παρατ.· β' ενικ. *οἶσθα*, σπανίως, *οἶδας*· πληθ. *ἴσμεν* (Επικ. και Δωρ. *ἴδμεν*), *ἴστε, ἴσασι*, σπανίως *οἶδαμεν*, -ατε, -ᾱσι· προστ. *ἴσθι, ἴστω* (Βοιωτ. *ἴττω*)· υποτ. *εἰδῶ*, Επικ. *ἰδέω*, πληθ. *εἶδομεν*, Επικ. αντί *εἰδῶμεν*, *εἶδετε* αντί *εἶδητε*, ευκτ.

εἰδείην, απαρ. εἰδέναι, Επικ. ἴδμεναι, ἴδμεν, μτχ. εἰδώς, εἰδυῖα, Επικ. ἴδυῖα, υπερσ. ἥδη, ἥδησθα (σπανίως ἥδης), ἥδη· Αττ. επίσης ἥδειν, Ιων. ἥδεα, ἥδεε· Επικ. επίσης ἡείδης, ἡείδη, Αττ. α' πληθ. ἥδουμεν, ἥδεμεν, β' πληθ. ἥδείτε, γ' πληθ. ἥδεσαν· επίσης, βραχυτέροι τύποι ἥσμεν, ἥστε, ἥσαν, Επικ. γ' πληθ. ἴσαν· μέλ. με την ίδια σημασία, εἴσομαι ή εἰδήσω, Επικ. απαρ. εἰδήσεμεν· **1.** γνωρίζω, εὖ οἶδα, γνωρίζω καλά· εὖ ἴσθι, βεβαιώσου· συχνά με αιτ. πράγμ., νοήματα οἶδε, μήδεα οἶδε, είναι ἔμπειρος σε νοουθεσίες, σε Όμηρ.· με επίθ. ουδ. γένους, πεπνυμένα, φίλα, ἀθεμίστια εἰδώς, στον ιδ.· επίσης με γεν., τόξων εὖ εἰδώς, επιδεξιότητα στη χρήση του τόξου· οἰωνῶν σάφα εἰδώς, σε Ομήρ. Οδ.· χάριν εἰδέναι τινί, αναγνωρίζω τη χάρη, το χρέος σε κάποιον, οφείλω κάτι σε κάποιον, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· με προστ., σε ομολογίες, ἴστω Ζεὺς αὐτός, μάρτυς μου ο Δίας, στο ιδ.· Δωρ. ἴττω Ζεὺς, ἴττω, σε Αριστοφ.· -εἰδώς απόλ., αυτός που γνωρίζει, εἰδυῖη πάντ' ἀγορεύω, σε Ομήρ. Ιλ.· ἰδυῖησι πραπίδεςσι, με μορφωμένο μυαλό, στο ιδ. **2.** με απαρ., γνωρίζω με ποιο τρόπο να πράξω, να κάνω κάτι, στο ιδ., σε Αττ. **3.** με μτχ., γνωρίζω πώς έχει η κατάσταση, ἴσθι μοι δώσων, γνωρίζω ότι εσύ θα δώσεις, σε Αισχύλ.· τὸν Μῆδον ἴσμεν ἐλθόντα, σε Θουκ. **4.** οὐκ οἶδ' εἰ, δεν γνωρίζω αν..., δηλώνει δυσπιστία, ως το Λατ. nescio αν non, οὐκ οἶδ' ἂν εἰ πείσαιμι, σε Ευρ. **5.** οἶδα ἢ ἴσθι συχνά παρενθετικά, οἶδ' ἐγώ, στον ιδ.· οἶδ' ὅτι, οἶσθ' ὅτι, ἴσθ' ὅτι, πάρειμι, σε Σοφ.· ομοίως, εὖ οἶδ' ὅτι, σε Δημ.· στους Τραγ. επίσης, οἶσθ' ἢ δρᾶσον· ισοδύν. του δρᾶσον - οἶσθ' ὅ, κάνε ό,τι ξέρεις, δηλ. σπεύσε και πράξε, κάνε· οἶσθ' ὡς ποιήσον κ.λπ. **εἰδωλεῖον, τό (εἰδωλον),** ναός ειδώλων, σε Κ.Δ.

εἰδωλό-θυτος, -ον, θύω, αυτός που θυσιάζεται στα είδωλα· εἰδωλόθυτα, τά, κρέατα που προσφέρονταν στα είδωλα, σε Κ.Δ.

εἰδωλολατρεία, ἡ, η λατρεία των ειδώλων, σε Κ.Δ.

εἰδωλο-λάτρης, -ου, ὁ, ἡ (λάτρης), αυτός που προσκυνά τα είδωλα, εἰδωλολάτρης, σε Κ.Δ.

εἶδωλον, τό (εἶδος), I. εικόνα, φάντασμα, οπτασία, σε Όμηρ., Ηρόδ.· βροτῶν εἶδωλα καμώντων φαντάσματα, σκιές νεκρών ανδρών, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για κάθε άύλη μορφή, σκιᾶς εἶδωλον, σε Αισχύλ.· οὐδέν ἄλλο πλὴν εἶδωλα, σε Σοφ. **II.** εικόνα, ιδέα στο μυαλό, σε Ξεν.· επίσης, φαντασιοπληξία, σε Πλάτ. **III.** εικόνα, ομοιότητα, σε Ηρόδ. **IV.** εικόνα, είδωλο, σε Κ.Δ.

εἰδωλοποιέω, μέλ. -ήσω, σχηματίζω μια εικόνα στο μυαλό, σε Πλάτ.

εἰδωλοποιΐα, ἡ, σχηματισμός ειδώλων ή εικόνων, όπως σε καθρέφτη, σε Πλάτ.

εἰδωλο-ποιός, ὁ (ποιέω), αυτός που κατασκευάζει είδωλα, σε Πλάτ.

εἰδώς, μτχ. του οἶδα· βλ. *εἶδω B.

εἶεν, μόριο, χρήση μόνο σε Αττ. διάλογο, καλά! πολύ καλά! Λατ. esto! ως είναι, εἶεν· τί δῆτα; σε Σοφ.· εἶεν· καὶ δὴ τεθνᾷσι, σε Ευρ.

εἶην, ευκτ. του εἰμί (sum)· εἶεν, γ' πληθ. αντί εἶησαν.

εἶην, ευκτ. αορ. β' του ἴημι.

εἶθαρ, επίρρ. (εὐθύς), αμέσως, στη στιγμή, σε Ομήρ. Ιλ., Θεόκρ.

εἶθε, Επικ. και Δωρ. αἶθε, επιφών., μακάρι! Λατ. utinam· βλ. εἶ A. II. I.

εἰθίζω, μέλ. -ίσω, ποιητ. αντί ἐθίζω.

εἶκα, Αττ. αντί ἔοικα· αλλά, II.εἶκα, παρακ. του ἴημι.

εἰκάζω, παρατ. ἥκαζον, Ιων. εἵκαζον· μέλ. -άσω, αόρ. α' ἥκασα, Ιων. εἵκασα — Παθ. μέλ. εἵκασθήσομαι, αόρ. α' ἥκάσθην, παρακ. ἥκασμαι, Ιων. εἵκασμαι·

I. γίνομαι όμοιος με, αναπαριστώ μέσω μίμησης, κάνω το πορτραίτο κάποιου, σε Ξεν.· εἰκὼν γραφῇ εἵκασμένη, φιγούρα, μορφή ζωγραφισμένη όμοια προς την πραγματικότητα, σε Ηρόδ.· αἰετὸς εἵκασμένος, ομοίωμα αετού, στον ιδ. **II.**

παρομοιάζω, συγκρίνω, *τί τινι*, σε Αισχύλ., Αριστοφ.· *εἰκ. τι καί τι*, σε Ηρόδ.· περιγράφω μέσω σύγκρισης, παρομοίωσης, στον ιδ. — Παθ., είμαι όμοιος, μοιάζω, *τινι*, σε Ευρ. **III.** εξάγω συμπέρασμα από σύγκριση, εικάζω, σε Ηρόδ., Σοφ.· *ὥς εἰκάσαι*, όσο μπορεί να μαντέψει κάποιος, σε Ηρόδ.· με αιτ. και απαρ., συμπεραίνω ότι έτσι έχει η υπόθεση, το ζήτημα, μαντεύω ότι έτσι είναι (εικάζω), στον ιδ., Θουκ.· *εἰκ. τι ἔκ τινος*, σε Αισχύλ., Θουκ.· *ἀπό τινος*, στον ιδ.· *εἰκ. τι*, κάνω εικασία για κάτι, σε Αισχύλ.

εἰκᾶσθαι, απαρ. του *εἴκαθον*, ποιητ. αόρ. β΄ του *εἴκω*, παραχωρώ, σε Σοφ.

εἰκάιος, -α, -ον (εἰκῆ), τυχαίος, χωρίς σκοπό, σε Λουκ.

εἰκάς, -άδος, ἡ (εἴκοσι),· **I.** η εικοστή μέρα ενός μήνα (ενν. *ἡμέρα*), σε Ησίοδ.· οι μέρες από την εικοστή πρώτη έως την τριακοστή ονομάζονταν *αἱ εἰκάδες*, σε Αριστοφ. **II.** η έκτη μέρα των Ελευσινείων μυστηρίων, σε Ευρ.

εἰκάσδω, Αιολ. και Δωρ. αντί *εἰκάζω*.

εἰκάσία, ἡ (εἰκάζω), ομοίωμα, εικόνα, σε Ξεν. **II.** σύγκριση, υπόθεση, σε Πλάτ.

εἴκασμα, -ατος, τό (εἰκάζω), **I.** ομοίωμα, εικόνα, σε Αισχύλ.

εἴκασμός, ό, (εἰκάζω), εικασία, υπόθεση, πιθανολόγηση, σε Πλούτ., Λουκ.

εἴκαστής, -οῦ, ό, (εἰκάζω), αυτός που υποθέτει, μάντης, προφήτης, *τῶν μελλόντων*, σε Θουκ.

εἴκαστικός, -ή, -όν, ικανός για αναπαράσταση ή πιθανολόγηση· *τὸ εἴκαστικόν*, η ικανότητα, η δύναμη του να εικάζει κάποιος, σε Λουκ.

εἴκαστός, -ή, -όν (εἰκάζω), αυτός που μπορεί να συγκριθεῖ, παρόμοιος, σε Σοφ.

εἴκᾱτι, Δωρ. αντί *εἴκοσι*.

εἴκε, εἴκεν, βλ. **εἰ** A. I. 4.

εἴκελ-όνειρος, -ον, αυτός που μοιάζει με όνειρο, σε Αριστοφ.

εἴκελος, -η, -ον (εἰκός), όμοιος, Λατ. *similis*, *τινι*, σε Όμηρ., Ηρόδ.

εἴκελό-φωνος, -ον (φωνή), αυτός που έχει όμοια φωνή, σε Ανθ.

εἰκέναι, Αττ. αντί *εοικέναι*, απαρ. του *εοικα*.

εἰκῆ, επίρρ., χωρίς σχέδιο ή σκοπό, απρόσεκτα, απερίσκεπτα, στην τύχη, ριψοκύνδυνα, παράτολμα, Λατ. *temere*, σε Αισχύλ. κ.λπ.

εἰκονικός, -ή, -όν (εἰκών), πλαστός, ψευδής, προσποιητός, σε Ανθ.

εἰκός, Ιων. οἰκός, -ότος, τό, I. 1. μτχ. ουδ. του *εἴκα* ή *εοικα*, που μοιάζει στην αλήθεια, δηλ. πιθανό, εύλογο, λογικό, Λατ. *verisimile*, σε Τραγ. **2.** ως ουσ.

εἰκός, τό, πιθανό ή εύλογο, *τὰ οἰκότα*, τα εύλογα, σε Ηρόδ.· *κατὰ τὸ εἰκός*, σύμφωνα με αυτό που είναι φυσικό, εύλογο, σε Θουκ.· *ἐκ τοῦ εἰκότος*, στο ιδ.· *ἦν γ' ἔρωτᾷς εἰκότ'*, *εἰκότα κλύεις*, σε Ευρ. **II.** λογικό, δίκαιο, σωστό, σε Θουκ.

εἰκοσά-βοιος, Επικ. **ἔεικ-, -ον (βοῦς)**, αυτός που αξίζει είκοσι βόδια, σε Όμήρ. Οδ.

εἰκοσα-ετής, -ές ή -έτης, -ες (ἔτος), αυτός που είναι 20 χρόνων, σε Ηρόδ.

εἰκοσάκις (εἴκοσι), είκοσι φορές, σε Όμήρ. Ιλ.

εἰκοσά-μηνος, -ον (μήν), αυτός που έχει ηλικία είκοσι μηνών, σε Ανθ.

εἰκοσά-πηχυς, -υ, = εἰκοσιπ-, σε Λουκ.

εἰκοσάς, -άδος, ἡ, = εἰκάς, σε Λουκ.

εἰκοσ-έτης, ό = εἰκοσαετής, σε Ανθ.· θηλ. **-ετίς, -ίδος**, στο ιδ.

εἴκοσι, άκλιτο, είκοσι, Λατ. *viginti*, σε Όμήρ. Ιλ. κ.λπ.· επίσης σε Επικ. τύπο **ἐείκοσι**, πριν από φωνήεν *ἐείκοσιν*, στο ιδ.

εἰκοσι-ετής, -ές, = εἰκοσα-ετής, σε Πλάτ.

εἰκοσι-νήριτος, -ον, είκοσι φορές τόσος, σε Όμήρ. Ιλ.

εἰκοσί-πηχys, -υ, αυτός που αποτελείται από είκοσι πήχεις (δηλ. 9,25μ.), σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.

εἰκόσ-ορος, ποιητ. **ἔεικ-, -ον** (**εἵκοσι, ἔρ-έσσω**), αυτός που έχει είκοσι κουμπιά, σε Ομήρ. Οδ.

εἰκοστή, ἡ, βλ. **εἰκοστός** II.

εἰκοστο-λόγος, ὁ, ἡ (λέγω), αυτός που συλλέγει ή εισπράττει το φόρο της εικοστής, φοροεισπράκτορας, σε Αριστοφ.

εἰκαστός, ὁ, ἡ, (**εἵκοσι**), **I.** εικοστός, σε Ομήρ. Οδ.· Επικ. επίσης **ἔεικοστός**, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** **εἰκοστή**, ἡ, ο φόρος του εικοστού, Λατ. *vicesima*, που επιβάλλονταν από τους Αθηναίους για εισαγωγές και εξαγωγές από τους συμμάχους τους αντί άλλου φόρου, σε Θουκ.

εἰκοσ-ώρυγος, -ον (**ὀργυία**), αυτός που αποτελείται από είκοσι οργυιές, σε Ξεν.

εἰκότως, επίρρ. του **εἰκώς**, μτχ. Αττ. παρακ. του **ἔοικα**, κατά πάσα πιθανότητα, καταλλήλως, δικαίως, εύλογα, φυσικά, σε Αισχύλ. κ.λπ.· **εἰκότως** ἔχει, είναι λογικό, σε Ευρ.· **οὐκ εἰκότως**, παράλογα, σε Θουκ.

εἵκτον, εἵκτην, γ' δυϊκ. παρακ. και παρατ. του **ἔοικα**· — **εἵκτο**, γ' ενικ. υπερσ.

*εἴκω, μοιάζω, φαίνομαι ὁμοιος με, βλ. **ἔοικα**.

εἴκω (√*FIK*, πρβλ. Λατ. *vi-to* αντί *vic-to*) μέλ. **εἴζω**, αόρ. α' **εἴξα**, Ιων. γ' ενικ. **εἴζασκε**· πρβλ. **εἰκαθεῖν**· **I. 1.** ενδίδω, υποχωρώ, οπισθοχωρώ, αποσύρομαι, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** με δοτ. προσ. και γεν. τόπου, **μηδ' εἴκετε χάρις Ἀργείοις**, μην υποχωρεῖτε από τη μάχη για την υπεράσπισή τους, στο ιδ.· **εἴκειν τινὶ τῆς ὁδοῦ**, Λατ. *concedere alicui de via*, σε Ηρόδ. **3.** με δοτ. προσ. μόνο, ενδίδω σε, υποχωρώ σε, είτε στη μάχη, είτε ως ένδειξη τιμῆς, σε Όμηρ.· **ἐπειτα**, ενδίδω σε οποιοδήποτε πάθος ή ορμή, **ὧ̃ θυμῷ εἴζας**, σε Ομήρ. Ιλ.· **αἰδοῖ**, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης, λέγεται για περιστάσεις, **πενίηεἴκων**, στο ιδ.· **κακοῖς, ἀνάγκη**, σε Αισχύλ. **4.** **εἴκειν τινὶ τι**, όπου η αιτ. είναι επιρρηματική, **μένος οὐδένι εἴκων**, δεν υποκύπτει σε κανέναν που έχει εξουσία, σε Όμηρ.· με σύστ. αντ., **εἴξαντας ἃ δεῖ**, υποχωρώντας σε..., σε Σοφ. **II.** μτβ., παραδίδω, αφήνω, **εἴζαι τέ οἱ ἦνια**, βάζω στο ἄλογο τα ἦνια, σε Ομήρ. Ιλ.· παραχωρώ, επιτρέπω, Λατ. *concedere*, **ὀπηνίκ' ἂν θεὸς πλοῦν ἡμῖν εἴκη**, σε Σοφ. **III.** απρόσ., ὅπως το **παρεῖκει**, αυτό επιτρέπεται ή είναι δυνατό, σε Ομήρ. Ιλ.

εἰκών, ἡ, γεν. -όνος, αιτ. -όνα κ.λπ.· ποιητ. και Ιων. τύποι (ὅπως αν προερχόταν από το **εἰκώ**), γεν. **εἰκοῦς**, αιτ. **εἰκώ**, πληθ. **εἰκούς** (***εἴκω**, **ἔοικα**)·

I. 1. ομοίωμα, εικόνα, προσωπογραφία, σε Ηρόδ., Αισχύλ. **2.** εἰδωλο σε καθρέφτη, σε Ευρ., Πλάτ. **II.** φαινόμενο, φάντασμα, σε Ευρ., Πλάτ. κ.λπ.· εικόνα στο μυαλό, στον ιδ. **III.** ομοιότητα, *similé*, σε Αριστοφ., Πλάτ.

εἰκώς, μτχ. του **ἔοικα**· πρβλ. **εἰκός**, **εἰκότως**.

εἰλαδόν, επίρρ. (**εἴλη**) = **ἰληδόν**, σε Ηρόδ.

εἰλαπινάζω, μόνο σε ενεστ., γλεντώ, διασκεδάζω με μεγάλη συντροφιά, σε Ομήρ. Οδ.

εἰλαπῖναστής, -οῦ, ὁ, συνδαιτημόνας, προσκεκλημένος, ευχάριστος ομοτράπεζος, σε Ομήρ. Ιλ.

εἰλαπίνη[ι], ἡ, συμπόσιο ή μεγάλο γεύμα, που πραγματοποιεῖται από έναν οικοδεσπότη, αντίθ. προς το **ἔρανος** (βλ. αυτ.), σε Όμηρ., Ευρ. (αμφιβ. προέλ.).

εἴλαρ, τό, μόνο σε ονομ. και αιτ. ενικ. (**εἴλω**), σκεπή, καταφύγιο, ασφάλεια, **εἴλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν**, καταφύγιο για πλοίο και πλήρωμα, σε Ομήρ. Ιλ.· **εἴλαρκύματος**, φράγμα εναντίον των κυμάτων, κυματοθραύστης, σε Ομήρ. Οδ.

εἰλ-άρχης, -ου, ὁ (εἶλη, ἄρχω), αυτός που είναι αρχηγός ἴλης ιππικού, ιδίως στις Θήβες, σε Πλούτ.

εἰλάτινος, Επικ. αντί *ἐλάτινος*.

εἴλεγμαι αντί *λέλεγμαι*, Παθ. παρακ. του *λέγω*.

Εἰλείθυια, ἡ, Εἰλείθυια, η θεά που έρχεται προς βοήθεια των γυναικῶν στον τοκετό, στη γέννα, Λατ. *Lucina*, σε Ομήρ. Ιλ. · **Εἰλήθυια**, σε Θεόκρ. (ένας ημί-μτχ. τύπος, ὅπως αν ήταν *ἐληλυθυῖα*, αυτή που έχει ήδη έρθει).

εἰλεός, ὁ (εἰλέω), κρύπτη, φωλιά άγριου ζώου, τρύπα, σε Θεόκρ.

εἰλεῦντο, Ιων. αντί *εἰλοῦντο*, γ' πληθ. Παθ. παρατ. του *εἰλέω*.

εἰλέω, Αττ. **εἰλέω**, επιτετ. τύπος του *εἶλω*.

εἶλη, ἡ, = *ἴλη*, σε Ηρόδ. · *κατ' εἶλας*, σε στρατεύματα, στον ιδ.

εἶλη, ἡ, η ζέστη του ήλιου ή η θερμότητα, σε Αριστοφ.

εἶληγμαι, Παθ. παρακ. του *λαγχάνω*.

εἰληδόν, -δά, επίρρ. (*εἰλέω*), μέσο κυκλικής συστροφής, σε Ανθ.

εἰληθερέομαι, Μέσ., λιάζομαι στον ήλιο, σε Λουκ.

εἰλη-θερής, -ές (θέρω), αυτός που θερμαίνεται, ζεσταίνεται από τον ήλιο.

εἰλήλουθα, εἰληλούθειν, Επικ. αντί *ἐλήλυθα*, -*ύθειν*, παρακ. και υπερσ. του *έρχομαι* · α' πληθ. Επικ. παρακ. **εἰλήλουθμεν**.

εἶλησις, -εως, ἡ (εἶλη), θερμότητα του ήλιου, ζέστη, σε Πλάτ.

εἶληφα, εἶλημμαι, Ενεργ. και Παθ. παρακ. του *λαμβάνω*.

εἶληχα, παρακ. του *λαγχάνω*.

εἰλί-κρῖνής, -ές, I αυτός που δεν έχει αναμειχθεί, που είναι χωρίς πρόσμειξη, καθαρός, αγνός, Λατ. *sincerus*, σε Ξεν., Πλάτ. · *εἰλικρινεῖ τῇ διανοίᾳ χρώμενος*, αυτός που χρησιμοποιεῖ καθαρή νόηση, νοημοσύνη, στον ιδ. · *εἶλ. ἀδικίας*, εμφανής αδικία, σε Ξεν. **II**. επίρρ. -*νῶς*, χωρίς ανάμειξη, από μόνο του, απλά, καθαρά, απόλυτα, σε Πλάτ. (η προέλ. του *εἶλι*-αμφίβ.).

εἶλιξ, -ικος, ἡ, Ιων. και ποιητ. του *ἔλιξ*.

εἰλί-πους[ι], ὁ, ἡ, -πουν, τό, γεν. *ποδος* (*εἶλω, πούς*), αυτός που ελίσσει, «μπουρδουκλώνει» τα πόδια κατά το βηματισμό, που έχει «τσουλιστό βάδισμα», σε Όμηρ.

εἰλίσσω, ποιητ. και Ιων. αντί *ἐλίσσω*.

εἰλι-τενής, -ές, προσων. του φυτού *ἄγρωσις*, σε Θεόκρ. (πιθ. από τα *ἔλος, τεῖνω*), αυτός που εξαπλώνεται μέσω των βάλτων.

εἰλίχῃτο, Ιων. γ' πληθ. Παθ. υπερσ. του *ἐλίσσω*.

εἵλκυσα, αόρ. α' του *ἔλκω*.

εἵλλω, βλ. [εἶλω](#).

εἶλον, εἰλόμην, Ενεργ. και Μέσ. αόρ. β' του *αἰρέω* · **εἶλεν**, Ιων. β' ενικ. Μέσ. αορ. β'.

εἰλύᾳται, Ιων. γ' πληθ. Παθ. παρακ. του *εἶλύω*.

εἵλωμα, -ατος, τό, κάλυμμα, περιτύλιγμα, σε Ομήρ. Οδ.

εἰλῡός, ὁ (εἰλύω), κρύπτη, φωλιά άγριου ζώου, σε Ξεν.

εἰλυσπάομαι, = *ἰλυσπάομαι*.

εἵλωτο, γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του *εἶλύω*.

εἰλωφάζω, εἶλῶ, μόνο σε ενεστ. και παρατ., **I**. κυλῶ κατά μήκος του δρόμου (μτβ.), σε Ομήρ. Ιλ. **II**. αμτβ., περιστρέφομαι ή περιδινίζομαι γύρω από ένα πυρσό, σε Ησίοδ.

εἰλωφάω, = το προηγ., Επικ. μτχ. *εἰλωφών*, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.

εἶλύω, μέλ. *εἶλύσω [ῡ]* — Παθ., παρακ. *εἵλωμαι*, Επικ. γ' πληθ. *εἰλύαται [ῡ]*,

υπερσ. *εἵλντο (εἶλω)* · **I**. τυλίγω, περιτυλίγω, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., είμαι τυλιγμένος ή καλυμμένος, *νεφέλη εἰλυμένος ὤμους* κ.λπ., σε Όμηρ. **II. 1**. Παθ.,

επίσης *ἰλυσπάομαι*, *σέρνομαι* ή *περπατώ* έχοντας λυγίσει σαν σκουλήκι, λέγεται για κουτσό άνθρωπο, σε Σοφ. 2. στον Θεόκρ. *εἰλυσθείς*, σημαίνει αυτός που έχει ανασηκωθεί, ο μαζεμένος.

εἶλω, επίσης **εἰλέω**, **ἴλλω** ή **εἴλλω**· Επικ. αόρ. α' *ἔλσα*, απαρ. *ἔλσαι*, *έέλσαι* — Παθ., αόρ. β' *έάλην* [ᾶ], απαρ. *άληναι*, Επικ. *άλήμεναι*, *μτχ. άλείς*· Επικ. παρακ. *έελμαι*, γ' ενικ. Επικ. υπερσ. *έόλητο*. Από το **εἰλέω** παράγεται μέλ. *εἰλήσω*, αόρ. α' *εἴλησα* — Μέσ., Επικ. γ' πληθ. παρατ. *εἰλεῖντο*, *μτχ. εἰλεύμενος* — Παθ., παρακ. *εἴλημαι*· **I. 1.** τυλίγω, στριμώχνω, Λατ.

conglobare, *κατὰ τείχεα λαὸν έέλσαι*, τυλίγω, συνωθώ το στράτευμα και το απωθώ, συμπιέζω, συνθλίβω στα τείχη, σε Ομήρ. Ιλ.· *Αχαιοὺς ἐπὶ πρύμνησιν έεἰλεον*, στο ιδ.· *εἰλεῖν ἐν μέσσοισι*, περιόρισαν ή περικύκλωσαν από όλες τις πλευρές, στο ιδ.· *θῆρας ὁμοῦ εἰλεῖν*, το να πηγαίνεις μαζί με κάποιον άλλο για κυνήγι, σε Ομήρ. Οδ. — Παθ., είμαι περιορισμένος ή συσσωρευμένος, *εἰς ἄστῳ ἄλεν* (αντί *άλησαν*), στο ιδ.· *νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν έελμένοι*, στο ιδ.· μεταφ., *Διὸς βουλευσιν έελμένος*, περιορισμένος (υπό περιορισμό), κρατούμενος από τους συμβούλους του Δία, στο ιδ. **2.** πλήττω, *νῆα κεραυνῶ Ζεὺς ἔλσας*, έχοντας πλήξει το καράβι με κεραυνό, στο ιδ. **II.** συλλέγω· Παθ., *άλὲν ὕδωρ*, νερό που έχει συγκεντρωθεί, συλλεχθεί, σε Ομήρ. Ιλ. **III.** Παθ., επίσης, *συστέλλομαι*, *ζαρώνω*, *μαζεύομαι*, *άληναι ὑπ' άσπίδι*, στο ιδ.· *Αχιλλῆα άλείς μένειν*, συγκεντρώνοντας τον εαυτό του, τις δυνάμεις του, περίμενε την επίθεση του Αχιλλέα, στο ιδ. **IV.** Παθ., επίσης *περιφέρομαι*, όπως το Λατ. *versari*, σε Ηρόδ. **V.** στρέφω, *παρεκκλίνω* — Παθ., *περιστρέφομαι*, *στριφογυρίζω*, *ἰλλομένων άρότρων*, *περιστρέφομαι*, σε Σοφ.· *έλιξ εἰλεῖται*, *περιτυλίγεται*, σε Θεόκρ.

Εἵλω, **-ωτος** και **Εἰλώτης**, **-ου**, **ό**, *εἵλωτας*, όνομα των Σπαρτιατών δούλων, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. (αμφίβ. προέλ.).

Εἵλωτεία, ή, κατάσταση *εἵλωτα*, σε Πλάτ.

Εἵλωτεύω, μέλ. *-σω*, είμαι *εἵλωτας* ή δούλος, σε Ισοκρ.

Εἵλωτικός, **-ή**, **-όν**, αυτός που έχει σχέση με τους *εἵλωτες*, σε Πλούτ.

εἶμα, **-ατος**, **τό** (*έννυμι*),· **I.** ένδυμα· στον πληθ., *ρούχα*, ένδυση, σε Όμηρ. κ.λπ. **II.** σκέπασμα, *τάπητας*, *στρώμα*, σε Αισχύλ., Σοφ.

εἶμαι, **I.** Παθ. παρακ. του *έννυμι*. **II.** Παθ. παρακ. του *ἦμι*. **III.** Παθ. παρακ. του *έζω*, *σπανιότερος* τύπος του *ἦμαι*.

εἵμαρται, **εἵμαρτο**, γ' ενικ. παρακ. και υπερσ. του *μείρομαι*· *μτχ. εἵμαρμένος*.

εἰμέν, **I.** Επικ. και Ιων. αντί *έσμέν*, α' πληθ. του *εἰμί* (sum). **II.** **εἶμεν**, **εἵμεναι**, Δωρ. απαρ. του ίδιου ρήματος.

εἰμένος, *μτχ. Παθ. παρακ. του έννυμι*.

εἰμές, Δωρ. αντί *έσμέν*, α' πληθ. του *εἰμί* (sum).

εἰμί (sum), Αιολ. **έμμι** (η αρχ. ρίζα είναι το *ΕΣ - ΜΙ*), β' προσ. *εἶ*, Ιων. *εἶς*, Δωρ. *έσσί*, γ' ενικ. *έστί*, Δωρ. *έντί*, γ' δυϊκ. *έστόν*, α' πληθ. *έσμέν*, Ιων. *εἰμέν*, Δωρ. *εἰμές*, γ' ενικ. *εἰσί* (*-ίν*), Επικ. *έᾶσι* (*-ίν*), Δωρ. *έντί* — προστ. *ἴσθι*, Επικ. επίσης σε μεσ. τύπο *έσσο*· γ' ενικ. *έστω* (*ήτω* στην Κ.Δ.)· γ' πληθ. *έστωσαν* ή *έστων*, Αττ. *όντων*· υποτ. *ῶ*, *ῆς*, *ῆ*, Επικ. *έω*, *έῆς*, *έῆ* ή *έησι*, Επικ. επίσης *εἶω*, *εἶης* κ.λπ.· ευκτ. *εἶην*, *-ης* ή *-ησθα*, Επικ. *έοις*, *έοι*· β' δυϊκ. *εἶτην* αντί *εἰήτην*· πληθ. *εἶμεν*, *εἶτε*, *εἶησαν* ή *εἶεν*· απαρ. *εἶναι*, Επικ. *έμμεναι*, *έμμεν*, *έμεναι*, *έμεν*, Δωρ. *εἰμέν*, *εἵμεναι*· *μτχ. ὦν*, Επικ. *έών*, *έοῦσα*, *έόν*· Δωρ. ουδ. *γένους* πληθ. *εὔντα*· παρατ. *ῆν* ή *έον*, σε παλαιά Αττ. επίσης *ῆ*, συνηρ. από Ιων. *έα*, Επικ. *έην*, *ήην*, *ήεν*, Δωρ. *ῆς*· γ' δυϊκ. *ήττην* ή *ήστην*· γ' πληθ. *ήσαν*, Ιων. και ποιητ. *έσαν*· ο μεσ. τύπος *ήμην* συναντάται στην Κ.Δ.· Επικ. γ' πληθ. *εἶατο* αντί *ήντο*· Ιων. και Επικ. επίσης *έσκον*· μέλ. *έσομαι*, *έσται*, Επικ. επίσης *έσσομαι*, *έσεται*,

ἔσσεται· Δωρ. β' και γ' ενικ. ἔσση, ἔσσειται (ὅπως αν προερχόταν από το ἔσσομαι). Ολόκληρη η οριστ. ενεστ. (εκτός του β' ενικ. εἶ), εγκλίνεται όταν το εἶμι είναι συνδεδεικό· όμως το γ' ενικ. γράφεται ἔστισε ορισμένες περιπτώσεις ἔμφασης, π.χ. ἔστι μοι, ἔχω· όταν χρησιμ. ως ρήμα υπαρκτικό διατηρεῖ τον τόνο σε όλα τα πρόσωπα.

A. I. εἶμαι, ως υπαρκτικό ρήμα, εἶμαι, υπάρχω, οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ, οὐδ' ἔσσεται, σε Ομήρ. Οδ.· τεθνηῶτος, μηδ' ἔτ' ἐόντος, στο ιδ.· οὐκέτ' ἔστι, αυτός δεν υπάρχει πια, σε Ευρ.· θεοὶ αἰὲν ἐόντες, σε Ομήρ. Ιλ.· ἔσόμενοι, οι μεταγενέστεροι, στο ιδ.· ζώντων καὶ ὄντων Ἀθηναίων, σε Δημ.· το ίδιο λέγεται και για πόλεις κ.λπ.· ὄλωλεν, οὐδ' ἔτ' ἔστι Τροία (πρβλ. Troja fuit), σε Ευρ. **II.** λέγεται για πράγματα, εἶμαι, υπάρχω, εἰ ἔστιν ἀληθές (ἢ τράπεζα), σε Ηρόδ.· ἕως ἂν ὁ πόλεμος ᾗ, για όσο καιρό αυτός διαρκεί, σε Θουκ. **III.** εἶμαι, αντίθ. προς το φαίνομαι ότι εἶμαι, όπως το esse προς το videri, τὸν ἐόντα λόγον, τον αληθῆ λόγο, σε Ηρόδ.· τὰ ὄντα ἀπαγγέλλειν, σε Θουκ.· τῷ ὄντι, Λατ. revera, πράγματι, ὄντως, σε Πλάτ. **IV.** ακολουθ. από αναφ., οὐκ ἔστιν ὅς, κανένας, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· εἰσὶν οἱ, Λατ. sunt qui, σε Θουκ. κ.λπ.· ἔστιν ἃ, μερικά πράγματα, στον ιδ.· επίσης, ἔστιν οἱ, ἀντί εἰσὶν οἱ, σε Ηρόδ. κ.λπ.· το ίδιο και με συσχετ. μόρια, ἔστιν ἔνθα, Λατ. est ubi, σε Ξεν. κ.λπ.· ἔστιν ὅπως, κατά κάποιο τρόπο, σε Ηρόδ. κ.λπ.· ἔστιν ὅτε, ἔσθ' ὅτε, ενίοτε, κάποιες φορές, σε Σοφ. κ.λπ. **V.** ἔστι, απρόσ., με απαρ., ὅπως το πάρεστι, εἶναι δυνατόν, σε Όμηρ., Αττ. **B. I. 1.** εἶμαι, ως συνδεδεικό ρήμα που συνδέει το κατηγορούμενο με το υποκείμενο, και τα δύο βρίσκονται στην ίδια πτώση, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** ενίοτε το εἶναι με μτχ. αντιπροσωπεύει περιφραστικά ρήμα, ἣν τεθνηκώς, ἀντί ἐτεθνήκει, σε Αισχύλ.· πεφυκός ἐστί = πέφυκε, σε Αριστοφ. **II.** το απαρ. πλεονάζει σε κάποιες φράσεις, ἐκὼν εἶναι (βλ. [ἐκὼν II](#))· τὸ ἐπ' ἐκείνοις εἶναι, quantum in illis esset, σε Θουκ.· τὸ σύμπαν εἶναι, σε Ηρόδ.· τὸ νῦν εἶναι, σε Πλάτ. κ.λπ.

εἶμι, (ίβο), β' ενικ. εἶ, Επικ. και Ιων. εἶς, εἶσθα, γ' ενικ. εἶσι· πληθ. ἴμεν, ἴτε, ἴᾱσι, ἴσι ἢ εἶσι· προστ. ἴθι, γ' πληθ. ἴτωσαν, ἴτων, ἰόντων· υποτ. ἴω, Επικ. β' και γ' ενικ. ἴησθα, ἴησι· Επικ. πληθ. ἴομεν (ἀντί -ωμεν)· ευκτ. ἴοιμι, ἰοίην· Επικ. ἰείην· απαρ. ἰέναι, Επικ. ἴμεναι, ἴμεν, ἴμμεναι· μτχ. ἰών, ἰοῦσα, ἰόν, παρατ. ἴειν, ἴεις ἢ ἴεισθα, ἴει ἢ -ειν· Επικ. και Ιων. ἴῖα, γ' ενικ. ἴῖε, συνηρ. ἴῖε· δυϊκ. ἴτην· α' και β' πληθ. ἴμεν, ἴτε, γ' πληθ. Επικ. και Ιων. ἴῖσαν, ἴσαν, Αττ. ἴσαν· επίσης γ' ενικ. ἴεν, ἴε, σε Όμηρ.· Επικ. α' πληθ. ἴομεν, γ' δυϊκ. ἴτην· γ' πληθ. ἴῖον. Υπάρχει επίσης Επικ. Μέσ. μέλ. εἴσομαι, αόρ. α', γ' ενικ. εἴσατο, ἐείσατο, γ' δυϊκ. ἐείσάσθην. Στον πεζό λόγο το εἶμι χρησιμ. ως μέλ. του ἔρχομαι, θα πάω, θα έρθω· **I. 1.** ἔρχομαι ἢ πηγαίνω, σε Όμηρ. κ.λπ.· με σύστ. ἀντ., ὁδὸν ἰέναι, παίρνω, ἐπιλέγω ένα δρόμο, σε Ομήρ. Οδ.· στον Όμηρ. με γεν., ἰὼν πεδίοιο, περνῶ, διέρχομαι μέσω πεδιάδας· χροὸς εἴσατο, πέρασε μέσα από το δέρμα. **2.** μπαίνω σ' ένα πλοίο, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για πουλιά, πετώ, φτερουγίζω, στο ιδ.· λέγεται για πράγματα, πέλεκυς εἶσι διὰ δουρός, ο πέλεκυς περνά μέσα από το δοκάρι, σε Ομήρ. Ιλ.· φάτις εἶσι, η φήμη εξαπλώνεται, διαδίδεται, σε Ομήρ. Οδ.· μεταφ. χρήσεις, ἰέναι ἐς λόγους τινί, μπαίνω στη συζήτηση με κάποιον, συζητώ, διασκέπτομαι, σε Θουκ. κ.λπ.· ἰέναι ἐς χεῖρας, καυγαδίζω, συγκρούομαι, «έρχομαι στα χέρια», στον ιδ.· ἰέναι διὰ δίκης πατρί, συζητώ, αντιπαραβάλλω το θέμα μαζί του, σε Σοφ.· ἰέναι διὰ μάχης, διὰ φιλίας, ζω σε διαμάχη ἢ σύγκρουση, σε φιλία ἢ φιλικά με άλλους κ.λπ. **II. 1.** η προστ. ἴθι χρησιμ. ὅπως το ἄγε, Λατ. age, ἔλα, ἔλα λοιπόν, τις περισσότερες φορές συνοδευόμενη από β' ενικ. προστ., ἴθι λέξον, σε Αριστοφ. κ.λπ.· με α' πληθ. ἴθι ἐπεσκεπώμεθα, σε Ξεν. **2.** ἴτω, ας γίνει, πάει καλά, σε

Σοφ., Ευρ. **III.** προσθήκη *μτχ.* από τους Τραγ. σε άλλα ρήματα, *φρονεῖτω ἰών*, άφησέ τον να φύγει και να σκεφτεί, σε Σοφ.

εἶν, Επικ. και Λυρικός αντί *έν*, σε, σε Όμηρ.

εἰνᾶ-ετής, -ές ή -έτης, -ες (**ἔτος**), αυτός που είναι εννιά χρόνων· ουδ.

εἰνάετες, ως επίρρ., επί εννιά χρόνια (σε διάρκεια), σε Ομήρ. Οδ.

εἶναι, **I.** απαρ. του *εἰμί* (sum). **II.** στον Ησίοδ., αντί *ίεναι*, απαρ. του *εἶμι* (ibo, προχωρώ).

εἶναι, απαρ. αορ. β' του *ἴημι*, στέλνω.

εἰνάκις, **εἰνᾶκισ-χίλιοι**, **εἰνακόσιοι**, βλ. **ἐνάκις**.

εἰνάλιος, -η, -ον, ποιητ. αντί **ἐνάλιος**.

εἰναλί-φοιτος, -ον, αυτός που περιπλανιέται στη θάλασσα, λέγεται για δίχτυα, σε Ανθ.

εἰνά-νύχες[ᾶ], ως επίρρ., επί εννιά νύχτες (σε διάρκεια), σε Ομήρ. Ιλ.

εἰνάς, -άδος, ή (**ἐννέα**), η ένατη μέρα ενός μήνα, σε Ησίοδ.

εἰνάτερες[ᾶ], **αἶ**, «συννυφάδες», σε Ομήρ. Ιλ.

εἰνᾶτος, -η, -ον, Ιων. αντί *ἐνατος*, ο ένατος, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.

εἶνεκα, **εἶνεκεν**, Ιων. και ποιητ. αντί *ἐνεκα*.

εἰνί, Επικ. και Λυρ. αντί *έν*, σε.

εἰνόδιος, Επικ. και Λυρ. αντί *ἐνόδιος*.

εἰνοσί-φυλλος, -ον (**ἔνοσις**), με φυλλωσιά που τρεμουλιάζει, σε Ομήρ. Ιλ.

εἷξασι, Αττ. αντί *εοίκασι*, γ' πληθ. του *εοικα*.

εἷξασκε, Ιων. γ' ενικ. αορ. α' του *εἶκω*.

εἶο, Επικ. αντί *οῦ*, αυτού.

εἰοικώς, Επικ. αντί *εοικώς*, *μτχ.* του *εοικα*.

εἶος, αρχ. Επικ. τύπος του *ἔως*, μέχρι, σε Όμηρ.

εἶπα, αόρ. α' *εἶπον*, προστ. *εἶπον*, *μτχ.* *εἶπας*.

εἰπέμεν, -έμεναι, Επικ. αντί *εἶπεῖν*, απαρ. του *εἶπον*.

εἶπερ, επιτετ. αντί *εἶ*, **I.** αν όντως, αν πράγματι, σε Όμηρ. κ.λπ.· επίσης, ακόμη κι αν, ωστόσο, στο ιδ. **II.** στην Αττ., αν το πούμε έτσι, υποδηλώνοντας αμφιβολία για ένα γεγονός, *εἶπερ ἦν πέλας*, εάν ήμουν (αλλά δεν ήμουν), σε Σοφ.

εἰπόμην, Μέσ. παρατ. του *ἔπω*.

εἶπον, αόρ. β' του *ἔπω (ως ενεστ. χρησιμ. τα *φημί*, *ἀγορεύω*, μέλ. *ἔρέω*, *ἔρῶ*, παρακ. *εἶρηκα*)· Επικ. *ἔειπον*· Επικ. προστ. β' πληθ. *ἔσπετε*, υποτ. *εἶπω*, Επικ. *εἶπωμι*, *ἦσθα*, -ησι· ευκτ. *εἶποιμι*, απαρ. *εἶπεῖν*, Επικ. -έμεναι, -έμεν· **I.** μιλώ, λέω, σε Όμηρ. κ.λπ.· *ὥς ἔπος εἶπεῖν*, για να το πούμε έτσι, Λατ. ut ita dicam, σε Θουκ. κ.λπ.· ομοίως, *ὥς εἶπεῖν*, *ὥς ἔπος εἶπεῖν*, στον ιδ. **II.** **1.** με αιτ. προσ., μιλώ σε, απευθύνομαι σε, πλησιάζω και απευθύνομαι σε κάποιον, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** ονομάζω, αναφέρω, στον ιδ. **3.** αποκαλώ κάποιον έτσι ή αλλιώς, *πολλοί δέ μιν ἐσθλὸν ἔειπον*, σε Ομήρ. Οδ. **4.** με διπλή αιτ. προσ. και πράγμ., λέω κάτι για κάποιον, *ἀτάσθαλόν τι εἶπεῖν τινα*, στο ιδ.· *κακὰ εἶπεῖν τινα*, σε Αριστοφ.

III. στην Αθήνα, προτείνω (προς συζήτηση) ένα μέτρο στην *ἐκκλησία*, σε Θουκ. κ.λπ.

εἶ-ποτε, **I.** εάν ποτέ, Λατ. si-quando, σε Όμηρ. **II.** στον πλάγιο λόγο, εάν ποτέ, στο ιδ.

εἶ-που, εάν κάπου, αν ίσως, Λατ. si-cubi, σε Όμηρ. κ.λπ.· *εἴ τί που ἔστιν*, εάν είναι δυνατό με οποιονδήποτε τρόπο, σε Ομήρ. Οδ.

εἰργαθεῖν, ποιητ. απαρ. αορ. β' του *εἶργω*.

εἰργασμαι, παρακ. του *ἐργάζομαι*.

εἰργμός ή **εἰργμός**, **ό** (**ἔργω**), κλουβί, φυλακή, σε Πλάτ.

εἰργμο-φύλαξ[ῦ], **-ἄκος, ὁ, ἡ**, δεσμοφύλακας, σε Ξεν.

εἵργνῦμι, = *εἵργω, ἔργω*, κλείνω, κλειδώνω, σωπαίνω, Επικ. παρατ. *ἐέργνυν*, σε Ομήρ. Οδ.

εἵργω ἢ εἴργω, Αττ. αντί προγεν. τύπου *ἔργω*, βλ. αυτ.

εἰρέαται, Ιων. αντί *εἴρηνται*, γ' πληθ. Παθ. παρακ. του *ἐρᾶ*.

εἵρερος, ὁ (εἴρω), δουλεία, σκλαβιά, σε Ομήρ. Οδ.

εἰρεσία, Ιων. **-ίη, ἡ (ἐρέσσω)**, **I.** κωπηλασία, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ.·

μεταφ. *εἰ πετρῶν*, σε Λουκ. **II. 1.** με περιληπτική σημασία, κωπηλάτες, αυτοί που τραβούν κουπί, Λατ. *remigium*, σε Ευρ., Θουκ. **2.** ναυτικό τραγούδι, σε Πλούτ., Λουκ.

εἰρεσιώνη, ἡ (εἵρος), κλαδί από καρπούς ελιάς ἢ δάφνης πλεγμένο με μαλλί (προβάτου), που κρατιέται από αγόρια που τραγουδούν στα *Πυανέψια* και στα *Θαργήλια*. Αργότερα το κρεμούσαν στην πόρτα του σπιτιού, σε Αριστοφ.

εἰρέω, Ιων. αντί *ἐρέω*, λέω, Επικ. μτχ. θηλ. γένους *εἰρεῦσαι*, σε Ησίοδ.

εἴρη, ἡ (εἴρω B), Ιων. αντί *ἀγορά*, χώρος συνέλευσης, συγκέντρωσης, Επικ. γεν. πληθ. *εἴρων*, σε Ομήρ. Ιλ.

εἴρην, -ενος ἢ ἱρήν, -ένος, ὁ, νέος από τη Σπάρτη που έχει συμπληρώσει το εικοστό ἔτος της ηλικίας του, όταν του ανατίθεται η αρμοδιότητα επίβλεψης μικρότερων, νεότερων παιδιών, σε Πλούτ. (αμφιβ. προέλ.)

εἰρηναῖος, -α, -ον, ειρηνικός, φίλος της ειρήνης, σε Ηρόδ.· *τὰ εἰρηναῖα*, οι καρποί της ειρήνης, στον ἴδ.· *επίρρ. -ως*, στον ἴδ.

εἰρηνεύω, μέλ. *-σω*· **I.** φέρνω σε ειρήνη, συμβιβάζω, σε Βάβρ. **II.** αμτβ., διατηρώ την ειρήνη, ζω ειρηνικά, σε Πλάτ., Κ.Δ.

εἰρήνη, ἡ, ειρήνη, περίοδος, καιρός ειρήνης, σε Όμηρ. κ.λπ.· *ἐπ' εἰρήνης*, σε καιρό ειρήνης, σε Ομήρ. Ιλ.· *εἰρ. γίγνεται*, γίνεται ειρήνη, σε Ηρόδ.· *εἰρήνην ποιεῖν ἢ ποιεῖσθαι*, κάνω ειρήνη· *εἰρ. ἄγειν*, διατηρώ, προστατεύω την ειρήνη, σε Αριστοφ.· *λύειν*, την σπάζω, την παραβιάζω, σε Δημ. (ἀγν. προέλ.).

εἰρηνικός, -ή, -όν, ο αυτός που ανήκει ἢ αναφέρεται στην ειρήνη, φιλήσυχος, σε Πλάτ. κ.λπ.· *επίρρ. -κῶς*, ειρηνικά, σε Ξεν.

εἰρηνο-ποιός, ὁ (ποιέω), αυτός που κάνει ειρήνη, σε Ξεν.

εἰρηνο-φύλαξ[ῦ], **-ἄκος, ὁ, ἡ**, φρουρός, προστάτης της ειρήνης, σε Ξεν.

εἰρίνεος, εἴριον, Ιων. αντί *ἐρίνεος, ἔριον*.

εἰρκτέον, ρημ. επίθ. του *εἵργω*, αυτό που πρέπει να εμποδιστεί, να αποτραπεί, σε Σοφ.

εἰρκτή, Ιων. **ἐρκτή, ἡ (εἵργω)**, εσώκλειστο μέρος, φυλακή, σε Ηρόδ.· επίσης, το εσωτερικό μέρος ενός σπιτιού, τα γυναικεία «διαμερίσματα», σε Ξεν.

εἶρο-κόμος, -ον (κομέω), αυτός που επεξεργάζεται μαλλί, σε Ομήρ. Ιλ.

εἴρομαι, Ιων. αντί *ἔρομαι*, ρωτώ· βλ. **εἴρω B**.

εἶρο-πόκος, -ον, αυτός που είναι σκεπασμένος με μαλλί, τριχωτός, μάλλινος, πυκνόμαλλος, σε Όμηρ.

εἵρος, τό, μαλλί προβάτου, σε Ομήρ. Οδ. (από τη $\sqrt{EP}$, πρβλ. **ἔριον**).

εἶρο-χάρης, -ές (χαίρομαι), αυτός που βρίσκει ευχαρίστηση με το μαλλί, σε Ανθ.

εἰρύαται, Ιων. αντί *εἴρυνται*, γ' πληθ. παρακ. του *ἐρύω*.

εἰρύω, εἰρύομαι, Επικ. αντί *ἐρύω, ἐρύομαι*.

εἴρω (A), αόρ. α' *εἴρα ἢ ἔρσα*, μτχ. Παθ. παρακ. *ἐρμένος*, Επικ. *ἐρμένος*· δένω, συνδέω σε σειρές, σε αράδες, περνώ σε σπάγγο ἢ κλωστή, *ἡλέκτροισιν ἐρμένος*, περιδέριο («κολλιέ») στο οποίο ἔχουν περαστεί χάντρες από κεχριμπάρι, σε Ομήρ. Οδ. (πιθ. $\sqrt{SEP}$, πρβλ. Λατ. *ser-o, serui*, σειρά).

εἶρω (B), λέω, μιλώ, εκφράζω, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως στη Μέσ., σε Όμηρ.· αλλά στον Ιων. πεζό λόγο, η Μέσ. σημαίνει, προκαλώ, γίνομαι αίτιος να ειπωθεί κάτι για μένα, δηλ. ρωτώ, όπως το Αττ. *ἐροῦμαι*. (√FEP, πρβλ. Lat. verbum, λόγος, λέξη).

εἶρων, -ωνος, ὁ, αυτός που λέει λιγότερα από αυτά που έχει στο μυαλό του, υποκριτής, Lat. dissimulator, σε Αριστοφ. κ.λπ.

εἰρωνεία, ἡ, υποκρισία, δηλ. υποθετική, ψεύτικη, προσποιητή άγνοια, ειρωνεία, σε Πλάτ. κ.λπ.

εἰρωνεύομαι, αποθ., υποκρίνομαι, δηλ. προσποιητή, ψεύτικη άγνοια, σε Πλάτ. κ.λπ.· γενικά, προσποιούμαι, προφασίζομαι, σε Αριστοφ.

εἰρωνικός, -ῆ, -όν (εἶρων), υποκρισία, δηλώνω προσποιητή, ψεύτικη άγνοια, σε Πλάτ.· επίρρ. -κῶς, σε Αριστοφ.

εἰρωτάω, Επικ., Ιων. **εἰρωτέω**, αντί *ἐρωτάω*.

εἰς ή **ἐς**, πρόθ. μόνο με αιτ., Ριζική σημασία, μέσα σε, και μετά προς· **I.** λέγεται για τόπο, **1.** η συνηθέστερη χρήση, *εἰς ἄλλα*, μέσα ή στη θάλασσα, σε Όμηρ. κ.λπ.· κυρίως αντίθ. προς το *ἐκ, ἐκ σφυρὸν ἐκ πτέρνης*, από το κεφάλι στα πόδια, σε Ομήρ. Ιλ.· *εἰς ἔτος ἐξ ἔτεος*, από χρονιά σε χρονιά, σε Θεόκρ.· έπειτα, με τα ρήμ. ψυχικού πάθους ή κατεύθυνσης, *ιδεῖν εἰς οὐρανόν*, σε Ομήρ. Ιλ.· *εἰς ὧπα ἰδέσθαι*, κοιτώ στο πρόσωπο, στο ἰδ.· σε Όμηρ. και Ηρόδ. επίσης με αιτ. προσ., εκεί όπου οι Αττ. χρησιμ. *ὡς, πρὸς, παρὰ*. **2.** με ρήμ. που δηλώνουν στάση σε τόπο, όταν εννοείται κίνηση που έχει προηγηθεί σε ή προς, *ἐς μέγαρον κατέθηκε*, δηλ. το έφερε μέσα στο σπίτι και το τοποθέτησε εκεί, σε Ομήρ. Οδ.· *παρεῖναι ἐς τόπον*, πηγαίνω σε έναν τόπο και παραμένω εκεί, σε Ηρόδ. **3.** με ρήμ. λεκτικά, *λόγους ποιεῖσθαι εἰς τὸ πλήθος*, έρχομαι μπροστά στο πλήθος και εκφωνώ λόγο, στο ἰδ. κ.λπ. **4.** ελλειπτ. χρήση, *εἰς Αἶδαο*, Αττ. *εἰς Αἰδου (δόμους)*, *ἐς Αθηναίης (ιερόν)*, στο ναό της Αθηνάς κ.λπ.· όπως στα Lat. ad apollinis, ad Castoris(ενν. aedem)· ομοίως και με τα προσηγορικά, *ἀνδρὸς ἐς ἀφνειού*, στου πλούσιου άνδρα, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** λέγεται για χρόνο, **1.** για να δηλώσει συγκεκριμένο σημείο ή όριο χρόνου, έως, μέχρι, *ἐς ἧδ (Αττ. εἰς τὴν ἔω)*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐς ἥλιον καταδύντα*, μέχρι τη δύση του ήλιου, στο ἰδ.· *ἐς ἐμέ*, μέχρι τις ημέρες μου, σε Ηρόδ.· ομοίως με επιρρ., *εἰς ὅτε* (πρβλ. **ἔστε**), μέχρι τη στιγμή που..., σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως και, *εἰς πότε*; έως πότε; σε Σοφ.· *ἐς ὃ*, μέχρι αυτού του σημείου, σε Ηρόδ. **2.** για να οριοθετήσει μία χρονική περίοδο, *εἰς ἐνιαυτόν*, για τη διάρκεια ενός χρόνου, δηλ. για έναν ολόκληρο χρόνο, σε Όμηρ.· *ἐς θέρος ἢ ἐς ὁπώρην*, για το καλοκαίρι, σε Ομήρ. Οδ.· *εἰς ἐσπέραν ἤκειν*, έρχομαι προς το βραδάκι, σε Αριστοφ.· *εἰς τρίτην ἡμέραν* ή *εἰς τρίτην* μόνο του, κατά την τρίτη μέρα, σε τρεις μέρες, σε Πλάτ.· *ἐς τέλος*, επιτέλους, σε Ηρόδ.· *οὐκ ἐς ἀναβολάς*, χωρίς αναβολή, στον ἰδ.· ομοίως με επιρρ., *ἐσαῦριον*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐς αὔθις* ή *ἐσαῦθις*, σε Θουκ.· *εἰς ἔπειτα*, σε Σοφ. κ.λπ.· πρβλ. **εἰσάπαξ, εἰσότε**. **III.** για να δηλώσει μέτρο ή όριο, **1.** *ἐς δίσκουρα λέλειπτο*, έμεινε τόσο πίσω όσο η ρίψη ενός δίσκου, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐς δράχμην διέδωκε*, πληρώθηκαν όσο αξίζει μια δραχμή, σε Θουκ. **2.** με αριθμητικά, *ναῶς ἐς τὰς τετρακοσίους*, μέχρι του αριθμού των τετρακοσίων, στον ἰδ.· *εἰς ἔνα, εἰς δύο*, ένα μέχρι δύο, μέχρι κ.λπ., σε Ξεν. **IV.** για να δηλωθεί συσχέτιση ή συγγένεια, **1.** προς ή απέναντι σε κάποιον, *ἀμαρτάνειν εἰςτινα*, σε Αισχύλ.· *ἔχθρα ἔς τινα*, σε Ηρόδ. **2.** όσον αφορά, όπως το Lat. quod attinet ad, *εὐτυχεῖν ἐς τέκνα*, σε Ευρ.· *ἐς τὰ ἄλλα*, σε Θουκ.· *τό γ' εἰς ἑαυτόν, τὸ εἰς ἐμέ*, σε Σοφ., Ευρ. **3.** περιφραστικά αντί επιρρ., *ἐς κοινόν = κοινῶς*, σε Αισχύλ.· *ἐς τὸ πᾶν = πάντως*, στον ἰδ.· *εἰς τάχος = ταχέως*, σε Αριστοφ. **V.** για να δηλώσει περάτωση, *ἐρχεσθαι, τελευτᾶν*

ἐς..., τερματίζει, τελειώνει, καταλήγει σε..., σε Ηρόδ. κ.λπ.· *καταξάινειν ἐς φοινικίδα*, κόβω, σκίζω σε κόκκινα κουρέλια, σε Αριστοφ.· επίσης λέγεται για σκοπό, *εἰςάγαθόν*, για καλό, για καλό του, σε Ομήρ. Ιλ.· *εἰς κάλλος ζῆν*, ζω για επίδειξη, σε Ξεν.

εἷς, μῖα, ἔν, γεν. *ένός, μιᾶς, ένός*· επιτετ. Επικ. ἔεις· Επικ. θηλ. ἱᾶ, γεν. ἱῆς· δοτ. ἱῆ, δοτ. ουδ. (*ἰῶ κίον ἡματι*) επίσης συναντάται στην Ομήρ. Ιλ. (ο αρχικός τύπος ήταν πιθ. ΕΝ-Σ, πρβλ. Λατ. un-us. Το θηλ. *μία* υποδηλώνει μία δεύτερη ρίζα, πρβλ. **οἶος** με **μόνος**). **I. 1.** ένας, σε Όμηρ. κ.λπ.· *εἷς οἶος, μία οἷη*, μοναδικός, μοναδική, στον ίδ.· *εἷςμόνος*, σε Ηρόδ. **2.** με υπερθ., όπως το Λατ. unus omnium maxime, *εἷς ἀνὴρ πλεῖστον πόνον παρασχών*, σε Αισχύλ.· *κάλιστ' ἀνὴρ εἷς*, σε Σοφ.· *πάντων εἷς ἀνὴρ τῶν μεγίστων αἴτιος κακῶν*, σε Δημ. **3.** σε αντίθεση, εμφατικό μέσω του άρθρου, *ὁ εἷς, ἡ μία*, σε Όμηρ., Αττ. **4.** με ἀρνηση, *εἷς οὐδεῖς*, nullus unus, ούτε ένας, κανένας, σε Ηρόδ., Θουκ.· *οὐχ εἷς*, δηλ. περισσότεροι από ένας, σε Αισχύλ.· και ακόμη πιο εμφατικό, *οὐδὲ εἷς, μηδὲ εἷς*, βλ. **οὐδεῖς, μηδεῖς**. **5.** *εἷς ἕκαστος*, κάθε ένας, ο καθένας από μόνος του, ο καθένας ξεχωριστά, Λατ. unusquisque, σε Ηρόδ., Πλάτ. **6.** συχνά με την *κατά, καθ' ἓνα ἕκαστον*, καθένα ξεχωριστά, κομμάτι κομμάτι, σε Ηρόδ. κ.λπ.· ομοίως και, *καθ' ἓνα, καθ' ἓν*, ένα προς ένα, σε Πλάτ. **7.** με άλλες προθέσεις, *ἐν ἀνθ' ένός*, πάνω από όλα, στον ίδ.· *ἐν πρὸς ἓν*, σε συγκρίσεις, σε Ηρόδ., Πλάτ.· *εἷς πρὸς ἓνα*, σε Δημ.· *παρ' ἓνα*, αλεπάλληλα, διαδοχικά, σε Λουκ. **II.** ο αυτός, δηλ. ο ίδιος, *εἷς καὶ ὅμοιος*, σε Πλάτ.· με δοτ., ο ίδιος με..., σε Ευρ. **III.** ένας, αντίθ. προς το κάποιος άλλος· ομοίως, *ὁ μὲν..., εἷς δὲ..., εἷς δ' αὖ...,* σε Ομήρ. Οδ.· *εἷς μὲν..., ἕτερος δέ...,* σε Ξεν. **IV.** *ἀόριστα, εἷς τις*, κάποιος, Λατ. unus aliquis, σε Σοφ., Πλάτ.· *ἐπειτα, μόνο του όπως το αγγλ. ἀόρ. ἄρθρο a, an* (όπως faber unus, σε Οράτ.), σε Ευρ. **V.** *οὐδὲ εἷς οὐδὲ δύο*, όχι μόνο ένας ή δύο, σε Δημ.

εἷς, I. β' ενικ. του *εἰμί* (sum). **II.** του *εἶμι* (ibo).

εἷσα, ἀόρ. α' του ἵζω, θέτω, βάζω, τοποθετώ.

εἰσαγγελεύς, -έως, ὁ, αυτός που αναγγέλλει, υπηρέτης που προηγείται για να αναγγεῖλει κάποιον ενώπιον του βασιλιά στην Περσική αυλή, σε Ηρόδ.

εἰσαγγελία, ἡ, στην Αθήνα, καταγγελία, κατηγορητήριο που παρουσιάζεται ενώπιον της Βουλῆς των πεντακοσίων, ή (κάποιες φορές) στην *ἐκκλησίαν*, σε Ξεν.

εἰς-αγγέλλω, μέλ. -ελῶ,· **I. 1.** μπαίνω μέσα και αναγγέλλω κάποιον (πρβλ. **εἰσαγγελεύς**), σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ. **2.** αναγγέλλω, αναφέρω, γνωστοποιώ κάτι, σε Θουκ. — Παθ., *ἐσαγγελθέντων ὅτι...*, δόθηκε η πληροφορία ότι..., στον ίδ.

II. καταγγέλλω, σε Δημ. κ.λπ.· πρβλ. **εἰσαγγελία**.

εἰσαγγελτικός, -ή, -όν, ο σχετικός με την καταγγελία, παρά Δημ.

εἰς-αἰγίρω, μέλ. -ερῶ, συλλέγω, μαζεύω, συναθροίζω σ' ένα μέρος, σε Όμηρ. — Μέσ., *νέον δ' ἐσαγείρατο θυμόν*, συγκέντρωσε καινούριο θάρρος, νέα γενναιότητα, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης και με Παθ. σημασία, *θοῶς δ' ἐσαγείρατο λαὸς* (*εἷς τὰς ναῦς*), σε Ομήρ. Οδ.

εἰς-άγω[ᾶ], μέλ. -ζω, παρακ. -ἀγήοχα· **I. 1.** οδηγώ προς ή μέσα, φέρνω μέσα, παρουσιάζω, με διπλή αιτ., *αὐτοὺς εἰσῆγον δόμον*, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης, *εἰσάγειν τινὰ ἐς...*, σε Ηρόδ.· ή με δοτ., *τινὰ δόμοις*, σε Ευρ. — Μέσ., επιτρέπω να εισαχθῶν στρατιωτικές δυνάμεις σε μία πόλη, σε Θουκ.· επίσης, οδηγώ, φέρνω (κάποιον) μέσα σε συνασπισμό, κάνω μέλος συνομοσίας, σε Ηρόδ. **2.** *ἐσάγειν ή ἐσάγεσθαι γυναῖκα*, οδηγώ σύζυγο στο σπίτι μου, παίρνω γυναίκα ως σύζυγο, ducere uxorem, στον ίδ. **3.** εισάγω ξένα εμπορεύματα, στον ίδ., Αττ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Ηρόδ. κ.λπ. **4.** *ἱατρὸν εἰσάγειν τινί*, καλῶ γιατρό, σε

Ξεν. **5.** εισάγω νέα ήθη κι έθιμα, σε Ηρόδ., Ευρ. **II. 1.** φέρνω μέσα, εισάγω, παρουσιάζω, ιδίως πάνω σε σκηνή, σε Αριστοφ., Πλάτ. **2.** *εἰσάγειν τι ἐς τὴν βουλὴν*, φέρνω ενώπιον της Βουλής, σε Ξεν. **3.** ως δικανικός όρος, *εἰσάγειν δίκην ἢ γραφήν*, εισάγω υπόθεση στο δικαστήριο, Λατ. *litē intēdere*, σε Αισχύλ., Δημ.· *εἰσ. τινά*, οδηγώ κάποιον στο δικαστήριο, ασκώ δίωξη, μηνύω, σε Πλάτ.

εἰσαγωγεύς, -έως, ό, αυτός που φέρνει, εισάγει υποθέσεις στο δικαστήριο, σε Δημ.

εἰσαγωγή, ή, I. εισαγωγή αγαθών, σε Πλάτ. **II.** ως δικανικός όρος, εισαγωγή υποθέσεων στο δικαστήριο, στον ίδ.

εἰσαγωγήμιος, -ον, I. αυτό που μπορεί ή επιτρέπεται να εισαχθεί, σε Πλάτ. **II.** ως δικανικός όρος, εντός, μέσα στη δικαιοδοσία του δικαστηρίου, *δίκη*, σε Δημ.

εἰσ-αεί, αντί *εἰς αεί*, για πάντα, σε Αισχύλ., Σοφ.

εἰσ-αείρομαι, Μέσ., δέχομαι μέσα, παραδέχομαι, σε Θεόγν.

εἰσ-αθρέω, μέλ. -*ήσω*, βλέπω, ξεχωρίζω, διακρίνω, αναγνωρίζω, κοιτάζω κατάματα, σε Ομήρ. Ιλ.

εἰσ-αίρω, μέλ. -*αρῶ*, φέρνω ή μεταφέρω μέσα, σε Αριστοφ.

εἰσαΐσσω, συνηρ. -**άσσω**, Αττ. -**άττω**, μέλ. -*άζω*, μπαίνω ή πηδώ μέσα, σε Αριστοφ.

εἴσαιτο, ευκτ. Μέσ. αόρ. α΄ του *εἶδω.

εἰσ-αῖω, ακούω ή ακροώμαι, εισακούω, αποδέχομαι, με γεν., σε Θεόκρ.

εἰσ-ἄκοντίζω, μέλ. Αττ. -*ιῶ*· **1.** ρίχνω ή εκσφενδονίζω ακόντια εναντίον, *τινά*, σε Ηρόδ.· *εἰς τὰ γυμνά*, σε Θουκ. **2.** απόλ., τρέχω ή ξεπηδώ, λέγεται για αίμα, σε Ευρ.

εἰσ-ἄκούω, μέλ. —*σομαι*· **II. 1.** ακούω ή δίνω προσοχή σε κάποιον, σε Ομήρ. Ιλ.· με αιτ. πράγμ., σε Ομηρ. Ὑμν. με γεν. προσ., σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ. **2.** στους Ποιητές απλώς, ακούω, σε Σοφ., Ευρ. **II.** με δοτ. προσ., ακούω, δίνω προσοχή σε, προσέχω τα λόγια κάποιου, σε Ηρόδ.

εἰσακτέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει να εισαχθεί στο δικαστήριο (βλ.

εἰσάγω Π. 3), σε Αριστοφ., Ξεν.

εἰσ-άλλομαι, μέλ. -*ἄλοῦμαι*, γ΄ ενικ. Επικ. αόρ. β΄ *έσᾱλτο*, Μέσ. αόρ. α΄ -*ηλάμην*· αποθ., πηδώ ή ορμώ μέσα, με αιτ., σε Ομήρ. Ιλ.· *έσᾱλλ. ἐς τὸ πῶρ*, πηδώ μέσα σε αυτή, σε Ηρόδ.

εἰσ-ἄμειβω, μέλ. -*ψω*, μπαίνω μέσα, εισβάλλω, σε Αισχύλ.

εἰσ-άμην, I. Επικ. αόρ. α΄ του *εἴμι* (ibo). **II.** του *εἶδω Π.

εἰσάμην, Μέσ. αόρ. α΄ του *ἴζω*.

εἰσ-αναβαίνω, ανεβαίνω, ανέρχομαι ή εισέρχομαι, μπαίνω, με αιτ., σε Όμηρ.

εἰσ-ἄναγκάζω, μέλ. -*άσω*, πιέζω, ωθώ, εξαναγκάζω σε κάτι, υποχρεώνω, επιβάλλω, *τινά*, σε Αισχύλ.

εἰσ-ανάγω, μέλ. -*ζω*, οδηγώ σε, με αιτ., σε Ομήρ. Οδ.

εἰσ-ανείδον, αόρ. β΄ (βλ. **εἶδω**), σηκώνω το κεφάλι και κοιτάζω ψηλά, με αιτ., σε Ομήρ. Ιλ.

εἰσ-άνειμι, ανέρχομαι, ανεβαίνω πάνω, με αιτ., σε Ομήρ. Ιλ.

εἰσανιδών, μτχ. του *εἰσανείδον*.

εἰσανιών, μτχ. του *εἰσάνειμι*.

εἴσ-αντα, Επικ. **ἔσ-αντα**, επίρρ., ακριβώς απέναντι, *ἔσ. ἰδεῖν*, κοιτάζω καταπρόσωπα, κατάματα, σε Όμηρ.

εἰσ-άπαξ, αντί *εἰς ἅπαξ*, με τη μια, μια και καλή, σε Ηρόδ., Αττ.

εἰς-ἄράσσω, Αττ. **-ττω**, μέλ. **-ζω**, οδηγώ ή σπρώχνω, εξωθώ πάνω σε, σε
Ηρόδ.

εἰσάττω, Αττ. *αντί εἰσαΐσσω*.

εἰς-αυγάζω, μέλ. -σω, κοιτάζω, παρατηρώ, σε Ανθ.

εἰς-αὔθις, αντί *εἰς αὔθις*, εφεξῆς, μετέπειτα, κατόπιν, σε Ευρ., Πλάτ.

εἰς-αὔριον, αντί *εἰς αὔριον*, την επόμενη ημέρα, σε Αριστοφ.

εἰς-αὔτις, Δωρ. και Ιων. αντί *εἰς-αὔθις*.

εἰς-ἄφήμι, μέλ. -αφήσω, εισάγω, επιτρέπω την είσοδο, σε Ξεν.

εἰς-ἄφικάνω[α], έρχομαι προς, *τινά*, σε Ομήρ. Οδ.

εἰς-αφικνέομαι, Ιων. **ἐς-απικνέομαι**, μέλ. -αφίζομαι, αόρ. β' -αφικόμην· αποθ., έρχομαι σε ή προς, καταφθάνω, προσέρχομαι σ' ένα μέρος, με αιτ., σε Ομήρ. Οδ., Ευρ.· *έσαπ. ἐς τόπον*, σε Ηρόδ.· επίσης με δοτ., στον ιδ.

εἰς-βαίνω, μέλ. -βήσομαι· **Π. 1.** επιβιβάζομαι σε πλοίο, μπαίνω σε φορτηγό-πλοίο, μπαρκάρω, σε Ομήρ. Οδ.· *έσβ. ἐς ναῦν*, σε Ηρόδ. **2.** γενικά, εισέρχομαι, εισχωρώ, *δόμους*, σε Ευρ.· *είσβ. κακά*, περιέρχομαι σε δυσκολίες, βάσανα, σε Σοφ. **Π.** μτβ., στον αόρ. *α' ανέβησα*, κάνω κάποιον να εισέλθει, να επιβιβαστεί, σε Ομήρ. Ιλ.

εἰσβάλλω, μέλ. -βάλλω· **Π.** ρίχνω σε, μπαίνω σε, ακολουθ. από το *εἰς*, σε Ηρόδ., Αττ.· Μέσ., επιβιβάζομαι στο πλοίο κάποιου, σε Ηρόδ. **Π. 1.** αμτβ., ρίχνομαι σε, κάνω επιδρομή, εισβάλλω σε, *εἰς χώραν*, στον ιδ., Αττ.· *πρὸς πόλιν εἰσβ.*, πέφτω πάνω της, επιδράμω, σε Θουκ.· ποιητ. με αιτ., εφορμό, ρίχνομαι, συναντώ, συμφωνώ, σε Ευρ. **2.** λέγεται για ποτάμια, εκχύνομαι, πέφτω μέσα σε, σε Ηρόδ.

εἰσβάσις, -εως, ή (εἰσβαίνω), είσοδος, τρόποι εισαγωγής σε μέρος, σε Ευρ.· επιβίβαση (μπαρκάρισμα), σε Θουκ.

εἰσβάτος, -ή, -όν (εἰσβαίνω), ευκολοπλησίαστος, προσιτός, σε Θουκ.

εἰς-βιάζομαι, 1. αποθ., εισέρχομαι με τη βία, *εἰς οἶκον*, σε Πλούτ. **2.**

εξαναγκάζω κάποιον στην άσκηση των πολιτικών του καθηκόντων, σε Αριστοφ.

εἰς-βιβάζω, Αττ. μέλ. -βιβῶ· **1.** μτβ. του *εἰσβαίνω*, επιβιβάζω σε πλοίο, *τὸν στρατὸν ἐς τὰς νέας*, σε Ηρόδ. **2.** γενικά, κάνω κάποιον να μπει, να εισέλθει, *ἐς τόπον*, στον ιδ.

εἰσβλέπω, μέλ. -ψω, κοιτάζω, παρατηρώ, κυρίως με *εἰς*, σε Ηρόδ.· αλλά και με αιτ., σε Ευρ.

εἰσβολή, ή (εἰσβάλλω Π), 1. επιδρομή, εισβολή, επίθεση, σε Ηρόδ., Ευρ. **2.** είσοδος, πέρασμα, δίοδος, *ή έσβ. ή Ὀλυμπική*, η διάβαση του Ολύμπου, σε Ηρόδ.· στενό, ισθμός, σε Ευρ.· ομοίως στον πληθ., λέγεται για τις Θερμοπύλες, σε Ηρόδ.· στον πληθ. επίσης, το στόμιο του ποταμού, στον ιδ. **3.** είσοδος, άνοιγμα σε κάτι, αρχή, σε Ευρ., Αριστοφ.

εἰς-γράφω[α], μέλ. -ψω, εγγράφω, καταγράφω — Μέσ., *ἐς τὰς σπονδὰς εἰσγράψασθαι*, να εγγράφομαι (ως επιγραφή) πάνω σε ή να γίνομαι δεκτός σε ένα συνασπισμό, μία συμμαχία, σε Θουκ.

εἰς-δέркоμαι, αποθ. με Ενεργ. αόρ. β' -έδρᾶκον, παρακ. *εἰσδέδροκα*· κοιτάζω ή παρατηρώ, σε Όμηρ., Ευρ.

εἰς-δέχομαι, Ιων. **ἐς-δέκομαι**, μέλ. -δέζομαι, αποθ., δέχομαι μέσα, επιτρέπω την είσοδο, *ἐςτὸ ἱρόν*, σε Ηρόδ.· με αιτ., σε Ευρ.· με δοτ., *ἄντροις εἰσδέξασθαι τινα*, υποδέχομαι κάποιον σε σπηλιά, σε σπήλαιο, στον ιδ.· *είσδ. τινα ὑπόστεγον*, σε Σοφ.

εἰς-δίδωμι, χρησιμ. αμτβ. όπως το *εἰσβάλλω Π. 2*, λέγεται για ποτάμια, χύνομαι, εκβάλλω, σε Ηρόδ.

εἰσδοχή, ή (εἰσδέχομαι), υποδοχή, *εἰσδοχαὶ δόμων*, φιλόξενη κατοικία, σε Ευρ.

εἰσδράμειν, απαρ. αορ. β' του *εἰστρέχω*.

εἰσδρομή, ἢ, επιδρομή, σφοδρή επίθεση, σε Ευρ., Θουκ.

εἰσ-δύνω[θ], και ως αποθ. **εἰσ-δύομαι** (βλ. **δύω**)· μέλ. -*δύσομαι*, με Ενεργ. αόρ. β' -*έδυν*, παρακ. -*δέδωκα*. **1.** μπαίνω ή εισέρχομαι, μαζί με *εἰς*, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ. **2.** με αιτ., κατέρχομαι, Λατ. *subire*, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· λέγεται για συναισθήματα, *εἰσέδω μεμνήμη κακῶν*, σε Σοφ.· επίσης με δοτ., *δεινόν τι ἐσέδυνέ σφι*, φόβος μεγάλος τους κυρίευσε, σε Ηρόδ.

εἴσσαι, β' ενικ. Επικ. μέλ. του *εἶδω **II.**

εἰσέδρᾶμον, αόρ. β' του *εἰστρέχω*.

εἰσέδυν, αόρ. β' του *εἰσδύνω*.

εἰσ-εἶδον, Επικ. -*ίδον*, χρησιμ. ως αόρ. β' του *εἰσοράω*.

εἴσ-ειμι, απαρ. -*ιέναι*, χρησιμ. ως μέλ. του *εἰσέρχομαι*· παρατ. *εἰσῆειν*. **I.** μπαίνω μέσα, *οὐκ Ἀχιλλῆος ὀφθαλμοὺς εἴσειμι*, δεν θα ἔλθω ενώπιον του Αχιλλέα, μπροστά στα μάτια του Αχιλλέα, σε Ομήρ. Ιλ.· συχνότερα με πρόθ., *εἰσ. μετ' ἀνέρας*, σε Ομήρ. Οδ.· *παρὰ βασιλέα*, σε Ηρόδ.· *εἰς...* ή *πρός...*, στον ιδ., Αττ.· *εἰσ. εἰς σπονδάς*, μπαίνω σε συνθήκη, συμμαχία, σε Θουκ. **II. 1.** λέγεται για το χορό ή τους υποκριτές, ανεβαίνω πάνω στη σκηνή, παρουσιάζομαι, εμφανίζομαι, σε Πλάτ. **2.** ως Αττ. δικανικός όρος, παρουσιάζομαι, εμφανίζομαι στο δικαστήριο, σε Πλάτ., Δημ. **3.** αναλαμβάνω ένα αξίωμα, *ὁ ἐσιών*, ο νέος βασιλιάς, σε Ηρόδ. **III.** μεταφ., μπαίνω στο μυαλό κάποιου, με αιτ., στον ιδ., Αττ., Ευρ.· επίσης με δοτ., στον ιδ.· *ἀπρόσ., εἰσῆει αὐτοὺς ὅπως...*, μπήκε στο μυαλό τους ότι..., σε Ξεν. **IV.** λέγεται για πράγματα, *τὰ εἰσιόντα*, αυτά που εισέρχονται, μπαίνουν στο στομάχι κάποιου, τροφή, φαγητό, στο ιδ.

εἰσ-ελαύνω, Επικ. -**ελάω**, μέλ. -*ελάσω* [ᾱ], Αττ. -*ελῶ*. **I.** οδηγώ μέσα, λέγεται για βοσκό που καθοδηγεῖ το κοπάδι του, σε Ομήρ. Οδ. **II.** αμτβ., κωπηλατώ, τραβώ κουπί ή πλέω, στο ιδ.· *εισβάλλω ἑφιππος*, σε Ξεν.· μπαίνω, συμμετέχω σε θριαμβευτική πομπή, σε Πλούτ.

εἰσελθεῖν, απαρ. αορ. β' του *εἰσέρχομαι*.

εἰσ-έλκω, σύρω, τραβώ, τραβώ κάποιον με τη βία ή προς τα μέσα· αόρ. α' - *εἰλκῶσα*, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

εἰσ-εμβαίνω, επιβαίνω, επιβιβάζομαι, σε Ανθ.

εἰσενεγκεῖν, απαρ. αορ. β' του *εἰσφέρω*.

εἰσένθωμες, Δωρ. αντί *εἰσέλθωμεν*, α' πληθ. αορ. β' του *εἰσέρχομαι*.

εἰσ-έπειτα, επίρρ., εν συνεχεία, κατόπιν, σε Σοφ.

εἰσ-έπτατο, γ' ενικ. αορ. β' του *εἰσπέτομαι*· **εἰσ-έπτη**, Ενεργ. τύπος του ίδιου.

εἰσ-έργνυμι, κλείνω κάποιον μέσα σε κάσα, λέγεται για ταριχευμένο πτώμα), σε Ηρόδ.

εἰσ-έρπω, αόρ. α' *εἰσείρπυσα*, έρπω μέσα, εισέρχομαι με την κοιλιά, σε Πλούτ.

εἰσ-έρρω, μπαίνω μέσα, εισέρχομαι· αόρ. α' *εἰσῆρρησα*, σε Αριστοφ.

εἰσ-ερύω, μέλ. -*σω*, σύρω, τραβώ κάποιον, κάτι προς τα μέσα, σε Ομήρ. Οδ.

εἰσ-έρχομαι, μέλ. -*ελεύσομαι*, αόρ. β' -*ήλυθον*, -*ἤλθον*· τον Αττ. μέλ.

συμπληρώνει το *εἴσειμι*, και τον παρατ. το *εἰσῆειν*. **I.** Αποθ., μπαίνω σε ή μέσα, εισέρχομαι, με αιτ., σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· στον πεζό λόγο, *εἰσ. εἰς...*, σε Ξεν. κ.λπ.· *εἰσ. εἰς τὰς σπονδάς*, μπαίνω σε συνθήκη, συμμαχία, σε Θουκ.· *εἰσ. εἰς τοὺς ἐφήβους*, μπαίνω στην ηλικιακή τάξη των Εφήβων, σε Ξεν.· λέγεται για χρήματα, εισρέω, εισέρχομαι, στον ιδ. **II. 1.** λέγεται για το Χορό ή τους Υποκριτές του θεάτρου, ανεβαίνω πάνω στη σκηνή, παρουσιάζομαι, εμφανίζομαι, σε Πλάτ., Ξεν.· μπαίνω, εντάσσομαι στους καταλόγους, σε Σοφ. **2.** ως Αττ. δικανικός όρος, λέγεται για τον ενάγοντα, παρουσιάζομαι στο

δικαστήριο, σε Πλάτ., Δημ. **III.** μεταφ., (μένος) *ἄνδρας ἐσέρχεται*, θάρρος μπαίνει μέσα στους άνδρες, εμβάλλεται σε αυτούς, σε Ομήρ. *Ιλ.*· *Κροῖσον γέλωσ εἰσῆλθε*· επίσης με δοτ., *δέος εἰσ. τινι*, σε Πλάτ.· επίσης, μπαίνω στο μυαλό κάποιου, σε Ηρόδ.· ομοίως απρόσ., *εἰσῆλθε αὐτόν*, με απαρ., έρχεται στο μυαλό κάποιου ότι..., στον ιδ.

εἰσ-έσθαι, απαρ. Μέσ. αόρ. β' του *εἰσίστημι*.

εἰσ-έτι, επίρρ., ακόμη, σε Θεόκρ.

εἰσ-έχω, μέλ. -ζω, αμτβ., εκτείνομαι προς, απλώνομαι, εξαπλώνομαι, αναπτύσσομαι, *ἐπὶ Αἰθιοπίας*, προς την Αιθιοπία, σε Ηρόδ.· *θάλαμος ἐσέχων ἐς τὸν ἄνδρεᾶνα*, δωμάτιο που έχει άνοιγμα προς τα διαμερίσματα των ανδρών, στον ιδ.

εἰσ-ηγέομαι, Δωρ. *εἰσαῖγ-*, μέλ. -ήσομαι· **1.** Αποθ., εισάγω, παρουσιάζω μια συνήθεια, εισηγούμαι έθιμο, νεωτερίζω, σε Ηρόδ. **2.** προτείνω, σε Θουκ.

κ.λπ.· *εἰσηγουμένου τινός*, με εισήγηση, με πρότασή του, στον ιδ. **3.**

εἰσηγεῖσθαι τινι, παρουσιάζω ένα θέμα, μία υπόθεση σε κάποιον, στον ιδ. **4.**

συσχετίζω, αφηγούμαι, εξηγώ, *τινί τι*, σε Πλάτ.

εἰσήγημα, -ατος, τό, πρόταση για συζήτηση, σε Αισχίν.

εἰσήγησις, -εως, ή, πρόταση, εισήγηση για συζήτηση, σε Θουκ.

εἰσηγητέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει να προταθεί, σε Θουκ.

εἰσηγητής, -οῦ, ό, αυτός που εισάγει, εισηγητής, πρωταίτιος, *κακῶν*, σε Θουκ.

εἰσ-ηθέω, μέλ. -ήσω, εισάγω (κάνω ένεση) μέσω σύριγγας, σε Ηρόδ.

εἰσ-ήκω, μέλ. -ζω, έχω μπει μέσα, σε Αριστοφ.· σε μέλ., είμαι έτοιμος, είμαι κοντά στο να μπω μέσα, σε Αισχύλ.

εἰσ-ήλῦθον, -ήλθον, αόρ. β' του *εἰσ-έρχομαι*.

εἰσηλυσία, ή, ερχομός, είσοδος, σε Ανθ.

εἴσθα, Αιολ. και Επικ. αντί *εἷς*, β' ενικ. του *εἶμι* (ibo).

εἴσθαι, απαρ. Παθ. παρακ. του *ἴημι*.

εἰσ-θέω, μέλ. -θεύσομαι, τρέχω μέσα, φθάνω τρέχοντας σε αυτόν, σε Αριστοφ.

εἰσ-θρόσκω, αόρ. β' -έθορον, πηδώ μέσα σε ή ορμό μέσα, σε Ομήρ. *Ιλ.*· με αιτ., *έσθορεῖν δόμον*, σε Αισχύλ.

εἰσί, εἰσίν, γ' πληθ. του *εἶμι* (sum).

εἶσι, εἶσιν, γ' ενικ. του *εἶμι* (ibo).

εἰσ-ιδεῖν, Επικ. -ιδεῖν, απαρ. αορ. β' του *εἰσεῖδον*· βλ. [εἰσοράω](#).

εἰσιδρύνω, Παθ. παρακ. *εἰσίδρῦμαι*, εντειχίζω, σε Ηρόδ.

εἰσ-ίζομαι, Μέσ., κάθομαι σε, με αιτ., σε Ομήρ. *Ιλ.*

εἰσ-ίημι, μέλ. -ήσω, στέλνω μέσα σε, *ἐς τὴν (λίμνην) εἰσ. τὸ ὕδωρ*, λέγεται για ποτάμια, σε Ηρόδ.· *εἰς τοὺς Πέρσας ἐς τὸ τεῖχος*, αφήνω, επιτρέπω σ' αυτούς να μπουν, να περάσουν μέσα, στον ιδ. — Μέσ., μου επιτρέπεται να περάσω μέσα, να εισέλθω, σε Ξεν. **II.** στη Μέσ. επίσης, πηγαίνω μέσα σε, εισέρχομαι, με αιτ., σε Ομήρ. *Οδ.*

εἰσίθμη, ή (εἴσειμι), είσοδος, δίοδος, σε Ομήρ. *Οδ.*

εἰσ-ικνέομαι, μέλ. -ίζομαι, αποθ., εισέρχομαι, μπαίνω, εισχωρώ, σε Ηρόδ.

εἰσιτήριος, -ον (εἴσειμι), αυτός που ανήκει στην είσοδο· *εἰσιτήρια* (ενν. *ιέρά*), τά, θυσία κατά την ανάληψη ενός αξιώματος, σε Δημ.

εἰσιτητέον, ρημ. επίθ. του *εἴσειμι*, αυτό που πρέπει να εισέλθει, σε Λουκ.

εἰσ-κάλᾱμάομαι (κάλαμος II. 2), αποθ., παίρνω μέσα, τραβώ, έλκω, όπως εκείνος που ψαρεύει με πετονιά το ψάρι που έχει αγκιστρωθεί σ' αυτήν, σε Αριστοφ.

εἰς-κᾰλέω, μέλ. -έσω, καλῶ μέσα, σε Αριστοφ., Ξεν.

εἰς-καταβαίνω, κατεβαίνω μέσα σε, με αιτ., σε Ομήρ. Οδ.

εἰς-κεῖμαι, ως Παθ. του *εἰστίθηναι*, εἶμαι επιβιβασμένος σε καράβι, σε Θουκ.

εἰς-κηρύσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ξω, καλῶ, συγκαλῶ, προσκαλῶ μέσω δημόσιου κήρυκα, σε Σοφ., Αριστοφ.

εἰσκομιδή, ἡ, εισαγωγή προμηθειῶν ἢ εφοδίων, σε Θουκ.

εἰς-κομίζω, μέλ. Αττ. -ῖω, φέρνω μέσα στο σπίτι, εισάγω, φέρνω μέσα, σε Ησίοδ., Αισχύλ. κ.λπ. — Μέσ., φέρνω μέσα για κάποιον, εισάγω, σε Θουκ. — Παθ., *εἰσκομίζεσθαι εἰς τόπον*, καταφεύγω, καταφεύγω σ' ένα μέρος για προφύλαξη, για ασφάλεια, στον ἰδ.

εἰς-κυκλέω, μέλ. -ήσω, στο θέατρο, στρέφω τα σκηνικά προς τα μέσα με τη βοήθεια μηχανήματος, για την εναλλαγή σκηνῶν στο θέατρο· μεταφ., *δαίμων πράγματα εἰσκεκύκληκεν εἰς τὴν οἰκίαν*, κάποιος θεός ἔφερε αναστάτωση μέσα στο σπίτι, σε Αριστοφ.

εἶσκω, Επικ. ρήμα, μόνο σε ενεστ. και παρατ., **I**. κάνω κάτι ἴδιο, ὅμοιο (πρβλ.

ἴσκω), σε Ομήρ. Οδ. **II. 1**. θεωρῶ κάτι ὅμοιο, παρομοιάζω, παραβάλλω, συγκρίνω, *τινά ἢ τί τινι*, σε Όμηρ. **2**. με αιτ. και απαρ., θεωρῶ, νομίζω, υποθέτω, στον ἰδ. **3**. Αποθ., *ὥς σὺ εἶσκεις*, ὅπως εσύ νομίζεις ἢ πιστεύεις, σε Ομήρ. Οδ. (αμφίβ. προέλ.).

εἰς-λεύσσω, εξετάζω, μελετῶ ένα ζήτημα, παρατηρῶ, σε Σοφ.

εἰς-μαίομαι, γ' ενικ. Επικ. αορ. α' *έσεμάσσατο*. **I**. συγκινῶ αμέσως, επηρεάζω, συγκινῶ πολύ, σε Ομήρ. Ιλ. **II**. θέτω, βάζω το χέρι για να αισθανθῶ, να νιώσω, *έσεμάζατο χεῖρας* (Δωρ. τύπος), σε Θεόκρ.

εἰς-νέομαι, Παθ., μπαίνω μέσα, εισέρχομαι, σε Ανθ.

εἰς-νέω, μέλ. -νεύσομαι, κολυμπῶ μέσα, σε Θουκ.

εἰς-νοέω, μέλ. -ήσω, παρατηρῶ, διακρίνω, σε Όμηρ.

εἷς-οδος ἢ ἔσοδος, ἡ, I. πέρασμα, εἰσοδος, δηλ. μπάσιμο, δίοδος, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ. **II**. εἰσοδος, δικαίωμα ἢ προνόμιο εισόδου, στον ἰδ., σε Ξεν.

εἰς-οικειῶ, μέλ. -ώσω, υποδέχομαι κάποιον ως φίλο, σε Πλούτ. — Παθ., γίνομαι οικεῖος με κάποιον ἄλλον, σε Ξεν.

εἰς-οικέω, μέλ. -ήσω, εγκαθίσταμαι, σε Ανθ.

εἰσοίκησις, -εως, ἡ, κατοικία, διαμονή, τόπος διαβίωσης, σπιτικό, σε Σοφ.

εἰς-οικίζω, μέλ. Αττ. -ῖω, εισάγω, φέρνω ως κάτοικο, εοικῶ, κατοικίζω — Μέσ. και Παθ., εγκαθίσταμαι, τακτοποιούμαι σ' έναν τόπο, *εἰς τόπον*, σε Ηρόδ.· με αιτ., σε Πλούτ.

εἰς-οικοδομέω, μέλ. -ήσω, χτίζω, κατασκευάζω, οικοδομῶ μέσα, *εἰς τεῖχος*, σε Θουκ.

εἰσοιστέος, -α, -ον, ρημ. επίθ. του *εἰσφέρω*, αὐτός που πρέπει να εισαχθεῖ, εισακτέος, σε Δημ.

εἰς-οιχνέω, Αιολ. γ' πληθ. -οιχνεύσι, μπαίνω μέσα, εισέρχομαι, με αιτ., σε Ομήρ. Οδ.

εἰς-όκε, I. πριν από φωνήεν -κεν, Δωρ. **εἰς-όκα** (*εἰς ὃ κε*), μέχρι, ἔως ὅτου, με υποτ., σε Ομήρ. Ιλ. (στη Γ. 409, το *ποιήσεται* εἶναι Επικ. αντί *ποιήσεται*). **II**. μέχρι του σημείου, σε Ομήρ. Ιλ.

εἶσομαι, I. μέλ. του *οἶδα* (βλ. ***εἶδω** B). **II**. Επικ. μέλ. του *εἶμι* (ibo).

εἶσον, προστ. του *εἶσα* (βλ. **ἴζω**).

εἰς-οπίσω[ι], επίρρ., στο εξής, εν συνεχείᾳ, στη συνέχεια, εφεξής, σε Ομηρ. Ὑμν., Σοφ.

εἶσοπτος, -ον (*εἰσόψομαι*, μέλ. του *εἰσοράω*), ορατός, ολοφάνερος, σε Ηρόδ.

εἰσοπτρίς, -ίδος, ἡ, = *εἶσοπτρον*, σε Ανθ.

εἶς-οπτρον, πάντα στον τύπο **ἕς-οπτρον**, **τό** (ὄψομαι, μέλ. του εἰσοράω), καθρέφτης, σε Πίνδ.

εἶς-οράω, Επικ. μτχ. εἰσορόων, Μέσ. απαρ. εἰσοράασθαι· μέλ. -όψομαι, αόρ. β' -εἶδον, Επικ. απαρ. -ιδέειν· **Ι.** κοιτάζω μέσα, εξετάζω, μελετώ, παρατηρώ, αντικρύζω, αντιμετωπίζω, με αιτ., σε Όμηρ. κ.λπ.· ομοίως και σε Μέσ., σε Ομήρ. Ιλ. **2.** παρατηρώ με θαυμασμό, θαυμάζω, περιεργάζομαι με θαυμασμό, Λατ. suspicere, θεὸν ὥς εἰσορόωντες, στο ιδ.· απ' όπου, αποδίδω σεβασμό, σέβομαι, τι, σε Σοφ., Ευρ.· ομοίως, ἑς.ἑς τι, σε Ηρόδ.· εἴσορ. πρὸς τι, κοιτάζω, προσβλέπω, ατενίζω, κοιτώ πρόθυμα, σε Σοφ. **3.** βλέπω μέσα απ' το μυαλό, αντιλαμβάνομαι, κατανοώ, καταλαβαίνω, στον ιδ. **4.** λέγεται για οργισμένους θεούς, πλήττω κάποιον, τιμωρώ, στον ιδ. **5.** ακολουθ. από το μή, φρόντισε, κοίτα μη, μήπως, μη τυχόν..., στον ιδ.

εἶς-ορμάω, μέλ. -ήσω, εισάγω με ορμή, με βία, σε Ανθ. — Παθ., εισέρχομαι με ορμή, με βία μέσα, με αιτ., σε Σοφ.

εἶς-ορμίζω, μέλ. Αιτ. -ιῶ, ελλιμενίζω, αράζω στο λιμάνι — Παθ. και Μέσ., πλέω προς το λιμάνι, σε Ξεν., Πλούτ.

ἔϊσος, -η, -ον[ι], Επικ. τύπος του ἴσος, όμοιος, ίσος, ομότιμος· **1.** λέγεται για συμπόσιο, γλέντι, όμοια, δηλ. ισομοιρασμένα, στα οποία καθένas συμμετέχει όμοια, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** λέγεται για πλοία, επίπεδα, ομαλά ή ισορροπημένα, σε Όμηρ. **3.** λέγεται για μια ασπίδα ίση από όλες τις πλευρές, δηλ.

ολοστρογγυλη, εντελώς στρογγυλή, σε Ομήρ. Ιλ. **4.** χρησιμοποιείται για το μυαλό, ορθός, ισορροπημένος, Λατ. aequus, σε Ομήρ. Οδ.

εἶς-ότε ή εἰςῶτε, μέχρι τη στιγμή που, σε Ομήρ. Οδ.

εἶσοχή, ή (εἰσέχω), κοιλότητα, βαθούλωμα, σε Στράβ.

εἴσοψις, -εως, ή, θέαμα, σε Ευρ.

εἶς-όψομαι, μέλ. του εἰσοράω· βλ. [όράω](#).

εἶς-παίω, αόρ. α' -έπαισα, εισβάλλω ή ορμώ σε, σε Σοφ.· με αιτ. τόπου, σε Ευρ.

εἶς-πέμπω, μέλ. -ψω, παραδίδω, στέλνω, εισφέρω, αφήνω κάποιον να μπει, επιτρέπω, σε Ευρ., Θουκ.· υποκινώ ή δωροδοκώ, εξαγοράζω, διαφθείρω όργανα, φορείς, παράγοντες, σε Σοφ.

εἶς-περάω, μέλ. -άσω [ā], Ιων. -ήσω, περνά απέναντι σε, με αιτ., σε Ησίοδ.

εἶς-πέτομαι, μέλ. -πήσσομαι, αόρ. β' εἶς-επτάμην (σαν να προέρχεται από το εἶς-ίπταμαι), επίσης σε Ενεργ. τύπο -έπτην· πετώ εντός, μέσα, με αιτ., σε Ομήρ. Ιλ.· μεταφ., για φήμες, πληροφορίες, ειδήσεις, σε Ηρόδ.

εἶς-πηδάω, μέλ. -πηδήσομαι· **1.** πηδω μέσα, με αιτ., σε Ηρόδ.· εἰς τόπον, σε Ξεν. **2.** εισβάλλω, πρὸς τινα, σε Δημ.

εἶς-πίπτω, μέλ. -πεσοῦμαι, αόρ. β' -έπεσον· **Ι. 1.** πέφτω μέσα, γενικά με μία πρόθεση βίας, εφορμώ ή εισβάλλω ξαφνικά, ἑς πόλιν, σε Ηρόδ.· ἑς οἶκημα, σε Θουκ.· ποιητ. με δοτ., ἐσπίπτει δόμοις, σε Ευρ. **2.** απλά πέφτω μέσα, ἑς χαράδρας, σε Θουκ.· εἰσπ. εἰς εἰρκτήν, ρίχνομαι μέσα στη φυλακή, στον ιδ.· στους Ποιητές, με αιτ., σε Ευρ. **3.** περιέρχομαι σε μία συγκεκριμένη κατάσταση, *ξυμφοράν*, στον ιδ. **ΙΙ.** ορμώ, προσβάλλω, επιτίθεμαι, *τινά*, σε Ηρόδ., Σοφ.

εἶς-πίτνω, ποιητ. τύπος του εἶς-πίπτω (βλ. [πίτνω](#)), σε Ευρ.

εἶς-πλέω, μέλ. -πλεύσομαι, μπαίνω, εισέρχομαι, πλέοντας εἰς τόπον, σε Θουκ.· ποιητ. με αιτ., σε Σοφ., Ευρ.· ἀπόλ., ἐπ' ἀριστερά ἐσπλέοντι, από τα αριστερά όπως πλέει κάποιος, σε Ηρόδ.· οὐδὲν εἰσπλεῖ, τίποτα δεν μπαίνει μέσα στο λιμάνι, σε Θουκ.· λέγεται για σιτάρι, εισάγομαι, σε Δημ.

εἰσπλοος, συνηρ. **-πλους, ὁ, I.** ερχομός, είσοδος πλοίων στο λιμάνι, ελλιμενισμός, σε Θουκ., Ξεν. **II.** είσοδος λιμανιού, σε Θουκ.

εἰσ-πνέω, μέλ. **-πνεύσομαι**, φυσώ επάνω σε, *τινά*, σε Αριστοφ.

εἰσπνήλας, ὁ, αυτός που εμπνέει έρωτα, εραστής, σε Θεόκρ.

εἰσ-ποιέω, μέλ. **-ήσω· 1.** δίνω προς υιοθεσία, *εἰσποιεῖν υἱόν τι*, σε Πλάτ.· *εἰσπ. εαυτὸν Ἀμμωνι*, αποκαλεί τον εαυτό του γιο του Ἀμμωνα, σε Πλούτ. — Μέσ., υιοθετώ, σε Δημ. **2.** γενικά, *εἰσπ. τινὰς εἰς λειτουργίαν*, εισάγω νέους χορηγούς σε δημόσια λειτουργία, σε Δημ.

εἰσποιητός, -ή, -όν, υιοθετημένος, σε Δημ.

εἰσ-πορεύω, μέλ. **-σω**, οδηγώ σε, σε Ευρ. — Παθ. με Μέσ. μέλ., μπαίνω μέσα, εισέρχομαι, σε Ξεν.

εἰσπραξις, -εως, ή, συγκέντρωση, απόκτηση ή συλλογή οφειλών, σε Θουκ., Δημ.

εἰσ-πράσσω, Αττ. **-ττω**, μέλ. **-ζω**, συγκεντρώνω ή ζητώ, απαιτώ χρέη, φόρους, οφειλές, σε Δημ.· *τινά*, από ένα πρόσωπο, στον ίδ. — Μέσ., ζητώ για τον εαυτό μου, έχω πληρωθεί, σε Ευρ. — Παθ., λέγεται για τα χρήματα, εισπράττομαι, σε Δημ.

εἰσ-ρέω, μέλ. **-ρεύσομαι**, Παθ. αόρ. β' (με την ίδια σημασία) **-ερρύην·** χύνομαι προς ή μέσα, σε Ευρ., Πλάτ.

εἰσ-τίθημι, μέλ. **-ήσω· 1.** βάζω μέσα, τοποθετώ σε κάποιο μέρος, *τινα ή τι εἰς χεῖράς τι*, σε Ηρόδ., Θουκ.· *τινα ἐς ἅμαζαν*, σε Ηρόδ. **2.** *έστ. ἐς ναῦν*, επιβιβάζω πάνω σε καράβι, Λατ. navi imponere, στον ίδ.· *τέκνα ἐσθέσθαι* (απαρ. αορ. β') επιβιβάζουν τα παιδιά τους πάνω σε πλοίο, στον ίδ.

εἰς-τοξεύω, μέλ. **-σω**, ρίχνω βέλη εναντίον κάποιου, σε Ηρόδ.

εἰσ-τρέχω, μέλ. **-δραμοῦμαι**, αόρ. β' **-εδράμον·** τρέχω προς, σε Θουκ.· με αιτ., τρέχω μέσα, σε Θεόκρ.

εἰσ-φέρω, μέλ. **-οίσω**, αόρ. α' **-ήνεγκα**, παρακ. **-ενήνοχα**, υπερσ. **-ενηνόχειν· I. 1.** φέρω, μεταφέρω μέσα ή προς, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. **2.** φέρνω μέσα, συνεισφέρω, σε Πλάτ., Ξεν. κ.λπ.· στην Αθήνα, πληρώνω φόρο ιδιοκτησίας (βλ. [εἰσφορά](#) II), σε Θουκ. **3.** επιφέρω (προξενώ) πάνω σε κάποιον, *πένθος εἰσφ. δόμοις*, σε Ευρ. κ.λπ. **4.** εισάγω, παρουσιάζω, προβάλλω, εμφανίζω, προτείνω, σε Ηρόδ.· *γνώμην ἐσφ. ἐς τὸν δῆμον*, σε Θουκ.· *εἰσφ. νόμον*, Λατ. legemrogare, σε Δημ.· *απόλ.*, όπως το Λατ. referre ad senatum, σε Θουκ. **II. 1.** Μέσ. με Παθ. παρακ., *εἰσενήνεγμαι*, συμπαρασύρομαι, παρασύρομαι, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** μεταφέρω για τον εαυτό μου, εισάγω, σε Ηρόδ., Θουκ. **3.** φέρνω, εισάγω μαζί μου, εισάγω, σε Ηρόδ., Ευρ. **III. 1.** Παθ., μεταφέρομαι μέσα, αυτός που εισάγεται, σε Ηρόδ. **2.** ορμώ μέσα, σε Θουκ.

εἰσ-φοιτάω, μέλ. **-ήσω**, πηγαίνω συχνά προς ή σε κάποιο μέρος, σε Ευρ., Αριστοφ.

εἰσφορά, ή (εἰσφέρω),· I. συγκέντρωση, συνάθροιση, συγκομιδή, σε Ξεν. **II.** στην Αθήνα, φόρος ιδιοκτησίας που εισπράττονταν για κάλυψη του ελλείμματος στο εισόδημα (στα έσοδα), για κάλυψη αναγκών ή απαιτήσεων, δαπανών πολέμου, σε Θουκ. κ.λπ.

εἰσ-φορέω = *εἰσφέρω*, σε Ομήρ. Οδ., Θουκ.

εἰσ-φρέω, παρατ. **-έφρουν**, μέλ. **-φρήσω και -φρήσομαι·** Μέσ. παρατ. *εἰσ-εφρούμην·* επιτρέπω την είσοδο, αποδέχομαι, εισάγω, Λατ. admittere, σε Αριστοφ., Δημ. — Μέσ., φέρνω, εισάγω μαζί με εμένα, σε Ευρ. (η ρίζα *φρέω*, πιθ. συγγενές, συγγενική προς το *φέρω·* απαντά μόνο στα σύνθ. με *δια-*, *εἰς-*, *ἐπεις-*, *ἐκ-*).

εἰς-χειρίζω, μέλ. Αττ. -ῖω = ἐγχειρίζω, βάζω μέσα στα χέρια κάποιου κάτι, εμπιστεύομαι, *τίτινι*, σε Σοφ.

εἰς-χέω, μέλ. -χεῶ, χύνω μέσα, σε Ηρόδ., Ευρ. — Παθ. με Επικ. συγκοπτ. αόρ. β' ἐσεχύμην [ῡ], ξεχύνομαι, ἐσέχυντο ἐς πόλιν, σε Ομήρ. Ιλ.

εἶσω, ἔσω, επίρρ. αντί εἰς, ἐς· **I. 1.** μέσα σε, εντός, ἀπόλ., *μήπού τις ἐπαγγείλῃσι καὶ εἶσω*, μήπως κάποιος μπορέσει και μεταφέρει τα νέα και μέσα στο σπίτι, σε Ομήρ. Οδ.· *εἶσω ἀσπίδ' ἔαξε*, την έσπασε, την χτύπησε ακόμη και στο εσωτερικό, ακόμη κι από μέσα, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** με αιτ., *δῶναι δόμον Ἀἶδος εἶσω*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· *Ἀἶδος εἶσω* (ενν. δόμον), στο ίδ. **II. 1.** = ἔνδον, εσωτερικά, μέσα σε, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. **2.** με γεν., *μένειν εἶσω δόμων*, σε Αισχύλ.· *εἶσω τῶν ὄπλων*, ανάμεσα στους βαριά οπλισμένους στρατιώτες, δηλ. περικυκλωμένος από αυτούς, σε Ξεν.

εἰς-ωθέω, μέλ. -ωθήσω και -ώσω, σπρώχνω με δύναμη μέσα, — Μέσ., πιέζω τον εαυτό μου πάνω σε, σε Ξεν.

εἰς-ωπός, -όν (ὥψ), στραμμένος με το πρόσωπο προς μια κατεύθυνση, *εἰσωποὶ δ' ἐγένοντο νεῶν*, (οι Αχαιοί) στάθηκαν αντικρύζοντας τα καράβια, σε Ομήρ. Ιλ.

εἶτα, επίρρ., **I.** λέγεται για να δείξει χρονική ακολουθία, μετά, έπειτα, Λατ. *deinde*, *πρῶτα μὲν...*, *εἶτα...*, σε Σοφ., Πλάτ. κ.λπ.· σύντομα, εντός ολίγου, στη στιγμή, αμέσως, σε Σοφ. **II.** λέγεται για να δείξει αποτέλεσμα· κι έτσι, έπειτα, γι' αυτό, ανάλογα, συνεπώς, ιδίως χρησιμοποιείται σε ερωτήσεις ή αναφωνήσεις που εκφράζουν απορία, έκπληξη ή σαρκασμό· κι έπειτα...; και λοιπόν...; *κᾶτ' οὐ δέχονται λιτάς*; σε Σοφ.· *εἴτ' οὐκ αἰσχύνεσθε*; σε Δημ.

εἶται, γ' ενικ. Παθ. παρακ. του ἔννυμι.

εἶ-τε, Δωρ. αἶ-τε, (*εἶ, τε*) γενικά συνήθως διπλό, *εἶτε...*, *εἶτε...*, Λατ. *sive...*, *sive*, *είτε...*, *είτε...*, ή αυτό... ή εκείνο...· το πρώτο *εἶτε* κάποιες φορές παραλείπεται στους Ποιητές· το πρώτο *εἶτε* κάποιες φορές αντικαθίσταται από το *εἶ*, όπως *εἶ...*, *εἶτε...*, σε Ηρόδ., Τραγ. **II.** επίσης χρησιμ. όπως το *εἶ* στις πλάγιες ερωτήσεις, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.

εἶτε, αντί **εἴητε**, β' πληθ. ενεστ. ευκτ. του εἰμί (sum).

εἶω, Επικ. αντί ἔω, ὦ, ενεστ. υποτ. του εἰμί (sum).

εἶωθα, β' ενικ. παρακ. (με σημασία ενεστ.) του ἔθω.

εἰωθότως, επίρρ. του *εἶωθα*, κατά το συνήθη τρόπο, ως συνήθως, σε Σοφ., Πλάτ.

εἶως, Επικ. αντί ἔως.

εἰῶσι, Επικ. αντί *εἰῶσι*, γ' πληθ. του *εἶω*.

ἐκ, πριν από ένα φωνήεν ἐξ, και ἐγ πριν από τα β, γ, δ, λ, μ· Πρόθ. που συντάσσεται με γεν. μόνο, Λατ. *e, ex*· Ριζική σημασία, με προέλευση από κάτι, έξω από, αντίθ. προς το *εἰς*· **I.** λέγεται για τόπο, **1.** λέγεται για κίνηση, έξω από, μπροστά από, σε Όμηρ. κ.λπ.· *ἐκ θυμοῦ φίλεον*, την αγαπούσα από την καρδιά μου, με όλη μου την ψυχή, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** λέγεται για να δηλωθεί η μετάβαση, η αλλαγή από μία θέση ή κατάσταση σε μία άλλη, *κακὸν ἐκ κακοῦ*, ένα κακό προκύπτει από (ή μετά από) ένα άλλο, στο ίδ.· *λόγον ἐκ λόγου λέγειν*, σε Δημ. **3.** χρησιμοποιείται για να δηλωθεί διάκριση, διαφορά από ένα αριθμό ή ποσό, *ἐκ πόλεων πίσυρες*, τέσσερις από πολλούς, σε Ομήρ. Ιλ. **4.** χρησιμοποιείται για θέση, όπως το *ἐξω*, έξω από, πέρα από, *ἐκ βελέων*, έξω από το πεδίο βολής, στο ίδ.· *ἐκ καπνοῦ*, έξω από τον καπνό, σε Ομήρ. Οδ. **5.** με ρήμ. στάσης, *ἐκ ποταμοῦ χροά νίζετο*, έπλενε το σώμα του με νερό από το ποτάμι, στο ίδ.· με ρήματα που σημαίνουν κρεμώ ή δένω, *ἐκ πασσαλόφι κρέμασεν φόρμιγγα*, κρέμασε τη λύρα από (δηλ. πάνω) από τον πάσσαλο, στο

ιδ.· *ἐκ τοῦ βραχίονος ἐπέλκουσα*, οδηγώντας το (από το χαλινάρι) πάνω από το χέρι της, σε Ηρόδ.· επίσης, κάθομαι ή στέκομαι, *στᾶσ' ἐξ Οὐλύμποιο*, από τον Όλυμπο εκεί όπου αυτή στεκόταν, σε Ομήρ. Ιλ.· *καθῆσθαι ἐκ πάγων*, κάθομαι πάνω στους λόφους και παρατηρώ από αυτούς, σε Σοφ. **II.** λέγεται για χρόνο, **1.** *ἐξ οὗ ἢ ἐξ οὔτε (χρόνου)*, Λατ. ex quo, έκτοτε, από τότε, σε Όμηρ., Αττ.· *ἐκ τοῦ ἢ ἐκ τοῦτο*, από εκείνο το χρονικό διάστημα, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐκπολλοῦ* (ενν. χρόνου), για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, σε Θουκ. **2.** λέγεται για ιδιαίτερα χρονικά σημεία, *ἐκ νέου ἢ ἐκ παιδός*, από την παιδική ηλικία· *ἐξ ἀρχῆς* κ.λπ.· ομοίως και, *ἐκ θυσίας γενέσθαι*, να έχει μόλις τελειώσει, ολοκληρώσει μια θυσία, σε Ηρόδ.· *ἐκ τοῦ ἀρίστου*, μετά το πρωινό, πρόγευμα, σε Ξεν. **3.** όταν λέμε εν καιρώ ή με τον καιρό, *ἐκ νυκτῶν*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐκ νυκτός*, σε Ξεν. κ.λπ. **III.** λέγεται για προέλευση, **1.** ύλης, από την οποία κατασκευάστηκαν αντικείμενα, *ποιεῖσθαι ἐκ ξύλων τὰ πλοῖα*, σε Ηρόδ. **2.** δημιουργού, *ἐκ τινος εἶναι, γενέσθαι φῶναι* κ.λπ., σε Ομήρ. Ιλ.· *ἀγαθοὶ καὶ ἐξ ἀγαθῶν*, σε Πλάτ. **3.** αιτίας, αφορμής, γέννησης κάποιου πράγματος, *ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν*, σε Ομήρ. Ιλ.· *θάνατος ἐκ μνηστήρων*, θάνατος από το χέρι των μνηστήρων, σε Ομήρ. Οδ.· *τὰ ἐξ Ἑλλήνων τείχεα*, τείχη οικοδομημένα από αυτούς, σε Ηρόδ. **4.** με ποιητικό αίτιο που ακολουθεῖ μετά από Παθ. ρήμ., εκεί που το ὑπόειναι πιο συνηθισμένο, *ἐφίληθεν ἐκΔιός*, ήταν αγαπημένοι του (δηλ. αγαπήθηκαν από αυτόν), σε Ομήρ. Ιλ. **5.** λέγεται για αιτία, ὄργανο ή μέσα εξαιτίας των οποίων γίνεται κάτι, *ἐκ πατέρων φιλότητας*, συνεπεία, εξαιτίας της φιλίας των πατέρων μας, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως, *ἐκ τίνος; ἐκ τοῦ;* γιατί; σε Ευρ.· *ποιεῖτε ὕμν φίλους ἐκ τοῦ Μαιωνᾶ τῆς ἀδικίας*, κάνετε φίλους από (δηλ. μέσω), σε Κ.Δ. **6.** από, δηλ. σύμφωνα με, *ἐκ τῶν λόγιων*, σύμφωνα με τους χρησμούς, σε Ηρόδ.· *ἐκ νόμων*, σε Αισχύλ. **7.** περιφρ. αντί επιφρ. (ὅπως στη Λατ. ex consulto, ex composito), *ἐκ βίας*, με τη βία, βιαίως, σε Σοφ.· *ἐκ τοῦ φανεροῦ* = *φανερῶς*, σε Θουκ. κ.λπ. **8.** με αριθμητικά, *ἐκ τρίτου*, τρίτο στη σειρά, σε Ευρ. **Ἑκά-εργος, ὁ (ἐκάς, *ἐργω)**, αυτός που ενεργεῖ από μακριά (λέγεται για τον Απόλλωνα), αυτός που τοξεύει από μακριά, εξακοντίζει από μακριά, ὅπως το *ἐκηβόλος*, σε Ηρόδ.

ἐκάην, Παθ. αόρ. β' του *καίω*.

ἐκάθεν, επίφρ. (ἐκάς)· **I.** από μακριά, σε Ομήρ. Ιλ.· με γεν., *ἐκαθεν πόλιος*, στο ιδ. **II.** ἐκάς, μακριά, από μακριά, σε Ομήρ. Οδ.

ἐκάθηρα, αόρ. α' του *καθαίρω*.

ἐκάμμυσα, ποιητ. αντί *κατ-έμυσα*, αόρ. α' του *κατα-μύω*.

ἐκάμνον, αόρ. α' του *κάμνω*.

ἐκάς[ᾱ], Αττ. **ἔκας**, επίφρ., **I. 1.** μακριά, μακριά από, Λατ. procul, σε Όμηρ., Τραγ.· *οὐχ ἐκάς*, σε Θουκ.· με γεν., μακριά από κάποιον, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης, *ἐκάς ἀπὸ τοῦ τείχεος*, στο ιδ. **2.** Συγκρ. *ἐκαστέρω*, μακρύτερα, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· με γεν., σε Ηρόδ.· επίσης *ἐκαστέρω*, σε Θεόκρ.· υπερθ., *ἐκαστάτω*, πάρα πολύ μακριά, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· *ἐκαστάτω τινός*, πάρα πολύ μακριά από..., στον ιδ. **II.** λέγεται για χρόνο, *οὐχ ἐκάς χρόνου*, σε ὄχι μακρινό χρονικό διάστημα, στον ιδ.

ἐκαστάτω, υπερθ. του ἐκάς, βλ. αυτ.

ἐκασταχόθεν (ἐκαστος), επίφρ., από κάθε πλευρά, σε Θουκ., Ξεν.

ἐκασταχόθι (ἐκαστος), επίφρ., στην κάθε πλευρά, σε Πλούτ.

ἐκασταχοῖ (ἐκαστος), επίφρ., προς κάθε πλευρά, με κάθε τρόπο, σε Πλούτ.

ἐκασταχόσε (ἐκαστος), επίφρ., προς κάθε πλευρά, σε Θουκ.

ἐκασταχοῦ (ἐκαστος), επίφρ., παντού, σε Θουκ. κ.λπ.

ἐκαστέρω, συγκρ. του ἐκάς, βλ. αυτ.

ἐκάστοθι, επίρρ., για καθετί ή για τον καθένα, σε Ομήρ. Οδ.

ἐκαστος, -η, -ον, I. ἐκαστος, καθεὶς, καθένας, Λατ. quisque, σε Όμηρ. κ.λπ.· ο ενικ. συχνά συνοδεύεται από ένα ρήμα στον πληθ., ἔβαν οἶκονδε ἕκαστος, επέστρεψαν όλοι τους, σε Ομήρ. Ιλ.· ἕκαστος ἐπίστασθε, σε Ξεν.· ο ενικ. επίσης τίθεται παράλληλα με ουσ. πληθ., Τρῶας ἕκαστον ὑπήλυθε τρόμος (αντί Τρώων ἕκαστον), φόβος κατέλαβε καθένα από αυτούς, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** στον πληθ., όλοι κι ο κάθε ένας ξεχωριστά, σε Όμηρ. **III. 1.** πιο συγκεκριμένα, εἷς ἕκαστος, Λατ. unusquisque, ο καθένας χωριστά, σε Ηρόδ. κ.λπ.· καθ' ἕκαστον, ξεχωριστά, ιδιαίτερα, από μόνο του, Λατ. singulatim, σε Πλάτ. κ.λπ. **2.** ὡς ἕκαστοι, καθένας από μόνος του, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐκάστοτε (ἕκαστος), επίρρ., κάθε φορά, σε κάθε περίπτωση, σε Ηρόδ. κ.λπ.· ἐκάστοτ' αἰεί, σε Αριστοφ.

ἐκαστοτέρω, επίρρ. όπως το ἐκαστέρω, βλ. [ἐκάς](#).

Ἐκάταϊος, -α, -ον, ο σχετικός με την Εκάτη· Ἐκάταιον ή Ἐκάτειον, τό, άγαλμα ή ναός της Εκάτης, σε Αριστοφ.

ἐκάτερákις[ᾱ], επίρρ. (ἐκάτερος), κάθε φορά, σε Ξεν.

ἐκάτερθε[ᾱ], πριν από φωνήεν -θεν, επίρρ. αντί ἐκατέρωθεν, από κάθε πλευρά, και από τις δύο μεριές, Λατ. utrinque, σε Όμηρ.· με γεν., στην κάθε πλευρά του, στον ίδ.

ἐκάτερος[ᾱ], -α, -ον, ο κάθε ένας από τους δύο, ἐκαστος, ο κάθε ένας ξεχωριστά από τους δύο, σε Ηρόδ. κ.λπ.· στον ενικ., με ουσ. πληθ., όπως το Λατ. uterque, ταῦτα εἰπόντες ἀπῆλθον ἐκάτερος, σε Ξεν.· εκτός όταν το κάθε μέρος είναι στον πληθ., σε Πλάτ.

ἐκάτέρωθεν, επίρρ., από κάθε μέρος, από κάθε πλευρά, όπως το ποιητ. ἐκάτερθεν, σε Ηρόδ., Θουκ.· με γεν., ἐκ τῆς πόλεως, στον ίδ.

ἐκάτέρωθι, επίρρ., από κάθε πλευρά, σε Ηρόδ.

ἐκάτέρωσε, επίρρ., προς κάθε μία πλευρά, προς κάθε μία κατεύθυνση από τις δύο, και προς τις δύο πλευρές, σε Πλάτ., Ξεν.

Ἐκάτη, ή (ἕκατος),· **I.** η Εκάτη, η Τοξοβόλος, σε Ησίοδ.· έπειτα, ταυτίστηκε με την Άρτεμη. **II.** Ἐκάτης δεῖπνον, το γεύμα της Εκάτης, δείπνο το οποίο παρέθεταν οι πλούσιοι στη βάση του αγάλματός της την τριακοστή μέρα κάθε μήνα για τους ζητιάνους, εξαθλιωμένους και πένητες και γενικά τους φτωχούς, σε Αριστοφ.

ἐκάτη-βελέτης, -ου, ό, = το επόμ., σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκάτη-βόλος, -ον (ἐκάς, βάλλω), αυτός που σημαδεύει από μακριά, επίθ. του Απόλλωνα, σε Όμηρ., Ησίοδ.· ως ουσ., η Τοξοβόλος, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκάτι, Δωρ. και Αττ. αντί ἔκητι.

ἐκάτογ-κάρηνος, -ον (κάρηνον), = το επόμ., σε Αισχύλ.

ἐκάτογ-κεφάλας, γεν. -α, ό (κεφαλή), αυτός που έχει εκατό κεφάλια, σε Πίνδ.· ομοίως μεταγεν., ἐκατογ-κέφαλος, -ον, σε Ευρ., Αριστοφ.

ἐκάτόγ-χειρος, -ον (χείρ), αυτός που έχει εκατό χέρια, λέγεται για τον Βριάρεω, σε Ομήρ. Ιλ.· ἐκατόγ-χειρ, ό, ή, σε Πλούτ.

ἐκάτό-ζυγος, -ον (ζυγόν), αυτός που έχει εκατό καθίσματα για κωπηλάτες, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκατομβαιών, -ωνος, ό, ο μήνας κατά τη διάρκεια του οποίου προσφέρονταν τα Εκατόμβαια, ο πρώτος μήνας του Αττ. έτους, που αντιστοιχεί στο τελευταίο δεκαπενθήμερο του Ιουλίου και το πρώτο του Αυγούστου, σε Αττ. **ἐκάτόμ-βη, ή (ἐκατόν, βοῦς)**, κυρίως, προσφορά, θυσία εκατό βοδιών· αλλά γενικά, μεγάλη δημόσια θυσία· παρόλο που στην Ομήρ. Ιλ. βρίσκουμε μία εκατόμβη δώδεκα βοδιών· στην Ομήρ. Οδ. εκατόμβη ογδόντα ενός βοδιών.

ἐκάτόμ-βοιος, -ον (βοῦς), αυτός που η τιμή του είναι ίση της αξίας εκατό βοδιών, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκάτόμ-πεδος, -ον (πούς), αυτός που έχει μήκος εκατό «πόδια», σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκάτόμ-πολις, -ι, η χώρα που αριθμεί εκατό πόλεις, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκάτόμ-πους, ὁ, ἡ, αυτός που έχει εκατό πόδια, σε Σοφ.

ἐκάτόμ-πῦλος, -ον (πύλη), αυτός που έχει εκατό πύλες, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκάτόν, οἱ, αἱ, τά, ἄκλιτο, εκατό, Λατ. *centum*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.

ἐκάτοντα-ετηρίς, -ίδος, ἡ (ἔτος), περίοδος εκατό ετών, σε Πλάτ.

ἐκάτον-τάλαντος, -ον, αυτός που έχει αξία εκατό ταλάντων, σε Αριστοφ.

ἐκάτοντα-πλᾶσίων, -ον, γεν. *-ονος*, εκατό φορές πιο πολύς ή περισσότερος, σε Ξεν.

ἐκάτοντά-πῦλος, -ον (πύλη), = *ἐκατόμπυλος*, σε Ανθ.

ἐκάτοντ-άρχης, -ου, ὁ (ἄρχω), αρχηγός λόχου εκατό ανδρών, σε Ηρόδ.

ἐκάτόντ-αρχος, ὁ, = *ἐκατοντάρχης*, σε Ξεν.

ἐκάτοντάς, -άδος, ἡ, εκατοντάδα, αριθμός με δυναμικότητα του εκατό, σε Ηρόδ.

ἐκάτοντ-όργυιος, -ον, σχετικός με εκατό «οργυίες», σε Αριστοφ.

ἐκάτοντ-ούτης, -ου, ὁ, συνηρ. αντί *ἐκατονταετής*, σε Λουκ.

ἐκάτος, ὁ (ἐκάς), αυτός που τοξεύει από μακριά, επίθ. του Απόλλωνα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκάτό-στομος, -ον (στόμα), αυτός που έχει εκατό στόματα, σε Ευρ.

ἐκάτοστός, -ή, -όν, I. εκατοστός, Λατ. *centesimus*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *ἐπ'*

ἐκατοστά, με εκατό πτυχές, στον ιδ. **II.** *ἐκατοστή*, ἡ, το εκατοστό μέρος, φόρος στην Αθήνα, σε Αριστοφ., Ξεν.

ἐκάτοστύς, -ύος, ἡ, = *ἐκατοντάς*, σε Ξεν.

ἐκ-βάζω, μέλ. -ζω, μιλώ δυνατά ή υψηλόφωνα, δηλώνω, διακηρύσσω, σε Αισχύλ.

ἐκ-βαίνω, μέλ. -βήσομαι, αόρ. β' *ἐξέβην*.

A. I. 1. βγαίνω έξω από, εξέρχομαι από ένα μέρος· με γεν., σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.·

ἐκβ. ἐκ..., σε Θουκ.· *απόλ.*, αποβιβάζομαι, ξεμπαρκάρω, αφιππεύω,

ξεκαβαλικεύω, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **2.** εξέρχομαι από ένα μέρος, με γεν. ή *ἐκβ. ἐκ...*, σε Ευρ. κ.λπ. **3.** με αιτ., εξέρχομαι, ξεπερνάω, υπερβαίνω, στον ιδ., σε

Πλάτ. **4.** στους Ποιητές το όργανο κίνησης προστίθεται σε αιτ., *ἐκβὰς πόδα*, σε Ευρ.· πρβλ. **βαίνω A.** **II. 3. II.** μεταφ., **1.** βγαίνω, εξέρχομαι από κάπου με αυτό ή τον άλλο τρόπο, πραγματοποιώ, αποβαίνω, σε Ηρόδ., Θουκ.·

εκπληρώνομαι, λέγεται για προφητείες, σε Δημ.· *κάκιστος ἐκβ.*, αποδεικνύομαι φαύλος, αχρείος, κακοήθης, σε Ευρ.· *τὰ ἐκβησόμενα*, αυτά που πρόκειται, που είναι πιθανό να συμβούν, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** βγαίνω έξω απ' τα αναμενόμενα, δέοντα, προσήκοντα όρια, τα υπερβαίνω, πηγαίνω μακριά, *ἐς τοῦτ' ἐκβέβηκ'*, σε Ευρ. **B.** Μεταβατικό, στον αόρ. α' *-έβησα*· εκβιβάζω, αποβιβάζω από πλοίο, σε Όμηρ., Ευρ.

ἐκ-βακχεύω, μέλ. -σω, διεγείρω σε Βακχική μανία, καθιστώ κάποιον μανιώδη, σε Ευρ., Πλάτ. — Παθ., γίνομαι μανιώδης, στον ιδ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Ευρ.

ἐκβαλεῖν, απαρ. αόρ. β' του *ἐκβάλλω*.

ἐκ-βάλλω, μέλ. -βάλλω, παρακ. -βέβληκα, αόρ. β' *ἐξέβαλλον*. **I. 1.** εκτοπίζω ή απομακρύνω από ένα μέρος, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· ή *απόλ.*, πετώ έξω, αποκρούω, ρίχνω, πετώ εκτός, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης όπως το Λατ. *ejicere*, ρίχνω στη ξηρά, στο ιδ., σε Ηρόδ.· *ἀλλά, ἐκβ. ἐς τὸ πέλαγος*, φέρνουν, παρασύρουν έξω στο πέλαγος, στον ιδ. — Μέσ., *εκβάλλω* στη ξηρά, στον ιδ.

2. απομακρύνω από ένα μέρος, εξορίζω, στον ιδ. κ.λπ. **3.** εγκαταλείπω σ' ένα έρημο νησί, σε Σοφ. · εκθέτω ένα νεκρό, στον ιδ. **4.** διαλύω το γάμο με τη σύζυγό μου, την αποπέμπω, σε Δημ. **5.** απομακρύνω κάποιον από τη θέση του, εκθρονίζω, διώχνω ένα βασιλιά από το θρόνο, σε Αισχύλ. κ.λπ. **II. 1.** αφαιρώ από, Λατ. *excutere*, *χειρῶν ἔκβαλλε κύπελλα*, σε Ομήρ. Οδ. · απόλ., *δοῦρα ἔκβ.*, κόβω, ρίχνω δέντρα (κυρίως, τα κόβω από το δάσος), στο ιδ. **2.** ανοίγω με τη βία, εισέρχομαι βιαίως, *πύλας*, σε Ευρ. **III.** αφήνω κάτι να πέσει, *χειρὸς ἔκβαλειν ἔγχος*, σε Ομήρ. Ιλ. · μεταφ., *ἔπος ἔκβ.*, ξεστόμισα, άφησα να μου ξεφύγει ένας μάταιος λόγος, σε Όμηρ. κ.λπ. · ομοίως, *δάκρυα ἔκβ.*, σε Ομήρ. Οδ. · *ἔκβ. ὀδόντας*, βγάζω τα δόντια κάποιου, σε Ευρ. **IV.** πετώ, απορρίπτω, αποκρούω, αποδοκιμάζω, σε Σοφ. κ.λπ. · απορρίπτω έναν υπονήφιο για αξίωμα, σε Δημ. · διώχνω, οδηγώ έναν ηθοποιό εκτός σκηνης, Λατ. *explodere*, στον ιδ. **V.** χάνω, κυρίως από δικό μου σφάλμα, υπαιτιότητα, σε Σοφ. κ.λπ. **VI.** είμαι παραγωγικός, λέγεται για γυναίκες, σε Πλούτ. · ομοίως λέγεται και για σιτάρι, *ἔκβ. στάχυν*, σε Ευρ. **VII.** αμτβ. (ενν. *ἐαυτόν*), εξέρχομαι, απέρχομαι, αναχωρώ, φεύγω, απομακρύνομαι, στον ιδ. · λέγεται για ποταμό, αδειάζω, χύνομαι, μένω κενός, άδειος, εκκενώνομαι, σε Πλάτ. **ἐκβάς**, μτχ. αορ. β' του *ἐκβαίνω*. **ἐκβάσις, -εως, ἡ (ἐκβαίνω)**, · **I.** πέρασμα που οδηγεί έξω, έξοδος, σε Ομήρ. Οδ., Ξεν. **2.** έξοδος από, διαφυγή από, με γεν., σε Ευρ. **ἐκ-βάω**, Δωρ. αντί *ἐκβαίνω*, *ἐκβῶντας*, σε Θουκ. **ἐκ-βεβαιώω**, μέλ. -ώσω, επιβεβαιώνω, σε Πλούτ. · στη Μέσ., στον ιδ. **ἐκ-βιάζω**, σπρώχνω κάποιον έξω με τη βία — Παθ., *τόξονχειρῶν ἐκβεβιασμένον*, το τόξο αφαιρέθηκε με τη βία από τα χέρια μου, σε Σοφ. **ἐκ-βιβιάζω**, μέλ. Αττ. -βιβῶ, **I.** μτβ. του *ἐκβαίνω*, κάνω κάποιον να βγει, να εξέλθει, να βαδίσει προς τα έξω, σε Αριστοφ. · *ἔκβ. ποταμόν*, εκτρέπω τη ροή ενός ποταμού, σε Ηρόδ. · μεταφ., *ἔκβ. τινὰ δικαίων λόγων*, σταματώ, διακόπτω κάποιον από τη συζήτηση του ζητήματος της δικαιοσύνης, σε Θουκ. **2.** αποβιβάζω κάποιον από πλοίο, ξεμπαρκάρω, στον ιδ. **ἐκ-βιβρώσκω**, παρακ. -βέβρωκα, καταβροχθίζω, σε Σοφ. **ἐκ-βλαστάνω**, αόρ. β' *ἐξ-έβλαστον*, φυτρώνω, φύομαι, σε Πλάτ. **ἐκβλητέον**, ρημ. επίθ. του *ἐκβάλλω*, αυτό που πρέπει να αποβληθεί, σε Πλάτ. **ἐκβλητος, -ον (ἐκβάλλω)**, αυτός που έχει ριχθεί έξω ή μακριά, σε Ευρ. **ἐκ-βλύζω**, εκρέω, σε Πλούτ. **ἐκ-βοάω**, καλώ σε βοήθεια, φωνάζω, κραυγάζω, σε Ξεν., Πλάτ. **ἐκβοήθεια, ἡ**, έξοδος προς βοήθεια, έξοδος πολιορκημένων, σε Θουκ. **ἐκ-βοηθέω**, μέλ. -ήσω, ορμώ, σπεύδω προς βοήθεια, σε Ηρόδ. · πραγματοποιώ έξοδο, σε Θουκ. **ἐκ-βολβίζω**, μέλ. Αττ. -ιῶ (*βολβός*), ξεφλουδίζω, όπως κάνει κάποιος στα εξωτερικά φύλλα ενός κρεμμυδιού (στις φλούδες), σε Αριστοφ. **ἐκβολή, ἡ (ἐκβάλλω)**, **I. 1.** ρίψη, *ψήφων ἔκβ.*, άδειασμα των ψήφων έξω από την υδρία, σε Αισχύλ. **2.** ρίψη φορτίου στη θάλασσα, στον ιδ. **II.** εκδίωξη, εξορία, στον ιδ., σε Πλάτ. **III.** χύσιμο, εκροή, *δακρύων*, σε Ευρ. **IV.** γέννηση, παραγωγή · *ἔκβ. σίτου*, χρόνος κατά τον οποίο σχηματίζεται το στάχυ του σιταριού, σε Θουκ. **V. 1.** (από αμτβ. σημασία του *ἐκβάλλω*), έξοδος, διέξοδος, Λατ. *exitus*, *ἔκβ. ποταμοῦ*, έξοδος ενός ποταμού που βρίσκεται ανάμεσα σε βουνά, σε Ηρόδ. · ορεινό πέρασμα, στον ιδ. · στόμα ποταμού, σε Θουκ. **2.** *ἔκβ. λόγου*, «παρέκβαση», στον ιδ. **VI.1.** (από την Παθ.), αυτό που αποβάλλεται, *ἔκβ. δικέλλης*, αυλακία της γης ή σκάλισμα από ξινάρι ή τσάπα, σε Σοφ. ·

οὐρεία ἐκβολή, βρέφη εγκαταλελειμμένα στα βουνά, σε Ευρ. **2.** φορτίο που ρίχτηκε στη θάλασσα, ἐκβολαὶ νεώς, ναυαγοὶ ναύτες, στον ἰδ.

ἐκβολος, -ον (ἐκβάλλω), αὐτός που ἔχει εγκαταλειφθεῖ σ' ἓνα μέρος, με γεν., σε Ευρ.· ὡς οὐς., ἔκβολον, τό, ἀπόβλητος, στον ἰδ.· ἀλλά, ναὸς ἐκβολα, κουρέλια που ξεβράστηκαν ἀπὸ το ναυαγισμένο πλοίο, στον ἰδ.

ἐκ-βράζω ἢ -βράσσω, μέλ. -βράσω, βγάζω αφρό, αφρίζω, λέγεται γιὰ τὴ θάλασσα — Παθ. λέγεται γιὰ πλοία, ξεβράζομαι στὴ ξηρά, σε Ηρόδ.

ἐκ-βροντάω, μέλ. -ήσω, καταφέρω χτύπημα, πλήττω με ἀστραπή, ἐξεβροντήθη σθένος, εἶχε δύναμη που του ἀφαιρέθηκε ἀπὸ κεραυνό, σε Αἰσχύλ.

ἐκ-βρῦχάομαι, ἀποθ., μουγκρίζω μπροστὰ ἢ ηχηρά, φωναχτά, σε Ευρ.

ἐκβρωμα, -ατος, τό (ἐκβιβρώσκω), οτιδήποτε κατατρώγεται, πρίονος ἔκβ., «πριονίδια», σε Σοφ.

ἐκ-γαμίζω, μέλ. -σω, δίνω σε γάμο· Παθ., δίνομαι σε γάμο, σε Κ.Δ.· ὁμοίως καὶ, ἐγκαμίσκομαι, στο ἰδ.

ἐκ-γαυρόομαι, Παθ., θριαμβολογώ, ἐγκωμιάζω, με αιτ., σε Ευρ.

ἐκγέγᾱα, ποιητ. παρακ. του ἐκγίγνομαι.

ἐκ-γελάω, μέλ. -άσομαι, γελῶ ηχηρά, δυνατά, σε Ομήρ. Οδ., Ξεν.· μεταφ. λέγεται γιὰ υγρό, αναβλύζω με θόρυβο, κάνω παφλασμό, κελαρύζω, σε Ευρ.

ἐκγενέσθαι, ἀπαρ. αορ. β' του ἐκγίγνομαι.

ἐκγενέτης, -ου, ὁ, = ἔκγονος, σε Ευρ.

ἐκ-γίγνομαι, μεταγεν. καὶ Ἰων. **ἐκ-γίν-[ι]**· μέλ. -γενήσομαι. Επικ. παρακ.

ἐκγέγᾱα, γ' δυϊκ. ἐκγεγάτην [ᾱ], μτχ. ἐκγεγαώς· **I. 1.** Αποθ., γενιέμαι ἀπὸ τον πατέρα, με γεν., Ἐλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα, σε Ομήρ. Ἰλ. **2.** με δοτ., γεννιέμαι σε,

Πορθεὶ τρεῖς παῖδες ἐξεγένοντο, στο ἰδ. **II.** στον αόρ. β', παρέρχομαι· χρόνου ἐκγεγονότος, χρόνος που παρήλθε, σε Ηρόδ.· με γεν., ἐκγενέσθαι τοῦ ζῆν, να

ἔχει ἀπέλθει ἀπὸ αὐτὴ τὴν ζωὴ, να ἔχει πεθάνει, σε Ξεν. **III.** ἀπρόσ., ἐκγίγνεται, ὅπως το ἔξεστι, ἐπιτρέπεται, εἶναι δεδομένο, παραδεδεγμένο· με δοτ. προσ. καὶ ἀπαρ., συνηθ. με ἄρνηση, οὐκ ἐξεγένετό τι τι ποιεῖν, δὲν ἐπιτράπηκε σε αὐτόν να κάνει, σε Ηρόδ.· ἀπόλ., οὐκ ἐξεγένετο, δὲν ἦταν μέσα στα ὅρια τῆς ἐξουσίας του, στον ἰδ.

ἐκ-γλύφω[ῶ], μέλ. -ψω· **I.** σκαλίζω, κάνω κάτι κοίλο· ἀνώμ. Παθ. παρακ. ἐξέγλυμμαι, σε Πλάτ. **II.** ἐκκολάπτω, κλωσσώ, σε Πλούτ.

ἐκγονος, -ον (ἐκ-γίγνομαι),· **I.** αὐτός που ἔχει γεννηθεῖ ἀπὸ, ἔχει φυτρώσει ἀπὸ, τινος, σε Όμηρ. **II.** ὡς οὐς., τέκνο, παιδί, εἴτε γιος εἴτε κόρη, στο ἰδ.· καὶ στον πληθ., ἔκγονοι, ἀπόγονοι, σε Ηρόδ. κ.λπ.· ουδ., ἔκγονά τινος, καρποὶ, γενιά, βλαστοί, ἀπόγονοι κάποιου, σε Αἰσχύλ.

ἐκ-γράφω[ῶ], μέλ. -ψω, ἀντιγράφω — Μέσ., γράφω ἢ ἀντιγράφω γιὰ τον εαυτό μου, σε Αριστοφ., Δημ.

ἐκ-γυμνόομαι, Παθ., γδύνομαι, βγάζω τὰ ρούχα μου τελείως, σε Βάβρ.

ἐκ-δακρύω, μέλ. -σω, ξεσπῶ σε δάκρυα, κλαίω, θρηνῶ φωναχτά, μεγαλόφωνα, σε Σοφ., Ευρ.

ἐκδεδαρμένος, μτχ. Παθ. παρακ. του ἐκδέρω.

ἐκδεδωριεύνται, γ' πληθ. παρακ. του ἐκδωριεύομαι.

ἐκ-δεής, -ές (δέομαι), ἐλλιπής, ἀτελής.

ἐκδεια, ἢ, ἐλλειψη, καθυστέρηση, σε Θουκ.

ἐκ-δείκνυμι, μέλ. -δείξω, ἐπιδεικνύω, φανερώνω, ἐκθέτω, παρουσιάζω, ἐμφανίζω, διακηρύττω, ἐκθέτω, σε Σοφ., Ευρ.

ἐκ-δειματόω, μέλ. -ώσω, ἐπιτετ. ἀντί δειματόω, σε Πλάτ.

ἐκδέκομαι, Ἰων. ἀντί ἐκδέχομαι.

ἐκδεξις, -εως, ἡ (ἐκδέχομαι), αποδοχή από κάποιον άλλο, διαδοχή, σε Ηρόδ. **ἐκδέρω**, Ιων. **-δείρω**, μέλω. **-δερῶ** **I.** αφαιρώ δέρμα από πρόσωπο, με αιτ., σε Ηρόδ.· επίσης με αιτ. πράγμ., αφαιρώ, *βύρσαν ἐκδ.*, σε Ευρ. **II.** ξυλοφορτώνω έντονα, «μαυρίζω στο ξύλο», σε Αριστοφ.

ἐκδετος, -ον (ἐκδέω), αυτός που έχει δεθεί πάνω σε κάτι, σε Ανθ.

ἐκ-δέχομαι, Ιων. **ἐκδέκ-**, μέλ. **-δέξομαι**· αποθ., **I.** κυρίως και συνηθέστερα, τις περισσότερες φορές λέγεται για πρόσωπα. **1.** παίρνω ή δέχομαι από κάποιον άλλο, *τί τινι*, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ. **2.** παραλαμβάνω, λέγεται για διάδοχο, *τὴν ἀρχὴν παρά τινος*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· συχνά επίσης με την αιτ. να παραλείπεται, *ἐξεδέξατο Σαδυνάττης* (ενν. *τὴν βασιληΐην*), αυτός διαδέχτηκε, στον ίδ. **3.** λαμβάνω, παίρνω το λόγο, *ὥσπερ σφαίραν ἐκδ. τὸν λόγον*, σε Πλάτ. **4.** περιμένω, προσδοκῶ, σε Σοφ. **II.** για γεγονότα, περιμένω, αναμένω, Λατ. excipere, σε Ηρόδ. **III.** για χώρες που συνορεύουν, στον ίδ.

ἐκ-δέω, μέλ. **-δήσω**, δένω με αποτέλεσμα να κρέμομαι από..., δένομαι, στερεώνομαι σε ή πάνω σε, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.· *ἀπόλ., σανίδας ἐκδῆσαι*, δένω σανίδες (στη πλάτη, ράχη του), σε Ομήρ. Οδ. — Μέσ., δένω κάτι πάνω μου, κρεμῶ κάτι γύρω από τον εαυτό μου, σε Ηρόδ.

ἐκ-δηλος, -ον, φανερός, αξιοσημείωτος, επιφανής, σε Ομήρ. Ιλ.· πασιφανής, σε Δημ.

ἐκ-δημέω, μέλ. **-ήσω**, αποδημῶ, αναχωρῶ, βρίσκομαι σε ταξίδι, σε Ηρόδ., Σοφ.

ἐκδημία, ἡ, αποδημία, εξορία, σε Πλάτ.

ἐκ-δημος, -ον, I. αυτός που αποδημεῖ, που έχει φύγει σε ταξίδι, σε Ξεν.· *ἐκδ. στρατεῖται*, στρατιωτική θητεία σε ξένες χώρες, σε Θουκ.· *ἐκδ.φυγή*, σε Ευρ. **II.** με γεν., αυτός έχει αναχωρήσει από, στον ίδ.

ἐκ-διαβαίνω, αόρ. β' **-δεξέβην**, διαβαίνω, περνῶ εντελῶς, με αιτ., σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκ-διστάομαι, μέλ. **-ήσομαι**· Παθ., ξεφεύγω, απομακρύνομαι από τον τρόπο ζωής στον οποίο ήμουν συνηθισμένος, αλλάζω τις συνήθειές μου, σε Θουκ.

ἐκδιαίτησις, -εως, ἡ, αλλαγή, τροποποίηση, μεταβολή συνηθειών, σε Πλούτ.

ἐκδίδαγμα, -ατος, τό, δοκίμιο του μαθητή, δείγμα, υπόδειγμα, σε Ευρ.

ἐκ-διδάσκω, μέλ. **-ξω** **1.** διδάσκω πλήρως, Λατ. edocere, σε Αισχύλ. κ.λπ.·

ἐκδ. τινά τι, σε Σοφ. — Μέσ., *βάζω κάποιον άλλο να διδαχθεί*, λέγεται για τους γονεῖς, σε Ηρόδ., Ευρ. — Παθ., *αἰσχρὰ ἐκδιδάσκεται*, διδάσκεται επαίσχυντα, αδιάντροπα, άτιμα πράγματα, σε Σοφ.· *ἐκδίδαχθεις τῶν κατ' οἶκον*, αυτός που έχει μάθει πράγματα από το σπίτι του, στον ίδ. **2.** με αιτ. προσ. και απαρ., διδάσκω κάποιον στο να είναι έτσι ή αλλιῶς, στον ίδ.· με το απαρ., παραλείπεται, *γενναῖόν τινα ἐκδ.*, σε Αριστοφ.

ἐκ-διδράσκω, Ιων. **-διδρήσκω**, μέλ. **-δράσομαι [ᾱ]**, αόρ. β' *ἐξ-έδραν*, μτχ. *ἐκδράς*· φεύγω από κάποιο μέρος, τρέπομαι σε φυγή, δραπετεύω, το βάζω στα πόδια, το σκάω, αποδρῶ, *ἐκ τόπου*, σε Ηρόδ.· *ἀπόλ.*, σε Αριστοφ.

ἐκ-δίδωμι, γ' ενικ. *ἐκδιδοῖ* (όπως αν προερχόταν από το *-διδόω*), μέλ. **-δώσω**·

I. 1. παραδίδω, εκχωρῶ, εγκαταλείπω, ιδίως αυτό που έχει αρπαχθεί παράνομα, Λατ. reddere, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· *ἐκδ. δοῦλον*, παραδίδω δούλο προς εξέταση για να ανακριθεί με βασανισμό, σε Δημ. **2.** *ἐκδ. θυγατέρα*, δίνω την κόρη μου σε γάμο, Λατ. nuptum dare, σε Ηρόδ., Αττ.· ομοίως και στη Μέσ., *ἐκδίδοσθαι θυγατέρα*, σε Ηρόδ., Ευρ. **3.** δίνω αντί χρημάτων, νοικιάζω, σε Ηρόδ.· με απαρ., όπως το Λατ. locare aliquid faciendum, σε Δημ. **4.**

δανειζώ χρήματα με υποθήκη, όπως το φορτίο ενός πλοίου, παρά Δημ. **II.** αμτβ. (ενν. *ἐαυτὸν* ή *-ούς*), λέγεται για ποτάμια, εκβάλλω, χύνομαι, σε Ηρόδ.

ἐκ-δῖκάζω, μέλ. -άσω· **I.** αποφασίζω οριστικά, αμετάκλητα, τελεσιδικώ, λέγεται για δικαστή, σε Αριστοφ. **II.** εκδικούμαι, τιμωρώ, σε Ευρ.

ἐκδῖκαστής, -οῦ, ὅ, εκδικητής, τιμωρός, σε Ευρ.

ἐκδῖκέω, μέλ. -ήσω (ἐκδικος)· **I.** εκδικούμαι, τιμωρώ ἐγκλημα, σε Κ.Δ.· επίσης, απαιτώ εκδίκηση για ένα ἐγκλημα, στο ιδ. **II.** εκδικούμαι κάποιον, στο ιδ.· ἐκδ. τινὰ ἀπὸ τινος, εκδικούμαι κάποιον για λογαριασμό κάποιου άλλου, στο ιδ.

ἐκδίκησις, -εως, ἡ, εκδίκηση, ἐκδίκησιν ποιεῖν τινι, τον εκδικείται, σε Κ.Δ.

ἐκ-δῖκος, -ον (δίκη), **I.** αυτός που είναι εκτός νόμου, παράνομος, άδικος, Λατ. exlex, σε Αισχύλ. κ.λπ.· ἐπίρρ. -κως, στον ιδ. **II.** διατήρηση, διαφύλαξη του δικαίου, εκδίκηση, σε Ανθ.

ἐκ-διφρεύω, μέλ. -σω, ρίχνω ἀπὸ ένα ἄρμα, ἀπὸ μία δίτροχη ἅμαξα, σε Λουκ.

ἐκδιώκω, μέλ. -διώζομαι, διώχνω, εξορίζω, σε Θουκ.

ἐκ-δονέω, μέλ. -ήσω, συνταράζω, διασαλεύω, σε Ανθ.

ἐκδοσις, -εως, ἡ (ἐκδίδωμι), **1.** εγκατάλειψη, παράδοση, σε Ηρόδ., Πλάτ. **2.** παράδοση, συνόδευση σε γάμο, στον ιδ. **3.** δανεισμός χρημάτων για πλοία ή εξαγόμενα προϊόντα, ναυτοδάνειο, σε Δημ.

ἐκδοτέον, ρημ. επίθ. του ἐκδίδωμι· **1.** αυτό που πρέπει να παραδοθεί, σε Πλούτ. **2.** αυτό που πρέπει να δοθεί σε γάμο, σε Αριστοφ.

ἐκδοτος, -ον (ἐκδίδωμι), αυτός που παραδίδεται, που δίνεται, που εκχωρείται, σε Ηρόδ., Αττ.

ἐκδοχή, ἡ (ἐκδέχομαι),· **I.** αποδοχή, παραλαβή κάποιου πράγματος ἀπὸ κάποιον ἄλλο, διαδοχή, σε Αισχύλ., Ευρ. **II.** = προσδοκία, σε Κ.Δ.

ἐκδόχιον, τό (ἐκδέχομαι), δεξαμενή, αποθήκη, σε Ανθ.

ἐκ-δρᾶκοντόομαι (δράκων), Παθ., μεταβάλλομαι σε πραγματικό ερπετό, σε Αισχύλ.

ἐκδρᾶμεῖν, απαρ. αορ. β' του ἐκτρέχω.

ἐκδρομή, ἡ, **1.** ἐξοδος, ἐξόρμηση, ἐπέλαση, ἐφοδος, σε Ξεν. **2.** ομάδα ακροβολιστών, σε Θουκ.

ἐκδρομος, ὁ, αυτός που ορμά ἐξω ἀπὸ τις γραμμές, ακροβολιστής, σε Θουκ., Ξεν.

ἐκδῦμα, -ατος, τό, αυτό που αφαιρείται, αποβάλλεται, δέρμα, πετσί, τομάρι ζώου, ένδυμα, ρούχο, σε Ανθ.

ἐκδῦμεν, Επικ. ἀντί ἐκδῦναι, απαρ. αορ. β' του ἐκδύω.

ἐκδύνω[ῦ], βλ. [ἐκδύω](#) II.

ἐκδῦσις, -εως, ἡ, ἐξοδος, διαφυγή, σε Ηρόδ.

ἐκ-δύω και **-δύνω[ῦ]**, **I.** Μτβ. στον ενεστ., ἐκδύω, παρατ. ἐξέδυνον, μέλ.

ἐκδύσω, αόρ. α' ἐξέδῦσα· **I. 1.** αφαιρώ, γυμνώνω, απογυμνώνω, γδύνω, Λατ. exuere, με διπλή αιτ. προσ. και πράγμ., ἐκ μέν με χλαῖναν ἔδυσαν, μου αφαίρεσαν, με απογύμνωσαν ἀπὸ τη χλαῖνη, σε Ομήρ. Οδ.· με αιτ. προσ. μόνο, τον απογυμνώνω, σε Ξεν. κ.λπ. **2.** Μέσ., ἐκδύομαι, αόρ. α' ἐξεδυσάμην· αφαιρώ κάτι ἀπὸ τον εαυτό μου, βγάζω ένα ρούχο, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· ἀπόλ., βγάζω τα ρούχα μου, γδύνω, σε Αριστοφ., Ξεν. **II.** στον ενεστ. ἐκδύνω, παρατ. ἐξέδυνον, αόρ. β' ἐξέδυν, παρακ. ἐκδέδῦκα, με την ίδια σημασία ως Μέσ. ἐκδύομαι· **1.** βγάζω ένα ρούχο, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. **2.** σε αόρ. β' ἐξέδυν, παρακ. ἐκδέδῦκα· **α)** βγαίνω ἐξω ἀπὸ ή διαφεύγω ἀπὸ, με γεν. ἐκδὺς μεγάροιο, σε Ομήρ. Οδ.· ἐκδ. τῆς θαλάσσης, αναδύομαι ἀπὸ τη θάλασσα, σε Πλάτ. **β)** με αιτ., ξεφεύγω, διαφεύγω, ἐκδῦμεν ὄλεθρον, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκ-δωριεύομαι (Δώριος), Παθ., γίνομαι εξολοκλήρου δωρικός, σε Ηρόδ.

ἐκέασσα, Επικ. αόρ. α' του κεάζω.

ἐκεῖ· **Ἰων.** ἀντί *ἐκείντο*, γ' πληθ. παρατ. του *κεῖμαι*.

ἐκεῖ, Δωρ. **τηνεί**, επίρρ., **I. 1.** *ἐκεῖ*, σε *ἐκείνο* το μέρος, Λατ. *illic*, Αττ. **2.** ευφημ. ἀντί *ἐν Αἰδου*, στον άλλο κόσμο, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *οἱ ἐκεῖ*, δηλ. οι νεκροί, στον *ιδ.* **II.** με ρήμ. κίνησης ἀντί *ἐκεῖσε*, όπως λέμε ἐκεῖ ἀντί προς τα ἐκεῖ, *ἐκεῖ πλέειν*, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐκεῖθεν, ποιητ. **κεῖθεν**, Δωρ. **τηνῶθεν**· Επίρρ.· **I. 1.** ἀπό *ἐκείνον* τον τόπο, ἀπό ἐκεῖ, Λατ. *illinc*, ἀντίθ. προς το *ἐκεῖσε*, σε Σοφ. κ.λπ. **2.** *ἐκεῖ*, σε Αισχύλ., Θουκ.· με γεν., *τούκεῖθεν ἄλλους*, σε *ἐκείνο* το μέρος του αλσυλλίου, σε Σοφ. **II.** για το λόγο αυτό, ἐξαιτίας *ἐκείνου* του γεγονότος, σε Ισοκρ., Δημ. **III.** λέγεται για χρόνο, μετά ἀπό αυτά, κατόπιν, ἔπειτα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκεῖθι, ποιητ. **κεῖθι**, Δωρ. **τηνόθι** = *ἐκεῖ*, σε Ομηρ.

ἐκείνη, βλ. **ἐκείνος** III.

ἐκείνος, ποιητ. **κεῖνος**, -η, -ο, Αιολ. **κῆνος**, Δωρ. **τῆνος**· Αττ. επιτετ. **ἐκείνοσί**· δεικτ. αντων. (*ἐκεῖ*)· **I. 1.** *ἐκείνος* ἐκεῖ, το πρόσωπο ή το πράγμα που βρίσκεται ἐκεῖ, σε Όμηρ. κ.λπ.· όταν το *οὗτος* και το *ἐκείνος* αναφέρονται σε δύο πράγματα που έχουν αναφερθεί ήδη, το *ἐκείνος*, *ille*, ἀνήκει στο πιο απομακρυσμένο, δηλ. το πρώτο, ενώ το *οὗτος*, *hic*, στο πιο κοντινό (στο πλησιέστερο), δηλ. το δεύτερο. **2.** όπως το *ille*, χρησιμοποιείται για να δηλωθούν γνωστά πρόσωπα, *ἐκείνος Θουκυδίδης*, σε Αριστοφ. **3.** με δεικτική δύναμη, *Ἴρος ἐκείνος ἦσται*, ο Ἴρος βρίσκεται ἐκεῖ, σε Ομήρ. Οδ. **4.** στην Αττ. το ουσ. με το *ἐκείνος* έχει κυρίως το άρθρο, και το *ἐκείνος* μπορεί να προηγείται ή να ἔπεται του ουσ., *ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ, τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ*· όταν το άρθρο παραλείπεται στον πεζό λόγο το *ἐκείνος* ακολουθεῖ μετά το ουσ., *νῆες ἐκείναι*, σε Θουκ. **II.** επίρρ. *ἐκείνως*, με *ἐκείνο* τον τρόπο, σε ἐκείνη την περίπτωση, στον *ιδ.* **III.** δοτ. θηλ., *ἐκείνῃ*, ως επίρρ., **1.** λέγεται για τόπο (ενν. *ὁδῶ*), ἐκεῖ, σ' *ἐκείνο* τον τόπο, σ' ἐκείνη την οδό, σε Ηρόδ., Θουκ. **2.** λέγεται για τρόπο, κατά τον τρόπο *ἐκείνο*, σε Πλάτ. κ.λπ. **IV.** με προθέσεις, *ἐξ ἐκείνου*, ἀπό *ἐκείνο* το χρόνο, σε Ξεν.· ομοίως και, *ἀπ' ἐκείνου*, σε Λουκ.· *κατ' ἐκείνα*, σε ἐκείνα τα μέρη, ἐκεῖ, σε Ξεν.· *μετ' ἐκείνα*, ἔπειτα, σε Θουκ. **ἐκεῖσε**, ποιητ. **κεῖσε**, επίρρ., **1.** προς τα ἐκεῖ, προς το μέρος *ἐκείνο*, Λατ. *illuc*, ἀντίθ. προς το *ἐκεῖθεν*, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** στον άλλο κόσμο, σε Ευρ., Πλάτ.· πρβλ. **ἐκεῖ** I. **2. 3.** με γεν., *ἐκ. τοῦ λόγου*, ἀπό ἐκείνη την πλευρά της ιστορίας, σε Ηρόδ.

ἐκέκαστο, γ' ενικ. υπερσ. του *καίνυμαι*.

ἐκεκεύθει, γ' ενικ. υπερσ. του *κεύθω*.

ἐκέκλετο, γ' ενικ. Επικ. αορ. β' του *κέλομαι*.

ἐκέκλῖτο, γ' ενικ. υπερσ. του *κλίνω*.

ἐκεκοσμέατο, Ἰων. ἀντί *ἐκεκόσμηντο*, γ' πληθ. υπερσ. του *κοσμέω*.

ἐκέλευ, Δωρ. ἀντί *ἐκέλου*, β' ενικ. παρατ. του *κέλομαι*.

ἐκέλσαμεν, α' πληθ. αορ. α' του *κέλλω*.

ἐκε-χειρία, ή, (ἔχω, *χείρ*), **1.** διακοπή εχθροπραξιών, ανακωχή, παύση «πυρός», σε Θουκ., Ξεν. **2.** γενικά, ανάπαυλα ἀπό την εργασία, διακοπές, αργία, άδεια, σε Λουκ.

ἐκ-ζέω, μέλ. -*ζέσω*· **1.** βράζω ή φουσκώνω, ξεσπώ, εκδηλώνομαι, εμφανίζομαι, λέγεται για ασθένειες, σε Αισχύλ. **2.** με γεν., *εὐλέων ἐξέξεσε*, «φούσκωσε», «έβραζε» ἀπό σκουλήκια, δηλ. εξέτρεφε σκουλήκια, σε Ηρόδ. **ἐκ-ζητέω**, μέλ. —*ήσω*· **I.** αναζητώ, ανακαλύπτω, ερευνώ, σε Κ.Δ. **II.** απαιτώ, ζητώ το λόγο για ένα πράγμα, με αιτ., στο *ιδ.*

ἐκ-ζωπῦρέω, μέλ. -ήσω, ξανανάβω, αναζωπυρώνω, σε Αριστοφ., Πλούτ.
ἔκηα, Επικ. αόρ. α΄ του καίω.

ἐκηβολία, ἥ, η ικανότητα, η τέχνη της τοξευτικής, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκη-βόλος, Δωρ. ἐκά-βόλος, -ον (ἐκάς, βάλλω), αυτός που βάλλει, που
χτυπά, που τοξεύει από μακριά, επίθ. του Απόλλωνα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἔκηλος, Δωρ. ἐκάλος, -ον, = εὔκηλος, ἥσυχος, αυτός που βρίσκεται σε
ηρεμία, σε γαλήνη, Λατ. securus, λέγεται για πρόσωπα που απολαμβάνουν
κάτι για τον εαυτό τους, σε Όμηρ. ἔκηλοι συλήσετε, εσείς θα τους
ληηλατήσετε εύκολα, δηλ. χωρίς κόλυμα ή εμπόδιο, σε Ομήρ. Ιλ. ἔκ. εὔδειν,
σε Σοφ. οὐδ. ως επίρρ., στον ίδ.

ἔκητι, Δωρ. και Αττ. ἐκάτι· **I.** μέσω, διαμέσου, εξαιτίας, με την αρωγή, με τη
βοήθεια, Διὸς ἔκητι, σε Ομήρ. Οδ. κλπ. **II.** ἔνεκα, εξαιτίας, για λογαριασμό,
χάριν, σε Τραγ. ἔπισης, ως προς, Λατ. quod attinet ad, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἐκθαμβέομαι, Παθ., εκπλήσσομαι, σε Κ.Δ.

ἔκ-θαμβος, -ον, εκπληκτος, κατάπληκτος, σε Κ.Δ.

ἐκ-θαμνίζω (θάμνος), ξεριζώνω, εξαφανίζω, σε Αισχύλ.

ἐκθάνειν, απαρ. αορ. β΄ του ἐκθνήσκω.

ἐκ-θαρρέω, μέλ. -ήσω, επιτετ. αντί θαρρέω, έχω πλήρη, απόλυτη
εμπιστοσύνη σε κάποιον, με δοτ., σε Πλούτ.

ἐκ-θεάομαι, αποθ., βλέπω, κοιτώ, παρατηρώ κάτι μέχρι τέλους, σε Σοφ.

ἐκ-θεᾶτριζω, μέλ. -σω, εκθέτω σε δημόσια θέα, εκθέτω, παρουσιάζω σε
δημόσια κατασχώνη, σε Κ.Δ.

ἐκ-θειάζω, μέλ. -σω· **I.** θεοποιώ, αποθεώνω, σε Λουκ. λατρεύω ως θεό, σε
Πλούτ. **II.** λέγεται για πράγματα, κάνω κάτι αντικείμενο θρησκείας, στον ίδ.

ἐκθείς, μτχ. αορ. β΄ του ἐκτίθημι.

ἐκ-θέμεναι ή -θέμεν, Επικ. αντί ἐκθεῖναι, απαρ. αορ. β΄ του ἐκτίθημι.

ἐκ-θεράπεύω, μέλ. -σω, επιτετ. αντί θεραπεύω, θεραπεύω εντελώς, σε Αισχίν,
Πλούτ.

ἐκ-θερίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, θερίζω ή δρέπω εντελώς, σε Δημ.

ἐκθέσθαι, απαρ. Μέσ. αορ. β΄ του ἐκτίθημι.

ἐκθεις, -εως, ἥ (ἐκτίθημι), ἐκθεση, λέγεται για βρέφος ή νήπιο, σε Ηρόδ.,
Ευρ.

ἔκ-θεςμος, -ον, ὁ, ο εκτός νόμου, παράνομος· φρικτός, σε Πλούτ.

ἔκθетος, -ον (ἐκτίθημι), εκτεθειμένος, σε Ευρ.

ἐκ-θέω, μέλ. -θεύσομαι, τρέχω προς τα έξω, πραγματοποιώ έξοδο, σε Ξεν.

ἐκ-θηράομαι, αποθ., κυνηγώ, συλλαμβάνω σε Ξεν., Πλούτ.

ἐκ-θηρεύω, μέλ. -σω, = το προηγ., σε Ηρόδ.

ἐκ-θηριόομαι, Παθ., γίνομαι ολοκληρωτικά θηρίο, εξαγριώνομαι, Λατ.
efferari, σε Ευρ.

ἐκ-θλίβω[ι], μέλ. -ψω, συμπιέζω, συνθλίβω· προξενώ μεγάλη θλίψη,
καταθλίβω, σε Ξεν.

ἐκ-θνήσκω, μέλ. -θᾶνοῦμαι, αόρ. β΄ ἐξέθᾶνον· **1.** εξαλείφομαι σταδιακά,
σχεδόν πεθαίνω, γέλω (αντί γέλωτι) ἔκθανον, σχεδόν πέθαναν στα γέλια, στο
γέλιο, σε Ομήρ. Οδ. **2.** πέφτω σε λιποθυμία που μοιάζει με θάνατο,
νεκρώνομαι, βρίσκομαι στο σημείο του θανάτου, σε Σοφ.

ἐκ-θoinάομαι, μέλ. -ήσομαι· αποθ., καταβροχθίζω, με αιτ., σε Αισχύλ.

ἔκ-θορον, Επικ. αντί ἐξ-έθορον, αόρ. β΄ του ἐκθρόσκω.

ἐκ-θρηνέω, μέλ. -ήσω, θρηνών ηχηρά, σε Λουκ.

ἐκ-θρῶσκω, μέλ. -*θοροῦμαι*, αόρ. β' *ἐξέθορον*· *πηδῶ ἐξω* από, με γεν., *ἔκθορε δίφρου*, σε Ομήρ. *Ιλ.*· *κραδίῃ δέ μοι ἔξω στηθέων ἐκθρῶσκει*, λέγεται για τον έντονο χτύπο της καρδιάς, στο *ιδ.*· *σπανίως* με αιτ., σε *Ανθ.*

ἐκ-θυμιάω, μέλ. -*άσω*, καίω ως *θυμίαμα*, *λιβάνι*, *λιβανίζω*, σε *Ευρ.*

ἐκ-θυμός, -ον, Ι. αυτός που βρίσκεται εκτός εαυτού, *αναίσθητος*, *μανιώδης*, *Λατ.* *demens*, σε *Αισχύλ.* **ΙΙ.** *ένθερμος*, *πρόθυμος*, *φλογερός*, *διακαής*, σε *Πλούτ.*

ἐκθυῖσις, -εως, ἡ, *εξιλέωση*, *Λατ.* *exipiatio*, σε *Πλούτ.*

ἐκ-θύω, μέλ. -*ύσω* [*ῥ*]· **1.** προσφέρω *θυσία*, *θυσιάζω*, *σφάζω*, σε *Σοφ.*, *Ευρ.* **2.** *Μέσ.*, *εξιλεώνομαι*, *εξαγνίζομαι* με προσφορές ή αφιερώματα, *Λατ.* *lustrare*, *expiare*, με αιτ. *πράγμ.*, σε *Ηρόδ.*· *αλλά* με αιτ. *προσ.*, *εξευμενίζω*, *καταπραύνω*, σε *Ευρ.*

ἐκίχον, αόρ. β' του *κιχάνω*.

ἐκ-καγχάζω, μέλ. -*σω*, *ξεσπώ* σε *δυνατό*, *ηχηρό* γέλιο, σε *Ξεν.*

ἐκ-καθαίρω, μέλ. -*κάθάρῳ*, *καθαρίζω* *εντελώς*. **1.** με αιτ. του *πράγμ.* που *καθαρίζεται*, *καθαρίζω* *τάφρους* κ.λπ., σε *Ομήρ. Ιλ.*· *χθόνα ἐκκαθαίρει κνωδάλων*, *καθαρίζει*, *απαλλάσσει* αυτή τη χώρα από τέρατα, σε *Αισχύλ.* — *Παθ.*, *καθαρίζομαι* *εντελώς*, *εξαγνίζομαι*, σε *Ξεν.* **2.** με αιτ. που δηλώνει την *ακαθαρσία* που έχει *αφαιρεθεί*, *ξεκαθαρίζω*, σε *Πλάτ.*

ἐκ-καθεύδω, μέλ. -*ευδήσω*, *κοιμάμαι* *έξω* απ' το *συνηθισμένο* μου *κατάλυμα*, σε *Ξεν.*

ἐκ-καί-δεκα, *άκλιτο*, *δεκαέξι*, *Λατ.* *sedecim*, σε *Ηρόδ.* κ.λπ.

ἐκκαιδεκά-δωρος, -ον (δῶρον), αυτός που έχει μήκος *δεκαέξι* *παλάμες*, σε *Ομήρ. Ιλ.*

ἐκκαιδεκά-λίνος, -ον (λίνον), αυτός που αποτελείται από *δεκαέξι* *κλωστές*, σε *Ξεν.*

ἐκκαιδεκά-πηχυς, *Δωρ.* -*πᾶχυς, -υ*, γεν. -*εος*, *συνηρ.* -*ους*, αυτός που έχει μήκος ή ύψος *δεκαέξι* *πήχεις*, σε *Ψήφ. Βυζ.* παρά *Δημ.*

ἐκ-και-δέκατος, -η, -ον, *δέκατος* *έκτος*, σε *Ηρόδ.* κ.λπ.

ἐκκαιδεκ-έτης, -ου, ό, *θηλ.* -*έτις, -ιδος*, αυτός που είναι *δεκαέξι* *ετών*, σε *Ανθ.*

ἐκ-καιρος, -ον, *ξεπερασμένος*, *απαρχαιωμένος*, σε *Ανθ.*

ἐκ-καίω, *Αττ.* **ἐκ-κάω**, μέλ. -*καύσω*, *μτχ.* *αορ.* *α' ἐκκέας*· **Ι.** *καίω* *εντελώς*, σε *Ηρόδ.*, *Ευρ.* **ΙΙ.** *ανάβω*, *εξάπτω*, σε *Ηρόδ.*, *Αριστοφ.*

ἐκκᾰκέω, μέλ. -*ήσω*, *είμαι* *λιπόψυχος*, *δειλιάζω*, σε *Κ.Δ.*

ἐκ-κᾰλᾰμάομαι (κάλαμος *ΙΙ.* 2), *αποθ.*, *ψαρεύω* με *ψαροκάλαμο*, σε *Αριστοφ.*

ἐκ-κᾰλέω, μέλ. -*έσω*, **Ι.** *καλώ* *κάποιον* *έξω* ή *προκαλώ* *διαμαρτυρία*, *προσκαλώ* *κάποιον* να *βγει* *έξω*, σε *Όμηρ.*, *Ηρόδ.*, *Ευρ.* **ΙΙ.** **1.** *Μέσ.*, *καλούμαι* *έξω*, σε *Ομήρ. Οδ.*, *Ηρόδ.* **2.** *προκαλώ* *διαμαρτυρία*, *βρίσκω* την *αλήθεια*, σε *Αισχύλ.* κ.λπ. **3.** με *απαρ.*, *καλώ* *κάποιον* να *κάνει* *κάτι*, σε *Σοφ.*

ἐκ-κᾰλύπτω, μέλ. -*ψω*, *αποκαλύπτω*, σε *Ηρόδ.*· *φανερώνω*, *φέρνω* στο *φως*, σε *Αισχύλ.*, *Σοφ.* — *Μέσ.*, *αποκαλύπτω* τον *εαυτό* μου, *αποκαλύπτομαι*, *ξεσκεπάζομαι*, σε *Ομήρ. Οδ.*, *Πλάτ.*

ἐκ-κάμνω, μέλ. -*κάμοῦμαι*, *κουράζομαι*, *εξαντλούμαι* από *κάτι*, με αιτ., σε *Θουκ.*· με *μτχ.*, *έξέκαμον* *πολεμοῦντες*, σε *Πλούτ.*· *έκκ.* *πληγαῖς*, *δαμάζεται*, *υποκύπτει* στα *χτυπήματα*, στον *ιδ.*

ἐκ-καρπίζομαι, *Μέσ.*, *αποδίδω* ως *παραγωγή*, ως *σοδειά*, *παράγω* *καρπό*, σε *Αισχύλ.*

ἐκ-καρπύομαι, μέλ. -*ώσομαι*. **I.** Μέσ., απολαμβάνω τον καρπό κάποιου πράγματος, *ἄλλης γυναικὸς παῖδας ἐκκ.*, αποκτώ παιδιά από κάποια άλλη σύζυγο, σε Ευρ. **II.** αποκομίζω, αντλώ όφελος από την ύπαρξη πράγματος, με μτχ., σε Θουκ.

ἐκ-κατα-πάλλομαι, Επικ. γ' ενικ. αορ. -*κατέπαλτο* — Παθ., πηδώ κάτω από ένα μέρος, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκ-κατεῖδον, αόρ. β', χωρίς ενεστ. *ἐκκαθοράω* σε χρήση· κοιτώ προς τα κάτω από κάποιο μέρος, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκ-καυλίζω, μέλ. -*σω*, τραβώ έξω το κοτσάνι· μεταφ., αφανίζω, καταστρέφω συθέμελα, σε Αριστοφ.

ἐκ-καυχάομαι, μέλ. -*ήσομαι*, περηφανεύομαι, κομπάζω ηχηρά, με απαρ., σε Ευρ.

ἐκκάω, Αττ. αντί *ἐκκαίω*.

ἐκ-κειμαι, χρησιμ. ως Παθ. του *ἐκτίθημι*. **I. 1.** ρίχνομαι έξω ή εκτίθεμαι, σε Ηρόδ. **2.** λέγεται για δημόσιες αναγγελίες, δημοσιεύομαι, τοιχοκολλοῦμαι, σε Δημ. **II.** με γεν., ρίχνομαι έξω, μένω γυμνός, σε Σοφ.

ἐκ-κενώνω, ποιητ. **ἐκ-κεινόω**, μέλ. -*ώσω*, αδειάζω, αφήνω κάτι έρημο, σε Αισχύλ.· *ἐκκενοῦν θυμὸνές σχεδίαν γέροντος*, παραδίδω το πνεῦμα μου μέσα στο πλοιάριο του Χάροντα, δηλ. παραδίδω την ψυχή μου, σε Θεόκρ.· *ἐκκ. ἰούς*, ρίχνω όλα τα βέλη μου, σε Ανθ. — Παθ., εγκαταλείπομαι, σε Αισχύλ.

ἐκ-κεραΐζω, μέλ. -*σω*, αποκόπτω τη ρίζα και τα κλαδιά, σε Ανθ.

ἐκ-κέχῃμαι, Παθ. παρακ. του *ἐκχέω*.

ἐκκεχῡμένως, επιρρ. μτχ. Παθ. παρακ., άφθονα, πλούσια, υπερβολικά, σε Πλάτ.

ἐκ-κηραίνω, εξασθενώ, εξαντλώ, σε Αισχύλ.

ἐκ-κηρύσσω, Αττ. -**ττω**, μέλ. -*ζω*, **I.** προκηρύσσω μέσω της φωνής κήρυκα, σε Σοφ. **II.** θέτω κάποιον εξόριστο με προκήρυξη, σε Ηρόδ. — Παθ., *ἐξεκηρύχθην φυγάς*, σε Σοφ.

ἐκ-κινέω, μέλ. -*ήσω*, κινώ προς τα έξω, *ἐλαφον*, σε Σοφ.· μεταφ., διεγείρω, ερεθίζω, εξάπτω, συναρπάζω, σε Πλούτ.

ἐκ-κίω, εξέρχομαι, βγαίνω έξω, σε Ομήρ. Οδ.

ἐκ-κλάζω, μέλ. -*κλάζω*, φωνάζω, κραυγάζω, σε Ευρ.

ἐκ-κλείω, Ιων. -**κληΐω**, Αττ. -**κλήω**, μέλ. Αττ. -*κλήσω*. **1.** κλείνω έξω από ένα μέρος, αποκλείω, με γεν., σε Ευρ. **2.** μεταφ., αποκλείω από ένα πράγμα, εμποδίζω, σε Ηρόδ., Αισχίν. — Παθ., *ἐκκληϊόμενοι τῇ ὥρῃ*, αυτοί που παρεμποδίζονται από το χρόνο (από την έλλειψη χρόνου), σε Ηρόδ.

ἐκ-κλέπτω, μέλ. -*ψω*, **I.** κλέβω και παίρνω έξω κρυφά, υπεξαيرώ, κλέβω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ.· *ἐκκλ. πόδα*, φεύγω λαθραία, κρυφά, σε Ευρ.· *ἐκκλ. μὴ θανεῖν*, στον ίδ. **II.** *ἐκκλ. τινὰ λόγους*, τον εξαπατώ, σε Σοφ.· *μὴ ἐκκλέψης λόγον*, μην κρύβεις, μη συγκαλύπτεις την υπόθεση, μίλα χωρίς να υποκρύψεις κάτι, στον ίδ.

ἐκκληΐω, Ιων. αντί *ἐκκλείω*.

ἐκκλησία, ή (ἐκκλητος)· **I.** συνάθροιση πολιτών που συγκαλείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα, νομοθετική συνέλευση, σε Θουκ. κ.λπ.· στην Αθήνα οι τακτικές Συνελεύσεις ονομάζονταν *κύριαι*, οι έκτακτες καλούνταν *σύγκλητοι*, παρά Δημ.· *ἐκκλ. συναγείρειν, συνάγειν, συλλέγειν, ἀθροίζειν*, συγκαλώ συνέλευση, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *ἐκκλ. ποιεῖν*, «κάνω συνέλευση», σε Αριστοφ.· *ἐκκλ. γίγνεται, καθίσταται*, πραγματοποιείται συνέλευση, σε Θουκ.· *ἐκκλ. διαλύειν, ἀναστήσαι*, διαλύω τη συνέλευση, στον ίδ. κ.λπ.· *ἀναβάλλειν*,

αναβάλλω τη συνέλευση, στον ίδ. **II.** στην Κ.Δ., η Εκκλησία του Χριστού, είτε σώμα των πιστών είτε τόπος συνάθροισης, χριστιανικός ναός.
ἐκκλησιάζω, μέλ. -άσω, παρατ. ἐκκλησίαζον, αορ. α' ἐκκλησίασα· επίσης ανώμ., ἐξεκκλησίαζον, ἐξεκκλησίασα (πρβλ. [ἐγκωμιάζω](#)).· **1.** συνέρχομαι σε συνέλευση, συζητώ μέσα σε αυτή, συνεδριάζω δημοσίως, σε Αριστοφ., Θουκ. κ.λπ. **2.** είμαι μέλος της εκκλησίας του δήμου, ἐκκλ. ἀπὸ τμήματος οὐθένος, σε Αριστοφ.

ἐκκλησιαστής, -οῦ, ὁ, μέλος της ἐκκλησίας, σε Πλάτ.

ἐκκλησιαστικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει ή ταιριάζει στην ἐκκλησία, σε Δημ.: τὸ ἐκκλησιαστικὸν (ἀργύριον) ο δημόσιος μισθός που ελάμβανε κάθε πολίτης που συμμετείχε στη συνεδρίαση της ἐκκλησίας, σε Λουκ.

ἐκ-κλητεύω, μέλ. -σω, κλητεύω στο δικαστήριο, σε Αισχίν.

ἔκκλητος, -ον (ἐκκαλέω), αυτός που έχει εκλεχθεί για να δικάσει ή για να διαιτητεύσει πάνω σ' ένα ζήτημα· ἐκκλ. πόλις, πόλη που έχει αναλάβει καθήκοντα διαιτησίας, σε Αισχίν· οἱ ἔκκλητοι, στη Σπάρτη, λαϊκή επιτροπή πολιτών που έχει εκλεχθεί για ειδικές υποθέσεις, σε Ξεν.

ἐκκλήω, μέλ. -ήσω, αρχ. Αττ. ἀντί ἐκκλείω.

ἐκ-κλίνω, μέλ. -ῖνῶ· **1.** παρεκκλίνω, βγαίνω εκτός της συνηθισμένης γραμμής, παρεκτρέπομαι· αμτβ., (ενν. ἐαυτόν), απομακρύνομαι, υποχωρώ, αποχωρώ, παραμερίζω, σε Θουκ., Ξεν· επίσης με αιτ., αποφεύγω, τι, σε Πλάτ. **2.** στρέφομαι προς κάποιο μέρος, κατά τι, σε Ξεν.

ἐκ-κλύζω, μέλ. -ύσω, ξεπλένω λεκέδες, σε Πλάτ.

ἐκ-κναίω, φθείρω, εξαντλώ· μεταφ., λέγεται για ενοχλητική φλυαρία, όπως το Λατ. enecare, σε Θεόκρ.: γ' πληθ. Δωρ. μέλ. ἐκκναισεῖντι.

ἐκ-κνάω, μέλ. -ήσω, αφαιρώ με την ζύστρα, αποξέω, με γεν., σε Ηρόδ.

ἐκ-κοβᾶλικεύομαι, αποθ., εξαπατώ με πανουργίες, με τεχνάσματα, κολακεύω, δελεάζω, σε Αριστοφ.

ἐκ-κοκκίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, αφαιρώ τον πυρήνα, το κουκούτσι, ξεσποριάζω· μεταφ., ἐκκ. σφυρόν, εξαρθρώνω τον αστράγαλό μου, σε Αριστοφ· ἐκκ. τὰς πόλεις, λεηλατώ, ερημώνω πόλεις, στον ίδ.

ἐκ-κολάπτω, μέλ. -ψω, εξαλείφω, διαγράφω, σε Θουκ.

ἐκ-κολυμβάω, μέλ. -ήσω, κολυμπώ έξω από, βγαίνω έξω κολυμπώντας, με γεν., σε Ευρ.

ἐκκομῖδή, ή, μεταφορά, κουβάλημα προς τα έξω, σε Ηρόδ· λέγεται για νεκρό, ταφή, εκφορά, ενταφιασμός, σε Ανθ.

ἐκ-κομίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ· **I. 1.** μεταφέρω, βγάζω έξω, ιδίως σε μέρος που είναι ασφαλές, σε Ηρόδ· ἐκκ. τινὰ ἐκ πρήγματος, εμποδίζω κάποιον να μπει σε κίνδυνο, στον ίδ· ομοίως και στη Μέσ., στον ίδ., σε Θουκ. **2.** κάνω εκφορά ενός νεκρού, θάβω, κηδεύω, ενταφιάζω, Λατ. efferre, σε Πλούτ. **II.** υπομένω κάτι μέχρι το τέλος, τι, σε Ευρ.

ἐκκομπάζω, μέλ. -σω, καυχίμαι, περηφανεύομαι πολύ, κομπορρημονώ, σε Σοφ.

ἐκ-κομψεύομαι, Μέσ., εκθέτω, παρουσιάζω, εκφράζομαι με κομψό τρόπο, σε Ευρ.

ἐκκοπή, ή, αφαίρεση αιχμής βέλους από το σώμα μέσω τομής, σε Πλούτ.

ἐκ-κόπτω, μέλ. -ψω, παρακ. -κέκοφα, Παθ. αόρ. β' ἐξ-εκόπην· **1.** αποκόπτω, αφαιρώ, χτυπώ — Παθ., ἐξεκόπη τώφθαλμῶ, είχε και τα δύο του μάτια χτυπημένα, σε Αριστοφ. **2.** κόβω (δέντρα), τα αποκόπτω από δάσος, υλοτομώ (πρβλ. [εκβάλλω](#)), σε Ηρόδ., Ξεν· ἐκκ. τὸν παράδεισον, κόβω, ρίχνω κάτω, υλοτομώ όλα τα δέντρα του δάσους, σε Ξεν. **3.** μεταφ., ανακόπτω, τερματίζω,

εξολοθρεύω, σε Ηρόδ. κ.λπ. **4.** ως στρατιωτικός όρος, αποκρούω, απωθώ, σε Ξεν. **5.** αποκόπτω μέλος του σώματος, σε Κ.Δ.

ἐκ-κορέω, μέλ. —ήσω, σκουπίζω, σαρώνω, σε Αριστοφ.

ἐκ-κορίζω, μέλ. -σω (κόρις), καθαρίζω από κοριούς, σε Ανθ.

ἐκ-κορυφώω, διηγούμαι κάτι σύντομα, συνοψίζω, συγκεφαλαιώνω, σε Ησίοδ.

ἐκ-κουφίζω, μέλ. Αττ. -ῖω· **I.** εξυψώνω, εξαίρω, εκθειάζω, εξυμνώ, σε Πλούτ.

II. ανακουφίζω, στον ιδ.

ἐκκράζω, φωνάζω, κραυγάζω, σε Πλούτ.

ἐκ-κρέμαμαι, Παθ., κρεμιέμαι από, εξαρτώμαι από, με γεν., σε Πλούτ.

ἐκ-κρεμάννυμι, μέλ. -κρεμάσω· **I.** κρεμώ από ή πάνω σ' ένα πράγμα· *τι ἔκτινος*, σε Αριστοφ. **II.** Παθ., προσκολλώμαι από ή σε, με γεν., σε Θουκ· μεταφ., είμαι αφοσιωμένος, σε Ευρ.

ἐκκρεμής, -ές, αυτός που κρεμιέται από ή πάνω σε κάποιον, κρεμαστός, εξαρτώμενος, *τινος*, σε Ανθ.

ἐκ-κρήνναμαι, = ἐκκρέμαμαι, με γεν., σε Ευρ.· *ρόπτρων χέρας*

ἐκκρημνάμεσθα, πιάνουμε το χερούλι της πόρτας με τα χέρια, στον ιδ.

ἐκ-κρίνω[ῖ], μέλ. -ῖνω· **1.** επιλέγω ή ξεχωρίζω, διαλέγω, απομονώνω, σε Θουκ. — *μτχ.* Παθ. *αορ.* *ἀ' ἐκκριθείς*, σε Σοφ. **2.** απομονώνω ως ατίμωση, διώχνω, αποβάλλω, εκδιώκω, όπως το Λατ. *tribu movere*, σε Ξεν. **3.**

αποκρύπτω, αποχωρίζω, *ὅταν ὁ νοῦς ἐκκριθῇ*, στον ιδ.

ἔκκριτος, -ον, διαλεκτός, επιλεγμένος, εκλεκτός, σε Αισχύλ., Σοφ.· ουδ.

ἔκκριτον ως επίρρ., πάνω από όλα, εξαιρετικά, σε Ευρ.

ἔκκρουσις, -εως, ή, χτύπημα, εκδίωξη, απόκρουση, βίαιη εξαγωγή, σε Ξεν.

ἔκκρουστος, -ον, αυτός που έχει δεχτεί χτυπήματα, που έχει αποκρουσθεί, ανάγλυφος, σφυρήλατος, σε Αισχύλ.

ἐκ-κρούω, μέλ. -σω· **1.** αφαιρώ με χτύπημα κάτι, *τι ἐκ τῶν χειρῶν*, σε Ξεν. **2.**

απωθώ, αποκρούω, σε Θουκ., Ξεν.· μεταφ., εμποδίζω κάποιον από κάτι, με γεν., σε Πλούτ. **3.** αποδοκιμάζω με σφυρίγματα έναν ηθοποιό και τον

αναγκάζω να κατέβει από τη σκηνή του θεάτρου, Λατ. *explodere*, σε Δημ. **4.** αναβάλλω, αποφεύγω με υπεκφυγές και προφάσεις, υπεκφεύγω, στον ιδ.·

ἐκκρ. τοὺς λόγους, ματαιώνω με αναβολή, υπεκφεύγω, σε Πλάτ.

ἐκ-κυβεύομαι, Παθ., χάνω στο παιχνίδι, χάνω στα ζάρια, με αιτ., σε Πλούτ.

ἐκ-κῦβιστάω, μέλ. -ήσω, πέφτω κατακέφαλα από άρμα, με γεν., σε Ευρ.·

ἐκκ.ὑπέρ τινος, κάνω μία τούμπα για κάτι, κάνω τούμπες, πηδώ, ανατρέπομαι πλήρως, σε Ξεν.

ἐκ-κυέω, μέλ. -ήσω, βγάζω ως φύλλα, σε Ανθ.

ἐκ-κυκλέω, μέλ. -ήσω, κυλώ, περιστρέφω, ιδίως μέσω του *ἐκκυκλήματος* (βλ. αυτ.)· *ἀλλ' ἐκκυκλήθητι*, εμπρός λοιπόν, παρουσιάσου! εμφανίσου!, δηλ.

φανερώσου, σε Αριστοφ.

ἐκκύκλημα, -ατος, τό, θεατρικό μηχανήμα, το οποίο εξυπηρετούσε την εναλλαγή των προηγούμενων σκηνικών, καθώς και την επίδειξη του εσωτερικού του οίκου στους θεατές.

ἐκ-κῦλινδω, μέλ. -κυλίσω [ῖ]· Παθ. *αορ.* *ἀ' ἐξεκυλίσθην*· **1.** κυλώ προς τα

έξω, σε Αριστοφ.· ανατρέπω, συντρίβω, σε Ανθ. — Παθ., *ἐκ δίφροιο*

ἐξεκυλίσθη, κύλισε κατακέφαλα από το άρμα, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** εξάγω,

απελευθερώνω, ξεμπλέκω — Παθ., απελευθερώνομαι, *τῆσδ' ἐκκυλισθῆσει τύχης*, σε Αισχύλ.· *ἐκκυλισθῆναι εἰς ἔρωτας*, «βουτώ», «πέφτω» με τα μούτρα σε ερωτικές περιπέτειες, σε Ξεν.

ἐκ-κῦμαίνω, μέλ. -άνω, ρίχνομαι προς τα έξω σαν κύμα, λέγεται για στρατιωτική γραμμή, στοίχιση, παράταξη, φάλαγγα, σε Ξεν.

ἐκ-κῦνέω, μέλ. -ήσω (ἔκκυνος), εκτελώ έρευνα, ψάξιμο, αναζήτηση, ψάχνω για ίχνη, λέγεται για κυνηγετικά σκυλιά ή λαγωνικά, σε Ξεν.

ἐκ-κῦνηγετέω, μέλ. -ήσω, συνεχίζω, εμμένω στην καταδίωξη, καταδιώκω, παίρνω από πίσω, κυνηγώ, *τινα*, σε Ευρ.

ἔκ-κῦνος, -ον (κύων), λέγεται για κυνηγετικό σκύλο, αυτός που ψάχνει, που αναζητά, χωρίς να ακολουθεί ένα συγκεκριμένο ίχνος ή μια ιδιαίτερη οσμή, αυτός που χάνεται στην ιχνηλασία, σε Ξεν.

ἐκ-κύπτω, μέλ. -ψω, εμφανίζομαι, ξεπροβάλλω από ένα μέρος, ξετρυπώνω, με γεν., σε Βάβρ.

ἐκ-κωμάζω, μέλ. -σω, εφορμώ αγρίως, σπεύδω με ορμή προς τα έξω, σε Ευρ.

ἐκ-κωφέω, μέλ. -ήσω, ξεκουφαίνω, σε Αριστοφ. — Παθ., μεταφ., ἐκκεκώφεται *ξίφη*, τα ξίφη, τα σπαθιά στόμωσαν, σε Ευρ.

ἐκ-κωφόω, μέλ. -ώσω, ξεκουφαίνω, σε Πλάτ. — Παθ., γίνομαι ολότελα κουφός, σε Λουκ.

ἐκ-λαγχάνω, μέλ. -λήζομαι, κερδίζω με λαχνό ή σε κλήρωση, σε Σοφ.

ἐκ-λακτίζω, μέλ. -σω, διώχνω με κλωτσιές, κλωτσώ προς τα πίσω, σε Αριστοφ.

ἐκ-λάλέω, μέλ. -ήσω, μιλώ δυνατά, ξεστομίζω, φλυαρώ, δημοσιοποιώ, κακολογώ, σε Δημ.

ἐκ-λαμβάνω, μέλ. -λήψομαι· **I.** λαμβάνω, παίρνω από άλλους, λαμβάνω κάτι ολόκληρο, σε Σοφ. κ.λπ. **II.** ἔργα ἐκλ. = ἐργολαβέω, αναλαμβάνω να εκτελέσω εργασία (ως εργολάβος), αναδέχομαι, αντίθ. προς το ἐκδίδωμι (την αφήνω), σε Ηρόδ. **III.** «συλλαμβάνω» κάτι με μία συγκεκριμένη σημασία, εκλαμβάνω, αντιλαμβάνομαι, εννοώ, Λατ. accipere, σε Πλάτ. ἐκλ. τι ἐπὶ τὸ χεῖρον, σε Αριστ.

ἐκ-λάμπω, μέλ. -ψω, εκπέμπω λάμψη, ακτινοβολώ, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.

ἐκ-λανθάνω, αόρ. β' ἐξ-ἐλάθον· **I.** διαφεύγω εντελώς από την προσοχή κάποιου — Μέσ., με Παθ. παρακ. ἐκλέλθω, ξεχνώ, λησμονώ εντελώς, με γεν. πράγμ., σε Σοφ. **II.** Μτβ. σε ενεστ. ἐκκληθάνω, με αόρ. α' ἐξέλεσα, Δωρ. ἐξέλεσσα· Επικ. αναδιπλ. αόρ. β' ἐκλέλεσθον· κάνω κάποιον να ξεχνά εντελώς κάτι, με γεν. πράγμ., σε Ομήρ. Οδ.· με αιτ. πράγμ., ἐκλέλεσθον *κιθαριστύν*, τον έκαναν να λησμονήσει εντελώς την κιθαρωδία του, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκ-λαπάζω, ρίχνω έξω από ένα μέρος, με γεν., σε Αισχύλ.

ἐκ-λάπτω, μέλ. -λάψομαι, πίνω ένα ποτήρι μονορούφι, σε Αριστοφ.

ἐκ-λέγω, μέλ. -ζω, Παθ. παρακ. ἐξείλεσθαι και ἐκλέλεσθαι· **I. 1.** επιλέγω, ξεχωρίζω, διαλέγω, ξεδιαλέγω, απομονώνω, σε Θουκ., Ξεν. — Μέσ., εκλέγω για τον εαυτό μου, διαλέγω, επιλέγω, σε Ηρόδ., Πλάτ. κ.λπ. **2.** Μέσ., επίσης, ἐκλέγεσθαι τὰς πολιὰς *τρίχας*, βγάζω, τραβώ, αφαιρώ τις γκριζες τρίχες κάποιου, σε Αριστοφ. **II.** φορολογώ, εισπράττω, συλλέγω φόρους, σε Θουκ.· με αιτ. προσ., ἐκλ. τέλη *τινάς*, επιβάλλω τέλη σε κάποιους, σε Αισχίν.· ομοίως και με γεν. προσ., σε Ξεν.

ἐκ-λείπω, μέλ. -ψω, **I. 1.** αφήνω, παραλείπω, παρασιωπώ, αφήνω κατά μέρος, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. — Παθ., ὄνειδος οὐκ ἐκλείπεται, δεν παραλείπει να εμφανιστεί, σε Αισχύλ. **2.** εγκαταλείπω, απαρνιέμαι, παραμελώ, παρατώ, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. **3.** σε ελλειπτικές φράσεις, ἐκλείπειν τὴν πόλιν εἰς τὰ ἄκρα, εγκαταλείπω την πόλη και καταφεύγω στα ορεινά, σε Ηρόδ.· εἴ τις ἐξέλιπε τὸν ἀριθμόν (λέγεται για το περσικό στρατιωτικό σώμα των «αθανάτων»), εάν κάποιος ήθελε να αφήσει τον αριθμό ασυμπλήρωτο, ημιτελή, στον ίδ. **II.** αμτβ., **1.** λέγεται για τον ήλιο ή τη σελήνη, υφίσταμαι έκλειψη ή συσκότιση, σε Θουκ.· ολόκληρο, ὁ ἥλιος ἐκλιπὼν τὴν ἐκ τοῦ

οὐρανοῦ ἔδρην, σε Ηρόδ.· πρβλ. **ἔκλειψις**. **2.** πεθαίνω, οἱ ἐκλελοιπότες, οι ἐκλιπόντες, οι πεθαμένοι, σε Πλάτ.· ολόκληρο, ἐκλ. βίον, σε Σοφ. **3.** γενικά, αφήνω, εγκαταλείπω, παύω, σταματώ, διακόπτω, τελειώνω, σε Ηρόδ. κ.λπ. **4.** αποτυγχάνω, είμαι ανεπαρκής, σε Ευρ.

ἔκλειψις, -εως, ἡ, I. εγκατάλειψη, παράδοση, τῶν νεῶν, σε Ηρόδ. **II.** (από το αμτβ.), λέγεται για τον ήλιο ή τη σελήνη, έκλειψη, συσκότιση, εξαφάνιση, σε Θουκ.

ἐκλεκτός, -ή, -όν (ἐκλέγω), I. επίλεκτος, διαλεχτός, εκλεκτός, σε Θουκ., Πλάτ. κ.λπ. **II.** οἱ ἐκλεκτοί, αυτοί που έχουν επιλεχθεί από το Θεό, οι εκλεκτοί του Θεού, σε Κ.Δ.

ἐκλελᾶσθαι, αναδιπλ. Επικ. αορ. β' του ἐκλανθάνω.

ἐκ-λέλῃμαι, Παθ. παρακ. του ἐκλύω.

ἐκλελῡμένος, επίρρ., νωθρά, ακόλαστα, χαλαρά, απερίσκεπτα, σε Πλούτ.

ἔκλεο, Επικ. αντί ἐκλέεο, β' ενικ. παρατ. του κλέω.

ἐκ-λέπω, μέλ. -ψω, εκκολάπτω, βγάζω το νεοσσό έξω από το κέλυφος ή το τσόφλι, βγάζω κλωσσόπουλα, κλώθω, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

ἐκ-λευκαίνω, κάνω κάτι κάτασπρο, ολόλευκο, λευκαίνω, ξασπρίζω, σε Ευρ.

ἐκ-λήγω, μέλ. -ζω, σταματώ, παύω τελείως, σε Σοφ.

ἐκ-ληθάνω, βλ. **ἐκλανθάνω** II.

ἐκλήθην, Παθ. αόρ. α' του καλέω.

ἔκλησις, -εως, ἡ (ἐκλαθέσθαι), επιείκεια και ευσπλαχνία, συγχώρεση, σε Ομήρ. Οδ.

ἐκ-λιμπάνω, **1.** = ἐκλείπω, εγκαταλείπω, σε Ευρ. **2.** αμτβ., παύομαι, λήγω, στον ιδ.

ἐκλινθήμεν, Δωρ. αντί -ημεν, α' πληθ. Παθ. αορ. α' του κλίνω.

ἐκ-λίπαίνω, παχαίνω· — Παθ., παχαίνομαι, σε Πλούτ.

ἐκ-λίπεῖν, απαρ. αορ. β' του ἐκλείπω.

ἐκλίπης, -ές, I. αυτός που εξασθενεί, ελλιπής, ατελής, ἡλίου ἐκλίπες τι ἐγένετο = ἔκλειψις, σε Θουκ. **II.** αυτός που παραλείφθηκε, παραβλέφθηκε, παραμελήθηκε, στον ιδ.

ἐκλογή, ἡ (ἐκλέγω)· I. επιλογή, διαλογή, προτίμηση, εκλογή, σε Πλάτ. **II.** εκείνο που έχει επιλεχθεί, απόσπασμα, εκλογή, περικοπή, εκλεκτή συλλογή αποσπασμάτων, σε Οράτ.

ἐκ-λογίζομαι, μέλ. Αττ. -ιοῦμαι, αποθ., **1.** λογαριάζω, αριθμώ, σε Πλούτ. **2.** σκέφτομαι, φρονώ, εξετάζω, μελετώ, συλλογίζομαι, στοχάζομαι πάνω σε, τι, σε Ηρόδ., Ευρ.· περί τινος, σε Θουκ. **3.** υπολογίζω, λογαριάζω, οὐδείς αὐτοῦ θάνατον ἐκλογίζεται, σε Ευρ.

ἐκλογισμός, ὁ, υπολογισμός, λογαριασμός, εκτίμηση, σε Πλούτ.

ἐκλόμην, συγκεκ. αντί ἐκελόμην, αόρ. β' του κέλομαι.

ἐκ-λοχεύω, μέλ. -σω, γεννώ, φέρνω στον κόσμο, σε Ευρ., σε Μέσ. — Παθ., γεννιέμαι, στον ιδ.

ἐκλῡσις, -εως, ἡ (ἐκλύω), I. απαλλαγή ή απολύτρωση από κάτι, με γεν., σε Αισχύλ. κ.λπ. **II.** αδυναμία, ατονία, εξασθένηση, λιποθυμία, σε Δημ.

ἐκλῡτήριος, -ον (ἐκλύω), αυτός που βοηθά ή είναι κατάλληλος για απαλλαγή ή απελευθέρωση· ἐκλῡτήριον, τό, απαλλαγή, σωτηρία, σε Σοφ.· εξιλεωτική θυσία ή προσφορά, σε Ευρ.

ἐκλῡτος, -ον (ἐκλύω)· I. εύκολος στη ρίψη, ελαφρύς, λέγεται για ακόντια, σε Ευρ. **II.** επίρρ. ἐκλύτως, νωθρά, σε Πλούτ.

ἐκ-λύω, μέλ. -ύσω [ῡ], Παθ. παρακ. ἐκλέλῃμαι, αόρ. α' ἐξελύθην [ῡ]· **I.** λύνω, αφήνω ελεύθερο κάποιον, απελευθερώνω από κάτι, με γεν., σε Αισχύλ., Σοφ. —

Παθ., απελευθερώνομαι, σε Πλάτ. — Μέσ., ελευθερώνω κάποιον, αποδεσμεύω, λυτρώνω από, με γεν., σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. **Π.** χαλαρώνω, λύνω τη χορδή ενός τόξου, σε Ηρόδ.· *ἐκλύσων στόμα*, επιρρεπής στην αθυροστομία, σε Σοφ. **2.** φέρνω εις πέρας, τελειώνω, στον ίδ., Ευρ. **3.** χαλαρώνω, εξασθενώ — Παθ., λιποψυχώ, χάνω το θάρρος μου, παραλύω, σε Δημ. **4.** καταβάλλω, καταθέτω χρήματα, εξοφλώ, σε Πλούτ.

ἐκ-λωβάομαι, αόρ. α' *ἐξελωβήθην* — Παθ., υφίσταμαι βαριές βλάβες, υβρίζομαι, προσβάλλομαι, σε Σοφ.

ἐκ-λωπίζω, μέλ. -σω (*λῶπος*), γδύνω, γυμνώνω, αποκαλύπτω, σε Σοφ.

ἐκμᾶγειον, τό (ἐκμάσσω), εκείνο πάνω στο οποίο ή μέσα στο οποίο είναι τυπωμένο κάτι· επίσης, τύπωση, αποτύπωμα, μήτρα, καλούπι, σε Πλάτ.· μεταφ., *ἐκμαγειον πέτρης*, ομοίωμα βράχου, λέγεται για ψαρά που βρίσκεται πάντα πάνω στους βράχους, σε Ανθ.

ἐκ-μαίνω, μέλ. -ᾶνῶ· **1.** ξετρελαίνω, οδηγώ κάποιον στην τρέλα, σε Ευρ., Θεόκρ.· *ἐκμῆναι τινα δωμάτων*, οδηγώ κάποιον μαινόμενο εκτός σπιτιού, σε Ευρ. — Παθ., με Ενεργ. παρακ. β' *ἐκμέμνηνα*, χάνω τα λογικά μου, τρελαίνομαι, σε Ηρόδ. **2.** με αιτ. πράγμ., *ἐκμῆναι πόθον*, ανάβω, διεγείρω μέχρι μανίας την επιθυμία, σε Σοφ.

ἐκμακτρον, τό (ἐκμάσσω), καλούπι, μήτρα, φόρμα, σε Ευρ.

ἐκμᾶνῆναι, απαρ. Παθ. αορ. β' του *ἐκμαίνω*.

ἐκ-μανθάνω, μέλ. -μᾶθήσομαι· **I.** μαθαίνω κάτι τέλεια, και στους ιστορικούς χρόνους, γνωρίζω κάτι στην εντέλεια, γνωρίζω πάρα πολύ καλά, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. **II.** εξακριβώνω, εξετάζω διεξοδικά, ερευνώ προσεκτικά, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ.

ἐκμάξαι, απαρ. αορ. α' του *ἐκμάσσω*.

ἐκ-μᾶραίω, μέλ. -ᾶνῶ, κάνω κάτι να ξεραθεί, να μαραθεί εντελώς, σε Ανθ. — Παθ., μαραίνομαι, σε Θεόκρ.

ἐκ-μαργόομαι, Παθ., παραφρονώ, ξετρελαίνομαι, σε Ευρ.

ἐκμαρτῦρέω, μέλ. -ήσω, βεβαιώνω με τη μαρτυρία μου, με αιτ., σε Αισχύλ.

ἐκμαρτῦρία, ἡ, κατάθεση μαρτυρία, σε Δημ.

ἐκ-μάσσατο, γ' ενικ. αορ. α', επινόησε ή εφηύρε, *τι*, σε Ομηρ. Ὑμν.· βλ.

μαίομαι.

ἐκ-μάσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, **I.** σκουπίζω, βγάζω (λάσπες κ.τ.λ.), σφουγγίζω (δάκρυα), σε Σοφ., Ευρ. — Μέσ., σφουγγίζω τα δάκρυα κάποιου, σε Ανθ. **II.** λέγεται για καλλιτέχνη, πλάθω, σχηματίζω, μορφοποιώ με κερί, γύψο ή πηλό, Λατ. *exprimere*, σε Πλάτ. — Μέσ., *τοκέων ἐκμάσσεται ἴχνη*, εντυπώνει από την αρχή τα ίχνη του πατέρα του, δηλ. περπατά στα χνάρια του, σε Θεόκρ.

ἐκ-μεθύσκω, μέλ. -ύσω [*ῥ*], κάνω κάποιον να μεθύσει ολότελα, διαποτίζω με κάτι, με γεν., σε Ανθ.

ἐκ-μείρομαι, στον παρακ. β' *ἐξέμμορε τιμῆς*, αποκτά μέγιστο μερίδιο τιμής, έτυχε τιμής, σε Ομήρ. Οδ.

ἐκ-μελετάω, μέλ. -ήσω, **1.** εκπαιδεύω με επιμέλεια, *τινα*, σε Πλάτ. **2.** μαθαίνω τέλεια, επαναλαμβάνω, μελετώ, εξασκούμεαι σε κάτι, *τι*, στον ίδ.

ἐκ-μελής, -ές (μέλος), αυτός που είναι εκτός τόνου, παράφωνος, σε Πλούτ.

ἐκ-μετρέω, μέλ. -ήσω, μετρώ, καταμετρώ, *χρόνον*, σε Ευρ. — Μέσ., μετρώ για τον εαυτό μου, παίρνω μέτρα, *τι*, σε Ξεν.· *ἄστροις ἐκμετρούμενος χθόνα*, υπολογισμός θέσης με τη βοήθεια των άστρων, σε Σοφ.

ἐκ-μηνος, -ον (ἔξ, μήν), εξάμηνος, μισός του ετήσιου, σε Σοφ.

ἐκ-μηνύω, μέλ. -ύσω[ῤ], πληροφορώ, αναγγέλλω, διαμηνύω, φανερώνω, αποκαλύπτω, σε Πλούτ.

ἐκ-μῆρύομαι, αποθ., **I.** ξετυλίγω σαν το κουβάρι της κλωστής· λέγεται για στρατό, φεύγω σε παράταξη φάλαγγας από μια τοποθεσία, με γεν., σε Πολύβ., Πλούτ. **II.** αμτβ., λέγεται για το στρατό, πορεύομαι σε φάλαγγα, σε Ξεν.

ἐκ-μῖμέομαι, μέλ. -ῆσομαι, αποθ., μιμούμαι πιστά, παριστάνω, παρουσιάζω ακριβώς, σε Ευρ., Ξεν.

ἐκ-μῖσέω, μέλ. -ῆσω, μισώ πολύ έντονα, αποστρέφομαι, σε Πλούτ.

ἐκ-μισθόω, μέλ. -ώσω, νοικιάζω, εκμισθώνω, τί τινι, σε Ξεν.

ἐκ-μολεῖν, απαρ. του αορ. β' ἐξέμολον, Επικ. γ' ενικ. ἔκμολε· βγαίνω, εξέρχομαι, σε Ομήρ. Ιλ.· για ενεστ. βλ. **βλώσχω**.

ἐκ-μουσόω, μέλ. -ώσω, διδάσκω κάποιον κάτι, τινά τι, σε Ευρ.

ἐκ-μοχθέω, μέλ. -ῆσω· **1.** κατασκευάζω, κατορθώνω με μόχθο, Λατ. elaborare, σε Ευρ. **2.** αγωνίζομαι, παλεύω μέσω, πόνους, στον ίδ. **3.** αποκτώ κάτι με κόπο, επιτυγχάνω, πετυχαίνω, στον ίδ. **4.** ξεφεύγω από τον κίνδυνο με κόπο, με αιτ., στον ίδ.

ἐκ-μυζάω, μέλ. -ῆσω, συμπιέζω, στίβω, ρουφώ, εκμυζώ, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκ-μυκτηρίζω, μέλ. -σω, περιφρονώ κάτι, κοροϊδεύω, χλευάζω, σε Κ.Δ.

ἐκ-ναρκάω, μέλ. -ῆσω, ναρκώνομαι, μουδιάζω εντελώς, σε Πλούτ.

ἐκ-νέμομαι, Μέσ. με Παθ. αόρ. α' ἐξενεμήθην, βγάζω για βοσκή· μεταφ., ἐκνέμεσθαι πόδα, στρέφω, γυρίζω, στρίβω το πόδι κάποιου, δηλ. απομακρύνω κάποιον, σε Σοφ.

ἐκνεοττεύω, εκκολάπτω, κλωσσώ, σε Αριστ.

ἐκ-νευρίζω, μέλ. -σω (νεῦρον), αφαιρώ τα νεύρα, τους τένοντες — Παθ., ἐκνευρισμένοι, εξασθενημένοι, σε Δημ.

ἐκ-νεύω, μελ. -σω, αόρ. α' ἐξένευσα (πρβλ. **ἐκνέω**)· **I. 1.** στρέφω το κεφάλι μου κατά μέρος, στην άκρη, σε Ξεν. **2.** με αιτ., αποφεύγω, διαφεύγω, σε Ορφ. **II.** πέφτω κατακέφαλα, σε Ευρ. **III.** κάνω νεύμα σε κάποιον να απομακρυνθεί, με απαρ., στον ίδ.

ἐκ-νέω, μέλ. -νεύσομαι, αόρ. α' ἐξένευσα· κολυμπώ για να βγω έξω, κολυμπώ προς τη στεριά, πραγματοποιώ φυγή ή απόδραση που πραγματοποιείται με κολύμπι, σε Ευρ., Θουκ.· γενικά, διαφεύγω, διασώζομαι, σε Ευρ.

ἐκ-νήφω, μέλ. -ψω, κοιμάμαι για να συνέλθω από την παραζάλη της μέθης, ξεμεθώ, συνέρχομαι από μεθύσι, σε Ανθ.

ἐκ-νήχομαι, μέλ. -ζομαι· αποθ., ἐκνέω, κολυμπώ για να βγω έξω ή κολυμπώ μακριά, σε Λουκ.

ἐκ-νίζω, μέλ. -νίψω (προερχόμενο από το -νίπτω)· **I.** ξεπλένω, καθαρίζω, σε Ευρ. — Μέσ., ξεπλένομαι, Λατ. diluere, οὐδέποτε ἐκνίψῃ τὰ πεπραγμένα, σε Δημ. **II.** καθαίρω, εξαγνίζω, σε Ανθ.

ἐκ-νικάω, μέλ. -ῆσω, πετυχαίνω κάτι με χρήση βίας ή με επιρροή, με πειθώ, σε Ευρ.· επιβάλλω την άποψή μου, σε Πλούτ. **II.** αμτβ., κερδίζω πλήρη νίκη, κατισχύω· μεταφ., έχω το «πάνω χέρι», υπερισχύω, επικρατώ, σε Θουκ.

ἐκνίψω, μέλ. του ἐκνίζω.

ἐκ-νόμιος, -ον (νόμος), ασυνήθιστος, θαυμαστός· επίρρ. -ίως, σε Αριστοφ.· υπερθ., ἐκνομιώτατα, στον ίδ.

ἐκ-νομος, -ον, παράνομος, Λατ. exlex, σε Αισχύλ.· επίρρ. -μως, αυτός που βρίσκεται εκτός τόνου, παράφωνος, φάλτσος, ασύμμετρος, ασύμφωνος, δυσανάλογος, στον ίδ.

ἐκ-νοος, -ον, συνηρ. -νους, -ουν, ανόητος, παράφρων, Λατ. amens, σε Πλούτ.

ἐκ-νοσφίζομαι, αποθ., σφετερίζομαι, οικειοποιούμαι, σε Ανθ.

έκοντί, επίρρ., εκούσια, με τη θέληση, σε Πλούτ.

έκούσιος, -α, -ον και -ος, -ον (έκών), **I. 1.** λέγεται για ενέργειες, πράξεις, θεληματικός, αβίαστος, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ.· *τὰ εκούσια*, θεληματικές πράξεις, αντίθ. προς *τὰ άκούσια*, σε Ξεν. **2.** σπανίως όπως το *έκών*, λέγεται για πρόσωπα, με τη θέλησή τους, που πράττουν από ελεύθερη βούληση, σε Σοφ., Θουκ. **II.** επίρρ., -ίως, σε Ευρ. κ.λπ.· ομοίως, *έξ εκουσίας* (ενν. γνώμης), σε Σοφ.· *καθ' εκουσίαν*, σε Θουκ.

έκπαγλέομαι, Παθ., **I.** καταλαμβάνομαι από έκπληξη ή θαυμασμό, ξαφνιάζομαι, καταπλήσσομαι, μόνο σε μτχ., σε Ηρόδ. **II.** παραξενεύομαι, θαυμάζω υπερβολικά, με αιτ., σε Αισχύλ., Ευρ.

έκπαγλος, -ον, μετάθ. αντί *έκπλαγος* (από το *έκπλήσσω*)· **I. 1.** φρικτός, φοβερός, λέγεται για πρόσωπα· υπερθ. *έκπαγλότατος*, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για πράγματα, σε Ομήρ. Οδ. **2.** επίρρ., φοβερά, σφοδρά, βίαια, υπερβολικά, σε Όμηρ.· επίσης ουδ. ως επίρρ., *έκπαγλον* και *έκπαγλα*, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** στους μεταγεν. ποιητές, θαυμάσιος, θαυμαστός, σε Αισχύλ., Σοφ.· επίρρ. *έκπαγλα*, θαυμάσια, φοβερά, στον ίδ.

έκπαιδευμα, -ατος, τό, βρέφος, νήπιο, παιδί, τέκνο, μαθητούδι, σε Ευρ.

έκ-παιδεύω, μέλ. -σω, ανατρέφω από την παιδική ηλικία, εκπαιδεύω πλήρως, παιδαγωγώ, σε Ευρ., Πλάτ.

έκ-παιφάσσω, ορμώ με μανία στη συμπλοκή, σε Ομήρ. Ιλ.

έκ-παίω, μέλ. -παιήσω, αόρ. α' *έξ-έπαισα*· όπως το *έκβάλλω*· **I.** βγάζω κάποιον εκτός στόχου, αποθαρρύνω κάποιον, με γεν., σε Ευρ. **II.** Μέσ., διαφεύγω, δραπετεύω, φεύγω τρέχοντας, σε Πλούτ.

έκ-πάλλω, εκτινάσσω, σείω, δονώ, κουνώ — Παθ., εκτινάσσομαι, πηδώ έξω από, με γεν. *έκπαλτο* (συγκεκ. Επικ. Μέσ. αόρ. β' ως Παθ.), σε Ομήρ. Ιλ.

έκ-πᾶτάσσω, μέλ. -ζω, κτυπώ, πλήττω, βασανίζω, πατάσσω, καταβάλλω, σε Ευρ. — Παθ., *φρένας έκπεπαταγμένος*, αυτός που έχει πληγεί, που έχει υποστεί βλάβη στο μυαλό, σε Ομήρ. Οδ.

έκ-πάτιος[ᾱ], -α, -ον (*πάτος*), αυτός που βρίσκεται έξω από το συνήθη δρόμο, παραστρατημένος· υπερβολικός, υπέρμετρος, σφοδρός, βίαιος, τερατώδης, σε Αισχύλ.

έκ-παύω, μέλ. -σω, αδρανοποιώ, θέτω τέλος, σε Ευρ. — Μέσ., καταπαύομαι, σε Θουκ.

έκ-πειίθω, μέλ. -σω, καταπειίθω, σε Σοφ., Ευρ.

έκ-πειράζω, μέλ. -άσω, θέτω σε δοκιμασία, σε πειρασμό, με αιτ., σε Κ.Δ.

έκ-πειράομαι, μέλ. -άσομαι [*ᾱ*], αόρ. α' *έξεπειράθην* [*ᾱ*]· **1.** θέτω σε δοκιμή, ελέγχω, δοκιμάζω, εξετάζω, με γεν. προσ., σε Ηρόδ.· με απαρ., *έκπειρᾷ λέγειν*, με προκαλείς να μιλήσω, να πω κι άλλα, σε Σοφ. **2.** ερευνώ, ζητώ πληροφορίες για κάποιον, *τί τινος*, σε Αριστοφ.

έκ-πέλει, απρόσ., *έξεστι*, συμβαίνει, σε Σοφ.

έκ-πέμπω, μέλ. -ψω· **I.** λέγεται για πρόσωπα, **1.** στέλνω έξω, διώχνω, πετώ από ένα μέρος, με γεν., σε Όμηρ., Αισχύλ. κ.λπ. — Μέσ., σε Ομήρ. Οδ., Σοφ. κ.λπ. **2.** βγάζω έξω με κάλεσμα, καλώ κάποιον έξω, βγάζω κάποιον έξω, αποπέμπω, εκβάλλω, στον ίδ.· ομοίως και στη Μέσ., στον ίδ. — Παθ., εξέρχομαι, αναχωρώ, στον ίδ. **3.** πετώ από ένα μέρος, ξαποστέλνω, σε Θουκ. **4.** διώχνω κάποιον, απομακρύνω, σε Ηρόδ., Αισχύλ.· χωρίζω με τη σύζυγο, παίρνω διαζύγιο, σε Ηρόδ.· ομοίως και στη Μέσ., Σοφ. **II. 1.** λέγεται για πράγματα, στέλνω έξω, στέλνω σε ξένη χώρα, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. **2.** εκπέμπω, αποκαλύπτω, *σέλας*, σε Αισχύλ.

έκπεμψις, -εως, ή, αποστολή προς τα έξω, σε Θουκ.

ἐκ-πεπαίνω, κάνω κάτι ώριμο ή γινωμένο, μεστώνω, σε Θεόκρ.

ἐκπεπέτασμαι, Παθ. παρακ. του *ἐκπετάννυμι*.

ἐκπεπληγμένως, επίρρ. Παθ. παρακ. του *ἐκπλήσσω*, μέσα σε κατάσταση πανικού, σε Δημ.

ἐκπέπεται, γ' ενικ. Παθ. παρακ. του *ἐκπίνω*, σε Ομήρ. Οδ.

ἐκπεπταμένως, επίρρ. Παθ. παρακ. του *ἐκπετάννυμι*, υπερβολικά, ακόλαστα, σε Ξεν.

ἐκ-πέπτω, μεταγεν. τύπος του *ἐκ-πέσσω*.

ἐκπέπτωκα, παρακ. του *ἐκπίπτω*.

ἐκ-περαίνω, μέλ. -ᾱνῶ, φέρνω εις πέρας, τελειώνω, σε Ευρ. — Παθ., ολοκληρώνομαι, εκπληρώνομαι, πραγματοποιούμαι, στον ίδ., σε Ξεν.

ἐκπέρῃα, τό, πέρασμα, ἐξοδος από..., *δωμάτων*, σε Αισχύλ.

ἐκ-περάω, μέλ. -άσω [*ā*], Ιων. -ήσω· **1.** εξέρχομαι, βγαίνω, διέρχομαι, σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ.· *ἐκπ. βίον*, περνώ από, διέρχομαι την ζωή, σε Ευρ. **2.** απόλ. λέγεται για βέλος, περνώ ανάμεσα, τρυπώ, διαπερνώ, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** απέρχομαι, φεύγω ή εξέρχομαι από ένα μέρος, με γεν., σε Ευρ.

ἐκ-περδίκίζω, μέλ. -σω (*πέρδιζ*), ξεφεύγω, διαφεύγω όπως η πέρδικα, σε Αριστοφ.

ἐκ-πέρθω, μέλ. -πέρσω, καταστρέφω ολοκληρωτικά, συντρίβω, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.

ἐκ-περίειμι, κινούμαι προς τα έξω κυκλικά, περιστρέφομαι, σε Ξεν.

ἐκ-περιπλέω, μέλ. -πλεύσομαι, περιπλέω ολόγυρα ώστε να πλήξω τον εχθρό απ' τα πλάγια, σε Πλούτ.

ἐκ-περισσῶς, επίρρ., εξαιρετικά υπερβολικά, σε Κ.Δ.

ἐκ-πέρυσι, επίρρ., περισσότερο από ένα χρόνο, σε Λουκ.

ἐκ-πετάννυμι, μέλ. -πετάσω, Παθ. αόρ. α' *ἐξεπετάσθην*, παρακ. *ἐκπεπέτασμαι*, **1.** απλώνω, λέγεται για ιστίο, σε Ευρ.· για φτερά, σε Ανθ.· λέγεται για δίχτυ, σε Χρησμ. παρά Ηρόδ. **2.** μεταφ., *ἐπὶ κῶμον ἐκπετασθεῖς*, πλήρως παραδομένος στη διασκέδαση, στο γλέντι, σε Ευρ.

ἐκπετήσιμος, -ον, αυτός που είναι έτοιμος να πετάζει μακριά από τη φωλιά, αυτός που μόλις απέκτησε φτερά (λέγεται για νεοσσό), σε Αριστοφ.

ἐκ-πέτομαι ή -πέταμαι, μέλ. -πτήσομαι, αόρ. β' *ἐξεπτόμην ή -άμην*, και σε Ενεργ. *ἐξέπτην*· πετώ μακριά απ' τη φωλιά ή πετώ προς τα πάνω και φεύγω, σε Ησίοδ., Ευρ.

ἐκπεύθομαι, = *ἐκπυνθάνομαι*, σε Αισχύλ.

ἐκπεφύῃαι, θηλ. μτχ. πληθ. παρακ. του *ἐκφύω*.

ἐκ-πηδάω, μέλ. -πηδήσομαι· **1.** πηδώ έξω, ορμώ προς μια κατεύθυνση, σε Ηρόδ. **2.** πραγματοποιώ έξοδο, σε Ξεν. **3.** αναπηδώ, πηδώ όρθιος ξαφνικά, ανατινάζομαι, σε Σοφ.

ἐκπήδημα, -ατος, τό, πήδημα προς τα πάνω, τίναγμα, *ὕψος κρεῖσσον ἐκπηδήματος*, ύψος πολύ μεγάλο για να μπορέσει κάποιος να το υπερπηδήσει, σε Αισχύλ.

ἐκ-πηνίζομαι, μέλ. Αττ. -ιοῦμαι· γνέθω, πλέκω, κλώθω· μεταφ. λέγεται για συνήγορο, *αὐτοῦ ἐκπηνιέῃται ταῦτα*, θα τα αφαιρέσει, θα τα απομακρύνει από αυτόν μέσω τεχνασμάτων, μέσω στρεψοδικίας, σε Αριστοφ.

ἐκ-πιδύομαι[ῃ], αποθ., εκρέω, αναβλύζω, εκπηγάζω, σε Αισχύλ.

ἐκ-πίμπλημι, μέλ. -πλήσω, **I. 1.** γεμίζω εντελώς ένα κύπελο, σε Ευρ.· *ἐκπ. κρατήρας δρόσου*, τους γεμίζω πλήρως με υγρό, στον ίδ. **2.** χορταίνω, στον ίδ., σε Θουκ. **II.** συμπληρώνω, εκπληρώνω, σε Ηρόδ.· *ἀμαρτάδα ἐξέπλησε*,

εκπλήρωσε την πλήρη ποινή της αμαρτίας, στον ιδ. **III.** εκπληρώνω, πραγματοποιώ, συμπληρώνω, τελειώνω, σε Τραγ.

ἐκ-πίνω[ι], μέλ. -πίομαι, αόρ. β' ἐξέπιον, Επικ. ἐκπιον· **1.** πίνω από ή μονορούφι, πίνω μονορούφι οίνοπνευματώδες ποτό, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως και σε Παθ. παρακ., ἐκπέποται, στο ιδ., σε Ηρόδ.· αἷματ' ἐκποθένθ' ὑπὸ χθονός, σε Αισχύλ. **2.** «πίνω άσπρο πάτο», ρουφώ εντελώς, πλήρες ἐκπ. κέρας, σε Σοφ.· μεταφ., ἐκπ. ὄλβον, σε Ευρ.

ἐκ-πιπράσκω, ξεπουλώ, εκποιώ, σε Δημ.

ἐκ-πίπτω, μέλ. -πεσοῦμαι, αόρ. β' ἐξέπεσον, παρακ. -πέπτωκα· **1.** πέφτω εκτός του άρματος, πετιέμαι έξω, εκτινάσσομαι, εκτροχιάζομαι, με γεν., σε Όμηρ. κ.λπ.· με δοτ. προσ., τόζον δέ οί ἐκπεσε χειρός, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** λέγεται για ναυτικούς, ξεβράζομαι στη στεριά, Λατ. ejici, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ.· λέγεται για πράγματα, ναυαγώ, σε Ξεν. **3.** εκπίπτω, ξεπέφτω, δηλ. στερούμαι κάτι, γίνομαι έκπτωτος, Λατ. excidere, τινός ή ἔκ τινος, σε Αισχύλ. κ.λπ. **4.** εκδιώκομαι, εξορίζομαι, λέγεται για όσους έχουν εξοστρακισθεί, σε Ηρόδ., κ.λπ. **5.** κυκλοφορώ, διαδίδομαι, βγαίνω, στον ιδ., σε Ξεν. **6.** εξέρχομαι, βγάζω ως αποτέλεσμα, λέγεται για ψήφους, στον ιδ. **7.** διαφεύγω, αποδρώ, σε Θουκ. **8.** λέγεται για χρησμούς, εκδίδομαι, ανακοινώνομαι μέσα από το άδυτο, γνωστοποιούμαι, παρέχομαι, σε Λουκ. **9.** ξεφεύγω από, εκτρέπομαι, παραστρατώ, παρεκκλίνω, σε Ξεν., Αισχίν. **10.** πέφτω, φτάνω στο μηδέν, ξεπέφτω, σε Κ.Δ. **11.** λέγεται για ηθοποιούς, αποχωρώ, διώκομαι απ' τη σκηνή υπό τη συνοδεία αποδοκιμασιών, Λατ. explodi, σε Δημ.

ἐκπίτνω, = ἐκπίπτω, σε Αισχύλ.

ἐκπλήγεις, μτχ. Παθ. αορ. β' του ἐκπλήσσω.

ἐκ-πλεθρος, -ον (ἔξ, πλέθρον), αυτός που έχει μήκος έξι πλέθρα, δηλ. ενός σταδίου (184 μέτρων), σε Ευρ.

ἐκ-πλεος, ποιητ. -πλειος, -α, -ον, Αττ. -πλέως, -ων· **1.** αυτός που είναι τελείως γεμάτος από κάτι, ξέχειλος, με γεν., σε Ευρ. **2.** ολοκληρωμένος, πλήρης, επαρκής, λέγεται για τον αριθμό στρατεύματος, σε Ξεν.· άφθονος, πολύς, στον ιδ.

ἐκ-πλέω, μέλ. -πλεύσομαι· Ιων. -πλώω, αόρ. α' -έπλωσα· **I. 1.** αποπλέω, αναχωρώ, σηκώνω την άγκυρα, σαλπάρω, σε Ηρόδ. κ.λπ.· με γεν., αποπλέω από, σε Σοφ. **2.** μεταφ., ἐκπλεῖν τοῦ νοῦ, τῶν φρενῶν, βγαίνω έξω απ' τη λογική, χάνω τα λογικά μου, γίνομαι έξω φρενών, σε Ηρόδ. **II.** ἐκπλ. τὰς ναῦς, πλέω γρηγορότερα από τα εχθρικά πλοία, τα ξεπερνώ, σε Θουκ.

ἐκπλεως, -ων, Αττ. αντί ἐκπλεος· ονομ. πληθ. ἐκπλεω.

ἐκπληγεν, Επικ. αντί -εσαν, γ' πληθ. Παθ. αορ. β' του ἐκπλήσσω.

ἐκ-πλήγνυμι, = ἐκπλήσσω, σε Θουκ.

ἐκπληκτικός, -ή, -όν (ἐκπλήσσω), αυτός που προξενεί, που προκαλεί έκπληξη, καταπληκτικός, τρομακτικός, φοβερός, εντυπωσιακός, σε Θουκ.

ἐκπληκτος, -ον, αυτός που έχει καταληφθεί από τρόμο, τρομαγμένος, έκθαμβος, σε Λουκ.

ἐκπληξίς, -εως, ή, (ἐκπλήσσω), κατάπληξη, ξάφνιασμα, σε Θουκ. κ.λπ.· ἔκπλ. κακῶν, τρόμος, φρίκη που προκλήθηκε από ατυχίες, συμφορές, σε Αισχύλ.

ἐκ-πληρώω, μέλ. -ώσω, = ἐκπίμπλημι· **I. 1.** γεμίζω κάτι εντελώς, γεμίζω ως επάνω, απογεμίζω, σε Ευρ. **2.** συμπληρώνω ένα συγκεκριμένο αριθμό, σε Ηρόδ., Σοφ. **3.** επανδρώνω πλήρως με ναύτες, ναῦς, σε Ηρόδ. **4.** εκπληρώνω, πραγματοποιώ, στον ιδ. **II.** ἐκπλ. λιμένα, διασχίζω το λιμάνι, Λατ. emetiri, σε Ευρ.

ἐκ-πλήσσω, Αττ. **-ττω**, μέλ. **-ζω**, **I.** χτυπώ προς τα έξω, βγάζω με χτυπήματα, εκδιώκω, σε Αισχύλ.· *απόλ.*, διώχνω, σε Θουκ. **II.** κάνω κάποιον να χάσει τα λογικά του, καταπλήσσω, ξαφνιάζω, σαστίζω, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ.· συχνά στον Παθ. αόρ. β', Επικ. *ἐξεπλήγην*, Αττ. *ἐξεπλάγην [ᾗ]*, αόρ. α' *ἐξεπλήχθην*, παρακ. *ἐκπέπληγμαι*. **1.** τρομάζω, εκπλήσσομαι, ξαφνιάζομαι, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. κ.λπ.· *ἐκπλαγῆναι τι*, ξαφνιάζομαι, καταπλήσσομαι, σε Ηρόδ., ομοίως και *διά τι, ἐπί τι* κ.λπ.· *ἐκπλαγῆναι τινα*, καταλαμβάνομαι από πανικό φοβούμενος..., σε Σοφ., Θουκ. **2.** γενικά, λέγεται για ξαφνικό, αιφνίδιο πάθος, χτυπιέμαι, πλήττομαι, σε Αισχύλ. κ.λπ.

ἐκπλοος, συνηρ. **-πλους, ὁ (ἐκπλέω)**. **I.** απόπλους, όταν το πλοίο αφήνει το λιμάνι, σε Αισχύλ., Θουκ. κ.λπ. **II.** πέρασμα, είσοδος λιμανιού, σε Αισχύλ. κ.λπ.

ἐκ-πλύνω[ῶ], αόρ. α' *ἐξεπλυνα*. **I.** ξεπλένω, βγάζω λεκέδες, ιδίως αφαιρώ χρώματα από ρούχα ή υφάσματα, σε Πλάτ. — Παθ., ξεπλυμένος, καθарός, σε Ηρόδ. **II.** πλένω και καθαρίζω εντελώς, σε Αριστοφ.

ἐκπλῦτος, -ον, αυτός που είναι ξεπλυμένος, ξεθωριασμένος, λέγεται για χρώματα, σε Πλάτ.· *μεταφ.*, εξαγνισμένος, καθарός από μίasma, σε Αισχύλ. **ἐκπλώω**, Ιων. αντί *ἐκπλέω*.

ἐκ-πνέω, Επικ. **-πνείω**· μέλ. *-πνεύσομαι ή -οῦμαι*. **I. 1.** ξεφυσώ, βγάζω πνοή προς τα έξω, σε Πλάτ.· *κεραυνὸς ἐκπνέων φλόγα*, σε Αισχύλ. **2.** *βίον ἐκπν.*, βγάζω την τελευταία μου πνοή, εκπνέω, ξεψυχώ, πεθαίνω, στον ιδ., σε Ευρ.· επίσης, *ἐκπν. θυμόν, ψυχὴν*, στον ιδ. **II.** *απόλ.*, **1.** σταματώ να φυσώ, γαληνεύω, ηρεμώ, κοπάζω, στον ιδ. **2.** πνέω προς τα έξω, λέγεται για άνεμο, σε Ηρόδ., Θουκ.· βγαίνω ορμητικά, σε Σοφ.

ἐκπνοή, ή, αέρας που βγαίνει απ' τους πνεύμονες, ξεψύχισμα, σε Πλάτ.

ἐκ-ποδών, επίρρ. (*ἐκ ποδῶν*) αντίθ. προς το *ἐμποδών*, μακριά από την πεπατημένη οδό, δηλ. έξω απ' το δρόμο, παράμερα, κατά μέρος, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.· με *δοτ.*, *ἐκπ. χωρεῖν τι*, αποφεύγω κάποιον, σε Ευρ.· *ἐκποδὼν ποιεῖσθαι*, βγάζω από τη μέση, ξεπαστρεύω, σκοτώνω, σε Ξεν.· με *γεν.*, *ἐκπ. χθονός*, απομακρύνω από αυτή, σε Ευρ.

ἐκ-ποιέω, μέλ. *-ήσω*, βγάζω, παράγω, **I.** δίνω παιδί, δηλ. το δίνω προς υιοθεσία, σε Ισαίο. **II.** Μέσ., παράγω, γεννώ, σε Αριστοφ. **III.** συμπληρώνω, ολοκληρώνω, τελειώνω, αποτελειώνω, σε Ηρόδ.· με *γεν.* της ύλης, *Παρίου λίθου τὰ ἔμπροσθε ἐξεποίησαν*, ἐφτιαξαν όλο το πρόσθιο μέρος με μάρμαρο Πάρου, στον ιδ.

ἐκποίησης, -εως, ή, εκροή, εκπομπή, εξαπόλυση, αποβολή, σε Ηρόδ.

ἐκποίησητος, -ον, αυτός που δόθηκε προς υιοθεσία, υιοθετημένος, σε Αισχίν.

ἐκ-πολεμέω, μέλ. *-ήσω*, εξάπτω, εξερεθίζω, υποκινώ προς πόλεμο, καθιστώ κάποιον εχθρικό, σε Ξεν.

ἐκ-πολεμέω, μέλ. *-ώσω*, κάνω κάτι εχθρικό, εμπλέκομαι σε πόλεμο, σε Ηρόδ., Θουκ. — Παθ., γίνομαι εχθρός κάποιου, βρίσκομαι σε μακροχρόνια έχθρα με κάποιον, *τινί*, σε Ηρόδ.

ἐκπολέμοσις, -εως, ή, δημιουργία εχθρότητας, εχθροπραξίας, σε Πλούτ.

ἐκ-πολιορκέω, μέλ. *-ήσω*, αναγκάζω μία πολιορκούμενη πόλη να παραδοθεί, σε Θουκ., Ξεν. — Παθ., αναγκάζομαι να παραδοθώ, σε Θουκ.

ἐκ-πομπεύω, μέλ. *-σω*, περπατώ αγέρωχα, βαδίζω αλαζονικά, επιδεικτικά, καμαρωτά, σε Λουκ.

ἐκπομπή, ή (ἐκπέμπω), αποστολή, αποπομπή, εκδίωξη, σε Θουκ.

ἐκ-πονέω, μέλ. *-ήσω*, **1.** εκτελώ εργασία, αποπερατώνω με κόπο, μοχθώ, Λατ. *elaborare*, σε Αριστοφ.· *κῆμὲ μαλθακὸν ἐξέπónασε σιδαρέω*, με μετέβαλε από

σκληρόκαρδο, μαλακό στην καρδιά, σε Θεόκρ.· *έκπ. τινά*, τον στολίζω, τον διακοσμώ, σε Ευρ. — Παθ., τελειοποιούμαι, ολοκληρώνομαι, σε Θουκ.· *έκπεπονημένος σίτος*, σιτάρι πλήρως κατειργασμένο, προετοιμασμένο για χρήση, σε Ξεν.· *έκπεπονησθαι τὰ σώματα*, τα σκληραγωγώ, τα γυμνάζω, τα ασκώ για να είναι σε καλή φυσική κατάσταση, στον ιδ. **2.** εκτελώ, σε Ευρ.· ομοίως και στη Μέσ., στον ιδ. **3.** αποκτώ κάτι με μόχθο, κερδίζω, στον ιδ.· με αιτ. και απαρ., *τοὺς θεοὺς έκπ. φράζειν*, καταφέρνω, πείθω τους θεούς να μιλήσουν, να πουν, στον ιδ. **4.** απόλ., εργάζομαι σκληρά, στον ιδ., Ξεν. **5.** εκτελώ μέσω έρευνας, εκτελώ εξονυχιστικά, ερευνώ, ψάχνω, σε Ευρ. **6.** λέγεται για τροφή, χωνεύω με κόπο, σε Ξεν. **7.** εργάζομαι, προσφέρω καλή εργασία, επεξεργάζομαι, σε Θεόκρ. **8.** στην Παθ., φθείρομαι, κατατρώγομαι, Λατ. *confici*, σε Πλούτ.

έκ-πορεύω, μέλ. -σω, κάνω κάποιον να βγει έξω, βγάζω έξω, εξάγω, σε Ευρ. — Μέσ., με Μέσ. μέλ. και Παθ. αόρ. *α΄*, εξέρχομαι, εξάγομαι, βαδίζω προς τα έξω, σε Ξεν.

έκ-πορθέω, μέλ. -ήσω· **I.** λεηλατώ, αρπάζω, σε Ευρ. κ.λπ. — Παθ., λέγεται για πρόσωπο, καταστρέφομαι, χάνομαι, σε Σοφ., Ευρ. **II.** λαφυραγωγώ, σε Θουκ.

έκπορθήτωρ, -ορος, ό, εξολοθρευτής, καταστροφέας, σε Ευρ.

έκ-πορθμέω, μέλ. -σω, παρασύρω, μεταφέρω μέσω της θάλασσας· ο Ευρ. έχει Παθ. παρακ. *έκπεπόρθμενται* μαζί με Παθ. και Μέσ. σημασία.

έκ-πορίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, **I.** εφευρίσκω, επινοώ, σε Ευρ. **II.** προμηθεύω, χορηγώ, σε Σοφ., Αριστοφ. κ.λπ. — Μέσ., προμηθεύομαι, εφοδιάζομαι, σε Θουκ.

έκ-πορνεύω, μέλ. -σω, προάγω στην πορνεία, σε Κ.Δ.

έκ-ποτάομαι, Ιων. -έομαι, αποθ., κινούμαι, πετώ στον αέρα, λέγεται για νιφάδες χιονιού, σε Ομήρ. Ιλ.· μεταφ., *πᾶ τὰς φρένας έκπεπότασαι*; (β' ενικ. Δωρ. παρακ.)· = quae te dementia cepit? σε Θεόκρ.

έκ-πράσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, **I.** ολοκληρώνω, πράττω εξολοκλήρου, κατορθώνω, πετυχαίνω, Λατ. *efficere*, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *τὸν καλλίνικον ἐξεπράξατε ἐς γόνον*, μετετρέψατε έναν επινίκειο, θριαμβικό ύμνο σε θρήνο, σε Ευρ. **II.** δίνω τέλος, σκοτώνω, καταστρέφω, εξολοθρεύω, Λατ. *conficere*, σε Τραγ. **III. 1.** ζητώ, απαιτώ, εισπράττω, συλλέγω φόρο, σε Ευρ.· με διπλή αιτ., *χρήματα έκπρ. τινά*, ζητώ, απαιτώ, αποσπώ χρήματα από κάποιον, σε Θουκ. **2.** απαιτώ τιμωρία για κάτι, τιμωρώ, εκδικούμαι, σε Σοφ., Ευρ.· ομοίως και σε Μέσ., σε Ηρόδ.

έκπρεπής, -ές (έκπρέπω)· **I.** αυτός που διακρίνεται, που ξεχωρίζει από όλους, υπέρτερος, αξιόλογος, διακεκριμένος, διαπρεπής, σε Ομήρ. Ιλ.· *μεγέθει έκπρεπεστάτα*, σε Αισχύλ.· *εἶδος έκπρεπεστάτη*, σε Ευρ. **II.** = *ἔξω τοῦ πρέποντος*, απρεπώς, τερατωδώς, φρικιαστικά, ανάρμοστα, σε Θουκ.· ομοίως και επιρρ. -πῶς, παράλογα, στον ιδ.

έκ-πρέπω, είμαι εξαιρετικός σε κάτι, διαπρέπω, υπερέχω, *τινί*, σε Ευρ. **έκπρησις, -εως, ή (έκ, πίπρημι)**, πρόκληση φωτιάς, ανάφλεξη, άναμμα, κάψιμο, σε Πλούτ.

έκπρήσσω, Ιων. αντί *έκπράσσω*.

έκ-πρίασθαι, αόρ. β' (βλ. ***πρίαμαι**), αγοράζω, εξαγοράζω, σε Ρήτ.

έκ-πρίω, μέλ. -πριοῦμαι, πριονίζω κάτι εντελώς, σε Θουκ.

έκ-πρόθεσμος, -ον, υπερήμερος, αυτός που βρίσκεται εκτός της προκαθορισμένης μέρας, του οποίου έχει λήξει η προθεσμία του και βρίσκεται σε υπερημερία, με γεν., σε Λουκ.

ἐκ-προθυμέομαι, δείχνω εξαιρετικό ζήλο, είμαι ιδιαίτερα ένθερμος ή ενθουσιώδης, σε Ευρ.

ἐκ-προΐημι, μέλ. -προήσω, βγάζω προς τα έξω, αναδίδω, προωθώ, στέλνω, σε Ευρ.

ἐκ-προκᾶλέομαι, Μέσ., προσκαλώ κάποιον ή τον φωνάζω να βγει έξω, ἐκπροκαλεσσομένη μεγάρων, σε Ομήρ. Οδ.

ἐκ-προκρίνω[ι], μέλ. -κρίνω, εκλέγω, διαλέγω, προτιμώ, πόλεος ἐκπροκριθεῖσα, σε Ευρ.

ἐκ-προλείπω, μέλ. -ψω, παρατώ, αφήνω, αρνούμαι, εγκαταλείπω, απαρνιέμαι, σε Ομήρ. Οδ.

ἐκ-προρέω, μέλ. -*ρεύσομαι*, απορρέω, πηγάζω, αναβλύζω, ξεχύνομαι, σε Ανθ.
ἐκ-προτιμάω, μέλ. -*ήσω*, τιμώ πάνω από όλα, αποδίδω τιμές περισσότερο από όλα τα άλλα, σε Σοφ.
ἐκ-προφεύγω, μέλ. -*φεύζομαι*, φεύγω μακριά, ξεγλιστρώ, ξεφεύγω, σε Ανθ.
ἐκ-προχέω, μέλ. -*χεῶ*, χύνω έξω, σε Ανθ.
ἐκ-πτερύσσομαι, αποθ., απλώνω, ανοίγω φτερά, σε Λουκ.
ἐκ-πτήσσω, μέλ. -*ζω*, τρομάζω κάποιον και τον κάνω να φύγει, *οἴκωνμε ἐξέπταζας* (Δωρ.), σε Ευρ.
ἐκ-πτοέω, μέλ. — *ήσω* = το προηγ., σε Τζέτζ. — Παθ., καταλαμβάνομαι από θαυμασμό ή φόβο, καταπλήσσομαι, τρομάζω, σε Ευρ.
ἐκ-πτύω, μέλ. -*ύσω*, επίσης -*ύσομαι* [ϋ]· **I.** φτύνω προς τα έξω, με γεν., σε Ομήρ. Οδ. **II.** φτύνω προς δήλωση αηδίας, σιχαίνομαι, σε Αριστοφ.· απεχθάνομαι, αποστρέφομαι, σε Κ.Δ.
ἐκ-πῦθέσθαι, απαρ. αορ. β' του επομ.
ἐκ-πυνθάνομαι, μέλ. -*πεύσομαι*, αορ. β' *ἐξεπῦθόμην*· αποθ., **1.** ερευνώ, ψάχνω επιμελώς, κάνω έρευνα, αναζητώ πληροφορίες, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ. **2.** με αιτ., πληροφορούμαι, ακούω, μαθαίνω, σε Σοφ.· *έκπ. τινος*, αναζητώ πληροφορίες, ερευνώ για κάποιον, σε Αριστοφ.
ἐκ-πῦρῶ, μέλ. -*ώσω*, κατακαίω, καίω ολότελα μέχρι να γίνει κάτι στάχτες, να απανθρακωθεί, φθείρομαι τελείως, εξαφανίζω, καταστρέφω, σε Ευρ. — Παθ., πιάνω φωτιά, καίγομαι, στον ιδ.
ἐκπύρωσις[ϋ], -*εως*, ή, πυρπόληση, πυρκαγιά, αποτέφρωση, σε Λουκ.
ἐκπυστος, -*ον* (*ἐκπυνθάνομαι*), γνωστός, ξακουστός, περίφημος, σε Θουκ.
ἐκπωμα, -*ατος*, *τό* (*ἐκπίνω*), ποτήρι, μεγάλο φαρδύ κύπελλο, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.
ἐκπωτάομαι, ποιητ. αντί *ἐκποτάομαι*, σε Βάβρ.
ἐκράανθεν, Επικ. αντί -*ησαν*, γ' πληθ. Παθ. αορ. α' του *κραίνω*.
ἐκρᾶγήναι, απαρ. Παθ. αορ. β' του *ἐκρήγνυμι*.
ἐκρᾶγήσομαι, Παθ. μέλ. β' του *ἐκρήγνυμι*.
ἐκράηνα αντί *ἐκρήηνα*, Επικ. αορ. α' του *κραίνω*.
ἐκράθην[ᾱ], Παθ. αορ. α' του *κεράννυμι*.
ἐκ-ραίνω, μέλ. -*ἄνω*, ραντίζω, αποστάζω, σε Σοφ.
ἐκρέμω αντί *ἐκρέμα̃σο*, β' ενικ. του *κρέμαμαι*.
ἐκ-ρέω, μέλ. -*ρεύσομαι*, παρακ. *ἐξερρήκα*, Παθ. αορ. β' *ἐξερρήην* με Ενεργ. σημασία, **I. 1.** ξεχύνομαι ή απορρέω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Πλάτ. **2.** λέγεται για φτερά, πέφτω, μαδῶ, σε Αριστοφ. **3.** μεταφ., αφανίζομαι, εξαφανίζομαι, εξαλείφομαι, χάνομαι, Λατ. *effluere*, σε Πλάτ. **II.** με σύστ. αιτ., επιρρίπτω, χαρίζω, ρίχνω, *χάριν*, σε Ανθ.
ἐκ-ρήγνυμι, μέλ. -*ρήζω*, **I.** σπάζω, κόβομαι σε κομμάτια, σε Ομήρ. Ιλ.· με γεν., *ὔδωρ ἐξέρρηξεν ὁδοῖο*, το νερό διέβρωσε ένα τμήμα του δρόμου, στο ιδ. — Παθ., ραγίζω, θρυμματίζομαι, τεμαχίζομαι, σε Ηρόδ. **II.** με σύστ. αιτ., αφήνω κάτι να σπάσει, ξεσπῶ, εκρήγνυμαι, διαφεύγω, με, σε Πλούτ., Λουκ. — Παθ., σπάζω, ανοίγω, σκάω, λέγεται για έλκος, σε Ηρόδ., Αισχύλ.· λέγεται για φιλονικία, *ἐς μέσον ἐξερράγη*, ξέσπασε σε δημόσιο χώρο, σε Ηρόδ.· λέγεται για πρόσωπα, ξεσπῶ σε παράφορα, βίαια, σφοδρά, απότομα λόγια, στον ιδ. **III.** κάποιες φορές επίσης αμτβ. στην Ενεργ., *οὔ ποτ' ἐκρήξει μάχη*, σε Σοφ.
ἐκ-ριζῶ, μέλ. -*ώσω*, ξεριζώνω, ξεθεμελιώνω, σε Κ.Δ.
ἐκ-ριπίζω, μέλ. -*ίσω*, φυσῶ ελαφρά τη φωτιά, υποδαυλίζω, διεγείρω, ερεθίζω, σε Πλούτ.

ἐκ-ρίπτω, μέλ. -*ψω*, ρίχνω, πετώ έξω, αποβάλλω, απορρίπτω, σε Αισχύλ., Σοφ.

ἐκροή, ἡ (ἐκρέω), = *ἐκροος*, σε Πλάτ.· ροή, απορροή, στον ίδ.

ἐκροος, συνηρ. -**ρους, ὁ (ἐκρέω)**, εκροή, εκβολή, διαρροή, στόμιο, σε Ηρόδ.

ἐκ-ροφέω, μέλ. -*ήσω*, πίνω, ρουφώ, καταπίνω, σε Αριστοφ.

ἐκρύβην[ῶ], Παθ. αόρ. β' του *κρύπτω*.

ἐκ-ρύομαι, μέλ. -*ρύσομαι [ῶ]*, απαλλάσσομαι, απελευθερώνομαι, σώζομαι, λυτρώνομαι, σε Ευρ.

ἐκρύφθην, Παθ. αόρ. α' του *κρύπτω*.

ἐκ-σάλλασσω, κουνώ, σείω βίαια, τραντάζω, σε Ανθ.

ἐκσᾶόω, αόρ. α' *ἐξεσάωσα*, Επικ. αντί *ἐκσῶζω*, σε Όμηρ.

ἐκ-σείω, μέλ. -*σω*, κουνώ, εκτρέπω, *τι τινος*, σε Ηρόδ. — Παθ., σε Αριστοφ.

ἐκ-σεύομαι· παρακ. *ἐξέσσυμαι*, γ' πληθ. υπερσ. *ἐξέσσυτο*, αόρ. α' *ἐξεσύθην [ῶ]*· εξορμώ, προβάλλω ξαφνικά από ένα μέρος, εκτινάσσομαι, με γεν., σε Όμηρ.· απόλ., εξορμώ, στον ίδ.

ἐκ-σημαίνω, μέλ. -*ἄνω*, φανερώνω, αποκαλύπτω, υποδεικνύω, μαρτυρώ, γνωστοποιώ, σε Σοφ.

ἐκ-σιγάομαι, Παθ., εξαναγκάζομαι σε απόλυτη σιωπή, σε Ανθ.

ἐκ-σκεδάννυμι, μέλ. -*σκεδάσω*, σκορπίζω στον άνεμο, σε Αριστοφ.

ἐκ-σκευάζω, μέλ. -*σω*, απογυμνώνω από εργαλεία κι άλλα σύνεργα, σε Δημ.

ἐκ-σμάω, σφουγγίζω, σκουπίζω καθαρά, σε Ηρόδ.

ἐκ-σοβέω, μέλ. -*ήσω*, διώχνω, αποσοβώ, σε Ανθ.

ἐκ-σπάω, μέλ. -*άσω*, βγάζω, τραβώ κάποιον βίαια έξω, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως και σε Μέσ., *ἐκσπασσαμένω ἔγχεα*, τράβηξαν έξω τα δόρατά τους, στο ίδ.

ἐκ-σπένδω, μέλ. -*σπείσω*, προσφέρω στους θεούς σπονδές, σε Ευρ.

ἐκ-σπονδος, -ον (σπονδή), = *ἐξω τῶν σπονδῶν*, αυτός που δεν περιλαμβάνεται στις σπονδές, που έχει αποκλεισθεί, που έχει εξαιρεθεί από αυτές, σε Θουκ., Ξεν.

ἐκ-στάδιος, -ον (ἔξ, στάδιον), αυτός που έχει μήκος ἔξι στάδια (δηλ. 1.110 μέτρα), σε Λουκ.

ἐκστᾶσις, -εως, ἡ (ἐξίστημι), οποιαδήποτε μετατόπιση ή μετακίνηση· γοητεία, έκπληξη, κατάπληξη, σε Κ.Δ.· έκσταση, στο ίδ.

ἐκστᾶτικός, -ή, -όν, αυτός που μετακινείται από τη θέση του, με γεν., σε Αριστ.

ἐκστελλω, μέλ. -*στελῶ*, εφοδιάζω, εξοπλίζω, στολίζω, σε Σοφ.

ἐκ-στέφω, μέλ. -*ψω*, στολίζω, διακοσμώ με στεφάνι, σε Ευρ.· λέγεται για ικέτες, *κρᾶτας ἐξεστεμμένοι*, στον ίδ.· αλλά, *ίκτηριοις κλάδοισιν ἐξεστεμμένοι*, με στεφάνια πάνω στα ικετευτικά κλαδιά ελιάς, σε Σοφ.

ἐκστράτεια, ἡ, αναχώρηση στρατού, σε Λουκ.

ἐκ-στράτεύω, μέλ. -*σω*· **I.** εξέρχομαι σε πόλεμο μαζί με στρατό, σε Θουκ., Ξεν. **II. 1.** στη Μέσ. απόλ., αρχίζω εχθροπραξίες, σε Ηρόδ., Θουκ. **2.** έχω ολοκληρώσει την επιχείρηση, στον ίδ.

ἐκ-στράτοπεδεύομαι, μέλ. -*εύσομαι*, αποθ., με Παθ. παρακ., στρατοπεδεύω έξω από την πόλη, σε Θουκ., Ξεν.

ἐκ-στρέφω, μέλ. -*ψω*, **I.** στρέφω προς τα έξω, ξεριζώνω από ένα μέρος, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ. **II.** στρέφω τα εντός έξω, σε Αριστοφ.· μεταφ., μεταβάλλω εντελώς, στον ίδ.

ἐκ-σϋρίσσω, Αττ. -**ττω**, μέλ. -*ζω*, αναγκάζω κάποιον να κατέβει από τη σκηνή με σφυρίγματα, Λατ. *explodere*, σε Δημ.

ἐκ-σύρω[ϋ], σύρω βίαια κάποιον προς τα έξω, σε Ανθ.· Παθ. αόρ. β' ἐξεσύρην [ϋ].

ἐκσφραγίζομαι, μέλ. Αττ. -ιοῦμαι — Παθ., αποκλείομαι, κλείνομαι έξω από, σε Ευρ.

ἐκ-σώζω, μέλ. -σω, σώζω από τον κίνδυνο, κρατώ κάποιον ασφαλή, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.· ἐκσ. τινὰ τινος, γλιτώνω κάποιον από κάποιον άλλο, σε Ευρ., ἐκσ. τινὰ ἐς φάος, οδηγώ, φέρνω με ασφάλεια κάποιον στο φως, στον ίδ. — Μέσ., σώζομαι, σώζω τον εαυτό μου, σε Ηρόδ.· ή σώζω για τον εαυτό μου, σε Αισχύλ. — Παθ., τρέπομαι σε φυγή για ασφάλεια, στον ίδ.

ἐκ-σωρεύω, μέλ. -σω, συσσωρεύω, στοιβάζω, σε Ευρ.

ἐκτᾶ, Επικ. γ' ενικ. αορ. β' του κτείνω· **ἐκτᾶμεν**, **ἐκτᾶν**, α' και γ' πληθ.

ἐκτάδην[ᾱ], επίρρ. (ἐκτείνω), εκτεταμένα, απλωτά, φαρδιά-πλατιά, σε Ευρ.

ἐκτάδιος[ᾱ], -η, -ον (ἐκτείνω), κτεταμένος, απλωμένος, τεντωμένος, ευρύς, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκτᾶθεν, Επικ. αντί ἐκτάθησαν, γ' πληθ. Παθ. αόρ. α' του κτείνω.

ἐκτᾶθήσομαι, Παθ. μελ. του ἐκτείνω.

ἐκταῖος, -α, -ον (ἐξ-)· **I.** αυτός που είναι ἐξί ημερών, σε Ξεν. **II.** = ἔκτος, ἔκτος, σε Ανθ.

ἐκτάμην, Επικ. Μέσ. αόρ. β' του κτείνω.

ἐκτάμνω, Ιων. αντί ἐκτέμνω.

ἐκτᾶμον, Επικ. αντί ἐξέταμον, αόρ. β' του ἐκτέμνω.

ἐκταν, Επικ. γ' πληθ. αορ. β' του κτείνω.

ἐκτᾶνον, αόρ. β' του κτείνω.

ἐκ-τᾶνύω, μέλ. -ύσω, Επικ. αόρ. α' ἐξετάνυσσα· **1.** = ἐκτείνω· εκτείνω, απλώνω (πάνω στο έδαφος), ξαπλώνω, ρίχνω κάτω (με χτύπημα), ξαπλώνω χάμω, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., είμαι τεντωμένος, ἐξετανύσθη, στο ίδ. **2.** τεντώνω σφιχτά, σε Ομήρ. Οδ.

ἐκ-τᾶράσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, οδηγώ, φέρνω σε μεγάλη ταραχή, συνταράζω, συγκλονίζω, σε Πλούτ.

ἐκτᾶσις, -εως, ἡ (ἐκτείνω), επέκταση, ανάπτυξη, τέντωμα, άπλωμα, εξαπλωση, σε Πλάτ.

ἐκ-τάσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, παρατάσσω σε γραμμή μάχης, λέγεται για αξιωματούς — Μέσ., παρατάσσομαι, απλώνομαι στη μάχη, λέγεται για στρατιώτες, σε Ξεν.

ἐκτέατο, Ιων. αντί ἔκτηντο, γ' πληθ. υπερσ. του κτάομαι.

ἐκ-τείνω, μέλ. -τενῶ, παρακ. -τέτᾱκα, Παθ. -τέτᾱμαι· **I. 1.** απλώνω, εκτείνω προς τα έξω, εξαπλώνω, σε Ηρόδ., Αττ.· τὰ γόνατα ἐκτ., τα ισιώνω, τα ευθυγραμμίζω, σε Αριστοφ.· ἐκτ. νέκυν, τον ρίχνω κάτω νεκρό, σε Ευρ. — Παθ., εκτείνομαι, απλώνομαι, εξαπλώνομαι, σε Σοφ. **2.** απλώνω, ρίχνω δίχτυ, σε Αισχύλ.· εκτείνω, επεκτείνω, απλώνω, παρατάσσω τη γραμμή της φάλαγγας, σε Ευρ. **II.** απλώνω, επεκτείνω προς τα έξω, παρατείνω, επεκτείνω, επιμηκώνω, λόγον, σε Ηρόδ., Αττ. **III.** τεντώνω μέχρι εσχάτων, επιτείνω την προσπάθεια, λέγεται για άλογο που επιταχύνει, σε Ξεν.· πᾶσαν προθυμίην ἐκτ., κάνω ό,τι είναι δυνατό, καταβάλλω κάθε δυνατή προσπάθεια, σε Ηρόδ.· μεταφ. στην Παθ., εκπλήσσομαι, σε Σοφ.

ἐκ-τειχίζω, μέλ. Αττ. -ῖῶ, οχυρώνω πλήρως, σε Θουκ., Ξεν.· τεῖχος ἐκτ., το ανεγείρω από τα θεμέλια, σε Αριστοφ.

ἐκ-τεκνόω, μέλ. -ώσω, γεννώ, παράγω, τεκνοποιώ, σε Ευρ., σε Μέσ.

ἐκ-τελευτάω, μέλ. -ήσω, φέρνω εις πέρας, εκπληρώνω, τελειώνω, ολοκληρώνω, σε Αισχύλ. — Παθ., αποτελώ το τέλος, τινός, σε Σοφ.

ἐκ-τελέω, Επικ. παρατ. *ἐξετέλειον*, μέλ. -τελέσω· φέρνω εις πέρας εντελώς, εκπληρώνω, τελειώνω, κατορθώνω, επιτυχάνω, σε Όμηρ., Ηρόδ. — Παθ., απαρ. μέλ. *ἐκτελέεσθαι*, να είναι εκπληρωμένο, σε Όμηρ. Ιλ. κ.λπ.

ἐκ-τελής, -ές (τέλος), αυτός που έχει ολοκληρωθεί, ο τέλειος, σε Αισχύλ.· λέγεται για σιτάρι, ώριμος, μεστός, σε Ησίοδ.· λέγεται για πρόσωπα, σε Ευρ.

ἐκ-τέμνω, Επικ. και Ιων. **τάμνω**, μέλ. -τεμῶ· **I. 1.** αποκόβω, καταστρέφω, σε Όμηρ. Ιλ., Ηρόδ.· *οἷστον ἐκτάμνειν μηροῦ*, αφαιρώ, κόβω και βγάζω βέλος από το μηρό, σε Όμηρ. Ιλ. **2.** κόβω δέντρα από το δάσος, υλοτομώ, στο ιδ.·

λέγεται για σανίδες που χρησιμεύουν στη ναυπήγηση карабиού, πελεκώ, σκαλίζω, σχηματίζω, *ης νήϊον ἐκτάμνησιν* (Επικ. αντί -τέμνη), στο ιδ. **3.** αφαιρώ, αποκόβω, χωρίζω, διαιρώ, σε Πίνδ., Πλάτ. **II.** ευνουχίζω, σε Ηρόδ.

ἐκτένεια, ή, προθυμία, ζήλος, επιμονή, σε Κ.Δ.

ἐκτενής, -ές (ἐκτείνω), πρόθυμος, ένθερμος, επίμονος, σε Κ.Δ.

ἐκτέος, -α, -ον, ρημ. επίθ. του ἔχω· **I.** αυτό που πρέπει να έχει κάποιος, σε Αριστοφ. **II. ἐκτέον**, αυτό που είναι αναγκαίο να έχει κάποιος, σε Ξεν.

ἐκτεφρώω, μέλ. -ώσω, κατακαίω μέχρι στάχτης, καίω εξολοκλήρου, αποτεφρώνω, σε Στράβ.

ἐκ-τήκω, μέλ. -ζω, αόρ. β' *ἐξέτακον*· **I. 1.** λιώνω πλήρως, καταστρέφω μέσω τήξης, με το λιώσιμο, σε Ευρ., Αριστοφ. **2.** μεταφ., κάνω κάτι να αργοσβήνει, να φθείρεται, φθίνω, φθείρομαι, λιώνω ή εξαντλούμαι, μαραζώνω, σε Ευρ. **II.** Παθ., παρακ. *ἐκτέτηκα*, αόρ. β' *ἐξέτακην [ᾶ]*, λιώνω, φθείρομαι, εξαντλούμαι, καταστρέφομαι, στον ιδ.· *τόδ' μήποτ' ἐκτακείη*, είθε, μακάρι να μη ξεθωριάσει, να μη σβηστεί, να μη χαθεί από τη μνήμη μου, σε Αισχύλ.

ἐκτημαι αντί *κέκτημαι*, παρακ. του *κτάομαι*.

ἐκτη-μόριοι, οί, εκείνοι που πλήρωναν το 1/6 της παραγωγής, της σοδειάς τους, σε Πλούτ.

ἐκτησάμην, αόρ. α' του *κτάομαι*.

ἐκ-τίθημι, μέλ. -θήσω· **I.** τοποθετώ έξω, σε Όμηρ. Οδ.· αποβιβάζω σε έρημο νησί, εκθέτω νεογέννητο βρέφος, σε Ηρόδ., Αττ. — Μέσ., εξάγω, σε Πλούτ.

II. εκθέτω δημόσια, παρουσιάζω δημόσια, δημοσιοποιώ, *νόμους*, σε Δημ.

ἐκ-τίλλω, μέλ. -τῖλῶ, μαδῶ, ξεριζώνω τρίχες — Παθ., *κόμην ἐκτετιλμένος*, αφαίρεση μαλλιών κάποιου, σε Ανακρ.

ἐκ-τίμάω, μέλ. -ήσω, αποδίδω υψηλές τιμές, σε Σοφ.

ἐκ-τίμος, -ον (τιμή), αυτός που δεν αποδίδει τιμή, σε Σοφ.

ἐκ-τίνάσσω, μέλ. -ζω, **1.** κάνω κάτι να βγει έξω, να εκτιναχθεί — Παθ., *ἐκ δ' ἐτίναχθεν* (Επικ. αντί -ησαν) *οδόοντες*, σε Όμηρ. Ιλ. **2.** τινάζω σκόνη απ' τα πόδια μου, σε Κ.Δ.· ομοίως και σε Μέσ., στο ιδ.

ἐκ-τίνω[ῖ], μέλ. -τίσω [ῖ], αόρ. α' *ἐξέτισα*· **I.** εξοφλώ, αποπληρώνω τα χρέη μου, σε Ηρόδ., Αττ.· *δίκην ἐκτ.*, εκτίω ολόκληρη την ποινή, σε Ευρ.· *τινός*, για κάτι, σε Ηρόδ. **II.** Μέσ., αξιώνω, απαιτώ, επιτάσσω πλήρη πληρωμή για κάτι, εκδικούμαι, τιμωρώ, με αιτ. πράγμ., σε Σοφ., Ευρ.· παίρνω εκδίκηση, *τινά*, στον ιδ.

ἐκ-τιτρώσκω, μέλ. -τρώσω, γεννώ πρόωρα, αποβάλλω βρέφος, κάνω έκτρωση, σε Ηρόδ.

ἐκτοθεν, ποιητ. επίρρ. (*ἐκτός*) = *ἐκτοσθεν*, έξω από, εκτός· **1.** με γεν., *ἐκτοθεν ἄλλων μνηστήρων*, εκτός του κύκλου τους, χωριστά, παράμερα από αυτούς, σε Όμηρ. Οδ.· *πύργων δ' ἐκτ. βαλών*, έχοντας χτυπήσει, πλήξει αυτούς από τους πύργους, σε Αισχύλ. **2.** απόλ., εκτός, έξω, σε Τραγ.· *ἐκτ. γαμειν*, παίρνω σύζυγο από έναν άλλο οίκο, σε Ευρ.

ἐκ-τόθεν αντί *ἐκτόθεν*, βλ. [τόθεν](#).

ἔκτοθι, Επικ. επίρρ. (*ἐκτός*), έξω, εκτός, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκ-τολῦπέω, μέλ. -σω, ξετυλίγω κουβάρι μαλλιού· μεταφ., φέρνω εις πέρας εντελώς, ολοκληρώνω, αποπερατώνω, σε Ησίοδ., Αισχύλ.

ἐκτομή, ἡ (ἐκτεμεῖν), **Ι. 1.** εγκοπή, αποκοπή, σε Πλούτ. **2.** ευνουχισμός, σε Ηρόδ. κ.λπ. **ΙΙ.** απόκομμα, κομμάτι, τεμάχιο, σε Πλούτ.

ἐκτομίας, -ου, ὁ (ἐκτέμνω), ευνούχος, σε Ηρόδ.

ἐκτομής, -ίδος (ἐκτέμνω), θηλ. επιθ., αυτή που περικόπτει, που κόβει, σε Ανθ.

ἐκ-τοξεύω, μέλ. -σω, **Ι.** ρίχνω όλα τα βέλη, αδειάζω τη φαρέτρα, σε Ηρόδ.· μεταφ., *ἐξετόξευσεν*, εξήντησε όλα τα βέλη του, δηλ. δεν του απέμεινε καθόλου απόθεμα, σε Ευρ. **ΙΙ.** απόλ., τοξεύω από κάποιο μέρος, ρίχνω βέλη, σε Ξεν.

ἐκ-τοπίζω, μέλ. -σω, μετακινούμαι, μεταναστεύω από ένα μέρος, φεύγω μακριά στο εξωτερικό, όπως το *ἀποδημέω*, σε Αριστ.· μεταφ., λέγεται για αγορητές, βγαίνω έξω από το θέμα, στον ιδ.

ἐκτόπιος, -α, -ον, = *ἔκτοπος*, σε Σοφ.· *ἡνύσατ' ἐκτοπίαν φλόγα*, εσείς έχετε φυλάζει τη φωτιά, στον ιδ.

ἐκ-τοπος, -ον, 1. αυτός που είναι έξω από έναν τόπο, μακριά από αυτόν, με γεν., σε Σοφ. **2.** απόλ., απομακρυσμένος, στον ιδ.· *ἔκτοπος ἔστω*, ας φύγει, ας απομακρυνθεί από τον τόπο αυτό, σε Ευρ. **ΙΙ. 1.** ξένος, *οὐδενὸς πρὸς ἐκτόπου*, όχι από ξένο χέρι, σε Σοφ. **2.** αυτός που βρίσκεται έξω απ' το συνηθισμένο, παράδοξος, αλλόκοτος, σε Αριστοφ.

ἐκ-τορέω, μέλ. -ήσω, σκοτώνω με τρύπημα, τρυπώ, διαπερνώ, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἔκτος, -η, -ον (ἔξ), έκτος στη σειρά, Λατ. sextus, σε Όμηρ. κ.λπ.

ἐκτός, επίρρ. (*ἐκ*), έξω, αντίθ. του *ἐντός*. **Ι. 1.** ως πρόθ. με γεν., έξω, έξω από, μακριά από, με γεν., σε Όμηρ.· έξω από, χωρίς, ελεύθερος από, απαλλαγμένος από, σε Ηρόδ., Αττ.· *ἐκτὸς ἐλπίδος*, πέρα από κάθε ελπίδα, Λατ. praeter spem, σε Σοφ. **2.** λέγεται για χρόνο, αργότερα, καθ' υπέρβαση χρονική, σε Ηρόδ. **3.** εκτός από, πλην, εξαιρουμένου, *ἐκτὸς ὀλίγων*, σε Ξεν. **ΙΙ.** απόλ., *τὰ ἐκτός*, δευτερεύοντα πράγματα, σε Ευρ. **ΙΙΙ.** με ρήμ. κίνησης, *ρίπτειν ἐκτός*, αστοχώ, απορρίπτω, σε Σοφ. κ.λπ.

ἔκτοσε, επίρρ., προς τα έξω· με γεν., έξω από, εκτός, σε Ομήρ. Οδ.

ἔκτοσθε και πριν από φωνήεντα **-θεν**, επίρρ., = *ἔκτοθεν*, έξω, μακριά από κάτι, με γεν., σε Όμηρ.· απόλ., σε Ομήρ. Οδ.

ἐκ-τρᾶγωδῶ, μέλ. -ήσω, περιγράφω κάτι με τραγικό ύφος, υπερβάλλω, διογκώνω, μεγαλοποιώ προς το πιο τραγικό, διεκτραγωδῶ, σε Λουκ.

ἐκ-τράπεζος, -ον (τράπεζα), αυτός που έχει εξαιρεθεί, αποκλειστεί από το τραπέζι, σε Λουκ.

ἐκτράπελος[ᾱ], -ον (ἐκτρέπομαι), αυτός που εκτρέπεται από το συνήθη δρόμο, παράδοξος, ασυνήθιστος, σε Θέογν.

ἐκτράπω, Ιων. αντί *ἐκτρέπω*.

ἐκ-τρᾶχηλίζω, μέλ. Αττ. -ιᾷ, λέγεται για άλογο που ρίχνει τον αναβάτη πάνω από το κεφάλι του, σε Ξεν. — Παθ., σπάζω το λαιμό μου, σε Αριστοφ.· μεταφ., βυθίζομαι με το κεφάλι στην καταστροφή, αφανίζομαι, σε Δημ.

ἐκτρᾶχύνω[ῶ], μέλ. -ῶνᾱ, κάνω κάτι τραχύ, σε Λουκ.· μεταφ., εξάπτω, εξαγριώνω, ερεθίζω, εξοργίζω, παροξύνω, σε Πλούτ.

ἐκ-τρέπω, Ιων. **-τράπω**, μέλ. -ψω, **1.** οδηγώ κάτι έξω από το δρόμο του, μεταστρέφω, εκτοπίζω, το κάνω να παρεκκλίνει της πορείας του, το τρέπω προς κάποιο άλλο σημείο, με αιτ., σε Ηρόδ., Αττ. — Παθ. και Μέσ. με γεν., στρέφομαι προς κάποιο άλλο σημείο από (το προηγούμενο στο οποίο βρισκόμουν), παρεκκλίνω, σε Σοφ.· απόλ., απομακρύνομαι, στρίβω,

τραβιέμαι στο πλάϊ, σε Ηρόδ., Ξεν. **2.** γυρνά κάποιον έξω από το δρόμο του, τον διατάζω να βγει εκτός της πορείας του, σε Σοφ. — Παθ. και Μέσ., *ἐκτρέπεσθαι* τινα, βγαίνω απ' το δρόμο κάποιου, τον αποφεύγω, σε Δημ. **3.** *τὴν δρῶσαν ἐκτρέπειν*, την παρεμποδίζω να παίζει, να υποδυθεί το ρόλο της, σε Σοφ. **4.** *ἀσπίδας θύρσοις ἐκτρ.*, γυρίζουν τις ασπίδες και τρέπονται σε φυγή μπροστά από τους βακχικούς θύρσους, σε Ευρ.

ἐκ-τρέφω, μέλ. -*θρέψω*, ανατρέφω από την παιδική ηλικία, ανατρέφω, μεγαλώνω (παιδιά), σε Ηρόδ., Αττ. — Μέσ., αναλαμβάνω ν' αναθρέψω για λογαριασμό κάποιου, σε Ύμν. Ομηρ., Σοφ.

ἐκ-τρέχω, μέλ. -*θρέξομαι* και -*δράμοῦμαι*, **1.** τρέχω προς τα έξω ή εξέρχομαι τρέχοντας, πραγματοποιώ έξοδο, εξορμώ, σε Ομήρ. Ιλ., Θουκ. **2.** τρέπομαι σε φυγή ή το βάζω στα πόδια, σε Αριστοφ. **3.** τρέχω πέρα από τα όρια, τα υπερβαίνω, τα ξεπερνάω, παρεκτρέπομαι, σε Σοφ.

ἐκ-τρίβω[τ], μέλ. -*ψω*, Παθ. μέλ. β' -*τρίβησομαι*, παρακ. -*τέτριμμαι*. **I.** τρίβω με δύναμη και μέσω της τριβής, παράγω κάτι, *πῶρ ἐκτρ.*, παράγω, δημιουργώ, ανάβω φωτιά μέσω τριβής, σε Ξεν.· τρίβω δυνατά, σε Σοφ. **II.** συντρίβω, δηλ. καταστρέφω εξ ολοκλήρου, ολοκληρωτικά, σε Ηρόδ., Ευρ.· *βίον ἐκτρ.*, τελειώνω άσχημα έναν άθλιο βίο, σε Σοφ. — Παθ., *πρόρριζος ἐκτρέτριπται*, σε Ηρόδ. **III.** τρίβω διαρκώς, φθείρω, λιώνω, σε Ευρ.

ἐκτροπή, ή (ἐκτρέπω), **I.** αλλαγή, μεταβολή πορείας ή στροφή προς τα πλάγια (δεξιά, αριστερά), σε Θουκ. **II. 1.** (από Μέσ.) στροφή προς τα πλάγια, αποφυγή, *μόχθων*, από τους κόπους, σε Αισχύλ. **2.** *ἐκτρ. όδοῦ*, μέρος στο οποίο μπορεί κάποιος να βγει έξω από το δρόμο, τόπος ανάπαυσης, καταφύγιο, παράμερο μέρος, μονοπάτι, Λατ. *deverticulum*, σε Αριστοφ.

ἐκ-τρῦχώω, μέλ. -*ώσω*, καταπονώ, καταβάλλω, εξαντλώ, σε Θουκ.

ἐκ-τρώγω, μέλ. -*τρώξομαι*, καταβροχθίζω μέχρι τελευταίας μπουκιάς, κατατρώγω, σε Αριστοφ.

ἔκτρωμα, τό, βρέφος πρόωρα γεννημένο, εξάμβλωμα, τέρας, σε Κ.Δ.

ἔκτυπον, Επικ. αόρ. β' του *κτυπέω*.

ἔκ-τύπος, -ον, αυτός που έχει δουλευτεί, επεξεργαστεί ώστε να εξέχει, να είναι ανάγλυφος· *ἔκτυπος, ό*, μορφή δουλεμένη σε ανάγλυφο, ανάγλυφο κόσμημα.

ἐκ-τύπόω, μέλ. -*ώσω*, διαμορφώνω, πλάθω ή δουλεύω, επεξεργάζομαι σε ανάγλυφο, σε Ξεν.

ἐκ-τυφλόω, μέλ. -*ώσω*, καθιστώ κάποιον εντελώς τυφλό, σε Ηρόδ., Ξεν. κ.λπ.

ἐκτύφλωσις, -εως, ή, αποτύφλωση, σε Ηρόδ.

ἐκϋρά, ή, πεθερά, μητριά = *πενθερά*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐκϋρός, ό, πεθερός, πατριός = *πενθερός*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἔκϋσα, αόρ. α' του *κυνέω*· αλλά, **ἔκϋσα**, αόρ. α' του *κύω*.

ἐκφᾶγειν, χρησιμ. ως αόρ. β' του *ἐξεσθίω*.

ἐκ-φαιδρύνω[ν], γυαλίζω, λουστάρω, κάνω κάτι λαμπερό, καθαρίζω, σε Ευρ.

ἐκ-φαίνω, μέλ. -*φᾶνῶ*, Ιων. -*φανέω*, αόρ. α' *ἐξέφηνα*. **1.** αποκαλύπτω, φέρνω στο φως, φανερώνω, αφήνω κάτι να φανεί, δηλώνω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ. — Παθ., αποκαλύπτομαι, εμφανίζομαι, έρχομαι σε κοινή θέα ή στην επιφάνεια, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** εκδηλώνω, εμφανίζω, *κακότητα*, σε Ηρόδ. **3.** *ἐκφ. πόλεμον*, κηρύσσω πόλεμο, σε Ξεν.

ἐκφᾶνής, -ές, φανερός, εμφανής, προφανής, εκδηλος, σε Αισχύλ., Πλάτ.

ἐκφάσθαι, Μέσ. απαρ. του *ἔκφημι*.

ἔκφᾶσις, -εως, Ιων. -**ιος, ή** (*ἔκφημι*), δήλωση, διακήρυξη, σε Ηρόδ.

ἔκ-φᾶτος, -ον, αυτός που είναι πέρα από τη δύναμη του λόγου, που δεν μπορεί να εκφραστεί με λόγια, ανείπωτος, άρρητος, άφατος· επίρρ. -τως, ανείπωτα, ασεβώς, σε Αισχύλ.

ἔκ-φασιλίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, υποτιμῶ, θεωρῶ κάτι ανάξιο λόγου, απαξιῶ, σε Λουκ.

ἔκ-φέρω, μέλ. -έξοισω, Μέσ. μέλ. ἐξοίσομαι με Παθ. σημασία· **I. 1.** μεταφέρω ἔξω από ένα μέρος, με γεν., ἢ ἐκ τόπου, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. **2.** μεταφέρω νεκρὸ προς ταφή, κάνω εκφορά των νεκρῶν, Λατ. *efferre*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **3.** παίρνω ως βραβείο ἢ αμοιβή, στο ιδ.· ομοίως και σε Μέσ., σε Ηρόδ., Αττ. **4.** βγάζω ἔξω από τη θάλασσα, ρίχνω στη ξηρά, σε Ηρόδ., σε Ευρ. — Παθ., με Μέσ. μέλ., αποβιβάζομαι στη στεριά, ρίχνομαι στη ξηρά, σε Ηρόδ. **II.** δημιουργῶ, **1.** λέγεται για γυναίκες ἢ για το ἔδαφος, γεννῶ, παράγω, καρποφορῶ, στον ιδ. **2.** προκαλῶ, πετυχαίνω, κατορθώνω, εκπληρώνω, πραγματοποιῶ, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** βγάζω ἔξω, παρουσιάζω, δημοσιεύω, κοινολογῶ, σε Αριστοφ.· ἐκφ. χρηστήριον, χρησιμοδοτῶ, σε Ηρόδ.· λέγεται για δημόσιες αποφάσεις, προβάλλω, εμφανίζω, παρουσιάζω, φανερώνω, δημοσιοποιῶ, ἐκφ. ἐς τὸν δῆμον, στον ιδ., Δημ. **4.** γενικά, αποκαλύπτω, διηγούμαι, εξαπατῶ, προδίδω, σε Ηρόδ. — Μέσ., ἐκφέρεισθαι γνώμην, να εκφράζει την άποψή του, στον ιδ. **5.** εξασκῶ, ασκῶ, χρησιμοποιοῶ, ασκῶ, δύνασιν, σε Ευρ.· και σε Μέσ., σε Σοφ. **6.** ἐκφέρειν πόλεμον, Λατ. *inferre bellum*, να επιχειρεῖς, να διεξάγεις πόλεμο, σε Ηρόδ., Ξεν. **7.** ἔχω τα χαρακτηριστικά ενός πράγματος, σε Ευρ. **III.** Παθ., μεταφέρομαι πέρα από τα σύνορα, παρασύρομαι, παραστρατίζω, σε Σοφ., Θουκ. κ.λπ. **IV.** φέρνω, οδηγῶ σε συγκεκριμένο σημείο, σε Σοφ., Πλάτ. **V.** αμτβ. (ενν. *ἐαυτόν*)· **1.** εξορμῶ (πριν τους άλλους), σε Ομήρ. Ιλ.· δραπετεύω, σε Ξεν. **2.** εκπληρώνω, ολοκληρώνω, φθάνω στο τέλος, πραγματοποιῶ, σε Σοφ.

ἔκ-φεύγω, μέλ. -ξομαι και -ξοῦμαι· **1.** φεύγω ἔξω ἢ μακριά, διαφεύγω, αποδρῶ, σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ. κ.λπ.· αθώνομαι, σε Αριστοφ. **2.** με γεν., διαφεύγω, διαπετεύω, ξεφεύγω, ξεφεύγω, σε Όμηρ. **3. α)** με αιτ., διαφεύγω, αποδρῶ, ξεγλιστρῶ, δραπετεύω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ. **β)** λέγεται για πράγματα, ἐκφεύγει μέ τι, μου διαφεύγει κάτι, σε Σοφ., Ευρ.

ἔκ-φημι, φωνάζω, εκφωνῶ, μιλῶ δυνατά, ξεστομίζω, — Μέσ., ἔπος ἐκφάσθαι (απαρ. αορ. β'), σε Ομήρ. Οδ.

ἔκ-φθείρω, μέλ. -φθερῶ, Παθ. αόρ. β' ἐξέφθαρην [ᾗ], καταστρέφω εντελῶς — Παθ. ἐκφθείρομαι, αφανίζομαι, καταστρέφομαι, σε Ευρ.· εξαφανίζομαι, χάνομαι μαζί με όλα μου τα υπάρχοντα, εξολοθρεύομαι, σε Αριστοφ.

ἔκ-φθίνω, [ι], σε γ' ενικ. Παθ. υπερσ., ἐξέφθίτο οἶνος νηῶν, ὅλο το κρασί είχε καταναλωθεῖ ἔξω από τα καράβια, είχε εξαφανιστεῖ από τα καράβια, σε Ομήρ. Οδ.· γ' πληθ. Παθ. παρακ. ἐξέφθινται, ἔχουν ολοκληρωτικά αφανιστεῖ, εντελῶς καταστραφεῖ, σε Αισχύλ.

ἔκ-φιλῶ, μέλ. -ήσω, φιλῶ εγκάρδια, φιλῶ στο στόμα, θερμοφιλῶ, σε Ανθ.

ἔκφλαυρίζω, Αττ. ἀντί ἐκφασιλίζω, σε Πλούτ.

ἔκ-φλέγω, μέλ. -ξω, πυρπολῶ, κατακαίω, σε Αριστοφ.

ἔκ-φοβέω, μέλ. -ήσω, τρέπω σε φυγή, εκφοβίζω, τρομάζω, σε Αισχύλ., Πλάτ. κ.λπ.· τὸ ἐκφοβῆσαι, ἔτσι ὥστε να προξενήσει φόβο, σε Θουκ.· ἐκφ. τινὰ ἐκ δεμνίων, σε Ευρ. — Παθ., εἶμαι πάρα πολύ φοβισμένος, τρομαγμένος, φοβάμαι πολύ, με αιτ., σε Σοφ.

ἔκ-φοβος, -ον, τρομοκρατημένος, έντρομος, σε Κ.Δ.

ἔκ-φοινίσσω, μέλ. -ξω, κατακοκκινίζω, καταματώνω, σε Ευρ.

ἐκ-φοιτάω, Ιων. -έω, μέλ. -ήσω, **1.** βγαίνω έξω συνεχώς, έχω τη συνήθεια να βγαίνω έξω, σε Ηρόδ., Ευρ. **2.** λέγεται για πράγματα, διαδίδομαι, γίνομαι αντικείμενο εμπορίου, σε Πλούτ.

ἐκφορά, ἡ (ἐκφέρω), **I.** μεταφορά νεκρού προς ταφή, σε Αισχύλ., Αριστοφ. **II.** (από Παθ.) λέγεται για άλoγα, φυγή, διαφυγή, τρέξιμο, σε Ξεν.

ἐκ-φορέω, μέλ. -ήσω, = ἐκφέρω· **1.** μεταφέρω, κομίζω νεκρό για ταφή, σε Ομήρ. Οδ. — γενικά, μεταφέρω προς έξω, σε Ηρόδ. — Μέσ., φέρνω κάτι έξω μαζί με εμένα, Ευρ. κ.λπ. — Παθ., κινούμαι προς τα εμπρός, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** βγάζω εντελώς έξω, εξάγω, εξορύσσω, δεν αφήνω καθόλου υπολείμματα, λέγεται για χώμα που εξορύσσεται από ένα χαντάκι, σε Ηρόδ. **3.** Παθ., ρίχνoμαι στη στεριά, ξεβράζομαι στη στεριά, στον ιδ.

ἐκφόριον, τό (ἐκφέρω), πληρωμή ανάλογη προς την παραγωγή, σοδειά (έγγειος φόρος), ενοικίαση, εκμίσθωση, δασμός, ο φόρος της δεκάτης (επί των αγροτικών προϊόντων), σε Ηρόδ.

ἐκφορος, -ον (ἐκφέρω),· **I. 1.** αυτός που μπορεί να εξαχθεί, εξαγώγιμος, σε Αριστοφ. **2.** αυτός που μπορεί να γίνει γνωστός ή να κοινολογηθεί, να δημοσιοποιηθεί, σε Ευρ. **II.** Ενεργ., αυτός που έχει προετοιμαστεί να ξεβοτανίσει, να ξεχορτασιάσει, όπως κάνει ο κηπουρός με τα βλαβερά, επιβλαβή αγριόχορτα, σε Αισχύλ.

ἐκ-φορτίζομαι, Παθ., πουλιέμαι ως εξαγώγιμο προϊόν, απαγάγομαι, προδίδομαι, σε Σοφ.

ἐκ-φράζω, μέλ. -σω, απαριθμώ, εξιστορώ, αφηγούμαι, διηγούμαι, περιγράφω, εκθέτω, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἐκφρᾶσις, -εως, ἡ, περιγραφή με λόγια, εξιστόρηση, σε Λουκ.

ἐκ-φρέω (βλ. [εἰσφρέω](#)), α΄ πληθ. ποιητ. παρατ. ἐξεφρείομεν, μέλ. -φρήσω, αόρ. α΄ -έφρησα· αφήνω κάποιον να διαρρεύσει προς τα έξω, βγάζω έξω, σε Ευρ., Αριστοφ.

ἐκ-φροντίζω, μέλ. Αττ. -ῖδῶ, συλλογίζομαι, σκέπτομαι, βρίσκω, ανακαλύπτω, επινοώ, Λατ. excogitare, σε Ευρ., Αριστοφ. κ.λπ.

ἐκ-φρων, -ον, γεν. -ονος (φρήν), παράφρων, παράλογος, παρανοϊκός, ανόητος, άμυαλος, σε Δημ.· επίσης, αυτός που βρίσκεται σε ένθεη μανία, ενθουσιώδης, λέγεται για ποιητές, σε Πλάτ.

ἐκφυγγάνω, = ἐκφεύγω, σε Αισχύλ.

ἐκφῦγον, Επικ. αντί ἐξέφυγον, αόρ. β΄ του ἐκφεύγω.

ἐκ-φϋλάσσω, μέλ. -ζω, φυλάω με προσοχή, προσέχω, σε Σοφ., Ευρ.

ἐκ-φυλλο-φορέω, μέλ. -ήσω, καταδικάζω με φύλλα, χρησιμ. από την Αθηναϊκή βουλήν, η οποία γνωμοδοτούσε πάνω σε φύλλα ελιάς, σε Αισχίν.

ἐκ-φϋλος, -ον (φυλή), αυτός που βρίσκεται εκτός φυλής, ξένος, μεταφ. αλλόφυλος, αλλοεθνής, παράξενος, αλλόκοτος, αφύσικος, ασυνήθης, σε Πλούτ.

ἐκφϋναι, απαρ. αορ. β΄ του ἐκφύω.

ἐκ-φϋσάω, μέλ. -ήσω, σβήνω με φύσημα, ξεφυσώ, ποταμός ἐκφυσᾷ μένος, εκχύνει, διοχετεύει τη δύναμή του, σε Αισχύλ.· μεταφ., ἐκφ. πόλεμον, ανάβω τον πόλεμο από μία σπίθα, σε Θεόκρ.

ἐκ-φϋσιάω, ποιητ. αντί ἐκφυσάω, σε Αισχύλ.

ἐκ-φύω, μέλ. -ύσω [ῶ]· **I. 1.** δημιουργώ από κάποιον άλλο, γεννώ, λέγεται για το αρσενικό, σε Σοφ. κ.λπ. **2.** για το θηλυκό μεταφράζεται ως κυοφορώ, κουβαλώ, στον ιδ.· επίσης, μεγαλώνω ένα φυτό, σε Δημ. **II.** Παθ., με παρακ. και Ενεργ. αόρ. β΄, γεννιέμαι από κάποιον, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. κ.λπ.· *λάλημα ἐκπεφυκός*, φλύαρος, ομιλητικός εκ φύσεως, στον ιδ.

ἐκ-φωνέω, μέλ. -ήσω, φωνάζω, κραυγάζω, αναφωνώ, σε Πλούτ.

ἐκ-χᾶλάω, μέλ. -άσω [ᾶ], χαλαρώνω, ξεφεύγω, ξελασκάρω, ξεχαλινώνω, τίτινος, σε Ανθ.

ἐκ-χαλινώω, μέλ. -ώσω, αφαιρώ τα χαλινάρια, σε Πλούτ.

ἐκ-χαυνόω, μέλ. -ώσω, ξιπάζω, «παραφουσκώνω», κάνω κάποιον ματαιόδοξο και αλαζόνα, σε Ευρ.

ἐκ-χέω, μέλ. -χεῶ, αόρ. α' ἐξέχεα, Επικ. ἔκχευα, Μέσ. ἐκχευάμην· **I. 1.** χύνω ἔξω, αδειάζω, ιδίως λέγεται για υγρά, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ. κ.λπ.· μεταφ. (σε Μέσ.), ἐκχεύατ' ὁἱστούς, τα βέλη του ξεχύθηκαν, σε Ομήρ. Οδ. **2.** λέγεται για λέξεις, σε Αισχύλ. κ.λπ. **3.** χύνω κάτι ἔξω όπως το νερό, σπαταλώ, ξοδεύω, στον ιδ. κ.λπ. **II.** Παθ., γ' πληθ. υπερσ. ἐξεκέχυντο, συγκοπτ. Επικ. αορ. β' ἐξέχυτο ή ἔκχυτο, μτχ. ἐκχύμενος [ῥ]· **1.** χύνω ἔξω, ξεχύνομαι ή εκρέω, αναπηδώ, λέγεται ιδίως για υγρά, σε Όμηρ.· μεταφ. λέγεται για πρόσωπα, στον ιδ.· γενικά, εξαπλώνομαι, ξεχύνομαι, σε Ομήρ. Οδ. **2.** χύνομαι όπως νερό, ξεχνιέμαι, λησμονιέμαι, σε Θεόγν., Πλάτ. **3.** παραδίδομαι σε κάποιο πάθος, σε κάποια ευχαρίστηση, είμαι περιχαρής, ευχαριστιέμαι υπερβολικά, σε Αριστοφ.· ἐκχ. γελῶν, ξεσπώ, εκρήγνυμαι, ξεσπώ σε γέλια, σε Ανθ. **4.** κείμαι, βρίσκομαι, είμαι ξαπλωμένος νοχελικά, στον ιδ.

ἐκ-χορεύω, μέλ. -σω, αλαλάζω — Μέσ., μεταπηδώ, σε Ευρ.

ἐκ-χράω, μέλ. χρήσω, αόρ. β' ἐξέχρην· **I.** χρησιμοδοτώ, διακηρύσσω, ανακοινώνω, σε Σοφ. **II.** αρκώ, επαρκώ, σε Ηρόδ.· απρόσ. όπως το ἀποχρᾶ, με απαρ., κῶς βασιλεῖ ἐκχρήσει; με ποιο τρόπο θα τον ικανοποιήσει; πώς θα τον ευχαριστηθεί; στον ιδ.

ἐκ-χρηματίζομαι, αποθ., αποσπώ χρήματα, εισπράττω εισφορές, φορολογώ, τινα, σε Θουκ.

ἐκχύμενος[ῥ], μτχ. Επικ. Παθ. αορ. β' του ἐκχέω.

ἐκχύτης[ῥ], -ου, ὁ (ἐκχέω), άσωτος, αυτός που διασπαθίζει, σπαταλά, κατατρώγει, σε Λουκ.

ἔκχυτο, γ' ενικ. Επικ. Παθ. αορ. β' του ἐκχέω.

ἔκχυτος, -ον (ἐκχέω), αυτός που έχει ξεχυθεί, απεριόριστος, σκορπισμένος, ακράτητος, σε Ανθ.

ἐκ-χώννυμαι, παρακ. -κέχωσμαι, αόρ. α' ἐξεχώσθην — Παθ., υψώνομαι πάνω σε ανάχωμα ή γήλοφο μέσω της συσώρευσης χώματος, σε Ηρόδ.

ἐκ-χωρέω, μέλ. -ήσω· **1.** βγαίνω ἔξω και απομακρύνομαι, αναχωρώ, μεταναστεύω, σε Ηρόδ. **2.** διαφεύγω, ξεφεύγω, εκτοπίζομαι από τη θέση μου, ἐξεχώρησεν ἐξ ἄρθρων, εκτοπίστηκε, εξαρθρώθηκε, στον ιδ. **3.** δίνω βήμα, εκχωρώ, σε Σοφ., Ευρ.

ἐκ-ψύχω[ῥ], μέλ. -ζω, παραδίδω το πνεύμα μου, ξεψυχώ, σε Κ.Δ.

ἐκών, ἐκοῦσα, ἐκόν, **1.** πρόθυμος, θεληματικός, εθελούσιος, αυτός που έχει ελεύθερη προαίρεση, πρόθυμος, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** επίτηδες, σκόπιμα, εκούσια, ἐκωνήμάρτανε φωτός, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ. **3.** στον πεζό λόγο, ἐκὼν εἶναι ή ἐκών, όσο εξαρτάται από τη δική μου θέληση, κυρίως με άρνηση, σε Ηρόδ., Πλάτ.

ἐλάα, Αττ. αντί ἐλαία.

ἐλάαν, Επικ. αντί ἐλᾶν, απαρ. ενεστ. του ἐλάω· επίσης, απαρ. Επικ. μέλ. του ἐλαύνω.

ἐλαία, Αττ. ἐλάα[ᾱ], ή, **I.** ελαιόδεντρο, Λατ. olea, η ελιά, σε Όμηρ. κ.λπ.· λέγεται ότι είχε δημιουργηθεί από τη θεά Αθηνά κατά τη διάρκεια της διαμάχης της με τον Ποσειδώνα, σε Ηρόδ., Σοφ.· φέρεσθαι ἐκτὸς τῶν ἐλαῶν, τρέχω μακρύτερα από τις ελιές, οι οποίες βρίσκονταν στο τέρμα του

αθηναϊκού ιπποδρόμου, δηλ. πηγαίνω πολύ μακριά, σε Αριστοφ. **II.** ο καρπός του ελαιόδεντρου, στον ιδ.

ἐλαιήεις, -εσσα, -εν, σπαρμένος με ελαιόδεντρα, κατάφυτος με ελιές, σε Ανθ. **ἐλαιηρός, -ή, -όν,** ελαιώδης, λιπαρός, λαδερός, αυτός που είναι φτιαγμένος από λάδι, σε Ανθ.

ἐλαῖνεος, -α, -ον, = το επόμ., σε Ομήρ. Οδ.

ἐλαῖνος, -η, -ον (ἐλαία), κατασκευασμένος από ξύλο ελιάς, σε Όμηρ.

ἐλαιο-λόγος, Αττ. **ἐλαο-, -ον (λέγω),** αυτός που μαζεύει ελιές, σε Αριστοφ.

ἐλαιον, τό (ἐλαία), ελαιόλαδο, λάδι από ελιά, Λατ. oleum, olivum, σε Όμηρ.

ἐλαιο-πώλης, -ου, ό (πωλέομαι), αυτός που πουλά λάδι, λαδέμπορος, σε Δημ.

ἐλαιος, ό (ἐλαία), άγρια ελιά, αγριελιά, κότινος, Λατ. oleaster, σε Σοφ.

ἐλαιο-φόρος, Αττ. **ἐλαο-φόρος, -ον,** αυτός που φέρει, παράγει ελιές, σε Ευρ.

ἐλαιο-φυής, -ές (φύω), κατάφυτος με ελαιόδεντρα, σε Ευρ.

ἐλαιό-φύτος, -ον, κατάφυτος με ελαιόδεντρα, φυτεμένος με ελιές, σε Αισχύλ.

ἐλαῖς, -ίδος, ή (ἐλαία), ελαιόδεντρο, Αττ. πληθ. ἐλάδες, σε Αριστοφ.

ἐλαιών, -ώνος, ό (ἐλαία), ελαιώνας, Λατ. olivetum· το Όρος των Ελαιών, ο Ελαιώνας, σε Κ.Δ.

ἐλ-ανδρος, -ον (ἐλεῖν), αυτή που καταστρέφει τους άντρες, λέγεται για την Ελένη, σε Αισχύλ.

ἐλαολόγος, ἐλαοφόρος, βλ. **ἐλαιο-**.

ἐλάσσα, Επικ. αντί ἤλασα, αόρ. α΄ του ἐλαύνω· Ιων. γ΄ ενικ. ἐλάσασκε — Ιων. γ΄ πληθ. ευκτ. ἐλασαῖατο.

ἐλασᾶς, ό, άγνωστο πτηνό, σε Αριστοφ.

ἐλάσειω (ἐλαύνω), εφετικό, θέλω να προελάσω, σε Λουκ.

ἐλάσιαή, = ἔλασις, επιδρομή, καταδίωξη, παρέλαση ιππικού, σε Ξεν.

ἐλάσί-βροντος, -ον, (ἐλαύνω, βροντή), αυτός που έχει εκσφενδονιστεί, εξακοντιστεί, εκτοξευτεί, εξαπολυθεί σαν βροντή, σε Αριστοφ.

ἐλάσις, -εως, ή (ἐλαύνω), 1. απέλαση, εξορία, σε Θουκ. **2.** (ενν. στρατού), πορεία, εκστρατεία, σε Ηρόδ.· επέλαση ιππικού, σε Ξεν.· (ενν. ἵππου), παρέλαση ιππικού, στον ιδ.

ἐλασσα, Επικ. αντί ἤλλασσα, αόρ. α΄ του ἐλαύνω.

ἐλασσόω, Αττ. -ττώ, αόρ. α΄ ἡλλάττωσα — Παθ., μέλ. ἐλασσωθήσομαι, ομοίως και σε Μέσ. τύπο ἐλασσώσομαι· αόρ. α΄ ἡλασσώθην, -ττώθην· **I.**

ελαττώνω, σμικρύνω, μειώνω, λιγοστεύω, περιορίζω, κατεβάζω, χαμηλώνω, υποβιβάζω, σε Ρήτ.· με γεν., αφαιρώ από κάποιον, σε Θουκ. **II.** Παθ., **1.**

απόλ., γίνομαι μικρότερος, ελαττώνομαι, ζημιώνομαι, υποτιμώμαι, στον ιδ.·

επίσης, παίρνω λιγότερα από αυτά που δικαιούμαι, παραχωρώ, αφήνω κατά μέρος τα δικαιώματά μου ή τα προνόμιά μου, στον ιδ. **2.** με δοτ. πράγμ., έχω το χειρότερο από κάποιου πράγματος, αποδεικνύομαι κατώτερος, τινι, σε κάτι, στον ιδ., Ξεν. **3.** με γεν. προσ., είμαι σε μειονεκτική θέση σε σχέση με κάποιον άλλο, σε Δημ.

ἐλάσσων, Αττ. -ττων, -ον, γεν. -ονος· I. 1. μικρότερος, λιγότερος, σχημ. από το ἐλαχύς (με υπερθ. ἐλάχιστος, βλ. αυτ.), αλλά χρησιμεύει ως συγκρ. του μικρός, σε Ομήρ. Ιλ.· ἔλασσον ἔχειν, είμαι σε χειρότερη μοίρα, τινί, σε Ηρόδ., Δημ.· ομοίως και, ἐλάττω γίνεσθαι, σε Αριστοφ. **2.** με γεν. προσ., χειρότερος, κατώτερος, υποδεέστερος, σε Θουκ. κλπ.· αλλά με γεν. πράγμ., όπως το ἥσσων, αυτός που είναι υποταγμένος σε κάτι, σε Ξεν. **3.** ουδ. με προθ., περι ἐλάσσονος ποιεῖσθαι, θεωρώ κάτι μικρότερης σημασίας, σε Ηρόδ.· παρ' ἐλάττον ἡγεῖσθαι, σε Πλάτ.· δι' ἐλάττονος, σε μικρότερη απόσταση, από Θουκ. **II.** λέγεται για αριθμό, λιγότεροι στον αριθμό, οί ἐλάσσονες, αυτοί που

μειονεκτούν σε αριθμό, σε Ηρόδ., Θουκ. **III.** ουδ. ἔλασσον ως επίρρ., λιγότερο, σε Αισχύλ. κ.λπ.

ἐλαστρέω, Επικ. και Ιων. αντί ἐλαύνω, οδηγώ προς τα μπρος, ωθώ, σπρώχνω, σε Ομήρ. Ιλ. · ἐλ.τινά, καταδιώκω, επιτίθεται, πέφτω ορμητικά, λέγεται για τις Ερινύες, σε Ευρ. — Παθ. λέγεται για πλοία, κινούνται προς τα μπρος μέσω κωπηλασίας, κωπηλατούμαι, σε Ηρόδ.

ἐλάσω[ᾱ], μέλ. του ἐλαύνω.

ἐλᾶτέον, ρημ. επίθ. του ἐλάω, ἐλαύνω, αυτό που πρέπει να ιππευθεί, σε Ξεν.

ἐλάτη[ᾱ], ἢ, **I.** ἐλατο, Λατ. pinus picea, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** κουπί, σε Όμηρ. ·

επίσης, πλοίο, λέμβος, βάρκα, όπως το Λατ. abies, σε Ευρ.

ἐλᾶτήρ, -ῆρος, ὁ (ἐλάω, ἐλαύνω), I. οδηγός αλόγων, αρματηλάτης, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ. **II.** είδος πίτας, ψωμί με πλατύ σχήμα, φραντζόλα, σε Αριστοφ.

ἐλᾶτήριος, -ον (ἐλαύνω), αυτός που καταδιώκει, επιτίθεται με ορμή και μανία, με γεν., σε Αισχύλ.

ἐλάτινος[ᾱ], Επικ. **εἰλάτινος, -η, -ον (ἐλάτη)**, αυτός που είναι από ξύλο ἐλατου, Λατ. abiegnus, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ. · φτιαγμένος από ἐλατο ἢ πευκόξυλο, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ.

ἐλάττωμα, -ατος, τό (ἐλαττώω), μειονέκτημα, ελάττωμα, αδυναμία, σε Δημ.

ἐλάττων, -ελαττώω, Αττ. αντί ἐλάσσων, ἐλασσόω.

ἐλαύνω (ἐλάω, βλ. αυτ.), μέλ. ἐλάσσω [ᾱ], Επικ. ἐλάσσω και ἐλώω, Αττ. ἐλῶ, αόρ. α' ἤλασσα, Επικ. ἔλασσα και ἔλασσα, Ιων. γ' ενικ. ἐλάσασκεν· παρακ.

ἐλήλακα, υπερσ. ἐληλάκειν — Παθ., αόρ. α' ἤλαθην [ᾱ], μεταγεν. ἤλασθην,

παρακ. ἐλήλαμαι· γ' ενικ. υπερσ. ἤλήλατο, Επικ. ἐλήλατο· γ' πληθ. ἤλήλαντο,

Επικ. ἐληλέδατ'. **I. 1.** Ριζική σημασία, θέτω σε κίνηση, κάνω κάτι να κινηθεί

προς τα μπρος, κινώ, σπρώχνω, οδηγώ, λέγεται για την καθοδήγηση κοπαδιών, σε Όμηρ. · ομοίως στον Μέσ. αόρ. ἤλασάμην, σε Ομήρ. Ιλ. · συχνά λέγεται για ἄρματα, οδηγώ προς τα μπρος, στο ίδ., σε Ηρόδ. · επίσης, ἐλ.

ἵππον, τον ιππεύω, στον ίδ. · ἐλ. νῆα, οδηγώ το καράβι μπροστά

κωπηλατώντας, σε Ομήρ. Οδ. · **α)** με αυτή τη σημασία η αιτ. παραλείφθηκε και το ρήμα έγινε αμτβ., βρίσκομαι σε ἄρμα, το οδηγώ, μάστιξεν δ' ἐλάαν (ενν.

ἵππους), τους χτύπησε με το μαστίγιο για να ξεκινήσουν, σε Ομήρ. Ιλ. · βῆ δ'

ἐλάαν ἐπὶ κύματα, προχώρησε με ορμή αντίθετα στα κύματα, στο ίδ. · διὰ

νύκτα ἐλάαν, προχωρά, ταξιδεύει κατά τη διάρκεια της νύχτας, σε Ομήρ. Οδ. ·

ιππεύω, σε Ηρόδ. κ.λπ. · προελαύνω, στον ίδ. · κωπηλατώ, σε Ομήρ. Οδ. **β)** με αυτή την αμτβ. σημασία συνοδεύεται ενίοτε από αιτ. τόπου, γαλήνην ἐλαύνειν,

να πλέεις σε γαλήνια, ήρεμη θάλασσα, δηλ. στην επιφάνειά της, στο ίδ. ·

ἐλαύνειν δρόμον, να τρέχεις σε αγώνα δρόμου, σε Αριστοφ. **2.** οδηγώ μακριά,

όπως το ἀπελαύνω, λέγεται για κλεμμένα ζώα, σε Όμηρ., Ξεν. · ομοίως και σε

Μέσ., σε Όμηρ. **3.** διώχνω, εκτοπίζω, εκβάλλω, σε Ομήρ. Ιλ., Τραγ. **4.** οδηγώ,

φέρνω σε έσχατο σημείο, οδηγώ στα άκρα, ἄδην ἐλώωσι πολέμοιο, θα τον

βασανίσουν μέχρι να κορεσθεί από τον πόλεμο, σε Ομήρ. Ιλ. · ἄδην ἐλάαν

κακότητος, θα τον καταδιώξουν μέχρι το σημείο που είναι αναγκαίο, σε Ομήρ.

Οδ. · έπειτα σε Αττ., καταδιώκω, κατατρέχω, προσβάλλω, επιτίθεται,

βασανίζω, καταπιέζω, σε Σοφ. κ.λπ. **5.** αμτβ. σε εκφράσεις όπως, ἐς τοσοῦτον

ἤλασαν, το προχώρησαν μέχρι αυτού του σημείου, (όπου πρέπει να

συμπληρωθεί το πρᾶγμα), σε Ηρόδ. · απ' όπου, προβαίνω, προχωρώ,

επέρχομαι, σε Ευρ., Πλάτ. **II.1** πλήττω, χτυπώ, ἐλάτησιν πόντον ἐλαύνοντες,

πρβλ. Λατ. remis impellere, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** πλήττω με όπλο, αλλά όχι με

βλήμα, στο ίδ. · με διπλή αιτ., τὸνμὲν ἔλασ' ὦμον, τον χτύπησε, τον έπληξε, τον

τραυμάτισε, τον πλήγωσε πάνω στον ώμο, στο ίδ. · χθόνα ἤλασε μετώπῳ,

χτύπησε στο έδαφος με το μέτωπό του, σε Ομήρ. Οδ. **3.** διαπερνώ, *δόρυ διὰ στήθεσφιν ἔλασσε*, σε Ομήρ. Ιλ.· και σε Παθ., διέρχομαι, διαπερνιέμαι, στο ίδ. **III.** με μεταφ. σημασίες: **1.** χτυπώ με σφυρί, σφυροκοπώ, σφυρηλατώ, Λατ. *ducere*, σφυρηλατώ μέταλλο, σε Ομήρ. Ιλ.· *περὶ δ' ἔρκος ἔλασσε κασσιτέρου*, κατασκεύασε τριγύρω ένα φράχτη από σφυρηλατημένο κασσίτερο, στο ίδ. **2.** τραβώ γραμμή τείχους ή τάφρου, Λατ. *ducere murum*, σε Όμηρ. κ.λπ.· *τείχος ἐς τὸν ποταμὸν τοὺς ἀγκῶνας ἐλήλათαι*, οι γωνίες του τείχους φθάνουν μέχρι τον ποταμό, σε Ηρόδ.· *ὄγμον ἐλαύνειν*, δημιουργώ αυλακιά ή χωματοσήκωμα στο θέρισμα ή στο δρεπάνισμα, σε Ομήρ. Ιλ.· *ὄρχον ἀμπελίδος ἐλ.*, τραβώ, δημιουργώ σειρά από αμπέλια, δηλ. τα φυτεύω στη σειρά, σε Αριστοφ. **3.** *κολῶν ἐλαύνειν*, παρατείνω τον καυγά, τη λογομαχία, διαπληκτίζομαι, καβγαδίζω, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐλαφα-βόλος, -ον, Δωρ. αντί *ἐλαφη-βόλος*.

ἐλάφειος, -ον (ἔλαφος), αυτός που ανήκει σε ελάφι, ελαφίσιος, *ἐλ. κρέα*, κυνήγι, κρέας ελαφιού, σε Ξεν.

ἐλάφη-βολία, ή, κυνήγι ελαφιού, σε Σοφ.

Ἐλάφηβολιών, -ῶνος, ό, ο ένατος μήνας του Αττικού έτους, κατά τη διάρκεια του οποίου γιορτάζονταν τα Ελαφηβόλια, και αντιστοιχούσε στο τελευταίο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου και στο πρώτο του Απριλίου, σε Θουκ.

ἐλάφη-βόλος, -ον (ἔλαφος, βάλλω), αυτός που τοξεύει, κυνηγά ελάφια, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.

ἐλάφο-κτόνος, -ον (κτείνω), αυτός που σκοτώνει ελάφια, σε Ευρ.

ἐλάφος, ό και ή, ελάφι, είτε αρσενικό, είτε θηλυκο, ελαφίνα, σε Ομήρ. Ιλ.· *κραδίην ἐλάφοιο (ἔχων)*, αυτός που έχει καρδιά ελαφιού, δηλ. ο δειλός, στο ίδ.

ἐλάφος-σοΐα, ή (σεύω), κυνήγι ελαφιών, σε Ανθ.

ἐλαφρία, ή, ελαφρότητα, έλλειψη σοβαρότητας, μωρία, ανοησία, ελαφρομυαλιά, σε Κ.Δ.

ἐλαφρός, -ά, -όν (ἐ-λαφ-ρός = Λατ. *lev-is*)· I. 1. ελαφρύς στο ζύγισμα, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Αττ.· *επίρρ.*, ελαφρά, ζωηρά, εύθυμα, σε Ομήρ. Οδ. **2.** υποφερτός, καθόλου φορτικός, εύκολος, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐλαφρόν (έστι)*, είναι ελαφρύ, εύκολο, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *ἐν ἐλαφρῷ ποιεῖσθαι τι*, κάνω κάτι εύκολο, σε Ηρόδ. **II.** αυτός που κινείται εύκολα, ελαφρός, ευκίνητος, γρήγορος, σβέλτος, Λατ. *agilis*, σε Όμηρ., Αισχύλ.· *ἐλαφρὰ ἡλικία*, η ηλικία της δραστήριας, ενεργητικής νεότητας, σε Ξεν.· *οί ἐλαφροί*, οι στρατιώτες που φέρουν ελαφρύ οπλισμό, Λατ. *levis armatura*, στον ίδ. **III.** ελαφρόμυαλος, απερίσκεπτος, ανόητος, σε Ευρ.

ἐλαφρύνω[ῶ], κάνω κάτι ελαφρύ, ελαφρώνω, σε Βάβρ.

ἐλάχιστος[ῶ], -η, -ον, υπερθ. του *ἐλαχύς*, συγκρ. *ἐλάσσων*· **I. 1.** ο πιο μικρός, μικρότατος, *οὐκέλ.*, σε Ύμν. Ομηρ., Ηρόδ. κ.λπ.· *ἐλάχιστου λόγου*, ελάχιστης σημασίας, στον ίδ.· *περὶ ἐλάχιστου ποιεῖσθαι*, σε Πλάτ. **2.** λέγεται για χρόνο, βραχύτατος, συντομότατος, *δι' ἐλάχιστου* (ενν. *χρόνου*), σε Θουκ.· *δι' ἐλάχιστης βουλῆς*, με πολύ λίγη σκέψη ή μελέτη, στον ίδ. **3.** λέγεται για αριθμό, πολύ λίγος, σε Πλάτ. **II.** *τὸ ἐλάχιστον, τοῦλάχιστον, τουλάχιστον*, το λιγότερο, σε Ηρόδ., Ξεν. κ.λπ.· *επίσης ἐλάχιστα*, σε Θουκ., Πλάτ. **III.** υπάρχει επίσης ένας νέος συγκρ. *ἐλαχιστότερος*, μικρότερος από τον ελάχιστο, σε Κ.Δ. **ἐλαχύς, ἐλάχεια** (όχι *-εΐα*), **-ύ**, μικρός, βραχύς, σύντομος, λίγος· Επικ. θετικός βαθμός από όπου σχηματίζονται τα *ἐλάσσων, ἐλάχιστος*, σε Ύμν. Ομηρ.· πρβλ. [λάχεια](#).

ἐλάω, αρχ. τύπος του ἐλαύνω, Επικ. απαρ. ἐλάαν (το οποίο είναι επίσης μέλ.), σε Όμηρ. γ' πληθ. παρατ. ἔλων, σε Ομήρ. Οδ.

ἔλδομαι, Επικ. **ἐέλδομαι**, μόνο σε ενεστ. και παρατ., επιθυμώ, ποθώ να κάνω κάτι, με απαρ., σε Όμηρ. με γεν., λαχταρώ, επιθυμώ διακαώς κάτι, στον ίδ. με αιτ., επιθυμώ, ποθώ, στον ίδ. — ως Παθ., νῦν τοι ἐελδέσθω πόλεμος, ας είναι τώρα ο πόλεμος ευπρόσδεκτος, σε Ομήρ. Ιλ.

ἔλδωρ, συναντάται μόνο στον Επικ. τύπο **ἐέλδωρ**, τό, ευχή, λαχτάρα, επιθυμία, πόθος, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.

ἐλεαίρω, = ἐλεέω, λυπούμαι, τινά, σε Όμηρ., Αριστοφ.

ἐλεᾷς, ό, είδος κουκουβάγιας, σε Αριστοφ.

ἐλεγεία, ή, ελεγεία, ποίημα γραμμένο σε δίστιχα, σε Πλούτ.

ἐλεγείον, τό (ἔλεγος), **I.** δίστιχο που αποτελείται από εξάμετρο και πεντάμετρο στίχο, το μέτρο της ελεγείας, σε Θουκ. **II.** σε πληθ. ἐλεγεία, τά, ελεγειακό ποίημα, επίγραμμα, σε Πλάτ. κ.λπ. ομοίως και σε ενικ., σε Πλούτ. ἐλέגעυ, Δωρ. αντί ἐλέγου, β' ενικ. Παθ. παρατ. του λέγω.

ἐλεγκτήρ, -ήρος ή **ἐλεγκτής**, -οῦ, ό, αυτός ο οποίος επιρρίπτει ευθύνες ή τις αναζητά, τῶν ἀποκτεινάντων, σε Αντιφ.

ἐλεγκτικός, -ή, -όν (ἐλέγχω), λέγεται για πρόσωπα, αυτός που συνηθίζει την κατά αντιπαράσταση εξέταση του αντιδίκου, εξεταστικός, ἐλεγκτικός· επίρρ., -κῶς, σε Ξεν.

ἐλεγμός, ό, = ἔλεγξις, σε Κ.Δ.

ἐλεγξί-γᾶμος, -ον, αυτός που αποδεικνύει την πίστη της συζύγου του, σε Ανθ.

ἐλεγξις, -εως, ή = ἔλεγχος, ό, καταδίκη, επίκριση, ἔλεγχος, απόδειξη, σε Κ.Δ.

ἔλεγος, ό, θρηνητικό ἄσμα, θρήνος· αρχικά χωρίς να αναφέρεται σε κάποιο μέτρο, στη συνέχεια με αναφορά πάντα σε εξάμετρους και πενταμέτρους εκ περιτροπής, σε Ευρ. κ.λπ.

ἐλεγχείη, ή, όνειδος, ντροπή, ατιμία, ύβρη, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐλεγχής, -ές, αυτός που είναι άξιος ντροπής, επονειδιστος· λέγεται για στρατιώτες, δειλός, άνανδρος, σε Ομήρ. Ιλ.· ανώμ. υπερθ., ἐλέγχιστος, στο ίδ.

ἔλεγχος, τό (ἐλέγχω), όνειδος, ντροπή, ατιμία, ύβρις, εξύβριση, ατίμωση, σε Όμηρ.· λέγεται για άνδρες, κάκ' ἐλέγχεα, ποταπές, άθλιες κατηγορίες για το δικό σου όνομα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἔλεγχος, ό (ἐλέγχω), η κατά αντιπαράσταση εξέταση αντιδίκου, αποδεικτικό μέσο, δοκιμασία, σχολαστική έρευνα, ἔχειν ἔλεγχον, κάτι επιδέχεται ανασκευή, σε Ηρόδ., Θουκ.· ἔλ. διδόναι τοῦ βίου, να λογοδοτώ για την ζωή μου, σε Πλάτ.· εἰς ἔλ. πίπτειν, καταδικάζομαι, σε Ευρ.· οἱ περὶ Πανσανίαν ἔλ., οι αποδείξεις με τις οποίες αυτός καταδικάστηκε, σε Θουκ.

ἐλέγχω, μέλ. ἐλέγζω, αόρ. α' ἤλεγξα — Παθ., μέλ. ἐλεγχθήσομαι, αόρ. α' ἠλέγχθην, παρακ. ἐλήλεγμαι· **I.** ατιμάζω, ντροπιάζω, μῦθον ἔλ., μεταχειρίζομαι το λόγο με περιφρόνηση, σε Ομήρ. Ιλ.· ἔλ. τινά, κάνω, φέρνω κάποιον σε ντροπή, ντροπιάζω, σε Ομήρ. Οδ. **II. 1.** εξετάζω κατά αντιπαράσταση, ανακρίνω, ερωτώ, με σκοπό την ανασκευή ή την απόδειξη, επικρίνω, κατηγορώ, σε Ηρόδ., Αττ.· με αιτ. και απαρ., κατηγορώ κάποιον για κάποια πράξη, σε Ευρ. — Παθ., καταδικάζομαι, σε Ηρόδ., Ξεν. κ.λπ. **2.** λέγεται για επιχειρήματα, αναιρώ, ανασκευάζω, αποδεικνύω κάτι εσφαλμένο, αντικρούω, αποκρούω, ανατρέπω, σε Αισχύλ., Δημ.· απόλ., φέρνω πειστική απόδειξη, σε Ηρόδ.· μεταγεν., αποδεικνύω, Λατ. arguere, σε Θουκ.

ἐλέειν, Επικ. αντί ἐλεῖν, απαρ. αορ. β' του αἰρέω.

ἐλεεινός, -ή, -όν, σε Αττ. ποιητές **ἐλεεινός** (ἔλεος), **I. 1.** αυτός που βρίσκει έλεος, που είναι άξιος ελέου ή που κινεί το συναίσθημα του οίκτου, της

συμπόνοιας, αξιοθρήνητος, θλιβερός, σε Όμηρ. κ.λπ.· *ἐλαινὸς εἴσορᾶν*, θλιβερός στην όψη, σε Αισχύλ.· *ἐλαινὸν ὄρᾳς*, εσὺ φαίνεσαι αξιοθρήνητος, σε Σοφ.· *ἐσθῆτ' ἐλαινήν*, σε Αριστοφ.· *ποιῶν ἑαυτὸν ὡς ἐλεεινότατον*, σε Δημ. **2.** αυτός που δείχνει οίκτο, συμπονετικός, *ἐλ. δάκρυον*, δάκρυ θλίψης, σε Ομήρ. Οδ.· *οὐδὲν ἐλεεινόν*, κανένα αἶσθημα οίκτου, σε Πλάτ. **II.** *ἐπίρρ. ἐλεεινῶς*, σε Αττ. ποιητές, *ἐλεεινῶς*, αξιοθρήνητα, θλιβερά, σε Σοφ.· *πληθ. ουδ., ἐλεεινά* ως *ἐπίρρ., Ομήρ. Ιλ.*

ἐλέεω, παρατ. *ἡλέουν*, μέλ. -*ήσω*, αόρ. *ἀ' ἡλέησα* (ἔλεος)· **1.** ὅπως το *ἐλεαίρω*· λυπάμαι κάποιον, τον οικτίζω, με αιτ., σε Ομήρ. Οδ., Αττ. — Παθ., συμπονοῦμαι, οικτίζομαι, δέχομαι οίκτο ή έλεος, σε Πλάτ. **2.** *απόλ., αισθάνομαι οίκτο, λύπη*, σε Αριστοφ.

ἐλεημοσύνη, ή, οίκτος, συμπάθεια, έλεος· βοήθεια στους φτωχούς, φιλανθρωπία, Αγγλ. *alms* = ελεημοσύνη (η οποία δημιουργήθηκε από παραφθορά και σύντμηση της ελλ. λέξης), σε Κ.Δ. κ.λπ.

ἐλεήμων, -ον, γεν. -**ονος** (ἐλέεω), σπλαχνικός, πονόψυχος, συμπονετικός, σε Ομήρ. Οδ., Δημ.

ἐλεητύς, -ύος, ή, Ιων. αντί *ἔλεος*, ευσπλαχνία, οίκτος, σε Ομήρ. Οδ.

Ἐλείθυια, ή, ποιητ. αντί *Εἰλείθυια*.

ἐλεῖν, απαρ. αορ. β' του *αἰρέω*.

ἐλεινός, -ή, -όν, σε Αττ. ποιητές αντί *ἐλεεινός*.

ἐλειο-βάτης[ᾱ], -ου, ὁ (βαίνω), αυτός που περπατά στο βάλτο, αυτός που έχει ως κατοικία έλος, σε Αισχύλ.

ἔλειος, -ον η -α, -ον (ἔλος)· **1.** αυτός που προέρχεται από έλος, βάλτο ή λιβάδι· *ἔλ. δάπεδον*, η επιφάνεια των λιβαδιών, σε Αριστοφ. **2.** αυτός που φυτρώνει ή κατοικεί, διαμένει σε βάλτο, σε Αισχύλ., Θουκ.

ἔλεκτο, συγκοπτ. Επικ. Παθ. αορ. β' του *λέγω*, είπε, εξέθεσε τα γεγονότα.

ἐλελεῦ ή διπλό *ἐλελεῦ ἐλελεῦ*, πολεμική ιαχή, κραυγή, σε Αριστοφ.· γενικά, οποιαδήποτε κραυγή, σε Αισχύλ.

ἐλελήθεε, Ιων. αντί *ἐλελήθει*, Επικ. γ' ενικ. υπερσ. του *λανθάνω*.

ἐλελίζω (Α), Επικ. επιτετ. τύπος του *ἐλίσσω*, αόρ. *ἀ' ἐλέλιξα*, συγκοπτ. Παθ.

αόρ. β' *ἐλέλικτο*· **I. 1.** περιστρέφω, στριφογυρίζω, σε Ομήρ. Οδ. **2.**

συναθροίζω, συνάζω, συγκεντρώνω στρατιώτες, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., *οἱ δ' ἐλελίχθησαν*, στο ίδ. **3.** γενικά, κάνω κάτι να τρέμει ή να σείεται, στο ίδ. — Παθ., τρέμω, τρεμουλιάζω, τρεμοσβήνω, στο ίδ. **II.** Μέσ. και Παθ., κινούμαι κουλουριαστά, ελικοειδώς ή στριφογυριστά, λέγεται για φίδι· κάνω ελιγμούς, στο ίδ.

ἐλελίζω (Β), αόρ. *ἀ' ἡλέλιξα* (*ἐλελεῦ*)· σηκώνω, εγείρω, υψώνω την ιαχή του πολέμου, σε Ξεν.· γενικά, υψώνω δυνατή φωνή, σε Ευρ. — Μέσ., λέγεται για το αηδόνι, κελαηδῶ λυπητερά, στον ίδ.· με αιτ., *Ἴτυν ἐλελιζαμένην*, θρηνολογεί για τον Ἴτυ, σε Αριστοφ.

ἐλέλικτο, γ' ενικ. Επικ. Παθ. αόρ. β' του *ἐλελίζω (Α)*.

ἐλελίχθην, Παθ. αόρ. *ἀ' του ἐλελίζω (Α)*.

ἐλελί-χθων, -ον (ἐλελίζω Α), αυτός που σείει, τραντάζει τη γη, σε Σοφ.

ἐλελόγγχειν, υπερσ. του *λαγχάνω*.

ἐλέ-ναυς, ή (*ἐλεῖν*), αυτή που καταστρέφει, αφανίζει τα πλοία, επίθ. της Ελένης, σε Αισχύλ.

ἐλεό-θρεπτος, -ον (ἔλος, τρέφω), αυτός που τρέφεται σε έλος, ελόβιος.

ἐλεόν, *ἐπίρρ., ὅπως το ἐλεεινόν*, ελεεινά, άθλια, σε Ησίοδ.

ἐλεός, ὅ, το τραπέζι του μαγειρίου, της κουζίνας, τραπέζι πάνω στο οποίο τεμαχίζονταν το κρέας, μπουφές, ντουλάπι κουζίνας, σε Όμηρ.· επίσης, **ἐλεόν, τό**, σε Αριστοφ.

ἔλεος, ὅ, Ι. οίκτος, ἔλεος, συμπάθεια, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ.· *ἔλ. τινος*, ἔλεος για..., σε Ευρ.· σε Κ.Δ. επίσης, *ἔλεος, τό. ΙΙ.* κάτι που είναι άξιο συμπάθειας, πράγμα άξιο οίκτου, σε Ευρ.

ἐλέ-πολις, ποιητ. **ἐλέ-πτολις, -ι, -εως (ἐλεῖν)**, αυτή που καταστρέφει, κυριεύει πόλεις, επίθ. της Ελένης, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἐλέσθαι, απαρ. Μέσ. αορ. β' του *αἰρέω*.

ἐλετός, -ή, -όν (ἐλεῖν), αυτός που μπορεί να κυριευθεί, να συλληφθεί, να πληχθεί, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐλευθερία, Ιων. **-ίη, ἥ (ἐλεύθερος)**,· **1.** ανεξαρτησία, ελευθερία, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.· *δι' ἐλευθερίας μόλις ἐξῆλθες*, δηλ. *μόλις ἐλευθερώθης*, σε Σοφ.

2. ανεξαρτησία, απελευθέρωση, σε Πλάτ.

ἐλευθέριος, -α ἢ -ος, -α, -ον· Ι. 1. α) αυτός που μιλά ή ενεργεί ως ελεύθερος άνθρωπος, που έχει ελεύθερο πνεύμα, ελεύθερη βούληση, ελεύθερος στους τρόπους, συγγενές προς το *ἐλεύθερος*, όπως το Λατ. *liberalis* προς το *liber*, σε Πλάτ., Ξεν. **β)** αυτός που δίνει κάτι απλόχερα, ανοιχτοχέρης, μεγαλόψυχος, γενναϊόδωρος, στον ίδ. **2.** λέγεται για ενασχολήσεις, αυτές που αρμόζουν, που πρέπει σ' έναν ελεύθερο άνδρα, γενναίες, ευγενικές· *τὸ ἐλευθέριον = ἐλευθεριότης*, στον ίδ. **3.** λέγεται για εμφάνιση, αβρῆ, ευγενική,

αριστοκρατική, στον ίδ. **ΙΙ.** *Ζεὺς Ἐλευθέριος*, Δίας ο Ελευθερωτής, σε Ηρόδ.

ἐλευθεριότης, -ητος, ἥ, ευγένεια, αρχοντιά, γενναιοδωρία, σε Πλάτ.

ἐλευθερό-παις, ὅ, ἥ, αυτός που έχει ελεύθερα παιδιά, δηλ. ελεύθερος άνδρας, σε Ανθ.

ἐλευθερο-πρεπής, -ές (πρέπω), αυτός που ταιριάζει, πρέπει σε ελεύθερο άνδρα, σε Πλάτ.

ἐλεύθερος, -α, -ον ἢ -ος, -ον (ἐ-λεύθερ-ος = Λατ. liber)· Ι. 1. ελεύθερος, αντίθ. προς το *δοῦλος· ἐλεύθερον ἡμαρ*, η ημέρα της ελευθερίας, της απελευθέρωσης, σε Ομήρ. Ιλ.· *κρητῆρ ἐλεύθερος*, κρατήρας, ποτήρι του οποίου το περιεχόμενο πίνονταν στο όνομα της ελευθερίας, στο ίδ.· λέγεται για πρόσωπα, σε Ηρόδ., Αττ.· *τὸ ἐλ.*, η ελευθερία, σε Ηρόδ.· με γεν., ελεύθερος ή απαλλαγμένος από κάτι, σε Τραγ. **2.** λέγεται για πράγματα, ελεύθερος, ανοικτός σε όλα, ανεμπόδιστος, απαρακώλυτος, σε Ξεν. **ΙΙ.** όπως το *ἐλευθέριος*, αυτός που ταιριάζει σε ελεύθερο άνδρα, ελεύθερος, ειλικρινής, ευθύς, άδολος στους τρόπους, σε Ηρόδ., Αττ. — επίρρ. *ἐλευθέρως εἶπεῖν*, σε Ηρόδ., Σοφ.

ἐλευθερο-στομέω, μέλ. -ήσω (στόμα), μιλά ελεύθερα, με θάρρος, με παρρησία, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἐλευθερ-ουργός, -όν (*ἔργω), αριστοκρατικός, ευγενής, αγέρωχος, αλαζονικός, λέγεται για άλογο, σε Ξεν.

ἐλευθερόω, μέλ. -ώσω (ἐλεύθερος)· 1. ελευθερώνω, απελευθερώνω, αποδεσμεύω, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.· *ἐλ. τὸν ἔσπλουν*, ελευθερώνω την είσοδο, σε Θουκ.· *ἐλευθεροῖ στόμα*, κρατά τη γλώσσα του ελεύθερη, δηλ. δεν δεσμεύει τον εαυτό του μιλώντας, σε Σοφ.· ελευθερώνω από κατηγορία, αθώνω, *τινά*, σε Ξεν. — Παθ., ελευθερώνομαι, σε Ηρόδ. **2.** με γεν., ελευθερώνω, απολύω, απαλλάσσω, σε Ευρ.· ομοίως και, *ἐλευθεροῦντες ἐκ δρασμῶν πόδα*, αποτρέποντάς τους από το να το βάζουν στα πόδια, στον ίδ. **ἐλευθέρωσις, -εως, ἥ**, ελευθέρωση, απαλλαγή, λύτρωση, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἐλευθερωτής, -οῦ, ὁ, αυτός που ελευθερώνει, απελευθερωτής, σωτήρας, σε Λουκ.

Ἐλευσίνιος, -α, -ον, αυτός που κατάγεται ή προέρχεται από την Ελευσίνα, σε Ομηρ. Ὑμν., Ηρόδ. κ.λπ.

Ἐλευσίς, -ῖνος, ἡ, Ελευσίνα, αρχαία πόλη της Αττικής, αφιερωμένη στη Δήμητρα και στην Περσεφόνη, σε Ομηρ. Ὑμν. κ.λπ. — επιρρ., **Ἐλευσῖνι**, στην Ελευσίνα, σε Ανδοκ., Ξεν. κ.λπ. · **Ἐλευσινῶδε**, επίρρ. προς την Ελευσίνα, στον ἰδ. · **Ἐλευσινόθεν**, από την Ελευσίνα, σε Λυσ. κ.λπ.

ἔλευσις, -εως, ἡ, άφιξη, ερχομός· γέννηση του Ιησού Χριστού, σε Κ.Δ. **ἐλεύσομαι**, μέλ. του ἔρχομαι.

ἐλεφαίρομαι, μτχ. αορ. α' ἐλεφηράμενος, Επικ. αποθ., **I.** εξαπατώ με άδειες, κενές, μάταιες, φρούδες ελπίδες, λέγεται για τα απατηλά, ψεύτικα όνειρα που έρχονται μέσω της ελεφάντινης πύλης (ἐλέφας), σε Ομήρ. Οδ. · γενικά, εξαπατώ, βλάπτω, πληγώνω, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** καταστρέφω, σε Ησίοδ.

ἐλεφαντ-άρχης, -ου, ὁ, αρχηγός, διοικητής σώματος ἱλης ελεφάντων που έχουν πάνω τους αναβάτες, σε Πλούτ.

ἐλεφαντίνεος, -α, -ον, = το επόμ., σε Ανθ.

ἐλεφάντινος, -η, -ον (ἐλέφας), από ελεφαντόδοντο, φιλντισένιος, Λατ. eburneus, σε Αριστοφ.

ἐλεφαντό-δετος, -ον, διακοσμημένος με φίλντισι, δεμένος με ελεφαντοστό, σε Αριστοφ.

ἐλεφαντό-κωπος, -ον (κώπη), αυτός που έχει ελεφάντινη λαβή, σε Λουκ.

ἐλεφαντο-μάχια, ἡ (μάχη), μάχη ελεφάντων, σε Πλούτ.

ἐλεφαντό-πους, ὁ, ἡ, αυτός που έχει ελεφάντινα, φιλντισένια πόδια, σε Λουκ.

ἐλέφας, -αντος, ὁ · I. ελέφαντας, σε Ηρόδ. **II.** χαυλιόδοντας ελέφαντα, ελεφαντόδοντο (τουρκ. φίλντισι), σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.

ἔλῃ, γ' ενικ. υποτ. αορ. β' του αἰρέω· επίσης, με Επικ. τύπο **ἔλῃαι**, β' ενικ. υποτ. Μέσ. αορ. β'.

ἐλήλᾱκα, ἐλήλαμαι, Ενεργ. και Παθ. παρακ. του ἐλαύνω.

ἐλήλεγμαι, Παθ. παρακ. του ἐλέγχω.

ἐληλέδατο, Επικ. γ' πληθ. Παθ. υπερσ. του ἐλαύνω.

ἐλήλιγμαι, Παθ. παρακ. του ἐλίσσω.

ἐλήλῡθα, Επικ. **εἰλήλουθα**, παρακ. του ἔρχομαι.

ἐλήφθην, Παθ. αόρ. α' του λαμβάνω.

ἐλθεῖν, Επικ. ἐλθέμεναι, ἐλθέμεν, απαρ. αορ. β' του ἔρχομαι.

ἐλίγδην, επίρρ. (ἐλίσσω), σπειροειδώς, τυλιχτά, κουλουριαστά, σε Αισχύλ.

ἔλιγμα, -ατος, τό (ἐλίσσω), μπούκλα, κατσαρά, σγουρά μαλλιά, σε Ανθ.

ἐλιγμός, ὁ (ἐλίσσω), περιτύλιγμα, κουλούριασμα, σπειροειδής κίνηση, περιστροφή, όπως αυτή του Λαβυρίνθου, σε Ηρόδ., Ξεν.

ἐλῖκο-βλέφαρος, -ον (βλέφαρον), αυτός που έχει γυριστά βλέφαρα, που έχει ζωηρό βλέμμα, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἐλῖκο-δρόμος, -ον, αυτός που τρέχει στριφογυριστά, κυκλικός, περιστροφικός, ελικοειδής, σε Ευρ.

ἐλῖκο-ειδής, ποιητ. **εἰλικ-, -ές (εἶδος)**, αυτός που έχει σχήμα ἑλικά ή σπείρας, φιδωτός, σε Πλούτ.

ἐλικτός, -ῆ, -όν (ἐλίσσω) · I. γυριστός, στριφογυριστός, συνεστραμμένος, στριφτός, πλεγμένος, σε Ὑμν. Ομηρ., Σοφ. · ἐλ. κύτος, κιβώτιο με τροχούς από κάτω, σε Ευρ. · **σῶριγξ περὶ χεῖλος ἐλικτά**, κινείται γρήγορα, σε Θεόκρ. **II.** μεταφ., διεστραμμένος, ασαφής, σκοτεινός, στριμμένος, ύπουλος, σε Ευρ.

Ἑλικών, -ῶνος, ὁ, ο Ελικώνας, ὄρος της Βοιωτίας (η κατοικία των Μουσών), σε Ησίοδ.

Ἑλικωνιάδες (ενν. *παρθένοι*), *αἱ*, οι κάτοικοι του ὄρους Ελικώνα, οι Μούσες, σε Ησίοδ.· ομοίως και, *Νύμφαι Ἑλικωνίδες*, σε Σοφ.

ἐλίκ-ωψ, -ωπος, ὁ, η, θηλ. **ἐλικῶπις, -ιδος**, αυτός που έχει ζωηρά και έξυπνα μάτια, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐλίνυω· μέλ. -*ύσω* [ῥ], αόρ. α' *ἐλίνυσα*· **1.** είμαι σε αργία, σχολάω, αναπαύομαι, ησυχάζω, τεμπελιάζω, σε Ηρόδ., Αισχύλ. **2.** με μτχ., σταματώ από την εργασία ή εγκαταλείπω την εργασία μου, στον ιδ.

ἐλιξ, -ίκος, ὁ, ἡ (ἐλίσσω), επίθ., συνεστραμμένος, στριφτός, γυριστός, στριφογυριστός· λέγεται για βόδια, είτε για τα στριφτά, ελικοειδή κέρατα είτε για το ελικοειδές βάδισμά τους, σε Όμηρ. κ.λπ.· μεταγεν., *ἐλικά ἀνὰ χλόαν*, πάνω στο μπερδεμένο χορτάρι, σε Ευρ.

ἐλιξ, ποιητ. εἰλιξ, -ίκος, ἡ (ἐλίσσω), οτιδήποτε έχει σπειροειδές, ελικοειδές σχήμα· **1.** βραχιόλι ή σκουλαρίκι, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** συστροφή, περιδίνηση, στροβιλισμός, περιστροφή, *ἐλικες στεροπῆς*, λάμπεις, σπινθηρισμοί δισχιδούς αστραπής, σε Αισχύλ. **3.** ἐλικας αμπελιού, σε Ευρ.· κισσού, στον ιδ. **4.** μπούκλα, σγουρά μαλλιά, σε Ανθ. **5.** περιέλιξη, σπείρα φιδιού, το κουλούριασμά του, σε Ευρ.

ἐλιξό-κερως, -ωτος, ὁ, ἡ, αυτός που έχει ελικοειδή κέρατα, σε Ανθ.

ἐλίπον, αόρ. β' του *λείπω*.

ἐλίσσω, Επικ. απαρ. -*έμεν*· Ιων. **εἰλίσσω**· μέλ. *ἐλίζω*, αόρ. α' *εἰλιξα* — Παθ., αόρ. α' *εἰλίχθην*, παρακ. *εἰλιγμαί*, Ιων. γ' πληθ. *εἰλίχατο*· γ' ενικ. υπερσ.

εἰλικτο (εἶλω)· **I. 1.** περιστρέφω, στρέφω το ἄρμα γύρω από τη γωνία, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως λέγεται και για το ἄρμα της Ημέρας, σε Αισχύλ., Ευρ.· *ἐλ. κόνιν*, απλώνω κυματιστά τη στροβιλιζόμενη σκόνη, σε Αισχύλ.· *ἐλ. δίνας*, λέγεται για τον Εύριπο, σε Ευρ.· *ἐλ. βλέφαρα*, στον ιδ. **2.** χρησιμοποιείται για κάθε γρήγορη, ορμητική κίνηση, ιδίως κυκλωτικής μορφής, *ἐλ.πλάταν*, χειρίζομαι το κουπί με σβελτάδα, σε Σοφ.· *ἐλ. πόδα*, περπατώ γρήγορα, γοργοπερπατώ, σε Ευρ.· *ἀπόλ.*, χορεύω, στον ιδ. **3.** τυλίγω, περιτυλίγω, κλώθω, όπως το μαλλί γύρω από τη ρόκα, σε Ηρόδ., Ευρ. **4.** μεταφ., στριφογυρίζω στο μυαλό μου, περιστρέφω, σε Σοφ.· *ἐλ. λόγους*, μεταχειρίζομαι πανούργα, πονηρά λόγια, σε Ευρ. **II.** Παθ. και Μέσ., περιστρέφομαι, περιδινίζομαι, στρέφομαι, γυρίζω προς τον κόλπο, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για φίδι, συσπειρώνομαι, κουλουριάζομαι, στον ιδ.· λέγεται για βλήμα, περιστρέφομαι, στρίβω στον αέρα, στο ιδ. **2.** στρέφομαι εδώ κι εκεί, περιφέρομαι, στριφογυρίζω, στο ιδ.· επίσης όπως το Λατ. *versari*, είμαι συνεχώς απασχολημένος με κάτι, στο ιδ. **3.** περιδινίζομαι, στριφογυρίζω κατά την ὄρηση, σε Ευρ. **4.** Μέσ. με Ενεργ. σημασία, στροβιλίζω, περιστρέφω, όπως η σφεντόνα ή θηλειά, σε Ομήρ. Ιλ. **5.** *τὰς κεφαλὰς εἰλίχατο μίτρησι*, έχουν τα κεφάλια τους τυλιγμένα με σαρίκια, σε Ηρόδ.

ἐλί-τροχος, -ον (ἐλίσσω), αυτός που περιστρέφει τον τροχό, σε Αισχύλ.

ἐλιφθεν, Αιολ. αντί *ἐλείφθησαν*, γ' πληθ. Παθ. αορ. α' του *λείπω*.

ἐλί-χρῦσος, ὁ, αναρριχώμενο φυτό με κίτρινο ἄνθος ή καρπό όπως του κρόκου, σε Θεόκρ.

ἐλκαίνω (ἐλκος), έχω ἔλκος, είμαι πληγωμένος, σε Αισχύλ.

έλκεσί-πεπλος, -ον, αυτός που φορά ένδυμα με μακριά ουρά, πέπλο που κυλιέται και σύρεται κάτω, σε Ομήρ. Ιλ.

έλκεσί-χειρος, -ον, αυτός που τραβά το χέρι, σε Ανθ.

έλκε-χίτων[ι], -ωνος, ό, αυτός που σέρνει πίσω του μακρύ χιτώνα, σε Ομήρ. Ιλ.

έλκέω, μέλ. -ήσω, επιτετ. αντί έλκω, τραβώ δυνατά, τραβώ βίαια, σπαράζω, ξεσχίζω, σε Ομήρ. Ιλ.· ασκώ βία σε κάποιον, επιχειρώ επίθεση, σε Ομήρ. Οδ.

έλκηδόν, επίρρ., τραβώντας ή συρτά, σε Ησίοδ.

έλκηθμός, ό (έλκέω), απαγωγή, ανδραποδισμός, αιχμαλωσία, σε Ομήρ. Ιλ.

έλκημα, -ατος, τό (έλκέω), αυτό που είναι σχισμένο σε κομμάτια, λεία, σπάραγμα, βορά, σε Ευρ.

έλκητήρ, -ήρος, ό, αυτός που σύρει, που τραβά, σε Ανθ.

έλκῆτον, γ' δυϊκ. υποτ. του έλκω.

έλκο-ποιέω, μέλ. -ήσω, προξενώ πληγές ή τραύματα· μεταφ., ξύνω παλιές πληγές, ανακινώ περασμένα λυπηρά ζητήματα, σε Αισχίν.

έλκο-ποιός, -όν (ποιέω), αυτός που έχει τη δύναμη να προξενεί πληγές, σε Αισχύλ.

έλκος, -εος, τό (έλκω)· **I. 1.** πληγή, τραύμα, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ. **2.** πληγή με φλεγμονή, πύον, έλκος υδρου, φαρμακερή δαγκωματιά από φίδι, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για έλκη από λοιμώδεις νόσους, σε Θουκ. **II.** μεταφ., πληγή, καταστροφή, σε Αισχύλ., Σοφ.

έλκόω, μέλ. -ώσω (έλκος), πλήττω σοβαρά, κομματιάζω, ξεσχίζω, σπαράζω, σε Ευρ.· μεταφ., έλκ. φρένας οίκους, στον ιδ.

έλκτέον, ρημ. επίθ. του έλκω, αυτό που πρέπει να τραβηχθεί, σε Πλάτ.

έλκτικός, -ή, -όν (έλκω), αυτός που έλκει, που τραβά, ελκυστικός, σε Πλάτ.

έλκύδριον, τό, υποκορ. του έλκος, μικρό δερματικό τραύμα, σε Αριστοφ.

έλκυστάζω, θαμιστικό του έλκω, σέρνω εδώ κι εκεί, τραβολογώ, σε Ομήρ. Ιλ.

έλκυστέος, -α, -ον, ρημ. επίθ. του έλκω, αυτός που μπορεί να συρθεί, να τραβηχτεί, σε Ξεν.

έλκω· παρατ. *είλκον*, Επικ. *έλκον*· μέλ. *έλξω*, αόρ. β' *είλκῡσα* (όπως αν προερχόταν από το *έλκύω*)· μεταγεν. *είλξα*, ποιητ. *έλξα*, παρακ. *είλκῡκα* — Παθ., μέλ. *έλκυσθήσομαι*, αόρ. α' *είλκύσθην*, παρακ. *είλκυσμαι*, Ιων. *έλκυσμαι*·

I. 1. τραβώ, σύρω, σέρνω, Λατ. *traho*, με την έννοια της δύναμης, *ποδός έλκε*, άρχισε να σέρνει (το νεκρό σώμα) από το πόδι, σε Ομήρ. Ιλ.· καθέλκω, τραβώ πλοία προς τη θάλασσα, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για μουλάρια, σύρω ένα άρμα, στο ιδ.· σύρω το άροτρο μέσα στον αγρό, οργώνω, στο ιδ. **2.** σύρω ξοπίσω μου, σε Ομήρ. Ιλ.· *πέδας έλκ*, αυτός ο οποίος σέρνει τα δεσμά ξοπίσω του, σε Ηρόδ. **3.** σχίζω σε κομμάτια, σπαράζω, στον ιδ., σε Ευρ. — Μέσ., *έλκεσθαι χαίτας*, ξεριζώνω τα μαλλιά κάποιου, σε Ομήρ. Ιλ. **4.** τεντώνω τόξο, σε Όμηρ. κ.λπ. **5.** τραβώ το ξίφος μου, σε Σοφ.· και σε Μέσ., τραβώ το σπαθί κάποιου, σε Ομήρ. Ιλ. **6.** *έλκ. ιστία*, ανεβάζω, υψώνω ή τραβώ πάνω τα πανιά, σε Ομήρ. Οδ. **7.** σηκώνω ψηλά τη ζυγαριά ως αντίβαρο, έτσι ώστε να ισοσταθμιστούν τα ζύγια, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** μετά τον Όμηρ., με διαφόρους τρόπους: **1.** τραβώ κουπί, κωπηλατώ, σε Ηρόδ. **2.** σύρομαι, κλητεύομαι στο δικαστήριο, σε Αριστοφ.· σύρω εδώ κι εκεί, τραβολογώ, ιδίως με ασελγείς, έκφυλες, πρόστυχες προθέσεις, σε Δημ. κ.λπ. **3.** τραβώ πάνω ή ανέλκω, σε Ηρόδ.· λέγεται για ανθρώπους που πίνουν, πίνω με μεγάλες ρουφηξιές, πίνω απνευστί, πίνω μονορρούφι, σε Ευρ. κ.λπ.· *έλκ. μαστόν*, θηλάζω, βυζαίνω, στον ιδ. **4.** *έλκ. βίοτον, ζόαν*, ζω, διάγω άθλια, κοπιαστική ζωή, στον ιδ.· *παρασύρω*, τραβώ κάποιον, παρατείνω πληκτικά, ανιαρά, σε Ηρόδ.· *κόρδακα*

ἐλκύσαι, ορχούμαι με επιμηκ. μετρικά βήματα, σύρω το χορό, σε Αριστοφ. **5.** ἔλκω προς τον εαυτό μου, προσελκύω, σε Ηρόδ. κ.λπ. **6.** ἔλκ. σταθμόν, σύρω προς τα κάτω την πλάστιγγα, τη ζυγαριά, δηλ. ζυγίζω τόσο πολύ, στο ιδ.· ἀπόλ., τὸ δ' ἂν ἐλκύσῃ, όσο βαρύνει, στο ιδ. **7.** ἐλκύσαι πλίνθους, όπως το Λατ. ducere, να κατασκευάζεις τούβλα, στον ιδ. **8.** Μέσ., ἔλκω πάνω μου, συσσωρεύω, μαζεύω, συγκεντρώνω πλούτη, σε Θέογν.

ἐλκῶδης, -ές (εἶδος), όμοιος με πληγή, ἐλκωτικός, γεμάτος πύον, σε Ευρ.

ἐλκωσις, -εως, ἡ (ἐλκῶ), σχηματισμός ἐλκους, σε Θουκ.

ἐλλαβον, Επικ. αντί ἔλαβον, αόρ. β' του λαμβάνω.

ἐλ-λαμπρύνομαι (ἐν, λαμπρύνω), Παθ., κερδίζω υπεροχή, διακρίνομαι, αναδεικνύομαι, διαπρέπω, σε Θουκ.

ἐλ-λάμπω, μέλ. -ψω (ἐν), φωτίζω εσωτερικά, λαμπρύνω· μεταφ. στη Μέσ., διακρίνομαι, υπερέχω, δοξάζομαι σε ή με κάτι, σε Ηρόδ.

Ἑλλάνιος, Δωρ. αντί Ἑλλήνιος.

Ἑλλᾶνο-δίκαι, -ων, οἱ, **I.** οι ἄρχοντες δικαστές, κριτές των Ολυμπιακών αγώνων, σε Πίνδ. **II.** στην Σπάρτη, στρατιωτικό δικαστήριο (στρατοδικείο) που δικάζει υποθέσεις διενέξεων μεταξύ συμμαχικών στρατευμάτων, σε Ξεν.

Ἑλλάς, -άδος, ἡ, η Ελλάδα· **1.** πόλη της Θεσσαλίας που ιδρύθηκε από τον Έλληνα, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** το μέρος της Θεσσαλίας στο οποίο κατοικούσαν οι Μυρμιδόνες, το οποίο καλούνταν και Φθιώτιδα, σε Όμηρ. **3.** η Βόρεια Ελλάδα, αντίθ. προς την Πελοπόννησο, σε Ομήρ. Οδ. **4.** μεταγεν., το κύριο όνομα της Ελλάδας, από τα νότια μέχρι την Ήπειρο και τη Θεσσαλία, σε Ησίοδ., Ηρόδ. κ.λπ. **II.** ως επίθ. με θηλ. ουσ., ελληνικός, στον ιδ. κ.λπ.

ἐλλαχον, Επικ. αντί ἔλαχον, αόρ. β' του λαγχάνω.

ἐλλέβορος, ό, ελλέβορος, Λατ. veratrum, βότανο που χρησιμοποιούνταν ως ειδικό φάρμακο κατά της τρέλας, πῖθ' ἐλλέβορον, πιες ελλέβορο, δηλ. είσαι παράφρων, είσαι τρελός, σε Αριστοφ. (άγν. προέλ.).

ἐλλεδᾶνός, ό (εἶλω), δεσμός, ταινία, σχοινί για το δέσιμο των σπαρτών σε δεμάτια, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐλ-λείπω, μέλ. -ψω (ἐν),· **I. 1.** αφήνω μέσα, εγκαταλείπω, αφήνω πίσω, σε Ευρ. **2.** αφήνω έξω, αποκλείω, αφήνω κάτι ανεκτέλεστο, απραγματοποίητο, Λατ. omitto, σε Σοφ. κ.λπ. **II. 1.** αμτβ., υστερώ, δεν επαρκώ, σε Ομηρ. Ύμν., Σοφ.· τὸ ἐλλείπον τῆς ἐπιστήμης, ἔλλειψη γνώσης, σε Θουκ. **2.** με γεν. πράγμ. όπως το δέω, έχω ανάγκη από κάτι, υπολείπομαι σε κάτι, έχω ἔλλειψη, σε Αισχύλ., Θουκ.· πολλοῦ ἐλλείπω, απέχω πολύ, είμαι μακριά από, σε Αισχύλ. **3.** με γεν. προσ., είμαι κατώτερος, υποδεέστερος κάποιου, σε Πλάτ. **4.** ακολουθ. από μή μαζί με απαρ., τί γὰρ ἐλλ. μὴ παραπαίειν, σε τί υπολείπεται της παραφροσύνης, σε Αισχύλ. **5.** με μτχ., οὐκ ἐλλείπει εὐχαριστιῶν, δεν αμελεί, δεν παραλείπει να ευχαριστήσει, παρά Δημ. **6.** λέγεται για πράγματα, είναι ανεπαρκές ή υστερεί σε..., με δοτ., σε Ξεν. **III.** Παθ., **1.** υπολείπομαι, μένω πίσω σε αγώνα δρόμου, σε Σοφ.· ξεπερνιέμαι, νικιέμαι, σε Ξεν. **2.** καθίσταμαι ανεπαρκής, υποδεέστερος, υπολείπομαι, μειονεκτώ, στον ιδ.

ἐλ-λεσχος, -ον (ἐν, λέσχη), αυτός που αποτελεί κοινό θέμα ομιλίας στις λέσχες, σε Ηρόδ.

Ἑλλην, -ηνος, ό, Έλληνας· **I. 1.** γιος του Δευκαλίωνα, σε Ησίοδ. **2.** οι Ἑλληνες του Ομήρ. είναι εκείνη η Θεσσαλική φυλή της οποίας ο Έλληνας ήταν ο φημισμένος αρχηγός (πρβλ. [Ἑλλάς I](#)), σε Ομήρ. Ιλ. **3.** μεταγεν., Ἑλληνες ήταν το κοινό όνομα για όλες τις Ελληνικές φυλές, αντίθ. προς το βάρβαροι, σε Ηρόδ. κ.λπ. **4.** έπειτα λέγεται για εθνικούς ή για ειδωλολάτρες ή

για χριστιανούς, αντίθ. προς τους *Ἑβραίους*, σε Κ.Δ. **II.** ως επίθ. = *Ἑλληνικός*, σε Θουκ. κ.λπ.· ακόμη και με θηλ. ουσ., σε Αισχύλ., Ευρ.

Ἑλληνίζω, μέλ. -σω· Παθ. αόρ. α΄ χωρίς αύξηση· μιλά ελληνικά, σε Πλάτ. — Παθ., *Ἑλληνισθῆναι τὴν γλῶσσαν*, εξελληνίζω την ομιλία και τη γλώσσα κάποιου, το να μαθαίνει Ελληνικά εξελληνίζω, σε Θουκ.

Ἑλληνικός, -ή, -όν (*Ἑλλην*), **I. 1.** ελληνικός, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** τὸ *Ἑλληνικόν*, οι Έλληνες περιληπτικά, σε Ηρόδ.· οι Έλληνες στρατιώτες, ο ελληνικός στρατός, σε Ξεν. **3.** τὰ *Ἑλληνικά*, η αφήγηση, η εξιστόρηση των ελληνικών ζητημάτων, σε Θουκ. **II.** αυτός που ανήκει ή ταιριάζει σε Έλληνες, σε Αριστοφ.· επίρρ. -κῶς, κατά τον ελληνικό τρόπο, σύμφωνα με τον ελληνικό τρόπο, σε Ηρόδ.

Ἑλλήνιος, -α, -ον, I. = το προηγ., σε Ηρόδ. κ.λπ. **II.** *Ἑλλήνιον*, τό, ο ναός των Ελλήνων στην Αίγυπτο, στον ιδ. **II.** *Ἑλλανία, ή* = *Ἑλλάς*, σε Ευρ.

Ἑλληνίς, Δωρ. **Ἑλλανίς, -ίδος, ή, I.** θηλ. του *Ἑλλην*, σε Αττ. **II.** *Ἑλληνίς* (ενν. *γυνή*), μία Ελληνίδα γυναίκα, σε Ευρ.

Ἑλληνιστής, -οῦ, ό (*Ἑλληνίζω*), αυτός που χρησιμοποιεί την ελληνική γλώσσα· δηλ., στην Κ.Δ. ένας Ελληνιστής, Ιουδαίος που μιλά ελληνικά.

Ἑλληνιστί, επίρρ., κατά τον ελληνικό τρόπο, στα ελληνικά, σε Λουκ.· *Ἑλλ. ζυνιέναι*, γνωρίζω, καταλαβαίνω ελληνικά, σε Ξεν.

Ἑλληνο-τάμιαι, -ων, οί, οι ταμίες, οι εισπράκτορες των Ελλήνων, δηλ. άρχοντες που έχουν οριστεί από τους Αθηναίους (477 π.Χ.) για την είσπραξη των συνεισφορών που κατέβαλαν οι ελληνικές συμμαχικές πόλεις-κράτη κατά τη διάρκεια των Περσικών πολέμων, σε Θουκ.

Ἑλλησποντιακός, -ή, -όν, αυτός που αναφέρεται στον Ελλήσποντο, σε Ξεν.· ομοίως και **Ἑλλησπόντιος, -α, -ον**, σε Ηρόδ., Ξεν.

Ἑλλησποντιάς, Ιων. -ίης (ενν. *άνεμος*), άνεμος που πνέει, που φυσά από τον Ελλήσποντο, δηλ. από Βορειο-Ανατολικά, σε Ηρόδ.

Ἑλλήσ-ποντος, ό, ο Ελλήσποντος ή η θάλασσα της Ἑλλης (θυγατέρας του Αθάμαντα, ο οποίος πνίγηκε εκεί μέσα)· στη σημερινή εποχή, τα Δαρδανέλλια, σε Όμηρ., Ηρόδ. κ.λπ.

έλ-λιμενίζω (έν, *λιμήν*), εισπράττω λιμενικούς φόρους.

έλλῒμενιστής, -οῦ, ό, εισπράκτορας λιμενικών φόρων, σε Δημ.

έλλῒπειν, απαρ. αόρ. β΄ του *έλλείπω*.

έλλῒπής, -ές (*έλλείπω*), Παθ., ανεπαρκής, ελλιπής, αναποτελεσματικός, σε Θουκ. κ.λπ.· επίσης με δοτ.· τὸ μὴ ἐπιχειρούμενον ἀεὶ έλλιπές ἦν τῆς δοκῆσεως, οτιδήποτε δεν επιχειρήθηκε ήταν ζημία για λογαριασμό τους, σε Θουκ.· τὸ έλλιπές, ανεπάρκεια, έλλειψη, παράλειψη, αποτυχία, στον ιδ.

έλλῒσάμην, Επικ. αντί *έλισάμην*, αόρ. α΄ του *λίσσομαι*.

έλλῒτάνευον, Επικ. αντί *έλιτ-*, παρατ. του *λιτανεύω*.

έλλόβιον, τό (έν, *λοβός*), αυτό που τοποθετείται στο λοβό του αυτιού, ενώτιο, σκουλαρίκι, Λατ. *inauris*, σε Λουκ.

έλ-λογέω (έν, *λόγος*), συνυπολογίζω, καταλογίζω, τεκμαίρω, σε Κ.Δ.

έλ-λόγιμος, -ον, αυτός που λογαριάζεται (έν *λόγω*), άξιος λόγου, σπουδαίος, ένδοξος, σε Ηρόδ., Πλάτ.

έλλοπιεύω (*έλλοψ*), αλιεύω, ψαρεύω, σε Θεόκρ.

έλλός ή έλλός, ό, νεαρό ελάφι, σε Ομήρ. Οδ.

έλλός, -ή, -όν, = *έλλοψ*, σε Σοφ.

έλ-λοχίζω (έν), στήνω ενέδρα, ενεδρεύω, παραφυλάω, παραμονεύω, σε Ευρ.· με αιτ., βρίσκομαι σε αναμονή, καιροφυλακτώ, σε Πλούτ.

έλλοψ, -οπος, άφωνος, βουβός, λέγεται για ψάρια, σε Ηρόδ.

ἐλ-λύχνιον, τό (ἐν, λύχνος), φιλίλι λάμπας, σε Ηρόδ.

ἐλξις, -εως, ἡ (ἐλκω), τράβηγμα, σύρσιμο, ἐλξη, ρούφηγμα, σε Πλάτ.

ἐλοΐμην, ευκτ. Μέσ. αορ. β' του αἰρέω.

ἐλοιμι, ευκτ. αορ. β' του αἰρέω.

ἐλον, ἐλόμην, Επικ. αντί εἰλ-, Ενεργ. και Μέσ. αόρ. β' του αἰρέω.

ἐλος, -εος, τό, χαμηλός τόπος κοντά σε ποτάμια, ελώδες, βαλτώδες λιβάδι, βούρκος, βάλτος, σε Όμηρ., Ηρόδ. κ.λπ.

ἐλοῦσα, I. μτχ. θηλ. αορ. β' του αἰρέω. II. ἔλουσα, αόρ. α' του λούω.

ἐλώσι, Επικ. αντί ἐλῶσι, γ' πληθ. μέλ. του ἐλαύνω.

ἐλπῖδο-δότης, -ου, ὁ, αυτός που δίνει ἐλπίδες, ο ἐλπιδοφόρος, σε Ανθ.

ἐλπίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, αόρ. α' ἤλπισα, παρακ. ἤλπισκα — Παθ., αόρ. α' ἡλπίσθην (ἐλπω)· I. προσδοκῶ, περιμένω, προσμένω, τι, σε Αισχύλ. κ.λπ.· με απαρ. μέλ. ή αορ., ἐλπίζω ή προσδοκῶ, σε Ηρόδ., Αττ. 2. λέγεται για άσχημα γεγονότα, προβλέπω, φοβούμαι, σε Σοφ. κ.λπ. 3. με απαρ. ενεστ. σημαίνει κάτι περισσότερο από το νομίζω, πιστεύω ότι, υποθέτω, θεωρώ ότι, φρονώ, σε Ηρόδ., Αττ. 4. με δοτ., έχω ἐλπίδα σε..., ἐλπίζω σε..., προσδοκῶ, τῇ τύχῃ, σε Θουκ.· εἷς τινα, ἐπί τινα, σε Κ.Δ.

ἐλπίς, -ίδος, ἡ (ἐλπω)· I. 1. ἐλπίδα, προσδοκία, σε Ομήρ. Οδ.· στον πληθ., πολλῶν ῥαγισσῶν ἐλπίδων, μετά το ναυάγιο πολλῶν ἐλπίδων, σε Αισχύλ.· με γεν. υποκ. και αντικ., Πελοποννησίων τὴν ἐλπίδα τοῦ ναυτικοῦ, η εναπόθεση ἐλπίδας των Πελοποννησίων στο ναυτικό τους, σε Θουκ. 2. αντικείμενο ἐλπίδας, στήριγμα, Ὁρέστης, ἐλπίς δόμων, σε Αισχύλ. II. υπόνοια, υποψία, φόβος, στον ιδ.

ἐλπω, I. μόνο σε ενεστ., κάνω κάποιον να ἐλπίζει, πάντας ἔλπει, τρέφει τους πάντες με ἐλπίδα, τους κάνει να ἐλπίζουν, σε Ομήρ. Οδ. II. Μέσ., ἔλπομαι, Επικ. ἐέλπομαι· γ' ενικ. παρατ. ἤλπετο, Επικ. επίσης ἔλπετο και ἐέλπ- παρακ. ἔολπα· γ' ενικ. υπερσ. ἐώλπει· 1. ἐλπίζω, προσδοκῶ, τρέφω ἐλπίδες, σε Όμηρ., Ηρόδ.· όπως το Αττ. ἐλπίζω, 2. περιμένω, αναμένω με ανησυχία, φοβούμαι, σε Όμηρ., Ηρόδ. 3. γενικά, νομίζω, θεωρώ, υποθέτω, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐλπωρή, ἡ, Επικ. τύπος του ἐλπίς, σε Ομήρ. Οδ.

ἐλσαι, απαρ. αορ. α' του εἶλω· ἔλσας, μτχ.

ἐλῶμα, -ατος, τό (ἐλύω), καλαπόδι ή στέλεχος, κορμός αρότρου, πάνω στον οποίο στερεωνόταν το υνί, Λατ. dent-ale, σε Ησίοδ.

ἐλῶτρον, τό (ἐλύω II)· I. 1. θήκη δόρατος, σε Αριστοφ. 2. το σώμα ως περικάλλυμα της ψυχής, σε Πλάτ. παρά Λουκ. II. μέρος για συγκέντρωση νερού, δεξαμενή, σε Ηρόδ.

ἐλύω, Αττ. ἔλῶω, κυλώ (πρβλ. [εἰλύω](#))· I. μόνο σε Παθ. αόρ. α' ἐπὶ γαῖαν ἐλύσθη, κύλησε στο έδαφος, στο χῶμα, σε Ομήρ. Ιλ.· προπάραιθε ποδῶν Ἀχιλλῆος ἐλυσθεῖς, κουβαριασμένος, κουλουριασμένος μπροστά στα πόδια του Αχιλλέα, στο ιδ.· ὑπὸ γαστέρ' ἐλυσθεῖς, αυτός που ζάρωσε, κουλουριασθηκε, διπλώθηκε κάτω από (την πίεση) της κοιλιάς, του στομαχιού, σε Ομήρ. Οδ. II. = εἰλύω, τυλίγω, περιτυλίγω, διπλώνω, περιβάλλω, καλύπτω, σε Απολλ. Ρόδ.

ἐλωρ, τό, μόνο σε ονομ. και αιτ. ενικ. και πληθ. (ἐλεῖν)· I. λάφυρο, λεία, κέρδος, αρπαγή, βορά, λέγεται για άταφα πτώματα, σε Όμηρ. II. στον πληθ., Πατρόκλοιο ἔλωρα, τιμωρία για το φόνο του Πατρόκλου, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐλώριον, τό, = το προηγ., σε Ομήρ. Ιλ.

ἐμᾶθον, αόρ. β' του μανθάνω.

ἐμάνην[ᾱ], αόρ. β' του μαίνομαι.

ἐμάρνατο, γ' ενικ. παρατ. του μάρναμαι.

ἐμᾶσάμην, αόρ. α΄ του *μαίομαι*.

ἐμαντοῦ, ἐμαντῆς, Ἰων. **ἐμεωντοῦ** (ή **ἐμουντοῦ**), -ῆς· αυτοπαθ. αντων. α΄ προσ., του εαυτού μου, εμού του ιδίου· χρησιμ. μόνο σε γεν., δοτ. και αιτ. ενικ., σε Όμηρ. κ.λπ.

ἐμβᾶ, Αττ. αντί *ἐμβηθι*, προστ. αορ. β΄ του *ἐμβαίνω*.

ἐμβάδιον[ᾱ], τό, υποκορ. του *ἐμβάς*, σε Αριστοφ.

ἐμβᾶδόν, επίρρ. (*ἐμβαίνω*), πεζή, περπατώντας, απ' την ξηρά, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐμ-βαίνω, μέλ. -βήσομαι, παρακ. -βέβηκα, ομηρ. *μτχ. βεβαώς*, αόρ. β΄ *ἐνέβην*, Επικ. γ΄ ενικ. *ἐμβη*, δυϊκ. *ἐμβητον* (έν)· **I. 1.** εισέρχομαι, μπαίνω, *μή τις ἐμβήη*, δεν αφήνω κανέναν να διεισδύσει, τον εμποδίζω (να αναμειχθεί), σε Ομήρ. Ιλ. **2.** προχωρώ μπροστά, προχωρώ, τρέχω γρήγορα, *ἐμβητον*, λέει στα άλογά του ο Αντίλοχος, στο ιδ.· *ἐμβα*, εμπρός, προχώρα, σε Ευρ. **3.** εισέρχομαι σε πλοίο, επιβιβάζομαι, μπαίνω, μπαρκάρω, σε Όμηρ. κ.λπ.· παρακ., έχω ιππεύσει, έχω καβαλικεύει, *ἐμβεβαώς ἵπποισι*, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης με αιτ., *Ἴλιον ἐμβεβώς*, σε Ευρ. **4.** πατώ πάνω σε κάτι, με δοτ., σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ. **5.** αναλαμβάνω, αρχίζω, επιχειρώ, *εἰς κίνδυνον*, σε Ξεν.· με αιτ., *ἐμβ. κέλευθον*, σε Ευρ., Πλάτ. **6.** σπανίως με γεν., πατώ πάνω σε κάτι, *γῆς ὄρων*, σε Σοφ. **7.** στους Ποιητές, με αιτ. του μέσου της κίνησης (πρβλ. [βαίνω](#) II. 3), *ἐμβήσει* (β΄ ενικ.) *πόδα*, σε Ευρ. **II. Μτβ.** σε αόρ. α΄ *ἐνέβησα*, παρεμβαίνω, διακόπτω, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ.· *ἐμβῆσαί τινα εἰς φροντίδα*, βάζω κάποιον σε έγνοιες, τον κάνω να ανησυχεί, σε Ηρόδ.

ἐμ-βάλλω, μέλ. -βάλλω, παρακ. -βέβληκα, αόρ. β΄ *ἐνέβαλλον* (έν)· **I. 1.** ρίχνω, ρίχνω μέσα, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· *ἐμβ. τινὰ εἰς τὸ δεσμοκτήριον*, ρίχνω κάποιον μέσα στη φυλακή, σε Δημ.· *ἐμβαλλε χεῖρα δεξιάν*, ως σημάδι, εγγύηση καλής πίστης, σε Σοφ. **2.** *ἐμβ. τινί τι θυμῶ*, βάζω κάτι μέσα στο μυαλό κάποιου, σε Όμηρ.· ομοίως και *ἐμβ. ἡμερον, μένος τινί*, στον ιδ.· *βουλὴν ἐμβ. περί τινος*, δίνω συμβουλή σε κάποιον για κάτι, συμβουλεύω, σε Ξεν. **3.** ρίχνω προς, πάνω ή εναντίον κάποιου, επιρίπτω, *νηϊ κεραυνόν*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐμβ. πληγὰς*, καταφέρνω, επιφέρω χτυπήματα, σε Ξεν.· *ἐμβ. πῦρ*, το χρησιμοποιώ, σε Θουκ.· μεταφ., *ἐμβ. φόβον τινί*, προξενώ φόβο σε κάποιον, Λατ. *incutere timorem*, σε Ηρόδ. **II. 1. α)** αμτβ. (ενν. *στρατόν*), πραγματοποιώ επιδρομή ή εισβολή, εισβάλλω, εφορμώ, στον ιδ. **β)** γενικά, συντρίβω, παραβιάζω, ξεσπώ, εκρήγνυμαι, ορμώ, εισορμώ, σε Αισχίν.· *ἐμβάλλωμεν εἰς ἄλλον λόγον*, σε Ευρ. **2.** χτυπώ, πλήττω, προσβάλλω πλοίο με το ἐμβολο, εξαπολύω επίθεση ή το εμβολίζω, με δοτ., σε Ηρόδ., Θουκ. **3.** *κώπη ἐμβάλλειν* (ενν. *χεῖρας*), τοποθετούμαι στο κουπί, Λατ. *incumbere remis*, σε Ομήρ. Οδ.· και το *ἐμβάλλειν* μόνο του, τραβώ κουπί δυνατά, σε Αριστοφ. **4.** λέγεται για ποταμό, αδειάζω, χύνομαι, εκβάλλομαι, σε Πλάτ. **III. 1.** Μέσ., πετώ κάτι που ανήκει σε άλλον, σε Δημ. **2.** μεταφ., *ἐμβάλλεσθαί τι θυμῶ*, το βάζω στο μυαλό του, το λαμβάνω υπ' όψιν, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** με γεν., *ἐμβάλλεσθε τῶν λαγῶν*, ριχτείτε πάνω στο κρέας του λαγού, σε Αριστοφ. **IV.** Παθ., λέγεται για πλοία, εξαπολύω επίθεση, σε Θουκ.

ἐμβαμμα, -ατος, τό (*ἐμβάπτω*), σάλτσα, ζωμός, σε Ξεν.

ἐμβαπτίζω, = το επόμ., σε Πλούτ.

ἐμ-βάπτω, μέλ. -ψω (έν), βουτώ μέσα, βυθίζω, σε Αριστοφ.

ἐμβάς, -άδος, ή (*ἐμβαίνω*), τσαρούχι, τσόκαρο, ξυλοπάπουτσο, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

ἐμβάς, *μτχ. αορ. β΄ του ἐμβαίνω*.

ἐμ-βᾶσιλεύω, μέλ. -σω (έν), βασιλεύω σε έναν τόπο ή είμαι βασιλιάς μεταξύ άλλων βασιλέων, με δοτ., σε Όμηρ.

ἐμβάσις, -εως, ἡ (ἐμβαίνω), · 1. μέρος στο οποίο κάποιος προχωρά, βηματίζει, επιβαίνει, *ἐμβασίς ποδός*, δηλ. το παπούτσι, σε Αισχύλ. 2. πόδι, οπλή, νύχι (αλόγου), σε Ευρ. 3. λουτρό, σε Ανθ.

ἐμβάσι-χυτρος, ὁ, αυτός που μπαίνει στη χύτρα, στην κατσαρόλα, όνομα ποντικού, σε Βατραχομ.

ἐμ-βᾶτεύω, μέλ. -σω (*ἐμβάτης*)· I. εισέρχομαι, μπαίνω ή πατώ μέσα, συχνάζω σε ένα μέρος, το στοιχειώνω, με αιτ., λέγεται για προστάτες θεούς, σε Αισχύλ. κ.λπ. · με γεν. απλώς, βάζω το πόδι μου επάνω, σε Σοφ. II. *ἐμβατ. κλήρους*, λαμβάνω, τους ακοπτώ, σε Ευρ. · ομοίως και, *ἐμβ. εἷς τι*, σε Δημ.

ἐμβᾶτήριος, -ον (ἐμβαίνω), αυτός που ταιριάζει στην προέλαση, που συνοδεύει την πορεία· *ἐμβ. παιάν*, είδος πολεμικής όρχησης, εμβατήριο, σε Πλούτ.

ἐμβάτης[ᾱ], -ου, ὁ (ἐμβαίνω), μποτάκι από τσόχα, σε Ξεν.

ἐμβάφιον, τό (ἐμβάπτω), ρηχό αγγείο, σκεύος για σάλτσες ή ζωμούς, σε Ηρόδ.

ἐμβέβᾶα, Επικ. παρακ. του *ἐμβαίνω* — *ἐμβέβᾶσαν*, γ' πληθ. υπερσ.

ἐμβη, Επικ. αντί *ἐνέβη*, γ' ενικ. αορ. β' του *ἐμβαίνω*· **ἐμβητον**, γ' δυϊκ. ·

ἐμβήη αντί *ἐμβῆῃ*, γ' ενικ. υποτ.

ἐμβιβάζω, Αττ. μέλ. -βιβῶ, 1. Μτβ. του *ἐμβαίνω*, βάζω μέσα, εισάγω, ρίχνομαι, σε Πλάτ. · βάζω σε πλοίο, επιβιβάζω, φορτώνω, σε Θουκ., Ξεν. 2. οδηγώ, άγω, σε Ευρ., Δημ.

ἐμβλεμμα, -ατος, τό, βλέμμα κατ' ευθείαν προς κάτι, κοίταγμα, «κάρφωμα» κατά πρόσωπο, σε Ξεν.

ἐμ-βλέπω, μέλ. -ψω (*έν*), κοιτώ κατά πρόσωπο, κοιτάζω, ατενίζω, βλέπω προς, παρατηρώ, *τινί ή εἷς τινα*, σε Πλάτ. · απόλ., σε Ξεν.

ἐμβλημα, -ατος, τό (ἐμβάλλω), παρεμβολή, *τὸ εἰς τὸν σίδηρον ἔμβλ.*, το κοντάρι που προσαρμόζεται στη λόγχη, σε Πλούτ.

ἐμ-βοάω, μέλ. -ήσομαι (*έν*), επικαλούμαι, φωνάζω, κραυγάζω προς, *τινί*, σε Ξεν. · απόλ., σε Θουκ.

ἐμβολεύς, -έως, ὁ (ἐμβάλλω), οτιδήποτε τοποθετείται, μπήγεται, μπαίνει μέσα, καρφώνεται (π.χ. πάσσαλος, ἐμβολο)· σκαλιστήρι για την καλλιέργεια φυτών, σε Ανθ.

ἐμβολή, ἡ (ἐμβάλλω), I. τοποθέτηση κάποιου πράγματος στο χώρο που του ανήκει, ένθεση γράμματος ή ψηφίου, σε Πλάτ. II. αμτβ., 1. διάρρηξη, εισβολή στη χώρα των εχθρών, επιδρομή, λεηλασία, διαρπαγή, σε Ξεν. 2. έφοδος, επίθεση, επέλαση, σε Ευρ. · ιδίως επίθεση (εμβολισμός), σύγκρουση πλοίου επάνω σε άλλο, σε Αισχύλ., Θουκ. · *ἐμβολαῖς χαλκόστομοις*, με τραντάγματα χάλκινων αιχμών, σε Αισχύλ. 3. χτύπημα βολής, σε Ευρ. 4. πέραςμα, είσοδος, διάβαση, σε Ηρόδ., Ξεν. III. η κεφαλή, η δοκός του πολιορκητικού κριού, σε Θουκ.

ἐμβόλιμος, -ον (ἐμβάλλω), αυτός που παρεμβάλλεται, ο παρείσακτος, σε Ηρόδ.

ἐμβολος, ὁ ή ἔμβολον, τό (ἐμβάλλω), 1. οτιδήποτε τόσο μυτερό ή αιχμηρό, ώστε να ωθείται, να μπήγεται εύκολα μέσα σε κάτι άλλο (π.χ. ο πάσσαλος)· *τῆς χώρας ἔμβολον*, «γλώσσα» ξηράς, σε Ηρόδ. 2. α) στα πολεμικά πλοία, η αιχμηρή άκρη ή το έμβολο ενός πολεμικού πλοίου, αρσ. σε Ηρόδ., ουδ. σε Θουκ. β) *οἱ ἔμβολοι*, βήμα της Ρωμαϊκής αγοράς που κοσμοούνταν με έμβολα, σε Πλούτ. 3. σφηνοειδής, τριγωνικού σχήματος, εμβολοειδής παράταξη στη μάχη, Λατ. cuneus, ουδ., σε Ξεν. 4. μάνταλο, σύρτης, μοχλός πόρτας, ουδ., σε Ευρ.

ἐμ-βρᾶδύνω[υ], μέλ. -ῥνω, (ἐν) χρονοτριβῶ, καθυστερώ σε κάτι, *τινί*, σε Λουκ.

ἐμ-βρᾶχυ (ἐν), επίρρ., εν συντομία, βραχυλογικά, με λίγα λόγια, σε Αριστοφ., Πλάτ.

ἐμ-βρεφος, -ον (ἐν), όμοιος με βρέφος, βρεφικός, σε Ανθ.

ἐμβριθής, -ές (ἐν, **βρίθω**)· **1.** βαρύς, σε Ηρόδ., Πλάτ. **2.** μεταφ., όπως το Λατ. *gravis*, βαρύς, σοβαρός, σπουδαίος, σε Πλούτ. **3.** με αρνητική σημασία, βαρύς, επαχθής, θλιβερός, οδυνηρός, σε Αισχύλ.

ἐμ-βρῑμάομαι (ἐν), αποθ. με Μέσ. και Παθ. αόρ. **I. 1.** ξεφυσῶ, ρουθουνίζω, λέγεται για άλογα, σε Αισχύλ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, συγκινούμαι βαθιά, οργίζομαι, αγανακτώ, σε Κ.Δ. **II.** με δοτ. προσ., συμβουλεύω, προειδοποιώ, επιπλήττω, κατασαδιάζω, αποπαίρνω, στο ίδ.

ἐμ-βροντάομαι (ἐν, **βροντάω**), Παθ., πλήττομαι από αστραπή, κεραυνοβολούμαι, σε Ξεν.

ἐμβρόντητος, -ον, κεραυνόπληκτος, ναρκωμένος, ζαλισμένος, έκθαμβος, αναίσθητος, κατάπληκτος, ηλίθιος, μωρός, Λατ. *attonitus*, σε Ξεν., Δημ.

ἐμ-βρύ-οικος[υ], -ον (ἐν, **βρύον, οἰκέω**), αυτός που κατοικεί σε θαλάσσια βρύα, σε Ανθ.

ἐμβρυον, τό (ἐν, **βρύω**),· **I.** νεογνό, νεογέννητο, κύημα, σε Ομήρ. Οδ. **II.** το έμβρυο στην κοιλιά πριν από τον τοκετό, Λατ. *foetus*, σε Αισχύλ.

ἐμβύθιος, -α, -ον ή -ος, -ον (ἐν, **βυθός**), αυτός που βρίσκεται στο βυθό, στον πυθμένα της θάλασσας, σε Ανθ.

ἐμ-βύω[υ], μέλ. -ύσω (ἐν), παραγεμίζω, στουμπώνω, φράζω, βουλώνω κάτι, σε Αριστοφ.

ἐμέγηρα, αόρ. α' του *μεγαίρω*.

ἔμεινα, αόρ. α' του *μένω*.

ἐμέθεν, ἐμείο, Επικ. γεν. του *ἐγώ*.

ἐμέλλησα, αόρ. α' του *μέλλω*.

ἐμέμηκον, Επικ. αναδιπλ. αορ. β' του *μηκάομαι*.

ἐμέμικτο, γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του *μίννυμι*.

ἐμέν, ποιητ. αντί *έσμέν*, α' πληθ. του *εἰμί* (sum).

ἔμεν, ἔμεναι, Επικ. αντί *εἶναι*, απαρ. αορ. β' του *εἰμί* (sum).

ἔμεν, ἔμεναι, Επικ. αντί *εἶναι*, απαρ. αορ. β' του *ἴημι*· **ἔμενος**, Μέσ. μτχ.

ἐμέο, Επικ. γεν. του *ἐγώ*.

ἐμέσαι, αόρ. α' του *ἐμέω*.

ἐμετικός, -ή, -όν, αυτός που προκαλεί εμετό, εμετοκαθαρτικός, λέγεται στους Ρωμαίους, σε Πλούτ.

ἔμετος, ό (ἐμέω), εμετός, ξέραςμα, Λατ. *vomitus*, σε Ηρόδ.

ἐμεῦ, Επικ. γεν. του *ἐγώ*· **ἐμεῦς**, Δωρ.

ἐμέω, παρατ. *ἤμουν*, Ιων. *ἤμεον*, μέλ. *ἐμέσω*, Αττ. *ἐμῶ*, Μέσ. *έμοῦμαι*· αόρ. α' *ἤμεσα*, Επικ. *ἔμεσα*· παρακ. *ἐμήμεκα*· κάνω εμετό, ξερνώ, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ.· απόλ., κάνω εμετούς, είμαι άρρωστος, σε Ηρόδ., Αττ.· *έμ. πτίλω*, προκαλώ εμετό με φτερό, σε Αριστοφ.

ἐμεωντοῦ, Ιων. αντί *έμαυτοῦ*.

ἔμηνα, αόρ. α' του *μαίνομαι* με μτβ. σημασία.

ἔμικτο, γ' ενικ. Επικ. Παθ. αόρ. β' του *μίννυμι*.

ἐμίν, ἐμίνγα, Δωρ. αντί *έμοί, έμοίγε*, δοτ. του *ἐγώ*.

ἐμ-μαίνομαι (ἐν), αποθ., γίνομαι έξαλλος, εξοργίζομαι με κάτι, με δοτ., σε Κ.Δ.

ἐμ-μαλλος, -ον (ἐν), μάλλινος, χνουδάτος, μαλλιαρός, χνουδωτός, σε Λουκ.

ἐμ-μᾶνής, -ές (ἐνμανίᾱων), παράφρων, τρελός, μαινόμενος, μανιώδης, αυτός που παραληρεί, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.

ἐμ-μᾶπέως, επίρρ., γρήγορα, ταχέως, πάραυτα, βιαστικά, εσπευσμένα, στα γρήγορα, σε Όμηρ. (πιθ. από τα *μαπέειν, μάρπτω*, αρπάζω, πιάνω, δράττομαι με προθυμία).

ἐμ-μάττομαι, αποθ., ζυμώνω μέσα, εντυπώνω μέσα, σε Αριστοφ.

ἐμ-μάχομαι[ᾱ], (έν), αποθ., πολεμώ μέσα σε κάτι, σε Ηρόδ.

ἐμ-μειδιάω, μέλ. -άσω [ᾱ], (έν), γελώ ή χαμογελώ για κάτι, σε Ξεν.

ἐμμέλεια, ή (ἐμμελής), αρμονία μουσική ή ομιλία· μεγαλοπρεπής τραγική όρχηση, σε Πλάτ.· το μέλος, η μελωδία αυτής της όρχησης, σε Ηρόδ.

ἐμ-μελετάω, μέλ. -ήσω (έν), γυμνάζω ή ασκώ κάποιον σε κάτι, σε Πλάτ.

ἐμμελέτημα, -ατος, τό, γύμνασμα, άσκηση, σε Ανθ.

ἐμ-μελής, -ές (έν, μέλος), **I.** αυτός που ηχεί, ακούγεται ομοιόμορφα, σε συμφωνία, ως προς το ρυθμό ή το διάστημα, αρμονικός, μελωδικός, εύρυθμος, σύμμετρος, σε Πλούτ. **II.** μεταφ. λέγεται για πρόσωπα, σε συμφωνία, σε ρυθμό ή σε ομοφωνία, αρμόδιος, κατάλληλος, ενδεδειγμένος, χρήσιμος, σε Πλάτ.· χαριτωμένος, κομψός, στον ίδ. **III.** επίρρ. -λῶς, Ιων. -έως, ομοφώνως, καταλλήλως, όπως αρμόζει, σε Σιμων., Πλάτ.

ἐμ-μεμαώς, -υῖα, -ός (έν, *μάω), σε βιασύνη, ένθερμος, ανυπόμονος, φλογερός, παθιασμένος, βιαστικός, φουριόζος, λέγεται για πρόσωπα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐμ-μέμονα (έν), είμαι κυριευμένος από πάθος, σε Σοφ.

ἔμμεν, ἔμμεναι, Επικ. αντί *είναι*, απαρ. του *εἰμί* (sum).

ἐμμενής, -ές, σταθερός· ουδ., *έμμενές* ως επίρρ., *έμμενές αἰεί*, συνεχώς, αδιαλείπτως, διαρκώς, σε Όμηρ.· ομοίως και *έμμενέως*, σε Ησίοδ.

ἐμ-μένω, μέλ. -μενῶ (έν)· **1.** διαμένω σε ένα μέρος, σε Θουκ. **2.** παραμένω, είμαι σε ετοιμότητα ή αναμονή, μένω σταθερός, μένω πιστός στο λόγο ή στον όρκο μου κ.λπ., με δοτ., σε Ηρόδ., Αττ.· επίσης, *έμμ. έν σπονδαῖς*, σε Θουκ.· απόλ., παραμένω σταθερός, πιστός, σε Ευρ. **3.** λέγεται για πράγματα, παραμένω σταθερός, κρατιέμαι δυνατά, συγκρατιέμαι, στερεώνομαι, διατηρούμαι, εξακολουθώ, σε Αισχύλ. κ.λπ.

ἐμμετρία, ή, αρμόζον ή κατάλληλο μέτρο, αναλογία, συμμετρία, σε Πλάτ.

ἐμ-μετρος, -ον (έν, μέτρον), **I.** αυτός που βρίσκεται εντός μέτρου, σύμμετρος, ανάλογος, κατάλληλος, μετριοπαθής, σε Πλάτ. **II.** μετρικός, στιχηρός, στον ίδ.

ἐμμετρότης, -ητος, ή, αναλογία, συμμετρία, σε Αρισταίν.

ἐμ-μηνος, -ον (έν, μήν), αυτός που διαρκεί ένα μήνα, αυτός που τελειώνει ή πληρώνεται κάθε μήνα, ο μηνιαίος, σε Σοφ., Θεόκρ.

ἐμ-μητρος, -ον (έν, μήτρα), αυτός που έχει ψίχα μέσα του (λέγεται για δέντρο ή ξύλο), σε Θεόκρ.

ἐμμί, Αιολ. αντί *εἰμί* (sum).

ἐμ-μίγνῃμαι (έν), **I.** Παθ., αναμειγνύομαι ή ανακατεύομαι μέσα σε, σε Αισχύλ. **II.** αμτβ. στην Ενεργ., συναντώ, σμίγω, με δοτ., σε Σοφ.

ἐμ-μισθος, -ον (έν), αυτός που πληρώνεται, που παίρνει μισθό, μισθωτός, σε Θουκ.

ἐμμονή, ή (ἐμμένω), επιμονή, σταθερότητα, *τινος*, σε Πλάτ.

ἐμμονος, -ον (ἐμμένω), αυτός που επιμένει σταθερά, ακλόνητος, διαρκής, σε Ξεν.· *έμμ. τινι*, ο σταθερός σε κάτι, στον ίδ.

ἐμμορα, παρακ. β' του *μείρομαι*.

ἔμ-μορος, -ον (ἐν, **μείρομαι**), · **I.** αυτός που έχει μερίδιο σε κάτι, που έχει προικιστεί με αυτό, με γεν., σε Ομήρ. Οδ. **II.** (**μόρος**) τυχερός, καλόμοιρος, σε Ανθ.

ἔμ-μορφος, -ον (ἐν, **μορφή**), υλική, σωματική μορφή, σχηματισμένος, σε Πλούτ.

ἔμ-μοτος, -ον (ἐν, **μοτός**), αυτός που έχει πληγή στην οποία πρέπει να τοποθετηθεί ξαντό με φάρμακο· μεταφ., *ἔμμοτον τῶν δ' ἄκος*, θεραπεία για την επούλωση τέτοιων πληγών, σε Αισχύλ.

ἔμ-μοχθος, -ον (ἐν), κοπιώδης, επίπονος, κουραστικός, **βίοτος**, σε Ευρ.

ἔμ-μυέω, μέλ. -ήσω (ἐν), μυώ, κατηγώ — Παθ., *μυῶν ἐνεμυήθης δῆτ' ἐν αὐτῷ τὰ μεγάλα*· μήπως μυήθηκες σε αυτά τα φοβερά μυστήρια με αυτό το άθλιο, φθαρμένο πανωφόρι, σε Αριστοφ.

ἔμνησα, αόρ. α' του *μμνήσκω*· *ἐμνήσθην*, Παθ. αόρ. α'.

ἐμνώοντο, Επικ. αντί *ἐμῶντο*, γ' πληθ. παρατ. του *μνάομαι*.

ἐμοί, δοτ. του *ἐγώ*.

ἔμολον, αόρ. β' του *βλώσκω*.

ἐμός, -ή, -όν, κτητ. αντων. του α' προσ. (*ἐγώ, ἐμοῦ*), δικός μου, Λατ. *meus*, σε Όμηρ. κ.λπ.· σε κράση με το Άρθρο, *οὔμός, τοῦμόν, τοῦμοῦ, τῶμῳ, τάμά*· **1.** για να ενισχύσει την έννοια του κτήτορα, *ἐμόν αὐτοῦ*, δικό μου, προσωπικό μου ή είμαι ο ιδιοκτήτης, ο κτήτοράς του, σε Ομήρ. Ιλ.· *τὸν ἐμόν αὐτοῦ βίον*, σε Αριστοφ. **2.** ως αντικ., σε εμένα, σε ό,τι αφορά εμένα, ως προς εμένα, *ἐμῇ ἀγγελίῃ*, σε Όμηρ.· *τὴν ἐμὴν αἰδῶ*, σεβασμός σε εμένα, σε Αισχύλ.· *αἱ ἐμαὶ διαβολαί*, συκοφαντίες, δυσφημήσεις εναντίον μου, σε Θουκ.· *τοῦμόν αἷμαπατρός*, το αίμα του χύθηκε εξαιτίας μου, σε Σοφ. **3.** *τὸ ἐμόν, τὰ ἐμά*, η περιουσία μου, η ιδιοκτησία μου, σε Αριστοφ. κ.λπ.· επίσης, *τὰ ἐμά ή τὸ ἐμόν*, το μέρος μου, οι υποθέσεις μου, το συμφέρον μου, *οὔτω τὸ ἐμόν ἔχει*, έτσι έχουν τα πράγματα με εμένα, σε Ηρόδ.· *ἔρρει τάμά*, σε Ξεν.· απ' όπου περιφραστικά αντί *ἐγώ ή ἐμέ*, σε Σοφ.· ή απόλ., *τό γε ἐμόν, τὸ μὲν ἐμόν*, εκ μέρους μου, σε ό,τι με αφορά, σε Ηρόδ. κ.λπ. **4.** *ή ἐμή* (ενν. γῆ), η χώρα μου, η πατρίδα μου, σε Θουκ.

ἐμοῦμαι, Μέσ. μέλ. του *ἐμέω*.

ἐμπᾶ, επίρρ., βλ. **ἐμπᾶς**.

ἐμπᾶγείς, μτχ. Παθ. αορ. β' του *ἐμπήγνυμι*.

ἐμπάζομαι, (πιθ. από το *ἐμπαιος*), αποθ., μόνο σε ενεστ., ασχολούμαι με κάτι, δίνω προσοχή, προσέχω, μεριμνώ, φροντίζω, νοιάζομαι, ενδιαφέρομαι για κάτι, με γεν., σε Όμηρ.· *άπαξ* (σε μία περίπτωση μόνο), με αιτ. προσ., σε Ομήρ. Ιλ.

ἐμ-παῖθής, -ές (**πάθος**), αυτός που βρίσκεται σε κατάσταση συγκίνησης ή ψυχικής ταραχής, αυτός που επηρεάζεται πολύ από ένα πράγμα, μοχθηρός, κακιασμένος, σε Πλούτ.

ἐμπαιγμα, τό και **ἐμπαιγμονή**, ή, ειρωνεία, κοροϊδία, εμπαιγμός, εξαπάτηση, σε Κ.Δ.

ἐμ-παίζω, μέλ. -ζομαι (ἐν)· **I.** περιπαίζω, περιγελώ, Λατ. *illudere, τινί*, σε Ηρόδ.· απόλ., σε Σοφ. **II.** παίζω μέσα ή σε ένα μέρος, με δοτ., σε Ευρ.

ἐμπαίκτης, -ου, ό, είρωνας, απατεώνας, σε Κ.Δ.

ἐμπαίζαι, απαρ. αόρ. α' του *ἐμπαίζω*.

ἐμπαιος, -ον (Α), ειδήμων ή εκπαιδευμένος σε κάτι, με γεν., σε Ομήρ. Οδ. (πιθ. από τα *ἐν, πάομαι*).

ἐμ-παιος, -ον (Β), (*παίω*), αυτός που ξεσπά ξαφνικά, αιφνίδιος, σε Αισχύλ.

ἐμπαίω, μέλ. -παίσω ή -παιήσω· **I.** κτυπώ κάτι μέσα, μπήγω, καρφώνω, κάνω κάτι ανάγλυφο, σφυρηλατώ, σε Αθήν. **II.** αμτβ., ξεσπώ πάνω σε, επέρχομαι, με δοτ., σε Σοφ.

ἐμ-πακτόω, μέλ. -ώσω (έν), κλείνω κάτι παραγεμίζοντάς το ή με στεγανοποίηση, καλαφατίζω, σε Ηρόδ.

ἐμ-πᾶλάσσομαι, Παθ., εμπλέκομαι, περιπλέκομαι, μπερδεύομαι, σε Ηρόδ.· απόλ., ἐμπαλασσόμενοι, μπερδεμένοι ο ένας με τον άλλο, σε Θουκ.

ἐμπᾶλῖ, ποιητ. αντί του επομ., σε Ανθ.

ἐμ-πᾶλιν, (έν), επίρρ., **I.** στον Αττ. και πεζό λόγο συχνά μαζί με άρθρο, τὸ ἐμπαλιν ή τοῦμπαλιν, τὰ ἐμπαλιν ή τᾶμπαλιν· προς τα πίσω, πίσω, όπισθεν, ανάποδα, σε Ύμν. Ομηρ., Ησιόδ. κ.λπ. **II.** αντιθέτως, σε αντίθετη κατεύθυνση, αντίστροφα, ἐκ τοῦμπαλιν, από την αντίθετη πλευρά, σε Θουκ. **2.** με γεν., αντίθετα προς, αντιστρόφως, σε Ηρόδ.· τοῦμπ. οὐ βούλονται, σε Ξεν.

ἐμ-πᾶνηγυρίζω, μέλ. -σω (έν), πραγματοποιοῶ συγκέντρωση ή δημόσια συνάθροιση.

ἐμ-παρέχω, μέλ. -ζω (έν), παραδίδω κάτι στα χέρια κάποιου άλλου, καταλείπω στην εξουσία του να γίνει, αφήνω, εγκαταλείπω, με απαρ., σε Θουκ.

ἐμ-παροινέω (έν), φέρομαι σαν μεθυσμένος, παραφέρομαι, σε Λουκ.

ἐμπᾶς, Επικ. **ἐμπης**, ποιητ. επίσης **ἐμπᾶ**, επίρρ., παρ' όλα αυτά, ωστόσο, μολονότι, σε Όμηρ.· με άρνηση, καθόλου, στον ίδ.· μετά από μτχ. μαζί με περ, όπως το ὅμως, πίνοντά περ ἐμπης, παρόλο που ήταν απασχολημένος με το πιωτό, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως και σε Τραγ., εν πάσει περιπτώσει, παρ' όλα αυτά, εντούτοις.

ἐμ-πάσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -πάσω [ᾶ], (έν), ρίχνω, σκορπίζω κάτι μέσα σε κάτι άλλο, σε Πλάτ.· μεταφ., υφαίνω διακοσμητικά σχέδια σε κομμάτι υφάσματος, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐμ-πᾶτέω, μέλ. -ήσω (έν), προχωρώ μέσα ή εισέρχομαι σε ένα μέρος, εισβάλλω, καταπατώ, με αιτ., σε Αισχύλ.

ἐμπεδα, επίρρ., βλ. [ἐμπεδος](#).

ἐμπεδ-ορκέω, μέλ. —ήσω, μένω σταθερός στον όρκο μου, σε Ηρόδ., Ξεν.

ἐμ-πεδος, -ον (έν, πέδον), **I.** αυτός που βρίσκεται στο έδαφος, ακίνητος, άκαμπτos, ακλόνητος, ασάλευτος, στέρεος, σε Όμηρ.· λέγεται για γεγονότα, βέβαιος και σίγουρος, δεδομένος, αδιάσειστος, σε Ομήρ. Οδ. **2.** λέγεται για χρόνο, διαρκής, συνεχής, αδιάκοπος, μόνιμος, σε Όμηρ. **II.** ουδ. ἐμπεδον ως επίρρ., μένειν ἐμπεδον, σταθερά, σε Ομήρ. Ιλ.· θέειν ἐμπεδον, συνεχές τρέξιμο, τρέξιμο χωρίς άνάπαυση, χωρίς διακοπή, στο ίδ.· επιτετ., ἐμπεδον αἰέν, στο ίδ.· ομοίως και σε πληθ., *τίκτει δ' ἐμπεδα μῆλα*, τα κοπάδια γεννούν τακτικά, ανελλιπώς, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης σε Αττ. ποιητές, λέγεται για ασφάλεια ή βεβαιότητα, σε Σοφ.· αλλά συχνότερα, ἐμπέδως, σε Αισχύλ., Σοφ.

ἐμπεδόω, παρατ. ἡμπέδουν, μέλ. -ώσω, στερεώνω κάτι στο έδαφος· γενικά, καθιστώ κάτι σταθερό και στέρεο, εδραιώνω, παγιώνω, σε Ευρ., Ξεν.

ἐμπεϊράμος, -ον, ποιητ. αντί ἐμπέραμος.

ἐμπειρία, ή, 1. εμπειρία, πείρα, σε Ευρ., Θουκ. κ.λπ. **2.** με γεν. πράγμ., εμπειρία, γνωριμία, γνώση κάποιου αντικειμένου, σε Θουκ. κ.λπ.· επίσης, ἐμπ. περί τι, σε Ξεν.

ἐμ-πειρος, -ον (έν, πείρα),· **I.** πεπειραμένος ή εξασκημένος σε κάτι, αυτός που γνωρίζει, που κατέχει κάτι, γνώστης, με γεν., σε Ηρόδ., Αττ.· απόλ., οἱ ἐμπειροι, οι πεπειραμένοι, σε Σοφ., Πλάτ. κ.λπ.· ναυσὶν ἐμπείροις, με πλοία δοκιμασμένα από τη χρήση τους, σε Θουκ.· τὸ ἐμπειρότερον αὐτῶν, η

μεγαλύτερή τους εμπειρία, στον ιδ. **II.** επίρρ. *ἐμπείρως* τινὸς ἔχειν, γνώση ενός πράγματος από την εμπειρία, από την έκβαση ή το αποτέλεσμα του, σε Ξεν.

ἐμπελᾶδόν, επίρρ., κοντά, πολύ κοντά, πλησίον, με δοτ., σε Ησίοδ.

ἐμ-πελάζω, μέλ. -σω (έν)· **I.** φέρνω κοντά, ζυγώνω, σε Ησίοδ. — Παθ., έρχομαι κοντά, πλησιάζω, με γεν., σε Σοφ. **II.** αμτβ. σε Ενεργ. ως Παθ., πλησιάζω, προσεγγίζω, με δοτ., σε Ύμν. Ομηρ., σε Σοφ.

ἐμπεπλησμένος, μτχ. Παθ. παρακ. του *ἐμπίπλημι*.

ἐμπέρᾱμος, -ον, = *ἐμπειρος*, επιδέξιος, έμπειρος, ικανός στη χρήση ενός πράγματος, με γεν., σε Ανθ.· επίσης, **ἐμπείρᾱμος**, στον ιδ.

ἐμ-περιπατέω, μέλ. -ήσω (έν), περπατώ, περιπλανιέμαι ανάμεσα, σε Λουκ.· απόλ., κάνω περίπατο, σουλατσάρω, στον ιδ.

ἐμ-περόνημα, Δωρ. -ᾱμα, -ατος, τό (έν), ένδυμα που συγκρατείται με περόνη, καρφίτσα, πόρπη πάνω από τον ώμο, σε Θεόκρ.

ἐμπεσον, Επικ. αντί *ένέπεσον*, αόρ. β' του *ἐμπίπτω*.

ἐμπεσοῦμαι, μέλ. τοῦ *ἐμπίπτω*.

ἐμ-πετάννυμι ή -ύω, μέλ. -πετάσω, (έν)· ξεδιπλώνω και απλώνω, εκτείνω ολόγυρα, σε Ξεν.

ἐμπετες, Δωρ. αντί *ένέπεσες*, β' ενικ. αορ. β' του *ἐμπίπτω*.

ἐμ-πήγνυμι και -ύω· μέλ. -πήζω, (έν), στερεώνω ή μπήγω, καρφώνω, με δοτ., με Ομήρ. Ιλ. — Παθ. με Ενεργ. παρακ. και υπερσ., είμαι μπηγμένος ή χωμένος μέσα σε κάτι, χώνω σε κάτι, *τινι* ή *έν τινι*, σε Αριστοφ.

ἐμ-πηδάω, μέλ. -ήσομαι (έν)· **1.** πηδώ πάνω σε κάποιον, με δοτ., σε Ηρόδ. **2.** πηδώ προς ή μέσα σε, απόλ. στη μτχ. αορ. α' *ἐμπηδήσας*, έντονα, ζωηρά, φλογερά, σε Λουκ.

ἐμ-πηρος, -ον (έν), ανάπηρος, σακάτης, ακρωτηριασμένος, σε Ηρόδ.

ἐμπης, Επικ. αντί *έμπας*.

ἐμ-πικραίνομαι (έν, **πικρός**), Μέσ. ή Παθ., πικραίνομαι, οργίζομαι, με δοτ., σε Ηρόδ.

ἐμ-πίμπλημι, -πίμπρημι, βλ. **ἐμ-πίπλημι**, **-πίπρημι**.

ἐμ-πίνω[ι], μέλ. -πίομαι, αόρ. β' *ένέπιον*, παρακ. *ἐμπέπτωκα* (έν)· **1.** ρουφώ, καταπίνω, πίνω αχόρταγα, άπληστα, σε Ευρ. κ.λπ.· *έμπ. τοῦ αἵματος*, πίνω αχόρταγα ή άπληστα αίμα, σε Ηρόδ. **2.** απόλ., πίνω εντελώς, σε Θεόγν., Ξεν.

ἐμ-πίπλημι, όχι **ἐμ-πίμπλημι**, αλλά Μέσ. παρατ. *ένεπιμπλάμην*· προστ.

ἐμπίπληθι, Αττ. *ἐμπίπλη*· μέλ. *έμπλήσω*, παρακ. *ἐμπέπληκα* — Παθ., αόρ. α' *ένεπλήσθην*· Επικ. αόρ. β' *έμπλήμην* (έν)· **I. 1.** γεμίζω εντελώς ή μέχρι πάνω, σε Ομήρ. Οδ., Ξεν. **2.** με γεν., γεμίζω κάτι εντελώς με κάτι, παραγεμίζω, σε Όμηρ. κ.λπ. **II.** Μέσ., γεμίζω για τον εαυτό μου ή γεμίζω κάτι που μου ανήκει, *έμπλήσατο νηδύν*, σε Ομήρ. Οδ.· *μένεος έμπλήσατο θυμόν*, γέμισε την ψυχή του με οργή, σε Ομήρ. Ιλ. **III.** Παθ., **1.** γεμίζομαι πλήρως με κάτι, χορταίνω με κάτι, με γεν., σε Όμηρ.· μεταφ., *νῆος ένιπλησθῆναι*, γεμίζω από το γιο μου, τον χορταίνω, δηλ. ικανοποιώ τον εαυτό μου κοιτάζοντάς τον, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως και με μτχ., είμαι ικανοποιημένος με το να κάνω κάτι, σε Ευρ., Ξεν. **2.** με δοτ., *καρπῶ έμπ.*, είμαι γεμάτος από..., σε Ηρόδ. **3.** απόλ., φουσκώνω, ξεχειλίζω από φαγητό, στον ιδ. κ.λπ.

ἐμ-πίπρημι, όχι **ἐμπίμπρημι**, επίσης (όπως αν προερχόταν από το **ἐμπιπράω**), απαρ. *έμπιπρᾱν*· παρατ. *ένεπίμπρων*, γ' πληθ. -*πίμπρασαν*· μέλ. *έμπρήσω*, αόρ. α' *ένέπρησα* — Παθ., μέλ. *έμπεπρήσομαι* ή (σε Μέσ. τύπο) *έμπρήσομαι*, αόρ. α' *ένεπρήσθην*, παρακ. *έμπέπρησμαι* (έν)· ανάβω, καίω, πυρπολώ, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Σοφ.· επίσης με γεν., *πυρός νῆας ένιπρήσαι*, τα

έκαψαν, τα πυρπόλησαν με τη δύναμη της φωτιάς, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., καίγομαι, φλέγομαι, σε Ηρόδ.

έμ-πίπτω, μέλ. -πεσοῦμαι, αόρ. β' *ένεπεσον*, Επικ. *έμπεσον*. **1.** πέφτω σε, πάνω ή μέσα σε, με δοτ., σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** πέφτω πάνω σε κάποιον, επιτίθεμαι, εφορμώ, στον ιδ.· επίσης, *έμπ.εις...*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· σπανίως με αιτ., σε Σοφ., Ευρ. **3.** βρίσκω, συμβαίνω τυχαία ή επέρχομαι πάνω σε κάτι, συναντώ τυχαία κάποιον, *τινί*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· συνηθέστερα, *έμπ. εις...*, Λατ. *incidere in...*, σε Σοφ. κ.λπ. **4.** πραγματοποιώ διάρρηξη, εισβάλλω ή ρίχνομαι μέσα, με δοτ., στον ιδ. κ.λπ.· *μτχ. αορ. β' έμπεσών*, βίαια, απότομα, σε Ηρόδ. **έμπις, -ίδος, ό**, κουνούπι, σκνίπα, Λατ. *culex*, σε Αριστοφ.

έμ-πιστεύω, μέλ. -σω (έν), εμπιστεύομαι, *τινί τι*, σε Πλούτ. — Παθ., εμπιστεύομαι κάτι σε κάποιον, *τι*, σε Λουκ.

έμπίτνω, ποιητ. αντί *έμπίπτω*, πέφτω πάνω σε, ρίχνομαι, *τινί*, σε Αισχύλ., Σοφ.

έμ-πλάσσω, μέλ. -πλάσω [*ᾶ*], βουλώνω, μπαλώνω, σε Ηρόδ.

έμπλειος, -η, -ον, Επικ. αντί *έμπλεος*.

έμ-πλέκω, Επικ. *ένι-πλέκω*, μέλ. -ζω — Παθ., αόρ. β' *ένεπλάκην*, *μτχ. έμπλάκεις (έν)*· πλέκω ή υφαίνω μέσα σε, Λατ. *implicare, χείρα έμπλ.*, περισφίγγω, σφίγγω με τα χέρια μου τα ρούχα κάποιου άλλου, ώστε να τον συγκρατήσω, σε Ευρ. — Παθ., εμπλέκομαι, περιπλέκομαι, μπερδεύομαι σε κάτι, με δοτ., σε Σοφ., Ευρ.

έμπλεος, -α, -ον· Αττ. -πλεως, -ων, Επικ. *έμπλειος, ένίπλειος, -η, -ον*, εντελώς γεμάτος από κάτι, ξέχειλος, υπερπλήρης, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ. **έμ-πλέω**, μέλ. -πλεύσομαι (έν)· πλέω ανάμεσα, ταξιδεύω μέσα, *πλοίω*, σε Ηρόδ.· *απόλ., οί έμπλέοντες*, τα πληρώματα, σε Θουκ.

έμπλήγδην, επίρρ. (*έμπλήσσω*), τρελά, παράφορα, ασυλλόγιστα, σε Ομήρ. Οδ. **έμπληκτικός, -ή, -όν** (*έμπλήσσω*), αυτός που τρομάζει εύκολα, σε Πλούτ. **έμπληκτος, -ον** (*έμπλήσσω*), **I. 1.** έκπληκτος, κατάπληκτος, θορυβημένος, Λατ. *attonitus*, σε Ξεν., Πλούτ. **2.** ασταθής, ιδιότροπος, παράξενος, σε Σοφ., Ευρ. **II.** επίρρ. -τως, απερίσκεπτα, παράτολμα· *τό έμπλήκτως όζύ*, με αιφνιδιαστική ταχύτητα κίνησης, σε Θουκ.

έμπλήμενος, Επικ. Παθ. *μτχ. αόρ. β' του έμπίπλημι*.

έμπλην, επίρρ., κοντά, δίπλα, πλησίον, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ. (πιθ. από το *έμπελάζω*).

έμπλην, επιτετ. επίρρ. αντί *πλήν*, εκτός αυτού, ακόμη, επιπλέον, εκτός από, *πλην*, εξαιρουμένου, με γεν., σε Αρχίλ.

έμπληντο, Επικ. γ' *πληθ.* Παθ. αορ. β' του *έμπίπλημι*.

έμπληξία, ή, κατάπληξη, ηλιθιότητα, σε Αισχίν.

έμπλήσας, -σάμενος, *μτχ. Ενεργ. και Μέσ. αορ. α' του έμπίπλημι*·

έμπλήσατο, Επικ. αντί *ένεπλήσατο*.

έμ-πλήσσω, Αττ. -ττω, *ένιπλ-*, μέλ. -ζω, επιτίθεμαι εναντίον κάποιου, πέφτω πάνω σε κάποιον, προσκρούω, με δοτ., σε Όμηρ.

έμπληστέος, -α, -ον, ρημ. επίθ. του *έμπίπλημι*, αυτό που πρέπει να γεμιστεί με κάτι, *τινός*, σε Πλάτ.

έμπλητο, Επικ. Παθ. γ' *ενικ. αορ. β' του έμπίπλημι*.

έμ-πνέω, ποιητ. -πνείω, μέλ. -πνεύσομαι, αόρ. α' *ένέπνευσα*. **I. 1.** φυσώ ή πνέω πάνω σε κάτι, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ. **2.** απόλ., αναπνέω, ζω, είμαι ζωντανός, σε Αισχύλ., Σοφ., Πλάτ. κ.λπ.· *βραχόν βίοτον έμπνέων έτι*, σε Ευρ. **3.** με γεν., *ψιθυρίζω, σιγομουρμουρίζω, έμπν. φόνου*, Λατ. *caedem spirare*, σε

Κ.Δ. **Π.** μτβ., **1.** φυσώ μέσα σε κάτι, *ίστίον ἔμπν.*, φυσκώνω τα πανιά, σε Ομηρ. Ὑμν. **2.** εμφυσώ, εμπνέω, *μένος ή θάρσος τινί*, σε Όμηρ.

ἔμπνοια, ή, εμφύσηση, έμπνευση, σε Λουκ.

ἔμπνοος, -ον, συνηρ. -**πνοος**, -ουν, αυτός που έχει πνοή μέσα του, που αναπνέει, ο ζωντανός, σε Ηρόδ., Αττ.

ἐμ-ποδίζω, μέλ. Αττ. -*ιδ* — Παθ., παρακ. -*πεπόδισμαι* (έν, πούς)· **I.** βάζω τα πόδια σε δεσμά, δεσμεύω, σε Ηρόδ. — Παθ., *έμπεμποδισμένος τούς πόδας*, στον ίδ. **Π.** γενικά, εμποδίζω, ανατρέπω την προσπάθεια κάποιου, παρακωλύω, εμποδίζω, Λατ. *impedire*, *τινά*, σε Αριστοφ., Ξεν.· *πρός τι*, σε κάτι, σε Ισοκρ. — Παθ., σε Σοφ. **ΙΙΙ.** *ώσπερ έμποδίζων ισχάδας*, όπως αυτός που αρμαθιάζει σύκα ή που τα πατά με τα πόδια του, έτσι ώστε να γίνουν πλατιά και να μπορούν να συσκευασθούν, σε Αριστοφ.

ἐμπόδιος, -ον, **1.** αυτός που βρίσκεται στα πόδια κάποιου, που μπαίνει στο δρόμο του, που διασταυρώνεται με αυτόν, παρά Πλούτ. **2.** αυτός που παρεμποδίζει, κωλυτικός, παρεμποδιστικός, με δοτ. προσ., σε Ευρ.· με γεν. πράγμ., *έμπ. είναι είρήνης*, σε Θουκ.

ἐμ-ποδών, επίρρ., = *έν ποσίν ών*, σχημ. κατά αναλογία προς το *έκποδών*· **1.** αυτός που βρίσκεται μπροστά στα πόδια κάποιου, που είναι στο δρόμο του ή μέσα στα πόδια του, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** αυτός που παρεμβάλλεται στο δρόμο κάποιου, δηλ. δημιουργεί εμπόδιο, κώλυμα, *έμπ.είναι*, βρίσκομαι στη μέση, σε Αισχύλ.· *έμπ. είναι τῷ ποιεῖν*, σε Ξεν.· *έμπ. είναι ή γίγνεσθαι τινι μη πράττειν*, εμποδίζω την ενέργεια κάποιου, σε Θουκ. κ.λπ.· *τόέμπ.*, εμπόδιο, κώλυμα, παρακώλυση, πρόσκομμα, σε Ηρόδ.

ἐμ-ποιέω, μέλ. -*ήσω* (έν)· **I. 1.** φτιάχνω κάτι μέσα σε κάτι άλλο, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., *χελιδών έμπεποιημένη*, εμπνευσμένη από την ποιητική τέχνη, σε Αριστοφ. **2.** εισάγω κρυφά, παρεμβάλλω, σε Ηρόδ. **Π. 1.** παράγω ή δημιουργώ, γεννώ, λέγεται για νοητικές καταστάσεις, *έπιθυμίαν τοῖς Αθηναίοις έμπ.*, σε Θουκ.· *κακόν τι έμπ. ταῖς ψυχαῖς*, σε Πλάτ. **2.** λέγεται για συνθήκες ή περιστάσεις, εισάγω, παράγω, προξενώ, διεγείρω, *φθόρον, στάσιν*, σε Θουκ.

ἐμπολαῖος, -α, -ον, αυτός που έχει σχέση με το εμπόριο, σε Αριστοφ.

ἐμπολάω, παρατ. *ήμπόλων*, μέλ. -*ήσω*, αόρ. *α' ήμπόλησα*, παρακ. *ήμπόληκα*

— Παθ., αόρ. *α' ήμπολήθην*, παρακ. *ήμπόλημαι*, Ιων. *έμπ-* (*έμπλοκή*)· **I. 1.** κερδίζω μέσω ανταλλαγής προϊόντων ή με το εμπόριο, βγάζω χρήματα, σε Σοφ., σε Ξεν. — Μέσ., *βίοτον πολὺν έμπολόωντο*, αποκτούσαν πολλά υπάρχοντα (μεγάλη περιουσία) μέσω του εμπορίου, σε Ομήρ. Οδ. **2.** συναλλάσσομαι ή εμπορεύομαι κάτι, ψωνίζω, αγοράζω, σε Σοφ.· μεταφ., *έμπ. τήν έμήν φρένα*, βγάζει κέρδος, επωφελείται με το να ασχολείται μαζί μου, στον ίδ. **Π.** απόλ., συναλλάσσομαι ως έμπορος, εμπορεύομαι, πουλώ, σε Αριστοφ.· μεταφ., *ήμποληκῶς τὰ πλεῖστ' άμείνονα*, αυτός που έχει χειριστεί τα περισσότερα πράγματα με επιτυχία, σε Αισχύλ.

ἐμ-πολέμιος, -ον (έν), αυτός που ανήκει ή αναφέρεται στον πόλεμο, πολεμικός, σε Ηρόδ.

ἐμπολεύς, -έως, ό, έμπορος,πραματευτής, σε Ανθ.

ἐμ-πολή, ή (έν, πωλέω),· **I.** εμπόρευμα, φορτίο,πραμάτεια, σε Αριστοφ., Ξεν.

Π. εμπόριο, συναλλαγή, αγορά, σε Ευρ., Ξεν.

ἐμπόλημα, -ατος, τό (*έμπόλαω*), **I.** εμπόρευμα, η ύλη που γίνεται αντικείμενο εμπορίου,πραμάτεια, φορτίο πλοίου, εμπόρευμα, στον Σοφ. (μεταφ.), Ευρ. **Π.** κέρδος που προέρχεται από εμπόριο, σε Θεόφρ.

ἐμπολητός, -ή, -όν (ἐμπολάω), αγορασμένος, αγοραστός, οὐμπολητός Σισύφου Λαερτίω, ο γιος του Σίσυφου που αγοράστηκε ή παραδόθηκε στα χέρια του Λαέρτη, σε Σοφ.

ἐμ-πολις, -εως, ὁ, ἡ (ἐν), αυτός που βρίσκεται στην πόλη· ὁ ἐμπ. τινι, ο συμπολίτης κάποιου, σε Σοφ.

ἐμ-πολιτεύω, μέλ. -σω (ἐν), ανήκω στην πολιτεία, είμαι πολίτης, έχω πολιτικά δικαιώματα, σε Θουκ.

ἐμπολόωντο, Επικ. αντί -ῶντο, γ' πληθ. Μέσ. ενεστ. του ἐμπολάω.

ἐμ-πομπεύω, μέλ. -σω (ἐν), κομπάζω, επιδεικνύω σε πομπή ή λιτανεία, σε Λουκ.

ἐμπόρευμα, -ατος, τό, εμπόρευμα, αγαθό,πραμάτεια, σε Ξεν.

ἐμ-πορεύομαι, μέλ. -πορεύσομαι, αόρ. α' ἐνεπορεύθην (ἐν)· **I. 1.** Αποθ., πορεύομαι, μεταβαίνω, σε Σοφ. **II. 1.** ταξιδεύω με εμπορικούς σκοπούς (ως εργασία), είμαι έμπορος, κάνω εμπόριο, εμπορεύομαι,πραματεύομαι, σε Θουκ. **2.** με αιτ. πράγμ., εισάγω, σε Λουκ. **3.** με αιτ. προσ., μεταχειρίζομαι κάποιον ως εμπόρευμα, εξαπατώ, σε Κ.Δ.

ἐμπορευτέα, ρημ. επίθ., αυτή που πρέπει κάποιος να βηματίσει ή να διαβεί, σε Αριστοφ.

ἐμπορία, Ιων. -ίη, ἡ (ἐμπορος),· **I. 1.** εμπόριο, συναλλαγή, δοσοληψία, αγοραπωλησία με κέρδος, σε Ησίοδ. κ.λπ. **2.** επάγγελμα ή εργασία, σε Κ.Δ., Ανθ. **II.** εμπόρευμα, σε Ξεν., Δημ.

ἐμπορικός, -ή, -όν, 1. εμπορικός, αυτός που σχετίζεται με το εμπόριο, σε Στησίχ· ἐμπ. τέχνη = ἐμπορία, σε Πλάτ· ἐμπ. δίκαι, εμπορικές ενέργειες, σε Δημ· τὰ ἐμπ. χρήματα, χρήματα που έχουν χρήση στο εμπόριο, στις εμπορικές συναλλαγές, στον ίδ. **2.** εισαγόμενος, ξένος, σε Αριστοφ.

ἐμπόριον, τό, I. 1. Λατ. emporium, τόπος εμπορίου, εμπορικό κέντρο, αγορά, όπως αυτή που δημιουργήθηκε από τους Φοίνικες και τους Καρχηδονίους, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** τὸ ἐμπ., στην Αθήνα, εμπορεύσιμα αγαθά, μέρος στο οποίο οι έμποροι συγκεντρώνονταν, σε Δημ. **II.** ἐμπόρια, τά, εμπορεύματα, σε Ξεν.

ἐμ-πορος, -ον (ἐν, πόρος, πρβλ. [περάω](#)),· **I.** αυτός που επιβιβάζεται πάνω σε πλοίο ως επιβάτης, Λατ. vector, σε Ομήρ. Οδ. **II.** ὁ ἐν πόρῳ ὢν, αυτός που ταξιδεύει, ταξιδιώτης, περιπλανώμενος, εμπορευόμενος, σε Τραγ. **III.**

έμπορος, αυτός που διεξάγει εμπορικές συναλλαγές, Λατ. mercator, σε Ηρόδ. κ.λπ· μεταφ., ἔμπορος βίου, αυτός που εμπορεύεται μέσα στην ζωή, σε Ευρ.

ἐμ-πορπάω, Ιων. -έω, μέλ. -ήσω (ἐν), στερεώνω, κουμπώνω, θηλυκώνω με καρφίτσα ή πόρπη — Παθ., εἴματα ἐνεπορπέατο (Ιων. αντί -ηντο), φόρεσαν ενδύματα στερεωμένα με μία πόρπη στον ώμο, σε Ηρόδ.

Ἔμπουσα, ἡ, η Ἐμπουσα, δαιμονικό φάντασμα που προσλαμβάνει ποικίλες μορφές, σε Αριστοφ. (άγν. προέλ.).

ἐμ-πρακτός, -ον, (ἐν), κατορθωτός, εφαρμόσιμος, εκτελεστός· επίρρ., -τως, σε Πλούτ.

ἐμ-πρέπω (ἐν),· **1.** διαπρέπω, ξεχωρίζω, διακρίνομαι σε κάτι, με δοτ., σε Αισχύλ· Βάκχαις, ανάμεσά τους, σε Αριστοφ. **2.** διαπρέπω, ξεχωρίζω ή δοξάζομαι για κάτι, σε Τραγ. **3.** αρμόζω, ταιριάζω, τινί, σε Πλούτ.

ἐμ-πρήθω, μέλ. -σω (ἐν)· **I.** φυσώ μέσα σε κάτι, φουσκώνω, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., ἐμπεπρημένη ὕς, πρησμένο, φουσκωμένο θηλυκό γουρούνι, σε Αριστοφ. **II.** = ἐμπίπρημι, καίω, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐμπρησις, -εως, Ιων. -ιος, ἡ, εμπρησμός, πυρπόληση, σε Ηρόδ.

ἐμ-πρίω[ι], μέλ. -ίσω (ἐν), πριονίζω, τρίζω τα δόντια, σε Λουκ.

ἐμπροθεν, ποιητ. αντί ἔμπροσθεν, σε Θεόκρ.

ἐμπρόθεσμος, -ον (έν), αυτός που βρίσκεται εντός καθορισμένου χρόνου, εντός προθεσμίας, σε Λουκ.

ἐμ-προσθεν, ποιητ. **-θε· I.** επίρρ., **1.** λέγεται για τόπο, μπροστά, εμπρός, ἐμπροσθεν, σε Ηρόδ., Ξεν.: *τὸ και τὰ ἐμπροσθεν*, το πρόσθιο, μπροστινό μέρος, η πρώτη σειρά, σε Ηρόδ. κ.λπ.: *εἰς τὸ ἔμπ.*, προς τα εμπρός, στον ιδ.: *ἐκ τοῦ ἔμπρ.*, απέναντι, σε Ξεν. **2.** λέγεται για χρόνο, προηγούμενα, νωρίτερα, από παλιά, σε Πλάτ. **II.** ως πρόθ. με γεν., μπροστά, ενώπιον κάποιου· **1.** λέγεται για τόπο, *ἐμπρ. αὐτῆς* (ενν. *τῆς νῆος*), σε Ηρόδ. **2.** λέγεται για χρόνο, *ἐμπρ. ταύτης* (ενν. *τῆς γνώμης*), στον ιδ.

ἐμπρόσθιος, -ον, πρόσθιος, μπροστινός, λέγεται για τα πόδια τετραπόδου, σε Ηρόδ., Ξεν.

ἐμ-πτύω, μέλ. **-σω (έν)**· **I.** φτύνω μέσα σε, *ἐς ποταμόν*, σε Ηρόδ. **II.** φτύνω πάνω σε κάποιον, σε Κ.Δ.

ἐμ-πυκάζω (έν), κρύβω μέσα σε — Παθ., *νόος οἱ ἐμπεπύκασται*, η σκέψη του είναι συγκεκαλυμμένη, είναι σκοτεινή, σε Μόσχ.

ἐμ-πυος, -ον (έν, πύον), πυώδης, ελκώδης, σε Σοφ.

ἐμ-πυρεύω (έν), πυρπολώ ή καίω, ψήνω κάτι, σε Αριστοφ.

ἐμ-πυρῖ-βήτης, -ου, ὁ (έν, πῦρ, βαίνω), κατασκευασμένος να αντέχει στη φωτιά, λέγεται για τρίποδα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐμ-πῦρος, -ον (έν, πῦρ)· **I.** αυτός που βρίσκεται μέσα στη φωτιά, *ή ἔμπ. τέχνη*, η τέχνη του σιδηρουργού, σε Πλάτ.: επίσης, η τέχνη της πυρομαντείας, σε Ευρ. **II. 1.** εκτεθειμένος σε φωτιά ή σε ήλιο, καμένος, καψαλισμένος, φλογισμένος, στον ιδ. **2.** φλογερός, λέγεται για τον ήλιο, σε Ανθ. **3.** αναμμένος, λέγεται για λάμπα, στον ιδ. **III. 1.** αυτός που ανήκει ή που ταιριάζει σε θυσία με φωτιά, σε Ευρ. **2.** ως ουσ., *ἔμπυρα* (ενν. *ιέρὰ*), *τά*, οι θυσίες της φωτιάς, σε Σοφ., Ευρ.

ἐμ-φάγειν, απαρ. αορ. β' *έν-έφαγον*, άχρηστος ενεστ. *έν-εσθίω*· **I.** βιαστική κατανάλωση φαγητού, σε Ξεν. **II.** τρέφομαι μέσα ή πάνω σε κάτι, σε Λουκ.

ἐμ-φαίνω, μέλ. **-φάινω (έν)**· **I.** αφήνω κάτι να φανεί μέσα σε καθρέφτη, σε Πλάτ.: επιδεικνύω, παρουσιάζω, εμφανίζω, φανερώνω, εκθέτω, σε Πλούτ. κ.λπ. **II. 1.** Παθ., με Μέσ. μέλ., φαίνομαι, εικονίζομαι μέσα σε καθρέφτη, αντανακλώμαι, αντικατοπτρίζομαι, σε Πλάτ., Ξεν. **2.** γίνομαι φανερός, ορατός, διακρίνομαι, στον ιδ.

ἐμφάνης, -ές, I. αυτός που αντανακλά τον εαυτό του, που καθρεφτίζει (είδωλο), λέγεται για καθρέφτες, σε Πλάτ. **II. 1.** ορατός στο μάτι, φανερός, ιδίως λέγεται για τους θεούς που εμφανίζονται με υλική υπόσταση στους θνητούς, σε Σοφ. κ.λπ.: ομοίως και, *ἐμφανῆ τινα ἰδεῖν*, τον βλέπω με τη φυσική του μορφή, στον ιδ.: λέγεται για πράγματα, *τάμφανῆ κρύπτειν*, στον ιδ.: *ἐμφ. τεκμήρια*, ορατές, απτές, φανερές, ολοφάνερες αποδείξεις, στον ιδ.: *τά ἐμφ. κτήματα*, φανερή περιουσία, πραγματική ιδιοκτησία, σε Ξεν. **2.** *ποιεῖν τι ἐμφανές*, κάνω κάτι δημοσίως, Λατ. *in propatulo*, σε Ηρόδ.: *τὸ ἐμφ.* αντίθ. προς *τὸ μέλλον*, σε Θουκ.: *εἰς τοῦμφανές ἰέναι*, έρχεται κάτι στο φως, σε Ξεν. **3.** φανερός, πραγματικός, ψηλαφητός, απτός, καταφανής, οφθαλμοφανής, σε Αριστοφ., Θουκ. κ.λπ. **4.** εμφανής, γνωστός, πασίδηλος, *τά ἐμφανῆ*, σε Ηρόδ. **III.** επίρρ., **-νῶς**, Ιων. **-νέως**, φανερά, ανοιχτά, Λατ. *palam*, στον ιδ., Αισχύλ. κ.λπ.: ανοιχτά, δηλ. όχι κρυφά ή δόλια, ύπουλα, σε Σοφ.: *οὐ λόγοις, ἀλλ' ἐμφανῶς*, αλλά πραγματικά, σε Αριστοφ. **2.** ομοίως και ως ουδ. επίθ., *ἐξ ἐμφανέος ή ἐκ τοῦ ἐμφ.*, σε Ηρόδ.: *έν τῷ ἐμφανεῖ*, σε Θουκ.

ἐμφάνιζω, μέλ. Αττ. **-ιῶ, 1.** παρουσιάζω, εκθέτω, *ἐμφ. τινὰ ἐπίορκον, φίλον*, τον παρουσιάζει ως..., σε Ξεν. — Παθ., γίνομαι ορατός, εμφανίζομαι,

φανερώνομαι, σε Κ.Δ. **2.** ξεκαθαρίζω ή καθιστώ σαφές, αποδεικνύω, *τινί τι*, σε Ξεν.

ἐμφέρβομαι, ποιητ. **ἐνιφ-**, Παθ., νέμομαι, τρέφομαι σε ένα μέρος, με δοτ., σε Μόσχ.

ἐμφέρεια, ἡ, ομοιότητα, σε Πλούτ.

ἐμφερής, **-ές** (ἐμφέρω), παρόμοιος, όμοιος, *τινί*, σε Ηρόδ., Αττ.: πρβλ.

προσφερές.

ἐμ-φέρω, μέλ. *ἐν-οίσω*· **I.** κουβαλώ ή εισάγω, φέρνω μέσα, πρβλ. **ἐμφορέω**.

II. *ἐνεφέρετο*, γίνονταν λόγος, υποσημ. στον Πολύβ.

ἐμ-φεύγω, μέλ. *-ξομαι*, (ἐν), βρίσκω καταφύγιο ή καταφεύγω, σε Λουκ.

ἐμ-φιλωχωρέω, μέλ. *-ήσω* (ἐν), περνώ ευχάριστα την ζωή μου κάπου, διαμένω, ενδιατρίβω, στοχάζομαι, *τῇ μνήμῃ*, σε Λουκ.

ἐμ-φλέγω, μέλ. *-ξω* (ἐν), ανάβω μέσα, πυρπολώ, *τινί*, σε Ανθ.

ἐμ-φλοξ, **-ογος**, **ό**, **ή** (ἐν), αυτός που έχει φλόγα μέσα του, *πέτρος*, σε Ανθ.

ἐμ-φοβος, **-ον** (ἐν), τρομακτικός, φρικτός, Λατ. *formidolosus*, σε Σοφ.

ἐμ-φορβιόομαι (ἐν, φορβεία), Παθ., βάζω στο στόμα τη φορβία (δερμάτινο επιστόμιο) ενώ παίζω αυλό, σε Αριστοφ.

ἐμ-φορέω, = ἐμφέρω· **I.** Παθ., κουβαλώ, μεταφέρω μέσα ή πάνω, με δοτ., σε Ομήρ. Οδ. **II.** χύνω μέσα, ἄκρατον, σε Διόδ.· Μέσ. και Παθ., γεμίζω, είμαι πλήρης ή κάνω υπερβολική χρήση ενός πράγματος, παίρνω περισσότερο από το κανονικό, με γεν., σε Ηρόδ., Πλούτ. **III.** μεταφ., επιβάλλω, επιφέρω, ἐμφορεῖν πληγὰς τινι, στον ίδ. **2.** εναντιώνομαι, επικρίνω, ρίχνω, πετώ κατά πρόσωπο, σε Σοφ.

ἐμ-φράσσω, Αττ. **-ττω**, μέλ. -ζω, (ἐν), φράζω, βουλώνω, κλείνω, σε Θουκ.

ἐμ-φρουρέω, μέλ. -ήσω (ἐν), φρουρά ένα μέρος, φυλάω ως φρουρός, σε Θουκ.

ἐμ-φρουρος, -ον (ἐν),· **I.** αυτός που φρουρεί ένα μέρος· οἱ ἔμφρουροι, φρουρά, φύλακες, σε Ξεν. **II.** Παθ., ο φρουρούμενος, σε Δημ.

ἐμ-φρων, -ον, γεν. **-ονος** (ἐν, φρήν),· **I. 1.** αυτός που βρίσκεται στο μυαλό ή στη λογική κάποιου, σε Αισχύλ., Σοφ. **2.** ζωντανός, στον ίδ. **II. 1.** λογικός, ευφυής, έξυπνος, μυαλωμένος, σε Ξεν., Πλάτ. **2.** νοήμων, εχέφρων, λογικός, αγχίνους, έξυπνος, ευφυής, συνετός, σώφρων, σε Θέογν., Σοφ. κ.λπ.

ἐμφύλιος, -ον, = το επόμ.· **I.** ἐμφύλιοι, συγγενείς, οικείοι, ομόφυλοι, σε Σοφ.· αἶμ' ἐμφύλιον, στον ίδ.· γῇ ἐμφύλιος, η γενέτειρα κάποιου, η πατρίδα του, στον ίδ. **II.** αυτός που ανήκει στη φυλή ή τάξη κάποιου, Ἀρης ἐμφύλιος, σε Αισχύλ.· μάχη, σε Θεόκρ.

ἐμ-φῦλος, -ον (ἐν, φῦλον),· **I.** αυτός που είναι από την ίδια φυλή ή από το ίδιο γένος, ομόφυλος, ομογενής, σε Ομήρ. Οδ. **II.** αυτός που ανήκει στη φυλή κάποιου, ἔμφ. στάσις, ἐμφύλια σύγκρουση, σε Ηρόδ.

ἐμ-φῦσάω, μέλ. -ήσω, (ἐν), φυσώ μέσα σε κάτι, ἐμφυσώ, παίζω τον αυλό, σε Αριστοφ.

ἐμ-φῦσιόω (ἐν, φύσις), ἐμφυσώ, ἐνσταλάζω, ἐμπνέω, σε Ξεν.

ἐμ-φῦτος, -ον, ἐμφυτευμένος, σύμφυτος, φυσικός, σε Ηρόδ., Αττ.

ἐμ-φύω, μέλ. -φύσω (ἐν)· **I.** ἐμφυτεύω, τί τινι, σε Ομήρ. Οδ., Ξεν. **II.** Παθ., με παρακ. ἐμπέφυκα και ἀόρ. β' ἐνέφυν, **1.** φυτρώνω μέσα σε ή πάνω σε, με δοτ., ὅθι τρίχες κρανίῳ ἐμπεφύασι (Επικ. ἀντί ἐμπεφύκασι), σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για ιδιότητες, φθόνος ἐμφύεται ἀνθρώπῳ, ἐμφυτεύεται σε αυτόν, σε Ηρόδ.· οὐδεὶς χαρακτήρ ἐμπέφυκε σώματι, κανένα σημάδι δεν αποτυπώθηκε, κληρονομήθηκε από τη φύση πάνω στο σώμα, σε Ευρ. **2.** ἐμφυτεύομαι, ριζώνω, προσκολλώμαι, πιάνομαι γερά πάνω σε κάτι, ὥς ἔχει' ἐμπεφυῖα (Επικ. ἀντί ἐμπεφῦκῖα), παρέμεινε προσκολλημένη, σε Ομήρ. Ιλ.· ἔφυν ἐν χερσίν, προσκολλημένο στο χέρι του, σε Ομήρ. Οδ.· ἐμφύςως βδέλλα, εφαρμοστός, κολλημένος σαν βδέλλα, σε Θεόκρ.

ἐμ-φωνος, -ον (ἐν, φωνή), αυτός που έχει δυνατή φωνή, βροντόφωνος, ε Ξεν.

ἐμ-ψοφος, -ον (ἐν), αυτός που ηχεί, που κάνει κρότο, σε Ανθ.

ἐμ-ψῦχος, -ον (ἐν, ψυχή), **1.** αυτός που έχει μέσα του ψυχή, ζωντανός, αυτός που ζει, ἐμβιος, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** για έναν λόγο, ζωηρός, σθεναρός, δυναμικός, σε Λουκ.

ἐμψυχόω, ζωογονώ, ἐμψυχώνω, ἐνθαρρύνω, σε Ανθ.

ἐν, Αιολ. και Δωρ. ἀντί εἰς, μέσα σε, βλ. [εἰς](#).

ἐν, ποιητ. Επικ. και ποιητ. ἐνί, εἰν, εἰνί, Λατ. in.

A.ΠΡΟΘ. ΜΕ ΔΟΤ.: **I.** λέγεται για τόπο, **1.** ἐντός, μέσα, ἐν νήσῳ, ἐν Τροίῃ κ.λπ., σε Όμηρ. κ.λπ.· ἐλλειπτικά, ἐν Ἀλκινόοιο (ἐνν. οἴκῳ), σε Ομήρ. Οδ.· εἰν Αἴδαο, σε Ομήρ. Ιλ.· ἐν παιδοτρίβῳ, στο σχολείο του δασκάλου διαπαιδαγώγησης (του παιδοτρίβῃ), σε Αριστοφ. **2.** σε, πάνω σε, ἐν οὔρεσι, σε

Όμηρ. κ.λπ. **3.** ανάμεσα στη συγκέντρωση, στον αριθμό, μεταξύ, *ἐν Δαναοῖς* κ.λπ. σε Όμηρ.· με ρήματα εξουσίας, *ἄρχειν, ἀνάσσειν ἐν πολλοῖς*, είμαι πρώτος στην εξουσία ή άρχοντας ανάμεσα σε πολλούς, δηλ. άνωθεν τους, πάνω από αυτούς, στον ίδ.· πρβλ. ό, ή, τόB. III. **4.** στα χέρια κάποιου, μέσα στα όρια της επιρροής ή της εξουσίας του, Λατ. *penes*, σε Όμηρ. κ.λπ.· *ἐν σοὶ γάρ ἐσμεν*, σε Σοφ.· *ἐν τῷ θεῷ το τέλος ἦν*, σε Δημ. **5.** ως προς, σε ό,τι αφορά, σχετικά με, *ἐν γήρᾳ*, στο τέρμα της ηλικίας, σε Σοφ. **6.** όταν το ἐν χρησιμοποιείται με ρήματα κίνησης, η σύνταξη ονομάζεται «βραχυλογική», *πίπτειν ἐν κονίῃσι*, πέφτει (στη σκόνη και μένει μέσα σ' αυτήν)· *οἶνον ἔχευεν ἐν δέπαϊ*, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. **II.** λέγεται για κατάσταση, περίσταση, θέση, στην οποία βρίσκεται κάποιος, **1.** λέγεται για εξωτερικές περιστάσεις, συνθήκες, *ἐν πολέμῳ* κ.λπ., σε Όμηρ.· *ἐν λόγοις εἶναι*, το να ασχολείται κάποιος με τη ρητορική, σε Πλάτ.· *οἱ ἐν τοῖς πράγμασι*, οι λειτουργοί του κράτους, σε Θουκ.· *οἱ ἐν τέλει*, οι άρχοντες, στον ίδ. **2.** λέγεται για εσωτερικές καταστάσεις, για αισθήματα κ.λπ.· *ἐν φιλότῃ*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐν φόβῳ εἶναι*, να βρίσκεται κάποιος σε φόβο, *ἐν αἰσχύνῃ* κ.λπ.· επίσης, *ἐν ὀργῇ ἔχειν τινά*, να οργίζεται κάποιος εναντίον κάποιου άλλου, σε Θουκ.· *ἐν αἰτίᾳ ἔχειν τινά*, να τον κατηγορεί, σε Ηρόδ. **3.** συχνά με ουδ. επίθ., *ἐν βραχεῖ* = *βραχέως*, σε Σοφ.· *ἐν τάχει* = *ταχέως*, στον ίδ.· *ἐν ἐλαφρῷ ποιεῖσθαι*, σε Ηρόδ.· *ἐν ἴσῳ* = *ἴσως*, σε Θουκ. **III.** λέγεται για το όργανο, τα μέσα ή τον τρόπο, μέσω ή με, *ἐν πυρὶ πρῆσαι*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐν ὀφθαλμοῖς ή ἐν ὀμμασιν ὁρᾶν*, να βλέπει κάτι μπροστά στα μάτια του, Λατ. *in oculis*, σε Όμηρ.· *ἐν λιταῖς*, μέσω δεήσεων, προσευχών, *ἐν δόλῳ*, μέσω δόλου, απάτης, σε Αισχύλ. κ.λπ. **IV.** λέγεται για χρόνο, μέσα, κατά τη ροή του χρόνου, κατά την πορεία, την εξέλιξη, *ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐν ἡμέρᾳ, ἐν νυκτί*, σε Ηρόδ., Αττ.· *ἐν ᾧ* (ενν. *χρόνῳ*), για όσο χρονικό διάστημα, σε Ηρόδ.· *ἐν ταῖς σπονδαῖς*, κατά τη χρονική περίοδο των ανακωχών, των σπονδών, σε Ξεν. **2.** εντός, μέσα σε, *ἐν ἔτεσι πεντήκοντα*, σε Θουκ.· *ἐν τρισὶ μηνσί*, σε Ξεν. **B. ΧΩΡΙΣ ΠΤΩΣΗ, ΩΣ ΕΠΙΡΡ.**, στη φράση *ἐν δέ...* **1.** και σε αυτό, και επ' αυτού, και εκεί μέσα, σε Όμηρ. **2.** και μεταξύ τους, κι ανάμεσά τους, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** κι εκτός αυτού, και επί πλέον, κι επιπρόσθετα, κι ακόμη, σε Όμηρ., Σοφ. **Γ. ΣΤΑ ΣΥΝΘ.:** **I. 1.** με ρήματα η πρόθεση διατηρεί τη σημασία της, δηλ. μέσα ή σε κάποιο μέρος κ.λπ., με δοτ. ή ακολουθ. από *εἰς* ή *ἐν*. **2.** με επίθετα διαβαθμίζει, ταξινομεί, όπως στο *ἔμπικρος*, περισσότερο πικρός· ή εκφράζει μία ιδιότητα, ένα γνώρισμα, όπως στο *ἐναιμος*, με αίμα μέσα του, εντός του, *ἔμφωνος*, με φωνή. **II.** η *ἐν* γίνεται *ἐμ-*, πριν από τα χειλικά *β μ π φ ψ*· γίνεται *ἐγ-* πριν από τα ουρανικά *γ κ ξ χ*· και τέλος γίνεται *ἐλ-* πριν από το *λ*· σε λίγες λέξεις *ἐρ-* πριν από το *ρ*.

ἐν, ουδ. του *εἷς*.

ἐναβρύνομαι, Παθ., περηφανεύομαι, επαίρομαι, καυχίμαι για κάτι, *τινι*, σε Λουκ.

ἐν-ᾧγής, -ές, = *ἐν ᾧγει ὢν* (ᾧγος), καταραμένος, αφορισμένος, αναθεματισμένος, Λατ. *piacularis*, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐν-ᾧγίζω, μέλ. -σω, προσφέρω θυσία στους νεκρούς ή στα πνεύματα των νεκρών, Λατ. *parentare, τινί*, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐνάγισμα, -ατος, τό, νεκρική θυσία, μνημόσυνο, σε Λουκ.

ἐνᾧγισμός, ό, προσφορά στα πνεύματα των νεκρών, σε Πλούτ.

ἐν-αγκαλίζομαι, Μέσ., παίρνω στην αγκαλιά μου, αγκαλιάζω, εναγκαλίζομαι, σε Ανθ.

έν-αγκυλάω, μέλ. -ήσω, προσαρμόζω, βάζω λουριά ή ιμάντες (*ἀγκύλαι*) στα ακόντια για να εκσφενδονίσω, σε Ξεν.

έναγρόμενος, -η, -ον, Επικ. μτχ. Παθ. αόρ. β' του *έναγείρω*.

έν-άγχως, επίρρ., (*ἄγχι*), μόλις τώρα, πριν από λίγο, προσφάτως, σε Αριστοφ., Πλάτ.

έν-άγω, μέλ. —ζω, **1.** οδηγώ μέσα, εισάγω ή καθοδηγώ, παρασύρω, παρακινώ, δελεάζω, Λατ. *inducere*, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· κυρίως με απαρ., *μαίνεσθαι έναγει ανθρώπους* (ενν. ο Βάκχος), σε Ηρόδ. **2.** με αιτ. πράγμ., ενθαρρύνω, παροτρύνω, προωθώ, *τὸν πόλεμον*, σε Θουκ.

έν-ᾱγωνίζομαι, Ιων. μέλ. -ιεύμαι· **I.** Αποθ., αντιμάχομαι, λαμβάνω μέρος σ' έναν αγώνα ή αγωνίζομαι ανάμεσα σε κάποιους, με δοτ., σε Ηρόδ. **II.** *γῆ εὐμενῆς έναγωνίζεσθαι*, πρόσφορη, κατάλληλη στο να διεξαχθεί εκεί σύγκρουση, σε Θουκ.

έν-ᾱγώνιος, -ον, αυτός που ανήκει, είναι κατάλληλος για έναν αγώνα, σε Πλούτ., Λουκ.· λέγεται για θεούς που είχαν την επιστασία των αγώνων, σε Σιμων., κ.λπ.

έν-ᾱέριος, -ον, αυτός που βρίσκεται στον αέρα, αιωρούμενος, μετεώρος, σε Λουκ.

έν-αθλέω, = *ἀθλέω έν*, απόλ. σε Μέσ., σε Ανθ.

έν-αιμήεις, -εσσα, -εν, = το επόμ., σε Ανθ.

έν-αιμος, -ον (αἷμα), αυτός που έχει αίμα μέσα του, αιματώδης, ματωμένος, σε Ηρόδ.

έναίρω, Επικ. **ένναίρω**, Επικ. απαρ. *έναιρέμεν*· αόρ. β' *ἥναρον*, απαρ. *έναρειν* — Μέσ., αόρ. α', γ' ενικ. *ένήρατο* (*ένᾱρα*)· ποιητ., σφάζω στη μάχη· γενικά, σκοτώνω, σφαγιάζω, ξεκληρίζω, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.· λέγεται για πράγματα, φθείρω, καταστρέφω σε Ομήρ. Οδ.

έν-αΐσιμος, -ον, I. αυτός που προμηνύει κάτι (καλό ή κακό), αυτός που προμαντεύει, προαισθάνεται, προφητικός, μαντικός, Λατ. *fatalis*, σε Ομήρ. Οδ.· ουδ., *έναισίμον* και -μα ως επίρρ., προφητικά, σε Όμηρ.· με θετική σημασία, έγκαιρος, επίκαιρος (την κατάλληλη στιγμή), αρμόδιος, πρέπων, Λατ. *opportunus*, λέγεται για οιωνούς, σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1.** λέγεται για πρόσωπα, δίκαιος, σε Όμηρ. **2.** λέγεται για πράγματα, ταιριαστός, κατάλληλος, σε Ομήρ. Ιλ.· επίρρ., -ως, κατάλληλα, όπως πρέπει, σε Αισχύλ., Ευρ.

έναιΐσιος, -ον, = το προηγ. II, σε Σοφ.

έν-αιχμάζω, μέλ. -σω, πολεμώ, μάχομαι μέσα σε, σε Ανθ.

έν-αιωρέομαι, Παθ., επιπλέω, κυματίζω στη θάλασσα, με δοτ., σε Ευρ.

ένάκις[ᾱ], Επικ. **είνάκις** (*έννέα*), επίρρ., εννιά φορές, σε Ομήρ. Οδ., Πλάτ.

ένακισ-χίλιοι, -αι, -α, εννιά χιλιάδες, Ιων. *είνακισχίλιοι*, σε Ηρόδ.

ένᾱκόσιοι, Ιων. **είν-, -αι, -α** (*έννέα, ἑκατον*), εννιακόσιοι, σε Ηρόδ., Θουκ.

έν-ᾱκούω, μέλ. -σομαι, εισακούω, ακούω προσεκτικά κάτι, υπακούω, ενδίδω, με γεν., σε Σοφ.

έν-ᾱλείφω, μέλ. -ψω, Παθ. παρακ. -*αλήλιμμαι*· αλείφω, επιχρίω με αλοιφή, πασαλείφω, με δοτ., σε Πλάτ. — Μέσ., αλείφομαι, χρίομαι, σε Ανθ.

έν-ᾱλήθης, -ες, αυτός που βρίσκεται σε συμφωνία με την αλήθεια· επίρρ., -θως, πιθανώς, σε Λουκ.

έν-ᾱλίγκιος, -ον, όμοιος, αυτός που μοιάζει, με δοτ., σε Όμηρ.·

θεοῖς έναλίγκιος αὐδὴν, όμοιος με τη φωνή των θεών, σε Ομήρ. Οδ.

έν-ᾱλιος, [ᾱ], -α, -ον ή -ος, -ον, ποιητ. **είνάλιος** (*ᾱλς*)· αυτός που βρίσκεται μέσα ή πάνω από τη θάλασσα, ο θαλάσσιος, Λατ. *marinus*, σε Ομήρ. Οδ.,

Αισχύλ. κ.λπ.· ἐν. λεώς, οι ναύτες, σε Σοφ.· *πόντου εἰναλία φύσις*, δηλ. τα ψάρια, στον ιδ.

ἐναλλάγηται, Παθ. απαρ. αορ. β' του *ἐναλλάσσω*.

ἐναλλάξ, επίρρ., **1.** σταυρωτά, διαγώνια, σε Αριστοφ. **2.** εναλλασσόμενα, διαδοχικά, αλεπάλληλα, εκ περιτροπής, επανειλημμένα, Λατ. *vicissim*, *πρήσσειν ἐν.*, υπάρχουν εναλλαγές, μεταπτώσεις της τύχης, σε Ηρόδ.

ἐν-αλλάσσω, Αττ. **-ττω**, μέλ. *-ζω*, παρακ. *-ήλλάχα*, Παθ. *-ήλλαγμαι*, αορ. β' - *ηλλάγην* [ᾱ]· **I.** ανταλλάσσω, *φόνον θανάτω ἐν.*, δηλ. πληρώνω για το φόνο με θάνατο, σε Ευρ.· *ἐνήλλαξεν τήν᾽ ἄβριν*, ανταπέδωσε την προσβολή, σε Σοφ. **II.**

1. Παθ., μεταβάλλομαι, *τί δ' ἐνήλλακται τῆς ἡμερίας νύξ ἥδε βάρος*· ποια δραματική αλλαγή από την ημέρα έχει υποστεί αυτή η νύχτα; σε Σοφ. **2.** έχω εμπορικές σχέσεις με κάποιον, συναλλάσσομαι με κάποιον, *τινί*, σε Θουκ.

ἐν-άλλομαι, μέλ. *-ἄλοῦμαι*, αορ. α' *-ηλάμην*, αορ. β' *-ηλόμην*· **1.** Αποθ., πηδῶ μέσα ή εναντίον, με δοτ., σε Αισχύλ., Σοφ. **2.** ορμώ εναντίον κάποιου, εφορμώ, εισβάλλω, στον ιδ. **3.** απόλ., χορεύω, χοροπηδῶ, σε Αριστοφ.

ἐν-αλλος, -ον, αλλαγμένος, αλλιώτικος, διαφορετικός, αντιφατικός, αντίξοος, ανάποδος, ενάντιος, σε Θεόκρ., Ανθ.

ἐν-ἄλος, -ον, = *ἐνάλιος*, σε Ομηρ. Ὑμν., Ευρ.

ἐν-αμβλύνω[υ], συγκρατώ, κατασιγάζω, εξασθενίζω, αποθαρρύνω, σε Πλούτ.

ἐν-ᾄμέλω, μέλ. *-ζω*, αρμέγω μέσα σε κάτι, *γαυλοῖς*, σε Ομήρ. Οδ.

ἐν-ἀμιλλος[ᾱ], **-ον** (*ᾄμιλλα*), αυτός που μπορεί να αγωνισθεί ή να συγκριθεί με κάποιον, ισοδύναμος, ισάξιος, *τινι*, σε Πλάτ.

ἐν-αντα, επίρρ., απέναντι, ακριβώς απέναντι, πρόσωπο με πρόσωπο, αντίκρυ, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐν. προσβλέπειν νεκρόν*, σε Σοφ.· *ἐν. ἐλθεῖν*, σε Ευρ.

ἐν-αντι, επίρρ., ενώπιον, απέναντι, με γεν., σε Κ.Δ.

ἐν-αντίβιος, -ον, αυτός που διάκειται εχθρικά, εχθρικός, σε Ανθ.· ως επίρρ., πρόσωπο με πρόσωπο, αντικρουστά, *μαχέσασθαι, πολεμίζειν*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐναντίον, επίρρ., βλ. [ἐναντίος](#).

ἐναντιόομαι, μέλ. *-ώσομαι*, αορ. α' *ἤναντιώθην*, παρακ. *ἤναντιώμαι*· **1.** Αποθ., εναντιώνομαι, αντιτάσσομαι, αντιτίθεμαι, αντισκέκομαι, ανθίσταμαι, αποκρούω, *τινί*, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· *οὐκ ἐναντιώσομαι τὸ μὴ οὐ γεγωνεῖν*, δεν θα αρνηθῶ να μιλήσω, δεν θα αντισταθῶ στο να πω, σε Αισχύλ.· *τοῦτ' οἱ ἐναντιοῦται πράττειν*, αυτό με εμποδίζει, με αποτρέπει απ' το να ενεργήσω, σε Πλάτ. **2.** αντιλέγω, αντικρούω, προβάλλω αντιρρήσεις, σε Σοφ., Θουκ. κ.λπ.

3. λέγεται για τον άνεμο, είμαι αντίθετος, πνέω αντίθετα, σε Σοφ., Θουκ.

ἐν-αντίος, -α, -ον, αντίθετος, Λατ. *adversus*· **I. 1.** λέγεται για τόπο, ο ακριβώς απέναντι, αντικριστός, απέναντι, αντικρινός, με δοτ., σε Ομηρ.· ο κατά μέτωπο, ενώπιος, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ.· με ρήμ. κίνησης, αυτός που βρίσκεται σε αντίθετες κατευθύνσεις, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** με εχθρική σημασία, αντίθετος, αντιμέτωπος, αντίμαχος, στο ιδ. κ.λπ.· με γεν., *ἐναντίοι Ἀχαιῶν*, στο ιδ. κ.λπ.· επίσης με δοτ., στο ιδ.· *οἰέν.*, οι εχθροί κάποιου, σε Αισχύλ. κ.λπ.· γενικά, ενάντιος, πολέμιος, *τινί*, σε Σοφ., Ξεν. **3.** λέγεται για ιδιότητες, ενέργειες κ.λπ., αντίθετο, ανάποδο, αντίστροφο, σε Αισχύλ., Σοφ.· κυρίως με γεν., *τὰ ἐν. τούτων*, τα ακριβώς αντίθετα από αυτά, σε Ηρόδ. κ.λπ.· επίσης με δοτ., σε Αισχύλ.

II. επίρρ. χρήσεις: **1. α)** ουδ., *ἐναντίον*, απέναντι, ενώπιον, πρόσωπο με πρόσωπο, σε Ομήρ. Οδ., Αττ.· ως πρόθ. με γεν., κατά την παρουσία κάποιου, ενώπιον του, Λατ. *coram*, με γεν., σε Σοφ., Θουκ. κ.λπ. **β)** με εχθρική σημασία, εναντίον, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης με δοτ., στο ιδ., σε Ευρ. **γ)** αντιθέτως, στην Αττ. *τὸν ἐναντίον*, αφ' ετέρου, απ' την άλλη· ομοίως επίσης, ουδ. πληθ., *ἐναντία*, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. **2.** *ἐκ τοῦ ἐναντίου*, ακριβώς

ἀπέναντι, ἀντίθετα, Λατ. ex adverso, e regione, σε Ξεν. κ.λπ. · ομοίως, ἐξ ἐναντίας, Ἰων. -ίης, σε Ηρόδ., Θουκ. **3.** ομαλό επίρρ., ἐναντίως, ἀντιθέτως, σε ἀντίθεση, με δοτ., σε Αισχύλ. · ἐπίσης με γεν., σε Πλάτ. · ἐν. ἔχειν, εἶναι τελείως ἀντίθετο, σε Δημ.

ἐναντιότης, -ητος, ἡ, ἀντίθεση, ἐναντίωση, διαφωνία, ἀντίδραση, σε Πλάτ.

ἐναντιώω, δεν χρησιμ. στην Ενεργ. · βλ. **ἐναντιόομαι.**

ἐναντίωμα, -ατος, τό (ἐναντιόομαι) · 1. ἐμπόδιο, κώλυμα, πρόσκομμα, σε Θουκ., Δημ. **2.** ἀντίθεση, ἀντίσταση, σε Πλάτ.

ἐναντίωσις, -εως, ἡ (ἐναντιόομαι), ἀντίθεση, ἀντίδραση, ἀντίπραξη, σε Θουκ.

ἐναῖα, ἀόρ. α' του νάσσω.

ἐναπήκε, Ἰων. ἀντί ἐναφήκε, γ' ενικ. αορ. α' του ἐναφήμι.

ἐναπήπτε, Ἰων. ἀντί ἐναφήπτε, γ' ενικ. παρατ. του ἐναφάπτω.

ἐν-αποδείκνυμαι, Μέσ. ἢ Παθ., διακρίνομαι, ξεχωρίζω μεταξύ άλλων ἢ ἀνάμεσα σε άλλους, ἐναπεδεικνύατο (Ἰων., γ' πληθ. παρατ.), σε Ηρόδ.

ἐν-αποθνήσκω, πεθαίνω σε ένα μέρος, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἐνα-ποθραύω, μέλ. -σω, σπάζω μέσα σε μία πληγή, με δοτ., σε Πλούτ.

ἐν-απόκειμαι, Παθ., φυλάσσομαι, ἀποθηκεύομαι σε ένα μέρος, με δοτ., σε Πλούτ.

ἐν-αποκλάω, μέλ. -σω, σπάζω την ασπίδα ἀπὸ τη μέσα πλευρά, σε Θουκ.

ἐν-απόλλυμαι, μέλ. -απολοῦμαι, Παθ., χάνομαι, καταστρέφομαι, ἀφανίζομαι σε ένα μέρος, με δοτ., σε Ξεν.

ἐν-απολογέομαι, ἀποθ., ἀπολογούμαι, σε Αισχίν.

ἐν-απονίζω, μέλ. -νίψω, ξεπλένω μέσα σε κάτι — Μέσ., ἐναπονίζεσθαι τοὺς πόδας ἐν τῷ ποδανιπτῆρι, ξεπλένω τα πόδια κάποιου στη λεκάνη των ποδιών, σε Ηρόδ.

ἐν-αποπνέω, μέλ. -πνεύσομαι, εκπνέω, ξεψυχώ τη στιγμή που πράττω κάτι, με δοτ., σε Πλούτ.

ἐν-αποπνίγομαι, Παθ., αὐτός που πνίγεται, ἀσφυκτιά μέσα σε κάτι, σε Λουκ.

ἐν-αποσημαίνω, μέλ. -ἄνω, υποδεικνύω, δείχνω, φανερώνω μέσα σε, σε Πλούτ.

ἐν-αποτίνω, μέλ. -τίσω [tī], πληρώνω ἐξοδα δίκης, σε Αριστοφ.

ἐν-αποψύχω[ω], μέλ. -ζω, παραδίδω το πνεῦμα μου σε ένα μέρος, ξεψυχώ, σε Ησίοδ., Ἀνθ.

ἐν-άπτω, μέλ. -ψω, **I.** δένω πάνω ἢ σε κάποιον, προσδένω, σε Ευρ. — Παθ. παρακ. ἔνημμαι, λέγεται για πρόσωπα, φορῶ, περιβάλλομαι με κάτι, με αιτ. λεοντέας ἐναμμένον (Ἰων. ἀντί ἐνήμμι-), σε Ηρόδ., Αριστοφ. **II.** ἀνάβω, πυρπολώ, στον ἰδ.

ἐνᾶρα, -ων, τά, μόνο σε πληθ., τα ὅπλα και τα κοσμήματα ενός σκοτωμένου ἀντιπάλου, λεία, κέρδη, λάφυρα, Λατ. spolia, σε Ομήρ. Ἰλ.

ἐν-ᾠρᾷρίσκω, ἀόρ. α' ἐνήρσα· **I.** προσαρμόζω ἢ στερεώνω, συναρμολογῶ, σε Ομήρ. Οδ. **II.** ἐνάρηρα, ἀμτβ., εἶμαι προσαρμοσμένος σε, στο ἰδ.

ἐνάργει, Δωρ. ἀντί ἐνήργει, παρατ. του ἐνεργέω.

ἐν-αργής, -ές (ἀργός), · 1. ορατός, ψηλαφητός, οφθαλμοφανής, με υλική υπόσταση, κυρίως λέγεται για θεοὺς που ἐμφανίζονται με την ἴδια τους τη μορφή, σε Ομήρ. · ομοίως λέγεται και για ὄνειρο ἢ ὄραμα, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ. · ἐναργής ταῦρος, με ευκρινή, ορατή, καθαρή, σαφή μορφή ταύρου, ἀληθινός ταῦρος, σε Σοφ. **2.** φανερός στη σκέψη, ευδιάκριτος, σαφής, ξεκάθαρος, στον ἰδ., σε Δημ. · ἐπίρρ., -γῶς, φανερά, προφανῶς, ξεκάθαρα, σαφῶς, σε Αισχύλ. κ.λπ. **3.** λέγεται για λέξεις κ.λπ., ευκρινής, σαφής,

φανερός, συγκεκριμένος, ξεκάθαρος, στον ίδ., Πλάτ. κ.λπ.· επίρρ., *έναργέως λέγειν*, σε Ηρόδ.

Έναρές ή **-ίες, οί**, πιθ. σκυθ. λέξη, που αντιστοιχεί στο ελληνικό *άνδρόγυννοι*, συμμορία που βεβήλωσε το ιερό της Αφροδίτης στην πόλη Άσκαλον, σε Ηρόδ.

ἐνᾱρεῖν, απαρ. αορ. β' του *ἐναίρω*.

ἐνᾱρηρός, μτχ. παρακ. β' του *ἐναρarisκω*.

ἐνᾱρη-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που φέρνει, κομίζει λάφυρα, σε Ανθ.

ἐνᾱρίζω, μέλ. *-ίζω*, αόρ. α' *ήνᾱρίζα*, Επικ. *ἐνᾱρίζα*· Παθ., αόρ. α' *ήνᾱρίσθην*, παρακ. *ήνᾱρισμαι*· απογυμνώνω το σκοτωμένο αντίπαλό μου από τα όπλα του (*ἐναρα*), Λατ. *spoliare*, *έντεα έν. τινά*, σε Ομήρ. Ιλ.· απ' όπου, σκοτώνω στη μάχη, και γενικά, σφαγιάζω, σφάζω, αφανίζω, στο ίδ., σε Αισχύλ. — Παθ., νύξ *ἐναριζομένα*, νύχτα που έσβηνε, δηλ. που υποχωρούσε, παραδίνονταν, υποτάσσονταν στη μέρα, σε Σοφ.

ἐν-ᾱριθμέω, μέλ. *-ήσω*, υπολογίζω, μετρώ, λογαριάζω, συνυπολογίζω, συγκαταλέγω, λογαριάζω, *ούδέν*, αψηφώ, σε Σοφ. — Μέσ., = *έν ᾱριθμῶ ποιεῖσθαι*, υπολογίζω, καταμετρών, σε Ευρ.

ἐν-ᾱρίθμιος, -ον (ᾱριθμός)· **I.** αυτός που βρίσκεται εντός αριθμού, που συμπληρώνει τον αριθμό, σε Ομήρ. Οδ.· αριθμούμενος μεταξύ ή ανάμεσα, δηλ. συναριθμούμενος, με δοτ., σε Θεόκρ. **II.** αυτός που λογαριάζεται, που απαριθμείται, συνυπολογιζόμενος, Λατ. *in numero habitus*, σε Ομήρ. Ιλ. **ἐν-αρμόζω** και **-ττω**, μέλ. *-σω*, **I. 1.** προσαρμόζω ή μπήγω, ωθώ, χώνω μέσα σε κάτι, με δοτ., σε Ευρ. **2.** μεταφ., προσαρμόζω, εφαρμόζω, *τι εἷς τι*, σε Πλάτ.· *έν. αὐτόν*, καθιστά κάποιος τον εαυτό του δημοφιλή, σε Πλούτ. — Μέσ., *τὰν Δωριστί* (ενν. *ᾱρμονίαν*) *ἐναρμόττεσθαι τήν λύραν*, την προσαρμόζω, την συνταιριάζω ηχητικά στο Δωρ. ρυθμό, σε Αριστοφ. **II.** αμτβ., προσαρμόζομαι, ταιριάζω, είμαι κατάλληλος, γίνομαι επιτήδειος, στον ίδ.· με δοτ. προσ., ευαρεστώ, ευχαριστώ, σε Πλούτ.

ἐν-αρμόνιος, -ον (ᾱρμονία), σύμφωνος, αρμονικός, ταιριαστός, σε Λουκ.

ἐναρμόττω, βλ. [ἐναρμόζω](#).

ἐνᾱρον, τό, ενικ. του *ἐναρα*, σε αχρησ.

ἐν-αρφόρος, -ον, συγκοπτ. αντί *ἐναρηφόρος*, σε Ησίοδ.

ἐν-ᾱρχομαι, μέλ. *-ζομαι*· αποθ., λέγεται για θυσίες, ξεκινώ μια προσφορά, αρχίζω θυσία, προσφορά, παίρνοντας το κριθάρι (*ούλόχεται*) από το καλάθι (*κανοῦν*), σε Ευρ.· παρακ. με Παθ. σημασία, στον ίδ.

ἐν-ασκέω, μέλ. *-ήσω*, ασκώ, εξασκώ, εκπαιδεύω ή γυμνάζω σε κάτι, σε Πλούτ. — Παθ. με Μέσ. μέλ., εξασκούμαι, γυμνάζομαι σε, σε Λουκ.

ἐν-ασπιδόομαι (ᾱσπίς), Παθ., περιβάλλομαι, οπλίζομαι με ασπίδα, σε Αριστοφ.

ἐνασσα, αόρ. α' του *ναίω* II.

ἐν-ασχημονέω, συμπεριφέρομαι με απρέπεια σε, σε Πλούτ.

ἐνᾱταῖος, -α, -ον (ἐνατος), αυτός που ανήκει στην ένατη μέρα, σε Θουκ.

ἐνᾱτος, Ιων. και Επικ. **είνατος, -η, -ον (έννέα)**· **I.** ένατος, Λατ. *nonus*, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ. **II.** σε πληθ. = *έννέα*, σε Ανθ.

ἐν-αυλᾱκο-φοῖτις, ή (αὐλᾱξ, φοιτάω), αυτή που περιπλανιέται στους αγρούς ή στα χωράφια, σε Ανθ.

ἐναύλειον, τό, = *ἐναυλος* (A) II.

ἐν-αυλίζω, μέλ. *-σω*, **I.** αμτβ., διαμένω ή κατοικώ σε ένα μέρος, σε Σοφ. **II.** Αποθ., *ἐναυλίζομαι*, διαμένω, καταλύω σε ένα μέρος κατά τη διάρκεια της νύχτας, διανυκτερεύω, δημιουργώ καταυλισμό, σε Ηρόδ., Θουκ., Ξεν. κ.λπ.

ἐναυλιστήριος, -ον, κατοικήσιμος, σε Ανθ.

ἐν-αυλον, τό (αὐλή), κατοικία, σπίτι, σε Ανθ.

ἐναυλος, ὁ (Α), ως ουσ.: **I.** (αὐλός), ο ρους του ποταμού, χείμαρρος, βουνίσιο ποτάμι, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** (αὐλή), στον πληθ., κατοικίες, λημέρια, στέκια, τα ενδιαίτηματα των θεών της υπαίθρου, σε Ησίοδ., Ευρ.

ἐναυλος, -ον (Β), επίθ.: **I.** (αὐλός), αυτός που βρίσκεται πάνω στον αυλό· μεταφ., λόγοι ἔν., λόγια που αντηχούν στα αυτιά κάποιου όπως ο ήχος αυλού, σε Πλάτ.· απ' όπου, ο ζωηρά εντυπωμένος στη μνήμη, σε Αισχίν. **II.** (αὐλή), αυτός που κατοικεί στην αυλή, κατοικίδιος, σε Ευρ.· αυτός που βρίσκεται μέσα στη σπηλιά, στο άντρο, στο λημέρι, σε Σοφ.

ἐν-αυξάνω, μέλ. -αυξήσω, αυξάνω, μεγαλώνω, σε Ξεν.

ἐναυρος, -ον (αὔρα), αυτός που είναι εκτεθειμένος στον αέρα, σε Θεόφρ.

ἐναυσις, ἡ, άναμμα, πυρπόληση, σε Πλούτ.

ἐναυσμα, -ατος, τό (ἐναύω), σπίθα, υπόλειμμα, λείψανο, απομεινάρι φωτιάς, σε Πλούτ.

ἐν-αυχένιος, -ον ή -η, -ον (αὐχήν), αυτός που βρίσκεται γύρω απ' τον αυχένα, σε Ανθ.

ἐν-αύω, παρατ. ἔναυον, αόρ. α' ἔναυσα· ανάβω, ἔν. πῦρ τινι, ανάβω φωτιά σε κάποιον, τον κάνω να πιάσει φωτιά, σε Ξεν. — Μέσ., πῦρ ἐναύεσθαι, παίρνω φωτιά, σε Πλούτ.

ἐν-αφάπτω, Ιων. ἐναπ-, στερεώνω κάτι γερά πάνω σε κάτι άλλο, προσδένω, σε Ηρόδ.

ἐν-αφήμι, μέλ. -αφήσω, αφήνω κάτι να πέσει μέσα, σε Ηρόδ.

ἐν-δαις, -αιδος ή ἔν-δας, -αδος, ὁ, ἡ, αυτός που έχει αναμμένο δαυλό, σε Αισχύλ.

ἐν-δαίω, ανάβω μέσα — Μέσ., καίγομαι ή λάμπω από μέσα, σε Ομήρ. Οδ.

ἐν-δάκνω, μέλ. δήξομαι, αόρ. β' ἐδάκον [ᾱ],· δαγκώνω, μπήγω τα δόντια μου, ἔνδ. στόμια γνάθοις, περνώ το χαλινάρι ανάμεσα στα δόντια, σφίγγω το χαλινάρι, λέγεται για αφηνιασμένα άλογα, σε Ευρ.

ἐν-δακρύω, μέλ. -σω, χύνω δάκρυα, θρηνηλογώ· ἔνδ. ὄμμασι, πλημμυρίζω τα μάτια με δάκρυα, δακρύζω, κλαίω, σε Αισχύλ.

ἐνδᾱμέω, ἐνδᾱμία, Δωρ. αντί ἐνδημ-.

ἐνδάπιος, -α, -ον (ἔνδον), ιθαγενής, ντόπιος, εγχώριος, σε Μόσχ.

ἐν-δᾱτέομαι, 1. Αποθ., διαιρώ, χωρίζω, δις τοῦνομ' ἐνδατούμενος, αυτός που διαιρεί το όνομα του Πολυνείκη (σε πολύκαι νεῖκος), σε Αισχύλ.· ἔνδ. λόγους ὀνειδιστήρας, αυτός που διανέμει ή διασκορπίζει, εξαπολύει κατηγορίες ή μομφές, αυτός που δυσφημεί, σε Ευρ. **2.** με αιτ. του αντικ., και με αρνητική σημασία, μέφομαι, κατηγορώ, βρίζω, βλασφημώ, ή με θετική σημασία, εγκωμιάζω, υμνώ, επαινώ, σε Σοφ.

ἐνδέδμημαι, Παθ. παρακ. του ἐνδέμω.

ἐνδεής, -ές, ουδ. πληθ. ἐνδεᾶ (ἐνδέω)· 1. αυτός που έχει ανάγκη ενός πράγματος, ανεπαρκής, ελλιπής, σε Ηρόδ., Αττ. **2. α)** απόλ., φτωχός, στερημένος, άπορος, σε Ξεν., Πλάτ. κ.λπ. **β)** αυτός που λείπει, ελλιπής, ανεπαρκής, κυρίως σε συγκρ., Ηρόδ., Θουκ.· τινι, ως προς κάτι, στον ίδ.· τὸ ἐνδεές, έλλειψη, στέρηση, ανεπάρκεια, ανάγκη, στον ίδ. **3.** υποδεέστερος, κατώτερός, με γεν., σε Ξεν.· τῆς δυνάμεως ἐνδεᾶ πράττειν, να πράξεις, να ενεργήσεις λιγότερο από την πραγματική σου δύναμη, σε Θουκ.· τούτου ἐνδεᾶ ἐφαίνετο (ενν. τὰ πράγματα), η δύναμη τους ήταν άνιση ως προς τον σκοπό, στον ίδ. **4.** ανεπαρκής, στον ίδ.· επίρρ. ἐνδεῶς, ελλιπτικά, ανεπαρκώς, σε Πλάτ.· μὴ ἐνδεῶς γινῶναι, κρίνω, γνωμοδοτώ επαρκώς ή πλήρως, σε Θουκ.

ἔνδεια, ἡ (ἐνδεής), 1. στέρηση, ανάγκη, ἔλλειψη, σε Θουκ. κ.λπ. 2. ανεπάρκεια, ανάγκη, σε Πλάτ. 3. ἔλλειψη πόρων ζωής, απορία, πενία, φτώχεια, ἔνδεια, Λατ. egestas, στον ἰδ., Δημ.

ἐνδειγμα, -ατος, τό, ἀποδείξη, τεκμήριο, ἐνδειξη, σε Δημ.

ἐνδείκνυμι ἢ -ύω, μέλ. -δείζω, **I. 1.** δείχνω, υποδεικνύω, Λατ. indicare, σε Σοφ. κ.λπ. 2. ως Αττ. δικανικός ὅρος, καταγγέλλω, ελέγχω, σε Πλάτ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Πλούτ.· σε Παθ., ἐνδεδειγμένος, σε Πλάτ.· ἐνδειχθέντα δεκάζειν, αὐτός που ἔχει καταγγελεῖται για δωροδοκία, σε Δημ. **II. 1.** Μέσ., φαίνομαι, φανερώνομαι, Πηλεΐδῃ ἐνδείζομαι, θα παρουσιαστώ στον Αχιλλέα, σε Ομήρ. Ἰλ.· ἐνδείκνυσθαι τὴν γνώμην, σε Ηρόδ. 2. με μτχ., δείχνω, παρουσιάζω αποδείξεις ὅτι κάνω κάτι, αποδεικνύω, σε Ευρ. κ.λπ. 3. με αιτ. πράγμ., επιδεικνύω, παρουσιάζω, Λατ. prae se ferre, σε Αισχύλ., Θουκ. 4. ἐνδείκνυσθαί τινι, δείχνω προθυμία προς κάποιον, προσπαθῶ να προσελκύσω τὴν εὐνοιά του, εἶμαι φιλοφρονητικός επιδιώκοντας τὴν εὐνοια αὐτοῦ που δέχεται τις περιποιήσεις μου, σε Δημ., Αισχίν.

ἐνδειξις, -εως, ἡ, I. επισήμανση, υπόδειξη, ως Αττ. δικανικός ὅρος, υποβολή καταγγελίας ἐναντίον κάποιου που αποκλείστηκε ἀπὸ δημόσια ἀξιώματα για τα οποία κρίθηκε ἀπὸ νομικῆς πλευράς ἀκατάλληλος, σε Δημ. κ.λπ. **II.** επίδειξη καλῆς θέλησης, σε Αισχίν.

ἔν-δεκα, οἱ, αἱ, τά, I. ἀκλιτο, ἔντεκα, Λατ. undecim, σε Όμηρ. κ.λπ. **II.** στην Αθήνα, οἱ ἔνδεκα, οἱ Ἐντεκα Αστυνόμοι, που ἦταν προϊστάμενοι τῶν φυλακῶν και υπεύθυνοι για τὴν ἐπιβολή ποινῆς στους ἐγκληματίες, σε Αριστοφ., κ.λπ.

ἐνδεκά-πηγυς, -υ, γεν. -εος, αὐτός που ἔχει ἔντεκα πήχεις μήκος (περίπου πέντε μέτρα), σε Ομήρ. Ἰλ.

ἐνδεκάς, -άδος, ἡ, ο αριθμός ἔντεκα, εντεκάδα, σε Πλάτ.

ἐνδεκαταῖος, -α, -ον, αὐτός που διεξάγεται τὴν ἐνδέκατη μέρα, σε Θουκ.

ἐνδέκατος, -η, -ον, ἐνδέκατος, αὐτός που ἔχει ἐνδέκατη σειρά, σε Όμηρ. κ.λπ.

ἐνδέκομαι, Ἰων. ἀντί ἐνδέχομαι.

ἐνδελεχής, -ές, συνεχῆς, ἀσταμάτητος, διαρκῆς, σε Πλάτ. κ.λπ.· ἐπίρρ. -χῶς, στον ἰδ. (ἀμφίβ. προέλ.).

ἐν-δέμω, μέλ. -δεμῶ, I. ἐντοιχίζω, χτίζω, σφραγίζω με χτίσιμο, σε Ηρόδ. **II.** χτίζω, ἀνεγείρω, οἰκοδομῶ μέσα σε κάποιον τόπο, σε Θεόκρ.

ἐν-δεξιόομαι, ἀποθ., πιάνω στο δεξί χέρι, σε Ευρ.

ἐνδέξιος, -α, -ον, I. 1. αὐτός που βρίσκεται στα δεξιά, ἀπὸ τα ἀριστερά προς τα δεξιά· ουδ. πληθ. ως ἐπίρρ., θεοῖς ἐνδέξια ὥνοχόει, γέμισε τα ποτήρια τῶν θεῶν ἀπὸ τα ἀριστερά προς τα δεξιά, σε Ομήρ. Ἰλ.· ἡ ἀντίθετη διαδικασία ἀποφεύγονταν ως μη αἴσια, ἀπ' ὅπου, ἐνδέξια σήματα, αἰσιοι οἰωνοί, στο ἰδ. 2. δεξιός, στα δεξιά, σε Ευρ. **II.** ἐξυπνος, ἐμπειρος, ἐιδικός, ἐπιδέξιος, ἐπιτήδειος, σε Όμηρ. Ὑμν.

ἐν-δετος, -ον, δεμένος, δέσμιος, καθηλωμένος, τινι, σε Ανθ.

ἐν-δέχομαι, Ἰων. -δέκομαι, μέλ. -ζομαι, παρακ. δέδεγμαι I. Αποθ., παίρνω τὴν εὐθύνη, ἀναλαμβάνω τὴν πρωτοβουλία, «παίρνω πάνω μου», Λατ. suscipere, σε Ηρόδ. **II. 1.** ἀποδέχομαι, παραδέχομαι, ἐπικροτῶ, ἐπιδιοκίμαζω, Λατ. accipere, στον ἰδ., σε Θουκ. 2. ἀκούω, ἀφουγκράζομαι κάτι, πιστεύω, σε Ηρόδ.· ἀπόλ., δίνω ἀκρόαση, προσέχω, σε Ευρ. **III. 1.** λέγεται για πράγματα, δέχομαι, ἐπιτρέπω, σε Θουκ., Πλάτ.· με ἀπαρ., οὐκ ἐνδέχεται μελετᾶσθαι, δὲν ἐπιδέχεται ἐξάσκηση, σε Θουκ. 2. ἀπόλ., αὐτό που εἶναι δυνατό, πιθανό, ἐνδέχεται, στον ἰδ.· κυρίως σε μτχ., ἐνδεχόμενος, -η, -ον, πιθανός, ἐκ τῶν ἐνδεχομένων, με ὅλους τους δυνατούς τρόπους, με ὅλα τα δυνατό μέσα, σε

Ξεν.· *ἐνδέχεται*, απρόσ., είναι ενδεχόμενο, είναι πιθανή, δυνατό, με αιτ. και απαρ., σε Θουκ. κ.λπ.

ἐνδεχομένως, επίρρ. του προηγ., όσο είναι πιθανόν, παρά Δημ.

ἐν-δέω (Α), μέλ. -*δήσω*, **I.** δένω πάνω ή προς, προσδένω, *τι ἐν τινι*, σε Ομήρ.

Οδ.· *τί τινι*, σε Αριστοφ. κ.λπ.· ομοίως σε Μέσ., *ἐνεδήσατο δεσμῶ*, τους έδεσε γερά, σε Θεόκρ.· *ἐνδησάμενος*, έχοντάς το συσκευασμένο, σε Αριστοφ. —

Παθ., *ἰρὰ ἐνδεδεμένα ἐν καλάμῃ*, σε Ηρόδ.· *ἐνδεθῆναι εἰς σῶμα* ή *ἐν τῷ σώματι*,

σε Πλάτ. **II.** μεταφ., *Ζεὺς με ἄτη ἐνέδησε*, με συνέδεσε, με ἐνέπλεξε σε αυτήν,

σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., *ἐνδεδέσθαι ὀρκίοις* κ.λπ., σε Ηρόδ.· *ἐνδεδέσθαι τὴν*

ἀρχήν, έχοντας εξασφαλισμένη τη διακυβέρνηση, στον ίδ. — Μέσ.,

δεσμεύομαι, σε Ευρ.

ἐν-δέω (Β), μέλ. -*δέησω*, **1.** έχω ἔλλειψη ενός πράγματος, στερούμαι,

χρειάζομαι κάτι, με γεν., σε Ευρ., Πλάτ.· με απαρ., *τίνος ἐνδέομεν μὴ οὐ*

χωρεῖν; τί μας λείπει για να προχωρήσουμε; σε Ευρ.· ομοίως σε Μέσ., σε

Ξεν.· και σε Παθ., *στρωμάτων ἐνδεηθέντες*, στον ίδ. **2.** λέγεται για πράγματα,

εἶμαι ανεπαρκής, ἐλλιπής, σε Ηρόδ.· απρόσ., *ἐνδεῖ*, υπάρχει ανάγκη, χρεια ή

ανεπάρκεια, ἔλλειψη, με γεν. πράγμ., σε Πλάτ., Ξεν.

ἐνδεῶς, επίρρ. του *ἐνδεής*, βλ. αυτ.

ἐν-δηλος, -ον, = *δῆλος*· **I. 1.** φανερός, εμφανής, προφανής, σαφής,

καταφανής, ολοφάνερος, σε Σοφ., Θουκ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, εμφανής,

ορατός, αυτός που έχει αποκαλυφθεί, ανακαλυφθεί, γνωστός, πασίδηλος,

οφθαλμοφανής, σε Αριστοφ., Θουκ. **II.** επίρρ. -*λως*, υπερθ. -*ότατα*, στον ίδ.

ἐν-δημέω, Δωρ. -**δᾶμέω**, μένω, διαμένω στον τόπο μου, στην πατρίδα μου, σε Λυσ.

ἐν-δημος, -ον, **I.** αυτός που διαμένει στην πατρίδα του, εγχώριος, ντόπιος,

ενδημικός, σε Ησίοδ. κ.λπ.· *ἐνδημότατος*, αυτός που διαμένει, που ζει ως επί

το πλείστον στην πατρίδα του, σε Θουκ. **II.** αυτός που ανήκει στο λαό, στο

δήμο, αυτός που ανήκει στην πόλη, εθνικός, στον ίδ.

ἐνδιάσκειν, Επικ. παρατ. του *ἐνδιάω*.

ἐν-διαβάλλω, συκοφαντώ, διαβάλλω, κακολογώ, δυσφημώ, σε Λουκ.

ἐνδιᾶζω, (ἐνδιος Ι), κοιμάμαι το μεσημέρι, σε Πλούτ.

ἐν-διαθρύπτομαι, Παθ., κάνω νάζια, αστειεύομαι, χωρατεύω, *τινί*, σε Θεόκρ.

ἐν-δΐαιτάομαι, Ιων. -**έομαι**, αποθ., κατοικώ ή διαμένω σε κάποιον τόπο, σε

Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.

ἐν-διατάσσω, μέλ. -*ζω*, παρατάσσω ένα στράτευμα, το τοποθετώ σε

στρατιωτική παράταξη, σε Ηρόδ.

ἐν-διατρίβω[ῖ], μέλ. -*ψω*, **I.** δαπανώ ή καταναλώνω χρόνο για να κάνω κάτι,

χρόνον, σε Αριστοφ., Θουκ. **II. 1.** απόλ., (ενν. *χρόνον*), περνώ τον καιρό μου,

παραμένω σε ένα μέρος, σε Δημ. **2.** σπαταλώ χρόνο μένοντας σε ένα μέρος,

αργοπορώ, καθυστερώ, χρονοτριβώ, σε Θουκ., Πλάτ. **3.** καταγίνομαι στην

άσκηση ενός πράγματος, ενασχολούμαι, απασχολούμαι, *ἐν τινι*, σε Ξεν.·

απόλ., επιμένω σε κάποιο σημείο (του λόγου), μακρηγορώ, σε Αισχίν.

ἐνδιατριπτέον, ρημ. επίθ., το θέμα με το οποίο πρέπει να ασχοληθεί κάποιος,

τινί, σε Λουκ.

ἐνδιᾶω, Επικ. παρατ. *ἐνδιάσκειν* (ἐνδιος)· **I.** μένω στην ύπαιθρο· γενικά,

παρατείνω τη διαμονή μου ή συχνάζω σε ένα μέρος, κατοικώ, με δοτ., σε

Ανθ.· στη Μέσ., σε Ομηρ. Ὑμν. **II.** μτβ., *ποιμένες μῆλα ἐνδιάσκειν*, οι βοσκοί οδηγούσαν τα κοπάδια τους στην εξοχή, σε Θεόκρ.

ἐν-διδύσκω, φορώ σε κάποιον κάτι, *τινά τι*, σε Κ.Δ. — Μέσ., ντύνομαι, φορώ

πάνω μου, στο ίδ.

ἐν-δίδωμι, μέλ. -*δώσω*, παραχωρώ, παραδίδω, ενδίδω, υποχωρώ· **I.** δίνω στα χέρια κάποιου, παραδίδω, εγχειρίζω, *τινα* ή *τί τινι*, σε Ευρ. κ.λπ. μία πόλη, ιδίως με προδοσία, σε Θουκ., Ξεν. **II.** όπως το Λατ. *praebere*, παρέχω, δανείζω, δίνω, χορηγώ, *ἐνδιδόναι τινί* *χερὸς στηρίγματα*, δίνω σε κάποιον ένα χέρι (=βοήθεια), σε Ευρ.· *ἐνδ. λαβήν τινι*, προσφέρω (σε αντίπαλο) το πρόσχημα ή την ευκαιρία, σε Αριστοφ.· *προξενώ, προκαλώ*, σε Θουκ. **III.** δείχνω, εκθέτω, παρουσιάζω, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ. **IV.** επιτρέπω, παραχωρώ, ενδίδω, σε Ευρ., Θουκ. **V.** αμτβ., υποχωρώ, επιτρέπω, δίνω την άδεια, σε Ηρόδ.· ενδίδω, υποχωρώ, χάνω έδαφος, υποκύπτω, σε Θουκ.· *ἐνδ. τινι*, υποτάσσομαι, παραδίδομαι σε, στο ίδ.

ἐν-διημερεύω, περνώ τη μέρα σε άνα μέρος, σε Θεόφρ.

ἐνδήμι, κυνηγώ, καταδιώκω· *γ'* πληθ. παρατ. *ἐνδίσσαν*, Επικ. αντί *ἐνεδίσσαν*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐν-δίκος, -ον (δίκη),· **I.** λέγεται για πράγματα, σύμφωνος προς το δίκαιο, δίκαιος, ορθός, σωστός, αληθής, νόμιμος, σε Τραγ.· *τὸ μὴ ἴνδικον = τὸ ἄδικον*, σε Σοφ.· *μὴ λέγων γε τοῦνδικον*, αυτός που δεν λέει την αλήθεια ή το δίκαιο, στον ίδ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, δίκαιος, ορθός, σωστός, έντιμος, ευθύς, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *τίς ἐνδικώτερος;* ποιος έχει περισσότερο, μεγαλύτερο δίκιο ή ισχυρότερη λογική; στον ίδ. **III.** επίρρ. -*κως*, **1.** δίκαια, με δικαιοσύνη, έντιμα, ειλικρινά, αμερόληπτα, ορθά, σωστά, στον ίδ. **2.** αληθινά, όντως, πραγματικά, σε Ευρ. **3.** δίκαια, φυσικά, δικαίως, σε Τραγ.

ἐνδῖνα, τά (ἐνδον), εντόσθια, μέρη του σώματος που περιβάλλονται από οπλισμό, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐν-δινέω, μέλ. -*ήσω*, περιστρέφω, στριφογυρίζω μέσα, τριγυρίζω, περιηγούμαι, *ἐνδινεῶντι*, Δωρ. αντί *ἐνδινοῦσι*, σε Θεόκρ.

ἐν-δίος, -ον (ἐν, Διός, πρβλ. Λατ. sub dīvo)· **I.** μεσημεριανός, μεσημβρινός, μεσημεριάτικος, σε Όμηρ., Θεόκρ. **II.** *ἐνδῖος*, αυτός που βρίσκεται στην εξοχή, υπαίθριος, σε Ανθ.· ουδ. *ἐνδῖον*, κατοικία, τόπος διαμονής, στον ίδ.

ἐν-δίφριος, -ον (δίφρος), αυτός που κάθεται στο ίδιο τραπέζι με κάποιον άλλο, ομοτράπεζος, συνδαιτημόνας, με δοτ., σε Ξεν.

ἐνδοθεν (ἐνδον), επίρρ., εκ των έσω, από μέσα προς τα έξω, Λατ. *intrinsecus*, σε Ομήρ. Οδ., Τραγ. κ.λπ.· **I. 1.** με γεν., *ἐνδοθεν στέγης*, από το εσωτερικό μέρος της σκηνής, σε Σοφ. **2.** όπως το *οἴκοθεν*, από μόνο του, με την ίδια την ενέργεια κάποιου από μόνη της, σε Αισχύλ. **II. 1.** εντός, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ. **2.** απόλ., σε Ηρόδ.· *οἱ ἐνδοθεν*, οι υπηρέτες, οι οικιακοί, οι σπιτικοί δούλοι, σε Αριστοφ.· ή άνθρωποι μέσα σε μία πόλη, πολίτες, ντόπιοι, σε Θουκ.

ἐνδοθι (ἐνδον), **1.** επίρρ., εντός, μέσα, στην πατρίδα, Λατ. *intus*, σε Όμηρ. **2.** με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.

ἐνδοι, Αιολ. και Δωρ. αντί *ἐνδοθι*, σε Θεόκρ.

ἐνδοιάζω, = *ἐν δοιῇ εἰμί*, βρίσκομαι σε αμφιβολία, έχω ενδοιασμούς ως προς το πώς να κάνω κάτι, αμφιβάλλω, αμφιταλαντεύομαι, με *απαρ.*, σε Θουκ.· απόλ., *οἱ ἐνδοιάζοντες*, οι αναποφάσιστοι, στον ίδ. — Παθ., είμαι αντικείμενο αμφιβολίας ή αμφιλογίας, σημείο αντιλεγόμενο, *ἐνδοιασθῆναι*, στον ίδ.

ἐνδοιάσιμος, -ον, αμφίβολος, αβέβαιος, σε Λουκ.

ἐνδοιαστός, -ή, -όν, αμφίβολος, αβέβαιος, διστακτικός, αναποφάσιστος· επίρρ. -*τῶς*, με δισταγμό, *προθύμως*, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἐνδόμησις, -εως, ή (ἐν, δόμος), οικοδόμηση, κτίσιμο, ανέγερση, σε Κ.Δ.

ἐνδó-μῡχος, -ον, αυτός που βρίσκεται στο εσώτατο μέρος μίας κατοικίας, εσωτερικός, εσώτατος, αυτός που ενεδρεύει, παραμονεύει μέσα, κρυψίνους, σε Σοφ.

ἐνδον, **1.** επίρρ. (έν), εντός, μέσα, κατ' οίκον, εσωτερικά, στο σπίτι, στην πατρίδα, Λατ. *intus*, σε Όμηρ. κ.λπ.· *τᾶνδον* ως επίρρ., ενδόμυχα, εσώψυχα, σε Ευρ.· *οἱ ἔνδον*, εκείνοι που βρίσκονται μέσα στην οικία, η οικογένεια, οι οικιακοί βοηθοί, σε Σοφ.· *τὰ ἔνδον*, οικογενειακές υποθέσεις, εσωτερικές υποθέσεις του σπιτιού, στον ιδ. **2.** με γεν., *Διὸς ἔνδον*, στον οἶκο του Δία, σε Ομήρ. Ιλ.· *σκηνῆς ἔνδον*, σε Σοφ.· *φρενῶν ἔνδον*, μέσα στο μυαλό κάποιου, σε Ευρ.

ἐν-δοξος, -ον (δόξα), **1.** αυτός που δοξάζεται ή τιμάται, δοξασμένος, ένδοξος, αυτός που έχει υψηλή φήμη, φημισμένος, ξακουστός, σε Ξεν., Πλάτ. **2.**

λέγεται για πράγματα, αξιόλογος, αξιοσημείωτος, εξαιρετικός, περίφημος, σε Αισχίν.· επίρρ. -ζως, από όπου υπερθ., *ένδοξότατα*, σε Δημ.

ένδοτέρω, επίρρ. συγκρ. του *ένδον*, ολότελα μέσα, πιο μέσα, σε Πλούτ.

έν-δουπέω, μέλ. -ήσω, πέφτω μέσα κάνοντας γδούπο, καταρρέω κάνοντας βαρύ κρότο, σε Ομήρ. Οδ.

έν-δρομής, -ίδος, ή (δρόμος), **I.** ψηλό παπούτσι, που φορούσε η Άρτεμη, σε Ανθ. **II.** βαρύ πανωφόρι που φοριόταν από τους ιδρωμένους δρομείς μετά τον αγώνα, σε Juven.

έν-δροςος, -ον, δροσερός, δροσισμένος, ψιχαλισμένος, υγρός, νοτισμένος, σε Αισχύλ.

έν-δρῡον, τό (δρῡς), δρυῖνη σφήνα, πάσσαλος ή ξύλινη σφήνα με την οποία συνδεόταν ο ζυγός με το άροτρο (*ίστοβοεύς*), σε Ησίοδ.

έν-δῡκέως (έν, δοκέω), επίρρ., επιμελώς, με προσοχή, με φιλοπονία, με εργατικότητα, με ζήλο, σε Όμηρ.

ένδῡμα, -ατος, τό (ένδύω), ένδυμα, ρούχο, ιμάτιο, σε Κ.Δ., Πλούτ.

ένδυνᾶμόω, μέλ. -ώσω (*δύναμις*), ενισχύω, ενδυναμώνω, σε Κ.Δ.

έν-δύναστεύω, μέλ. -σω, **I.** ασκώ εξουσία πάνω ή ανάμεσα σε ανθρώπους, με δοτ., σε Αισχύλ. **II.** κατορθώνω μέσα από το αξίωμά μου, μέσα από την εξουσία μου, με τη δύναμή μου, σε Ξεν.

ένδύνω[ῡ], βλ. [ένδύω](#).

ένδῡσις, -εως, ή (ένδύομαι), ένδυμασία, ένδυμα, ντύσιμο, ρουχισμός, σε Κ.Δ.

έν-δυστῡχέω, μέλ. -ήσω, είμαι άτυχος σε ή με κάτι, δεν πετυχαίνω, αποτυγχαίνω, με δοτ., σε Ευρ.

ένδῡτήρ, -ήρος, ό, αυτός που φοριέται, σε Σοφ.

ένδῡτός, -όν, I. 1. αυτός που φοριέται από κάποιον, σε Αισχύλ., Ευρ. **2.**

ένδυτόν (ενν. *ἔσθημα*), τό, ένδυμα, ρούχο, φόρεμα, στον ιδ.· μεταφ.,

ένδ.σarkός, δηλ. το δέρμα κάποιου, στον ιδ. **II.** ντυμένος, καλυμμένος με, *στέμμασιν*, στον ιδ.

έν-δύω και -δύνω[ῡ], με Μέσ. **ένδύομαι**, μέλ. -δύσομαι, αόρ. α' -ενεδυσάμην και Ενεργ. αόρ. β' -έδυν· **I.** με αιτ., μπαίνω, εισέρχομαι· **1.** λέγεται για ρούχα, φορώ, ντύνω, Λατ. *induere sibi*, *ένδυνε χιτῶνα*, σε Ομήρ. Ιλ.· *πέπλον*, σε Σοφ.· ομοίως και σε Μέσ., σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· παρακ. *ένδεδύκα*, φορώ χιτώνες, *κιθῶνας*, σε Ηρόδ.· μεταφ., υποκρίνομαι, κοροϊδεύω, παίρνω το ύφος κάποιου, προσλαμβάνω την έκφραση του, τον υποδύομαι, σε Κ.Δ. **2.** εισέρχομαι, εισχωρώ, εισδύω, με αιτ., σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· επίσης, *ένδ. είς...*, σε Θουκ. κ.λπ.· επίσης με δοτ., σε Ξεν.· *απόλ.*, διεισδύω, εισέρχομαι, μπαίνω, σε Ηρόδ. **II. 1.** Μτβ. σε ενεστ. *ένδύω*, μέλ. -δύσω, αόρ. α' -έδυσα· Λατ. *induere*

alicui, ντύνω κάποιον άλλο, καλύπτω, περιβάλλω, σκεπάζω με ρούχα, με διπλή αιτ., σε Ξεν. **2.** ντύνω, *τινά*, σε Ηρόδ.

ἐνέβαλλον, αόρ. β' του *ἐμβάλλω*.

ἐνέγκαι, **ἐνεγκεῖν**, απαρ. αορ. α' και β' του *φέρω*.

ἐνεγύησα, ανώμ. αόρ. του *ἐγγυάω*.

ἐνέδρα, ή, καρτέρι, ενέδρα, παραφύλαξη· **1.** στήσιμο ενέδρας, παγίδα, σε Θουκ., Ξεν. **2.** αυτοί που ενεδρεύουν, που παραμονεύουν, στον ιδ.

ἐνεδρεύω, παρατ. *ἐνήδρευον*, μέλ. *ἐνεδρεύσω*, αόρ. α' *ἐνήδρευσα*· στήνω ενέδρα, καρτέρι, παραμονεύω, παραφυλάω, Λατ. *insidiari*, *τινά*, σε Δημ. **1.** Παθ., συλλαμβάνομαι σε μία ενέδρα, παγιδεύομαι, σε Ξεν. **2.** απόλ., στήνω ή οργανώνω ενέδρα, επιβουλεύομαι, σε Θουκ., Ξεν.· ομοίως και στη Μέσ., στον ιδ. — Παθ., βρίσκομαι σε ενέδρα, στον ιδ.

ἐν-εδρος, **-ον** (**ἔδρα**), ἐνοικος, συγκάτοικος, κάτοικος, τρόφιμος, σε Σοφ.

ἐνέδυν, αόρ. β' του *ἐνδύω*.

ἐν-έξομαι, μέλ. *-εδοῶμαι*· αποθ., έχω την έδρα μου, την κατοικία μου σε ένα μέρος, με αιτ., σε Αισχύλ.

ἐνέηκα, Επικ. αντί *ἐνήκα*, αόρ. α' του *ἐνίημι*.

ἐνέην, Επικ. αντί *ἐνήν*, παρατ. του *ἔνειμι* (*εἰμί* sum).

ἐνεῖδον, αόρ. β' χωρίς ενεστ. σε χρήση με το *ἐνοράω* να χρησιμ. αντί αυτού· παρατηρώ κάτι, *τι ἐν τινι*, σε Θουκ.· *τί τινι*, σε Ξεν.· απόλ., παρατηρώ, διακρίνω, βλέπω μέσα από, σε Σοφ.

ἐν-ειδο-φορέω, λέγεται για γλύπτη ή αγαλματοποιό, δίνω μορφή σε κάτι, σε Ανθ.

ἐνεικα, Επικ. αντί *ἤνεγκα*, Επικ. προστ. *ἔνεικε*, απαρ. *-έμεν*, αόρ. α' του *φέρω*.

ἐνείκεον, Ιων. παρατ. του *νικέω*.

ἐν-ειλέω, μέλ. — *ήσω* = *ἐνείλλω*, περιτυλίγω μέσα· μεταφ. σε Παθ., συμπλέκομαι, εμπλέκομαι, συγκρούομαι, *τοῖς πολεμίοις*, σε Πλούτ.

ἐνειλίσσω, Ιων. αντί *ἐνελίσσω*.

ἐν-εἶλλω, τυλίγω, περιτυλίγω μέσα σε κάτι, με δοτ., σε Θουκ.

ἔνειμεν, **I.** Επικ. αντί *ἐνέσμεν*, α' πληθ. του *ἔνειμι* (*εἰμί*, sum) αλλά, **II.** *ἔνειμεν*, γ' ενικ. αόρ. α' του *νέμω*.

ἐν-ειμι (*εἰμί*, sum), μέλ. *-έσομαι*· **I. 1.** υπάρχω, βρίσκομαι σε ένα μέρος, με δοτ., σε Όμηρ. κ.λπ.· με δοτ. πληθ., βρίσκομαι αναμεταξύ, ανάμεσα, σε Ηρόδ. **2.** απόλ., ενυπάρχω, είμαι σε αφθονία, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· *σίτου οὐκ ἐνόntonος*, καθώς δεν υπήρχε καθόλου σιτάρι εκεί, σε Θουκ.· *ιερώων τῶν ἐνόntonων*, τα ιερά που υπήρχαν εκεί, στο μέρος εκείνο, στον ιδ. **II. 1.** είμαι δυνατός να γίνω, σε Τραγ. κ.λπ. **2.** απρόσ., με δοτ. προστ. και απαρ., αυτό που είναι μέσα στην εξουσία κάποιου, αυτό που είναι δυνατό ή επιτρέπεται, σε Σοφ. κ.λπ. **3.** ουδ. *μτχ.*, *ἐνόnton*, απόλ., αυτό που υπάρχει, σε Λουκ. **4.** *τὰ ἐνόntonτα*, όσα είναι δυνατά ή πιθανά, σε Δημ.

ἐν-εἶρω, περνώ κορδόνι σε κάτι, κρεμώ σε σχοινί, αρμαθιάζω, σε Παθ., Ηρόδ.

ἐν-εἶς, *μτχ.* αορ. β' του *ἐνίημι*.

ἐνεκα ή **-κεν**, Ιων. και ποιητ. **εἵνεκα** ή **-κεν**· **I. 1.** πρόθ. με γεν., κυρίως μετά το πτωτικό, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· λόγω, χάριν, εξαιτίας, διότι, Λατ. *gratia*, στον ιδ. κ.λπ. **2.** σε ό,τι αφορά, ως προς, όσο για, *ἐμοῦ γε ἐνεκα*, όσο εξαρτάται από εμένα, ως προς εμένα, σε Αριστοφ.· *εἵνεκέν γε χρημάτων*, σε Ηρόδ. κ.λπ. **3.** *πλεοναστ.*, *ἀμφι σοῦνεκα*, σε Σοφ.· *ὅσον ἀπό βοῆς ἐνεκα*, όσο μακριά πήγαινε η φωνή, σε Θουκ. **II.** ως σύνδ. αντί *οῦνεκα*, διότι, επειδή, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἐνέκυρσα, αόρ. α' του *ἐγκύρω*.

ἐν-ελαύνω, μέλ. -ελάσω, Αττ. -ελῶ· βάζω, χώνω ή μπήγω, καρφώνω μέσα, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ.

ἐν-ελίσσω, Ιων. εἰλ-, μέλ. -ζω· τυλίγω κάτι μέσα σε κάτι άλλο — Μέσ., περιτυλίγομαι μέσα σε κάτι, σε Ηρόδ.

ἐν-εμέω, μέλ. -έσω, κάνω εμετό, ξερνώ μέσα σε, *εἰς τι*, σε Ηρόδ.

ἐνενήκοντα, οἱ, αἱ, τά (ἐννέα), άκλιτο, ενενήντα, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.

ἐνενηκοντα-ετής, -ές, ενενηντάχρονος, σε Λουκ.

ἐνένιπε, γ' ενικ. Επικ. αναδιπλασ. αόρ. β' του ἐνίπτω.

ἐνενώκα, Ιων. αντί ἐνενόηκα, παρακ. του ἐννοέω.

ἐνένωτο, Ιων. αντί ἐνενόητο, γ' ενικ. υπερσ. του ἐννοέω.

ἐν-εορτάζω, μέλ. -σω, γιορτάζω εντός, σε Πλούτ.

ἐνεός, ή ἐννεός, -ά, -όν, άλαλος, βουβός, κωφάλαλος, σε Ξεν.

ἐν-επ-άγομαι, Μέσ., πραγματοποιώ επιδρομή, εισβάλλω, σε Αίσωπ.

ἐν-επαίχθην, Παθ. αόρ. α' του ἐμπαίζω.

ἐν-επιορκέω, ορκίζομαι ψευδώς σε κάποιο θεό, επιορκώ, παραβιάζω τον όρκο μου, σε Αισχίν.

ἐνεπλάκην[ᾱ], Παθ. αόρ. β' του ἐμπλέκω.

ἐνέπλησα, αόρ. α' του ἐμπίπλημι.

ἐνέπνευσα, αόρ. α' του ἐμπνέω.

ἐνέπρησα, αόρ. α' του ἐμπίμπρημι.

ἐνέπτῦσα, αόρ. α' του ἐμπτύω.

ἐνέπω, επιτετ. **ἐννέπω**, αόρ. β' ἔνισπον, προστ. ἐνίσπες και ἐνίσπε, μέλ.

ἐνισπήσω και ἐνίψω· εκτετ. τύπος του *ἔπω, εἶπειν· **1.** λέω, διηγούμαι, αναφέρω, αφηγούμαι, περιγράφω, σε Όμηρ., Τραγ.· *απόλ.*, διηγούμαι, ανακοινώνω ειδήσεις ή εξιστορώ μύθους, σε Όμηρ. Οδ. **2.** απλώς μιλώ, σε Ησίοδ., Τραγ. **3.** με αιτ. και απαρ., προστάζω, παραγγέλλω, σε Σοφ. **4.** αποκαλώ, ονομάζω, *ἐνν. τινά δοῦλον*, σε Ευρ. **5.** = *προσεννέπω*, προσαγορεύω, προσφωνώ, *τινά*, σε Σοφ.

ἐν-εργάζομαι, μέλ. -σομαι, **1.** Αποθ., προξενώ ή παράγω, με δοτ., σε Ξεν. κ.λπ.· αόρ. α' ἐνεργάσθην με Παθ. σημασία, τοποθετήθηκε μέσα, στον ιδ. **2.** δουλεύω, εργάζομαι με μισθό σε κάποιο μέρος, σε Ηρόδ.· *ἐνεργ. τῇ οὐσίᾳ*, εμπορεύομαι την ιδιοκτησία μου, σε Δημ.

ἐνέργεια, ή, δραστηριότητα, δράση, πράξη, ενέργεια, σε Αριστ.

ἐνεργέω, μέλ. -ήσω, πράττω, επιχειρώ, ενεργώ, παράγω, εκτελώ, σε Αριστ.· ομοίως σε Μέσ., σε Κ.Δ.

ἐνεργής, -ές, = *ἐνεργός*, λέγεται για χώρα, παραγωγικός, καρποφόρος, εύφορος, σε Πλούτ.

ἐνεργο-λάβέω, μέλ. -ήσω, κερδίζω, εκμεταλλεύομαι, επωφελούμαι από κάτι, σε Αισχίν.

ἐν-εργός, -όν (ἔργον),· **I.** αυτός που εργάζεται, εργαζόμενος, ενεργός, δραστήριος, σε Ηρόδ. κ.λπ.· λέγεται για στρατιώτες ή πλοία, αποτελεσματικός, κατάλληλος, ικανός για υπηρεσία, σε Θουκ., Ξεν. **II.** λέγεται για χώρα, αποδοτική, εύφορη, παραγωγική, προσοδοφόρα, αντίθ. προς το *ἀργός*, στον ιδ.· *ἐν. χρήματα*, κεφάλαια που αποδίδουν κέρδος, έντοκα, σε Δημ. **III.** επίρρ. *ἐνεργῶς*, δραστήρια, σε Ξεν.

ἐν-ερείδω, μέλ. -σω, ωθώ, σπρώχνω μέσα, μπήγω, καρφώνω μέσα, *τί τινι*, σε Όμήρ. Οδ. — Μέσ., *ἐνερεισάμενος πέτρα γόνυ*, έχοντας τοποθετήσει γερά το γόνατό του πάνω στο βράχο, σε Θεόκρ.

ἐν-ερεύομαι, αποθ., με Ενεργ. αόρ. β' -ήρῡγον, ρεύομαι μέσα, με δοτ., σε Αριστοφ.

έν-ερευθήs, -έs, ροδαλός, κοκκινωπός, σε Λουκ.

ένερθε, πριν από φωνήεν -θεν, ποιητ. επίσης -νέρθε, -θεν (από το έν, ένερ-οι, πρβλ. ύπερ, ύπερθε)· **I. 1.** επίρρ., από κάτω, κάτωθεν, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ., Ευρ. **2.** χωρίς σημασία κίνησης, από κάτω, κάτω, σε Όμηρ.· οί ένερθε θεοί, οι θεοί του Κάτω Κόσμου, Λατ. dii inferi, σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1.** ως πρόθ. με γεν., από κάτω, κάτω από, σε Όμηρ., Τραγ. **2.** υποκείμενος σε, αυτός που βρίσκεται κάτω από την εξουσία κάποιου, σε Σοφ.

ένεροι, -ων, οί (έν), Λατ. inferi, αυτοί που βρίσκονται κάτω κάτω, οι υποχθόνιοι, οι κάτω από τη γη, οι νεκροί, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ., Αισχύλ.

ένερσις, -εωs, ή (ένείρω), εφαρμογή, συναρμολόγηση, στερέωση, σε Θουκ. ένέρτερος, -α, -ον, συγκρ. του ένεροι, κατώτερος, παρακατιανός, υποχθόνιος, αυτός που ανήκει στον Κάτω Κόσμο, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.· με γεν., κάτω από, σε Ομήρ. Ιλ.· πρβλ. νέρτερος.

ένεσαν, Επικ. αντί ένησαν, γ' πληθ. παρατ. του ένειμι (είμι, sum).

ένεσία, Επικ. έννεσία, ή (ένίημι), συμβουλή, προτροπή, πρόταση, εισήγηση, κείνης ένεσσίησι (Επικ. δοτ. πληθ.) με εισήγηση εκείνης, κατόπιν πρότασής της, σε Ομήρ. Ιλ.

ένέσκληκα, παρακ. του ένσκέλλω.

ένέστακται, γ' ενικ. Παθ. παρακ. του ένστάζω.

ένεστεώς, Ιων. αντί ένεστηκώς, μτχ. παρακ. του ένίστημι.

ένεστήρικτο, γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του ένστηρίζω.

ένέτειλα, αόρ. α' του έντέλλω.

ένετή, ή (ένετός), καρφίτσα, πόρπη, σε Ομήρ. Ιλ.

ένετύλιξα, αόρ. α' του έντυλίσσω.

ένετύχον, αόρ. β' του έντυγχάνω.

έν-ευδαιμονέω, μέλ. -ήσω, είμαι ευτυχισμένος στην ζωή μου, ευτυχώ, ευημερώ, σε Θουκ.

έν-ευδοκιμέω, μέλ. -ήσω, αποκτώ δόξα μέσα απ' την ατυχία κάποιου άλλου, σε Δημ.

έν-εύδω, μέλ. -ευδήσω, κοιμάμαι μέσα ή πάνω σε κάτι, με δοτ., σε Ομήρ. Οδ.

έν-ευλογέομαι, Παθ., ευλογούμαι, δέχομαι την ευλογία σε κάτι, με δοτ., σε Κ.Δ.

έν-εύναιος, -ον (εύνή), αυτό πάνω στο οποίο κοιμάται κάποιος, σε Ομήρ. Οδ.· ένεύναια, το έπιπλο του κρεβατιού, η κλίνη, στο ίδ.

ένέχεια, αόρ. α' του έγγέω· έν-εχευάμην, Επικ. Μέσ. αόρ. α'.

ένεχθήναι, απαρ. Παθ. αόρ. α' του φέρω· ένέχθητι, προστ.· ένεχθείην, ευκτ.· ένεχθώ, υποτ.

ένεχθήσομαι, Παθ. μέλ. του φέρω.

έν-εχϋράζω, μέλ. -άσω (ένέχϋρον)· **1.** παίρνω ως ενέχυρο από κάποιον, τινός, σε Νόμ. παρά Δημ. **2.** με αιτ. πράγμ., παίρνω κάτι ως ενέχυρο, σε Δημ., Αισχίν. — Παθ., υπόκειμαι σε κατάσχεση, η περιουσία μου κατάσχεται, λαμβάνεται ως ενέχυρο, σε Αριστοφ. — Μέσ., μου παρέχεται εγγύηση, παίρνω κάτι ως ενέχυρο, στον ίδ.

ένεχϋρᾱσία, ή, παροχή περιουσίας ως ενέχυρο, εγγύηση, υποθήκη, σε Πλάτ.

ένεχϋρασμός, ό, = ένεχυρασία, σε Πλούτ.

έν-έχϋρον, τό (έχυρός), υποθήκη, ασφάλεια, εγγύηση, αμανάτι, σε Ηρόδ., Ξεν.· έν. τιθέναι τι, θέτω κάτι ως ενέχυρο, σε Αριστοφ.

έν-έχω, μέλ. -έζω ή -σχήσω, **I.** κρατώ κάτι μέσα μου, το φυλάω στην ψυχή μου, χόλον ένέχειν τινί, οργή ή θυμός συσσωρεύεται μέσα σε κάποιον εναντίον κάποιου άλλου, σε Ηρόδ. **II.** Παθ., με Μέσ. μέλ. και αόρ., **1.**

κρατιέμαι, συλλαμβάνομαι, πιάνομαι, δεσμεύομαι, υποτάσσομαι, εμπλέκομαι σε κάτι, με δοτ., στον ίδ., Ξεν.· μεταφ., *ένεχεσθαι άπορίησι*, σε Ηρόδ.· *έν κακῷ*, στον ίδ.· *έν θούματι ένέσχετο*, καταλήφθηκε από θαυμασμό, στον ίδ. **2.** είμαι αποκρουστικός, επιρρεπής ή υπόδουλος κάποιου πράγματος, *ζημία, αίτία*, σε Πλάτ. κ.λπ. **III.** αμτβ., **1.** εισέρχομαι, μπαίνω, εισχωρώ, διεισδύω, *είς τι*, σε Ξεν. **2.** είμαι οργισμένος με κάποιον, εχθρεύομαι, *τινί*, σε Κ.Δ. *έν-ζεύγνυμι*, μέλ. -*ζεύζω*· **I.** ζευγαρώνω σε κάτι, ενώνω, δένω, εμπλέκω σε ατυχία, συμφορά, σε Αισχύλ. **II.** δένω σφιχτά, σε Σοφ. *ένη, ένηκαίνέα*, βλ. [ένος](#), [ένος](#), -η, -ον.

έν-ηβητήριον, τό (ήβάω), τόπος διασκέδασης, σε Ηρόδ. *ένηείη, ή (ένηής)*, καλοσύνη, λεπτότητα, πραότητα, σε Ομήρ. Ιλ. *ένήεν*, Επικ. αντί *ένην*, γ' ενικ. παρατ. του *ένειμι* (*είμι*, sum). *ένηής, -ές*, γεν. *ένήεος*, καλός, αγαθός, ευγενής, πράος, ευγενικός, σε Όμηρ. (Πιθ. συγγενές προς τα *άπ-ηνής, προσ-ηνής*).

ένήλᾱτον, τό (ένελαύνω), οτιδήποτε καρφώνεται, μπήγεται μέσα σε κάτι· ως ουσ., *ένήλατα* (ενν. *ξύλα*), *τά*, τα ξύλα των σκαλοπατιών της σκάλας που είναι τοποθετημένα στο πλάι, σε Ευρ. **II.** *άζόνων ένήλατα*, οι σιδερένιες σφήνες, οι σιδερένιοι πάσσαλοι που είναι μπηγμένοι στον άξονα της ρόδας, ο πείρος του τροχού, στον ίδ.

ένήλῑκος, -ον, αυτός που βρίσκεται στην ακμή της ανδρικής ηλικίας, αυτός που έχει ενηλικιωθεί, σε Πλούτ. *ένήλλαγμαί*, Παθ. παρακ. του *ένάλλάσσω*. *ένήλλου*, β' ενικ. προστ. ενεστ. του *ένάλλομαι*. *ένήμαι*, κυρίως παρακ. του *ένέζομαι*, κάθομαι μέσα, σε Ομήρ. Οδ. *ένημμαι*, Παθ. παρακ. του *ένάπτω*. *ένήνεγμαί*, Παθ. παρακ. του *φέρω*. *ένήνοθε*, γ' ενικ. παρακ., χωρίς ενεστ. *ένέθω* σε χρήση· συναντάται μόνο σε σύνθετα· **I.** *έπενήνοθε*, λέγεται για το κεφάλι του Θερσίτη, *ψεδνή έπ. λάχνη*, ένα λεπτό στρώμα από αραιές τρίχες που φύτρωναν πάνω σε αυτό, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για χλαίνη, πανωφόρι, *ούλή έπενήνοθε λάχνη*, πυκνό χνούδι που υπάρχει πάνω της στο ίδ.· με αιτ., λέγεται για αλοιφή από αμβροσία, *οῖα θεοὺς έπενήνοθε*, όπως αυτή που αλειφόταν στους θεούς, σε Ομήρ. Οδ. **II.** *κατ-ένήνοθε*, από πάνω, καλύπτοντας κάτι, σε Ησίοδ., Όμηρ. *ένήνοχα*, παρακ. του *φέρω*. *ένήρᾱμην*, Μέσ. αόρ. α' του *έναίρω*. *έν-ήρης, -ες (*ᾱρω)*, αυτός που έχει κουπιά, σε Πλούτ. *ένθα*, (έν), επίρρ., **I.** Δεικτ., **1.** λέγεται για τόπο, εκεί, Λατ. *ibi*, σε Όμηρ. κ.λπ.· επίσης με ρήμ. κίνησης, προς τα εκεί, Λατ. *illuc*, στον ίδ.· *ένθα και ένθα*, εδώ κι εκεί, μπρος πίσω, Λατ. *hic illic, huc illuc*, στον ίδ. **2.** λέγεται για χρόνο, ευθύς, έπειτα, αμέσως κι έπειτα, μετά, τότε λοιπόν, στον ίδ. κ.λπ.· **II.** Αναφορ., **1.** λέγεται για τόπο, όπου, εκεί όπου, Λατ. *ubi*, σε Ιλ. κ.λπ.· με γεν., *γαίας ένθα*, στο σημείο εκείνο της γης στο οποίο, σε Σοφ.· *ένθαπημάτων κυρῶ*, σε ποιο σημείο αθλιότητας βρίσκομαι, σε Ευρ.· με ρήμ. κίνησης, στον τόπο όπου, Λατ. *quo*, σε Σοφ. **2.** λέγεται για χρόνο, όταν, όποτε, σε Ξεν.· *έστιν ένθα*, Λατ. *est subi*, ενίστε, σε Σοφ.

ένθάδε, επίρρ., **I.** **1.** λέγεται για τόπο, προς τα εκεί, εδώ, αυτού, Λατ. *illuc, huc*, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. **2.** σε Αττ. όπως το *ένθα*, εδώ κι εκεί, Λατ. *hic*, σε Αριστοφ. κ.λπ.· *οί ένθάδε*, οι ζωντανοί, αντίθ. προς το *οί κάτω*, σε Σοφ.· επίσης, ο λαός μιας χώρας, στον ίδ. **II.** **1.** λέγεται για περιστάσεις, σε αυτή την περίπτωση ή σε αυτήν την κατάσταση, σε Ξεν.· ομοίως, *ένθάδ' ήκων*, να έχει

φτάσει, να έχει οδηγηθεί κάποιος σε αυτό ή σε τέτοιο σημείο, σε Σοφ.· με γεν., *ἐνθάδε τοῦ πάθους*, σε αυτό το σημείο της συμφοράς μου, στον ίδ. **2.** λέγεται για χρόνο, τώρα, αυτή την στιγμή, εδώ και τώρα, στον ίδ., σε Ξεν. *ἐνθαδί*, Αττ. επιτετ. αντί προηγ., σε Αριστοφ.

ἐν-θαῤκέω, μέλ. -ήσω, κάθομαι μέσα ή πάνω σε κάτι, με δοτ., σε Σοφ.

ἐνθάκησις[ᾱ], -εως, ή, κάθισμα μέσα ή πάνω σε κάτι· *ήλίου ἐνθ.*, θέση στον ήλιο, σε Σοφ.

ἐνθα-περ, επίρρ., εκεί όπου, όπου, επιτετ. αντί *ἐνθα*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· εκεί όπου, σε Σοφ.

ἐν-θάπτω, μέλ. -ψω, θάβω μέσα σε κάποιον τόπο· Παθ. αόρ. β' *ἐνετάφην*, σε Αισχίν.

ἐνθαῦτα, *ἐνθεῦτεν*, Ιων. αντί *ἐνταῦθα*, *ἐντεῦθεν*.

ἐν-θεάζω, μέλ. -σω, εμπνέομαι από το πνεύμα του θεού, θεοφορούμαι, γεμίζω από θεϊκό πνεύμα, σε Ηρόδ.

ἐνθέμεν, -θέμεναι, Επικ. αντί *ἐνθεῖναι*, απαρ. αόρ. β' του *ἐντίθημι*.

ἐνθεν (ἐν), επίρρ., **I.** Δεικτ., **1.** λέγεται για τόπο, Λατ. *inde*, από εκεί, από αυτού, σε Όμηρ.· *ἐνθενμέν...*, *ἐτέρωθι δέ...*, από τη μία και από την άλλη, αφενός μεν, αφετέρου δε, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐνθεν καὶ ἐνθεν*, από αυτήν την πλευρά και από εκείνη, και απ' τις δύο μεριές, Λατ. *hinc illinc*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· με γεν., *ἐνθεν καὶ ἐνθεν τῶν τροχῶν*, κι από τις δύο πλευρές των τροχών, σε Ξεν. **2.** λέγεται για χρόνο, στο εξής, μετά από αυτά, από τούδε, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ. **3.** λέγεται για περίσταση, για το λόγο αυτό, γι' αυτό, για τούτο, από το σημείο εκείνο, σε Ομήρ. Οδ. **II.** αναφορ., αντί *ὅθεν*· **1.** λέγεται για τόπο, Λατ. *unde*, από που, στο ίδ., σε Σοφ. **2.** λέγεται για αφορμή, από όπου, για τούτο, όπως το Λατ. *unde*, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἐνθένδε, επίρρ., **1.** από εδώ, από αυτό το μέρος, Λατ. *hinc*, σε Όμηρ., Αττ.· *ἐνθένδ' αὐτόθεν*, από αυτήν την ίδια πόλη, σε Αριστοφ. **2.** λέγεται για χρονική ακολουθία, από τότε, από εκείνη την περίοδο, απ' εδώ κι έπειτα, απ' εδώ κι ύστερα, σε Θουκ.· *ἐνθένδε ἢ τούθένδε*, από εδώ κι εμπρός, από εδώ και πέρα, σε Σοφ., Ευρ.· *τάνθένδε*, αυτό που ακολούθησε, το επακόλουθο, στον ίδ.

ἐν-θεος, -ον, I. θεόληπτος, θεόπνευστος, αυτός που κατέχεται από το πνεύμα του θεού, σε Τραγ., Ξεν.· με γεν. πράγμ., *ἐνθεος τέχνης*, αυτός που έχει προικιστεί από το θεό με το χάρισμα της μαντικής τέχνης, σε Αισχύλ. **II.** λέγεται για ένθεη mania, αυτός που βρίσκεται σε έκσταση, εμπνευσμένος από το θεό, ενθουσιώδης, μανιώδης, οργιαστικός, στον ίδ.

ἐν-θερμαίνω, θερμαίνω, ζεσταίνω, πυρώνω — Παθ., *έντεθέρμανται πόθῳ*, είναι θερμοί από πάθος, σε Σοφ.

ἐνθεσις, -εως, ἢ (ἐντίθημι), τοποθέτηση, χώσιμο· επίσης, κομμάτι τροφής που μπαίνει στο στόμα, μπουκιά, χαψιά, σε Αριστοφ.

ἐν-θεσμος, -ον, νόμιμος, σύννομος, όπως το *έννομος*, σε Πλούτ.

ἐνθετος, -ον (ἐντίθημι), τοποθετημένος, βαλμένος, φυτεμένος, εμφυτευμένος, μπηγμένος, καρφωμένος, σε Θέογν.

ἐνθεῦτεν, Ιων. αντί *έντεῦθεν*.

ἐν-θηρος, -ον (θήρ),· **I.** αυτός που είναι γεμάτος με άγρια θηρία, που λυμαίνεται από αυτά, σε Ευρ. **II.** μεταφ., απολίτιστος, βάρβαρος, άγριος, εξαγριωμένος, τραχύς, σε Αισχύλ.· ατημέλητος, γυμνός, σε Σοφ.

ἐν-θνήσκω, μέλ. -θᾶνοῦμαι· **1.** αποθνήσκω, πεθαίνω σε ένα μέρος, σε Σοφ., Ευρ. **2.** λέγεται για το χέρι, ναρκώνομαι, παραμένω αδρανείς μέσα σε, *τινί*, στον ίδ.

ἐνθουσιάζω και **ἐνθουσιάζω** (*ἐνθεος*), εμπνέομαι ή κατέχομαι, καταλαμβάνομαι από το πνεύμα του θεού, είμαι θεόληπτος, θεοφορούμαι, βρίσκομαι σε έκσταση, σε Ξεν., Πλάτ.· με δοτ., *ἐνθουσιᾶν κακοῖς*, σε Ευρ.

ἐνθουσιαστικός, -ή, -όν, εμπνευσμένος, σε Πλάτ. κ.λπ.

ἐνθουσιάζω, βλ. [ἐνθουσιάζω](#).

ἐνθουσιώδης, -ες (ἐνθουσιάζω, εἶδος), αυτός που κατέχεται από ενθουσιασμό, ενθουσιασμένος, περιχαρής, σε Πλούτ.

ἐνθρέψασθαι, απαρ. Μέσ. αορ. α' του *έντρέφω*.

ἐνθρυπτος, -ον (θρύπτω), θρυμματισμένος, τριμμένος και ριγμένος μέσα σε υγρό· *τὰ ἐνθρυπτα*, μουσκεμένο ψωμί, παξιμάδι, σε Δημ.

ἐν-θρώσκω, μέλ. -θοροῦμαι, αόρ. β' *ένέθορον*, Επικ. *ένθορον*· πηδώ μέσα, επάνω ή ανάμεσα, τινάζομαι, αναπηδώ, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ.· *λάξ*

ἐνθορεν ἰσχύω, πηδώντας τον κλώτσησε στο ισχίο με τα πόδια του, σε Ομήρ. Οδ.

ἐν-θῦμέομαι, μέλ. -ήσομαι, αόρ. α' ἐνεθυμήθην, παρακ. ἐντεθύμηναι (θυμός)· **1. α)** βάζω κάτι στο μυαλό μου, μελετώ, εξετάζω καλά, συλλογίζομαι, σκέπτομαι, σταθμίζω, σε Αισχύλ., Θουκ. κ.λπ. **β)** με γεν., ἐνθυμεῖσθαι τινος, το να σκέπτεται κάποιος πολύ ή βαθιά για κάτι, στον ίδ., σε Ξεν. **γ)** ακολουθ. από αναφορ., όπως για παράδειγμα το ὅτι, σκέφτομαι, υπολογίζω ότι, σε Αριστοφ. κ.λπ. **δ)** με μτχ., οὐκ ἐντεθύμηται ἐπαιρόμενος, δεν είχε συνείδηση του ότι επαίρεται, σε Θουκ. **2.** παίρνω κάτι κατάκαρδα, πληγώνομαι, οργίζομαι, συγχύζομαι, τι, σε Αισχύλ., Δημ. **3.** καταλήγω στη λύση ενός ζητήματος, καταστρώνω σχέδιο, επινοώ, σε Θουκ. **4.** εξάγω συμπεράσματα, συνάγω, συμπεραίνω, σε Δημ.

ἐνθύμημα, τό, **I.** σκέψη, συλλογισμός, λογικό επιχείρημα, σε Σοφ., Αισχίν. **II.** εφεύρεση, επινόηση, σε Ξεν.

ἐνθύμησις[ῶ], -εως, ἡ, στοχασμός, σκέψη, θεώρηση, κρίση, εκτίμηση, σε Θουκ.

ἐνθύμητέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν, αυτό που πρέπει να αναλογιστεί κάποιος, σε Δημ.

ἐνθυμία, ἡ, δισταγμός, ενδοιασμός, φόβος, ανησυχία, άσχημο προαίσθημα, σε Θουκ.

ἐν-θύμιος, [ῶ], -ον (θυμός), αυτός που μένει αζέχαστος στην καρδιά κάποιου, μή σοι ἐνθύμιος ἔστω, μην ανησυχείς για αυτόν, μην τον σκέφτεσαι, σε Ομήρ. Οδ.· ἐνθύμιόν οἱ ἐγένετο, είχε βάρος στην ψυχή του, σε Ηρόδ.· τί δ' ἐστί σοι τοῦτ' ἐνθύμιον; τί είναι αυτό που βαραίνει την ψυχή σου; σε Σοφ.· ἐνθύμιον ποιεῖσθαι τι, έχω δισταγμό ως προς αυτό, σε Θουκ.

ἐν-θυμιστός, -ή, -όν = ἐνθύμιος, αυτός που παίρνεται κατάκαρδα, σε Ηρόδ. **ἐνθω**, Δωρ. αντί ἔλθω, υποτ. αορ. β' του ἔρχομαι.

ἐν-θωρᾱκίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, οπλίζω, εξοπλίζω κάποιον με θώρακα· μτχ. Παθ. παρακ. ἐντεθωρακισμένος, αυτός που φορά πανοπλία, ένοπλος, αρματωμένος, σε Ξεν.

ἐνί, **I.** ποιητ. αντί ἐν. **II.** ἐνί, δοτ. του εἶς.

ἐνι, αντί ἔνεστι ή ἔνεισι, γ' ενικ. και πληθ. του ἔνειμι (εἰμί, sum).

ἐνιαύσιος, -α, -ον ή -ος, -ον, **I.** ετήσιος, ενός έτους (ηλικιακά), σῶς, σε Ομήρ. Οδ., Δημ. κ.λπ. **II.** αυτός που διεξάγεται κάθε έτος, ετήσιος, σε Ηρόδ.· πληθ. ουδ. γένους ως επίρρ., σε Ησίοδ. **III.** λέγεται για κάθε χρονικό διάστημα, αυτός που διαρκεί ένα χρόνο, ο διάρκειας ενός έτους, σε Ευρ., Θουκ.· **κάνιαύσιος** βεβώς, αυτός που έχει φύγει, που απουσιάζει για έναν χρόνο, σε Σοφ.

ἐνιαυτός, ὁ (ἔνος = annus)· **I.** οποιαδήποτε μεγάλη χρονική περίοδος, κύκλος, περιπλομένων ἐνιαυτῶν, όπως τα χρόνια εξακολουθούσαν να κυλούν, σε Ομήρ. Οδ.· ἐτῶν ἐνιαυτούς, σε Αριστοφ. **II.** ἔτος, χρόνος, χρονιά, έτος, σε Όμηρ. κ.λπ.· ἐνιαυτόν, κατά τη διάρκεια ενός έτους, σε Ομήρ. Οδ.· τοῦ ἐνιαυτοῦ, κάθε χρόνο, σε Ξεν.· εἰς ἐνιαυτόν, για έναν χρόνο, σε Ομήρ. Ιλ.· κατ' ἐνιαυτόν, για ένα έτος, σε Θουκ.· ή κάθε χρόνο, σε Αττ.

ἐν-ιαύω, μέλ. -ιαύσω, κοιμάμαι μέσα, κατοικώ ανάμεσα σε άλλους, με δοτ., σε Ομήρ. Οδ.

ἐνιᾷχῃ, Επίρρ. (ἐνιοι), σε κάποια μέρη, σε μερικές θέσεις, σε Ηρόδ.· με γεν. τόπου, στον ίδ.

ἐνιᾷχοῦ, επίρρ. (ἐνιοι), σε κάποια μέρη, εδώ κι εκεί, ενίστε, σε Πλάτ.

ἐνιβάλλω, ἐνιβάλλω, ποιητ. αντί ἐμβάλλω, ἐμβλάπτω.

ἐνῖδεῖν, απαρ. του ἐνεῖδον.

ἐν-ιδρώω, μέλ. -ώσω, ιδρώνω μέσα, μοχθώ σε, σε Ξεν.

ἐν-ιδρύω, μέλ. -ύσω [ῥ], τοποθετώ, ιδρύω σε ένα τόπο, θεμελιώνω — Μέσ., ιδρύω, οικοδομώ για κάποιον, σε Ηρόδ. — Παθ., τοποθετούμαι, εγκαθίσταμαι σε ένα μέρος, στον ιδ.

ἐνι-ζεύγνυμι, ποιητ. αντί ἐν-ζεύγνυμι.

ἐν-ίζω, καθίζω εντός ή πάνω σε έναν τόπο, με αιτ., σε Ευρ.· με δοτ., σε Πλάτ.

ἐν-ίημι[ι], μέλ. -ήσω, αόρ. α' -ῆκα, Επικ. -έηκα· **I. 1.** στέλνω μέσα σε..., σε Όμηρ. **2.** θέτω, βάζω, μπήγω, εμφυτεύω, εμπνέω, με αιτ. πράγμ. και δοτ. προσ., και οἱ θάρσος ἐνὶ στήθεσσι ἐνῆκε, σε Ομήρ. Ιλ.· ἐνεῖς λύσσαν, σε Ευρ. **3.** αντιστρόφως, με αιτ. προσ. και δοτ. πράγμ., βυθίζω μέσα, τὸν Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι, σε Ομήρ. Ιλ. **4.** γενικά, ρίχνω εντός ή πάνω σε κάτι, με δοτ., σε Όμηρ.· λέγεται για πλοία, τα ρίχνω, τα καθελκύω προς τη θάλασσα, σε Ομήρ. Οδ.· μεταφ., προτρέπω, παρακινώ κάποιον να κάνει κάτι, με απαρ., σε Μόσχ. **5.** στέλνω στη συνάθροιση, αποστέλλω, σε Θουκ. **6.** εγγέω, βάζω, εισάγω δηλητήριο, σε Ξεν. **II.** αμτβ., εφορμώ, εισχωρώ, στον ιδ.

ἐνι-θνήσκω, **ἐνι-θρύπτω**, Επικ. αντί ἐν-θνήσκω, ἐν-θρύπτω.

ἐνικάββαλον, Επικ. αντί ἐγκατέββαλον, αόρ. β' του ἐγκαταβάλλω.

ἐνικάππεσον, Επικ. αντί ἐγκατέπεσον, αόρ. β' του ἐγκαταπίπτω.

ἐνικάτθανον, Επικ. αντί ἐγκατέθανον, αόρ. β' του ἐγκαταθνήσκω.

ἐνικάτθεο, **ἐνικάτθετο**, Επικ. αντί ἐγκαταθοῦ, ἐγκατέθετο και β' ενικ. Μέσ. αορ. β' του ἐγκατατίθημι.

ἐνι-κλάω, ποιητ. αντί ἐγκ-, σπάζω και μπαίνω μέσα, θραύω, συντρίβω· μεταφ., ἐνικλᾶν ὅτι νοήσω, ανατρέπει, ματαιώνει ὅ,τι ἐγὼ ἐπινοώ, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐνι-κλείω, Επικ. αντί ἐγ-κλείω.

ἐνι-κνώσσω, ποιητ. αντί ἐγ-κνώσσω.

ἐνι-ναιετᾶσκον, Επικ. παρατ. του ἐν-ναιετάω.

ἐνιοι, -αι, -α, μερικοί, Λατ. aliqui = ἔστιν οἱ, σε Ηρόδ., Ξεν. κ.λπ.

ἐνίοτε, επίρρ., αντί ἐνι ὅτε = ἔστιν ὅτε, κάποτε, πότε πότε, σε Ευρ. κ.λπ.

ἐνῖπή, ή (ἐνίπτω), επίπληξη, κατσάδα, επίκριση, μομφή, αποδοκιμασία· επίσης, ὕβρις, κακολογία, λοιδορία, προσβολή, σε Όμηρ.

ἐνί-πλειος, -ον, Επικ. αντί ἔμ-πλεος.

ἐνιπλήσασθαι, -σθῆναι, απαρ. Μέσ. και Παθ. αορ. α' του ἐμπίπλημι.

ἐνι-πλήσσω, Επικ. αντί ἐμ-πλήσσω.

ἐν-ιπάζομαι, αποθ., = το επόμ., σε Πλούτ.

ἐν-ιππεύω, μέλ. -σω, ππεύω σε, σε Ηρόδ.

ἐνιπρήσαι, απαρ. Επικ. αορ. α' του ἐμπίπρημι.

ἐνίπτω, μέλ. ἐνίψω, Επικ. αόρ. β' ἣν ἰπᾶπον [ι], επίσης και ἐνένιπον· επικρίνω, μέφομαι, αποδοκιμάζω, επιτιμώ, ψέγω, Λατ. objurgo, σε Όμηρ.

ἐνι-σκέλλω, **ἐνι-σκήπτω**, **ἐνι-σκίμπτω**, Επικ. αντί ἐνσκέλλω κ.λπ.

ἐνισπεῖν, απαρ. αορ. β' του ἐνέπω.

ἐνισπήσω, μέλ. του ἐνέπω· αόρ. β' ἐνισπον.

ἐνίσσω, παραπλήσιος τύπος του ἐνίπτω, επιτίθεμαι, ορμώ, προσβάλλω, μέφομαι, κατηγορώ, σε Όμηρ.· Επικ. απαρ. ἐνισσέμεν, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., ἐνισσόμενος, κακοποιούμενος, στο ιδ.

ἐν-ίστημι, μτβ. σε Ενεργ. ενεστ., μέλ. και αόρ. α' και σε Μέσ. αόρ. α'·

A. 1. βάζω, στήνω, τοποθετώ σε, ορθώνω, επιθέτω, ἐν λίθοις, σε Ξεν.· ἐν τὰς χώρας, σε Ηρόδ. **2.** Μέσ. αόρ. α', αρχίζω, σε Δημ. Παθ., με Ενεργ. αόρ. β', παρακ. και υπερσ.· **B. I.** τοποθετούμαι, στέκομαι σε ένα μέρος, σε μία θέση, στήνομαι, με δοτ., σε Ευρ.· ἐν τῷ νηῷ, σε Ηρόδ. **II.** ορίζομαι, διορίζομαι,

άρχω, εξουσιάζω, βασιλεὺς ἐνίστασθαι, στον ιδ. **III.** επίκειμαι, φοβίζω, απειλώ, επικρέμαμαι, Λατ. imminere, με δοτ. προσ., στον ιδ.· απόλ., είμαι κοντά, βρίσκομαι σε απόσταση χειριού, επίκειμαι, αρχίζω, σηκώνομαι, εμφανίζομαι, εγείρομαι, σε Αριστοφ., Δημ.· λέγεται για χρόνο, ὁ ἐνεστὼς πολέμου, ο παρών, ο τρέχων πόλεμος, αυτός που βρίσκεται σε εξέλιξη, σε Αισχίν.· τὰ ἐνεστηκότα πράγματα, οι παρούσες, οι τρέχουσες συνθήκες ή περιστάσεις, σε Ξεν. **IV.** στέκομαι ως εμπόδιο στο δρόμο, αντιστέκομαι, ανθίσταμαι, τινι, σε Θουκ.· απόλ., εμποδίζω, παρακωλύω, στον ιδ.
ἐν-ίσχω = ἐνέχω· Μέσ., ἐνίσχεσθαι τὴν φωνήν, εμποδίζω τη φωνή να βγει, σε Πλούτ. — Παθ., βασιτιέμαι, κρατιέμαι, σε Ηρόδ., Ξεν.
ἐνι-τρέφω, ἐνι-τρίβω, Επικ. αντί ἐν-τρέφω, ἐν-τρίβω.
ἐνι-φέρβομαι, Επικ. αντί ἐμ-φέρβομαι.
ἐνι-χραύω, ἐνι-χρίπτω, Επικ. αντί ἐγ-χραύω, ἐγ-χρίπτω.
ἐνίψω, μέλ. του ἐνέπω και του ἐνίπτω.
ἐνναετήρ, -ῆρος, ἡ, επίσης **ἐνναέτειρα (ἐνναίω)**, ἐνοικος, συγκατόικος, κάτοικος, σε Ανθ.
ἐννα-ετηρίς, -ίδος, ἡ (ἔτος), περίοδος εννιά χρόνων, σε Πλάτ.
ἐννα-έτηρος, -ον (ἔτος) = το επόμ., εννιά ετών (ηλικιακά), σε Ησίοδ.
ἐνναέ-της, -ες (ἔτος), αυτός που έχει ηλικία εννιά ετών, σε Θεόκρ.· ουδ. εἰνάετες, ως επίρρ., για εννιά χρόνια, επί εννέα έτη, σε Ησίοδ.· θηλ. **ἐνναέτις, -ιδος**, σε Ανθ.
ἐνναέτης, -ου, ὁ (ἐνναίω), κάτοικος, σε Ανθ.
ἐνναίρειν, Επικ. αντί ἐναίρειν, σε Βατραχομ.
ἐν-ναίω, διαμένω, ζω, κατοικώ εντός, με δοτ., σε Ευρ.· ἐνν.έκει, σε Σοφ.· με αιτ. τόπου, κατοικώ, σε Μόσχ.
ἐννάκις[ᾱ], επίρρ., ἐνάκις, εννιά φορές, σε Ανθ.
ἐν-ναυπηγέομαι, Παθ., ναυπηγώ πλοία σε έναν τόπο, σε Θουκ.
ἐννέα, άκλιτο, ο αριθμός εννιά, Λατ. novem, σε Όμηρ. κ.λπ.
ἐννεά-βοιος, -ον (βοῦς), αυτός που έχει αξία ίση με εννιά βόδια, σε Όμηρ. Ιλ.
ἐννεα-καί-δεκα, άκλιτο, δεκαεννιά, σε Όμηρ. Ιλ. κ.λπ.
ἐννεακαιδεκά-μηνος, -ον (μήν), ο δεκαεννιά μηνών, σε Ανθ.
ἐννεα-και-δεκ-ετής, -ές (ἔτος), αυτός που έχει ηλικία δεκαεννιά ετών, σε Ανθ.
ἐννεά-κρουνος, -ον, αυτός που έχει εννιά πηγές, όνομα βρύσης στην Αθήνα, που καλούνταν επίσης *Καλλιρόη*, σε Ηρόδ., Θουκ.
ἐννεά-λίνος, -ον (λίνον), αυτός που αποτελείται από εννιά κλωστές, σε Ξεν.
ἐννεά-μηνος, -ον (μήν), αυτός που είναι εννιά μηνών ή μέσα στη διάρκεια των εννιά μηνών, σε Ηρόδ.
ἐννεά-πηχυς, -υ, αυτός που έχει εννιά πήχεις, πλάτος ή μήκος, σε Όμηρ. Ιλ.
ἐννεάς, -άδος, ἡ (ἐννέα), ποσότητα εννέα μονάδων, σε Θεόκρ.
ἐννεά-φωνος, ον, (φωνή) = ἐννεάφθογγος, σε Θεόκρ.
ἐννεά-χίλοι, -αι, -α, Επικ. αντί ἐνάκις χίλιοι, εννιά χιλιάδες, σε Όμηρ. Ιλ.
ἐν-νενώκασι, Ιων. αντί ἐν-νενοήκασι, γ' πληθ. παρακ. του ἐννοέω.
ἐννεον, Επικ. αντί ἐνεον, παρατ. του νέω, κολυμπώ, πλέω.
ἐννε-όργυιος, -ον (ὄργυια), αυτός που έχει μήκος εννιά οργυιές, σε Όμηρ. Οδ.
ἐν-νεοσσεύω, Αττ. ἐν-νεοττεύω, μέλ. -εύσω, **I.** επωάζω, κλωσσώ νεοσσούς σε έναν τόπο, σε Αριστοφ. **II.** με αιτ., επωάζω όπως μέσα σε μία φωλιά, σε Πλάτ.
ἐννέπω, επιτετ. αντί ἐνέπω.
ἐννεσία, ἡ, Επικ. αντί ἐνεσία.

ἐν-νεύω, μέλ. -σω, κάνω σινιάλο ή νεύμα σε κάποιον, γνέφω, ρωτώ με σημάδια, σε Κ.Δ.

ἐννέ-ωρος, -ον (ῥωρα), **1.** εννιαετής ή εννιά χρόνων, σε Όμηρ. **2.** αυτός που έχει ηλικία εννιά ετών, εννιάχρονος, σε Ομήρ. Οδ.

ἐννήκοντα, Επικ. αντί *ἐνενήκοντα*.

ἐννήμαρ, Επικ. επίρρ., αυτός που διαρκεί επί εννιά μέρες, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐννηφιν, βλ. **ἔνος**.

ἐν-νοέω, μέλ. -ήσω· Ιων. μτχ. αορ. α' ἐννώσας, παρακ. ἐννένωκα· σε Αττ. επίσης ως αποθ. **ἐννοοῦμαι**, με Παθ. αόρ. ἐνενοήθην· Ιων. γ' ενικ. υπερσ. ἐννένωτο· **I. 1.** έχω στις σκέψεις μου, κατά νου, στο μυαλό μου, σκέφτομαι, μελετώ, εξετάζω, συλλογίζομαι, στοχάζομαι, σε Ηρόδ., Πλάτ.· ἐνν. μή..., φοβούμενοι μήπως..., σε Ξεν. **2.** με αιτ., σκέφτομαι ή στοχάζομαι πάνω σε ένα ζήτημα, μελετώ, εξετάζω, σε Ηρόδ., Σοφ.· ἐννοεῖν περί τινος, σε Ευρ. **3.** με γεν., σκέφτομαι, συλλογίζομαι κάτι, στον ιδ., σε Ξεν. **II.** καταλαβαίνω, εννοώ, κατανοώ, σε Τραγ. **III.** σκοπεύω, μελετώ, έχω κατά νου να κάνω κάτι, με απαρ., σε Ηρόδ., Σοφ. **IV.** σκέφτομαι, επινοώ, εφευρίσκω, Λατ. excogitare, στον ιδ., Ξεν. **V.** έχω στο μυαλό μου, συλλαμβάνω, σχηματίζω γνώμη, ιδέα, αντίληψη για κάτι, τι, σε Πλάτ., Ξεν.

ἐννοια, ή, 1. σκέψη στο μυαλό, γνώμη, ιδέα, αντίληψη, σύλληψη, συλλογισμός, στοχασμός, σε Πλάτ. **2.** σκέψη, σκοπός, σχέδιο, σε Ευρ., Ξεν. **ἐν-νομος, -ον, 1.** αυτός που βρίσκεται εντός του νόμου, νόμιμος, νομότυπος, νομοταγής, σε Τραγ. κ.λπ.· ἐννομα πάσχειν, υφίσταται κάποιος νόμιμη, δίκαιη τιμωρία, σε Θουκ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, αυτός που τηρεί τη νομιμότητα, έντιμος, ευθύς, δίκαιος, σε Αισχύλ. κ.λπ.· υποκείμενος στο νόμο, σύμφωνος προς τους νόμους, σε Κ.Δ.

ἐν-νοος, -ον, συνηρ. **ἐν-νους, -ουν**, αυτός που έχει νου, νουνεχής, εχέφρων, συνετός, μυαλωμένος, φρόνιμος, σε Αισχύλ. κ.λπ.· ἐννους γίγνομαι, έρχομαι στα λογικά μου, συνέρχομαι, σε Ευρ.

ἐννος, βλ. **ἔνος**.

Ἐννοσί-γαιος, ό, Επικ. αντί Ἐννοσί-γαιος (ἐννοσις, γαῖα), αυτός που σείει τη Γη, επίθ. του Ποσειδώνα, σε Όμηρ.

ἐν-νοχλέω, ποιητ. αντί *ἐνοχλέω*.

ἐννῶμι ή ἐννύω, Ιων. **εἴνυμι, εἰνύω**· μέλ. ἔσω, Επικ. ἔσσω· Επικ. αόρ. β' ἔσσα — Μέσ., γ' ενικ. Επικ. μέλ. ἔσατο, Επικ. ἔσσατο, ἐέσσατο — Παθ., παρακ. εἶμαι, εἶται, Επικ. β' ενικ. ἔσαι· β' και γ' ενικ. υπερσ. ἔσο, ἔστο, Επικ. ἔεστο, γ' δυϊκ. ἔσθην, γ' πληθ. εἶατο (√FΕΣ, πρβλ. Λατ. vestio). **I.** ντύνω, σκεπάζω κάποιον άλλο, με διπλή αιτ., *κεῖνός σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἔσσει*, θα σε ντύσει με χλαῖνη και χιτῶνα, σε Ομήρ. Οδ. **II.** Μέσ. και Παθ., με αιτ. πράγμ., ντύνομαι με, ενδύομαι με, βάζω πάνω μου, φορώ, σε Όμηρ.· *ἀσπίδας ἔσσάμενοι*, για ψηλές ασπίδες που καλύπτουν ολόκληρο το ανθρώπινο σώμα, σε Ομήρ. Ιλ.· (ζυστὰ) *εἰμένα χαλκῶ, δόρατα, κοντάρια καλυμμένα με χαλκό*, στο ιδ.· και μεταφ., *λάϊνον ἔσοο χιτῶνα*, εσύ είχες περικαλυφθεῖ με λίθινο χιτῶνα, δηλ. υπεβλήθεις σε θάνατο με λιθοβολισμό, στο ιδ.· μεταφ. επίσης, *φρεσὶ εἰμένονι ἀλκήν*, στο ιδ.

ἐν-νῦχεύω, μέλ. -σω, περνώ τη νύχτα κάπου, διανυκτερεύω, σε Σοφ.

ἐννύχιος[ι]ῦ, -α, -ον ή -ος, -ον (νύξ), βραδινός, βραδιάτικος, νυκτερινός, Λατ. nocturnus, σε Όμηρ., Σοφ.· ἐννύχιοι, οι κάτοικοι στα βασίλεια της Νύχτας, οι νεκροί, στον ιδ.

ἐν-νῦχος, -ον = το προηγ., σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.· **I.** επίρρ. ἐννυχον ή -χα, σε Κ.Δ. **II.** επίθ. του Ἀδη, σε Σοφ.

ἐννῶσαι, -νώσας, Ἰων. ἀντί *ἐννοῆσαι*, -*νοήσας*, ἀπαρ. και μτχ. αορ. α΄ του *ἐννοέω*.

ἐν-όδιος, -α, -ον, Επικ. *εἰν-όδιος, -η, -ον* (ὀδός), αὐτός που βρίσκεται στον ἢ πάνω στο δρόμο, κατά το δρόμο, σε Ομήρ. Ἰλ., Αἰσχύλ.· ως ἐπὶθ. λέγεται για θεούς, που εἶχαν τα ἀγάλματά τους στην οδό των τριπόδων, Λατ. *triviales*, ὅπως για την Ἐκάτη, σε Σοφ., Ευρ.· *Ἐνοδία* = Λατ. *Trivia*, στον ἰδ.

ἐν-οικέω, μέλ. -*ήσω*· **I.** ζω, διαμένω σε ἕναν τόπο, με δοτ., σε Ευρ.· *ἐν τόπῳ*, σε Ξεν.· (*Θυρέαν*) *ἔδοσαν ἐνοικεῖν*, την ἔδωσαν, την παραχώρησαν σε αὐτούς για να την κατοικήσουν, σε Θουκ. **II.** με αιτ. τόπου, κατοικῶ, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.· *οἱ ἐνοικοῦντες*, οἱ κάτοικοι, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.

ἐνοίκησις, -εως, ἡ, διαμονή σε τόπο, σε Θουκ.

ἐν-οικίζω, μέλ. Αττ. -*ιῶ*, τοποθετῶ σε ἕνα μέρος, εγκαθιστῶ κάπου — Παθ., τοποθετούμαι σε ἕνα μέρος, εγκαθίσταμαι, σε Ηρόδ.· ὁμοίως και στη Μέσ., σε Θουκ.

ἐν-οἰκίος, -ον (οἶκος), I. αὐτός που κατοικεῖ στο σπίτι, κατοικίδιος, οἰκόσιτος, *ἐν. ὄρνις*, ο πετεινός του κοτετσιού, σε Αἰσχύλ. **II.** ως ουσ. *ἐνοίκιον*, τό, το ἐνοίκιο σπιτιού, σε Δημ., Ανθ.

ἐν-οικοδομέω, μέλ. -*ήσω*, **I.** κτίζω, οικοδομῶ σε ἕνα μέρος, σε Θουκ. — Μέσ., *ἐν. τεῖχος*, κτίζοντας ἐκεῖ ἕνα φρούριο μόνοι τους, στον ἰδ. **II.** οικοδομῶ, κλείνω με τοῖχο, περιτειχίζω, στον ἰδ.

ἐν-οἶκος, -ον, 1. αὐτός που διαμένει μέσα σε κάτι, κάτοικος, σε Τραγ., Θουκ. κ.λπ. **2.** Παθ., αὐτός που κατοικεῖται, σε Ευρ.

ἐν-οικουρέω, μέλ. -*ήσω*, διατηρῶ κατοικία, φροντίζω το σπίτι, κατοικῶ, διαμένω σε ἕνα μέρος, σε Λουκ.

ἐν-οινοχοέω, μέλ. -*ήσω*, χύνω, γεμίζω με κρασί, σε Όμηρ.

ἐνο-λισθάνω ἢ -αῖνω, μέλ. -*ολισθήσω*, ἀόρ. β΄ -*ώλισθον*, καταρρέω, υποχωρῶ, λέγεται για το ἔδαφος, σε Πλούτ.· γλιστρῶ και πέφτω, στον ἰδ.

ἐνομῖλέω = *ὀμιλέω ἐν*, ἐρχομαι σε γνωριμία με κάτι, ἐξοικειώνομαι, με δοτ., σε Πλούτ.

ἐν-ομόργνυμαι, Μέσ., ἐντυπώνω, αποτυπώνω, σε Πλούτ.

ἐνοπή, ἡ (ἐνέπω), 1. φωνή, κραυγή, βροντερή κραυγή, ουρλιαχτό, κρώξιμο, ὅπως των πτηνών, σε Ομήρ. Ἰλ.· πολεμική ιαχή, στο ἰδ. **2.** γενικά, φωνή, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ. **3.** λέγεται για πράγματα, ἡχος, κρότος, σε Ομήρ. Ἰλ., Ευρ.

ἐνόπλιος, -ον = το ἐπὶμ.· *ἐνόπλιος* (ενν. *ῥυθμός*), ὁ, πολεμικός ρυθμός, πολεμικό ἐμβατήριο, σε Αριστοφ., Ξεν.

ἐν-οπλος, -ον (ὄπλον), I. οπλισμένος, ἀρματωμένος, σε Σοφ., Ευρ. **II.** αὐτός που κρύβει μέσα του οπλισμένους ἀνδρες, λέγεται για τον Δούρειο ἵππο, στον ἰδ.

ἐν-οπτρον, τό (ὄψομαι, μέλ. του ὀράω), καθρέφτης, κάτοπτρο, σε Ευρ.

ἐν-οράω Ἰων. -*έω*, μέλ. -*όψομαι*, ἀόρ. β΄ -*εἶδον*· **I.** βλέπω, ἐπισημαίνω, παρατηρῶ κάτι σε κάποιον ἢ κάτι, *τί τινι*, σε Θουκ., κ.λπ.· *τι ἐν τινι*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· με αιτ. και μτχ. μέλ., *ἐνέώρα τιμωρίην ἐσομένην*, διέβλεπε ὅτι η ἐκδίκηση θα ἐρχόταν, στον ἰδ. **II.** κοιτάζω, προσβλέπω, ατενίζω ἢ κοιτάζω, παρατηρῶ, σε Ξεν.

ἐν-ορκος, -ον, I. δεσμευμένος με ὅρκο, Λατ. *juratus*, σε Σοφ., Θουκ.· με δοτ. προσ., Λατ. *addictus*, σε Σοφ. **II.** αὐτό στο ὄνομα του οποιoίου ορκίζεται κάποιος, στον ἰδ., κ.λπ.

ἐν-ορμίζω, μέλ. Αττ. -*ιῶ*, φέρνω, οδηγῶ το πλοῖο μέσα στο λιμάνι, ἐλλιμενίζω — Παθ., προσορμίζομαι, ἀγκυροβολῶ, σε Θέογν.

ἐνορμίτης[ι], -ον, ὁ, αὐτός που βρίσκεται στο λιμάνι, σε Ανθ.

ἐν-ὄρνυμι, αόρ. α' -ᾠρσα· Επικ. Παθ. αόρ. β' ἐνᾠρτο, διεγείρω, αφυπνίζω, υποκινώ κάποιον, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., διεγείρομαι σε ή μεταξύ, ἐνᾠρτο γέλως θεοῖσιν, στο ίδ.

ἐν-ορούω, μέλ. -ούσω, αναπηδώ ή τινάζομαι προς την κατεύθυνση κάποιου, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ.

ἐνὸρχης, -ου, ὁ = ἐνορχος, σε Αριστοφ.· τράγος, σε Θεόκρ.

ἐνορχις, -ιος, ὁ, ή, Ιων. αντί ἐνὸρχης, σε Ηρόδ.

ἐν-ορχος, -ον (ὄρχις), αυτός που δεν είναι ευνούχος, αυτός που έχει ὄρχεις, ἐνορχα μῆλα, τα κριάρια που έχουν ὄρχεις, σε Ομήρ. Ιλ.

*ἐνος, ὁ, = το Λατ. annus, χρόνος, έτος, απ' όπου ἐνιαυτός, πρβλ. [ἄφ-ενος](#), Λατ. bi-ennis, κ.λπ.

ἐνος, -η, -ον, μεθαιριανός, Λατ. perendie, μόνο στις πλάγιες πτώσεις του θηλ., γεν. ἔνης, Επικ. ἔννηφι (ενν. ἡμέρας), σε Ησίοδ.· Δωρ. ἔνας, σε Θεόκρ.· εἰς ἔνην, σε Αριστοφ.

ἐνος, -η, -ον, 1. αυτός που υπήρχε πριν δύο περιόδους, αυτός που ανήκει στον περσινό χρόνο, ἐναιάρχαί, οι δικαστές του περσινού έτους, σε Δημ.· δοτ. ἔνη ως επίρρ., παλιά, εδώ και καιρό, σε Αριστοφ. **2.** ἔνη καὶ νέα (ενν. ἡμέρα), η παλιά και η νέα ημέρα, δηλ. η τελευταία ημέρα του μήνα, η οποία αποτελούνταν από δύο μέρη, εκ των οποίων το πρώτο μισό άνηκε στην παλαιά ενώ το δεύτερο στη νέα σελήνη, στον ίδ.

ἐνός, γεν. του εἷς και ἔν, ενός.

ἐνοσις, -εως, ή, δόνηση, κούνημα, κλυδωνισμός, τρεμούλιασμα, σεισμός, σε Ησίοδ., Ευρ. (από την απαρχ. ῥένόθω, σείω, κουνώ).

Ἐνοσί-χθων, -ονος, ὁ, αυτός που σείει τη Γη, λέγεται για τον Ποσειδῶνα, σε Όμηρ.

ἐν-ουράνιος, -ον, αυτός που βρίσκεται στον ουρανό, επουράνιος, σε Ανθ.

ἐνοχλέω, ποιητ. β' ενικ. ἐνοχλεῖς· παρατ. με διπλή αύξηση ἡνώχλουν· μέλ.

ἐνοχλήσω, αόρ. α' ἡνώχλησα, παρακ. ἡνώχληκα· **1.** ενοχλώ, ανησυχώ, ταράζω, πειράζω, τινά, σε Πλάτ., Ξεν. κ.λπ. — Παθ., ενοχλούμαι ή δυσαρεστούμαι, στον ίδ. **2.** με δοτ., προξενῶ ἐνόχληση ή δυσαρέσκεια σε κάποιον, στον ίδ., Δημ. κ.λπ. **3.** απόλ., γίνομαι αιτία ἐνόχλησης, σε Αριστοφ.

ἐνοχος, ὁ (ἐνέχω), αυτός που ἐνέχεται, δηλ. είναι υπεύθυνος για, υπόχρεος για κάτι, υποκείμενος σε κάποιον, με δοτ., σε Πλάτ.· ἔν. θανάτου (ενν. ζημία), υποκείμενος στην τιμωρία του θανάτου, σε Κ.Δ.

ἐν-ράπτω, μέλ. -ψω, ράβω κάτι μέσα σε κάτι άλλο, τι εἷς τι· ομοίως και στη Μέσ., σε Ηρόδ. — Παθ., ράβομαι μέσα σε, με δοτ., σε Ευρ.

ἐν-ρῖγῶ, μέλ. -ώσω, τρέμω ή παγώνω μέσα σε ένδυμα ή ρούχο, σε Αριστοφ.

ἐν-σεῖω, μέλ. -σω, **1.** κουνώ προς τα μέσα, σε Σοφ.· κέλαδον ἐνσ. πώλοις, οδήγησε, έστειλε τον ήχο προς τα αυτιά τους, στον ίδ. **2.** με αιτ. προσ., εξωθώ, βάζω μέσα, αναγκάζω, σπρώχνω, ἐνσ. τινά ἀγρίαις ὁδοῖς, στον ίδ.

ἐν-σημαίνομαι, μέλ. -ἄνοῦμαι· Μέσ., εκδηλώνομαι, γνωστοποιούμαι, κοινολογούμαι, σε Ξεν.

ἐν-σκέλλω, παρακ. ἐνέσκληκα, αποξηραίνω, μαραίνω, σε Ανθ.

ἐν-σκευάζω, μέλ. -άσω, **1.** ετοιμάζω, παρασκευάζω, σε Αριστοφ. **2.** ντύνομαι, φορώ ένδυμα, σε Πλούτ.· Ἡρακλέα ἔνσκεύασα, σε μεταμφίεσα σε Ηρακλή, σε έντυσα όπως εκείνον, σε Αριστοφ. — Μέσ., ντύνομαι, στολίζομαι, μεταμφιέζομαι με άλλα ρούχα, στον ίδ.· εξοπλίζομαι, σε Ξεν. — Παθ., είμαι εξοπλισμένος, εφοδιασμένος, σε Ηρόδ.

ἐν-σκήπτω, μέλ. -ψω, **I.** εκσφενδονίζω, εξακοντίζω προς ή πάνω, τί τινι, σε Ηρόδ. **II.** αμτβ., ρίχνω μέσα σε ή πάνω σε, στον ίδ., σε Σοφ.

ἐν-σκήμπω, ποιητ. **ἐνι-σκ-**, Επικ. τύπος του προηγ., χαμηλώνω, *οὔδ' ἐνισκίμπαντε καρήατα*, για άλογα που κρεμούν, χαμηλώνουν, σκύβουν το κεφάλι τους θλιμμένα για τον χαμό του κυρίου τους, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., μπήγομαι, καρφώνομαι στο έδαφος, στο ίδ.

ἐν-σκιρρώ, μέλ. -ώσω, σκληραίνω, παγιώνω, σταθεροποιώ — Παθ., γίνομαι χρόνιος, λέγεται για ασθένειες, σε Ξεν.

ἐν-σοφος, -ον, σοφός σε κάτι, σε Ανθ.

ἐν-σπονδος, ὁ (σπονδή), **I.** αυτός που περιλαμβάνεται σε ανακωχή ή συνθήκη, σε Θουκ.· *ἔνσπ. τινι*, σε συμμαχία με κάποιον, σε Ευρ., Θουκ.· και ως ουσ., σύμμαχος, στο ίδ. **II.** αυτός που βρίσκεται κάτω από ανακωχή ή αυτός που έχει άδεια εισόδου σε εχθρική ζώνη, σε Ευρ.

ἐν-στάζω, μέλ. -ζω, στάζω μέσα σε κάτι, με δοτ., σε Αριστοφ. — Παθ., ενσταλάζομαι μέσα, εμποτίζομαι, εμβάλλομαι, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.

ἐν-στᾶλάζω, μέλ. -ζω = *ἐνστάζω*, *εἷς τι*, σε Αριστοφ.

ἐνστάσις, -εως, ἡ (ἐνίσταμαι), αρχή, σχέδιο, διεξαγωγή, σε Αισχίν.

ἐνστάτης[ᾱ], -ου, ὁ (ἐνίσταμαι), αντίπαλος, εχθρός, σε Σοφ.

ἐν-στέλλω, μέλ. -στελῶ, ντύνω, ενδύω — Παθ., *στολήν ἐνεσταλμένος*, αυτός που είναι ντυμένος με στολή, σε Ηρόδ.

ἐν-στηρίζω, μέλ. -ζω, στηρίζω, καρφώνω, μπήγω — Παθ., *γαίῃ ἐνεστήρικτο*, καρφώθηκε γερά στη γη, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐν-στράτοπεδεύομαι, αποθ., στρατοπεδεύω, σε Ηρόδ.· ομοίως και στην Ενεργ., Θουκ.

ἐν-στρέφω, μέλ. -ψω, **1.** στρέφω μέσα, — Παθ., στρέφομαι ή κινούμαι σε έναν τόπο, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ. **2.** με αιτ. τόπου, *σηκοὺς ἐνστρέφειν*, επίσκεψη, επιθεώρησή τους, σε Ευρ.

ἐν-σφραγίζω, Ιων. -σφρηγίζω, σφραγίζω, εντυπώνω ως σφραγίδα πάνω σε κάτι άλλο, με δοτ., σε Ανθ.

ἐνταλμα, -ατος, τό = *ἐντολή*, σε Κ.Δ.

ἐν-τάμνω, Ιων. αντί *ἐν-τέμνω*.

ἐν-τᾶνύω, μέλ. -σω, ποιητ. και Ιων. αντί *ἐντείνω*, τεντώνω ή εκτείνω γερά με χορδές ή λουριά, σε Ομηρ.· *ἐντανύσας (τὸν θρόνον ἰμάσιν)*, πλέκοντάς τον με τεντωμένους ἱμάντες, σε Ηρόδ. **2.** τεντώνω δυνατά τη χορδή, λέγεται για τη χορδή του τόξου, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης, τεντώνω τόξο, δηλ. το χορδίζω, του τοποθετώ χορδές, στο ίδ. — Μέσ., *δυνήσεται ἐντανύσασθαι*, να τεντώσει το τόξο του, στο ίδ.

ἐντᾶσις, -εως, ἡ (ἐντασις), τέντωμα, τεζάρισμα, ένταση· περιορισμός, σε Πλάτ.

ἐν-τάσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, τοποθετώ ή στυλώνω, κατατάσσω — Παθ., *τῷ σφενδονᾶν ἐντεταγμένῳ*, αυτός που έχει ως ορισμένο καθήκον να χρησιμοποιεῖ τη σφεντόνα, σε Ξεν.

ἐνταῦθα, Ιων. *ἐνθαῦτα*, επίρρ. (*ἐνθα*)· **I. 1.** λέγεται για τόπο, εδώ, εκεί, Λατ. hic, illic, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *ἐνταῦθά που*, εδώ κάπου, σε Αριστοφ. **2.** όπως το *ἐντανθοῖ*, με σημασία της κίνησης προς τόπο, εκεί, προς τα εκεί, Λατ. huc, illuc, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ. **3.** με γεν., *ἐντ. τῆς ἡπείρου*, σε Θουκ.· *ἐντ. τῆς πολιτείας*, σε αυτό το κομμάτι της διακυβέρνησης, σε Δημ. **II. 1.** λέγεται για χρόνο, εκείνη τη στιγμή ακριβώς, τότε, σε Αισχύλ. κ.λπ. **2.** με γεν., *ἐντ. ἡλικίας*, Λατ. ad hoc aetatis, σε Πλάτ. **III.** λέγεται για ακολουθία, Λατ. deinde, αμέσως μετά, έπειτα, συνεπεία αυτού, σε Ηρόδ. **IV.** γενικά, εδώ μέσα, σε αυτό το σημείο, σε Σοφ., Πλάτ. κ.λπ.· στην παρούσα κατάσταση των πραγμάτων, σε αυτή τη θέση, σε Δημ.

ἐνταυθί[τι], Αττ. επιτετ. τύπος του προηγ., σε Αριστοφ.

ἐνταυθοῖ, επίρρ. (ἐνθα), σε αυτό το σημείο, εδώ, σε Όμηρ.

ἐντᾱφιάζω, ετοιμάζω για ταφή, εκτελώ νεκρική προετοιμασία, σε Κ.Δ.

ἐντᾱφιασμός, ὁ, ταφή, σε Κ.Δ.

ἐν-τάφιος[ἄ], **-ον (τάφος)**, **1.** αυτός που ανήκει ή χρησιμεύει στην ταφή· απ' όπου ως ουσ., *ἐντάφιον*, τό, το σάβανο, το νεκροσέντονο, σε Σιμων., Ανθ. **2.** *ἐντάφια*, τά, προσφορές προς τους νεκρούς, κτερίσματα, κηδεῖα, εκφορά λειψάνου, σε Σοφ.

ἔντεα, **-ων, τά, I.** πολεμικές μηχανές, πολεμικά όπλα, πανοπλίες, σε Όμηρ. **II.** σκεύη, εξαρτήματα, *ἔντεα δαιτός*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἔντεα νηός*, εξοπλισμός, εξάρτιση πλοίου, ναυτικά σύνεργα, εργαλεία, σε Ομηρ. Ύμν.· *ἔντη δίφρου*, ιπποσκευή, χάμουρα αλόγου, σε Αισχύλ.

ἐν-τείνω, μέλ. *-τενῶ*, παρακ. *-τέτᾱκα*, Παθ. *-τέτᾱμαι*· **I. 1.** τεντώνω ή εκτείνω γερά — Παθ., *δίφρος ἰμᾱσιν ἐντέταται*, είναι κολλημένος πάνω σε σφιχτά, γερά τεντωμένους ιμάντες, σε Ομήρ. Ιλ.· *γέφυραι ἐντεταμέναι*, γέφυρα που έχει πολύ σφιχτά προσδεδεμένα τα καλώδια στήριξής της, σε Ηρόδ.· *ἐντεταμένου τοῦσώματος*, όντας τεντωμένο, σφιχτό, σφριγηλό, αναζωογονημένο, σε Πλάτ. **2.** τεντώνω τόξο δυνατά, δηλ. το χορδίζω, του τοποθετώ χορδές, το τεντώνω για να τοξεύσω (πρβλ. **ἐντανύω**), σε Ευρ.· ομοίως και στη Μέσ., τεντώνω το τόξο μου, στον ιδ. — Παθ., *τόξα ἐντεταμένα*, τόξα που έχουν ήδη τεντωθεί, σε Ηρόδ. **3.** *ἐντείνειν ναῦν ποδί*, κάνω γρήγορο το ταξίδι ενός πλοίου με το πόδι του ιστίου, τη σκότα, σε Ευρ. **4.** δένω γερά, στον ιδ. **II. 1.** μεταφ., εντείνω, ασκώ δύναμη, προσπαθώ, αγωνίζομαι· ομοίως και στη Μέσ., *φωνήν ἐντεινάμενος*, σε Αισχίν.· *ἐντεινάμενοι τήν ἁρμονίαν*, υψώνοντας τον τόνο, σε Αριστοφ.· και στην Παθ., *ἐντεινόμενος*, βρισκόμενος υπό ένταση, σε εγρήγορση, πρόθυμος, σε Ξεν. **2.** εξακολουθώ, συνεχίζω ρωμαλέα, σε Πλούτ. **3.** ομοίως και αμτβ. στην Ενεργ., πασχίζω, μοχθώ, είμαι σφοδρός, βίαιος, φλογερός. **III.** επεκτείνομαι, απλώνομαι προς ή εναντίον, *πληγήν ἐντείνειν τινί*, Λατ. *plagam intendere*, καταφέρω χτύπημα, πλήγμα σε κάποιον, σε Ξεν. **IV.** βάζω μέσα σε στίχους, σε Πλάτ.

ἐν-τειχίζω, μέλ. Αττ. *-ιῶ*, **I.** κτίζω ή οχυρώνω, τειχίζω ένα μέρος, σε Ξεν. **II.** στη Μέσ., περιτειχίζω, δηλ. αποκλείω, φράζω, μπλοκάρω, περιχαρακώνω, σε Θουκ.

ἐντεκνόομαι, αποθ., τεκνοποιώ, γεννώ παιδιά, σε Πλούτ.

ἐν-τεκνος, **-ον (τέκνον)**, αυτός που έχει παιδιά, σε Λουκ.

ἐν-τελευτάω, μέλ. *-ήσω*, πεθαίνω σε κάποιο μέρος, σε Θουκ.

ἐν-τελής, **-ές (τέλος)**, **1.** πλήρης, τέλειος, σε Αριστοφ., Θουκ. **2.** λέγεται για θύματα, τέλειος, ακηλίδωτος, αμόλυντος, άθικτος, ακέραιος, σε Σοφ. **3.** λέγεται για στρατιώτες και για την εξάρτυσή τους, αυτός που βρίσκεται σε καλή κατάσταση, ικανός, αποτελεσματικός, σε Θουκ. **4.** λέγεται για ανθρώπους, αυτός που έχει μεστή ηλικία, που βρίσκεται στην ωριμότητα, σε Αισχύλ.

ἐν-τέλλω, κυρίως στη Μέσ., μέλ. *-τελοῦμαι*, παραγγέλλω, διατάζω, προστάζω, *τί τινι*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *ἐντέλλεσθαι ἀπὸ γλώσσης*, προστάζω κάποιον με τα λόγια, στον ιδ. — Παθ., *τὰ ἐντεταλμένα*, διαταγές, προσταγές, στον ιδ., Ξεν. **ἐν-τέμνω**, Ιων. **-τάμνω**, μέλ. *-τεμῶ*, **I.** κόβω, χαράζω πάνω, *ἐν τοῖσι λίθοισι γράμματα*, σε Ηρόδ. **II.** τέμνω, κόβω, **1.** σφάζω θύμα, θυσιάζω, σε Θουκ. **2.** κόβω, κομματιάζω, τεμαχίζω, ψιλοκόβω, όπως τα βότανα σε φαρμακευτικό

παρασκεύασμα, ἄκος ἐντ., σε Αισχύλ. **3.** κόβω, τέμνω, διαιρώ στα δύο, σε Λουκ.

ἔντερον, τό (ἐντός), έντερο, ἔντερον οἶός, χορδή τόξου από έντερο προβάτου, σε Ομήρ. Οδ.· κυρίως στον πληθ., ἔντερα, έντερα, εντόσθια, σπλάχνα, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ.

έντερόνεια, ή, ξυλεία πλοίου, τροφή, σε Αριστοφ.

έντεσι-εργός, -όν (ἔργον), αυτός που δουλεύει σε ζυγό, υποζύγιος, ἡμίονοι ἐντ., μουλάρια που έλκουν, σύρουν, τραβούν άμαξα, σε Ομήρ. Ιλ.

έντέτᾱμαι, Παθ. παρακ. του ἐντείνω.

έντετᾱμένως, επίρρ., σφοδρά, με ένταση, ρωμαλέα, γερά, δυνατά, σε Ηρόδ.

έντεϋθεν, Ιων. ένθεϋτεν, επίρρ. (ένθεν)· **I.** λέγεται για τόπο, από εδώ ή από εκεί, Λατ. hinc ή illinc, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. **II.** λέγεται για χρόνο, στο μέλλον, στο εξής, από τότε, έκτοτε, αμέσως μετά, σε Ηρόδ. κ.λπ.· τούντεϋθεν, σε Ευρ.· τάντεϋθεν, ό,τι υπολείπεται, στο εξής, σε Αισχύλ. **III.** μτβ., εκ τούτου, εξαιτίας αυτού, σε Θουκ.

έντευθενί[τι], επιτετ. τύπος του προηγ., σε Αριστοφ.

έντευκτικός, -ή, -όν, ευπροσήγορος, γλυκομίλητος, σε Πλούτ.

έντευξις, -εως, ή (έντυγχάνω), 1. τυχαία συνάντηση κάποιου, συναναστροφή, συνομιλία, γνωριμία, συνέντευξη, επικοινωνία, τινος, με κάποιον, σε Αισχίν. **2.** παράκληση, αίτηση, αναφορά, σε Πλούτ.· μεσολάβηση, συνηγορία, μεσιτεία για κάποιον, σε Κ.Δ.

έν-τευτλᾱνόομαι, Παθ., μαγειρεύομαι στην κατσαρόλα με παντζάρια (τεϋτλον), σε Αριστοφ.

έν-τεχνος, -ον (τέχνη), αυτός που είναι εντός των ορίων της τέχνης, που εμπίπτει στο πεδίο της, καλλιτεχνικός, σε Πλάτ.

έν-τήκω, μέλ. -ζω, I. χύνω κάτι λυωμένο μέσα σε, μόλιβδον, σε Πλούτ. **II.** Παθ., με Ενεργ. παρακ. ἐντέτηκα, **1.** λέγεται για αισθήματα, διεισδύω βαθιά μέσα σε, σε Σοφ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, είμαι απορροφημένος από κάτι, στον ίδ.

έντί, Δωρ. αντί ἐστί ή είσί, γ' ενικ. και πληθ. του είμί (sum).

έν-τίθηναι, μέλ. -θήσω· απαρ. ποιητ. αορ. α' ἐνθέμεν· **1.** θέτω, βάζω μέσα σε πλοίο, σε Ομήρ. Οδ., Αττ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Ομήρ. Οδ.· έπειτα, γενικά, βάζω μέσα σε, σε Ησίοδ., Ηρόδ. κ.λπ. **2.** μεταφ., βάζω μέσα σε κάποιον, εμπνέω, σε Θεογν., Ξεν. — Μέσ., χόλον ένθεο θυμῶ, εναπόθεσες στην ψυχή σου οργή, σε Ομήρ. Ιλ.· πατέρας ένθεο τιμῇ, τίμησε τους πατέρες μας, στο ίδ. **3.** βάζω κάτι στο στόμα κάποιου, τί τινι, σε Αριστοφ.· στη Μέσ., ένθοϋ, βάλε μέσα, δηλ. φάε, στον ίδ.

έν-τίκτω, μέλ. -τέξομαι, I. 1. γεννώ ή δημιουργώ κάπου, με δοτ., σε Ευρ.· φά έντ. ές την ίλύν, ρίχνω, γεννώ αυγά μέσα στη λάσπη, σε Ηρόδ. **2.** δημιουργώ ή προξενώ σε κάποιον κάτι, τί τινι, σε Ευρ. **II.** μτχ. παρακ. έντετοκώς, αμτβ., αυτός που γεννήθηκε εντός, έμφυτος, σύμφυτος, σε Αριστοφ.

έντῖλάω, μέλ. -ήσω, Λατ. incasare, πιτσιλίζω κάτι πάνω σε κάποιον, τί τινι, σε Αριστοφ.

έν-τιμάω, μέλ. -ήσω, εκτιμώ ή συνυπολογίζω, σε Δημ.

έν-τίμος, -ον (τιμή), 1. λέγεται για πρόσωπα, τιμημένος, εκτιμώμενος, σε Σοφ. κ.λπ.· με δοτ. πράγμ., τιμώμενος με ή σε κάτι, σε Ευρ.· οί έντιμοι, άνδρες που έχουν αξίωμα, άνδρες με υψηλή κοινωνική θέση, αξιοσεβάστοι, σε Ξεν. **2.** λεγεται για πράγματα, αξιότιμος, σε Σοφ. **3.** επίρρ., ἐντίμως ἔχειν, είναι σε τιμή, είναι σε υπόληψη, σε Ξεν.

έντμημα, -ατος, τό (έντέμνω), εντομή, χαραματιά, εγκοπή, χαρακιά, σε Ξεν.

ἔντο, γ' πληθ. Μέσ. αορ. β' του *ἴημι*.

ἐντολή, ἡ (**ἐντέλλω**), προσταγή, παραγγελία, διαταγή, εντολή, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐντομος, -ον (**ἐντέμνω**), κομμένος σε τεμάχια, τεμαχισμένος· ουδ. πληθ.

ἐντομα, σφάγια θυσιών, σε Ηρόδ.

ἐντονος, -ον (**ἐντείνω**), λέγεται για πρόσωπα, ρωμαλέος, ισχυρός· μεταφ., επίμονος, σοβαρός, ένθερμος, παθιασμένος, σφοδρός, βίαιος, σε Ηρόδ., Αττ.· επίρρ. *ἐντόνως*, θερμά, βίαια, σε Θουκ., Ξεν.

ἐν-τοπος, -ον, αυτός που είναι σε ή από έναν τόπο, σε Σοφ.

ἐντορεύω, μέλ. -σω, λαξεύω, σκαλίζω, χαράσσω ανάγλυφο πάνω σε κάτι, σε Πλούτ.

ἐντος, τό, βλ. **ἔντεα**, τά.

ἐντός, επίρρ. (έν), εντός, μέσα σε, εσωτερικά, μέσα, Λατ. *intus*, αντίθ. προς το *ἐκτός*· **I. 1.** ως πρόθ. με γεν., *τείχεος ἐντός*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐντός Ὀλύμπου*, σε Ησίοδ. κ.λπ.· *ἐντός ἐμαυτοῦ*, στα λογικά μου, σε Ηρόδ.· ομοίως και *ἀπόλ.*, *ἐντόςῶν*, σε Δημ.· επίσης με ρήματα κίνησης, *τείχεος ἐντός ἰέναι*, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** εντός, δηλ. από αυτήν την πλευρά, Λατ. *citra*, *ἐντός τοῦ Ἄλλου ποταμοῦ*, σε Ηρόδ., κ.λπ. **3.** λέγεται για χρόνο, μέσα σε, εντός του διαστήματος, *ἐντός εἴκοσιν ἡμερῶν*, σε Θουκ.· *ἐντός ἐσπέρας*, πλησίον, κοντά, δηλ. λίγο πριν, το απόγευμα, σε Ξεν. **II.** *ἀπόλ.*, εντός, μέσα σε, *ἐντός ἐέργειν*, σε Όμηρ.· *ἐντός ἔχειν*, σε Θουκ.· *τὰ ἐντός*, τα εσωτερικά μέρη του σώματος, σωθικά, εντόσθια, στον ίδ.

ἐντοσθε, πριν από φωνήεν -**θεν**, επίρρ., από μέσα, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης *ἐντός*, εντός, μέσα σε, *ἀπόλ.* ή με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.

ἐντρᾶγειν, απαρ. αορ. β' του *ἐντρώγω*.

ἐν-τρᾶγωδέω, μέλ. -ήσω, περιφέρομαι καμαρωτός ανάμεσα σε, *πισί*, σε Λουκ.

ἐν-τρέπω, μέλ. -τρέψω, **I.** στρέφω, *τὰ νῶτα*, σε Ηρόδ.· τροποποιώ, μεταβάλλω, αλλάζω, μετατρέπω, σε Λουκ. **II. 1.** Μέσ. ή Παθ., αόρ. β' *ἐντρᾶπην [ᾱ]*, στρέφομαι, καθυστερώ, διστάζω, σε Σοφ. **2.** με γεν. προσ., στρέφομαι προς κάποιον, δίνω προσοχή, αποδίδω, απονέμω σεβασμό, σέβομαι ή εκτιμώ, σε Όμηρ., Τραγ. **3.** με απαρ., φροντίζω να, σε Θέογν. **4.** *ἀπόλ.*, ντρέπομαι ή φοβάμαι, σε Κ.Δ.

ἐν-τρέφω, μέλ. -θρέψω, ανατρέφω στο σπίτι, σε Ευρ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Ησίοδ. — Παθ., μεγαλώνω σε έναν τόπο, με δοτ., σε Ευρ.

ἐν-τρέχω, μέλ. -δράμοῦμαι, **I.** τρέχω μέσα σε, *εἰ ἐντρέχει ἄγλαα γυῖα*, αν τα μέλη του σώματός του κινούνταν ελεύθερα μέσα σε (στην πανοπλία), στην Ομήρ. Ιλ. **II.** γλιστρῶ μέσα σε, εισέρχομαι, εισβάλλω, σε Ανθ.

ἐντρίβης, -ές, μεταφ. από τη λυδία λίθο, αυτός που δοκιμάζεται με τρίψιμο, δοκιμασμένος, έμπειρος σε κάτι, με δοτ., σε Σοφ.

ἐν-τρίβω[ι], μέλ. -ψω, **I. 1.** τρίβω πάνω σε κάτι, με δοτ., σε Λουκ. **2.** μεταφ., *ἐντρ. κόνδυλόν τινι*, ξυλοφορτώνω κάποιον, γρονθοκοπῶ, σε Πλούτ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Λουκ. **II.** με αιτ. προσ., τρίβω, περιποιούμαι κάποιον με καλλυντικά, σε Ξεν. — Παθ., καλλωπίζομαι, αλείφομαι, βάφομαι, στον ίδ.

III. εξαφανίζω, εξαλείφω, σβήνω με τρίψιμο, σε Αριστοφ.

ἐντριμμα, -ατος, τό, καλλυντικό είδος, σε Πλούτ.

ἐντρίτωνίζω, (έν, τρίτος), ανακατεύω τρία μέρη νερού με δύο μέρη κρασιού· λογοπαίγνιο στο όνομα ή *Τριτογενής*, σε Αριστοφ.

ἐν-τρίχος, -ον (θρίξ), μαλλιαρός, τριχωτός, σε Ανθ.

ἐντριψις, -εως, ή (**ἐντρίβω**), τρίψιμο, προστριβή, σε Ξεν.

ἐν-τρομος, -ον (τρέμω), τρομαγμένος, φοβισμένος, σε Πλούτ., Κ.Δ.

ἐν-τροπᾶλίζομαι, Παθ., θαμιστικό του *ἐντρέπω*, στρέφομαι και βλέπω προς τα πίσω, λέγεται για στρατιώτες που υποχωρούν, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐντροπή, ἢ (ἐντρέπω), στροφή, γύρισμα, στρίψιμο προς, *ἐντροπὴν τινος ἔχειν*, σεβασμός ή εκτίμηση προς κάποιον, σε Σοφ.· ντροπή, προσβολή, όνειδος, αιτία ντροπής, σε Κ.Δ.

ἐντροπία, ἢ, τέχνασμα, ραδιουργία, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἐντροφος, -ον (ἐντρέφω), **1.** αυτός που ζει ή τρέφεται με κάτι, με δοτ., σε Σοφ. **2.** ως ουσ., ανάθρεμμα, σε Ανθ.

ἐν-τρῦφάω, μέλ. -ήσω, **I.** γλεντώ, διασκεδάζω με κάτι, με δοτ., σε Μένανδρ.· απόλ., είμαι, φαίνομαι τρυφηλός, σε Ξεν. **II.** εμπαίζω, κοροϊδεύω, περιγελώ κάποιον, *τινί*, σε Ευρ.

ἐν-τρώγω, μέλ. -ζομαι, αόρ. β' *ἐνέτρωγον*· τρώω άπληστα ή λαίμαργα, καταβροχθίζω, σε Αριστοφ.· με γεν., τρώω λαίμαργα από κάτι, σε Λουκ.

ἐν-τυγχάνω, μέλ. -τεύζομαι, αόρ. β' *ἐνέτυχον*, παρακ. *έντετύχηκα*, μτχ. Παθ. αορ. α' *έντευχθείς*, με Ενεργ. σημασία· **I. 1.** σκοντάφτω πάνω, βρίσκω τυχαία, συναντώ, συναντιέμαι με κάποιον ή κάτι, με δοτ., σε Ηρόδ. κ.λπ.· απόλ., *όέντυχών*, ο πρώτος που μας συναντά, οποιοδήποτε τυχαίο πρόσωπο, σε Θουκ.· λέγεται για κεραυνό, πλήττω, πέφτω πάνω σε, χτυπώ, με δοτ., σε Ξεν.· ομοίως λέγεται και για δυστυχήματα, σε Αισχύλ. **2.** σπανίως, όπως το *τυγχάνω*, με γεν., *λελυμένης τῆς γεφύρης έντυχόντες*, βρίσκοντας τη γέφυρα διαλυμένη, σε Ηρόδ.· *έντυχών Ασκληπιδών*, συναντώντας τους, σε Σοφ. **II. 1.** συναναστρέφομαι, συνομιλώ με κάποιον, *τινί*, σε Πλάτ. **2.** μεσολαβώ, μεσιτεύω, παρεμβαίνω, ικετεύω, παρακαλώ, *τινί*, σε Κ.Δ., Πλούτ.· με απαρ., ικετεύω, παρακαλώ κάποιον να κάνει κάτι, στον ίδ. **III.** λέγεται για βιβλία, συναντώ (δηλ. τυχαίνει να έρθουν στα χέρια μου), σε Πλάτ.· απ' όπου, διαβάζω, σε Λουκ.

ἐν-τυλίσσω, μέλ. -ζω, περιτυλίγω, σε Αριστοφ.

ἐν-τύνω[υ], παρατ. -έντυνον, μέλ. *έντύνω*, αόρ. α' *έντυνα*· επίσης *έντύω [υ]*, παρατ. *έντυον*· εξοπλίζω, εφοδιάζω, στολίζω, διακοσμώ, ετοιμάζω, σε Όμηρ.· *δέπας δ' έντυνον* (προστ. αορ. α') παρασκεύασε, ετοίμασε το ποτήρι, δηλ. ανάμειξε το κρασί, σε Ομήρ. Ιλ.· *εὗ έντύνασαν έ αὐτήν*, στολίζοντας τον εαυτό της καλά, στο ίδ. — Μέσ., *όφρα τάχιστα έντύνει* (Επικ. αντί *έντύνῃ*) μπορεί να σε ετοιμάσει πολυ γρήγορα, σε Ομήρ. Οδ. — Μέσ. με αιτ., ετοιμάζω για τον εαυτό μου, *έντύνεσθαι δαίτα*, δείπνον, σε Όμηρ.

ἐν-τύπας (τύπος), επίρρ., *έντυπας έν χλαίνη κεκαλυμμένος* (λέγεται για τον Πρίαμο και το πένθος του), τυλιγμένος στο μανδύα του, στο χιτόνα του τόσο στενά, ώστε να φαίνονται τα μέλη του σώματός του, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐν-τύπώω, μέλ. -ώσω, εγχαράζω, εγγλύφω, σκαλίζω στην επιφάνεια, σε Πλούτ.

ἐν-τύφω[υ], μέλ. -θύψω, καπνίζω κάτι, ρίχνω πάνω του καπνό, όπως κάνει κάποιος στις σφήκες, σε Αριστοφ.

έντύω, βλ. **έντύνω**.

Ένυάλιος[α], ό, **I. 1.** ο Πολεμοχαρής, επίθ. του Άρη, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. κ.λπ. **2.** ως προσηγορικό όνομα, πόλεμος, μάχη, σε Ευρ. **II.** ως επίθ., πολεμικός, μαινόμενος, βίαιος, έξαλλος, άγριος, σε Θεόκρ.

ἐν-υβρίζω, μέλ. Αττ. -ιω, προσβάλλω, κακολογώ ή κοροϊδεύω, εμπαίζω κάποιον για κάτι, με δοτ., σε Σοφ.· *τινά έν κακοῖς*, σε Ευρ.

ἐν-υδρις, ἢ, γεν. -ιος (*υῶδωρ*), νερόφιδο, σε Ηρόδ.

ένυδρό-βιος, -ον, αυτός που ζει στο νερό, σε Ανθ.

ἐν-υδρος, -ον (ῥόδωρ), 1. αυτός που έχει νερό μέσα του, που περιέχει, συγκρατεί νερό, *ἐν. τεῦχος*, δηλ. μπάνιο, λουτρό, σε Αισχύλ.· λέγεται για χώρες, αυτές που αρδρεύονται καλά, σε Ηρόδ.· *ἐν. φρούριον*, εφοδιασμένο, προμηθευμένο με νερό, σε Ξεν. **2.** φτιαγμένος από νερό, υδάτινος, σε Ευρ. **3.** αυτός που ζει μέσα στο νερό ή κοντά σε αυτό, λέγεται για τις Νύμφες, σε Σοφ.· λέγεται για φυτά, σε Αριστοφ.

ἐνυξά, αόρ. α΄ του νύσσω.

ἐν-ύπνιον, τό (ῥπνος), 1. αυτό που βλέπεται στον ύπνο, *ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος*, όνειρο ή όραμα ήρθε κατά τη διάρκεια του ύπνου, σε Ομήρ. Οδ.· απ' όπου ως επίρρ., *ἐνύπνιον ἐστιασθαι*, φαγοπότι με το Βαρμηχίδη (από τις «Χίλιες και μια νύχτες»), δηλ. φαγοπότι που φαίνεται ωραίο αλλά τελικά δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες, είναι απατηλό και ψεύτικο, σε Αριστοφ. **2.** απλώς, το όνειρο, σε Ηρόδ., Αττ.

ἐν-ύπνιος, -ον (ῥπνος), αυτός που εμφανίζεται στα όνειρα, σε Αισχύλ.

ἐνύσταξα, αόρ. α΄ του νυστάζω.

ἐν-ὑφαίνω, μέλ. -ἄνω, υφαίνω, κεντώ διακοσμητικό σχέδιο — Παθ., υφαίνομαι, σε Ηρόδ.

ἐνῡφαντός, -όν, υφαντός, κεντημένος, σε Θεόκρ.

Ἐνῡώ, γεν. -όος, συνηρ. -οῦς, ἡ, η Ενωώ, θεότητα του πολέμου, αντίστοιχη της ρωμ. Bellona, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.

ἐν-ωθέω, αόρ. α΄ -έωσα, ωθώ, σπρώχνω προς τα μέσα ή πάνω σε, σε Πλούτ., Λουκ.

ἐνωμοτ-άρχης, ή -αρχος, -ου, ό, αρχηγός *ἐνωμοτίας*, σε Θουκ., Ξεν.

ἐνωμοτία, ή, ομάδα ενόρκων στρατιωτών, υποδιαίρεση του σπαρτ. στρατού, ο *λόχος* περιελάμβανε τέσσερις *πεντηκοστές*, κάθε *πεντηκοστής* περιελάμβανε τέσσερις *ἐνωμοτίας* και κάθε *ἐνωμοτία* τριανταδύο άνδρες, σε Θουκ., Ξεν.

ἐν-ώμοτος, -ον (ῥμνυμι), I. δεμένος με όρκο, σε Σοφ.· επίρρ. -τως, ενόρκως, σε Πλούτ. **II.** συνωμότης, δολοπλόκος, σκευωρός, στον ίδ.

ἐνωπαῖδιος, επίρρ., κατά πρόσωπο, κατάμουτρα, απερίφραστα, σε Ομήρ. Οδ.

ἐν-ωπή, ή (ῥψ), πρόσωπο, μορφή, δοτ. *ἐνωπῇ*, ως επίρρ., κατά πρόσωπο, ανοιχτά, φανερά, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐνώπια, τά, ο διπλανός τοίχος από εκείνον που πρωτοαντικρίζουμε όταν εισερχόμαστε σε ένα κτίριο ή αλλιώς οι πλευρικοί τοίχοι της εισόδου, σε Όμηρ.

ἐν-ώπιος, -ον (ῥψ), I. αυτός που βρίσκεται κατά πρόσωπο, πρόσωπο με πρόσωπο, σε Θεόκρ. **II.** ουδ. *ἐνώπιον*, πρόθ. με γεν., όπως το Λατ. coram, σε Κ.Δ.

ἐνῶρσα, αόρ. α΄ του ἐνόρνωμι· ἐν-ῶρτο, γ΄ ενικ. Επικ. Παθ. αόρ. β΄.

ἐνῶσα, Ιων. συνηρ. του ἐνόησα, αόρ. α΄ του νοέω.

ἐν-ωτίζομαι, αποθ. (οῦς), ακούω κάτι, αφουγκράζομαι, προσέχω, τί, σε Κ.Δ. **ἐξ,** Λατ. ex, τύπος της πρόθ. *ἐκ*, πριν από φωνήεν και πριν από ορισμένα σύμφωνα, όπως τα *ρ, σ*.

ἐξ, οί, αί, τά, άκλιτο, **ἐξι,** σε Όμηρ. κ.λπ.· στο σύνθετα πριν από τα *δ, κ, π* γίνεται *ἐκ*, όπως *ἐκδραχμος, ἐκκαίδεκα, ἐκπλεθος*· ή παρεμβάλλεται το *α*, όπως στο *ἐξάκλινος*, σε κ.λπ.

ἐξαγγελία, ή, πληροφορία που δίνεται στον εχθρό (κατασκοπεία), σε Ξεν.

ἐξ-αγγέλλω, μέλ. -ελῶ, γνωστοποιώ ειδήσεις, προδίδω, λέγεται για προδότες και λιποτάκτες, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ. — Μέσ., διηγούμαι, σε Ηρόδ., Σοφ.· με απαρ., υπόσχομαι να κάνω, σε Ευρ. — Παθ., γνωστοποιούμαι, σε Ηρόδ.· απρὸς., *ἐξαγγέλλεται*, γνωστοποιείται, στον ίδ.

ἐξ-ἄγγελος, ὁ, ἡ, **I.** αγγελιαφόρος που μεταφέρει ειδήσεις, νέα, εσωτερικά μυστικά, πληροφοριοδότης, σε Θουκ. κ.λπ. **II.** στο θέατρο, οι ἄγγελοι μετέφεραν ειδήσεις από μακριά, ενώ οι ἐξάγγελοι ανέφεραν όσα γίνονταν πίσω από τη σκηνή, όπως σε Σοφ.

ἐξάγγελτος, -ον, ανακοινωμένος, αυτός που έχει αποκαλυφθεί, φανερός, σε Θουκ.

ἐξ-ἄγίζω, διώχνω, απομακρύνω κάποιον ως μιανό — Παθ., μτχ. αορ. α' ἐξαγισθεῖς, σε Αισχύλ.

ἐξᾱγίνεω, Ιων. αντί ἐξάγω, κάνω κάποιον να προχωρήσει, σε Ηρόδ.

ἐξάγιστος, -ον (ἐξαγίζω), **I.** αφιερωμένος στο κακό, καταραμένος, απεχθής, αποτρόπαιος, απαίσιος, σε Δημ., Αισχίν. **II.** ἐξάγιστα, ιερά, όσια πράγματα, θέματα πίστης, θρησκείας, σε Σοφ.

ἐξ-ἄγνῡμι, μέλ. -άζω, σπάζω και ξεκολλώ, συντρίβω, ξεσχίζω, αποσπώ, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐξ-ἄγοράζω, μέλ. -σω, **I.** κερδοσκοπώ, σε Πλούτ. **II.** απελευθερώνω, απολυτρώνω, σε Κ.Δ.· ομοίως και στη Μέσ., στο ίδ.

ἐξᾱγορευτικός, -ή, -όν, κατάλληλος να εξηγήσει κάτι, τινος, σε Λουκ.

ἐξ-ἄγορεύω (ο αόρ. συμπληρώνεται από τον τύπο ἐξεῖπον, ο μέλ. και ο παρακ. από τα ἐξερωῶ, ἐξεύρηκα), εξιστορώ, γνωστοποιώ, διακηρύσσω, σε Ομήρ. Οδ.· προδίδω μυστικό ή αποκαλύπτω κάτι απόρρητο, σε Ηρόδ.

ἐξ-αγριαίνω, μέλ. -ἄνω, κάνω κάποιον άγριο, σε Πλάτ. — Παθ., είμαι ή γίνομαι άγριος, στον ίδ.

ἐξ-αγριόω, μέλ. -ώσω, **I.** κάνω κάτι άγριο ή το καθιστώ χέρσο, έρημο, ακαλλιέργητο — Παθ., είμαι ή γίνομαι άγριος, σε Αισχίν. **II.** ομοίως το προηγ., κάνω κάποιον άγριο, εξαγριώνω, εξοργίζω, εξάπτω, εκνευρίζω, σε Ηρόδ., Ευρ.

ἐξ-άγω, μέλ. -ζω, αόρ. β' -ήγαγον· οδηγώ προς τα έξω, **I. 1. α)** λέγεται για πρόσωπα, φέρνω ή βγάζω έξω από ένα μέρος, σε Ομηρ. κ.λπ.· φέρνω στον κόσμο, σε Ομήρ. Ιλ.· οδηγώ κάποιον προς εκτέλεση, θανάτωση, σε Ηρόδ. **β)** οδεύω, βηματίζω, προχωρώ σε πορεία (ενν. στρατόν), σε Ξεν.· γενικά, εξέρχομαι, βγαίνω έξω, στον ίδ. **2.** διώχνω κάποιον από ιδιοκτησία για την οποία εγείρει αξιώσεις, σε Δημ. κ.λπ. **II.** λέγεται για εμπορεύματα, εξάγω, σε Αριστοφ. κ.λπ. — Παθ., τὰ ἐξαγόμενα, εξαγωγήμα εμπορεύματα, σε Ξεν. **2.** τραβώ, αντλώ νερό, στον ίδ. **3.** λέγεται για οικοδομή, τραβώ προς τα έξω, επεκτείνω, σε Θουκ. **III.** διεγείρω, προκαλώ, δάκρυ, σε Ευρ. — Μέσ., γέλωτα ἐξάγεσθαι, σε Ξεν. **IV.** δείχνω το δρόμο, οδηγώ, παρασύρω, συναρπάζω, διεγείρω, τινά, σε Ευρ., Θουκ.· και με αρνητική σημασία, παρακινώ, θέτω σε πειρασμό, προκαλώ, δελεάζω, στον ίδ. — Παθ., παρακινούμαι να..., με απαρ., σε Ξεν.

ἐξᾱγωγή, ἡ, **1.** προέλαση στρατιωτών, σε Ξεν. **2.** εφέλκυση, τράβηγμα πλοίου έξω από τη θάλασσα, σε Ηρόδ. **3.** μεταφορά εμπορευμάτων προς τα έξω, εξαγωγή εμπορευμάτων, στον ίδ., Αττ.

ἐξ-ᾱγωνίζομαι, μέλ. Αττ. -ιοῦμαι, αποθ.· διαγωνίζομαι, σε Ευρ.

ἐξ-αγώνιος, -ον, αυτός που βρίσκεται εκτός στόχου, άτοπος, άσχετος, σε Λουκ.

ἐξᾱδ-αρχος, -ον (ἐξᾱς), αρχηγός σώματος έξι ανδρών, σε Ξεν.

ἐξ-ᾱδω, μέλ. -ᾱσομαι, **I.** αποχαιρετώ με τραγούδια, τραγουδώ το τελευταίο μου άσμα, λέγεται για τον κύκνο, σε Πλάτ. **II.** μτβ., ψάλλω, διηγούμαι με ωδή, επαινώ, εγκωμιάζω, εξυμνώ, σε Ευρ.

ἐξαείρω, Ιων. αντί ἐξαίρω.

ἐξ-ᾱερώ, μέλ. -ώσω (ἀήρ), εξαερίζω, εξατμίζω, σε Λουκ.

ἐξ-α-ετής, -ές ή -έτης, -ες (ἔτος), **I.** αυτός που είναι ἐξί ετών (ηλικιακά)· θηλ.

ἐξ-αέτις, -ιδος, σε Θεόκρ. **II.** αυτός που αποτελείται από ἐξί χρόνια, χρόνος, σε Πλούτ., — επίρρ. ἐξάετες, για ἐξί χρόνια (για μια εξαετία), σε Ομήρ. Οδ.

ἐξ-αθροίζομαι, Μέσ., αναζητώ και συγκεντρώνω, σε Ευρ.

ἐξ-αθῦμέω, μέλ. -ήσω, αποκαρδιώνομαι, απελπίζομαι, σε Πλούτ.

ἐξ-αιάζω, οδύρομαι, θρηγνῶ δυνατά, σε Ευρ.

ἐξ-αιμάσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, κάνω κάποιον να ματώσει, σε Ξεν.

ἐξ-αίνυμαι, Επικ. αποθ.· βγάζω, απάγω κάτι από κάπου, σε Ομήρ. Οδ.· με διπλή αιτ., ἐξάινυτο θυμὸν ἀμφοτέρω, αφαιρούσε την ζωή και από τους δύο, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐξ-αίρεσις, -εως, ή, εξαγωγή, βγάλσιμο, εξόρυξη, σε Ηρόδ.· τρόπος αφαίρεσης ή εξαγωγής, στον ιδ.

ἐξ-αιρετέος, -α, -ον, ρημ. επίθ., **I.** αυτός που πρέπει να αφαιρεθεί ή να απομακρυνθεί, σε Ξεν. **II.** ἐξαιρετέον, αυτό που πρέπει να αφαιρεθεί, να αποβληθεί· αυτός που πρέπει να επιλεγεί έναντι άλλων, εκλεκτός, διαλεκτός, στον ιδ.

ἐξ-αιρετός, -ή, -όν, **I.** αυτός που μπορεί να αφαιρεθεί, φορητός, κινητός, σε Ηρόδ. **II.** 1.ἐξάιρετος, -ον, επίλεκτος, διαλεκτός, εκλεκτός, Λατ. eximius, σε Όμηρ. κ.λπ. 2. αυτός που έχει αποκλεισθεί, σε Ευρ., Θουκ. κ.λπ.· ιδιαίτερος, αξιοσημείωτος, αξιόλογος, σε Δημ.

ἐξ-αιρέω, μέλ. -ήσω, αόρ. β' ἐξείλον, Επικ. ἔξελον, απαρ. ἐξελεῖν — Παθ., παρακ. ἐξήρημαι, Ιων. -αραίρημαι, σε Ηρόδ.· **I.** αφαιρώ ένα πράγμα από κάτι άλλο, τί τινος, σε Όμηρ. κ.λπ.· ἔκ τινος, σε Ηρόδ. κ.λπ.· απλώς, εξάγω, βγάζω, νηδύν, στον ιδ. — Μέσ., αφαιρώ κάτι για ιδίαν χρήση, σε Ομήρ. Ιλ.· ἐξ. τὰ φορτία, εκφόρτωση αυτών, σε Ηρόδ. **II.** 1. επιλέγω ανάμεσα σε άλλους, εκλέγω, ξεχωρίζω, διαλέγω, σε Όμηρ. κ.λπ. — Μέσ., διαλέγω για τον εαυτό μου, παίρνω ως λεία, στον ιδ. — Παθ., αποδίδω ιδιαίτερη τιμή, τινι, σε κάποιον, σε Θουκ.· ἐξαριρημένος Ποσειδέωνι, αφιερωμένος σε αυτόν, σε Ηρόδ. 2. παίρνω μέρος από το σύνολο, εξαιρώ, στον ιδ., Αττ. **III.** 1. διώχνω, εκτοπίζω κάποιον από τη θέση του, σε Ηρόδ., Θουκ. 2. μεταθέτω, μετακινώ, σε Ηρόδ., Αττ. 3. στη Μέσ., αφαιρώ την ζωή από κάποιον, με διπλή αιτ., μιν ἐξείλετο θυμόν, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ.· ή με γεν. προσ., μεν φρένας ἐξέλετο, σε Ομήρ. Ιλ.· σπανίως με δοτ. προσ., στο ιδ. — Μέσ., αφαιρώ κάτι από κάποιον, σε Σοφ. — Παθ., ἐξαιρεθέντες τὸν Δημοκῆδεα, έχοντας φύγει από αυτούς, σε Ηρόδ. **IV.** στη Μέσ., ελευθερώνω, απαλλάσσω, σε Αισχύλ., Δημ. **V.** 1. βγάζω από τη μέση, εξαφανίζω, αφανίζω, διαλύω, σε Σοφ.· καταστρέφω, συντριβῶ μία πόλη, σε Ηρόδ. κ.λπ. 2. φέρνω εις πέρας, εκπληρώνω, πραγματοποιώ, σε Ευρ.

ἐξ-αίρω, μέλ. -ᾶρῶ, συνηρ. από το Ιων. ἐξαιίρω, **I.** 1. σηκώνω πάνω, υψώνω, σηκώνω από τη γη, σε Όμηρ., Ηρόδ.· ἐξάραντες, αυτοί που με έχουν διατάξει να σηκωθῶ (από τη στάση ικεσίας), σε Σοφ. 2. εκθειάζω, επαινῶ, εξαίρω, τονώνω, δυναμώνω, σε Ηρόδ., Αισχίν. 3. σηκώνω, αφυπνίζω, ξεσηκώνω, υποκινῶ, διεγείρω, σε Θεόγν., Σοφ.· ἐξ. σε θανεῖν, διεγείρει, υποκινεί την επιθυμία σου να πεθάνεις, σε Ευρ. **II.** Μέσ., γ' ενικ. αορ. α' ἐξήρατο, παίρνω για τον εαυτό μου, αποκτώ, κερδίζω, κατακτώ, σε Ομήρ. Οδ. 2. αναλαμβάνω την ευθύνη, σε Σοφ. **III.** Παθ., υψώνομαι, σε Ηρόδ.· υψώνομαι, εγείρομαι, σηκώνομαι, σε Ευρ.· συγκινούμαι, ταράζομαι, σε Σοφ.

ἐξ-αίσιος, -ον ή -α, -ον, αυτός που βρίσκεται εκτός των προκαθορισμένων ορίων ή της προγεγραμμένης μοίρας· απ' όπου, **1.** άδικος, παράνομος, σε

Ομήρ. Οδ. 2. εξαιρετικός, σφοδρός, ορμητικός, σε Ηρόδ., Ξεν.· *έξ. φυγή*,
ορμητική αποχώρηση, στον ίδ.

ἐξ-αἴσσω, Αττ. **-άσσω** και **-άττω**, μέλ. -ζω, εξορμώ, ξεκινώ από, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ. *ἐκτοῦ νεώ*, σε Αριστοφ.· ομοίως και στην Παθ., σε Ομήρ. Ιλ.

ἐξ-αἴστώω, μέλ. -ώσω, καταστρέφω ολοκληρωτικά, διαλύω ολοσχερώς, σε Αισχύλ.

ἐξ-αιτέω, μέλ. —ήσω, **I.** απαιτώ ή ζητώ από κάποιον, με διπλή αιτ., *τήνδε μ' ἐξαιτεῖ χάριν*, σε Σοφ.· *ἐξ. τινα πατρός*, την ζητά σε γάμο από τον πατέρα, στον ιδ.· *ἐξ. τινα*, απαιτώ την παράδοση ενός ανθρώπου, σε Ηρόδ., Δημ.· *σμικρόν ἐξ.*, αυτός που παρακαλεί για λίγο, σε Σοφ. **II. 1.** Μέσ., ζητώ για τον εαυτό μου, απαιτώ, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ. **2.** στη Μέσ. επίσης = *παραιτοῦμαι*, ζητώ ως χάρη, κερδίζω τη συγγνώμη κάποιου ή την άφεση, Λατ. *exorare*, σε Αισχύλ., Ξεν.· με απαρ., ικετεύω ώστε να αποκτήσω, να επιτύχω, σε Ευρ.· με αιτ. πράγμ., αποτρέπω, αποκρούω με παρακάλια, μέσω ικεσίας ή παράκλησης, Λατ. *deprecari*, στον ιδ.

ἐξαίτησις, -εως, ή, I. απαίτηση κάποιου για τιμωρία, σε Δημ. **II.** μεσολάβηση, μεσιτεία, στον ιδ.

ἐξ-αιτος, -ον (αἰτέω), περιζήτητος, πολυπόθητος, εκλεκτός, εξάιρετος, σε Όμηρ.

ἐξ-αίφνης (ἄφνω), επίρρ., ξαφνικά, αιφνίδια, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ.· *ἐξ. ἀποθανόντος*, τη στιγμή που είναι πεθαμένος, σε Πλάτ.

ἐξ-ἄκέομαι, μέλ. -έσομαι, **I.** Αποθ., θεραπεύω πλήρως, θεραπεύω την πληγή, διορθώνω, βελτιώνω, σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1.** με αιτ., κατευνάζω, καλμάρω, καταπραύνω, σε Όμηρ.· επανορθώνω, σε Ξεν. **2.** διορθώνω, μπαλώνω, μεταποιώ ενδύματα, σε Πλάτ.

ἐξάκεσις[ᾱ], -εως, ή, πλήρης ίαση, σε Αριστοφ.

ἐξάκις[ᾱ], επίρρ. (ἔξ), ἔξι φορές, Λατ. *sexies*, σε Πλάτ. κ.λπ.· ποιητ. **ἐξάκι**, σε Ανθ.

ἐξᾶκισ-μύριοι[ῶ], εζήντα χιλιάδες, σε Ηρόδ., Ξεν.

ἐξᾶκισ-χίλιοι[ῖ], -αι, -α, ἔξι χιλιάδες, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.

ἐξ-ἄκοντίζω, μέλ. Αττ. -ῶ, **1.** εκτοξεύω ή εκσφενδονίζω, εξαπολύω με ορμή, σε Ξεν.· *φάσγανον πρὸς ἥπαρ ἐξ.*, βρίσκω το νευραλγικό σημείο, σε Ευρ. **2.** μεταφ., *ἐξ. κῶλον τῆς γῆς*, δηλ. το έβαλαν στα πόδια βιαστικά, στον ιδ.· *τοὺς πόνοους ἐξ.*, διακηρύσσω δυνατά, διαλαλώ, στον ιδ.

ἐξακόσιοι, -αι, -α (ἔξ), εξακόσιοι, σε Ηρόδ.

ἐξ-ἄκούω, μέλ. -ακούσομαι, ακούω, αφουγκράζομαι, αντιλαμβάνομαι ήχο, ιδίως από απόσταση, σε Αισχύλ., Σοφ.· με γεν. προσ., σε Ξεν.· με γεν. πράγμ., σε Πλούτ.

ἐξ-ακρίβώω, μέλ. -ώσω, συγκεκριμενοποιώ, καθιστώ ακριβές, *ἐξ. λόγον*, εξετάζω σε βάθος ή μιλώ με σαφήνεια, σε Σοφ.

ἐξ-ακρίζω, μέλ. -σω, αγγίζω, φθάνω την κορυφή ενός πράγματος, *ἐξ. αἰθέρα*, πετώ ψηλά διασχίζοντας τον αέρα, σε Ευρ.

ἐξακτέον, ρημ. επίθ. (*ἐξάγω* I. 1. β), αυτό που πρέπει κάποιος να βγάλει έξω, σε Ξεν.

ἐξ-ἄλαόω, μέλ. -ώσω, **I.** τυφλώνω ολοκληρωτικά, σε Ομήρ. Οδ. **II.** εξορύσσω, βγάζω το μάτι τελείως έξω, στο ιδ.

ἐξ-ἄλᾱπάζω, μέλ. -ζω, κυριεύω πόλη, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· επίσης, αδειάζω, εκκενώνω πόλη από τους κατοίκους της, εκτοπίζω τους κατοίκους της, έτσι ώστε να εγκαταστήσω νέους κατοίκους σε αυτήν, *μίαν πόλιν ἐξαλαπάξας*, σε Ομήρ. Οδ.· γενικά, καταστρέφω ολοκληρωτικά, αφανίζω, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐξάλειπτρον, τό, δοχείο, κουτί με αλοιφή, σε Αριστοφ.

ἐξ-ἁλείφω, μέλ. -*ψω* — Παθ., παρακ. *ἐξ-ῆλιμμαι*, Αττ. -*αλήλιμμαι*· **I.** αλείφω, επιχρίω, σε Ηρόδ., Θουκ. **II. 1.** εξαλείφω, απαλείφω, σβήνω, σε Ευρ.· *ἐξ. τινά*, διαγράφω το όνομά του από τον κατάλογο, σε Αριστοφ. κ.λπ. **2.** μεταφ., όπως το Λατ. *delere*, εξαλείφω, εξαφανίζω, καταστρέφω εντελώς, σε Αισχύλ., Ευρ. — Μέσ., *ἐξαλείψασθαι φρενός*, το βγάζω από το μυαλό μου, στον ίδ.

ἐξ-ἁλέομαι, αποθ., φυλάγομαι από, αποφεύγω, διαφεύγω, σε Ομήρ. Ιλ.· *απαρ.* Επικ. αορ. α' *ἐξαλέασθαι*, σε Ησίοδ., Αριστοφ.

ἐξᾠλεύομαι, = το προηγ., σε Σοφ.

ἐξ-ἁλίνδω, μόνο στη μτχ. αορ. α' *ἐξαλίσας [τ]*, παρακ. *ἐξήλικα*· βγάζω κάτι τσουλώνοντας ή κυλόντας, *ἄπαγε τὸν ἵππον ἐξαλίσας*, πήγαινέ τον στο σπίτι αφού προηγουμένως τον βάλεις να κυλισθεί καλά στην *ἁλινδήθραν*, σε Αριστοφ.· *ἐξήλικας ἐμέ γ' ἐκ τῶν ἐμῶν*, με έβγαλες, με απομάκρυνες από την παρουσία μου, στον ίδ.

ἐξᾠλλᾶγή, ή, πλήρης, ολοκληρωμένη αλλαγή, μεταβολή, τροποποίηση, σε Πλάτ.

ἐξ-ᾠλλάσσω, Αττ. -**ττω**, μέλ. -*ζω*, **I. 1.** αλλάζω κάτι εντελώς ή εξολοκλήρου, σε Ευρ. — Μέσ., *μηδὲν ἐξᾠλλάσσεται*, δεν βλέπει καμία μεταβολή να γίνεται, σε Σοφ. **2.** αποσύρομαι από έναν τόπο, τον εγκαταλείπω, με αιτ., σε Ευρ. **II. 1.** *ἐξᾠλλάσσειν τί τινος*, απομάκρυνση, μετακίνηση ενός πράγματος από κάτι άλλο, με γεν., σε Θουκ. **2.** αμτβ., αλλάζω δρόμο, κινούμαι πίσω και μπρος, σε Ευρ.· *ποίαν ἐξᾠλλάζω*; ποια οδό να ακολουθήσω; στον ίδ.· *ἐξᾠλλάσσουσα χάρις*, ασυνήθιστη χάρη, σπάνια αρετή, στον ίδ.

ἐξ-ᾠλλομαι, μέλ. -*ἁλοῦμαι*· μτχ. Επικ. αορ. β' *ἐξᾠλμενος*· αποθ., **I.** πηδῶ έξω ή μπροστά από ένα μέρος, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.· *προμάχων ἐξᾠλμενος*, ξεπηδώντας από την πρώτη γραμμή, από τη μπροστινή σειρά, στο ίδ.· *ἐξᾠλατο ναός* (Δωρ. αντί *ἐξήλατο νηός*), σε Θεόκρ.· *απόλ.*, εξορμώ, πηδῶ έξω, σε Αριστοφ.· *ἴν' ἐξήλλου*· σε ποιο σημείο έχεις πέσει, δηλ. σε ποια δυστυχία έχεις περιέλθει, έχεις φτάσει; σε Σοφ.· λέγεται για τροχούς, ξεκολλῶ, τινάζομαι έξω από τον άξονα, σε Ξεν. **II.** αναπηδῶ, στον ίδ.· λέγεται για άλογα, ορθώνομαι, σηκώνομαι στα πίσω πόδια, στον ίδ.

ἐξ-ᾠλύσκω, μέλ. -*ύζω*, αόρ. α' *ἐξήλυξα*· όπως το *ἐξαλέομαι*, φεύγω από, με αιτ., σε Ευρ.· *απόλ.*, διαφεύγω, δραπετεύω, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἐξᾠλύω, = *ἐξαλύσκω*, σε Ομηρ. Ύμν.

ἐξ-ᾠμαρτάνω, μέλ. -*ήσομαι*, αόρ. β' *-ήμαρτον*· απομακρύνομαι από τον στόχο, σφάλω, αμαρτάνω, σε Ηρόδ., Αττ.· με σύστ. αντ., *ἐξ. τι*, διαπράττω σφάλμα, κάνω λάθος, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.

ἐξᾠμαρτία, ή, λάθος, αμάρτημα, παράβαση, σε Σοφ.

ἐξ-ᾠμάω, μέλ. -*ήσω*, θερίζω ή ξεερρίζωνω, τελειώνω τον θερισμό, σε Τραγ.· μεταφ., κατασπαράζω, σκοτώνω, καταστρέφω, στη Μέσ., Ευρ. — Παθ., *γένους ρίζαν ἐξημήμενος* (μτχ. παρακ.), έχοντας το γένος του αφανισμένο από τη ρίζα, σε Σοφ.

ἐξ-ᾠμβλόω, μέλ. -*ώσω*, **1.** αποβάλλω, σε Ευρ. **2.** αποτυγχάνω, ναυαγῶ, καθιστώ ανεπιτυχές, σε Αριστοφ.

ἐξ-ᾠμβλύνω[ῶ], αμβλύνω, εξασθενῶ, αδυνατίζω, αποδυναμώνω, σε Πλούτ.

ἐξ-ᾠμείβω, μέλ. -*ψω*, **I.** ανταλλάσσω, μεταβάλλω, *ἐξαμείψασαι τρόμον*, διώχνω τον φόβο από κάποιον, σε Ευρ. — Μέσ., παίρνω τη θέση κάποιου, τον αντικαθιστώ, με γεν., στον ίδ.· ομοίως και αμτβ. στην Ενεργ., με δοτ., *φόνω φόνος ἐξαμείβων*, φόνος που έπεται και «ξεπληρώνει» άλλον, στον ίδ. **II.** λέγεται για τόπο, εναλλάσσω, περνῶ, διέρχομαι, με αιτ., σε Αισχύλ., Ευρ.·

απόλ., αποσύρω, αναχωρώ, στον ιδ. **III.** στη Μέσ. επίσης, ανταμείβω, ανταποδίδω, επιστρέφω χρήματα, αποζημιώνω, σε Αισχύλ.

ἐξ-ἄμέλγω, μέλ. -ζω, **I.** θηλάζω, βυζαίνω, ρουφώ γάλα απ' το μαστό, σε Αισχύλ. **II.** αρμέγω, σε Ευρ.

ἐξ-ἄμελέω, παραμελώ κάτι εντελώς, με γεν., σε Ηρόδ.

ἐξά-μετρος[ᾱ], -ον, αυτός που αποτελείται από ἑξι μετρικούς πόδες, εξάμετρος, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐξά-μηνος[ᾱ], -ον, αυτός που διαρκεί ἑξι μήνες· ἐξάμ. (ενν. χρόνος), ό, το μισό του έτους, εξάμηνο, σε Ξεν.· ή ἐξάμ. (ενν. ὥρη), σε Ηρόδ.

ἐξ-ἄμηνανέω, μέλ. -ήσω, απαλλάσσομαι από δυσκολία, βρίσκω διέξοδο από, με γεν., σε Ευρ.

ἐξ-ἄμιλλάομαι, μέλ. -ήσομαι, μτχ. αορ. α' ἐξαμιλλησάμενος και -ηθείς· αποθ., **I.** αγωνίζομαι με δύναμη, μάχομαι έντονα, με σύστ. αιτ., τὰς τεθρίππους ἄμιλλας ἐξαμιλληθείς, αυτός που έχει διαγωνιστεί στην αρματοδρομία, σε Ευρ.

II. διώχνω από ένα μέρος, με γεν., στον ιδ.· κάνω κάποιον έξω φρενών, στον ιδ. **III.** αόρ. α' με Παθ. σημασία, σπρώχνομαι έξω με τη βία, λέγεται για το μάτι του Κύκλωπα, στον ιδ.

ἐξ-ἄμύνομαι[ῶ], μέλ. -αμύνοῦμαι, Μέσ., προστατεύομαι, προφυλάσσομαι απομακρύνω από εμένα, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἐξ-αναβρύω, αναβλύζω ή προκαλώ κάτι να αναβλύσει μέσα από κάτι άλλο, σε Αισχύλ.

ἐξ-αναγιγνώσκω, μέλ. -γνώσομαι, διαβάζω κάτι ολόκληρο, σε Πλούτ.

ἐξ-αναγκάζω, μέλ. -άσω, **I.** εξαναγκάζω ή υποχρεώνω πλήρως, τινά ποιεῖν τι, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ.· με αιτ. μόνο, σε Σοφ. **II.** απομακρύνω, εκδιώκω, σε Ξεν.

ἐξ-ανάγω, μέλ. -άζω, βγάζω έξω ή αναβιβάζω από, με γεν., σε Ευρ. — Παθ., απλώνομαι στη θάλασσα, εκπλέω, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐξ-αναδύομαι, αποθ. με Ενεργ. αόρ. β' ἐξάνεδυν, **1.** ανεβαίνω στην επιφάνεια από τη θάλασσα, αναδύομαι από το νερό, με γεν., σε Ομήρ. Οδ. **2.** δραπετεύω, διαφεύγω, ξεφεύγω από, με γεν., σε Θεογν., Πλούτ.

ἐξ-αναζέω, μέλ. -ζέσω, κάνω κάτι να βράσει κα να φουσκώσει με, με σύστ. αντ., ἐξαναζέσει χόλον, θα αφήσει την οργή να ξεχυθεί, σε Αισχύλ.

ἐξαναιρέω, βγάζω έξω από, με γεν., σε Ομηρ. Ύμν.· Μέσ., σε Ευρ.

ἐξ-ανακρούομαι, μέλ. -σομαι, Μέσ., υποχωρώ, αναχωρώ από έναν τόπο με τη βοήθεια του νερού, μέσω πλοίων, σε Ηρόδ.

ἐξ-ανᾱλίσκω, μέλ. -ανᾱλώσω, Παθ. παρακ. -ανήλωμαι· **1.** καταξοδεύω, κατασπαταλώ, σε Δημ.· εξαντλώ, σε Πλούτ. **2.** καταστρέφω εντελώς, αφανίζω, σε Αισχύλ. — Παθ., σε Δημ.

ἐξ-αναλύω, μέλ. -ύσω [ῶ], απελευθερώνω, αποδεσμεύω, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.

ἐξανάλωσις, -εως, ή (ἐξανᾱλίσκω), πλήρης, ολοκληρωτική κατανάλωση, σε Πλούτ.

ἐξ-ανάπτω, μέλ. -ψω, **I.** κρεμώ από ή πάνω σε κάτι, με γεν., σε Ευρ. — Μέσ., συνδέομαι, προσαρτούμαι σε κάτι, τι, στον ιδ. **II.** ξανανάβω, αναζωπυρώνω, σε Ανθ.

ἐξ-αναρπάζω, μέλ. -σω ή -ζω, αρπάζω μακριά από ένα μέρος, σε Ευρ.

ἐξ-ανασπάω, μέλ. -άσω [ᾱ], αποσπώ, ξεκολλώ από, σε Ηρόδ., Ευρ.·

κομματιάζω, ξεριριζώνω από, χθονός, στον ιδ.

ἐξανάστᾱσις, -εως, ή (ἐξανίσταμαι), έγερση, σήκωμα, ανάσταση από τους νεκρούς, σε Κ.Δ.

ἐξ-αναστέφω, μέλ. -ψω, στεφανώνω με στεφάνια λουλουδιών, σε Ευρ.

ἐξ-αναστρέφω, μέλ. -*ψω*, εκτοξεύω, ρίχνω κάτι με το κεφάλι προς τα κάτω, με γεν., σε Αισχύλ.

ἐξ-ανατέλλω, μέλ. -*τελῶ*, αμτβ., αναφαίνομαι από ένα μέρος, με γεν., σε Μόσχ.

ἐξ-αναφανδόν, επίρρ., ολοφάνερα, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξ-αναφέρω, μέλ. -*ανοίσω*, **I.** ανεβάζω έξω από το νερό, σε Πλούτ. **II.** αμτβ., αναρρώνω από μία ασθένεια, στον ιδ.

ἐξ-αναχωρέω, μέλ. -*ήσω*, **I.** βγαίνω έξω από το δρόμο, αποσύρομαι, υποχωρώ, σε Ηρόδ. **II.** με αιτ., αποφεύγω, υπεκφεύγω, σε Θουκ.

ἐξ-ανδρᾶποδίζω, και στη Μέσ. **ἐξανδραποδίζομαι**, σε μέλ. Αττ. -*ιοῦμαι*, **I.** οδηγώ σε απόλυτη σκλαβιά, υποδουλώνω, σε Ηρόδ., Ξεν. κ.λπ. **II.** επίσης ως Παθ., σε Ηρόδ., Δημ.

ἐξανδρᾶπόδισις, -*εως*, ή, πώληση σκλάβων, δουλεμπόριο, σκλαβοπάζαρο, σε Ηρόδ.

ἐξ-ανδρόομαι, παρακ. -*ήνδρωμαι*, **I.** Παθ., φθάνω σε ανδρική ηλικία, γίνομαι άνδρας, ανδρώνομαι, σε Ηρόδ., Ευρ. **II.** *όδόντων ὄφεος ἐξηνδρωμένος*, έχοντας ανδρωθεί από τα δόντια του δράκοντα, στον ιδ.

ἐξ-ανεγείρω, μέλ. -*εγερῶ*, προκαλώ, συναρπάζω, σε Ευρ.

ἐξ-άνειμι, **I.** ανεβαίνω, ανέρχομαι, ανατέλλω από τον ορίζοντα, λέγεται για αστέρια, σε Θεόκρ. **II.** γυρίζω, επανέρχομαι από, *ἄγρης*, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἐξ-ἄνεμόω, μέλ. -*ώσω*, σβήνω με το φύσημα του ανέμου, φυσώ, σε Ευρ.· μεταφ., *ἐξηνεμώην*, πήραν τα μυαλά μου αέρα, στον ιδ.

ἐξ-ανέρχομαι, βγαίνω έξω, εξέρχομαι από, με γεν., σε Ευρ.

ἐξ-ανευρίσκω, εφευρίσκω, επινοώ, σε Σοφ.

ἐξ-ανέχω, μέλ. -*έξω*, **I.** κρατώ ψηλά από· αλλά κυρίως αμτβ., εξέχω από, με γεν., σε Θεόκρ. **II.** Μέσ., παρατ. και αόρ. β' με διπλή αύξηση *ἐξηνειχόμεν*, *ἐξηνεσχόμεν*, ανέχομαι, υπομένω, με μτχ., *ἐξανασχοίμεν κλύων*, σε Σοφ.· *ταῦτα παῖδας ἐξανέζεται πάσχοντας*, σε Ευρ.· *ταῦτα δόξαντ' ἐξηνέσχετο*, επέμεναν ότι αυτά τα πράγματα θα έπρεπε να θεσπιστούν, στον ιδ.

ἐξ-ανθέω, μέλ. -*ήσω*, **1.** βάζω, τοποθετώ λουλουδία, σε Ξεν. **2.** μεταφ., εμφανίζομαι ξαφνικά, προβάλλω, ως ανθοφορία, ανθίζω, σε Αισχύλ., Ευρ.· λέγεται για έλκη, ξεσπώ, εκδηλώνομαι, εμφανίζομαι, σε Θουκ., Λουκ.

ἐξ-ανήμι, μέλ. -*ανήσω* ή -*ήσομαι*, **1.** στέλνω, εκπέμπω, ξαμολάω, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.· με γεν., εκπέμπω από, σε Ευρ. **2.** παρατάω, στον ιδ. **3.** χαλαρώνω, λύνω, στον ιδ.· και αμτβ., χαλαρώνω, μετριάζω, σε Σοφ.· με γεν., *ὀργῆς ἐξανείς*, σε Ευρ.

ἐξ-ανίστημι, μτβ. στον ενεστ., παρατ., μέλ. και αόρ. α' **I. 1.** σηκώνω· κάνω κάποιον να σηκωθεί από τη θέση του, καλώ κάποιον να εγερθεί ή να σηκωθεί από στάση ικεσίας, σε Ευρ.· ἐξ. *τὴν ἐνέδραν*, διατάζω τους άνδρες που είναι σε ενέδρα να σηκωθούν, σε Ξεν. **2.** κάνω μία φυλή να μεταναστεύσει, μετακινώ ή εκβάλλω, εκτοπίζω, απελαύνω, σε Ηρόδ., Σοφ. **3.** ερημώνω, καταστρέφω, *πόλιν*, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ. **4.** ἐξ. *θηρία*, τα κάνω να εξέλθουν από τη φωλιά τους, σε Ξεν. **II.** αμτβ. στην Παθ., με Ενεργ. αόρ. β', παρακ. και υπερσ.· **1.** σηκώνομαι από τη θέση μου, σε Ηρόδ. κ.λπ.· σηκώνομαι για να μιλήσω, σε Σοφ.· από ενέδρα, σε Ευρ., Θουκ.· από το κρεβάτι, σε Ευρ. **2.** με γεν., σηκώνομαι και αναχωρώ από, μεταναστεύω από, σε Ηρόδ.· απόλ., σηκώνομαι, απέρχομαι, σε Θουκ. κ.λπ. **3.** διώκομαι, εξωθούμαι, οδηγούμαι έξω από την πατρίδα μου, αναγκάζομαι να μεταναστεύσω, σε Ηρόδ., Αισχύλ. **4.** λέγεται για χώρες, ερημώνομαι, σε Ηρόδ., Ευρ.

ἐξ-ανοίγω, μέλ. -*ζω*, ανοίγω εντελώς, σε Αριστοφ.

ἐξ-αντλέω, μέλ. -ήσω, **1.** αντλώ νερό· μεταφ., υπομένω μέχρι τέλους, παρακολουθώ μέχρι τέλους, Λατ. exantlare, exhaustire, σε Ευρ. **2.** μεταφ. επίσης, κλέβω, ληστεύω, λεηλατώ, λαφυραγωγώ, σε Λουκ.
ἐξ-ἄνύω, Αττ. -ανύττω [ῥ], μέλ. -ύσω [ῥ]· **1.** εκπληρώνω, πραγματοποιώ, τελεσφορώ, κάνω κάτι αποτελεσματικό, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. — Μέσ., εκπληρώνω ή ολοκληρώνω για τον εαυτό μου, σε Ευρ. **2.** τελειώνω ή αποτελειώνω, δηλ. σκοτώνω, Λατ. conficere, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** λέγεται για χρόνο και απόσταση, φέρνω εις πέρας, τελειώνω, ολοκληρώνω, *βίοτον*, σε Σοφ.· *δρόμον*, σε Ευρ.· *απόλ.*, ολοκληρώνω τον δρόμο μου προς έναν τόπο, φθάνω σε αυτόν, *ἐς ἢ ἐπὶ τόπον*, σε Ηρόδ.· επίσης με αιτ. τόπου, σε Σοφ., Ευρ. **4.** με απαρ., κατορθώνω να κάνω κάτι, στον ιδ. **5.** Μέσ., αποκτώ κάτι από κάποιον, *τιπαρά τινος*, στον ιδ.
ἐξᾱ-πάλαιστος, -ον (παλαιστή), αυτός που έχει πλάτος ἐξι παλάμες, σε Ηρόδ.
ἐξ-απαλλάσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, ελευθερώνω από, απαλλάσσω από, *κακῶν*, σε Ευρ. — Παθ., απαλλάσσομαι από, ξεφεύγω, αποδρώ από, σε Ηρόδ., Θουκ.
ἐξ-απαρτάομαι, Παθ., κρεμιέμαι από ή πάνω σε, με γεν., σε Λουκ.
ἐξ-ᾗπᾰτάω, Ιων. παρατ. *ἐξαπάτασκον*, μέλ. -ήσω — Παθ., μέλ. -απατηθήσομαι ή στον Μέσ. τύπο -απατήσομαι· εξαπατώ ή ξεγελάω εντελώς, σε Όμηρ., Ηρόδ. κ.λπ.· επίσης, *ἐξ. τινά τι*, σε ένα πράγμα, σε Ξεν.
ἐξ-ᾗπάτη, ή, χονδροειδής ἀπάτη, δόλος, εξαπάτηση, σε Ησίοδ., Ξεν.
ἐξᾗπᾰτητέον, ρημ. επίθ. του *ἐξαπατάω*, αυτό που πρέπει κάποιος να εξαπατήσει, σε Πλάτ.
ἐξᾗπᾰτητικός, -ή, -όν, αυτός που είναι προορισμένος να εξαπατήσει, σε Ξεν.
ἐξᾗπᾰτύλλω, κωμ. υποκορ. του *ἐξαπατάω*, εξαπατώ λίγο, κοροϊδεύω, σε Αριστοφ.
ἐξᾗπᾰφίσκω, Επικ. τύπος του *ἐξαπατάω*, σε Ησίοδ.· *αόρ. β' ἐξήπᾰφον*· υποτ. *ἐξαπάφω*, μτχ. *ἐξαπαφών*, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· *γ' ενικ. ευκτ. Μέσ. αορ. β' ἐξαπάφοιτο*, με Ενεργ. σημασία, σε Ομήρ. Ιλ.
ἐξά-πεδος, -ον (πούς), αυτός που έχει μήκος ἐξι πόδες, σε Ηρόδ.
ἐξ-απειδον, απαρ. -απιδεῖν, *αόρ. β' χωρίς ενεστ. ἐξαφοράω* σε χρήση, παρατηρώ από μακριά, σε Σοφ.
ἐξά-πηχυς, -υ, αυτός που έχει μήκος ἐξι πήχεις, σε Ηρόδ., Ξεν.
ἐξάπῖνα, μεταγεν. τύπος του *ἐξαπίνης*, σε Κ.Δ.
ἐξαπίναιος, -α, -ον ή -ος, -ον, = *ἐξαιφνίδιος*, σε Ξεν.· *επίρρ. -ως*, σε Θουκ.
ἐξᾗπίνης[ι], *επίρρ.*, = *ἐξαίφνης*, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Θουκ.
ἐξᾗ-πλάσιος, -α, -ον, Ιων. -*πλήσιος, -η, -ον*, ἐξι φορές τόσοι, *τινος*, σε Ηρόδ.
ἐξά-πλεθρος, -ον (πλέθρον), αυτός που έχει μήκος ἐξι *πλέθρα*, δηλ. περίπου 1.200 πόδες, σε Ηρόδ.
ἐξᾗπλήσιος, -η, -ον, Ιων. αντί *ἐξαπλάσιος*.
ἐξ-αποβαίνω, μέλ. -βήσομαι, βγαίνω έξω, αποβιβάζομαι, *νηός*, σε Ομήρ. Οδ.
ἐξ-αποδύνω[ῥ], αφαιρώ, βγάζω, *εἴματα*, σε Ομήρ. Οδ.
Ἐξά-πολις, -εως, ή, η Συμμαχική Ομοσπονδία ἐξι πόλεων, λέγεται για τους Δωριείς της Μ. Ασίας, σε Ηρόδ.
ἐξ-απόλλῳμι, μέλ. -ολέσω, Αττ. -ολῶ, **I.** καταστρέφω ολοκληρωτικά, αφανίζω, σε Τραγ. κ.λπ. **II.** Μέσ., με παρακ. β' *ἐξαπόλωλα*, *αόρ. β' ἐξαπωλόμην*· χάνομαι, εξαφανίζομαι από κάποιο τόπο, με γεν., σε Όμηρ., Αισχύλ.· *απόλ.*, χάνομαι εξολοκλήρου, σε Ηρόδ.
ἐξ-απονέομαι, Παθ., επανέρχομαι από, σε Ομήρ. Ιλ.
ἐξ-απονίζω, μέλ. -νίψω, πλένω, ξεπλένω, καθαρίζω καλά, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξ-αποξύνω[ῶ], ακονίζω, τροχίζω καλά, σε Ευρ.

ἐξ-απορέω, βρίσκομαι σε μεγάλη αμφιβολία ή δυσκολία· ομοίως και στη Μέσ. και στην Παθ., σε Κ.Δ., Πλούτ.

ἐξ-αποστέλλω, μέλ. -στελῶ, αποστέλλω μακριά — Παθ., ξαποστέλλομαι, σε Φύλλ. παρά Δημ.

ἐξ-αποτίνω[ῶ], ικανοποιώ εντελώς, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐξά-πους, ὅ, ἥ, -πουντό = ἐξάπεδος, σε Πλούτ.

ἐξ-αποφαίνω, επιτετ. αντί ἀποφαίνω, σε Λουκ.

ἐξ-αποφθείρω, μέλ. -φθερῶ, καταστρέφω ολοκληρωτικά, αφανίζω, σε Αισχύλ., Σοφ.

ἐξ-άπτω, μέλ. -ψω, **I. 1.** δένω πάνω, δηλ. πάνω σε κάτι, με γεν., σε Όμηρ., Ευρ.· *τι ἔκ τινος*, σε Ηρόδ. **2.** μεταφ., ἐξ στόματος λιτός, αφήνοντας τις προσευχές, ικεσίες να πέσουν από το στόμα, σε Ευρ. **3.** ἐξ. τί τινι, τοποθετώ πάνω σε, στον ιδ. **II. 1.** Μέσ., κρεμιέμαι από πάνω, αρπάζομαι, πιάνομαι, προσκολλούμαι, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** κρεμώ κάτι πάνω μου, το φορώ, το κρατώ πάνω μου, σε Ευρ.

ἐξ-απωθέω, μέλ. -ώσω και -ωθήσω, απωθώ μακριά, σε Ευρ.

ἐξαραίρημαι, Παθ. παρακ. του ἐξαιρέω.

ἐξ-αράομαι, αποθ., ξεστομίζω κατάρες, καταριέμαι, σε Σοφ.

ἐξ-ἄράσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, **I.** ανατρέπω, συντρίβω, σε Ομήρ. Οδ., Αριστοφ. **II.** με αιτ. προσ., προσβάλλω κάποιον βίαια, στον ιδ.

ἐξ-αργέω, μέλ. -ήσω, είμαι εντελώς ναρκωμένος — Παθ., παραμελούμαι, σε Σοφ.

ἐξ-αργυρίζω, μέλ. -σω, μεταβάλλω σε χρήματα, πουλώ, σε Θουκ., Δημ.

ἐξ-αργυρόω, μέλ. -ώσω = το προηγ., σε Ηρόδ.

ἐξ-ἄρέσκομαι, μέλ. -έσομαι, αποθ., **I. 1.** γίνομαι αποδεκτός, σε Ξεν. **2.** με αιτ. προσ., κατακτώ κάποιον, αποκτώ τη συμπάθεια κάποιου, σε Δημ.

ἐξ-ἄριθμέω, μέλ. -ήσω, αριθμώ όλο το ποσό με ακρίβεια, μετρώ, Λατ. enumerare, σε Ηρόδ., Αττ. **II.** καταμετρώ, πληρώνω σε μετρητά, Λατ. numeratim solvere, σε Δημ.

ἐξ-αρκέω, μέλ. -έσω, **I. 1.** λέγεται για αντικείμενα, επαρκώ, είμαι αρκετός, φθάνω για, τινί, σε Σοφ., Πλάτ. κ.λπ.· *πρός τι*, σε Ξεν.· απόλ., αρκώ, είμαι επαρκής, σε Ευρ., Δημ. **2.** απρόσ., ἐξαρκεῖ, είναι αρκετό για, αρκεί, φθάνει για, με δοτ. προσ., σε Ηρόδ., Αττ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, είμαι ικανοποιημένος με, ταιριάζω για, με δοτ., σε Ευρ.· με μετχ., είμαι ευχαριστημένος, ικανοποιημένος με την κατοχή, κτήση κάποιου πράγματος, στον ιδ.

ἐξαρκής, -ές, αρκετός, ικανός, επαρκής, σε Αισχύλ., Σοφ.

ἐξαρκούντως, επίρρ. μετχ. ενεστ. του ἐξαρκέω, αρκετά, επαρκώς, σε Αριστοφ.

ἐξ-αρνέομαι, μέλ. -ήσομαι, αόρ. α' ἐξηρνησάμην και ἐξηρνήθην· αποθ., αρνιέμαι εντελώς, σε Ηρόδ., Ευρ.

ἐξάρνησις, -εως, ἥ, απόρριψη, άρνηση, σε Πλάτ.

ἐξαρνητικός, -ή, -όν, επιδέξιος ή ικανός στην άρνηση, αρνητικός, αποφατικός, σε Αριστοφ.

ἐξ-αρνος, -ον (ἄρνέομαι), αυτός που αρνείται· ἔξαρνός είμι ή γίγνομαι = ἐξαρνέομαι, σε Αριστοφ. κ.λπ.· ακολουθ. από μή και απαρ., ἔξ. ἥν μή ἀποκτεῖναι, αρνήθηκε ότι είχε σκοτώσει, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐξ-αρπάζω, μέλ. -ζω και -σω, επίσης -άσομαι· αόρ. α' ἐξήρπαξα ή -ασα· **I.** αρπάζω, αποσπώ μακριά από ένα μέρος, με γεν., σε Ομήρ. Οδ.· *τι παρά τινος*, σε Ηρόδ.· *τι ἔκ χειρῶν τινος*, σε Ευρ.· σώζω, διασώζω, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ.,

οὐ ἐξηρπασμένοι, αυτοὶ που αιχμαλωτίζονται, συλλαμβάνονται, σε Σοφ. **II.** αποσπώ, ξεσχίζω, ξεκολλώ, σε Αριστοφ.

ἐξ-αρτώ, μέλ. -ήσω, **I.** κρεμώ πάνω σε, εξαρτώ πάνω σε, με γεν., σε Πλούτ.· επίσης στη Μέσ., σε Ευρ. **II. 1.** Παθ., μέλ. σε Μέσ. τύπο -αρτήσομαι, παρακ. -ήρηται· είμαι κρεμασμένος πάνω σε, κρεμιέμαι, εξαρτιέμαι από, χειρός, στον ίδ. **2.** είμαι εξαρτημένος από, είμαι προσηρτημένος, συνδεδεμένος, συνημμένος, σοῦ γάρ ἐξηρτήμεθα, στον ίδ. **3.** λέγεται για χώρες, γειτνιάζω, συνορεύω, τινος, σε Πλούτ. **4.** αναρτιέμαι, κρεμιέμαι ή εκτίθεμαι σε θέα, σε Θουκ. **5.** μτχ. Παθ. παρακ., με αιτ. πράγμ., έχοντας κρεμασμένο κάτι πάνω σε κάποιον, είμαι εφοδιασμένος, εξοπλισμένος με, σε Αριστοφ., Αισχίν.

ἐξ-αρτίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, συμπληρώνω, ολοκληρώνω, τελειώνω, τὰς ἡμέρας, σε Κ.Δ. — Παθ., είμαι εντελώς προετοιμασμένος ή εφοδιασμένος, εξοπλισμένος, στον ίδ. — Μέσ., προμηθεύομαι, εφοδιάζομαι, τι, σε Λουκ. **ἐξαρτύω[ῃ]**, μέλ. -ύσω, ετοιμάζω, παρασκευάζω εντελώς, εφοδιάζω, εξοπλίζω, σε Ευρ., Θουκ. — Μέσ., ετοιμάζω για τον εαυτό μου, εφοδιάζομαι, εξοπλίζομαι, στον ίδ.· με απαρ., ἐξαρτύεται γαμεῖν, σε Αισχύλ. — Παθ., είμαι έτοιμος, πάντα σφι ἐξήρτυτο, σε Ηρόδ.· σε Παθ. μτχ. παρακ. έτοιμος, ζεμένος (λέγεται για άλογο), σε Ευρ.· με δοτ. πράγμ., εφοδιασμένος, εξοπλισμένος ή προμηθευμένος με κάτι, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.

ἐξ-αρχος, ό, ή, 1. αρχηγός, αυτός που αρχίζει, ξεκινά κάτι, Λατ. auctor, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** ο κορυφαίος του χορού, Λατ. coryphaeus, σε Δημ.

ἐξ-άρχω, μέλ. -ζω, **1.** αρχίζω με, κάνω έναρξη, Λατ. auctor esse, με γεν., ἐξῆρχε γόοιο, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· ομοίως και στη Μέσ., ἐξῆρχετο βουλῆς, σε Ομήρ. Οδ. **2.** με αιτ., βουλὰς ἐξάρχων, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης ἐξάρχειν ή ἐξάρχεσθαι παιᾶνά τι, ξεκινώ, απευθύνω ύμνο σε κάποιον, σε Ξεν.

ἐξάς, -άδος, ή (ἑξ), το ουσ. του αριθμού έξι, σε Πλούτ. κ.λπ.

ἐξ-ασκέω, μέλ. -ήσω, **I.** στολίζω, διακοσμώ, εξοπλίζω, σε Σοφ.· με διπλή αιτ., ἀγώ νιν ἐξήσκησα, με το οποίο τον εξόπλισα, σε Ευρ. **II. 1.** γυμνάζω ή διδάσκω στην εντέλεια, τινά, σε Πλάτ. **2.** εξασκούμε, ασκούμε σε, τι, σε Πλούτ.

ἐξ-αστράπτω, μέλ. -ψω, λάμπω, ακτινοβολώ όπως με την αστραπή, σε Κ.Δ.

ἐξ-ατῖμάζω, μέλ. -σω, ντροπιάζω εντελώς, σε Σοφ.

ἐξ-άττω, Αττ. συνηρ. αντί ἐξαῖσσω.

ἐξ-αυαίνω, μέλ. -ᾶνῶ, αποξηραίνω εντελώς, σε Ηρόδ.

ἐξ-αυγής, -ές (αὐγή), αυτός που λάμπει από λευκότητα, ολόλευκος, πάλλευκος, σε Ευρ.

ἐξ-αυδάω, μέλ. -ήσω, μιλώ καθαρά, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Αισχύλ.

ἐξ-αυλίζομαι, μέλ. -ίσομαι, αποθ., εγκαταλείπω το σημείο στρατοπέδευσης, εξέρχομαι από το στρατόπεδο προς την πόλη, σε Ξεν.

ἐξ-αυτῆς, επίρρ. αντί ἐξ αὐτῆς (τῆς ὥρας), ακριβώς εκείνη την ώρα, αμέσως, ταυτοχρόνως, σε Θέογν.

ἐξ-αῦτις, επίρρ., **I.** ξανά, πάλι, ακόμη μια φορά, εκ νέου, από την αρχή, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** λέγεται για τόπο, πίσω ξανά, προς τα πίσω, στο ίδ.

ἐξ-αυτομολέω, μέλ. —ήσω, αυτομολώ, λιποτακτώ από κάπου, σε Αριστοφ.

ἐξ-αυχέω, μέλ. -ήσω, αόρ. α' -ηύχθησα, κομπάζω, καυχέμαι μεγαλοφώνως, πρεσβεύω, ομολογώ, δηλώνω απροκάλυπτα, μιλώ φανερά, σε Τραγ.

ἐξ-αύω, μέλ. -σω, φωνάζω δυνατά, ξεφωνίζω, σε Σοφ.

ἐξ-αφαιρέω, μέλ. -ήσω, αφαιρώ, αποσπώ κάτι· στη Μέσ., αόρ. β' -αφειλόμην, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξ-αφίημι, μέλ. -*αφήσω*, **I.** εξακοντίζω, ξαποστέλνω, απαλλάσσω κάποιον από υποχρέωση, κατηγορία, σε Ξεν. **II.** αποδεσμεύω από κόπο, μόχθο, με γεν., σε Σοφ.

ἐξ-αφίσταμαι, Παθ., με αόρ. β', Ενεργ. παρακ. και υπερσ., απομακρύνομαι ή αποσύρομαι από, *τινος*, σε Σοφ., Ευρ.

ἐξ-αφρίζομαι, Μέσ., βράζω κάτι μέχρι να αφρίσει και μετά αφαιρώ τον αφρό του, ξαφρίζω· μεταφ., λέγεται για άλογο, *ἐξαφρίζεσθαι μένος*, σε Αισχύλ.

ἐξ-ἄφύω (ἄφύσσω), αντλώ οينوπνευματώδες ποτό, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξά-χειρ, -χειρος, ὁ, ἡ, αυτός που έχει ἐξι χέρια, σε Λουκ.

ἐξά-χοος, -οον, συνηρ. -**χους, -ουν**, αυτός που χωρά ἐξι χόες, σε Πλούτ.

ἐξεβάλλον, αόρ. β' του *ἐκβάλλω*.

ἐξ-έβαν, Αιολ. του *-έβησαν*, γ' πληθ. αόρ. β' του *ἐκβαίνω*.

ἐξ-εγγυάω, μέλ. -*ήσω*, ελευθερώνω κάποιον δίνοντας εγγύηση, σε Δημ. — Παθ., αποδεσμεύομαι με εγγύηση, στον ίδ.

ἐξεγγύησις, -εως, ἡ, παροχή εγγύησης, σε Δημ.

ἐξ-εγείρω, μέλ. -*ερῶ*, **I. 1.** αφυπνίζω, σε Σοφ. — Παθ., αφυπνίζομαι, ξυπνώ, σε Ηρόδ. κ.λπ.· συγκοπτ. αόρ. β' *ἐξηγρόμην*, σε Αριστοφ. Επικ. γ' πληθ.

ἐξέγροντο, σε Θεόκρ.· παρακ. β' *ἐξεγρήγορα*, σε Αριστοφ. **2.** εγείρομαι, ανασταίνομαι από τους νεκρούς, σε Αισχύλ. **3.** μεταφ., ξυπνώ, αφυπνίζομαι, αντιλαμβάνομαι, παρακινώ, εμψυχώνω, εισάγω, ανακινώ, σε Ευρ.

ἐξέγλυμμαι, Παθ. παρακ. του *ἐκ-γλύφω*.

ἐξέδομαι, μέλ. του *ἐξεσθίω*.

ἐξ-έδρα, ἡ, Λατ. *exhedra*, μεγάλη αίθουσα ή στοά στα γυμνάσια, είδος στοάς με αίθριο, σε Ευρ.

ἐξ-εδρος, -ον (ἔδρα), I. 1. αυτός που διαμένει μακριά απ' τον τόπο του, σε Σοφ. **2.** με γεν., εκτός, ἐξω από, μακριά από, σε Ευρ.· μεταφ., *ἔξεδροι φρενῶν λόγοι*, ανόητα λόγια, στον ίδ. **II.** λέγεται πουλιά που χρησιμεύουν ως οιωνοί, *ἔξ. χώραν ἔχειν*, σε Αριστοφ.

ἐξεθέμην, Μέσ. αόρ. β' του *ἐκτίθημι*.

ἐξεθόρον, αόρ. β' του *ἐκθρόσσω*.

ἔξει αντί *ἔξιθι*, προστ. του *ἔξειμι (εἶμι ibo)*.

ἐξ-εἶδον, απαρ. -*ιδεῖν*, αόρ. β' του ενεστ. *ἐξοράω*, κοιτάζω ἐξω, βλέπω προς, βλέπω μακριά, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης Μέσ. προστ., *ἐξιδοῦ*, κοίταξέ το καλά, με όλη σου την προσοχή, σε Σοφ.

ἐξεΐης, επίρρ., ποιητ. αντί *ἐξῆς*.

ἐξ-εικάζω, μέλ. -*άσω*, εξομοιώνω, προσαρμόζω, σε Ξεν. — Παθ., *ἐξείκαστό τινι*, ήταν όμοιο με αυτό, στον ίδ.· μτχ. παρακ. *οὐδὲν ἐξηκασμένα*, όχι απλές φαινομενικές ομοιότητες, αλλά τα ίδια τα πράγματα, σε Αισχύλ.· *στέρνα ἐξηκασμένα*, όπως μία εικόνα, σε Ευρ.· *οὐκ ἐξηκασμένος*, αυτός που δεν παρουσιάζεται με προσωπείο, σε Αριστοφ.

ἐξ-ειλέω, μέλ. -*ήσω*, = *ἐξείλλω*, ξετυλίγω, ξεδιπλώνω, σε Λουκ.

ἐξείλλω, I. απαλλάσσω, ξεμπερδεύω, ξεμπλέκω, σε Ξεν. **II.** κρατώ με τη βία από, αποστερώ κάποιον από κάτι, *τινά τινος*, σε Δημ.

ἐξεῖλον, αόρ. β' του *ἐξαιρέω*.

ἐξ-ειλύω, ξετυλίγω — Παθ., ξεγλιστρών, ξεκουλουριάζομαι, αόρ. α'

ἐξειλύσθην, σε Θεόκρ.

ἔξ-ειμι (εἶμι ibo), Επικ. β' ενικ. *ἔξεισθα*· Αττ. προστ. *ἔξει*, αντί *ἔξιθι*· χρησιμ.

ως Αττ. μέλ. του *ἐξέρχομαι*, αλλά με παρατ. *ἐξῆειν*, Ιων. *ἐξῆϊα*. **I. 1.** βγαίνω ἐξω, ἐξέρχομαι από το σπίτι, σε Ομηρ.· με γεν. τόπου, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ.· *ἐξ ἐκ τῶν ἱππέων*, ἐξοδος από την τάξη των ἱππέων, σε Ηρόδ.· *εἰςἐλεγχον ἐξιέναι*,

υποβολή σε έλεγχο, κρίση, δοκιμασία, σε Σοφ. **2.** εξέρχομαι, εξορμώ με στρατό, σε Θουκ., Ξεν.· με σύστ. αιτ., εξέρχομαι σε εκστρατεία ή επιχείρηση, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ. **3.** εμφανίζομαι, παρουσιάζομαι στη σκηνή, σε Αριστοφ. **II.** λέγεται για χρόνο ή περιστατικά, παρέρχομαι, λήγω, σε Ηρόδ., Σοφ. **ἔξ-εἰμι** (*εἰμί*, sum), χρησιμ. μόνο σε απρόσωπους τύπους, βλ. **ἔξεστι**. **ἔξ-εἶπον**, απαρ. -*εἰπεῖν*, χρησιμ. ως αόρ. β' του *ἐξαγορεύω* και *ἐξερέω* (βλ. αυτ.)· επίσης β' ενικ. αόρ. α' *ἐξεῖπας*, σε Σοφ.· **1.** μιλώ ανοιχτά, μιλώ ξεκάθαρα, εξαγγέλλω, διακηρύσσω, Λατ. *effari*, σε Όμηρ., Θουκ. **2.** με διπλή αιτ., λέω κάτι εναντίον κάποιου, σε Σοφ., Ευρ. **ἐξειργασμένως**, επίρρ. μτχ. Παθ. παρακ. του *ἐξεργάζομαι*, προσεκτικά, με ακρίβεια, πλήρως, απολύτως, σε Πλούτ. **ἐξείργω**, Αττ. αντί *ἐξέργω*. **ἐξείρομαι**, Ιων. αντί *ἐξέρομαι*. **ἐξειρύω**, Ιων. αντί *ἐξερύω*. **ἔξ-εἶρω**, αόρ. α' -*εἶρα*, **I.** εκτείνω προς τα έξω, Λατ. *exsero*, *τὴν χεῖρα*, σε Ηρόδ.· *τὸ κέντρον*, σε Αριστοφ. **II.** βγάζω, *τὴν γλῶσσαν*, στον ιδ. **ἔξειςθα**, Επικ. αντί *ἔξει*, β' ενικ. του *ἔξειμι* (*εἶμι* ibo). **ἐξεκέχυντο**, γ' πληθ. Επικ. Παθ. αορ. β' του *ἐκχέω*. **ἐξελάαν**, Επικ. απαρ. ενεστ. του *ἐξελαύνω*· **ἐξελαῶν**, Αττ. απαρ. μέλ. του ιδιου. **ἐξελάσας, -εως, ή, I.** έξωση, εκδιώξη, απέλαση, εξορία, σε Ηρόδ. **II.** αμτβ., έφοδος, εξόρμηση, εκστρατεία, στον ιδ., Ξεν. **ἔξ-ελαύνω**, μέλ. -*ελάσω*, συνηρ. -*ελαῶ*, παρακ. -*εληλάκα*· Επικ. μτχ. *ἐξέλαων*, απαρ. *ἐξελάαν*, απαντά στον Όμηρ.· **I. 1.** οδηγώ έξω από, *ἄντρον ἐξήλασε μῆλα*, σε Ομήρ. Οδ.· απόλ., οδηγώ στην εξοχή για βοσκή, λέγεται για βοσκό, στο ιδ.· ιδίως, οδηγώ έξω ή εκδιώκω, αποβάλλω από έναν τόπο, στο ιδ., Αισχύλ. κ.λπ. **2.** βγάζω έξω άλογα ή άρματα, σε Ομήρ. Ιλ. — Μέσ., εξάγω τα άλογά μου, σε Θεόκρ.· παρομοίως, *ἐξελαύνειν στρατόν*, οδηγώ έξω, βγάζω τον στρατό, σε Ηρόδ. **3.** αμτβ., απέρχομαι, εξέρχομαι, σε Ηρόδ.· πορεύομαι ή βγαίνω έφιππος, σε Θουκ. **II.** ρίχνω κάποιον αναίσθητο με χτύπημα, σε Ομήρ. Οδ. **III.** σφυρηλατώ μέταλλα, σε Ηρόδ. **ἐξελεγκτέος, -α, -ον**, ρημ. επίθ., αυτός που πρέπει κάποιος να αντικρούσει ή να ελέγξει, σε Πλάτ. **ἔξ-ελέγχω, I. 1.** μέλ. -*ζω*, καταδικάζω, ανασκευάζω, αντικρούω, αποκρούω, ανατρέπω με επιχείρημα, σε Σοφ., Αριστοφ. κ.λπ. **2.** με διπλή αιτ. προσ. και πράγμ., κατηγορώ κάποιον για κάτι, σε Πλάτ. — Παθ., είμαι τόσο ένοχος για, σε Δημ. **3.** με κατηγορ. μτχ., κατηγορώ κάποιον ότι είναι..., σε Πλάτ. — Παθ., *κάξελέγχεται κάκιστος ὢν*, σε Ευρ. **II.** ερευνώ, εξετάζω επιμελώς, κάνω κάτι φανερό, αποδεικνύω, σε Αισχύλ. — Παθ., *ἦσαν ἐξεληλεγμένοι*, οι διαθέσεις όλων ήταν καλά εξακριβωμένες, σε Δημ.· *ἐξηλέγχθη ἐς τὸ ἀληθές*, αποδείχτηκε πλήρως ότι ήταν αλήθεια, σε Θουκ. **ἐξελεῖν**, απαρ. αορ. β' του *ἐξαιρέω*. **ἐξελευθερικός, ό**, από την τάξη των απελευθερων ή των απογόνων τους, Λατ. *libertinus*, σε Πλούτ. **ἔξ-ελεύθερος, ό, ή**, αυτός που από δούλος γίνεται ελεύθερος, απελευθερος, Λατ. *libertus, libertinus*, σε Κικ. **ἐξελευθερο-στομέω**, μέλ. -*ήσω*, είμαι πολύ «ελεύθερος» στα λόγια, είμαι αθυρόστομος, σε Σοφ. **ἐξελεύσομαι**, μέλ. του *ἐξέρχομαι*. **εξελθεῖν**, απαρ. αορ. β' του *ἐξέρχομαι*.

ἐξ-ελίσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, **I. 1.** ανοίγω, ξετυλίγω, σε Ευρ.· μεταφ. ερμηνεύω, Λατ. explicare, στον ιδ. **2.** λέγεται για κάθε γρήγορη κίνηση, ἔχνος ἐξ. ποδός, αναπτύσσονται, ξετυλίνονται σε έναν περίπλοκο, δαιδαλώδη χορό, στον ιδ.· απ' όπου αμτβ., περιστρέφομαι, σε Πλούτ. **II. 1.** ως στρατιωτικός όρος, = ἀναπτύσσειν, Λατ. explicare, εκτείνω, επεκτείνω το μέτωπο της φάλαγγας φέρνοντας την οπισθοφυλακή μπροστά, «ανοίγω» το στράτευμα, σε Ξεν. **2.** αποσύρομαι, σε Πλούτ.

ἐξελκτέον, ρημ. επιθ., αυτό που πρέπει να συρθεί, σε Ευρ.

ἐξ-έλκω, αόρ. α' -εἰλκῦσα, και γ' ενικ. Παθ. υποτ. -ελκυσθῇ (από το ἐλκύω)· **I. 1.** σύρω ή τραβώ προς τα έξω, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** τραβώ έξω από ένα μέρος, με γεν., σε Ομήρ. Οδ., Ευρ. **II.** σύρω, παρασύρω κάποιον, σε Σοφ., Ευρ.

ἐξ-ελληνίζω, μέλ. -σω, κάνω κάτι ελληνικό, του προσδίδω ελληνική καταγωγή, σε Πλούτ.

ἐξελον, Επικ. αντί ἐξεῖλον, αόρ. β' του ἐξαιρέω.

ἐξέμεν, Επικ. αντί ἐξεῖναι, αόρ. β' του ἐξίημι.

ἐξέμεν, Επικ. αντί ἐξεῖν, απαρ. μέλ. του ἔχω.

ἐξ-εμέω, μέλ. -έσω, **1.** κάνω εμετό, ξερνώ, σε Ομήρ. Οδ.· μεταφ., επιστρέφω κάτι κλεμμένο, σε Αριστοφ. **2.** απόλ., ξερνώ, αδιαθετώ, αρρωσταίνω, στον ιδ.

ἐξέμμορε, γ' ενικ. παρακ. του ἐκμείρομαι.

ἐξ-εμπεδώω, φυλάω πιστά, τηρώ, σε Ξεν.

ἐξ-εμπολάω, Ιων. -έω, μέλ. -ήσω, **I.** εμπορεύομαι, κέρδος ἐξ., πετυχαίνω επικερδή, κερδοφόρα πώληση, σε Σοφ.· ἐξημπολόημαι, αγοράζομαι και πουλιέμαι, προδίδομαι, στον ιδ. **II.** ξεπουλώ, προδίδω, σε Ηρόδ.

ἐξ-εναίρω, σκοτώνω, καταστρέφω ολοσχερώς, απαρ. αορ. β' ἐξενᾶρειν, σε Ησίοδ.

ἐξ-ενᾶρίζω, μέλ. -ίζω, **1.** ξεγυμνώνω ή απογυμνώνω από τα όπλα του σκοτωμένο εχθρό στη μάχη, σε Ομήρ. Ιλ.· τεύχεα ἐξ., του αφαίρεσε τα όπλα του, στο ιδ. **2.** σκοτώνω, σφάζω, σε Όμηρ.

ἐξενεῖκαι, Ιων. αντί -ενέγκαι, απαρ. αορ. α' του ἐκφέρω.

ἐξένευσα, αόρ. α' του ἐκνέω.

ἐξ-ένθοις, ἐξ-ενθών, Δωρ. αντί ἐξ-ελθ-, ευκτ. και μτχ. αορ. β' του ἐξέρχομαι.

ἐξ-επάδω, μέλ. -άσομαι, καταπραύνω, μαγεύω, θέλγω με επωδές, σε Πλάτ. — Παθ., ἐξεπάδεσθαι φύσιν, με θέλγητρα παραφθείρεται η φύση τους, σε Σοφ.

ἐξ-επεύχομαι, αποθ., καυχιέμαι δυνατά ότι, με απαρ., σε Σοφ.

ἐξ-επι-και-δέκατος, -η, -ον = ἐκκαιδέκατος, σε Ανθ.

ἐξεπίστᾱμαι, αποθ., γνωρίζω ολοκληρωμένα, γνωρίζω καλά, σε Ηρόδ., Αττ.· με απαρ., ξέρω καλά πώς να κάνω κάτι, σε Σοφ.

ἐξ-επίτηδες, επίρρ., εξεπίτηδες, σε Αριστοφ., Πλάτ.· με προμελετημένη, εκ προθέσεως κακή διάθεση, σε Δημ.

ἐξεπλάγην[ᾱ], Παθ. αόρ. β' του ἐκπλήσσω.

ἐξέπνευσα, αόρ. α' του ἐκπνέω.

ἐξεπόνᾱσα, Δωρ. αντί -ησα, αόρ. α' του ἐκπονέω.

ἐξέπρᾱθον, αόρ. β' του ἐκπέρθω.

ἐξέπταξα, Δωρ. αντί -ηξα, αόρ. α' του ἐκπτήσσω.

ἐξέπτην, Ενεργ. αόρ. β' του ἐκπέτομαι.

ἐξέρᾱμα, -ατος, τό, ξέρασμα, αυτό που ξερνιέται, ξερατό, σε Κ.Δ.

ἐξ-εράω, αόρ. α' ἐξέρᾱσα· κάνω εμετό, σε Αριστοφ.· φέρ' ἐξεράσω τὰς ψήφους, στάσου να ξεχύσω, να βγάλω τις ψήφους από την κάλπη (με σκοπό να τις καταμετρήσω), στον ιδ.· ἐξέρα τὸ ὕδωρ, άντλησέ το, σε Δημ.

ἐξ-εργάζομαι, μέλ. -άσσομαι, παρακ. -εἰργασμαι, Ιων. -έργασμαι (και με Ενεργ. και με Παθ. σημασία)· **Ι. 1.** εκτελώ, επεξεργάζομαι, ολοκληρώνω, τελειώνω, φέρνω εις πέρας, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** εκπληρώνω, πραγματοποιώ, εκτελώ, κάνω, κατορθώνω κάτι, σε Σοφ.· *κακὸν ἐξ. τινα*, πρόκληση κακού σε κάποιον, σε Ηρόδ. — Παθ., *ἔργον ἐστὶν ἐξείργασμένον*, σε Αισχύλ.· *ἐπ' ἐξεργασμένοισι*, αφού η πράξη είχε γίνει, σε Ηρόδ. **3.** καλλιεργούμαι· ως Παθ., *ἄγροι εὗ ἐξεργασμένοι*, καλά καλλιεργημένα χωράφια, στον ιδ.· (*ἡ γῆ*) *ἐξείργασται*, σε Θουκ. **Π.** χαλώ, καταστρέφω, συντρίβω, αφανίζω, σε Ηρόδ., Ευρ. — Παθ., *ἐξείργασμεθα*, είμαστε τελειωμένοι, κατεστραμμένοι, στον ιδ.
ἐξεργαστικός, -ή, -όν, αυτός που είναι ικανός να κατορθώσει κάτι, *τινος*, σε Ξεν.

ἐξ-έργω, Αττ. **ἐξ-εἶργω**, **1.** κλείνω έξω από ένα μέρος, αποκλείω, αποστερώ κάποιον από κάτι, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *ἐξείργειν τινὰ χθονός*, σε Ευρ.· *ἐκ τοῦ θεάτρου*, σε Δημ. — Παθ., *ἐξείργεσθαι πάντων*, σε Θουκ. **2.** αποκλείω, αποστερώ, εμποδίζω, συγκρατώ, αποτρέπω, κωλύω, σε Σοφ., Ευρ. **3.** αναγκάζω — Παθ., είμαι αναγκασμένος, σε Ηρόδ., Θουκ.
ἐξ-ερεῖν, Επικ. ρήμα, **1.** με αιτ. πράγμ., ρωτώ και παίρνω πληροφορίες, σε Ομήρ. Οδ. **2.** με αιτ. προσ., ρωτώ να μάθω για κάποιον, στον ιδ.· *απόλ.*, πραγματοποιώ έρευνα, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως και στη Μέσ., στον ιδ. **Π.** ερευνώ λεπτομερώς, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξ-ερέθω, ερεθίζω, εκνευρίζω, εξαγριώνω πολύ, σε Ανθ.
ἐξ-ερείπω, περικόπτω· αμτβ. στον αόρ. β' *ἐξήριπον*, απαρ. *ἐξερίπειν*, πέφτω στη γη, σε Ομήρ. Ιλ.· *χαίτη ζεύγλης ἐξεριποῦσα*, η χαιτή που ανεμίζει προς τα κάτω από τον ζυγό, στο ιδ.

ἐξ-ερεύγομαι, Παθ., λέγεται για ποτάμια, εκβάλλω, χύνομαι, σε Ηρόδ.

ἐξ-ερευνάω, μέλ. -ήσω, ερευνώ, εξετάζω, σε Σοφ., Ευρ.

ἐξ-ερέω (Α), Αττ. συνηρ. -ερῶ, μέλ. του *ἐξεῖπον*, θα μιλήσω καθαρά, θα ανακοινώσω, θα εκφραστώ ανοιχτά ή μεγαλοφώνως, σε Όμηρ., Σοφ.· ομοίως και σε Ενεργ. παρακ. *ἐξείρηκα* στον ιδ.· γ' ενικ. Παθ. υπερσ. *ἐξείρητο* στον ιδ.· Παθ. μέλ. *ἐξείρησεται*, στον ιδ.

ἐξ-ερέω (Β), = *ἐξέρομαι* (από όπου και ο Επικ. τύπος)· **1.** ρωτώ και παίρνω πληροφορίες για κάτι, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως και στη Μέσ., στο ιδ. **2.** ρωτώ να μάθω για κάποιον, στο ιδ.· και στη Μέσ., στο ιδ. **Π.** ερευνώ επιμελώς, εξονυχιστικά, στο ιδ.

ἐξ-ερημόω, μέλ. -ώσω, ερημώνω κάτι εντελώς, αφήνω κάτι γυμνό ή εξαθλιωμένο, εγκαταλείπω, σε Σοφ., Ευρ.· *ἐξ. γένυν δράκοντος*, αφήνοντάς την γυμνή από δόντια, στον ιδ. — Παθ., αφήνομαι γυμνός, απογυμνώνομαι, σε Αριστοφ.

ἐξ-ερίζω, μέλ. -σω, πεισμώνω, επιμένω, ισχυρογνωμονώ, σε Πλούτ.

ἐξεριστής, -οῦ, ό, ισχυρογνώμων, ξεροκέφαλος, πείσμων συζητητής, σε Ευρ.

ἐξ-ερμηνεύω, μέλ. -σω, περιγράφω ακριβώς, σε Λουκ.

ἐξ-έρομαι, Ιων. -είρομαι· μέλ. -ερήσομαι, αόρ. β' -ηρόμην, απαρ. -ερέσθαι· αποθ., **1.** ρωτώ και παίρνω πληροφορίες για κάτι, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ. **2.** ρωτώ να μάθω για κάποιον, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.

ἐξ-έρπω, αόρ. α' -εἰρῦσα· **1.** έρπω, σέρνομαι έξω από, *ἐκ τινος*, σε Αριστοφ. **2.** απόλ., σέρνομαι, γλιστρώ προς τα έξω ή μπροστά, σε Σοφ., Αριστοφ.· λέγεται για στράτευμα, *οὐ ταχὺ ἐξέρπει*, σε Ξεν.

ἐξέρρω, μόνο στην προστ., *ἐξερρε γαίας*, μακριά (φύγε) από αυτή τη γη, από αυτόν τον τόπο! σε Ευρ.

ἐξ-ερύκω[ῦ], μέλ. -ξω, αποκρούω, απωθώ, σε Σοφ.

ἐξ-ερύω, Ιων. **-ερύω**· αόρ. α΄ *-εῖρῡσα*, Επικ. *-έρῡσα* και *-εῖρυσσα*, Ιων. γ΄ ενικ. αόρ. α΄ *-ερύσασκε*· ἔλκω, τραβῶ ἐξω ἀπό, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.· *ἰχθύας ἔκτοσθε θαλάσσης ἐξέρυσαν*, σε Ομήρ. Οδ.· ἐπίσης, αρπάζω κάτι ἀπό κάποιον, *ἐξείρυσε χειρὸς τόξον*, σε Ομήρ. Ιλ.· ξεσχίζω, ξεκολλῶ, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξ-έρχομαι, μέλ. *-ελεύσομαι* (αλλά στην Αττ. το *ἔξειμι* παίρνει τη θέση του μέλ., ὅπως ἐπίσης παρατ. θεωρεῖται το *ἐξήειν*)· αόρ. β΄ *ἐξῆλθον*· αποθ.· **I. 1.** φεύγω ἢ ἐξέρχομαι ἀπό, με γεν. τόπου, σε Όμηρ., Ηρόδ. κ.λπ.· λέγεται για ηθοποιό, βγαίνω, παρουσιάζομαι πάνω στη σκηνή, σε Αριστοφ.· ἐπίσης με αιτ., *ἐξ. τὴν χώραν*, σε Ηρόδ.· ἀπόλ., ἀπέρχομαι, φεύγω, ξεκινῶ, αναχωρῶ, σε Ομήρ. Ιλ.· ἐπίσης, ἐξέρχομαι, ἐπελαύνω, *ἐπὶ τινα*, σε Ηρόδ.· με σύστ. αιτ., ἐξέρχομαι σε ἐκστρατεία, σε Ξεν.· ολοκληρώνω εργασία, σε Σοφ. **2.** *ἐξ. εἰς ἔλεγχον*, παρουσιάζομαι και οδηγούμαι σε δίκη, υποβάλλομαι σε ἐλεγχο, σε Ευρ.· αποδεικνύομαι τέτοιος ἢ με αὐτὸν τον τρόπο, σε Σοφ. **3.** με αιτ. πράγμ., ἐπιτελῶ, σε Θουκ. **II.** λέγεται για χρόνο, παρέρχομαι, λήγω, σε Ηρόδ., Σοφ. **III.** λέγεται για προφητείες, ὄνειρα, γεγονότα, συμβάντα, περιστατικά, ἐκπληρώνομαι, ἀληθεύω, πραγματοποιοῦμαι, σε Ηρόδ.· *ὀρθὸν ἐξ.*, να τελειώσουν καλά, σε Σοφ.· *μὴ ἐξέλεθ σαφής*, μήπως, μην τυχόν αποδειχτεῖ ἀληθινός προφήτης, στον ἰδ.

ἐξερῶ, βλ. [ἐξερέω](#) A.

ἐξ-ερωέω, μέλ. *-ήσω*, βγαίνω με ορμή ἐξω ἀπό το δρόμο, παρεκκλίνω, λοξοδρομῶ, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐξεσάωσα, αόρ. α΄ του *ἐκσαόω*.

ἐξ-εσθίω, μέλ. *-έδομαι*, παρακ. *-εδήδοκα*, αόρ. β΄ *-έφαγον*· τρώω μέχρι την τελευταία μπουκιά, κατατρῶω, ἐξαντλῶ τα τρόφιμα, σε Αριστοφ.

ἐξ-έσθω, = το προηγ., σε Αισχύλ.

ἐξεσία, Ιων. **-ίη, ἢ (ἐξίημι)**, ἐκδοση, ἐκπομπή, ἀποστολή, πρεσβεία, σε Όμηρ.

ἐξεσις, -εως, ἢ (ἐξίημι), ἀπόρριψη, ἀποπομπή, διαζύγιο, σε Ηρόδ.

ἐξέσσυτο, γ΄ ενικ. Επικ. Παθ. αορ. β΄ του *ἐκσέυω*.

ἐξεστάναι[ᾱ] ἀντὶ *ἐξεστηκέναι*, ἀπαρ. παρακ. του *ἐξίστημι*.

ἐξ-εστι, προστ. *ἐξέστω*, υποτ. *ἔζη*, ευκτ. *ἐξείη*, ἀπαρ. *ἐξεῖναι*, μτχ. *ἐζόν*, παρατ. *ἐζήν*, μέλ. *ἐξέσται*, ευκτ. *ἐξέσοιτο*· ἀπρόσ. (οἱ μόνοι τύποι του *ἐξ-εimi* που εἶναι σε χρήση)· ἐπιτρέπεται, εἶναι στην ἐξουσία, ευχέρεια κάποιου, εἶναι δυνατό, με ἀπαρ., σε Ηρόδ.· με δοτ. προσ. και ἀπαρ., στον ἰδ., Αττ.· *ἐξ. σοι ἀνδρὶ γενέσθαι*, σε Ξεν.· με αιτ. προσ. και ἀπαρ., σε Αριστοφ.· ἀπόλ. μτχ. ουδ., *ἐζόν*, εφ' ὅσον, αφοῦ ἦταν δυνατό, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.

ἐξ-ετάζω, μέλ. *-ετάσω*, αόρ. α΄ *-ήτασα*, Δωρ. *-ήταξα*, παρακ. *-ήτακα* — Παθ., μέλ. *-ετασθήσομαι*, αόρ. α΄ *-ητάσθην*, παρακ. *-ήτασμαι*· **I. 1.** ἐξετάζω καλὰ ἢ προσεκτικά, διερευνῶ, ψάχνω προσεκτικά, δοκιμάζω, κρίνω, σε Θέογν., Αττ. **2.** λέγεται για στρατεύματα, ἐπιθεωρῶ, ἐξετάζω, ἐλέγχω, σε Θουκ. κ.λπ.· γενικά, ἐπιθεωρῶ, ἀπαραριθμῶ, σε Δημ. **II.** ἐξετάζω ἢ ἀνακρίνω κάποιον αυστηρά, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ. **III.** υπολογίζω, συγκρίνω, *τι πρὸς τι*, κάτι ἀπό ἢ με κάτι ἄλλο, στον ἰδ. **IV.1.** ἐξετάζω με δοκιμασία, δοκιμάζω, λέγεται για χρυσό, στον ἰδ. — στην Παθ. με μτχ., *ἐξετάζεται παρῶν*, εἶναι ἀποδεδειγμένο ὅτι αὐτός ἦταν ἐκεῖ, σε Πλάτ.· *ἐξετάζεσθαι φίλος* (ενν. ὦν), σε Ευρ.· με γεν., *τῶν ἐχθρῶν ἐξετάζεσθαι*, αὐτός που συγκαταλέγεται στον ἀριθμό, στις τάξεις των ἐχθρῶν, σε Δημ. **2.** παρουσιάζομαι, φαίνομαι, παρίσταμαι, ἐμφανίζομαι, στον ἰδ.

ἐξετάκην[ᾱ], Παθ. αόρ. β΄ του *ἐκτέκω*.

ἐξέταμον, αόρ. β΄ του *ἐκτέμνω*.

ἐξέτασις, -εως, ἡ (ἐξετάζω), 1. εξονυχιστική εξέταση, έρευνα, επιθεώρηση, σε Θουκ., Πλάτ. κ.λπ. **2.** στρατιωτική επιθεώρηση ή εξέταση, έλεγχος, σε Θουκ., Ξεν.

ἐξετασμός, ὁ, = το προηγ., σε Δημ.

ἐξεταστέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει κάποιος να εξετάσει, να ελέγξει, σε Πλάτ.

ἐξεταστής, -οῦ, ὁ (ἐξετάζω), ανακριτής, επιθεωρητής, σε Πλούτ.· στην Αθήνα, ο ταμίας, σε Αισχύλ.

ἐξεταστικός, -ή, -όν (ἐξετάζω), I. ικανός, αρμόδιος να εξετάζει, *τινος*, σε Ξεν.· απόλ., ερευνητικός, στον ίδ.· επίρρ. -κῶς, σε Δημ. **II.** ἐξ. (ενν. ἀργύριον), τό, ο μισθός ενός ἐξεταστοῦ, στον ίδ.

ἐξετέλειον, Επικ. αντί -ετέλεον, παρατ. του ἐκτελέω.

ἐξετελεῦντο, Επικ. αντί -οῦντο, γ' πληθ. Παθ. παρατ. του ἐκτελέω.

ἐξετετόξευτο, γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του ἐκτοξεύω.

ἐξ-έτης, -ες (ἔτος), αυτός που έχει ηλικία ἐξι χρόνων, εξάχρονος, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ.

ἐξ-έτι, πρόθ. με γεν., ανέκαθεν, ἐξέτι πατρῶν, από την εποχή των προγόνων, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξ-ευλάβεομαι, μέλ. -ήσομαι, παίρνω προφυλάξεις, δείχνω επιφύλαξη απέναντι σε κάτι, *τι*, σε Ευρ., Πλάτ.

ἐξ-ευμᾶρίζω, μέλ. -σω, **I.** κάνω κάτι ελαφρύτερο ή ανακουφίζω, σε Ευρ. **II.** Μέσ., παρασκευάζω, προετοιμάζω, Λατ. expedire, στον ίδ.

ἐξ-ευμενίζω (εὐμενής), κατευνάζω, καταπραΰνω — Μέσ., σε Πλούτ.

ἐξεύρεσις, -εως, ἡ, 1. αναζήτηση, έρευνα, σε Ηρόδ. **2.** εύρεση, εφεύρεση, στο ίδ.

ἐξευρετέος, -α, -ον, I. ρημ. επίθ., αυτός που μπορεί να ανακαλυφθεί, σε Αριστοφ. **II.** ἐξευρετέον, αυτό που πρέπει να βρεθεί, να ανακαλυφθεί, σε Πλάτ.

ἐξεύρημα, -ατος, τό, αυτό που βρίσκεται, εφεύρεση, τέχνασμα, σε Ηρόδ., Αισχύλ.

ἐξ-ευρίσκω, μέλ. -ευρήσω, αόρ. β' -εὔρον· **1.** βρίσκω, ανακαλύπτω, σε Ομήρ. Ιλ., Θουκ. κ.λπ. **2.** εφευρίσκω, σε Ηρόδ., Αισχύλ. **3.** απλῶς, βρίσκω, σε Σοφ. **4.** ζητώ, ανακαλύπτω, βρίσκω ή ξητρυπώνω κάποιον, ψάχνω για, σε Ηρόδ. **5.** βρίσκω, επιτυγχάνω, κερδίζω, αποκτώ, επιφέρω, εξασφαλίζω, σε Σοφ.

ἐξ-ευτελίζω, μέλ. -σω (εὐτελής), υποτιμῶ πολύ, σε Πλούτ.

ἐξευτρεπίζω, προετοιμάζω, παρασκευάζω, σε Ευρ.

ἐξ-εύχομαι, μέλ. -ζομαι, αποθ., **I.** κανχίεμαι μεγαλοφώνως, δηλώνω, διακηρύσσω, σε Αισχύλ. **II.** εύχομαι, παρακαλῶ θερμά να..., στον ίδ., σε Ευρ. **ἐξεφάνθηγ,** Επικ. αντί -εφάνθηγ, Παθ. αόρ. β' του ἐκφαίνω· Επικ. γ' πληθ. -φάανθεν.

ἐξεφάνην[ᾱ], Παθ. αόρ. β' του ἐκφαίνω.

ἐξέφθαρμαι, Παθ. παρακ. του ἐκφείρω.

ἐξέφθινται, Επικ. γ' πληθ. Παθ. παρακ. του ἐκφθίνω.

ἐξέφθιτο, γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του ἐκφθίνω.

ἐξ-εφίημι, επιτετ. αντί ἐφίημι — Μέσ., ἐξεφίεμαι, διατάζομαι, εντέλλομαι, προστάζομαι, σε Σοφ., Ευρ.

ἐξεφρείομεν, ποιητ. αντί -εφρέομεν, α' πληθ. παρατ. του ἐκφρέω.

ἐξέφρησα, αόρ. α' του ἐκφρέω.

ἐξέχεα, αόρ. α' του ἐκχέω· **ἐξεχύθηγ [ῡ],** Παθ. αόρ. α'.

ἐξέχρηγ, ἐξέχρησα, αόρ. α' και β' του ἐκχράω.

ἐξ-έχω, μέλ. -έζω, **1.** προεξέχω ή προβάλλω από, *τινός*, σε Αριστοφ. **2.** απόλ., προβάλλω προς τα έξω, εμφανίζομαι, στον ιδ.

ἐξ-έψω, μέλ. -εψήσω, βράζω εντελώς, σε Ηρόδ.

ἐξ-ηβος, -ον (ἥβη), αυτός που έχει περάσει την εφηβική ηλικία, σε Αισχύλ.

ἐξήγαγον, αόρ. β' του ἐξάγω.

ἐξ-ηγέομαι, μέλ. -ήσομαι, αποθ., **I.** είμαι αρχηγός άλλων, με γεν., σε Ομήρ.

Ιλ.· επίσης με αιτ. προσ., καθοδηγώ κάποιον, κατευθύνω, διοικώ, σε Θουκ. **II.**

1. προηγούμαι, προπορεύομαι, σε Ομηρ. Ύμν., Ηρόδ. **2.** με δοτ. προσ., δείχνω

σε κάποιον το δρόμο, προηγούμαι, καθοδηγώ, στον ιδ., Σοφ. κ.λπ. **3.** με γεν.

πράγμ., διευθύνω, διεξάγω, εκτελώ μία εργασία, σε Ξεν. **4.** ἐξ. *εἰς τὴν Ἑλλάδα*,

οδηγώ εκστρατευτικό σώμα εναντίον της Ελλάδας, στον ιδ. **III.** όπως το Λατ.

praeire verbis, ορίζω, διατάζω ή υπαγορεύω έναν τύπο λέξεων, σε Ευρ., Δημ.·

γενικά, διατάζω, παραγγέλλω, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.· ορίζω, διατάζω ή

υπαγορεύω τον τύπο που παρατηρείται σε θρησκευτικές τελετές σε Ηρόδ.,

Αττ.

ἐξήγησις, -εως, ή, **I.** διήγηση, αφήγηση, σε Θουκ. **II.** εξήγηση, ερμηνεία, σε

Πλάτ.

ἐξηγητής, -οῦ, ό, **I.** αυτός που καθοδηγεί, σύμβουλος, Λατ. *auctor*, σε Ηρόδ.,

Δημ. **II.** αυτός που εξηγεί κάτι, ερμηνευτής, λέγεται για χρησμούς, όνειρα,

οιωνούς και άλλες θρησκευτικά σημάδια, σε Ηρόδ., Πλάτ. κ.λπ.

ἐξηγητικός, -ή, -όν, ερμηνευτικός, σε Πλούτ.

ἐξηγρόμην, Μέσ. αόρ. β' του ἐξεγείρω.

ἐξήκοντα, οί, αί, τά (ἑξ), άκλιτο, εξήντα, σε Όμηρ. κ.λπ.

ἐξηκοντα-έτης, -εσ (ἑτος), αυτός που είναι εξήντα ετών, εξηντάχρονος, σε

Μίμν.

ἐξηκοντα-ετία, ή, περίοδος εξήντα χρόνων, σε Πλούτ.

ἐξηκοντα-τάλαντία, ή (τάλαντον), τάξη πολιτών που συνείσφερε το ποσό

των εξήντα ταλάντων στην πόλη, σε Δημ.

ἐξηκοστός, -ή, -όν (ἐξήκοντα), εξηκοστός, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐξ-ήκω, μέλ. -ζω, **I.** έχω φθάσει σε κάποιο συγκεκριμένο σημείο, σε Σοφ.,

Πλάτ. **II.** λέγεται για χρόνο, έχω τελειώσει ή έχω λήξει, έχω ολοκληρωθεί, σε

Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ. **2.** λέγεται για προφητείες, όνειρα κ.λπ.· επαληθεύομαι,

εκπληρώνομαι, στον ιδ., σε Ηρόδ.

ἐξήλασσα, Επικ. αντί ἐξήλασα, αόρ. α' του ἐξελαύνω.

ἐξήλᾱτος, -ον (ἐξελαύνω), σφυρηλατημένος, λέγεται για μέταλλο, σε Ομήρ.

Ιλ.

ἐξήλθον, αόρ. β' του ἐξέρχομαι.

ἐξήλῡσις, -εως, ή (ἐξήλῡθον αόρ. β' του ἐξέρχομαι), έξοδος, διέξοδος, σε

Ησίοδ.

ἐξ-ἡμαρ, επίρρ., για έξι μέρες, διάρκειας έξι ημερών, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξ-ημερόω, μέλ. -ώσω, δαμάζω ή εξημερώνω, σε Ηρόδ., Ευρ.· μεταφ.,

μαλακώνω, απαλύνω, μετριάζω, εξανθρωπίζω, σε Πλούτ.

ἐξημέρωσις, -εως, ή, ημέρωμα, εξανθρωπισμός, σε Πλούτ.

ἐξημημένος, Παθ. μτχ. παρακ. του ἐξαμαίω.

ἐξημοιβός, -όν (ἐξαμειβω), αυτός που χρησιμεύει για αλλαγή, *εἴματα δ'*

ἐξημοιβά, αλλαγές ενδυμάτων, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξήνεγκα και ἐξήνεγκον, αόρ. α' και β' του ἐκφέρω.

ἐξήπᾱφον, αόρ. β' του ἐξαπαφίσκω.

ἐξήραμμαι, ἐξηράνθην, Παθ. παρακ. και αόρ. α' του ξηραίνω.

ἐξήράτο, γ' ενικ. Μέσ. αορ. α' του ἐξαίρω.

έξ-ήρετμος, -ον (έρετμός), αυτός που έχει έξι σειρές κουπιών, σε Ανθ.

έξ-ήρης, -ες (*ǎρω), καράβι που έχει έξι σειρές κουπιών, ναῦς, σε Πλούτ.

έξηρώσα, αόρ. α΄ του έξερωέω.

έξηῖς, Επικ. επίσης **έξειῖς**, επίρρ., (έζω, μέλ του έχω)· **I. 1.** ο ένας μετά τον άλλο, κατά τάξη, κατά σειρά, σε Όμηρ.· κατά τάξη, κατά τον συνήθη τρόπο, σε Πλάτ. **2.** λέγεται για χρόνο, μετά από αυτά, κατόπιν, σε Αισχύλ. κ.λπ.· ή

έξηῖς ήμέρα, η επόμενη μέρα, σε Κ.Δ. **II.** με γεν., δίπλα, πλάϊ σε, σε Αριστοφ.· **τούτων έξηῖς**, αμέσως μετά από αυτά, κατόπιν αυτών, σε Δημ.· με δοτ., αμέσως μετά, σε Πλάτ.

έξητάξα, αόρ. α΄ του έξετάζω.

έξηττάομαι, επιτετ. αντί ήττάομαι, σε Πλούτ.

έξηῖνα, αόρ. α΄ του έξαυαίνω.

ἐξήφυσσα, Επικ. αντί -ήφῦσα, αόρ. α΄ του ἐξαφύσσω.

ἐξ-ηγέω, μέλ. -ήσω, αντηχώ, ακούγομαι προς τα έξω — Παθ., διακηρύσσομαι, σε Κ.Δ.

ἐξ-ιάομαι, μέλ. -άσομαι, Ιων. -ήσομαι, αποθ., θεραπεύω πλήρως, εντελώς, σε Ηρόδ., Πλούτ.

ἐξιδεῖν, απαρ. του ἐξεῖδον.

ἐξ-ιδιόομαι, σφετερίζομαι, οικειοποιούμαι, ιδιοποιούμαι, σε Ξεν.

ἐξ-ιδίω, μέλ. -ίσω [ῑ], ιδρώνω, σε Αριστοφ.

ἐξ-ιδρύω, μέλ. -ύσω [ῡ], βάζω κάποιον να καθίσει, σε Σοφ.

ἐξιέναι, απαρ. του ἐξιμι (εἶμι ibo).

ἐξ-ίημι, μέλ. -ήσω, Επικ. αόρ. β΄ απαρ. ἐξ-έμεναι, -έμεν· **I.1** αποστέλλω, επιτρέπω σε κάποιον να βγει έξω, σε Ομήρ. Οδ.· γόου ἐξ ἔρον εἶην, αφού εκπληρώσω, ικανοποιήσω την επιθυμία του θρήνου, σε Ομήρ. Ιλ.· ἐξιέναι πάντα κάλων (βλ. [κάλως](#))· εξάγω, βγάζω, σε Ηρόδ. **2.** αμτβ., λέγεται για ποτάμια, αδειάζω, χύνομαι, εκβάλλω, στον ιδ., Θουκ. **II. 1.** Μέσ., αποβάλλω από τον εαυτό μου, ξεφορτώνομαι, απαλλάσσομαι, πόσιος και ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο, σε Όμηρ. **2.** αποπέμω, αποδιώχνω, χωρίζω, γυναῖκα, σε Ηρόδ.

ἐξ-ιθύνω[ῡ], μέλ. -ῡνῶ, κάνω κάτι ευθύ, ισιώνω, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐξ-ικετεύω, μέλ. -σω, ικετεύω θερμά, σε Σοφ.

ἐξ-ικνέομαι, μέλ. -ίζομαι, αόρ. β΄ -ικόμην [ῑ]· αποθ., **I.** προσεγγίζω, έρχομαι, φθάνω σε ένα μέρος, με αιτ., σε Όμηρ., Τραγ. **II. 1.** με αιτ. προσ., προσέρχομαι ως ικέτης, σε Ομήρ. Οδ. **2.** με αιτ. πράγμ., φθάνω σε ή προσεγγίζω κάτι, ολοκληρώνω, πετυχαίνω, σε Θουκ.· ομοίως και με γεν., σε Ευρ. **3. α)** απόλ., φθάνω σε, σε Ηρόδ., Ξεν.· λέγεται για πνευματικές διεργασίες, ὅσον δυνατός εἰμι ἐξικέσθαι, όσο μακριά μπορώ να φθάσω ερευνώντας, σε Ηρόδ. **β)** λέγεται για πράγματα, επαρκώς, φθάνω, σε Πλάτ.

ἐξ-ιλάσκομαι, μέλ. -άσομαι [ᾱ], Επικ. -άσσομαι, αποθ., εξιλεώνω, εξευμενίζω, με Χρησμ. παρά Ηρόδ., Ξεν.

ἐξίμεναι, Επικ. αντί ἐξιέναι, απαρ. του ἐξιμι (εἶμι ibo).

ἐξ-ιπάζομαι, μέλ. -άσομαι, αποθ., εξέρχομαι ή φεύγω έφιππος, σε Πλούτ.

ἐξις, -εως, ή (ἐξω, μέλ. του ἔχω)· **I.** μτβ., κτήση, κατοχή, σε Πλάτ. **II. 1.** αμτβ., φυσική κατάσταση ή συνήθεια του σώματος, ιδίως, λέγεται για καλή φυσική κατάσταση ή συνήθεια, σε Ξεν., Πλάτ. **2.** νοητική κατάσταση, στον ιδ.

ἐξ-ισόω, μέλ. -ώσω, **I. 1.** εξομοιώνω ή εξισώνω, εξισταθμίζω, ισοσταθμίζω με, Λατ. exaequare, τινά ή τί τινι, σε Σοφ., Θουκ. — Μέσ., εξομοιώνομαι, σε Βάβρ. — Παθ., είμαι ή γίνομαι ίσος, τινι, σε Πλάτ. κ.λπ.· είμαι ισάξιος, ισόπαλος, εφάμιλλος αντίπαλος, συναγωνίζομαι, ανταγωνίζομαι με, τινι, σε Θουκ. **2.** εξισώνω, τοὺς πολίτας, σε Αριστοφ. **II.** αμτβ., είμαι ίσος ή όμοιος, μητρὶ δ' οὐδὲν ἐξισοῖ, δεν ενεργεί καθόλου, σε καμμία περίπτωση ως μητέρα, σε Σοφ.· ἐξ. τοῖς ἄλλοις, σε Θουκ.· ομοίως και στην Παθ., σε Σοφ.

ἐξιστάνω, μεταγεν. τύπος του ἐξίστημι, σε Κ.Δ.

ἐξ-ίστημι, μτβ., στον ενεστ., παρατ., μέλ., αόρ. α΄·

A. 1. βγάζω κάτι απ' τη θέση του, το μετατοπίζω, το αλλάζω ή το μεταβάλλω εντελώς, σε Αριστοφ., Πλούτ. **2.** μεταφ., ἐξιστάναι τινά φρενῶν, κάνω κάποιον να παραφρονήσει, σε Ευρ.· τοῦφρονεῖν, σε Ξεν.· απόλ., αναστατώνω, προκαλώ ή επιφέρω σύγχυση, σε Δημ. **B.** αμτβ. στην Παθ. και Μέσ., με Ενεργ. αόρ. β΄, παρακ. και υπερσ. **I. 1.** λέγεται για τόπο, στέκω παράμερα από, ἐκστάντες τῆς ὁδοῦ, έξω από τον δρόμο, σε Ηρόδ.· ομοίως και, ἐκστῆναί τινι, σε Σοφ. κ.λπ.· μεταφ., ἐξ ἔδρας ἐξέστηκε, εκτοπίστηκε, διαταράχτηκε, σε Ευρ. **2.** με αιτ., φυλάγομαι από, αποφεύγω κάποιον, σε Σοφ., Δημ. **II. 1.** με

γεν., αποσύρομαι από, παραιτούμαι από την κατοχή ή κτήση ενός πράγματος, *τῆς ἀρχῆς*, σε Θουκ.· σταματώ, διακόπτω, παύω, εγκαταλείπω κάτι, *τῶν μαθημάτων*, σε Ξεν. **2.** *ἐκστῆναι πατρός*, να εγκαταλείπει κάποιος τον πατέρα του, να τον απαρνιέται, σε Αριστοφ. **3.** *φρενῶν ἐξεστάναι*, να χάσει κάποιος τα μυαλά του, να παραφρονήσει, σε Ευρ.· *ἐπειτα ἀπόλ.*, βρίσκομαι εκτός εαυτού, έξω φρενών, παραφρονώ, εκπλήσσομαι, καταπλήσσομαι, θαυμάζω, σε Κ.Δ. **4.** *χαλῶ*, εκφυλίζομαι, χάνω τις φυσικές ιδιότητες, *οἶνος ἐξεστηκώς*, που έχει χαλάσει, ξινό κρασί, σε Δημ.· *πρόσωπα ἐξεστηκότα*, παραμορφωμένα, φοβισμένα, τρομαγμένα πρόσωπα, σε Ξεν. **5.** *ἀπόλ.*, αλλάζω, μεταβάλλω τη θέση μου ή τη γνώμη μου, σε Θουκ.

ἐξ-ιστορέω, μέλ. -*ήσω*, **1.** ψάχνω, διερευνώ, σε Αισχύλ. **2.** ανακρίνω κάποιον για κάτι, *τινά τι*, σε Ηρόδ., Ευρ.

ἐξ-ισχύω[ῶ], μέλ. -*ύσω*, έχω επαρκή δύναμη, έχω την ικανότητα, δύναμη να κάνω, με απαρ., σε Κ.Δ.

ἐξ-ίσχω, = *ἐξέχω*, προσβάλλω, εξάγω, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξίσωσις, -εως, ἡ (ἐξισώω), εξισορρόπηση, ισοστάθμιση, εξίσωση, σε Πλούτ.

ἐξίσωτέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει κάποιος να εξισώσει, να κάνει ίσο, σε Σοφ.

ἐξίτηλος[ι], -ον (ἐξιέναι), αυτός που σβήνει, που χάνει το χρώμα του, που ξεθωριάζει, εφήμερος, σε Ξεν.· μεταφ., *ἐξ. γενέσθαι*, λέγεται για οικογένεια, εκλείπω, παύω να υπάρχω, εξαφανίζομαι, σε Ηρόδ.· λέγεται για πράξη, λησμονημένος, ξεχασμένος, στον ιδ.

ἐξίτητέον, ρημ. επίθ. του *ἐξειμι (εἶμι ibo)*, αυτό που πρέπει να εξέλθει, να βγει, σε Ξεν.

ἐξίτός, -ή, -όν, ρημ. επίθ. του *ἐξειμι (εἶμι ibo)*, αυτός που μπορεί να εξέλθει, να βγει έξω από, *τοῖς οὐκ ἐξιτόν ἐστι*, για τους οποίους δεν υπάρχει καμία έξοδος, σε Ησίοδ.

ἐξιχνευτέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει να ανιχνευθεί, σε Λουκ.

ἐξ-ιχνεύω, μέλ. -*σω*, ανιχνεύω, εντοπίζω, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἐξ-ιχνοσκοπέω, μέλ. -*ήσω*, ψάχνω ακολουθώντας ίχνη, ιχνηλατώντας, σε Σοφ.· ομοίως και στη Μέσ., στον ιδ.

ἐξ-μέδιμνος, -ον, αυτός που χωρά έξι μεδίμνους, σε Αριστοφ.

ἐξ-ογκώω, μέλ. -*ώσω*, κάνω κάτι να πρηστεί, να φουσκώσει· μεταφ., *μητέρα τάφῳ ἐξογκοῦν*, την τίμησαν υψώνοντας τύμβο, σε Ευρ. — Παθ., γίνομαι ογκώδης, *πάντα ἐξώγκωτο*, είχε όλα τα ρούχα του, στον ιδ., Ευρ.· *τὰ ἐξωγκωμένα*, ολοκληρωτική ευημερία, στον ιδ.· ομοίως και στον Μέσ. μέλ., στον ιδ.

ἐξόγκωμα, -ατος, τό, οτιδήποτε πρησμένο, φουσκωμένο, υψωμένο, *ἐξ. λάϊνον*, σωρός, οικοδόμημα από πέτρες, σε Ευρ.

ἐξοδάω, μέλ. —*ήσω*, πουλώ, σε Ευρ.

ἐξοδία, Ιων. -*ίη, ἡ* = *ἐξοδος* I. 2, σε Ηρόδ.

ἐξόδιος, -ον (ἐξοδος), αυτός που ανήκει σε έξοδο· ως ουσ., *ἐξόδιον* (ενν. μέλος), *τό*, το τέλος της τραγωδίας, σε Πλούτ.· μεταφ., τέλος ή καταστροφή τραγωδίας, τραγικό τέλος, στον ιδ.

ἐξ-οδοιοπέω, μέλ. -*ήσω*, βγαίνω έξω από, με γεν., σε Σοφ.

ἐξ-οδος, ἡ, I. 1. έξοδος, αποχώρηση, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** στρατιωτική έξοδος, εξόρμηση, στρατιωτική εκστρατεία, σε Ηρόδ., Αττ. **3.** επίσημη πομπή, λιτάνευση, σε Ηρόδ., Δημ. **II.** έξοδος, διέξοδος, Λατ. exitus, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. **III. 1.** όπως το Λατ. exitus, τέλος, τέρμα, κλείσιμο, σε Θουκ., Ξεν.· το τέλος ή το συμπέρασμα ενός συλλογισμού, επιχειρήματος, σε Πλάτ.

απόλ., αναχώρηση από την ζωή, νέκρωση, θάνατος, σε Κ.Δ. **2.** το τελευταίο μέρος της τραγωδίας ή η μουσική του, το εξόδιο άσμα στο τέλος της τραγωδίας, σε Αριστοφ.

ἐξ-οδυνάω, μέλ. -ήσω, πονάω φοβερά, σε Ευρ.

ἐξ-όζω, αμτβ., μυρίζω, *κακὸν ἐξόσδειν* (Δωρ.), μυρίζω άσχημα, εκπέμπω άσχημη μυρωδιά, σε Θεόκρ.

ἐξ-οίδα, -οισθα, παρακ. με σημασία ενεστ., υπερσ. *ἐξήδη* ως παρατ., β' ενικ. - *ήδησθα*· (βλ. ***εἶδω**),· γνωρίζω πλήρως, γνωρίζω καλά, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. κ.λπ.

ἐξ-οιδέω, μέλ. -ήσω, πρήζομαι ή φουσκώνω, διογκώνομαι, σε Ευρ., Λουκ.

ἐξ-οικέω, μέλ. -ήσω, **I.** μεταναστεύω, σε Δημ. **II.** Παθ., κατοικούμαι πλήρως, σε Θουκ.

ἐξοικήσιμος, -ον, κατοικήσιμος, κατοικημένος, σε Σοφ.

ἐξ-οικίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, **I.** βγάζω, διώχνω κάποιον από το σπίτι του, εξορίζω, σε Ευρ., Θουκ. — Παθ. και Μέσ., φεύγω από την πατρίδα μου, μετοικώ, μεταναστεύω, σε Αριστοφ., Αισχίν. **II.** εκκενώνω από κατοίκους, αδειάζω, ερημώνω, σε Ευρ.

ἐξ-οικοδομέω, μέλ. -ήσω, οικοδομώ, χτίζω εντελώς, ολοκληρώνω, αποπερατώνω οικοδόμημα, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

ἐξ-οιμώζω, μέλ. -οιμώζομαι, θρηνώ δυνατά, ξεφωνίζω, σε Σοφ.

ἐξ-οινόομαι, Παθ., είμαι μεθυσμένος, μτχ. παρακ. *ἐξωνωμένος*, μεθυσμένος, σε Ευρ.

ἐξοιστέος, -α, -ον, ρημ. επίθ. του *ἐξοίσω* (μέλ. του *ἐκφέρω*), αυτός που πρέπει να μεταφερθεί έξω· *ἐξοιστέον*, αυτό που πρέπει να οδηγηθεί έξω, σε Ευρ.

ἐξ-οιστράω ή -έω, μέλ. -ήσω, εξαγριώνω, τρελαίνω, σε Λουκ.

ἐξ-οίσω, μέλ. του *ἐκφέρω*.

ἐξ-οιχνέω, βγαίνω ή εξέρχομαι, *ἐξοιχνεῦσι* (Ιων. αντί -οῦσι), σε Ομήρ. Ιλ.

ἐξ-οίχομαι, έχω αποχωρήσει, είμαι αρκετά απομακρυσμένος, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.

ἐξ-οιωνίζομαι, αποθ., αποφεύγω ως κακό οινόν, σε Πλούτ.

ἐξ-οκέλλω, αόρ. α' -ώκειλα· **I.** αμτβ., λέγεται για πλοίο, προσαράζω ή πέφτω έξω στην ξηρά, σε Ηρόδ., Αισχύλ. **II.** μτβ., ρίχνω (πλοίο) στην ξηρά· μεταφ., ρίχνω, σπρώχνω κάποιον σε κάτι, σε Ευρ.

ἐξ-ολισθάνω, μέλ. -ολισθήσω, αόρ. β' -ώλισθον· ξεγλιστρώ, αποφεύγω, σε Ομήρ. Ιλ.· παρεκκλίνω, εξοστρακίζομαι, όπως το δόρυ εξοστρακίζεται από ένα στερεό σώμα (όταν χτυπήσει πάνω του), σε Ευρ.· διαφεύγω, ξεφεύγω, σε Αριστοφ.· με αιτ., παρακάμπτω, αποφεύγω, στον ίδ.

ἐξ-όλλῶμι και -ύω, μέλ. -ολέσω, Αττ. -ολῶ, αόρ. α' -ώλεσα, παρακ. -ολώλεκα· **I.** καταστρέφω ολοκληρωτικά, αφανίζω, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ. κ.λπ. **II.** Μέσ., με παρακ. β' *ἐξόλωλα*, καταστρέφομαι εντελώς, χάνομαι, σε Σοφ. κ.λπ.

ἐξ-ολοθρεύω, μέλ. -σω, καταστρέφω εντελώς, αφανίζω, σε Κ.Δ.

ἐξ-ολολύζω, μέλ. -ζω, ουρλιάζω, στριγγλίζω δυνατά, σε Βατραχομ.

ἐξ-ομαλίζω, μέλ. -σω, εξομαλύνω, λειαίνω, σε Βάβρ.

ἐξ-ομηρεύομαι, Μέσ., παίρνω ως ομήρους, σε Πλούτ.

ἐξομήρευσis, ή, απαίτηση, αξίωση ομήρων, σε Πλούτ.

ἐξομιλέω, μέλ. -ήσω, **I.** συναναστρέφομαι, συναγελάζομαι, *τινί*, σε Ξεν.·

κάνω παρέα με κάποιον, σε Ευρ. **II.** Μέσ., βρίσκομαι μακριά από τους φίλους μου, είμαι μόνος ανάμεσα στο πλήθος, στον ίδ.

ἐξ-όμιλος, -ον, αυτός που βρίσκεται έξω από τον κύκλο του, ξένος, σε Σοφ.

ἐξ-ομμάτω, μέλ. -ώσω, **I.** ανοίγω τα μάτια κάποιου — Παθ., βρίσκω, ανακτώ την όρασή μου, σε Σοφ. παρά Αριστοφ. **II.** μεταφ., ξεκαθαρίζω ή αποσαφηνίζω, φανερώνω, σε Αισχύλ.

ἐξ-όμνυμι και -ύω· μέλ. *ἐξομοῦμαι*, αόρ. *ἀ' ἐξώμοσα*· **1.** ορκίζομαι για να επιβεβαιώσω κάτι, σε Δημ.· ορκίζομαι αρνούμενος κάτι, *ἐξ. τὸ μὴ εἶδέναι*, σε Σοφ.· κυρίως στη Μέσ., αρνούμαι ή αποκρούω κάτι με όρκο, ορκίζομαι επισήμως ότι δεν γνωρίζω κάτι, σε Δημ. κ.λπ. **2.** αρνούμαι ένα αξίωμα ορκιζόμενος ότι δεν μπορώ να το εκτελέσω, σε Αισχίν. κ.λπ.

ἐξ-ομοίω, μέλ. -ώσω, κάνω κάτι όμοιο, εξομοιώνω, συγκρίνω, σε Ηρόδ., Πλάτ. — Παθ., γίνομαι ή είμαι όμοιος με, σε Σοφ., Ευρ.

ἐξομοίωσις, -εως, ή, εξομοίωση κάποιου με κάποιον άλλον, σε Πλούτ.

ἐξομολογέομαι, μέλ. -ήσομαι, αποθ., **I. 1.** ομολογώ κάτι πλήρως, σε Πλούτ., Κ.Δ. **2.** αποδίδω ευχαριστίες, εκφράζω ευχαριστίες, δοξάζω ή δοξολογώ, στο ίδ. **II.** στην Ενεργ., συμφωνώ, υπόσχομαι, στο ίδ.

ἐξ-ομόργνυμι, μέλ. -ομόρξω· **I.** σφουγγίζω, σκουπίζω από, σε Ευρ. — Μέσ., αποβάλλω, βγάζω από τον εαυτό μου, καθαίρομαι, εξαγνίζμαι από μίasma, στον ίδ. **II. 1.** μεταφ., *ἐξομόρξασθαί τινι μωρίαν*, βγάζω την ανοησία κάποιου σε κάποιον άλλο, δηλ. του αποδίδω μερίδιο αυτής, στον ίδ. **2.** αποτυπώνω ή εντυπώνω πάνω σε, σε Πλάτ.

ἐξ-ονειδίζω, μέλ. Αττ. -ιδῶ, **1.** με αιτ. πράγμ., θυμίζω σε κάποιον τα παλιά σφάλματά του, σε Σοφ., Ευρ.· *ἐξονειδισθεῖς κακά*, αυτός που έχει επιρρίψει προσβλητικές κατηγορίες πάνω σε κάποιον, σε Σοφ.· απλώς, ξεστομίζω, Λατ. objicere, σε Ευρ. **2.** με αιτ. προσ., μέφομαι, επικρίνω, κατακρίνω, κατηγορώ κάποιον, σε Σοφ.

ἐξ-ονομάζω, μέλ. -σω, **I.** μιλώ, εκφράζομαι μεγαλοφώνως, ανακοινώνω, αναφέρω, σε Όμηρ. **II.** αποκαλώ με το όνομά του, σε Πλούτ.

ἐξ-ονομαίνω, μέλ. -ανῶ, λέω το όνομα κάποιου, αναφέρω ονομαστικά, σε Όμηρ.

ἐξ-ονομα-κλήδην, επίρρ. (*καλέω*), ονομαστικά, καλώντας με το όνομά του, σε Όμηρ.

ἐξόπιθεν και -θε, επίρρ., Επικ. αντί *ἐξόπισθεν*, **1.** πίσω, στο πίσω μέρος, στα μετόπισθεν, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** ως πρόθ. με γεν., πίσω από, *ἐξ κεράων*, στο ίδ.

ἐξόπιν, επίρρ. = το προηγ. **I.** σε Αισχύλ.

ἐξόπισθεν, ποιητ. -θε, **1.** επίρρ., Αττ. αντί *ἐξόπιθεν*, σε Αριστοφ. **2.** ως πρόθ. με γεν., στον ίδ.

ἐξοπίσω[ι], επίρρ., **I. 1.** λέγεται για τόπο, προς τα πίσω, πίσω πάλι, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** ως πρόθ. με γεν., πίσω από, στον ίδ. **II.** λέγεται για χρόνο, κατωτέρω, εν συνεχεία, πιο κάτω, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξ-οπλίζω, μέλ. -σω, οπλίζω εντελώς, εφοδιάζω, εξοπλίζω, σε Ηρόδ., Ξεν. — Μέσ. και Παθ., οπλίζομαι ή εξοπλίζομαι, σε Ευρ.· μπαίνω στα όπλα, εξοπλίζομαι, στέκομαι σε ένοπλη παράταξη, παρατάσσομαι, στον ίδ., σε Ξεν.· γενικά, *ἐξωπλισμένος*, είμαι εντελώς προετοιμασμένος, εντελώς έτοιμος, σε Αριστοφ.

ἐξοπλίσια, ή, χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο στρατός βρίσκεται στα όπλα, σε Ξεν.

ἐξόπλισις, -εως, ή, εξοπλισμός, σε Ξεν.

ἐξ-οπτάω, μέλ. -ήσω, **1.** ψήνω καλά, σε Ηρόδ., Ευρ. **2.** υπερθερμαίνω, σε Ηρόδ.

ἐξ-οράω, βλέπω από μακριά — Παθ., σε Ευρ.· πρβλ. [ἐξεῖδον](#).

ἐξ-οργίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, προκαλώ οργή, σε Ξεν., Αισχίν. — Παθ., εξοργίζομαι, Βατραχομ.

ἐξ-ορθιάζω, υψώνω τη φωνή, φωνάζω, κραυγάζω δυνατά, σε Αισχύλ.

ἐξ-ορθόω, μέλ. -ώσω, ανορθώνω· μεταφ., επανορθώνω, εξασφαλίζω, αποκαθιστώ, αναστηλώνω, παλινορθώ, επιδιορθώνω, σε Σοφ. — Παθ., σε Ευρ.

ἐξ-ορίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, **I. 1.** στέλνω έξω από τα σύνορα, εξορίζω, Λατ. exterminare, σε Ευρ. κ.λπ. **2.** εκθέτω, αφήνω ένα βρέφος έκθετο, στον ιδ. **3.** διώχνω, απομακρύνω κάτι, σε Πλάτ. **II.** με αιτ. τόπου μόνο, ἄλλην ἀπ' ἄλλης ἐξ. πόλιν, περνώντας από τη μια στην άλλη, σε Ευρ. **III.** στην Παθ., έρχομαι, προέρχομαι από, τινος, στον ιδ.

ἐξ-ορίνω[ι], εξοργίζω, σε Αισχύλ.

ἐξόριστος, -ον (ἐξορίζω), εξόριστος, εξορισμένος, σε Δημ.

ἐξ-ορκίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ = ἐξορκόω, εξορκίζω, ορκίζω, σε Κ.Δ.

ἐξορκιστής, -οῦ, ὁ, αυτός που βγάζει τα πονηρά πνεύματα από τους δαιμονισμένους, σε Κ.Δ.

ἐξ-ορκόω, μέλ. -ώσω, ορκίζω κάποιον, επιβάλλω σε κάποιον να δώσει όρκο, με αιτ. προσ., ή απόλ., ἐξορκούντων οἱ πρυτάνεις, παρά Θουκ., Δημ.· ακολουθ. από ἡ μὴν (Ιων. ἡ μέν) με απαρ. μέλ., σε Ηρόδ. κ.λπ.· με αιτ. πράγμ., κάνω κάποιον να ορκιστεί σε κάτι, στον ιδ.

ἐξόρκωσις, -εως, ἡ, δέσμευση μέσω όρκου, σε Ηρόδ.

ἐξ-ορμάω, μέλ. -ήσω, **I. 1.** αποστέλνω, στέλνω σε πόλεμο, σε Αισχύλ., Ευρ.· ἐξ. τὴν ναῦν, ξεκινώ το πλοίο, το οδηγώ στο πέλαγος, σε Θουκ. — Παθ., επιβιβάζομαι, ξεκινώ, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ.· λέγεται για βέλη, ορμώ, εκτοξεύομαι, εκτινάσσομαι από το τόξο, στον ιδ. **2.** ωθώ σε δράση, παροτρύνω, παρορμώ, στον ιδ., σε Θουκ. **II.** αμτβ. ως Παθ., εκπλέω, ξεκινώ, λέγεται για πλοίο, σε Ομήρ. Οδ., Ξεν.· με γεν., φεύγω, αποχωρώ, αναχωρώ από, σε Ευρ.· μεταφ., ξεσπώ, λέγεται για ασθένεια, σε Σοφ.· σφοδρὸς ἐφ' ὅτι ἐφορμήσειε, σφοδρός, έντονος σε οτιδήποτε επιχείρησε, σε Πλάτ.

ἐξ-ορμέω, μέλ. -ήσω, είμαι έξω απ' τον όρμο ή το λιμάνι, σε Αισχίν.

ἐξ-ορμίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, **1.** βγάζω έξω από το λιμάνι, σε Δημ. **2.** κατεβάζω, σε Ευρ.· Παθ. παρακ. με Μέσ. σημασία, ἐξώρμισαι σὸν πόδα, έχεις οδηγηθεί, προσέλθει, στον ιδ.

ἐξ-ορμος, -ον, αυτός που αποπλέει από το λιμάνι, με γεν., σε Ευρ.

ἐξ-ορούω, μέλ. -σω, ξεπηδώ, σε Όμηρ.

ἐξ-ορύσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, **I.** σκάβω και βγάζω χώμα από χαντάκι, εξορύσσω, σε Ηρόδ. **II.** βγάζω με σκάψιμο από το έδαφος, ξεθάβω, στον ιδ., σε Αριστοφ.· μεταφ., ἐξ. αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμούς, σε Ηρόδ.

ἐξ-ορχέομαι, μέλ. -ήσομαι, αποθ., **I.** απομακρύνομαι ορχούμενος, απέρχομαι χορεύοντας, σε Δημ. **II.** με αιτ. πράγμ., αποκαλύπτω, φανερώνω, προδίδω μυστικά, σε Λουκ.

ἐξόσδω, Δωρ. αντί ἐξόζω.

ἐξ-οσιόω, μέλ. -ώσω, αφιερώνω, διαθέτω, αφοσιώνω, σε Πλούτ.

ἐξ-οστράκίζω, μέλ. -σω, εξορίζω με οστρακισμό, εξοστρακίζω, σε Ηρόδ., Πλάτ.

ἐξοστράκισμός, ὁ, εξορία, εκδιωγμός μέσω οστρακισμού, σε Πλούτ.

ἐξ-ότε, επίρρ. (ἐξ ὅτε) = ἐξ οὗ, από την στιγμή που, σε Αριστοφ.

ἐξ-οτρύνω, μέλ. -υνῶ, παροτρύνω, παρορμώ, ωθώ, τινὰ ποιεῖν τι, σε Αισχύλ., Ευρ.· τινὰ ἐπὶ τι, σε Θουκ.

ἐξ-ουδενόω, μέλ. -ώσω (οὐδείς), αψηφώ, αγνοώ, περιφρονώ, σε Κ.Δ.

ἐξ-ουθενέω, μέλ. -ήσω (οὐθείς) = ἐξουθενόω, σε Κ.Δ.

ἐξούληςδίκη, ἢ (ἐξείλλω), αγωγή εναντίον του αποκλεισμού, την οποία υπέβαλε κάποιος που αποκλείσθηκε από την περιουσία του από τον εναγόμενο κατά απαίτηση, σε Δημ.

ἐξουσία, ἢ (ἐξεστι), **I.** δυνατότητα ἢ δικαιοδοσία να γίνει κάτι, με απαρ., σε Θουκ., Ξεν.· με γεν., εξουσία πάνω σε, δικαίωμα, σε Θουκ., Πλάτ. **II. 1.**

απόλ., δύναμη, εξουσία, ισχύ, αντίθ. προς το δίκαιο, σε Θουκ.· επίσης άδεια, προνόμιο, σε Δημ. **2.** αξίωμα, αρχή, Λατ. potestas, σε Πλάτ. **3.** ως αφηρημένο ουσ. επίσης όπως το Λατ. potestas, σώμα αρχόντων, στον πληθ., οι αρχές, σε Κ.Δ. **III.** αφθονία μέσων, πόροι, σε Θουκ. **IV.** πομπή, σε Πλούτ.

ἐξουσιάζω, μέλ. -σω, ασκώ εξουσία, με γεν., σε Κ.Δ.

ἐξ-οφέλλω, αυξάνω κάτι υπερβολικά, ἐξώφελλεν ἔδνα, πρόσφερε υψηλότερη προίκα, αύξησε τα δώρα, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξ-όφθαλμος, -ον, αυτός που τα μάτια του προεξέχουν, είναι πεταχτά, γουρλομάτης, σε Ξεν.

ἐξοχα, επίρρ., βλ. [ἔξοχος](#).

ἐξοχή, ἢ (ἐξέχω), προεξοχή· οἱ κατ' ἐξοχήν, οι εξέχοντες, οι επίσημοι, σε Κ.Δ.

ἐξοχος, -ον (ἐξέχω), **I. 1.** αυτός που προεξέχει· μεταφ., εξέχων, διακεκριμένος, εξαιρετος, λαμπρός, σε Όμηρ. **2.** με γεν., αυτός που υπερέχει, ο πλέον διακεκριμένος, υπέρτερος, ο ισχυρότερος, με χρήση ως υπερθ., ἔξοχος ἡρώων, ἔξ. ἄλλων, σε Ομήρ. Ιλ.· ο πραγματικός υπερθ. είναι το ἐξοχώτατος, σε Αισχύλ., Ευρ.· επίσης με δοτ., μέγ' ἔξοχοι αἰπολίοισιν, οι πιο διαλεχτές ανάμεσα στα κοπάδια, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως και, ἐν πολλοῖσι ἔξοχος ἡρώεσσιν, σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1.** ουδ. πληθ., ἔξοχα ως επίρρ., ειδικά, πάνω από όλα, ιδιαίτερα, σε Όμηρ.· ἐμοὶ δόσαν ἔξοχα, μου απέδωσαν ύψιστη τιμή, σε Ομήρ. Οδ.· ἔξοχ' ἄριστοι, οι καλύτεροι πέρα από κάθε σύγκριση, σε Όμηρ. **2.** με γεν., ἔξοχα πάντων, ασύγκριτα, υπεράνω όλων, μακράν, πάνω από όλα, στον ιδ.

ἐξ-οχυρόω, μέλ. -ώσω, ενισχύω, θωρακίζω, οχυρώνω, σε Πλούτ.

ἐξ-υβρίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, αποθρασύνομαι, αποχαλινώνομαι, οργιάζω, αυθαδιάζω, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· ἔξ. ἐς τόδε, να φτάσει κάποιος σε τέτοιο σημείο αυθάδειας, θράσους, στον ιδ.· με επίθ. ουδ., παντοῖα ἔξ., διαπράττω όλα τα είδη βίας, σε Ηρόδ.

ἐξυνήκα, ἐσυνήκα, αντί ξυνήκα, ποιητ. αόρ. α' με διπλή αύξηση του συνήμι.

ἐξ-υπανίστημι, μόνο σε αμτβ. αόρ. β', σμῶδιζ μεταφρένου ἐξυπανέστη, οίδημα που εμφανίστηκε κάτω από το δέρμα της πλάτης, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐξ-υπειπεῖν, = ὑπειπεῖν, συμβουλευώ, σε Ευρ.

ἐξ-ύπερθε[ῦ], επίρρ., = ὕπερθε, από ψηλά, σε Σοφ.

ἐξ-υπηρετέω, μέλ. -ήσω, βοηθώ μέχρι εσχάτων, σε Σοφ.

ἐξ-υπνίζω, μέλ. -σω (ὕπνος), σηκώνω κάποιον από τον ύπνο, σε Κ.Δ. — Παθ., αφυπνίζομαι, ξυπνώ, σε Πλούτ.

ἐξ-υπνος, -ον, αυτός που έχει σηκωθεί από τον ύπνο, αφυπνισμένος, ξύπνιος, σε Κ.Δ.

ἐξ-υπτιάζω, μέλ. -σω, αναποδογυρίζω, Λατ. resupinare, σε Αισχύλ.· ἔξ.

ἐαυτόν, γέρνω το κεφάλι προς τα πίσω με υπεροψία, σε Λουκ.

ἐξυράμην, Μέσ. αόρ. α' του ξυρέω· ἐξύρημαι, Παθ. παρακ.

ἐξυσμαι, Παθ. παρακ. του ξύω.

ἐξ-ὑφαίνω, μέλ. -ἄνῶ, αποτελειώνω την ύφανση, σε Ηρόδ.

ἐξύφασμα[ῦ], -ατος, τό, αποτελειωμένο ύφασμα, σε Ευρ.

ἐξ-υφηγέομαι, μέλ. -ήσομαι, υποδεικνύω, δείχνω το δρόμο, σε Σοφ.

ἔξω, επίρρ. της προθ. *ἔξ*, όπως το *εἴσω* της *εἰς*. **I.** λέγεται για τόπο. **1.** με ρήματα κίνησης, *ἔξω, ἔξω ἰών*, σε Ομήρ. Οδ.· *χωρεῖν ἔξω*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· με γεν., *ἔξω από*, σε Όμηρ. κ.λπ.· με αιτ., *ἔξω τὸν Ἑλλήσποντον*, *ἔξω από τον Ελλήσποντο*, σε Ηρόδ. **2.** χωρίς σημασία κίνησης, όπως το *ἐκτός*, *ἔξω, χωρίς, δίχως*, σε Ομήρ. Οδ.· *τὸ ἔξω*, το εξωτερικό μέρος, σε Θουκ.· *τὰ ἔξω*, πράγματα εκτός των τειχών, στον ἰδ.· *τὰ ἔξω πράγματα*, ξένες υποθέσεις, στον ἰδ.· *οἱ ἔξω*, αυτοί που βρίσκονται εκτός, στον ἰδ. (στην Κ.Δ. οι εθνικοί, οι ειδωλολάτρες)· — *ἡ ἔξω θάλασσα*, ο Ατλαντικός Ωκεανός, αντίθ. προς το *ἡ ἐντός* (η Μεσόγειος θάλασσα), σε Ηρόδ.· με γεν., *οἱ ἔξω γένους*, σε Σοφ.· *ἔξω τοξεύματος*, *ἔξω βελῶν*, εκτός πεδίου βολής, σε Θουκ., Ξεν.· *ἔξω τινὸς εἶναι*, μην έχοντας καμία σχέση με αυτό, σε Θουκ.· *ἔξω τοῦ φρονεῖν*, ἔξω από τη λογική, σε Ευρ.· παροιμ., *ἔξω τοῦ πηλοῦ αἶρειν πόδα*, το να κρατιέται κάποιος σε απόσταση, μακριά από τις δυσκολίες, σε Αισχύλ.· *πημάτων ἔξω πόδα ἔχειν*, στον ἰδ. **II.** λέγεται για χρόνο, μετά, πέρα από, *ἔξω μέσου ἡμέρας*, σε Ξεν. **III.** εκτός, πλην, με εξαίρεση, με γεν., σε Ηρόδ., Θουκ.

ἔξω, μέλ. του *ἔχω*.

ἔξωθεν, επίρρ. (*ἔξω*), **I.** απ' ἔξω, σε Τραγ., Πλάτ. κ.λπ.· με γεν., *ἔξ. δόμων*, ἔξω από το σπίτι, σε Ευρ. **II.** = *ἔξω*, σε Ηρόδ., Πλάτ. κ.λπ.· *οἱ ἔξωθεν*, οι ξένοι, σε Ηρόδ.· *τὰ ἔξωθεν*, υποθέσεις, γεγονότα εκτός σπιτιού, σε Αισχύλ. κ.λπ.· με γεν., χωρίς, ελεύθερος από, σε Σοφ., Ευρ.

ἔξ-ωθέω, μέλ. -*ωθήσω* και -*ώσω*, αόρ. α' *ἔξέωσα*. **I. 1.** ωθώ, εκδιώκω κάτι ἔξω, σπρώχνω κάποιον ἔξω δια της βίας, διώχνω, σε Ομήρ. Ιλ.· εκδιώκω, αποβάλλω, εξορίζω, σε Σοφ.· σπρώχνω κάτι απότομα, στον ἰδ., σε Θουκ. — Παθ., *ἔξωθέσθαι ἐκ τῆς χώρας*, σε Ηρόδ.· *πατρίδας ἔξωθούμενος*, σε Σοφ. **2.** *ἔξ. γλώσσας ὀδύναν*, χρησιμοποιῶ πικρά λόγια, ξεσπῶ με σκληρές κουβέντες, στον ἰδ. **II.** διώχνω, εκβάλλω, εξάγω, βγάζω από τη θάλασσα, οδηγῶ στη στεριά, Λατ. *ejicere*, σε Θουκ.· μεταφ., *ἔξωσθῆναι ἐς χειμῶνα*, στον ἰδ.

ἔξώλεια, ἡ, ολοκληρωτική καταστροφή, πανωλεθρία, *κατ' ἔξωλειας ὁμόσαι*, ορκίζομαι εκστομίζοντας θανατηφόρες κατάρες, σε Δημ.· *επαρᾶσθαι ἔξώλειαν αὐτῶ*, στον ἰδ.

ἔξώλης, -*ες* (*ἔξόλλυμι*), αυτός που έχει καταστραφεί εντελώς, σε Ηρόδ., Δημ.· λέγεται σε κατάρες, *ἔξ. ἀπόλοιο*, σε Αριστοφ.· πρβλ. [προώλης](#).

ἔξ-ωμίας, -*ου*, ὁ (*ῶμος*), αυτός που έχει γυμνά μπράτσα μέχρι τους ὠμους, σε Λουκ.

ἔξωμιδο-ποιία, ἡ (*ποιέω*), η τέχνη της κατασκευής *ἔξωμίδων*, σε Ξεν.

ἔξ-ωμῖς, -*ίδος*, ἡ (*ῶμος*), ανδρικό ένδυμα χωρίς μανίκια, το οποίο αφήνει και τους δύο ὠμους γυμνοὺς ἡ έχει ένα μανίκι, που αφήνει γυμνό μόνο τον έναν ὠμο, σε Αριστοφ., Ξεν.

ἔξωμοσία, ἡ (*ἔξόμνυμι*), **I.** ένορκη διαβεβαίωση ότι κάποιος δεν γνωρίζει οποιαδήποτε πληροφορία για κάτι, σε Αριστοφ., Δημ. **II.** ένορκη άρνηση αξιώματος, σε περίπτωση ασθένειας, στον ἰδ.

ἔξ-ωνέομαι, μέλ. -*ήσομαι*, αποθ., εξαγοράζω, απολυτρώνω· γενικά, αγοράζω, σε Ηρόδ., Αισχύλ.

ἔξ-ωνωμένος, Παθ. μτχ. παρακ. του *ἐξοινόω*.

ἔξ-ώπιος, -*ον* (*ῶψ*), αθέατος, άφαντος, με γεν., σε Ευρ.

ἔξ-ωριάζω (*ῶρα*), λησμονώ, ξεχνῶ, παραλείπω, σε Αισχύλ.

ἔξ-ωρος, -*ον*, (*ῶρα*), παράκαιρος, ανεπίκαιρος, πρόωρος, εκτός εποχής, ακατάλληλος, σε Σοφ.· αυτός που απομακρύνεται από την υπηρεσία του λόγω ορίου ηλικίας, σε Αισχύλ.

ἔξῶσαι, απαρ. αορ. α' του *ἐξωθέω*.

ἐξώστης, -ου, ὁ (ἐξωθέω), αυτός που σπρώχνει προς τα έξω, σε Ευρ.· ἐξ. ἄνεμοι, σφοδροί, ορμητικοί άνεμοι που σπρώχνουν τα πλοία στην ξηρά, σε Ηρόδ.

ἐξωτάτω, επίρρ., υπερθ. του ἐξω, πάρα πολύ έξω, πολύ απομακρυσμένα, όσο πιο μακριά, σε Πλάτ.

ἐξωτέρω, επίρρ., συγκρ. του ἐξω, πιο έξω, περισσότερο έξω, με γεν., σε Αισχύλ.· από όπου επίθ., **ἐξώτερος**, εξωτερικός, σε Κ.Δ.

ἔο, Επικ. αντί οὔ, Λατ. *sui*· **έοϊ**, Επικ. αντί οἷ, σε Λατ. *sibi*.

έοι, Επικ. αντί εἴη, γ' ενικ. ευκτ. ενεστ. του εἰμί (*sum*).

έοικα, -ας, -ε, παρακ. με ενεστ. σημασία, μοιάζω (από το εἶκω, από το οποίο έχουμε και γ' ενικ. παρατ. εἶκε, φάνηκε καλό, σε Ομήρ. Ιλ.· μέλ., εἶξω, θα γίνω όμοιος, σε Αριστοφ.)· εκτός από τους κοινούς τύπους έοικα, -ας, -ε, έχουμε Επικ. γ' δυϊκ. εἶκτον αντί εοίκατον, α' πληθ. εοιγμεν, γ' πληθ. εἶξασι· απαρ. εἰκέμαι, μτχ. εἰκώς· — Ιων., οἶκα, μτχ. οἰκῶς, υπερσ. ἐώκειν, -εις, -ει· γ' πληθ. ἐώκεσαν, Επικ. εοίκεσαν· Επικ. γ' δυϊκ. εἶκτην αντί ἐώκειτην· υπερσ. ἤϊκτο· εἶκτο· **I**. είμαι όμοιος, φαίνομαι όμοιος, τινι, σε Όμηρ. κ.λπ.· με μτχ., εκεί που χρησιμ. απαρ., αἰεὶ γὰρ δίφρου ἐπιβησομένοισι εἶκτην, έδειχναν πάντα έτοιμοι να επιβιβαστούν πάνω στο άρμα, σε Ομήρ. Ιλ.· έοικε σπεύδοντι, φαίνεται ανήσυχος, ανυπόμονος, σε Πλάτ. **II**. **1**. μοιάζει, είναι πιθανό· με απαρ., σε φράσεις που αποδίδουμε τρέποντας το ρήμα σε απρόσωπο, όπως στο Λατ. *videro videre*, μου φαίνεται, νομίζω, βλέπω, *χλιδᾶν έοικας*, μου φαίνεται, νομίζω ότι είσαι αβρός, τρυφηλός, πολυτελής, σε Αισχύλ.· έοικα οὐκ εἰδέναι, σε Σοφ. **2**. απρόσ., έοικε, φαίνεται· ὡς έοικε, όπως φαίνεται, στον ίδ. κ.λπ.· ὡς έοικε, χρησιμ. για να προσδιοριστεί ένας ισχυρισμός, πιθανόν, πιστεύω, θεωρώ, πρέπει, με δοτ. προσ., σε Ξεν. **3**. απρόσ. έοικε, είναι ταιριαστό, είναι ορθό, σωστό, είναι αποδεκτό, παραδεκτό, είναι λογικό, κυρίως με αρνητ. και ακολουθ. από απαρ., οὐκ έστ', οὐδὲ έοικε, ἀρνήσασθαι, δεν είναι δυνατόν, ούτε και παραδεκτό να αρνείσαι, σε Όμηρ. **IV**. μτχ. εοικώς, εἰκώς, Ιων. οἰκώς, -υῖα, -ός. **1**. αυτός που φαίνεται όμοιος, αυτός που μοιάζει, στον ίδ. κ.λπ. **2**. ταιριαστός, αρμόζων, πρέπων, κατάλληλος, στον ίδ. **3**. πιθανός, ενδεχόμενος, εἰκός έστι αντί έοικε, σε Σοφ.· επίσης ὡς εἰκός, Ιων. ὡς οἰκός, αντί ὡς έοικε, σε Ηρόδ. κ.λπ.

έοικότως, Αττ. εἰκότως, Ιων. οἰκότως, **1**. επίρρ. της μτχ. εοικώς, ομοίως, αναλόγως, σε Αισχύλ. **2**. λογικά, δικαίως, φυσικά, φυσιολογικά, σε Ηρόδ.· οὐκεϊκότως, αδίκως, σε Θουκ.

έοιο, Επικ. αντί έοῦ, γεν. του έός· έοῖς, δοτ. πληθ.

έοις, Επικ. αντί εἴης, β' ενικ. ευκτ. του εἰμί (*sum*).

έοῖσα, Δωρ. αντί έοῦσα, οὔσα, θηλ. μτχ. του εἰμί (*sum*).

έόλητο, Επικ. γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του εἴλω.

έολπα, Επικ. παρακ., με ενεστ. σημασία του εἴπω.

έον, **I**. Επικ. αντί ἦν, α' ενικ. παρατ. του εἰμί (*sum*). **II**. έόν, Ιων. αντί ὄν, ουδ. μτχ.

έοργα, Επικ. παρακ. του έρδω· Ιων. γ' ενικ. υπερσ. έόργε.

έορτάζω, Ιων. όρτάζω, παρατ. ἐώρταζον (με ανώμ. αύξηση στη δεύτερη συλλαβή), μέλ. -άσω, αόρ. α' ἐώρτασα (με ανώμ. αύξηση), απαρ. έορτάσαι· (έορτή)· **I**. πανηγυρίζω ή γιορτάζω, σε Ηρόδ., Ευρ. **II**. πανηγυρίζω ή τιμώ με πανηγύρεις και γιορτές, σε Πλούτ.

έορτάσιμος, -ον, αυτός που ανήκει σε γιορτή, εορταστικός, σε Λουκ.

έορτή, Ιων. **όρτή**, ή, **1.** γλέντι ή πανηγύρι, γιορτή, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ.· *όρτην ή έορτην άγειν*, εορτασμός, στον ιδ., Θουκ.· *έορτην έορτάζειν*, σε Ξεν. **2.** γενικά, παραθερισμός, τέρψη, διασκέδαση, σε Αισχύλ., Θουκ.
έός, έή, έόν, Επικ. αντί *ός, ή, όν* (έ, έο = ού)· κτητ. αντων. του γ' ενικ. προσ., δικό του, δική του, Λατ. *suus*, σε Όμηρ. κ.λπ.· ποτέ στην Αττ. πεζογραφία.
εοῦσα, Ιων. και Επικ. αντί *οῦσα*, θηλ. μτχ. του *είμι* (*sum*).
έπ-άγάλλομαι, Παθ., καυχέμαι, χαίρομαι, θριαμβολογώ για κάτι, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ.· *έπί τινι*, σε Ξεν.
έπ-άγανακτέω, μέλ. -ήσω, αγανακτώ, θυμώνω εναντίον κάποιου, σε Πλούτ.
έπαγγελία, ή, 1. δημόσια καταγγελία για κάποιον ο οποίος ενέχεται σε *άτιμίαν*, συνεχίζει ωστόσο να συμμετέχει σε δημόσιες υποθέσεις, σε Αισχίν., Δημ. **2.** προσφορά, υπόσχεση· διακήρυξη, στον ιδ.
έπ-αγγέλλω, μέλ. -ελῶ, αόρ. α' -ήγγειλα, παρακ. -ήγγελκα· **1.** λέω, διακηρύσσω, αναγγέλλω, ανακοινώνω, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ. — Μέσ., διακηρύσσω, αναγγέλλω μέσω κήρυκα, στον ιδ. **2.** δίνω διαταγές, προστάζω, στον ιδ., Θουκ.· με αιτ., *στρατιάν έπ.*, όπως το Λατ. *milites imperare*, διέταζε το στράτευμα να προετοιμαστεί, σε Θουκ.· επίσης και στη Μέσ., σε Ηρόδ. **3.** ως Αττ. δικανικός όρος, καταγγέλλω κάποιον που ενέχεται σε *άτιμίαν*, ωστόσο συνεχίζει να μετέχει σε δημόσιες υποθέσεις, σε Αισχίν. κ.λπ. **4.** υπόσχομαι, *τί τινι*, σε Αισχύλ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Ηρόδ., Αττ.· απόλ., προσφέρω, σε Ηρόδ. **5.** επαγγέλλομαι, έχω ως επάγγελμα, *τι*, σε Δημ.· ομοίως και στη Μέσ., όπως το Λατ. *profiteri*, σε Ξεν., Πλάτ. **6.** αξιώνω, απαιτώ, παρά Θουκ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Δημ.
έπάγγελμα, -ατος, τό, υπόσχεση, διακήρυξη, εξαγγελία, σε Δημ.· η επαγγελματική ιδιότητα κάποιου, σε Πλάτ.
έπ-άγείρω, μέλ. -άγερῶ, συναθροίζω, συγκεντρώνω, συλλέγω, λέγεται για πράγματα, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., λέγεται για ανθρώπους, συναθροίζομαι, σε Ομήρ. Οδ.
έπάγερσις, -εως, ή, συνάθροιση στρατιωτικών δυνάμεων, σε Ηρόδ.
έπάγη[ν]α, Παθ. αόρ. β' του *πήγνυμι*.
έπ-άγινέω, Ιων. αντί *έπάγω*, φέρνω, οδηγώ σε, σε Ηρόδ.
έπ-αγλαΐζω, μέλ. Αττ. -ιαῶ, τιμώ ακόμη περισσότερο — Παθ., περηφανεύομαι για κάτι, καυχέμαι ή χαίρομαι, θριαμβολογώ, σε Ομήρ. Ιλ.
έπ-άγνυμι, θραύω, σπάζω, συντρίβω· παρακ. *έπέαγα*, αμτβ., σε Ησίοδ.
έπ-αγρυπνέω, μέλ. -ήσω, αγρυπνώ και κρυφομελετώ, σκέπτομαι ανήσυχα, *τινί*, σε Πλούτ., Λουκ.
έπ-άγω[α], μέλ. -ζω, αόρ. β' *έπήγαγον*· **I. 1.** επιφέρω, προκαλώ, προξενώ, εισάγω, σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ.· επιφέρω, *τί τινι*, σε Ησίοδ., Αττ. **2. α)** ρίχνομαι, επιτίθεται, πιάζω, προτρέπω έντονα, όπως κάνουν οι κυνηγοί στα κυνηγετικά σκυλιά, σε Ομήρ. Οδ., Ξεν. **β)** οδηγώ στράτευμα εναντίον εχθρού, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. **3.** οδηγώ με την πειθώ, επηρεάζω, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ.· με απαρ., παροτρύνω κάποιον να κάνει κάτι, στον ιδ. **4.** εισάγω, καλώ, προσκαλώ ως βοηθούς, συνεργούς ή συμμάχους, σε Ηρόδ., Δημ. **5.** φέρνω σε ένα μέρος, εισάγω, οδηγώ μέσα σε, σε Ηρόδ. κ.λπ.· εισάγω, προμηθεύω, (αν)εφοδιάζω, σε Θουκ. **6.** εφαρμόζω, βάζω, θέτω, *έπ. κέντρον ίπποις*, λέγεται για αρματηλάτη ή ηνίοχο, σε Ευρ.· *έπαγε γνάθον*, βάλε τα σαγόνια σου σε αυτό, σε Αριστοφ. **7.** προωθώ, προβάλλω, προτείνω ένα μέτρο, σε Θουκ., Ξεν.· ομοίως και, *έπ. δίκην, γραφήν τινι*, Λατ. *intendere litem alicui*, σε Πλάτ. κ.λπ. **8.** φέρνω επιπρόσθετα, προσθέτω, *τι*, σε Αισχύλ., Αριστοφ.· προσθέτω μέρες στο έτος, σε Ηρόδ. **II. 1.** Μέσ., προμηθεύομαι ή εφοδιάζομαι, σε Θουκ.·

μεταφ., *Αἶδα φεῦξιν ἐπ.*, επινοώ, μηχανεύομαι, βρίσκω, καταστρώνω σχέδιο αποφυγής του θανάτου, σε Σοφ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, φέρνω, οδηγώ μέσα στην χώρα, εισάγω ή φέρνω μέσα ως συμμάχους, σε Ηρόδ., Θουκ. **3.** καλώ ως μάρτυρα, προσάγω, παρουσιάζω, επικαλούμαι, σε Πλάτ. κ.λπ. **4.** προξενώ σε κάποιον, *φθόνον*, σε Ξεν.· *δουλείαν*, σε Δημ. **5.** φέρνω μαζί μου, προεταιρίζομαι σε Ξεν. **6.** παρασύρω, προσηλυτίζω, κερδίζω, παίρνω με το μέρος μου, σε Θουκ.

ἐπάγωγῃ, ἢ, 1. εισαγωγή, (αν)εφοδιασμός, σε Θουκ. **2.** ἐλευση προς βοήθεια κάποιου, στον ίδ. **3.** ἔλξη, θέλγητρο, γοητεία, σαγήνη, σε Δημ.

ἐπάγωγιμος, -ον (ἐπάγω), αυτός που εισάγεται, που φέρνεται από ἔξω, σε Πλούτ.

ἐπάγωγός, -όν (ἐπάγω), ἐλκυστικός, δელεαστικός, γοητευτικός, θελκτικός, αυτός που αποπλανεί, που εξαπατά, σε Ηρόδ., Θουκ.· *ἐπαγωγόν ἐστι*, με απαρ., είναι πρόσφορο, είναι συμφέρον, σε Ξεν.

ἐπάγωνίζομαι, αποθ., **1.** αντιμάχομαι, αγωνίζομαι με, *τινι*, σε Πλούτ. **2.** με δοτ. πράγμ., αγωνίζομαι, παλεύω για κάτι, σε Κ.Δ.

ἐπ-ᾠγόνιος, -ον (ᾠγών), αυτός που βοηθά στον αγώνα, σε Αισχύλ.

ἐπ-αείδω, Αττ. συνηρ. **-ᾠδω**, μέλ. **-ᾠδομαι, 1.** τραγουδώ μόνος μου ή με άλλους, σε Ηρόδ., Ευρ. **2.** τραγουδώ μαγικά ξόρκια, συνοδεύω με ωδή, σε Ξεν., Πλάτ.· *ἀπόλ., ἐπαείδων*, γητεύω με το τραγούδι, μαγεύω, σε Αισχύλ.

ἐπ-αείρω, ποιητ. αντί *ἐπαίρω*.

ἐπ-αέξω, κάνω κάτι να αυξηθεί ή να μεγαλώσει, να ακμάσει, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπ-αθλον, τό, βραβείο αγώνα, σε Πλούτ.

ἐπᾶθον, αόρ. β' του *πάσχω*.

ἐπ-αθροίζομαι, Παθ., συναθροίζομαι επιπλέον, σε Κ.Δ., Πλούτ.

ἐπ-αιάζω, μέλ. **-ζω, I.** φωνάζω *αἰαῖ*, θρηνηλογώ για, *τινί*, σε Λουκ. **II.** συμμετέχω στον θρήνο, σε Βίωνα.

ἐπ-αιγιαλίτις, -ιδος, ἢ (αἰγιαλός), αυτός που βρίσκεται στην παραλία, σε Ανθ.

ἐπ-αιγίζω, μέλ. **-σω (αἰγίς II),** ορμώ, ξεσπώ με μανία, λέγεται για θυελλώδη άνεμο, σε Όμηρ.

ἐπ-αιδέομαι, μέλ. **-αιδεσθήσομαι**, αόρ. α' **-ηδέσθην**· αποθ.· ντρέπομαι, με απαρ., σε Ευρ.· *σύ δ' οὐκ ἐπαιδεῖ, εἰ...*, *te non pudet, si...*, σε Σοφ.

ἐπ-αίθω, καίω, πυρπολώ, βάζω φωτιά, σε Ανθ.

ἐπαίνεσις, -εως, ἢ, ἐπαινος, σε Ευρ.

ἐπαινετέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει να επαινείται, σε Πλάτ.

ἐπαινέτης, -ου, ὁ, αυτός που επαινεί, κόλακας, σε Θουκ.

ἐπαινετός, -ῆ, -όν, αυτός που είναι άξιος τιμής, αξιέπαινος, σε Πλάτ.

ἐπ-αινέω, Επικ. παρατ. *ἐπήνεον*, μέλ. **-έσω ή -έσομαι**, ποιητ. (αλλά όχι Αττ.) - *ήσω*· αόρ. α' *ἐπήνεσα*· ποιητ. (αλλά όχι Αττ.) *ἐπήνησα*, παρακ. *ἐπήνεκα* —

Παθ., μέλ. **-αινεθήσομαι**, αόρ. α' *ἐπηνέθην*· **I. 1.** εγκρίνω, επικροτώ, επιδοκιμάζω, Λατ. *laudare*, σε Όμηρ. κ.λπ.· *ἐπ. τινά τι*, επιδοκιμάζω κάποιον για κάτι, σε Αισχύλ. **2.** επαινώ δημόσια, εγκωμιάζω, σε Θουκ. **3.** αναλαμβάνω να κάνω κάτι, με απαρ., σε Ευρ. **4.** ο αόρ. *ἐπήνεσα* χρησιμ. στην Αττ. με ενεστ. σημασία, *ἐπήνεσ' ἔργον*, το επιδοκιμάζω, σε Σοφ.· *ἀπόλ., πολύ καλά! λαμπρά! εύγε!*, σε Αριστοφ. **II.** προτείνω, προτρέπω, ενθαρρύνω, σπρώχνω, συμβουλεύω, με απαρ., σε Σοφ. **III.** ως ευγενικός τρόπος απόρριψης, μη αποδοχής μίας πρότασης, σας ευχαριστώ, είμαι υπόχρεος, *κάλλιστ' ἐπαινῶ*, σε Αριστοφ.· ομοίως και, *ἐπ. τὴν κλῆσιν*, αρνούμαι την πρόσκληση, σε Ξεν.

IV. λέγεται για ραψωδούς, απαγγέλλω, σε Πλάτ.

ἐπ-αινος, ὁ, ἐγκριση, ἐπαινος, επιδοκιμασία, σε Ηρόδ., Αττ.

ἐπ-αινός, συναντάται μόνο στο θηλ. *ἐπαινή*, τρομερή, φοβερή, σε Όμηρ.

ἐπ-αίρω, Ιων. και ποιητ. **ἐπαιέρω**· μέλ. -*ἄρῶ*, αόρ. *ἀ΄ -ἤρα*, σε Ηρόδ. — Παθ., αόρ. *ἀ΄ ἐπήρθη*· **I. 1.** σηκώνω κάτι και το τοποθετώ πάνω σε άμαξα ή βάση, με γεν., σε Ομήρ. **Ιλ. 2.** σηκώνω, υψώνω, στον ιδ., Σοφ. κ.λπ. — Μέσ., *ὅπλα ἐπαίρεσθαι*, σε Ευρ. **3.** εξυψώνω, μεγαλύνω, σε Ξεν. **4.** αμτβ., σηκώνω το πόδι μου ή εγείρομαι, σηκώνομαι, σε Ηρόδ. **II. 1.** παρακινώ, διεγείρω, στο ιδ., Σοφ. κ.λπ.· υποκινώ ή πείθω κάποιον να κάνει κάτι, με απαρ., σε Ηρόδ., Αριστοφ. — Παθ., καθοδηγούμαι, διεγείρομαι, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** Παθ. επίσης, υπερηφανεύομαι για κάτι, στον ιδ., σε Θουκ. κ.λπ.· *απόλ.*, είμαι φαντασμένος ή ψηλομύτης, σε Αριστοφ.

ἐπαισδον, Δωρ. αντί *ἐπαιζον*, παρατ. του *παίζω*.

ἐπ-αισθάνομαι, μέλ. -*αισθήσομαι*, αόρ. β΄ -*ησθόμην*· αποθ.· **1.**

αντιλαμβάνομαι, αισθάνομαι ή έχω προαίσθηση, με γεν., σε Σοφ. **2.** με αιτ., αντιλαμβάνομαι, ακούω, σε Αισχύλ., Σοφ.

ἐπ-αῖσσω, μέλ. -*ῖζω*, συνηρ. Αττ. -**ἄσσω** ή -**ττω**, μέλ. -*ἄζω*· **I. 1.** ορμώ εναντίον ή πάνω σε, με γεν., σε Ομήρ. **Ιλ. 2.** με δοτ. προσ., ορμώ καταπάνω της, σε Ομήρ. **Οδ. 3.** με αιτ., κάνω επίθεση, επιτίθεμαι, *Ἔκτορα*, σε Ομήρ. **Ιλ.** — Μέσ., *ἐπαῖζασθαι ἄεθλον*, ορμώ προς (δηλ. πιάνομαι, αρπάζομαι) το έπαθλο, στο ιδ. **4.** απόλ., λέγεται για γεράκι, *ταρφέ΄ ἐπαῖσσει*, εφορμά, κατέρχεται συνεχώς, στο ιδ.· λέγεται για άνεμο, στο ιδ., Αττ. **II.** μεταγεν., *ἐπ. πόδα*, κινούμαι με βιαστικό, ταχύ βήμα, σε Ευρ. — Παθ., *χεῖρες ἐπαῖσσονται*, κινούνται ελαφρά, σε Ομήρ. **Ιλ.**

ἐπαῖστος, -ον (ἐπαῖω), ακουστός, φανερός, σε Ηρόδ.

ἐπ-αισχύνομαι, μέλ. -*αισχνυθήσομαι*, αποθ.· *αισχύνομαι*, ντρέπομαι να κάνω, σε Αισχύλ.· με μτχ., ντρέπομαι επειδή κάνω ή έχω κάνει κάτι, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.

ἐπ-αιτέω, μέλ. -*ήσω*, ζητώ επιπλέον, σε Ομήρ. **Ιλ.**, Σοφ.· ομοίως και στη Μέσ., στον ιδ.

ἐπ-αιτιάομαι, μέλ. -*άσομαι [ᾱ]*, Ιων. -*ήσομαι*· αποθ., αποδίδω κατηγορία εναντίον, κατηγορώ, *τινα*, σε Ηρόδ., Αττ.· *ἐπ. τινά τινος*, κατηγορώ κάποιον για κάτι, σε Θουκ., Δημ.· με απαρ., κατηγορώ κάποιον ότι κάνει κάτι, σε Σοφ. κ.λπ.· με αιτ. πράγμ., επιρρίπτω την ευθύνη πάνω σε, σε Θουκ., Πλάτ.

ἐπ-αῖτιος, -ον (αἰτία), υπαίτιος για κάτι, αξιόμεμπτος, αξιοκατάκριτος, σε Ομήρ. **Ιλ.**, Αισχύλ. κ.λπ.

ἐπ-αῖω, συνηρ. **ἐπάω**, ακούω, δίνω προσοχή, με γεν., σε Αισχύλ., Ευρ. **2.** αντιλαμβάνομαι, καταλαβαίνω, αισθάνομαι, με γεν., σε Ηρόδ. **3.** κατανοώ, καταλαβαίνω, με αιτ., σε Σοφ., Αριστοφ. **4.** γνωρίζω καλά, είμαι παντογνώστης, σε Πλάτ.

ἐπ-αιωρέω, μέλ. -*ήσω*, **I.** κρατώ κάτι αιωρούμενο, κρατώ σε μετέωρη κατάσταση, σε αβεβαιότητα, σε εκκρεμότητα, σε Ανθ. **II. 1.** Παθ., αιωρούμαι πάνω από, κρατιέμαι στην επιφάνεια, επιπλέω, ανυψώνομαι, ενθαρρύνομαι, σε Λουκ. **2.** επικρέμωμαι, απειλώ, *τινί*, σε Πλούτ.

ἐπ-ακμάζω, μέλ. -*άσω*, έρχομαι στην ακμή μου, σε Λουκ.

ἐπ-ἄκολουθέω, μέλ. -*ήσω*, **1.** παρακολουθώ από κοντά κάποιον, τον έχω υπό στενή παρακολούθηση, κ.λπ. **2.** καταδιώκω, κυνηγώ εχθρό, στον ιδ. κ.λπ. **3.** παρακολουθώ νοητικά, κατανοώ συλλογισμό, *τῷ λόγῳ*, σε Πλάτ. **4.** ακολουθώ, δηλ. συμμορφώνομαι, *τοῖς πάθεσι*, σε Δημ.

ἐπᾰκολουθήμα, -ατος, τό, επακόλουθο, συνέπεια, σε Πλούτ.

ἐπᾰκουός, -όν, επιμελής, με γεν., σε Ησίοδ.

ἐπ-ᾄκούω, μέλ. -*ακούσομαι*, **I. 1.** ακροώμαι ἢ ακούω με προσοχή, ακούω, με αιτ., σε Όμηρ., Αττ.· επίσης με γεν., σε Ηρόδ., Ευρ.· με αιτ. πράγμ. και γεν. προσ., ακούω, πληροφοροῦμαι, μαθαίνω κάτι από κάποιον, σε Ομήρ. Οδ. **2.** απόλ., δίνω προσοχή, εισακούω, σε Αισχύλ. κ.λπ. **II.** υπακούω, τινός, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.

ἐπ-ακρίζω, μέλ. -*σω*, φθάνω στην κορυφή, στο ανώτατο σημείο ενός πράγματος, *αἱμάτων ἐπήκρισε*, ἐφθασε στο υψηλότερο σημείο των αιματηρών του κατορθωμάτων, σε Αισχύλ.

ἐπακτέον, ρημ. επίθ. του *ἐπάγω*, αυτό που πρέπει να εφαρμόσει, να επιφέρει κάποιος, σε Λουκ.

ἐπακτήρ, -ῆρος, ὁ = ὁ κύνας *ἐπάγων*, κυνηγός, σε Όμηρ.

ἐπάκτιος, -ον-α, -ον (ἄκτῆ), αυτός που βρίσκεται στην ακτή, σε Σοφ., Ευρ.

ἐπακτός, -όν (ἐπάγω), **I. 1.** αυτός που έχει εισαχθεί, εισαγόμενος, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. **2.** λέγεται για ανθρώπους, ξένος, σε Ευρ.· λέγεται για ξένους συμμάχους ἢ μισθοφόρους, σε Αισχύλ., Σοφ.· επίσης, *ἐπακτός ἀνὴρ*, δηλ. ο μοιχός, στον ίδ.· *ἐπ. πατήρ*, ψεύτικος, νόθος πατέρας, σε Ευρ. **II.** αυτός που επέρχεται, σε Σοφ., Ευρ.

ἐπακτρὶς, -ίδος, ἡ (ἐπάγω), ελαφρύ πλοιάριο, μικρή βάρκα, σε Ξεν.· ομοίως και, **ἐπακτρο-κέλης, ὁ**, ελαφριά και μικρή πειρατική βάρκα, σε Αισχύλ.

ἐπ-ἄλᾱλάζω, μέλ. -*ζω*, εγείρω, υψώνω πολεμική κραυγή, σε Αισχύλ., Ξεν.

ἐπᾰλαλκέμεν, Επικ. αντί -*αλαλκεῖν*, απαρ. αορ. β' του *ἐπαλέξω*.

ἐπ-ἄλᾱομαι, αποθ., με Παθ. αόρ. α', περιπλανιέμαι, περιφέρομαι ἢ τριγυρίζω ἄσκοπα, *πόλλ' ἐπαληθεῖς*, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπ-ἄλαστέω, μέλ. -*ήσω (ἄλαστος)*, εἶμαι γεμάτος οργή για κάτι, αγανακτώ, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπ-αλγέω, μέλ. -*ήσω*, θλίβομαι, λυπάμαι για κάποιον, με γεν., σε Ευρ.

ἐπ-ἄλείφω, μέλ. -*ψω*, αλείφω, κλείνω τρύπα, καλύπτω ρωγμή με γύψο, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπ-ἄλέξω, μέλ. -*αλεξήσω*, **I.** υπερασπίζομαι, υποστηρίζω, βοηθώ, *τινί*, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** αποκρούω, απομακρύνω, με αιτ., στο ίδ.

ἐπᾰληθεῖς, μτχ. αορ. α' του *ἐπαλάομαι*· **-ἄληθῆ**, γ' ενικ. υποτ.

ἐπ-ἄληθεύω, μέλ. -*σω*, αποδεικνύω κάτι αληθές, επιβεβαιώνω, σε Θουκ.

ἐπ-ἄλῆς, -ές (ἄλεα), φανερός με φορά προς τον ήλιο, ηλιόλουστος, σε Ησίοδ.

ἐπ-αλκής, -ές (ἄλκῆ), δυνατός, ρωμαλέος, σε Αισχύλ.

ἐπαλλάγή, ἡ (ἐπαλλάσσω), ανταλλαγή, σε Ηρόδ.

ἐπ-αλλάξ, επίρρ. = *ἐναλλάξ*, σε Ξεν.

ἐπ-αλλάσσω, Αττ. -**ττω**, μέλ. -*άζω*, παρακ. -*ήλλᾱχα*, Παθ. -*ήλλαγμαι*, αόρ. α' και β' Παθ. -*ηλλάχθην, -ηλλάγην [ᾱ]*· *ἐναλλάσσω, μεταβάλλω, πολέμοιο πεῖραρ ἐπαλλάξαντες*, τραβώντας εναλλάξ το σχοινί του πολέμου τότε από εδώ, τότε από εκεί, δηλ. πολεμώντας με αμφίβολη έκβαση — Παθ., διασταυρώνομαι, τοποθετούμαι εναλλάξ, σε Ξεν.· *ποὺς ἐπαλλαχθεὶς ποδί*, πόδια στενά συνδεδεμένα, σε Ευρ.· *μπλέκομαι, περιπλέκομαι*, σε Ξεν. **ἐπᾰλληλος, -ον (ἄλλῆλων)**, ο ένας μετά τον άλλο, *ἐπαλλήλοιν χεροῖν*, ο ένας από το χέρι του άλλου, σε Σοφ.

ἐπᾰλμενος, μτχ. Επικ. αορ. β' του *ἐφάλλομαι*.

ἐπαλξίς, -εως, ἡ (ἐπαλέξω), μέσο ἄμυνας· **1.** στον πληθ., *ἐπάλξεις*, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ.· στον ενικ., ἀμυντικό τείχος με πολεμίστρες, προμαχώνας, παραπέτασμα, σε Ομήρ. Ιλ., Θουκ. **2.** γενικά, υπεράσπιση, προστασία, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἐπ-ἄλτο, γ' ενικ. Επικ. αορ. β' του ἐφ-άλλομαι· αλλά **ἔπαλτο**, Παθ. αόρ. β' του *πάλλω*.

ἐπᾶμαξεύω, μέλ. -σω, Ιων. αντί ἐφαμ-, διέρχομαι, διασχίζω με ἄμαξες, γῆ ἐπημαξευμένη τροχοῖσι, σημαδεμένη από ίχνη τροχών, σε Σοφ.

ἐπ-ᾠμάομαι, μέλ. -ήσομαι — Μέσ., συσσωρεύω για τον εαυτό μου, εὐνήν ἐπαμήσατο, του σχημάτισε στρώμα (από φύλλα), σε Ομήρ. Οδ.

γῆν ἐπαμησάμενος, σχηματίζοντας με συσσώρευση χώματος έναν τάφο, σε Ηρόδ.

ἐπ-αμβάτηρ, -ῆρος, ὁ, ποιητ. αντί ἐπ-αναβάτης, αυτός που ανεβαίνει πάνω, επιβάτης, επιδρομέας, σε Αισχύλ.

ἐπ-ᾠμείβω, μέλ. -ψω, ανταλλάσσω κάτι με κάτι άλλο, σε Ομήρ. Ιλ. — Μέσ., έρχομαι κατ' ακολουθία, έρχομαι διαδοχικά, στο ίδ.

ἐπαμμένος, Ιων. αντί ἐφημμένος, μτχ. Παθ. παρακ. του ἐφάπτω.

ἐπαμμένω, ποιητ. αντί ἐπαναμένω, σε Αισχύλ.

ἐπᾶμοιβᾷδης, επίρρ. (ἐπαμείβω), εναλλάξ, διαδοχικά, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπᾶμοίβιος, -ον (ἐπαμείβω), αυτός που δίνεται ως αντάλλαγμα, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἐπ-αμπέχω, μέλ. -αμφέζω, αόρ. β' -ῆμπισχον, απαρ. -αμπισχεῖν· επικαλύπτω, σε Ευρ.

ἐπᾶμύντωρ, -ορος, ὁ, βοηθός, υπερασπιστής, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπ-ᾠμύνω, μέλ. -ὕνῳ, έρχομαι σε βοήθεια, υπερασπίζομαι, βοηθώ, τινί, σε Ομήρ. Ιλ., Θουκ. κ.λπ.· απόλ., σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ.

ἐπ-αμφέρω, ποιητ. αντί ἐπαναφέρω.

ἐπ-αμφοτερίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ (ἄμφοτερος) λέγεται για λέξεις, επιδέχομαι διπλής ερμηνείας, σε Πλάτ.· λέγεται για πρόσωπα, παίζω διπλό παιχνίδι, σε Θουκ.

ἐπάν, σύνδ., μεταγεν. τύπος του ἐπὴν.

ἐπ-αναβαίνω, μέλ. -βήσομαι, **I.** ανεβαίνω πάνω σε, ανέρχομαι, σε Αριστοφ.·

ἐπαναβεβηκότες, έφιπποι πάνω στην πλάτη του αλόγου, σε Ηρόδ. **II.** προχωρώ προς το εσωτερικό, σε Θουκ.· ανεβαίνω, ανέρχομαι, σε Ξεν.

ἐπ-αναβάλλω, μέλ. -βάλλῳ, επιρρίπτω· στη Μέσ., καθυστερώ, αναβάλλω, δίνω αναβολή, σε Ηρόδ.

ἐπ-αναβιβάζω, Μεταβατικό του ἐπαναβαίνω, ανεβάζω πάνω σε, σε Θουκ.

ἐπαναβληδόν, επίρρ., ριγμένα, παρατημένα, σε Ηρόδ.

ἐπ-αναβοάω, μέλ. -βοήσομαι, φωνάζω, βγάζω φωνές, σε Αριστοφ.

ἐπ-ἄναγκάζω, μέλ. -άσω, αναγκάζω με τη βία, εξαναγκάζω κάποιον να κάνει κάτι, με απαρ., σε Αισχύλ., Αριστοφ.

ἐπ-ἄνάγκης, (ἀνάγκη), μόνο σε ουδ.· ἐπάνανγκές (έστι), είναι αναγκαίο, υπάρχει ανάγκη, με απαρ. κ.λπ.· ως επίρρ., κατά ανάγκη, αναγκαστικά, σε Ηρόδ.

ἐπ-ανᾶγορεύω, διακηρύσσω δημόσια· απρόσ. στην Παθ. ἐπαναγορεύεται, γίνεται προκήρυξη, σε Αριστοφ.

ἐπ-ανάγω, μέλ. -άζω, **I.** οδηγώ επάνω· υποκινώ, διεγείρω, σε Ηρόδ. **II. 1.**

αποσύρω στράτευμα, σε Θουκ. **2.** επαναφέρω στο θέμα, σε Ξεν., Δημ. **3.**

αμτβ., αποσύρομαι, υποχωρώ, σε Ξεν. **III.** βγάζω, ανοίγω στο πέλαγος, ναῦς

στον ίδ.· και χωρίς το ναῦς, σε Κ.Δ.· ομοίως και στην Παθ., εξέρχομαι, βγαίνω στο πέλαγος εναντίον, τινι, σε Ηρόδ.· απόλ., στον ίδ., σε Θουκ.

ἐπ-αναθεάομαι, αποθ., επανεξετάζομαι, σε Ξεν.

ἐπ-αναιρέομαι, Μέσ., **1.** αναλαμβάνω, εισβάλλω, εισέρχομαι, Λατ. suscipere, σε Πλάτ. **2.** αποσύρω, ανακαλώ, σε Πλούτ.

ἐπαναίρω, σηκώνω, υψώνω, σε Ξεν. — Μέσ., εξεγείρω τον ένα κατά του άλλου, σε Σοφ., Θουκ. — Παθ., σηκώνομαι, εγείρομαι, σε Αριστοφ.
ἐπ-ανακαῶ, μέλ. -έσω, επικαλούμαι επιπλέον, προσφεύγω εκτός αυτού, σε Αισχύλ.

ἐπ-ανάκειμαι, Παθ., επίκειμαι, επιβάλλομαι ως τιμωρία σε κάποιον, *τινι*, σε Ξεν.

ἐπ-ανακλαγγάνω, αναβοώ, βγάζω φωνή, σκούζω, γαβγίζω ξανά και ξανά, σε Ξεν.

ἐπ-ανακύπτω, μέλ. -ψω, τείνω προς τα πάνω, σε Ξεν.

ἐπ-αναλαμβάνω, μέλ. -λήγομαι, **I.** επαναλαμβάνω, ξαναπαίρνω, συγκεφαλαιώνω, αναπαράγω, σε Πλάτ. **II.** αναθεωρώ, τροποποιώ, διορθώνω, στον ίδ.

ἐπ-ανᾶλίσκω, καταναλώνω ακόμη περισσότερο, *χρόνον*, σε Δημ.

ἐπ-αναμένω, ποιητ. -αμμένω, **I.** περιμένω περισσότερο, σε Ηρόδ. **II.** περιμένω κάποιον, *τινά*, σε Αριστοφ.· απρόσ., *τί μ' ἐπαμένει παθεῖν*; τί με περιμένει να πάθω; σε Αισχύλ.

ἐπ-αναμινήσκω, μέλ. -αναμνήσω, υπενθυμίζω σε κάποιον κάτι, *τινά τι*, σε Πλάτ.

ἐπ-ανανεόμαι, Μέσ., ανανεώνω, αναζωγονώ, αναγεννώ, σε Πλάτ.

ἐπ-αναπαύομαι, Μέσ., ξεκουράζομαι πάνω σε κάτι, στηρίζομαι πάνω του, *τινι* και *ἐπί τινα*, σε Κ.Δ.

ἐπ-αναπηδάω, μέλ. -ήσομαι, αναπηδώ, πηδώ πάνω σε κάποιον, σε Αριστοφ.

ἐπ-αναπλέω, Ιων. -πλώω, **I. 1.** μέλ. -πλεύσομαι· πλέω στο πέλαγος εναντίον, *ἐπί τινα*, σε Ηρόδ.· *ἐπί τι*, για κάποιο σκοπό, σε Ξεν. **2.** πλέω πάλι πίσω, στον ίδ. **II.** μεταφ., *ἐπαναπλώει ὅμιν ἔπεα κακά*, άσχημα λόγια αναπλέουν, υψώνονται, ανεβαίνουν στη γλώσσα σας, σε Ηρόδ.

ἐπ-αναρρήγνυμι, μέλ. -ρήζω, σκίζω και ανοίγω ξανά, σε Πλούτ.

ἐπ-αναρρίπτω, μέλ. -ψω, ρίχνω στον αέρα, αμτβ., (ενν. το *ἐαυτόν*), εκτινάζομαι, πηδώ ψηλά στον αέρα, σε Ξεν.

ἐπανάσεισις, -εως, ἥ, επανειλημμένος κραδασμός, κούνημα στον αέρα, σε Θουκ.

ἐπ-ανασειώ, σηκώνω κάτι και το κουνώ.

ἐπ-ανασκοπέω, μέλ. -ανασκέψομαι, εξετάζω εκ νέου, σε Πλάτ.

ἐπ-ανάστᾱσις, -εως, ἥ, επανάσταση, εξέγερση, σε Ηρόδ., Θουκ.·

ἐπαναστάσεις θρόνων, εξεγέρσεις, ανταρσίες, επαναστάσεις κατά του θρόνου, σε Σοφ.

ἐπαναστήσομαι, Μέσ. μέλ. του *ἐπ-ανίστημι*.

ἐπ-αναστρέφω, μέλ. -ψω, αμτβ., γυρίζω εναντίον κάποιου, στρέφομαι και επιστρέφω στην έφοδο, σε Αριστοφ., Θουκ.· ομοίως και στην Παθ., σε Αριστοφ.

ἐπ-ανατείνω, μέλ. -ανατενῶ, **I.** απλώνω τα χέρια και τα υψώνω, σε Ξεν.· *ἐπ. ἐλπίδας*, παρέχω ελπίδες, στον ίδ. **II.** Μέσ., έχω τεκμήρια και τα χρησιμοποιώ εκβιαστικά εναντίον κάποιου ως απειλή, σε Λουκ.

ἐπ-ανατέλλω, ποιητ. -αντέλλω, αόρ. α' -*ανέτειλα*. **I.** σηκώνω, υψώνω, σε Ευρ. **II.** αμτβ., ανατέλλω, λέγεται για τον ήλιο, σε Ηρόδ.· σηκώνομαι από το κρεβάτι, σε Αισχύλ.· εμφανίζομαι, στον ίδ., σε Ευρ.

ἐπ-ανατίθηναι, μέλ. -αναθήσω, θέτω πάνω σε κάποιον κάτι, *τί τινι*, σε Αριστοφ.

ἐπ-ανατρέχω, = *ἀνατρέχω*, ανατρέχω από την αρχή, *πρός τι*, σε Λουκ.

ἐπ-αναφέρω, ποιητ. **-αμφέρω**, μέλ. **-ανοίσω**, **I. 1.** αναφέρω, αποδίδω, καταλογίζω, ανακοινώνω, *τί τινι* ή *εἷς τινα*, σε Σόλωνα, Αριστοφ. κ.λπ. **2.** υπολογίζω, σε Δημ. **3.** φέρνω πίσω είδηση, αγγελία ή μήνυμα, στη Μέσ., Ξεν. **II.** αμτβ., επανέρχομαι, επιστρέφω, *ἐπί τι*, σε Πλάτ. **III.** Παθ., αναδύομαι ως αναθυμίαση, σε Ξεν.

ἐπ-αναχωρέω, μέλ. **-ήσω**, πηγαίνω πίσω ξανά, αποσύρομαι, επανέρχομαι, επιστρέφω, σε Ηρόδ., Αττ.

ἐπαναχώρησις, **-εως**, ή, επιστροφή, σε Θουκ.

ἐπ-ανδιπλάζω, ποιητ. αντί **ἐπ-αναδιπλάζω**, επαναλαμβάνω ερωτήσεις, σε Αισχύλ.

ἐπ-άνειμι (*εἶμι* ibo), χρησιμ. ως μέλ. του **ἐπ-ανέρχομαι**, **1.** επανέρχομαι, επιστρέφω, σε Θουκ.· γραπτά ή προφορικά, επανέρχομαι, επιστρέφω σε ένα σημείο, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** με αιτ. πράγμ., ανακεφαλαιώνω, σε Πλάτ.

ἐπ-ανείπον, αόρ. β' χωρίς ενεστ. σε χρήση, προσφέρω με δημόσια διακήρυξη, σε Θουκ.

ἐπ-ανέρομαι, Ιων. **-ανείρομαι**, **1.** Μέσ., ρωτώ ξανά και ξανά, επανειλημμένα, σε Ηρόδ. — Αττ. αόρ. β' *ἐπανηρόμην*, σε Αισχύλ., Αριστοφ.· *τὸν θεὸν ἐπανήροντο εἰ...*, σε Θουκ. **2.** ρωτώ ξανά, *ἐπ. τινά τι*, σε Πλάτ.

ἐπ-ανέρχομαι, μέλ. **-ανελεύσομαι** (αλλά βλ. και **ἐπάνειμι**)· αποθ. Ενεργ. με αόρ. β' και παρακ. **I. 1.** επανέρχομαι, επιστρέφω, *ἐκ τόπου*, σε Θουκ.· στον γραπτό ή προφορικό λόγο, επιστρέφω σε ένα σημείο του λόγου, σε Ευρ., Ξεν., Δημ. **2.** με αιτ. πράγμ., ανακεφαλαιώνω, σε Ξεν. **II.** ανεβαίνω, ανέρχομαι, στον ίδ.· ανέρχομαι ή μεταβαίνω από το ένα μέρος στο άλλο, σε Ηρόδ.

ἐπ-ανερωτάω, μέλ. -ήσω, **1.** λέγεται για πρόσωπα, ξαναρωτώ, σε Ξεν. **2.** λέγεται για πράγματα, ρωτώ πάλι για κάτι, σε Πλάτ.

ἐπ-ανέχω, μέλ. -ανέξω, διακόπτω, αναχαιτίζω, συγκρατώ, σε Πλούτ.

ἐπανήκω, επανέρχομαι, επιστρέφω, σε Δημ.

ἐπ-ανηλογέω, αόρ. α' ἐπανηλόγησα, εξιστορώ, συγκεφαλαιώνω, σε Ηρόδ.· αλλά πιθ. το ἐπαλιλλόγησα είναι ο γνήσιος τύπος· βλ. παλιλ-λογέω.

ἐπ-ανθέω, μέλ. -ήσω, **I.** ακμάζω, ανθίζω, σε Θεόκρ. **II.** μεταφ., λέγεται για κάθε τι που σχηματίζεται στην επιφάνεια σαν αλμυρή κρούστα, σε Ηρόδ.· χνούδι πάνω σε φρούτο, σε Αριστοφ. κ.λπ.· γενικά βρίσκομαι πάνω στην επιφάνεια, εμφανίζομαι, φαίνομαι ξεκάθαρα, στον ιδ. **II.** είμαι λαμπρός, ένδοξος, σε Βάβρ.

ἐπ-ανθίζω, μέλ. -σω, κοσμώ, στολίζω, διακοσμώ όπως με λουλουδία, δίνω σε κάτι φωτεινό, λαμπρό χρώμα, σε Λουκ.· μεταφ., διακοσμώ, σε Αισχύλ.

ἐπ-ανθοπλοκέω, πλέκω με άνθη, σε Ανθ.

ἐπ-ανθρακίδες, -ων, αἱ (άνθρακίς), μικρό ψάρι για ψήσιμο ή τηγάνισμα, μαρίδα, σε Αριστοφ.

ἐπ-ανήμι, μέλ. -ανήσω, αόρ. α' -ανῆκα· **I.** αφήνω, εξαπολύω κάποιον εναντίον κάποιου άλλου, *τινά τινί*, σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1.** αφήνω κατά μέρος, χαλαρώνω, σε Δημ. **2.** αμτβ., παύομαι, σταματώ να κάνω κάτι, με μτχ., σε Πλάτ.· απόλ., ἐπανῆκεν ὁ σῖτος, έπεσε η τιμή του σιταριού, σε Δημ.

ἐπ-ανισώω, μέλ. -ώσω, εξομοιώνω, εξισορροπώ, εξισώνω, *τινα πρός τινα*, σε Θουκ.· απόλ., αντισταθμίζω, σε Πλάτ.

ἐπ-ανίστημι, μέλ. -αναστήσω, αόρ. α' ἀνέστησα· **I. 1.** επανοικοδομώ, ανεγείρω εκ νέου, σε Πλάτ. **2.** ξεσηκώνω κάποιον εναντίον, σε Πλούτ. **II.** Παθ., με Μέσ. μέλ., Ενεργ. αόρ. β' και παρακ., σηκώνομαι μετά από κάποιον ή με διαταγή του, σε Ομήρ. Ιλ.· σηκώνομαι απ' το κρεβάτι, σε Αριστοφ.· σηκώνομαι για να μιλήσω, σε Δημ.· λέγεται για κτίρια, ανεγείρομαι, κτίζομαι, σε Αριστοφ. **2.** επαναστατώ, ξεσηκώνομαι εναντίον, συμμετέχω σε επανάσταση εναντίον, *τινι*, σε Ηρόδ., Θουκ.· απόλ., εγείρομαι, συμμετέχω σε εξέγερση, σηκώνω επανάσταση, στον ιδ.

ἐπανίτεον, ρημ. επίθ. του ἐπάνειμι, αυτό που πρέπει να επανέλθει σε ένα σημείο, σε Πλάτ.

ἐπ-άνοδος, ή, I. πορεία προς τα πάνω, άνοδος, σε Πλάτ. **II.** λέγεται στον λόγο, ανακεφαλαίωση, στον ιδ.

ἐπ-ανορθόω, μέλ. -ώσω, παρατ. και αόρ. α' με διπλή αύξηση, ἐπηνώρθουν, ἐπηνώρθωσα — Μέσ., μέλ. -ανορθώσομαι, παρατ. ἐπηνωρθούμην, αόρ. α' ἐπηνωρθωσάμην — Παθ., μέλ. -ανορθωθήσομαι, αόρ. α' ἐγνωρθώθην, παρακ. ἐπηνώρθωμαι· **1.** επαναφέρω στην προηγούμενη κατάσταση, επανορθώνω, σε Θουκ. κ.λπ. **2.** διορθώνω, τροποποιώ, αναθεωρώ, σε Πλάτ.· ομοίως και στη Μέσ., στον ιδ.

ἐπανόρθωμα, -ατος, τό, διόρθωση, σε Πλάτ., Δημ.

ἐπανόρθωσις, -εως, ή, διόρθωση, αναθεώρηση, σε Δημ.

ἐπ-αντέλλω, ποιητ. και Ιων. αντί ἐπ-ανατέλλω.

ἐπ-άντης, -ες (ἄντα) = ἀνάντης, ανηφορικός, σε Θουκ.

ἐπαντιάζω, μέλ. -άσω, συναντιέμαι με κάποιους άλλους, σε Ομηρ. Ύμν.

ἐπαντλέω, μέλ. -ήσω, αντλώ πάνω από, χύνω πάνω σε, σε Πλάτ. — Παθ., πληρούμαι, γεμίζω, στον ιδ.

ἐπ-ἄνύω, μέλ. -ύσω [ῥ], ολοκληρώνω, συμπληρώνω, εκπληρώνω, τελειώνω, πραγματοποιώ, αποπερατώνω, σε Ησίοδ. — Μέσ., παρέχω, σε Σοφ.

ἐπ-άνω[ᾱ], επίρρ. (ἄνω), **I. 1.** πάνω από, επάνω, στο υψηλότερο, στο ανώτερο μέρος ή τμήμα, σε Πλάτ.· *ὁ ἐπάνω πύργος*, ο ανώτερος, υψηλότερος πύργος, σε Ηρόδ. **2.** με γεν., πάνω από, στον ιδ., Πλάτ. **II.** ανωτέρω, πιο πάνω, λέγεται για σύγγραμμα, Λατ. *supra*, σε Ξεν. **III.** λέγεται για αριθμό, πάνω από, περισσότερο από, σε Κ.Δ.

ἐπ-άνωθεν, πριν από φωνήεν -**θε**· επίρρ., **1.** από το πάνω μέρος, πάνω από, σε Ευρ., Θουκ. **2.** *οἱ ἐπ.* οι προγενέστεροι, σε Θεόκρ.

ἐπ-άξιος, -α, -ον, I. άξιος, αντάξιος, *τινος*, σε Αισχύλ., Ευρ.· με απαρ., σε Σοφ. **II. 1.** λέγεται για πράγματα, άξια, αρμόζοντα, πρέποντα, ταιριαστά, σε Αισχύλ., Σοφ. κ.λπ.· *κυρεῖν τῶν ἐπαξίων*, σε Αισχύλ.· ομοίως και επίρρ. -*ίως*, σε Σοφ. **2.** αυτός που αξίζει να μνημονευθεί, να αναφερθεί, σε Ηρόδ.

ἐπ-αξιόω, μέλ. -*ώσα*, **1.** θεωρώ κάτι σωστό, θεωρώ πρέπον να πράξω κάτι, με απαρ., σε Σοφ. **2.** θεωρώ, πιστεύω, με αιτ. και απαρ., στον ιδ.· *ἐπ.τινά*, θεωρώ κάποιον άξιο τιμής, στον ιδ.

ἐπ-αξόνιος, -ον (ᾄζων), αυτός που κινείται ή βρίσκεται πάνω σε άξονα, *δίφρος*, σε Θεόκρ.

ἐπάξω, Δωρ. αντί *ἐπήξω*, β' ενικ. Μέσ. αορ. α' του *πήγνυμι*.

ἐπαιοιδή, ή, Ιων. και ποιητ. αντί *ἐπωδή*.

ἐπ-ᾄπειλέω, μέλ. -*ήσω*, κρατώ, παρουσιάζω κάτι ως απειλή προς κάποιον, *τί τινι*, σε Όμηρ., Ηρόδ., Σοφ.· με δοτ. μόνο, απειλώ, φοβερίζω, σε Ομήρ. Ιλ.· με απαρ., απειλώ ότι θα κάνω κάτι, σε Ηρόδ., Σοφ.· με απαλοιφή του απαρ., *ὡς ἐπαπείλησεν*, όπως απείλησε, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., απειλούμαι, σε Σοφ.

ἐπαποδύομαι, Μέσ., εκδύω και τοποθετώ επάνω σε κάτι, *τινι*, σε Πλούτ.

ἐπ-αποθνήσκω, μέλ. -*θανοῦμαι*, πεθαίνω μαζί με κάποιον, *τινί*, σε Πλάτ.

ἐπ-αποπνίγω[ι], πνίγω εκτός των άλλων — Παθ., ευκτ. αορ. β', *ἐπαποπνίγεις*, μακάρι και να πνιγείς, σε Αριστοφ.

ἐπάπτω, Ιων. αντί *ἐφάπτω*.

ἐπᾱπύω, Δωρ. αντί *ἐπηπύω*.

ἐπ-αρά, Ιων. -αρή[ᾱ], ή, κατάρα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπ-ᾄράομαι, μέλ. -*άσομαι*, Ιων. -*ήσομαι*, παρακ. -*ήρᾱμαι*· αποθ.· εξαπολύω κατάρες εναντίον κάποιου, *τινι*, σε Ηρόδ.· *ἐπ. λόγον*, ξεστομίζω κατάρα, σε Σοφ.

ἐπ-αραρίσκω, μέλ. -*άρσω*, αόρ. -*ήρᾱρον*· **I.** προσαρμόζω πάνω σε, δένω σε, *τί τινι*, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** αμτβ., σε Ιων. παρακ. *ἐπάρηρα*, υπερσ. *ἐπαρήρειν*, προσαρμόζομαι σφιχτά ή ακριβώς, είμαι εφαρμοσμένος, στηριγμένος, προσαρμοσμένος πάνω σε κάτι, στο ιδ.· *ἐπάρμενος, -η, -ον*, μτχ. Επικ. Παθ. αορ. β', έτοιμος, προετοιμασμένος, σε Ησίοδ.

ἐπ-ᾄράσσω, Αττ. -**ττω**, μέλ. -*ζω*, κτυπώ, κρούω, *θύραν*, σε Πλάτ.

ἐπάρᾱτος, -ον (ἐπαράομαι), καταραμένος, αυτός που έχει τεθεί κάτω από κατάρα, σε Θουκ.· *ἐπάρατον ἦν μὴ οἰκεῖν*, υπήρχε κατάρα εναντίον της εγκατάστασής του, στον ιδ.

ἐπ-άργεμος, -ον, αυτός που έχει λεπτή μεμβράνη στο μάτι, λευκή κηλίδα (= λεύκωμα)· μεταφ., σκοτεινός, συγκεχυμένος, ασαφής, σε Αισχύλ.

ἐπ-άργυρος, -ον, αυτός που έχει καλυφθεί από ασήμι, σε Ηρόδ.

ἐπ-άρδω, μέλ. -*σω*, αρδεύω, ποτίζω, τονώνω, αναζωγονώ, σε Λουκ.

ἐπ-ᾄρήγω, μέλ. -*ζω*, έρχομαι προς βοήθεια, βοηθώ, *τινί*, σε Όμηρ., Ευρ.· απόλ., προστ. αορ. α' *ἐπάρηζον*, σε Αισχύλ.

ἐπάρην[ᾱ], Παθ. αόρ. β' του *πείρω*.

ἐπάρήρα, Ιων. παρακ. του *ἐπαράρίσκω*· υπερσ. *ἐπαρήρειν*.

ἐπ-ἄριστερος, -ον, I. αυτός που βρίσκεται προς τα αριστερά, στο αριστερό χέρι, τὰ ἐπαρίστερα, ως επίρρ., Ηρόδ. **II.** μεταφ., αδέξιος, ακατάλληλος, ατζαμής, Γαλλ. gauche, σε Πλούτ.

ἐπάρκεσις, -εως, ἡ, βοήθεια, συνδρομή, αρωγή, ενίσχυση, σε Σοφ., Ευρ.

ἐπ-αρκέω, μέλ. -έσω, I. 1. αποκρούω κάτι από κάποιον, τι, τινι, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** με αιτ. πράγμ. μόνο, αποκρούω, αποτρέπω, εμποδίζω, σε Ομήρ. Οδ.· ἐπ. μὴ πεσεῖν, prohibere quominus, σε Αισχύλ. **3.** με δοτ. προσ. μόνο, βοηθώ, υποστηρίζω, ενισχύω, συνδράμω, σε Ηρόδ., Αριστοφ.· σπανίως με αιτ. προσ., όπως το ὠφελεῖν, σε Ευρ.· ἀπόλ. τίς ἄρ' ἐπαρκέσει; ποιος θα βοηθήσει, ποιος θα με συνδράμει; σε Αισχύλ. **II.** εφοδιάζω, παρέχω, τι, στον ίδ.· ἐπ. τινί τινος, παρέχω, χορηγώ σε αυτόν ένα μερίδιο από κάτι, σε Ξεν.· με δοτ. πράγμ., εφοδιάζω με κάτι, σε Ευρ. **III.** ἀπόλ., επαρκώ, είμαι αρκετός, επικρατώ, υπερισχύω, σε Σοφ.

ἐπ-άρκιος, -ον, επαρκής, ικανός, αρκετός, σε Ανθ.

ἐπαρκούντως, επίρρ. μτχ. του ἐπαρκέω, επαρκώς, αρκετά, σε Σοφ.

ἐπ-άρουρος, -ον (ἄρουρα), αυτός που είναι συνδεδεμένος με τη γη, όπως ο κολλίγιος, ο δουλοπάροικος, ascriptus glebae, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπ-αρτάω, κρεμώ πάνω σε κάτι, ἐπ. φόβον τινί, σε Αισχίν. — Παθ., επικρέμαμαι, επίκειμαι, Λατ. imminere, σε Δημ.

ἐπ-αρτής, -ές (ἄρτάω), έτοιμος για εργασία, εφοδιασμένος, εξοπλισμένος, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπ-αρτύω και -ύνω[ῤ], I. εφαρμόζω, συναρμολογώ, σε Ομήρ. Οδ. **II.** προετοιμάζω, στο ίδ. — Μέσ., προετοιμάζω για τον εαυτό μου, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἐπαρχία, ἡ, το αξίωμα του ἐπάρχου, σε Πλούτ.

ἐπαρχικός, -ή, -όν, αυτός που αναφέρεται στην επαρχία, επαρχιακός, σε Πλούτ.

ἐπ-αρχος, -ον (ἀρχή), 1. αρχηγός, σε Αισχύλ. **2.** το Ρωμ. praefectus, σε Πλούτ.

ἐπ-ἄρχω, μέλ. -ζω, I. 1. είμαι διοικητής, τῆς χώρας, σε Ξεν.· λέγεται για το αξίωμα του υπάτου, σε Πλούτ. **2.** εξουσιάζω, υποτάσσω, προσαρτῶ στην εξουσία μου, σε Ξεν. **II. 1.** Μέσ., στη φράση δεπάεσσιν ἐπάρχεσθαι, ξεκινούν πρώτα-πρώτα με τους κρατήρες, δηλ. με την προσφορά σπονδών στους θεούς πριν την διανομή κρασιού, σε Όμηρ. **2.** γενικά, προσφέρω, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἐπᾶρωγή, ἡ, βοήθεια, αρωγή, εναντίον κάποιου, σε Λουκ.

ἐπ-ἄρωγός, ό, βοηθός, αρωγός, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ.

ἐπ-ασκέω, μέλ. -ήσω, I. εργάζομαι σκληρά ή μοχθῶ, κατασκευάζω με προσοχή, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. **II.** εξασκώ, καταγίνομαι με κάτι, τέχνην, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

ἐπ-ασσύτερος[ῤ], -α, -ον (ἄσσον, ἄσσύτερος), ο ένας πάνω στον άλλο, ο ένας μετά τον άλλο, κυρίως στον πληθ., σε Όμηρ.· στον ενικ., κύμα ὄρνυτ' ἐπασσύτερον, κύμα πάνω στο κύμα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπασσύτερο-τριβής, -ές (τριβω), αλληπάλληλος, σε Αισχύλ.

ἐπαστέον, ρημ. επίθ. του ἐπάδω, σε Πλάτ.

ἐπ-αστράπτω, μέλ. -ψω, αστράφτω πάνω σε κάτι, σε Ανθ.· ἐπ. πῦρ, ανάβω φωτιά, πυροδοτώ, στον ίδ.

ἐπ-άττω, Αττ. αντί ἐπ-αῖσσω.

ἐπ-ανγάζομαι, Μέσ., κοιτάζω με το φως, σε Ανθ.

ἐπ-αυδάομαι, Μέσ., επικαλούμαι, ζητώ τη βοήθεια κάποιου, σε Σοφ.

ἐπαύθην ή ἐπαύσθην, Παθ. αόρ. α' του παύω.

ἐπ-αυλέω, μέλ. -ήσω, **1.** συνοδεύω στον αυλό, με δοτ., σε Λουκ. **2.** Παθ., παίζομαι στον αυλό, σε Ευρ.

ἐπ-αυλίζομαι, αποθ. με Μέσ. αόρ., **1.** στρατοπεδεύω στον αγρό, σε Θουκ. **2.** στρατοπεδεύω κοντά σε κάποιον ή κάτι, *τινι*, σε Πλούτ.

ἐπ-αυλις, -εως, ή, = το επόμ., σε Ηρόδ.· στάνη, μάντρα για πρόβατα.

ἐπ-αυλος, ό (αὐλή), **1.** στάνη, κατάλυμα για κοπάδια, *ἐπαυλοι*, σε Ομήρ. Οδ.· ετερογ. πληθ., *ἐπαυλα*, σε Σοφ. **2.** γενικά, διαμονή, κατοικία, οίκος, σε Αισχύλ., Σοφ.

ἐπαυζάνω ή **-αύζω**, μέλ. — *αυζήσω*· αυζάνω, μεγαλώνω, μεγεθύνω, σε Θουκ., Δημ. — Παθ., αναπτύσσομαι, αυξάνομαι, σε Ξεν.

ἐπ-αύξησις, -εως, ή, αύξηση, ανάπτυξη, μεγάλωμα, σε Πλάτ.

ἐπαύρεσις, -εως, ή, απόλαυση, κάρπωση, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἐπ-αυρέω και **-αυρίσκω**, αόρ. β' -ηῦρον, ποιητ. -αῦρον, αόρ. α' -ηυράμην, αόρ. β' -ηυρόμην, Επικ. β' ενικ. υποτ. -αύρηαι· (για τη Ρίζα, βλ. [ἄπαυράω](#)). **I.**

1. Ενεργ., συμμετέχω, παίρνω μέρος σε κάτι, μετέχω, με γεν. πράγμ., σε Ομήρ. Ιλ. **2.** λέγεται για φυσική επαφή, αγγίζω, γδέρνω, με αιτ., ιδίως λέγεται για επιφανειακά τραύματα, στο ιδ.· επίσης με γεν., αγγίζω, στο ιδ. **II.** Μέσ., απολαμβάνω τους καρπούς ενός πράγματος, αποκομίζω, δρέπω, καρπώνομαι, είτε καλούς είτε κακούς· **1. α)** με γεν., με θετική σημασία, στο ιδ., Ευρ. **β)** με αρνητική σημασία, *ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος*, για να «καμαρώσουν» όλοι τον βασιλιά τους, δηλ. για να αισθανθούν πως είναι να έχεις έναν τέτοιο βασιλιά, σε Ομήρ. Ιλ.· με αιτ. και γεν., *τοιαῦτ' ἐπήρῳ τοῦ φιλανθρώπου τρόπου*, τέτοιο κέρδος αποκόμισες από..., σε Αισχύλ.· και απόλ., *μιν ἐπαυρήσεσθαι οἴω*, δεν αμφιβάλλω ότι θα υποστεί τις συνέπειες, σε Ομήρ. Ιλ. **ἐπαύσας[ῶ]**, μτχ. αορ. α' του ἐπαύω.

ἐπ-αὔτέω[ῶ], **I.** κάνω πρόσθετο θόρυβο, τρίζω επιπλέον, σε Ησίοδ. **II.**

επιδοκιμάζω, επευφημώ, σε Θεόκρ.

ἐπ-αυχένιος, -ον (αὐχὴν), αυτός που βρίσκεται πάνω ή αναφέρεται στον αυχένα, σε Ανθ.

ἐπ-αυχέω, αόρ. α' -ηύχησα, **1.** θριαμβολογώ σε ή για κάτι, με δοτ., σε Σοφ. **2.** με απαρ., είμαι πεπεισμένος ότι, στον ιδ.

ἐπ-αύω, φωνάζω για ένα ζήτημα, με δοτ., σε Αισχύλ.

ἐπ-αφαναίνομαι, Παθ., ξεραίνομαι, *ἐπαφανάνθην γελῶν*, εξαντλήθηκα από τα γέλια, σε Αριστοφ.

ἐπ-ἄφάω (βλ. [ἄφάω](#)), αγγίζω στην επιφάνεια, αγγίζω ελαφρά, ψηλαφίζω, χαϊδεύω, σε Αισχύλ. — Μέσ., με γεν., σε Μόσχ.

ἐπᾶφή, ή, αφή, άγγιγμα, διαχείριση, σε Αισχύλ.

ἐπ-αφίημι, μέλ. -αφήσω, ρίχνω εναντίον, με δοτ., σε Ξεν.

ἐπ-αφρίζω, μέλ. -σω, αφρίζω πάνω ή στην επιφάνεια, σε Μόσχ.

ἐπ-αφρόδιτος, -ον (Αφροδίτη), **I.** κομψός, γοητευτικός, Λατ. *venustus*, λέγεται για πρόσωπα, σε Ηρόδ. κ.λπ. **II.** χρησιμ. ως μετάφραση του επιθ. του Σύλλα *Felix*, ο ευνοούμενος, ο αγαπημένος, ο προστατευόμενος της Αφροδίτης, δηλ. ο ευνοούμενος της τύχης, σε Πλούτ.

ἐπ-αφύσσω, αόρ. α' -ήφῡσα, χύνω από πάνω, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπ-αχθής, -ές (ἄχθος), **I.** βαρύς, επίπονος, σε Αριστοφ. **II. 1.** μεταφ., φορτικός, ενοχλητικός, θλιβερός, οδυνηρός, σε Αισχύλ., Πλάτ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, σε Θουκ., Δημ.

ἐπ-άχθομαι, Παθ., ενοχλούμαι με κάτι, με δοτ., σε Ευρ.

ἐπ-αχνίδιος, -α, -ον (ἄχνη), αυτός που επικάθεται, που κάθεται πάνω σε κάτι όπως η σκόνη, σε Ανθ.

ἐπεάν, δηλ. ἐπεὶ ἄν, Ιων. ἀντί ἐπὴν.

ἐπέβαλλον, ἀόρ. β' του ἐπιβάλλω.

ἐπέβην, ἀόρ. β' του ἐπιβαίνω· ἐπεβήσετο, Επικ. γ' ενικ. Μέσ. αορ. α'.

ἐπέβρᾶχε, βλ. ἐπιβραχεῖν.

ἐπ-εγγελάω, μέλ. -άσομαι, περιγελάω, κοροϊδεύω, χαίρομαι, θριαμβολογώ ἐναντι κάποιου, με δοτ., σε Σοφ., Ξεν.· κατά τινος, σε Σοφ.

ἐπ-εγείρω, μέλ. -εγερῶ, **I.** ξυπνώ, εγείρω, τινά, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ. — Παθ., εγείρομαι, σηκώνομαι από τον ύπνο, αφυπνίζομαι, σε Όμηρ., στους τύπους ἐπέγρετο, ἐπεγρόμενος (οι οποίοι προέρχονται από Επικ. ἀόρ. ἐπ-ηγρόμην). **II.** μεταφ., εξεγείρω, διεγείρω, σε Σόλωνα, Σοφ. — Παθ., ἐπηγέρθη μῆνις, σε Ηρόδ.

ἐπ-εγήθει, γ' ενικ. παρατ. του ἐπι-γηθέω.

ἐπ-εγκάπτω, μέλ. -ψω, αρπάζω επιπλέον, σε Αριστοφ.

ἐπ-εγκελεύω, μέλ. -σω, δίνω εντολή σε άλλους, σε Ευρ.

ἐπέγνων, ἀόρ. β' του ἐπιγινώσκω.

ἐπέγρετο, Επικ. γ' ενικ. Παθ. αορ. β' του ἐπεγείρω.

ἐπεγρόμενος, Επικ. μτχ. Παθ. αορ. β' του ἐπεγείρω.

ἐπ-εγχέω, μέλ. -χεῶ, χύνω, διοχετεύω, παρέχω επιπλέον, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἐπέδρᾶμον, ἀόρ. β' του ἐπιτρέχω.

ἐπέδρη, ἦ, Ιων. ἀντί ἐφέδρα.

ἐπέδυν, ἀόρ. β' του ἐπιδύω.

ἐπέδωκα, ἀόρ. α' του ἐπιδίδωμι.

ἐπέτην, Επικ. γ' ενικ. παρατ. του ἔπειμι (εἰμί, sum).

ἐπέθηκα, ἀόρ. α' του ἐπιτίθημι.

ἐπεί, Ιων. ἐπεῖτε, επίσης ἐπειδή, σύνδ. χρονικός και αιτιολογικός, όπως το Λατ. quum:

A. I. 1. ΧΡΟΝΙΚΟΣ, μετά από αυτά, κατόπιν (postquam), αφού, όταν (quum), με ἀόρ., για να δηλώσει ολοκληρωμένη πράξη, ή παρατ., για να δηλώσει ενέργεια που δεν έχει συντελεσθεί ακόμη, ἐπεὶ ὑπηντίαζεν ἡ φάλαγξ καὶ ἡ σάλπιγξ ἐφθέγγατο, αφού η φάλαγγα ξεκίνησε, άρχισε να προχωρεί, να προωθείται, να προελαύνει και η σάλπιγγα είχε σαλπίσει, σε Ξεν. **2.** ἐξ οὗ, από τότε, έκτοτε, ἐπεῖτε παρέλαβον τὸν θρόνον, απ' τη στιγμή που ανήλθα στον θρόνο, σε Ηρόδ. **II.** με υποτ., και με προσθήκη των ἄν ή κε, έτσι ώστε το ἐπεὶ γίνεται ἐπάν, ἐπὴν, Ιων. ἐπεάν ή ἐπεὶ κε· αναφερόμενο σε μέλ. χρόνο, ἐπὴν ἔλωμεν, αφού κυριέψουμε την πόλη, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης, οποτεδήποτε, ἐπεὶ κε λίπη ὅσται θυμός, σε Ομήρ. Οδ. **III. 1.** με ευκτ. χωρίς το ἄν, αναφερόμενο σε μέλ. χρόνο, ἐπειδὴ πρὸς τὸ φῶς ἔλθοι, αφού είχε έρθει στο φως, σε Πλάτ.· επίσης, οποτεδήποτε, ἐπεὶ πύθοιτο, σε Ξεν. **2.** στον πλάγιο λόγο μετά από ιστορικούς χρόνους, αντιστοιχεί με υποτ. στον ευθύ λόγο, ἐπεὶ διαβαίης, ο ευθύς λόγος είναι ἐπὴν διαβῶ, στον ίδ. **IV.** με άλλες λέξεις, ἐπεὶ τάχιστα, ευθύς αμέσως, Λατ. quum primum, στον ίδ.· ἐπεὶ εὐθέως, στον ίδ.· ἐπειδὴ τάχιστα, σε Πλάτ.· ἐπειδὴ θάπτον, σε Δημ. **B. ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΟΣ, 1.** αφού, επειδή, με οριστ. ή ευκτ. με το ἄν, σε Όμηρ. κ.λπ.· με προστ., ἐπεὶ δίδαζον, διότι πες μου, σε Σοφ.· ἐπεὶ πῶς ἂν καλέσειας; διότι πῶς θα τον αποκαλούσες; σε Αριστοφ.· κάποιες φορές αποδίδεται, αν και, μολονότι, ή άλλως, ειδημή, διαφορετικά, με άλλο τρόπο. **2.** με άλλα μόρια, ἐπεὶ ἄρα, ἐπεὶ ἄρ δή, αφού λοιπόν, σε Ομήρ. Οδ.· ἐπεὶ γε, Λατ. quando quidem, αφού όντως, πράγματι, σε Ηρόδ.· ἐπεῖπερ, δεδομένου ότι, σε Αισχύλ. κ.λπ.· ἐπεὶ τοι, αφού βεβαίως, αναμφισβήτητα, σε Σοφ.

ἐπείγω, παρατ. ἤπειγον, Επικ. ἔπειγον, αόρ. α' ἤπειζα — Μέσ. και Παθ., μέλ. ἐπείζομαι, αόρ. α' ἤπειχθην, παρακ. ἤπειγμαι · **I. 1.** πιέζω, βαραίνω, σε Ομήρ. **Ιλ. 2.** πιέζω σε καταδίωξη, βιάζω κάποιον, επισπεύδω, απόλ. και με αιτ., σε Όμηρ. **II. 1.** επισπεύδω, κάνω κάτι να προχωρά, ἐρετμὰ χερσὶν ἔπειγον, σε Ομήρ. **Οδ.**· λέγεται για ούριο άνεμο, στο ίδ., **Σοφ. 2.** επισπεύδω, επιταχύνω κάτι, σε Ομήρ. **Οδ.**, **Σοφ.** — Παθ., λέγεται για πλοίο, σε Ομήρ. **Ιλ.** — Μέσ., επισπεύδω κάτι δικό μου, τὸν ἐμὸν γάμον, σε Όμηρ. **Οδ.**· τὴν παρασκευήν, σε **Θουκ.**· απόλ., ἐπειγομένων ανέμων, με τη δύναμη της πνοής των ανέμων, σε Ομήρ. **Ιλ.**· ὁπὸς γάλα ἐπειγόμενος συνέπηξεν, ο χυμός του σύκου μέσω της δύναμής του, έπηξε το γάλα, στο ίδ. **3.** Παθ., επείγομαι, βιάζομαι, σπεύδω να κάνω, με απαρ., στο ίδ.· απόλ., επισπεύδω, βιάζω, επιταχύνω, επείγω, στο ίδ. **κ.λπ.**· **μτχ.** ἐπειγόμενος, με ανυπόμονη βιασύνη, ανυπόμονα, με ενθουσιασμό, πρόθυμα, στο ίδ.· με απαρ., δύναι ἐπειγόμενος, επιθυμώντας ανυπόμονα τη δύση του, σε Ομήρ. **Οδ.**· με γεν., ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο, ανυπομονώντας για το ταξίδι, στο ίδ. **III.** αμτβ. στην Ενεργ. = Παθ., σπεύδω σε ένα μέρος, σε **Σοφ.**, **Ευρ.**· τὰ ἐπείγοντα, κατεπείγοντα, αναγκαία, απαραίτητα πράγματα, σε **Πλούτ.**

ἐπειδ-άν, δηλ. ἐπειδὴ ἄν = ἐπεάν, ἐπὴν, οποτεδήποτε, κάθε φορά όπου.

ἐπει-δὴ ή ἐπειδὴ, επιτετ. τύπος του ἐπεί.

ἐπ-εἶδον, απαρ. ἐπ-ιδεῖν, αόρ. β' χωρίς ενεστ. σε χρήση (στη θέση του χρησιμ. το ἐφοράω)· **1.** παρατηρώ, βλέπω, σε Ομήρ. **Ιλ.**· επίσης στη Μέσ., σε **Ευρ.**, **Αριστοφ.**· λέγεται για τους θεούς, επιβλέπω τα ανθρώπινα πράγματα, σε **Αισχύλ.** **2.** εξακολουθώ να βλέπω, δηλ. ζω για να βλέπω, σε **Ηρόδ.**· δοκιμάζω, υποφέρω, υφίσταμαι, **χαλεπά**, σε **Ξεν.**

ἐπειὴ ὅχι ἐπειή, (εἶ στον Όμηρ.), επειδὴ στ' αλήθεια, σε Όμηρ.

ἐπείη, γ' ενικ. ευκτ. του ἔπειμι (εἰμί, sum).

ἐπ-εικάζω, μέλ. -σω, **I.** εικάζω ή ταυτίζω, παραβάλλω, δάμαρτα τήνδ' ἐπεικάζων κυρῶ· σωστά την συνταυτίζω με τη σύζυγό του, δηλ. σωστά εικάζω ότι είναι αυτή; σε **Σοφ.** **II.** εικάζω, ὡς ἐπεικάσαι, όσο μπορεί κάποιος να υποθέσει, να εικάσει, σε **Ηρόδ.**, **Σοφ.**

ἐπεί-κεν, **ἐπεί-κε** ή καλύτερα **ἐπέικεν**, **ἐπέικε**, Επικ. αντί ἐπεάν, ἐπὴν.

ἐπεικώς, Αττ. **μτχ.** του ἐπέοικα.

ἐπ-εἶληφα ή -εἶλημμαι, Ενεργ. και Παθ. παρακ. του ἐπιλαμβάνω.

ἔπ-ειμι (εἰμί sum), απαρ. -εῖναι, μέλ. -έσομαι, Επικ. -έσσομαι · **I. 1.** βρίσκομαι πάνω, με δοτ., σε Ομήρ. **Ιλ.**, **Αισχύλ.**· αλλά στον πεζό λόγο με πρόθ., ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, σε **Ηρόδ.**· ἐπὶ ταῖς οἰκίαις, σε **Ξεν.** **2.** είμαι, τοποθετούμαι πάνω σε κάτι, σε **Ηρόδ.**· λέγεται για αμοιβές και ποινές, αποδίδομαι ή συνάπτομαι, σε **Αισχύλ.** **κ.λπ.** **II.** λέγεται για χρόνο, υπολείπομαι, απομένω, σε Ομήρ. **Οδ.**· ἐπεσόμενοι ἄνθρωποι, οι μελλοντικές γενιές, σε **Χρησμ.** παρά **Ηροδ.**· επίσης σε **Σοφ.**, **Ξεν.** **III.** εξουσιάζω, είμαι αρχηγός, **Λατ.** praeesse, τισι, σε **Ηρόδ.** **IV.** επιπροστίθεμαι, λέγεται για αριθμούς, στον ίδ.

ἔπειμι (εἰμί ibo), απαρ. -ιέναι, που χρησιμ. στην Αττ. ως μέλ. του ἐπέρχομαι · Επικ. γ' ενικ. παρατ. ἐπήϊεν, πληθ. ἐπήϊσαν και ἐπήσαν, Αττ. ἐπήειν, γ' πληθ. ἐπήεσαν· μέλ. ἐπείσομαι, **θηλ.** **μτχ.** Μέσ. **αορ.** α' ἐπείισαμένη · **I.** επέρχομαι · **1. α)** έρχομαι κοντά, πλησιάζω, σε Ομήρ. **Οδ.** **β)** κυρίως με εχθρική σημασία, έρχομαι ή βαίνω εναντίον κάποιου, επιτίθεμαι, προσβάλλω, με αιτ., σε Ομήρ. **Ιλ.**· με δοτ., στον ίδ., σε **Ηρόδ.**, Αττ.· απόλ., σε Όμηρ.· οἱ ἐπιόντες, οι εισβολείς, οι επιδρομείς, σε **Ηρόδ.**· αλλά ὁ ἐπιών = ὁ τυχών, αυτός που έρχεται πρώτος, σε **Σοφ.** **γ)** ανεβαίνω στο βῆμα για να μιλήσω, σε **Θουκ.**· έρχομαι στη σκηνή, σε **Ξεν.** **2. α)** λέγεται για γεγονότα **κ.λπ.**, επέρχομαι,

πέφτω πάνω σε κάποιον, τον καταλαμβάνω, με αιτ., σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.· με
δοτ., πλησιάζω, απειλώ, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **β)** με δοτ. προσ., μπαίνει στο
μυαλό μου, σε Πλάτ., Ξεν.· *τούπιόν*, αυτό που έρχεται στο μυαλό
κάποιου, σε Πλάτ. **II.** λέγεται για χρόνο, επέρχομαι ή έπομαι, κυρίως ως *μτχ.*
έπιών, -οῦσα, -όν, αυτός που ακολουθεί, επόμενος, διαδοχικός, μελλοντικός,
στιγμιαίος, άμεσος, *ή έπιούσα ήμέρα*, η μέρα που έρχεται, η επόμενη μέρα, σε
Ηρόδ.· *ό έπιών βίοςτος*, σε Ευρ.· *τά έπιόντα*, συνέπειες, επακόλουθα, σε Δημ.·
ό έπιών, ο διάδοχος, σε Σοφ. **III. 1.** διασχίζω, περνώ μία απόσταση, διατρέχω,
μεταβαίνω, επισκέπτομαι, με αιτ., σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ. **2.** επισκοπώ,
διέρχομαι ή αναμετρώ, σε Ομήρ. Οδ.

έπεινυσθαι, Ιων. αντί *έφέννυσθαι*, Μέσ. απαρ. του *έφέννυμι*.

έπειξίς, -εως, ή (έπειγώ), σπουδή, βία, βιασύνη, σε Πλούτ.

έπει-περ ή έπειπερ, σύνδ., δεδομένου ότι, σε Αισχύλ. κ.λπ.

έπ-είπον, αόρ. β' χωρίς ενεστ. σε χρήση, λέω επιπλέον, μιλώ επιπροσθέτως ή
συμπληρωματικά, σε Ηρόδ., Θουκ.

έπ-είρομαι, Ιων. αντί *έπ-έρομαι*.

έπειρύω, Ιων. αντί *έπερύω*.

έπ-ειρωτάω, -ειρώτημα, Ιων. αντί *έπερ-*.

έπ-εισάγω, μέλ. -ζω, εισάγω επιπλέον, φέρνω μέσα κάτι καινούριο, σε
Αισχίν. — Μέσ., εισάγομαι επιπλέον, σε Πλάτ.

έπεισάγωγή, ή, επιπλέον εισαγωγή, μέσο εισαγωγής ή τρόπος εισόδου, σε
Θουκ.

έπ-εισάγωγήμος, -ον, αυτός που εισάγεται, ο εισαγόμενος επιπροσθέτως των
(εγγώριων) προϊόντων μιας χώρας· *τά έπ.*, εισαγόμενα κατασκευσμένα είδη,
σε Πλάτ.

έπ-είσακτος, -ον, αυτός που εισήχθη επιπλέον· αυτός που εισάγεται από έξω,
εισαγόμενος, αλλοδαπός, ξένος, σε Ευρ., Δημ.

έπ-εισβαίνω, μέλ. -βήσομαι, εισορμώ, *ίππω είς θάλασσαν*, σε Ξεν.· *έπ. ές την*
θάλασσαν, εισέρχονται στη θάλασσα για να επιβιβαστούν στα πλοία, σε Θουκ.

έπ-εισβάλλω, μέλ. -βάλλω, **I.** ρίχνω επιπλέον μέσα σε κάτι, προσθέτω, *τί τινι*,
σε Ευρ. **II.** αμτβ., εισβάλλω ξανά, σε Θουκ.

έπεισβάτης[α], -ου, ό (έπεισβαίνω), πρόσθετος επιβάτης, υπεράριθμος
επιβάτης πλοίου, σε Ευρ.

έπ-είσειμι (εἶμι ιβο), εισέρχομαι, μπαίνω ή προστίθεμαι, λέγεται για μάχη, σε
Ηρόδ.· εισέρχομαι, μπαίνω στη σκηνή μετά από, σε Αισχίν.

έπ-εισέρχομαι, αποθ. με Ενεργ. αόρ. και παρακ.· **I. 1.** εισέρχομαι επιπλέον,
σε Θουκ.· λέγεται για μητριά, σε Ηρόδ. **2.** εισέρχομαι μετά από κάποιον,
μπαίνω μετά από κάποιον, στον ίδ. **3.** εισέρχομαι επιπλέον, με αιτ. ή δοτ., σε
Ευρ.· λέγεται για προϊόντα, εισάγομαι, σε Θουκ. **II.** μπαίνει στο μυαλό, στο
νου μου, μού 'ρχεται στο μυαλό, σε Λουκ.

έπ-εισκυκλέω, μέλ. -ήσω, κυλώ, τσουλάω εντός ή φέρνω το ένα πάνω στο
άλλο, σε Λουκ. — Παθ., εισάγομαι, στον ίδ.

έπ-εισκωμάζω, μέλ. —σω, ορμώ με φόρα όπως οι πανηγυριστές, οι
γλεντζέδες, σε Πλάτ.

έπ-εισόδιος, -ον, I. αυτός που έρχεται και προστίθεται σε κάτι, επιπρόσθετος,
σε Πλούτ. **II.** ως ουσ. **έπεισόδιον**, τό, προσθήκη, επεισόδιο, σε Ανθ.

έπ-είσοδος, ή, έλευση, ερχομός, είσοδος, μπάσιμο, σε Σοφ.

έπ-εισπαίω, μέλ. -σω, εισβάλλω, *είς την οίκίαν*, σε Αριστοφ.

έπεισπηδάω, μέλ. -ήσομαι, πηδώ πάνω σε, *είς τι*, σε Ξεν.· απόλ., σε Αριστοφ.

ἐπ-εισπίπτω, μέλ. -*πεσοῦμαι*, **1.** πέφτω, ορμώ πάνω σε, με δοτ., σε Ευρ., Ξεν.· με αιτ., σε Ευρ.· *απόλ.*, εισβάλλω, σε Σοφ. **2.** πέφτω πάνω σε κάποιον, επιρρίπτομαι, λέγεται για αστραπή, σε Ηρόδ.

ἐπ-εισπλέω, μέλ. -*πλεύσομαι*, **I.** εισπλέω μαζί με, σε Θουκ., Ξεν. **II.** πλέω εναντίον κάποιου, προσβάλλω, επιτίθεμαι, σε Θουκ.

ἐπ-εισρέω, μέλ. -*ρεύσομαι*, εισρέω από πάνω ή υπερχειλίζω, σε Πλούτ., Λουκ.

ἐπ-εισφέρω, μέλ. -*οίσω*, εισφέρω επιπλέον ή κατόπιν, έπειτα, σε Αισχύλ., Αριστοφ. — Μέσ., εισάγω για μένα, σε Θουκ. — Παθ., *τὸ ἐπεσφερόμενον πρήγμα*, οτιδήποτε έρχεται πάνω μας, οτιδήποτε συμβαίνει, σε Ηρόδ.

ἐπ-εισφρέω, αόρ. α' -*έφρησα*.

ἐπ-εῖτα, Ιων. -*εῖτεν*, επίρρ. (*ἐπί, εῖτα*)· **I. 1.** δηλώνει ακολουθία, ευθύς, έπειτα, αμέσως έπειτα, Λατ. *deinde*, όταν βρίσκεται σε ισχυρή αντίθεση με προηγηθείσα πράξη ή κατάσταση με ιστορικούς χρόνους, μετά ταύτα, κατόπιν, με μέλ., εφεξής, εν συνεχεία, σε Ομηρ. κ.λπ.· στη διήγηση, *πρῶτον μὲν...*, ακολουθ. από το *έπειτα δέ...*, Λατ. *primum...*, *deinde...*, σε Θουκ. κ.λπ.· *πρὶν μὲν...*, *ἐπ. δέ...*, σε Σοφ.· με οριστ. άρθρο, *τὸ ἔπ.*, αυτό που ακολουθεί, το επόμενο, στον ιδ.· *οἱ ἔπ.* μελλοντικές γενιές, οι μεταγενέστεροι, σε Αισχύλ.· *ὁ ἔπ. βίος*, σε Πλάτ.· *ἐν τῷ ἔπ.* (ενν. χρόνῳ), στον ιδ. **2.** όπως το *εῖτα*, με ρήμα που ακολουθεί μτχ., *μειδήσασα δ' ἐπ' ἐῷ ἐγκάθθετο κόλπῳ*, χαμογέλασε και έπειτα το τοποθέτησε στο στήθος της, σε Ομήρ. Ιλ.· συχνά, λέγεται για να δηλώσει έκπληξη ή παρόμοια συναισθήματα, κι έπειτα, και παρ' όλα αυτά, *τὸ μητρὸς αἷμα ἐκχέας ἔπ. δώματ' οἰκήσεις πατρός*; αφού έχυσες το αίμα της μητέρας σου, παρ' όλα αυτά θα κατοικήσεις στον οίκο του πατέρα σου; σε Αισχύλ. **3.** μετά από χρονικό σύνδ., μετά, στη συνέχεια, *ἐπειδὴ σφαίρῃ πειρήσαντο, ὥρχείσθην δὴ ἔπ.*, αφού τελείωσαν το παιχνίδι της σφαίρας στη συνέχεια χόρεψαν, σε Ομήρ. Οδ. **4.** μετά από τα *εἰ* ή *ἦν*, τότε βεβαίως, *εἰ δ' ἔτεδὸν ἀγορεύεις, ἐξ ἅρα δὴ τοι ἔπ. θεοὶ φρένας ὤλεσαν*, εάν λες την αλήθεια, τότε βεβαίωσε ότι οι θεοὶ σε έχουν τρελάνει, σε Ομήρ. Ιλ.· το ίδιο κι όταν η απόδοση είναι ερώτηση: *εἰ κελεύετε, πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος λαθοίμην*; πώς μπορώ εγώ σε τέτοια περίπτωση; στο ιδ. **II. 1.** λέγεται για ακολουθία ή συμπέρασμα, γιατί τότε, γι' αυτό, για τούτο, *οὐ σύ γ' ἔπειτα Τυδέος ἔκγονός ἐσσι*, στο ιδ. **2.** χρησιμοποιείται στην έναρξη διήγησης, λοιπόν, σε Ομήρ. Οδ. **3.** στην Αττ., στην εισαγωγή εμφατικών ερωτήσεων, και λοιπόν..., *ἐπ. τοῦ δέει*; σε Αριστοφ.· χρησιμοποιείται για δήλωση έκπληξης, αληθώς, μα την αλήθεια, όχι δα; πράγματι; *ἔπειτ' οὐκ οἶει φροντίζειν* (τοὺς θεοὺς τῶν ἀνθρώπων); σε Ξεν.· *ἔπειτα δῆτα δοῦλος ὢν κόμην ἔχεις*; σε Αριστοφ. **ἐπεί-τε** ή **ἐπεῖτε**, Ιων. αντί *ἐπεί*.

ἔπειτεν, Ιων. αντί *ἔπειτα*.

ἐπ-εκβαίνω, μέλ. -*εκβήσομαι*, αόρ. β' -*εξέβην*, εξέρχομαι, βγαίνω σε, αποβιβάζω, ξεμπαρκάρω, σε Θουκ.

ἐπ-εκβοηθέω, μέλ. -*ήσω*, σπεύδω έξω προς βοήθεια, σε Θουκ.

ἐπεκδιδάσκω, μέλ. -*ζω*, αποσαφηνίζω, διασαφηνίζω ή επεξηγώ, σε Πλάτ.

ἐπ-εκδιηγέομαι, μέλ. -*ήσομαι*, αποθ., επεξηγώ, σε Πλάτ.

ἐπ-εκδρομή, ή, εκδρομή, αποστολή, εκστρατεία, σε Θουκ.

ἐπ-έκεινα, επίρρ., αντί *ἐπ' ἐκεῖνα*, σε εκείνη την πλευρά, πέρα, Λατ. *ultra*, με γεν., σε Πλάτ., Ξεν.· με άρθρο, *τὸπέκεινα*, Αττ. *τούπ.* ή *τὰ ἐπ.*, Αττ. *τάπ.*, το τμήμα πέραν άλλου, το μακρινό μέρος, το πέραν ενός άλλου μέρους, *τὰ ἐπ. τῆς Εὐρώπης*, σε Ηρόδ.· *τούπ. τῆσδε γῆς*, πέραν αυτής, σε Ευρ.· *απόλ.*, *ἐν τῷ ἔπ.*, μακριά, απομακρυσμένα, πέραν, σε Θουκ.· *εἰς τὸ ἔπ.*, σε Πλάτ.

ἐπεκέκλετο, γ' ενικ. Επικ. αόρ. β' του *ἐπικέλομαι*.

ἐπ-εκθέω, μέλ. -εκθεύσομαι = ἐπεκτρέχω, σε Θουκ., Ξεν.

ἐπ-εκπίνω[ι], μέλ. -εκπίομαι, πίνω ένα ποτήρι μονορούφι, σε Ευρ.

ἐπ-ἐκπλοος, συνηρ. -πλους, ὅ, ἐκπλους εναντίον, επίθεση από τη θάλασσα, σε Θουκ.

ἐπ-εκτείνω[ι], μέλ. -εκτενῶ, εκτείνω περαιτέρω — Παθ., εκτείνομαι περαιτέρω, απλώνομαι, τεντώνομαι προς, τινί, σε Κ.Δ.

ἐπ-εκτρέχω, μέλ. -εκδραμοῦμαι, αόρ. β' -εξέδραμον· εξορμώ πάνω σε ή εναντίον, τινί, σε Ξεν.

ἐπ-εκφέρω, μέλ. -εξοίσω, μεταφέρω μακριά, σε Πλούτ.

ἐπ-εκχωρέω, μέλ. -ήσω, προχωρώ κατόπιν ή μετά από κάποιον άλλο, σε Αισχύλ.

ἐπελάβον, αόρ. β' του ἐπιλαμβάνω.

ἐπελάθον, αόρ. β' του ἐπιλανθάνω.

ἐπέλᾱσις, -εως, ή, επίθεση, έφοδος, επιδρομή, λέγεται για το ιππικό, σε Πλούτ.

ἐπ-ελαύνω, μέλ. -ελάσω [ᾱ], Αττ. -ελῶ, παρακ. -εξελήλακα· **I. 1.** σύρω, οδηγώ πάνω σε, τὰς ἀμάξας ἐπελαύνουσι, δηλ. πάνω στον πάγο, σε Ηρόδ. **2.** επιθέτω μέταλλο σφυρηλατημένο ως πλάκες πάνω σε μία επιφάνεια (πρβλ. ἐλαύνω **III. I**), ἐπὶ δ' ὄργοον ἤλασε χαλκόν, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** μεταφ., ὄρκον ἐπελαύνειν τινί, επιβάλλω με τη βία ὄρκο σε κάποιον, σε Ηρόδ. **II. 1.** εκστρατεύω ή οδηγώ εναντίον, ἵππον στρατιήν τινι, σε Ξεν., Ηρόδ. **2.** αμτβ., οδεύω, προχωρώ, προελαύνω εναντίον, στον ίδ.· εξαπολύω επίθεση, στον ίδ.· λέγεται για πλοία, ρίχνομαι σε βράχο ή ύφαλο, εξοκέλλω, στον ίδ.

ἐπελήκεον, παρατ. του ἐπιληκέω.

ἐπελήλᾱτο, γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του ἐπελαύνω.

ἐπελήλῡθα, παρακ. του ἐπέρχομαι.

ἐπέλησα, αόρ. α' του ἐπιλήθω.

ἐπελθεῖν, απαρ. αορ. β' του ἐπέρχομαι.

ἐπ-ελίσσω, ἐπ-έλκω, Ιων. αντί ἐφελ-.

ἐπέλᾱβε, Επικ. αντί ἐπέλαβε, γ' ενικ. αορ. β' του ἐπιλαμβάνω.

ἐπελπίζω, μέλ. -σω, **I.** κάνω κάποιον να ελπίσει, τον παρηγορώ με ψεύτικες ελπίδες, σε Θουκ. **II.** αμτβ. = ἐλπίζω, σε Ευρ.

ἐπ-έλομαι, Επικ. ἐπι-έλομαι (ἐλπω), έχω ελπίδες, ελπίζω ότι..., με απαρ. μέλ., σε Ομηρ., Αισχύλ.

ἐπεμασσάμην, αόρ. α' του ἐπιμαίομαι.

ἐπ-εμβᾱδόν, επίρρ., βήμα-βήμα, ανεβαίνοντας, σε Ανθ.

ἐπ-εμβαίνω, μέλ. -εμβήσομαι, αόρ. β' -ενέβην, **I. 1.** πατώ το πόδι μου ή επιβαίνω σε, και στον παρακ., ἵσταμαι, στέκομαι σε, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.· επίσης με δοτ., σε Αισχύλ. κ.λπ.· μερικές φορές με αιτ., σε Ευρ. **2.** επιβιβάζομαι, μπαρκάρω πάνω σε πλοίο, σε Δημ. **II. 1.** με δοτ. προσ., καταπατώ, Λατ. insultare, σε Σοφ., Ευρ. **2.** τῷ καιρῷ ἐπ., επωφελοῦμαι της ευκαιρίας, σε Δημ.

ἐπ-εμβάλλω, μέλ. -εμβᾱλῶ, βάζω, τί τινι, σε Ευρ.· **I. 1.** γκρεμίζω, καταρρίπτω, δόμους, στον ίδ. **2.** ρίχνω εναντίον, επιρρίπτω, με αιτ., στον ίδ. **3.** προστίθεμαι, παρεμβάλλω, εισάγω, σε Ηρόδ.· μεταφ., σωτήρα σαυτὸν ἐπεμβάλλεις, παρουσιάζεις τον εαυτό σου ως σωτήρα, σε Σοφ. **II.** αμτβ., χύνομαι μέσα σε άλλο ποταμό, λέγεται για ποτάμια, σε Ξεν.

ἐπ-εμβάτης[ᾱ], -ου, ὅ, αναβάτης, με γεν., σε Ευρ.

ἐπεμβαῶς, μτχ. παρακ. του ἐπεμβαίνω.

ἐπεμηνάμην, αόρ. α' του ἐπιμαίομαι.

ἐπ-εμπηδάω, μέλ. -εμπηδήσομαι, πηδῶ πάνω σε, εναντίον, *τινί*, σε Αριστοφ.
ἐπ-εμπίπτω, μέλ. -εμπεσοῦμαι, **1.** πέφτω πάνω σε κάποιον, επιτίθεμαι, προσβάλλω με μανία, *τινί*, σε Σοφ. **2.** επιπίπτω, πράττω, καταγίνομαι με κάτι, καταπιάνομαι, Λατ. *incumbere*, σε Αριστοφ.
ἐπενᾶρίζω, μέλ. -ζω, σκοτώνω κάποιον πάνω από κάποιον άλλο νεκρό, σε Σοφ.

ἐπ-ενδίδωμι, μέλ. -δώσω, δίνω επιπλέον, σε Αισχύλ.

ἐπένδῡμα, -ατος, τό, πανωφόρι, σε Πλούτ.

ἐπ-ενδύνω[ν] ή **-ενδύω**, φορώ ένα ρούχο πάνω από κάποιο άλλο ένδυμα, σε Ηρόδ. — Παθ., ενδύομαι, φορώ από πάνω, σε Πλούτ.

ἐπενεῖκαι, Ιων. αντί *ἐπενέγκαι*, απαρ. αορ. α΄ του *ἐπιφέρω*.

ἐπενήνεον, παρατ. του *ἐπινηνέω*.

ἐπ-ενήνοθε, παρακ. χωρίς ενεστ. σε χρήση, βλ. **ἐνήνοθε**.

ἐπ-ενθρῶσκω, μέλ. -ενθοροῦμαι, αόρ. β΄ -ενέθορον· πηδῶ πάνω σε κάτι, με δοτ., σε Αισχύλ.· *ἐπ. ἐπί τινα*, τινάζομαι, ορμῶ πάνω σε κάποιον, ὅπως πάνω σε εχθρό, σε Σοφ.

ἐπενθῶν, Δωρ. αντί *ἐπελθῶν*, μτχ. αορ. β΄ του *ἐπέρχομαι*.

ἐπ-εντᾶνύω· μέλ. -ύσω [ῡ], Επικ. -ύσσω, κάνω γρήγορα, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπ-εντείνω, μέλ. -εντενῶ, **I.** τεντώνομαι σφιχτά, ερμητικά πάνω σε — Παθ.

ἐπενταθείς, τεντωμένος πάνω στο ξίφος του, σε Σοφ. **II.** αμτβ., εντείνω τις δυνάμεις μου, σε Αριστοφ.

ἐπ-εντέλλω, μέλ. -τελῶ, παραγγέλλω, διατάζω επιπλέον, σε Σοφ.

ἐπ-εντύνω[ν] και **-εντύω**, παρασκευάζω, ετοιμάζω, σε Ομήρ. Ιλ.· *χεῖρα*

ἐπεντύνειν ἐπί τινι, το οπλίζω το χέρι μου για μάχη, σε Σοφ. — Μέσ.,

προετοιμάζομαι ή εξασκούμαι, *ἄεθλα*, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπ-εξάγω[ᾱ], μέλ. -ζω, **1.** οδηγῶ έξω, βγάζω στράτευμα εναντίον του εχθρού, σε Θουκ. **2.** αμτβ., (εννοείται *τάξιν*), εκτείνω, αναπτύσσω την γραμμή της μάχης (δίνοντας έδαφος προς τα δεξιά ή τα αριστερά), στον ιδ.· ομοίως λέγεται και για πλοία όταν επεκτείνουν την γραμμή τους, στον ιδ.

ἐπεξᾶγωγή, ή, επέκταση της γραμμής της μάχης, σε Θουκ.

ἐπ-εξᾶμαρτάνω, μέλ. -ήσομαι, εξακολουθῶ να σφάλλω, σε Δημ.

ἐπ-έξειμι (*εἶμι* ibo), χρησιμ. ως Αττ. μέλ. του *ἐπεξέρχομαι*· παρατ. -ήειν, Ιων.

γ΄ πληθ. -ήϊσαν· **I.** εξέρχομαι εναντίον ενός εχθρού, με δοτ., σε Ηρόδ., Θουκ.

II. προχωρῶ εναντίον, εκδικούμαι κάποιον, σε Ηρόδ.· ως νομικός ὅρος, διώκω ποινικῶς, μηνύω, καταγγέλλω, *τινι*, σε Δημ.· επίσης με αιτ. προσ., σε Ευρ., Δημ. **III. 1.** διέρχομαι, διασταυρώνω, εξετάζω λεπτομερῶς, με αιτ., σε Ηρόδ., Αριστοφ. **2.** τελειώνω, φέρνω εις πέρας, εκτελῶ, *παρασκευάς, τιμωρίας*, σε Θουκ.

ἐπ-εξελαύνω, μέλ. Αττ. -εξελῶ, στέλνω κατά του εχθρού, *ίππεῖς*, σε Ξεν.

ἐπ-εξεργάζομαι, μέλ. -εξεργάσομαι, αποθ., **1.** πραγματοποιῶ, ενεργῶ, κάνω κάτι επιπλέον, σε Δημ. **2.** σκοτώνω έκ νέου, σε Σοφ.

ἐπ-εξέρχομαι (βλ. **ἐπέξειμι**)· **I. 1.** εξέρχομαι εναντίον, εξορμῶ εναντίον, *τινι*, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· λέγεται για αγγελία, είδηση, *ἐπ. τινι*, φθάνω σε κάποιον, σε Ηρόδ. **2.** προχωρῶ, βαίνω εναντίον, διώκω ποινικῶς, μηνύω,

καταγγέλλω, *τινι*, σε Θουκ. κ.λπ.· με αιτ. προσ. τιμωρῶ, σε Ευρ. **3.** προχωρῶ, προβαίνω στο έσχατο σημείο ὥστε να, σε Σοφ., Ευρ. **II. 1.** με αιτ. τόπου, διασχίζω ή διέρχομαι, διατρέχω, σε Ηρόδ. **2.** φέρνω εις πέρας, πετυχαίνω, εκτελῶ, σε Θουκ.· *πᾶν ἐπεξ.*, δοκιμάζω κάθε μέσο. **3.** συζητῶ, διηγούμαι ή εξετάζω με ακρίβεια ή πλήρως, σε Αισχύλ., Θουκ.· *ἀκριβεία περί ἐκάστου ἐπ.*, στον ιδ.

ἐπ-εξέτασις, -εως, ἡ, νέα επιθεώρηση ή εξέταση από την αρχή, σε Θουκ.

ἐπ-εξευρίσκω, μέλ. -εξευρήσω, εφευρίσκω επιπλέον, σε Ηρόδ.

ἐπ-εξηγέομαι, αποθ., εξιστορώ, διηγούμαι, αφηγούμαι λεπτομερώς, σε Πλούτ.

ἐπεξῆς, Ιων. αντί ἐφεξῆς.

ἐπ-εξιακχάζω, κραυγάζω, αλαλάζω θριαμβευτικά έναντι κάποιου άλλου, σε Αισχύλ.

ἐπεξόδιος, -ον, αυτός που συμβαίνει κατά την έξοδο του στρατού· ἐπεξόδια (ενν. *ιέρα*), *τά*, θυσίες πριν την έξοδο, την προέλαση του στρατεύματος, σε Ξεν.

ἐπ-έξοδος, ἡ, έξοδος, πορεία εναντίον του εχθρού, σε Θουκ.

ἐπ-έοικε, παρακ. χωρίς ενεστ. σε χρήση, **I.** αρμόζει, ταιριάζει, με δοτ. προσ., ὅστις οἷ τ' ἐπέοικε, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** κυρίως απρόσ., ταιριάζει, πρέπει, αρμόζει, με δοτ. προσ. και απαρ., στο ιδ.· νέω ἐπέοικε κείσθαι, είναι όμορφο, ευγενές πράγμα, λέγεται για έναν νέο άνδρα όταν πεθαίνει σε περίοδο πολέμου, στο ιδ.· με αιτ. προσ. και απαρ., λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε ἐπαγείρειν, στο ιδ.· με απαρ. μόνο, ἀποδώσομαι ὅσσ' ἐπέοικε (ἀποδόσθαι), στο ιδ.· *μτχ. πληθ., ἐπεικότα,* κατάλληλα, αρμόζοντα, ταιριαστά, σε Αισχύλ.

ἐπέπεσον, αόρ. β' του ἐπιπίπτω.

ἐπεπήγειν, υπερσ. του πήγνυμι.

ἐπέπιθμεν, Επικ. αντί ἐπεποίθαμεν, πληθ. παρακ. του πείθω.

ἐπέπλως, β' ενικ. Επικ. αόρ. β' του ἐπιπλέω.

ἐπεποίθειν, υπερσ. του πείθω.

ἐπεπόνθειν, υπερσ. του πάσχω.

ἐπεπτάμην, αόρ. β' του ἐπιπέτομαι.

ἐπέπτᾶρον, αόρ. β' του ἐπιπταίρω.

ἐπέπυστο, γ' ενικ. υπερσ. του πυνθάνομαι.

ἐπ-έπω, Ιων. αντί ἐφ-έπω.

ἐπ-έραστος, -ον (ἐράω), αγαπητός, αξιέραστος, αξιαγάπητος, σε Λουκ.

ἐπ-εργάζομαι, μέλ. -άσσομαι, αποθ., καλλιεργώ παράνομα, σφετερίζομαι, οικειοποιούμαι, καταχρώμαι έδαφος αφιερωμένο σε θεό (= ιερό έδαφος), σε Αισχίν.

ἐπεργασία, ἡ, I. καλλιέργεια ξένου αγρού, κατάληψη, οικειοποίηση ιερού εδάφους, σε Θουκ. **II.** δικαίωμα αμοιβαίας καλλιέργειας αγρών μεταξύ διαφορετικών ιδιοκτητών, σε Ξεν.

ἐπ-ερεθίζω, μέλ. -σω, διεγείρω, ερεθίζω, παρακινώ, παρωθώ, σε Πλούτ.

ἐπ-ερείδω, μέλ. -ερείσω, οδηγώ, ωθώ εναντίον, ἔγχος, σε Ομήρ. Ιλ.· ἐπέρειςσε δὲ ἴν' ἀπέλεθρον, έβαλε μεγάλη δύναμη σε αυτό, σε Όμηρ.· ἐπ. τὴν φάλαγγά τινι, φέρνω ολόκληρη τη δύναμη της φάλαγγας εναντίον, σε Πλούτ. — Μέσ., *λαίφη προτόνοις ἐπερειδόμεναι,* υποστηρίζοντας, ενισχύοντας τα ιστία, τα πανιά τους στα σκοινιά, σε Ευρ. — Παθ., στηρίζομαι ή ακουμπώ πάνω σε κάτι, τινι, σε Αριστοφ.· απόλ., αντιστέκομαι με όλη μου τη δύναμη, στον ιδ. **ἐπ-ερέφω,** μέλ. -ψω, καλύπτω, σκεπάζω ή στολίζω, διακοσμώ, σε Ομήρ. Ιλ. **ἐπ-έρομαι,** Ιων. -είρομαι· μέλ. -ερήσομαι, αόρ. β' -ηρόμην, απαρ. -ερέσθαι· **I.** ρωτώ επιπλέον ή ξανά, σε Ξεν. **II.** ρωτώ, ανακρίνω κάποιον εκ νέου για κάτι, τον συμβουλευόμαι για, τινά τι, σε Ηρόδ.· ζητώ τη συμβουλή, ρωτώ, θεόν, στον ιδ., σε Θουκ.

ἐπερρώσαντο, γ' πληθ. αόρ. α' του ἐπιρρώομαι.

ἐπερρώσθην, Παθ. αόρ. α' του ἐπιρώννυμι.

ἐπ-ερύω, Ιων. **-ειρύω**· μέλ. *-ύσω [ϋ]*, αόρ. α' *-εἰρύσσα*, Επικ. *-έρυσσα*· τραβώ, σύρω την πόρτα, σε Ομήρ. Οδ.· σύρω σε ένα μέρος, στο ιδ. — Μέσ., σύρω, τραβώ κάτι πάνω μου και σκεπάζομαι, σε Ηρόδ.

ἐπ-έρχομαι, παρατ. *ἐπηρχόμην*, αλλά ο Αττ. παρατ. είναι το *ἐπήειν*, και μέλ. το *ἔπειμι*· (*εἶμι* ibo)· αποθ., με Ενεργ. αόρ. β' *ἐπῆλθον*, Επικ. *-ήλυθον*, παρακ. *-ελήλυθα*· **I. α)** έρχομαι σε, έρχομαι κοντά, πλησιάζω, έρχομαι ξαφνικά σε, *τινι*, σε Ομηρ., Ηρόδ.· έρχομαι για να συμβουλευτώ, Λατ. *adire aliquem*, σε Ευρ.

β) με εχθρική σημασία, προχωρώ ή έρχομαι εναντίον, επιτίθεμαι, προσβάλλω, απόλ. ή με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ. κ.λπ.· με αιτ., *τὴν τῶν πέλας ἐπ.*, εισβάλλω σε αυτήν, σε Θουκ.· απ' όπου, πλήττω κάποιον, επιπλήττω, κατακρίνω, αποδοκιμάζω, *τινά*, σε Ευρ. **γ)** παρουσιάζομαι για να μιλήσω, στον ιδ., Θουκ.· επίσης *ἐπ. ἐπὶ τὸν δῆμον*, σε Ηρόδ. **2. α)** λέγεται για καταστάσεις, γεγονότα κ.λπ., έρχομαι ξαφνικά, αιφνίδια σε, *ὕπνος ἐπῆλυθέ τινα* ή *τινι*, σε Ομήρ. Οδ.

β) με δοτ. προσ., μου μπαίνει στο μυαλό, *ἡμερος ἐπῆλθέ μοι ἐπείρεσθαι*, σε Ηρόδ.· ή απρόσ. με απαρ., *καὶ οἱ ἐπῆλθε παραιν*, συνέβη σ' αυτόν να φτερνιστεί, στον ιδ. **II.** λέγεται για χρόνο, έρχομαι, επανέρχομαι, λέγεται για τις εποχές, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως και, *νύξ ἐπῆλθε*, στο ιδ. **2.** έρχομαι μετά την πρώτη, διαδέχομαι την πρώτη, λέγεται για τη δεύτερη σύζυγο, σε Ηρόδ. **III. 1.** διασχίζω, περνά ή συνεχίζω, τραβώ τον δρόμο μου, διέρχομαι, Λατ. *obire*, με αιτ., σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για ποτάμι, υπερχειλίζω, σε Ηρόδ.· ομοίως και στην Αττ., εισέρχομαι, προχωρώ εντός, επισκέπτομαι, σε Σοφ., Ευρ. **2.** ερευνώ, ψάχνω, διαπραγματεύομαι, επεξεργάζομαι, αφηγούμαι, εξιστορώ, διηγούμαι, στον ιδ., Αριστοφ. **3.** εκπληρώνω, εκτελώ, θέτω σε εφαρμογή, σε Θουκ.

ἐπερωτάω, Ιων. **ἐπειρ-**, μέλ. *-ήσω*, **1.** ρωτά, ανακρίνω, συμβουλευόμαι, *τὸν θεόν*, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· *τινὰ περί τινος*, σε Ηρόδ. — Παθ., ανακρίνομαι, ρωτώμαι, σε Θουκ. **2.** με αιτ. πράγμ., ζητώ κάτι ή ρωτά για κάτι, σε Ηρόδ.· με αιτ. προσ. και πράγμ., *ἐπ. τοὺς προφήτας τὸ αἴτιον*, στον ιδ.· απόλ., θέτω ερώτηση, σε Δημ.

ἐπερώτημα, Ιων. **ἐπειρ-**, τό, ερώτημα, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἐπερώτησις, Ιων. **-ἐπειρ-**, **-εως**, ή, ερώτηση, ανάκριση, προσφυγή σε συμβουλή, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἔπεσαν, Επικ. αντί *ἐπῆσαν*, γ' πληθ. παρατ. του *ἔπειμι* (*εἶμί*, sum).

ἐπεσβαίνω, = *ἐπεισβαίνω*.

ἐπεσβολία, ή, επιπόλαιος, απερίσκεπτος λόγος, αισχρολογία, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπεσ-βόλος, **-ον** (**ἔπος**, **βάλλω**), αυτός που ξεστομίζει απερίσκεπτα λόγια, αυθάδης, προσβλητικός, αισχρολόγος, βλάσφημος, λοιδορος, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπ-εσθίω, μέλ. *-έδομαι*, αόρ. β' *ἐπ-έφαγον*· **I.** τρώω κάτι μετά ή μαζί με άλλο φαγητό, σε Ξεν. **II.** τρώω μέχρι τελευταίας μπουκιάς, κατατρώνω, εξαντλώ τα τρόφιμα, σε Αριστοφ.

ἐπεσκεψάμην, Μέσ. αόρ. α' του *ἐπισκοπέω*.

ἔπεσον, αόρ. β' του *πίπτω*.

ἔπεσπον, αόρ. β' του *ἐρέπω*.

ἐπέσσεται, Επικ. αντί *ἐπέσεται*, γ' ενικ. μέλ. του *ἔπειμι* (*εἶμί*, sum).

ἐπέσσευον, παρατ. του *ἐπισεύω*· γ' πληθ. Μέσ. **ἐπεσσεύοντο**.

ἐπέσσῃται, **ἐπέσσῃτο**, γ' ενικ. παρακ. και υπερσ. του *ἐπισεύω*.

ἐπεστεώς, Ιων. παρακ. μτχ. του *ἐφίστημι*.

ἐπέστην, αόρ. β' του *ἐφίστημι*.

ἐπεσφέρω = *ἐπεισφέρω*.

ἐπ-εσχάριος, **-ον** (**ἐσχάρα**), αυτός που βρίσκεται πάνω στο τζάκι, σε Ανθ.

ἐπέσχον, -εσχόμεν, Ενεργ. και Μέσ. αορ. β' του *ἐπέχω*· **ἐπέσχεθον**, ποιητ.
ἐπ-έτειος, -ον ή -α, -ον, Ιων. **ἐπ-έτεος**· **1.** ετήσιος, αυτός που διαρκεί ένα χρόνο, σε Ηρόδ.· *ἐπέτειοι τήν φύσιν*, άστατοι, ευμετάβλητοι όπως οι εποχές, σε Αριστοφ. **2.** ετήσιος, αυτός που διαρκεί για ένα χρόνο, σε Ηρόδ., Δημ.
ἐπετήσιος, -ον, = *ἐπέτειος*, αυτός που επισυμβαίνει από χρονιά σε χρονιά, δηλ. κάθε χρόνο, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπέτρᾶπον, αόρ. β' του *ἐπιτρέπω*· **ἐπιτραπόμην**, Μέσ. αόρ. β'· **ἐπετράπην**, Παθ. αόρ. β'.

ἔπευ, Ιων. αντί *ἔπου*, προστ. του *ἔπομαι*.

ἐπ-ευθύνω[ῶ], οδηγώ, κατευθύνω, καθοδηγώ σε ένα σημείο· διοικώ, διευθύνω, διαχειρίζομαι, σε Αισχύλ.

ἐπ-ευκλείζω, μέλ. -*σω*, δοξάζω κάποιον, τον καθιστώ ένδοξο, σε Σιμων.

ἐπ-ευρίσκω, Ιων. αντί *ἐφ-ευρίσκω*.

ἐπ-ευφημέω, μέλ. -*ήσω*, **1.** επιδοκιμάζω, ζητωκραυγάζω, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** με αιτ. πράγμ., άδω, τραγουδώ για την επιτυχία ενός πράγματος, με δοτ., σε Αισχύλ., Ευρ. **3.** με διπλή αιτ., *ἐπ. παιᾶνα Ἄρτεμιν*, τραγουδώ, ψάλλω, άδω παιάνα προς τιμή της, στον ιδ.

ἐπ-εύχομαι, μέλ. -*ζομαι*, αποθ., **1.** προσεύχομαι ή αφιερώνω σε θεότητα, με δοτ., σε Όμηρ., Ηρόδ. κ.λπ.· με απαρ., ικετεύω κάποιον να..., σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· με αιτ. πράγμ., εύχομαι για, σε Αισχύλ.· επίσης με συστ. αντ., *ἐπ. λιτάς*, σε Σοφ. **II.** καταριέμαι, *τί τινι*, σε Αισχύλ.· με απαρ., *ἐεύχομαι (αὐτῷ) παθεῖν*, σε Σοφ.· απόλ., καταριέμαι, εκφράζω ή ξεστομίζω κατάρες, στον ιδ. **III.** καυχίεμαι για κάτι, *τινι*, σε Ομήρ. Ιλ. **IV.** κομπάζω, καυχίεμαι, περηφανεύομαι ότι, με απαρ., σε Όμηρ. Ὑμν., σε Αισχύλ. κ.λπ.

ἐπ-ευωνίζω, μέλ. -*σω*, κατεβάζω, χαμηλώνω την τιμή ενός πράγματος, σε Δημ.

ἐπέφαντο, γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του *φαίνω*.

ἔπεφνον, Επικ. με αναδιπλ. αόρ. β' του *φένω.

ἐπεφόρβειν, υπερσ. του *φέρβω*.

ἐπέφρᾶδον, Επικ. με αναδιπλ. αόρ. β' του *φράζω*.

ἐπέφῶκον, Επικ. αντί *ἐπεφύκεσαν*, γ' πληθ. υπερσ. του *φύω*.

ἐπεχεύατο, Επικ. Μέσ. αόρ. α' του *ἐπιχέω*.

ἐπέχυντο, γ' πληθ. Επικ. Παθ. αόρ. β' του *ἐπιχέω*.

ἐπέχθην, Παθ. αόρ. α' του *πέκω*.

ἐπ-έχω, μέλ. -*έφ-έζω*, αόρ. *ἐπ-έσχον*, προστ. *ἐπίσχες*, απαρ. *ἐπισχεῖν*· ποιητ.

ἐπ-έσχεθον· **1.** βάζω ή ακουμπώ πάνω σε, *πόδας θρόνῳ*, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** δίνω, προσφέρω, προσκομίζω, *οἶνον*, στο ιδ., Ευρ.· ομοίως και με απαρ., *πιεῖν ἐπεσχον*, σε Αριστοφ. — Μέσ., *ἐπισχόμενος* (ενν. *τήν κύλικα*), πλησιάζοντάς την στα χεῖλη του, σε Πλάτ. **III. 1.** κατευθύνω κάτι προς, *τόξα ἐπ. τινί*, σε Ευρ.· αμτβ., σκοπεύω κατά, επιτίθεμαι, *τινί*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐπί τινα*, σε Ηρόδ.· *ἐπί τινι*, σε Θουκ.· μτχ. Μέσ. αορ. β' *ἐπισχόμενος*, σκοπεύοντας εναντίον του, σε Ομήρ. Οδ. **2.** *ἐπέχειν* (ενν. *τὸν νοῦν*), προτίθεμαι, σκοπεύω, υπολογίζω, λογαριάζω, με απαρ., σε Ηρόδ. **3.** στέκομαι κατά πρόσωπο, αντιμετωπίζω σε παράταξη μάχης, *τινάς*, στον ιδ. **IV. 1.** κρατώ (στο σπίτι), εμποδίζω κάποιον να βγει, κρατώ πίσω, αναχαιτίζω, ανακόπτω, εμποδίζω, Λατ. *inhibere*, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. κ.λπ. **2.** *ἐπέχειν τινά τινος*, τον σταματώ, τον εμποδίζω από κάτι, στον ιδ., Ευρ.· ομοίως και με απαρ., *ἐπ. τινὰ μή πράσσειν τι*, σε Σοφ.· απόλ., ανακόπτω, αναχαιτίζω, σταματώ τις ενέργειες, επιχειρήσεις, σε Θουκ. **2. α)** απόλ. επίσης, ανακόπτω, σταματώ, περιμένω, αναμένω, διακόπτω, κάνω παύση, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.· *ἐπίσχες ἔστ' ἂν προσμαθῆς*, σε Αισχύλ.· *ἐπ.*

ἔως..., σε Δημ. **β)** με γεν. πράγμ., σταματώ ή παύομαι, *ἐπίσχες τοῦ δρόμου*, σε Αριστοφ.· *τῆς πορείας*, σε Ξεν.· ομοίως και με απαρ., παραλείπω να κάνω, αφήνω για άλλη περίπτωση, στον ιδ. **V.** εκτείνομαι, απλώνομαι ή καλύπτω ένα μέρος, *ἐπτα δ' ἐπέσχε πέλεθρα*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ὁ πόσσον ἐπέσχε πῦρ*, όσο μέρος κατέλαβε η φωτιά, στο ιδ.· Μέσ. αόρ. β', *ἐπέσχετο*, επιτάθηκε, σε Ησίοδ. **VI. 1.** κυριεύω χώρα, *τὴν Ἀσίην*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· λέγεται για πράγματα, *ἡ ὁπώρα ἐπεσχεν αὐτούς*, τους απασχολούσε ή τους αποσπούσε την προσοχή, στον ιδ. **2.** απόλ., επικρατώ, δεσπίζω, κυριαρχώ, λέγεται για άνεμο, στον ιδ.· λέγεται για σεισμό, σε Θουκ.

ἐπ-ηβάω, Ιων. αντί *ἐφ-ηβάω*.

ἐπή-βολος, -ον, ποιητ. αντί *ἐπί-βολος* (*ἐπιβάλλω*), **1.** κάτοχος, κύριος ή αρμόδιος για κάτι, με γεν., σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ., Αισχύλ.· *ἐπ. φρενῶν*, *compos mentis*, στον ιδ. **2.** λέγεται για πράγματα, αυτός που ανήκει, αναφέρεται σε κάτι, ο αρμόζων, αυτός που ταιριάζει, με δοτ., σε Θεόκρ.

ἐπηγκενίδες[ι], -αι, μακριές σανίδες προσαρμοσμένες στις πλευρές, σταμίνες του πλοίου, σε Ομήρ. Οδ. (πιθ. από το *ἐνεγκεῖν*).

ἐπ-ηγορεύω, κατηγορώ, μέφομαι, *τί τινι*, σε Ηρόδ.

ἐπήειν, παρατ. του *ἔπειμι* (*εἶμι* *ibo*).

ἐπήεν, Επικ. γ' ενικ. παρατ. του *ἔπειμι* (*εἶμί*, *sum*).

ἐπηετᾶνός, -όν, επίσης, **-ή, -όν**, πλούσιος, άφθονος, επαρκής, σε Ομήρ. Οδ.· *πλυνοὶ ἐπ.*, κανάλια, τάφροι, γούρνες διαρκώς γεμάτες, στο ιδ.· *ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον*, γιατί είχαν τα πάντα σε αφθονία, στο ιδ.· *ἐπηεταναὶ τρίχες*, πυκνές, γεμάτες τρίχες, σε Ησίοδ.· *ἐπηετανοὶ πλατάνιστοι*, σε Θεόκρ.· ουδ. ως επίρρ., άφθονα, σε Ομήρ. Οδ. (αμφιβ. προέλ.· η προέλ. από το *ἔτος*, αυτός που είναι επαρκής καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, δεν ταιριάζει σε όλα τα χωρία).

ἐπήϊεν, -ήϊσαν, Επικ. γ' ενικ. και πληθ. παρατ. του *ἔπειμι* (*εἶμι* *ibo*).

ἐπήκα, Ιων. αντί *ἐφῆκα*, αόρ. α' του *ἐφίημι*.

ἐπήκοος, Δωρ. **ἐπάκοος, -ον**, (*ἐπακούω*), **I.** αυτός που ακούει ή δίνει προσοχή σε κάτι, με γεν., σε Αισχύλ., Πλάτ.· επίσης με δοτ., στον ιδ. **II.** αυτός που βρίσκεται εντός πεδίου ακοής, εντός ακουστικής ικανότητας, αντίληψης, *εἰς ἐπήκοον*, σε Ξεν.

ἔπηλα, αόρ. α' του *πάλλω*.

ἐπήλθον, αόρ. β' του *ἐπέρχομαι*.

ἐπ-ηλϋγάζω (ήλϋγη), επισκιάζω — Μέσ., *τῷ κοινῷ φόβῳ τὸν σφέτερον ἐηλυγάζεσθαι*, επισκιάζω (δηλ. κρύβω, αποκρύπτω, καταχωνιάζω, συγκαλύπτω) το δικό μου, τον προσωπικό μου φόβο εξαιτίας των άλλων, σε Θουκ.· *ἐηλυγάζεσθαι τινα*, σε Πλάτ.

ἐπήλϋθον, Επικ. αόρ. β' του *ἐπέρχομαι*.

ἐπήλϋξ, -ϋγος, ὁ, ή, αυτός που κάνει σκιά, που χρησιμεύει ως καταφύγιο, σε Ευρ.

ἔπηλϋς, -ϋδος, ὁ, ή, ἔπηλυ, τό, (*ἐπήλυθον*), **I.** φερμένος σε ένα μέρος, *ἐπήλϋδες αὔθις*, που έρχονται πίσω σε μένα, σε Σοφ. **II.** νεοεισερχόμενος, ξένος, αλλοδαπός, Λατ. *advena*, αντίθ. προς το *αὐτόχθων*, σε Ηρόδ., Αισχύλ. **ἐπηλϋσίη, ή** (*ἐπήλυθον*), κατακυρίευση, κατάληψη από μάγια ή ξόρκια, μαγεία, γοητεία, σαγήνη, σε Ομηρ. Ύμν.

ἐπήλϋσις, -εως, ή (*ἔπηλϋς*), πλησίασμα, προσέγγιση, έφοδος, σε Ανθ.

ἐπηλϋτης[ϋ], -ου, ὁ, = *ἔπηλϋς* II, σε Θουκ.

ἐπ-ημοιβός, -όν (*ἀμείβω*), **1.** εναλλασσόμενος, διασταυρούμενος, λέγεται για μάνταλα ή σύρτες πόρτας, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** αυτός που αλλάζει, *χιτῶνες*, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπ-ημύω[ϋ], λυγίζω ή κλίνω προς τα κάτω, γέρνω, λέγεται για χωράφι με στάρι, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπήν, σύνδ. = ἐπεί ἄν, βλ. ἐπεί Α. Π.

ἐπήνεον, παρατ. του ἐπαινέω· ἐπήνεσα και -νησα, αόρ. α΄.

ἐπηξα, αόρ. α΄ του πήγνυμι.

ἐπ-ηόνιος, -ον (ήών), παραλιακός ή αυτός που βρίσκεται στην ακτή, σε Ανθ.

ἐπ-ηπύω, επευφημώ, επιδοκιμάζω, επικροτώ, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπήρα, αόρ. α΄ του ἐπαίρω· Παθ. ἐπήρην.

ἐπ-ήρῶτος, -ον (ἐράω), χαριτωμένος, γοητευτικός, σε Όμηρ.

ἐπηπείλησα, αόρ. α΄ του ἐπαπειλέω.

ἐπηρεάζω, I. απειλώ, φοβερίζω με προσβολές, σε Ηρόδ. II. φέρομαι υβριστικά προς, ενεργώ υβριστικά απέναντι σε, τινί, σε Ξεν., Δημ.· απόλ., αυθαδιάζω, σε Ξεν.

ἐπήρεια, ή, υβριστική μεταχείριση, κακόβουλη, κακεντρεχής ενέργεια, Λατ. contumelia, σε Δημ. κ.λπ.· κατ' ἐπήρειαν, μέσω προσβολής, σε Θουκ.· ἐν ἐπηρείας τάξει, σε Δημ. (άγν. προέλ.).

ἐπ-ήρετμος, -ον (ἐρέτμος), 1. αυτός που βρίσκεται στο κουπί, σε Ομήρ. Οδ.

2. αυτός που έχει κουπιά, νῆες, στο ίδ.

ἐπ-ηρεφής, -ές (ἐρέφω), I. αυτός που προεξέχει, επικρεμάμενος, κρεμαστός, απειλητικός, λέγεται για απότομους βράχους, σε Όμηρ. II. Παθ., σκεπασμένος, στεγασμένος, σε Ησίοδ.

ἐπήρσα, Επικ. αόρ. α΄ του ἐπαράρισκω.

ἐπήσαν, Επικ. γ΄ πληθ. παρατ. του ἔπειμι (εἶμι ibo).

ἐπησθεῖεν, Ιων. γ΄ πληθ. ευκτ. αορ. α΄ του ἐφήδομαι.

ἐπησθόμην, αόρ. β΄ του ἐπαισθάνομαι.

ἐπήσκημαι, Παθ. παρακ. του ἐπασκέω.

ἐπητής, -οῦ, ό (ἔπος), προσηνής, ευγενικός, ήπιος, ήρεμος, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπητιασάμην, αόρ. α΄ του ἐπαιτιάομαι.

ἐπήτρῖμος, -ον (ἥτριον), κυρίως, υφαντός, υφασμένος πάνω σε (παρυφασμένος), πυκνά συνυφασμένος· ἐπειτα, πυκνός, αλλεπάλληλος, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπητύς[ϋ], -ύος, ή (ἐπητής), ευγένεια, αβρότητα, καλοσύνη, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπηυρον, -όμην, Ενεργ. και Μέσ. αόρ. β΄ του ἐπαυρίσκομαι.

ἐπιχέω, μέλ. -ήσω, αντηχώ, αντιλαλώ, σε Ευρ.

ἐπήφύσα, αόρ. α΄ του ἐπαφύσσω.

ἐπί, πρόθ. με γεν., δοτ. και αιτ.: Ριζική σημασία, επάνω, επί, εις.

A. ME GEN. · I. λέγεται για τόπο, **1.** με ρήματα στάσης, επί ή πάνω, *κεισθαι ἐπὶ χθονός*, σε Ομήρ. Ιλ. · *ἐφ' ἵππου*, πάνω στην πλάτη του αλόγου, ἐφιππος κ.λπ. · *ἐπιγῆς*, πάνω στη γη, ἐπίγειος, σε Σοφ. · *ἐπ' ἀγροῦ*, στον αγρό, σε Ομήρ.

Οδ. επίσης πλησίον ή κοντά, *ἐπὶ Λήμνου*, έξωθεν, μακριά από τη Λήμνο, σε

Ηρόδ. κ.λπ. · με ρήματα κίνησης, η σημασία είναι πλήρης, μεστός, *ἐπ' ἡπεύροιο ἔρυσσαν*, έσυραν το πλοίο εξολοκλήρου πάνω στην ξηρά και το

άφησαν εκεί, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. · *αναβῆναι ἐπὶ τῶν πύργων*, σε Ξεν. **2.** όχι αυστηρά για τόπο, *μένειν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς*, παραμένω στο αξίωμα, στον ιδ. · *ἐπὶ τῶν πραγμάτων*, απασχολημένος με υποχρεώσεις, σε Δημ. · λέγεται για πλοία, *ὀρμεῖν ἐπ' ἀγκύρας*, είμαι αγκυροβολημένος (δηλ. εξαρτώμαι από), σε Ηρόδ.

3. μαζί με την προσ. και αυτοπαθ. αντων., *ἐφ' ὑμείων*, από μέσα σας, σε Ομήρ.

Ιλ. · *ἐφ' αὐτοῦ*, από μόνος του, σε Θουκ. · *αὐτός ἐφ' ἑαυτοῦ*, σε Ξεν. **4.** μαζί με

αριθμητικά για να δηλωθεῖ το βάθος ενός στρατιωτικού σώματος, *ἐπὶ τεττάρων*, βάθους τεσσάρων ανδρών, στον ιδ. · *ἐπ' ὀλίγων*, δηλ. σε μακριά και λεπτή γραμμή, στον ιδ. · *ἐφ' ἑνός*, σε μία γραμμή (δηλ. χωρίς βάθος), στον ιδ. **5.**

με γεν. προσ., ενώπιον, με την παρουσία κάποιου, Λατ. coram, *ἐπὶ πάντων*, σε

Δημ. **6.** μαζί με ρήματα αίσθησης, *ὀρᾶντι ἐπὶ τινος*, σε Ξεν. **7.** λέγεται για

κίνηση, προς, *προτρέποντο ἐπὶ νηῶν*, σε Ομήρ. Ιλ. · *πλεῖν ἐπὶ Χίου*, πλέω για τη

Χίο, σε Ηρόδ. · *ή ἐπὶ Βαβυλῶνος ὁδός*, ο δρόμος που οδηγεί στη Βαβυλώνα,

σε Ξεν. **II.** λέγεται για χρόνο, στα χρόνια κάποιου, *ἐπιπροτέρων ἀνθρώπων*, σε

Ομήρ. Ιλ. · *ἐπὶ Κύρου*, σε Ηρόδ. · *ἐπ' ἐμοῦ*, στον καιρό μου, στον ιδ. **III.** με

ποικίλες άλλες σημασίες· **1.** υπεράνω, άνωθεν, από πάνω, λέγεται για αυτούς

που έχουν εξουσία, *ὁ ἐπὶ τῶν ὀπλιτῶν*, *ὁ ἐπὶ τῶν ἱππέων*, σε Δημ. · *ὁ ἐπὶ τῆς*

διοικήσεως, ο ταμίας, στον ιδ. **2.** *κεκλῆσθαι ἐπὶ τινος*, ονομάστηκε έτσι από

αυτόν, σε Ηρόδ. · *ή ἐπ' Ἀνταλκίδου εἰρήνη καλουμένη*, σε Ξεν. **3.** λέγεται για

περιστάσεις και άλλα συναφή, *ἐπὶ πάντων*, σε κάθε περίπτωση, σε Δημ. ·

ομοίως και σε φράσεις που αργότερα έγιναν επιρρηματικές, *ἐπ' ἴσης* (ενν.

μοίρας), ομοίως, εξ ίσου, σε Σοφ. **B. ME ΔΟΤ. · I. 1.** λέγεται για τόπο, πάνω

σε, *ἔξεσθαι ἐπιδίφρω*, σε Ομήρ. Ιλ. · με ρήματα κίνησης, στο ιδ. · σε

κατάσταση γονιμοποίησης, *πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν*, πετούν πάνω στα λουλούδια

και κάθονται εκεί, στο ιδ. · σε ή πλησίον, κοντά, *ἐπὶ θύρῃσι*, στο ιδ. · πάνω ή

άνωθεν, από πάνω, *ἐπ' Ἰφιδάμαντι*, πάνω από το σώμα του Ιφιδάμαντα, στο ιδ.

2. με εχθρική σημασία, εναντίον, σε Ηρόδ. **3.** προς, σε σχέση, σχετικά προς,

ἐπὶ πᾶσι, σε Ομήρ. Ιλ. · *νόμον τίθεσθαι ἐπὶ τινι*, θεμελιώνω νόμο κάποιου, είτε

υπέρ είτε κατά, σε Πλάτ. **4.** λέγεται για συσσώρευση, συγκέντρωση, επί,

κατόπιν, ύστερα, *ὄγχην ἐπ' ὄγχην*, το ένα αχλάδι μετά το άλλο, σε Ομήρ. Οδ.

5. επιπλέον, *ἐπὶ τοῖσι*, επιπλέον, εκτός αυτού, ακόμη, *ἐπὶ τούτοις*, σε Αττ. **6.**

λέγεται για θέση, κατόπιν, πίσω, όπισθεν, λέγεται για στρατιώτες, σε Ξεν. **7.**

στη δήλωση εξάρτησης από την εξουσία κάποιου, Λατ. penes, *ἐπὶ τινὶ ἔστι*,

είναι στην εξουσία του να κάνει κάτι, με απαρ., σε Ηρόδ. · *τὸ ἐπ' ἐμοί*, όσο

εξαρτάται από μένα, σε Ξεν. **8.** λέγεται για καταστάσεις ή περιστάσεις, σε

Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. · *ἐπὶ τῷ παρόντι*, σε Θουκ. **II. 1.** λέγεται για χρόνο, *ἐπὶ νυκτί*,

κατά τη διάρκεια της νύχτας, σε Ομήρ. Ιλ. · *αἰεῖ ἐπ' ἡματι*, κάθε μέρα, σε Ομήρ.

Οδ. **2.** μετά, κατόπιν, *ἕκτη ἐπὶ δεκάτῃ ή τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δέκα*, κατά την δεκάτη ἕκτη

του μήνα, παρά Δημ. · *τὰ ἐπὶ τούτοις*, Λατ. quod superest, σε Θουκ. · *τούπὶ*

τῷδε, σε Ευρ. **III.** με ποικίλες άλλες σημασίες· **1.** λέγεται για αφορμή ή αιτία,

ἐπὶ σοί, εξαιτίας σου, σε Ομήρ. Ιλ. · *μέγα φρονεῖν ἐπὶ τινι*, περηφανεύομαι σε ή

για κάτι, σε Πλάτ.· *ἀγανακτεῖν ἐπὶ τινι*, σε Ξεν. **2.** λέγεται για τέλος ή σκοπό, *ἐπὶ δόρπῳ*, για δείπνο, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐπὶ κακῷ*, για βλάβη, κακό, αδικία, σε Ηρόδ.· *δῆσαι ἐπὶ θανάτῳ*, στον ιδ., Ξεν.· *ἐπ' ἐξαγωγῇ*, για εξαγωγή (εμπορεύματος), σε Ηρόδ. **3.** λέγεται για δήλωση των όρων λόγω των οποίων γίνεται κάτι, *ἐπὶ τούτοις*, υπό αυτούς τους όρους, στον ιδ.· *ἐφ' ᾧ ἢ ἐφ' ᾧτε*, υπό τον όρο, στον ιδ.· *ἐπὶ οὐδενί*, σε καμία περίπτωση, επ' οὐδενί, στον ιδ.· *ἐπ' ἴσῃ καὶ ὁμοίᾳ*, ἐπὶ ἴσοις ὁροις, σε Θουκ. **4.** λέγεται για τιμή, αξία, τίμημα, *ἔργον τελέσαι μεγάλῳ ἐπὶ δώρῳ*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐπὶ πόσῳ*; σε Πλάτ.· *ἐπ' ἀργυρίῳ*, σε Δημ.· για τον τόκο των δανείων, *δανεῖζεσθαι ἐπὶ τοῖς μεγάλοις τόκοις*, στον ιδ. **5.** *κεκλήσθαι ἐπὶ τινι*, παίρνω το όνομά μου από κάποιον, σε Πλάτ. **6.** λέγεται για άρχοντες της εξουσίας, *ἐπὶ βουσίν*, επιστάτης των βοδιών, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐπὶ ταῖς ναυσίν*, σε Ξεν.· *οἱ ἐπὶ τοῖς πράγμασιν*, σε Δημ. **Γ. ΜΕ ΑΙΤ.· Ι. 1.** λέγεται για τόπο, πάνω, ἐπὶ ή επάνω σε ύψωμα, *ἐπὶ πύργῳ ἔβη*, σε Ομήρ. Ιλ.· *προελθεῖν ἐπὶ τὸ βῆμα*, σε Θουκ.· *ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸν ἵππον*, σε Ξεν.· απλώς, εις, σε, προς, *ἦλθε θαὸς ἐπὶ νῆας*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· μεταφ., *ἐπὶ ἔργα τρέπεσθαι*, στο ιδ.· *ἐπὶ τὴν τράπεζαν ὀφείλειν*, να οφείλει κάποιος στην τράπεζα, σε Δημ. **2.** έως, μέχρι, *ἐπὶ θάλασσαν*, σε Θουκ.· λέγεται για καταμετρήσεις, *πλέον ἢ ἐπὶ δύο στάδια*, σε Ξεν.· με ουδ. επίθ., *ὅσον τ' ἔπι*, μέχρι του σημείου, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐπὶ πᾶν ἔλθεῖν*, σε Ξεν.· *ἐπὶ σμικρόν*, ολίγον τι, λίγο, σε Σοφ.· *ἐπ' ἔλαττον*, *ἐπ' ἐλάχιστον*, σε Πλάτ. κ.λπ. **3.** *ἐπὶ πλέον*, ακόμη περισσότερο, σε Ηρόδ.· ενώπιον, μπροστά, εμπρός, Λατ. *coram*, *ἦγον αὐτὸν ἐπὶ τὰ κοινά*, στον ιδ. **4.** στη στρατιωτική ορολογία, *ἐπ' ἀσπίδας πέντε καὶ εἴκοσιν*, δηλ. είκοσι πέντε σε ένα στράτευμα, σε Θουκ. **5.** προς, κατά, *ἐπὶ δεξιᾷ*, *ἐπ' ἀριστερά*, σε Όμηρ. κ.λπ.· — επίσης σε στρατιωτικές φράσεις, *ἐπὶ δόρυ ἀναστρέψαι*, *ἐπὶ ἀσπίδα μεταβαλέσθαι*, προς το μέρος του δόρατος ή της ασπίδας, δηλ. προς τα δεξιᾷ ή προς τα αριστερά, σε Ξεν.· *ἐπὶ πόδα ἀναχωρεῖν*, οπισθοχωρώ, αποσύρομαι, αποτραβιέμαι με τα πόδια, δηλ. χωρίς να στρέψουν τα νῶτα, αντικρίζοντας τον εχθρό, στον ιδ.· *ἐπὶ τὸ μεῖζον*, με υπερβολή, σε Θουκ.· *ἐπὶ τὰ γελοιότερα*, έτσι ώστε να προκληθεῖ γέλιο, σε Πλάτ. **6.** με εχθρική σημασία, εναντίον, κατά, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **7.** λέγεται για επέκταση, *ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα*, εξαπλώθηκε σε έκταση εννιά πλέθρων, στο ιδ.· *ἐπιπολύ*, σε μεγάλη έκταση, σε Θουκ.· ομοίως και σε πολλές άλλες περιπτώσεις, *δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινός*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἵππους ἐπὶ νῶτον εἴσας*, στο ιδ. **II. 1.** λέγεται για χρόνο, για ή κατά τη διάρκεια συγκεκριμένου χρόνου, *πολλὸν ἐπὶ χρόνον*, στο ιδ.· *ἐπὶ δέκα ἔτη*, σε Θουκ. **2.** έως ή μέχρι συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, *ἐπ' ἧῶ καὶ μέσον ἡμαρ*, σε Ομήρ. Οδ. **III.** με ποικίλες άλλες ενεργητικές σημασίες· **1.** λέγεται για το αντικείμενο ή τον σκοπό για τον οποίο κάποιος πηγαίνει κάπου, *ἐπὶ Τυδῇ*, για να μεταφέρει ειδήσεις του Τυδέα, σε Ομήρ. Ιλ.· *έλθεῖν ἐπ' ἀργύριον*, σε Ξεν.· με ουδ. αντων., *ἐπὶ τοῦτο ἔλθεῖν*, για αυτόν τον σκοπό, στον ιδ.· *ἐπὶ τί*; για ποιο σκοπό; Λατ. *quorsum?* σε Αριστοφ.· *ἐπὶ τόκον*, με (δηλ. κερδίζοντας) τόκο, σε Δημ. **2.** ως προς, όσον αφορά, *τοῦπ' ἐμέ*, *τοῦπί σε*, σε Ευρ. **3.** λέγεται για άτομα που εποπτεύουν άλλα άτομα, *ἐπὶ τοὺς πεζοὺς καθιστάναι ἄρχοντα*, σε Ξεν. **4.** συμφώνως προς, σύμφωνα με, *ἐπὶ στάθμην*, σύμφωνα με την γραμμή της στάθμης, σε Ομήρ. Οδ. **Δ. ΘΕΣΗ· Ι.** η *ἐπὶ* μπορεί να ακολουθεῖ την πτώση της, όταν γίνεται *ἐπιλόγῳ* αναστροφής. **Ε. ΑΠΟΛ., Ι.** *ἐπὶ* χωρίς αναστροφή, ιδίως *ἐπὶ δέ*, και επιπλέον, σε Ηρόδ. **II.** *ἐπι* αντί *ἐπεστι*, υπάρχει, σε Όμηρ. **ΣΤ. ΣΤΑ ΣΥΝΘ.· Ι.** λέγεται για τόπο, υποδηλώνει στάση πάνω σε, ἐπὶ, όπως στο *ἐπὶκειμαι*, ή κίνηση, πάνω ή υπεράνω, όπως το *ἐπιβαίνω*· εις, σε ή προς, όπως στα *ἐπαρίστερος*, *ἐπιδέξιος*· εναντίον, όπως στα *ἐπαῖσσω*, *ἐπιστρατεύω*· μέχρι

ενός σημείου, όπως στο *ἐπιτελέω*· πέραν των ορίων, όπως στα *ἐπινέμομαι*, *ἐπεργασία*. **2.** επέκταση, άπλωμα πάνω σε επιφάνεια, όπως στα *ἐπαλείφω*, *ἐπάργυρος*, *ἐπίχρυσος*. **3.** συσώρευση, συγκέντρωση ή προσθήκη, όπως στα *ἐπιβάλλω*, *ἐπίκτητος*. **4.** συνοδεία μουσικής, σε, με, όπως στα *ἐπάδω*, *ἐπαυλέω*. **5.** λέγεται για τόπο, *ἐπίτριτος*, ένα και ακόμα 1/3, δηλ. 1 + 1/3, Λατ. *sesquitertius*, ομοίως και *ἐπιτέταρτος* κ.λπ. **II.** λέγεται για χρόνο και ακολουθία, μετά, κατόπιν, όπως στο *ἐπιγίγνομαι*. **III.** με αιτιολ. σημασία, για υπεροχή πάνω σε ή σε, όπως στα *ἐπιχαίρω*, *ἐπιγελάω*· λέγεται για εξουσία, υπέρ, άνωθεν, πάνω από, από πάνω, όπως στα *ἐπικρατέω*, *ἐπιβούκολος*· λέγεται για αιτία, αφορμή, για, δια, διότι, όπως στα *ἐπιθυμέω*, *ἐπιθάνατος*· χρησιμοποιείται για ενίσχυση ή επίταση της έννοιας του ρήματος, όπως στα *ἐπαινέω*, *ἐπιμέμφομαι*.

ἐπι-άλλομαι, Επικ. αντί *ἐφ-άλλομαι*, για το οποίο ο Όμηρ. χρησιμοποιεί τη μτχ. Επικ. αορ. β' *ἐπιάλμενος*.

ἐπ-ιάλλω, μέλ. -*ιάλῶ*· αόρ. α' -*ίηλα* (με *ι*)· στέλνω σε, εναντίον, επιβάλλω, *ἐτάροις ἐπὶ χειῖρας ἱάλλεν*, άπλωσε τα χέρια πάνω σε αυτά, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐπὶήλεν τάδεἔργα*, προκάλεσε, επέφερε αυτά τα έργα, στο ίδ.· *ἐπιαλῶ* (ενν. *τὸ κέντρον*), θα το βάλλω σε ενέργεια, σε Αριστοφ.

ἐπιανδάνω, Επικ. αντί *ἐφανδάνω*.

ἐπ-ϊαύω, **1.** κοιμάμαι ανάμεσα, μεταξύ, με δοτ., σε Ομήρ. Οδ. **2.** κοιμάμαι πάνω σε, σε Ανθ.

ἐπ-ιάχω[ᾱ], κραυγάζω, επιδοκιμάζω, επευφημώ, επικροτώ μετά από μία αγόρευση ή ομιλία, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης απλώς, φωνάζω δυνατά, στο ίδ.

ἐπίβᾱ, αντί *ἐπίβηθι*, προστ. αορ. β' του *ἐπιβαίνω*.

ἐπιβάθρα, ή (*ἐπιβαίνω*), σκάλα, κλίμακα ή βαθμίδες, σκαλοπάτια· μεταφ., τρόπος προσέγγισης, πρόφαση, *τινός*, έναντι κάποιου..., σε Πλούτ.

ἐπίβαθρον, **τό** (*ἐπιβαίνω*), **I.** εισιτήριο επιβάτη, Λατ. *navium*, σε Ομήρ. Οδ. **II.** μέρος για κούρνιασμα, φωλιά σε κλαδί δέντρου, σε Ανθ.

ἐπι-βαίνω, μέλ. -*βήσομαι*, παρακ. -*βέβηκα*, αόρ. β' -*έβην*, προστ. *ἐπιβήθι* ή *ἐπίβᾱ*· αόρ. α' Μέσ., *ἐπεβησάμην* (για το οποίο ο Όμηρ. χρησιμ. πάντα τον Ιων. τύπο *ἐπεβήσετο*, προστ. *ἐπιβήσεο*)·

A. σε αυτούς τους χρόνους αμτβ., ανεβαίνω, ανέρχομαι· **I. 1.** με γεν., *βάζω* το πόδι μου πάνω σε, βηματίζω, περπατώ ή πατώ, ποδοπατώ, σε Όμηρ., Αττ.· επίσης, *ἐπ. ἐπὶ τινος*, σε Ηρόδ. **2.** ανεβαίνω πάνω σε, ανέρχομαι, *νεῶν, ἵππων*, σε Όμηρ., Ηρόδ.· επίσης, *ἐπ. ἐπὶ νηός*, στον ίδ. **3.** λέγεται για χρόνο, φθάνω σε, σε Πλάτ. **4.** μεταφ., *ἐπ' ἀναιδείης ἐπ.*, παρασύρομαι, φθάνω σε σημείο αναίδειας (γίνομαι αναιδής), σε Ομήρ. Οδ.· *εὐσεβίας ἐπ.*, κρατώ, τηρώ την ευσέβεια, σε Σοφ. **II. 1.** με δοτ., ανεβαίνω πάνω, έρχομαι πάνω, *ναυσί*, σε Θουκ.· επίσης, *ἐπ. ἐπὶ πύργῳ*, σε Ηρόδ. **2.** με δοτ. προσ., επιτίθεμαι εναντίον, ορμώ, προσβάλλω, *τινί*, σε Ξεν. **III. 1.** με αιτ. τόπου, σκοντάφτω πάνω, βρίσκω τυχαία, σε Όμηρ.· απλώς, συνεχίζω, προχωρώ, τραβώ σε ένα μέρος, εισέρχομαι σ' αυτό, σε Ηρόδ. **2.** με αιτ., επιτίθεμαι, όπως το *ἐπέρχομαι*, σε Σοφ. **3.** ανεβαίνω, ιππεύω, καθαλλικεύω, *νῶθ' ἵππων*, σε Ησίοδ.· *ἵππον*, σε Ηρόδ. **IV. 1.** απόλ., πατώ κάπου, σε Ομήρ. Οδ. **2.** προχωρώ μπροστά, προηγούμαι, σε Ησίοδ., Σοφ. **3.** ανεβαίνω σε άρμα ή στην πλάτη του αλόγου, είμαι έφιππος, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· επιβιβάζομαι σε πλοίο ή είμαι επιβάτης πλοίου, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. κ.λπ. **B.** μτβ. στον Ενεργ. αόρ. α' (το *ἐπιβιβάζω* χρησιμ. ως ενεστ.), **1.** κάνω κάποιον να ανεβεί, ανεβάζω, *ἵππων ἐπέβησε*, σε Ομήρ. Ιλ.· *πυρῆς ἐπέβησε*, στο ίδ. **2.** μεταφ., *εὐκλείης ἐπίβησον*, έρχομαι σε

μεγάλη δόξα, στο ιδ.· *σαοφροσύνης επέβησαν*, τον φέρνουν σε νηφαλιότητα, τον συγκαλούν στα λογικά του, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπι-βάλλω, μέλ. -βάλλω, αόρ. β' *ἐπέβαλλον*· **I. 1.** μεταβατικό, ρίχνω ή θέτω κάτι επάνω, Λατ. *injicere*, *τρίχας ἐπ.* (ενν. *πυρί*), σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐπ. ἐωυτὸν ἐς τὸ πῦρ*, σε Ηρόδ. **2.** απλώνω, αλείφω, βάζω πάνω, Λατ. *applicare*, (*ἵπποις*) *ἐπέβαλλεν ἰμάσθλην*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐπιβ. πληγὰς τινι*, σε Ξεν.· *ἐπιβάλλω*, ορίζω ως φόρο, βάζω πρόστιμο ή ποινή, *τί τινι*, σε Ηρόδ., Αττ. **3.** *ἐπιβ. σφραγίδα*, επικολλώ σφραγίδα, σφραγίζω, σε Ηρόδ. **4.** προσθέτω, *ἐπ.* (ενν. *χοῦν*), ρίχνω όλο και πιο πολύ χώμα, σε Θουκ.· μεταφ., αναφέρω, Λατ. *mentionem injicere rei*, τι, σε Σοφ. **II. 1.** αμτβ., (ενν. *ἐαυτόν*), ρίχνομαι πάνω, ορμώ κατευθείαν προς, με αιτ., σε Ομήρ. Οδ. **2.** πέφτω πάνω ή κατέρχομαι εναντίον, *τινί*, σε Πλάτ. **3.** (ενν. *τὸν νοῦν*), δίνομαι σε κάτι, αφιερώνομαι, αφοσιώνομαι σε αυτό, με δοτ., σε Πλούτ.· δίνω προσοχή σε, σκέφτομαι, στοχάζομαι, συλλογίζομαι, σε Κ.Δ. **4.** ακολουθώ, έρχομαι στη συνέχεια, σε Πλούτ. **5.** διαδέχομαι, ανήκω, πέφτω στον κλήρο κάποιου, *τινί*, σε Ηρόδ., Δημ.· *ἐπίσης απρόσ. με αιτ. και απαρ.*, πέφτει στο μερίδιο κάποιου, αφορά κάποιον να κάνει κάτι, σε Ηρόδ.· *τὸ ἐπιβάλλον* (ενν. *μέρος*), το μερίδιο που αναλογεί σε κάποιον, που του ανήκει, στον ιδ., Κ.Δ. **III. 1.** Μέσ., με γεν., στρέφομαι σε, επιθυμώ έντονα, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** με αιτ., βάζω πάνω μου, σε Ευρ.· μεταφ., κατέχω, αποκτώ κυριότητα, αναλαμβάνω την ευθύνη, σε Θουκ. **IV.** στην Παθ., τοποθετούμαι σε, *ἐπιβεβλημένοι τοξόται*, τοξότες με τα βέλη τους στη χορδή (του τόξου), σε Ξεν.

ἐπιβάς, μτχ. αορ. β' του *ἐπιβαίνω*.

ἐπιβᾶσις, -εως, ή (ἐπιβαίνω), ανάβαση, πλησίασμα· μέσο προσέγγισης, προσπέλαση, μπάσιμο, σε Πλάτ.· *εἷς τινα ποιεῖσθαι ἐπ.*, βρίσκω τρόπο επιθέσεως εναντίον κάποιου, σε Ηρόδ.

ἐπι-βάσκω, Ενεργ. του *ἐπιβαίνω*, με γεν., *κακῶν ἐπιβασκόμεν υἱας Ἀχαιῶν*, οδηγείς αυτούς σε δυστυχία, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπι-βαστάζω, μέλ. -σω, «ζυγίζω» στο χέρι μου, σε Ευρ.

ἐπιβᾶτεύω, μέλ. -σω (*ἐπιβάτης*), **I.** πατώ το πόδι μου σε ένα μέρος, με γεν., σε Πλούτ.· μεταφ., κατασχέτω, *οὐνόματος ἐπ.*, σφετερίζομαι όνομα, σε Ηρόδ.· *ρήματος ἐπ.*, στηρίζομαι σε ένα λόγο, στον ιδ. **II.** μπαίνω σε πλοίο ως στρατιώτης, στον ιδ.

ἐπιβάτης[ᾶ], -ου, ό (ἐπιβαίνω), αυτός που ανεβαίνει ή επιβιβάζεται· **1. α)** *ἐπιβάται, οί*, στρατιώτες που έχουν επιβιβαστεί σε πλοίο, πολεμιστές στρατιώτες, αντίθ. προς τους κωπηλάτες και ναύτες, σε Ηρόδ. **β)** έμπορος επιβιβασμένος σε πλοίο, επιστάτης φορτίου πλοίου, σε Δημ. **2.** μαχητής σε άρμα, σε Πλάτ.

ἐπιβᾶτός, -ή, -όν (ἐπιβαίνω), αυτός που μπορεί κάποιος να τον ανέβει, προσπελάσιμος, προσιτός, σε Ηρόδ.· *χρυσίῳ ἐπ.*, καταδεκτικός, επιρρεπής στη δωροδοκία, σε Πλούτ.

ἐπιβείομεν, Επικ. αντί -βῶμεν, υποτ. αορ. β' του *ἐπιβαίνω*· **ἐπιβήμεναι**, απαρ. Επικ. αντί -βῆναι.

ἐπιβήσσω, βήχω κατόπιν ή επιπλέον, σε Ιππ.

ἐπιβήτωρ, -ορος, ό (ἐπιβαίνω),· **1.** αυτός που ανεβαίνει, επιβαίνει σε άλογο, *ἐπ. ἵππων*, έφιππος υπέας, αναβάτης αλόγου, σε Ομήρ. Οδ. **2.** λέγεται για αρσενικού γένους ζώα, π.χ. γουρούνι (αρσενικό), στο ιδ.· ταύρος, σε Θεόκρ.

ἐπι-βιβάζω, Ενεργ. του *ἐπιβαίνω*, βάζω κάποιον μέσα, *τοὺς όπλίτας ἐπὶ τὰς ναῦς*, σε Θουκ.

ἐπι-βιώω, μέλ. -βιώσομαι, αόρ. β' -εβίων· ζω επιπλέον ή κατόπιν, επιζώ, σε Θουκ.

ἐπι-βλέπω, μέλ. -ψομαι, **I. 1.** παρατηρώ, κοιτάζω προσεκτικά, *εἷς τινα*, σε Πλάτ.· *τινί*, σε Λουκ. **2.** με αιτ., βλέπω με προσοχή, παρατηρώ, σε Πλάτ. **II.** κοιτάζω με φθόνο, Λατ. *invidere*, με δοτ., σε Σοφ.

ἐπίβλεψις, -εως, ή, κοίταγμα, παρατήρηση, σε Πλούτ.

ἐπίβλημα, -ατος, τό (**ἐπιβάλλω**),· **I.** αυτό που απλώνεται πάνω σε κάτι, χαλί, ταπετσαρία, σε Πλούτ. **II.** αυτό που φοριέται πάνω, μπάλωμα, επίραμμα, σε Κ.Δ.

ἐπιβλής, -ήτος, ό (**ἐπιβάλλω**), μοχλός που προσαρμόζεται, εφαρμόζει μέσα σε κοίλωμα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπι-βλύζω, αναβλύζω ή ορμώ προς τα έξω, σε Ανθ.

ἐπι-βοάω, μέλ. -βοήσομαι, Ιων. -βώσομαι· **I. 1.** επικαλούμαι ή καλώ, φωνάζω δυνατά, *ἐπ. τινί ότι...*, ή με απαρ., σε Θουκ. **2.** ξεστομίζω, εκφράζω, προφέρω ή τραγουδώ, *τί τινι*, σε Αριστοφ.· ομοίως και στη Μέσ., στον ιδ. **3.** φωνάζω εναντίον, *τινά*· Παθ., *ἐπιβοώμενος*, ο δυσφημούμενος, στον ιδ. **II.**

επικαλούμαι, *θεούς*, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως και στη Μέσ., *ἐπιβοᾶσθαι Θέμιν*, σε Ευρ.· καλώ σε βοήθεια, *τὴν στρατιὴν ἐπεβώσαντο*, σε Ηρόδ.

ἐπιβοήθεια, ή, ερχομός προς βοήθεια, συνδρομή, αρωγή, σε Θουκ., Ξεν.

ἐπι-βοηθέω, Ιων. -βωθέω, μέλ. -σω, έρχομαι προς βοήθεια, συνδράμω, βοηθώ, *τινί*, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἐπιβόημα, -ατος, τό (**ἐπιβοάω**), φωνή ή κραυγή σε κάποιον, σε Θουκ.

ἐπιβόητος, Ιων. -βωτος, -ον (**ἐπιβοάω**), δυσφημούμενος, αυτός που έχει κακή φήμη, σε Θουκ.

ἐπιβολή, ή (**ἐπιβάλλω**),· **I. 1.** επίρριψη ή επίθεση, τοποθέτηση πάνω σε, *ίματιών*, σε Θουκ.· *χειρῶν σιδηρῶν*, λέγεται για σιδερένια έμβολα, στον ιδ. **2.** εχθρική απόπειρα, σε Πλούτ. **II. 1.** αυτός που τοποθετείται από πάνω, *ἐπιβολαὶ πλίνθων*, στρώματα, στρώσεις ή σειρές τούβλων, σε Θουκ. **2.** ποινή, πρόστιμο, σε Αριστοφ., Ξεν.· φόρος, δασμός, δημόσια επιβάρυνση, σε Πλούτ.

ἐπι-βομβέω, μέλ. -ήσω, ουρλιάζω, βρυχώμαι ως απάντηση, *τινί*, σε Λουκ.

ἐπι-βόσκομαι, Μέσ., **I.** λέγεται για ζώα (κυρίως βοοειδή), βόσκω ή τρέφομαι με, *τινι*, σε Βατραχομ. **II.** βόσκω, τρέφομαι μεταξύ του κοπαδιού, με δοτ., σε Μόσχ.

ἐπι-βουκόλος, ό, αρχιτσοπάνης, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπιβούλευμα, -ατος, τό, συνωμοσία, επιβουλή, μηχανορραφία, σε Θουκ.

ἐπιβουλευτής, -οῦ, ό, αυτός που συνωμοτεί, μηχανορραφεύ εναντίον κάποιου, με γεν., σε Σοφ.

ἐπι-βουλεύω, μέλ. -σω, **I. 1.** σχεδιάζω κακό ή συνωμοτώ εναντίον, *κακὸν πόλει*, σε Τυρτ.· *θάνατόν τινι*, σε Ηρόδ.· με δοτ. προσ. μόνο, μηχανορραφώ εναντίον, στήνω παγίδες, *τῇ πόλει*, σε Αισχύλ.· *τῷ πλήθει*, σε Αριστοφ.· *απόλ., οὐπιβουλεύων*, συνωμότης, σε Σοφ.· με αιτ. πράγμ. μόνο, σχεδιάζω στα κρυφά, μηχανορραφώ, συνωμοτώ, *τὸν ἔκπλουν*, σε Θουκ. **2.** με δοτ. πράγμ., κάνω σχέδια για, σκοπεύω σε, *πρήγμασι μεγάλοισι*, σε Ηρόδ.· *τυραννίδι*, σε Πλάτ. **3.** με απαρ., προτίθεμαι, σκοπεύω, υπολογίζω, λογαριάζω ή σχεδιάζω να κάνω, σε Ηρόδ., Θουκ. **II. 1.** Παθ., με Μέσ. μέλ. -εύσομαι, αόρ. α' -εβουλεύθην· έχω μηχανορραφίες σχηματισμένες εναντίον μου, είμαι αντικείμενο επιβουλών, συνωμοσιών, στον ιδ. **2.** λέγεται για πράγματα, σχεδιάζομαι εναντίον, *πρᾶγμα, ὃ τοῖς θεοῖς ἐπιβουλεύεται*, σε Αριστοφ.· *τὰ ἐπιβουλεύόμενα*, επιβουλές, μηχανορραφίες, σε Ξεν.

ἐπι-βουλή, ἡ, εχθρικό σχέδιο εναντίον κάποιου άλλου, μηχανορραφία, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἐπί-βουλος, -ον (ἐπί, βουλή), αυτός που συνωμοτεί εναντίον, *τινι*, σε Πλάτ.· δόλιος, ύπουλος, σε Ξεν.

ἐπι-βρέμω, I. κάνω κάτι να ηχεί, σε Ομήρ. Ιλ. — Μέσ., βρυχώμαι, κραυγάζω, σε Αριστοφ. **II.** με σύστ. αιτ., λέω κάτι ουρλιάζοντας, σε Ευρ.

ἐπιβριθής, -ές, αυτός που πέφτει βαρύς ή με σφοδρότητα πάνω σε, σε Αισχύλ.

ἐπι-βρίθω[τῖ], μέλ. -*ίσω*, πέφτω βαρύς πάνω σε, επέρχομαι με σφοδρότητα, λέγεται για βροχή, σε Ομήρ. Ιλ.· με θετική σημασία, *ὅπποτε δὴ Διὸς ὄραι ἐπιβρίσειαν*, όταν οι εποχές απέδιδαν δυνατούς καρπούς, σε Ομήρ. Οδ.· μεταφ., λέγεται για πόλεμο, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για πρόσωπα, *ἐπέβρισαν ἀμφὶ ἄνακτα*, μαζεύτηκαν γύρω του, στο ιδ.

ἐπι-βροντάω, μέλ. -*ήσω*, βροντώ ως απάντηση, σε Πλούτ.

ἐπιβρόντητος, -ον, = *ἐμβρόντητος*, μαινόμενος, μανιώδης, τρελός, σε Σοφ.

ἐπι-βρύκω[υ], μέλ. -*ζω*, τρίζω τα δόντια, σε Ανθ.

ἐπι-βρύω, μέλ. -*ύσω [υ]*, σκάζω, προβάλλω, λέγεται για άνθη, σε Θεόκρ.

ἐπι-βύω, μέλ. -*ύσω [υ]*, κλείνω, φράζω, βουλώνω, *τὸ στόμα τινός*, σε Αριστοφ. — Μέσ., *ἐπιβύβασθαι τὰ ὦτα*, κλείνω τα αυτιά μου, σε Λυκ.

ἐπιβωθέω, Ιων. αντί *ἐπιβοηθέω*.

ἐπι-βώμιος, -ον (βωμός), πάνω ή κοντά στο βωμό, σε Ευρ.· *ἐπιβώμια ῥέζειν*, σε Θεόκρ.

ἐπιβωμιοστατέω, (όπως αν προερχόταν από το ουσ. *ἐπιβωμιο-στάτης*), στέκομαι ως ικέτης κοντά στον βωμό, σε Ευρ.

ἐπιβώσομαι, Ιων. αντί *ἐπιβοήσομαι*, μέλ. του *ἐπιβοάω*.

ἐπι-βωστρέω, Ιων. και Δωρ. αντί *ἐπιβοάω*, φωνάζω, επικαλούμαι, *τινά*, σε Θεόκρ.

ἐπίβωτος, -ον, Ιων. αντί *ἐπιβόητος*.

ἐπι-βώτωρ, -ορος, ὁ (βιώτης), αρχιποιμένας, αρχιτσοπάνης, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπί-γαιος, -ον (γῆ, γαῖα), επίγειος, *τὰ ἐπίγαια*, τα τμήματα πάνω ή κοντά στο έδαφος, σε Ηρόδ.

ἐπι-γαμβρεύω, μέλ. -*σω (γαμβρός)*, νυμφεύομαι ως ο πλησιέστερος συγγενής, *γυναῖκα*, σε Κ.Δ.

ἐπι-γᾶμέω, μέλ. -*γαμέσω*, Αττ. -*γᾶμῶ*· κάνω δεύτερο γάμο, *ἐπ. πόσει πόσιν*, παντρεύομαι ένα σύζυγο μετά από κάποιον άλλο, σε Ευρ.· *ἐπ. τέκνοις μητρυιάν*, νυμφεύομαι και φέρνω μητριά στα παιδιά μου, στον ιδ.

ἐπι-γᾶμία, ἡ, Λατ. *connubium*, το δικαίωμα της επιγαμίας ανάμεσα στις πολιτείες, σε Ξεν.· γενικά, επιμιξία, σε Ηρόδ., Ξεν.

ἐπί-γᾶμος, -ον (γαμέω), αυτός που βρίσκεται σε ηλικία γάμου, σε Ηρόδ., Δημ.

ἐπιγαυρόομαι, Παθ., περηφανεύομαι, *τινι*, σε Ξεν.

ἐπι-γδουπέω, Επικ. αντί *ἐπι-δουπέω*, επικροτώ, επιδοκιμάζω, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπί-γειος, -ον (γέα=γῆ), επίγειος, γήινος, σε Πλάτ.

ἐπι-γελάω, μέλ. -*άσομαι [ᾱ]*, **I.** γελώ επιδοκιμαστικά, Λατ. *arrideo*, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ. **II.** = *ἐπεγγελάω*, σε Λουκ.

ἐπι-γεραίρω, αποδίδω τιμή, τινά, σε Ξεν.

ἐπι-γηθέω, μέλ. -*ήσω*, χαίρομαι, αναγαλλιάζω ή πανηγυρίζω, *τινί*, σε Αισχύλ.

ἐπι-γίγνομαι, Ιων. και μεταγεν. τύπος -**γίνομαι [ῖ]**· μέλ. -*γενήσομαι*, αόρ. - *εγενόμην*, παρακ. -*γέγονα*· **I.** λέγεται για χρόνο, επέρχομαι, γεννιέμαι κατόπιν, έρχομαι μετά από, *ἔαρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρη*, φύλλα που δημιουργούνται την

άνοιξη, σε Ομήρ. Ιλ.· οἱ ἐπιγιγνόμενοι ἄνθρωποι, οι απόγονοι, σε Ηρόδ.· οἱ ἐπιγενόμενοι τούτῳ σοφισταί, αυτοί που ήρθαν μετά από αυτόν, στον ίδ.· τῇ ἐπιγενομένη ἡμέρᾳ, την επομένη μέρα, σε Θουκ.· χρόνου ἐπιγιγνομένου, ενώ ο χρόνος περνούσε, με την πάροδο του χρόνου, σε Ηρόδ., Θουκ. **Π. 1.** λέγεται για γεγονότα, περιστατικά, επιπίπτω, επέρχομαι, επισυμβαίνω, Λατ. supervenire, χειμών, νύξ ἐπεγένετο, σε Ηρόδ.· ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογί, ενίσχυσε την φλόγα, σε Θουκ.· τὰ ἐπιγιγνόμενα, αυτά που γίνονται διαδοχικά, στον ίδ. **2.** επέρχομαι, παρουσιάζομαι μετά από, ἐπὶ τῇ ναυμαχίῃ, σε Ηρόδ.· επέρχομαι, προσβάλλω, επιτίθεμαι, τινι, σε Θουκ. **3.** επισυμβαίνω, γίνομαι, πραγματοποιούμαι, στον ίδ.

ἐπι-γιγνώσκω, Ιων. και μεταγεν. τύπος **-γῖνώσκω**· μέλ. -γνώσομαι, αόρ. β' ἐπ-έγνω, Επικ. υποτ. γ' πληθ. ἐπιγνώωσι, παρακ. ἐπέγνωκα· **I.** κοιτάζω, γίνομαι μάρτυρας, παρατηρώ, διακρίνω, σε Ομήρ. Οδ., Ξεν. **Π. 1.** αναγνωρίζω, γνωρίζω πάλι, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ.· αναγνωρίζω ή επιδοκιμάζω, εγκρίνω κάτι, σε Κ.Δ. **2.** λέγεται για πράγματα επίσης, βρίσκω, ανακαλύπτω, διακρίνω, σε Αισχύλ., Θουκ. **Π.** αποφασίζω, παίρνω την απόφαση, κρίνω, τι περί τινος, στον ίδ.

ἐπι-γλωσσάομαι, Αττ. **-ττάομαι**, αποθ. (γλῶσσα), βλασφημώ, βρίζω, κακολογώ, σε Αισχύλ.· με γεν., εκφέρω μομφή, κατηγορώ κάποιον, στον ίδ. **ἐπιγναμπτός, -ή, -όν**, κυρτός, στριφτός, στριφογυριστός, σε Ύμν. Όμηρ. **ἐπι-γνάμπτω**, μέλ. -ψω, λυγίζω προς κάποιον, σε Ομήρ. Ιλ.· μεταφ., υποκλίνομαι ή λυγίζω, σκύβω, υποκύπτω στην πρόθεση, στον σκοπό κάποιου, στο ίδ.

ἐπι-γνάπτω, μέλ. -ψω, καθαρίζω ρούχα· επιδιορθώνω, μπαλώνω, σε Λουκ. **ἐπι-γνώμων, -ονος, ό, ή, I.** διαιτητής, κριτής, δικαστής, με γεν. πράγμ., σε Πλάτ.· ἐπ. τῆς τιμῆς, εκτιμητής αυτής, σε Δημ. **Π.** = συγγνώμων, αυτός που συγχωρεί, τινί, σε Μόσχ.

ἐπι-γνωρίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, γνωστοποιώ κάτι με σημεία, αναγγέλλω, σε Ξεν. **ἐπίγνωσις, -εως, ή (ἐπιγιγνώσκω)**, πλήρης, ολοκληρωμένη γνώση, σε Κ.Δ. **ἐπιγνώωσι**, Επικ. γ' πληθ. υποτ. αορ. β' του ἐπιγιγνώσκω.

ἐπι-γονή, ή, αύξηση, ανάπτυξη, παραγωγή, σε Πλούτ., Λουκ. **ἐπίγονος, -ον (ἐπιγίγνομαι), I.** επιγενόμενος, αυτός που γεννιέται στη συνέχεια, μετά από κάποιον άλλο· ως ουσ., ἐπίγονοι, οί, οι απόγονοι, οι μεταγενέστεροι, σε Αισχύλ.· γένος μελισσών, σε Ξεν. **Π. 1.** οἱ Ἐπίγονοι, οι Επίγονοι, γιοι των αρχηγών που έπεσαν στον πρώτο πόλεμο εναντίον των Θηβών, σε Ηρόδ. **2.** οι Διάδοχοι των κτήσεων του Μεγάλου Αλεξάνδρου. **ἐπι-γουνίς, -ίδος, ή (γόνυ)**, μέρος πάνω από το γόνατο, ο μέγας μυς του μηρού, μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖτο, θα ανέπτυσσε έναν δυνατό μηριαίο μυ, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπιγράβδην, επίρρ. (ἐπιγράφω), ξύνοντας την επιφάνεια, γδέρνοντας την επίστρωση, Λατ. strictim, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπίγραμμα, -ατος, τό (ἐπιγράφω), I. επιγραφή, σε Ηρόδ., Θουκ.· ιδίως λέγεται στην ποίηση, επίγραμμα, συνήθως στους Ελεγειακούς. **Π.** έγγραφη αποτίμηση ζημιών, σε Δημ.

ἐπιγραμμάτιον, τό, υποκορ. του ἐπιγράμματος, σε Πλούτ.

ἐπιγρᾶφή, ή, επιγραφή, στηλῶν, πάνω σε πέτρες, σε Θουκ.

ἐπι-γράφω, [ᾱ], μέλ. -ψω, I. 1. σημαδεύω, σημειώνω, χαράζω την επιφάνεια, τρυπώ, ξύνω, γδέρνω, οἷστὸς ἐπέγραψε χρόα, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** σημειώνω, χαράζω, σημαδεύω τον κλήρο, στο ίδ.· στον Όμηρ. η λέξη δεν έχει την σημασία της γραφής. **Π.** επιγράφω, εγχαράζω, χαράζω, εγγράφω, σε Ηρόδ. —

Παθ., λέγεται για επιγραφή, χαράζομαι, εγγράφομαι πάνω σε, στον ιδ.· επίσης, *ἐπεγράφου την Γοργόνα*, είχες την Γοργόνα ζωγραφισμένη πάνω στην ασπίδα σου, σε Αριστοφ. **III.** σε Αττ. δικανικές φράσεις· **1.** καθορίζω την ποινή ή την αποζημίωση στο όνομα μίας καταγγελίας, στον ιδ.· *τὰ ἐπιγεγραμμένα*, οι απαιτούμενες αποζημιώσεις, σε Δημ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Αισχίν. **2.** καταχωρώ, καταγράφω στον δημόσιο κατάλογο, σε Ρήτ. — Μέσ., καταγράφω το όνομα κάποιου, σε Θουκ.· επίσης, *ἐπεγράψαντο πολίτας*, κατέγραψαν, κατεχώρησαν αυτούς ως πολίτες, στον ιδ. **3.** *προστάτην ἐπιγράψασθαι*, εκλέγω προστάτη και καταχωρώ το όνομά του στον δημόσιο κατάλογο, όπως όλοι οι *μέτοικοι* στην Αθήνα είχαν την υποχρέωση να κάνουν, σε Αριστοφ.· όμοιως και, *ἐπιγράψασθαι τινα κύριον*, σε Δημ. **IV.** *ἐπιγράψαι ἑαυτὸν ἐπὶ τι*, δανείζω το όνομά μου σε κάτι, προσυπογράφω, εγκρίνω, επιδοκιμάζω, σε Αισχίν.· ομοίως και στην Παθ. και στη Μέσ., εγγράφω, επιγράφω το όνομά μου σε, στον ιδ. **V.** Μέσ., παίρνω ένα όνομα, σε Πλούτ. **ἐπί-γρῦπος, -ον**, κάπως αγκιστροειδής, αγκυλωτός, λέγεται για το ράμφος της ίβιδος (γένος πελαγόμορφων πουλιών), σε Ηρόδ.· λέγεται για ανθρώπους, σε Πλάτ.

ἐπι-δαίομαι, αποθ. (*δαίω* B), διανέμω, σε Ομηρ. Ὑμν. — Παθ., παρακ. *δέδασμαι*, σε Ησίοδ.

ἐπι-δακρύω, μέλ. *-ύσω [ū]*, δακρύζω για κάτι, απόλ., σε Αριστοφ.

ἐπι-δάμναμαι, Μέσ., υποτάσσω, καθυποτάσσω, σε Ανθ.

ἐπίδᾱμος, -ον, Δωρ. αντί *ἐπίδημος*.

ἐπι-δανείζω, μέλ. *-σω*, δανείζω χρήματα για ήδη υποθηκευμένη ιδιοκτησία, σε Δημ. — Μέσ., δανείζομαι χρήματα για παρομοίου καθεστώτος ιδιοκτησία, στον ιδ.

ἐπι-δαψιλεύομαι, αποθ., παρέχω άφθονα σε κάποιον, δίνω, χορηγώ, παραχωρώ πλουσιοπάροχα, *τί τινι*, σε Ηρόδ.· *ἐπιδ. τινί τινος*, παρέχω αφθόνως σε κάποιον κάτι, σε Ξεν.· μεταφ., ερμηνεύω απόλυτα, διασαφηνίζω, σε Λουκ. **ἐπιδέδρομα**, παρακ. β' του *ἐπιτρέχω*.

ἐπιδεής, -ές (ἐπιδέομαι), αυτός που στερείται ενός πράγματος, *τινος*, σε Πλάτ., Ξεν.· συγκρ., *ἐπιδεέστερος ἐκείνων*, κατώτερος εκείνων, σε Πλάτ.· υπερθ. *-έστατος*, στον ιδ.

ἐπιδει, απρόσ., βλ. [ἐπιδέω](#) B.

ἐπίδειγμα, -ατος, τό (ἐπιδείκνυμι), δείγμα, υπόδειγμα, σε Ξεν., Πλάτ.

ἐπιδείελος, -ον, κατά το βράδυ, γύρω στο βράδυ· ουδ. *ἐπιδείελα* ως επίρρ., σε Ησίοδ.

ἐπι-δείκνυμι και **-ύω**· μέλ. *-δείζω*, αόρ. α' *-έδειξα*, Ιων. *-έδεξα*· **I. 1.**

παρουσιάζω ως δείγμα, σε Αριστοφ.· γενικά, επιδεικνύω, εκθέτω, παρουσιάζω, σε Πλάτ., Ξεν. κ.λπ. **2.** Μέσ., επιδεικνύω ή παρουσιάζω για τον εαυτό μου ή για κάτι που είναι δικό μου, σε Ηρόδ., Πλάτ. κ.λπ.· *ἐπιδείξασθαι λόγον*, παρουσιάζω την ευγλωττία μου, την επιδεικνύω, στον ιδ.· απόλ., επιδεικνύω, κάνω μία παρουσίαση, επίδειξη των δυνάμεών μου, σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ. **II. 1.** δείχνω, υποδεικνύω, δηλώνω, *τί τινι*, στον ιδ.· με μτχ., αποδεικνύω ότι κάτι είναι, σε Ηρόδ. κ.λπ.· επίσης στη Μέσ., σε Ξεν.· *ἐπ. τινα δωροδοκήσαντα*, αποδεικνύω ότι κάποιος δωροδοκήθηκε, σε Αριστοφ. **2.** απόλ., παρέχω πληροφορίες, στον ιδ.

ἐπιδεικτέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει να παρουσιαστεί, σε Ξεν. κ.λπ.

ἐπιδεικτικός, -ή, -όν, 1. κατάλληλος προς παρουσίαση, με γεν., σε Λουκ.· ή *ἐπιδεικτική*, παρουσίαση, επίδειξη, Λατ. ostentatio, σε Πλάτ. **2.** *ἐπιδ. λόγοι*,

επιδεικτικοί λόγοι, πανηγυρικοί, δημηγορίες, σε Δημ. κ.λπ.· *επίρρ.* -*κῶς*, σε Πλούτ.

ἐπ-ἰδεῖν, *απαρ.* του *ἐπ-εἶδον*.

ἐπίδειξις, *Ιων.* **ἐπίδειξις**, -*εως*, ἢ (**ἐπι-δείκνυμι**)· **I. 1.** παρουσίαση, επίδειξη, γνωστοποίηση, έκθεση, *ἐς ἐπίδεξιν ἀνθρώπων ἀπίκετο*, έγινε πασίγνωστο, σε *Ηρόδ.* **2.** επίδειξη, παρουσίαση, σε *Θουκ.*· *ἐπ. ποιεῖσθαι*, κάνω επίδειξη στρατιωτικής ισχύος, με στρατιωτική σημασία, στον *ιδ.*· *ἐλθεῖν εἰς ἐπίδειξιν τινι*, έρχομαι, προσέρχομαι για να παρουσιάσω, για να επιδείξω τον εαυτό μου σε κάποιον, σε *Αριστοφ.* **3.** επιδεικτικός λόγος, ρητορεία, δημηγορία, σε *Θουκ.*, *Πλάτ.* κ.λπ. **II.** παράδειγμα, πρότυπο, *Λατ.* *specimen*, σε *Ευρ.*, *Αισχίν.* **ἐπι-δειπνέω**, μέλ. -*ήσω*, τρώω κάτι ως δεύτερο «πιάτο», τρώω όπως ο καλοφαγάς, σε *Αριστοφ.*

ἐπι-δέκᾱτος, -*η*, -*ον*, ένας στους δέκα· *τὸ ἐπιδέκατον*, το δέκατο, το ένα δέκατο, η δεκάτη (φόρος αγροτικών προϊόντων), σε *Ξεν.*, *Δημ.* κ.λπ.

ἐπι-δέμνιος, -*ον* (**δέμνιον**), αυτός που βρίσκεται πάνω στο κρεβάτι ή στα κλινოსκεπάσματα, σε *Ευρ.*

ἐπι-δέξιος, -*ον*, αυτός που είναι στραμμένος προς τα δεξιά, δηλ. από τα αριστερά προς τα δεξιά· **I. 1.** *ουδ. πληθ. ως επίρρ.*, *ὄρνυσθ' ἐξείης ἐπιδέξια*, σηκωθείτε επιδέξια με τη σειρά ξεκινώντας από τα αριστερά, από το μέρος του οινοχόου, σε *Ομήρ. Οδ.*· *απ' όπου, εὐοίωνος, αἰσίου, ἀστράπτων ἐπιδέξια*, σε *Ομήρ. Ιλ.*· **2.** μετά τον Όμηρ., στο δεξί χέρι, σε *Ξεν.*· *τάπιδέξια*, η δεξιά πλευρά, σε *Αριστοφ.* **II.** ως επίθ. λέγεται για πρόσωπα, επιδέξιος, ικανός, ευφυής, σε *Αισχίν.* κ.λπ.

ἐπιδεξιότης, -*ητος*, ἢ, επιδεξιότητα, εξυπνάδα, σε *Αισχίν.*

ἐπίδεξις, ἢ, *Ιων.* αντί *ἐπίδειξις*.

ἐπι-δέρκομαι, *αποθ.*, βλέπω, παρατηρώ, *τινα*, σε *Ησίοδ.*

ἐπι-δεσμεύω, μέλ. -*σω*, δεσμεύω, σε *Ανθ.*

ἐπί-δεσμος, *ὁ*, ανώτερος ή εξωτερικός επίδεσμος, σε *Αριστοφ.*

ἐπι-δεσπόζω, μέλ. -*σω*, είμαι κύριος, είμαι αρχηγός, *στρατοῦ*, σε *Αισχύλ.*

ἐπιδευής, -*ές*, *ποιητ.* και *Ιων.* αντί *ἐπιδεής*, **I.** αυτός που έχει ανάγκη ή έλλειψη από, με *γεν.*, σε *Όμηρ.*, *Ηρόδ.*· *απόλ.*, στερούμενος, σε *Ομήρ. Ιλ.* **II.** ελλιπής, αυτός που αποτυγχάνει σε κάτι, με *γεν.*, σε *Ομήρ. Οδ.*· *βίης ἐπιδευέες Ὀδυσῆος*, υποδεέστεροι, κατώτεροι του Οδυσσέα στη δύναμη, στο *ιδ.*· *απόλ.*, *ἐπιδευέες ἦμεν*, υπερβολικά αδύναμοι ήμασταν, στο *ιδ.*

ἐπι-δεύομαι, μέλ. -*δεύομαι*, *Επικ.* αντί *ἐπιδέομαι*, **I.** στερούμαι, έχω έλλειψη ενός πράγματος, με *γεν.*, σε *Όμηρ.*, *Ηρόδ.*· έχω την ανάγκη της βοήθεια κάποιου, με *γεν. προσ.*, σε *Ομήρ. Ιλ.* **II.** έχω έλλειψη κάποιου πράγματος, υπολείπομαι σε κάτι, με *γεν.*, στο *ιδ.*· *επίσης με γεν. προσ.*, *κείνων ἐπιδεύεαι ἀνδρῶν*, υπολείπεσαι, υστερείς, είσαι υποδεέστερος εκείνων, στο *ιδ.*· ή και τα δύο μαζί (*πράγμ.* και *πρόσ.*), *μάχης ἐπιδεύετ' Ἀχαιῶν*, στο *ιδ.*

ἐπι-δεύω, *υγραίνω*, σε *Ανθ.*

ἐπι-δέχομαι, *Ιων.* -**δέκομαι**, μέλ. -*ξομαι*, *αποθ.*, παραδέχομαι επιπλέον ή επιπροσθέτως, σε *Ηρόδ.*· *επιτρέπω κάτι, παραδέχομαι κάτι*, *Λατ.* *recipere*, σε *Δημ.*

ἐπι-δέω (**A**), μέλ. -*δήσω*, **I.** δένω ή προσδένω, *τὸν λόφον*, σε *Αριστοφ.*· και στη *Μέσ.*, *λόφους ἐπιδέεσθαι*, έχουν λοφία στερεωμένα, προσηρτημένα πάνω, σε *Ηρόδ.* **II.** δένω, επιδένω — *Παθ.*, *ἐπιδεδεμένος τὰ τραύματα*, με τα τραύματά του δεμένα, σε *Ξεν.*· *ἐπιδεδεμένοι τὴν χεῖρα*, στον *ιδ.*

ἐπιδέω (**B**), μέλ. -*δεήσω*, χρειάζομαι ή έχω έλλειψη ενός αριθμού, *τετρακοσίας μυριάδας, ἐπιδεούσας ἐπὰ χιλιάδων*, τέσσερα εκατομμύρια παρά

εφτά χιλιάδες, σε Ηρόδ. **II**. Μέσ., όπως το Επικ. *ἐπιδεύομαι*, έχω έλλειψη, χρειάζομαι, *τινος*, στον ιδ., σε Ξεν.

ἐπ-ίδηλος, -ον (εἶδον), **I. 1**. ξεκάθαρος, φανερός, εμφανής, σε Ηρόδ. **2**. διακεκριμένος, αξιοσημείωτος, αξιόλογος, σε Ξεν. **II**. όμοιος, αυτός που μοιάζει, *τινι*, σε Αριστοφ.

ἐπιδημεύω, μέλ. -*σω* (*ἐπίδημος*), ζω ανάμεσα σε ανθρώπους, ζω μέσα στο πλήθος, διάγω βίο μέσα στην πόλη, αντίθ. προς την ζωή στους αγρούς, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπιδημέω, μέλ. -*ήσω* (*ἐπίδημος*), **I**. είμαι στην πατρίδα μου, ζω στην πατρίδα μου, αντίθ. προς το *ἀποδημέω*, σε Θουκ., Ξεν. **II**. επιστρέφω στην πατρίδα από ξένα μέρη, στον ιδ., Αισχίν. **III**. λέγεται για ξένους, διαμένω σε ένα μέρος, *έν τόπω*, σε Ξεν.· *ἐπ. τοῖς μυστηριοις*, παρευρίσκομαι σε αυτά, τα παρακολουθώ, σε Δημ.· *ἀπόλ.*, βρίσκομαι στην πόλη, σε Πλάτ.

ἐπιδημία, ή, διαμονή σε ένα μέρος, σε Πλάτ.

ἐπι-δήμιος, -ον (δήμος), αυτός που βρίσκεται ανάμεσα στο πλήθος, που παραμένει στην πατρίδα, *ἐπιδήμιοι ἄρπακτῆρες*, ἄρπαγες των ίδιων των συμπολιτών τους, σε Ομήρ. Ιλ.· *πόλεμος ἐπ.*, ἐμφύλιος πόλεμος, στο ιδ.· *ἐπιδήμιον εἶναι*, είμαι, βρίσκομαι στην πατρίδα μου, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐπ. ἔμποριο*, εγκατεστημένοι ἔμποροι, σε Ηρόδ.

ἐπι-δημιουργοί, οί, ἄρχοντες που στέλνονταν κάθε χρόνο από τις Δωρικές πόλεις στις αποικίες τους, σε Θουκ.

ἐπί-δημος, -ον, = *ἐπιδήμιος*, σε Αριστοφ.· *ἐπίδᾱμος φάτις* (Δωρ.), δημώδης, κοινή, τρέχουσα φήμη, σε Σοφ.

ἐπι-διαβαίνω, μέλ. -*βήσομαι*, διαβαίνω ύστερα από κάποιον άλλο, σε Ηρόδ.· *ἐπ. τάφρον*, σε Θουκ.· *ποταμόν*, σε Ξεν.

ἐπι-διαγιγνώσκω, Ιων. -*γινώσκω*, σκέπτομαι από την αρχή, κρίνω εκ νέου, σε Ηρόδ.

ἐπι-διαιρέω, μέλ. -*ήσω*, διαιρώ, διανέμω εκ νέου — Μέσ., διανέμουν μεταξύ τους, σε Ηρόδ.

ἐπι-διακρίνω, μέλ. -*κρίνω*, αποφασίζω όπως ο κριτής, σε Πλάτ.

ἐπι-διαρρήγνυμαι, αόρ. β' -*διερράγην* [*ᾱ*], Παθ., ξεσπώ εναντίον ή λόγω ενός πράγματος, σε Αριστοφ.

ἐπι-διατάσσομαι, Μέσ., προσθέτω μία διάταξη, σε Κ.Δ.

ἐπι-διατίθεμαι, Μέσ., καταθέτω ως εγγύηση, σε Δημ.

ἐπι-διαφέρομαι, Παθ., διασχίζω, περνώ, διαβαίνω ύστερα από, σε Θουκ.

ἐπι-διδάσκω, μέλ. -*ζω*, διδάσκω συμπληρωματικά, σε Ξεν.

ἐπι-δίδωμι, μέλ. -*δώσω*, **I. 1**. δίνω επιπλέον, *τί τινι*, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Αττ.

2. δίνω ως προίκα, σε Ομήρ. Ιλ., Ξεν. **3**. χαρίζω, σε Θουκ., Αριστοφ.· ιδίως, συνεισφέρω ως «δωρεά» για τις ανάγκες της πόλης, αντίθ. προς το *εἰσφέρειν* (το οποίο ήταν αναγκαστικό), σε Ξεν., Δημ.· πρβλ. **ἐπίδοσις**. **II**. Μέσ., επικαλούμαι μάρτυρα, *θεοῦς ἐπιδώμεθα*, σε Ομήρ. Ιλ.· (άλλοι το αναφέρουν ως *ἐπι-δώμεθα*, ας κοιτάξουμε προς το μέρος των θεών, ας προβλέψουμε). **III**. αμτβ., αυξάνομαι, προοδεύω, *ἐς ὕψος*, σε Ηρόδ.· *ἐπὶ τὸ μείζον*, σε Θουκ. κ.λπ.· *ἀπόλ.*, μεγαλώνω, αυξάνομαι, προοδεύω, βελτιώνομαι, στον ιδ.

ἐπι-διζήμαι, αποθ., **1**. ερευνώ επιπλέον, προχωρώ παραπέρα στην εξερεύνηση, σε Ηρόδ.· **2**. ψάχνω για κάτι ή αιτούμαι επιπλέον, στον ιδ.· ομοίως και, **ἐπιδίζομαι**, σε Μόσχ.

ἐπι-δικάζω, μέλ. -*άσω*, **I**. αποδίδω περιουσία σε κάποιον, λέγεται για τον δικαστή, σε Δημ. — Παθ., *ἐπιδεδικασμένου τὸν κλῆρον*, έχοντάς το κατακυρωμένο σε κάποιον, στον ιδ. **II. 1**. Μέσ., λέγεται για τον ενάγοντα,

καταφεύγω στο δικαστήριο για να επικυρώσω το δίκιο μου, σε Πλάτ. **2.** με γεν., ενάγω, αιτούμαι δικαστικώς, σε Δημ. κ.λπ.

ἐπί-δίκος, -ον (δίκη), 1. αυτός που αμφισβητείται ενώπιον του νόμου· *ἐπίδικος, ή*, κληρονόμος, η οποία ζητείται σε γάμο από τον πλησιέστερο συγγενή της, σε Ρήτ. **2.** γενικά, αμφισβητούμενος, διαφιλονικούμενος, σε Πλούτ.

ἐπι-δινέω, μέλ. -ήσω, περιστρέφω ή γυρίζω κάτι πριν το ρίξω, σε Όμηρ. — Μέσ., περιστρέφω, τριγυρίζω στο μυαλό μου, σκέφτομαι, σε Ομήρ. Οδ. — Παθ., αόρ. α' *ἐπεδινήθην*, στριφογυρίζω, όπως τα πουλιά στον αέρα, στο ίδ. **ἐπι-διορθόομαι, Μέσ.,** επιδιορθώνω, σε Κ.Δ.

ἐπι-διπλοίζω, επαναλαμβάνω, σε Αισχύλ.

ἐπι-διφριάς, -άδος, ή (δίφρος), σχάρα που βρίσκεται πάνω στον δίφρο, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπι-δίφριος, -ον (δίφρος), αυτός που βρίσκεται πάνω στο κάθισμα άρματος, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπι-διώκω, μέλ. -ζω, τρέχω κατόπιν, καταδιώκω, *τινά*, σε Ηρόδ.

ἐπι-δόντες, 1. ονομ. πληθ. μτχ. αορ. β' του *ἐπι-δίδωμι*· αλλά, **2.ἐπ-ιδόντες,** του *ἐπ-εἶδον*.

ἐπί-δοξος, -ον (δόξα), 1. λέγεται για πρόσωπα, πιθανός, ενδεχόμενος ή αναμενόμενος να γίνει ή να είναι τέτοιου είδους, με απαρ., *ἐπίδοξοι πείσεσθαι*, πιθανόν να πάθουν, σε Ηρόδ. **2.** λέγεται για πράγματα, πιθανός, με απαρ., *ἐπ. γενέσθαι*, στον ίδ.· απόλ., *κακά ἐπίδοξα*, επίδοξα, προσδοκώμενα, στον ίδ.

ἐπι-δορπίδιος, -ον, =ἐπιδόρπιος, σε Ανθ.

ἐπι-δόρπιος, -ον (δόρπον), αυτός που προορίζεται για χρήση μετά το δείπνο, σε Θεόκρ.

ἐπίδοσις, -εως, ή (ἐπιδίδωμι), I. επιπλέον παροχή, εθελοντική συνεισφορά στην πόλη, «φιланθρωπία», δωρεά, σε Δημ. **II.** (*ἐπιδίδωμι* αμτβ.), αύξηση, ανάπτυξη, μεγάλωμα, πρόοδος, βελτίωση, εξέλιξη, σε Πλάτ. κ.λπ.

ἐπι-δουπέω, μέλ. -ήσω, κάνω θόρυβο ή προξενώ σύγκρουση, *τινι* με κάτι, σε Πλούτ.

ἐπιδοχή, ή (ἐπιδέχομαι), υποδοχή καινούριου πράγματος, σε Θουκ.

ἐπι-δραμέιν, απαρ. αορ. β' του ἐπιτρέχω· -δραμέτην, γ' δυϊκ.

ἐπι-δράσσομαι, Αττ. -ττομαι, αποθ., θέτω, βάζω στο χέρι μου, *τινος*, σε Πλούτ.

ἐπιδρομή, ή (ἐπιδραμεῖν),· I. ξαφνική εισβολή, έφοδος, επίθεση, σε Θουκ.· *ἐξ ἐπιδρομής άρπαγή*, διαρπαγή, λεηλασία μέσω εισβολής, δηλ. «πλιάτσικο», σε Ηρόδ.· απ' όπου, *ἐξ ἐπιδρομής*, αιφνιδίως, στην στιγμή, ξαφνικά, προχείρως, σε Δημ. **II.** το μέρος στο οποίο εισέρχονται τα πλοία, τόπος απόβασης, σε Ευρ.

ἐπίδρομος, -ον (ἐπιδραμεῖν), I. αυτός που μπορεί να επιτρέψει εισβολή, *τείχος ἐπ.*, τείχος που επιτρέπει το σκαρφάλωμα, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐπίδρ. Ζεφύροισι*, διαπνεόμενο από δυτικούς ανέμους, σε Ανθ. **II.** *ἐπίδρομος*, ό, σχοινί που εκτείνεται στην πάνω άκρη διχτυού, σε Ξεν.

ἐπι-δύω, αόρ. β' ἐπέδυν, εκτελώ κάτι με τέτοιο τρόπο ώστε να διακοπεί, σε Ομήρ. Ιλ., Κ.Δ.

ἐπιδώμεθα, βλ. ἐπιδίδωμι II.

ἐπιείκεια, ή (ἐπιεικής), λογικότητα, εντιμότητα, ισονομία, σε Θουκ., Πλάτ. κ.λπ.· γλυκύτητα, καλοσύνη, σε Δημ.

ἐπι-εἴκελος, -ον, = εἴκελος, όμοιος, παρεμφερής, τινι, σε Όμηρ.

ἐπι-εικής, -ές (εἰκός), · I. κατάλληλος, αρμόζων, πρέπει, αυτός που ταιριάζει, *τύμβον ἐπεικέα*, αρμόζων στο μέγεθος, σε Ομήρ. Ιλ. · *ἐπεικέ' ἀμοιβήν*, η προσήκουσα αποζημίωση, σε Ομήρ. Οδ. · *ὥς ἐπεικές*, όπως είναι αρμόζον, σε Όμηρ. · με απαρ., *ὄν κ' ἐπεικὲς ἀκούειν*, ο οποίος λόγος πρέπει να ακούγεται, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** μετά τον Όμηρ. **1.** λέγεται για δηλώσεις, δικαιώματα κ.λπ. **α)** λογικός, ευλογοφανής, αληθοφανής, παραπειστικός, σε Ηρόδ., Θουκ. **β)** δίκαιος, ορθός, *τῶν δικαίων τὰ ἐπεικέστερα προτιθέασι*, σε Ηρόδ. · *πρὸς τὸ ἐπ. = ἐπεικῶς* 3, σε Θουκ. **2. α)** λέγεται για πρόσωπα, άρτιος, τέλειος, σε Ηρόδ., Ξεν. **β)** με ηθική έννοια, λογικός, δίκαιος, ευγενικός, ευγενής, αγαθός, πράος, σε Θουκ., Πλάτ. κ.λπ. · *τούπεικές*, το πρέπει, το δίκαιο, σε Σοφ. **III. 1.** επίρρ. -κῶς, Ιων. -κέως, αρκετά, αρκούντως, μέτρια, μετριοπαθώς, Λατ. *satis*, σε Ηρόδ., Αριστοφ. · *τέως μὲν ἐπ.*, για μικρό χρονικό διάστημα, σε Πλάτ. **2.** πιθανώς, λογικώς, στον ίδ. **3.** με επιείκεια, με ευμένεια, σε Πλούτ.

ἐπι-εικτός, -ή, -όν (εἶκω), συγκαταβατικός, υποχωρητικός · με άρνηση, ανυποχώρητος, ανένδοτος, ακλόνητος, άκαμπτos, σε Όμηρ. · *ἔργα οὐκ ἐπεικτά*, ανένδοτα, σκληρά, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπι-ειμένος, Ιων. αντί *ἐφ-ειμένος*, μτχ. Παθ. παρακ. του *ἐπιέννυμι*.

ἐπιείσομαι, μέλ. του *ἔπειμι* (εἶμι ἴβο) · **-ἐπεισάμενος,** μτχ. αορ. α΄

ἐπι-έλομαι, Επικ. αντί *ἐπ-έλομαι*.

ἐπι-έννυμι, Επικ. αντί *ἐφ-έννυμι* · αόρ. α΄ *ἐπί-εσσα* — Μέσ., Ιων. απαρ. ενεστ.

ἐπ-είνυσθαι, αόρ. α΄ *ἐπι-εσσάμην* — Παθ., γ΄ ενικ. παρακ. *ἐπί-εσται*, μτχ. *ἐπι-ειμένος* · επιθέτω ή ρίχνω πάνω σε κάποιον, σε Ομήρ. Οδ. — Παθ., μτχ. παρακ., μεταφ., *ἐπειμένος ἀλκήν*, περιβεβλημένος με δύναμη, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. · *χαλκὸν ἐπίεσται*, έχει χαλκό από πάνω του ή είναι καλυμμένος με αυτόν, σε Χρησμ. παρά Ηροδ. — Μέσ., ντύνομαι, φορώ από πάνω, βάζω πάνω μου ως ανώτερο ένδυμα ή σκέπασμα, πανωφόρι, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.

ἐπιζάνω, Ιων. αντί *ἐφιζάνω*.

ἐπι-ζᾶρέω = ἐπι-βαρέω, σε Ευρ. · βλ. [Ζ](#), [ζ](#).

ἐπι-ζάφελος[ᾱ], -ον, ορμητικός, σφοδρός, βίαιος, σε Ομήρ. Ιλ. · επίρρ., *ἐπιζαφελῶς* (όπως αν προερχόταν από το *ἐπιζαφελής*), ορμητικά, μανιωδώς, σε Όμηρ. (Το απλό *ζάφελος* δεν απαντά καθόλου · συνδέεται με το πρόθεμα ζα-).

ἐπι-ζάω, Ιων. -ζῶω, μέλ. -ζήσω, Ιων. -ζώσω · επιβιώνω, επιζῶ, σε Ηρόδ., Πλάτ.

ἐπιζεύγνυμι και -ύω, μέλ. -ζεύξω, **1.** δένω, συνδέω στο πάνω μέρος, σε Ηρόδ., Πλούτ. · απλώς, δένω σφιχτά, ενώνω γερά, σε Θεοκρ. **2.** δένω πάνω σε, συνάπτω, Λατ. *adjungere*, σε Αισχύλ. · μεταφ. στην Παθ., *μηδ' ἐπιζευχθῆς στόμα φήμαις πονηραῖς*, ούτε να αφήσεις το στόμα σου να ενδώσει σε πονηρά λόγια, στον ίδ.

ἐπι-ζέφυρος, -ον, αυτός που έχει κατεύθυνση προς τη δύση, δυτικός · οι Λοκροί της Ιταλίας αποκαλούνταν *Ἐπιζεφύριοι*, σε Ηρόδ.

ἐπι-ζέω, μέλ. -ζέσω, **I.** φουσκώνω, κοχλάζω · μεταφ., *ή νεότης ἐπέξεσε*, η νεανική μου ψυχή «έβραζε», σε Ηρόδ. · *κέντρ' ἐπέξσαντα*, λέγεται για το δηλητήριο που ενεργεί στο δέρμα, σε Σοφ. · *πῆμα Πριαμίδαις ἐπέξεσε*, σε Ευρ. **II.** Ενεργ., κάνω κάτι να βράσει, θερμαίνω, με αιτ., *ἐπιζεῖν λέβητα*, στον ίδ.

ἐπί-ζηλος, Δωρ. -ζᾱλος, -ον, αξιοζήλευτος, ευτυχισμένος, ευτυχής, σε Αισχύλ.

ἐπι-ζήμιος, Δωρ. -ζᾱμιος, -ον (ζημία) · **I. 1.** αυτός που προξενεί, που επιφέρει βλάβη, επιβλαβής, βλαβερός, επιζήμιος, σε Θουκ., Ξεν. **2.** αξιοποινος · *ἐπιζήμια*, τά, ποινές, σε Δημ. **II.** αυτός που υπόκειται σε τιμωρία, που του επιβάλλεται ποινή, σε Αισχίν.

ἐπι-ζημιόω, μέλ. -ώσω, επιβάλλω πρόστιμο, *στατήρι κατὰ τὸν ἄνδρα*, κάθε ἄνδρας κι ἀπὸ ἓναν στατήρα (ελλ. νόμισμα), σε Ξεν.

ἐπι-ζητέω, μέλ. -ήσω, ἀναζητώ, ἐπιθυμώ, ποθώ, Λατ. desiderare, *τινά*, σε Ηρόδ.: *ἐπ. τινά*, διεξάγω περαιτέρω ἔρευνα γιὰ κάποιον, σε Δημ.: *ἀπόλ., οἱ ἐπιζητοῦντες*, σε Ξεν.

ἐπι-ζώννυμι, μέλ. -ζώσω, ζώνω ἐπάνω — Παθ., *ἐπέζωσμέναι*, με τα ρούχα τοὺς ζωσμένα κατὰ τέτοιο τρόπο, ὥστε τὸ στήθος νὰ ἀφήνεται γυμνό, σε Ηρόδ.: *ἐπέζωσμένος ἐγχειρίδιον*, ζωσμένος με ἓνα στυλίο, σε Ξεν.

ἐπιζώω, Ιων. ἀντὶ ἐπιζάω.

ἐπίηλα[ι], ἀορ. ἀ' τοῦ ἐπιάλλω.

ἐπ-ίημι, Ιων. ἀντὶ ἐφ-ίημι.

ἐπιήνδανον, Επικ. ἀντὶ ἐφήνδανον, παρατ. τοῦ ἐφανδάνω.

ἐπί-ηρα, τά (ἦρα), ἀποδεκτά, εὐπρόσδεκτα δώρα, σε Σοφ., Ἀνθ.

ἐπι-ήρᾱνος, -ον (ἦρα),· **I.** εὐχάριστος, εὐπρόσδεκτος, σε Ομήρ. Οδ. **II.** αὐτός που ἐπικουρεῖ, βοηθά, συνδράμει ἐναντίον, με γεν., σε Ἀνθ.: αὐτός που ὑπερασπίζεται, προστατεύει, αὐτός που ἀπωθεῖ, ἀποκρούει, που διοικεῖ, ἐπίσης με γεν., στον ἰδ.

ἐπίηρος, -ον, βλ. **ἐπίηρα**.

ἐπι-θαλάμιος, -ον (θάλαμος), γαμήλιος, σε Λουκ.: ὡς οὐς., *ἐπιθαλάμιος, ὁ*, ἢ ἡ (ενν. ὕμνος ἢ ὥδή), γαμήλιο τραγούδι, σε Θεόκρ., Λουκ.

ἐπι-θάλασσιδιος, Αττ. -ττίδιος, -ον, = τὸ ἐπὶ, σε Θουκ., Ξεν.

ἐπι-θάλασσιος, Αττ. -ττιος, -α, -ον ἢ -ος, -ον, αὐτός που βρίσκεται ἢ διαμένει στὴν ἀκτὴ, δηλ. παραθαλάσσιος, Λατ. maritimus, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἐπι-θάνᾱτος, -ον, βαριά ἄρρωστος, αὐτός που βρίσκεται κοντὰ στὶς πύλες τοῦ θανάτου, τοῦ Ἄδη, σε Δημ.

ἐπι-θαρσέω, Αττ. -ρρέω, ἐμπιστεύομαι, *τινί*, σε Πλούτ.

ἐπι-θαρσύνω[ω], Αττ. -ρρύνω, παρακινῶ, δίνω θάρρος, *τινά*, σε Ομήρ. Ιλ., Πλούτ.

ἐπι-θανυμάζω, μέλ. -σω, ἀποδίδω τιμὴ σε, *τινά*, σε Ἀριστοφ.

ἐπι-θεάζω, = τὸ ἐπὶ, *ἐπιθεάζων*, με κατάρες, σε Πλάτ.

ἐπι-θειάζω, μέλ. -σω, **I.** επικαλοῦμαι τὸ ὄνομα τῶν θεῶν ἢ καλῶ τοὺς θεοὺς ὡς μάρτυρες, ἐξορκίζω, ἐκλιπαρῶ, επικαλοῦμαι πνεῦμα, ἱκετεύω, Λατ. obtestari per deos, σε Θουκ. **II.** παρέχω ἐμπνευση, *τινί*, σε Πλούτ.

ἐπιθειασμός, ὁ, ἐπὶ κληση τῶν θεῶν, σε Θουκ.

ἐπιθειήν, ευκτ. αορ. β' τοῦ ἐπιτίθημι· **ἐπιθεῖναι**, ἀπαρ.

ἐπιθεῖτε, Επικ. ἀντὶ ἐπιθειήτε, β' πληθ. ευκτ. αορ. β' τοῦ ἐπιτίθημι.

ἐπι-θερᾱπέυω, μέλ. -σω, ὑπηρετῶ με ἐπιμέλεια, ἐργάζομαι με ζήλο γιὰ, *τι*, σε Θουκ.

ἐπιθές, προστ. αορ. β' τοῦ ἐπιτίθημι.

ἐπιθέσεις, -εως, ἢ (ἐπιτίθημι),· **I.** ἐπίθεση, *τῶν χειρῶν*, σε Κ.Δ. **II.** (ἀπὸ Μέσ.), προσβολή, ἐπίθεση, σε Ξεν.

ἐπι-θεςπίζω, μέλ. -σω, λέγεται γιὰ τὴν ἰέρεια Πυθία, προφητεύω ἢ μαντεύω, προλέγω τὸ μέλλον καθισμένος πάνω σε, *τῷ τρίποδι*, σε Ηρόδ.

ἐπιθετέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ἐπιτίθημι· **I.** αὐτό που πρέπει νὰ ἐπιτεθεῖ, νὰ ἐπιβληθεῖ, *δίκην*, σε Πλάτ. **II.** αὐτό που πρέπει νὰ ἐπιδοθεῖ σε κάποια ἐργασία, *τινί*, στον ἰδ.

ἐπιθετικός, -ή, -όν (ἐπιτίθεμαι), ἐτοιμος πρὸς ἐπίθεση, *θηρίοις*, σε Ξεν.: ἐπιχειρηματικός, τολμηρός, θαρραλέος, στον ἰδ.

ἐπίθετος, -ον (ἐπιτίθημι), πρόσθετος, προσηρητημένος, σε Πλούτ.

ἐπι-θέω, μέλ. -*θεύσομαι*, τρέχω προς ή κατόπιν κάποιου, κυνηγώ, σε Ηρόδ., Ξεν.

ἐπιθήκη, ή (ἐπιτίθημι), προσθήκη, αύξηση, σε Ησίοδ.· αιτ. ως επίρρ., *κάπιθήκην τέτταρας*, και τέσσερις δραχμές επιπλέον στη συμφωνία, σε Αριστοφ.

ἐπίθημα, -ατος, τό, 1. κάτι που τοποθετείται πάνω σε, καπάκι, σκέπασμα, επικάλυμμα, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. **2.** μνημείο, άγαλμα τάφου, σε Πλούτ.

ἐπι-θιγγάνω, αόρ. β' *ἐπέθιγον*, αγγίζω την επιφάνεια, αγγίζω ελαφρά, με γεν., σε Πλούτ.

ἐπι-θοάζω, μόνο στον ενεστ., κάθομαι ως ικέτης κοντά στον βωμό, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἐπι-θοοῦβέω, μέλ. -*ήσω*, φωνάζω για, Λατ. *acclamare*, ως σημάδι είτε επιδοκιμασίας είτε δυσαρέσκειας, σε Ξεν.

ἐπι-θραύω, μέλ. —*σω*, σπάω επάνω σε, σε Ανθ.

ἐπιθρέξας, μτχ. αορ. α' του *ἐπιτρέχω*.

ἐπι-θρηνέω, μέλ. -*ήσω*, θρηνώ για κάτι, με αιτ., σε Βάβρ.

ἐπι-θρόσκω, μέλ. -*θοροῦμαι*, αόρ. β' -*έθορον*· **I.** πηδώ, επιβαίνω σε πλοίο, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης, με δοτ., πηδώ υβριστικά (περιφρονητικά) πάνω σε, Λατ. *insultare*, *τύμβω ἐπιθρόσκων Μενελάου*, στο ίδ. **II.** πηδώ άνωθεν, πάνω από, *τόσσον ἐπιθρόσκουσι*, τόσο μακριά (τα άλογα) εκτινάσσονται με ένα πήδημα, στο ίδ.

ἐπι-θυμέω, μέλ. -*ήσω* (*θυμός*), θέτω την ψυχή μου αποκλειστικά σε κάτι, ποθώ, λαχταρώ, επιθυμώ σφόδρα, έχω τον πόθο, την επιθυμία, με γεν., σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.· επίσης, με γεν. προσ., σε Ξεν.· με απαρ., επιθυμώ να κάνω κάτι, σε Ηρόδ., Σοφ.· απόλ., επιθυμώ, ποθώ, σε Θουκ. κ.λπ.· *τὸ ἐπιθυμοῦν τοῦ πλοῦ* = *ἐπιθυμία*, προθυμία, λαχτάρα για αυτόν, στον ίδ.

ἐπιθύμημα[ῦ], -ατος, τό, αντικείμενο πόθου, σε Ξεν.

ἐπιθύμητής, -οῦ, ὁ, 1. κάποιος που λαχταρά ή επιθυμεί κάτι, με γεν., σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** απόλ., ένθερμος φίλος ενός πράγματος, οπαδός, σε Ξεν.

ἐπιθύμητικός, -ή, -όν, αυτός που επιθυμεί, αυτός που έχει την επιθυμία, αυτός που ποθεί κάτι, με γεν., σε Πλάτ. κ.λπ.· επίρρ., *ἐπιθυμητικῶς ἔχειν τινός* = *ἐπιθυμεῖν*, στον ίδ.

ἐπιθυμία, Ιων. -*ίη, ή (ἐπιθυμέω)*, **1.** επιθυμία, φλογερός πόθος, λαχτάρα, σε Ηρόδ., Πλάτ. κ.λπ.· *ἐπιθυμία*, με πάθος, αντίθ. προς το *προνοία*, σε Θουκ. **2.** με γεν., λαχτάρα, προσδοκία για κάτι, επιθυμία ενός πράγματος, στον ίδ. κ.λπ.· ομοίως και, *ἐπ. πρός τι*, στον ίδ.

ἐπιθυμίᾱμα, -ατος, τό, προσφορά θυμιάματος, λιβανιού, σε Σοφ.

ἐπι-θυμιάω, μέλ. -*άσω*, προσφέρω θυμιάμα, λιβάνι δηλ. θυμιατίζω, λιβανίζω, σε Πλούτ.

ἐπ-ιθύνω[ῦ], οδηγώ ευθεία, κατευθύνω, σε Σοφ.

ἐπι-θύω, (θύω)

A. I. 3), μέλ. -*ύσω [ῦ]*, **I.** θυσιάζω επιπλέον ή κατόπιν προηγουμένης θυσίας, σε Αισχύλ., Ευρ.· ομοίως και στη Μέσ., Πλούτ. **II.** προσφέρω θυμιάμα, λιβάνι πάνω στον βωμό· γενικά, προσφέρω, σε Αριστοφ.

ἐπι-θύω (θύω B)· **1.** μόνο στον ενεστ., τρέχω με ορμή προς, σε Ομήρ. Οδ. **2.** με απαρ., προσπαθώ πολύ να κάνω κάτι, σε Ομήρ. Ιλ., Ομηρ. Ὑμν. (*ἐπι-θῶω*, στον Όμηρ.).

ἐπι-θωρᾱκίδιον, τό, χιτώνας φορεμένος επάνω απ' τον *θώρακα*.

ἐπι-θωρᾱκίζομαι, Μέσ., οπλίζομαι, εξοπλίζομαι, σε Ξεν.

ἐπι-θωύσσω, μέλ. -ζω, φωνάζω δυνατά, κραυγάζω, δίνω μεγαλοφώνως διαταγές, σε Αισχύλ.· *ἐπεθώυζας τοῦτο*, ανακοίνωσες, ὠθησες αυτό πάνω μας, στον ίδ.

ἐπι-ίδμων, -ον, γεν. — *ονος* = *ἐπιῖστωρ*, *τινος*, σε Ανθ.

ἐπι-ίζομαι, Ιων. αντί *ἐφ-έζομαι*, σε Ανθ.

ἐπι-ίστωρ, -ορος, ὁ, ἡ, **1.** μυημένος σε κάτι, με γεν., σε Ομήρ. Οδ. **2.** ειδήμων, ἔμπειρος σε κάτι, με γεν., σε Ανθ.

ἐπι-καθαιρέω, μέλ. -ήσω, καταρρίπτω ἢ καταστρέφω επιπλέον, σε Θουκ.

ἐπικαθέζεται, γ' ενικ. υποτ. αορ. β' του *ἐπικαθίζομαι*.

ἐπι-καθεύδω, μέλ. -καθευδήσω, κοιμάμαι επάνω σε, *τινί*, σε Λουκ.

ἐπι-κάθημαι, Ιων. -**κάττημαι**, **I. 1.** Παθ., κάθομαι επάνω σε, *τινι*, σε Ηρόδ., Αριστοφ.· πιέζω, κάθομαι βαρύς πάνω σε, *ἐπὶ τινι*, στον ίδ. **2.** *ἐπ. ἐπὶ τῆς τραπέζης*, κάθομαι στον πάγκο μου, λέγεται για αργυραμοιβό, σε Δημ. **II.** βρίσκομαι απέναντι από μια θέση, την πολιορκώ, σε Θουκ.

ἐπικαθίζω, **I.** βάζω κάποιον να καθίσει επάνω σε, *τινὰ ἐπὶ τι*, σε Ιππ. — Μέσ., αόρ. β' -*καθέζομην*, *φυλακὴν ἐπεκαθίσαντο*, είχαν τοποθετήσει, εγκαταστήσει φρουρά, σε Θουκ. **II.** αμτβ., κάθομαι πάνω σε, σκοντάφτω, βρίσκω τυχαία, σε Πλούτ.

ἐπι-καινώνω, μέλ. -ώσω, εισάγω καινοτομίες στους νόμους, σε Αισχύλ.

ἐπι-καίνυμαι, παρακ. -*κέκασμαι*· **I.** αποθ., υπερβαίνω, υπερτερώ, υπερέχω, με αιτ., σε Ομήρ. Ιλ. **II.** ως Παθ., στολίζομαι ἢ κοσμούμαι με κάτι, με δοτ., στο ίδ.

ἐπι-καίριος, -ον, **1.** = *ἐπικάιρος*, σε Ξεν. **2.** σπουδαίος, *οἱ ἐπικαιριώτατοι*, οι πιο σπουδαίοι αξιωματικοί του στρατεύματος, στον ίδ.· με απαρ., *οἱ θεραπεύεσθαι ἐπικαίριοι*, εκείνοι των οποίων η θεραπεία είναι πολύ σημαντική, στον ίδ.

ἐπί-καιρος, -ον, 1. αυτός που βρίσκεται στον κατάλληλο χρόνο ή τόπο, ἔγκαιρος, ἐπίκαιρος, κατάλληλος, πρόσφορος, χρήσιμος, ωφέλιμος, σε Σοφ., Θουκ.· λέγεται για τόπους, *ἐπικαιρότατον χωρίον ἀποχρῆσθαι*, το πιο πρόσφορο, το πλέον κατάλληλο προς χρήση, στον ιδ.· *τοὺς ἐπικαίρους τῶν τόπων*, σε Δημ.· επίσης, με γεν., *λουτρῶν ἐπίκαιρος*, κατάλληλο για..., σε Σοφ. **2.** λέγεται για μέρη του σώματος, ζωτικός, σπουδαίος, σε Ξεν.

ἐπι-καίω, Αττ. **-κάω**, μέλ. *-καύσω*, ανάβω σε ένα μέρος, *πῦρ*, σε Ὑμν. Ομηρ.· καίω επάνω σε βωμό, *μηρία*, σε Ὀμηρ.

ἐπι-κᾶλᾶμαι (καλάμη), αποθ., μαζεύω τα στάχυα που άφησαν οι θεριστές, σε Λουκ.

ἐπι-κᾶλέω, μέλ. *-έσω*, **I. 1.** επικαλούμαι θεό, κάνω επίκληση, προσφεύγω, κάνω έκκληση, σε Ηρόδ., Δημ.· *ἐπ. θεόν τινι*, επικαλούμαι θεό, για να με προστατεύει, σε Ηρόδ.· ομοίως, στη Μέσ., στον ιδ., Ξεν. **2.** προσκαλώ, σε Ομήρ. Οδ.· στη Μέσ., σε Ηρόδ. **3.** Μέσ., αιτώ, ζητώ ως αρωγό ή σύμμαχο, στον ιδ., Θουκ. **4.** Μέσ., προσκαλώ ενώπιόν μου, καλώ, συγκαλώ, λέγεται για τους Εφόρους, σε Ηρόδ. **5.** Μέσ., προκαλώ σε μάχη, στον ιδ. **II.** Παθ., λαμβάνω νέο όνομα, μετονομάζομαι, στον ιδ.· αποκαλούμαι, καλούμαι με παρατσούκλι, σε Ξεν. **III.** προσάπτω κατηγορία εναντίον, *τί τινι*, σε Θουκ.· *ταῦτ' ἐπικαλεῖς*; αυτή είναι η κατηγορία σου; σε Αριστοφ. — Παθ., *τὰ ἐπικαλούμενα χρήματα*, τα χρήματα που κατηγορήθηκε ότι είχε στην κατοχή του, σε Ηρόδ.

ἐπι-κᾶλύπτω, μέλ. *-ψω*, **I.** σκεπάζω, κλείνω, συγκαλύπτω, κρύβω, τυλίγω, σε Ησίοδ., Πλάτ. **II.** θέτω ως σκέπαστρο, επικάλυμμα, *βλεφάρων ἐπ. φᾶρος*, σε Ευρ.

ἐπικαμπή, ή (ἐπικάμπτω), κλίση, καμπή, στροφή ή γωνία κτιρίου, σε Ηρόδ.· *ἐπ. ποιεῖσθαι*, παρατάσσουν το στράτευμά τους γωνιωδώς, δηλ. με τις πτέρυγες (με τα άκρα) να σχηματίζουν γωνίες με το κέντρο, έτσι ώστε να μπορούν να προσβάλλουν τον εχθρό κι από τις δύο πλευρές, σε Ξεν.

ἐπικαμπής, -ές, λυγισμένος, κυρτός, καμπύλος, ελικοειδής, σε Πλούτ., Λουκ. **ἐπι-κάμπτω**, μέλ. *-ψω*, λυγίζω έτσι ώστε να σχηματισθεῖ γωνία — Παθ., κινώ τα άκρα του στρατεύματος προς τα εμπρός, έτσι ώστε να σχηματίσω γωνίες με το κέντρο και να προσβάλλω τον εχθρό κι απ' τις δύο πλευρές, σε Ξεν.

ἐπι-καμπύλος[ῦ], -ον, καμπυλωτός, λυγισμένος, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἐπί-κᾶρ, επίρρ., στο κεφάλι, βλ. [κάρ](#) II.

ἐπι-καρπία (καρπός), επικαρπία ιδιοκτησίας, εισόδημα, κέρδος, αντίθ. προς το κεφάλαιο (*τὰ ἀρχαῖα*), σε Δημ.

ἐπι-καρπίδιος, -ον (καρπός), αυτός που γίνεται πάνω στον καρπό, σε Ανθ.

ἐπι-κάρσιος, -α, -ον, = *ἐγ-κάρσιος*, σταυρωτός, σταυροειδής, γωνιώδης, ιδίως, ορθής γωνίας, πλάγιος, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.· *τὰ ἐπικάρσια*, η περιοχή που εκτείνεται κατά την παραλία, αντίθ. προς *τὰ ὄρθια* (κατά ορθές γωνίες προς την παραλία), στον ιδ.· με γεν., *τριήρεας τοῦ Πόντου ἐπικαρσίας*, σχηματίζοντας γωνία προς το ρεύμα του Πόντου, στον ιδ. (αμφιβ. προέλ. του -*κάρσιος*).

ἐπι-καταβαίνω, μέλ. *-βήσομαι*, **1.** κατεβαίνω σε ένα μέρος, σε Ηρόδ., Θουκ.

2. κατέρχομαι εναντίον εχθρού, στον ιδ.

ἐπι-καταβάλλω, μέλ. *-καταβαλῶ*, αφήνω κάτι να πέσει προς τα κάτω, *τὰ ὦτα*, σε Ξεν.

ἐπι-κατάγομαι, Παθ., έρχομαι προς την ξηρά μαζί με ή μετά από, σε Θουκ.

ἐπι-καταδαρθάνω, αόρ. β' *-έδαρθον*, αποκοιμιέμαι μετά από, σε Θουκ., Πλάτ.

ἐπι-καταίρω, αμτβ., ορμώ, πέφτω πάνω σε, *τινί*, σε Πλούτ.

ἐπι-κατακλύζω, υπερχειλίζω, *τὴν Ἀσίην*, σε Ηρόδ.

ἐπι-κατακοιμάομαι, αποθ., κοιμάμαι επάνω σε, σε Ηρόδ.

ἐπι-καταλαμβάνω, μέλ. -*λήψομαι*, προφταίνω, καταλαμβάνω, κυριεύω, *τινά*, σε Θουκ., Πλάτ.

ἐπι-καταλλάγή, ἡ, νομισματική διαφορά, μείωση τιμής, έκπτωση, σε Θεόφρ.

ἐπι-καταμένω, μέλ. -*μενᾶ*, παραμένω περισσότερο χρόνο, σε Ξεν.

ἐπι-καταπίπτω, μέλ. -*πεσοῦμαι*, ρίγνομαι, πέφτω πάνω σε κάποιον, σε Λουκ.

ἐπι-κατάρᾱτος, -ον, καταραμένος, σε Κ.Δ.

ἐπι-καταρρέω, μέλ. -*ρεύσομαι*, πέφτω πάνω σε, *τινί*, σε Πλούτ.

ἐπι-καταρρήγνυμι, Παθ., πέφτω ορμητικά, κατέρχομαι με ορμή κάτω, σε Πλούτ.

ἐπι-καταρριπτέω, καταρρίπτω κατόπιν, σε Ξεν.

ἐπι-κατασφάζω, Αττ. -*ττω*, μέλ. -*ζω*, σφάζω επάνω σε, *τινὰ τῷ νεκρῷ*, *ἐαυτὸν τῷ τύμβῳ*, σε Ηρόδ.

ἐπι-κατατέμνω, μέλ. -*τεμῶ*, εκτελώ εργασίες σε ορυχείο πέρα από τα όρια, σε Δημ.

ἐπι-καταψεύδομαι, αποθ., ψεύδομαι πέρα για πέρα, ασύστολα, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἐπι-κάτειμι (*εἶμι* ἰβο), κατεβαίνω μέσα σε, σε Θουκ.

ἐπι-κατέχω, συγκρατώ, κωλύω, εμποδίζω, σε Λουκ.

ἐπίκαιτος, -ον (*ἐπικαίω*), καμένος στην άκρη, Λατ. *praestus*, σε Ηρόδ.

ἐπικάω[ᾱ], Αττ. αντί *ἐπικαίω*.

ἐπί-κειμαι, απαρ. -*κεῖσθαι*, Ιων. -*κέεσθαι*, χρησιμ. ως Παθ. του *ἐπιτίθημι*, κείμαι επάνω σε κάτι. **I. 1.** λέγεται για θύρες, κλείνομαι, σε Ομήρ. Οδ., Θεόγν. **2.** τοποθετούμαι σε ή επάνω, με δοτ., σε Ησίοδ., Θεόκρ. **3.** λέγεται για νησιά, *νῆσοι ἐπὶ Λήμνου ἐπικείμεναι*, κείμενες σε απόσταση από τη Λήμνο, σε Ηρόδ.· ομοίως και, *ἐπ. τῇ Θρηϊκῇ*, στον ίδ.· *αἱ νῆσοι αἱ ἐπικείμεναι*, νησιά που βρίσκονται πλησίον της παραλίας, σε Θουκ. **II. 1.** ασκώ πίεση πάνω σε, πιέζω σε συμφωνία, σε Ηρόδ.· ασκώ πίεση σε εχθρό που υποχωρεί, με δοτ., στον ίδ., Αριστοφ. κ.λπ. **2.** επικρέμαμαι, δεσπίζω, Λατ. *imminere*, με δοτ., σε Ξεν.· λέγεται για ποινές, *θάνατος ἡ ζημὴ ἐπικέεται*, η επιβαλλόμενη τιμωρία είναι θάνατος, σε Ηρόδ.· *ζημία ἐπέκειτο στατήρ*, σε Θουκ. **III.** με αιτ. πράγμ., *ἐπικείμεναι κάρα κυνέας*, έχοντας τα κεφάλια τους καλυμμένα με περικεφαλαίες, σε Ευρ.· *πρόσωπον ἐπικείμενος*, υποδυόμενος, παριστάνοντας έναν χαρακτήρα, έναν ρόλο, σε Πλούτ.

ἐπι-κείρω, Επικ. αόρ. α' *ἐπέκερσα*. **I.** κόβω, αποκόπτω, τέμνω, σε Ομήρ. Ιλ.

II. μεταφ., περικόπτω, διακόπτω, κωλύω, παρεμποδίζω, Λατ. *praecidere*, στο ίδ.

ἐπικέκλετο, γ' ενικ. Επικ. αορ. β' του *ἐπικέλομαι*.

ἐπικέκλῃμαι, Παθ. παρακ. του *ἐπικλίνω*.

ἐπι-κελᾶδέω, μέλ. -*ήσω*, φωνάζω, επιδοκιμάζω, επευφημώ, επικροτώ, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπικέλευσις, -εως, ἡ, προτροπή, ενθάρρυνση, σε Θουκ.

ἐπι-κελεύω, μέλ. -*σω*, παρακινώ, προτρέπω, απόλ. ή με δοτ., σε Ευρ.· επίσης, με αιτ. προσ., σε Θουκ.

ἐπι-κέλλω, μέλ. -*κέλσω*, αόρ. α' *έκελσα*. **1.** οδηγώ στην ξηρά, Λατ. *appellere*, σε Ομήρ. Οδ. **2.** απόλ., εξοκέλλω, στο ίδ.

ἐπι-κέλομαι, Επικ. γ' ενικ. αορ. β' *ἐπικέκλετο*. αποθ., επικαλούμαι, *τινα*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπι-κεντρίζω, μέλ. -σω, κεντρίζω με τον πτερνιστήρα, σε Ανθ.

ἐπι-κεράννυμι, μέλ. -κεράσω, απαρ. αορ. α΄ -κρήσαι (Επικ. αντί -κεράσαι)· αναμειγνύω, ανακατεύω συμπληρωματικά, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπι-κερδαίνω, κερδίζω επιπροσθέτως, σε Πλούτ.

ἐπι-κέρδια, τά (κέρδος), κέρδη εμπορίου ή εργασιών, σε Ηρόδ.

ἐπι-κερτομέω, μέλ. -ήσω, **I.** κοροΐδεύω, περιπαίζω, *ἐπικερτομέων*, αυτός που κοροΐδεύει, περιγελά, χλευαστής, σε Ομήρ.· με ηπιώτερη σημασία, αυτός που γελά, σε Ομήρ. **Ιλ. II.** με αιτ., κατακρίνω, κατηγορώ, κακολογώ κάποιον, σε Ηρόδ.· πειράζω, ενοχλώ, σε Θεόκρ.

ἐπι-κεύθω, μέλ. -σω, αποκρύπτω, καταχωνιάζω, κρύβω, σε Όμηρ.

ἐπι-κήδειος, -ον (κῆδος), αυτός που γίνεται ή λέγεται σε ταφή, νεκρικός, επικήδειος, σε Ευρ.· *ἐπικήδειον*, τό, θρήνος, ελεγεία, σε Πλούτ.

ἐπικήριος, τό, = το επόμ., σε Ηράκλειτ. παρά Λουκ.

ἐπίκηρος, -ον (κῆρ), υποκείμενος σε θάνατο, φθαρτός, εφήμερος, σε Αριστ.

ἐπικηρύκεια, ή, αποστολή πρεσβείας για σύναψη ειρήνης, είσοδος σε διαπραγματεύσεις, σε Δημ.

ἐπικηρύκευμα, -ατος, τό, αίτημα, απαίτηση που εκφράζεται μέσω κήρυκα, σε Ευρ.

ἐπι-κηρυκεύομαι (κηρυκεύω),· **1.** αποθ., αγγέλλω με κήρυκα, *τινι ή πρόσ τινα*, σε Ηρόδ.· *ὥς τινα*, σε Θουκ.· με δοτ. και απαρ., στέλνω μήνυμα καλώντας, αξιώνοντας από, κάποιους να κάνουν κάτι, στον ίδ.·

ἐπικηρυκευομένων, μηνυμάτων που έχουν αποσταλεί, στον ίδ. **2.** στέλνω πρέσβεις προς σύναψη ειρήνης, καταθέτω προτάσεις για σύναψη ειρήνης, σε Ηρόδ., Θουκ. **3.** λέγεται για ιδιωτικές υποθέσεις, διαπραγματεύομαι, *τινι με κάποιον*, σε Δημ.

ἐπι-κηρύσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, **I. 1.** γνωστοποιώ με προκήρυξη, σε Αισχύλ., στην Παθ. **2.** λέγεται για ποινές, *ἐπ. θάνατον τήν ζημίαν*, θέτω τον θάνατο ως ποινή, προγράφω θανάσιμη τιμωρία, σε Ξεν.· *ἐπ. ἀργύριον ἐπί τινι*, ορίζω χρηματική αμοιβή για το κεφάλι κάποιου, σε Ηρόδ. **3.** προσφέρω ως ανταμοιβή, σε Πλούτ. **II.** εκθέτω σε δημοπρασία, στον ίδ.

ἐπι-κίδνημι, διανέμω, σκορπίζω, Χρησμ. παρ' Ηροδ. — Παθ., *ὔδωρ ἐπικίδνεται αἶαν*, εξαπλώνεται, κατακλύζει ολόκληρη τη γη, σε Ομήρ. **Ιλ.**· *ὅσον τ' ἐπικίδνεται ἡώς*, για όσο χρονικό διάστημα απλώνεται το φως της αυγής, στο ίδ.

ἐπι-κινδυνεύομαι, Παθ., βρίσκομαι σε κίνδυνο, διακινδυνεύω, σε Δημ.

ἐπι-κινδύνος, -ον, αυτός που βρίσκεται σε κίνδυνο, επικίνδυνος, επισφαλής, αβέβαιος, ακροσφαλής, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· λέγεται για πρόσωπο, *ἐπικίνδυνος ἦν μὴ λαμφθείη*, βρισκόταν σε κίνδυνο μήπως καταληφθεί, σε Ηρόδ.· *ἐπίρρ. -νω*, σε αβέβαιη ή κρίσιμη κατάσταση, σε Σοφ.· υπό δική μου, προσωπική μου ευθύνη, σε Θουκ.

ἐπι-κίρνημι, Ιων. αντί *ἐπικεράννυμαι* — Παθ., *ἐπι-κίρνᾶμαι*, σε Ηρόδ.

ἐπι-κίρημι, αόρ. α΄ *ἐπ-έχρησα*, δανείζω, *τί τινι*, σε Πλούτ.

ἐπί-κλᾶρος, Δωρ. αντί *ἐπίκληρος*.

ἐπί-κλαυτος, -ον, θρηνητικός, ένδακρυς, γοερός, σε Αριστοφ.

ἐπι-κλάω, μέλ. -άσω [ᾶ], λυγίζω προς ή επιπλέον — Παθ., λυγίζομαι στα δύο, σε Λουκ. **II.** μεταφ., κάμπτω, λυγίζω, *τινα*, σε Πλούτ. — Παθ., *ἐπικλασθῆναι τῇ γνώμῃ*, κάμπτομαι στο ηθικό, χάνω το θάρρος μου, σε Θουκ.· αλλά επίσης, κάμπτομαι ή ευσπλαχνίζομαι, στον ίδ.

ἐπι-κλείω, Αττ. -κλήω, μέλ. -κλείσω, -κλήσω· κλείνω κάτι, όπως μία πόρτα, σε Αριστοφ. — Μέσ., σε Λουκ.

ἐπι-κλείω, εκτιμώ, εγκωμιάζω, εκθειάζω ή επαινώ, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπίκλημα, -ατος, τό (ἐπικαλέω), κατηγορία, κατηγορητήριο, σε Σοφ., Ευρ.

ἐπίκλην, επίρρ. (*ἐπικαλέω*), κατ' ἐπίκληση, κατ' επωνυμία, ονομαστικά, σε Πλάτ.

ἐπί-κληρος, Δωρ. **-κλᾱρος**, ή, κληρονόμος (γυναίκα), σε Αριστοφ. κ.λπ.

ἐπι-κληρόω, Δωρ. **-κλᾱρόω**, μέλ. *-ώσω*, απονέμω κάτι σε κάποιον με κλήρο, *τί τινι*, σε Δημ. κ.λπ.

ἐπίκλησις, -εως, ή (ἐπικαλέω), **I. 1.** επώνυμο ή πρόσθετο όνομα· αιτ. χρησιμ. απόλ. ως επίρρ., κατ' επωνυμία, *Αστυάναξ, ὃν Τρῶδες ἐπίκλησιν καλέουσι*,

Αστυάνακτα, όπως τον αποκαλούν ως παρωνύμιο (το κανονικό όνομά του

ήταν Σκάμανδρος), σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **2.** γενικά, όνομα, παρωνύμιο, σε Θουκ.

3. κακό όνομα, στον ίδ. **II.** ἐπίκληση, ἐκκληση, προσφυγή, σε Πλούτ., Λουκ.

ἐπίκλητος, -ον (ἐπικαλέω), **1.** βοηθός στον πόλεμο, αυτός που έχει κληθεί

ως σύμμαχος, σε Ηρόδ., Θουκ. **2.** ιδιαίτερος προσκεκλημένος, συγκληθείς, σε

Ηρόδ.· *ἐπίκλητοι*, ιδιωτικοί, μυστικοί σύμβουλοι (του βασιλιά), στους Πέρσες,

στον ίδ. **3.** υπεράριθμος προσκεκλημένος, Λατ. *umbra*, σε Αριστοφ.

ἐπικλινής, -ές (ἐπι-κλίνω), κατηφορικός, κεκλιμένος, κατωφερής, σε Θουκ., Πλούτ.

ἐπι-κλίνω, μέλ. *-κλινῶ*, **I.** βάζω πόρτα σε· Παθ., *μτχ. παρακ., ἐπικεκλῖμένοι*

σανίδες, κλειστές πόρτες, σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1.** κλίνω, λυγίζω προς, *τὰ ὧτα ἐπ.*,

σε Ξεν. — Παθ., *κεραῖαι ἐπικεκλῖμεναι*, δοκάρια προσκείμενα προς τον τοίχο,

ώστε να σχηματίζουν γωνία, σε Θουκ. **2.** αμτβ., στηρίζομαι, ακουμπώ, *πρόστι*,

σε Δημ. **III.** Παθ., κείμει απέναντι ή κοντά σε ένα μέρος, με *δοτ.*, σε Ευρ.

IV. στην Παθ., επίσης, κάθομαι στο τραπέζι, σε Ανθ.

ἐπί-κλοπος, -ον (κλέπτω), **1.** αυτός που έχει συνήθεια να κλέβει, πανούργος,

σε Όμηρ., Αισχύλ. **2.** με *γεν.*, *ἐπίκλοπος μύθων*, πανούργος, πονηρός στα

λόγια, σε Όμηρ.

ἐπι-κλύζω, μέλ. *-ύσω*, **1.** βρέχω, σε Ομήρ. Ιλ., Θουκ. **2.** μεταφ., κατακλύζω,

γεμίζω νερά, πλημμυρίζω, σε Ευρ.· *ἐπ. τινά κακοῖς*, σε Λουκ. **3.** μεταφ.,

επίσης, εξαφανίζω, εξοφλώ τα χρέη, καλύπτω τα έξοδα, σε Αισχίν.

ἐπικλῦσις, -εως, ή, πλημμύρα, υπερχειλίση, σε Θουκ.

ἐπι-κλύω, = *ἐπακούω*, με *αιτ.*, σε Ομήρ. Ιλ.· με *γεν.*, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπι-κλώθω, μέλ. *-κλώσω*, κλώθω, απονέμω, αποφασίζω, λέγεται για τις

Μοίρες που ἐκλώθαν το νήμα του πεπρωμένου· έπειτα, γενικά, ορίζω,

καθορίζω ως μοίρα ή πεπρωμένο κάποιου, σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ.· *ομοίως*,

στη Μέσ., σε Όμηρ. — Παθ. *μτχ. αορ. α΄, τὰ ἐπικλωσθέντα*, όσα είναι γραφτό

να γίνουν, σε Πλάτ.

ἐπι-κνάω, Επικ. γ' ενικ. παρατ. *ἐπικνῇ* (αντί *ἐπέκναε*), ξύνω ή τρίβω επάνω

σε, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ.

ἐπ-ικνέομαι, Ιων. αντί *ἐφ-ικνέομαι*.

ἐπι-κνίζω, μέλ. *-σω*, κόβω πάνω στην επιφάνεια, σε Ανθ.

ἐπι-κοιμάομαι, μέλ. *-ήσομαι* — Παθ., αποκοιμιέμαι με κάτι ή επάνω σε κάτι,

με *δοτ.*, σε Πλάτ., Λουκ.

ἐπι-κοινόομαι, Μέσ., ζητώ την συμβουλή, *τινι περί τινος*, σε Πλάτ.

ἐπί-κοινος, -ον, κοινός μεταξύ πολλών, τυχαίος, σε Ηρόδ.· αυτός που μετέχει

ισότιμα σε κάτι, με *γεν.*, σε Ευρ.· *ουδ. πληθ., ἐπίκοινα* ως επίρρ., από κοινού,

σε Ηρόδ.

ἐπι-κοινωνέω, μέλ. *-ήσω*, **1.** επικοινωνώ με κάποιον, με *δοτ.*, σε Πλάτ. κ.λπ.

2. έχω μερίδιο, μετέχω σε κάτι από κοινού με κάποιον άλλο, *τινός τινι*, στον

ίδ.

ἐπι-κομπάζω, μέλ. -σω, προσθέτω, συμπληρώνω με κομπασμό ή καυχίμαι, σε Ευρ., Πλούτ.

ἐπι-κομπέω, μέλ. -ήσω, **1.** = το προηγ. **I**, σε Θουκ. **2.** καυχίμαι για, τι, στον ιδ.

ἐπίκοπος, -ον, κατάλληλος για κόψιμο· ως ουσ., *ἐπίκοπον*, τό, κορμός δέντρου που χρησιμοποιείται στον τεμαχισμό ξύλων, σε Λουκ.

ἐπι-κόπτω, μέλ. -ψω, **1.** κτυπώ από πάνω, κόβω δέντρο, υλοτομώ, σε Ομήρ. Οδ. **2.** μεταφ., περικόπτω, διακόπτω, εμποδίζω, κατακρίνω, επιπλήττω, σε Πλούτ. **3.** στη Μέσ., κτυπώ το στήθος μου, θρηνώ για κάποιον άλλο, με αιτ., σε Ευρ.

ἐπι-κορύσσομαι, Μέσ., εξοπλίζομαι, οπλίζομαι εναντίον, *τινι*, σε Λουκ.

ἐπικοσμέω, μέλ. -ήσω, προσθέτω κοσμήματα, κοσμώ μετά ή διακοσμών επιπλέον, σε Ηρόδ.· *θεὰν ἐπ.*, τιμώ, πανηγυρίζω, γιορτάζω, σε Αριστοφ., Ξεν.

ἐπί-κοτος, -ον, οργισμένος, εκδικητικός, σε Αισχύλ.· *ἐπίκοτος τροφᾶς*, εξοργισμένος έναντι των γιων που ανέθρεψε, στον ιδ.· *ἐπίρρ. -τως*, οργισμένα, θυμωμένα.

Ἐπικούρειος, -ον, αυτός που ανήκει στον Επίκουρο, σε Ανθ.· *οἱ Ἐπ.*, οι Επικούρειοι φιλόσοφοι, σε Λουκ.

ἐπικουρέω, μέλ. -ήσω (*ἐπίκουρος*)· **I.** υπηρετώ ως σύμμαχος, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ.· *τινι*, σε κάποιον, σε κάτι, σε Θουκ. κ.λπ. **II. 1.** γενικά, συνδράμω ή βοηθώ σε ανάγκη, *τινί*, σε Ευρ., Αριστοφ.· με δοτ. *πράγμ., νόσοις ἐπικουρεῖν*, παρέχω βοήθεια στον ασθενή, σε Ξεν.· *ἐσθῆς ἐπικουρεῖ τινι*, του είναι χρήσιμη, στον ιδ.· *ἐπ. τροφῇ*, φροντίζει για αυτήν, σε Αισχίν. **2.** με αιτ. *πράγμ., ἐπικουρεῖν τινι χειμῶνα*, τον κρατώ μακριά από κάποιον, Λατ. *defendere*, σε Ξεν.

ἐπικούρημα, -ατος, τό, μέσο προστασίας, *χιόνος* εναντίον του χιονιού, σε Ξεν.

ἐπικούρησις, -εως, ἡ, προστασία, *κακῶν*, έναντι των κακῶν, σε Ευρ.

ἐπικουρία, Ιων. -ίη, ἡ (*ἐπικουρέω*)· **I.** βοήθεια, συνδρομή, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. **II.** βοηθητική, ενισχυτική ή μισθοφορική δύναμη, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἐπικουρικός, -ή, -όν (*ἐπικουρέω*), **1.** αυτός που χρησιμεύει ως βοήθεια, βοηθητικός, σε Πλάτ. **2.** λέγεται για στρατεύματα, βοηθητικά, ενισχυτικά, συμμαχικά, σε Θουκ.· *τὸ ἐπικουρικόν* = *ἐπικουρία* **II**, στον ιδ.

ἐπί-κουρος, ὁ, I. 1. βοηθός, σύμμαχος, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· λέγεται για τους συμμάχους της Τροίας, *Τρῶες ἡδ' ἐπίκουροι*, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** στην Αττ., οι *ἐπίκουροι* ήταν μισθοφορικά στρατεύματα, αντίθ. προς τους γηγενείς στρατιώτες, τους πολίτες-στρατιώτες (*πολῖται*), σε Θουκ., Ξεν. **3.** = *δορυφόροι*, οι σωματοφύλακες των βασιλιάδων, σε Ηρόδ. **II. 1.** ως επίθ., βοηθός, αρωγός, με δοτ. προσ., σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ. κ.λπ. **2.** με γεν. *πράγμ.*, υπερασπιστής ή αυτός που προστατεύει, σε Σοφ., Ευρ., Ξεν.

ἐπι-κουφίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, **I.** ελαφρώνω, ανακουφίζω πλοίο πετώντας μέρος του φορτίου του, σε Ηρόδ.· μεταφ., *ἐπ. τοὺς πόνους*, ανακουφίζω τους κόπους κάποιου, σε Ξεν.· με γεν. *πράγμ.*, ανακουφίζω, ξαλαφρώνω από βάρος, σε Ευρ. **II.** υποβαστάζω, υποστηρίζω, σε Σοφ.· μεταφ., ανακουφίζω, ενθαρρύνω, σε Ξεν.

ἐπι-κράζω, παρακ. -κεκρᾶγα, φωνάζω σε ή προς, *τινί*, σε Λουκ.

ἐπι-κραίνω, Επικ. -κραιαίνω· μέλ. -κρᾶνῶ, αόρ. α' -έκρᾶνα, Επικ. -έκρηνα και -εκρήνηνα· εκτελώ, πετυχαίνω, εκπληρώνω, σε Ομήρ. Ιλ.· *νῦν μοι τόδ' ἐπικρήνηνον ἐέλδωρ*, παραχώρησε, πραγματοποίησέ μου τώρα αυτή την

προσευχή, εκπλήρωσέ την, στο ίδ. — Παθ., *χρυσῶ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράαντο*, ολοκληρώθηκαν με χρυσάφι, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπί-κρᾶνον, τό (κράς), I. αυτό που τοποθετείται πάνω στο κεφάλι, κεφαλόδεσμος, καπέλο, σε Ευρ. **II.** κιονόκρανο, στον ίδ.

ἐπικράτεια, ἡ (ἐπικρᾷτης), I. κυριότητα, κυριαρχία, κατοχή, σε Ξεν. **II.** λέγεται για χώρα, βασίλειο, κυριαρχία, κτήση, στον ίδ.

ἐπι-κρᾷτέω, μέλ. -ήσω, I. άρχω, κυβερνώ, με δοτ., σε Όμηρ.· απόλ., έχω δύναμη ή κρατώ την εξουσία, σε Ομήρ. Οδ. **II. 1.** επικρατώ στη μάχη, νικώ, κυριεύω, κατακτώ, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. **2.** με γεν., επικρατώ, αποκτώ την κυριαρχία έναντι του εχθρού, στον ίδ., Αττ.· επίσης, γίνομαι κύριος, Λατ. *potiri, τῆς θαλάσσης, τῶν Ἑλλήνων*, σε Ηρόδ. κ.λπ. **3.** γενικά, είμαι ανώτερος, υπερισχύω, *τῷ ναυτικῷ*, σε Θουκ.· *κατὰ θάλασσαν*, σε Ξεν.

ἐπι-κρᾷτής, -ές (κράτος), αυτός που επικρατεί, κύριος πράγματος· μόνο στον συγκρ., *ἐπικρατέτερος*, ανώτερος, υπέρτερος, σε Θουκ.· *ἐπίρρ., ἐπικρατέως*, με ακαταμάχητη δύναμη, παράφορα, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.

ἐπικράτησις, -εως, ἡ, νίκη έναντι, *τινος*, σε Θουκ.

ἐπι-κρεμάννυμι και -ύω, μέλ. -κρεμάσω [ᾶ], Αττ. -κρεμῶ· αόρ. *ἀ' -εκέρασσα*, Επικ. απαρ. *-κρῆσαι· I.* κρεμώ κάτι πάνω σε, *τί τινι*, σε Θέογν. **II.** Παθ., *ἐπικρέμαμαι*, αόρ. *ἀ' -εκρεμάσθην·* κρέμομαι από πάνω, λέγεται για βράχο, σε Όμηρ. Ὑμν., Πλούτ.· μεταφ., επίκειμαι, απειλώ, Λατ. *imminere*, σε Θουκ.

ἐπικρήνηνον, Επικ. προστ. αορ. ἀ' του ἐπικραίνω· ἐπικρήνεις, γ' ενικ. ευκτ.

ἐπι-κρῆσαι, Επικ. αντί -κεράσαι, απαρ. αορ. ἀ' του ἐπικεράννυμι.

ἐπι-κρίνω, [ί], μέλ. -κρίνῶ, αποφασίζω, ορίζω, σε Πλάτ. κ.λπ.

ἐπ-ίκριον, τό, κεραία, αντένα ιστίου πλοίου, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπι-κροτέω, μέλ. -ήσω, κάνω κρότο πάνω στο έδαφος, σε Ησίοδ.

ἐπί-κροτος, -ον, αυτός που έχει πατηθεί υπερβολικά, λέγεται για το έδαφος, σε Ξεν.

ἐπι-κρούω, μέλ. -σω, χτυπώ πάνω σε, *ἐπ. χθονὰ βάκτροις*, χτυπώντας τη γη με ραβδιά, σε Αισχύλ.

ἐπι-κρύπτω, μέλ. -ψω, αόρ. β' ἐπέκρῦφον· συγκαλύπτω, κρύβω, σε Αισχύλ., Πλάτ. — Μέσ., κρύβω, αποκρύπτω, στον ίδ., Δημ.· μεταμφιέζομαι, αποκρύπτομαι, κρύβω το σκοπό μου, σε Θουκ., Πλούτ.· *ἐπικρυπτόμενος*, με μυστικότητα ή εχεμύθεια, κρυφά, μυστικά, σε Ξεν.

ἐπίκρῦφος, -ον, κρυφός, άδοξος, άσημος, σε Πλούτ.

ἐπίκρυψις, -εως, ἡ, μυστικότητα, σε Πλούτ.

ἐπι-κρώζω, κρώζω ή κοάζω, γκρινιάζω σε ή φωνάζω εναντίον, σε Αριστοφ.

ἐπι-κτάομαι, μέλ. -κτῆσομαι, αποθ., αποκτώ ή κερδίζω επιπλέον, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.

ἐπι-κτείνω, μέλ. -κτενῶ, σκοτώνω επιπλέον ή ξανά, σε Σοφ.

ἐπι-κτέονται, Ιων. αντί -κτάονται.

ἐπίκτησις, -εως, ἡ, πρόσθετο απόκτημα, πρόσθετο κέρδος, σε Σοφ.

ἐπί-κτητος, -ον, αυτός που αποκτήθηκε επιπλέον ή επιπροσθέτως, ο άρτι αποκτηθείς, αυτός που αποκτήθηκε προ ολίγου, σε Ηρόδ., Αττ.· *ἐπ. γῇ*, λέγεται για το Δέλτα της Αιγύπτου, σε Ηρόδ.

ἐπι-κτυπέω, μέλ. -ήσω, κάνω θόρυβο μετά, αντηχώ, αντιλαλώ, απηχώ, σε Αριστοφ.

ἐπι-κυδής, -ές (κῦδος), ένδοξος, λαμπρός, επιφανής, σε Ξεν.

ἐπι-κυίσκομαι, Παθ., εγκυμονώ, κυοφορώ εκ νέου, σε Ηρόδ.

ἐπι-κυκλέω, αμτβ., έρχομαι σε διαδοχικούς κύκλους πάνω σε, σε Σοφ.

ἐπι-κῦμαίνω, μέλ. -ανῶ, χύνομαι κατά κύματα πάνω σε, σε Πλούτ.

ἐπι-κύπτω, μέλ. -*ψω*, σκύβω ή σκύβω από πάνω, *ἐπ. ἐπί τι*, σκύβω προς τα κάτω για να πιάσω κάτι, σε Ξεν.· στηρίζομαι, ακουμπώ πάνω σε, *τινί*, σε Λουκ.

ἐπι-κῦρόω, μέλ. -*ώσω*, επιβεβαιώνω, επικυρώνω, εγκρίνω, σε Θουκ., Ξεν. κ.λπ.· με απαρ., σε Ευρ.

ἐπι-κυρτώω, μέλ. -*ώσω*, κλίνω προς τα μπροστά, σε Ησίοδ.

ἐπι-κύρω[ῦ], Επικ. παρατ. *ἐπικῦρον*, Επικ. αόρ. α' *ἐπικύρσα* ή *ἐπικύρησα*· **I.** σκοντάφτω πάνω, βρίσκω τυχαία, συναντώ, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ. **II.** με γεν., έχω μερίδιο σε κάτι, σε Αισχύλ.

ἐπι-κυψέλιος, ὁ (κυψέλη), φύλακας των κυψελών, σε Ανθ.

ἐπι-κωκῶω, μέλ. -*ύσω* [ῶ], θρηνώ για κάποιον ή για κάτι, με αιτ., σε Σοφ.

ἐπι-κωλύω, μέλ. -*ύσω* [ῶ], εμποδίζω, κωλύω, αναχαιτίζω, ανακόπτω, σε Σοφ., Θουκ.

ἐπι-κωμάζω, μέλ. -*σω*, ορμώ μέσα όπως οι κωμαστές, πραγματοποιώ θορυβώδη επίθεση, σε Αριστοφ.· *εἰς τὰς πόλεις*, σε Πλάτ. — Παθ., κακομεταχειρίζομαι, κακοποιούμαι χονδροειδώς ή προσβάλλομαι, σε Πλούτ.

ἐπι-κωμωδέω, μέλ. -*ήσω*, σατιρίζω σε κωμωδία, διακωμωδῶ, σε Πλάτ.

ἐπί-κωπος, -ον (κώπη), αυτός που βρίσκεται πέρα για πέρα, τελείως ή όσο παίρνει, σε Αριστοφ.

ἐπιλᾶβεῖν, απαρ. αορ. β' του *ἐπιλαμβάνω*.

ἐπι-λαγχάνω, μέλ. -*λήζομαι*, **I.** κληρώνομαι έπειτα από κάποιον άλλο, σε Αισχίν. **II.** παρακ. *ἐπι-λέλογχα*, πέφτω εν συνεχεία στο μερίδιο κάποιου, σε Σοφ.

ἐπι-λάζυμαι, αποθ., κρατώ σφιχτά, κλείνω, σε Ευρ.

ἐπιλαθεῖν, -λαθέσθαι, απαρ. Ενεργ. αόρ. β' και Μέσ. του *ἐπι-λανθάνω*.

ἐπιλάθεται[α], Δωρ. αντί -*λήθεται*.

ἐπι-λαμβάνω, μέλ. -*λήψομαι*, αόρ. β' -*έλᾶβον*, παρακ. -*είληφα*, Παθ. - *είλημμαι*· **I. 1. α)** καταλαμβάνω, κυριεύω, προσβάλλω, λέγεται για ασθένεια, σε Ηρόδ., Θουκ. — Παθ., *τὴν αἴσθησιν ἐπιληφθεῖς*, Λατ. *sensibus captus*, σε Πλούτ. **β)** λέγεται για γεγονότα, καταλαμβάνω ξαφνικά, αιφνιδιάζω, σταματώ, εμποδίζω, σε Θουκ. **2.** εκτείνομαι, φθάνω, σε Ξεν.· *ἐτη ὁκτὼ ἐπ.*, ξεπερνῶ τα οχτὼ χρόνια, σε Θουκ. **3.** πιάνω, κρατώ, σταματώ, ιδίως μέσω πίεσης, σε Αριστοφ. κ.λπ.· *ἐπ. τινὰ τῆς ὀπίσω ὁδοῦ*, τον εμποδίζω απ' το να επιστρέψει, σε Ηρόδ. **4.** μεταφ., *πολὸν χῶρον ἐπ.*, καταλαμβάνω πολύ χώρο, τον διαβαίνω γρήγορα, ορμητικά, όπως το *corrĭpere campum* του Βιργ., σε Θεόκρ. **II. 1.** Μέσ. με Παθ. παρακ., κρατιέμαι πάνω σε, πιάνομαι από, πιάνω, με γεν., σε Ηρόδ., Θουκ. **2.** επιτίθεμαι, *τινος*, σε Ξεν. **3.** κατάσχω, συλλαμβάνω, *τινος*, σε Δημ. **4.** καταλαμβάνω, παίρνω, αποκτώ, *προστάτω* ηγεμόνα, *προφάσιος* πρόσχημα, πρόφαση, σε Ηρόδ. **5.** λέγεται για τόπο, φθάνω, προσεγγίζω, *τῶν ὁρῶν*, σε Πλούτ. **6.** επιχειρώ κάτι, με γεν., στον ίδ. **7.** παίρνω τον λόγο, διακόπτω κάποιον που μιλά (πρβλ. [ὑπολαμβάνω](#)), σε Πλάτ.· εναντιώνομαι, φέρνω αντίρρηση σε, σε Ξεν.

ἐπι-λαμπρύνω, μέλ. -*υνῶ*, κάνω κάτι λαμπρό, κοσμώ, στολίζω, σε Πλούτ.

ἐπίλαμπτος, -ον, Ιων. αντί *ἐπίληπτος*.

ἐπι-λάμπω, μέλ. -*ψω*, **1.** λάμπω κατόπιν ή αμέσως μετά, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.·

ἐπιλαμπσᾶσης ἡμέρης, όταν η μέρα είχε έλθει, είχε λάμψει πλήρως, σε Ηρόδ. **2.** λάμπω πάνω σε, αστράφτω, φωτίζω, με δοτ., σε Πλούτ., Ανθ.

ἐπιλανθάνομαι, λησμονῶ, ξεχνῶ, βλ. [ἐπιλήθω](#).

ἐπι-λεαίνω, αόρ. α' -*ελέηνα*, λειαίνω κάτι, *ἐπιλεήνας τὴν Ξέρξεω γνώμην*, δηλ. κάνοντάς την αποδεκτή, σε Ηρόδ.

ἐπι-λέγω, μέλ. -ζω, **I.** διαλέγω, εκλέγω, επιλέγω, σε Ηρόδ. — Μέσ., τῶν Βαβυλωνίων ἐπελεξάτο, διάλεξε γι' αυτόν συγκεκριμένους Βαβυλωνίους, στον ιδ.· ομοίως και στην Αττ. — Παθ., ἐπιλεγμένοι ή ἐπειλεγμένοι, επίλεκτοι, σε Ξεν. **II. 1.** λέω επιπροσθέτως, συμπληρώνω, προσθέτω περαιτέρω, σε Ηρόδ.

2. αποκαλώ ονομαστικά, στον ιδ. **III.** στην Ιων. επίσης, στη Μέσ. **1.** αναλογίζομαι, ξανασκέφτομαι, τι, σε Ηρόδ.· οὐκ ἐπ., nihil curare, στον ιδ.· με απαρ., περιμένω ή προσδοκώ κάτι, στον ιδ.· ομοίως επίσης και στον Αισχύλ.

2. επαναλαμβάνω, διαβάζω, σε Ηρόδ.

ἐπι-λείβω, χύνω κρασί πάνω από κάτι, σε Ομήρ. Ιλ.· προσφέρω χοές, κάνω σπονδές, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπι-λείπω, μέλ. -ψω, **I. 1.** αφήνω πίσω, σε Ομήρ. Οδ., Ξεν. **2.** αφήνω κάτι

άθικτο, σε Πλάτ. **II. 1.** λέγεται για πράγματα, στερεύω, δεν επαρκώ, Λατ. deficere, με αιτ. προσ., ὕδωρ μιν ἐπέλιπε, του στέρεψε το νερό, σε Ηρόδ.· ἐπιλείπει με λέγοντα ή ήμέρα, σε Δημ. **2.** στον Ηρόδ., συχνά λέγεται για ποταμούς, ξηραίνομαι, ἐπ. τὸ ῥέεθρον, αφήνουν το ρεύμα τους, την κοίτη τους κενή, σε Ηρόδ.· και επίσης χωρίς το ῥέεθρον, στερεύω, ξηραίνομαι, στον ιδ. **3.** γενικά, δεν επαρκώ, στερούμαι, στον ιδ., Ξεν. κ.λπ.

ἐπίλειψις, -εως, ή, ανεπάρκεια, έλλειψη, σε Θουκ.

ἐπίλεκτος, -ον (ἐπιλέγω), εκλεκτός, διαλεκτός, λέγεται για στρατιώτες, σε Ξεν.

ἐπι-λέπω, μέλ. -ψω, αφαιρώ τον φλοιό, ξεφλουδίζω, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἐπι-λεύσσω, βλέπω προς τα εμπρός, τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσει, κάποιος μπορεί να δει μόνο τόσο μακριά μπροστά από κάποιον, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπίληθος, -ον, αυτός που προκαλεί λήθη, τινος, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπι-λήθω, μέλ. -σω, **I.** προξενώ λήθη ενός πράγματος, με γεν., σε Ομήρ. Οδ.

— Παθ., ξεχνιέμαι, λησμονιέμαι, μτχ. παρακ. ἐπιληλημένος, σε Κ.Δ. **II. 1.** Μέσ., ἐπι-λήθωμαι και -λανθάνωμαι, μέλ. -λήσομαι, αόρ. β' -ελάθωμην, με Ενεργ. παρακ. -λέληθα και Παθ. -λέλησμαι, υπερσ. -ελελήσμην· αφήνω κάτι να μου διαφύγει, ξεχνώ, λησμονώ, με γεν., ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται (Επικ. αντί -ηται), σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως και σε Ηρόδ., Αττ.· επίσης με αιτ., σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ.· με απαρ., σε Αριστοφ., Πλάτ. **2.** ξεχνώ συνειδητά, λησμονώ ηθελημένα, ἐκὼν ἐπιλήθωμαι, σε Ηρόδ.

ἐπι-ληΐς, -ΐδος, ή (λεία), αυτή που έχει ληφθεί ως λεία, που έχει κατακτηθεί ως λάφυρο, σε Ξεν.

ἐπι-ληκέω, κρατώ το ρυθμό (με το πόδι), λέγεται για τους χορευτές, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπι-ληκῦθίστρια, ή (λήκυθος), κωμική ονομασία της Μούσας της Τραγικής Ποίησης, στομφώδης, σε Ανθ.

ἐπίληπτος, Ιων. ἐπίλαμπτος, -ον (ἐπιλαμβάνω), **I.** αυτός που συλλαμβάνεται ή ανακαλύπτεται επ' αυτοφώρω, σε Σοφ.· με μτχ., ἐπίλαμπος ἀφάσσουσα, αυτή που συλλαμβάνεται την ώρα που ψηλαφεί, σε Ηρόδ. **II.** αυτός που υποφέρει, πάσχει από κάτι, σε Δημ.

ἐπιλήπτωρ, -ορος, ό, επικριτής, παρά Πλούτ.

ἐπιλησμονή, ή, έλλειψη μνήμης, σε Κ.Δ.

ἐπιλήσμων, -ον, γεν. -ονος (ἐπιλήθωμαι), αυτός που συνηθίζει να ξεχνά, ξεχασιάρης, σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ.· με γεν. πράγμ., σε Ξεν., στον συγκρ. ἐπιλησμονέστερος, εκεί που ο Αριστοφ. παραδίδει το ἐπιλησμότατος (όπως αν προερχόταν από θετ. του ἐπίλησμος).

ἐπιλήσομαι, Μέσ. μέλ. του ἐπιλήθωμαι.

ἐπίληψις, -εως, ἡ, I. κατάληξη, κυρίευση, σύλληψη, κατάσχεση, σε Πλάτ. **II.** επιληψία, σεληνιασμός, Λατ. morbus comitialis.

ἐπι-λίγδην, επίρρ., επιπόλαια, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπι-λιμνάζομαι (λίμνη), Παθ., ξεχειλίζω, υπερχειλίζω, σε Πλούτ.

ἐπι-λίπαίνω, λιπαίνω ή γυαλίζω, σε Πλούτ.

ἐπιλίπής, -ές (ἐπιλείπω II), = ἔλλιπής, σε Πλούτ.

ἐπι-λιχμάω (λιχμάομαι), = ἐπιλείχω, σε Βάβρ.

ἐπ-ιλίζω, μόνο στον ενεστ., κάνω νεύμα σε κάποιον με το μάτι, ανοιγοκλείνω το μάτι, σε Ομήρ. Οδ.· κάνω πονηρό νεύμα, σε Ομηρ. Ύμν.

ἐπι-λογίζομαι, μέλ. Αττ. -λογιοῦμαι, αόρ. α' -ελογισάμην και -ελογίσθην· αποθ., αναλογίζομαι, συμπεραίνω, *ὅτι...*, σε Ηρόδ.· *ἐπ. τι*, υπολογίζω κάτι, σε Ξεν.

ἐπίλογος, ὁ (ἐπιλέγω), συμπέρασμα, συναγωγή, σε Ηρόδ.

ἐπί-λογχος, -ον (λόγχη), αυτός που έχει αιχμές, ακιδωτός, σε Ευρ.

ἐπί-λοιπος, -ον, 1. αυτός που έχει απομείνει, υπόλοιπος, σε Ηρόδ., Αττ. **2.**

λέγεται για χρόνο, αυτό που έρχεται, που πρόκειται να έρθει, το μέλλον, *χρόνος*, σε Ηρόδ., Πλάτ. κ.λπ.

ἐπι-λῦπέω, μέλ. —ήσω , ενοχλώ επιπλέον ή προσβάλλω παραπάνω, *τινα*, σε Ηρόδ.

ἐπίλυσις, -εως, ἡ, απαλλαγή από κάτι, με γεν., σε Αισχύλ.

ἐπι-λύω, μέλ. -λύσω [ῥ], λύνω, σε Θεόκρ.· απελευθερώνω, αποδεσμεύω, σε Λουκ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Πλάτ.· *ἐπιλύεσθαι ἐπιστολάς*, το άνοιγμα γραμμάτων, σε Ηρόδ.

ἐπι-λωβεύω, κοροϊδεύω, υβρίζω, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπι-μάζιος, -ον (μαζός), = ἐπιμαστίδιος, σε Ανθ.

ἐπι-μαίνομαι, Παθ., με αόρ. β' -εμάνην [ᾱ], αλλά επίσης Μέσ. -εμηνάμην· παρακ. -μέμνηνα· **I.** γίνομαι τρελός, παραφρωνώ μετά από, τρελαίνομαι για, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ.· *απόλ.,* μαίνομαι, είμαι έξω φρενών, σε Αισχύλ.

II. επιτίθεμαι, ορμώ με μανία, *τινι*, σε Ανθ.

ἐπι-μαίομαι· Επικ. μέλ. -μάσσομαι, αόρ. α' -εμασσάμην· αποθ., **I.** αποβλέπω σε, αγωνίζομαι να πετύχω, παλεύω να αποκτήσω, αποσκοπώ σε, με γεν., *σκοπέλου ἐπιμαίεο*, κατευθύνσου προς (δηλ. «βάλε πλώρη») τον βράχο, σε Ομήρ. Οδ.· μεταφ., *ἐπιμαίεο νόστου*, αποβλέπε σε επιστροφή, στο ίδ. **II. 1.** με αιτ., επιλαμβάνομαι, αρπάζω, *ἐπεμαίετο κόπην*, άρπαζε, έδραζε τη λαβή του ξίφους του, στο ίδ.· *χείρ'* (δηλ. *χειρι*) *ἐπιμασσάμενος*, έχοντας αρπάζει (το ξίφος) με το χέρι μου, στο ίδ. **2.** ψηλαφώ, αισθάνομαι, στο ίδ.· *ἔλκος ἱητήρ ἐπιμάσσειται*, θα ψηλαφήσει, θα εξετάσει την πληγή, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπι-μανθάνω, μέλ. -μᾶθήσομαι, μαθαίνω επιπλέον ή μετά από, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἐπι-μαρτυρέω, μέλ. -ήσω, I. φέρω μαρτυρία για κάτι, καταθέτω, σε Πλάτ., κ.λ.π. **II.** στη Μέσ., εξορκίζω κάποιον να, *τινὶ μὴ ποιεῖν τι*, σε Ηρόδ.

ἐπιμαρτυρία, ἡ, επίκληση κάποιου ως μάρτυρα, μαρτυρική κατάθεση, σε Θουκ.

ἐπι-μαρτύρομαι[ῥ], μέλ. -ῥορῶμαι, αποθ., 1. επικαλούμαι κάποιον ως μάρτυρα, επικαλούμαι, προσφεύγω σε, *τοὺς θεούς*, σε Ξεν.· επίσης, καλώ κάποιον ως μάρτυρά μου, Λατ. antestari, σε Αριστοφ. **2.** επικαλούμαι με θέρμη, εξορκίζω κάποιον, Λατ. obtestari, σε Ηρόδ.· *ἐπιμ. τινα μὴ ποιεῖν τι*, καλώ κάποιον να μην κάνει κάτι, στον ίδ. **3.** βεβαιώνω ή διακηρύσσω μπροστά σε, ενώπιον μαρτύρων *ὅτι...*, σε Δημ.

ἐπι-μάρτυρος, ὁ, μάρτυρας που ἔρχεται για να επιβεβαιώσει τα λόγια κάποιου, σε Όμηρ.

ἐπιμάρτυς, -ῦρος, ὁ = το προηγ., σε Αριστοφ.· αιτ. -*μάρτυρα*, σε Ανθ.

ἐπιμάσσομαι, Επικ. μέλ. του *ἐπιμαίομαι*.

ἐπι-μάσσομαι, Μέσ., ζυμώνω ξανά, στρώνω με το χέρι, σε Ανθ.

ἐπι-μαστιδίδος, -ον (μαστός), αυτός που ακόμη θηλάζει, που δεν έχει ακόμη κόψει τον θηλασμό, που δεν έχει απογαλακτιστεί, σε Τραγ.

ἐπίμαστος, -ον (ἐπιμαίομαι), αυτός που ζητά βοήθεια, ζητιάνος, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπιμᾶχέω, μέλ. -*ήσω*, βοηθώ κάποιον σε περίοδο πολέμου, *τῇ ἀλλήλων ἐπιμαχεῖν*, πραγματοποιῶ συμφωνία για αμοιβαία αμυντική υποστήριξη, σε Θουκ.

ἐπιμᾶχία, ἡ, αμυντική συμφωνία, σε Θουκ., Δημ.

ἐπί-μᾶχος, -ον (μάχομαι), ευκολοπολέμητος, ευπρόσβλητος στη μάχη, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· λέγεται για χώρα, ευπρόσβλητη, στον ιδ.

ἐπι-μειδιᾶω, μέλ. -*ήσω*, κοροϊδεύω, κρυφογελάω κοροϊδευτικά, *ἐπιμειδήσας προσέφη*, τον προσφώνησε, του απευθύνθηκε με χαμόγελο, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπι-μειδιᾶω, μέλ. -*ήσω [ᾱ]*, χαμογελάω σε κάποιον, σε Ξεν.

ἐπι-μείζων, -ον, γεν. -*ονος*, επιτετ. αντί *μείζων*, ακόμη μεγαλύτερος ή σπουδαιότερος, σε Δημόκρ.

ἐπι-μείλια, τά, = *μείλια*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπιμέλεια, ἡ (ἐπιμελής), I. φροντίδα, περιποίηση, Αττ. πεζός λόγος· επίσης στον Ηρόδ.· πληθ., μέριμνες, έγνοιες, βάσανα, στενοχώριες, σε Ξεν. κ.λπ.· με γεν., φροντίδα, μέριμνα για κάτι, προσοχή σε κάτι, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· επίσης, *περί τινος*, στον ιδ.· *πρός τινα* ή *τι*, σε Δημ. **II**. δημόσιο λειτούργημα ή επιστασία, Λατ. procuratio, σε Αισχίν.· κάθε είδους φροντίδα, Λατ. studium, σε Ξεν. κ.λπ.

ἐπι-μελέομαι και -μέλομαι· μέλ. -*μελήσομαι*, αόρ. α' -*εμελήθην*, παρακ. -*μεμέλημαι*· αποθ., **I**. αναλαμβάνω την φροντίδα, έχω την επιμέλεια, έχω την επιστασία, τη διοίκηση ενός πράγματος, με γεν., σε Ηρόδ., Αττ.· *περί τινος*, *ὑπέρ τινος*, σε Ξεν.· με αιτ. και απαρ., φροντίζω ώστε..., σε Θουκ. κ.λπ.· ομοίως και, *ἐπ. ὅπως*, σε Πλάτ.· *ἀπόλ.*, δίνω προσοχή, προσέχω, σε Ηρόδ. **II**. λέγεται για δημόσια αξιώματα, είμαι επιμελητής ενός πράγματος, σε Ξεν., Πλάτ.

ἐπιμέλημα, -ατος, τό, αντικείμενο ασχολίας ή φροντίδας κάποιου, ανησυχία, σε Ξεν.

ἐπι-μελής, -ές (μέλομαι), I. 1. αυτός που φροντίζει ή επιμελείται κάτι, αυτός που έχει την επιμέλεια, την φροντίδα ενός πράγματος, με γεν., σε Πλάτ., Ξεν.· *τὸ ἐπιμελές τινος* = *ἐπιμέλεια*, σε Θουκ. **2**. *ἀπόλ.*, προσεκτικός, επιμελής, σε Αριστοφ., Ξεν. **II**. Παθ., αυτός που φροντίζεται, το αντικείμενο φροντίδας, σε Ηρόδ.· *ἐπιμελές μοι ἦν*, ήταν δουλειά, υποχρέωση μου, στον ιδ., σε Αττ. **ἐπιμελητέον**, ρημ. επίθ. του *ἐπιμελέομαι*, αυτό που πρέπει κάποιος να φροντίσει, να προσέξει, σε Πλάτ., Ξεν.

ἐπιμελητής, -οῦ, ὁ (ἐπιμελέομαι), αυτός που έχει την φροντίδα, την επιμέλεια ενός πράγματος, διοικητής, διευθυντής, επιμελητής, επιστάτης, επόπτης, σε Αριστοφ., Ξεν. κ.λπ.

ἐπιμελητικός, -ή, -όν, αυτός που είναι ικανός να διευθύνει, διευθυντικός, σε Ξεν.

ἐπιμέλομαι, βλ. [ἐπιμελέομαι](#).

ἐπι-μέλω, μέλ. -*ψω*, ἄδω, τραγουδῶ επιπλέον ή πάνω σε κάτι, σε Αισχύλ.

ἐπι-μέμονα, ποιητ. παρακ. β' με σημασία ενεστ., επιθυμώ, ποθώ να κάνω κάτι, σε Σοφ.

ἐπι-μέμφομαι, μέλ. -ψομαι, αποθ. **1.** ρίχνω το φταιξίμο σε κάποιον, με δοτ., σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ.· σπανίως με αιτ. προσ., σε Σοφ.· με γεν. πράγμ., κατηγορώ για ή εξαιτίας ενός πράγματος, παραπονιέμαι για αυτό, *εὐχολῆς ἐπιμέμφεται*, παραπονιέται, κατηγορεί για τον όρκο, για την ευχή (που αμελήθηκε), σε Ομήρ. Ιλ.· απόλ. κατηγορώ, αιτιώμαι, έχω παράπονο, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** κατηγορώ κάποιον για κάτι, οργίζομαι εναντίον του για κάποιο λόγο, *τί τινι*, στον ίδ.

ἐπι-μένω, μέλ. -μενῶ, αόρ. α' -έμεινα· **I. 1.** αναμένω, περιμένω ή μένω ακίνητος, σε Όμηρ., Αττ.· *ἐπίμεινον*, περίμενε, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** απόλ., μένω στο μέρος που τοποθετήθηκα, εξακολουθώ να παραμένω ως είμαι, λέγεται για πράγματα, σε Θουκ., Πλάτ.· διατηρώ την θέση μου, λέγεται για αναβάτη, ιππέα, σε Ξεν. **3.** εξακολουθώ, εμμένω στην επιδίωξη, *ἐπί τινι*, σε Πλάτ. κ.λπ. **4.** μένω πιστός σε, εμμένω, *ταῖς σπονδαῖς*, σε Ξεν. **II.** με αιτ., προσδοκώ, αναμένω, περιμένω, σε Ευρ., Πλάτ.· ομοίως, με απαρ., σε Θουκ.

ἐπι-μεταπέμπομαι, Μέσ., στέλλω και ζητώ ενίσχυση, ζητώ επικουρία, σε Θουκ.

ἐπι-μετρέω, μέλ. -ήσω, **I.** μετρώ επιπλέον, σε Ησίοδ. — Παθ., *ὁ ἐπιμετρούμενος σῖτος*, το σιτάρι που δινόταν επιπλέον στους Πέρσες, σε Ηρόδ. **II.** προσθέτω κάτι, δίνω περισσότερο, βάζω επιπροσθέτως, σε Πλούτ., Λουκ. **ἐπί-μετρον**, τό, προσθήκη, υπερβολή, σε Θεόκρ.

ἐπι-μήδομαι, αποθ., μηχανεύομαι εναντίον κάποιου κάτι, *τί τινι*, σε Ομήρ. Οδ. **Ἐπι-μηθεύς, -έως, ὁ (μῆδος)**, ο Επιμηθέας, αυτός που σκέφτεται κατόπιν, αδερφός του Προμηθέα, δηλ. αυτού που σκέφτεται από πριν, σε Ησίοδ.

ἐπι-μηθής, -ές (μῆδος), στοχαστικός, μυαλωμένος, σε Θεόκρ.

ἐπιμηθικῶς, επίρρ., όπως ο Επιμηθέας, σε Ευστ.

ἐπι-μήκης, -ες (μῆκος), επιμήκης, μακρουλός, σε Λουκ.

Ἐπι-μηλίδες, αἱ (μῆλα), οι προστάτιδες Νύμφες των προβάτων, σε Θεόκρ.

ἐπι-μήνιος, -ον (μῆν), μηνιαίος· ως ουσ., *ἐπιμήνια, τά*, (εννοείται *ιέρα*), μηνιαίες προσφορές ή θυσίες, σε Ηρόδ.

ἐπι-μηνίω, είμαι οργισμένος εναντίον κάποιου, *Πριάμῳ ἐπεμήνιε*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπι-μηχᾶνάομαι, I. αποθ., επινοώ, μηχανεύομαι σχέδια εναντίον, παίρνω τις προφυλάξεις μου, σε Ηρόδ., Λουκ. **II.** μηχανεύομαι επιπλέον, σε Ξεν.

ἐπι-μήχᾶνος, -ον (μηχανή), αυτός που μηχανεύεται με πανουργία, *κακῶν ἐπιμήχανος ἔργων*, εμπνευστής κακῶν έργων, μηχανορράφος, Χρησμ. παρ' Ηροδ.

ἐπιμίγνῃμι και -ύω, μέλ. -μίζω, **I.** προσθέτω μέσω μείξεως, αναμειγνύω κάτι με, *τί τινι*, σε Πλάτ. **II.** αμτβ., ανακατεύομαι με άλλους, έχω συναλλαγή ή εμπορικές σχέσεις με αυτούς, *τισι*, σε Θουκ.· *πρός τινας*, σε Ξεν.· ομοίως, στην Παθ., *ἐπιμίγνυσθαι ἀλλήλοις*, στον ίδ.· *παρ' ἀλλήλους*, σε Θουκ.

ἐπι-μιμνήσκομαι, Ιων. επίσης **-μνάομαι, -μνῶμαι**, μέλ. *μνήσομαι ή μνησθήσομαι*, αόρ. α' *ἐπεμνήσθην ή ἐπεμνησάμην*, παρακ. *ἐπιμέμνημαι*· **I. 1.** Παθ., σκέφτομαι, θυμάμαι κάτι, φέρνω στο νου μου κάποιον ή κάτι, με γεν., σε Όμηρ. **2.** κάνω μνεία, αναφέρω κάποιον, *τινος*, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ.· *περί τινος*, στον ίδ., Ξεν.

ἐπι-μίμνω, ποιητ. αντί -μένω, εμμένω σε μία εργασία, με δοτ., σε Ομήρ. Οδ. **ἐπιμίξ**, Επικ. επίρρ. (*ἐπιμίγνυμι*), συγκεχυμένα, ανακατωμένα, *rêle-mêle*, σε Όμηρ.

ἐπιμιξία, Ἰων. **-ίη, ἡ** (**ἐπιμίγνυμι**), ανάμειξη με άλλους, συναλλαγή, εμπορικές σχέσεις, Λατ. commercium, *πρός τινας*, σε Ηρόδ., Ξεν.: *παρ' ἀλλήλους*, σε Θουκ.

ἐπίμιξις, -εως, ἡ, = το προηγ., σε Θέογν., Βάβρ.

ἐπι-μίσγω, αρχ. τύπος του *ἐπιμίγνυμι*, αμτβ., έχω συναλλαγή ή εμπορικές σχέσεις με, *παρ' ἀλλήλους*, σε Θουκ.: ομοίως και Παθ. με την ίδια σημασία, με δοτ. προσ., σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ.: *αἰεὶ Τρώεσσ' ἐπιμίσσομαι*, αναγκάζομαι πάντοτε να έχω σχέση με τους Τρώες, πάντα βρίσκομαι σε σύγκρουση με αυτούς, σε Ομήρ. Ιλ.: *ἀπόλ.*, έρχομαι σε κοινωνικές σχέσεις, συναναστρέφομαι, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἐπι-μοίριος, -ον (μοῖρα), μοιραῖος, σε Ανθ.

ἐπιμολεῖν, απαρ. αορ. β' του *ἐπιβλώσκω*, επέρχομαι, επήλθε, συμβαίνει, συνέβη, σε Σοφ.

ἐπί-μολος, ὁ (μολεῖν), εισβολέας, σε Αισχύλ.

ἐπί-μομφος, -ον (μέμφομαι),· **I.** αυτός που έχει την τάση να κατηγορεί, σε Ευρ. **II.** αξιόμεμπτος, δυσοίωνος, άτυχος, σε Αισχύλ.

ἐπιμονή, ἡ (ἐπιμένω), παραμονή, αργοπορία, χρονοτριβή, καθυστέρηση, σε Θουκ.

ἐπι-μύζω, μέλ. -ζω, μουρμουρίζω, γκρινιάζω στα λόγια κάποιου, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπι-μυθεομαι, αποθ., λέω επιπλέον, συμπληρώνω, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπι-μύθιος, -ον (μῦθος), αυτό που έρχεται μετά τον μύθο· *τὸ ἐπ.*, το ηθικό συμπέρασμα, σε Λουκ.

ἐπίμυκτος, -ον (ἐπιμύζω), γελασμένος, αξιογέλαστος, σε Θέογν.

ἐπι-μύω, μέλ. -ύσω [ῥ], κλείνω τα μάτια μου ως ένδειξη συναίνεσης, σε Αριστοφ.

ἐπι-μωμητός, -ή, -όν, αξιοκατάκριτος, αξιόμεμπτος, σε Ησίοδ., Θεόκρ.

ἐπιμώομαι, Δωρ. αντί *ἐπιμαίομαι* II.

ἐπινάχομαι, Δωρ. αντί *ἐπινήχομαι*.

ἐπί-νειον, τό (ναῦς), λιμάνι στο οποίο σταθμεύει το ναυτικό, ναύσταθμος, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἐπινέμησις, -εως, ἡ (ἐπινέμομαι), επέκταση, διάδοση, σε Πλούτ.

ἐπινέμω, μέλ. -νεμῶ και -νεμήσω, αόρ. α' *ἐπένειμα*: **I.** κατανέμω, διαμοιράζω, σε Όμηρ. **II.** στρέφω, οδηγώ το κοπάδι μου να βοσκήσει πέρα από τα σύνορα, καταπατώ γειτονικά χωράφια· μεταφ., λέγεται για φωτιά, εξαπλώνομαι, επεκτείνομαι σε ένα μέρος, σε Ηρόδ.: ομοίως, λέγεται για μολυσματική ασθένεια, σε Θουκ.: στην Παθ., *ὅρος ἐπινέμεται*, τα όρια είναι εκτεθειμένα σε καταπάτηση, σε Αισχύλ.: πρβλ. [ἐπινομία](#).

ἐπι-νεύω, μέλ. -νεύσω, **1.** κουνώ το κεφάλι ως ένδειξη έγκρισης, συναινώ κλίνοντας το κεφάλι, συγκατανεύω, σε Ομήρ. Ιλ.: *ἐπ. τι*, εγκρίνω, επιδοκιμάζω, επικυρώνω, υπόσχομαι, σε Ευρ.: *ἐπένευσεν ἀληθὲς εἶναι*, ένευσε ως σημάδι, απόδειξη ότι ήταν αλήθεια, σε Αισχίν. **2.** κάνω νεύμα σε κάποιον να κάνει κάτι, τον διατάζω να πράξει κάτι, σε Όμηρ. **3.** κλίνω προς τα εμπρός, *κόρυθι ἐπένευε*, έκανε νεύμα με το κράνος του, δηλ. το κούνησε, σε Ομήρ. Ιλ. **4.** κλίνω προς, σε Αριστοφ.

ἐπι-νέφελος, -ον (νεφέλη), συννεφιασμένος, σκοτεινιασμένος, *ἐπινεφέλων ὄντων* (γεν. απόλ.), όντας ο καιρός νεφελώδης, σε Ηρόδ.

ἐπι-νεφρίδιος, -ον (νεφρός), αυτός που βρίσκεται πάνω στα νεφρά, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπι-νέω (Α), μέλ. -νήσω, κατανέμω, απονέμω με κλώσιμο, στρίψιμο, περιστροφή, λέγεται για τις Μοίρες, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπι-νέω (B), σωριάζω, συσσωρεύω ή φορτώνω με κάτι, με γεν., σε Ηρόδ.
ἐπι-νήϊος, -ον (ναῦς, νηῦς), επιβιασμένος σε πλοίο, πάνω σε πλοίο, σε Ανθ.
ἐπι-νηνέω, μόνο στον παρατ., επισυσσωρεύω ή στοιβάζω επάνω, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.
ἐπι-νήχομαι, μέλ. -ζομαι, αποθ., κολυμπώ στην επιφάνεια, σε Βατραχομ.
ἐπενάχετο φωνά, η φωνή ανήλθε από τον Κάτω Κόσμο, σε Θεόκρ.
ἐπινίκειος, -ον, = το επόμ., σε Σοφ.
ἐπινίκιος[τ], -ον (νίκη), **I.** σχετικός με νίκη, θριαμβευτικός, σε Πίνδ. κ.λπ. **II.** ως ουσ., *ἐπινίκιον* (ενν. μέλος), *τό*, τραγούδι νίκης, θριαμβική ωδή, τραγούδι θριάμβου, σε Αισχύλ. **2. α)** *ἐπινίκια* (ενν. *ίερά*), *τά*, θυσία για νίκη ή γιορτή προς τιμή της, σε Πλάτ. κ.λπ. **β)** (ενν. *ἄθλα*), έπαθλο, λάφυρα της νίκης, σε Σοφ.
ἐπι-νίσσομαι, 1. αποθ., επέρχομαι, με γεν., σε Σοφ. **2.** επισκέπτομαι, σε Θεόκρ.
ἐπι-νίφω[τ], χιονίζω επάνω· απρόσ., *ἐπινίφει*, πέφτει φρέσκο χιόνι, ξαναχιονίζει, χιονίζει εκ νέου ή εξακολουθεί να χιονίζει, σε Ξεν.
ἐπι-νοέω, μέλ. -ήσω, **I. 1.** σκέπτομαι πάνω σε ή για κάτι, εφευρίσκω, σκαρώνω, σε Ηρόδ., Αττ.· με απαρ., σε Αριστοφ.· απόλ., κάνω σχέδια, σχεδιάζω, επινοώ, σε Θουκ. **2.** έχω στο μυαλό μου, έχω κατά νου, σκοπεύω, προτίθεμαι, στον ίδ. κ.λπ.· με απαρ., σε Ηρόδ., Ξεν. **II.** Απαρ. παθ. αόρ. α' *ἐπινοηθῆναι*, χρησιμ. ως Ενεργ., σε Ηρόδ.
ἐπίνοια, ή. I. 1. συλλογισμός πάνω σε ή για κάτι, σκέψη, διάνοια, ιδέα, σε Θουκ. **2.** δύναμη της επινοητικότητας, εφευρετικότητα, εφεύρεση, σε Αριστοφ. **3.** σκοπός, σχέδιο, σε Ευρ. **II.** σκέψη που έρχεται κατόπιν, δεύτερη σκέψη, σε Σοφ.
ἐπινομή, ή (ἐπινέμομαι), βόσκηση πέρα από τα όρια, σύνορα· μεταφ., *ἐπ.πυρός*, εξάπλωση, διάδοση της φωτιάς, σε Πλούτ.
ἐπινομία, ή (ἐπινέμομαι), βόσκηση πέραν των ορίων· αμοιβαίο δικαίωμα βοσκής, που περιέρχεται στους πολίτες δύο γειτονικών κρατών, σε Ξεν.
ἐπι-νύκτιος, -ον (νύξ), κατά την νύχτα, νυχτερινός, βραδινός, σε Ανθ.
ἐπι-νύμφειος, -ον, = το επόμ., σε Σοφ.
ἐπι-νυμφίδιος, -ον, αυτός που ανήκει ή είναι κατάλληλος για νύφη, νυφικός, σε Ανθ.
ἐπι-νυστάζω, μέλ. -σω και -ζω, αποκοιμιέμαι επάνω σε, με δοτ., σε Πλούτ., Λουκ.
ἐπι-νωμάω, μέλ. -ήσω, **I.** φέρνω ή προσφεύγω, κατευθύνω τα βήματά μου, πλησιάζω, σε Σοφ., Ευρ. **II.** διανέμω, διαμοιράζω, σε Αισχύλ., Σοφ.
ἐπι-νωτίδιος, -ον (νώτον), αυτός που βρίσκεται στα νώτα, σε Ανθ.
ἐπι-νωτίζω, μέλ. -σω, βάζω προς τα πίσω, σε Ευρ.
ἐπι-νώτιος, -ον (νώτον), αυτός που βρίσκεται προς τα πίσω, σε Βατραχομ.
ἐπί-ξανθος, -ον, αυτός που κλίνει προς το ξανθό χρώμα, κιτρινωπός, λέγεται για λαγούς, σε Ξεν.
ἐπι-ξενόομαι, παρακ. *ἐπέξένωμαι*· **I.** Παθ., έχω σχέσεις φιλοξενίας με, είμαι στενός φίλος με κάποιον, σε Δημ. **II.** ως Μέσ., επικαλούμαι φιλόξενες μαρτυρίες, σε Αισχύλ.
ἐπί-ξηνον, τό (ξηνός), μαγειρικός κορμός πάνω στον οποίο κόβονται κρέατα· ξύλινος κορμός του εκτελεστή, δημίου, σε Αισχύλ., Αριστοφ.
ἐπί-ξῖνος, -ον, ποιητ. αντί *ἐπίκοινος*, κοινός, συνήθης, σε Ομήρ. Ιλ.
ἐπι-οίνιος, -ον (οῖνος), αυτός που βρίσκεται πάνω από το κρασί, σε Θεόγν.
ἐπι-οινοχοεύω, γεμίζω, σερβίρω, κερνώ κρασί, σε Ομηρ. Ύμν.

ἐπι-ορκέω, μέλ. -ήσω, αόρ. α' -ώρησα, παρακ. -ώρηκα· (ἐπίορκος)· ορκίζομαι ψευδώς, γίνομαι επίορκος, πρὸς δαίμονος, ἐναντι μιας θεότητας, σε Ομήρ. Ιλ.· με αιτ., τοὺς θεοὺς, σε Αριστοφ., Ξεν.

ἐπιορκία, ἡ, ψευδὴς ὅρκος, Λατ. perjuria, σε Ξεν., Πλάτ.

ἐπί-ορκος, -ον, **I.** αὐτός που ἔχει ορκιστεῖ ψευδώς, λέγεται για ὅρκους, σε Ομήρ. Ιλ.· ως ους., ἐπίορκον ὀμνύναι, το να παίρνει κάποιος ψευδὴ ὅρκο, να ορκίζεται κάποιος ψευδώς, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.· ἀλλὰ ἐπίσης, ἐπ. ἐπώμοσε, ἔδωσε ανωφελὴ ὅρκο, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, ἐπίορκος, ψευδομάρτυρας, σε Ησίοδ., Ευρ. κ.λπ.

ἐπιορκοσύνη, ἡ, = ἐπιορκία, σε Ανθ.

ἐπι-όσσομαι, αποθ., ἔχω μπροστά στα μάτια μου, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπί-ουρα, βλ. **οὔρον**.

ἐπί-ουρος, ὁ, επιστάτης, φύλακας, επιμελητής, φρουρός, με γεν., ὕων ἐπίουρος, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· με δοτ., Κρήτη ἐπ., φύλακας της Κρήτης, λέγεται για τον Μίνωα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπιούσιος, -ον, λέγεται για την ημέρα που ἔρχεται, επαρκὴς για την ημέρα, σε Κ.Δ. [Απὸ το ἡ ἐπιούσα (ἡμέρα), η ἐπόμενη ημέρα].

ἐπι-όσομαι, ποιητ. ἀντὶ ἐπ-όσομαι, μέλ. του ἐφοράω.

ἐπί-παγχῦ, ἐπίρρ., καθ' ολοκληρίαν, εντελώς, ολοσχερώς, ολότελα, σε Θεόκρ.

ἐπι-παιᾶνίζω, μέλ. -σω, ἄδω, ψάλλω παιάνα, σε Πλούτ.

ἐπι-πάλλω, κραδαίνω, επισείω πρὸς ἡ ἐναντίον, σε Αισχύλ.

ἐπίπαν ἢ **ἐπίπᾶν**, ἐπίρρ.: **1.** συνολικά, ἐν γένει, γενικά, κατὰ μέσο ὅρο, σε Ηρόδ., Θουκ.· ὡς ἐπίπαν, ἐπίσης, τὸ ἐπ. καὶ ὡς τὸ ἐπ., σε Ηρόδ. **2.** ἐξ ολοκλήρου, σε Αισχύλ.

ἐπι-παρᾶνέω, επισωρεύω ἀκόμη περισσότερο, επισυσσωρεύω, σε Θουκ.

ἐπι-παρασκευάζομαι, Μέσ., παρασκευάζω, προμηθεύω για τον εαυτό μου, προετοιμάζομαι, σε Ξεν.

ἐπι-πᾶρειμι (εἶμι sum), εἶμαι παρών, παρίσταμαι κι ἐγώ, παρευρίσκομαι, σε Θουκ.

ἐπι-πᾶρειμι (εἶμι ibo),· **1.** οδεύω, πορεύομαι παράλληλα με κάποιον, σε Ξεν. κ.λπ.· προσβάλλω κάποιον ἀπὸ τα πλάγια, με δοτ., σε Θουκ. **2.** ἔρχομαι πρὸς βοήθεια, σε συνδρομή, επικουρία κάποιου, στον ἰδ., Ξεν.· **3.** παρουσιάζομαι ἐνώπιον του στρατεύματος, για να του μιλήσω, σε Θουκ.

ἐπι-πάσσω, Αιτ. -ττω, μέλ. -πάσω [ᾶ], πασπαλίζω σε ἡ πάνω ἀπὸ, σε Ηρόδ.

ἐπίπαστος, -ον, πασπαλισμένος ἀπὸ πάνω· ως ους., ἐπίπαστον, τό, **1.** εἶδος πίτας, σε Αριστοφ. **2.** ἐμπλαστρο, σε Θεόκρ.

ἐπίπεδος, -ον (πέδον), αὐτός που βρίσκεται πάνω στο ἔδαφος, ἐπίπεδος, ισόγειος, σε Ξεν. κ.λπ.· ἀνώμ. συγκρ. -πεδέστερος, στον ἰδ.

ἐπι-πείθομαι, μέλ. -σω, **1.** Παθ., Μέσ. μέλ. -πείσομαι, πείθομαι, συναινῶ, συγκατανεύω, σε Όμηρ. **2.** ἐμπιστεύομαι σε, ἔχω την πεποίθηση, ἔχω την πίστη, με δοτ., σε Αισχύλ. **3.** συγκατατίθεμαι, υπακούω, σε Ησίοδ., Σοφ.

ἐπι-πελάζω, μέλ. -σω, φέρνω κοντά σε, σε Ευρ.

ἐπι-πέλομαι, αποθ. (πέλω), ἐπέρχομαι, με δοτ., σε Ομήρ. Οδ.· Επικ. συγκοπτ. μτχ. αορ. β' ἐπιπλόμενος, ο ἐπερχόμενος, αὐτός που πλησιάζει· ἐπιπλόμενον ἔτος, ο ἐπόμενος χρόνος, στον ἰδ.· λέγεται για καταιγίδα, θύελλα, κακοκαιρία, ὅπως το Λατ. ingruens, σε Σοφ.

ἐπιπέμπω, μέλ. -ψω, **1.** στέλνω, αποστέλλω κατόπιν ἡ ξανά, λέγεται για ἀγγελίες, μηνύματα, σε Ηρόδ. **2.** λέγεται για τους θεοὺς, στέλνω σε ἡ πρὸς, στον ἰδ.· ἰδίως ως τρόπος, μέθοδος τιμωρίας, ποινῆς, στέλνω κατὰ πάνω ἡ ἐναντίον, εξαπολύω ἐναντίον, σε Ευρ., Πλάτ.

ἐπίπεμψις, -εως, ἥ, αποστολή σε κάποιο τόπο, σε Θουκ.

ἐπιπέπτωκα, παρακ. του ἐπιπίπτω.

ἐπιπέπωκα, παρακ. του ἐπιπίνω.

ἐπι-περκάζω, γίνομαι μαύρος, αρχίζω να μαυρίζω, λέγεται για σταφύλια που ωριμάζουν, ἐπιπερκάζειν τριχί, έχω ξεκινήσει μόλις να βγάζω σκουρόχρωμο γένι, σε Ανθ.

ἐπί-περκνος, -ον, αυτός που είναι κάπως σκούρος, λέγεται για το χρώμα συγκεκριμένων λαγών, σε Ξεν.

ἐπιπεσοῦμαι, μέλ. του ἐπιπίπτω· **ἐπιπεσῶν,** μτχ. αορ. β'.

ἐπι-πετάννυμι, μέλ. -πετάσω [ᾶ], απλώνω, εκτείνω, ανοίγω, σε Ξεν.

ἐπι-πέτομαι, μέλ. -πτήσομαι, αόρ. β' ἐπεπτάμην ή -όμην, επίσης σε Ενεργ. τύπο ἐπέπτην, μτχ. ἐπιπτάς, αποθ.: **1.** πετώ σε ή προς, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** με αιτ., πετώ πάνω από, πεδιά, σε Ευρ., Αριστοφ.

ἐπι-πήγνυμι, μέλ. —πήζω, παγώνω, πήζω στην επιφάνεια, σε Ξεν.

ἐπι-πηδάω, μέλ. -ήσομαι, πηδώ κατά πάνω, επιτίθεμαι, πλήττω, προσβάλλω, σε Αριστοφ., Πλάτ.

ἐπι-πιέζω, πιέζω επάνω, πιέζω κάτω, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπι-πίλναμαι, αποθ., μόνο σε ενεστ. και παρατ., έρχομαι κοντά, εγγίζω, πλησιάζω, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπιπίμπλημι, γεμίζω εντελώς, τί τινος, σε Αριστοφ.

ἐπι-πίνω[ι], μέλ. -πίομαι, αόρ. β' ἐπέπιον, παρακ. -πέπωκα· πίνω μετά από ή επιπλέον, ιδίως πίνω μετά από το φαγητό, σε Ομήρ. Οδ., Αττ.

ἐπι-πίπτω, μέλ. -πεσοῦμαι, **I.** πέφτω επάνω ή ορμώ εναντίον κάποιου, με δοτ., σε Θουκ. **II.** πέφτω επάνω, επιτίθεμαι, προσβάλλω, *τινί*, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. · λέγεται για θύελλες, σε Ηρόδ., Πλάτ. · λέγεται για ασθένειες και δυστυχήματα, σε Θουκ., Ευρ.

ἐπιπλα, **τά** (από το *ἐπί*, όπως το *δίπλα* από το *δός*), εργαλεία, σύνεργα, μαγειρικά σκεύη, *ἐπιπλα*, κινητή περιουσία, σε Ηρόδ., Αττ.

ἐπι-πλάζομαι, μέλ. -πλάζομαι, αόρ. *ἀ' ἐπεπλάγχθην* — Παθ., περιπλανιέμαι, περιφέρομαι πάνω από, *πόντον ἐπιπλάγχθεις*, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπι-πλάσσω, Αττ. -**ττω**, μέλ. -άσω [*ᾶ*], απλώνω, επιθέτω ως έμπλαστρο επάνω, σε Ηρόδ.

ἐπίπλαστος, -**ον**, αυτός που έχει αλειφθεί από πάνω· μεταφ., πλαστός, ψευδής, σε Λουκ.

ἐπι-πλάτᾱγέω, μέλ. -ήσω, επικροτώ, επιδοκιμάζω χτυπώντας τα χέρια, *τινί*, σε Θεόκρ.

ἐπι-πλέκω, μέλ. -ζω, **I.** πλέκω στεφάνι από λουλούδια, σε Ανθ. **II.** Παθ., εμπλέκομαι, συμπλέκομαι, σε Λουκ.

ἐπί-πλεος, -**εα**, Ιων. -έη, -εον, εντελώς γεμάτος από κάτι, με γεν., σε Ηρόδ.

ἐπίπλευσις, -**εως**, ή, πλους εναντίον κάποιου, *ἐπ. ἔχειν*, διαθέτω τη δυνατότητα της επίθεσης, σε Θουκ.

ἐπι-πλέω, Ιων. -**πλώω**, μέλ. -πλεύσομαι· Επικ. β' ενικ. αορ. β' *ἐνέπλω*, *μτχ. ἐπιπλώ*· *μτχ. αορ. ἀ' ἐπιπλώσας*· **I.** πλέω επάνω από, *πόντον*, σε Όμηρ. **II.** πλέω εναντίον, προσβάλλω μέσω θαλάσσης, με δοτ., σε Ηρόδ., Θουκ. **III.** είμαι επιβάτης πλοίου, ταξιδεύω στη θάλασσα, στον ίδ. **IV.** επιπλέω στην επιφάνεια, σε Ηρόδ.

ἐπίπλεως, -**ων**, Αττ. αντί *ἐπίπλεος*, σε Πλούτ.

ἐπιπλήκτειρα, ή (*ἐπιπλήσσω*), σε Ανθ.

ἐπίπληξις, -**εως**, ή (*ἐπιπλήσσω*), επίκριση, επιτίμηση, σε Αισχίν.

ἐπι-πληρώω, μέλ. -ώσω, γεμίζω εκ νέου, γεμίζω ξανά — Μέσ., *ἐπιπληρωσόμεθα τὰς ναῦς*, θα επανδρώσουμε τα πλοία μας από την αρχή, σε Θουκ.

ἐπι-πλήσσω, Αττ. -**ττω**, μέλ. -ζω, **I.** πλήττω, χτυπώ, χτυπώ δυνατά, μαστίζω, σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1.** τιμωρώ με τα λόγια, επικρίνω, επιτιμώ, ψέγω, με αιτ., στο ίδ., Πλάτ. · επίσης, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ. **2.** *ἐπ. τί τινι*, θυμίζω σε κάποιον τα παλιά σφάλματά του, σε Ηρόδ., Αισχύλ. · με αιτ. πράγμ. μόνο, σε Σοφ.

ἐπίπλοα, **τά**, εκτεταμ. τύπος του *ἐπιπλα*, σε Ηρόδ.

ἐπιπλόμενος, Επικ. *μτχ. συγκοπτ. αορ. β' του ἐπιπλέω*.

ἐπιπλον, **ἐπίπloon**, **τό**, βλ. [ἐπιπλα](#), [ἐπίπλοα](#).

ἐπίπλοος, **ό** (*ἐπί*), υμένας που καλύπτει τα εντόσθια, μπόλια, Λατ. omentum, σε Ηρόδ.

ἐπίπλοος, συνηρ. **ἐπίπλους**, **ό** (*ἐπιπλέω*), · **I.** αυτός που πλέει εναντίον, αυτός που συντρίβει, που νικά σε κάτι, σε Θουκ., Ξεν. **II.** λέγεται για φίλους, πλεύση προς, πλησίασμα, προσέγγιση, σε Θουκ.

ἐπιπλώ, Επικ. *μτχ. αορ. β' του ἐπιπλέω*.

ἐπιπλώσας, Επικ. αντί -πλεύσας, *μτχ. αορ. ἀ' του ἐπιπλέω*.

ἐπι-πλώω, Ιων. αντί *ἐπιπλέω*.

ἐπι-πνέω, Επικ. -**πνείω**, μέλ. -πνεύσομαι, αόρ. *ἀ' ἐπέπνευσα*· **I. 1.** πνέω επάνω, φυσώ δροσερά επάνω σε, σε Ομήρ. Ιλ. · *τινί*, πάνω σε κάποιον, σε Αριστοφ. · φυσώ ευνοικά για κάποιον, *τινί*, σε Ομήρ. Οδ. **2.** φυσώ με μανία, πνέω με σφοδρότητα επάνω σε, *τινί*, σε Ηρόδ., Αισχύλ. **3.** με αιτ., φυσώ από πάνω, σε Ησίοδ. **II.** μεταφ.: **1.** εξάπτω, προκαλώ, παροξύνω, ερεθίζω,

διεγείρω, *τινά τινι*, κάποιον εναντίον κάποιου άλλου, σε Ευρ.· *τινά αἵματι*, κάποιον σε σφαγή, στον ίδ. **2.** εμπνέω σε, σε Ανθ.

ἐπίπνοια, ή, πνοή, φύσημα, έμπνευση, Λατ. *afflatus*, σε Αισχύλ., Πλάτ.

ἐπίπνοος, -ον, συνηρ. -πνους, -ουν, αυτός στον οποίο έχει δοθεί πνοή, εμπνευσμένος, σε Πλάτ.

ἐπι-πόδιος, -α, -ον (πούς), αυτός που βρίσκεται στα πόδια, σε Σοφ.

ἐπι-ποθέω, μέλ. -ήσω, λαχταρώ, επιθυμώ, ποθώ σφόδρα, σε Ηρόδ., Πλάτ.

ἐπιπόθησις, -εως, ή, σφοδρή επιθυμία, λαχτάρα, σε Κ.Δ.

ἐπιπόθητος, -ον, επιθυμητός, ποθητός, σε Κ.Δ.

ἐπιποθία, ή, = *ἐπιπόθησις*, σε Κ.Δ.

ἐπι-ποιμήν, -ένος, ό, ή, αρχιτσοπάνης, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπιπολάζω, μέλ. -σω (*ἐπιπολή*)· **I. 1.** μένω στην επιφάνεια, δεν ριζώνω, σε Ξεν. **2.** είμαι κορυφαίος, είμαι ανώτατος, υπερισχύω, επικρατώ, στον ίδ. **3.**

βρίσκομαι μπροστά· με δοτ. προσ., συμπεριφέρομαι με αυθάδεια, σε Λουκ. **II.** δεσμεύομαι με κάτι, απασχολούμαι, με δοτ., στον ίδ.

ἐπιπόλαιος, -ον, **1.** αυτός που βρίσκεται πάνω στην επιφάνεια, επιφανειακός, σε Λουκ.· μεταφ., επιφανειακός, συνήθης, κοινός, σε Δημ. **2.** διαπρεπής, πασίγνωστος, σε Ξεν.

ἐπιπολή, ή (*ἐπιπέλομαι*)· **I. 1.** επιφάνεια, κυρίως σε γεν. *ἐπιπολής*, ως επίρρ., στην επιφάνεια, στο επάνω μέρος, σε Ηρόδ., Ξεν. **2.** *ἐπιπολής* επίσης ως πρόθ. με γεν., επάνω, στο επάνω μέρος, σε Ηρόδ., Αριστοφ. **II.** *Έπιπολαί, αί*, ύψωμα κοντά στις Συρακούσες με επίπεδη επιφάνεια, σε Θουκ.

ἐπίπολος, -ον (*πολέω*), = *πρόσπολος*, σύντροφος, σε Σοφ.

ἐπιπολύ, επίρρ. αντί *ἐπὶ πολύ*, σε μεγάλη έκταση, σε μεγάλο βαθμό, πάρα πολύ, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐπι-πομπεύω, μέλ. -σω, θριαμβεύω, *τινί*, σε Πλούτ.

ἐπι-πονέω, μέλ. -ήσω, κοπιάζω πάνω σε κάτι, επιμένω, σε Ξεν.

ἐπί-πονος, -ον, **I.** επίπονος, κοπιώδης, κουραστικός, σε Σοφ., Θουκ. κ.λπ.· σπανίως, με θετική σημασία, σε Ξεν.· *ἐπίπονόν (έστι)*, είναι δύσκολο έργο, σε Θουκ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, επιμελής, αυτός που υπομένει την κόπωση, ανθεκτικός στην κούραση, σε Αριστοφ. **3.** λέγεται για οiwονούς, αυτός που προμηενύει συμφορά, σε Ξεν. **II.** επίρρ. -ως, Λατ. *aegre*, σε Θουκ., Ξεν.· υπερθ. -ώτατα, στον ίδ.

ἐπι-πορεύομαι, μέλ. -εύσομαι, αόρ. α' *έπεπορεύθην*· αποθ. (*πορεύω*)· ταξιδεύω, οδεύω προς, επελαύνω, σε Πλούτ.

ἐπι-πόρπημα, Δωρ. -ᾱμα, -ατος, τό, κάθε ένδυμα που κουμπώνεται πάνω απ' τους ώμους, μανδύας, κάπα, πανωφόρι, πέπλος, σε Πλούτ.

ἐπι-ποτάομαι, παρακ. -πεπότῃμαι, αποθ., επιτετ. αντί *ἐπιπέτομαι*, πετώ ή ίπταμαι, αιωρούμαι πάνω από, σε Αισχύλ.

ἐπιπρεπής, -ές, ευπρεπής· *τὸ ἐπιπρεπές*, ευπρέπεια, κοσμιότητα, σε Λουκ.

ἐπι-πρέπω, **I.** εμφανίζομαι στην επιφάνεια, είμαι ορατός, προφανής, εξέχω, σε Ομήρ. Οδ., Θεόκρ. **II.** ταιριάζω, αρμόζω, είμαι ανάλογος, *τινί*, σε Ξεν.

ἐπι-πρεσβεύομαι, αποθ., στέλνω αντιπροσώπους, αποστέλλω πρέσβεις, σε Πλούτ.

ἐπι-πρίω, τρίζω τα δόντια με οργή, είμαι εξοργισμένος με κάτι, σε Ανθ.

ἐπι-προβάλλω, ρίχνω προς τα εμπρός, παρά Πλούτ.

ἐπιπροέηκα, Επικ. αντί -*προήκα*, αόρ. α' του *ἐπιπροΐημι*.

ἐπιπροέμεν, Επικ. αντί -*προεΐναι*, απαρ. αορ. β' του *ἐπιπροΐημι*.

ἐπι-προιάλλω, **I.** απλώνω, προβάλλω ή θέτω ενώπιον κάποιου, *τί τινι*, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** στέλνω τον ένα μετά τον άλλο, σε Ομηρ. Ύμν.

ἐπι-προΐημι, I. εξαπολύω, σε Ομήρ. Ιλ.· *Μενελάω ἐπιπροέμεν ταχὺν ἰόν*, ρίχνω, πετώ, εξαπολύω βέλος εναντίον του Μενελάου, στο ίδ. **II.** *νήσοισιν ἐπιπροέηκε* (ενν. *τὴν ναὺν*), κατευθύνθηκε κατ' ευθείαν προς αυτά, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπί-προσθεν, ποιητ. **-προσθε**, επίρρ.: **I.** λέγεται για τόπο, ενώπιον, μπροστά, σε Ευρ., Ξεν.· *γεωλόφους, ἐπ. ποιεῖσθαι*, φροντίζοντας να έχει λόφους μπροστά του, στον ίδ. **II.** λέγεται για σύγκριση, *ἐπ. εἶναι τινος*, είμαι καλύτερος από κάποιον άλλο, σε Ευρ.

ἐπιπροσθέω, είμαι μπροστά, εμποδίζω, *ἐπ. τοῖς πύργοις*, έτσι ώστε να καλύπτεται ο ένας από τον άλλο, σε Πολύβ.

ἐπι-προχέω, μέλ. *-χεῶ*, χύνω, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἐπι-πταίρω, αόρ. β' *-ἐπτάρων*, φταρνίζομαι πάνω σε, *ἐπέπτarre ἔπεσsin*, φταρνίστηκε καθώς μιλούσα, σημάδι καλού οιωνού, σε Ομήρ. Οδ.· μεταφ., λέγεται για τους θεούς, είμαι ευμενής προς, *τινί*, σε Θεόκρ.

ἐπιπτέσθαι, απαρ. αορ. β' του *ἐπιπέτομαι*.

ἐπι-πτύχῃ, ἡ, επικάλυμμα, καπάκι, σε Πλούτ., Λουκ.

ἐπι-πωλέομαι, αποθ., τριγυρίζω, πηγαινοέρχομαι, διέρχομαι, περιεργάζομαι, επιθεωρώ Λατ. *obire*, με αιτ., *ἐπεπωλεῖτο σίχας ἀνδρῶν*, λέγεται για στρατηγό που επιθεωρεί τα στρατεύματά του, σε Ομήρ. Ιλ.· αλλά επίσης, κάνω αναγνώριση εχθρού, στο ίδ.

ἐπιπώλησις, -εως, ἡ, περιφορά, τριγύρισμα, επιθεώρηση, όνομα που δόθηκε στο δεύτερο μισό του Δ της Ομήρ. Ιλ.

ἐπι-πωτάομαι, επιτετ. τύπος του *ἐπιποτάομαι*, σε Ανθ.

ἐπιρ-ραβδοφορέω, μέλ. *-ήσω*, κάνω το άλογο να τρέχει με το μαστίγιο, σε Ξεν.

ἐπιρ-ραθῦμέω, μέλ. *-ήσω*, παραμελώ κάτι, σε Λουκ.

ἐπιρ-ραίνω, ραντίζω από πάνω, επιχέω, *τί τινι*, σε Θεόκρ.

ἐπιρ-ράπτω, μέλ. *-ψω*, ράβω ή συρράπτω πάνω σε, σε Κ.Δ.

ἐπιρ-ράσσω, μέλ. *-ζω* = *ἐπιρρήσσω*, **I.** κτυπώ με ορμή, κλείνω με κρότο, *πύλας*, σε Σοφ. **II.** αμτβ., πέφτω, ξεσπώ με ορμή πάνω σε κάποιον, στον ίδ.

ἐπιρ-ραψωδέω, μέλ. *-ήσω*, προσθέτω εν είδει ραψωδίας, σε Λουκ.

ἐπιρ-ρέζω, Επικ. παρατ. *-ρέζεσκον*· **1.** προσφέρω θυσίες επάνω σε κάτι, σε Ομήρ. Οδ. **2.** θυσιάζω εκτός αυτού, σε Θεόκρ.

ἐπιρρεπής, -ές, αυτός που κλίνει, που ρέπει προς, Λατ. *proclivis*, σε Λουκ.

ἐπιρ-ρέπω, μέλ. *-ψω*, **I.** ρέπω, κλίνω προς, πέφτω στο μερίδιο κάποιου, σε Ομήρ. Ιλ.· με απαρ., *ἐπιρρέπει τινίποιεῖν τι*, σε Αισχύλ. **II.** μτβ., *ἐπ. τάλαντον*, σε Θέογν.· μεταφ., διανέμω, παρέχω σε κάποιον, κατανέμω, σε Αισχύλ.

ἐπιρ-ρέω, μέλ. *-ρεύσομαι* και Παθ. *-ρυήσομαι*· Παθ. αορ. β' επίσης με Ενεργ. σημασία *ἐπερρύην*· **1.** ρέω στην επιφάνεια, επιπλέω στο πάνω μέρος, όπως το λάδι πάνω στο νερό, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** εισρέω επιπλέον, χύνομαι εντός, κυλώ, ξεχύνομαι, σε Αριστοφ.· μεταφ., λέγεται για μεγάλο πλήθος ανθρώπων, ξεχύνομαι ασταμάτητα, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· επίσης, *οὐπιρρέων χρόνος*, ο χρόνος που τρέχει, κυλά προς τα εμπρός, δηλ. το μέλλον, σε Αισχύλ.· *ὀλβου ἐπιρρυέντος*, εάν ο πλούτος εισρέει διαρκώς, αυξάνει, πολλαπλασιάζεται συνεχόμενα, σε Ευρ.

ἐπιρ-ρήγνῦμι, μέλ. *-ρήζω*, αόρ. α' *ἐπέρρηξα*· αποσπώ, ξεσχίζω, σε Αισχύλ.

ἐπιρ-ρήσσω, μέλ. *-ζω*, Επικ. παρατ. *-ρήσσεσκον*, Ιων. αντί *ἐπιρράσσω*· σπρώχνω με δύναμη, κλείνω βίαια, *θύρην*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπιρ-ρητορεύω, μέλ. *-σω*, ρητορεύω πάνω σε ένα θέμα, *τί τινι*, σε Λουκ.

ἐπίρ-ρητος, -ον, επαίσχυντος, επονείδιστος, σε Ξεν.

ἐπίρ-ρικνος, -ον, ρυτιδιασμένος, σε Ξεν.

ἐπιρ-ριπτέω, 1. = το επόμ.· μόνο σε ενεστ. και παρατ., σε Ξεν. **2.** αμτβ., ρίχνομαι επί τα ίχνη, στον ίδ.

ἐπιρ-ρίπτω, μέλ. -ψω, βάλλω εναντίον κάποιου, με δοτ., σε Ομήρ. Οδ.· *χειρα* ἐπ., βάζω στο χέρι, σε Ανθ.· μεταφ., επιρρίπτω, εξαπολύω κάτι εναντίον κάποιου, *τί τινι*, σε Αισχύλ.

ἐπιρροή, ή (ἐπιρρέω), συρροή, συγκέντρωση, εισροή, σε Αισχύλ.· μεταφ., ἐπ.κακῶν, σε Ευρ.

ἐπιρ-ροθέω, μέλ. -ήσω, **1.** φωνάζω ως απάντηση ή ως επιδοκιμασία, (πρβλ. [ἐπευφημέω](#)), σε Τραγ.· ἐπ. κτύπω, αποκρίνομαι, αντηχώ, σε Αισχύλ. **2.** με αιτ., λόγοις ἐπιρροθεῖν, επιτίθεμαι, βρίζω, σε Σοφ.

ἐπίρ-ροθος, -ον, I. αυτός που σπεύδει προς διάσωση, βοηθός, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.· με γεν., αυτός που παρέχει βοήθεια εναντίον κάποιου, σε Αισχύλ. **II.** ἐπ. κακά, αυτός που κατηγορεί, μέμφεται αλληπάλληλα, κακολόγος, σε Σοφ., πρβλ. [ἐπιτάρροθος](#).

ἐπιρ-ροϊβδην (ρόϊβδος), επίρρ., με μανιώδη ορμή, σε Ευρ.

ἐπιρ-ροϊζέω, μέλ. -ήσω, φωνάζω, ουρλιάζω προς κάποιον, με σύστ. αντ., ἐπ. φυγάς τινι, σε Αισχύλ.

ἐπιρ-ροφέω, μέλ. -ήσω, ρουφώ επιπλέον, καταπίνω λαίμαργα, σε Πλούτ.

ἐπιρ-ρύζω, εξαπολύω σκύλο πάνω σε κάποιον, σε Αριστοφ.

ἐπιρρυείς, μτχ. Παθ. αορ. β' του ἐπιρρέω.

ἐπιρ-ρυθμίζω, μέλ. -σω, μορφοποιώ, σχηματοποιώ, τακτοποιώ, διευθετώ, διασκευάζω, σε Λουκ.

ἐπιρ-ρύομαι, αποθ., σώζω, διαφυλάσσω, σε Αισχύλ.

ἐπίρρῦτος, -ον (ἐπιρρέω), **I.** αυτός που ρέει μέσα ή προς κάτι· μεταφ., άφθονος, σε Αισχύλ. **II.** Παθ., ξέχειλος, ποτιζόμενος, διαρρεόμενος, σε Ξεν.

ἐπιρ-ρώννῦμι και -ύω, αόρ. α' ἐπέρρωσα· **I.** προσθέτω δύναμη σε, δυναμώνω, ενισχύω ή ενθαρρύνω, λέγεται για τόλμημα, εγχείρημα, σε Ηρόδ., Θουκ. **II.** Παθ., παρακ. ἐπέρρωμαι, υπερσ. ἐπερρώμην, χρησιμ. ως ενεστ. και παρατ. αντίστοιχα· μέλ. ἐπιρρωσθήσομαι, αόρ. α' ἐπερρώσθην· ανακτώ τη δύναμή μου, λαμβάνω, αντλώ θάρρος, κουράγιο, σε Θουκ., Ξεν.· κείνοις ἐπερρώσθη λέγειν (απρόσ.), πήραν θάρρος να μιλήσουν, σε Σοφ.

ἐπιρ-ρώομαι, αόρ. α' -ερρωςάμην· **I. 1.** Μέσ., χύνομαι ή ξεχύνομαι επάνω, χαΐται ἐπερρώσαντο από κρατός, οι μπουκλες ξεχύθηκαν κυματίζοντας επάνω στο κεφάλι του, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** κινούμαι ελαφρώς, σε Ησίοδ.· με σύστ. αντ., ἐπίρρωσαι χορείην, κάνε τον χορό ζωηρότερο, πιο γρήγορο, σε Ανθ. **II.** βάζω όλη μου τη δύναμη, τα δυνατά μου σε κάτι, εργάζομαι με προθυμία για έναν σκοπό, με δοτ., σε Ομήρ. Οδ.

ἐπίσαγμα, -ατος, τό, σαμάρι στην πλάτη ζώου· μεταφ., τούπίσαγμα του νοσήματος, το φορτίο, το βάρος της ασθένειας, σε Σοφ.

ἐπίσα, αόρ. α' του πιπίσκω.

ἐπι-σάττω, μέλ. -ζω, παρακ. Παθ. -σέσαγμα· επισωρεύω φορτίο επάνω στην πλάτη ζώου, φορτώνω, σε Ηρόδ.· ἵππον ἐπ., το σελώνω, το σαμαρώνω, σε Ξεν.

ἐπίσειστος, -ον, αυτός που κυματίζει πάνω από το μέτωπο, σε Λουκ.

ἐπι-σείω, Επικ. ἐπισσ-, μέλ. -σω, **1.** σείω προς ή εναντίον, με στόχο να φοβίσω, *τί τινι*, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ.· Πέρσας ἐπ., επισείει αυτούς ως απειλή, σε Πλούτ.· αλλά, ἐπ.τήν χειρα, ως ένδειξη συναίνεσης, σε Λουκ. **2.** επιτίθεμαι σε κάποιον, προσβάλλω, με δοτ., σε Ευρ.

ἐπι-σεύω, Επικ. **ἐπισσ-**, **I.** θέτω σε κίνηση εναντίον, επιτίθεμαι σε κάποιον, με δοτ., σε Ομήρ. Οδ. **II. 1.** Παθ., βιάζομαι ή σπεύδω προς, σε Ομηρ. με εχθρική σημασία, ορμώ σε ή εφορμώ εναντίον, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ. **2.** μετχ. Παθ.

παρακ. *ἐπεσσύμενος*, με γ' ενικ. παρακ. και υπερσ. *ἐπέσσυται*, -το· κυρίως με εχθρική σημασία, ορμώ βιαίως, εφορμώ, στο ιδ.· με δοτ., *αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο*, στο ιδ.· με αιτ., επιτίθεμαι, προσβάλλω, στο ιδ.· με γεν., *ἐπεσσύμενος πεδίοιο*, αυτός που κινείται με ορμή πάνω στην πεδιάδα, στο ιδ.· επίσης, χωρίς εχθρική σημασία, για να δηλώσει ταχεία κίνηση, *ἐπέσσυτο δέμνια*, έπνεε πάνω από τα ρούχα, σε Ομήρ. Οδ.· με απαρ., *ἐπέσσυτο διώκειν*, έσπενσε να ακολουθηθεί κατόπιν, σε Ομήρ. Ιλ.· μεταφ., συγκινούμαι, βρίσκομαι σε έξαρση, ενθέρμως ποθώ ή επιθυμώ ζωηρά, *θυμὸς ἐπέσσυται*, στο ιδ.

ἐπί-σημα, -ατος, τό, = *ἐπίσημον*, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἐπι-σημαίνω, μέλ. -*ἄνω*, **I.** αφήνω σημάδι πάνω σε κάποιον, λέγεται για ασθένεια, νόσο, σε Θουκ., Ξεν. — Παθ., σημαδεύομαι, σε Ευρ. **II.**

υποδεικνύω, δηλώνω, σε Πλούτ. **III. 1.** Μέσ., δηλώνω για τον εαυτό μου, σημαίνω, δείχνω, μαρτυρώ, φανερώνω, σε Πλάτ. **2.** βάζω, θέτω την σφραγίδα μου σε κάτι, εγκρίνω, επικροτώ, επιδοκιμάζω, σε Δημ., Αισχίν.

ἐπίσημον, τό, = *ἐπίσημα*, οποιοδήποτε διακριτικό σημάδι, έμβλημα ή οικόσημο, σχέδιο πάνω σε ασπίδα, σημαία, σήμα πλοίου, σε Ηρόδ.

ἐπί-σημος, -ον (σήμα), **1.** αυτός που έχει επιγραφή, παράσταση, σχέδιο πάνω του, λέγεται για νομίσματα, χαραγμένος, κομμένος, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· *ἀναθήματα οὐκ ἐπ.*, προσφορές, αφιερώματα χωρίς επιγραφή πάνω τους, σε Ηρόδ. **2.** αξιοσημείωτος, αξιόλογος, Λατ. *insignis*, στον ιδ., Αττ.· με αρνητική σημασία, διαβόητος, γνωστός, σε Ευρ.

ἐπ-ίσης, αντί *ἐπ' ἴσης* (ενν. *μοίρας*), βλ. **ἴσος**.

ἐπι-σίζω, κάνω σκύλο να ορμήσει, σε Αριστοφ.

ἐπι-σίμω, μέλ. -*ώσω*, κάμπτω, λυγίζω προς τα μέσα· αμτβ., αλλάζω την πορεία μου, λοξοδρομώ, σε Ξεν.

ἐπι-σιτίζομαι, μέλ. Αττ. -*ιοῦμαι*, Ιων. -*ιεῖμαι*· **1.** Μέσ., εφοδιάζομαι με τρόφιμα ή ζωοτροφές, ξηρά τροφή για τα ζώα (δηλ. με άχυρα), σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. **2.** με αιτ. πράγμ., *ἐπ. ἄριστον*, προγευματίζω, στον ιδ.· *ἐπισ. ἀργύριον*, σε Ξεν. **3.** με αιτ. προσ., εφοδιάζω με προμήθειες, τροφοδοτώ, στον ιδ.

ἐπισιτισμός, ό, **1.** εφοδιασμός με προμήθειες, προμήθεια ζωοτροφών, σε Ξεν. **2.** απόθεμα ή αποθήκη προμηθειών, στον ιδ.

ἐπι-σκάπτω, μέλ. -*ψω*, σκάβω επιφανειακά, σε Ανθ.

ἐπι-σκεδάννυμι, μέλ. -*σκεδάσω* [*ᾶ*], διασκορπίζω ή ραντίζω από πάνω — Παθ., ραντίζομαι από πάνω, *τινι*, σε Πλούτ.

ἐπι-σκέλῃσις, -εως, ή (σκέλος), η πρώτη δρασκειλιά, λέγεται για τον καλπασμό ενός αλόγου, σε Ξεν.

ἐπισκεπτέος, -α, -ον, I. ρημ. επίθ., αυτός που πρέπει να λαμβάνεται υπόψιν ή να εξετάζεται προσεκτικά, σε Θουκ., Πλάτ. **II.** ουδ., *ἐπισκεπτέον*, αυτό που πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψιν, στον ιδ.

ἐπισκέπτομαι, ενεστ. που συμπληρώνει τους χρόνους του *ἐπισκοπέω*· βλ.

σκέπτομαι.

ἐπι-σκέπω, σκεπάζω, κλείνω, επικαλύπτω (πηγάδι, τάφρο, κ.λπ.), σε Ανθ.

ἐπι-σκευάζω, μέλ. -*σω*, **I. 1.** ετοιμάζω, εφοδιάζω, εξοπλίζω, σε Θουκ., Ξεν.

— Μέσ., *ἐπισκευάζεσθαι ναῦν*, παρασκευή, προετοιμασία πλοίου για απόπλου, σε Θουκ. **2.** *τὰ χρήματα ἐφ' ἡμαξῶν ἐπισκευάσαι*, τοποθέτηση αυτών σε

άμαξες, σε Ξεν. **Π.** διορθώνω, ανακαινίζω, επισκευάζω, επιδιορθώνω, Λατ. *reficere*, σε Θουκ., Ξεν.

ἐπισκευαστής, -οῦ, ὁ, αυτός που εξοπλίζει, προετοιμάζει, ή επιδιορθώνει, σε Δημ.

ἐπισκευαστός, -ῆ, -όν, διορθωμένος, ανακαινισμένος, σε Πλάτ.

ἐπισκευή, ἡ, Ι. διόρθωση, ανακαίνιση, σε Ηρόδ., Δημ. **Π.** υλικά για επιδιόρθωση ή προετοιμασία, κατάλληλα για εξοπλισμό, εφόδια, πυρομαχικά, πολεμοφόδια, σε Ξεν.

ἐπίσκεψις, -εως, ἡ (ἐπισκέπτομαι), · **1.** επιθεώρηση, επίσκεψη, εξέταση, επίσκεψη ασθενούς, σε Ξεν., Πλούτ. **2.** έρευνα, ανάκριση, αναζήτηση πληροφοριών μέσω έρευνας, σε Ξεν.

ἐπί-σκηνος, -ον (σκηνή), αυτός που βρίσκεται μπροστά στη σκηνή, δηλ. πρόδηλος, φανερός, δημόσιος, σε Σοφ.

ἐπι-σκηνώ, μέλ. -ώσω, καταλύω σε τόπο· μεταφ., μένω, διαμένω, κατοικώ εντός, σε Κ.Δ.

ἐπι-σκήπτω, μέλ. -ψω, **Ι. 1.** κάνω κάτι να γείρει πάνω σε, κάνω κάτι να πέσει πάνω σε, σε Αισχύλ.· αναθέτω, *τί τινι*, σε Σοφ. **2.** αμτβ., πέφτω σαν κεραυνός, σαν αστραπή· μεταφ., *δεῦρ' ἐπέσκηψεν*, κατάντησε σε αυτό το σημείο, σε Αισχύλ. **Π.** επιβάλλω σε κάποιον να κάνει κάτι, παραγγέλλω, διατάσσω, προστάζω, δίνω αυστηρή εντολή σε, με δοτ. προσ. και απαρ., στον ίδ., σε Σοφ.· με αιτ. και απαρ., σε Ηρόδ., Ευρ. **ΙΙΙ.** ως Αττ. δικανικός όρος, γενικά στη Μέσ., καταγγέλλω κάποιον, έτσι ώστε να ασκηθεί εναντίον του δίωξη για ψευδομαρτυρία, σε Πλούτ. κ.λπ. — Παθ., καταγγέλλομαι ως ένοχος εγκλήματος, με γεν., σε Σοφ.

ἐπίσκηψις, -εως, ἡ, Ι. προσταγή, διαταγή, παραγγελία, σε Πλούτ. **Π.** ως δικανικός όρος, καταγγελία, σε Δημ.

ἐπι-σκιάζω, μέλ. -άσω, ρίχνω σκιά πάνω σε, σκιάζω, επισκιάζω, καλύπτω κάτι, σε Ηρόδ., Κ.Δ. — Παθ., *λαθραῖον ὄμμ' ἐπεσκιασμένη*, βλέποντας κρυφά, σε Σοφ.

ἐπί-σκιος, -ον (σκιά), **Ι.** σκιερός, σκοτεινός, αυτός που βρίσκεται σε σκιά, σκιασμένος, σε Πλάτ. **Π.** Ενεργ., αυτός που επισκιάζει, με γεν., *χειρόμμάτων ἐπίσκιος*, σε Σοφ.

ἐπι-σκοπέω, μέλ. -σκέψομαι, μεταγεν. -σκοπήσω, αόρ. α' -εσκεψάμην, παρακ. *ἐπέσκεμμαι*· **1.** κοιτάζω, παρατηρώ ή προσβλέπω, ατενίζω, επιθεωρώ, παρατηρώ, εξετάζω, προσέχω, σε Ηρόδ., Ευρ.· αγρυπνώ, προσέχω, λέγεται για πολιούχους θεούς, σε Σοφ., Ευρ. **2.** επισκέπτομαι, σε Σοφ., Ξεν. κ.λπ. — Παθ., *εὐνὴν ὄνειροις οὐκ ἐπισκοπουμένην*, αυτή που δεν την επισκέπτονται τα όνειρα, δηλ. άπνη, σε Αισχύλ. **3.** λέγεται για στρατηγό, επιθεωρώ, επιβλέπω, σε Ξεν. **4.** σκέφτομαι, συλλογίζομαι, μελετώ, σε Σοφ., Ξεν. — Μέσ., εξετάζω με τον εαυτό μου, αυτοσυγκεντρώνομαι, διαλογίζομαι, μελετώ, σκέπτομαι, σε Πλάτ.

ἐπισκοπή, ἡ, Ι. επίσκεψη, σε Κ.Δ. **Π.** αξίωμα του *ἐπισκόπου*, στο ίδ.· γενικά, αξίωμα, στο ίδ.

ἐπισκοπία, ἡ (ἐπισκοπέω), πρόσβλεψη, ενατένιση, παρατήρηση, σε Ανθ.

ἐπί-σκοπος, ὁ, 1. επιτηρητής, αυτός που επιβλέπει, φρουρός, φύλακας, προστάτης, κηδεμόνας, σε Όμηρ., Σοφ.· λέγεται για πολιούχους θεούς, σε Σόλωνα κ.λπ. **2.** με δοτ., *ἐπ. Τρώεσσι*, κάποιος που έχει τεθεί ως κατάσκοπος αυτών, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** δημόσιος λειτουργός, αξιωματούχος, επιστάτης, έφορος, επόπτης, απεσταλμένος σε υποτελείς πόλεις, σε Αριστοφ. **4.** επίσκοπος, σε Κ.Δ.

ἐπί-σκοπος, -ον, αυτός που βρίσκει τον στόχο, επιτυχής· μεταφ., αυτός που φθάνει, που προσεγγίζει ένα σημείο, με γεν., σε Αισχύλ., Σοφ.· ουδ. πληθ., *ἐπίσκοπα*, ως ἐπίρρ., επιτυχώς, σε Ηρόδ.

ἐπι-σκοτέω, μέλ. -ήσω (σκοτός), ρίχνω σκιά επάνω σε, επισκιάζω, με δοτ., σε Δημ.· *ἐπ. τινὶ τῆς θέας*, τον εμπόδιζε να βλέπει, σε Πλάτ.

ἐπισκότησις, -εως, ἡ, σκοτεινίασμα, μαύρισμα, σκοτάδι, σκότος, λέγεται για τον ήλιο ή το φεγγάρι, όταν βρίσκονται σε έκλειψη, σε Πλούτ.

ἐπί-σκοτος, -ον, αυτός που βρίσκεται στο σκοτάδι, σκοτεινιασμένος, μαυρισμένος, σκυθρωπός, σε Πλούτ.

ἐπι-σκύζομαι, αποθ., αγανακτώ, εξοργίζομαι για κάτι, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐπισκύσσαιο* (Επικ. ευκτ. αορ. α'), σε Ομήρ. Οδ.

ἐπι-σκυθίζω, μέλ. -ιῶ, πίνω κρασί σύμφωνα με τον Σκυθικό τρόπο, δηλ. μη αναμεμειγμένο με νερό, σε Ηρόδ.

ἐπι-σκυθρωπάζω, μέλ. -σω, φαίνομαι σκυθρωπός, κατηφής, πένθιμος ή απειλητικός, αγριωπός, σε Ξεν.

ἐπισκύνιον[ῖ], τό, 1. το ζαρωμένο δέρμα ανάμεσα στα φρύδια, όταν κάποιος είναι σκυθρωπός ή έχει έκφραση συνοφρύωσης, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ. 2. υπεροψία, σε Ανθ. (αμφίβ. προέλ.).

ἐπι-σκώπτω, μέλ. -ψω, περιγελάω, ειρωνεύομαι, κοροϊδεύω, εμπαίζω, περιπαίζω, τινά, σε Πλάτ., Ξεν.· απόλ., αστειεύομαι, «παίρνω στο ψιλό», κοροϊδεύω, σε Αριστοφ.· *ἐπισκώπτων*, αστειεύομενος, σε Ξεν.

ἐπίσκωψις, -εως, ἡ, εμπαιγμός, κοροϊδία, πείραγμα, σε Πλούτ.

ἐπι-σμηγερός, -ά, -όν, σκυθρωπός, οικτρός, ελεεινός, σε Ησίοδ.· ἐπίρρ., *ἐπισμηγερῶς ἀπέτισεν*, οδυνηρά το πλήρωσε, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐπισμηγερῶς ναυτίλλεται*, ταξιδεύει ίδια δαπάνη, στο ίδ.

ἐπισπαστήρ, -ῆρος, ὁ (ἐπισπᾶω), 1. μάνταλο ή χερούλι, λαβή με την οποία τραβιέται η πόρτα, σε Ηρόδ. 2. καλάμι ψαρέματος ή πετονιά, παλαμάρι ψαρά, σε Ανθ.

ἐπισπαστός, -ή, -όν, 1. τραβηγμένος, συρμένος πάνω σε κάτι, σε Ομήρ. Οδ. 2. σφιχτά τραβηγμένος, σφιγμένος, λέγεται για θηλειά, σε Ευρ.

ἐπι-σπᾶω, μέλ. -σπάσω [ᾶ], 1. 1. ἔλκω ή σύρω κατόπιν μου, σε Ηρόδ.· στη Μέσ., σε Ξεν.· *ἐπισπάσας κόμης*, απ' τα μαλλιά, τραβώντας την από τα μαλλιά, σε Ευρ.· μεταφ., επιφέρω, προξενώ, *πλήθος πημάτων*, σε Αισχύλ. 2. σύρω, τραβώ, κλείνω, *τὴν θύραν*, σε Ξεν.· *ἐπισπασθέντος τοῦ βρόχου*, βρόχος, θηλειά που τραβήχτηκε σφιχτά, σε Δημ. 3. ἔλκω, τραβώ, προσελκύω, αποκτώ, κατακτώ, κερδίζω (την εύνοια κ.λπ.), σε Σοφ.· ομοίως, στη Μέσ., *ἐπισπᾶσθαι κέρδος*, σε Ηρόδ. 4. στη Μέσ., παρασύρω κάποιον να κάνει κάτι, θέλγω, γοητεύω, σαγηνεύω, πείθω, σε Θουκ.· με απαρ., *ἐπισπάσσεσθαι (ἄν) αὐτοὺς ἡγεῖτο προθυμήσεσθαι*, νόμισε ότι αυτό θα τους παρότρυνε να αποτολμήσουν, στον ίδ. — Παθ., *φοβοῦμαι μὴ πάντες ἐπισπασθῶσιν πολεμήσαι*, σε Δημ. 5. Παθ., λέγεται για τη θάλασσα, *ἐπισπωμένη*, αυτή που επιστρέφει, που επανέρχεται με ορμή, σε Θουκ. 2. στη Μέσ., γίνομαι απερίτμητος, σε Κ.Δ. **ἐπισπεῖν, ἐπισπών**, απαρ. και μτχ. αορ. β' του *ἐφέπω*.

ἐπι-σπείρω, μέλ. -σπερῶ, σπέρνω με σπόρο, επισπέρνω, σε Ηρόδ.

ἐπίσπεισις, -εως, ἡ, σπονδή, επίχυση κρασιού πάνω σε θύμα θυσίας, σε Ηρόδ.

ἐπισπένδω, μέλ. -σπείσω, 1. χύνω επάνω από το κεφάλι του θύματος, σε θυσία, σε Ηρόδ., Αισχύλ.· απόλ., κάνω σπονδή, σε Ηρόδ.· μεταφ., *ἐπ. δάκρυ*, σε Θεόκρ. 2. στη Μέσ., συνομολογώ νέα συνθήκη, σε Θουκ.

ἐπισπερχής, -ές, ορμητικός, σφοδρός· ἐπίρρ. -χῶς, σε Ξεν.

ἐπι-σπέρχω, I. σπιρουνίζω άλογα, σε Ομήρ. Ιλ.· γενικά, επείγω, παρορμώ, παροτρύνω, ωθώ, πιέζω προς τα μπρος, σε Αισχύλ., Θουκ. **II.** αμτβ., μαίνομαι, λέγεται για θύελλες, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπισπένθει, απαρ. Μέσ. αορ. β' του *ἐφάπω*.

ἐπι-σπεύδω, μέλ. -σω, I. παροτρύνω, παρορμώ, προωθώ ή ενισχύω, ενθαρρύνω προς κάτι, σε Ηρόδ., Σοφ.· λέγεται για ανθρώπους, επείγω, παροτρύνω, παρωθώ, σε Ξεν. **II.** αμτβ., σπεύδω προς τα εμπρός, σε Ευρ.· *ἐπισπ. εἷς τι*, αποβλέπω με ζήλο σε, σκοπεύω, αποσκοπώ σε κάτι, σε Ξεν.

ἐπισπόμενος, μτχ. Μέσ. αορ. β' του *ἐφάπω*.

ἐπισπονδή, ή (ἐπισπένδω), ανανεωμένη ή ανανεώσιμη ανακωχή, που μπορεί να ανανεωθεί, σε Θουκ.

ἐπισπορία, ή, = το προηγ., σε Ησίοδ.

ἐπίσπορος, -ον (ἐπισπεύρω), αυτός που έχει σπαρεί κατόπιν, *οἱ ἐπ.*, οι απόγονοι, οι μεταγενέστεροι, σε Αισχύλ.

ἐπι-σπουδάζω, μέλ. -σω, αμτβ., σπεύδω, επείγομαι σε κάτι, σε Λουκ.

ἐπίσπω, -σποιμι, υποτ. και ευκτ. αορ. β' του ἐφάπω· ἐπισπών, μτχ.

ἐπισ-σεύω, ἐπισ-σεύω, Επικ. αντί ἐπισείω, ἐπισεύω.

ἐπίσσυτος, -ον (ἐπέσσυμαι, παρακ. του ἐπισεύω), ορμητικός, αυτός που ξεσπά, που αναπηδά, που αναβλύζει με ορμή, λέγεται για δάκρυα, σε Αισχύλ.· βίαιος, αιφνίδιος, λέγεται για συμφορές, στον ίδ.· με αιτ., ορμητικός, *τὰς φρένας*, σε Ευρ.

ἐπίσσωτρον, τό, Επικ. αντί ἐπίσωτρον.

ἐπίστα, αντί ἐπίστασαι, β' ενικ. του ἐπίσταμαι.

ἐπιστάδόν, επίρρ. (ἐπιστήναι), με σειρά, δηλ. το ένα μετά τον άλλο, αλληπάλληλα, συνεχόμενα, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπι-σταθμάομαι, αποθ., ζυγίζω καλά, εξετάζω, σταθμίζω προσεκτικά, σε Αισχύλ.

ἐπι-σταθμεύω, μέλ. -σω (σταθμός)· I. στρατωνίζω, καταλύω, σε Πλούτ. **II.** Παθ., καθορίζομαι, ορίζομαι, προσδιορίζομαι ως κατάλυμα, στον ίδ.

ἐπισταθμία, ή, υποχρέωση παροχής καταλύματος σε κάποιον, σε Πλούτ.

ἐπί-σταθμος, -ον, αυτός που βρίσκεται στην πόρτα, σε Ανθ.

ἐπι-σταλάζω, μέλ. -ζω, στάζω επάνω σε κάτι, τί τινι, σε Λουκ.

ἐπι-σταλάω, πέφτω σε σταγόνες επάνω σε, με αιτ., σε Ανθ.

ἐπίσταλμα, -ατος, τό (ἐπιστέλλω), εντολή, παραγγελία, σε Θεόφρ.

ἐπ-ίσταμαι, β' πρόσ. -ασαι, επίσης ἐπίστα, ἐπίστη, Ιων. ἐπίσται· προστ. ἐπίστασο, Ιων. ἐπίσταο, συνηρ. ἐπίστω· υποτ. ἐπίστωμαι, Ιων. -έωμαι· παρατ. ήπιστάμην, -ασο, -ατο, Ιων. ἐπίστατο, Ιων. γ' πληθ. ήπιστέατο ή ἐπιστέατο· μέλ. ἐπιστήσομαι· αόρ. α' ήπιστήθην (πιθ. ἐφ-ίσταμαι), αποθ.: **I. 1. με απαρ., ξέρω πως να κάνω κάτι, μπορώ να κάνω, είμαι ικανός να πράξω, σε Όμηρ., Αττ. **2.** είμαι βέβαιος ή πιστεύω ότι κάτι είναι έτσι, σε Ηρόδ. **II. 1.** με αιτ., καταλαβαίνω ένα ζήτημα, γνωρίζω, είμαι έμπειρος σε κάτι ή το γνωρίζω καλά, σε Όμηρ. κ.λπ.· μετά τον Όμηρ., γνωρίζω κάτι ως γεγονός, γνωρίζω με βεβαιότητα, γνωρίζω καλά, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** σπάνια, γνωρίζω κάποιον, σε Ευρ. **III.** με μτχ., γνωρίζω ότι κάποιος είναι, έχει κ.λπ., σε Ηρόδ., Αττ. **IV.** μτχ. ενεστ. *ἐπιστάμενος, -η, -ον, χρησιμ. επίσης, συχνά, ως επίθ., μορφωμένος, πληροφορημένος, ειδήμων, κατανοών, ευφυής, ικανός, επιδέξιος, σε Όμηρ.· με γεν., έμπειρος ή πεπειραμένος σε κάτι, στον ίδ.· επίρρ. ἐπιστάμένως, με επιδεξιότητα, με εμπειρία, συνετά, φρόνιμα, στον ίδ., σε Ησίοδ.***

ἐπι-στάς, Παθ. αόρ. β' του ἐφίστημι.

ἐπιστᾶσία, Ἰων. **-ίη, ἡ (ἐπιστῆναι)**, εξουσία, διοίκηση, κυριαρχία, διακυβέρνηση, σε Πλούτ.

ἐπιστάσιος Ζεύς, ὁ, Ρωμ. Jupiter Stator, σε Πλούτ. (από το *ἐφίστημι*, αυτός που κάνει κάποιον να σταθεί, να κρατηθεί, να μείνει ακίνητος).

ἐπίστυσις, -εως, ἡ (ἐπιστῆναι), **1.** σταμάτημα, δισταγμός, κόμπιασμα, επίσχεση, σε Ξεν.· *φροντίδων ἐπιστάσεις*, στασιμότητα συλλογισμών, ανήσυχοι συλλογισμοί, σε Σοφ. **2.** προσοχή, παρατήρηση, επίβλεψη, φροντίδα, επιμέλεια, μέριμνα, ανησυχία, φόβος, αγωνία, σε Κ.Δ. **3.** εποπτεία, επιστασία, επιτήρηση, επίβλεψη, έλεγχος εργασιών, σε Ξεν.

ἐπιστᾶτέω, μέλ. *-ήσω (ἐπιστάτης)*· **I. 1.** είμαι επιστάτης, επόπτης, με δοτ., σε Σοφ., Πλάτ.· επίσης, παραμένω στο πλευρό, παίρνω το μέρος κάποιου, συμπαραστέκομαι, στηρίζω, βοηθώ, υποβοηθώ, υποστηρίζω, ενισχύω, σε Αισχύλ. **2.** με γεν., έχω την εποπτεία, έχω την φροντίδα, σε Ηρόδ., Ξεν. **II.** στην Αθήνα, είμαι *Ἐπιστάτης* ή πρόεδρος της *βουλῆς* και της *ἐκκλησίας*, σε Θουκ. κ.λπ.

ἐπιστάτης, -ου, ὁ (ἐφίσταμαι)· **I. 1.** αυτός που στέκεται πλησίον, που είναι δίπλα, επαίτης, ικέτης, σε Ομήρ. Οδ. **2.** αυτός που βρίσκεται σε παράταξη μάχης, πίσω από κάποιον ή στο τέλος της παράταξης ως οπισθοφυλακή (όπως είναι ο *παραστάτης*, που στέκεται δεξιά ή αριστερά, και απ' την άλλη ο *προστάτης*, αυτός που βρίσκεται στην πρώτη γραμμή), σε Ξεν. **II. 1.** αυτός που στέκεται επάνω σε, αναβάτης άρματος, με γεν., σε Σοφ., Ευρ. **2.** αυτός που έχει οριστεί να επιστατεί, αρχηγός, διοικητής, σε Τραγ.· *ἐπιστ. Κολωνοῦ*, λέγεται για πολιοῦχο θεό, σε Σοφ.· *ἐπ. ἄθλων*, πρόεδρος, επιμελητής αγώνων, εκπαιδευτής, παιδαγωγός, παιδονόμος, σε Ξεν. **III. 1.** στην Αθήνα, ο πρόεδρος των πρυτάνεων της *βουλῆς* και της *ἐκκλησίας*, σε Αισχύλ., Δημ. **2.** επόπτης, επιτηρητής, επιστάτης, ελεγκτής, υπεύθυνος δημοσίων έργων, στον ίδ. **IV.** χάλκινος τρίποδας που στεκόταν πάνω από τη φωτιά για το ζεστό λουτρό, σε Αριστοφ.

ἐπιστᾶτητέον, ρημ. επιθ. του *ἐπιστατέω*, αυτό που πρέπει να εποπτευθεί, να ελεγχθεί, να επιτηρηθεί, με δοτ., σε Πλάτ.· με γεν., σε Ξεν.

ἐπιστέαται, Ἰων. αντί *ἐπίστανται*, γ' πληθ. του *ἐπίσταμαι*.

ἐπι-στείβω, μέλ. *-ψω*, πατώ επάνω, στέκομαι επάνω, με αιτ., σε Σοφ.

ἐπι-στείχω, μέλ. *-ζω*, πλησιάζω, με αιτ., σε Αισχύλ.

ἐπι-στέλλω, μέλ. *-στελῶ*, **1.** στέλνω προς, στέλνω μήνυμα, διαβιβάζω ως μήνυμα, παραγγελία, δίνω άγγελμα ή στέλνω παραγγελία με επιστολή, σε Ηρόδ., Αττ.· απόλ., στέλνω αγγελία, γράφω, παραγγέλλω, σε Ευρ., Θουκ. **2.** παραγγέλλω, διατάζω, *τινί τι*, στον ίδ.· *τινά τι*, σε Ξεν.· επίσης, *ἐπ. τινί ή τινά ποιεῖν τι*, σε Σοφ., Ξεν.· ομοίως, στην Παθ., *ἐπέσταλτό οί...*, με απαρ., έλαβε διαταγές, διετάχθη να κάνει, σε Ηρόδ.· *ἐπέσταλται τί τινι*, ένα ζήτημα έχει ανατεθεί σε κάποιον, σε Αισχύλ.· *τὰ ἐπεσταλμένα*, οι διαταγές που έχουν δοθεί, στον ίδ. **3.** παραγγέλλω με διαθήκη, σε Ξεν.

ἐπι-στενάζω, μέλ. *-άζω*, στενάζω επάνω σε, *τινί*, σε Αισχύλ.

ἐπι-στενάχω, **1.** = το προηγ., *τινί*, σε Αισχύλ.· απόλ., σε Σοφ. **2.** Μέσ., αναστενάζω, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπι-στενώ, **1.** αναστενάζω, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** οδύρομαι, *τινί*, σε Ευρ. **3.** με αιτ., θρηνώ, κλαίω, σε Σοφ.

ἐπιστεφής, -ές, λέγεται για κούπες, *ἐπιστεφές οἴνοιο*, γεμάτες μέχρι το στόμιο με κρασί (δηλ. ξέχειλες), σε Όμηρ.

ἐπι-στεφώ, μέλ. *-ψω*, **I.** περιβάλλω με στεφάνι ή όπως με στεφάνι· μεταφ., στη Μέσ., *κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο*, τα γέμισαν μέχρι το χεῖλος, τα

ξεχειλίσαν με κρασί, σε Όμηρ. **II.** *χοὰς ἐπιστέφειν*, επιχέω χοές προς τιμή του νεκρού, σε Σοφ.

ἐπιστέωνται, Ιων. αντί *ἐπίστωνται*, γ' πληθ. του *ἐπίσταμαι*.

ἐπίστη αντί *ἐπίστασαι*, β' ενικ. του *ἐπίσταμαι*.

ἐπι-στηλόομαι (στήλη), Παθ., τοποθετούμαι, στήνομαι, υψώνομαι, εγείρομαι σαν στήλη πάνω σε, σε Ανθ.

ἐπιστήμη, ή (ἐπίσταμαι), · **I.** γνώση ενός ζητήματος, δεξιότητα, εμπειρία, όπως στην τοξοβολία, σε Σοφ. · στον πόλεμο, σε Θουκ. κ.λπ. **II.** γενικά, γνώση, σε Σοφ. · ιδίως, επιστημονική γνώση, επιστήμη, γνώση, σε Πλάτ. κ.λπ. **ἐπιστήμων, -ον**, γεν. -*ονος* (*ἐπίσταμαι*) · **I. 1.** γνώστης, σοφός, έμπειρος, συνετός, σώφρων, φρόνιμος, γνωστικός, *ἐπ. βουλή τε νόω τε*, σε Ομήρ. Οδ. **2.** γνώστης ενός πράγματος, επιδέξιος, ικανός ή έμπειρος, πεπειραμένος σε, με γεν., σε Θουκ. κ.λπ. **3.** με απαρ., αυτός που ξέρει πως να κάνει κάτι, ειδικός, σε Πλάτ. κ.λπ. · επίρρ. *ἐπιστημόνως*, με γνώση · συγκρ. -*έστερον*, σε Ξεν., υπερθ. -*έστατα*, σε Πλάτ. **II.** κάτοχος τέλειας γνώσης, στον ιδ.

ἐπι-στηρίζω, μέλ. -*ζω*, στηρίζω κάτι πάνω σε κάτι άλλο — Παθ., στηρίζομαι πάνω σε κάτι, *τινι*, σε Λουκ.

ἐπι-στίλβω, λάμπω, γυαλίζω την επιφάνεια, σε Πλούτ.

ἐπίστιον, τό, στην Ομήρ. Οδ., υπόστεγο μέσα στο οποίο τοποθετείται ένα πλοίο, ναυπηγείο, καρνάγιο, (αμφίβ. προέλ.).

ἐπ-ίστιος, -ον, Ιων. αντί *έφέστιος*.

ἐπιστολάδην[ᾱ], επίρρ. (*ἐπιστέλλω II*), συνεσταλμένα, κόσμια, κομψά, λέγεται για ένδυμα, σε Ησίοδ.

ἐπιστολεύς, -έως, ή, I. γραμματέας, επίσης, αγγελιαφόρος, ταχυδρόμος, σε Ξεν. **II.** στους Σπαρτιάτες, αντιναύαρχος, στον ιδ.

ἐπιστολή, ή (ἐπιστέλλω), **1.** μήνυμα, αγγελία, παραγγελία, διαταγή, εντολή, είτε προφορική είτε γραπτή, σε Ηρόδ., Αττ. · *έξ ἐπιστολῆς*, κατ' εντολή, σε Ηρόδ. **2.** επιστολή, γράμμα, Λατ. *epistola*, σε Θουκ. κ.λπ.

ἐπιστολιμαῖος, -ον, επιστολικός, προστεταγμένος, διατεταγμένος, παρηγγελμένος · *δυνάμεις ἐπ.*, ενισχύσεις που ψηφίστηκαν, αλλά ποτέ δεν στάλθηκαν, δυνάμεις στα χαρτιά μόνο, σε Δημ.

ἐπιστόλιον, τό, υποκορ. του *ἐπιστολή*, σε Πλούτ.

ἐπι-στομιζώ, μέλ. Αττ. -*ιῶ* (*στόμα*) · **I.** χαλινώνω, δαμάζω άλογο · μεταφ., αποστομώνω, χαλιναγωγώ, συγκρατώ, *τινά*, σε Αριστοφ., Δημ. **II.** βάζω στο στόμα μου το επιστόμιο του αυλού · λέγεται και για αυλό, εμποδίζω τη φωνή, σε Πλούτ. **III.** ρίχνω κατά πρόσωπο, *τινά*, σε Λουκ.

ἐπιστονᾷχέω, = *ἐπιστένω*, λέγεται για κύματα, σε Ομήρ. Ιλ. · ομοίως, *ἐπιστονᾷχίζω*, σε Ησίοδ.

ἐπι-στορέννυμι, μέλ. -*στρώσω*, αόρ. α' -*εστόρεσα* ή -*έστρωσα* · **1.** στρώνω ή επιστρώνω, σε Ομήρ. Οδ. **2.** σελώνω, σαμαρώνω, φορτώνω, σε Λουκ.

ἐπι-στράτεια, Ιων. -*ηΐη, ή*, πορεία, προέλαση ή εκστρατεία εναντίον, σε Ηρόδ. · με γεν., σε Θουκ.

ἐπιστράτευσις, -εως, ή, = το προηγ., σε Ηρόδ.

ἐπι-στράτεű, μέλ. -*σω*, εκστρατεύω εναντίον, διεξάγω πόλεμο, *τινί*, σε Ευρ. κ.λπ. · πραγματοποιώ εκστρατεία, *ειςΘετταλίαν*, σε Αισχύλ. · με αιτ., σε Σοφ. · απόλ., σε Αισχύλ. · ομοίως, στη Μέσ., με Παθ. παρακ., *ἐπιστρατεύεσθαι ἐπ' Αἴγυπτον*, σε Ηρόδ. · με δοτ., σε Ευρ. κ.λπ.

ἐπίστρεπτος, -ον (ἐπιστρέφω), αυτός στον οποίο στρέφεται κάποιος, αυτός που βλέπει κάποιος και θαυμάζει, περίβλεπτος, αξιοσημείωτος, σε Αισχύλ.

ἐπιστροφής, -ές, 1. αυτός που στρέφει τα μάτια του ή το μυαλό σε κάτι, προσεκτικός, σε Ξεν. **2.** ακριβής, αυστηρός· επίρρ. -φῶς, Ιων. -φέως, ειλικρινά, ζωηρά, δραστήρια, σε Ηρόδ., Αισχίν.

ἐπι-στρέφω, μέλ. -ψω, I. 1. α) στρέφω, γυρίζω, κάνω μεταβολή, κάνω στροφή, σε Ευρ.· *ἐπ. τὰς ναῦς*, κάνω απότομη πλεύση σε σχήμα «ζιγκ-ζαγκ», σε Θουκ.· αλλά επίσης, τρέπω εχθρό σε φυγή, σε Ξεν. **β)** αμτβ., στρέφομαι προς, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Αττ.· *ἐπιστρέφω, επανέρχομαι*, σε Κ.Δ. **2. α)** στρέφω προς, *τὸ νόημα*, σε Θέογν.· *πρός τι, εἷς τινα*, σε Πλούτ.· *ἐπ. πίστιν*, τρέπω, πιέζω, ωθώ σε δέσμευση κάποιον να υποσχεθεί, σε Σοφ. **β)** αμτβ., στρέφομαι προς, σε Ξεν. **3. α)** επαναφέρω κάποιον στην ευθεία οδό, διορθώνω, επιδιορθώνω, κάνω κάποιον να μετανοήσει, σε Λουκ. **β)** αμτβ., μετανοώ, σε Κ.Δ. **4.** κάμπτω, λυγίζω, στρίβω, συστρέφω, τυραννώ, βασανίζω, σε Αριστοφ. **II.** Μέσ. και Παθ., ιδίως σε Παθ. αόρ. β' *ἐπεστράφην [ᾗ]*· **1.** στρέφομαι, κάνω στροφή, γυρίζω πίσω και βλέπω, κάνω μεταβολή, *ἐπιστρεφόμενος*, αυτός που συνεχώς γυρίζει πίσω για να δει, σε Ηρόδ.· με αιτ., *θάλαμον ἐπεστράφη*, γύρισε πίσω για να του ρίξει μία επίμονη ματιά, σε Ευρ.· *δόξα ἐπεστράφη*, άλλαξε, μεταβλήθηκε, σε Σοφ. **2.** περιφέρομαι, περιπλανιέμαι, τριγυρίζω, σε Ησίοδ.· με αιτ. τόπου, έρχομαι σε έναν τόπο, σε Ευρ. **3.** στρέφω τον νου μου προς, δίνω προσοχή σε, με γεν., σε Θέογν., Σοφ.· απόλ., συνέρχομαι, προσέχω, σε Ηρόδ., Δημ. **4.** με αιτ., επισκέπτομαι, σε Ευρ. **5.** μτχ. Παθ. παρακ. *ἐπεστραμμένος = ἐπιστροφής*, ένθερμος, ζωηρός, φλογερός, σφοδρός, βιαίος, απότομος, σε Ηρόδ.

ἐπιστροφάδην[ᾗ], επίρρ., στρεφόμενος πότε από εδώ πότε από εκεί, πότε δεξιά και πότε αριστερά, σε Όμηρ.· επίσης, *ἐπ. βαδίζειν*, μπρος και πίσω, σε Όμηρ. Ύμν.

ἐπιστροφή, ή (ἐπιστρέφω),· I. γύρισμα, στροφή, περιστροφή, σε Πλάτ. **II. 1.** αμτβ., στροφή ή στριφογύρισμα, λέγεται για αλλαγή διεύθυνσης και επιστροφή στο λιμάνι, σε Σοφ.· *ἐπιστροφαι κακῶν*, επανειλημμένες προσβολές αναρίθμητων κακῶν, στον ιδ.· λέγεται για πλοία, αλλαγή πλεύσης, διεύθυνσης, πλεύση σε διάταξη σχήματος «ζιγκ-ζαγκ», σε Θουκ. **2.** μεταβολή των πραγμάτων, μετατροπή, στον ιδ. **3.** αποδιδόμενη προσοχή σε κάποιον ή κάτι, φροντίδα, προσοχή, σε Σοφ. κ.λπ. **4.** μετακίνηση σε έναν τόπο, *δωμάτων ἐπιστροφαί*, σε Αισχύλ.· *ξενοτίμους ἐπ. δωμάτων*, λέγεται για τα καθήκοντα της φιλοξενίας, στον ιδ.

ἐπίστροφος, -ον (ἐπιστρέφω), αυτός που συναλλάσσεται με κάποιον, οικείος, γνώριμος, γνωστός με, με γεν., σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ.

ἐπιστρώννυμι ή -ύω, βλ. ἐπιστορέννυμι.

ἐπι-στρωφάω, θαμιστικό του *ἐπιστρέφω*, επισκέπτομαι ή συχνάζω σε ένα μέρος, με αιτ. τόπου, σε Ομήρ. Οδ. — Μέσ., μπαίνω και βγαίνω, συχνάζω, επισκέπτομαι, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἐπιστύλιον, τό (στῦλος), πρέκι, οριζόντιο ξύλο ή δοκός στην κορυφή στύλων, επιστύλιο, σε Πλούτ.

ἐπίστω, αντί *ἐπίστασο*, β' ενικ. προστ. του *ἐπίσταμαι*.

ἐπι-σῦκοφαντέω, μέλ. -ήσω, ενοχλώ ακόμη περισσότερο με ανόητες κατηγορίες.

ἐπι-συνάγω, μέλ. -ζω, συγκεντρώνω και φέρνω σε ένα μέρος, συγκεντρώνω, συναθροίζω μαζί, σε Κ.Δ.

ἐπισυνάγωγή, ή, συνάθροιση, συγκέντρωση, σε Κ.Δ.

ἐπι-συνάπτω, μέλ. -ψω, αναζωπυρώνω τον πόλεμο, σε Πλούτ.

ἐπι-συνδίδωμι, συνωθούμαι προς τα εμπρός, σε Πλούτ.

ἐπι-συντρέχω, τρέχω μαζί με κάποιον σε ένα μέρος, σε Κ.Δ.

ἐπίσυρμα, -ατος, τό, καθετί που σύρεται, ουρά, σε Ξεν.

ἐπι-σύρω[ῶ], **I.** σύρω ή σέρνω κάτι πίσω μου, στη Μέσ., σε Λουκ. — Παθ., έρπω, σέρνομαι κατά γης, σε Ξεν. **II.** κάνω οτιδήποτε με απροσεξία, με αμελή τρόπο, αποφεύγω, σε Λυσ.: *ἐπισύροντες*, ταραγμένα, συγκεχυμένα, σε Δημ.: συχνά, σε μτχ. Παθ. παρακ., αμελής, απερίσκεπτος, σε Λουκ.

ἐπι-σύστασις, -εως, ή, συνάθροιση εναντίον κάποιου, θορυβώδης συγκέντρωση, σε Κ.Δ.

ἐπι-σφάζω, μεταγεν. **-σφάττω**, μέλ. -ζω, **I.** σφάζω επάνω σε, λέγεται για θυσίες που προσφέρονται πάνω σε τάφο, σε Ευρ., Ξεν. **II.** σκοτώνω έπειτα ή επιπλέον, στον ιδ.

ἐπι-σφᾶλής, -ές (σφάλλω), αυτός που υπόκειται σε πτώση, ασταθής, αβέβαιος, σε Πλάτ., Δημ.: *ἐπίρρ.*, *ἐπισφαλῶς διακεῖσθαι*, σε κατάσταση κινδύνου, σε Πλούτ.

ἐπι-σφάττω, μεταγεν. τύπος του *ἐπι-σφάζω*.

ἐπι-σφίγγω, μέλ. -ζω, δένω, προσδένω, φασκιώνω, αγκαλιάζω, σφίγγω σφιχτά, σε Ανθ.

ἐπι-σφραγίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, **I.** βάζω σφραγίδα πάνω σε, επιβεβαιώνω, εγκρίνω, επικυρώνω, σε Ανθ. **II.** ως αποθ., *ἐπισφραγίζομαι*, θέτω ως σφραγίδα πάνω σε, εντυπώνω, αποτυπώνω, σε Πλάτ.: *ἐπίσης*, ως Παθ., αποτυπώνομαι, σημειώνομαι, σε Ανθ.

ἐπισφραγιστής, -οῦ, ὁ, αυτός που επισφραγίζει, σφραγίζει ή υπογράφει, σε Λουκ.

ἐπισφύρια[ῶ], **τά (σφυρόν)**: **I.** πόρπες ή αγκράφες, με τις οποίες έδεναν τις περικνημίδες (*κνημῖδες*) πάνω από τον αστράγαλο, σε Ομήρ. **II.** αστράγαλος, σε Ανθ.

ἐπι-σφύριος και -σφῦρος, -ον, αυτός που βρίσκεται πάνω στον αστράγαλο, σε Ανθ.

ἐπι-σχεδόν, *ἐπίρρ.*, πλησίον, κοντά, δίπλα, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἐπισχεθεῖν, ποιητ. αντί *ἐπισχεῖν*, αόρ. β' του *ἐπέχω*, συγκρατώ, ανακόπτω, κρατώ πίσω, αναχαιτίζω, εμποδίζω, σε Αισχύλ.

ἐπι-σχερώ, *ἐπίρρ.* (*σχερός*): **I.** σε μία σειρά, ο ένας μετά τον άλλο, σε Ομήρ. **II.** λέγεται για χρόνο, βαθμηδόν, διαδοχικά, βαθμιαία, σε Θεόκρ.

ἐπισχεσία, **Ιων. -ίη, ή (ἐπέχω)**, πρόσχημα, πρόφαση, σε Ομήρ. **Οδ.**

ἐπίσχεσις, -εως, ή (ἐπέχω), αναχαιτίση, σταμάτημα, εμπόδιο, κώλυμα, καθυστέρηση, απροθυμία, χρονοτριβή, αργοπορία, σε Ομήρ. **Οδ.**, **Θουκ.**

ἐπ-ισχύω, μέλ. -ύσω [*ῶ*], **I.** κάνω κάτι ισχυρό, ενισχύω, σε Ξεν. **II.** αμτβ., υπερισχύω, επιμένω, σε Κ.Δ.

ἐπ-ίσχω, επιτετ. αντί *ἐπ-έχω*: **I.** κρατώ ή διευθύνω, κατευθύνω προς, σε Ομήρ. **II.** *τινί*, εναντίον κάποιου, σε Ησίοδ. **II. 1.** εμποδίζω, συγκρατώ, αναχαιτίζω, σταματώ, στον ιδ., Αττ.: με γεν., εμποδίζω, σταματώ, σε Ομήρ. **Οδ. 2.** αμτβ., διακόπτω, σταματώ, περιμένω, σε **Θουκ.**: *ἐπισχε*, στάσου, σε Ευρ.

ἐπισχών, μτχ. αορ. β' του *ἐπέχω*.

ἐπί-σωτρον, **Επικ. ἐπίσ-σωτρον, τό**, μεταλλική στεφάνη γύρω από τον τροχό (*σῶτρον*), εξωτερικό περίβλημα τροχού, σε Ομήρ. **II.**

ἐπίταγμα, -ατος, τό (ἐπιτάσσω): **I.** πρόσταγμα, διαταγή, σε Πλάτ., Αισχίν. **II.** βοηθητικό στρατιωτικό σώμα, δύναμη, σε Πλούτ.

ἐπιτακτήρ, -ῆρος, ὁ (ἐπιτάσσω), διοικητής, σε Ξεν.

ἐπίτακτος, -ον (ἐπιτάσσω), αυτός που έχει τραβηχτεί, παραταχθεί πίσω, όπισθεν, *οί ἐπίτακτοι*, εφεδρεία στρατού, σε **Θουκ.**

ἐπι-τᾶλαιπωρέω, μέλ. -ήσω, κοπιάζω ακόμη περισσότερο, σε Θουκ.

ἐπιτάμνω, Ιων. αντί *ἐπιτέμνω*.

ἐπι-τᾶνύω, = *ἐπιτείνω*, σπρώχνω τον σύρτη στη θέση του, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπίταξις, -εως, ἡ (ἐπιτάσσω), διαταγή, *ἡ ἐπ. τοῦ φόρου*, αναλογική επιβολή φόρου, σε Ηρόδ.

ἐπιτάραξις, -εως, ἡ, ενόχληση, διατάραξη, σύγχυση, σε Πλάτ.

ἐπι-τᾶράσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, ταραάζω, ενοχλώ ή διαταράσσω ακόμη περισσότερο, σε Ηρόδ., Λουκ.

ἐπιτάρροθος, ὁ, ἡ, Επικ. αντί *ἐπίρροθος*. **1.** αρωγός, βοηθός, υπερασπιστής, σύμμαχος, σε Όμηρ.· *μάχης ἐπ.*, στη μάχη, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** κυρίαρχος, κύριος, Χρησμ. παρ' Ηρόδ.

ἐπίτᾱσις, -εως, ἡ (ἐπιτείνω), τέντωμα χορδών, σε Πλάτ.

ἐπι-τάσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, **1.** αναθέτω σε κάποιον ως καθήκον, διατάζω, προστάζω, *τί τινι*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· με δοτ. προσ. και απαρ., διατάζω κάποιον να κάνει κάτι, στον ιδ., Αττ.· *απόλ.*, επιβάλλω διαταγές, σε Θουκ.· *τινί*, σε κάποιον, σε Σοφ. — Παθ. με Μέσ. μέλ. -τάζομαι, αόρ. *α΄ -ετάχθην*, παρακ. - *τέταγμαι*· δέχομαι εντολές, υποτάσσομαι σε διαταγές, σε Ευρ., Αριστοφ.· με αιτ. πράγμ., σε Θουκ.· λέγεται για πράγματα, διατάζομαι, προστάζομαι, *ὁ στρατὸς ὁ ἐπιταχθεὶς ἐκάστοισι*, σε Ηρόδ.· *τὰ ἐπιτασσόμενα*, οι εντολές που έχουν δοθεί, στον ιδ. **Π. 1.** τοποθετώ δίπλα ή κοντά, στον ιδ., Ξεν. — Μέσ., *τοὺς ἰππέας ἐπετάζαντο*, παρέταζαν δίπλα το ιππικό, σε Θουκ. **2.** τοποθετώ πίσω, με γεν., σε Ηρόδ.· *απόλ.*, τοποθετώ ως εφεδρεία, σε Πλούτ. — Μέσ., σε Ξεν. **3.** διορίζω κάποιον ως αρχηγό, *οἱ ἐπιτεταγμένοι*, αυτοί που έχουν διορισθεί ως φρουροί ή φύλακες των αμαξών, σε Θουκ.

ἐπι-τάφιος[ᾱ], -ον (τάφος), αυτός που βρίσκεται πάνω από έναν τάφο, *λόγος ἐπ.*, επικήδειος, επιτάφιος λόγος, που εκφωνούνταν για πολίτες οι οποίοι είχαν πέσει στο πεδίο της μάχης, όπως εκείνος του Περικλή, σε Θουκ.

ἐπι-τάχυνω[ῶ], μέλ. -ὤνῳ, επισπεύδω, επείγω, ωθώ προς τα εμπρός, σε Θουκ.

ἐπιτεῖλαι, απαρ. αορ. *α΄* του *ἐπιτέλλω*.

ἐπι-τείνω, μέλ. -τενῶ, Ιων. παρατ. *ἐπιτείνεσκον*. **Ι. 1.** εκτείνω πάνω σε ή πάνω από ένα μέρος, σε Ηρόδ. — Παθ. σε τμῆση, *ἐπὶ νύξ τέταται βροτοῖσι*, σε Ομήρ. Οδ. **2.** τεντώνω, χορδίζω, λέγεται για χορδές μουσικών οργάνων, σε Πλάτ.· μεταφ., αυξάνω με ένταση, επαυξάνω, επιτείνω, πολλαπλασιάζω, αυξάνω, μεγαθύνω, στον ιδ. **3.** παροτρύνω, παρακινώ, προτρέπω, *τινὰ ποιεῖν τι*, σε Ξεν.· *ἐπ. ἐαντόν*, τον υπέβαλλε, σε Πλούτ. **Π. 1.** Παθ., τεντώνομαι όπως στο βασανιστήριο της μέγγενης, σε Πλάτ. **2.** τιμώμαι, υψώνομαι, στον ιδ.· *ἐπ. βιβλίοις*, αφοσιώνομαι στα βιβλία, σε Λουκ. **3.** αντέχω, υπομένω, βαστώ, σε Ξεν.

ἐπι-τειγίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, οικοδομώ φρούριο στα σύνορα ως ορμητήριο για επιχειρήσεις εναντίον του εχθρού, σε Θουκ., Ξεν.· μεταφ., *ἐπ. τυράννους*, εγκαθίστανται, τοποθετούνται τύραννοι στη χώρα, σε Δημ.

ἐπιτειγῖσις, -εως, ἡ, οικοδόμηση φρουρίου στα εχθρικά σύνορα, κατοχή συνόρων, σε Θουκ.

ἐπιτειγίσμα, -ατος, τό, 1. φρούριο, οχυρό στα σύνορα του εχθρού, σε Θουκ., Ξεν. κ.λπ.· με γεν., *ἐπιτειγίσματα τῆς αὐτοῦ χώρας*, τόσα φρούρια, τόσα στρατόπεδα που απειλούν την χώρα του, σε Δημ. **2.** μεταφ., *ἐπ. πρὸς τι*, φραγμός ή κώλυμα, εμπόδιο σε κάτι, στον ιδ.

ἐπιτειγισμός, ὁ, = *ἐπιτειγισις*, σε Θουκ., Ξεν.

ἐπι-τελειώω, μέλ. -ώσω, ολοκληρώνω θυσία, σε Πλούτ.

ἐπιτελείωσις, -εως, ἡ, εκτέλεση, αποπεράτωση, σε Πλούτ.

ἐπι-τελέω, μέλ. -έσω, **I.** εκτελώ, αποπερατώνω, εκπληρώνω, πληρώνω, σε Ηρόδ., Θουκ.· ιδίως, λέγεται για την εκπλήρωση χρησμών, οραμάτων, ευχών, όρκων ή υποσχέσεων, στον ιδ. **II.** εκτελώ θρησκευτικό καθήκον, σε Ηρόδ. **III.** αποπληρώνω, καταβάλλω, στον ιδ.· μεταφ., στη Μέσ., *ἐπιτελεῖσθαι τὰ τοῦ γήρω*, να πληρώνω, να υφίσταμαι τα βάρη των γηρατειών, σε Ξεν.· *ἐπ. θάνατον*, είμαι υποχρεωμένος να πληρώσω το χρέος του θανάτου, στον ιδ. **ἐπι-τελής, -ές (τέλος)**, αυτός που έχει οδηγηθεί σε ένα τέλος, πλήρης, τέλειος, ολοκληρωμένος, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐπι-τέλλω: αόρ. *ἀ' ἐπ-έτειλα*, παρακ. -τέταλκα, Παθ. -τέταλμαι· **I.** αναθέτω, διατάζω, παραγγέλλω, ορίζω, κελεύω, δίνω εντολές, *τι ή τί τινι*, σε Όμηρ.· με δοτ. προσ. μόνο, δίνω εντολές σε, σε Ομήρ. Ιλ.· με δοτ. προσ. και απαρ., δίνω διαταγές σε κάποιον, στο ιδ.· επίσης, στη Μέσ., ακριβώς όπως το Ενεργ., στο ιδ. **II.** Παθ., ανατέλλω, λέγεται για αστέρια, σε Ησίοδ.· μεταφ., λέγεται για έρωτα, σε Θέογν.

ἐπι-τέμνω, Ιων. -τάμνω, μέλ. -τεμῶ, αόρ. β' *ἐπέτᾱμον*· **I.** χαράζω την επιφάνεια, κάνω εντομή, σχίζω, τέμνω, κόβω, τραυματίζω, μαχαιρώνω, Λατ. incidere, σε Ηρόδ., Αισχίν. — Μέσ., *ἐπιτάμνεσθαι τοὺς βραχίονας*, να χαράξουν τα χέρια τους, σε Ηρόδ. **II.** περικόπτω, διακόπτω, συντομεύω, συντέμνω, σε Πλούτ.

ἐπί-τεξ, -εκος, ή (τίκτω), επίτοκος, αυτή που πρόκειται να γεννήσει, σε Ηρόδ., Λουκ.

ἐπι-τερπής, -ές (τέρπω), **I.** ευχάριστος, γοητευτικός, θελκτικός, σε Όμηρ. Ύμν., Πλούτ.· επίρρ. -πῶς, στον ιδ. **II.** αφοσιωμένος στις ηδονές, παραδομένος στις απολαύσεις, στον ιδ.

ἐπι-τέρπομαι, Παθ., χαίρομαι ή αγαλλιάζω, ευχαριστιέμαι, με δοτ., σε Όμήρ. Οδ., Ησίοδ.

ἐπιτέτᾱμαι, Παθ. παρακ. του *ἐπιτέρπω*.

ἐπιτέτραμμαι, Παθ. παρακ. του *ἐπιτρέπω*· *ἐπιτετράφᾱται*, Ιων. γ' πληθ.

ἐπι-τεχνάομαι, μέλ. -ήσομαι, **1.** αποθ., επινοώ κάτι για κάποιον σκοπό ή αντιμετωπίζω κάποιο έκτακτο γεγονός, εφευρίσκω, πλάθω, σε Ηρόδ. **2.** μηχανεύομαι κάτι εναντίον, *τίτινι*, σε Λουκ.

ἐπιτέχνησις, -εως, ή, επινόηση για κάποιον σκοπό, εύρεση, εξεύρεση, σε Θουκ.

επιτεχνητός, -όν, τεχνητά κατασκευασμένος, τεχνητός, σε Λουκ.

ἐπιτήδειος, -α, -ον, Ιων. -έος, -έη, -έον· ομαλ. συγκρ. και υπερθ. -ειότερος, Ιων. -εώτερος, -εώτατος (*ἐπιτηδές*)· **I.** κατασκευασμένος για ένα τέλος ή για ένα σκοπό, ταιριαστός, κατάλληλος, πρόσφορος, *ἐς τι, πρὸς τι*, σε Ηρόδ., Πλάτ.· με απαρ., *χωρίον ἐπ. ἐννιπεῦσαι*, κατάλληλο για ιππασία, σε Ηρόδ.· *ἐπ. ὑπεξαيرهθῆναι*, συμφέρον να βγουν απ' τη μέση, σε Θουκ.· *ἐπ. ζυνεῖναι*, ευχάριστος σύντροφος για να ζεις μαζί του, σε Ευρ.· *ἐπ. παθεῖν*, άξιος να υποφέρει, σε Δημ., επίσης, *ἐπιτήδεόν (ἐστί) μοι*, με απαρ., σε Ηρόδ. **II.** χρήσιμος, ωφέλιμος, αναγκαίος· **1.** λέγεται για πράγματα, κατάλληλος, αρμόζων, με δοτ., σε Θουκ.· *ἐς τὸ ἐπ.*, προς όφελός τους, στον ιδ.· λέγεται για συνθήκες, οιωνούς, ευνοϊκός, ευμενής, σε Ηρόδ.· ιδίως, ως ουσ., *τὰ ἐπιτήδεια*, τα αναγκαία, οι προμήθειες, τα αποθέματα, Λατ. *commeatus*, στον ιδ., Θουκ. κ.λπ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, χρήσιμος, φιλικός, σε Ηρόδ., Θουκ.· *τῷ πατρί*, σύμφωνος, υπάκουος, πειθήνιος στο θέλημά του, σε Ηρόδ.· ως ουσ. με γεν., στενός φίλος, Λατ. *necessarius*, σε Θουκ. **III. 1.** επίρρ. -είως, Ιων. -έως, επιμελώς, προσεκτικά, με σπουδή και μελέτη, σε Ηρόδ. **2.** καταλλήλως, δεόντως, όπως πρέπει, κατάλληλα, στον ιδ.· συγκρ. -ειότερον, στον ιδ.

ἐπιτηδεϊότης, -ητος, ή, αρμοδιότητα, καταλληλότητα, σε Πλάτ.

ἐπιτηδές, επίρρ., με τέτοιο τρόπο ώστε να εξυπηρετείται ο σκοπός, επαρκώς, αρκετά, ή με προκαθορισμένο σκοπό, σκόπιμα, εκ προθέσεως, εσκεμμένα, Λατ. *consulto, de industria*, σε Όμηρ.· σε Ηρόδ. και Αττ. γράφεται προπαροξ., **ἐπίτηδες**, σε Ηρόδ.· Δωρ. **ἐπίτᾱδες**, σε Θεόκρ.· επίσης, σκοπίμως, απατηλά, πονηρά, σε Ευρ. (αμφιβ. προέλ.).

ἐπιτήδευμα, -ατος, τό, εργασία, ασχολία, επάγγελμα, ενέργεια, συνήθεια, Λατ. *studium*, σε Θουκ., Πλάτ.

ἐπιτήδευσις, -εως, ή, αφοσίωση σε μία επιδίωξη ή προσοχή σε έναν σκοπό, σε Θουκ., Πλάτ. κ.λπ.· *βίοντος ἐπιτηδεύσεις*, σε Ευρ.

ἐπιτηδεύω, παρατ. *ἐπετήδευον*, αόρ. *ἀ' ἐπ-ετήδευσα*, παρακ. *-τετήδευκα*, Παθ. *-τετήδευμαι* (όπως αν προερχόταν από τα *ἐπί* και *τηδεύω*, αλλά δεν υπάρχει τέτοιο ρήμα· και το *ἐπιτηδεύω* μάλλον σχηματίζεται κατ' ευθείαν από το *ἐπιτηδές*)· **1.** καταπιάνομαι ή εξασκώ κάτι, επαγγέλομαι, Λατ. *studere rei*, με αιτ., σε Ηρόδ., Αττ.· επίσης, *ἐπ. τι πρὸς τι*, επινοώ για έναν σκοπό, σε Ηρόδ. — Παθ., γίνομαι τέτοιος με κόπους και άσκηση, γίνομαι τέτοιου είδους μέσω της τέχνης, στον ιδ.· λέγεται για σκύλους, εκπαιδεύομαι, σε Ξεν. **2.** με απαρ., φροντίζω να κάνω, συνηθίζω να κάνω, σε Ηρόδ., Πλάτ.

ἐπιτηδέως, επίρρ. του *ἐπιτήδεος*, Ιων. αντί *ἐπιτήδειος*.

ἐπίτηκτος, -ον, καλυμμένος, επιστρωμένος με χρυσό, επίχρυσος· μεταφ., πλαστός, κίβδηλος, σε Ανθ.

ἐπι-τήκω, μέλ. *-ξω*, λιώνω πάνω σε, χύνω κάτι που είναι λιωμένο πάνω σε κάτι άλλο, σε Ηρόδ., Πλούτ.

ἐπι-τηρέω, μέλ. *-ήσω*, παραμονεύω, καιροφυλακτώ, σε Αριστοφ., Θουκ. κ.λπ.

ἐπι-τίθημι, μέλ. *-θήσω*, παρακ. *-τέθεικα*· το Παθ. κυρίως συμπληρώνεται από το *ἐπίκειμαι*·

A. I. Ενεργ., θέτω, βάζω ή τοποθετώ πάνω σε, λέγεται για προσφορές που τίθενται πάνω στον βωμό ή για φαγητά πάνω στο τραπέζι κ.λπ., με δοτ., σε Ομήρ. Οδ., Αττ.· επίσης, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· με αιτ. μόνο, *ἐπ. φάρμακα*, επιθέτω φάρμακα, βάζω γιατρικά, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐπ. στήλην*, την τοποθετώ, την στήνω, την υψώνω, σε Ηρόδ. **II.** βάζω επάνω κάλυμμα ή πώμα, σε Ομήρ. Οδ.· *λίθον ἐπέθηκε θύρῃσιν*, δηλ. τοποθέτησε έναν βράχο ως πόρτα στην σπηλιά· κλείνω, φράζω, σε Ομήρ. Ιλ., Όμηρ. **III. 1.** παρέχω ή δίνω επιπλέον, προσθέτω, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** λέγεται για χρόνο, επιφέρω, σε Ομήρ. Οδ. **IV.1.** *μύθῳ ή μύθοις τέλος ἐπιθεῖναι*, βάζω, δίνω ένα τέλος σε αυτά, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** βάζω, φορώ ως συμπλήρωμα, *ἐπέθηκε κορώνην*, στο ιδ.· *ἐπ. κεφαλαῖον* (βλ. [κεφαλαῖον](#)), σε Δημ. **V.** επιβάλλω ποινή, *θωήν σοι ἐπιθήσομεν*, σε Ομήρ. Οδ.· *δίκην, ζημίαν ἐπ. τινι*, σε Ηρόδ. **VI.** όπως το *ἐπιστέλλω*, στέλνω, αποστέλλω γράμμα, στον ιδ., Δημ. **VII.** δίνω όνομα, σε Ηρόδ., Πλάτ. **B. I.** Μέσ., βάζω πάνω μου, φορώ, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ. **II. 1.** επιδίδωμαι, προσηλώνομαι, απασχολούμαι, με δοτ., σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. **2.** επιχειρώ κάτι εναντίον κάποιου, επιτίθεμαι, προσβάλλω, *τῇ Εὐβοίῃ*, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. **3.** απόλ., *δικαιοσύνην ἐπιθέμενος ἤσκειε*, ασκούσε δικαιοσύνη με επιμονή και επιμέλεια, σε Ηρόδ. **IV.** επιφέρω, προκαλώ στον εαυτό μου, *ἀράς*, σε Αισχύλ.· επίσης, προκαλώ, προξενώ επιβολή ποινής, σε Θουκ. **V.** θέτω εντολές, διατάζω, παραγγέλλω, *τί τινι*, σε Ηρόδ. **VI.** δίνω όνομα, ονομάζω, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπι-τιμάω, μέλ. *-ήσω*, **I.** ορίζω την τιμή ενός πράγματος, Λατ. *aestimare*· **1.** αποδίδω τιμή σε, εκτιμώ, *τινά*, σε Ηρόδ. **2.** αυξάνω, υψώνω την τιμή — Παθ., «σηκώνομαι» στην τιμή, σε Δημ. **II. 1.** λέγεται για δικαστές, επιβάλλω ποινή

σε κάποιον, σε Ηρόδ. **2.** με αιτ., ψέγω, επικρίνω, κακίζω, σε Δημ.· επίσης με δοτ., στον ιδ.· απόλ., σε Θουκ.

ἐπιτίμησις, -εως, ἡ, επίκριση, κατάκριση, επίπληξη, σε Θουκ.

ἐπιτίμητής, -οῦ, ὁ, τιμωρός, επικριτής, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἐπιτιμήτωρ, -ορος, ὁ, εκδικητής, τιμωρός, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπιτιμία, ἡ, κατάσταση, θέση στην οποία βρίσκεται ένας *ἐπίτιμος*, απόλαυση πολιτικών δικαιωμάτων και προνομίων, αντίθ. προς το *ἀτιμία*, σε Αισχίν., Δημ.

ἐπιτίμιον, τό, κυρίως στον πληθ., *ἐπιτίμια, τά,* αξία, τιμή ή εκτίμηση αξίας πράγματος, δηλ.: **1.** τιμές που αποδίδονται σε κάποιον, σε Σοφ. **2.**

υπολογισμός, εκτίμηση ζημιών ή ποινών, σε Ηρόδ., Ευρ.· *τῶνδε*, για αυτά τα πράγματα, σε Αισχύλ.· *ἐπ. δυσσεβείας*, οι μισθοί της ασέβειας προς τους θεούς, σε Σοφ.· στον ενικ., *τοῦπιτίμιον λαβεῖν*, αποσπώ τιμωρία, λαμβάνω ποινή, σε Αισχύλ.

ἐπί-τίμος, -ον (τιμή), λέγεται για πολίτη, αυτός που κατέχει το σύνολο των πολιτικών δικαιωμάτων και προνομίων (*τιμαί*), αντίθ. προς το *ἄτιμος*, σε Αριστοφ., Θουκ.

ἐπι-τίτθιος, -ον, αυτός που βρίσκεται στον μαστό, πάνω στο στήθος, βυζανιάρικο, μικρό που θηλάζει, σε Θεόκρ.

ἐπι-τιτρώσκω, μέλ. -*τρώσω*, τραυματίζω, πληγώνω επιφανειακά, σε Ανθ.

*ἐπι-τλάω, μόνο σε αόρ. β' *ἐπ-έτλην*, απαρ. -*τλῆναι*· φέρω με υπομονή, υπομένω, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπιτολή, ἡ (ἐπιτέλλω II), έγερση, εμφάνιση, ανατολή άστρου, σε Ευρ., Θουκ.

ἐπι-τολμάω, μέλ. -*ήσω*, δέχομαι ή αντέχω να κάνω, με απαρ., σε Ομήρ. Οδ.· απόλ., *ἐπετόλμησε*, υπέμεινε καρτερικά, στο ιδ.

ἐπιτομή, ἡ (ἐπιτέμνω),· I. τομή στην επιφάνεια, εντομή, σε Αισχίν. **II.** επιτομή, περιληπτική έκθεση, σε Κικ.

ἐπίτονος, -ον (ἐπιτείνω),· 1. αυτός που βρίσκεται σε έκταση, τεντωμένος· *ἐπίτονος* (ενν. *ίμάς*), ὁ, σχοινί που τεντώνεται ή σφίγγεται, το πίσω στήριγμα καταρτιού (αντίθ. προς το *πρότονος*), σε Ομήρ. Οδ. **2.** *ἐπίτονοι, οί*, τένοντες ὠμου και βραχίονα, σε Πλάτ.

ἐπι-τοξάζομαι, αποθ., τοξεύω εναντίον, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ., Λουκ.

ἐπιτόσσαις, Δωρ. μτχ. του *ἐπέτοσσε*

ἐπι-τράγωδῶ, μέλ. -*ήσω*, διηγούμαι με τρόπο τραγικό, υπερβάλλω, μεγαλοποιώ, σε Λουκ.· προσθέτω καθ' υπερβολή, σε Πλούτ.

ἐπι-τράπεζιος, -ον (τράπεζα), πάνω στο τραπέζι ή κοντά σε αυτό, σε Λουκ.

ἐπιτράπευσι, Επικ. αντί *ἐπιτρέπουσι*.

ἐπιτρεπτέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει να επιτρέψει κάποιος, σε Ξεν.· ομοίως, στον πληθ. *ἐπιτρεπτέα*, σε Ηρόδ.

ἐπι-τρέπω, Ιων. -**τράπω**, μέλ. -*τρέψω*, αόρ. α' -*έτρεψα*, Ιων. -*έτραψα*· αόρ. β' -*έτραπον* — Παθ. και Μέσ., Ιων. αόρ. α' -*ετράφθην*· Παθ. αόρ. β' -*ετράπην*, Μέσ. -*ετράπόμην*· **I. 1.** κυρίως, στρέφω προς, σε Μέσ. αόρ. β', *θυμός*

ἐπετράπετο εἶρεσθαι, η ίδια η καρδιά σου σε έσπρωχνε να ρωτήσεις, σε Ομήρ. **Οδ. 2.** *τρέπω* κάτι, το στρέφω πάνω σε, εμπιστεύομαι ή αναθέτω σε κάποιον ως θεματοφύλακα, φρουρό, διαχειριστή, μεταφέρω, κληροδοτώ, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ.· με απαρ., *σοι ἐπέτρεπεν πονέεσθαι*, εσένα μόνο άφησε να κοπιάζεις, σε Ομήρ. **Ιλ. 3.** με δοτ. μόνο, έχω εμπιστοσύνη σε, έχω πίστη, στηρίζομαι, βασίζομαι σε, σε Όμηρ., Ηρόδ.· αναφέρω, παραπέμπω το θέμα σε κάποιον, το αφήνω στην κρίση του, σε Αριστοφ., Θουκ.· ομοίως, στη Μέσ., εμπιστεύομαι, αφήνω την υπόθεσή μου σε κάποιον, *τινι*, σε Ηρόδ. **4.** Παθ., δίνομαι, ανατίθεμαι, *ὧ λαοί τ' ἐπιτετράφαται* (γ' πληθ. παρακ. αντί *ἐπιτετραμμένοι εἰσί*), σε Ομήρ. **Ιλ.**· *τῆς* (ενν. *Ὁραιοι*) *ἐπιτέτραπται οὐρανός*, οι πύλες του ουρανού έχουν δοθεί σε αυτές (ώστε να τις ανοίγουν και να τις κλείνουν), στο ίδ.· επίσης, με αιτ. πράγμ., *ἐπιτρέπομαί τι*, επιφορτίζομαι με, μου έχει ανατεθεί κάτι, σε Ηρόδ., Θουκ. **II. 1.** παραδίδω, παραχωρώ, *Ποσειδάωνι νίκην ἐπέτρεψας*, σε Ομήρ. **Ιλ.**· *ἐπ. τινί*, με απαρ., παραχωρώ, επιτρέπω, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** αμτβ., υποκύπτω, υποχωρώ, σε Ομήρ. **Ιλ.**, Ηρόδ. **III.** διατάζω, παραγγέλλω, *τινὶ ποεῖν τι*, σε Ξεν.

ἐπι-τρέφω, μέλ. -*θρέψω*, παρακ. -*τέτροφα*, αόρ. β' *ἐπετράφην* [*ᾱ*]· **I.** τρέφω, ανατρέφω, μεγαλώνω· γενικά, υποστηρίζω, διατηρώ, συντηρώ, σε Ηρόδ. **II.** Παθ., ανατρέφομαι, λέγεται για απογόνους, Λατ. *succrescere*, στον ίδ.· ανατρέφομαι ως διάδοχος, στον ίδ.

ἐπι-τρέχω, μέλ. -*δράμωμαι*, αόρ. β' -*έδράμον*· σπανίως αόρ. α' -*έθρεξα*, παρακ. -*δεδράμηκα*, σε Ξεν.· ποιητ. -*δέδρομα*· **I. 1.** ορμώ εναντίον ή τρέχω με σκοπό επίθεσης, σε Ομήρ. **Ιλ.**· λέγεται για σκύλους, σε Ομήρ. **Οδ.**· ομοίως, στην Αττ., πραγματοποιιό επίθεση εναντίον κάποιου, *τινί*, σε Θουκ., Ξεν. **2.** τρέχω πίσω από, κυνηγώ, *ἐπιδραμών*, με σπουδή, βιαστικά, με λαχτάρα, σε Ηρόδ., Πλάτ. **II. 1.** τρέχω κάποια απόσταση, σε Ομήρ. **Ιλ.**· περνά πάνω από ή περνά ξυστά από την επιφάνεια, στο ίδ. **2.** εξαπλώνομαι, απλώνομαι, επεκτείνομαι, λέγεται για ομίχλη, σε Ομήρ. **Οδ.**· με αιτ., *οἶδμα ὅταν ἔρεβος ἐπιδράμη*, όταν το κύμα ορμήσει πάνω από το σκοτάδι της αβύσσου, σε Σοφ. **3.** καταλαμβάνω, όπως ένα στράτευμα μια περιοχή, σε Ηρόδ., Θουκ. **4.** παίρνω κάτι αγήφιστα, το διέρχομαι με ελαφρότητα, Λατ. *percurrere*, σε Ξεν. **III.** κυνηγώ στενά, σε Ομήρ. **Ιλ.**

ἐπι-τρίβω[ι], μέλ. -*ψω*, αόρ. β' Παθ. *ἐπετρίβην* [*ι*]· **1.** τρίβω δυνατά πάνω στην επιφάνεια, συντρίβω, θρυμματίζω, σε Αριστοφ. — Παθ., στον ίδ. **2.** μεταφ., ταλαιπωρώ, πλήττω, θλίβω, στενοχωρώ, καταστρέφω, ερειπώνω, σε Ηρόδ., Αριστοφ.· λέγεται για υποκριτή θεάτρου, «δολοφονώ», «σκοτώνω» ήρωα που υποδύομαι, σε Δημ. — Παθ., είμαι ολοκληρωτικά κατεστραμμένος ή αφανίζομαι, σε Σόλ., Αριστοφ.· *ἐπιτριβείης*, «να χαθείς!», σε Αριστοφ.

ἐπι-τριηραρχῶ, μέλ. -*ήσω*, βρίσκομαι στη θέση του τριηράρχου πέραν του νομίμου χρόνου, σε Δημ.

ἐπιτριηράρχημα, -ατος, τό, η ευθύνη της τριηραρχίας, η οποία συνεχίζεται πέραν της νομίμου χρονικής διάρκειας, σε Δημ.

ἐπίτριπτος, -ον (ἐπιτρίβω), φθαρμένος, λιωμένος, πολυφορεμένος, πολυχρησιμοποιημένος· μεταφ., λέγεται για πρόσωπα, επιτήδειος, δόλιος, πανούργος, σε Σοφ.· *οὐπίτριπτος*, απατεώνας, αλήτης, σε Αριστοφ.

ἐπί-τρίτος, -ον, Ι. αυτός που περιέχει ένα και ένα τρίτο, δηλ. $1 + 1/3$ ή $4/3$, σε Πλάτ. **ΙΙ**. *ἐπίτριτον* (ενν. *δάνεισμα*), τό, δάνειο, από το οποίο το $1/3$ αποδίδεται ως τόκος, σε Ξεν.

ἐπιτροπαῖος, -α, -ον (ἐπιτροπή), εκπρόσωπος, αντιπρόσωπος, σε Ηρόδ.

ἐπιτροπεύω (ἐπίτροπος), είμαι θεματοφύλακας, είμαι διοικητής, διαχειριστής, διατελώ ως φρουρός, επίτροπος, κηδεμόνας, είμαι λειτουργός, έφορος, διοικώ, διευθύνω, κυβερνώ, *πατρίδα*, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.· *ἐπιτροπεύω τινά*, είμαι φύλακας και κηδεμόνας του, σε Θουκ. — Παθ., *κακῶς ἐπιτροπευθῆναι*, μεταχειρίζομαι άσχημα από τους επιτρόπους μου, σε Δημ.

ἐπιτροπή, ή (ἐπιτρέπω),· **Ι**. αναφορά σε διαιτησία, σε Θουκ., Δημ. **ΙΙ**. αγωγή κατά επιτρόπου, στον ίδ.

ἐπίτροπος, -ον (ἐπιτρέπω),· **1**. αυτός στον οποίο έχει ανατεθεί ένα καθήκον, θεματοφύλακας, διοικητής, διαχειριστής, σε Ηρόδ.· λειτουργός, διευθύνων, αντιβασιλέας, στον ίδ., Δημ. **2**. φρουρός, προστάτης, κηδεμόνας, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἐπιτροχάδην[ᾱ], (ἐπιτρέχω), επίρρ., ανάλαφρα, πεταχτά, αβίαστα, εύστροφα, ετοιμόλογα, σε Όμηρ.

ἐπίτροχος, -ον (ἐπιτρέχω), ευφραδής, φλύαρος, ετοιμόλογος, σε Λουκ.

ἐπι-τρύζω, μουρμουρίζω, γκρινιάζω, *τινί*, σε Βάβρ.

ἐπι-τρώγω, μέλ. -*τρώξομαι*, αόρ. β' -*έτρώγον*· τρώω μαζί με την κύρια τροφή ή στη συνέχεια, σε Λουκ.

ἐπι-τυγχάνω, μέλ. -*τεύζομαι*, αόρ. β' *έπέτϋχον*· **Ι**. κυρίως, πετυχαίνω τον στόχο· απ' όπου, βρίσκω τυχαίως ή τυχαία πέφτω πάνω σε, συναπαντά, αντιμετωπίζω· **1**. με δοτ., σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. **2**. με γεν., σε Αριστοφ., Θουκ. **3**. απόλ., *ό έπιτυχών* όπως το *ό τυχών*, το πρώτο πρόσωπο που συναντά κάποιος, ο οιοσδήποτε, σε Ηρόδ., Πλάτ. **ΙΙ**. **1**. κατορθώνω, καταφέρνω να, φθάνω σε, πετυχαίνω τον σκοπό μου, με γεν. πράγμ., σε Ξεν., Δημ. **2**. με μτχ., πετυχαίνω κάνοντας κάτι, σε Ηρόδ. **3**. με δοτ. τρόπου, είμαι επιτυχημένος σε κάτι, *μάχη*, σε Αισχίν.· απόλ., κατορθώνω, πετυχαίνω, είμαι επιτυχημένος, σε Πλάτ., Ξεν. **ΙΙΙ**. *έπιτυγχάνω βιβλίω*, το παίρνω και το διαβάζω, σε Λουκ.

ἐπι-τυμβίδιος, -α, -ον (τύμβος), **Ι**. κοντά ή πάνω από έναν τύμβο, επιτάφιος, σε Αισχύλ. **ΙΙ**. κοσμημένος με λοφίο, όνομα που δίνονταν στους κορυδαλλούς, σε Θεόκρ.

ἐπιτύμβιος, -ον, = το προηγ., σε Αισχύλ., Σοφ.

ἐπιτύφομαι[ϋ], Παθ., φλογίζομαι, διεγείρομαι, καίγομαι· *έπιτεθυμμένος*, έξαλλος, μαινόμενος, σε Πλάτ.

ἐπιτυχεῖν, απαρ. αορ. β' του *έπιτυγχάνω*.

ἐπιφᾱγεῖν, απαρ. αορ. β' του *έπεσθίω*.

ἐπι-φαίνω, μέλ. -*φᾱνῶ*, αόρ. α' -*έφηνα*, μεταγεν. -*έφᾱνα*· **Ι**. διακηρύσσω, διαλαλώ, επιδεικνύω, εκθέτω, δείχνω, παρουσιάζω, εμφανίζω, σε Θεόγν. — Παθ., έρχομαι στο φως, εμφανίζομαι, παρουσιάζομαι ξαφνικά, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· παρουσιάζομαι, εμφανίζομαι, αποκαλύπτομαι, στον ίδ. **ΙΙ**. αμτβ., ρίχνω φως, φωτίζω, φέγγω, με δοτ., σε Κ.Δ.

ἐπιφάνεια[ᾱ]ή, **Ι**. εμφάνιση, σε Πλούτ. **ΙΙ**. ορατή επιφάνεια· εξωτερική παράσταση, εμφάνιση, διάκριση, σε Πλάτ.

ἐπιφᾶνῆναι, Παθ. απαρ. αορ. β' του ἐπιφαίνω.

ἐπιφᾶνής, -ές, I. 1. αυτός που έρχεται στο φως, αυτός που εμφανίζεται ξαφνικά, λέγεται για θεούς, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** καταφανής, περίβλεπτος, πόλις ἐπιφανής ἔξωθεν, σε Θουκ. **3.** προφανής, ολοφάνερος, εμφανής, φανερός, έκδηλος, λέγεται για αποδείξεις, στον ίδ. **II. 1.** λέγεται για ανθρώπους, έγκριτος, διαπρεπής, φημισμένος, ονομαστός, χαρακτηριστικός, διακεκριμένος λόγω κοινωνικής θέσης, σε Ηρόδ.: ονομαστός, για καλό ή για κακό, σε Θουκ., σε Ξεν. **2.** λέγεται για πράγματα, αξιοσημείωτα, άξια προσοχής, σε Ηρόδ. **II.** επίρρ. -νῶς, φανερά, ανοιχτά, σε Θουκ.: υπερθ. -έστατα, στον ίδ.

ἐπίφαντος, -ον (ἐπιφαίνομαι), αυτός που βρίσκεται στο φως, ζωντανός, ζωηρός, σε Σοφ.

ἐπι-φατνίδιος, -ον (φάτνη), αυτός που βρίσκεται στο παχύ, σε Ξεν.

ἐπι-φάυω (φάος), λάμπω, αστράφτω πάνω σε, τινί, σε Κ.Δ.

ἐπι-φέρω, μέλ. ἐποίησα, αορ. α' ἐπήνεγκα, αορ. β' ἐπήνεγκον· επιβάλλω, φέρνω, κομίζω, βάζω, τοποθετώ ή επιθέτω, τί τινι, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· ἐπιφέρειν τινί πόλεμον, Λατ. bellum inferre, επιφέρω, επισύρω, κινώ πόλεμο εναντίον κάποιου, σε Ηρόδ., Αττ.: ομοίως και, ἐπιφέρω δόρυ, σε Αισχύλ. κ.λπ.· απόλ., επιτίθεμαι, καταφέρομαι εναντίον, σε Αριστοφ. **2.** προσφέρω χοές στον τάφο, σε Θουκ. **3.** επισύρω κατηγορία εναντίον, σε Ηρόδ., Αττ.: ομοίως και, ἐπιφέρω μωρίην, μανίην τινί, την αποδίδω, την μεταθέτω σε αυτόν, κατηγορώ κάποιον για αυτή, σε Ηρόδ. κ.λπ. **4.** απονέμω, χορηγώ ή επιβάλλω, φορτώνω, επιφέρω, με θετική ή αρνητική σημασία, σε Θουκ. **5.** προσθέτω, επαυξάνω, στον ίδ. **II.** Μέσ., φέρνω μαζί με εμένα, φέρνω ως προίκα, σε Δημ. **III. 1.** Παθ., εφορμώ, επιτίθεμαι, προσβάλλω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Αττ. **2.** κατευθύνομαι εναντίον άλλου, σε Ηρόδ. **3.** έρχομαι κατόπιν ή στη συνέχεια, επέρχομαι, επακολουθώ, έπομαι, τὰ ἐπιφερόμενα, τα επικείμενα γεγονότα, αυτά που πρόκειται να συμβούν στον ίδ.

ἐπι-φημίζω, μέλ. -σω, **I. 1.** προφέρω δυσοίωνες λέξεις για το μέλλον, στη Μέσ., σε Ηρόδ. **2.** προμηνύω σύμφωνα με οιονό, με απαρ., σε Ευρ. **II.** αποδίδω κάτι σε κάποιον, πράγμα, τοὺς θεούς, σε Δημ. **2.** με αιτ. και απαρ. ισχυρίζομαι ότι, σε Πλούτ. **III.** αφιερώνω κάτι σε κάποιον θεό, σε Λουκ.

ἐπιφήμισμα, -ατος, τό, προοιωνίσμα, λέξη προμαντέματος, σε Θουκ.

ἐπι-φθάνω[ᾱ], φθάνω πρώτος, προφθάνω, μτχ. αορ. β' ἐπιφθάς, σε Βατραχομ.

ἐπι-φθέγγομαι, μέλ. -γζομαι, **I. 1.** αποθ., μιλώ σύμφωνα με ή σε συμφωνία με, Λατ. accinere, σε Αισχύλ., Πλάτ. **2.** εκφράζω, προφέρω, στον ίδ. **II.** φωνάζω, επιβοώ, σε Λουκ.

ἐπι-φθονέω, μέλ. -ήσω, τρέφω μίσος, κακία έναντι, τινί, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.

ἐπί-φθονος, -ον, I. 1. υποκείμενος σε φθόνο ή ζήλια, σχετικός με τη ζήλια, απεχθής, αηδιαστικός, μισητός, σε Ηρόδ., Αττ.: ἐπίφθονόν ἐστι, με απαρ., είναι απεχθές, είναι αξιομίσητο, σε Ηρόδ., σε Αριστοφ.: τὸ ἐπίφθονον, ζηλοφθονία, μίσος, φθόνος, αντιπάθεια, απέχθεια, σε Θουκ. **2.** Ενεργ., αυτός που κρατά κακία έναντι, τινι, σε Αισχύλ.: απόλ., επιζήμιος, επιβλαβής, στον ίδ. **II.** επίρρ., ἐπιφθόνως διακείσθαι τινι, υποκείμενος στην έχθρα κάποιου, σε Θουκ.: ἐπιφθόνως ἔχεινπρός τινα, σε Ξεν.: ἐπ. διαπράξασθαι τι, με απεχθή τρόπο, σε Θουκ.

ἐπι-φθύζω, = ἐπιπτύω, φτύνω, έτσι ώστε να ξορκίσω μάγια, ἐπιφθύζοισα (μτχ. Δωρ.), σε Θεόκρ.: επίσης, γογγύζω, στον ίδ.

ἐπι-φίλοπονέομαι, αποθ., εργάζομαι, κοπιάζω με φιλοπονία, τινι, σε Ξεν.

ἐπι-φλέγω, μέλ. -ζω, **I. 1.** κατακαίω, καταστρέφω ολοκληρωτικά, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.: *ἐπιφλέγω τὴν πόλιν*, την πυρπολώ, σε Θουκ. **2.** μεταφ., φλογίζω, διεγείρω, εξάπτω, ερεθίζω, ανάβω, παροτρύνω, προτρέπω, σε Αισχύλ., Πλούτ.

II. αμτβ., είμαι καυστικός, καίω δυνατά, σε Λουκ.

ἐπί-φοβος, -ον, τρομακτικός, φρικτός, φοβερός, τρομερός, σε Αισχύλ.

ἐπι-φοιτάω, Ιων. —έω, μέλ. -ήσω, **1.** έρχομαι εξακολουθητικά, επισκέπτομαι ξανά και ξανά, πηγαίνω κάπου επανειλημμένα, συχνάζω, *τὸ ἐπιφοιτέον ἢ οἱ ἐπιφοιτέοντες*, οι επισκέπτες, σε Ηρόδ.: *ὁ ἐπιφοιτέων κέραμος*, οι κανάτες κρασιού που έρχονταν συνέχεια, στον ίδ.: *ἐπ. ἐς...*, περιφέρομαι, περιηγούμαι σε διάφορα μέρη, σε Θουκ. **2.** με δοτ., *σπάνιος ἐπ. σφι*, τους επισκέπτεται σπάνια, λέγεται για τον Φοίνικα, σε Ηρόδ. **3.** με αιτ. προσ., λέγεται για οράματα, στοιχειώνω, βασανίζω, στον ίδ.

ἐπιφορά, ἢ (ἐπιφέρω), προσθήκη· δωρεά, δώρο, προσθήκη στην πληρωμή κάποιου, επιμίσθιο, σε Θουκ.

ἐπι-φορέω, μέλ. -ήσω = *ἐπιφέρω*, επιθέτω, επισωρεύω, τοποθετώ πάνω σε, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.

ἐπιφόρημα, -ατος, τό, στον πληθ., μερίδες, πιάτα που σερβίρονται επιπροσθέτως ἢ μετά από το κύριο γεύμα, επιδόρπιο, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐπίφορος, -ον (ἐπιφέρω), **I.** αυτός που μεταφέρει προς μια κατεύθυνση, σε Θουκ.: ευνοϊκός, σε Αισχύλ. **II.** λέγεται για έδαφος, κατηφορικός, κεκλιμένος, σε Πλούτ. **III.** έγκυος, σε Ξεν.

ἐπι-φράζω, μέλ. -σω, **I.** προσθέτω, συμπληρώνω στα λεγόμενά μου, σε Ηρόδ. **II.** Μέσ., με Μέσ. αόρ. α' *ἐπεφρασάμην* και Παθ. *ἐπεφράσθην*: **1.** με απαρ., σκέφτομαι να κάνω, βάζω στο κεφάλι μου την ιδέα να κάνω, σε Όμηρ. **2.** με αιτ., μηχανεύομαι, καταστρώνω, επινοώ, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.: *ἀπόλ., ὥδε ἐπιφρασθεῖς*, έχοντας καταλήξει σε αυτό το συμπέρασμα, στον ίδ.: *ἐπιφρασθεῖσα αὐτή*, σκεπτόμενη, από μόνη της, στον ίδ. **3.** προσέχω, παρατηρώ, σε Όμηρ.: *αναγνωρίζω, μαθαίνω*, σε Ομήρ. Οδ.: *έρχομαι σε γνωριμία με, λαμβάνω γνώση ενός πράγματος*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπιφρασσαίαιτο, Επικ. αντί -φράσαιντο, γ' πληθ. ευκτ. Μέσ. αορ. α' του προηγ.

ἐπι-φράσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, φράζω, κλείνω, σε Θεόφρ. — Μέσ., *ἐπιφράσσω τὰ ὦτα*, κλείνω τα αυτιά μου, τα βουλώνω, σε Λουκ.

ἐπι-φρονέω, είμαι ευφυής, έξυπνος· σε θηλ. μτχ. *ἐπιφρονέουσα*, ούσα προσεκτική, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπιφροσύνη, ἢ (ἐπιφρων), φρόνηση, σύνεση, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπί-φρουρος, -ον, αυτός που φρουρεί επάνω από, επικείμενος, *τινι*, σε Ευρ.

ἐπί-φρων, -ον (φρήν), φρόνιμος, συνετός, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπι-φύλιος, -ον (φυλή), διαιρεμένος σε φυλές, σε Ευρ.

ἐπι-φυλλίς, -ίδος, ἢ (φύλλον), μικρές ρώγες που έχουν μείνει για απομάζωμα, σε Ανθ.: *απ' όπου, ο Αριστοφ. ονομάζει τους ανάξιους ποιητές ἐπιφυλλίδες*, δηλ. μηδαμινά απομαζώματα.

ἐπιφϋτεύω, μέλ. -σω, φυτεύω πάνω σε κάτι άλλο, σε Αριστοφ.

ἐπι-φύω, μέλ. -ύσω [ϋ], **I.** φυτρώνω πάνω σε κάτι ἢ επιπλέον, σε Θεόφρ. **II. 1.** Παθ., με Ενεργ. αόρ. β' και παρακ. *ἐπέφϋν, ἐπιπέφϋκα*, φυτρώνω πάνω σε, με δοτ., σε Ηρόδ.: *λέγεται για σκύλους, κυνηγώ κατά πόδας*, σε Πλούτ. **2.** γεννιέμαι έπειτα από, κατόπιν, στον ίδ.

ἐπι-φωνέω, μέλ. -ήσω, **1.** αναφέρω ονομαστικά, κατονομάζω, σε Σοφ. **2.** λέω κάτι για κάποιον ἢ κάνω αναφορά σε κάτι, *τινί ἢ εἷς τι*, σε Πλούτ. **3.** καλῶ σε βοήθεια ἢ απευθύνομαι προς, στον ίδ.

ἐπιφώνημα, -ατος, τό, ευφύες ρητό, πνευματώδης λόγος, σε Πλούτ.
ἐπιφώνησις, -εως, ἡ, χειροκρότημα, επευφημία, ζητωκραυγή, κραυγή, φωνή, σε Πλούτ.

ἐπι-φώσκω, (φάος, φῶς), οδεύω προς την αυγή, σε Κ.Δ.

ἐπι-χαίνω, μεταγεν. τύπος του *ἐπιχάσκω*, σε Λουκ.

ἐπι-χαίρω, I. χαίρομαι για, αγαλλιώ για, κυρίως λέγεται για μοχθηρή ικανοποίηση, με δοτ., σε Σοφ., Δημ.· απόλ., σε Αριστοφ. κ.λπ. **2.** σπάνια με θετική σημασία, χαίρομαι με τη χαρά του άλλου, με αιτ., *σὲ μὲν εὖ πρᾶσσοντ' ἐπιχαίρω*, σε Σοφ.

ἐπι-χᾶλαζάω, ρίχνω χαλάζι πάνω σε, πετροβολώ, *τινά*, σε Λουκ.

ἐπι-χᾶλάω, μέλ. -άσω [ᾶ], **I.** χαλαρώνω, ξελασκάρω, ξεσφίγγω, σε Λουκ. **II.** αμτβ., υποχωρώ, ενδίδω, χαλαρώνω, σε Αισχύλ.

ἐπι-χαλκεύω, μέλ. -σω, σφυρηλατώ πάνω σε αμόνι, κατασκευάζω σε σιδηρουργείο· μεταφ., *ἐπιχαλκεύω τινά*, παραποιώ ή αλλάζω τη γνώμη μου, σε Αριστοφ.

ἐπί-χαλκος, -ον, καλυμμένος με χαλκό ή μπρούντζο σε Ηρόδ., Αριστοφ.

ἐπι-χᾷράσσω, Αττ. -ττω, χαράζω βαθιά μια επιφάνεια, σε Πλούτ.

ἐπι-χᾷρής, -ές (χαρά), ευχάριστος, αρεστός, προσηνής, σε Αισχύλ.

ἐπι-χᾷριεντίζομαι, αποθ., μνημονεύω κάτι αστειευόμενος, σε Λουκ.

ἐπι-χᾷρίζομαι, μέλ. Αττ. -ιοῦμαι, **1.** αποθ., παρέχω ως χάρη, με αιτ., σε Ξεν. **2.** αμτβ., *ἐπιχάριτται* (Βοιωτ. αντί *ἐπιχάρισαι*, προστ. αορ. α')· *τῷ ξένῳ*, να είσαι ευγενικός μαζί του, σε Αριστοφ.

ἐπί-χᾷρις, ὁ, ἡ, ουδ. -χαρι, ευχάριστος, συμπαθητικός, αρεστός, χαριτωμένος, σε Αισχύλ., Ξεν.· *τὸ ἐπίχαρι*, ευγένεια στη συμπεριφορά, στον ιδ.· οι συγκρ. και υπερθ. είναι *ἐπιχαριτώτερος, ἐπιχαριτώτατος* (όπως αν προερχόταν από το *ἐπιχάριτος*), στον ιδ.· *ἐπίρρ.*, *ἐπίσης, ἐπιχαρίτως*, στον ιδ.

ἐπιχαρίττως, Βοιωτ. *ἐπίρρ.* του *ἐπίχαρις*.

ἐπίχαρμα, -ατος, τό (ἐπιχαίρω)· **I.** αντικείμενο μνησικάκης χαράς, σε Ευρ., Θεόκρ. **II.** μοχθηρή ευχαρίστηση, χαιρεκακία, σε Ευρ.

ἐπίχαρτος, -ον (ἐπιχαίρω), **1.** αυτό μέσω του οποίου νιώθει χαρά κάποιος, γοητευτικός, σαγηνευτικός, σε Αισχύλ., Σοφ. **2.** αυτό με το οποίο κάποιος αισθάνεται μνησικάκη χαρά, χαιρεκακία, *ἐχθροῖς ἐπίχαρτα*, βάσανα, ταλαιπωρίες που δίνουν αφορμή χαράς στους εχθρούς μου, σε Αισχύλ.· *οἱ δικαίως τι πάσχοντες ἐπίχαρτοι*, το να βλέπεις ανθρώπους που δικαίως τιμωρούνται, προσφέρει άξια ικανοποίηση, σε Θουκ.

ἐπι-χειλής, -ές (χεῖλος), ξέχειλος έως πάνω, σε Αριστοφ.

ἐπι-χειμάζω, μέλ. -σω, διέρχομαι τον χειμώνα, περνώ τον χειμώνα σ' ένα μέρος, ξεχειμωνιάζω, σε Θουκ.

ἐπι-χειρέω, μέλ. -ήσω (χείρ)· **I. 1.** βάζω κάτι στο χέρι μου, με δοτ., σε Ομήρ. Οδ., Αριστοφ. **2.** ξεκινώ μία εργασία, αρχίζω να εργάζομαι, επιχειρώ να κάνω, με δοτ., σε Ηρόδ., Αττ.· σπανίως, με αιτ., σε Θέογν., Πλάτ. — Παθ., επιχειρούμαι, δοκιμάζομαι, σε Θουκ. **3.** με απαρ., πασχίζω, αγωνίζομαι ή αποτολμώ, επιχειρώ να κάνω κάτι, σε Ηρόδ., Αττ. **II.** πραγματοποιώ επίθεση εναντίον κάποιου, προσβάλλω, εφορμώ, *τινί*, σε Ηρόδ., Αττ.· *πρός τινα*, σε Θουκ.· απόλ., σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐπιχείρημα, -ατος, τό, επιχείρηση, εγχείρημα, τόλμημα, σε Θουκ., Ξεν.

ἐπιχείρησις, -εως, ἡ, στρατιωτική επιχείρηση, επίθεση, προσβολή, σε Ηρόδ., σε Θουκ.· *ἐπ. ποιῆσθαί τινος*, επιχειρώ κάτι, στον ιδ.

ἐπιχειρητέον ή -έα, ρημ. *ἐπίθ.* του *ἐπιχειρέω*, αυτό που πρέπει κάποιος να επιχειρήσει ή να προσβάλλει με επίθεση, *τινί*, σε Θουκ., Πλάτ.

ἐπιχειρητής, -οῦ, ὁ, τολμηρός άνθρωπος, σε Θουκ.

ἐπί-χειρον, τό (χείρ), μόνο στον πληθ., **ἐπίχειρα, τά**, μισθοί χειρωνακτικής εργασίας, μόχθου· γενικά, μισθοί, πληρωμή, τιμητική διάκριση, ανταμοιβή, σε Αριστοφ., Πλάτ.· επίσης, με αρνητική σημασία, *τῆς ὑψηγόρου γλώσσης ἐπ.*, ανταπόδοση, έπαινος για αλαζονική ομιλία, σε Αισχύλ.· *ξίφρων ἐπ.*, οι αμοιβές του ξίφους, δηλ. σφαγή από αυτό, σε Σοφ.

ἐπι-χειροτονέω, μέλ. -ήσω, **1.** ψηφίζω υπέρ προτεινομένου διατάγματος, θεσπίσματος, εγκρίνω, επικυρώνω μέσω ψήφου, σε Δημ. **2.** λέγεται για άρχοντες, αναγνωρίζω την εκλογή κάποιου σε αξίωμα, παρά Δημ.

ἐπιχειροτονία, ή, ψηφοφορία μέσω ανάτασης χειρών, σε Δημ.

ἐπι-χέω,

A. μέλ. -χεῶ (βλ. [χέω](#)), β' πρόσ. *ἐπιχεῖς*, αόρ. α' *ἐπέχεα*· Επικ. ενεστ. [ἐπιγεύω](#), αόρ. α' *ἐπέχευα*, απαρ. *ἐπιχεῦαι*· **1.** ρίχνω νερό πάνω στα χέρια μου, τα βρέχω, σε Όμηρ., Αττ.· μεταφ., χύνω ή ρίχνω πάνω σε κάποιον κάτι, *ὕπνον τινί κ.λπ.*, σε Όμηρ. **2.** λέγεται για στερεά σώματα, όπως το *χώννυμι*, στον ίδ. **B. I.** Μέσ., επιχύνω ή ρίχνω πάνω μου ή για χάρη του εαυτού μου, σε Ομήρ. Οδ. **II.** έχω χύσει για να πιει κάποιος, *ἐπιχέω ἄκρατόν τινος*, το πίνω στην υγεία κάποιου, σε Θεόκρ. **Γ.** Παθ., επιχέομαι, ρίχνομαι επάνω, σε Ξεν.· αόρ. α' *ἐπεχύθην [ῥ]*, παρακ. -*κέχῃμαι*· μεταφ., λέγεται για πλήθος ανθρώπων, ξεχνόμαι σ' ένα μέρος, *ἐπέχυντο* (Επικ. Παθ. αόρ. β'), σε Ομήρ. Ιλ.· ξεχνόμαι ως χείμαρρος πάνω σε, σε Ηρόδ.

ἐπι-χθόνιος, -ον και μεταγεν. **-α, -ον**, αυτός που βρίσκεται πάνω στο έδαφος, επίγειος, γήινος, εγκόσμιος· ως επίθ., λέγεται για τους θνητούς, σε Όμηρ.· απόλ., *ἐπιχθόνιοι*, επίγειοι, γήινοι, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπι-χλευάζω, μέλ. -σω, κοροϊδεύω, περιγελώ, *τι*, σε Πλούτ.· μιλώ περιφρονητικά, σε Βάβρ.

ἐπι-χλαιίνω, μέλ. -ἄνω, ξεσταίνω ελαφρώς, σε Λουκ.

ἐπί-χολος, -ον (χολή), Ενεργ., αυτός που παράγει χολή, *ποίη ἐπιχολωτάτη*, σε Ηρόδ.

ἐπιχορεύω, μέλ. -σω, **I.** χορεύω, ορχούμαι προς τιμή κάποιου, σε Αριστοφ. **II.** έρχομαι χορεύοντας, σε Ξεν.

ἐπι-χορηγέω, μέλ. -ήσω, προμηθεύω, εφοδιάζω επιπλέον, παρέχω, *τί τινι*, σε Κ.Δ. — Παθ., στο ίδ.

ἐπιχορηγία, ή, επιπρόσθετη βοήθεια, αρωγή, συμπληρωματική συνδρομή, σε Κ.Δ.

ἐπι-χράω (χράω B), μόνο σε παρατ. ή αόρ. β' *ἐπέχραον*, επιτίθεμαι, προσβάλλω, εφορμώ, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ.· *μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον*, την περιστοίχιζαν, την πολιορκούσαν, σε Ομήρ. Οδ.

*ἐπι-χράω, I. δανείζω, προσφέρω επιπλέον, πρβλ. [ἐπικίγρημι](#). **II.**

1.ἐπιχράομαι, αποθ., χρησιμοποιοῦ κάτι επιπλέον, με δοτ., σε Ευρ. **2.** με δοτ. προσ., Λατ. *uti*, συναλλάσσομαι με, έχω δοσοληψίες με, είμαι στενός φίλος με, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἐπι-χρέπτομαι, αποθ., ξεροβήχω πάνω σε, *τινι*, σε Λουκ.

ἐπί-χριστος, -ον, πασαλειμμένος· μεταφ., κίβδηλος, νόθος, πλαστός, Λατ. *fucatus*, σε Λουκ.

ἐπι-χρίω, μέλ. -ίσω [ι], **1.** επαλείφω, σε Ομήρ. Οδ. — Μέσ., επαλείφομαι, στο ίδ. **2.** επιθέτω, βάζω, *τι ἐπί τι*, σε Κ.Δ.· *τινί*, με κάτι, σε Λουκ.

ἐπί-χρῦσος, -ον, επιστρωμένος με χρυσό, επιχρυσωμένος, σε Ηρόδ., Ξεν.

ἐπι-χρωματίζω, μέλ. -σω, απλώνω χρώμα, σε Πλάτ.

ἐπι-χρώννυμι και **-ύω**, μέλ. *-χρώσω*, αλείφω, χρωματίζω επιφάνεια, βάφω, τινί, με κάτι, σε Λουκ.

ἐπι-χωρέω, μέλ. *-ήσω*, **I. 1.** υποχωρώ, υποκύπτω, ενδίδω, τινί, σε κάποιον, σε Σοφ. **2.** συγχωρώ, παραβλέπω, σε Πλούτ. **II.** έρχομαι προς το μέρος, παίρνω το μέρος κάποιου, γίνομαι σύμμαχος, συμπράττω, Λατ. *accedere alicui*, σε Θουκ., Ξεν. **III.** κινούμαι εναντίον του εχθρού, αντιστέκομαι στον εχθρό, στον ιδ.

ἐπιχωριάζω, συνηθίζω να επισκέπτομαι, να συχνάζω, σε Πλάτ.· *ἐπιχωριάζω τοῖς ἄνω πράγμασι*, ενασχολούμαι με αυτά, σε Λουκ.

ἐπι-χώριος, **-α**, **-ον** ή **-ος**, **-ον** (**χώρα**),· **I.** αυτός που βρίσκεται στη χώρα ή έρχεται από τη χώρα, εγχώριος, ντόπιος· **1.** λέγεται για ανθρώπους, *οἱ ἐπιχώριοι*, οι κάτοικοι μιας χώρας, γηγενείς, ιθαγενείς, σε Ηρόδ.· *οἱ ἐπιχώριοι χθονός*, σε Σοφ., Ευρ. **2.** λέγεται για πράγματα, αυτά που προέρχονται ή χρησιμοποιούνται στη χώρα, σε Ηρόδ., Αριστοφ.· συχνά, *τὸ ἐπιχώριον*, *τοῦπιχώριον*, τα τοπικά έθιμα της χώρας, έθιμο, τρόπος, επικρατούσα συνήθεια, στον ιδ., σε Θουκ. κ.λπ.· *ἐπιχώριον ὃν ἡμῖν*, με απαρ., όπως συνηθίζει η χώρα μας, σε Θουκ. **II.** επίρρ. *-ίως*, σε Αριστοφ.

ἐπι-ψάκάζω, αρχ. Αττ. αντί *ἐπι-ψεκάζω*.

ἐπι-ψαύω, μέλ. *-σω*, **I.** αγγίζω την επιφάνεια, αγγίζω ελαφρά, ψηλαφώ, πασπατεύω, με γεν., σε Ησίοδ., Ηρόδ., Αττ.· *κἄν ὀλίγον νυκτός τις ἐπιψαύσῃσι*, δηλ. αν κάποιος κοιμηθεί έστω και λίγο, σε Θεόκρ.· μεταφ., αγγίζω ελαφρά κάτι, Λατ. *strictim attingere*, σε Ηρόδ. **II.** αμτβ., *ὅστ' ὀλίγον περ ἐπιψαύῃ πραπίδεςσιν*, αυτός που μπορεί να προχωρήσει λίγο χρησιμοποιώντας την αντίληψή του, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπι-ψεκάζω, αρχ. Αττ. **-ψακάζω**, συνεχές στάξιμο, *ὁ θεὸς ἐπιψακάζει*, λέγεται για ψιλή βροχή, ψιλόβροχο, όταν ψιχαλίζει, σε Αριστοφ.

ἐπι-ψέλιον, **τό**, αλυσίδα ή λουρί χαλιναριού, σε Ανθ.

ἐπι-ψεύδομαι, **I.** αποθ., εξακολουθώ να ψεύδομαι, ψεύδομαι επιπλέον ή ασύστολα, σε Ξεν. **II.** αποδίδω κάτι ανακριβές σε, *τί τινι*, σε Λουκ. **III.** παραποιώ, νοθεύω έναν αριθμό, σε Πλούτ.

ἐπι-ψηλάφάω, αισθάνομαι περνώντας το χέρι πάνω απ' την επιφάνεια, νιώθω με την αφή, ψηλαφώ, σε Πλάτ.· *ἐπιψηλαφάω τινός*, συμπονώ, συμπάσχω, συμμερίζομαι, στον ιδ.

ἐπι-ψηφίζω, μέλ. Αττ. *-ιῶ*, **I. 1.** θέτω θέμα προς ψηφοφορία (το έργο του Προέδρου) στην Αθηναϊκή Βουλή ή Εκκλησία του Δήμου, *ἐπ. τὰς γνώμας*, σε Αισχίν., Δημ.· με απαρ., θέτω σε ψηφοφορία, σε Θουκ. **2.** απόλ., θέτω ζήτημα σε ψηφοφορία, στον ιδ., Ξεν.· **3.** *ἐπιψηφίζω τινί*, θέτω θέμα για λογαριασμό ή για την τύχη κάποιου, σε Ηρόδ. **4.** *ἐπιψηφίζω τοὺς παρόντας*, θέτω το θέμα στους παρευρισκομένους, λαμβάνω, παίρνω την ψήφο τους, σε Πλάτ. **II.** Παθ., τίθεμαι σε ψηφοφορία, σε Αισχίν. **III.** Μέσ., λέγεται για τους ψηφοφόρους, ψηφίζω, εγκρίνω, σε Λουκ.

ἐπί-ψογος, **-ον**, **I.** κατακριτέος, αξιόμειμπτος, αξιοκατάκριτος, σε Ξεν.· επίρρ. *-γως*, σε Πλούτ. **II.** Ενεργ., επικριτικός, σε Αισχύλ.

ἐπι-ψύχω[ῶ], ψύχω, δροσίζω, σε Πλούτ.

ἐπ-ιωγαί, **-ῶν**, **αἱ**, ασφαλείς τόποι, καταφύγια πλοίων, αγκυροβόλια, λιμάνια, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπι-ιών, μτχ. του *ἐπ-ειμι* (*εἶμι* *ibo*).

ἐπλάγχθην, Παθ. αόρ. *α' του πλάζομαι*.

ἐπλάθην[α], Παθ. αόρ. *α' του πελάζω*.

ἐπλᾶσα, αόρ. *α' του πλάσσω*.

ἔπλε, συγκοπτ. ἀντί ἔπελε, Ενεργ. ἀόρ. β' του πέλω· ἔπλεο ἢ ἔπλεν, ἔπλετο, συγκοπτ. ἀντί ἐπέλεο, ἐπέλου, ἐπέλετο, β' και γ' ενικ. Μέσ. αορ. β'.

ἔπλεξα, ἀόρ. α' του πλέκω.

ἐπλήγην, Παθ. ἀόρ. β' του πλήσσω.

ἐπληντο, γ' πληθ. Επικ. Παθ. αορ. του πελάζω.

ἔπλων, Ιων. παρατ. του πλέω.

ἐπνευσα, ἐπνεύσθην, Ενεργ. και Παθ. ἀόρ. α' του πνέω.

ἐπ-όγμιος, -ον (ὄγμιος), αὐτός που προστατεύει τους αγρούς, σε Ανθ.

ἐπόδια, ἐποδιάζω, Ιων. ἀντί ἐφοδ-.

ἐπ-οδύρομαι[ῶ], αποθ., θρηνολογώ για κάτι, σε Ανθ.

ἐποδώκει, βλ. [ποδογέω](#).

ἐπόθην, Παθ. ἀόρ. α' του πίνω.

ἐποικέω, μέλ. -ήσω (ἐποικος)· **Ι.** πηγαίνω ως μετανάστης ἢ ως ἐποικος σε ένα μέρος, εγκαθίσταμαι σ' ένα μέρος, με αιτ., σε Ευρ.· ἐν τόπῳ, σε Ξεν. **ΙΙ.**

εγκαθίσταμαι με εχθρικές προθέσεις εναντίον, ὑμῖν, σε Θουκ. — Παθ., ἡ Δεκέλεια τῇ χώρᾳ ἐποικεῖται, ἡ Δεκέλεια ἔχει καταληφθεῖ ως βάση επιχειρήσεων εναντίον της χώρας, στον ιδ.

ἐπ-οικοδομέω, μέλ. -ήσω, **Ι. 1.** ανεγείρω, σε Θουκ. **2.** οικοδομῶ πάνω σε, σε Ξεν. **ΙΙ.** ανοικοδομῶ, ξαναχτίζω, στον ιδ., σε Δημ.

ἐπ-οικος, ὁ, **Ι.** αὐτός που ἔχει εγκατασταθεῖ μεταξύ ξένων, ἀποικος, μετανάστης, αλλοεθνής, ξένος, σε Σοφ., Πλάτ. **2.** αποικιστής, σε Αριστοφ., Θουκ. **ΙΙ.** ως ἐπὶ, γειτονικός, σε Αισχύλ.· ἀπ' ὅπου, ως οὐς, γειτονικός, κοντινός, σε Σοφ.

ἐπ-οικτεῖρω, ευσπλαχνίζομαι, συμπονῶ, τινά, σε Σοφ.· ἀπόλ., σε Αισχύλ.

ἐπ-οικτιζώ, μέλ. -σω, συμπονῶ, με αιτ., σε Σοφ.

ἐποίκτιστος, -ον, αξιολύπητος, θλιβερός, σε Αισχύλ.

ἐπ-οικτος, -ον, αξιοθρήνητος, θλιβερός, σε Αισχύλ.

ἐπ-οιμῶζω, μέλ. -οιμῶξομαι, θρηνῶ για, πάθει, σε Αισχύλ.

ἐποίσω, μέλ. του ἐπιφέρω.

ἐπ-οιχνέω, = το ἐπὶ, σε Ανθ.

ἐπ-οίχομαι, **Ι. 1.** αποθ., κατευθύνομαι προς, πλησιάζω, προσεγγίζω, με αιτ., σε Ομήρ. Οδ., Θέογν. **2.** πλησιάζω με εχθρική διάθεση, επιτίθεμαι, ρίχνομαι, εφορμῶ, εισβάλλω, με αιτ., σε Ομήρ. Ιλ. **ΙΙ. 1.** διέρχομαι, διασχίζω, στο ιδ. **2.** κινούμαι κυκλοτερώς, στριφογυρίζω, επισκέπτομαι διαδοχικά [πρβλ. [ἔπειμι](#) ΙΙΙ ([εἶμι](#) ibo)], λέγεται για κάποιον που περνάει ἀπὸ χέρι σε χέρι κυκλικά το κρασί, ἐπώχετο οἶνοχοεῦων, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για στρατηγό, κάνω το γύρο, επιθεωρῶ τις γραμμές του στρατεύματος, στίχας, σε Όμηρ.· και ἀπόλ., περιέρχομαι, επιθεωρῶ, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** λέγεται για τον Απόλλωνα και την Ἄρτεμη, πλήττω με θάνατο, σε Όμηρ. **4.** καταγίνομαι με το ἔργο μου, «κυνηγῶ τη δουλειά μου», στον ιδ.· ἰστὸν ἐποίχομαι, χειρίζομαι τον αργαλειό, Λατ. percurrere telam, στον ιδ.· ἀπόλ., σε μτχ., δραστήρια, με ζήλο, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπ-οκέλλω, = ἐπικέλλω, **1.** βγάζω πλοίο στην ακτή, σε Ηρόδ., Θουκ. **2.**

λέγεται για πλοίο, εξοκέλλω, συντρίβομαι στην ξηρά, στον ιδ.

ἐπ-οκριόεις, -εσσα, -εν, ανομοιογενής, άνισος, αὐτός που προεξέχει, σε Ανθ.

ἐπ-ολισθάνω, μέλ. -ολισθήσω, γλιστρῶ ἢ ολισθαίνω πάνω σε, σε Ανθ.

ἐπ-ολολύζω, μέλ. -ζω, κράζω ἀπὸ χαρά, αλαλάζω, τινί, σε ἢ προς κάποιον, σε Αισχύλ.· τι, για ἢ σε κάτι, στον ιδ.· ἐπίσης, στη Μέσ., στον ιδ.

ἔπομαι, ακολουθῶ, βλ. [ἔπω](#).

ἐπ-ομβρέω, μέλ. -ήσω, ρίχνω βροχή πάνω σε, επιβρέχω, σε Αισχύλ.

ἐπομβρία, ἡ, καταρρακτώδης βροχή, άφθονη υγρασία, υγρός καιρός, σε Αριστοφ.

ἐπ-ομβρος, -ον, πολύ βροχερός, κατακλυσμιαίος, σε Αριστ.

ἐπ-όμνυμι και **-ύω**, μέλ. *-ομοῦμαι*, αόρ. α' *-όμοσα*· **1.** ορκίζομαι σύμφωνα με, σε Ομήρ. Οδ.· δίνω επιπλέον όρκο, σε Θουκ. **2.** με αιτ. προσ., ορκίζομαι στο όνομα κάποιου, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ.· ομοίως, στη Μέσ., παρά Δημ. **3.** με αιτ. πράγμ., ορκίζομαι σε κάτι, σε Ξεν. **4.** με απαρ., ορκίζομαι ότι, σε Ηρόδ., Ευρ.· ομοίως, στη Μέσ., σε Δημ. **5.** απόλ., σε μτχ. αορ. α', *ἐπομόσας*, ενόρκως, κάτω από όρκο, σε Ηρόδ., Ξεν.

ἐπ-ομφάλιος, -α, -ον (όμφάλος), πάνω στον αφαλό ή στο κεντρικό σημείο, πάνω ακριβώς στο κύρτωμα της ασπίδας (Λατ. *umbo*), σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπόνῳσα, Δωρ. αντί *-ησα*, αόρ. α' του *πονέω*.

ἐπ-ονείδιστος, -ον (όνειδίζω), αξιόμειπτος, επαίσχυντος, ατιμωτικός, εξευτελιστικός, σε Ευρ., Πλάτ.· *ἐπονείδιστον έστι*, είναι ζήτημα αξιοκατάκριτο, σε Δημ.

ἐπ-ονομάζω, μέλ. *-σω*, δίνω όνομα, ονοματοδοτώ· **I.** κατονομάζω ή αποκαλώ, σε Θουκ., Πλάτ. — Παθ., ονομάζομαι, *άπότινος ή τινος*, σύμφωνα με κάποιον, σε Θουκ., Ευρ.· επονομάζομαι, σε Θουκ. **II.** προφέρω, λέω, αναφέρω, σε Ηρόδ.

ἐπ-οπίζομαι, αποθ., μόνο σε ενεστ. και παρატ., κοιτάζω, αντικρίζω με δέος, σέβομαι, φέρομαι με σεβασμό, φοβάμαι, σε Ομήρ. Οδ., Θέογν.

ἐποποΐ, κραυγή κατ' απομίμηση της φωνής του τσαλαπετεινού (*έποψ*), σε Αριστοφ.

ἐποποιΐα, ἡ, επική ποίηση ή επικό ποίημα, σε Ηρόδ.

ἐπο-ποιός, ό, (ποιέω), επικός ποιητής, σε Ηρόδ.

ἐπ-οπτάω, μέλ. *-ήσω*, ξαναψήνω, σε Ομήρ. Οδ.

ἐποπτεύω, μέλ. *-σω (επόπτης)*· **I.** επιθεωρώ, επιτηρώ, παρακολουθώ, επιβλέπω, λέγεται για επόπτη, επιστάτη, σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ. κ.λπ.· επίσης, επισκέπτομαι, πληττώ, τιμωρώ, στον ίδ., Πλάτ. **II.** γίνομαι *επόπτης*, γίνομαι δεκτός στα ανώτατα μυστήρια, σε Επικ. Πλάτ.· παροιμ., κατακτώ την ύψιστη, απόλυτη, επίγεια, ανθρώπινη ευτυχία, σε Αριστοφ.

ἐποπτήρ, -ήρος, ό, = το επόμ., λέγεται για πολιούχους θεούς, *λιτών*, σε Αισχύλ.

επόπτης, -ου, ό (επόψομαι, μέλ. του *έφοράω*)· **I.** επιστάτης, επόπτης, *επόπτης πόνου*, θεατής, σε Αισχύλ.· *έπ. των στρατηγουμένων*, σε Δημ. **II.** αυτός που έχει εισαχθεί στα ανώτατα μυστήρια, σε Πλούτ.

ἐποπτικός, -ή, -όν, σχετικός με τον *επόπτη*, *τά τέλεα και έποπτικά*, τα ανώτατα μυστήρια, σε Πλάτ.

ἐποράω, Ιων. αντί *έφοράω*.

ἐπ-ορέγω, μέλ. *-ζω*, **I.** προσφέρω σε κάποιον, δίνω επιπροσθέτως, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως, στη Μέσ., σε Σόλωνα. **II. 1.** Μέσ., απλώνομαι, επεκτείνομαι προς, *έπορεζάμενος*, εκτείνομαι, απλώνομαι προς τα εμπρός ώστε να καταφέρω πλήγμα εναντίον κάποιου, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** μεταφ., επιτείνω τις απαιτήσεις μου, σε Ηρόδ.

ἐπορέω, Ιων. αντί *έφοράω*.

ἐπ-ορθιάζω, κάνω κάτι να σταθεί όρθιο, λέγεται για τη φωνή, σηκώνω, ανεβάζω, υψώνω, σε Αισχύλ.· απόλ., *έπορθ. γόοις*, ανεβάζω, σηκώνω τον τόνο της φωνής κατά τη διάρκεια θρήνου, στον ίδ.

ἐπ-ορθο-βοάω, βγάζω δυνατή φωνή, σε Ευρ.

ἐπ-ορμάω, ἐπ-ορμέω, Ιων. αντί *έφ-*.

ἐπ-ὄρνυμι και **-ύω**, μέλ. -όρσω, αόρ. α' -ῶρσα· **I. 1.** εξεγείρω, ξεσηκώνω, διεγείρω, εξάπτω, σε Ομήρ. **Ιλ. 2.** ξεσηκώνω και στέλνω εναντίον, με δοτ., ὕπνον ἐπῶρσε, της ἐστείλε ὕπνο, σε Ομήρ. **Οδ. II.** Παθ., ἐπὸρνῦμαι, με Ενεργ. παρακ. β' ἐπόρωρα, γ' ενικ. **Επικ. Παθ. αορ. β' ἐπῶρτο**· εξεγείρομαι εναντίον, προσβάλλω, επιτίθεμαι, με δοτ., σε Ομήρ. **Ιλ.**· απόλ., στο ιδ.· λέγεται για πράγματα, με απαρ., σε Ομήρ. **Οδ.**

ἐπ-ορούω, μέλ. -σω, ορμώ με βία προς ή εναντίον, με δοτ., σε Ομήρ. **Ιλ.**· απόλ., στο ιδ.· ορμώ πίσω από κάποιον, δηλ. τον γυρεύω, τον αναζητώ, στο ιδ.· λέγεται για ὕπνο, κυριεύω, καταλαμβάνω, παίρνω, σε Ομήρ. **Οδ.**

ἔπορσον, προστ. αορ. α' του ἐπὸρνυμι.

ἐπ-ορχέομαι, αποθ., χορεύω, ορχούμαι σύμφωνα με τον ρυθμό, με γεν., σε **Δημ.**

ἔπος, -εος, τό (ἔπω Α)· **I. 1.** λέξη, λόγος, σε Ομήρ. **Οδ. κ.λπ.**· μύθος, θρύλος, ιστορία, τραγούδι, ποίημα, στο ιδ. **2.** δεσμευτικός λόγος, δέσμευση, υπόσχεση, σε Ομήρ. **Ιλ. κ.λπ. 3.** συμβουλή, ορμήνια, νουθεσία, γνώμη, στο ιδ. **4.** θεϊκός λόγος, προφητεία, μαντεία, χρησμός, σε Ομήρ. **Οδ.**, **Ηρόδ.**, **Τραγ.**· έπειτα, επίσης, ρητό, γνωμικό, παροιμία, απόφθεγμα, σε **Ηρόδ. 5.** νόημα, έννοια, περιεχόμενο, θέμα ομιλίας, αντικείμενο ή ζήτημα, σε Ομήρ. **Ιλ. II.** Φράσεις: **1.** ἄμα ἔπος τε καὶ ἔργον ἐποίεε, σε **Ηρόδ. 2.** κατ' ἔπος, λέξη προς λέξη, αυτολεξεί, ακριβώς, σε **Αριστοφ. 3.** οὐδέν πρὸς ἔπος, τίποτα σχετικό, σε **Πλάτ. 4.** ὡς ἔπος εἶπεῖν ή ὡς εἶπεῖν ἔπος, τρόπος του λέγειν, οὕτως ειπεῖν, σε **Ευρ. κ.λπ. 5.** ἐνὶ ἔπει, με μια λέξη, σύντομα, συνοπτικά, σε **Ηρόδ. III. 1.** στον πληθ., ηρωικός, έμμετρος, ποιητικός λόγος, επική ποίηση, αντίθ. προς το μέλη (λυρική ποίηση) **κ.λπ.**, στον ιδ., **Αττ.**· επίσης, γενικά, ποίηση, σε **Πίνδ. 2.** στον ενικ., στροφή ή στίχος ποιητικός, σε **Ηρόδ.**, **Αριστοφ.**

ἐπ-οτοτύζω, μέλ. -ζω, ωρύομαι, ουρλιάζω, ξεφωνίζω οδυρόμενος, θρηνολογώ, σε **Ευρ.**

ἐπ-οτρύνω[ῶ], μέλ. -ῶνῶ, **1.** υποκινώ, εξάπτω, παρακινώ, παρορμώ, σε **Όμηρ.**, **Ηρόδ. κ.λπ.**· με απαρ., σε Ομήρ. **Ιλ. κ.λπ.**· με δοτ. και απαρ., ἐτάροισιν ἐποτρῦναι κατακῆαι, τους εξωθεί, τους παρακινεί να κάψουν, σε Ομήρ. **Οδ. 2.** με αιτ. πράγμ., υποκινώ εναντίον, στον ιδ.· ἀγγελίας ἐποτρύνω, στέλνω επείγοντα μηνύματα, στο ιδ.· ζύνοδον ἐπώτρυνον τοῖς ὀπλίταις, σε **Θουκ.** — **Μέσ.**, ἐποτρυνώμεθα πομπήν, ας σπεύσουμε να στείλουμε συνοδεία, σε Ομήρ. **Οδ.** — **Παθ.**, επισπεύδω, επιταχύνω, βιάζω, σε **Αισχύλ.**

ἐπ-ουραῖος, -α, -ον (οὐρά), αυτός που βρίσκεται πάνω στην ουρά, σε **Ανθ.**

ἐπ-ουράνιος, -ον, 1. αυτός που βρίσκεται στον ουρανό, ουράνιος, σε **Όμηρ. 2.** οἱ ἐπουράνιοι, οι ουράνιοι θεοί, σε **Θεόκρ.**· τὰ ἐπουράνια, τα ουράνια φαινόμενα, σε **Πλάτ.**

ἐπ-ουριάζω, = το επόμ., κινώ προς τα εμπρός, σε **Λουκ.**

ἐπ-ουρίζω, μέλ. -σω, πνέω ευνοϊκά πάνω από, λέγεται για ευνοϊκό, ούριο άνεμο (**οὔρος**), ἐπ. τὴν ὀθόνην, φουσκώνω τα πανιά, σε **Λουκ.**· μεταφ., φρόνημα ἐπουρίζω, αλλάζω την άποψη κάποιου με επιτυχία πάνω σε ένα ζήτημα, σε **Ευρ.**· με σύστ. αιτ., πνεῦμα αἵματηρόν ἐπουρίζω τινί (λέγεται για τις Ερινύες), στέλνω, εξαπολύω εναντίον του θύελλα, άνεμο δολοφονικής πνοής, σε **Αισχύλ.**

ἔπ-ουρος, -ον, αυτός που πνέει ευνοϊκά, ούριος, σε **Σοφ.**

ἐπ-οφείλω, οφείλω, χρωστώ επιπλέον ή συμπληρωματικά, σε **Θουκ.**

ἐπ-οφθαλμιάω, λοξοκοιτάζω με επιθυμία, με λαχτάρα, με δοτ., ή πρὸς τι, σε **Πλούτ.**

ἐπ-οχέομαι, Παθ. με Μέσ. μέλ., μεταφέρομαι πάνω σε, πηγαίνω έφιππος, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ.· *κάμηλον ὥστε ἐποχεῖσθαι*, μία καμήλα για να πηγαίνεις καβάλα σε αυτήν, σε Ξεν.

ἐπ-οχετεύω, μέλ. -σω, μεταφέρω νερό, υδραγωγώ, υδροδοτώ μέσω φραγμάτων ή με αυλάκια, Λατ. *derivare*, σε Πλάτ.

ἐποχή, ή (ἐπέχω), εμπόδιο, διακοπή, παύση· η Εποχή ενός αστερισμού, δηλ. το σημείο στο οποίο φαίνεται να σταματά την κίνησή του έχοντας φτάσει στο αποκορύφωμα του, σε Πλούτ.

ἐπ-οχθίδιος, -αν, -ον (ὄχθη), ορεινός ή βουνίσιος, σε Ανθ.

ἐποχον, τό, πάνινο κάλυμμα σέλας, περικάλυμμα, σε Ξεν.

ἐποχος, -ον (ἐπέχω),· **I. 1.** αυτός που έχει ανέβει πάνω σε άλογο, ιππέας, καβαλάρης, έφιππος άνδρας, επιβιβασμένος σε άρμα, σε πλοίο, με γεν. ή δοτ., *ναῶν ἐποχοι, ἄρμασιν ἐποχοι*, σε Αισχύλ.· μεταφ., *λόγος μανίας ἐποχος*, λόγια που προέρχονται από τρέλα, δηλ. κουβέντες μανίας ή τρέλας, σε Ευρ. **2.** απόλ., αυτός που κάθεται σε καλή θέση πάνω στην πλάτη του αλόγου, σε Ξεν.

II. Παθ., *ποταμός ναυσὶ ἐποχος*, πλωτός για πλοία, σε Πλούτ.

ἐποψ, -οπος, ό, τσαλαπετεινός, Λατ. *urupa*, σε Αριστοφ.

ἐπ-οψίδιος, -ον (ὄψον), αυτός που τρώγεται ως προσφάι, λέγεται για τροφή με ψωμί, σε Ανθ.

ἐπόψιμος, -ον (ἐπόψομαι), ορατός, αυτός που μπορεί κάποιος να δει, να κοιτάξει, να παρακολουθήσει, σε Σοφ.

ἐπόψιος, -ον (ὄψις),· **I.** περιβλεπτος, ευδιάκριτος, ολοφάνερος, σε Σοφ. **II.**

Ενεργ., αυτός που επιβλέπει τα πάντα, επόπτης, λέγεται για θεούς, στον ίδ.

ἐπ-οψις, -εως, ή, θέα, εικόνα, άποψη, προοπτική, *ἐπ' ὅσον ἐπ. τοῦ ἱεροῦ εἶχε*, τόσο μακριά όσο έφθανε η θέα από τον ναό, σε Ηρόδ.· *τὴν ἔποψιν τῆς ναυμαχίας ἔχειν*, έχω εικόνα, βλέπω τη ναυμαχία, σε Θουκ.

ἐπόψομαι, μέλ. του *ἐφοράω*, χωρίς ενεστ. σε χρήση.

ἐπράθην[ᾱ], Παθ. αόρ. α' του *πιπράσκω*.

ἐπράθον, αόρ. β' του *πέρθω*.

ἐπρεσα, Επικ. αντί *ἐπρησα*, αόρ. α' του *πρήθω*, σε Ησίοδ.

ἐπρήθην, Ιων. αντί *ἐπράθην*, Παθ. αόρ. α' του *πιπράσκω*.

ἐπρηξα, Ιων. αντί *ἐπραξα*, αόρ. α' του *πράσσω*.

ἐπρησα, αόρ. α' του *πρήθω*.

ἐπριάμην[ᾱ], αόρ. β' του *ώνέομαι*.

ἐπτά, οί, αί, τά, άκλιτο, εφτά, Λατ. *septem*, σε Όμηρ. κ.λπ.

ἐπτα-βόειος, -ον, αυτός που αποτελείται από εφτά δέρματα βοδιού, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπτά-βοιος, -ον, = το προηγ., σε Σοφ.

ἐπτά-δραχμος, -ον, αυτός που αξίζει εφτά *δραχμαί*, σε Θεόκρ.

ἐπτα-ετής, -ές, I. = *ἐπτέτης*, επτάχρονος, σε Πλάτ.· θηλ. -*έτις, -ιδος*, σε Ανθ.

II. παροξ., *ἐπταέτης*, -ες, επτάχρονος· ουδ., *ἐπτάετες*, ως επίρρ., για εφτά χρόνια, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπτά-καί-δεκα, οί, αί, τά, άκλιτο, δεκαεφτά, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐπτακαιδεκά-πους, ό, ή, ουδ. -πουν, αυτός που έχει μήκος δεκαεφτά ποδών, σε Πλάτ.

ἐπτακαιδέκατος, -η, -ον, δέκατος έβδομος, σε Θουκ.

ἐπτακαιεικος-έτης, -ες, αυτός που είναι εικοσιεπτά χρονών, σε Ανθ.

ἐπτα-και-είκοσι, οί, αί, τά, εφτά και είκοσι.

ἐπτάκις, ποιητ. -*κι[ᾱ]*, επίρρ., εφτά φορές, Λατ. *septies*, σε Αριστοφ. κ.λπ.

ἐπτάκισ-μύριοι[ῶ], -αι, -α, εβδομήντα χιλιάδες, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐπτᾶκισ-χίλιοι[χι], **-αι, -α**, εφτά χιλιάδες, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐπτά-κλῖνος, -ον, αυτός που διαθέτει εφτά καθίσματα ή εφτά κλίνες, εφτά κρεβάτια, σε Ξεν.

ἐπτάκόσιοι, -ια, -α, εφτακόσιοι, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐπτά-λογχος, -ον (λόγχη), αυτός που αποτελείται από εφτά δόρατα, δηλ. εφτά σώματα λογχοφόρων, σε Σοφ.

ἐπτά-λοφος, -ον, αυτός που βρίσκεται πάνω σε επτά λόφους, λέγεται για τη Ρώμη, σε Ανθ.

ἐπτά-μηνος, -ον (μήν), αυτός που γεννήθηκε τον έβδομο μήνα, εφταμηνίτικος, σε Ηρόδ.

ἐπτά-μῖτος, -ον, αυτός που αποτελείται από εφτά χορδές, επτάχορδος, σε Λουκ., Ανθ.

ἐπτα-μόριον ή ἐπτά-οριον, τό, εφτά περιφέρειες, επικράτειες, διαμερίσματα, σε Πλούτ.

ἔπταξαν, Δωρ. αντί ἔπτηξαν, γ' πληθ. αορ. α' του πτήσσω.

ἐπτά-πηχυς, -υ, γεν. -εος, αυτός που έχει μήκος εφτά πήχεις, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐπτα-πόδης, -ουό (πούς), αυτός που έχει μήκος εφτά ποδών, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.

ἐπτά-πορος, -ον, αυτός που έχει εφτά περάσματα, λέγεται για τις Πλειάδες, σε Ευρ.

ἐπτά-πῦλος, -ον (πύλη), αυτός που αποτελείται από εφτά πύλες, επίθ. που χρησιμ. για τις Θήβες της Βοιωτίας, σε Όμηρ. κ.λπ. · οι Αιγυπτιακές Θήβες ονομάζονταν *ἐκατόμυλοι*.

ἐπτά-πυργος, -ον, αυτός που έχει εφτά πύργους, λέγεται για τη Θήβα, σε Ευρ. κ.λπ.

ἔπταρον, αόρ. β' του παίρω, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπτά-στομος, -ον (στόμα), αυτός που έχει εφτά στόματα δηλ. εφτά εισόδους, λέγεται για τη Θήβα, σε Ευρ.

ἐπτα-τείχης, -ες, αυτός που έχει εφτά τείχη, λέγεται για τη Θήβα, σε Αισχύλ.

ἔπτατο, γ' ενικ. αορ. β' του πέτομαι ή πέταμαι.

ἐπτά-τονος, -ον, αυτός που αποτελείται από εφτά τόνους, επτάφωνος, σε Ευρ.

ἐπτά-φθογγος, -ον, αυτός που αποτελείται από εφτά φθόγγους, επτάφωνος, σε Ευρ.

ἐπτά-φωνος, -ον (φωνή), αυτός που έχει εφτά φωνές, σε Λουκ.

ἔπταχᾶ (ἐπτά), επίρρ., σε εφτά μέρη, σε Ομήρ. Οδ.

ἐπτ-έτης, = ἐπταετής, εφτάχρονος ως προς την ηλικία, σε Αριστοφ. · ονομ. πληθ., *ἐπτέταις*, σε Πλάτ.

ἔπτηξα, αόρ. α' του πτήσσω.

ἔπτισα, αόρ. α' του πτίσσω.

ἐπτοιήθην, Παθ. αόρ. α' του πτοιέω, (πτοέω).

ἐπτόμην, αόρ. β' του πέτομαι.

ἔπνυδρος, -ον, Ιων. αντί ἔφνυδρος.

ἐπύλλιον, τό, υποκορ. του ἔπος, μικρό έπος, κομμάτι, απομεινάρι, ψήγμα ποίησης, σε Αριστοφ.

ἐπῦθόμην, αόρ. β' του πυνθάνομαι.

ἔπω (Α), λέω, απαγγέλλω, βλ. [εἶπον](#).

ἔπω (Β),

Α. ασχολούμαι, απασχολούμαι, καταπιάνομαι, καταγίνομαι με, *τεύχε' ἔποντα*, ασχολούνταν με την πανοπλία του, σε Ομήρ. Ιλ. · πρβλ. [ἄμφι-ἔπω](#), [δι-ἔπω](#), [ἐφ-ἔπω](#), [μεθ-ἔπω](#), [περι-ἔπω](#). **Β.** Μέσ. ἔπομαι · παρατ. *εἰδόμην*, Επικ. *ἐπόμην*.

μέλ. ἔψομαι, αόρ. β' με δασεία ἐσπόμην, β' ενικ. ἔσπεο, απαρ. ἐσπέσθαι, μτχ. ἐσπόμενος, προστ. ἔπεο, σπεῖο· **I. 1.** ακολουθώ, υποτάσσομαι ή συνοδεύω κάποιον, σε Όμηρ.· με δοτ. προσ., στον ιδ.· επίσης, ἔπεσθαι ἅμα τινί, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· μετά τινι ή τινα, στον ιδ. κ.λπ. **2.** ακολουθώ ως ακόλουθος, συνοδός, υπηρέτης, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης, συνοδεύω ως τιμητική συνοδεία, Λατ. prosequi, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** με εχθρική σημασία, παρακολουθώ, καταδιώκω, τινι, στο ιδ. **4.** συμβαδίζω με, ἔπεθ' ἵπποις, σε Όμηρ.· μεταφ., λέγεται για τα άκρα ενός ανθρώπου, όταν αυτά λειτουργούν σύμφωνα με τις διαταγές, προσταγές του, στον ιδ. **5.** ακολουθώ τις κινήσεις κάποιου άλλου, τρυφάλεια ἔσπετο χειρί, η περικεφαλαία συμβάδισε με το χέρι του, δηλ. αποσπάστηκε και έμεινε στο χέρι του, σε Ομήρ. Ιλ. **6.** υποτάσσομαι, υπακούω, υποκύπτω σε, τῷ νόμῳ, σε Ηρόδ., Αττ. **7.** απλώς, έρχομαι κοντά, πλησιάζω, προσεγγίζω, μόνο σε προστ., ἔπεο προτέρω, έλα πιο κοντά, σε Όμηρ. **8.** παρακολουθώ, ιδίως, λέγεται για το μυαλό, καταλαβαίνω, εννοώ, σε Πλάτ. **II. 1.** λέγεται για τιμή, δόξα κ.λπ., τούτῳ κῶδος ἅμ' ἔγεται, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **2.** ακολουθώ από κοντά, έπομαι, διαδέχομαι, επακολουθώ, τῇ ἀχαριστίᾳ ή ἀναισχυντίᾳ ἔπ., σε Ξεν.

ἐπ-ωβελία, ή (όβελός), πρόστιμο ενός οβολου σε κάθε δραχμή, που αποδίδονταν από τον μηνυτή, στην περίπτωση που δεν κατάφερνε να κερδίσει το 1/5 των ψήφων, σε Δημ.

ἐπ-ωδή, Ιων. και ποιητ. ἐπαιοδή, ή, μαγευτικό τραγούδι, γήτευμα, μάγια, ξόρκι, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ., Αττ.· με γεν. αντικ., ξόρκι για ή εναντίον ενός πράγματος, σε Αισχύλ.

ἐπωδός, -όν (ἐπάδω)· I. 1. καθετί που λέγεται επανειλημμένα· ως ουστ., μάγος, σαγηνευτής, σε Ευρ.· με γεν., αυτό που ενεργεί, που δρα ως ξόρκι, σε Αισχύλ., Πλάτ. **2.** Παθ., αυτό που άδεται, τραγουδιέται, ψάλλεται· *μορφής ἐπωδόν*, καλείται, ονομάζεται έτσι από την μορφή του, σε Ευρ. **II.** στη Μετρική, ἐπωδός, ό, στροφή, στίχος ή αποστροφή ανά διαστήματα, επωδός, επαναλαμβανόμενος στίχος, ρεφραίν, όπως σε Θεόκρ.

ἐπ-ώζω, καθαρίζω, σαν πουλί που κλωσσάει, σε Αριστοφ.

ἐπ-ωθέω, μέλ. -ήσω, ωθώ, πιέζω, σπρώχνω, μπήγω, σε Πλούτ.

ἐπώκειλα, αόρ. α' του ἐπ-οκέλλω.

ἐπ-ωλένιος, -ον (ώλένη), αυτός που βρίσκεται πάνω στον βραχίονα, σε Ομηρ. Ύμν.

ἐπ-ωμάδιος, -ον (ώμος), αυτός που βρίσκεται πάνω στους ώμους, σε Θεόκρ.

ἐπ-ωμᾶδόν, επίρρ., ἐπ' ώμου, σε Ανθ.

ἐπ-ωμής, -ίδος, ή (ώμος), 1. σημείο του ώμου που ενώνεται το κλειδοκόκαλο, ακρώμιο, σε Ξεν.· ώμος, ωμοπλάτη, σε Ανθ. **2.** το μπροστινό τμήμα ή το ψηλότερο μέρος ενός πλοίου, στον ιδ. **II.** ταινία, κορδέλα χιτώνα, σε Ευρ.

ἐπώμοσα, αόρ. α' του ἐπόμενμι.

ἐπώμοτος, -ον (ἐπόμνυμι)· I. ένορκος, ορκισμένος, αυτός που τελεί υπό όρκο, σε Σοφ. **II.** Παθ., ένορκος μάρτυρας, στον ιδ.

ἐπωνυμία, Ιων. -ίη, ή (ἐπώνυμος)· 1. επώνυμο, όνομα που δίνεται από κάποιον ως όνομα ή παρωνύμιο, Λατ. cognomen, όπως Πολυνείκης, (από πολύς και νεϊκος), σε Αισχύλ.· ἐπ. ποιεῖσθαι, θέσθαι, επονομάζομαι, σε Ηρόδ.· καλεῖσθαι ἐπωνυμίην ἐπί τινος, καλούμαι, αποκαλούμαι, ονομάζομαι από κάποιον, στον ιδ.· ἔχειν ἐπ. ἀπό τινος, στον ιδ., σε Θουκ.· ἐπ. σχεῖν χώρας, έδωσε το όνομά του στη χώρα, στον ιδ.· με απαρ., ἐπ. ἔχει εἶναι τι, έχει το όνομα ότι είναι, λέγεται ότι είναι, αυτό που μπορεί κάποιος να πει ότι είναι..., σε Πλάτ. **2.** γενικά, όνομα, σε Ηρόδ.

ἐπώνυμιον, τό, = το προηγ., σε Πλούτ.

ἐπωνύμιος, -α, -ον, ποιητ. αντί επομ., αυτός που πήρε το όνομά του από, τινος, σε Ηρόδ.

ἐπ-ώνυμος, -ον (ὄνυμα, Αιολ. αντί ὄνομα)· **I. 1.** φερώνυμος, τῷ Ὀδυσσεὺς ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμος, Οδυσσεάς είναι το όνομα που του δόθηκε, σε Ομήρ. Οδ.· Ἀλκυνόην καλέεσκον ἐπώνυμον, την αποκαλούσαν Αλκυνόνη στο όνομα, σε Ομήρ. Ιλ.· Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον, Αρετή (Ποθητή) είναι το όνομα που της δόθηκε, σε Ομήρ. Οδ. **2.** γνωστός και ως, επονομαζόμενος, σε Ηρόδ. **3.** αυτός που παίρνει το όνομά του από κάποιον ή κάτι, με γεν., στον ιδ., σε Τραγ.· επίσης, ἐπ. ἐπὶ τινος, σε Ηρόδ. **II. 1.** Ενεργ., αυτός που δίνει το όνομά του σε κάτι ή κάποιον, ἐπώνυμον (ενν. τὸ σάκος), εκείνο που σου δίνει το όνομά σου (λέγεται για τον Ευρυσάκη), σε Σοφ. **2. α)** στην Αθήνα, οἱ ἐπώνυμοι (ενν. ἥρωες), ήρωες από τους οποίους πήραν τα ονόματά τους οι Αττικές φυλές (φυλαί), σε Δημ. **β)** ἄρχων ἐπ., ο πρώτος άρχοντας (από τους εννέα άρχοντες στην Αθήνα), ο οποίος έδινε το όνομά του στο τρέχον έτος. **ἐπ-ωπάω (ὠπάομαι)**, παρατηρώ, επιτηρώ, εποπτεύω, παρακολουθώ, σε Αισχύλ.

ἐπώπτων, παρατ. αντί ἐποπτάω.

ἐπῶρσα, αόρ. α' του ἐπόρνωμι· **ἐπῶρτο**, γ' ενικ. Επικ. Παθ. αορ. β'.

ἐπ-ωρύω[ῶ], ουρλιάζω, αποδοκιμάζω, σε Ανθ.

ἐπωτίδες, αἱ (οὐς), ξύλα, δοκάρια που προβάλλουν, προεξέχουν σαν λαβές σε κάθε πλευρά του μπροστινού μέρους του πλοίου· από εκεί ρίχνονταν οι άγκυρες· δοκάρια που προεξέχουν του «τόξου» του πλοίου και χρησιμοποιούνται στην ανέλκυση της άγκυρας, σε Ευρ., Θουκ.

ἐπ-ωφελέω, μέλ. -ήσω, **I.** ωφελώ, βοηθώ, ενισχύω ή συντρέχω, συνδράμω κάποιον σε κάτι, τινά τι, σε Σοφ. κ.λπ.· ἐπ. τινα, βοηθώ ή συντρέχω, στον ιδ.· επίσης, τινί, στον ιδ., Ευρ. **II.** δῶρον, ὃ μήποτ' ἐπωφέλησα ἐξέλέσθαι, δώρο που ουδέποτε θα έπρεπε να είχα δεχθεί, στον ιδ.

ἐπωφέλημα, -ατος, τό, βοήθεια, αρωγή, προμήθεια, βοήθημα, βορᾶς, σε Σοφ.

ἐπωφελία, ἡ, βοήθεια, αρωγή, συνδρομή, όφελος, σε Ανθ.

ἐπ-ώχᾳτο, Επικ. γ' πληθ. Παθ. υπερσ. του ἐπ-έχω, πᾶσαι γὰρ (πύλαι) ἐπώχατο, όλες οι πύλες κρατήθηκαν κλειστές, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐπ-ωχόμην, παρατ. του ἐπ-οίχομαι.

***ἔρα, ἡ**, το Λατ. terra, γη· απ' όπου, επίρρ., ἔραζε, στη γη, στο έδαφος, σε Όμηρ.· Δωρ. ἔρασδε, σε Θεόκρ.

ἔράμαι, β' ενικ. ἔρασαι, Επικ. ἔρασσαι· β' πληθ. ἐράασθε (όπως άγάασθε)· γ' ενικ. υποτ. ἔρηται, Δωρ. ἔραται· ευκτ. ἐραίμην, παρατ. ἡράμην [ᾷ], μέλ.

ἔρασθήσομαι, αόρ. α' ἡράσθην· επίσης, Μέσ. ἡρᾶσάμην, Επικ. γ' ενικ.

ἡράσσατο, ἐράσσατο· I. αγαπώ, είμαι ερωτευμένος με, αγαπώ σφόδρα, με γεν. προσ., σε Όμηρ., Ευρ. **II. 1.** λέγεται για πράγματα, αγαπώ με πάθος, λαχταρώ, επιθυμώ φλογερά κάτι, εποφθαλμιώ, επιθυμώ ζωηρά, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Αтт. **2.** με απαρ., επιθυμώ διακαώς, σε Θεόγν., Σοφ. κ.λπ.

ἐράνίζω, μέλ. -σω (ἔρανος,· **I. 1.** υποβάλλω σε έρανο, επιβάλλω συνεισφορά, τινά, σε Δημ. **2.** με αιτ. πράγμ., συλλέγω, συγκεντρώνω με εισφορές, ζητιανεύω, δανείζομαι, σε Αισχίν.· μεταφ., συνδυάζω, σε Ανθ. — Μέσ., συλλέγω, συγκεντρώνω για τον εαυτό μου, δανείζομαι, σε Λουκ. **II.** βοηθώ με συμμετοχή, με συνεισφορά, τινί, σε Δημ.

ἐραννός, -ή, -όν (ἐράω), όμορφος, λέγεται για τόπους, σε Όμηρ., Θεόκρ.

ἐράνος, ό, I. 1. γεύμα, δείπνο στο οποίο ο καθένας συνεισέφερε το μερίδιό του, Λατ. coena callaticia, λιτό δείπνο, εξοχικό γεύμα, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ. **2.** οποιαδήποτε εισφορά, Λατ. symbola, όπως αυτή που ώφειλαν να δώσουν οι

Αθηναίοι προς συντήρηση των φτωχών ή για τις ανάγκες της πόλης, σε Αριστοφ.: *ἐράνους λέλοιπε*, δεν κατέβαλε τις συνδρομές, άφησε τις συνεισφορές του απλήρωτες, σε Δημ.: *ἔρανον φέρειν*, κυρίως, συμμετέχω, συνεισφέρω ελεύθερα, αβίαστα, με την θέλησή μου, στον ίδ. **3.** ευμένεια, εξυπηρέτηση, υπηρεσία, χάρη, σε Ευρ., Θουκ. κ.λπ. **II.** κοινότητα, ομάδα, όμιλος ανθρώπων που συνεισφέρουν σε κοινό ταμείο για κάποιο σκοπό, σύλλογος, συντεχνία, σε Δημ. (πιθ. από το *ἐράω*).

ἔρασδε, Δωρ. αντί ἔραζε.

ἐρᾶσι-χρήματος, -ον (χρήματα), αυτός που αγαπά τα χρήματα, φιλοχρήματος, φιλάργυρος, σε Ξεν.

ἐράσμιος, -ον, ευχάριστος, σε Ξεν· αγαπητός, επιθυμητός, ποθητός, σε Αισχύλ., Ξεν· ουδ. ως επίρρ., σε Ανθ.

ἐραστεύω, = ἐράω, λαχταρώ κάτι, με γεν., σε Αισχύλ.

ἐραστής, -οῦ, ὁ (ἔραμαι), εραστής, αγαπητικός, κυρίως λέγεται για πρόσωπα, σε Αριστοφ. κ.λπ.· μεταφ., λέγεται για πράγματα, *τυραννίδος*, σε Ηρόδ.· *πολέμων*, σε Ευρ.· *ἐρ. πραγμάτων* = *πολυπράγμων*, σε Αριστοφ.· *ἐρ. τοῦ πονεῖν*, αυτός που αγαπάει την εργασία, τη δουλειά, στον ιδ.· *ἐρ. ἐπαίνου*, σε Ξεν.

ἐραστός, -ή, -όν, = ἐρατός, αγαπημένος, αξιαγάπητος, αξιέραστος, σε Πλάτ.

ἐρᾶται, γ' ενικ. του ἔραμαι· αλλά **ἐρᾶται**, Παθ. οριστ. του ἐράω.

ἐρᾷτεινός, -ή, -όν, ἐράσμιος, γοητευτικός, σε Όμηρ.· λέγεται για άνθρωπο, *ἐτάροις ἐρατεινός*, ευπρόσδεκτος, αγαπητός στους συντρόφους του, σε Ομήρ. Οδ.

ἐρᾷτίζω, Επικ. τύπος του ἐράω· *κρειῶν ἐρατίζων*, άπληστος, αχόρταγος στην κατανάλωση κρέατος, σε Όμηρ.

ἐρᾷτός, -ή, -όν (ἐράω)· **I.** αγαπητός, γοητευτικός, ελκυστικός, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ. κ.λπ.· ουδ. ως επίρρ., *ἐρατὸν κιθαρίζειν*, σε Όμηρ. Ύμν. **2.** αγαπητός, σε Τυρτ.

ἐρᾷτό-χροος, -ον (χρόα), όμορφος στο πρόσωπο, σε Ανθ.

ἐρᾷτύω, Δωρ. αντί ἐρητύω.

Ἐρᾷτώ, -οῦς, ἡ, 1. Ερατώ, η Αξιέραστη, μία από τις Μούσες, σε Ησίοδ. **2.** μία από τις Ωκεανίδες, στον ιδ.

ἐράω (A), χρησιμ. στην Ενεργ., μόνο σε ενεστ. και παρατ. (στους Ποιητές *ἔραμαι, ἡράμην*)· παρατ. *ἦρων* — Παθ., β' ενικ. ευκτ. *ἐρῶο*, απαρ. *ἐρᾷσθαι*, μτχ. *ἐρώμενος*· αλλά, *ἐράομαι*, επίσης ως αποθ., γ' ενικ. *ἐρᾶται*· **I.** αγαπώ, είμαι ερωτευμένος, με γεν. προσ., σε Ξεν. κ.λπ.· με σύστ. αιτ., *ἐρᾶνἔρωτα*, σε Ευρ.· απόλ., *ἐρῶν*, εραστής, αντίθ. προς *ἡ ἐρωμένη*, η αγαπημένη, σε Ηρόδ. **II.** λέγεται για πράγματα, αγαπώ ή ποθώ παθιασμένα, *τυραννίδος*, σε Αρχίλ.· *μάχης*, σε Αισχύλ.· και με απαρ., επιθυμώ να κάνω κάτι, σε Σοφ., Ευρ.

ἐράω (B), εκχέω, χύνω έξω, εξεμώ, σε Αισχύλ.

ἐργάζομαι, μέλ. -άσομαι, Δωρ. *ἐργαζοῦμαι*, αόρ. α' *εἰργασάμην*, παρακ. *εἵργασμαι*, Ιων. *ἔργ-*· όλοι αυτοί οι χρόνοι αποθ.· αλλά, κάποιιοι από αυτούς λαμβάνουν Παθ. σημασία, βλ. κατωτ. **III.** (*ἔργον*)· **I.** εργάζομαι, μοχθώ, κοπιᾶζω, κυρίως λέγεται για τη γεωργία, σε Ησίοδ., σε Θουκ. κ.λπ.· ομοίως, λέγεται για όλες τις χειρωνακτικές εργασίες των δούλων, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.· επίσης, λέγεται για πράγματα, όπως για τα φουσερά του Ηφαίστου, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** μτβ., δουλεύω σε, φτιάχνω, οικοδομώ, σε Ομήρ. Οδ., Αττ. **2.** πραγματοποιώ, εκτελώ, αποπερατώνω, ολοκληρώνω, τελειώνω, σε Όμηρ., Αττ.· με διπλή αιτ., κάνω κάτι σε κάποιον άλλο, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *κακὰ ἐργάζεσθαι τινα*, σε Σοφ., Θουκ. **3.** κατεργάζομαι, *χρυσὸν εἰργάζετο*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐργ. γῆν*, δουλεύω τη γη, σε Ηρόδ. **4.** αποκομίζω κέρδη μέσω εργασίας, *χρήματα*, στον ιδ., Αττ. **5.** εξασκώ, ασχολούμαι, Λατ. *exercere*, *τέχνην*, σε Πλάτ. **6.** απόλ., εργάζομαι, εξασκώ επάγγελμα ή λειτουργώ επιχείρηση, εμπορεύομαι, συναλλάσσομαι, σε Δημ. **III.** Παθ. παρακ. *εἵργασμαι*, χρησιμ. με Ενεργ. σημασία, όπως στον Ηρόδ., Σοφ.· αλλά, επίσης, με Παθ. σημασία: **1.** φτιάχνομαι ή οικοδομούμαι, *ἔργαστο τὸ τεῖχος*, σε Ηρόδ.· *ἐκ πέτρας εἰργασμένος*, σε Αισχύλ. κ.λπ. **2.** γίνομαι, ολοκληρώνομαι, τελειώνω,

αποπερατώνομαι, στον ίδ.· μέλ. *ἐργασθήσομαι*, πάντοτε με Παθ. σημασία, σε Σοφ. κ.λπ.

ἐργάθεῖν, Επικ. *ἐργάθεῖν*, Αττ. *εἰργάθεῖν*, ποιητ. απαρ. αορ. β' του *εἵργω*· **I.** χωρίζω, αποκόπτω, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** αναχαιτίζω, εμποδίζω, ελέγχω, σε Σοφ., Ευρ.

ἐργάλειον, Ιων. **-ήϊον, τό (ἔργον)**, εργαλείο, όργανο, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. **ἐργάσειώ**, εφετικό του *ἐργάζομαι*, πρόκειται να κάνω, επιθυμώ, σκοπεύω να εργασθώ, σε Σοφ.

ἐργασία, Ιων. **-ίη, ή (ἐργάζομαι)**,· **I.** εργασία, ημερήσια δουλειά, ασχολία, Λατ. labor, σε Ομηρ. Ύμν., Αττ.· *δοξ ἐργασίαν*, με απαρ., Λατ. da operam ut..., σε Κ.Δ. **II. 1.** κατασκευή, οικοδόμηση, ανέγερση, *τειχῶν*, σε Θουκ.· *ίματίων, ύποδημάτων*, σε Πλάτ. κ.λπ. **2.** κατεργασία, επεξεργασία υλικού, *τοῦ σιδήρου*, σε Ηρόδ.· *τῶν χρυσείων μετάλλων*, σε Θουκ., Αριστοφ. κ.λπ. **3.** γενικά, εμπόριο, συναλλαγή, σε Ξεν., Δημ. **4.** εξάσκηση, πρακτική, *τῶν τεχνῶν*, σε Πλάτ. **5.** έργο τέχνης, *τετράγωνος ἐργ.*, λέγεται για τις Ερμές, σε Θουκ.

ἐργάσιμος[ἄ], -ον (ἐργάζομαι), λέγεται για τη γη, αρόσιμη, καλλιεργήσιμη, σε Ξεν. κ.λπ.

ἐργαστέον, ρημ. επίθ. του *ἐργάζομαι*· **I.** πρέπει να εργαστούμε ή να εργαζόμαστε, σε Ξεν. **II.** *τοῦργον ἔστ' ἐργ.*, αυτό που πρέπει να γίνει ή που κάποιος πρέπει να το κάνει, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἐργαστήρ, -ήρος, ό (ἐργάζομαι), εργάτης, γεωργός, καλλιεργητής, σε Ξεν.

ἐργαστήριον, τό, οποιοδήποτε μέρος στο οποίο εκτελείται εργασία, εργαστήριο, κατασκευαστήριο, σε Ηρόδ., Αττ.· μεταλλείο, λατομείο, ορυχείο, σε Δημ.· χασάπικο, κρεοπωλείο, σε Αριστοφ.

ἐργαστικός, -ή, -όν (ἐργάζομαι), ικανός προς εργασία, εργατικός, επιμελής, σε Πλάτ., Ξεν.

ἐργάτης[ἄ], -ου, ό, I. 1. εργάτης, ιδίως, αυτός που δουλεύει τη γη, γεωργός, καλλιεργητής, σε Ηρόδ., Αττ.· *οὔργατης λεώς*, χωρικοί, χωριάτες, σε Αριστοφ. **2.** ως επίθ., επιμελής, εργατικός, δραστήριος, σε Ξεν. **II.** κάποιος που εξασκεί τέχνη, με γεν., στον ίδ. **III.** εργαζόμενος, σε Σοφ., Ξεν.

ἐργατήσιος, -α, -ον, αυτός που παρέχει εισόδημα, προσοδοφόρος, σε Πλούτ.

ἐργάτικός, -ή, -όν, αυτός που αγαπά τον μόχθο, δραστήριος, επιμελής, σε Πλάτ.· λέγεται για τον Νείλο, από την ιδιότητά του να εναποθέτει λάσπη στις όχθες του, σε Ηρόδ.· *επίρρ., -κῶς τι*, επικερδώς, προς ωφέλεια, σε Πλούτ.

ἐργατίνης[ι], -ου, ό, = ἐργάτης· I. 1. γεωργός, καλλιεργητής, σε Θεόκρ. **2.** ως επίθ., ενεργητικός, δραστήριος, κοπιαστικός, σε Ανθ. **II.** με γεν., αυτός που κατασκευάζει κάτι ή εξασκεί μια τέχνη, στον ίδ.

ἐργάτις[ἄ], -ιδος, θηλ. του ἐργάτης· I. 1. εργάτρια, σε Θεόκρ. **2.** ως επίθ., κοπιαστική, εργατική, δραστήρια, επιμελής, σε Ηρόδ., Σοφ. **II.** με γεν., δουλεύω, ασχολούμαι με ή παράγω κάτι, σε Αισχύλ.· *νέκταρος ἐργ.*, λέγεται για τις μέλισσες, σε Ανθ.

ἔργμα, -ατος, τό (*ἔργω), έργο, κατόρθωμα, ασχολία, εργασία, σε Θεόγν., Αισχύλ. κ.λπ.

ἔργνῶμι, = εἵργω, φυλακίζω, περιορίζω, Επικ. παρατ. *ἔεργνν*, σε Ομήρ. Οδ.

ἔργο-δότης, -ου, ό, αυτός που παρέχει εργασία, αντίθ. προς το *ἐργολάβος*, σε Ξεν.

ἐργολάβέω, μέλ. *-ήσω*, αναλαμβάνω εκτέλεση ενός έργου με αμοιβή, *ἐργ. άνδριάντας*, Λατ. statuas conducere faciendas, σε Ξεν.· *απόλ.*, ἐργάζομαι με αμοιβή, επιδιώκω χρηματική ωφέλεια, κερδοσκοπώ, σε Δημ.

έργο-λάβος, ὁ (λᾶβεῖν), αυτός που αναλαμβάνει την εκτέλεση ορισμένου έργου, εργολάβος, Λατ. conductor, redemptor, αντίθ. προς το *έργοδότης*, σε Πλάτ.

ἔργον, τό (*ἔργω), εργασία, σε Όμηρ. κ.λπ.· *τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε*, κοίτα τις δικές σου ασχολίες, κοίτα τη δουλειά σου, σε Όμηρ. **I. 1.** στην Ομήρ. Ιλ., λέγεται κυρίως για τα πολεμικά κατορθώματα, *πολεμῆϊα ἔργα*· ομοίως και, *ἐν τῷ ἔργῳ*, κατά τη διάρκεια της συμπλοκής, σε Θουκ.· *ἐργουῆχεσθαι*, εμπλέκομαι σε μάχη, στον ιδ. **2. α)** λέγεται για πολύμοχθες εργασίες, για την καλλιέργεια χωραφιών, αγροκτημάτων, σε Όμηρ.· *οὔτε βοῶν οὔτ' ἀνδρῶν ἔργα* (πρβλ. του Βιργ. *hominumque bouumque labores*), σε Ομήρ. Ιλ.· *ἔργα Ἰθάκης*, οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις, οι αγροί της Ιθάκης, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως στην Αττ., *τὰ κατ' ἀγροὺς ἔργα* κ.λπ.· έπειτα, γενικά, ιδιοκτησία, περιουσία, πλούτος, κτήματα, *ἔργον ἀέξειν*, σε Ομήρ. Οδ. **β)** λέγεται για γυναικείες εργασίες, ύφανση, πλέξιμο, σε Όμηρ. **γ)** λέγεται για άλλες ασχολίες, *θαλάσσια ἔργα*, αλιεία, ψάρεμα, ως μέσο βιοπορισμού, σε Ομήρ. Οδ.· περιφραστικά, *ἔργα δαιτός*, ασχολίες γύρω από συμπόσιο, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως, *ἔργα θήρας* κ.λπ., σε Ξεν. κ.λπ.· στην Αττ. επίσης, λέγεται για όλων των ειδών τις εργασίες, επαγγέλματα, όπως για τα ορυχεία, τα σιδηρουργεία, στον ιδ., Δημ. **3.** δύσκολη εργασία, βαριά εργασία, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης, τρομερό, παράτολμο κατόρθωμα ή πράξη, Λατ. *facinus*, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως, *χερμάδιον λάβε Τυδεΐδης, μέγα ἔργον*, με μεγάλο όγκο, σε Ομήρ. Ιλ. **4.** πράξη, ενέργεια, συχνά αντίθ. προς το *ἔπος*, κατόρθωμα, πράξη όχι μόνο λόγια, σε Όμηρ. **II.** πράγμα, ζήτημα, *πᾶν ἔργον*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἄκουε τοῦργον*, σε Σοφ. κ.λπ. **III. 1.** Παθ., αυτό που κατεργάζεται, λέγεται για τα όπλα του Αχιλλέα, σε Ομήρ. Ιλ.· η σιδηροτεχνία ονομάζεται, *ἔργον Ἡφαίστοιο*, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. **2.** το αποτέλεσμα της εργασίας, *ἔργον χρημάτων*, τόκος ή κέρδος σε χρήματα, σε Δημ. **IV.** οι επόμενες ιδιάζουσες Αττ. φράσεις προκύπτουν από τη σημασία **I. 1.** *ἔργον ἐστί:* **α)** με γεν. προσ., η ασχολία του, η κύρια ενασχόλησή του, το χαρακτηριστικό του γνώρισμα, το καθήκον του, *ἔργον ἀγαθοῦ πολίτου*, σε Πλάτ.· ομοίως, *σὸν ἔργον ἐστί*, είναι δική σου δουλειά, σε Αισχύλ. **β)** με γεν. πράγμ., υπάρχει ανάγκη, χρεία κάποιου πράγματος, σε Ευρ. **γ)** με απαρ., θα ήταν πολύ δύσκολο έργο να το εκτελέσει κάποιος, *πολὺ ἔργον ἂν εἴη διεξελθεῖν*, σε Ξεν. κ.λπ.· *οὐκ ἔργον θρηνεῖσθαι*, δεν χρειάζεται, είναι ανώφελο να θρηνείτε, σε Σοφ. **2.** *ἔργα παρέχειν τινί*, δίνω βάσανα σε κάποιον, σε Αριστοφ.· *ἔργον ἔχειν*, αναλαμβάνω έγνοιες, φροντίζω, σε Ξεν.

ἐργο-πόνος, ὁ, γεωργός, καλλιεργητής, σε Ανθ.

ἔργω, ἐέργω, Επικ. τύπος για Αττ. **εἶργω ή εἴργω**· μέλ. *ἔρζω*, Αττ. *εἴρζω* ή *εἴρζω*· αόρ. *α' ἔρξα*, Αττ. *εἴρξα*· αόρ. *β' εἴργᾱθον* (βλ. [ἐργαθεῖν](#))· πρβλ. Μέσ. και Παθ., μέλ. *ἔρξομαι*, Αττ. *εἴρξομαι*· αόρ. *α' ἔρχθην*, Αττ. *εἴρχθην*· παρακ. *ἔργμαι*, Επικ. *γ' πληθ. ἔρχαται*, Αττ. *εἴργμαι*· Επικ. *μτχ. ἐεργμένος*· υπερσ., Επικ. *γ' πληθ. ἔρχατο, ἐέρχατο*· **I.** φράζω τον δρόμο κάποιου είτε κλείνοντάς (τον) μέσα, είτε απ' έξω, εγκλείνω, σφαλίζω μέσα, Λατ. *includere*, σε Όμηρ.· *ἐντὸς ἐέργειν*, περιορίζω, περικλείνω εντός, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἂψ ἐπὶ νῆας ἔεργε*, τους οδήγησε στα πλοία και τους έκλεισε εκεί, στο ιδ.· λέγεται για πράγματα, *δόμον ἐέργειν*, σε Ομήρ. Οδ. — Παθ., *ἔρχατο*, περιτειχίστηκαν μέσα, σε Ομήρ. Ιλ.· *γέφυραι ἐεργμέναι*, καλά ασφαλισμένες, καλά χτισμένες, στερεωμένες, στο ιδ. **II. 1.** κλείνω έξω, αποκλείω, κωλύω, εμποδίζω, Λατ. *excludere*, σε Όμηρ.· *ἐκτὸς ἐέργειν*, σε Ομήρ. Οδ. **2.** με γεν., αποκλείω ή κρατώ μακριά από, αποσοβώ, απομακρύνω, κωλύω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Αττ.· και με πρόθ., *ἐργ.*

τι από τινος, σε Ομήρ. Ιλ.· με δοτ. προσ., *εἵργειν μητρὶ δόρυ*, να το κρατήσει μακριά της, να το αποκρούσει από, σε Αισχύλ. — Παθ., *εἰργόμενον θανάτου*, με τον θάνατο μακριά, εκτός θανάτου, σε Αισχίν. — Μέσ., *απέχω από κάτι ή μένω αμέτοχος*, σε Ηρόδ., Σοφ. **3.** εμποδίζω, αποτρέπω κάποιον από το να κάνει κάτι, σε Θέογν. — Παθ., *οὐδὲν εἴργεται*, τίποτα δεν εμποδίζεται, δηλ. τα πάντα επιτρέπονται, σε Σοφ.· με απαρ. μόνο, *οὐδὲνεἴργει τελειοῦσθαι τάδε*, σε Σοφ.

*ἔργω, εργάζομαι, άχρηστος τύπος, αντί του οποίου χρησιμ. σε ενεστ., *ἔρδω*, *ῥέζω*, *ἐργάζομαι*· για μέλ., αόρ. α' και παρακ., βλ. **ἔρδω**.

ἐργ-ώδης, -ες (εἶδος), επίπονος, σκληρός, ενοχλητικός, σε Ξεν. κ.λπ.

ἔρδω, παρατ. *ἔρδον*, Ιων. *ἔρδεσκον*· μέλ. *ἔρζω*, αόρ. α' *ἔρξα*, παρακ. *ἔοργα*, υπερσ. *ἑώργειν*, Ιων. γ' ενικ. *ἑόργεε* (βλ. ***ἔργω**), σε Όμηρ. κ.λπ. **1.** συχνά με διπλή αιτ., κάνω κάτι σε κάποιον, *κακὰ πολλὰ ἔοργεν Τρῶας*, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης, *εὖ ἢ κακῶς ἔρδειν τινά*, σε Θέογν. κ.λπ.· απλώς, *ἔρδ. τινά*, βλάπτω, κακοποιώ κάποιον, σε Σοφ.· *ἔρδ. πῆματα*, μηχανεύομαι, ραδιουργώ, σε Αισχύλ.· *ἔρδοι τις ἦν ἕκαστος εἰδέει τέχνην*, επιτρέπεται στον καθένα να εξασκεί την τέχνη που γνωρίζει, σε Αριστοφ. **2.** τελώ ή προσφέρω θυσία (βλ. **ῥέζω**), σε Όμηρ., Ηρόδ.· απόλ., όπως το Λατ. *facere, operari*, σε Ησίοδ.

ἐρεβεννός, -ή, -όν (Ἔρεβος), ζοφερός, σκοτεινός, μαύρος, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.

Ἐρέβεςφιν, Επικ. γεν. του *Ἔρεβος*.

ἐρέβινθος, ό, είδος ξηρού καρπού, ρεβίθι, Λατ. *cicer*, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ.· πρβλ. **ῥοβος**.

ἐρεβο-δίφάω, ψηλαφίζω, «πασπατεύω» στο σκοτάδι, σε Αριστοφ.

ἐρεβόθεν, μέσα από το σκοτάδι, σε Ευρ.

ἔρεβος, τό, Αττ. γεν. *Ἐρέβους*, Ιων. *Ἐρέβευς*, Επικ. *Ἐρέβεςφιν*· Ἐρεβος, τόπος απόλυτου σκότους, πάνω από τον Άδη, σε Όμηρ. κ.λπ.· μεταφ., *ἔρεβος ὕφαλον*, το σκοτάδι της αβύσσου ή της θάλασσας, σε Σοφ.

Ἐρεβόσδε, επίρρ., προς ή μέσα στο Ἐρεβος, σε Ομήρ. Οδ.

ἐρεεῖνω (ἔρομαι) όπως το *ἔρομαι*, ρωτώ, με αιτ. προσ., ρωτώ για κάποιον, σε Ομήρ. Οδ.· με αιτ. πράγμ., ρωτώ για κάτι, σε Όμηρ.· με διπλή αιτ., *ἐρ. τινά τι*, ρωτώ κάποιον για κάτι, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως και στη Μέσ., στο ίδ.

ἐρεθίζω, Δωρ. **-ίσδω**, Επικ. απαρ. *-ιζέμεν*, παρατ. *ἡρέθιζον*, Επικ. *ἐρ-*, αόρ. α' *ἡρέθισα*, ποιητ. *ἔρ-* παρακ. *ἡρέθικα* — Παθ., αόρ. α' *ἡρεθίσθην*, παρακ.

ἡρέθισμαι (ἐρέθω)· εξοργίζω, εξωθώ σε οργή, ερεθίζω, διεγείρω, προκαλώ σε μάχη, σε Όμηρ., Ηρόδ. κ.λπ.· κινώ, διεγείρω, εξάπτω την περιέργεια, σε Ομήρ. Οδ.· μεταφ., *ἐρ. χορούς*, τους προκαλώ, τους εμπνέω, σε Ευρ. — Παθ., προκαλούμαι, διεγείρομαι, σε Ηρόδ., Αριστοφ.· λέγεται για τη φωτιά, *φύμαλος ἐρεθιζόμενος ρίπιδι*, σπίθα που ανάβει από τα φυσερά, στον ίδ.· *αἰθὴρ ἐρεθιζέσθω βροντῇ*, σε Αισχύλ.· λέγεται για κάποιον που του έχει κοπεί η αναπνοή, σε Ευρ.

ἐρέθισμα, -ατος, τό, υποκίνηση, παρακίνηση, διέγερση, ερέθισμα, σε Αριστοφ.

ἐρέθω, παρατ. *ἤρεθον*, Ιων. *ἐρέθεσκον*, εξοργίζω, εξωθώ σε οργή, προκαλώ, εξερεθίζω, σε Όμηρ.· με αιτ. πράγμ., *ἤρεθον ᾧδάν*, ξεκίνησαν το τραγούδι, σε Θεόκρ.

ἐρείδω, Επικ. παρατ. *ἔρειδον*· μέλ. *ἐρείσω*, αόρ. α' *ἤρεια*, Επικ. *ἔρεια* — Παθ., Επικ. αόρ. α' *ἐρείσθην*· παρακ. *ἐρήρεισμαι*, Επικ. γ' πληθ. *ἐρηρέδαται*· γ' ενικ. υπερσ. *ἡρήρειστο*, Επικ. γ' πληθ. *ἐρηρέδατο*· **I. 1.** κάνω κάτι να ακουμπήσει πάνω σε κάτι άλλο, στηρίζω, *τι πρὸς τι ἢ τι ἐπὶ τινι*, σε Όμηρ.·

λέγεται για τον Άτλαντα που στηρίζει τον θόλο του Ουρανού, σε Αισχύλ., Eur. κ.λπ.· γενικά, προσηλώνω, *έρ. ὄμμα*, Lat. *figere oculos*, *εἷς τι*, στον ιδ. **2.** υποστηρίζω, αντέχω, *ἀσπίς ἄρ' ἀσπιδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυιν, ἀνέρα δ' ἀνήρ*, λέγεται για πολύ πυκνά παρατεταγμένα τάξη οπλιτών, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** πιέζω ισχυρώς, επιτίθεται, σε Αριστοφ.· και στη Μέσ., στον ιδ. **4.** εμφυτεύω, μπιγώ, *τί τινι*, σε Σοφ.· *έρ. πληγὴν*, επιφέρω χτύπημα, σε Eur. **5.** λέγεται για στοιχήματα, ενεχυριάζω κάτι έναντι κάποιου άλλου, σε Θεόκρ. **II. 1.** αμτβ., ακουμπώ, στηρίζομαι, με δοτ., σε Ομήρ. Οδ. **2.** βάζω πάνω, πιέζω με δύναμη, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ.· *εἷςτινα*, σε Αριστοφ.· απόλ., καταλαμβάνω, λέγεται για αρρώστια, σε Αισχύλ. **3.** γενικά, επιδίδομαι με ζήλο, «πέφτω με τα μούτρα», λέγεται για το φαγητό, σε Αριστοφ. **III.** Μέσ. και Παθ., στηρίζομαι πάνω σε κάτι, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐπὶ τινος και τινός*, στο ιδ.· απόλ., στερεώνομαι γερά, στέκομαι σταθερά, στο ιδ.· *αὐδεὶ χαῖται ἐρηρέδαται*, τα μαλλιά τους στηρίζονταν στο έδαφος, στο ιδ. **2.** είμαι μπηγμένος, χωμένος βαθιά, *ἐγχοςδιὰ θώρηκος ἡρήρειστο*, στηρίχθηκε, στο ιδ. κ.λπ.· *λαε ἐρηρέδαται*, στέκονταν τοποθετημένες σταθερά, στο ιδ. **IV.** Μέσ., **1.** με τη σημασία της αμοιβαιότητας, μάχομαι, αγωνίζομαι, στο ιδ. **2.** με αιτ., στηρίζω τον εαυτό μου, *βάκτρῳ ἐρείδου στίβον· έρ. ἐπὶ τοίχῳ λίθον*, σε Θεόκρ. *ἐρείκη, ή*, φρυγανοειδής θάμνος, «ρείκι», Lat. *erīca*, σε Αισχύλ. Θεόκρ. *ἐρείκω*, αόρ. *α' ἤρειξα· I. 1.* διατέμνω, διασχίζω, χωρίζω, σε Ησίοδ., Αισχύλ. — Παθ., *ἐρεικόμενος περι δουρί*, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** συντρίβω, συνθλίβω, κοπανίζω, σε Αισχύλ. **II.** αμτβ., μόνο σε αόρ. *β' ἤρῖκον*, θρυμματίζω, ριγώ, τρεμουλιάζω, σε Ομήρ. Ιλ. *ἔρειο*, Επικ. αντί *ἐροῦ*, προστ. του *ἔρομαι*. *ἔρειοί, οί*, υβριστική λέξη κατά των Αιγυπτίων, σε Θεόκρ. *ἐρείομεν*, Επικ. αντί *ἐρέωμεν*, *α' πληθ.* υποτ. του *ἐρέω*. *ἐρείπιον, τό (ἐρείπω)*, συντρίμμι, απομεινάρι μετά από καταστροφή, κυρίως στον πληθ., *ναυτικά έρ.*, συντρίμμια ναυαγίου, σε Αισχύλ., Eur.· επίσης, *οἰκημάτων έρ.*, συντρίμμια σπιτιών, σε Ηρόδ.· *έρ. πέπλων*, τεμάχιο, κομμάτι, κουρέλι, σε Eur.· πρβλ. [ἐρείπω](#). *ἐρείπω*, Επικ. παρατ. *ἔρειπον*, μέλ. *ἐρείψω*, αόρ. *α' ἤρειψα·* αμτβ., σε αόρ. *β' ἤρῖπον*, και παρακ. *ἐρήρῖπα* — Παθ., αόρ. *α' ἡρείφθην*, αόρ. *β' ἡρίπην [ῖ]*, Παθ. παρακ. *ἐρήριμμαι*, Επικ. *γ' ενικ.* υπερσ. *ἐρέριπτο· I.* καταρρίπτω, καταβάλλω, κατακρημνίζω, καταστρέφω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· μεταφ., *ἐρείπει γένος θεῶν τις*, κάποιος θεός φέρνει την καταστροφή τους, σε Σοφ. — Παθ., *ρίχνομαι, συντρίβομαι*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐν ἐρειπίοις νεκρῶν ἐρεμφθεῖς*, σωριασμένος ανάμεσα στα απομεινάρια των νεκρών, σε Σοφ.· *ἐρείπεται κτύπος*, ξεσπά κεραυνός, στον ιδ. **II.** αμτβ., στον αόρ. *β' ἤρῖπον*, Επικ. *ἔρῖπον*, καταπίπτω, πέφτω κατακέφαλα, σε Όμηρ. *ἔρεισα*, Επικ. αντί *ἤρεισα*, αόρ. *α' του ἐρείδω*. *ἔρεισμα, -ατος, τό (ἐρείδω)*, στήριγμα, υποστήριγμα, βοήθημα, Lat. *columnen*, σε Σοφ., Eur.· στον πληθ., στηρίγματα που βοηθούν να κρατηθεί το καράβι όρθιο στην ακτή, σε Θεόκρ. *ἐρείψιμος, -ον (ἐρείπω)*, αυτός που ρίχνεται κάτω, γκρεμισμένος, που σπάζει σε κομμάτια, σε Eur. *ἐρειψί-τοιχος, -ον*, αυτός που γκρεμίζει τείχη, με γεν., σε Αισχύλ. *ἔρεμνός, -ή, -όν*, συγκοπτ. από *ἐρεβεννός* (πρβλ. [Ἐρεβος](#)), μαύρος, ζοφερός, σκοτεινός, κατάμαυρος, σε Όμηρ., Αισχύλ. κ.λπ.· μεταφ., *ἐρεμνή φάτις*, σκοτεινή φήμη, σε Σοφ. *ἔρεξα*, αόρ. *α' του ῥέζω*.

ἐρέομαι, Επικ. αντί *εἶρομαι*, *ἔρομαι*, ρωτώ.

ἐρέπτομαι, αποθ., τρώω, κατατρώνω, με αιτ., *λωτόν, κρῖ λευκόν, πυρὸν ἐρεπτόμενοι*, σε Όμηρ. (αμφιβ. προέλ.).

ἐρέριπτο, Επικ. αντί *ἐρήριπτο*, γ' ενικ. υπερσ. του *ἐρείπω*.

ἐρέσθαι, απαρ. αορ. β' του Ιων. ενεστ. *εἶρομαι*, ρωτώ· σε Αττ. συγγραφείς χρησιμ. μόνο στον αορ. β' *ἡρόμην*, απαρ. *ἐρέσθαι*, με το *ἐρωτάω* ως ενεστ. (διακρίνεται από τον τονισμό από το απαρ. ενεστ. *ἔρεσθαι*, λέω, μιλά).

ἐρέσσω, Επικ. απαρ. *ἐρεσσέμεναι*, παρατ. *ἔρεσσον*, αορ. α' *ἤρεσα*· **I.** κωπηλατώ, σε Όμηρ., Σοφ.· λέγεται για πτηνά που πετούν, *περοῖς ἐρ.*, σε Ευρ. **II. 1.** μτβ., σπεύδω τραβώντας κουπί· μεταφ., *γών ἐρέσσει' πίτυλον*, κρατάτε με τα χέρια τον ρυθμό (δηλ. χτυπώντας τα), που έχουν οι θρήνοι, σε Αισχύλ. — Παθ., κωπηλατούμαι, στον ιδ.· λέγεται για πουλιά, *περύγων ἐρετιμοῖσιν ἐρεσσόμενοι*, με φτερά σαν κουπιά (πρβλ. *remigio alarum* του Βιργ.), στον ιδ. **2.** γενικά, θέτω σε γρήγορη κίνηση, *κινώ γρήγορα, τὸν πόδα*, σε Ευρ.· μεταφ., *ἐρ. ἀπειλᾶς*, θέτω απειλές σε ισχύ, σε Σοφ.· *ἐρ. μήτιν*, στον ιδ. — Παθ., λέγεται για το τόξο, κρατιέμαι στο χέρι, *τεντώνομαι*, στον ιδ. **III.** κωπηλατώ και διέρχομαι τη θάλασσα, σε Ανθ.

ἐρεσχηλέω, **I.** μόνο σε ενεστ., μιλά επιπόλαια, αστειεύομαι, είμαι εύθυμος, σε Πλάτ. **II.** μτβ., πειράζω κάποιον αστειεύομενος, *κάνω χωρατά, τινά*, στον ιδ.

ἐρέτης, -ου, ό (**ἐρέσσω**),· **I.** κωπηλάτης, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. Αττ. **II.** στον πληθ. επίσης, *κουπιά*, σε Ανθ.

ἐρετικός, -ή, -όν, λέγεται για τους κωπηλάτες, *κωπηλατικός· ἐρ. πληρώματα*, *πληρώματα κωπηλατών*, σε Πλούτ.

ἐρετιμόν, τό (**ἐρέσσω**), Λατ. *remus*, *κουπί*, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ.· λέγεται για φτερούγες, βλ. [ἐρέσσω](#).

ἐρετιμόω, μέλ. *-όσω*, εφοδιάζω με κουπιά, σε Ευρ.

Ἐρετριεύς, ό, κάτοικος της Ερέτριας, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐρέττω, μεταγεν. Αττ. αντί *ἐρέσσω*, σε Λουκ.

ἐρεύγομαι, **I. 1.** ξερνώ, εξεμώ, Λατ. *eructare*, με αιτ., σε Ομήρ. Ιλ.· *απόλ.*, *ρεύομαι*, *ξερνώ*, Λατ. *ructare*, σε Ομήρ. Οδ. **2.** μεταφ., λέγεται για τη θάλασσα, *κλυδωνίζομαι*, είμαι *ταραγμένος*, «ξερνώ» αφρούς, *χτυπώ με μανία στην ξηρά*, σε Όμηρ. **II.** στον Ενεργ. αορ. β' *ἤρῳγον*, απαρ. *ἐρύγεῖν*, *μτχ. ἐρυγών*, βρυχώμαι, *μουγκρίζω*, κυρίως λέγεται για τα βόδια (πρβλ.

[ἐρύγμηλος](#)), *ἤρῳγεν ὥς ὅτε ταῦρος ἤρῳγεν*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐρευθέδανον, τό, το φυτό «μαγνόλια», σε Ηρόδ.

ἐρευθέω, είμαι κόκκινος, *κοκκινίζω*, σε Λουκ.

ἐρεύθω, απαρ. αορ. α' *ἐρεῦσαι*, καθιστώ κάτι κόκκινο, *βάφω κόκκινο*, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., είμαι ή γίνομαι κόκκινος, *ροδίζω*, σε Θεόκρ.

ἔρευνα, -ης, ή (**ἔρομαι**), έρευνα, *ανίχνευση, αναζήτηση· ἔρ. ἔχειν τινός*, διενεργώ έρευνα για κάποιον, τον αναζητώ, σε Σοφ.· *ἄσσειν εἰς ἔρευναν*, σε Ευρ.

ἐρευνάω, μέλ. *-ήσω*, **I.** αναζητώ ή ερευνώ για, *ψάχνω, επιζητώ, εξετάζω*, σε Όμηρ., σε Αττ.· *ὣν χρείαν ἐρευνᾷ*, τα πράγματα των οποίων αυτός αναζητά την χρησιμότητά τους, δηλ. τα μέσα που βρίσκει πρόσφορα, σε Σοφ. **2.**

ψάχνω, ερευνώ ένα μέρος, σε Ηρόδ., Θεόκρ. **3.** ρωτώ για κάτι, *εξετάζω* κάποιον, σε Ευρ., Πλάτ. **4.** με απαρ., *ζητώ να κάνω κάτι*, σε Θεόκρ.

ἐρευνητέον, ρημ. επίθ., *πρέπει να ερευνήσουμε*, σε Ξεν.

ἐρεῦσαι, απαρ. αορ. α' του *ἐρεύθω*.

ἐρέφω, μέλ. *ἐρέψω*, αορ. α' *ἤρεψα*, Επικ. *ἔρεψα*· **1.** *καλύπτω με στέγη, ἔρεψαν ὄροφον*, *έφτιαξαν στέγη*, σε Ομήρ. Ιλ.· *θάλαμον ἐρ.*, σε Ομήρ. Οδ. **2.** *καλύπτω*

με στεφάνι, στεφανώνω, ανακηρύσσω, σε Σοφ. — Μέσ., στεφανώνομαι, αυτοανακηρύσσομαι, σε Ευρ.

Έρεχθεύς, -έως, Επικ. *-ῆος, ὁ*, αρχαίος ήρωας της Αττικής (από το *έρέχθω*)· απ' όπου **Έρεχθειδαι, οί**, ως ονομασία των Αθηναίων, σε Τραγ.

έρέχθω, διατέμνω, διασχίζω, διαρρηγνύω, σπαράττω, συντρίβω, συνθλίβω, ξεσχίζω, σε Ομήρ. Οδ. — Παθ., λέγεται για πλοίο, συντρίβομαι από τους ανέμους, σε Ομήρ. Ιλ.

ἔρεψις, -εως, ή (έρέφω), επιστέγασμα, σκεπή, σε Πλούτ.

έρέω (Α), Επικ. ρήμα, = *έρεείνω, ἔρομαι, έρωτάω* (δεν πρέπει να συγχέεται με το *έρέω* Β)· **1.** ρωτώ, ζητώ πληροφορίες, *τι*, για κάτι, σε Όμηρ. **2.** με αιτ. προσ., ρωτώ, *μάντιν έρείομεν* (Επικ. αντί *έρέωμεν*), σε Ομήρ. Ιλ.· *άλλήλοις έρείομεν*, σε Ομήρ. Οδ.

έρέω (Β), Ιων. αντί *έρῶ*, θα πω· βλ. Αττ. **έρῶ**.

έρημάζω (έρῆμος), απομένω έρημος, είμαι μοναχός, *έρημάζεσκον* (Ιων. παρατ.), σε Θεόκρ.

έρημαίος, -α, -ον, ποιητ. αντί *έρῆμος*, απομακρυσμένος, ολομόναχος, ερημωμένος, ακατοίκητος, παραμελημένος, ερημίτης, σε Μόσχ.· με γεν., στερημένος από, σε Ανθ.

έρήμη (ενν. *δίκη*), ή, βλ. **έρῆμος** II.

έρημία, ή, I. λέγεται για τόπους, ερημία, τόπος ακατοίκητος, έρημος, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. **II.** ως κατάσταση, απομόνωση, αποξένωση, μοναξιά, *έρημیان άγειν, ἔχειν*, ζω μόνος, βίο μονήρη, σε Ευρ.· λέγεται για πρόσωπα, απομόνωση, εγκατάλειψη, εξορία, σε Σοφ.· *δι' έρημίαν*, εξαιτίας της έλλειψης συμμαχίας, σε Θουκ. **2.** με γεν., έλλειψη, απουσία πράγματος, σε Ευρ., Θουκ. κ.λπ.· *τήν έρ. δρῶν τῶν κωλυσόντων*, βλέποντας ότι κανείς δεν υπήρχε να τον εμποδίσει, σε Δημ.· *έρ. κακῶν*, λύτρωση, απαλλαγή από το κακό, σε Ευρ.

έρημιάς, -άδος, ή (έρῆμος), κόρη που αφιέρωσε την παρθενία της στην Άρτεμη, σε Θεόκρ.

έρημο-κόμης, -ες, γεν. *-ου (κόμη)*, αυτός που δεν έχει μαλλιά, σε Ανθ.

έρημο-λάλος[ᾱ], -ον, αυτός που μιλά στην έρημο, δηλ. μάταια, σε Ανθ.

έρημό-νομος ή -νόμος, -ον, αυτός που συχνάζει στις ερημίες, σε Ανθ.

ερημό-πολις, -ι, γεν. *-ιδος*, αυτός που στερείται την ίδια του την πόλη, σε Ευρ.

έρῆμος, -ον ή -η, -ον, απομονωμένος, μοναχός, αποξενωμένος, μονήρης· **1.** λέγεται για τόπους, σε Ηρόδ., Αττ.· *τάἔρ.*, έρημες, απομονωμένες περιοχές, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *ήέρῆμος* (ενν. *χώρα*), στον ιδ. **2.** λέγεται για πρόσωπα ή ζώα, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ. κ.λπ.· αβοήθητος, εγκαταλελειμμένος, σε Σοφ., Δημ.· ουδ. πληθ., ως επίρρ., *έρημα κλαίω*, θρηνώ μόνος μου, σε Ευρ. **3.** λέγεται για καταστάσεις, σε Σοφ. **II. 1.** με γεν., στερημένος, κενός από, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, χωρίς αρνητική σημασία, ελεύθερος, απαλλαγμένος από, *έρῆμος ὄπλων*, σε Ηρόδ. **III. έρήμη δίκη, ή**, δίκη κατά την οποία δεν παρουσιάζεται ο εναγόμενος και η απόφαση αποβαίνει εναντίον του, καταδικάζεται ερήμην, σε Θουκ. κ.λπ.· ομοίως *έρῆμη ή ἔρημος* (χωρίς το *δίκη*), *έρῆμην είλον*, κέρδισα τη δίκη επειδή ο αντίδικος δεν παρουσιάστηκε, σε Δημ.· *έρημον ὥφλε*, καταδικάστηκε ερήμην, στον ιδ.· *έρῆμην κατηγορεῖν*, είμαι κατήγορος σε υπόθεση όπου δεν υπάρχει υπεράσπιση, σε Πλάτ.

έρημοσύνη, ή, απομόνωση, εξορία, ερημία, σε Ανθ.

έρημο-φίλης[ι], -ου, ὁ (φιλέω), αυτός που αγαπά την απομόνωση, σε Ανθ.

έρημόω, μέλ. *-ώσω (ἔρημος)*· **I.** απογυμνώνω, ερημώνω, καταστρέφω, *ιέρα*, σε Θουκ. — Παθ., σε Ηρόδ. κ.λπ. **II.** στερώ από κάποιον κάτι, με γεν., *έρ.*

ναυβατῶν ἐρετμά, στερώ τα κουπιά από κωπηλάτες, σε Ευρ. — Παθ., στερούμαι κάτι, με γεν., σε Ηρόδ., Αισχύλ. **2.** απελευθερώνω ή απολυτρώνω από, με γεν., σε Ευρ. **III.** εγκαταλείπω, αφήνω, με αιτ., σε Αισχύλ., Ευρ.· *ἐρ. Συρακούσας*, εκκενώνω, σε Θουκ. **IV.** απομονώνω, καθιστώ έρημο, σε Ευρ. — Παθ., είμαι αποκλεισμένος, με γεν., σε Ηρόδ.

ἐρημωτής, -οῦ, ὁ (ἐρημώω), αυτός που επιφέρει ερήμωση, σε Ανθ.

ἐρηρέδᾶται, -ατο, Επικ. γ' πληθ. Παθ. παρακ. και υπερσ. του *ἐρείδω*.

ἐρήρεισμαι, Παθ. παρακ. του *ἐρείδω*.

ἐρήριμμαι, Παθ. παρακ. του *ἐρείπω*.

ἐρήριπτο, γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του *ἐρείπω*.

ἐρητύω, Δωρ. **ἐρᾱτύω**, παρατ. *ἐρήτυον*, μέλ. -ύσω [ῥ], αόρ. α' *ἐρήτυσα*, Ιων.

ἐρητύσασκον — Παθ., αόρ. α' *ἐρητύθην*, Επικ. γ' πληθ. -υθεν· **1.** αναστέλλω, αναχαιτίζω, εμποδίζω, σε Όμηρ.· *πολλὰ κέλευθος ἐρατύοι*, μεγάλη απόσταση μας χωρίζει, σε Σοφ. **2.** με γεν., απομακρύνω από, σε Ευρ.

ἐρί-, αχώριστο μόριο, όπως το *ἀρι-*, για επίταση της έννοιας μιας λέξης, πολύ, αρκετά.

ἐρι-αύχην, -ενος, ὁ, ἡ, αυτός που κρατά ψηλά τον αυχένα, λέγεται για τα άλογα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐρι-βόας, -ου, ὁ (βοάω), αυτός που φωνάζει δυνατά, σε Ανθ.

ἐρι-βρεμέτης, -ου, ὁ, λέγεται για τον Δία, αυτός που ρίχνει αστραπές, κεραυνούς, σε Ομήρ. Ιλ.· *αὔλος*, σε Ανθ.

ἐρι-βρεμής, -ές, = *ἐρίβρομος*, σε Ανθ.

ἐρί-βρομος, -ον (βρέμω), αυτός που φωνάζει δυνατά, βροντόφωνος, σε Όμηρ. Ύμν.

ἐρι-βρύχης[ῥ], γεν. -ου, Επικ. -εω, ὁ, = το επόμ., σε Ησίοδ.

ἐρί-βρῡχος, -ον (βρύχω), αυτός που βρυχάται δυνατά, σε Όμηρ. Ύμν.· αυτός που ηχεί δυνατά, λέγεται για τη σάλπιγγα, σε Ανθ.

ἐρι-βῶλαξ, -ᾱκος, ὁ, ἡ, αυτός που έχει μεγάλους χωμάτινους σβώλους, πολύ γόνιμος, εύφορος, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως και, **ἐρί-βωλος, -ον**, σε Όμηρ.

ἐρί-γδουπος, -ον, = *ἐρίδουπος*, αυτός που βροντά δυνατά, σε Όμηρ.

ἐρίδαίνω, Επικ. αόρ. α' *ἐρίδηνα*, Μέσ., Επικ. απαρ. αορ. α' *ἐρίδῃσασθαι* (*ἐρίζω*)· φιλονικώ, μαλώνω, διαφωνώ, αντιπαρατίθεμαι, σε Όμηρ.· με δοτ., *ἐριδαίνετον ἀλλήλοισιν*, σε Ομήρ. Ιλ.· και στη Μέσ., *ποσσὶν ἐριδῆσασθαι* *Ἀχαιοῖς*, συναγωνίζομαι μαζί τους στον αγώνα δρόμου, στο ίδ.

ἐριδμαίνω, = *ἐρεθίζω*· **I.** προκαλώ διαμάχη, εκνευρίζω, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** αμτβ., = *ἐριδαίνω*, συναγωνίζομαι, αμιλλώμαι, αντιμάχομαι, σε Θεόκρ., Μόσχ.

ἐρί-δμᾱτος, -ον (δέμω), αυτός που είναι κτισμένος πολύ γερά, δηλ. ανίκητος, ακατάβλητος, ή (από το *δαμάω*) καθυποταγμένος.

ἐρί-δουπος, -ον, = *ἐρίγδουπος*, σε Όμηρ.

ἐρίζω, Επικ. απαρ. *ἐρίζεμεναι, -εμεν*, Δωρ. *ἔρισδεν*· παρατ. *ἤριζον*, Επικ. *ἔριζον*, Ιων. *ἐρίζεσκον*, μέλ. *ἐρίσω*· Επικ. αόρ. α' *ἤρισα*, Επικ. ευκτ. *ἐρίσσειε*· παρακ. *ἤρικα*, σε Πολύβ. — Μέσ., Επικ. υποτ. αορ. α' *ἐρίσσειται* (αντί *ἐρίσθαι*)· παρακ. *ἐρήρισμαι*, (*ἔρις*)· **I. 1.** αντιμάχομαι, αντιπαλεύω, τσακώνομαι, *τινί*, με κάποιον, σε Όμηρ., Αττ.· *πρός τινα*, σε Ηρόδ., Πλάτ. **2.** *τινί*, σε Όμηρ.· με αιτ. πράγμ., συναγωνίζομαι με κάποιον σε κάτι, στον ίδ.· επίσης, με δοτ. πράγμ., σε Ομήρ. Οδ., Αττ. **3.** απόλ., συμμετέχω σε διαγωνισμό, διατηρώ το συναγωνισμό, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** ο Όμηρος μερικές φορές χρησιμοποιεί τη Μέσ. όπως την Ενεργ.

ἐρί-ηρος, -ον (*ἄρω, πρβλ. [ἦρα](#)), αυτός που αρμόζει απόλυτα· ως επίθ. του *ἐταῖρος*, πιστός, ἐμπιστος, καλός φίλος, σε Ομήρ. Ιλ.· πληθ. *ετερόκλ.*, *ἐρίηρες ἐταῖροι*, *ἐρίηρας ἐταῖρους*, σε Όμηρ.

ἐρίθᾱκίς, -ίδος, ἦ, θηλ. του *ἐριθος*, σε Θεόκρ.

ἐρῖ-θηλῆς, -ές (θάλλω), πολύ ανθηρός, πλούσιος σε βλάστηση, λέγεται για φυτά, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.

ἐρίθος, ὁ, μεροκαματιάρης, υπηρέτης οποιασδήποτε μορφής· στην Ομήρ. Ιλ., οι *ἐριθοι* είναι θεριστές· *ἐπειτα, ἐριθοι, αἱ*, επεξεργαστές μαλλιού, υφάντριες, σε Δημ., Θεόκρ. (αμφιβ. προέλ.).

ἐρίκειν, απαρ. αορ. β' του *ἐρείκω*.

ἐρί-κλαυστος και -κλαυτος, -ον, αυτός που κλαίει πολύ, βροντερός, σε Ανθ.

ἐρί-κτύπος, -ον, αυτός που κάνει δυνατό ήχο, σε Ησίοδ.

ἐρι-κῶδής, -ές (κῶδος), περίφημος, ἐνδοξος, υπέροχος, διάσημος, σε Όμηρ.

ἐρι-κύμων[ῶ], -ον (κύω) αυτός που κυοφορεί πολλά μικρά και γι' αυτό είναι μεγάλος σε μέγεθος, σε Αισχύλ.

ἐρί-μῦκος, -ον (μυκάομαι), αυτός που βρυχάται πολύ δυνατά, σε Όμηρ., Ησίοδ.

ἐρίνεός, ὁ, αγριοσυκιά, σε Ομήρ. Ιλ., Θεόκρ.

ἐρίνεος[ι], -α, -ον, Ιων. *εἰρίνεος, -η, -ον (ἔριον)*, φτιαγμένος από μαλλί, μάλλινος, σε Ηρόδ.

Ἐρίνῡς (ὄχι *Ἐριννύς*), γεν. -*ύος, ἦ*, πληθ. *Ἐρινύες*, Αττ. *Ἐρινῡς*· Αττ. γεν. *Ἐρινῡν*· **I.** Ερινύα ή Μαινάδα, εκδικητική θεότητα, θεότητα που τιμωρεί τις κακές πράξεις, στον ενικ. και πληθ., σε Όμηρ., Τραγ.· αρχικά τρεις στον αριθμό, πρώτα στον Ευρ.· ονόματα Τισιφώνη, Μέγαιρα, Αληκτώ, μόνο στους μεταγεν. συγγραφείς· στην Αθήνα αποκαλούνταν *Εὐμενίδες, Σεμναί*. **II.** ως προσηγορικό, *μητρὸς Ἐρινύες*, μητρικές κατάρες, σε Όμηρ.· *ἀλλά, Ἐρινῡς πατρός*, η φονική ενοχή της γενιάς του, του πατέρα του, σε Ησίοδ.· *φρενῶν Ἐρινύς*, ψυχική αναστάτωση, διαταραχή, σε Σοφ.· στους Τραγ., οι *Ἐρινύες* ήταν πρόσωπα που αποστέλλονταν από τους θεούς για να επιφέρουν συμφορές στην ανθρωπότητα.

ἔριον, τό, Ιων. *εἴριον (ἔρος, εἶρος)*, μαλλί, στον ενικ. και πληθ., σε Όμηρ., Αττ.· *εἴρια ἀπὸ ζύλου*, βαμβάκι (γερμ. Baum-wolle), σε Ηρόδ.

ἐριο-πωλικῶς (πωλέω), επίρρ., με απάτη σαν τον ἔμπορο μαλλιού, με πανουργία, με δόλο, με κατεργαριά, σε Αριστοφ.

ἐρι-οῦνης και ἐρι-οῦνιος, ὁ, Ομηρ. επίθ. του Ερμή (πιθ. από τα *ἐρι-*, *όνίνημι*), αυτός που ωφελεῖ πάρα πολύ, πρόξενος ευτυχίας, αυτός που φέρνει τύχη, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐριουργέω, μέλ. -ήσω, δουλεύω, επεξεργάζομαι μαλλί, σε Ξεν.

ἐρι-ουργός, -όν (ἔριον, *ἔργω), αυτός που επεξεργάζεται μαλλί.

ἐρίπνη ή ἐρίπνα, ἦ (ἐρείπω), σπασμένος βράχος, σε Ευρ.· απότομη πλαγιά, απόκρημνος γκρεμός, στον ίδ.

ἐρίπον, Επικ. αντί *ἤριπον*, αόρ. β' του *ἐρείπω*· απαρ. *ἐριπεῖν*.

ἐρίπών, μτχ. αορ. β' του *ἐρείπω*.

ἔρις, -ιδος, ἦ, αιτ. *ἔριν* και *ἔριδα*· πληθ. *ἔριδες*, *ἐπειτα ἔρεις*· διαμάχη, φιλονικία, τσακωμός, αντιπαράθεση· **I.** στην Ομήρ. Ιλ., λέγεται περισσότερο για τις μονομαχίες του πολέμου, *ἔριδι ή ἐξ ἔριδος μάχεσθαι*· *ἔριδι ζυνιέναι*· *θεοὺς ἔριδι ζυνελάσσαι*, τους βάζει σε διχόνοια κ.λπ. **II.** στην Ομήρ. Οδ., λέγεται κυρίως για ανταγωνισμό, ἀμίλλα, φιλονικία, διαφωνία, *ἔργοιο*, στη δουλειά· *ἀέθλων*, λέγεται για βραβεῖα κ.λπ.· *ἐπειτα*, περισσότερο ὅπως το *ἀγών*, διαγωνισμός, *ἔριν ἔχειν ἀμφὶ μουσικῇ*, σε Ηρόδ.· *ἔρις ἀγαθῶν*, ζήλος,

άμιλλα για το αγαθό, σε Αισχύλ. **III.** μετά τον Όμηρο, λέγεται για πολιτικές ή ιδιωτικές διαμάχες, διαφωνίες, διχογνωμίες, αντιπαραθέσεις, σε Ηρόδ., Αττ.

IV. ως κύριο όνομα, Έριδα, θεότητα που προκαλεί τον πόλεμο, αδελαφή και σύντροφος του Άρη, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐρίσδεν, Δωρ. αντί *ἐρίζειν*· **ἐρίσδομες** αντί *ἐρίζομεν*.

ἐρι-σθενής, -ές, πανίσχυρος, παντοδύναμος, μεγαλοδύναμος, λέγεται για τον Δία, σε Όμηρ., Ησίοδ.· λέγεται για τις Μαινάδες, σε Ορφ.

ἔρισμα, -ατος, τό (ἐρίζω), αιτία διαμάχης, διχόνοιας, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐρι-σμάραγγος, -ον, αυτός που ρίχνει δυνατά αστροπελέκια, βροντερός, λέγεται για τον Δία, σε Ησίοδ.

ἐρι-στάφῦλος, -ον (στάφῦλή)· **I.** λέγεται για το κρασί, φτιαγμένος από διαλεχτά σταφύλια, σε Ομήρ. Οδ. **II.** πλούσιος, άφθονος σε σταφύλια, λέγεται για τον Βάκχο, σε Ανθ.

ἔριστός, -ή, -όν (ἐρίζω), φιλονικούμενος, αμφισβητούμενος, σε Σοφ.

ἐρι-σφάραγγος, -ον, αυτός που βροντά δυνατά, βροντερός, σε Ομηρ. Ύμν.

ἐρί-τιμος, -ον (τιμή), βαρύτιμος, πολύτιμος, ακριβός, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ.

ἐρίφειος, -ον (ἔριφος), κατσικίσιος, σε Ξεν.

ἐρίφιον, τό, υποκορ. του *ἔριφος*, κατσικάκι, σε Κ.Δ.

ἔρϊ-φος, ό, I. νεαρό κατσίκι, αρνάκι, σε Όμηρ. **II.** *ἔριφοι, οί*, Λατ. hoedi, αστερισμός που βγαίνει τον Οκτώβριο, προμήνυε κακοκαιρία, σε Θεόκρ.

ἐρί-χρῦσος, -ον, πλούσιος σε χρυσάφι, βαθύπλουτος, σε Ανθ.

ἐριώλη, ή, ανεμοστρόβιλος, χαρακτηρισμός που αποδιδόταν στον Κλέωνα από τον Αριστοφ. (αμφίβ. προέλ.)· η προέλ. στον Αριστοφ., από το *ἔριον* *όλλύναι*, δηλ. καταστροφή μαλλιού, είναι απλώς λογοπαίγνιο.

ἔρκειος, -ον ή -α, -ον, 1. αυτός που βρίσκεται μέσα στο *ἔρκος* ή στο προαύλιο, στον περίβολο, *Ζεὺς Ἐρκειος*, ο προστάτης του σπιτιού, του οίκου, επειδή το άγαλμά του στεκόταν μέσα στο *ἔρκον*, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ. **2.** *πύλαι, θύρα ἔρκ.*, πόρτα, θύρες της αυλής, σε Αισχύλ.· *ἔρκειος στέγη*, η ίδια η αυλή, σε Σοφ.

ἔρκιον, τό (ἔρκος), περίφραξη, περίβολος, αυλόγυρος, σε Όμηρ.

ἔρκος, -εος, τό (ἔργω, εἶργω)· **1.** φράχτης, τείχος, μαντρότοιχος, περίφραξη, σε Όμηρ.· ιδίως, αυλόγυρος των σπιτιών, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης, μέρος περιφραγμένο, αυλή, σε Όμηρ.· *Κίσσινον ἔρκος*, δηλ. τα Σούσα, σε Αισχύλ.· *γαίας ἔρκος*, περιτειχισμένη πόλη, σε Ευρ.· *ἔρκος ἱερόν*, δηλ. βωμός, σε Σοφ.· *ἔρκος όδόντων*, το «δαχτυλίδι» ή το τείχος που σχηματίζουν τα δόντια γύρω από τα ούλα, δηλ. τα ίδια τα δόντια, σε Όμηρ.· *σφραγῖδος ἔρκος*, δηλ.

σφραγίδα, σε Σοφ. **2.** μεταφ., οποιοσδήποτε φραγμός ή μέσο υπεράσπισης, *ἔρκος άκόντων*, λέγεται για ασπίδα, που χρησιμεύει ως μέσο άμυνας εναντίον των ακοντίων, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἔρκος βελέων*, στον ίδ.· λέγεται για πρόσωπα, *ἔρκος Ἀχαιῶν*, λέγεται για τον Αίαντα, *ἔρκος Ἀχαιοῖσιν πολέμοιο*, λέγεται για τον Αχιλλέα, στον ίδ. **3.** δίχτυ, ξώβεργα, παγίδα για πουλιά, σε Ομήρ. Οδ.· κυρίως στον πληθ., σε Αριστοφ.· μεταφ., *τῆς Δίκης ἐν ἔρκεσιν*, σε Αισχύλ.

ἔρκ-οῦρος, -ον, φύλακας του περιβολου, σε Ανθ.

ἔρκτή, ή, Ιων. αντί *εἶρκτή*.

ἔρμα, -ατος, τό, I. έρεισμα, υποστήριγμα, που τοποθετούσαν τα πλοία, όταν τα έσερναν στην ξηρά, σε Ομήρ. Ιλ.· μεταφ., λέγεται για τους άνδρες, *ἔρμα πόληος*, στήριγμα για την πόλη, Λατ. columen, σε Όμηρ.· *μελαινέων ἔρμ' όδυνάων*, λέγεται για αιχμηρό βέλος, η πηγή, δηλ. η αιτία των συμφορών, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** βυθισμένος βράχος, σκόπελος, πάνω στον οποίο μπορεί να προσκρούσει, να προσαράξει ένα καράβι, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. **III.** ύψωμα,

λοφίσκος, σωρός χώματος ή λίθων, σε Σοφ. **IV.** αυτό που κρατά σταθερό το πλοίο, σαβούρα, έρμα, σε Πλούτ. (αμφίβ. προέλ.).

έρμα, -ατος, τό (εἶρω A) στον πληθ., *έρματα*, σκουλαρίκια, σε Όμηρ.

έρμ-ἄγέλη, ή, αγέλη του Ερμή, νεκροί, σε Ανθ.

έρμαιον, τό, θεόσταλτο δώρο, απροσδόκητη τύχη, θεόπεμπτο αγαθό, το οποίο θεωρείτο δώρο του θεού Ερμή, σε Σοφ., Πλάτ.· *Ερμαια* (ενν. *ιέρα*), *τά*, γιορτή προς τιμή του Ερμή, σε Αισχίν.

Έρμαϊος, -α, -ον, 1. αυτός που παίρνει το όνομά του από το όνομα του Ερμή, σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ. **2.** αυτός που χαρακτηρίζει ή προέρχεται από τον Ερμή, επικερδής, προσοδοφόρος, στον ίδ.

Έρμ-αφροδίτος, ό, ο Ερμαφρόδιτος, πρόσωπο που είχε ιδιότητες και των δύο φύλων, αρσενικοθήλυκος· το όνομά του το πήρε από τον Ερμαφρόδιτο, γιο του Ερμή και της Αφροδίτης, σε Λουκ.

Έρμέας, Επικ. αντί *Ερμῆς*· επίσης **Έρμείας, -αο.**

Έρμήδιον, = Έρμίδιον, σε Λουκ.

έρμηνεία, ή (έρμηνεύω), μετάφραση, επεξήγηση, αποσαφήνιση, σε Πλάτ., Ξεν.

έρμηνευμα, -ατος, τό (έρμηνεύω),· I. εξήγηση, ερμηνεία, σε Ευρ. **II.** σύμβολο, μνημείο, στον ίδ.

έρμηνεύς, -έως, ό (Έρμῆς, ο αγγελιαφόρος των θεών)· I. εξηγητής, διερμηνέας, μεταφραστής, ιδίως, λέγεται για ξένες γλώσσες, ερμηνευτής για ταξιδιώτες στην Εγγύς Ανατολή, σε Ηρόδ., Ξεν. **II.** εξηγητής, ερμηνευτής, σε Αισχύλ.

έρμηνευτικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει ή είναι αρμόδιος προς ερμηνεία, εξηγητικός, διερμηνευτικός, σε Λουκ.

έρμηνεύω, μέλ. -σω (έρμηνεύς)· I. μεταφράζω ξένες γλώσσες, σε Ξεν. **II. 1.** εξηγώ με λέξεις, εκφράζω, σε Θουκ. κ.λπ. **2.** εξηγώ, αναπτύσσω, σε Σοφ., Πλάτ.

Έρμῆς, -οῦ, ό, αιτ. Έρμῆν, δοτ. Έρμῆ, κλητ. Έρμῆ· Επικ. γεν. Έρμέω, Έρμείω· ο Ερμής, Λατ. Mercurius, γιος της Μαίας και του Δία· αγγελιαφόρος των θεών (*διάκτορος*)· αυτός που δίνει καλή τύχη, χαρίζει ευτυχία (*ερίουνιος, άκάκητα*)· θεός όλων των απόκρυφων πράξεων, πανουργίας και τεχνασμάτων (*δόλιος*)· αυτός που κρατά χρυσή ράβδο (*χρυσόρραπτις*)· οδηγός των ψυχών των νεκρών (*ψυχοπομπός, πομπαῖος*)· προστάτης όλων των τεχνών, του εμπορίου, των αγορών, των οδών (*άγοραῖος, έμπολαῖος, ὄδιος, ένόδιος*), και των κηρύκων. Η προτομή του, η οποία στηριζόταν πάνω σε τετράγωνη στήλη, χρησίμευε στην επισήμανση των συνόρων· παροιμ., *κοινός Έρμῆς*, αμοιβαίες διεκδικήσεις σε κοινή τύχη, μισά-μισά σε περίπτωση ευρήματος, σε Θεόφρ.· πρβλ. [έρμαιον](#).

Έρμίδιον, [τ], τό, υποκορ. του *Έρμῆς*, μικρό άγαλμα Ερμή, σε Αριστοφ.

έρμῖς ή -ίν, -ίνος, ό, δοτ. πληθ. έρμῖσι, πόδι κρεβατιού, σε Ομήρ. Οδ.

έρμογλῦφειον, τό, εργαστήριο γλυπτικής, σε Πλάτ.

έρμο-γλῦφεύς, -έως, ό, γλύπτης των Ερμών· γενικά, γλύπτης, αγαλματοποιός, σε Λουκ.

έρμογλῦφικός, -ή, -όν, κατάλληλος για γλυπτική· *ή -κή* (ενν. *τέχνη*), η τέχνη της γλυπτικής, σε Λουκ.

έρμο-γλύφος, ό, = έρμογλῦφεύς, σε Λουκ.

έρμο-κοπίδης, -ου, ό (κόπτω), αυτός που καταστρέφει τις Ερμές, σε Πλούτ.

ἔρνος, -εος, τό, I. νεαρό βλαστάρι, γόνος, σε Όμηρ.: *ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἴσος*, ξεπετάχθηκε σαν νεαρό φυτό, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** μεταφ., λέγεται για απόγονο, γόνο, σε Τραγ.

ἔρξα, Επικ. αντί *εἶρξα*, αόρ. α΄ του *ἔργω, εἶργω*· επίσης του *ἔρδω*.

Ἐρξείης ἢ Ἐρξίης, ὁ, στον Ηρόδ., ως μετάφραση, απόδοση του περσικού ονόματος Δαρείος (είτε από το **ἔργω, ἔρδω*, εργάτης, δράστης· ή από το *ἔργω, εἶργω*, Λατ. *coercitor*).

ἔρξω, εἶρξω, μέλ. του *ἔργω, εἶργω*· επίσης, **ἔρξω**, μέλ. του *ἔρδω*.

ἔρόεις, -εσσα, -εν (ἔρος), ποιητ., θελκτικός, γοητευτικός, εράσμιος, αγαπητός, σε Ησίοδ. κ.λπ.

ἔρομαι, β΄ ενικ. ἔραι· Ιων. και Επικ. **εἶρομαι**, = *ἐρωτάω*· παρατ. *εἶρόμην*, μέλ. *ἐρήσομαι*, Ιων. *εἰρήσομαι*· αόρ. β΄ *ἠρόμην*, προστ. *ἐροῶ*, απαρ. *ἐρέσθαι* (όχι *ἔρεσθαι*)· επίσης Επικ. ενεστ. *ἐρέομαι*, υποτ. *ἐρέωμαι*, απαρ. *ἐρέεσθαι*, παρατ. *ἐρέοντο*· **1.** ρωτώ, ζητώ πληροφορίες, σε Ομήρ. Οδ., Θουκ. **2.** με αιτ. αντικ., ρωτώ που είναι, που βρίσκεται κάτι, μαθαίνω μέσω έρευνας, σε Ομήρ. Οδ.· ρωτώ για κάτι ή γιατί, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** με αιτ. προσ., ρωτώ, ερευνώ, εξετάζω, στον ιδ., Ηρόδ. **4.** με διπλή αιτ., ρωτώ κάποιον για κάτι, σε Ομήρ. Οδ.

ἔρος, ὁ, αιτ. *ἔρον*, δοτ. *ἔρω*, ποιητ. τύπος του *ἔρως* (πρβλ. [γέλως](#)), **I.** αγάπη, έρωτας, επιθυμία, σε Όμηρ. κ.λπ. **II.** ως κύριο όνομα, Έρως, θεός του Έρωτα, σε Ησίοδ.

ἔρος, τό, μαλλί, απαντά μόνο στην Ιων. ως *εἶρος*.

ἔροτις, ἡ, Αιολ. αντί *έορτή*, σε Ευρ.

ἔρπετόν, τό (ἔρπω)· **I.** ζώο που περπατά στα τέσσερα πόδια, τετράποδο, σε Ομήρ. Οδ.· *ἔρπετά*, αντίθ. προς το *πετεινά*, στον Ηρόδ. **II.** σπονδυλωτό ζώο που έρπει, ερπετό, σε Ευρ. κ.λπ.

ἔρπηστής, -οῦ, ὁ, = *ἔρπετόν*, λέγεται για ποντίκι, σε Ανθ. **2.** επίθ., συρόμενος με την κοιλιά, στον ιδ.

ἔρπύζω, χρησιμ. στον Όμηρ. σε ενεστ. (πρβλ. [ἔρπω](#))· *έρπομαι*, *σέρνομαι* με την κοιλιά, λέγεται για ανθρώπους καταπονημένους από την ηλικία ή τα βάσανα.

ἔρφυλλος, ὁ και ἡ, αναρριχητικός θάμνος, θυμάρι, χαμορίγανη, Λατ. *serpyllum*, σε Αριστοφ., Θεόκρ.

ἔρπυστής, -ου, ὁ (ἔρπύζω), παιδί που μπουσουλάει, σε Ανθ.

ἔρπω, παρατ. *εἶρπον*· Δωρ. μέλ. *ἐρψῶ*· Αττ. αόρ. α΄ *εἶρπύσα*, απαρ. *ἐρπύσαι* (από το *ἐρπύζω*)· **I.** *έρπομαι*, *σέρνομαι*, δεν κινούμαι καθόλου, Λατ. *serpo*, *gero*, και γενικά, κινούμαι αργά, περπατώ, σε Όμηρ., Τραγ.· επίσης απλώς, πηγαίνω ή έρχομαι, στον ιδ. **II.** λέγεται για δάκρυ, φεύγω, ρέω, κυλώ από τα μάτια, σε Σοφ.· λέγεται για φήμες, εξαπλώνομαι, διαδίδομαι, όπως το Λατ. *serpit rumor*, στον ιδ.· *ὁ πόλεμος ἐρπέτω*, ας πάρει τον δρόμο του, σε Αριστοφ.· λέγεται για συμφορές, σε Σοφ.

ἔρράγην[ᾱ], Παθ. αορ. β΄ του *ρήγνυμι*.

ἔρράδαται, -ατο, Επικ. γ΄ πληθ. Παθ. παρακ. και υπερσ. του *ράινω*.

ἔρραμμαι, Παθ. παρακ. του *ράπτω*.

ἔρράπισα, αόρ. α΄ του *ράπίζω*.

ἔρρήθην, Παθ. αόρ. α΄ του *έρᾶ*.

ἔρρηξα, αόρ. α΄ του *ρήγνυμι*.

ἔρρῖγα, παρακ. με Ενεστ. σημασία του *ρίγέω*· **ἔρρίγησα**, αόρ. α΄.

ἔρρίζωμαι, Παθ. παρακ. του *ρίζω*.

ἔρριμμαι, Παθ. παρακ. του *ρίπτω*· **ἔρριψα**, αόρ. α΄.

ἐρρύηκα, παρακ. του *ῥέω· ἐρρύην*, Παθ. αόρ. β΄.

ἔρρω, μέλ. *ἔρρησω*, αόρ. α΄ *ἤρρησα*, παρακ. *ἤρρηκα· I.* κινούμαι βραδέως και με δυσκολία, περιπλανώμαι, περιφέρομαι, σέρνομαι, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για αργό, συρτό βάδισμα, από όπου ο Ήφαιστος ονομάζεται *ἔρρων*, χωλός, σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1.** πηγαίνω ή κατέρχομαι για να αφανίσω ή να βλάψω κάποιον, στο ίδ.· *ἔρρων ἐκ. ναός*, χάθηκε, έπεσε από το καράβι, σε Αισχύλ. **2.** προστ. *ἔρρε*, Λατ. *abi in malam rem*, χάσου! τσακίσου! φύγε!, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· ομοίως, *ἔρροις*, σε Ευρ.· στον πληθ., *ἔρρετε*, σε Ομήρ. Ιλ.· και στο γ΄ ενικ. *ἔρρέτω*, χάσου από εδώ!, σε Όμηρ.· *ἔρρέτω Ἴλιον*, αλώθηκε, έπεσε η Τροία! σε Σοφ.· *ἔρρ΄ ἐς κόρακας*, Λατ. *pasce corvos*, πήγαινε να πνιγείς! χάσου!, σε Αριστοφ.· ομοίως, *οὐκ ἐρρήσετε· οὐκ ἐς κόρακος ἐρρήσετε*, στον ίδ. **3.** στην Αττ., λέγεται για πρόσωπα και πράγματα, χάνομαι, εξαφανίζομαι, καταστρέφομαι, σε Τραγ.· *ἐξ οἴων καλῶν ἔρρεις*, από ποια ευτυχία έχεις εσύ καταπέσει, σε Ευρ.· *ἔρρει τὰ ἐμὰ πράγματα*, Λατ. *actum est de me!*, σε Ξεν. **ἔρρωγα**, αμτβ. παρακ. του *ῥήγνυμι*.

ἔρρωμένος, -η, -ον, μτχ. Παθ. παρακ. του *ῥώννυμι*, χρησιμ. ως επίθ., αυτός που βρίσκεται σε καλή σωματική κατάσταση, δυνατός, σφριγηλός, ρωμαλέος, εύρωστος, αντίθ. προς το *ἄρρωστος*, σε Πλάτ., Δημ.· ανώμ. συγκρ., *ἔρρωμενέστερος*, σε Ηρόδ., Ξεν.· υπερθ. *-έστατος*, σε Πλάτ.· επίρρ. *ἔρρωμένως*, με αποφασιστικότητα, ανδροπρεπώς, έντονα, με θράσος, σε Αισχύλ., Αριστοφ. κ.λπ.

ἔρρώμην, βλ. [ῥώννυμι](#).

ἔρρώοντο, γ΄ πληθ. παρατ. του *ῥώομαι· ἔρρώσαντο*, αόρ. α΄· **ἔρρώσθην**, Παθ. αόρ. α΄.

ἔρρωσθαι, απαρ. Παθ. παρακ. του *ῥώννυμι· ἔρρωσο, ἔρρωσθε, β΄ ενικ. και πληθ. προστ.*

ἔρση, Επικ. **ἔέρση**, Δωρ. **ἔρσα**, ή, **I.** δροσιά, Λατ. *ros*, σε Όμηρ. κ.λπ.· στον πληθ., οι σταγόνες της βροχής, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** μεταφ., λέγεται για νεαρήs ηλικίας ζώα με τρυφερό κρέας, σε Ομήρ. Οδ.· πρβλ. [δρόσος](#).

ἔρσήεις, Επικ. **ἔερσ-, -εσσα, -εν**, δροσοσκεπάστος, δροσερός, σε Ομήρ. Ιλ.· μεταφ., λέγεται για πτώμα, νέος, πρόσφατος, στο ίδ.

ἔρσην, -ενος, ό, Ιων. αντί *ἄρσην, ἄρρην*.

ἐρυγγάνω, = *ἐρεύγομαι*, Λατ. *eructare, οἶνον ἐρυγγ.*, σε Ευρ.

ἐρῦγεῖν, απαρ. αορ. β΄ του *ἐρεύγομαι*.

ἐρύμηλος, -η, -ον (ἐρῦγεῖν), αυτός που βρυχάται δυνατά, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐρυθάινομαι, Παθ., γίνομαι κατακόκκινος από αίμα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐρύθημα, -ατος, τό, ερυθρότητα, κοκκινίλα του δέρματος, σε Θουκ.·

ἐρ.προσώπου, αναψοκοκκίνισμα, σε Ευρ.· απόλ., ερυθρότητα, κοκκινάδα, σε Ξεν.

ἐρυθραίνομαι, Παθ., γίνομαι κόκκινος, αναψοκοκκινίζω, κοκκινίζω από ντροπή, σε Ξεν.

ἐρυθριάω, παρατ. *ἠρυθρίων*, αόρ. α΄ *ἠρυθριάσα*, παρακ. *ἠρυθριάκα*· είμαι ικανός να κοκκινίσω, να πάρω κόκκινο χρώμα, σε Αριστοφ. κ.λπ.

ἐρυθρό-πους, ό, ή, ουδ. -πουν, αυτός που έχει κόκκινα πόδια· είδος ένυδρου πτηνού, σε Αριστοφ.

ἐρυθρός, -ά, -όν· (το ὅ φύσει, έτσι ώστε οι ορθοί τύποι συγκρ. και υπερθ.

είναι *-ώτερος, -ώτατος*)· **I.** κόκκινος, Λατ. *ruber*, λέγεται για το χρώμα του

νέκταρος και του κρασιού, σε Όμηρ.· του χαλκού, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για

τον χρυσό, σε Θέογν.· λέγεται για το μίνιο, σε Ηρόδ.· λέγεται για το αίμα, σε

Αισχύλ. **II.** *Ερυθρή θάλασσα*, στον Ηρόδ., η Ερυθρά θάλασσα, που

συμπεριελάμβανε όχι μόνο την Ερυθρά θάλασσα ή Αραβικό Κόλπο, αλλά και τον Ινδικό Ωκεανό· έπειτα επίσης, λέγεται και για τον Περσικό Κόλπο, σε Ξεν.

έρυκᾶνάω, περιορίζω, εμποδίζω, συγκρατώ, Επικ. μτχ. θηλ. *έρυκανόωσ'*, σε Ομήρ. Οδ.· παρατ. *έρυκανε* (από το *έρυκάνω*), στο ίδ.

έρύκω[ῃ], Επικ. απαρ. *έρυκέμεν*· μέλ. *έρύζω*, αόρ. *α' ἤρυξα*, Επικ. *ἔρυξα*· Επικ. αόρ. *β' ἡρύκᾶνον* ή *έρυκᾶνον*, απαρ. *έρυκᾶκέειν* (συγγενές προς το *έρύω*)· **I. 1.** αναχαιτίζω, συγκρατώ, κρατώ τον έλεγχο, περιορίζω, εμποδίζω, σε Όμηρ.· με γεν., *μή με ἔρυκε μάχης*, μη με συγκρατείς από τη μάχη, σε Ομήρ. Ιλ.· με απαρ., εμποδίζω κάποιον να κάνει κάτι, σε Ευρ.· απόλ., κωλύω, εμποδίζω, παρεμποδίζω, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** φιλοξενώ, έχω ως φιλοξενούμενο, σε Όμηρ.· αλλά επίσης, κρατώ με τη βία, παρακρατώ, εμποδίζω, περιορίζω, στον ίδ. **3.** απομακρύνω, αποκρούω, Λατ. *arcere*, *ἄκοντα*, *λιμόν*, στον ίδ. **4.** κρατώ χωριστά, ξεχωρίζω, σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1.** Παθ., συγκρατούμαι, τίθεμαι υπό κράτησης, περιορίζομαι, σε Ομήρ. Οδ.· μένω πίσω, δεν προχωρώ, στο ίδ. **2.** εμποδίζομαι, σε Ηρόδ. **3.** *ἀνέδην χῶρος ἐρύκεται*, ο τόπος φυλάσσεται πλημμελώς, δηλ. είναι προσβάσιμος σε όλους, σε Σοφ.

ἔρῡμα, -ατος, τό (έρύομαι),· **1.** σκέπη, μέσο προφύλαξης, *ἔρυμα χροός*, λέγεται για αμυντικό οπλισμό, πανοπλία, σε Ομήρ. Ιλ., Ξεν.· *τὸ ἔρ. τοῦ τείχεος*, η άμυνα, η προστασία που προσφέρει το τείχος, σε Ηρόδ.· απόλ., πρόχωμα, οχύρωμα, σε Θουκ. **2.** προστασία δικαιωμάτων, ασφάλεια, εγγύηση, λέγεται για τον Άρειο Πάγο, σε Αισχύλ.· *παῖδας ἔρ. δώμασι*, σε Ευρ.

έρυμνό-νωτος, -ον, αυτός που έχει θωρακισμένη πλάτη, οχυρωμένα νώτα, λέγεται για το καβούρι, σε Ανθ.

έρυμνός, -ή, -όν (έρύομαι), περιφραγμένος, ενισχυμένος, οχυρωμένος, οχυρός τεχνητά ή φυσικά, σε Ευρ., Θουκ.· *τὰ ἐρυμνά*, οχυρές θέσεις, σε Ξεν.

έρυμνότης, -ητος, ή, το οχυρό μίας θέσης, σε Ξεν.

έρυσαΐατο, Ιων. αντί -*αιντο*, γ' πληθ. ευκτ. Μέσ. αορ. *α' του έρύω*.

έρϋσ-άρματες, αιτ. -*ἄτας*, (έρύω, ἄρμα), χωρίς ενικ. σε χρήση, αυτοί που σύρουν το άρμα, λέγεται για άλογα, σε Ομήρ. Ιλ.

έρϋσίβη[ι], ή (έρυθρός), ασθένεια των φυτών, ιδίως του σιταριού, Λατ. *robigo*, σε Πλάτ.

έρϋσί-θριζνήκτρα, χτένα καθαρισμού του τριχώματος των αλόγων, χτένα με μικρά δόντια, χτένι, σε Ανθ.

έρϋσϊ-νήϊς, -ϊδος, ή (νήϊς, ναϊς), άγκυρα που κρατά τα πλοία, σε Ανθ.

έρϋσί-πτολις, ό, ή (έρύομαι), αυτός που προστατεύει την πόλη, πολιούχος, σε Ομήρ. Ιλ.

έρυσμός, ό, προστασία ενάντια στη μαγεία, σε Ομηρ. Ύμν.

έρυστός, -ή, -όν, αυτός που σύρεται, τραβηχτός, σε Σοφ.

έρύω, Ιων. *είρύω*,

A. 1. Επικ. απαρ. *είρύμεναι [ῡ]*· παρατ. *εἴρυον*, Επικ. *ἔρυον*· μέλ. *έρύω*, αόρ. *α' εἴρῡσα*, Επικ. *ἔρῡσα* και *εἴρυσσα*· σέρνω κατά μήκος του εδάφους, έλκω, τραβώ με βία, καθελκύω καράβι στη θάλασσα ή ανελκύω στην ξηρά, σε Όμηρ.· *νεκρὸν ἔρ.*, σέρνω σώμα μακριά από, διασώζω, σε Ομήρ. Ιλ.· ή το σέρνω για βεβήλωση, στο ίδ.· λέγεται για σκυλιά σαρκοφάγα όρνεα, σέρνω και ξεσκίζω, στο ίδ.· επίσης, καταρρίπτω επάλλξεις, στο ίδ. **2.** χωρίς τη σημασία της βίας, *φᾶρος κακ κεφαλῆς εἴρυσσε*, το έσυρε πάνω από το κεφάλι του, σε Ομήρ. Οδ.· *χλαίνης έρύων*, κρατώντας τον από το μανδύα, σε Ομήρ. Ιλ.· *τόζον*, σε Ηρόδ.· *πλίνθους είρύειν*, Λατ. *ducere lateres*, στον ίδ. **B.** Μέσ. **έρύομαι**, Ιων. *είρύομαι*, Επικ. μέλ. *έρύομαι* και *έρύσσομαι* ή *είρύσσομαι*· αόρ.

α' εἰρύσάμην, Επικ. γ' ενικ. εἰρύσσατο· Επικ. παρακ. γ' πληθ. εἰρύεται, απαρ. εἰρύσθαι, β' και γ' ενικ. υπερσ. ἔρῶσο, ἔρῶτο ή εἰρῶτο, γ' πληθ. εἴρυντο, -ύατο· **I. 1.** ἔλκω, σύρω για τον εαυτό μου, σε Όμηρ.· ἐρύσασθαι νῆας, σε Ομήρ. Ιλ.· ξίφος ἐρύεσθαι, σύρω, τραβῶ ἔξω το ξίφος μου, στο ιδ.· ἐρύσσεσθαι τόξον, προετοιμάζομαι να ρίξω το βέλος μου, δηλ. το τεντώνω, σε Ομήρ. Οδ. **2.** ἔλκω προς τον εαυτό μου, στο ιδ. **II.** βγάζω κάποιον από το συνωστισμό ή από άλλο κίνδυνο, ἐρύσασθαι τινα μάχης, σε Ομήρ. Ιλ.· απ' όπου, διασώζω, απαλλάσσω, ελευθερώνω, λέγεται για αιχμαλώτους, εξαγοράζω, στο ιδ. **III. 1.** με αιτ. πράγμ., κρατώ μακριά, αποκρούω, απομακρύνω, στο ιδ. **2.** κωλύω, αναχαιτίζω, εμποδίζω, στο ιδ. **3.** επιτηρώ, περιφρουρώ, νῆας, δῶμα, σε Ομήρ. Οδ.· εἰρύεται οἴκαδ' ἰόντα, με παραφυλάνε, στο ιδ.· φρεσὶν ἐρύσασθαι, κρατῶ ενδόμυχα, αποκρύπτω, στο ιδ. **4.** φυλάττω, τηρώ, τιμώ, υπακούω, στο ιδ. **Γ.** Παθ., τραβιέμαι, ανέλκομαι στην ξηρά κατά μήκος, λέγεται για πλοία, σε Ομήρ. Ιλ.· νῆες δ' ὁδὸν εἰρύεται, παρατάσσονται κατά μήκος, σε Ομήρ. Οδ. **ἐρχᾶται, ἐρχᾶτο,** Ιων. γ' πληθ. Παθ. παρακ. και υπερσ. του ἔργω. **ἐρχᾶτάομαι (ἔργω, εἶργω),** Παθ., κρατιέμαι ή κλείνομαι μέσα, περιφράσσομαι, Επικ. γ' πληθ. ἐρχατόωντο, σε Ομήρ. Οδ. **ἔρχομαι,** παρατ. ἡρχόμην, μέλ. (ὅπως αν προερχόταν από το ἐλεύθομαι), ἐλεύσομαι· Ενεργ., αόρ. β' ἡλῦθον, ἡλθον· Επικ. απαρ. ἐλθέμεναι, -έμεν, Δωρ. -ῆνθον· παρακ. ἐλήλῡθα, Επικ. εἰλήλουθα, α' πληθ. εἰλήλουθμεν· υπερσ. ἐληλύθειν, Ιων. γ' ενικ. ἐληλύθεε, Επικ. εἰληλούθει· **I. 1.** ἔρχομαι ή πηγαίνω, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** ἔρχομαι ή πηγαίνω πίσω, επιστρέφω, σε Ομήρ. Οδ.· αὖτις, ἄψ, πάλιν ἐλθεῖν, στο ιδ. **3.** με σύστ. αντ., ὁδόν ή κέλευθον ἐλθεῖν, οδεύω σε ταξίδι, ταξιδεύω, σε Όμηρ., Αισχύλ.· ἀγγελίην ἐλθεῖν, μεταφέρω μια είδηση, σε Ομήρ. Ιλ. **4.** με γεν. τόπου, πεδίοιο ἐλθεῖν, μέσω ή κατά μήκος της πεδιάδας, στο ιδ. **5.** με μτχ. μέλ., για να δηλώσει λόγο, αιτία, ἔρχομαι οἰσόμενος, πηγαίνω να φέρω, στο ιδ.· μαρτυρήσων ἡλθον, σε Αισχύλ. κ.λπ.· ως βοηθητικό ρήμα, ἔρχομαι λέξων, πρόκειται να πω, σκοπεύω να μιλήσω (ὅπως το Γαλλ. je vais dire), σε Ηρόδ. **6.** η μτχ. αορ. ἐλθών συχνά προστίθεται σε άλλο ρήμα, κάθηνον ἐλθών, ἔλα και καθάρισε, ἔλα να εξαγνίσεις, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **II.** μεθομηρικές φράσεις: **1.** εἰς λόγους ἔρχεσθαι τινι, ἔρχομαι σε συνομιλία με, συνομιλώ με, σε Ηρόδ., Σοφ. **2.** εἰς χεῖρας, ομοίως και ἐς μάχην ἐλθεῖν τινι, ερχομαι στα χέρια με κάποιον, ανταλλάσσω χτυπήματα, συμπλέκομαι, σε Αισχύλ., Ηρόδ. **3.** ἐπὶ μεῖζον ἔρχ., αυξάνεται, σε Σοφ.· εἰς πᾶν ἐλθεῖν, κάνει ὅ,τι μπορεί, καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια, σε Ξεν. **4.** ἐς τὸ δεινόν, ἐς τὰ ἀλγεῖνά ἐλθεῖν, με απαρ., διατρέχω κίνδυνο, σε Θουκ. κ.λπ.· παρὰ τοσοῦτον ἦλθε κινδύνου, τόσο κοντά πλησίασε στον κίνδυνο, σε Θουκ. **6.** με διά και γεν., εμφατικά αντί ρήματος, διὰ μάχης τινὶ ἔρχεσθαι, αντί μάχεσθαι τινι, σε Ευρ. κ.λπ.

ἐρψῶ, Δωρ. μέλ. αντί ἔρπω.

ἔρῳ, δοτ. του ἔρος.

ἐρῶ, Ιων. και Επικ. **ἐρέω,** μέλ. του εἶρω (B), παρακ. εἶρηκα, Παθ. εἶρημαι, Ιων. γ' πληθ. εἰρέαται· γ' πληθ. υπερσ. εἶρητο — Παθ., αόρ. α' ἐρρήθην, Ιων. εἰρέθην, μέλ. εἰρήσομαι, σπανίως ῥηθήσομαι· ο ενεστ. εἶρω (σπανίως στους Επικ. και ποτέ στους Αττ.) συμπληρώνεται από τα φημί, λέγω ή ἀγορεύω· εἶπον χρησιμ. ως αόρ.· **I.** θα πω ή θα μιλήσω, σε Αττ.· με αιτ. προσ., μιλάω για κάποιον, κακῶς ἐρεῖν τινα, κακολογῶ, σε Θέογν., Ευρ.· με διπλή αιτ., ἐρεῖν τινά τι, στον ιδ. κ.λπ. **II. 1.** θα πω, θα αναγγεῖλω, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· Ἦὼς ἐρέουσα, θα προαναγγεῖλει την ανατολή του ηλίου, στο ιδ.· ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ, για λόγο που ειπώθηκε ορθά και δίκαια, σε Ομήρ. Οδ. **2.** εἰρημένος,

συμφωνημένος, *μισθός*, σε Ησίοδ., Ηρόδ.· *εἰρημένον*, ἀπόλ., μολονότι είχε συμφωνηθεί, σε Θουκ. **3.** προστάζω, διατάζω κάποιον να κάνει κάτι, με δοτ. και απαρ., σε Ξεν.· με αιτ. και απαρ., στον ίδ.· ομοίως και στην Παθ., *εἴρητο συλλέγεσθαι τὸν στρατόν*, με απαρ., του δόθηκαν εντολές να κάνει κάτι, σε Ηρόδ. **III.** στην Παθ., αναφέρομαι, μνημονεύομαι, στον ίδ.

ἐρωδιός, ό, ερωδιός ή ψαροφάγος, Λατ. *ardea*, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ.

ἐρωέω, μέλ. -ήσω, αόρ. α' *ἠρώησα*· **I. 1.** ορμώ, εξορμώ, χύνομαι, ξεχύνομαι, σε Όμηρ.· *ἠρώησαν ὀπίσσω*, λέγεται για άλογα, υποχώρησαν προς τα πίσω, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** με γεν. πράγμ., αποχωρώ ή εγκαταλείπω, *πολέμοιο, χάρμης*, στο ίδ.· *νέφος οὔ ποτ' ἔρωει*, το σύννεφο δεν υποχωρεί ποτέ από (τον βράχο), σε Ομήρ. Οδ.· με αιτ., αφήνω, εγκαταλείπω, σε Θεόκρ. **II.** μτβ., αποκρούω ή αποτρέπω, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐρωή, ή, οποιαδήποτε γρήγορη κίνηση, ορμή, δύναμη, σε Ομήρ. Ιλ.· κυρίως λέγεται για πράγματα, *δουρός, βελέων ἐρ.*, στο ίδ.· *λείπετο δουρός ἐρωήν*, στο ίδ.· *λικμητήρος ἐρωή*, η δύναμη ή η κίνηση του λιχνιστή (δηλ. του φτυαριού του), στο ίδ. **II.** με γεν. πράγμ., αποχώρηση από, αποχή, ανάπαυση από, *πολέμου*, στο ίδ.

ἐρωμένιον, τό, μικρή ερωμένη, τρυφερή αγάπη, σε Ανθ.

ἐρώμενος, ό, ἐρωμένη, ή, αγαπημένο πρόσωπο κάποιου, αγαπητικός, αγαπητικά, βλ. **ἐράω**.

ἔρως, -ωτος, ό, για δοτ. *ἔρω* αντί *ἔρωτι*, βλ. **ἔρος (ἔραμαι)**· **I.** ένθερμη αγάπη, σε Τραγ.· μεγάλη επιθυμία πράγματος, *τινός*, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.· στον πληθ., αγάπες, έρωτες, ερωτικές πράξεις, σε Ευρ., Σοφ.· λέγεται για υπερβολική χαρά, πρβλ. **φρίσσω** Π. 3. **II.** ως κύριο όνομα, ο θεός του έρωτα, ο θεός Έρωτας, *Αμορ*, στον ίδ., σε Ευρ.

ἐρωτάριον, τό, υποκορ. του *ἔρως*, μικρός έρωτας, σε Ανθ.

ἐρωτάω, Επικ. **εἰρωτά**, Ιων. -έω, παρατ. *ἠρώτων*, Ιων. *εἰρώτεον* ή -ενν· μέλ. -ήσω (*ἔρομαι*)· **I. 1.** ρωτώ κάποιον για κάτι, *τινάτι*, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ. κ.λπ. — Παθ., ερωτώμαι, ρωτιέμαι, *τι*, σε Ξεν. **2.** *ἐρ. τι*, ρωτώ για κάτι, σε Αισχύλ. — Παθ., *τὸ ἐρωτηθέν, τὸ ἐρωτώμενον*, η ερώτηση, το ερώτημα, σε Θουκ., Ξεν. **II.** ζητώ πληροφορίες για κάτι, ζητώ να μάθω κάτι από κάποιον, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ. κ.λπ. — Παθ., ρωτιέμαι, ανακρίνομαι, στον ίδ. **III.** *αἰτέω*, ζητώ, δηλ. παρακαλώ, εκλιπαρώ, ικετεύω, σε Κ.Δ.

ἐρώτη, Δωρ. αντί *ἐρώτα*, γ' ενικ. παρατ. του *ἐρωτάω*, σε Αριστοφ.

ἐρώτημα, -ατος, τό (ἐρωτάω), αυτό που κάποιος ρωτάει, αντικείμενο ερώτησης, σε Θουκ.· *τὰ ἐρ. τοῦ ζυνθήματος*, οι ερωτήσεις για το σύνθημα, στον ίδ.

ἐρώτησις, -εως, η (ἐρωτάω), ἐρώτημα, σε Πλάτ., Ξεν.

ἐρωτιάς, -άδος, ἡ, ανώμ. θηλ. του *ἐρωτικός*, σε Ανθ.

ἐρωτικός, -ή, -όν (ἔρω),· **I.** ἐρωτικός, σε Θουκ. κ.λπ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, ἐρωτιάρικος, ἐρωτομανής, σε Πλάτ., Ξεν.· *ἐπίρρ.*, -*κῶς*, σε Θουκ.· *ἐρ. ἔχειν τινός*, ποθῶ, λαχταρῶ, σε Ξεν.

ἐρωτίς, -ίδος, ἡ (ἔρω),· **I.** ἐρωμένη, ἀγαπημένη, σε Θεόκρ. **II.** ως ἐπίθ., ἐρωτικός, σε Ανθ.

ἐρωτο-γράφος, -ον (γράφω), αὐτός που γράφει για τον ἐρωτα, σε Ανθ.

ἐρωτο-πλάνος[ᾱ], -ον, αὐτός που ἀποσπά με ἀπάτη τον ἐρωτα, σε Ανθ.

ἐρωτύλος[ῶ], ὁ, I. Δωρ. λέξη, ἀγαπημένος, ἀγαπητός, σε Θεόκρ. **II.** ως ἐπίθ., *ἐρωτύλα ἀείδειν*, τραγουδῶ ἐρωτοτράγουδα, σε Βίωνα.

ἐς, Ιων. και αρχ. Αττ. τύπος του *εἰς*· τα σύνθετά του ἀπαντοῦν με τη μορφή του *εἰς*-.

ἐς-αγεῖρω, ἐς-άγω, βλ. [εἰς](#)-.

ἐς-αεῖ, δια παντός, για πάντα, βλ. [ἀεῖ](#).

ἐς-αθρέω, ἐς-ακούω κ.λπ., βλ. [εἰς](#)-.

ἐς-ἄλτο, βλ. [εἰσάλλομαι](#).

ἔσαν, Επικ. και Ιων. ἀντί *ἦσαν*, γ' πληθ. παρατ. του *εἰμί* (sum).

ἐς-άντα, ἐς-άπαξ, βλ. [εἰς](#)-.

ἐς-ἀπικνέομαι, Ιων. ἀντί *εἰς-ἀφικνέομαι*.

ἔσας, μτχ. αορ. του *ἵζω*.

ἐς-αὔθις, βλ. [εἰς-αὔθις](#).

ἐσαώθην, Παθ. αόρ. α' του *σαόω*· **ἐσάωσα**, Ενεργ. αόρ. α'.

ἐσβαίην, ευκτ. αορ. β' του *εἰσβαίνω*.

ἐς-βαίνω, ἐς-βάλλω κ.λπ., βλ. [εἰς](#)-.

ἐσβάς, μτχ. αορ. β' του *εἰσβαίνω*.

ἔσβην, αόρ. β' του *σβέννυμι*.

ἐς-βιβάζω, ἐς-βολή, ἐς-δέχομαι, ἐς-δίδωμι, βλ. [εἰς](#)-.

ἔσδομαι, Δωρ. ἀντί *ἔζομαι*.

ἐς-δύω, βλ. [εἰς](#)-.

ἔσσει, β' προσ. Επικ. μέλ. του *εἰμί* (sum)· **ἔσεται**, ἀντί *ἔσται*.

ἐσέδρᾱκον, αόρ. β' του *εἰσδέρκομαι*.

ἔς-ειμι, βλ. [εἰς](#)-.

ἐσελεύσομαι, μέλ. του *εἰσέρχομαι*.

ἐς-έρχομαι, βλ. [εἰς](#)-.

ἐσεμασσάμην, βλ. [εἰσμαίομαι](#).

ἐσέπτατο, βλ. [εἰσπέτομαι](#).

ἐσεργγύναι, Ιων. ἀντί *εἰς-εἰργεῖν*, ἐγκλείω, περιορίζω, σε Ηρόδ.

ἐσεσάχατο, Ιων. γ' πληθ. Παθ. υπερσ. του *σάττω*.

ἐσέχυντο, γ' πληθ. Επικ. Παθ. αορ. β' του *εἰσέχω*.

ἐς-έχω, ἐς-ηγέομαι, ἐς-ηθέω, ἐς-ήκω, βλ. [εἰς](#)-.

ἐσήλατο, βλ. [εἰσάλλομαι](#).

ἐσηλῶσίη, ἡ, = *εἰσέλευσις*, σε Ανθ.

ἐσήμηνα, αόρ. α' του *σημαίνω*.

ἔσηνα, αόρ. α' του *σαίνω*.

ἔσθαι, **1.** απαρ. Μέσ. αορ. β' του *ἔημι*. **2.** Παθ. παρακ. του *ἐννυμι*.

ἐσθέω (ἐσθής), ντύνω· χρησιμ. μόνο σε παρακ. και Παθ. υπερσ. ἥσθημαι, Ιων. ἔσθημαι· ντυμένος ή καλυμμένος, τι, με κάτι, ἐσθῆτα ἐσθημένος, σε Ηρόδ.: ῥάκεσι ἐσθημένος, στον ιδ.: ἥσθημένοι πέπλοισι, σε Ευρ.

ἔσθημα, -ατος, τό, ένδυμα, στον πληθ., ρούχα, ένδυμασίες, σε Τραγ., Θουκ. κ.λπ.

ἔσθην, γ' δυϊκ. Παθ. υπερσ. του ἔννυμι.

ἐσθής, -ῆτος, Δωρ. ἐσθάς, -ᾱτος, ἡ (ἔννυμι)· **I.** ένδυμα, ρούχα, ένδυμασία, αμφίεση, περιβολή, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ.: στον πληθ., λέγεται για τα ρούχα πολλών ανθρώπων, σε Αισχύλ. **II.** περιληπτικά, ένδύματα, ρούχα, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.

ἔσθησις, -εως, ἡ (ἐσθέω), ένδυση, ένδυμα, αμφίεση, περιβολή, σε Κ.Δ. ἐσθίω, παρατ. ἥσθιον, μέλ. ἔδομαι από ἔδω, παρακ. ἐδήδοκα, Επικ. μτχ. ἐδηδώς, υπερσ. ἐδηδόκειν, σε Λουκ. — Παθ., παρακ. ἐδήδεσμαι, Επικ. γ' ενικ. ἐδήδοται· ο αόρ. β' συμπληρώνεται από το φαγεῖν· **1.** τρώω, Λατ. edo (πρβλ. [ἔδω](#)), σε Όμηρ. κ.λπ.: ἐσθ. τινός, τρώω από κάτι (επιμεριστική γεν.), σε Ξεν — Παθ., οἶκος ἐσθιέται, η περιουσία καταναλώνεται, η περιουσία κατατρώγεται, σε Ομήρ. Οδ. **2.** μεταφ., πάντας πῦρ ἐσθίει, η φωτιά αφανίζει, ρημάζει τα πάντα, σε Ομήρ. Ιλ.: ἐσθ. ἐαυτόν, στενοχωριέμαι (όπως το Όμηρ. ὃν θυμὸν κατέδων), σε Αριστοφ.: ἐσθ. τὴν χελύνην, δαγκώνω το χεῖλος, στον ιδ.

ἐσθλός, -ή, -όν, Δωρ. ἐσλός, -ά, -όν, όπως το ἀγαθός· **1.** καλός στο είδος του, αγαθός, γενναῖος, ισχυρός, σε Όμηρ., ιδίως, σε Ομήρ. Ιλ.: επίσης, πλούσιος, σε Ησίοδ.: ευγενής, αντίθ. προς το κακός (βλ. [ἀγαθός](#) I), εἴτ' εὐγενής πέφυκας εἴτ' ἐσθλὼν κακή, σε Σοφ. **2.** λέγεται για πράγματα, σε Όμηρ. κ.λπ. **3.** καλός, ευοίωνος, ευνοϊκός, αἰσιος, τυχερός, σε Ομήρ. Οδ., Τραγ. **4.** ως ουσ., ἐσθλά, τά, τα αγαθά, σε Ομήρ. Οδ.: αλλά, ἐσθλόν, τό, καλή τύχη, ευτυχία, σε Όμηρ. **5.** ἐσθλόν (ἐστί), με απαρ., είναι καλό να, είναι πρόσφορο να, σε Ομήρ. Ιλ.

ἔσθορον, Επικ. αντί εἰσέθορον, αόρ. β' του εἰσθρόσκω.

ἔσθος, -εος, τό, = ἔσθημα, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ.

ἔσθ' ὅτε, αντί ἔστιν ὅτε, Λατ. est quum, υπήρχε εποχή κατά την οποία, δηλ. πότε πότε, μερικές φορές, ενίοτε, σε Σοφ., Ξεν.

ἐσ-θρόσκω, βλ. [εἰς-](#).

ἔσθω, Επικ. απαρ. ἐσθέμεναι, παρατ. ἥσθον, ποιητ. τύπος του ἐσθίω· τρώω, σε Όμηρ.: καταβροχθίζω, καταναλώνω την περιουσία, στον ιδ.

ἐσιγάθην[ᾱ], Δωρ. αντί -ήθην, Παθ. αόρ. α' του σιγάω.

ἐσιδεῖν, απαρ. αορ. β' του εἰσεῖδον· ἐσιδέσθην, β' δυϊκ. Μέσ. αορ. β'.

ἐσιέμενος, μτχ. Μέσ. ενεστ. του εἰσίσμι.

ἐσίζεται, γ' ενικ. υποτ. του εἰσίζομαι.

ἐσικνέομαι, ἐσίπταμαι, βλ. [εἰς-](#).

ἔσις, -εως, ἡ (ἵημι)· **1.** άφεση. **2.** (ἵεμαι) παρόρμηση, ώθηση, τάση, ροπή, κλίση, ορμή, μόνο σε Πλάτ.: αλλά, το σύνθετο ἔφεσις είναι συνηθέστερο. **II.** (ἔζω) κάθισμα.

ἐσ-καταβαίνω, βλ. [εἰς-](#).

ἐσκάτθετο, γ' ενικ. Μέσ. αορ. β' του εἰσκατατίθημι.

ἐσκεμμένως, επίρρ. μτχ. Παθ. παρακ., εκούσια, θεληματικά, συνειδητά, σε Δημ.

ἐσκίδναντο, γ' πληθ. Παθ. παρατ. του σκίδνημι.

ἔσκληκα, αμτβ. παρακ. του σκέλλω.

ἐσ-κομιδή, ἐσ-κομίζω, βλ. [εἰς-](#).

ἔσκον, Επικ. και Ιων. παρατ. του εἰμί (sum).

ἐσλός, Δωρ. αντί ἐσθλός.

ἔσμηχον, παρατ. του σμήχω.

ἐσμός, ὁ (ἴημι), οτιδήποτε αναβλύζει, εξορμά, Λατ. scaturigo· ιδίως, σμήνος, πλήθος μελισσών ή σφηκών, σε Ηρόδ., Αριστοφ.· λέγεται για πράγματα, ἔσμοι γάλακτος, ρυάκια, αφθονία γάλακτος, σε Ευρ.

ἐσμο-τόκος, -ον (τεκεῖν), αυτός που γεννά σμήνη μελισσών, σε Ανθ.

ἔσο, Επικ. αντί ἴσθι, προστ. του εἰμί (sum).

ἐσ-όδος, ἐσ-οικέω, βλ. εἰς.

ἐσ-οπτρον, ἐσοράω, βλ. εἰς.

ἐσοῦμαι, Δωρ. αντί ἔσομαι, μέλ. του εἰμί (sum).

ἐσόψομαι, μέλ. του εἰσοράω.

ἐσπάρην[ᾱ], Παθ. αόρ. β' του σπείρω· ἔσπαρμαι, παρακ.

ἔσπεισα, αόρ. α' του σπένδω.

ἐσπέρα, Ιων. -έρη, ή, Λατ. vespera, κυρίως θηλ. του ἔσπερος· **I.** (ενν. ὥρα), βράδυ, βραδάκι, δειλινό, σούρουπο, βραδιά, σε Ηρόδ.· ἐσπέρας, κατά το βραδάκι, σε Πλάτ. κ.λπ.· ἀπό ἐσπέρας εὐθύς, αμέσως μόλις νύχτωσε, μόλις ἔπεσε το σούρουπο, σε Θουκ.· πρὸς ἐσπέρα, σε Αριστοφ.· ἐπὶ πρὸς ἐσπέραν ἦν, σε Ξεν.· ἐσπέρας γιγνομένης, σε Πλάτ. **II.** (ενν. χώρα), το δυτικό μέρος του κόσμου, Λατ. occidens, σε Ευρ.· ή πρὸς ἐσπέρην χώραν, η χώρα προς τα δυτικά, σε Ηρόδ.· τὸ πρὸς ἐσπέρης, στον ίδ.· τὰ πρὸς ἐσπέραν, σε Θουκ.

ἐσπερινός, -ή, -όν, = το ἐπόμε., σε Ξεν.

ἐσπέριος, -α, -ον και -ος, -ον (ἔσπερος)· **I.** λέγεται για χρόνο, το βραδάκι, κατά το σούρουπο, σε Όμηρ.· ἐσπέριος ἦλθεν, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. **II.** λέγεται για τόπο, δυτικός, Λατ. occidentalis, στον ίδ., Ευρ.· τὰ ἐσπ., τα δυτικά μέρη, σε Θουκ.

ἐσπερίς, -ίδος, ως κύριο όνομα, Ἐσπερίδες, αἱ, οι Εσπερίδες, νύμφες, κόρες της Νύχτας, που κατοικούσαν σε ένα νησί του Ωκεανού στην δυτική άκρη του κόσμου, και φρουρούσαν έναν κήπο με χρυσά μήλα, σε Ησίοδ.

ἔσπερος, -ον, **I. 1.** εσπερινός ή βραδινός, νυχτερινός, ἔ. ἀστήρ, αποσπερίτης, σε Ομήρ. Ιλ.· ως ουσ., χωρίς το ἀστήρ, Ἐσπερος, ιδίως λέγεται για τον πλανήτη Αφροδίτη, σε Ευρ., Βίωνα· αλλά, ἔσπ. θεός, ο θεός του σκότους, δηλ. ο Άδης, ο Θάνατος, σε Σοφ. **2.** ως ουσ., βράδυ (βλ. ἐσπέρα), ἐπὶ ἔσπερος ἦλθε, σε Ομήρ. Οδ.· ποτὶ ἔσπερον, προς το βραδάκι, σε Ησίοδ.· επίσης, ετερογεν. πληθ., ποτὶ ἔσπερα, σε Ομήρ. Οδ. **II.** δυτικός, σε Αισχύλ., Σοφ.

ἔσπομαι, Επικ. τύπος του ἔπομαι, σε Ομήρ. Οδ.

ἐσπόμεν, απαρ. ἐσπέσθαι, μτχ. ἐσπόμενος, αόρ. β' του ἔπομαι.

ἔσπον, αόρ. β' στον Όμηρ., μόνο σε β' πληθ., ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, πείτε μου τώρα, Μούσες, σε Ομήρ. Ιλ.

ἔσσα, αόρ. α' του ἔννυμι· απαρ. ἔσαι· ἐσσάμενος, μτχ. Μέσ. αορ. α'.

ἔσσειται, γ' ενικ. του ἔσσομαι, Δωρ. μέλ. του εἰμί (sum).

ἔσσεσθαι, Επικ. αντί ἔσεσθαι, απαρ. μέλ. του εἰμί (sum).

ἔσσενα, Επικ. αόρ. α' του σεύω.

ἔσσί, Δωρ. β' ενικ. του ἐμμί, Δωρ. αντί εἰμί (sum).

ἔσσο, ἔστο, β' ενικ. Παθ. υπερσ. του ἔννυμι.

ἔσσομαι, Επικ. αντί ἔσομαι, μέλ. του εἰμί (sum).

ἔσσομαι, Ιων. αντί ἡσάομαι.

ἔσσύμαι, Παθ. παρακ. του σεύω.

ἔσσύμενος, -η, -ον, μτχ. Παθ. παρακ. του σεύω· **I.** βιαστικός, βίαιος, σφοδρός, ανυπόμονος, πρόθυμος, ορμητικός, σε Ομήρ. Ιλ.· πρόθυμος, αυτός που

επιθυμεί κάτι διακαώς, με γεν., σε Όμηρ.· επίσης με απαρ., στον ιδ. **Π.** επίρρ., *ἐσθμ́ενως*, βιαστικά, ασυγκράτητα, αχαλίνωτα, ορμητικά, στον ιδ.

ἔσσω, -το, β' και γ' ενικ. υπερσ. ή Επικ. Παθ. αορ. β' του *σεύω*.

ἔσσω, -ον, Ιων. αντί *ἥσσω*.

ἐστάλατο, Ιων. γ' πληθ. Παθ. υπερσ. του *στέλλω*.

ἐστάλην[ᾱ], Παθ. αόρ. β' του *στέλλω*.

ἐστάμεν, -άμεναι[ᾱ], **I.** Επικ. αντί *ἐσάναι*, συγκόπτ. απαρ. παρακ. του *ἴστημι*. **Π.** αλλά, **ἔσᾱμεν**, α' πληθ. οριστ.

ἔσαν, Επικ. αντί *ἔστησαν*, γ' πληθ. αορ. β' του *ἴστημι*.

ἐσάναι, ποιητ. αντί *ἐστηκέναι*, απαρ. παρακ. του *ἴστημι*.

ἐσταότως, επίρρ., επί ποδός, σε Ομήρ. Ιλ.

ἔσᾱσαν, **I.** γ' πληθ. συγκόπτ. υπερσ. του *ἴστημι*, στάθηκαν. **Π.** *ἔσᾱσαν*, αντί *ἔστησαν*, γ' πληθ. αορ. α', ἐστησαν ή τοποθέτησαν.

ἔσᾱτον αντί *ἐστήκατον*, δυϊκ. παρακ. του *ἴστημι*. **ἔσᾱμεν, ἔστατε, ἔσᾱσι**, πληθ.

ἐσταύρωμαι, Παθ. παρακ. του *σταυρόω*.

ἐσταώς, πληθ. **-αότες**, ποιητ. αντί *ἐστηκώς*, *-ηκότες*, μτχ. παρακ. του *ἴστημι*.

ἔσ-τε (*ἔσ-οτε*)· **I.** σύνδ., ἔως: **1.** μέχρι την στιγμή που, ἔως, με οριστ. ή ευκτ. κ.λπ.· *ἔστ' ἄν*, με υποτ., σε Αισχύλ. κ.λπ. **2.** εφόσον, με τον όρο ότι, αρκεί να, ενώ, με τους ίδιους χρόνους κ.λπ. **Π.** επίρρ., ἔως, μέχρι, *ἔστε ἐπί*, Λατ. *usque ad*, σε Ξεν.· επίσης λέγεται για χρόνο, *ἔστε ἐπὶ κνέφας*, στον ιδ.

ἔστειλα, αόρ. α' του *στέλλω*.

ἔστεμμαι, Παθ. παρακ. του *στέφω*.

ἐστέρημαι, Παθ. παρακ. του *στερέω*.

ἔστεφάνωτο, γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του *στεφανόω*.

ἔστηκα, -ειν, αμτβ. παρακ. και υπερσ. του *ἴστημι*. **ἔστην**, αόρ. β'· **ἔστηξω, -ομαι**, μέλ.

ἐστήρικται, -το, γ' ενικ. Παθ. παρακ. και υπερσ. του *στηρίζω*.

ἔστησα, -άμην, Ενεργ. και Μέσ. αόρ. α' του *ἴστημι*.

ἐστηώς, Επικ. αντί *-ηκώς*, μτχ. παρακ. του *ἴστημι*.

ἐστία, Ιων. **ἰστίη, ἥ, I. 1.** εστία, παραγώνι σπιτιού, πυροστιά, τζάκι, σε Όμηρ., Αισχύλ. κ.λπ.· βωμός των οικιακών, οικογενειακών θεών και άσυλο για τους ικέτες (*ἐφέστιοι*), *ἐπὶ τὴν ἐστίαν καθίζεσθαι*, σε Θουκ. **2.** το ίδιο το σπίτι, κατάλυμα, κατοικία, οικογένεια (όπως λέμε το «σπίτι» με την έννοια της οικογενειακής θαλπωρής), σε Ηρόδ., Τραγ.· μεταφ., λέγεται για την τελευταία κατοικία, τον τάφο, σε Σοφ. **3.** φαμίλια, οικογένεια, σε Ηρόδ. **4.** βωμός, θυσιαστήριο, σε Τραγ.· *γᾶς μεσόμφαλος ἐστ.*, λέγεται για το Δελφικό ιερό, σε Ευρ. **Π.** ως κύριο όνομα **Ἑστία**, Ιων. **Ἰστίη**, Ρωμ. **Vesta**, θυγατέρα, κόρη του Κρόνου και της Ρέας, προστάτιδα του οίκου και της οικογενείας, σε Όμηρ. Ὑμν., Ηρόδ. κ.λπ. (αμφίβ. προέλ.).

ἐστιάμα, -ατος, τό (*ἐστιάω*), φιλοξενία, περιποίηση, συμπόσιο, συνεστίαση, σε Ευρ.

Ἑστιάς, -άδος, ἥ (*Ἑστία*), παρθένα ιέρεια της Εστίας, σε Πλούτ.

ἐστιάσις, -εως, ἥ, συμπόσιο, συνεστίαση, περιποίηση φιλοξενουμένων, σε Θουκ., Πλάτ.

ἐστιάτωρ[ᾱ], **-ορος, ό**, αυτός που παραθέτει συμπόσιο, οικοδεσπότης, αυτός που προσκαλεί σε γεύμα ή δείπνο, αυτός που φιλοξενεί, σε Πλάτ.· στην Αθήνα, ο πολίτης που ήταν σειρά του να παραθέσει δείπνο στη φυλή του, σε Δημ.

ἐστιάω, Ιων. **ἰστιάω**, παρατ. *εἰστίων*, Ιων. γ' ενικ. *ἰστία*· μέλ. *ἐστιάσω* [ᾱ]·
 αόρ. α' *εἰστιάσῃ*, παρακ. *εἰστιάῃ* (*ἐστία*)· **I. 1.** δέχομαι, φιλοξενώ στην εστία
 μου ή στο σπίτι μου, φιλοξενώ, περιποιούμαι, παραθέτω γεύμα, φιλεύω,
 τέρπω, σε Ηρόδ., Αττ.· απόλ., παραθέτω γεύμα, σε Πλάτ. **2.** με σύστ. αντ.,
γάμους ἐστιᾶν, παραθέτω γαμήλιο γεύμα, σε Ευρ., Αριστοφ.· *ἐστ. νικητήρια*, σε
 Ξεν. **II.** Παθ. με Μέσ. μέλ. *ἐστιάσσομαι*, αόρ. α' *εἰστιάσθην*, παρακ. *εἰστιάμαι*,
 Ιων. απαρ. *ἰστιῆσθαι*· φιλοξενούμαι, συμμετέχω σε συμπόσιο, γλεντοκοπώ,
 φιλεύομαι, σε Ηρόδ., Πλάτ.· *ἐστ. ἐνύπνιον*, έχω ένα φανταστικό δαίπνο,
 «δειπνῶ μαζί με τον Βαρμηχίδη», σε Αριστοφ.
ἐστιόομαι, Παθ. (*ἐστία*), εξασφαλίζομαι, εδραιώνομαι ή θεμελιώνομαι (μέσω
 απόκτησης παιδιών), σε Ευρ.
ἐστι-οὔχος, -ον (*ἔχω*), **1.** φύλακας σπιτιού, φρουρός, προστάτης, σε Ευρ. **2.**
 αυτός που έχει βωμό ή εστία, σε Τραγ.
ἐστιχόωντο, γ' πληθ. Επικ. Μέσ. παρατ. του *στιχάω*.
ἔστο, γ' ενικ. υπερσ. του *ἐννυμι*.
ἔστοργα, παρακ. του *στέργω*.
ἐστόρεσα, αόρ. α' του *στορέννυμι*.
ἔστραμμαι, Παθ. παρακ. του *στρέφω*.
ἐστρατόωντο, Επικ. γ' πληθ. παρατ. του *στρατάομαι*.
ἐστράφη[ν], Παθ. αόρ. β' του *στρέφω*.
ἔστρωμαι, Παθ. παρακ. του *στορέννυμι*· **ἔστρωσα**, Ενεργ. αόρ. α'.
ἔστρωτο, γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του *στρώννυμι*.
ἔστῦγον, αόρ. β' του *στυγέω*.
ἔστωρ, -ορος, ό, ξυλόπροκα στην άκρη πασσάλου, που διαπερνά το άρμα και
 έχει προσαρτημένο έναν κρίκο (*κρίκος*), σε Ομήρ. Ιλ. (αμφίβ. προέλ.).
ἐσύνηκα, αόρ. α' με διπλή αύξ. του *συνήμι*.
ἐσ-ύστερον, επίρρ. αντί *εἰς ὕστερον*, από εδώ κι εμπρός, στο εξής, εφεξής, σε
 Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.
ἔσφαγμαι, Παθ. παρακ. του *σφάζω*.
ἐσφαίρωτο, γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του *σφαιρόω*.
ἔσφαλα, Δωρ. αντί *ἔσφηλα*, αόρ. α' του *σφάλλω*, σε Πίνδ.
ἐσφαμένως, επίρρ. μτχ. Παθ. παρακ., κατά λάθος, λανθασμένα, σε Ανθ.
ἐσφέρω, ἐσφορά, βλ. [εἶς-](#).
ἐσφήκωντο, γ' πληθ. Παθ. υπερσ. του *σφηκόω*.
ἐσ-φορέω, βλ. [εἶς-](#).
ἐσφράγισμαι, Παθ. παρακ. του *σφραγίζω*.
ἐσχάρα, Ιων. **-άρη[ᾱ]**, ή, Επικ. γεν. και δοτ. *ἐσχαρόφιν*· **I. 1.** εστία, τζάκι, σε
 Όμηρ.· άσυλο ικετών, *καθέζετο ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν*, σε Ομήρ. Οδ.·
 μαγκάλι με κάρβουνα, χάλκωμα που λειτουργεί με κάρβουνο, σε Αριστοφ. **2.**
πυρὸς ἐσχάροι, οι φωτιές που ανάβουν στο στρατόπεδο, σε καιρό πολέμου,
 φωτιές επαγρύπνησης, περιφρούρησης, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** βωμός για
 ολοκαυτώματα, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ.
ἐσχᾶρεών, -ῶνος, ό, = *ἐσχάρα* I, σε Θεόκρ.
ἐσχάριος, -ον (*ἐσχάρα*), κατάλληλος για την σχάρα ή αυτός που ανήκει στην
 εστία, σε Ανθ.
ἐσχᾶρίς, -ίδος, ή (*ἐσχάρα*), μαγκάλι με κάρβουνα, σε Πλούτ.
ἐσχᾶρόφιν, Επικ. γεν. και δοτ. ενικ. του *ἐσχάρα*.
ἐσχᾶτάω (*ἔσχατος*), βρίσκομαι στην άκρη, βρίσκομαι στο όριο, στο
 περιθώριο, μένω τελευταίος, υπολείπομαι, σε Ομήρ. Ιλ.· Επικ. μτχ. *ἐσχατόων*,
 παραμένω στην άκρη του στρατοπέδου, στο ίδ.

ἐσχᾶτιά, Ιων. **-ιή, ἡ** (ἔσχατος), ἐσχατο μέρος, ἄκρο, ὄριο, τελευταία σύνορα χώρας, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ.· στον πληθ., σύνορα, σε Ηρόδ.· τα πέρατα του κόσμου, στον ιδ.

ἐσχάτιος, -ον, ποιητ. αντί ἔσχατος, σε Ανθ.

ἐσχᾶτόεις, -εσσα, -εν, = ἔσχατος, σε Θεόκρ.

ἔσχᾶτος, -η, -ον (πιθ. από την ἐκ, ἐξ, ὅπως αν προερχόταν από το ἔζατος, ακραίος, ο πιο μακρινός)· **I.** λέγεται για τόπο, ὅπως πάντοτε στον Όμηρ., ο πιο μακρινός, απώτατος, ἐσχατος, υπέρτατος, τελευταίος, ἄκρος, ακραίος, στον ιδ., Ηρόδ., Αττ.· ἔσχατοι ἄλλων, λέγεται για τους Θράκες που ήταν οι τελευταίοι στις τάξεις των Τρώων, σε Ομήρ. Ιλ.· ἔσχατοι ἀνδρῶν, λέγεται για τους Αιθίοπες, σε Ομήρ. Οδ.· ἔσχατα, τά, τα πέρατα, ἐσχ. γαίης, σε Ησίοδ.· τὰ ἔσχ. τοῦ στρατοπέδου, σε Θουκ. **II.** διάφορες σημασίες: **1.** ανώτερος, υψηλότερος, δεσπότης, σε Σοφ. **2.** κατώτατος, βαθύτατος, Λατ. imus, αἶδας, σε Θεόκρ. **3.** εσώτατος, Λατ. intimus, σε Σοφ. **4.** τελευταίος, ἐσχατος, ου ραγός, στερνός, στον ιδ. **III.** λέγεται για βαθμό, υπέρτατος, ὑψιστος, ὑστατος, ἐσχατος, χειρίστος, κάκιστος, πόνος, κίνδυνος, σε Πλάτ.· ως ους., τὸ ἔσχατον, τὰ ἔσχατα, ο ὑψιστος βαθμός, σε Ηρόδ.· λέγεται για βάσανα, πάθη, πόνους, ταλαιπωρίες κ.λπ., στον ιδ., σε Αττ.· ἐπ' ἔσχατα βαίνεις, σε Σοφ.· ἔσχατ' ἐσχάτων κακά, τα χειρίστα των πιθανότερων κακῶν, στον ιδ.· ομοίως, στον υπερθ., τὰ πάντων ἐσχατώτατα, τα χειρίστα ὅλων, σε Ξεν. **IV.** λέγεται για χρόνο, τελευταίος, ἐς τὸ ἔσχ., μέχρι τέλους, σε Ηρόδ., Θουκ.· ἐσχάτας ὑπὲρ ρίζας, πάνω από το τελευταίο παρακλάδι της γενιάς, σε Σοφ.· ουδ. ἔσχατον και ως επίρρ., για τελευταία φορά, στον ιδ. **V.** επίρρ., -τως, μέχρις ἐσχάτων, καθ' υπερβολήν, σε Ξεν.· ομοίως και, ἐς τὸ ἔσχ., σε Ηρόδ., Ξεν.

ἐσχᾶτόων, -όωσα, Επικ. μτχ. του ἐσχατάω.

ἐσχεθον, ποιητ. αντί ἔσχον, ἀόρ. β' του ἔχω.

ἐσ-χέω, βλ. [εἶς-](#).

ἐσχηκα, -ημαι, Ενεργ. και Παθ. παρακ. του ἔχω.

ἐσχίσθην, Παθ. ἀόρ. α' του σχίζω· ἔσχισμαι, παρακ.

ἔσχον, ἐσχόμεν, Ενεργ. και Μέσ. ἀόρ. β' του ἔχω.

ἔσχων, παρατ. του *σχάω, = σχάζω.

ἔσω, αρχ. τύπος του εἶσω, πρβλ. [ἔς](#), [εἰς](#)· συγκρ., ἐσωτέρω τῆς Ἑλλάδος, στο εσωτερικό της Ελλάδας, στην ενδοχώρα, σε Ηρόδ.

ἔσωθεν, ποιητ. **-θε**, επίρρ.: **1.** από μέσα, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** εντός, μέσα, σε Ηρόδ., Αισχύλ.· με γεν., ἔσωθεν ἀντρων, σε Ευρ.

ἐσώτατος, -η, -ον, υπερθ. του ἔσω, πολύ εσωτερικός, Λατ. intimus·

ἐσώτερος, -α, -ον, εσωτερικός, ενδότατος, ενδόμυχος, μύχιος, κρυφός, σε Κ.Δ.

ἐσωτέρω, συγκρ. του ἔσω.

ἐτάγην[ᾱ], Παθ. ἀόρ. β' του τάσσω.

ἐτάζω, εξετάζω, δοκιμάζω, ερευνῶ, σε Ανθ.

ἐτάθην[ᾱ], Παθ. ἀόρ. α' του τείνω.

ἐταῖρα, Ιων. **-ρη, ἡ**, βλ. [ἐταῖρος](#) II.

ἐταιρεία ἡ ἐταιρία, Ιων. **-ηῖη, ἡ** (ἐταῖρος)· **I. 1.** συντροφιά, παρέα, σύνδεσμος, οργάνωση, σωματείο, συνεταιρισμός, σύλλογος, συντεχνία, αδελφότητα, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** στην Αθήνα, πολιτικός σύλλογος, ὁμίλος ἡ σωματείο, ένωση για εξυπηρέτηση κομματικῶν σκοπῶν, σε Θουκ. κ.λπ. **II.** γενικά, φιλική σχέση, φιλία, σε Δημ.

ἐταιρεῖος, -α, -ον, Ιων. **-ήϊος, -η, -ον**, αυτός που ανήκει σε εταίρους, εταιρικός, συντροφικός· *Ζεὺς ἐτ.*, προστάτης της φιλίας, σε Ηρόδ.: *φόνος ἐτ.*, φόνος συντρόφου, φίλου, σε Ανθ.

ἐταιρέω, μέλ. *-ήσω (ἐταῖρα)*, κρατώ συντροφιά, κάνω παρέα, συναναστρέφομαι, εκδίδομαι, λέγεται για εταίρες, σε Αισχίν. κ.λπ.

ἐταιρηΐη, ἐταιρηΐος, Ιων. αντί *ἐταιρεία, ἐταιρεῖος*.

ἐταίρησις, -εως, ἡ (ἐταιρέω), ασέλγεια, λαγνεία, απιστία, πορνεία, σε Αισχίν.

ἐταιρία, ἡ, βλ. [ἐταιρεία](#).

ἐταιρίζω, μέλ. *-ίσω (ἐταῖρος)*· **1.** είμαι σύντροφος, συνάδελφος, συνεργάτης κάποιου, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ. **2.** μτβ., στη Μέσ., εκλέγω για τον εαυτό μου, επιλέγω, διαλέγω ως σύντροφό μου, *ἢ τινά που Τρώων ἐταιρίσσαιτο* (Επικ. αντί *ἐταιρίσσαιτο*), στο ίδ.

ἐταιρικός, -ή, -όν, I. αυτός που ανήκει ή ταιριάζει σε μια εταιρεία ή συντροφιά, εταιρικός, συντροφικός, φιλικός· *τὸ ἐταιρικόν = ἐταιρεία* 2, σε Θουκ· *απ'* όπου, πολιτικοί, κομματικοί σύλλογοι, στον ίδ. **II.** αυτός που ανήκει ή μοιάζει στην *ἐταῖρα*, επιτηδευμένος, φανταχτερός, ψεύτικος, σε Πλούτ· *ἐπίρρ. -κῶς*, στον ίδ., σε Λουκ.

ἐταιρίς, -ίδος, ἡ, = *ἐταῖρα*, σε Ξεν.

ἐταῖρος, Επικ. και Ιων. **ἐτᾶρος, ὁ (ἔτης)**· **I. 1.** σύντροφος, συμπολεμιστής, φίλος, σύζυγος, σε Όμηρ· *συνήθης τρόπος φιλικῆς προσφώνησης, ὡ 'ταῖρε*, καλέ μου φίλε, σε Αριστοφ· *φίλ' ἐταῖρε*, σε Θέογν· *οι μαθητές ή οι απόστολοι ονομάζονταν ἐταῖροι των διδασκάλων τους, όπως εκείνοι του Σωκράτη, σε Ξεν· με γεν., δαιτὸς ἐταῖρε*, σύντροφε του δείπνου μου, ομόδειπνέ μου, ομοτράπεζέ μου, σε Όμηρ· *Ὑμν· πόσιος καὶ βρώσιος ἐταῖροι*, ομοτράπεζοι, σε Θέογν. **2.** μεταφ., λέγεται για πράγματα, *ἐσθλὸς ἐταῖρος*, λέγεται για ευνοϊκό, ούριο άνεμο, σε Ομήρ. Οδ· με δοτ., *βίος ὁ σοφοῖς ἔταρος*, σε Ανθ· *ως ἐπίθ., κοινωνός, συνέταρος σε κάτι, με γεν., σε Πλάτ· υπερθ., ἐταιρότατος*, στον ίδ.

II. 1. ἐταῖρα, Ιων. **ἐταῖρη**, Επικ. **ἐτάρη[ᾱ], ἡ**, σύντροφος, σε Ομήρ. Ιλ· *φóρμιγξ, ἦν δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἐταῖρην*, σε Ομήρ. Οδ· *πενία σφιν ἐταῖρα*, σε Θεόκρ. **2.** αντίθ. προς τη νόμιμη σύζυγο, σπιτωμένη γυναίκα, μαϊτρέσσα, παλλακίδα, εταῖρα, πόρνη, σε Ηρόδ., Αττ.

ἐταιρόσυνος, -η, -ον, φιλικός, φίλος, οικείος, γνώριμος, σε Ανθ.

ἐτάκεο, Δωρ. αντί *ἐτήκον*, β' ενικ. παρατ. του *τήκω*.

ἐτάλασσα, Επικ. αόρ. α' του **τλάω*.

ἐτᾶμον, Ιων. και Δωρ. αόρ. β' του *τέμνω*.

ἐταρίσσας, ἐτᾶρίσσαιτο, Επικ. μτχ. αορ. α' και Μέσ. ευκτ. του *ἐταιρίζω* II.

ἐτᾶρος, ἐτάρη, Επικ. και Ιων. αντί *ἐταῖρος, ἐταῖρη*.

ἔτας, αιτ. πληθ. του *ἔτης*.

ἐτάτϋμος, Δωρ. αντί *ἐτήτυμος*.

ἐτάφην[ᾱ], Παθ. αόρ. β' του *θάπτω*.

ἐτέθαπτο, γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του *θάπτω*.

ἐτέθην, Παθ. αόρ. α' του *τίθηναι*.

ἐτεθήπεα, Επικ. αντί *ἐτεθήπειν*, υπερσ. του *τέθηπα*.

ἔτειος, -α, -ον (ἔτος), I. ετήσιος, από έτος σε έτος, Λατ. *annuus*, σε Αισχύλ., Ευρ. **II.** ο ενός έτους, μονοετής, σε Ξεν.

ἔτεκον, αόρ. β' του *τίκτω*.

ἐτελείετο, Επικ. γ' ενικ. Παθ. παρατ. του *τελέω*.

ἐτελέσθην, Παθ. αόρ. α' του *τελέω*.

ἔτεμον, αόρ. β' του *τέμνω*.

Ἔτεο-βουτάδης, -ου, ὁ, γνήσιος, αυθεντικός γιος του Βούτου (ένας από τους κληρονομικούς ιερείς της Αθηνάς Πολιάδας), σε Δημ.

Ἔτεό-κρητες, οἱ, γνήσιοι, αληθινοὶ Κρήτες, ιθαγενεῖς Κρήτες, σε Ομήρ. Οδ. **έτεός, -ά, -όν, I.** αληθινός, πραγματικός, γνήσιος, σε Όμηρ.· *έτεδὸν μαντεύεται*, εάν είναι αληθινές οι προφητείες, σε Ομήρ. Ιλ.· *ὥς έτεόν περ*, όπως είναι έτσι πραγματικά, σε Όμηρ. **II.** *έτεόν*, ως επίρρ., αληθώς, πράγματι, πραγματικά, αληθινά, ὄντως, Λατ. *revera*, στον ίδ.· ὀρθώς, σε Θεόκρ.· στην Αττ., ως ερώτηση, συχνά με ειρωνική διάθεση, πράγματι; ὄντως; ὥστε έτσι; αλήθεια; Λατ. *itane?* σε Αριστοφ.

έτερ-αλκής, -ές (άλκή),· I. 1. αυτή που δίνει δύναμη σε έναν από τους δύο, *Δαναοῖσι μάχης έτεραλκέα νίκηην δοῦναι*, δίνω την νίκη στην μάχη κλίνοντας προς το μέρος των Δαναών, σε Ομήρ. Ιλ.· *έτ. σῆμα*, σημάδι που δείχνει ότι η νίκη άλλαξε πλευρά, στο ίδ.· ὁμοίως, χωρίς το *μάχης*, *δίδου έτεραλκέα νίκηην*, σε Όμηρ. **2.** Ενεργ., *ἄημος έτ.*, εφεδρικό σώμα ανδρών που κρίνει τη ροπή της νίκης, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** αυτός που κλίνει πότε στο ένα μέρος πότε στο άλλο, αμφίρροπος, Λατ. *anceps*, σε Ηρόδ.· ὁμοίως, επίρρ., *έτεραλκέως άγωνίζεσθαι*, *ancipiti Marte pugnare*, στον ίδ.

έτερ-ήμερος, -ον (ήμέρα), αυτός που γίνεται μέρα παρά μέρα, αυτός που ζει μέρα παρά μέρα, λέγεται για τους Διόσκουρους, σε Ομήρ. Οδ.

έτέρηφι, Επικ. δοτ. θηλ. του *έτερος*.

έτερό-γλωσσος, Αττ. -ττος, -ον (γλῶσσα), ξενόγλωσσος, *έν έτεγλώσσοις*, μέσω ετερόγλωσσων και αλλογλώσσων, σε Κ.Δ.

έτερό-γνάθος, ὁ, αυτός που έχει τη μία γνάθο σκληρότερη από την άλλη, *ίππος*, σε Ξεν.

έτεροδιδασκάλέω, διδάσκω διαφορετικά, διδάσκω λανθασμένα πράγματα (κι όχι τα σωστά), σε Κ.Δ.

έτερο-διδάσκαλος, ὁ, αυτός που διδάσκει κάτι λανθασμένο, αιρετικός.

έτερό-ζηλος, -ον, I. αυτός που ρέπει προς το ένα μέρος, μεροληπτικός, αυτός που κλίνει προς ένα μέρος, λέγεται για ισορροπία, ζυγαριά, πλάστιγγα· επίρρ. -λως, αδίκως, σε Ησίοδ. **II.** αυτός που επιδίδεται με ζήλο στην κατάκτηση μιας άλλης τέχνης, σε Ανθ.

έτεροζυγέω, βρίσκομαι κάτω από τον ζυγό σε άνιση σύμπραξη, συνεργασία με κάποιον άλλο, ὁμοζυγώ με τους άπιστους, σε Κ.Δ.

έτερό-ζυγος, -ον (ζυγόν), συζευγμένος με ζώο διαφορετικού είδους, σε Εβδ.

έτερό-ζυξ, -υγος, ὁ, ἡ (ζυγῆναι), αυτός που βρίσκεται κάτω από τον ζυγό μόνος του, χωρίς τον σύντροφό του, μεταφ., σε Ίωαν παρά Πλούτ.

έτεροῖος, -α, -ον, αυτός που ανήκει σε διαφορετικό είδος, ετεροειδής, σε Ηρόδ.

έτεροιώω, μέλ. -ώσω, αλλοιώνω, μεταβάλλω — Παθ., μεταβάλλομαι ή αλλοιώνομαι, μετατρέπομαι, μεταλλάσσομαι, σε Ηρόδ.

έτερο-κλίνης, -ές (κλίνω), αυτός που κλίνει προς ένα μέρος, κατηφορικός, κεκλιμένος, σε Ξεν.

έτερο-μήκης, -ες (μήκος), αυτός που έχει πλευρές άνισου μήκους, ανισόπλευρος, δηλ. επιμήκης ὀρθογώνιος, ὀρθογώνιος παραλληλόγραμμος, σε Ξεν.

έτερό-πλοος, -ον, συνηρ. -πλους, -ουν, λέγεται για χρήματα που δανείστηκαν για την αναχώρηση ενός πλοίου και του φορτίου του από το λιμάνι, αλλά όχι και για την επάνοδό του σ' αυτό, σε Δημ.

έτερος, -α, -ον· Δωρ. *ἄτερος* [ᾱ]· αλλά, *ἄτερος* [ā], Αττ. κράση αντί *ό έτερος*, Ιων. *οὔτερος*, Δωρ. *ῶτερος*· ουδ. *θάτερον*, Αττ., Ιων. *τοὔτερον*· πληθ.

ἄτεροι, θάτερα, αντί οἱ ἕτεροι, τὰ ἕτερα, γεν. θατέρου· δοτ. θατέρω· θηλ. ονομ. ἄτερα, δοτ. θάτέρᾳ· **I.** Λατ. alter, ο ἄλλος, ἕνας ἀπό τους δύο, χειρὶ ἐτέρῃ, σε Όμηρ., βλ. κατωτ. **IV.** χωλὸς ἕτερον πόδα κ.λπ.· ἔπειτα, λέγεται γιὰ ὅλα τὰ πρόσωπα ἢ πράγματα που υπάρχουν σε ζεύγη, Λατ. alteruter, σε Όμήρ. Ιλ.· τὴν ἐτ. πύλην, μία ἐκ των δύο, μία ἀπὸ τις δύο πύλες, σε Ηρόδ.· δυοῖν ἀγαθοῖν τὸ ἔτ., σε Θουκ. κ.λπ.· στον πληθ., ἕνα ἀπὸ τὰ δύο μέρη, τὸ καθένα ἀπὸ τὰ ὁποῖα βρίσκεται σε πληθ., Λατ. alterutri, σε Όμηρ. **2.** σε διπλές προτάσεις, τὸ ἕτερος (στον Πεζὸ λόγο ὁ ἕτερος) επαναλαμβάνεται, ἕτερον μὲν ἔδωκε, ἕτερον δ' ἀνένευσε, σε Όμήρ. Ιλ. κ.λπ. **3.** συχνά επαναλαμβάνεται μέσα στην ἴδια πρόταση, ἐξ ἐτέρων ἕτερ' ἐστίν, ὁ ἕνας στηρίζεται, εξαρτάται ἀπὸ τον ἄλλο, σε Όμήρ. Οδ.· ἕτεροι ἐτέρων ἄρχουσι, ὁ ἕνας κυβερνά, διοικεῖ, διατάζει, εξουσιάζει τον ἄλλο, σε Θουκ. **4.** ὅπως τὸ Λατ. alter, = δεύτερος, δεύτερος, ἡ μὲν..., ἡ δ' ἐτέρη..., ἡ δὲ τρίτη..., σε Όμήρ. Οδ. κ.λπ.· ἡ ἔτερα (ενν. ἡμέρα), ἡ δεύτερη μέρα, δηλ. μεθ-αύριο, σε Ξεν.· ὁμοίως, με ἀντωνυμίες που δηλώνουν ποσότητα, ἕτερον τοσοῦτο, ἄλλο τόσο στο μέγεθος, σε Ηρόδ. **II.** τίθεται σε χαλαρὴ σύνδεση ἀντὶ τοῦ ἄλλος, Λατ. alius, ἄλλος, σε Όμηρ., Αττ. **III. 1.** ἄλλος ἀπὸ τον συνηθισμένο, διαφορετικός, σε Όμήρ. Οδ. κ.λπ.· ἔτ. καὶ οὐχ ὁ αὐτός, σε Δημ.· με γεν., ἄλλος ἀπὸ, διαφορετικός ἀπὸ, ἐτέρους τῶν νῦν ὄντων, σε Θουκ.· ὁμοίως καὶ, ἕτερον ἤ..., σε Ευρ. **2.** ἄλλος ἀπ' αὐτό που θα ἔπρεπε νὰ εἶναι, ἄλλος, ὄχι καλός, ευφημ. ἀντὶ κακός, ὅπως τὸ Λατ. sequior ἀντὶ malus, ἀγαθὰ ἢ θάτερα, σε Δημ.· μόνο του, ἐτ. θυσία, σε Αισχύλ. κ.λπ. **IV.**ειδικότερες χρήσεις: **1. α)** ελλειπτικό, τῇ ἐτέρᾳ (ενν. χειρὶ), Επικ. τῇ ἐτέρῃ ἢ ἐτέρῃφι, με τὸ ἕνα χέρι, σε Όμηρ. Ιλ.· ἰδίως, με τὸ ἀριστερό χέρι, σε Όμηρ. **β)** (ενν. ἡμέρα) κατὰ τὴν ἐπόμενη μέρα, σε Σοφ., Αριστοφ. **2.** επιρρηματικά με προθέσεις: **α)** ἐπὶ θάτερα, πρὸς τὸ ἕνα ἢ τὸ ἄλλο μέρος, σε Θουκ., κ.λπ. **β)** κατὰ θάτερα, στὴν μία ἢ στὴν ἄλλη πλευρά, σε Πλάτ. **V. 1.** ἐπίρρ., ἐτέρως, με τὸν ἕνα ἢ με τὸν ἄλλο τρόπο, σε Πλάτ. **2.** διαφορετικά, με ἄλλο τρόπο, σε Αριστοφ., Δημ. **ἐτερό-τροπος, -ον, I.** αὐτός που ἔχει διαφορετικὸ εἶδος ἢ εἶναι καμωμένος με ἄλλον τρόπο, σε Αριστοφ. **II.** αὐτός που ἀλλάζει κατεύθυνση, ἀβέβαιος, σε Ανθ.

ἐτερ-όφθαλμος, -ον, μονόφθαλμος, Λατ. unoculus, luscus, σε Δημ. **ἐτερό-φρων, -ον (φρήν),** αὐτός που τοῦ ἔχει γυρίσει τὸ μυαλό, ἐτερόδοξος, μαινόμενος, τρελός, παράφρονas, σε Ανθ.

ἐτερό-φωνος, -ον (φωνή), ἀλλόγλωσσος, ξένος, ξενόγλωσσος, σε Αισχύλ.

ἐτέρσετο, γ' ενικ. Μέσ. αορ. β' του *τερσαίνω*.

ἐτέρωθεν (ἕτερος), ἐπίρρ.: **1.** ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρά, σε Όμήρ. Ιλ. **2.**

βραχυλογικά, με ρήματα στάσης, στὴ θέση τοῦ ἐτέρωθι, στὴν ἄλλη πλευρά, ἀντίθετα, ἀντικρυστά, στο ἀπέναντι μέρος, στο ἰδ.

ἐτέρωθι (ἕτερος), ἐπίρρ.: **I.** στο ἄλλο μέρος, σε Όμήρ. Οδ., Ηρόδ. **II.** ἄλλοθι, ἀλλοῦ, κάπου ἀλλοῦ, σε Όμηρ. κ.λπ.· με γεν., ἐτ. τοῦ λόγου, σε ἄλλο σημεῖο τοῦ λόγου μου, σε Ηρόδ. **III.** μιὰ ἄλλη φορά, μιὰν ἄλλη στιγμή, στον ἰδ.

ἐτέρως, βλ. ἕτερος **V.**

ἐτέρωσε (ἕτερος), ἐπίρρ.: **I. 1.** πρὸς τὴν ἄλλη πλευρά, στὴν ἄλλη μεριά, σε Όμηρ.· πρὸς τὸ ἕνα μέρος, πρὸς τὰ ἐκεῖ, στον ἰδ. **2.** βραχυλογικά, με ρήματα στάσης, ἀντὶ ἐτέρωθι, στο ἄλλο μέρος, στὴν ἄλλη πλευρά, σε Όμήρ. Ιλ., Δημ. **II.** ἄλλασε, πρὸς κάποιον ἄλλο μέρος, σε Όμήρ. Ιλ., Όμηρ.

ἐτέρωτα, Αιολ. ἀντὶ ἐτέρωθι.

ἐτέταλτο, γ' ενικ. Παθ. υπερσ. τοῦ τέλλω.

ἐτετεύχατο, Επικ. γ' πληθ. Παθ. υπερσ. τοῦ τεύχω.

ἔτετμε, γ' ενικ. αορ. β', βλ. τέτιμον.

ἐτέτυξο, -υκτο, β' και γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του *τεύχω*.

ἐτέχθην, Παθ. αόρ. α' του *τίκτω*.

ἔτης, -ου, ὅ, κυρίως στον πληθ., **ἔται, οἱ, I**. οι ἔται ήταν μέλη της ίδιας φυλετικής ομάδας, φατρίας, δηλ. συγγενείς μιας μεγάλης οικογενείας, ξαδέρφια, *παῖδες τε κασίγνητοί τε ἔται τε*, σε Όμηρ.: *ἔται καὶ ἀνεψιοί*, σε Ομήρ. Ιλ. **II**. μεταγεν., *δημότης*, πολίτης, συμπολίτης, γείτονας, σε Θουκ.: στον ενικ., ιδιώτης, σε Αισχύλ. **III**. αντί *ὅ τάν* ή *ὧ' τάν*, βλ. **τάν**.

ἐτησίαί, οἱ (ἔτος), με ή χωρίς το *ἄνεμοι*, περιοδικοί άνεμοι, μελτέμια· λέγεται για τους Αιγυπτιακούς μουσώνες, οι οποίοι φυσούσαν, έπνεαν από τα βορειοδυτικά κατά την διάρκεια του καλοκαιριού, σε Ηρόδ.: λέγεται για βορείους άνεμους, που έπνεαν, φυσούσαν στο Αιγαίο για σαράντα μέρες από την επιτολή του αστέρα Σειρίου, στον ίδ., Δημ.

ἐτήσιος, -ον (ἔτος), **1**. αυτός που διαρκεί ένα χρόνο, που έχει διάρκεια ενός έτους, *πένθος*, σε Ευρ., Θουκ. **2**. κάθε χρόνο, ενιαύσιος, στον ίδ.

ἐτητύμία, ή, αλήθεια, γνησιότητα, αυθεντικότητα, σε Ανθ.

ἐτήτυμος, -ον, I. 1. εκτεταμ. ποιητ. αντί *ἔτυμος*, αληθινός, γνήσιος, αυθεντικός, σε Όμηρ.: *τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον*, πες μου αυτό αληθινά, σε Ομήρ. Οδ.: *εἰ λέγεις ἐτήτυμα*, σε Σοφ. **2**. λέγεται για πρόσωπα, φιλαλήθης, ειλικρινής, σε Ευρ. **3**. αληθινός, γνήσιος, αυθεντικός, πραγματικός, Λατ. *sincerus*, *κείνω δ' οὐκέτι νόστος ἐτ.*, για εκείνον δεν απομένει καμία αληθινή, πραγματική επιστροφή, σε Ομήρ. Οδ.: *ἐτ. Διὸς κόρα*, σε Αισχύλ.: *παῖς χρυσός*, σε Θεόκρ. **II**. ως επίρρ., σε ουδ. *ἐτήτυμον*, αληθώς, πραγματικά, πράγματι, όντως, σε Όμηρ.: ομαλ. επίρρ. *-μωσ*, σε Αισχύλ., Σοφ.

ἔτι, επίρρ.: **I**. λέγεται για χρόνο: **1**. για το παρόν, ακόμη, μέχρι τώρα, ως αυτή τη στιγμή, Λατ. *adhuc*, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ.: πρβλ. **οὐκέτι**. **2**. για το παρελθόν, κυρίως με παρατ., *ἀθήεσσον γάρ' ἐτι*, ήταν ακόμη ασυνήθιστοι, σε Ομήρ. Ιλ.: *προορωμένοις ἐτι*, σε Θουκ. **3**. για το μέλλον, ακόμη, επιπλέον, *ἄλγε' ἔδωκεν, ἡδ' ἐτι δώσει*, σε Ομήρ. Ιλ.: επίσης, στο εξής, εφεξής, σε Αισχύλ., Ευρ. **II. 1**. λέγεται για βαθμό, ακόμη, ακόμα, επιπλέον, ακόμη περισσότερο, Λατ. *praeterea, insuper*, σε Όμηρ. κ.λπ.: *ἐτι δέ*, κι επιπλέον, επιπροσθέτως, σε Θουκ. **2**. συχνά για επίταση συγκρ., *ἐτι μᾶλλον*, ακόμη περισσότερο, σε Ομήρ. Ιλ.: *μᾶλλον ἐτι*, σε Ομήρ. Οδ.: *ἐτι πλέον*, σε Ηρόδ. κ.λπ. **3**. με θετικό βαθμό, *ἐτι ἄνω*, ακόμη πιο πάνω, ακόμη ψηλότερα, σε Ξεν.

ἔτλην, -ης, ή, αόρ. β' του **τλάω*.

ἔτμαγεν, Αιολ. αντί *-γησαν*, γ' πληθ. Παθ. αορ. β' του *τέμνω*.

ἐτνήρῃσις, -εως, ή (ἄρύω), κουτάλα για ανακάτεμα ζωμού, σε Αριστοφ.

ἐτνο-δόνος, -ον (δονέω), αυτός που ανακατεύει τον ζωμό, *τορύνη*, σε Ανθ.

ἔτνος, -εος, τό, πυκνός ζωμός από όσπρια, σούπα από όσπρια, κουρκούτι, φάβα, σε Αριστοφ., Πλάτ.

ἐτοιμάζω, μέλ. *-άσω* κ.λπ. — Μέσ., Επικ. αόρ. α' *ἐτοιμασσάμην* — Παθ., παρακ. *ἡτοίμασμαι (ἐτοῖμος)*: **I**. ετοιμάζω, προετοιμάζω, παρασκευάζω, προμηθεύω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Αττ.: με απαρ., *κάπρον ἐτοιμασάτω ταμέειν*, σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1**. Μέσ., προπαρασκευάζομαι, στο ίδ. **2**. Παθ. παρακ. *ἡτοίμασμαι*, γίνομαι έτοιμος, *τάλλα ἡτοιμάζετο*, έκανε τις υπόλοιπες ετοιμασίες του, σε Θουκ.: *ἡτοιμασμένοι*, σε Ξεν. **3**. προετοιμάζομαι να, ετοιμάζομαι να, με απαρ., στον ίδ.

ἐτοῖμος, -ον ή -η, -ον, στην Αττ. επίσης, *ἔτοιμος*: **I. 1**. πρόχειρος, διαθέσιμος, έτοιμος, προετοιμασμένος, λέγεται για φαγητό, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.: *ἐτ. χρήματα*, έτοιμα χρήματα, διαθέσιμα χρήματα, χρήματα στο χέρι, στον ίδ.: *ἐτ. ποιείσθαι*, να ετοιμάζει κάποιος, τον ίδ.: *ἐξ ἐτοίμου*, εκ του προχείρου, δίχως

προετοιμασία ή προπαρασκευή, αυθόρμητα, πάραυτα, αμέσως, σε Ξεν.· τὰ ἐτοῖμα, ὅτι περιέρχεται στην ιδιοκτησία κάποιου, σε Θουκ. **2.** λέγεται για το μέλλον, αυτός που είναι σίγουρος ότι θα γίνει, βέβαιος, ασφαλής, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης, εύκολος να γίνει, εφικτός, πραγματοποιήσιμος, στο ίδ. **3.** λέγεται για το παρελθόν, αυτός που επιτεύχθηκε, εκπληρώθηκε, που έγινε καλά, ο καλά καμωμένος, σε Όμηρ. **II.** λέγεται για πρόσωπα ή για θέληση, έτοιμος, ενεργητικός, δραστήριος, πρόθυμος, Λατ. paratus, promptus, σε Ηρόδ., Αισχύλ.· εἷς ἢ πρὸς τι, σε Ηρόδ., Ξεν.· με απαρ., έτοιμος να κάνω κάτι, σε Ηρόδ., Αττ.· τὸ ἑτοιμον, ετοιμότητα, προθυμία, αποφασιστικότητα, σε Ευρ. **III.** επίρρ. -μως, πρόθυμα, σε Θουκ. κ.λπ.

έτοιμότης, -ητος, ή, κατάσταση ετοιμότητας, προετοιμασία, προπαρασκευή, ετοιμότητα, προθυμία, σε Πλούτ.

έτοιμο-τόμος, -ον (τέμνω), έτοιμος για κόψιμο, σε Ανθ.

έτος, -εος, τό, χρόνος, χρονιά, σε Όμηρ. κ.λπ.· τῶν προτέρων ἐτέων, των περασμένων, των παρελθόντων, των προηγούμενων χρόνων, σε Ομήρ. Ιλ.· ἐκάστου ἔτους, κάθε χρόνο, σε Πλάτ.· ἀνὰ πᾶν ἔτος, σε Ανθ.· ἀνὰ πέντε ἔτεα, κάθε πέντε χρόνια, σε Ηρόδ.· δι' ἔτους πέμπτου, κάθε πέμπτο χρόνο, σε Αριστοφ.· κατὰ ἔτος, κάθε χρόνο, σε Θουκ.· ἔτος εἰς ἔτος, από χρόνο σε χρόνο, σε Σοφ.· με αιτ., ἔτος τὸδ' ἤδη δέκατον, αυτό είναι ήδη το δέκατο έτος από τότε που..., στον ίδ.

έτός, επίρρ., = -έτωσίως, χωρίς λόγο, μάταια, μόνο με άρνηση, οὐκ ἐτός, Λατ. non temere, σε Αριστοφ., Πλάτ.· οὐκ ἐτὸς ἄρ' ἦλθεν, δεν ήταν μάταιο τότε το ότι ήρθε; σε Αριστοφ. (αμφίβ. προέλ.).

ἐτῤῥαγον, αόρ. β' του τρώγω.

ἐτῤῥαπον, ἐτῤῥαπην, Ενεργ. και Παθ. αόρ. β' του τρέπω.

ἐτῤῥαφην[ᾱ], Παθ. αόρ. β' του τρέφω· Ενεργ. ἔτῤῥαφον, με ίδια σημασία.

ἐτρωσα, αόρ. α' του τιτρώσκω.

ἐτύθην[υ], Παθ. αόρ. α' του θύω.

ἐτῤῥμος, -ον, όπως τα ἐτέος, ἐτήτυμος· **1.** αληθής, πραγματικός, βέβαιος, αληθινός, γνήσιος, ψεύσομαι ἢ ἔτυμον ἐρέω; να πω ψέματα ή να πω την αλήθεια; σε Όμηρ.· οἶρ', ἔτυμα κραίνουσι, αυτά (τα όνειρα) έχουν αληθινή έκβαση, σε Ομήρ. Οδ.· ἔτ. ἄγγελος, φήμη, σε Αισχύλ., Ευρ. **2.** ουδ. ἔτυμον, ως επίρρ., όπως το ἐτέον, αληθώς, όντως, πράγματι, σε Όμηρ.· επίσης, στον πληθ. ἔτυμα, σε Ανθ.· ομαλ. επίρρ. -μως, σε Αισχύλ. κ.λπ.

ἐτύπην[υ], ἐτύφθην, Παθ. αόρ. β' και α' του τύπτω.

ἐτύχησα, ἐτῤῥχον, αόρ. α' και β' του τυγχάνω.

έτωσιο-εργός, -όν (*ἔργω), αυτός που εργάζεται ματαιώς, χωρίς κέρδος, σε Ησίοδ.

έτώσιοις, -ον (έτός, επίρρ.), μάταιος, άσκοπος, ανωφελής, Λατ. irritus, ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.

εὔ, Επικ. ἐύ, επίρρ. (ουδ. του εὖς)· **I. 1.** καλά, ευτυχώς, Λατ. bene, αντίθ. προς το κακώς, σε Όμηρ. κ.λπ.· μαζί με άλλο επίρρ., εὔ και ἐπισταμένως, καλώς και με γνώση, σε Όμηρ.· ομοίως και, εὔ κατὰ κόσμον, καλά και τακτικά, όπως ταιριάζει, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης, ευτυχώς, κατ' ευτυχή συγκυρία, ευχαρίστως, σε Ομήρ. Οδ.· στον Πεζό λόγο, εὔ ἔχειν, έχειν καλώς, βρίσκομαι σε καλή κατάσταση, σε Αττ.· με γεν., εὔ ἦκειν τοῦ βίου, έχειν καλώς ως προς το ζην, ως προς τους πόρους της ζωής, ευπορώ, σε Ηρόδ. **2.** εὔ γε, συχνά σε απαντήσεις, βλ. **εὖγε**· **3.** με επίθ. ή επιρρ., επιτείνοντας τη σημασία τους, εὔ πάντες, όπως το μάλα πάντες, σε Ομήρ. Οδ.· εὔ μάλα, στο ίδ.· εὔ πάνν, σε Αριστοφ.· εὔ σαφῶς, σε Αισχύλ. **II.** ως ους., τὸ εὔ, το δίκαιο, το ορθό, τὸ δ' εὔ

νικάτω, στον ιδ. **III. 1.** ως κατηγορ. πρότασης, *τί τῶνδ' εὖ;* ποιο από αυτό είναι καλό; στον ιδ.· *εὖ εἴη*, μακάρι να αποβεί σε καλό, στον ιδ. **IV.** στα σύνθ., έχει όλες τις σημασίες του επιρρ., αλλά συνήθως υποδηλώνει μέγεθος, αφθονία, ευημερία, ευκολία, αντίθ. προς το *δυσ-* (όπως τα στερητικά *α-*, Λατ. *in-*, και το *δυσ-*, συντίθεται μόνο με ονόματα· τα ρήματα, στα οποία το *εὖ* αποτελεί την πρώτη συλλαβή, παράγονται από σύνθετα ονόματα, όπως *εὐπαθέω* από *εὐπαθής*. Το *εὖ-δοκέω*, αποτελεί εξαίρεση).

εὖ, Ιων. αντί *οὔ*, Λατ. *sui*, γεν. της αυτοπαθ. αντων. του *γ'* προσ.

εὐαγγελίζομαι (εὐάγγελος), I. αποθ., φέρνω ευχάριστα νέα, ευχάριστες ειδήσεις, τις ανακοινώνω, τις γνωστοποιώ, τις κοινοποιώ, σε Αριστοφ., Δημ. κ.λπ. **II. 1.** διακηρύσσω ως χαρμόсуна νέα, μαντάτα, ειδήσεις, *τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ*, σε Κ.Δ. **2.** απόλ., κηρύττω το Ευαγγέλιο, στο ιδ.· με αιτ. προσ.,

κηρύσσω στους ανθρώπους το χαρμόσυνο μήνυμα του Ευαγγελίου, στο ιδ.· ομοίως επίσης, και στην Ενεργ., στον ιδ. — Παθ., κηρύσσομαι, διδάσκομαι το Ευαγγέλιο, στο ιδ.· λέγεται για το ίδιο το Ευαγγέλιο, κηρύσσομαι, στο ιδ.

εὐαγγέλιον, τό, I. αμοιβή που δίνεται στον αγγελιοφόρο για καλή είδηση, σε Ομήρ. Οδ.· στον πληθ., *εὐαγγέλια θύειν*, προσφορά ευχαριστήριας θυσίας για καλή είδηση, σε Ξεν. κ.λπ.· *εὐαγγελίων θυσίαι*, σε Αισχίν.· *εὐαγγέλια στεφανοῦν τινα*, στεφανώνω κάποιον για καλές ειδήσεις, σε Αριστοφ. **II.** με τη Χριστιανική σημασία, Χαρμόσυνο Νέο, δηλ. το Ευαγγέλιο, σε Κ.Δ.

εὐαγγελιστής, -οῦ, ό, αυτός που φέρνει καλές ειδήσεις, νέα, ευαγγελιστής, συγγραφέας, κήρυκας του Ευαγγελίου, σε Κ.Δ.

εὐ-άγγελος, -ον, αυτός που φέρνει καλές ειδήσεις, σε Αισχύλ.

εὐάγέω, είμαι αγνός, αμόλυντος, καθαρός, άγιος, σε Θεόκρ.

εὐ-άγής (Α), -ές (άγος), 1. απαλλαγμένος από μόλυσμα, μίasma, αθώος, αναίτιος, καθαρός, αγνός, ακηλίδωτος, αμόλυντος, *ὁσιος καὶ εὐάγής*, σε Νόμ. Σόλωνα· λέγεται για χιόνι, σε Ευρ. **2.** λέγεται για ενέργειες, άμεμπτos, δίκαιος, σε Σοφ., Δημ.· ομοίως και, Επικ. επίρρ., *εὐάγέως*, σε Ομηρ. Ύμν. **3.** με Ενεργ. σημασία, καθαριστικός, εξαγνιστικός, σε Σοφ.

εὐ-άγής (Β), -ές (άγω), αυτός που κινείται με ευκολία, ευέλικτος, ευκίνητος, σε Ανθ.

εὐ-άγής (Γ), -ές (αὐγή), καθαρός, λαμπρός, αυτός που φαίνεται από μακριά, ευδιάκριτος, εμφανής, ολοφάνερος· *ἔδραν εὐαγῆ στρατοῦ*, θέση πλήρους ορατότητας του στρατεύματος, σε Αισχύλ.· *πύργον εὐαγῆ*, ψηλή, αγέρωχη πόλη, σε Ευρ.

εὐ-άγητος, -ον, = *εὐάγής* (Γ), λαμπρός, λέγεται για σύννεφα, σε Αριστοφ.

εὐ-άγκᾶλος, -ον (άγκάλη), αυτός που κρατιέται εύκολα στην αγκαλιά, που φορτώνεται εύκολα, σε Αισχύλ.

εὐάγορέω, εὐαγορία, Δωρ. αντί *εὐήγ-*.

εὐαγρεσία, ή, = *εὐαγρία*, σε Θεόκρ.

εὐαγρέω, μέλ. -ήσω, έχω καλό κυνήγι, σε Ανθ.

εὐαγρία, ή, καλό κυνήγι, σε Ανθ.

εὖ-αγρος, -ον (άγρα), τυχερός στο κυνήγι, επιτυχημένος σε αυτό, σε Σοφ., Ανθ.

εὐάγωγία, ή, καλή αγωγή, καλή ανατροφή, σε Αισχίν.

εὐ-άγωγος, -ον (άγωγή), αυτός που εκπαιδεύεται εύκολα, καθοδηγούμενος, ευμεταχείριστος, *ἐπὶ τι, εἷς τι, πρὸς τι*, σε Πλάτ., Ξεν.

εὖ-αδον, Αιολ. αντί ἔαδον, αόρ. β' του άνδάνω.

εὐάζω (εὐοῖ), κραυγάζω *εὐαί* προς τιμή του Βάκχου, σε Σοφ., Ευρ.

εὐ-ᾱής, -ές (ᾱήμι),· **I.** ευάερος, φρέσκος, δροσερός, σε Ησίοδ. **II.** Ενεργ., λέγεται για άνεμο, αυτός που φυσά ευνοϊκά, αίσιος, ούριος, σε Ηρόδ., Ευρ.· μεταφ., ευνοϊκός, σε Σοφ.

εὖ-αθλος, -ον, αυτός που έχει κερδηθεί με θεμιτό τρόπο, σε Ανθ.

εὐ-αίρετος, -ον (αἰρέω), ευάλωτος, σε Ηρόδ.

εὐ-αῖων, -ωνος, ὅ, ἥ, ευτυχισμένος στη ζωή, σε Ευρ.· λέγεται για την ίδια την ζωή, ευτυχισμένη, καλότυχη, μακαρία, σε Αισχύλ., Σοφ.· ὕπνος εὐ., μακάριος, αἰώνιος ὕπνος, σε Σοφ.

εὐᾱκής, -ές, Δωρ. αντί *εὐηκής*.

εὐᾱκοέω, εὐᾱκοος, -ον, Δωρ. αντί *εὐηκ-*.

εὐᾱλάκατος, -ον, Δωρ. αντί *εὐηλ-*.

εὐ-αλδής, -ές (ἄλδαίνω), αυτός που αυξάνει εύκολα, καρποφόρος, σε Ανθ.

εὐάλιος, -ον, Δωρ. αντί *εὐήλιος*.

εὐ-άλφιτος, -ον (ἄλφιτον), αυτός που είναι φτιαγμένος από καλό αλεύρι, σε Ανθ.

εὐ-άλωτος, -ον, εύκολος στη σύλληψη ή στην κατάκτηση, ευπόρθητος, σε Ξεν. κ.λπ.

εὐαμερία, εὐάμερος, Δωρ. αντί *εὐημ-*.

εὐ-άμπελος, -ον, αυτός που έχει ωραία αμπέλια, σε Ανθ.

εὐάν[ᾱ], εὐάν, κραυγή, ιαχή των οργιαστών του Βάκχου, όπως το *εὐοῖ*, σε Ευρ.

εὐ-ανάκλητος, -ον, I. αυτός που προφέρεται εύκολα, λέγεται για ονόματα σκύλων, σε Ξεν. **II.** αυτός που ανακαλείται εύκολα, σε Πλούτ.· *επίρρ., εὐανακλήτως ἔχεινπρός τινα*, στον ιδ.

εὐανδρέω, μέλ. -ήσω, **I.** κατοικούμαι από πολλούς άντρες, σε Πλούτ. **II.** είμαι σε πλήρη ακμή, βρίσκομαι σε απόλυτη δύναμη, στον ιδ.

εὐανδρία, ἥ, I. αφθονία ανδρών, απόθεμα γενναίων ανδρών, σε Ξεν.· στον πληθ., *πληρωμάτων εὐανδρίαις*, μέσω των πληρωμάτων των γενναίων και ευρώστων ανδρών, σε Πλούτ. **II.** ανδρική ηλικία, ανδρεία, ανδρικό σθένος, φρόνημα, γενναιότητα, σε Ευρ.

εὖ-ανδρος, -ον (ἄνῆρ), I. αυτός που είναι άφθονος σε γενναίους άνδρες, σε Τυρτ., Ευρ. κ.λπ. **II.** αυτός που φέρνει ευτυχία, ευημερία στους ανθρώπους, σε Αισχύλ.

εὐάνεμος, Δωρ. αντί *εὐήνεμος*.

εὐ-άνθεμος, -ον (ἄνθεμον), λουλουδιασμένος, ανθισμένος, ανθηρός, σε Ανθ.

εὐανθέω, λουλουδιάζω ή ανθίζω, σε Λουκ.

εὐ-ανθής, -ές (ἄνθος),· I. ανθηρός, ανθισμένος, μπουμπουκιασμένος, ζωηρός, σε Ομήρ. Οδ. **II. 1.** αυτός που βρίσκεται σε πλήρη άνθιση, ολάνθιστος, σε Θέογν., Αριστοφ. **2.** ανθηρός, ζωηρόχρωμος, χαρωπός, χαρούμενος, λαμπρός, σε Πλάτ., Ανθ. **III.** μεταφ., ανθηρός, ζωηρός, ωραίος, καλός, σε Αριστοφ.

εὐᾱνορία, ἥ, Δωρ. αντί *εὐηνορία*.

εὐ-άντητος, -ον (ἄντάω), προσιτός, ευκολοπλησίαστος, καταδεκτικός, προσηνής, ευμενής, σε Ανθ.

εὐ-άντυξ, -ῦγος, ὅ, ἥ, αυτός που έχει ωραίο θόλο, όμορφη καμάρα, σε Ανθ.

εὐάνωρ[ᾱ], -ορος, ὅ, ἥ, Δωρ. αντί *εὐήνωρ*.

εὐ-απάλλακτος, -ον, αυτός από τον οποίο εύκολα απαλλάσσεται κάποιος, σε Ξεν.

εὐ-ᾱπάτητος, -ον (ᾱπατάω), αυτός που ξεγελιέται εύκολα, εύπιστος, ευκολόπιστος, σε Πλάτ.

εὐαπήγητος, -ον, Ιων. αντί *εὐαφήγητος*.

εὐ-απόβᾶτος, -ον (ἀποβαίνω), αυτός που είναι εύκολος στην απόβαση, κατάλληλος, πρόσφορος για αποβίβαση, για προσεδάφιση, σε Θουκ.

εὐ-απολόγητος, -ον (ἀπολογέομαι), ευκολοσυγχώρητος, σε Πλούτ.

εὐ-αποτείχιστος, -ον (ἀποτειχίζω), αυτός που εύκολα περιβάλλεται από τείχος, αυτός που μπορεί εύκολα να αποκλειστεί από οχυρά ή αυλάκια, σε Θουκ., Ξεν.

εὐ-ἄρεσκος, -ον, = *εὐάρεστος*, σε Ξεν.

εὐ-ἄρεστος, -ον (ἄρέσκω), ευχάριστος, ικανοποιητικός, τερπνός, σε Κ.Δ.· *ἐπίρρ.*, *εὐαρεστοτέρως διακεῖσθαι τι*, γίνομαι περισσότερο ευχάριστος σε κάποιον, σε Ξεν.

εὐ-ἄριθμητος, -ον, αυτός που υπολογίζεται, αριθμείται εύκολα, δηλ. λίγος στον αριθμό, σε Πλάτ.

εὐ-αρκτος, -ον (ἄρχω), αυτός που διοικείται εύκολα, ελέγχεται με ευκολία, πειθήνιος, λέγεται για στόμα αλόγου, σε Αισχύλ.

εὐ-ἄρμᾶτος, -ον (ἄρμα), αυτός που έχει ωραίο ἄρμα, σε Σοφ.

εὐαρμοστία, ἡ, επιτηδειότητα στους τρόπους και στις διαθέσεις, σε Πλάτ., Δημ.

εὐ-ἄρμοστος, -ον (ἄρμόζω), **I.** καλά συνδεδεμένος, αρμονικός, σε Ευρ., Πλάτ. **II.** λέγεται για ανθρώπους, βολικός, καλόβολος, επιτήδειος, σε Πλάτ.

εὐ-αρνος, -ον, πλούσιος σε πρόβατα ή αρνιά, σε Ανθ.

εὐ-ἄροτος, -ον (ἄρώω), αυτός που είναι καλά οργωμένος ή αυτός που μπορεί να οργωθεί εύκολα, σε Ανθ.

εὐ-αρχος, -ον (ἄρχω), αυτός που ξεκινά καλά, αυτός που κάνει καλή αρχή, σε Ανθ.

εὐας, ὁ, Ρωμ. *onatio*, σε Πλούτ.

εὐασμα, -ατος, τό (εὐάζω), βακχική κραυγή, σε Ευρ.

εὐασμός, ὁ (εὐάζω), κραυγή γλεντιού, ιαχή οργίου, σε Πλούτ.

εὐαστήρ, -ῆρος, ὁ, = το ἐπόμε., σε Ανθ.

εὐαστής, -οῦ ή παροξ. εὐάστης, -ου, ὁ (εὐάζω), Βακχιστής, οργιαστής, σε Ανθ.

εὐάτριος[α], -ον, Δωρ. αντί *εὐήτριος*.

εὐ-αφήγητος, Ιων. εὐαπ-, -ον, ευκολοδιήγητος, σε Ηρόδ.

εὐ-ἄφης, -ές (ἄφή), αυτός που αγγίζει απαλά, μαλακός στην αφή· μεταφ., *εὐ. μετάβασις*, εύκολη, φυσική, αβίαστη μετάβαση, σε Λουκ.· *τὸ εὐάφες*, απαλό, τρυφερό ἄγγιγμα, στον *ιδ.*· *ἐπίρρ.* -*φῶς*, στον *ιδ.*

εὐᾶχής, εὐάχητος, Δωρ. αντί *εὐήχ-*.

εὐ-βάστακτος, -ον, αυτός που εύκολα μεταφέρεται ή μετακινείται, ελαφρύς, σε Ηρόδ.

εὐ-βᾶτος, -ον (βαίνω), προσιτός, ευκολοπλησίαστος, διαβατός, σε Αισχύλ.· συγκρ. -*ώτερος*, σε Ξεν.

εὐ-βλέφᾶρος, -ον (βλέφαρον), αυτός που έχει ωραία βλέφαρα, όμορφα μάτια, σε Ανθ.

Εὐβοία, γεν. -ας, Ιων. -ης, ἡ, η Εὐβοία, νησί που βρίσκεται κατά μήκος της παραλίας της Βοιωτίας και Αττικής, σε Όμηρ. κ.λπ.· **Εὐβοεύς, -έως, ὁ**, αιτ. *Εὐβοᾶ*, πληθ. -*ᾶς*, ο Ευβοέας, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *ἐπιθ.* **Εὐβοϊκός, Εὐβοεικός, -ή, -όν**, στον *ιδ.* κ.λπ.· *θηλ.* **Εὐβοίς**, στον *ιδ.*· *εκτεταμ.* **Εὐβοίς**, σε Σοφ.

εὐ-βολος, -ον, αυτός που κερδίζει στο ρίξιμο του κύβου, του ζαριού, εύστοχος, επιτυχής· *ἐπίρρ.*, *ἦν γὰρ εὐβόλως ἔχων*, βρισκόταν σε ευτυχία, ήταν ευτυχισμένος, σε Αισχύλ.

εὖ-βοτος, -ον (βόσκω),· **I.** αυτός που έχει καλή και άφθονη βοσκή, σε Ομήρ. Οδ. **II.** ευτραφής, καλοθρεμμένος, σε Θεόκρ.
εὖ-βοτρυς, -υ, γεν. -υος, άφθονος σε πολλά και καλά σταφύλια, σε Σοφ.
εὐβουλία, ή, καλή γνώμη, συμβουλή, σύνεση, φρονιμάδα, προνοητικότητα, γνώση, σε Αισχύλ., Σοφ. κ.λπ.

εὖ-βουλος, -ον (βουλή), φρόνιμος, συνετός, σε Θεογν., Ηρόδ., Αισχύλ.

εὖ-βους, ὁ, ἡ, ἀφθονος σε βόδια, σε Ομηρ. Ὑμν.

εὖ-βροχος, -ον, αὐτός που ἔχει καλές θηλειές, ὁμορφα πλεγμένους, σε Ανθ.

εὐγάθης, εὐγάθητος, Δωρ. αντί *εὐγηθ-*.

εὖγε ἢ εὐγε, ἐπίρρ.: **1.** καλώς, ορθώς, λέγεται προς επιβεβαίωση ἢ ἐγκριση ὅσων ἔχουν ειπωθεῖ, σε Αριστοφ., Πλάτ.: *ειρων.*, σε Ευρ., Αριστοφ. **2.** χωρίς ρήμα, καλώς! ωραία! εὖγε! πολύ καλά! μπράβο!, Λατ. *euge!* στον ἰδ.

εὐγένεια, ἡ (εὐγενής), καταγωγή ἀπὸ καλὸ, ἐνδοξο γένος, υψηλὴ καταγωγή, σε Αισχύλ., Ευρ.: *εὐγένεια παίδων = εὐγενεῖς παῖδες*, στον ἰδ.

εὐ-γένειος, Επικ. *ἡὔγεν-, -ον (γένειον)*, λέγεται για λιοντάρι, αὐτό που ἔχει ωραία χαίτη, σε Όμηρ.: λέγεται για ἄνδρες, αὐτός που ἔχει ωραία γένια, σε Πλάτ.

εὐγενέτης, -ου, ὁ, = το ἐπόμε., σε Ευρ.: *θηλ.* **εὐγενέτειρα**, σε Ανθ.

εὐ-γενής, -ές (γένος), I. 1. αὐτός που προέρχεται ἀπὸ καλὴ οικογένεια, ἔχει καλὴ καταγωγή, ευγενικὴ γενιά, Λατ. *generosus*, σε Τραγ.: *εὐγενές (ἔστι)*, εἶναι σημάδι ευγενείας, σε Ηρόδ. **2.** υψηλόφρων, γενναιόψυχος, μεγαλόψυχος, σε Σοφ., Πλάτ. **3.** λέγεται για ζῶα καλῆς ράτσας, καθαρόαιμο, ευγενές, γενναῖο, σε Θεογν., Αισχύλ. κ.λπ.: λέγεται για χώρα, εὐφορη, γόνιμη, σε Πλούτ. **4.** λέγεται για εξωτερικὴ μορφή, ἐξοχος, ευγενικός, σε Ευρ. **II.** ἐπίρρ. -*νῶς*, μεγαλόψυχα, γενναῖα, στον ἰδ.

εὐγενία, ἡ, = εὐγένεια, σε Ευρ., Ανθ.

εὐ-γηθής, -ές (γηθέω), χαρωπός, εὐθυμος, χαρούμενος, παιδρός, σε Ευρ.

εὐ-γήθητος, Δωρ. **εὐ-γάθ-, -ον**, = το προηγ., σε Ευρ.

εὖ-γηρυς, -υ, αὐτός που ηχεί γλυκά, σε Αριστοφ.

εὐ-γλάγης, -ές (γάλα), αὐτός που εἶναι ἀφθονος σε γάλα, γαλατερός· μεταπλασμ. δοτ. *εὐγλαγι*, ὅπως αν προερχόταν ἀπὸ το *εὐγλαξ*, σε Ανθ.

εὖ-γλυπτος, -ον και **εὐ-γλυφής, -ές (γλύπτω)**, αὐτός που εἶναι καλῶς λαξευμένος, ὁμορφα σκαλισμένος, αρμονικά σμιλευμένος, καλὰ χαραγμένος, σε Ανθ.

εὐγλωσσία, Αττ. **-ττία, ἡ**, ευφράδεια, σε Αριστοφ.

εὐγλωσσος, Αττ. **-ττος, -ον, I. 1.** ευφραδής, εὐγλωττος, καλὸς χειριστὴς του προφορικοῦ λόγου, σε Αισχύλ.: *ετοιμόλογος*, ευφραδής, φλύαρος, σε Αριστοφ. **2.** εὐηχος, σε Ανθ. **II.** Ενεργ., αὐτός που λύνει τη γλῶσσα, αὐτός που κάνει κάποιο να ἔχει ευφράδεια, στον ἰδ.

εὐῖγμα, -ατος, τό (εὐχομαι), I. ὅπως το *εὐῖχος*, καυχησιά, καύχημα, καυχησιολογία, σε Ομήρ. Οδ. **II.** ὅπως το *εὐχή*, ἀλλὰ πάντοτε στον πληθ., ικεσίες, επιθυμίες, ευχές, σε Αισχύλ., Σοφ.

εὐγναμptos, Επικ. **εὐγν-, -ον**, καλολυγισμένος, σε Ομήρ. Οδ.

εὐγνωμονέω, εἶμαι δίκαιος και τίμιος, δείχνω καλὰ αισθήματα, φέρομαι με επιείκεια, σε Πλούτ.

εὐγνωμοσύνη, ἡ, 1. καλοκαρδοσύνη, καλοκαρδία, αβρότητα, ευγένεια, διακριτικότητα, επιείκεια, σε Αισχίν. **2.** σύνεση, φρόνηση, σε Πλούτ.

εὐ-γνώμων, -ον, γεν. -ονος (γνώμη), I. 1. αὐτός που ἔχει καλὰ αισθήματα, καλόκαρδος, αβρός, ευγενικός, λογικός, επιεικής, σε Ξεν. κ.λπ. **2.** σοφός, συνετός, φρόνιμος, σε Ανθ. **II. 1.** ἐπίρρ. *-μόνως*, επιεικῶς, δικαίως, ειλικρινῶς, ευθέως, σε Λουκ. **2.** με σύνεση, φρονίμως, σε Ξεν.

εὖ-γνωστος, -ον, 1. πολύ γνωστός, οικείος, σε Σοφ., Ευρ. **2.** ευδιάκριτος, σε Δημ.

εὖ-γομφος, -ον, αὐτός που εἶναι καλὰ καρφωμένος, στερεωμένος γερά, σε Ευρ.

εὐγονία, ἡ, γονιμότητα, ευφορία, σε Ξεν.

εὐ-γονος, -ον, γόνιμος, παραγωγικός.

εὐ-γραμμος, -ον (γραμμή), καλοσχεδιασμένος, σε Λουκ.· *τῶν ὀφρύων τὸ εὐγραμμον*, οι λεπτές και καλοσχηματισμένες γραμμές τους, στον ιδ.

εὐ-γρᾶφής, -ές (γράφω), **I.** καλά ζωγραφισμένος, σε Ανθ. **II.** Ενεργ., αυτός που γράφει καλά, στον ιδ.

εὐ-γῦρος, -ον, καλά στρογγυλεμένος, σε Ανθ.

εὐγωνία, ἡ, ισομετρία γωνιών, σε Ευρ.

εὐ-γώνιος, -ον (γώνια), αυτός που έχει κανονικές γωνίες, σε Ξεν.

εὐ-δαιδᾶλος, -ον, καλοδουλεμένος, σε Ανθ.

εὐδαιμονέω, μέλ. -ήσω (*εὐδαίμων*), ευημερώ, είμαι τυχερός, ευτυχώ, σε Ηρόδ., Αττ.· *εὐδαιμονοίης*, μορφή ευχής, σε Ευρ.

εὐδαιμονία, Ιων. -ίη, ἡ, ευημερία, καλή τύχη, καλοτυχία, αφθονία, πολυτέλεια, ευτυχία, μακαριότητα, απόλυτη ικανοποίηση, σε Ομηρ. Ὑμν., σε Ηρόδ., Αττ.

εὐδαιμονίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ (*εὐδαίμων*), αποκαλώ ή λογαριάζω κάποιον ευτυχισμένο, μακαρίζω, σε Ευρ., Ξεν. κ.λπ.· με γεν., *μοίρας*, για την τύχη του, σε Σοφ.· *ὑπέρ τινος*, σε Ξεν.· *ἐπὶ τινι*, σε Δημ.

εὐδαιμονικός, -ή, -όν, αυτός που συντελεί, συμβάλλει στην ευτυχία, σε Πλάτ.· *τὰ εὐδ.*, τα συστατικά στοιχεία της ευτυχίας, σε Ξεν.

εὐ-δαίμων, -ον, 1. ευλογημένος από τον θεό· απ' όπου, τυχερός, ευτυχισμένος, μακάριος, Λατ. *felix*, σε Ησίοδ., Θέογν., Τραγ. κ.λπ.· *τὸ εὐδαιμον* = *εὐδαιμονία*, σε Θουκ.· *ἐπίρρ. -μόνως*, σε Ευρ. κ.λπ. **2.** λέγεται για εξωτερική ευτυχία, τυχερός, πλούσιος, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.

εὐ-δάκρυτος, -ον (δακρύω), αξιοδάκρυτος, αξιοθρήνητος, σε Αισχύλ.

εὐ-δάπανος, -ον (δᾶπάνη), πολυέξοδος, πολυδάπανος, σε Πλούτ.

εὐ-δείελος, -ον (δείελος=δέελος, δῆλος), εμφανής, ολοφάνερος, ξεκάθαρος, ευδιάκριτος, επίθ. της Ιθάκης και άλλων νησιών, σε Ομήρ. Οδ.

εὐ-δειπνος, -ον (δείπνον), αυτός που έχει πλούσια συμπόσια, σε Ευρ.

εὐ-δενδρος, -ον (δένδρον), αυτός που έχει πολλά και καλά δέντρα, αυτός που είναι γεμάτος με ωραία δέντρα, σε Πίνδ., Ευρ.

εὐ-δηλος, -ον, ξεκάθαρος, πασιδήλος, ολοφάνερος, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *εὐδηλός* (*έστι*) *ποιῶν*, είναι ολοφάνερο σ' όλους αυτό που κάνει, σε Αριστοφ.

εὐδησθα, Επικ. αντί *εὐδης*, β' ενικ. υποτ. του *εὐδω*.

εὐδία, ἡ (εὐδιος), **1.** καλοκαιρία, αίθριος καιρός, σε Ξεν. **2.** μεταφ., γαλήνη, ησυχία, αταραξία, ηρεμία, σε Αισχύλ., Ξεν.

εὐ-διάβᾶτος, -ον, ευκολοπέραστος, ευκολοδιάβατος, *ποταμός*, σε Ξεν.

εὐ-διάβολος, -ον, αυτός που εύκολα διαβάλλεται, διαστρέφεται, παραποιείται, σε Πλάτ.

εὐδιαίτερος, -α, -ον, ανώμ. συγκρ. του *εὐδιος*.

εὐ-δίαιτος, -ον (δίαιτα), αυτός που ζει με εγκράτεια, με μέτρο, σε Ξεν.

εὐδιάλλακτος, -ον, αυτός που εύκολα συμφιλιώνεται, ειρηνικός· *ἐπίρρ. -τως*, σε Πλούτ.

εὐδι-άναξ, -ακτος, ὁ, άρχοντας της ηρεμίας, βασιλιάς της γαλήνης, σε Λουκ.

εὐδιεινός, -ή, -όν, = *εὐδιος*, σε Πλάτ.· *ἐν εὐδιεινοῖς*, σε προφυλαγμένα σημεία, σε ασφαλείς τόπους, σε Ξεν.

εὐ-δικία, Ιων. -ίη, ἡ (δίκη), δίκαιη αντιμετώπιση, σε Ομήρ. Οδ.

εὐ-δίνητος, [ι], -ον, εύστροφος, σε Ανθ.

εὖ-διος, -ον (δῖος), γαλήνιος, ήρεμος, καλός, ωραίος, λαμπρός, καθαρός, λέγεται για τον καιρό, για τη θάλασσα κ.λπ., σε Ξεν., Θεόκρ.· ουδ. *εὐδιον*, *εὐδία*, ως επίρρ., σε Ανθ.· ανώμ. συγκρ. *εὐδιαίτερος*, σε Ξεν.

εὖ-δημτος, Επικ. εὐ̣-δημτος, -ον (δέμω), καλά οικοδομημένος, καλοχτισμένος, σε Όμηρ.

εὖ-δοκέω, παρατ. *εὐδόκουν* ή *ηὐδόκουν*, μέλ. -ήσω, **1.** είμαι πλήρως ευχαριστημένος, ευαρεστούμαι, *ἐν τινι*, με κάποιον ή κάτι, σε Κ.Δ. **2.** με απαρ., συναινών να, συμφωνώ να κάνω κάτι, στο ίδ.

εὐδοκία, ή, ικανοποίηση, επιβεβαίωση, επιδοκιμασία, έγκριση, εύνοια, χάρη, σε Κ.Δ.

εὐδοκίμew, παρατ. *ηὐδοκίμουν*, αόρ. α' *ηὐδοκίμησα*, παρακ. *ηὐδοκίμηκα*· η αύξηση παραλείπεται στην Ιων. (*εὐδόκιμος*)· έχω καλή φήμη, τιμώνμαι, εκτιμώνμαι, είμαι ξακουστός, είμαι δημοφιλής, σε Θέογν., Ευρ., Αριστοφ. κ.λπ.· *εὐδ. ἐν τινι*, διακρίνομαι, ξεχωρίζω σε κάτι, σε Ηρόδ., Θουκ.· *ἐπίτινι*, σε Πλάτ.· *εὐδ. παρὰ τῷ βασιλείῃ*, έχω επιρροή σε αυτόν, σε Ηρόδ.

εὐδοκίμησις, -ewς, ή, καλή φήμη, δόξα, τιμή, επιτυχία, διάκριση, σε Πλάτ.

εὖ-δόκιμος, -ον, αυτός που έχει καλή φήμη, τιμημένος, ένδοξος, δοξασμένος, επιτυχής, σε Αισχύλ., Ευρ.· *πρός τι*, σε κάτι, σε Πλάτ.

εὐδοξέw, μέλ. -ήσω, έχω καλή φήμη, τιμώνμαι, δοξάζομαι, σε Ευρ., Ξεν.

εὐδοξία, ή, 1. καλή φήμη, δόξα, τιμή, μεγαλείο, σε Σιμων., σε Δημ. **2.**

επιδοκιμασία, *τοῦ πλήθους*, σε Πλάτ. **II.** καλή κρίση, στον ίδ.

εὖ-δοξος, -ον (δόξα), καλόφημος, τιμημένος, ένδοξος, δοξασμένος, σε Θέογν., Θουκ. κ.λπ.· *νέες εὐδοξόταται*, περίφημα πλοία, καράβια πρώτης τάξεως, σε Ηρόδ.

εὖ-δράκής, -ές (δέρκομαι), οξυδερκής, σε Σοφ.

εὖ-δρομος, -ον (δραμεῖν), **1.** αυτός που τρέχει καλά, γοργοπόδαρος, φτεροπόδαρος, σε Ανθ. **2.** *εὐδρ. πόλις*, πόλη με καλούς ιπποδρόμους, στον ίδ.

εὖ-δροσος, -ον, αυτός που έχει άφθονη δροσιά, αυτός που έχει άφθονο νερό, σε Ευρ., Αριστοφ.

εὐδw, παρατ. *ηὐδον*, Επικ. *εὐδον*, Ιων. γ' ενικ. *εὐδεσκε*· **I. 1.** πλαγιάζω, σε Όμηρ. κ.λπ.· με σύστ. αντ., *εὐδεν ὕπνον*, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ., Θεόκρ.· επίσης, *ὕπνω εὐδεν*, σε Σοφ.· *βραδὺς εὐδει*, δηλ. αν ο ύπνος τον εμποδίζει, στον ίδ. **2.** λέγεται για τον ύπνο του θανάτου, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. **II.** μεταφ., ηρεμώ, γαληνεύω, αναπαύομαι, ησυχάζω, λέγεται για τον αέρα, για τη θάλασσα κ.λπ., σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.· λέγεται για το μυαλό, είμαι ήσυχος, είμαι ευχαριστημένος, σε Πλάτ., Θεόκρ.

εὖ-ἔανος, -ον, πλούσια ντυμένος, σε Μόσχ.

εὖ-εδρος, -ον (ἔδρα), **I. 1.** αυτός που έχει λαμπρή θέση, αυτός που κάθεται σε επιβλητικό θρόνο, λέγεται για τους θεούς, σε Αισχύλ. **2.** λέγεται για πλοίο, = *εὐσσελμος*, σε Θεόκρ. **II.** Παθ., βολικός, άνετος, αναπauτικός, *ἵππος*, σε Ξεν.

εὖ-ειδής, -ές (εἶδος), καλοφτιαγμένος, εμφανίσιμος, όμορφος, ωραίος, περικαλλής, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Αττ.

εὖ-ειλος, -ον (εἶλη), ευήλιος, θερμός, ζεστός, Λατ. *apricus*, σε Ευρ.

εὖ-εἶμων, -ον (εἶμα), καλοντυμένος, σε Αισχύλ.

εὖ-ειρος, -ον (εἶρος, ἔριον), αυτός που είναι φτιαγμένος με ή προέρχεται από καλής ποιότητας μαλλί, μαλακός, σε Ανθ.· σε Αττ., *εὐερος*, σε Σοφ.

εὖ-έλεγκτος, -ον, αυτός που εύκολα ανασκευάζεται· αυτός που εύκολα αντιμετωπίζεται, σε Πλάτ.

εὖ-ελπις, ό, ή, ουδ. *εὐελπι*, αυτός που έχει καλή ελπίδα, ελπιδοφόρος, ενθαρρυντικός, αισιόδοξος, σε Θουκ., Ξεν. κ.λπ.· με απαρ. μέλ., *εὐελπις*

ίσχύσειν, σε Αισχύλ.· *εὐελπὶς σωθήσεσθαι*, αισιοδοξώντας ότι θα σωθούν, σε Θουκ.

εὐ-εξάλειπτος, -ον (*ἐξαλείφω*), αυτός που εξαλείφεται εύκολα, σε Ξεν.

εὐ-εξαπάτητος, -ον (*ἐξαπατάω*), αυτός που εξαπατάται εύκολα, σε Πλάτ., Ξεν.

εὐ-εξία, ἡ (*ἔξις*), καλή κατάσταση του σώματος, καλή κατάσταση της υγείας, ευρωστία, σε Πλάτ.· γενικά, ρώμη, σφρίγος, θαλερότητα, στον ιδ.

εὐ-ἐξοδος, -ον, αυτός από τον οποίο εύκολα ξεφεύγει ή διαφεύγει κάποιος, σε Αισχύλ.

εὐέπεια, ἡ, I. καλολογία, ευγλωττία, ευφράδεια, σε Πλάτ **II.** καλά λόγια, ευφημία, σε Σοφ.

εὐ-επής, -ές (*ἔπος*),· **I. 1.** γλυκομίλητος, ευφραδής, εύγλωττος, μελωδικός, σε Ξεν. **2.** αυτό που κάνει κάποιον εκφραστικό, ευφραδή, λέγεται για το νερό του Ελικώνα, σε Ανθ. **II.** Παθ., καλοειπωμένος, πειστικός, ευσπρόδεκτος, *λόγος*, σε Ηρόδ.

εὐ-ἐπίβατος, -ον, ευπρόσβλητος, σε Λουκ.

εὐ-ἐπιβούλευτος, -ον (*ἐπιβουλεύω*), αυτός που εκτίθεται εύκολα σε δολιοφθορά ή τέχνασμα, σε Ξεν.

εὐεπίη, ἡ, Ιων. αντί *εὐέπεια*, σε Ανθ.

εὐ-ἐπίθετος, -ον, ευπρόσβλητος, ευάλωτος στις επιθέσεις, σε Θουκ.·

εὐεπίθετον τοῖς πολεμίοις, ευπρόσβλητο στους εχθρούς, σε Ξεν.

εὐ-ἐπίτακτος, -ον, αυτός που εύκολα τίθεται σε τάξη, ευπειθής, υπάκουος, σε Ανθ.

εὐέργεια, Ιων. **-εΐη, ἡ**, = *εὐεργασία* I, σε Ανθ.

εὐεργασία, Ιων. **-ΐη, ἡ, I.** αγαθοεργία, σε Ομήρ. Οδ., Θέογν. κ.λπ. **II.** καλή υπηρεσία, αγαθή ενέργεια, καλή, ωφέλιμη πράξη, καλοσύνη, μεγαλοψυχία, γενναιοδωρία, ευεργέτημα, φιλανθρωπία, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.· *εὐ. καταθέσθαι ἔς τινα*, σε Θουκ.· *εὐ. ὀφείλεται μοι*, στον ιδ. κ.λπ.

εὐεργετέω, παρατ. *εὐεργέτουν*, μέλ. *-ήσω*, αόρ. *α' εὐεργέτησα*, παρακ.

εὐεργέτηκα — Παθ., μτχ. αορ. *α' εὐεργετηθεῖς*, παρακ. *εὐεργέτημαι* (*εὐεργέτης*)·

I. ενεργώ με καλούς σκοπούς, κάνω καλό, σε Σοφ. **II.** με αιτ. προσ., παρέχω καλές υπηρεσίες ή επιδεικνύω καλοσύνη σε κάποιον, σε Αισχύλ., Ευρ.·

εὐεργεσίαν εὐεργ. τινά, ευεργετώ κάποιον, σε Πλάτ. — Παθ., γίνομαι αποδέκτης ευεργεσίας, ευεργετούμαι, *εὐεργεσίαν εὐεργετηθεῖς*, στον ιδ.

εὐεργέτημα, -ατος, τό, αγαθή, καλή υπηρεσία, καλοσύνη, αγαθοεργία σε Ξεν.

εὐ-εργέτης, -ου, ὁ (**ἔργω*), **1.** αυτός που κάνει καλό, αυτός που ωφελεί, σε Σοφ.· *τινί*, σε κάποιον, σε Ηρόδ., Ευρ.· *συνηθέστερα, τινός*, στον ιδ. κ.λπ. **2.** τιμητικός τίτλος που απονέμονταν σε ανθρώπους που είχαν προσφέρει κάποια υπηρεσία, κάποιο ευεργέτημα στην πόλη, *εὐ. βασιλέος ἀνεγράφη*, καταχωρήθηκε, σημειώθηκε στα βιβλία ως ευεργέτης, δωρητής του βασιλιά, στον ιδ.· ομοίως, σε Ξεν. κ.λπ.

εὐεργετητέον, ρημ. επίθ. του *εὐεργετέω*, πρέπει να κάνουμε το καλό, *τοὺς φίλους*, σε Ξεν.

εὐεργέτης, -ιδος, θηλ. του *εὐεργέτης*, σε Ευρ.

εὐ-εργής, -ές (**ἔργω*),· **1.** καλοδουλεμένος, καλοφτιαγμένος, λέγεται για άρματα, πλοία κ.λπ., σε Όμηρ.· λέγεται για χρυσό, επεξεργασμένος, κατεργασμένος καλά, σε Ομήρ. Οδ. **2.** καλά καμωμένος· *πληθ., εὐεργέα* = *εὐεργεσῖαι*, ωφέλειες, υπηρεσίες, στο ιδ.

εὐ-εργός, -όν (*ἔργω), · I. αυτός που πράττει καλά ή σωστά, ευθύς, αkéραιος, τίμιος, αδέκαστος, σε Ομήρ. Οδ. **II. 1.** Παθ., καλοδουλεμένος, καλά οργανωμένος, σε Θεόκρ. **2.** ευκολοδούλευτος, σε Ηρόδ.

εὐ-ερκής, -ές (ἔρκος), · I. αυτός που έχει καλή περιφραξη, καλοτοιχισμένος, οχυρός, σε Όμηρ., Αισχύλ. **II.** Ενεργ., αυτός που περιφράσσει καλά, αυτός που είναι καλά κλεισμένος, λέγεται για πόρτες, σε Ομήρ. Οδ.

εὐ-έρκτης, -ου, ό, ποιητ. αντί *εὐεργέτης*, σε Ανθ.

εὐ-ερνής, -ές (ἔρνος), αυτός που φυτρώνει καλά, ακμαίος, θαλερός, σε Ευρ. **εὐερος, -ον,** Αττ. αντί *εὐειρος*.

εὐ-εστό, -οὐς, ή, υπάρχω, υφίσταμαι, ζω, από *εἰμί* (sum)], καλή κατάσταση, γαλήνη, ηρεμία, ησυχία, αταραξία, ευημερία, ευδαιμονία, σε Ηρόδ., Αισχύλ.

εὐ-ετηρία, ή (έτος), καλή εποχή, καλή χρονιά, καρποφορία (με αναφορά στους καρπούς της γης), σε Ξεν. κ.λπ.

εὐ-ετία, ή, = το προηγ., σε Ανθ.

εὐ-εῦρετος, -ον (εὐρίσκω), αυτός που βρίσκεται εύκολα, *χώρα εὐεῦρετος*, τόπος στον οποίο εύκολα βρίσκει κάποιος κάτι, σε Ξεν.

εὐ-έφοδος, -ον, ευπρόσβλητος, ευκολοπλησίαστος, ευπρόσιτος, λέγεται για τόπους, σε Ξεν.

εὐ-ζηλος, -ον, αυτός που έχει, επιδεικνύει καλό ζήλο, αμιλλώμενος, φιλότιμος· *επίρρ. -λως*, σε Ανθ.

εὐ-ζῦγος, Επικ. εὐζ-, -ον (ζυγόν III), λέγεται για πλοία, αυτός που έχει καλά καθίσματα κωπηλατών, σε Ομήρ. Οδ.

εὐ-ζωνος, Επικ. εὐζ-, -ον (ζώνη), · 1. καλοζωσμένος, λέγεται για γυναίκες, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** λέγεται για άνδρες, ζωσμένος για άσκηση, ντυμένος για περπάτημα, πορεία, δραστήριος, ενεργητικός, το *alte praecinctus* του Ορατ., σε Ηρόδ., Θουκ.· λέγεται για ελαφρά οπλισμένα στρατιωτικά σώματα, μη φορτωμένος, «ψιλός», Λατ. *expeditus*, σε Ξεν. **3.** μεταφ., ευβάστακτος, *πενία*, σε Πλούτ.

εὐ-ζωρος, -ον, τελείως καθαρός, αμιγής, λέγεται για κρασί, σε Ευρ.· συγκρ. -ότερος και -έστερος.

εὐ-ηγενής, -ές, Επικ. αντί *εὐγενής* II, σε Ομήρ. Ιλ., Θεόκρ.

εὐ-ηγεσία, ή (ήγεομαι), καλή διοίκηση, διακυβέρνηση, σε Ομήρ. Οδ.

εὐήθεια και εὐηθία, Ιων. -ίη, ή, 1. καλοκαρδοσύνη, ευψυχία, καλή φύση χαρακτήρα, καλή ποιότητα ήθους, ευθύτητα, ντομπροσύνη, απλότητα, τιμιότητα, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** με αρνητική σημασία, απλοϊκότητα, ανοησία, μωρία, άνοια, βλακεία, σε Ηρόδ., Αττ.

εὐ-ήθης, -ες (ἥθος), · I. 1. καλόκαρδος, καλόψυχος, ανοιχτόκαρδος, αγαθός, άδολος, ευθύς, ειλικρινής, ντόμπρος, σε Πλάτ.· *τὸ εὐηθες* = *εὐήθεια*, σε Θουκ. **2.** με αρνητική σημασία, απλοϊκός, ανόητος, μωρός, κουτός, σε Ηρόδ., Αττ.· ως ουσ., χαζός, κορόιδο, κουτορνίθι, ηλίθιος, άνθρωπος, σε Ξεν. **II.** *επίρρ. -θως*, σε Πλάτ.· συγκρ. -έστερα, στον ίδ.· *υπερθ. -έστατα*, σε Ευρ.

εὐηθία, Ιων. -ίη, = *εὐήθεια*.

εὐηθίζομαι, Παθ. (εὐήθης), κάνω τον ανόητο, μιλώ απλοϊκά, σε Πλάτ.

εὐηθικός, -ή, -όν (εὐήθης), αυτός που έχει καλή φύση, ποιότητα ήθους, σε Πλάτ.· *επίρρ. -κῶς*, σε Αριστοφ.

εὐ-ήκης, -ες (άκή), οξύς, αιχμηρός, σε Ομήρ. Ιλ.

εὐ-ήκοος, -ον (άκοή), αυτός που πρόθυμα ακούει, λέγεται για τους θεούς, σε Ανθ.

εὐ-ηλάκᾱτος, Δωρ. εὐᾱλακ-, -ον, αυτός που γνέθει καλά, σε Θεόκρ.

εὐ-ήλᾱτος, -ον (ἐλαύνω), αυτός που προσφέρεται για ιππασία· *πεδίον εὐ.*, πεδινός χώρος κατάλληλος για το ιππικό, σε Ξεν.

εὐ-ήλιος, Δωρ. **εὐ-άλ-[ā]**, **-ον**, φωτεινός, προσήλιος, ηλιόλουστος, ηλιοφώτιστος, σε Ευρ., Αριστοφ.· *εὐήλιον πῶρ*, η θερμότητα του ηλίου, σε Ευρ.· *ἐπίρρ. -ίως*, με λαμπρή λακάδα, σε Αισχύλ.

εὐημερέω, μέλ. *-ήσω* (*εὐήμερος*),· **1.** περνώ τη μέρα μου με κέφι, περνώ ευτυχισμένες μέρες, σε Σοφ.· *ταῖσι Θήβαις εὐημερεῖ τὰ πρὸς σέ*, κι αν τα πάντα μεταξύ εσένα και των Θηβών πηγαίνουν κατ' ευχήν, στον ίδ. **2.** επιτυγχάνω, πετυχαίνω σε κάτι, πετυχαίνω τον σκοπό μου, σε Αισχύλ.

εὐημερία, Δωρ. **εὐαμ-[ā]**, **ή**, καλή μέρα, ωραίος καιρός, *εὐημερίας οὔσης*, σε Ξεν. **II.** ευτυχισμένες μέρες, καιροί, υγεία και ευτυχία, υγεία και πλούτος, σε Ευρ.

εὐ-ήμερος, Δωρ. **εὐ-άμ-[ā]**, **-ον** (ἡμέρα),· **1.** αυτός που ανήκει σε ωραία μέρα, *εὐ. φάος*, ευτυχισμένη μέρα, σε Σοφ. **2.** αυτός που χαίρεται, απολαμβάνει μια ευτυχισμένη μέρα, εὐθυμος, χαρωπός, σε Αριστοφ., Πλάτ.

εὐ-ήνεμος, Δωρ. **εὐ-άνεμος, -ον**, αυτός που έχει καλά τους ανέμους, δηλ.: **I.** απάνεμος, ήρεμος, γαλήνιος, σε Ευρ. **II.** εκτεθειμένος στον άνεμο, σε Σοφ.

εὐ-ήνιος, -ον (ἡνία), υπάκουος στο χαλινάρι, ευπειθής, σε Πλάτ.

εὐηνορία, **ή**, γενναιότητα, ανδρεία, σε Ευρ.

εὐ-ήνωρ, Δωρ. **-άνωρ[ā]**, **-ορος, ό, ή**, αυτός που κοσμεῖ, στολίζει άνδρα, αυτός που ενισχύει τον άντρα, σε Ομήρ. Οδ.

εὐ-ήρετμος, -ον (ἐρετμός),· **1.** καλά στερεωμένος, καλά προσαρτημένος στο κουπί, σε Αισχύλ. **2.** καλά κωπηλατούμενος, σε Σοφ., Ευρ.

εὐ-ήρης, -ες (*ἄρω), καλά στερεωμένος, στέρεα προσαρμοσμένος, λέγεται για κουπί, ισοζυγιασμένος, ευκολοχείριστος, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ.

εὐ-ήρῡτος, -ον (ἄρῡω), αυτός που αντλείται εύκολα, σε Ομηρ. Ὑμν.

εὐ-ήτριος, Δωρ. **εὐ-άτρ-[ā]**, **-ον** (ἥτριον), **I.** υφασμένος από λεπτή κλωστή, καλοῦφασμένος, σε Πλάτ. **II.** Ενεργ., αυτός που υφαίνει καλά, σε Ανθ.

εὐ-ήχητος, Δωρ. **εὐ-άχ-[ā]**, **-ον** (ἡχέω), αυτός που ηχεί, ακούγεται καλά, εύηχος, μελωδικός, σε Ευρ.· αυτός που ηχεί ισχυρά, ακούγεται δυνατά, στον ίδ.

εὐ-θάλασσος, -ον (θάλασσα), αυτός που ευημερεῖ κοντά στη θάλασσα· *δῶρον εὐθ.*, το δῶρο της ναυτικής τέχνης, σε Σοφ.

εὐ-θαλής, -ές (θάλλω), ανθηρός, θαλερός, ακμαίος, σε Μόσχ.

εὐθαλής, -ές, Δωρ. αντί *εὐθληής*.

εὐ-θαρσής, -ές (θάρσος)· **1.** τολμηρός, σε Ομηρ. Ὑμν., Αισχύλ. κ.λπ. **2.** ασφαλής, ακίνδυνος, σε Ξεν.

εὐθεΐα, **ή**, βλ. [εὐθύς](#).

εὐ-θεράπευτος, -ον (θεραπεύω), αυτός που αποκτιέται εύκολα μέσω καλού τρόπου ή περιποίησης, φροντίδων, σε Ξεν.

εὐθετέω, μέλ. *-ήσω*, = το επόμ., σε Λουκ.

εὐθετίζω, μέλ. *-σω*, βάζω σε τάξη, τακτοποιώ καλά, σε Ησίοδ., Λουκ.

εὐ-θετος, -ον, τοποθετημένος καλά ή αυτός που εύκολα στοιβάζεται, σε Αισχύλ.· *εὐθ. σάκος*, αυτός που εφαρμόζει καλά, έτοιμος προς χρήση, Λατ. *habilis*, στον ίδ.

εὐθέως, *ἐπίρρ.* του *εὐθύς*.

εὐ-θηγής, -ές (θήγω), αυτός που οξύνει, τροχίζει, ακονίζει καλά, σε Ανθ.

εὐ-θηλήμων, -ον, σπάνιος τύπος του επομ., σε Ανθ.

εὐ-θηλής, Δωρ. -θαλής, -ές (θηλή), αυτός που έχει θηλάσει ικανοποιητικά, καλοθρεμμένος, καλά ανεπτυγμένος, σε Ευρ., Αριστοφ.

εὖ-θηλος, -ον (θηλή), αυτός που έχει σφριγηλή θηλή, σε Ευρ.

εὐθημοσύνη, ἡ, 1. τάξη, καλή διαχείριση, σε Ησίοδ. **2.** συνήθεια καλής τάξης, ευταξία, σε Ξεν.

εὖ-θήμων, -ον, γεν. -ονος (τίθημι), αυτός που βάζει τα πράγματα σε τάξη, που τακτοποιεί, με γεν., *δωμάτων εὖθ.*, σε Αισχύλ.

εὐθηνέω, Αττ. **εὐθενέω**, μόνο σε ενεστ.· **I.** ευδοκιμώ, ακμάζω, ευημερώ, Λατ. *florere, vigere*, σε Ηρόδ., Αισχύλ., Δημ.· με δοτ., αφθονώ σε κάτι, σε Όμηρ.

Ὑμν. **II.** Παθ., με την ίδια σημασία, *οἱ Λακεδαιμόνιοι εὐθηνήθησαν*, σε Ηρόδ.· *τὴν πόλιν εὐθενεῖσθαι*, σε Δημ. (αμφιβ. προέλ.).

εὖ-θήρᾱτος, -ον, αυτός που εύκολα συλλαμβάνεται ή αποκτιέται, σε Ανθ.

εὖ-θηρος, -ον (θήρα), **I.** τυχερός ή επιτυχημένος στο κυνήγι, σε Ευρ.· *εὖθ.*

ἄγρη, επιτυχής θήρα, πετυχημένο κυνήγι, σε Ανθ.· *εὖθ.κάλαμοι*, βέλη που δεν αποτυγχάνουν, δεν χάνουν τον στόχο τους, στον ιδ. **II.** (θήρ) άφθονος για κυνήγι, καλός για κυνήγι, στον ιδ.

εὖ-θήσαυρος, -ον, καλά αποθηκευμένος, πολύτιμος, σε Ανθ.

εὖ-θικτος, -ον (θιγεῖν), αυτός που πετυχαίνει το κεντρικό σημείο, εύστοχος, ευφυής, έξυπνος, σε Ανθ.

εὖ-θνήσιμος, -ον (θανεῖν), αυτός που βρίσκεται ή συναντά εύκολα τον θάνατο, ευθάνατος, σε Αισχύλ.

εὖ-θoinος, -ον, αυτός που συνοδεύεται από πολυτελές συμπόσιο· πολυτελής, πολυδάπανος, μεγαλοπρεπής, σε Αισχύλ.

εὖ-θριγκος, -ον, αυτός που έχει καλό περβάζι, λέγεται για ψηλά τείχη, σε Ευρ.

εὖ-θριξ, Επικ. **εὖ-θρ-, -τριχος, ό, ἡ, I.** αυτός που έχει όμορφα μαλλιά, σε Όμηρ. Ιλ.· λέγεται πάντα για άλογα, αυτό που έχει κυματιστή χაίτη· λέγεται για σκύλους, σε Ξεν.· λέγεται για πτηνά, πουλιά, αυτός που έχει ωραία φτερά, σε Θεόκρ. **II.** αυτός που είναι φτιαγμένος από δυνατές τρίχες, λέγεται για πετονιά, σε Ανθ.

εὖ-θρονος, Επικ. **εὖ-θρ-, -ον**, αυτός που έχει όμορφο θρόνο, σε Όμηρ.

εὖ-θροος, Επικ. **εὖ-θρ-, -ον**, αυτός που ηχεί δυνατά, εύηχος, σε Ανθ.

εὖ-θρυπτος, -ον (θρύπτω), εύθραστος, εύθρυπτος, ετοιμόρροπος, σε Πλούτ.

εὐθύ, ουδ. του *εὐθύς*, χρησιμ. ως επίρρ.· βλ. [εὐθύς](#) B.

εὐθυβολία, ἡ, ευθεία βολή, ευστοχία, σε Πλούτ.

εὐθυ-βόλος, -ον (βάλλω), αυτός που χτυπά κατευθείαν στον στόχο.

εὐθυ-δίκαιος, -ον, = *εὐθύδικος*, σε Αισχύλ.

εὐθυδικία, ἡ, άμεση δίκη, δίκη επί της ουσίας, σε σχέση με τα συγκεκριμένα νόμιμα δικαιώματα των διαδίκων όσον αφορά την ουσία της υπόθεσης, σε Δημ.

εὐθύ-δίκος, -ον (δίκη), αυτός που δικάζει δίκαια, σε Αισχύλ., Ανθ.

εὐθυ-εργής, -ές (*ἔργω), δουλεμένος σωστά, επεξεργασμένος με ακρίβεια, σε Λουκ.

εὐθυ-θάνᾱτος, -ον, αυτός που σκοτώνει γρήγορα, που επιφέρει άμεσο, θανάσιμο πλήγμα, σε Πλούτ.

εὐθυ-μάχης, -ου, ό, αυτός που μάχεται ανοιχτά, που πολεμά φανερά, σε Πίνδ.

εὐθυμᾱχία, ἡ, φανερή μάχη, σε Πλούτ.

εὐθυ-μάχος[ᾱ], -ον, = *εὐθυμάχης*, σε Ανθ.

εὐθῦμέω, μέλ. -ήσω (*εὐθυμος*)· **I.** βρίσκομαι σε κέφι, σε Ευρ., Ανθ.· είμαι

ευμενής, ελεήμων, μεγαλόψυχος, σε Θεόκρ. **II.** μτβ., κάνω κάποιον να ευθυμήσει, ευθυμώ, τέρπω, *τινά*, σε Αισχύλ. — Παθ., είμαι κεφάτος, είμαι σε καλή διάθεση, είμαι εύθυμος, σε Ξεν.

εὐθῦμητέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει να προκαλεί καλή διάθεση, σε Ξεν.
εὐθῦμία, ἡ, χαρά, γαλήνη, ηρεμία, ησυχία, αταραξία, σε Ξεν.

εὖ-θύμος, -ον, I. αγαθός, μεγαλόψυχος, ευμενής, σε Ομήρ. Οδ. **II.** φαιδρός, γεμάτος χαρά, χαρωπός, εύθυμος, σε Ξεν.· λέγεται για άλογα, νευρώδης, ζωηρός, στον ίδ.· επίρρ. -μως, εύθυμα, φαιδρά, σε Αισχύλ., Ξεν.

εὖθυνᾶ, ἡ, γεν. -ης, αιτ. -ᾶν (εὐθύνω)· **I.** επανόρθωση, διόρθωση, τιμωρία, ξυλοδαρμός, μαστίγωση, σε Πλάτ. **II.** στην Αθήνα, λογοδοσία δημοσίου υπαλλήλου, ρύθμιση οικονομικών εκκρεμοτήτων, διαχειριστικός έλεγχος, σε Αριστοφ. κ.λπ.· στον πληθ., στον ίδ. κ.λπ.· *εὖθυναι τῆς πρεσβείας*, λογοδοσία της πρεσβείας, σε Δημ.· *εὐθύνας ἀπαιτεῖν*, απαίτηση απόδοσης λογαριασμού, στον ίδ.· *εὐθύνας διδόναι*, υποβάλλω λογαριασμούς για έλεγχο, σε Αριστοφ.· *εὐθύνας ὀφλεῖν*, σε Λυσ. κ.λπ.

εὖθυνος, ὁ (εὐθύνω)· **I.** διορθωτής, τιμωρός, δικαστής, σε Αισχύλ. **II.** στην Αθήνα, εξεταστής, ελεγκτής λογαριασμών, σε Πλάτ.

εὐθυνητήρ, -ῆρος, ὁ (εὐθύνω), διορθωτής, τιμωρός, σε Θέογν.

εὐθυνητήριος, -α, -ον (εὐθύνω)· **I.** διοικητικός, κυβερνητικός, σε Αισχύλ. **II.** *εὐθυνητήρια*, ἡ, μέρος πλοίου στο οποίο ήταν στερεωμένο το πηδάλιο, σε Ευρ.

εὐθυνητής, -οῦ, ὁ (εὐθύνω), κυβερνήτης, άρχοντας, σε Ευρ.

εὐθύνω[ῦ], παρ. *ἡῦθυνον*, μέλ. -ῦνῶ (εὐθύς)· όπως το Ομηρικό *ἰθύνω*· **I. 1.** οδηγώ κατ' ευθείαν, διευθύνω, διοικώ, σε Αισχύλ., Αριστοφ.· *εὐθ. δόρυ*, διευθύνω το πλοίο σε ευθεία γραμμή, σε Ευρ.· *εὐθ. πλάταν*, στον ίδ.· *εὐθ.*

χερσί, τον κουμαντάρω, τον χειρίζομαι ή τον καθοδηγώ, σε Σοφ. **2.** μεταφ., διοικώ, κυβερνώ, σε Τραγ. **II.** κάνω κάτι ευθύ ή το βάζω σε ευθεία γραμμή, σε Πλάτ.· *εὐθ. δίκας σκολιάς*, παρουσιάζω στρεβλές αποφάσεις ως δίκαιες, σε Σόλωνα. **III. 1.** στην Αθήνα, ακούω την απόδοση λογαριασμών (πρβλ.

εὐθύνα), λέγεται για έναν άρχοντα, τον καλώ να λογοδοτήσει, σε Πλάτ. **2.** με γεν., καλώ κάποιον να δώσει λογαριασμό για ένα παράπτωμα, *εὐθ. τινά κλοπῆς*, σε Πλούτ. — Παθ., *τῶν ἀδικημάτων εὐθύνθη*, σε Θουκ.

εὐθυπορέω, προχωρώ κατ' ευθείαν μπροστά, *πότιμος εὐθυπορῶν* (μεταφ., από το πλοίο), παραμένω ακλόνητος, σταθερός, έχω ακλόνητο πεπρωμένο, σε Αισχύλ.

εὐθύ-πορος, -ον, αυτός που προχωρά σε ευθεία γραμμή· μεταφ., ευθύς, δίκαιος, τίμιος, ειλικρινής, σε Πλάτ.

εὐθυρρημονέω, μιλά με ευθύ, καθαρό τρόπο, λέω τα πράγματα όπως έχουν, σε Κικ.· μιλά εκ του προχείρου, σε Πλούτ.

εὐθυρ-ρήμων, -ον (ῥῆμα), ντόμπρος, ειλικρινής, σε Κικ.

εὖ-θυρσος, -ον, αυτός που έχει καίρια βέλη, σε Ευρ.

εὐθύς, -εῖα, -ύ,

A. 1. Ἰων. και Επικ. **ἰθύς**, ευθύς, ίσιος, είτε καθέτως, είτε οριζοντίως, σε Θουκ. κ.λπ.· *εὐθεία* (ενν. *ὁδῶ*), μέσω της ευθείας οδού, όχι πλαγίως, σε Πλάτ.·

ομοίως και, *τὴν εὐθεῖαν*, σε Ευρ. **2.** με ηθική σημασία, ευθέως, ανοιχτά, φανερά, ειλικρινά, δίκαια, σε Τυρτ., Αισχύλ. κ.λπ.· *ἀπὸ τοῦ εὐθέος, ἐκ τοῦ εὐθέος*, φανερά, ανοιχτά, ανεπιφύλακτα, σε Θουκ. **B.** ως επίρρ., **εὐθύς** και **εὐθύ**, το πρώτο κυρίως λέγεται για χρόνο, το δεύτερο για τόπο· **I.εὐθύ**, λέγεται για τόπο, κατευθείαν, *εὐθὺ Πύλονδε*, κατευθείαν στην Πύλο, σε Ομηρ. Ὑμν.· *εὐθὺ πρὸς τὰ λέχη*, σε Σοφ.· *εὐθὺ ἐπὶ Βαβυλῶνος*, κατευθείαν προς τη Βαβυλώνα, σε Ξεν.· ομοίως με γεν., *εὐθὺ Πελλήνης*, σε Αριστοφ. κ.λπ.

II.εὐθύς: 1. λέγεται για χρόνο, ευθύς αμέσως, πάραυτα, παρευθύς, αυτοστιγμεί, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *εὐθύς ἐκ παιδίου*, σε Ξεν.· με μτχ., *εὐθύς νέοι ὄντες*, σε Θουκ.· *τοῦ θέρους εὐθύς ἀρχομένου*, αμέσως στην αρχή του

καλοκαιριού, στον ιδ. **2.** σπανίως, όπως το *εὐθύ*, λέγεται για τόπο, *ὑπὲρ τῆς πόλεως εὐθύς*, κατευθείαν πάνω από την πόλη, στον ιδ.· *τὴνεὐθύς Ἄργους ὁδόν*, η οδός που οδηγεί κατευθείαν στο Ἄργος, σε Ευρ. **3.** λέγεται για τρόπο, απευθείας, απλά, σε Πλάτ. **Γ.εὐθέως**, επίρρ. χρησιμ. ακριβώς όπως το *επιθ. εὐθύς*, σε Σοφ. κ.λπ.· *ἐπεὶ εὐθέως*, ευθύς, αμέσως, μόλις, σε Ξεν.

εὐ-θύσᾱνος[ῶ], -ον, αυτός που έχει καλές πτυχώσεις, όμορφα κρόσσια, σε Ανθ.

εὐθύ-φρων, -ον (φρήν), αυτός που σκέφτεται σωστά, σε Αισχύλ.

εὐθύ-ωρος, -ον, αυτός που έχει ευθεία διεύθυνση· ουδ. *εὐθύωρον* ως επίρρ., = *εὐθύς*, σε Ξεν. (αμφίβ. προέλ.).

εὐ-θώρηξ, ὁ, ἡ, αυτός που έχει καλό θώρακα, σε Ανθ.

εὐιάζω, = *εὐάζω*, σε Ευρ.

εὐιᾱκός, -ή, -όν, βακχικός, σε Ανθ.· θηλ. **εὐιάς, -άδος**, στον ιδ.

εὐ-ιάτος, -ον (ιάομαι), αυτός που γιατρεύεται εύκολα, σε Ξεν.

εὐ-ίερος, -ον, πανάγιος, Λατ. *sacrosanctus*, σε Ανθ.

Εὔιος, ὁ, Ι. ονομασία του Βάκχου, από την ιαχή *εὐοῖ*, σε Σοφ., Ευρ.· *Εὔιος* = *Βάκχος*, στον ιδ. **ΙΙ. εὔιος, -ον**, ως επίθ., βακχικός, σε Σοφ., Ευρ.

εὔ-ιππος, -ον, λέγεται για πρόσωπα, αυτός που διαθέτει καλά άλογα, αυτός που ευχαριστείται με τα καλά άλογα, σε Ομηρ. Ὑμν.· υπερθ., σε Ξεν. **2.** λέγεται για τόπους, γνωστός, περίφημος για τα άλογά του, σε Σοφ.

εὔ-ιστοςπόθος, ὁ (ἴσημι), πόθος γνώσης, σε Ανθ.

εὐ-καθαίρετος, -ον, αυτός που κατακτιέται, νικιέται εύκολα, σε Θουκ.

εὐ-κάθεκτος, -ον (κατέχω), αυτός που δαμάζεται, αναχαιτίζεται εύκολα, σε Ξεν.

εὐκαιρέω, μέλ. *-ήσω*, αφιερώνω τον καιρό μου σε κάτι, *εἷς τι*, σε Κ.Δ.

εὐκαιρία, Ιων. **-ίη, ἡ**, καλή περίοδος, κατάλληλη ευκαιρία, δυνατότητα, σε Πλάτ.

εὔ-καιρος, -ον, αυτός που βρίσκεται σε καλή εποχή, σε κατάλληλο χρόνο, που βρίσκεται στην εποχή του, έγκαιρος, επίκαιρος, σε Σοφ.· ουδ. *εὔκαιρον*, αυτό που είναι στην εποχή του, σε Ανθ.· επίρρ. *-ρως*, εν ευθέτω χρόνω· συγκρ. *-ότερον*, σε Πλάτ.

εὐκᾱλος, εὐκᾱλία, Δωρ. αντί *εὔκηλ-*.

εὐ-κάμᾱτος, -ον, αυτός που αποκτιέται με εύκολο τρόπο, εύκολος, σε Ευρ.· *εὐκ. ἔργα*, καλοδουλεμένα έργα, σε Ανθ.· *εὐκ. στέφανος*, στεφάνι που αποκτήθηκε με ευγενή μόχθο, αγώνα, στον ιδ.

εὐ-καμπής, -ές (κάμπτω), Ι. καλολυγισμένος, καμπυλωτός, σε Ομήρ. Οδ., Μόσχ. κ.λπ. **ΙΙ.** ευλύγιστος, εύκαμπτος, σε Πλούτ.

εὐ-κάρδιος, -ον (καρδιά), καλόκαρδος, θαρραλέος, τολμηρός, Λατ. *egregie cordatus*, σε Σοφ. κ.λπ.· λέγεται για άλογο, ζωηρός, νευρώδης, σε Ξεν.· επίρρ. *-ίως*, με ευψυχία, με γενναιότητα, σε Ευρ.

εὔ-καρπος, -ον, άφθονος σε καρπό, καρποφόρος, γόνιμος, σε Ομηρ. Ὑμν., Σοφ.· λέγεται για τη Δήμητρα, σε Ανθ.

εὐ-κατάλῦτος, -ον (καταλύω), αυτός που καταλύεται, που καταστρέφεται εύκολα, σε Ξεν.

εὐ-καταφρόνητος, -ον (καταφρονέω), αυτός που περιφρονείται, καταφρονείται εύκολα, άξιος περιφρόνησης, αξιοκατάκριτος, αξιοκαταφρόνητος, σε Ξεν., Δημ.

εὐ-κατέργαστος, -ον (κατεργάζομαι),· **1.** αυτός που δουλεύεται εύκολα· λέγεται για τροφή, εύπεπτος, ευκολοχώνευτος, σε Ξεν. **2.** αυτός που

περατώνεται, πραγματοποιείται εύκολα, στον ιδ. **3.** αυτός που εύκολα υποτάσσεται, που αναχαιτίζεται εύκολα, σε Πλούτ.

εὐ-κατηγόρητος, -ον (κατηγορέω), αυτός που μπορεί εύκολα να κατηγορηθεί, δεκτικός προς μομφή, αξιόμεμπτος, αξιοκατάκριτος, σε Θουκ.

εὐ-κέατος, -ον (κεάζω), αυτός που σχίζεται ή χωρίζεται εύκολα, σε Ομήρ. Οδ.

εὐ-κέλαδος, -ον, εύηχος, μελωδικός, σε Ευρ., Αριστοφ.

εὐ-κεντρος, -ον (κέντρον), οξύς, αιχμηρός, σε Ανθ.

εὐ-κέραος, -ον (κέρας), αυτός που έχει ωραία κέρατα, σε Μόσχ.· συνηρ.

εὐκερως, -ων, σε Σοφ.

εὐ-κηλήτειρα, ή (κηλέω), αυτή που αποκοιμίζει, νανουρίζει ή κατευνάζει, ησυχάζει, σε Ησίοδ.

εὐκηλος, Δωρ. εὐκάλος, -ον (εκτεταμ. του ἔκηλος)· **1.** απαλλαγμένος από φροντίδες, ήσυχος, αμέριμνος, Λατ. *securus*, σε Όμηρ., Σοφ.· *εὐκηλοι πολέμιζον*, πολέμουσαν ανενόχλητοι, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** λέγεται για τη νύχτα, ήρεμος, ήσυχος, σε Θεόκρ.

εὐ-κίνητος, -ον (κινέω), αυτός που κινείται εύκολα, *εἷς τι*, σε Ανθ.

εὐ-κισσος, -ον, σκεπασμένος με κισσό, σε Ανθ.

εὐ-κίων[ι], -ον, αυτός που έχει εύσημους κίονες, σε Ευρ., Ανθ.

εὐ-κλής, Επικ. ἔϋ-κλ-, -ές· ποιητ. αιτ. ενικ. *εὐκλέα*, αντί *εὐκλεέα* ή *-εᾶ*, πληθ. *εὐκλέας* αντί *εὐκλεέας* ή *-εεῖς*, Επικ. επίσης *εὐκλεῖας* (κλέος)· αυτός που έχει καλή φήμη, περίφημος, ένδοξος, σε Όμηρ. κ.λπ.· *εὐκλεέστατος βίος*, σε Ευρ.· *επίρρ. -εῶς*, Επικ. *-ειῶς*, σε Ομήρ. Ιλ.· *κατθανεῖν*, σε Αισχύλ.· *υπερθ.*

εὐκλεέστατα, σε Ξεν.

εὐκλειᾶ, ή, Επικ. ἐϋκλείη, καλή φήμη, δόξα, σε Όμηρ., Τραγ.

εὐκλείζω, Ιων. -ηῖζω, συνηρ. **-ήζω**, μέλ. *-σω*, δοξάζω, επαινώ, σε Τυρτ.

ἐϋκλειής, επίρρ. ἐϋκλειῶς, Επικ. αντί *εὐκλής*, *εὐκλεῶς*.

εὐ-κλεινος, -ον, ένδοξος, σε Ανθ.

εὐκκληρέω, μέλ. *-ήσω*, έχω καλό λαχνό, παίρνω καλό κλήρο, έχω καλή τύχη, σε Ανθ.

εὐ-κληρος, -ον, τυχερός, ευτυχισμένος, σε Ανθ.

ἐϋ-κλωστος, -ον, καλοῦφασμένος, σε Όμηρ. Ὑμν., Ανθ.

ἐϋ-κνήμις, -ίδος, ή, καλά εξοπλισμένος με περικνημίδες, πάνοπλος, Επικ. ονομ. και αιτ. πληθ. *ἐυκνημῖδες, -ῖδας*, σε Όμηρ.

εὐ-κνημος, -ον (κνήμη), αυτός που έχει καλές κνήμες, πόδια, σε Ανθ.

εὐ-κοινώνητος, -ον (κοινωνέω), αυτός με τον οποίο εύκολα κάποιος συναλλάσσεται, σε Αριστ.

εὐκολία, ή (εὐκολος),· **1.** αυτάρκεια, καλή διάθεση, σε Πλάτ. κ.λπ. **2.** λέγεται για το σώμα, ευκινησία, ευκαμψία, σε Πλούτ.

εὐ-κολλος, -ον (κόλλα), αυτός που κολλάει καλά, κολλητικός, σε Ανθ.

εὐ-κολος, -ον (κόλον),· **I. 1.** λέγεται για πρόσωπα, αυτός που ικανοποιείται εύκολα, ευχαριστημένος με την τροφή του, σε Ανθ., Πλούτ. **2.** αυτός που ικανοποιείται εύκολα, αυτάρκης, πράος, ειρηνικός, καλόκαρδος, Λατ. *facilis, comis*, σε Αριστοφ.· με δοτ., *εὐκολος πολίταις*, φιλικός προς αυτούς, ειρηνικός μαζί τους, στον ιδ.· *επίρρ. -λως*, εύκολα, ήρεμα, ήσυχα, σε Πλάτ., Ξεν. **3.** έτοιμος, πρόθυμος, ευκίνητος, σβέλτος, σε Ανθ. **4.** με αρνητική σημασία, αυτός που καθοδηγείται εύκολα, επιρρεπής, *πρὸς ἀδικίαν*, σε Λουκ. **II.** λέγεται για πράγματα, εύκολος, σε Πλάτ.

εὐ-κολπος, -ον, 1. αυτός που έχει καλό κόλπο, σε Ανθ. **2.** καλά πτυχωμένος, λέγεται για δίχτυ, στον ιδ.

εὐ-κομίδης, -ές (κομιδή), αυτός που έχει φροντιστεί καλά, σε Ηρόδ.
εὐ-κομος, Επικ. ἡϋ-κ-, -ον (κόμη), αυτός που έχει όμορφα μαλλιά, σε Όμηρ., Ησίοδ.· λέγεται για πρόβατα, αυτά που έχουν ωραίο μαλλί, σε Ανθ.
εὐ-κομπος, -ον, αυτός που ηχεί δυνατά, σε Ευρ.
εὐ-κοπος, -ον, αυτός που δεν απαιτεί μεγάλο κόπο, εύκολος, *εύκοπώτερόν (έστι)*, με απαρ., σε Κ.Δ.
εὐ-κόσμητος, -ον (κοσμέω), καλοστολισμένος, καλοδιακοσμημένος, σε Όμηρ. Ύμν.
εὐκοσμία, ἡ, δέουσα συμπεριφορά, καλή διαγωγή, ευγένεια, καλοί τρόποι, σε Ευρ., Ξεν. κ.λπ.
εὐ-κοσμος, -ον, I. 1. αυτός που συμπεριφέρεται κόσμια, κόσμιος, ευπρεπής, σε Σόλωνα, σε Αττ., Θουκ.· *τὸ εὖκοσμον = εύκοσμία*, σε Θουκ. **2.** καλοστολισμένος, χαριτωμένος, σε Ευρ. **II. 1.** επίρρ. -*μως*, τακτικά, σε Ομήρ. Οδ.· υπερθ. -*ότατα*, σε Ξεν. **2.** χαριτωμένα, σε Πλούτ.
εὐ-κραιρος, Επικ. εὐκρ-, -η, -ον (κραῖρα), αυτός που έχει ωραία κέρατα, λέγεται για βόδια, σε Όμηρ. Ύμν.
εὐκράς, -ἄτος, ὁ, ἡ, 1. = *εὐκρατος*, σε Πλάτ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, κοινωνικός, σε Ανθ.
εὐκρᾶσία, ἡ, καλή θερμοκρασία, ηπιότητα, πραότητα, σε Πλάτ.
εὐ-κρᾶτος, Ιων. εὐ-κρητος, -ον (κεράννυμι), καλά αναμειγμένος, εύκρατος, ήπιος, σε Πλάτ.
εὐ-κρεκτος, -ον (κρέκω), «καλοῦφασμένος», λέγεται για τις κλωστές του στημονιού, σε Ανθ.
εὐ-κρηνος, -ον (κρήνη), αυτός που ποτίζεται, αρδεύεται καλά, σε Ανθ.
εὐκρητος, -ον, Ιων. αντί εὐκρατος.
εὐ-κριθος, -ον (κριθή), πλούσιος σε κριθάρι, σε Θεόκρ., Ανθ.
εὐκρινέω, μέλ. -*ήσω*, ξεχωρίζω, εκλέγω, προετοιμάζω, σε Ξεν.
εὐ-κρινής, -ές (κρίνω),· **I.** καλά χωρισμένος, σε Ξεν. **II.** τακτοποιημένος, αυτός που βρίσκεται σε καλή τάξη, τακτικός, σε Ηρόδ., Ξεν.· ομαλός, κανονικός, σταθερός, λέγεται για ανέμους, σε Ησίοδ.
εὐ-κρότάλος, Επικ. εὐ-κρ-, -ον, αυτός που συνοδεύεται από κρόταλα, σε Ανθ.· ζωηρός, θορυβώδης, *πλατάγη*, στον ίδ.
εὐ-κρότητος, -ον, καλά σφυρηλατημένος, καλοδουλεμένος, λέγεται για μέταλλα, σε Σοφ., Ευρ.
εὐ-κρυπτος, -ον, αυτός που κρύβεται εύκολα, σε Αισχύλ.
εὐκταῖος, -α, -ον (εὐχομαι),· **1.** αυτός που ταιριάζει ή ανήκει σε προσευχή, αναθηματικός, σε Αισχύλ., Αριστοφ.· αφοσιωμένος, σε Ευρ.· *εύκταῖα, τά*, αναθηματικές προσφορές, αφιερώματα, τάματα, προσευχές, σε Αισχύλ., Σοφ. **2.** λέγεται για τους θεούς, αυτούς που επικαλείται κάποιος μέσω προσευχής, σε Αισχύλ., Ευρ. **3.** επιθυμητός, σε Ανθ.
εὐ-κτέᾱνος, -ον (κτέανον), πλούσιος, κτηματίας, σε Αισχύλ., Ανθ.
εὐ-κτέᾱνος, -ον (κτεῖς), αυτός που αποτελείται από ίσιες ίνες, λεπτός, ψηλός, σε Πλούτ.
εὐ-κτῆμων, -ον (κτῆμα), πλούσιος, σε Πίνδ.
εὐ-κτητος, -ον, αυτός που έχει αποκτηθεί εύκολα, σε Ανθ.
εὐκτικός, -ή, -όν (εὐκτός), αυτός που εκφράζει ευχή, αναθηματικός, σε Ανθ.
εὐ-κτίμενος, -η, -ον (κτίζω), καλοκτισμένος, σε Ομήρ. Ιλ.· *νῆσος εὐκτιμένη*, εφοδιασμένη με κομψά κτίρια, σε Ομήρ. Οδ.· *εὐκτ.έν ἀλώῃ*, σε καλοφτιαγμένο αλώνι, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για κήπο, καλά καλλιεργημένος, σε Ομήρ. Οδ.

εὐ-κτίτος, -ον, = *εὐκτίμενος*, σε Ομήρ. Ιλ., Ομηρ. Ὑμν.

εὐκτός, -ή, -όν (*εὐχομαι*), **I. 1.** επιθυμητός, *ὄφρ' εὐκτὰ γένηται*, για να γίνουν όσα επιθυμούν και εύχονται, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** άξιος επιθυμίας, *εὐκτὸν ἀνθρώποις*, σε Ευρ.· *εὐκτόν ἐστι*, με απαρ., στον ίδ., σε Ξεν. **II.** ταμένος, αφιερωμένος, σε Ανθ.

εὐ-κυκλος, -ον, αυτός που έχει καλή περιφέρεια, στρογγυλός, κυκλοτερής, λέγεται για ασπίδα, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.· λέγεται για άρμα, αυτό που έχει ωραίους τροχούς, στον ίδ., σε Ομήρ. Οδ.

εὐ-κύλικος, -η, -ον (*κύλιξ*), κατάλληλος για κούπα κρασιού, σε Ανθ.

εὐλάβεια, Ιων. **-ίη, ή** (*εὐλαβής*), **1.** συστολή, σέβα, προσοχή, πρόβλεψη, προφύλαξη, σε Θεογν., Σοφ. κ.λπ.· *εὐλάβειαν ἔχεινμή...* = *εὐλαβεῖσθαι μή...*, σε Πλάτ.· *εὐλαβείας δεῖται*, χρειάζεται, απαιτεί προσοχή, σε Δημ.· *ἐπ' εὐλαβεία*, χάριν προσοχής, σε Πλάτ. **2.** με γεν., προσοχή ή προφύλαξη σε κάτι, σε Σοφ. **3.** σεβασμός, ευλάβεια, ευσέβεια, *περὶ τὸ θεῖον*, σε Πλούτ.· *απόλ.*, φόβος θεού, σε Κ.Δ. **4.** με αρνητική σημασία, υπερβολική προσοχή, δειλία, ατολμία, σε Πλούτ.

εὐλαβέομαι, παρατ. *ηὐλαβούμην*, μέλ. *-ήσομαι*, αόρ. *α' ηὐλαβήθην* ή *εὐλ-* **I.** συμπεριφέρομαι όπως ένας *εὐλαβής*, προσέχω, είμαι διακριτικός, προσεκτικός, προσέχω, προφυλάσσομαι, φυλάγομαι, Λατ. *cavere*, ακολουθ. από *μή* ή *ὅπως μή*, με υποτ., σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ.· *απόλ.*, *εὐλαβήθητι*, σε Σοφ.· *μηδὲν εὐλαβηθέντα*, χωρίς καμία συστολή, χωρίς επιφύλαξη, σε Δημ. **II. 1.** με αιτ., έχω την φροντίδα ενός πράγματος, φυλάγομαι από, σε Αισχύλ., Πλάτ. κ.λπ. **2.** σέβομαι, τιμώ, στον ίδ. **3.** αναμένω, περιμένω ήσυχα, σε Ευρ.

εὐ-λάβής, -ές (*λαβεῖν*), **I. 1.** αυτός που κρατά καλά, αυτός που βαστά γερά· έπειτα, μεταφ., αυτός που αναλαμβάνει κάτι με σύνεση, με προφύλαξη, διακριτικός, προσεκτικός, σε Πλάτ. **2.** με αρνητική σημασία, υπερβολικά προσεκτικός, επιφυλακτικός, δειλός, σε Πλούτ.· *επίρρ. εὐλαβῶς*, συγκρ. - *εστέρως*, σε Ευρ. **3.** γεμάτος σεβασμό, ταπεινός, ευσεβής, ευλαβής, θεοφοβούμενος, θρήσκος, σε Κ.Δ. **II.** Παθ., εύληπτος, ευκολόπιαστος, σε Λουκ.

εὐλαβητέον, ρημ. επίθ. του *εὐλαβέομαι*· **I.** αυτό από το οποίο πρέπει κανείς να φυλάγεται, με απαρ., σε Πλάτ. **II.** αυτό το οποίο πρέπει κανείς να προσέχει, με αιτ., στον ίδ.

εὐλαβίη, Ιων. αντί *εὐλάβεια*.

εὐλάζω, μέλ. *-ζω*, οργώνω, Χρησμ. παρά Θουκ.

εὐ-λαϊγξ, ποιητ. αντί *εὐ-λιθος*, σε Ανθ.

εὐλάκα, ή, Χρησμ. παρά Θουκ. (αρχαίοι Λακ. τύποι, πιθ. συγγενές προς το *αὐλαξ*).

εὐ-λάλος, -ον, I. αυτός που μιλάει γλυκά, γλυκομίλητος, σε Ανθ. **II.** = *εὐγλωσσος* II, στον ίδ.

εὐ-λάχανος, -ον (*λάχανον*), πλούσιος σε λάχανα, άφθονος σε αυτά, σε Ανθ.

εὐ-λειμος, -ον, = το επόμ., σε Ευρ.

εὐ-λείμων, -ον, αυτός που έχει καλά, εύφορα λιβάδια, σε Ομήρ. Οδ., Ομηρ. Ὑμν.

εὐ-λεκτρος, -ον (*λέκτρον*), αυτός που προσφέρει, παρέχει συζυγική ευτυχία, αυτός που ευλογεί τον γάμο, σε Σοφ.

εὐ-λεχής, -ές, = *εὐλεκτρος*, σε Ανθ.

εὐλή, ή, σκουλήκι ή κάμπια, νύμφη εντόμου, μύγας, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.

εὐ-ληπτος, -ον, 1. αυτός που λαμβάνεται εύκολα· *επίρρ. -τως*, με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί να πιαστεί εύκολα, υπερθ. *εὐληπτότα*, σε Ξεν. **2.** αυτός

που εύκολα κυριεύεται, εύάλωτος, ευπόρθητος, σε Θουκ.· αυτό που εύκολα κερδίζεται ή αποκτιέται, σε Λουκ.

εὐληρα, -ων, τά, αρχ. λέξη αντί *ήνία*, χαλινάρια, γκέμια, σε Ομήρ. Ιλ. (άγν. προέλ.).

εὐ-λίμενος, -ον (λίμην), αυτός που έχει καλά λιμάνια, σε Ευρ., Πλάτ.

εὐλογέω, παρατ. *εὐλόγουν* ή *ηὐλ-*, μέλ. *-ήσω*, αόρ. *α' εὐλόγησα* ή *ηὐλ-*· **I.** λέω καλά λόγια για κάποιον, επαινώ, τιμώ, σε Τραγ.· *δίκαια εὐλ. τινα*, επαινώ δίκαια κάποιον, σε Αριστοφ. — Παθ., τιμώμαι, σε Σοφ. **II.** δίνω την ευλογία μου, ευλογώ, σε Κ.Δ.

εὐλογητός, -ή, -όν, ευλογημένος, σε Κ.Δ.

εὐλογία, ή, I. καλή γλώσσα ή καλολογία, καλλιέπεια, σε Πλάτ.· ορθός λόγος, αληθοφανής λόγος, σε Κ.Δ. **II.** ευλογία, εγκώμιο, σε Πίνδ.· ευλογία (ως ενέργεια, πράξη) ή ευλογία (ως αποτέλεσμα), στον ίδ.· λέγεται για την ελεημοσύνη που πραγματοποιείται για την ενίσχυση των φτωχών, στον ίδ.

εὐ-λόγιστος, -ον, αυτός που υπολογίζει σωστά, φρόνιμος, σκεπτικός, σε Αριστ.

εὐ-λογος, -ον, I. 1. αυτός που έχει ισχυρό λόγο, λογικός, μετρημένος, σε Αισχύλ.· *εὐλογόν (έστι)*, με απαρ., είναι φυσικό, λογικό ότι, σε Αριστοφ. **2.** εύλογος, δίκαιος, σε Θουκ. κ.λπ.· *τὸεὐλ.*, εύλογη αιτία, δίκαιος λόγος, στον ίδ. **II.** επίρρ. *-γως*, δικαίως, λογικά, σε Αισχύλ., Θουκ.· *εὐλ. ἔχειν*, δείχνω λογική, σε Πλάτ.

εὐ-λογχος, -ον (λαγχάνω), τυχερός, καλότυχος, σε Πλούτ.

εὐ-λοέτειρα, ή (λόετρον), αυτή που έχει ωραία λουτρά, σε Ανθ.

εὐ-λοφος, -ον, αυτός που έχει καλούς λόφους, σε Σοφ.

εὐ-λοχος, -ον (λοχεύω), αυτός που βοηθά στον τοκετό, σε Ευρ.

εὐ-λύρας[ῖ], ὁ, = το επόμ., όνομα του Απόλλωνα, σε Ευρ.

εὐ-λῦρος, -ον (λύρα), αυτός που παίζει καλά την λύρα, ειδικευμένος στο παίξιμο λύρας, σε Αριστοφ., Ανθ.

εὐ-λῦτος, -ον (λύω), **1.** αυτός που λύνεται ή χαλαρώνεται εύκολα, σε Ξεν.· *εὐλ. πρὸς λοιδορίαν*, αυτός που εύκολα ξεσπά σε βρισιές, σε Θεόφρ. **2.** μεταφ., αυτός που εύκολα διαλύεται ή παύει να ισχύει, σε Ευρ., Ξεν.

εὐμάθεια και -ία, Ιων. **-ίη, ή**, ευκολία στην μάθηση, ευπείθεια, υπακοή, πραότητα, σε Πλάτ., Ανθ.

εὐμᾶθής, -ές (μανθάνω), **I.** πρόθυμος ή γρήγορος στη μάθηση, Λατ. *docilis*, σε Πλάτ., Δημ.· επίρρ. *-θῶς*, σε Αισχίν. **II.** Παθ., αυτός που μαθαίνει εύκολα, εύληπτος, ευνόητος, σε Αισχύλ.· πασίγνωστος, πασιφανής, ευδιάγνωστος, ευκρινής, σε Σοφ.

εὐμᾶθία, Ιων. **-ίη**, = *εὐμάθεια*, σε Πλάτ.

εὐμᾶκής, -ές, Δωρ. αντί *εὐμηκής*.

εὐ-μαλλος, -ον, αυτός που έχει καλό μαλλί, σε Πίνδ.

εὐμᾶλος, Δωρ. αντί *εὐμηλος*.

εὐ-μάρᾶθος, -ον, πλούσιος, άφθονος σε μάραθο, σε Ανθ.

εὐμάρεια, ή, Ιων. — **ίη**· **1.** ευκολία, ευχέρεια, ευκαιρία, *τινος*, στην εκτέλεση ενός πράγματος, σε Σοφ. **2.** ευκινησία, επιδεξιότητα, σβελτάδα, σε Ευρ. **3.** λέγεται για κατάσταση, καλή κατάσταση, άνεση, καλοπέραση, ανάπαυση, *εὐμαρεία χρῆσθαι*, βρίσκομαι σε ησυχία, είμαι σε άνεση, σε Σοφ.· αλλά επίσης, *εὐμαρήν χρᾶσθαι*, ευφημ. αντί *alvum exonerare*, ανακουφίζομαι, αποδεύω, αποπατώ, σε Ηρόδ.· *εὐμ.πρὸς τι*, πρόβλεψη για, προστασία έναντι, σε Πλάτ.

εὐ-μᾶρής, -ές (μάρη, ἀχρηστος τύπος ἀντί χεῖρ)· **I.** εὐκόλος, πρόσφορος, πρόχειρος, βολικός, άνετος, σε Θεόγν.· *εὐμ. χεῖρωμα*, εὐκόλη λεία, σε Αἰσχύλ.· *εὐμαρές (ἐστί)*, με απαρ., εἶναι εὐκόλο να, σε Πίνδ., Ευρ.· ομοίως και, *ἐν εὐμαρεῖ (ἐστί)*, στον ἰδ. **II. 1.** επίρρ. -*ρῶς*, Επικ. -*ρέως*, ήπια, σε Θεόγν. **2.** εὐκόλα, σε Πλάτ.

εὐμᾶρή, Ιων. ἀντί *εὐμάρεια*.

εὐμᾶρις, -ιδος, ή, αιτ. -ιν, Ασιατικό σανδάλι ή παντόφλα, σε Αἰσχύλ., Ευρ. (ξένη λέξη).

εὐμάχανος[ᾱ], -ον, Δωρ. ἀντί *εὐμήχανος*.

εὐ-μεγέθης, -ες (μέγεθος), αὐτός που έχει μεγάλο και καλό μέγεθος, τεράστιος, σε Αριστοφ.

εὐ-μέλανος, -ον (μέλας), αὐτός που έχει καλό μελάνι, μελανώδης, μελανωμένος, κατάμαυρος, σε Ανθ.

εὐ-μελής, -ές (μέλος), μελωδικός, εὐήχος, ρυθμικός, σε Αριστ.

εὐμένεια, ή, ποιητ. -ία (εὐμενής), ο χαρακτήρας, ο τρόπος του *εὐμενοῦς*, καλή διάθεση, εὐνοια, χάρη, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.

εὐμενέτης, -ου, ό, Επικ. ἀντί *εὐμενής*, ειλικρινής φίλος, οπαδός, καλοθελητής, *εὐμενέτησι* (Επικ. δοτ. πληθ.), σε Ομήρ. Οδ.

εὐμενέω, I. εἶμαι καταδεκτικός, εἶμαι προσηνής, ευμενής, καλοσυνάτος, σε Θεόκρ. **II.** με αιτ., φέρομαι με ευγένεια σε κάποιον, σε Πίνδ.

εὐ-μενής, -ές (μένος)· **I. 1.** αὐτός που έχει καλή προδιάθεση, ευνοϊκός, καταδεκτικός, προσηνής, αγαθός, καλοσυνάτος, σε Ομηρ. Ὑμν., Αττ. **2.** λέγεται για τόπους, *γῇ εὐμ. ἐναγωνίζεσθαι*, πρόσφορη για μάχη, σε Θουκ.· λέγεται για ποτάμι, ευεργετικός, πλουσιοπάροχος, άφθονος, γενναιόδωρος, σε Αἰσχύλ.· λέγεται για δρόμο, εὐκόλος, σε Ξεν. **II.** επίρρ. -*νῶς*, Ιων. -*έως*, σε Αἰσχύλ., Πλάτ. κ.λπ.· συγκρ. -*έστερον*, σε Ευρ.

εὐμενία, ή, ποιητ. τύπος του *εὐμένεια*, σε Πίνδ.

Εὐμενίδες (ενν. *θεαί*), **-ίδων, αἱ (εὐμενής)**, οι ευμενεῖς θεές, ευφημ. για τις *Ἐρινύες* ή *Μαινάδες*, σε Αἰσχύλ. κ.λπ.

εὐμενίζομαι (εὐμενής), Μέσ., εξευμενίζω, *ἥρωας*, σε Ξεν.

εὐ-μετάβλητος, -ον (μεταβάλλω), αὐτός που αλλάζει, μεταβάλλεται εὐκόλα, σε Αριστ.

εὐ-μετάβολος, -ον, = το προηγ., ευμετάβλητος, μεταβλητός, ρευστός, σε Πλάτ., Ξεν. κ.λπ.

εὐ-μετάδοτος, -ον (μεταδίδωμι), αὐτός που μεταδίδει πρόθυμα, εὐκόλα, ελευθέριος, σε Κ.Δ.

εὐ-μετάπειστος, -ον (μεταπείθω), αὐτός που εὐκόλα μεταπείθεται, σε Αριστ.

εὐ-μεταχείριστος, -ον (μεταχειρίζω), **1.** αὐτός που εὐκόλα χειρίζεται ή «κουμαντάρεται», εὐπλαστος, ευκολομεταχειρίστος, σε Πλάτ., Ξεν. **2.** αὐτός που εὐκόλα αντιμετωπίζεται ή διοικείται, σε Θουκ., Ξεν.

εὐ-μετρος, -ον (μέτρον), καλά μετρημένος, καλά υπολογισμένος, σε Αἰσχύλ.· αὐτός που βρίσκεται σε καλή αναλογία, σε Θεόκρ.

εὐ-μήκης, Δωρ. -μάκης[ᾱ], -ες (μήκος), αὐτός που έχει καλό μήκος, ψηλός, σε Πλάτ., Θεόκρ.

εὐ-μηλος, Δωρ. -μᾶλος, -ον, πλούσιος σε πρόβατα, σε Ομήρ. Οδ., Πίνδ.

εὐ-μήρῡτος, -ον (μηρύω), αὐτός που υφαίνεται, στρίβεται, κλώθεται εὐκόλα, σε Λουκ.

εὐ-μητις, -ιδος, ό, ή, αὐτός που έχει καλή σκέψη, σοφός, φρόνιμος, σε Ανθ.

εὐμηχάνία, Δωρ. εὐμᾶχ-, ή, εφευρετική ικανότητα, σε Πίνδ., Πλούτ.

εὐ-μήχᾱνος, Δωρ. **εὐ-μάχ-[ā]**, **-ον**, **I.** λέγεται για πρόσωπα, ικανός στην επινοήση, επινοητικός, εφευρετικός, σε Αισχύλ., Πλάτ. **II.** Παθ., λέγεται για πράγματα, αυτός που επινοήθηκε έξυπνα, ευφυής, δεξιότεχνικός, σε Αριστοφ., Πλάτ.

εὐ-μίμητος[ī], **-ον**, αυτός που εύκολα μπορεί να μιμηθεί κάποιος, ευκολομίμητος, σε Πλάτ.

εὐ-μίσητος[ī], **-ον**, αξιομίσητος, σε Ξεν.

εὐμῖτος, **-ον**, αυτός που έχει ωραίες κλωστές, *εὐμίτοις πλοκαῖς* = *τὸν μίτον εὐπλέκουσα*, σε Ευρ.

εὐ-μιτρος[ī], **-ον**, αυτός που έχει ωραία *μίτραν*, σε Μόσχ.

εὐμ-μελῖης, **ὁ** (**εὐ, μελία**), Επικ. αντί *εὐ-μελῖης*, οπλισμένος, ένοπλος με καλό δόρυ από ξύλο φλαμουριάς, σε Όμηρ.· *εὐμμελίω*, Επικ. γεν., σε Όμήρ. Ιλ.

εὐ-μναστος, Δωρ. αντί *εὐ-μνηστος*.

εὐμνημόνευτος, **-ον**, αυτός που εύκολα κάποιος τον θυμάται, αξιομνημόνευτος, σε Δημ.· συγκρ. *-ότερος*, σε Αριστ.

εὐ-μνήμων, **-ον**, αυτός που εύκολα θυμάται· συγκρ. *επίρρ.*, *εὐμνημονεστέρω* *ἔχειν*, ώστε να διατηρείται ευκολότερα στη μνήμη, σε Ξεν.

εὖ-μνηστος, Δωρ. **-μναστος, -ον**, αυτός που θυμάται καλά, επιμελής, προσεκτικός σε κάτι, με γεν., σε Σοφ.

εὖμοιρία, ἡ, ευκληρία, πλούτος ή ευτυχία, ευημερία, σε Λουκ.

εὖμοιρος, -ον (μοῖρα), ευτυχισμένος με καλούς κληήρους, αυτός που του έχει αποδοθεί καλή περιουσία, σε Πλάτ.

εὖμολπέω, τραγουδώ καλά, σε Ομηρ. Ὑμν.

εὖ-μολπος, -ον, (μολπή), αυτός που τραγουδάει γλυκά, σε Ανθ.

εὖμορφία, ἡ, ωραιότητα μορφής, συμμετρία, σε Ευρ., Πλάτ. κ.λπ. · συμμετρία στα *σπλάγχνα*, όπως απαιτούνταν για τους αἰσίους οἰωνούς, σε Αισχύλ.

εὖ-μορφος, -ον (μορφή), αυτός που έχει ωραία μορφή, κομψός, χαριτωμένος, όμορφος, εμφανίσιμος, σε Ηρόδ., Αισχύλ.

εὖ-μουσος, -ον (μοῦσα), έμπειρος στις τέχνες, ιδίως, στην ποίηση και στη μουσική · απ' όπου, μουσικός, ρυθμικός, μελωδικός, σε Ευρ., Ανθ.

εὖ-μοχθος, -ον, δραστήριος, πολύμοχθος, κοπιώδης, σε Ανθ.

εὖ-μῦθος, -ον, εύγλωττος, ευφραδής, σε Ανθ.

εὖ-μῦκος, -ον (μυκάομαι), αυτός που βρυχάται, μουγκρίζει, μουγκανίζει δυνατά, σε Ανθ.

εὐνάζω, μέλ. *-άσω [ᾶ]*, αόρ. *ἀ' ἡνᾶσα* ή *εὔνασα* — Παθ., αόρ. *ἀ' ἡνᾶσθην* ή *εὐν-*, Επικ. γ' πληθ. *εὔνασθεν* (εὐνή) · **I. 1.** τοποθετώ κάποιον κάπου χάριν ενέδρας, σε Ομήρ. Οδ. **2.** βάζω κάποιον να κοιμηθεί · λέγεται για ζώα, τοποθετώ τα νεογνά στη φωλιά, σε Ξεν. · μεταφ., λέγεται για τον θάνατο, αποκοιμίζω, καταβάλλω, σε Σοφ. — Παθ., πηγαίνω για ύπνο, πλαγιαζώ, κοιμάμαι, σε Ομήρ. Οδ., Αττ. · λέγεται για πτηνά, σε Ομήρ. Οδ. · λέγεται για πόνο, *εὐνάσθεντος κακοῦ*, σε Σοφ. **II.** αμτβ., όπως το Παθ., κοιμάμαι, στον ιδ. **εὐ-ναιετάων, -ουσα, -ον (ναιετάω)**, καλά τοποθετημένος, αυτός που βρίσκεται σε καλή τοποθεσία, λέγεται για πόλεις και σπίτια, σε Όμηρ. · ομοίως επίσης, *εὐ-ναιόμενος, -η, -ον*, σε Ομήρ. Ιλ.

εὐναῖος, -α, -ον (εὐνή) · **I. 1.** αυτός που βρίσκεται στο κρεβάτι του, *εὐν. λαγώς*, λαγός στη φωλιά του, σε Ξεν. **2.** παντρεμένος, έγγαμος, νυμφευμένος, σε Αισχύλ., Ευρ. **3.** *λύπη εὐν.*, αυτή που κρατά κάποιον στο κρεβάτι του (πρβλ. **δεμνιοτήρης**), στον ιδ. · *εὐν. πτέρυγες*, αυτές που επωάζουν, κλώθουν, λέγεται για πτηνά μέσα στην φωλιά τους, σε Ανθ. **II.** (εὐνή II), αυτός που ανήκει ή είναι κατάλληλος προς αγκυροβόληση · γενικά, αυτός που οδηγεί, διευθύνει πλοίο, λέγεται για το πηδάλιο, σε Ευρ.

εὐνάσιμος, -ον (εὐνάζω), πρόσφορος, κατάλληλος για ύπνο · *εὐνάσιμα, τά*, μέρη κατάλληλα για ύπνο, σε Ξεν.

εὐνατήρ, εὐνάτειρα, εὐνάτωρ, βλ. **εὐνητ-**.

εὐνᾱτήριον, τό, υπνοδωμάτιο, κοιτώνας, σε Τραγ.

εὐνάω, μέλ. *-ήσω*, αόρ. *ἀ' εὔνησα* — Παθ., αόρ. *ἀ' εὐνήσθην*, παρακ. *εὔνημαι* (εὐνή), ποιητ. αντί *εὐνάζω* · **1.** τοποθετώ σε ενέδρα, σε Ομήρ. Οδ. **2.**

αποκοιμίζω, μεταφ., *εὔνησε γόνον*, στο ιδ. — Παθ., βρίσκομαι στη φωλιά μου, λέγεται για σκύλο, φωλιάζω, σε Σοφ. · λέγεται για τους ανέμους, σε Ομήρ. Οδ.

εὐνέτης, -ου, ό (εὐνή), = *εὐνάσθῃρ*, σε Ευρ., Ανθ.

εὔνεως, -ων (ναῦς), εξοπλισμένος με πολλά και καλά πλοία, σε Μάξ.

εὐνή, ἡ, Επικ. γεν. ενικ. και πληθ. *εὐνήφι, -φιν* · **I. 1.** κρεβάτι, κλίνη, κοίτη, σε Όμηρ. · *εὐνῆς ἐπιβήμεναι*, σε Ομήρ. Ιλ. · *ἐξ εὐνῆς ἀναστᾶσα*, στο ιδ. κ.λπ. **2.** στρώμα, αντίθ. προς το *λέχος* (το πλαίσιο του κρεβατιού), σε Ομήρ. Οδ. **3.** *εὐναί Νυμφάων*, η κατοικία τους, σε Ομήρ. Ιλ. · λέγεται για ζώα, φωλιά ελαφιού, σε Όμηρ. · φωλιά λαγού, σε Ξεν. · φωλιά πουλιού, σε Σοφ. **4.** νυφικό κρεβάτι, νυφική, συζυγική κλίνη, σε Όμηρ. κ.λπ. **5.** το τελευταίο κρεβάτι

κάποιου, ο τάφος, σε Αισχύλ., Σοφ. **II**. πληθ., *εὐναί*, πέτρες που χρησίμευαν ως άγκυρες στα Όμηρ. χρόνια και στα χρόνια του Ησιόδ.: *ρίχνονταν απ' την πλώρη κατά τη διάρκεια που η πρύμνη προσδενόταν στην ξηρά, ἐκ δ' εὐνάς ἔβαλον κατὰ δεν πρυμνήσι' ἔδησαν*, σε Όμηρ.

εὐνήθεν, επίρρ., από το κρεβάτι, σε Όμήρ. Οδ.

εὐνηθῆναι, απαρ. Παθ. αορ. α' του *εὐνάω*.

εὐνημα, -ατος, τό (*εὐνάω*), γάμος, συζυγία, σε Ευρ.

εὐνητήρ, Δωρ. -**ᾱτήρ**, -**ῆρος**, ὁ (*εὐνάω*), ομόκλινος, ομόκοιτος, σύντροφος στο κρεβάτι, σύζυγος, σε Αισχύλ.· Δωρ. θηλ., **εὐνάτειρα**, *θεοῦ μὲν εὐν.*, σύντροφος στο κρεβάτι του, στον ίδ.: *εὐν. Διδὸς λεχέων*, στον ίδ.

εὐνήτης, -ου, ὁ, = το προηγ., σε Ευρ.· θηλ. **εὐνήτρια**, σε Σοφ.

εὐνήτωρ, Δωρ. -**ἄτωρ**, -**ορος**, ὁ, = *εὐνητήρ*, σε Αισχύλ., Ευρ.

εὐνήφι, -**φιν**, Επικ. γεν. ενικ. και πληθ. του *εὐνή*.

εὐνις, ὁ, ἡ, αιτ. *εὐνιν*· πληθ. *εὐνιδες*· ορφανός από, στερημένος από, με γεν., σε Όμηρ., Αισχύλ.· *απόλ.*, στερημένος από παιδιά, άκληρος, στον ίδ. (αμφίβ. προέλ.).

εὐνις, -**ιδος**, ἡ, = *εὐνέτις*, σύντροφος στο κρεβάτι, ομόκλινη, σύζυγος, σε Σοφ., Ευρ.

εὐν-νητος, -**ον**, Επικ. αντί *εὔ-νητος* (*νέω*), καλά υφασμένος, σε Όμηρ.

εὐνοέω, μέλ -*ήσω* (*εὔνοος*), διάκειμαι φιλικά, έχω ευνοϊκή προδιάθεση προς κάποιον, σε Ηρόδ., Αττ.

εὐνοιά, ἡ, ποιητ. μερικές φορές *εὐνοιά*, Ιων. *εὐνοίη*, ποιητ. *εὐνοίη* (*εὔνους*)·

I. καλή θέληση, ευμένεια, αγαθότητα, καλοσύνη, *κατ' εὔνοιαν*, από καλοσύνη ή από καλή θέληση, σε Ηρόδ.· *δι'εὐνοίας*, σε Θουκ.· *δι' εὔνοιαν*, σε Πλάτ.· *εὐνοίας ἔνεκα*, σε Δημ.· *μετ' ἢ ὑπ' εὐνοίας*, στον ίδ.· *ἐπ' εὐνοία χθονός*, από αγάπη για την πατρίδα, για την πατρική γη, σε Αισχύλ.· *εὔνοιαν ἔχειν εἷς τινα*, παρά Δημ.· στον πληθ., αισθήματα καλοσύνης, σε Αισχύλ. **II**. δώρο ως ένδειξη καλής θέλησης, *εὐνοίας*, ευμένειας, ιδίως, λέγεται για δώρα που δίνονταν στους Αθηναίους στρατηγούς από τις υποτελείς πόλεις-κράτη, σε Δημ.

εὐνοϊκός, -**ή**, -**όν**, ευνοϊκά προσκείμενος προς, αγαθός, ευμενής, σε Δημ.·

επίρρ., *εὐνοϊκῶς ἔχειν τινί ἢ πρὸς τινα*, διάκειμαι ευνοϊκά ως προς..., σε Ξεν.

εὐνομέομαι, μέλ. -*ήσομαι*, αόρ. α' *εὐνομήθεν*, αποθ.· διαθέτω καλούς νόμους, καλό πολίτευμα, είμαι σύννομος, εύρυθμος, τακτικός, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.

εὐνομία, Ιων. -**ίη**, ἡ, **1**. καλή εφαρμογή των νόμων, καλή διοίκηση, τάξη, σε Όμήρ. Οδ., Ηρόδ., Αττ. **2**. προσωποπ. από τον Ησιόδ. ως κόρη της Θέμιδας.

εὔ-νομος, -**ον**, αυτός που βρίσκεται κάτω από την ισχύ καλών νόμων, αυτός που κυβερνιέται καλά, σε Πίνδ., Πλάτ.

εὔ-νοος, -**ον**, Αττ. συνηρ. **εὔνους**, -**ουν**, γεν. πληθ. *εὐνόων*· αυτός που διάκειται ευνοϊκά, ευμενής, αγαθός, φιλικός, σε Ηρόδ., Αττ.· *τινι*, σε κάποιον, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *οἱ ἐμοὶ εὔνοι*, οι αληθινοί φίλοι μου, οι οπαδοί μου, σε Ξεν.· *τὸ εὔνουν* = *εὔνοια*, σε Σοφ. κ.λπ.· συγκρ., *εὐνούστερος*, στον ίδ.· Ιων.

εὐνοέστερος, σε Ηρόδ.· υπερθ., *εὐνούστατος*, σε Αριστοφ.

εὐν-οὔχος, ὁ, ευνούχος, εκτομίας, που ήταν υπεύθυνος για τη φύλαξη των γυναικών και ήταν επιφορτισμένος με τα καθήκοντα του αρχιθαλαμηπόλου (απ' όπου, *οἱ τὴν εὐνὴν ἔχοντες*), σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.

εὔντα, Δωρ. αντί *έόντα*, ουδ. πληθ. *ῶν*.

εὐ-νώμας, -**ου**, ὁ (*νωμάω*), αυτός που κινείται καλά, ευκίνητος ή αυτός που κινείται σταθερά, *εὐνώμα χρόνω*, μέσω της σταθερής πορείας του χρόνου, σε Σοφ.

εὖ-ξαντος, -ον (ξαίνω), αυτός που ξαίνεται, λαναρίζεται καλά, λέγεται για μαλλί, σε Ανθ.

εὖξαι, Επικ. β' ενικ. υποτ. αορ. α' του *εὔχομαι*.

εὖ-ξενος, Ιων. εὖ-ξεινος, -ον, I. ευγενικός προς τους ξένους, φιλόξενος, φιλικός, *ἀνδρῶνας εὖξένους δόμων*, οι ξενώνες, σε Αισχύλ.· *λιμὴν εὖξεινότατος ναύταις*, σε Ευρ. **II.** *πόντος εὖξεινος*, ο Εύξεινος Πόντος, η σημερινή Μαύρη Θάλασσα, σε Ηρόδ. κ.λπ.· αρχ. τύπος *ἄξενος*, αφιλόξενος (*dictus ab antiquis Axenus ille fuit*, σε Οβίδ.).

εὖ-ξεστος, Επικ. **εὖ-ξεστος, -η, -ον ή -ος, -ον** (ξέω), καλομελετημένος, καλοσχεδιασμένος, καλογυαλισμένος, στιλπνός, λουστραρισμένος, λέγεται για τη δουλεία μαραγκού, σε Όμηρ.

εὖ-ξοος, Επικ. **εὖ-ξοος, -ον**· συνηρ. γεν. *εὖξου*, σε Ομήρ. Ιλ.· (ξέω)· ακριβώς όπως το *εὖξεστος*, συχνά στον Όμηρ.· *σκέπαρνον εὖξοον*, τσεκούρι με γυαλισμένη λαβή, σε Ομήρ. Οδ.

εὖ-ξύμβλητος, εὖ-ξύμβολος, εὖ-ξύνετος, Αττ. αντί *εὖ-σύμβλητος* κ.λπ.

εὖοδέω, μέλ. *-ήσω* (*εὖοδος*), έχω ελεύθερο πέρασμα ή δίοδο, λέγεται για τρεχούμενο νερό, σε Δημ.

εὖοδία, ή (*εὖοδος*), καλό ταξίδι, ευχές για καλό ταξίδι, για καλό κατευόδιο, σε Αισχύλ. παρά Αριστοφ.

εὖοδμος, βλ. [εὖοσμος](#).

εὖ-οδος, -ον, διαβατός, λέγεται για βουνά, σε Ξεν.· λέγεται για δρόμο, εύκολος για ταξίδι, στον ίδ.

εὖ-οδόω, μέλ. *-ώσω*, **1.** βοηθώ στον δρόμο, με δοτ. προσ., σε Σοφ. **2.** Παθ., έχω επιτυχημένο, καλό ταξίδι, σε Κ.Δ.· μεταφ., πηγαίνω καλά, πετυχαίνω, σε Ηρόδ., Ξεν.

εὖοι, επιφών. των οργιαστών του Βάκχου, Λατ. *enoë*, σε Σοφ. κ.λπ.

εὖ-οιnos, -ον, αυτός που παράγει καλό και άφθονο κρασί, σε Ανθ.

εὖ-ολbos, -ον, πλούσιος, επιτυχής, ακμάζων, ευημερών, σε Ευρ.

εὖ-ομολόγητος, -ον, αυτό που εύκολα ομολογείται, αδιαμφισβήτητος, αναμφισβήτητος, αδιαφιλονίκητος, σε Πλάτ.

εὖοπλέω, είμαι καλά εξοπλισμένος, σε Ανθ.

εὖοπλία, ή, καλή κατάσταση όπλων και εξοπλισμού, καλά εφόδια, σε Ξεν.

εὖ-οπλος, -ον (*όπλον*), πάνοπλος, καλά εξοπλισμένος, σε Αριστοφ., Ξεν.

εὖοργησία, ή, ηπιότητα διάθεσης, σε Ευρ.

εὖ-όργητος, -ον (*όργή*), αυτός που φέρεται με ήπιο τρόπο· επίρρ. *-τως*, με ήπιο τρόπο, ήπια, σε Θουκ.

εὖορκέω, μέλ. *-ήσω*, μένω πιστός στον όρκο μου, σε Ευρ., Θουκ.

εὖορκία, ή, πίστη, αφοσίωση, προσήλωση στον όρκο, σε Πίνδ.

εὖ-ορκος, -ον, I. αυτός που μένει πιστός στον όρκο του, που τηρεί την υπόσχεσή του, σε Ησίοδ., Αττ. **II.** λέγεται για όρκους, *εὖορκα όμνύναι*, να ορκίζεται κάποιος πιστά, σε Αττ.· *εὖορκόν* (*έστι*), βρίσκεται σε συμφωνία με τον όρκο κάποιου, όχι αντίθετα προς αυτόν, σε Θουκ.· *εὖορκα ταῦθ' ὕμιν έστι*, σε Δημ.· ομοίως και, ως επίρρ., *τάδ' εὖόρκως έχει*, σε Αισχύλ.

εὖ-όρκωμα, -ατος, τό, πιστός όρκος, σε Αισχύλ.

εὖ-ορμος, -ον, 1. αυτός που έχει καλά αγκυροβόλια, σε Όμηρ., Σοφ. **2.** καλά αγκυροβολημένος, αραγμένος, λέγεται για πλοία, σε Ανθ.

εὖ-ορνίς, -ίθος, ό, ή, αυτός που είναι άφθονος σε πτηνά, σε Ανθ.

εὖ-όροφος, -ον, αυτός που έχει καλή οροφή, που είναι καλά στεγασμένος, σε Ανθ.

εὖ-οσμος ή **-όδμος, -ον** (ὄσμή, ὀδμή), αυτός που έχει γλυκιά μυρωδιά, ευωδιαστός, αρωματικός, μυρωδάτος, σε Θεόκρ.

εὖ-όφθαλμος, -ον, αυτός που έχει ωραία μάτια, σε Ξεν.· ανοιχτομάτης, διορατικός, οξυδερκής, αυτός που έχει διαπεραστική ματιά, στον ιδ.

εὖ-οφρυς, -υ, αυτός που έχει ωραία φρύδια, σε Ανθ.

εὖοχθέω, μέλ. -ήσω, ευημερώ, έχω αφθονία υλικών αγαθών, σε Ησίοδ.

εὖ-οχθος, -ον, αυτός που έχει καλές ὀχθες, γόνιμος, εύφορος, σε Επικ., Όμηρ.· γενικά, ἀφθονος, πλούσιος, πολυτελής, σε Ευρ.

εὖ-πᾶγής, -ές (πῆγνυμι), λέγεται για το σώμα, συμπαγής, σφιχτός, σφιχτοδεμένος, στέρεος, γερός, σε Ξεν., Θεόκρ.

εὖπάθεια, Ιων. **-ίη, ή**, απόλαυση αγαθών, άνεση, καλοπέραση, ανάπαυση, ησυχία, σε Ξεν.· ιδίως, στον πληθ., απολαύσεις, τέρψεις, τρυφές, *ἐν εὖπαθήσιν εἶναι*, απολαμβάνω, διασκεδάζω, τέρπομαι, σε Ηρόδ.· επίσης, λιχουδιές, νοστιμιές, σε Ξεν.

εὖπᾶθέω, μέλ. -ήσω, είμαι τυχερός, ευχαριστιέμαι, απολαμβάνω, διασκεδάζω, τέρπομαι, ευθυμώ, χαίρομαι, σε Ηρόδ., Πλάτ.

εὖ-πᾶθής, -ές (πάσχω),· **I.** αυτός που απολαμβάνει αγαθά, αβροδίατος, εύπορος, ευκατάστατος, **II.** αυτός που επηρεάζεται εύκολα, επιδεκτικός, ευαίσθητος, σε Πλούτ.

εὖπᾶθίη, Ιων. αντί *εὖπάθεια*.

εὖπαιδία, ή, καλή γενιά απογόνων, σε Ευρ.· *εὖπαιδίαν ἔχων*, ευλογημένος, πανευτυχής, με καλά παιδιά, στον ιδ.

εὖ-παις, παιδος, ό, ή, ευλογημένος με παιδιά, δηλ. με πολλά ή καλά παιδιά, σε Όμηρ. Ύμν., Ηρόδ., Αττ.· *γόνος εὖπαις*, ευγενής γιος, σε Ευρ.

εὖπακτος, Δωρ. αντί *εὖπηκτος*.

εὖ-πάλαμος, -ον (παλάμη), πρόχειρος, εύχρηστος, επιδέξιος, ικανός, επιτήδειος, πολυμήχανος, δαιμόνιος, επινοητικός, εφευρετικός, σε Αισχύλ., Ανθ.

εὖ-πάξ, -πᾶγος, ό, ή, Δωρ. αντί *εὖ-πήξ*, = *εὖπᾶγής*, σε Ευρ.

εὖ-παράγωγος, -ον (παράγω), αυτός που εύκολα παρασύρεται, παραστρατεί, σε Αριστοφ.

εὖ-παραίτητος, -ον (παραιτέομαι), μαλακός, καλόβολος, ευδιάλλακτος, σε Πλούτ.

εὖ-παρᾶκολουθήτος, -ον (παρακολουθέω), αυτός που εύκολα μπορεί κάποιος να τον παρακολουθήσει, λέγεται για επιχείρημα, σε Αριστ.

εὖ-παρακόμιστος, -ον (παρακομίζω), αυτός που εύκολα μεταφέρεται, εύκολα μεταβιβάσιμος, σε Πλούτ.

εὖ-πάρῃος, -ον, Δωρ. αντί *εὖπάρειος* (παρείά), αυτός που έχει ωραία μάγουλα, σε Πίνδ.

εὖ-παράπειστος, -ον, αυτός που εύκολα παρασύρεται, σε Ξεν.

εὖ-πάρεδρος, -ον, αφοσιωμένος, προσκολλημένος, *τὸ εὖπ. τῷ Κυρίῳ*, αυτός που προσβλέπει συνεχώς στον Κύριο, σε Κ.Δ.

εὖ-πάρθενος, -ον, = *καλή πάρθενος*, σε Ευρ.

εὖ-παρόξυντος, -ον (παροξύνω), ευέξαπτος, ευερέθιστος, οξύθυμος, απύς, οργίλος, νευρικός, σε Πλούτ.

εὖ-παρόρμητος, -ον (παρορμάω), αυτός που εξάπτεται εύκολα, παρορμητικός, σε Αριστ.

εὖ-πάρῃφος, -ον (παρυφή),· **1.** αυτός που έχει όμορφα πορφυρά πλαίσια ή άκρα, σε Πλούτ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, που φορούν ένα τέτοιο ρούχο, Lat. praetextatus, επίσημο βραδυνό ένδυμα, σε Λουκ.

εὐ-παῖτερεια, ἡ (πατήρ),· **1.** κόρη ευγενή πατέρα, σε Όμηρ. **2.** λέγεται για τόπους, αυτή που ανήκει σε ευγενή πατέρα, σε Ευρ.

εὐ-πατρίδης, -ου, Δωρ. -δας, -α, ὁ (πατήρ), **I.** αυτός που κατάγεται από καλό ή ευγενή πατέρα, από ευγενική οικογένεια, λέγεται για πρόσωπα, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ.· *εὐπατρίδαι οἴκοι*, σε Ευρ. **II. 1.** στην Αθήνα, στα αρχ. χρόνια, οι *εὐπατρίδαι* αποτελούν την πρώτη τάξη (οι Ευγενείς), οι *γεωμόροι* την δεύτερη, οι *δημιουργοί* την τρίτη, σε Ξεν. **2.** στην Ρώμη, οι Πατρίκιοι, στον ίδ.

εὐπαῖτρις, -ιδος, ἡ (πατήρ), γεννημένη από ευγενή πατέρα, σε Ευρ.· *τίς' ἄν εὐπαῖτρις ὧδε βλάστοι;* ποια άλλη τόσο άξια ευγενικής καταγωγής μπορεί να γεννηθεί; σε Σοφ.· *ἐλπίδων εὐπατρίδων*, λέγεται για ελπίδες που γεννήθηκαν από την ευγενική καταγωγή, στον ίδ.

εὐ-πάτωρ[ᾶ], -ορος, ὁ, ἡ (πατήρ), γεννημένος από ευγενή πατέρα, σε Αισχύλ.

εὐ-πειθής, -ές (πεῖθω),· **I.** αυτός που πρόθυμα υπακούει, υπάκουος προς, *τινι*, σε Αισχύλ., Πλάτ.· *ἐπίσης, τινος*, στον ίδ. **II.** Ενεργ., πειστικός, σε Αισχύλ.

εὐπειστος, -ον (πεῖθομαι), αυτός που εύκολα πείθεται, ευκολόπιστος, σε Αριστ.

εὐ-πέμπελος, -ον, λέξη αβέβαιης σημασίας, στον Αισχύλ., είτε ήρεμος, γαλήνιος, ήσυχος, καλόβολος, ευδιάλλακτος, όπως αν προερχόταν από το *εὐπέμφελον* (πρβλ. [δυσπέμφελος](#)), είτε αυτός που εύκολα διώχνεται, αποπέμπεται (πρβλ. [δύσπεπτος](#)).

εὐ-πένθερος, -ον, αυτός που έχει καλό πεθερό, σε Θεόκρ.

εὐ-πεπλος, -ον, αυτός που είναι όμορφα ντυμένος, καλοντυμένος, σε Όμηρ.

εὐ-πεπτος, -ον (πέσσω), ευκολοχώνευτος, σε Αριστ.

εὐ-περιάγωγος, -ον (περιάγω), αυτός που εύκολα περιστρέφεται, σε Λουκ.

εὐ-περίγρᾶφος, -ον (περιγράφω), αυτός που έχει ωραίες εξωτερικές γραμμές, αυτός που έχει καλό περίγραμμα, καλοσηματισμένος, σε Λουκ.

εὐ-περίσπαστος, -ον (περισπάω), αυτός που εύκολα μπορεί να αποσπαστεί και να συρθεί, σε Ξεν.

εὐ-περίστᾱτος, -ον (περιστῆναι), αυτός που περιβάλλει με ευκολία, που ριζώνει εύκολα, σε Κ.Δ.

εὐ-πέτᾱλος, -ον (πέταλον), αυτός που έχει ωραία φύλλα, σε Ανθ.

εὐπέτεια, ἡ, 1. ευκολία, *δι' εὐπετείας*, εύκολα, σε Ευρ.· *πληθ., εὐπετείας διδόναι*, παροχή ευκολιών, προσφορά ανέσεων, σε Πλάτ. **2.** ευκολία λήψης ή κατοχής πράγματος, με *γεν.*, σε Ηρόδ., Ξεν.

εὐ-πετής, -ές (πίπτω), **I. 1.** λέγεται για ζάρια, αυτός που πέφτει καλά· *μεταφ., τυχερός, ευνοϊκός, πλεονεκτικός*, σε Αισχύλ.· *ομοίως και, επίρρ., εὐπετῶς ἔχειν*, στον ίδ. **2.** εύκολος, χωρίς δυσκολία, Λατ. *facilis*, σε Ηρόδ., Αττ.· *ἐπίρρ. ευπετῶς*, Ιων.· *έως*, εύκολα, σε Ηρόδ., Αττ.· με αριθμητικά, *ἐξακοσίους ἀμφορέας εὐπ. χωρέει*, χωράει εύκολα εξακόσιους αμφορείς, σε Ηρόδ.· *συγκρ. -εστέρως*, στον ίδ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, καλόβολος, βολικός, εξυπηρετικός, σε Ευρ.

εὐ-πετρος, -ον, φτιαγμένος από γερή σκληρή πέτρα, σε Ανθ.

εὐ-πηγής, -ές, = εὐπαγής, καλοχτισμένος, συμπαγής, δυνατός, ισχυρός, γερός, σε Ομήρ. Οδ.

εὐ-πηκτος, -ον (πήγνυμι), καλοχτισμένος, σε Όμηρ.

εὐ-πήληξ, ὁ, ἡ, αυτός που έχει γερή και όμορφη περικεφαλαία, σε Ανθ.

εὐ-πηνος, -ον (πήνη), καλούφασμένος, ωραιόπλεχτος, σε Ανθ.

εὐ-πηχυς, -υ, αυτός που έχει ωραία μπράτσα, όμορφα χέρια, σε Ευρ.

εὐ-πίδαξ, -ᾱκος, ὁ, ἡ, άφθονος σε πηγές, σε Ανθ.

εὐ-πίθης, -ές, = *εὐπειθής* I, σε Αισχύλ.

εὖ-πιστος, -ον, I. άξιος εμπιστοσύνης, αξιόπιστος, έμπιστος, σε Ξεν.· *εὖπιστα*, πράγματα που εύκολα γίνονται πιστευτά, σε Σοφ. **II.** Ενεργ., αυτός που εύκολα πιστεύει, που δείχνει εμπιστοσύνη εύκολα, εύπιστος, ευκολόπιστος, σε Αριστ.

εὐ-πίων[ι], -ον, γεν. -ονος, πολύ παχύς, πολύ πλούσιος, σε Ανθ.

εὐ-πλάτης, -ές (πλάτος), αυτός που έχει καλό πλάτος, σε Ξεν.

εὖ-πλειος, -α, -ον, καλογεμισμένος, σε Ομήρ. Οδ.

εὖ-πλεκής, -ές (πλέκω), = το επόμ., σε Ομήρ. Ιλ.

εὖ-πλεκτος, Επικ. **εὖ-πλ-, -ον (πλέκω),** καλοπλεγμένος, καλοστριμμένος, λέγεται για την καλαθοπλεκτική τέχνη και για τα σχοινιά, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για δίχτυα, σε Ευρ.

εὖπλοια, ποιητ. **-οίη, ή (εὖπλοος),** καλό ταξίδι, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.

εὖ-πλοκάμης, -ίδος, Επικ. θηλ. του επομ., σε Ομήρ. Οδ.

εὐ-πλόκαμος, Επικ. **εὖ-πλ-, -ον,** αυτός που έχει ωραίες μπουκλές, αυτός που έχει ωραία μαλλιά, σε Όμηρ.· *εὐπλ. κόμαι*, όμορφες κοτσίδες, σε Ευρ.

εὖ-πλοκος, -ον (πλέκω), = *εὖπλεκτος*, σε Ανθ.

εὖ-πλοος, -ον (πλέω), καλός για ιστιοπλοία, ευνοϊκός στο ταξίδι, *εὖπλοον ὄρμον ἴκοιτο*, μακάρι να φθάσει σε φιλικό λιμάνι, σε Θεόκρ.

εὖ-πλυνής, -ές (πλύνω), αυτός που έχει πλυθεί καλά, καθαρός, σε Ομήρ. Οδ.

εὖ-πλωτος, -ον, ευνοϊκός, αίσιος, λέγεται για θαλασσινό ταξίδι, σε Ανθ.

εὖπνοια, ποιητ. **-ίη, ή, 1.** ευκολία, άνεση αναπνοής. **2.** ευωδία, ευχάριστη οσμή, άρωμα, σε Ανθ.

εὖ-πνοος, -ον, συνηρ. **εὖ-πνου, -ουν·** Επικ. **εὖ-πνοος (πνέω)· I.** αυτός που αναπνέει καλά, αυτός που αποπνέει μια γλυκιά μυρωδιά, αυτός που εκπέμπει ευωδία, που ευωδιάζει, σε Μόσχ., Ανθ. **II.** αυτός που παρέχει ελεύθερη δίοδο στον αέρα, Λατ. *perflabilis*, σε Ξεν.

εὐποδία, ή (εὐπους), η ιδιότητα του να έχει κάποιος καλά και γερά πόδια, σε Ξεν.

εὐ-ποιητικός, -ή, -όν, ευεργητικός, αγαθοεργός, φιλανθρωπικός, σε Αριστ.

εὐ-ποίητος, -ον, καλοφτιαγμένος, καλά επεξεργασμένος, σε Ομήρ. Οδ., Ησίοδ.

εὐ-ποιία, ή (ποιέω), αγαθοεργία, ευεργεσία, φιλανθρωπία, σε Λουκ.

εὐ-ποικίλος, -ον, πολυποικίλος, πολύχρωμος, ποικιλόχρωμος, σε Ανθ.

εὖ-ποκος, -ον, πλούσιος σε μαλλί, μαλλιαρός, χνουδάτος, δασύτριχος, σε Ανθ.

εὐ-πόλεμος, -ον, καλός στον πόλεμο, αξιόμαχος, σε Ομηρ. Ύμν., Ξεν.

εὖ-πομπος, -ον, αυτός που οδηγεί, συντελεί σ' ένα ευτυχές αποτέλεσμα, σε Αισχύλ., Σοφ.

εὐπορέω, μέλ. -ήσω, αόρ. α' εὐπόρησα, παρακ. *εὐπόρηκα (εὖπορος)· I. 1.*

ευτυχώ, ευημερώ, ευδοκιμώ, είμαι τυχερός, σε Ξεν. **α)** *ὅθεν ὁ πόλεμος εὐπορεῖ*, από τις οποίες αιτίες ο πόλεμος διατηρείται επιτυχώς, σε Θουκ. **β)** με γεν. πράγμ., έχω ποικιλία από, έχω απόθεμα, έχω αφθονία, με γεν., σε Ξεν. κ.λπ. **2.** βρίσκω τον τρόπο, βρίσκω τα μέσα, σε Θουκ.· με απαρ., έχω τη δύναμη να, είμαι ικανός να, σε Πλάτ. **II.** με αιτ. πράγμ., προμηθεύω, παρέχω, χορηγώ, σε Θουκ., Δημ. κ.λπ.

εὐπορία, ή (εὖπορος)· 1. ο εύκολος τρόπος να γίνει πράξη κάτι, άνεση, ευκολία, ευχέρεια ή ικανότητα ενέργειας, δράσης, με απαρ., σε Θουκ.· απόλ., σε Ξεν.· με γεν. πράγμ., εύκολοι τρόποι εφοδιασμού, εξασφάλισης, προμήθειας, σε Θουκ. κ.λπ. **2.** αφθονία, απόθεμα, υπεραφθονία, πληθώρα,

πλούτος, σε Ξεν.· στον πληθ., πλεονεκτήματα, σε Ισοκρ., Δημ. **II.** λύση αμφιβολιών ή δυσκολιών, σε Ξεν. κ.λπ.

εὐ-πόριστος, -ον (πορίζω), εύκολα προμηθεύσιμος· *εὐπόριστα* (ενν. *φάρμακα*), *τά*, κοινά και πρόχειρα οικογενειακά φάρμακα, σε Πλούτ.

εὐ-πορος, -ον, I. 1. διαβατός ή προσπελάσιμος, σε Αισχύλ.· *τὰ εὐπορα*, ελεύθερο πεδίο, σε Ξεν.· *εὐπορόν ἐστι διέναι*, σε Θουκ. **2.** αυτός που έχει αποκτηθεί εύκολα, αυτός που γίνεται εύκολα, εύκολος, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· *τὸ εὐπορον = εὐπορία*, στον ίδ.· *εὐπορόν ἐστι*, είναι εύκολο να..., με απαρ., στον ίδ. **II. 1.** αυτός που προχωράει εύκολα, έτοιμος, γοργός, εύστροφος, έξυπνος, εύελικτος, ετοιμόλογος, *γλῶττα*, σε Αριστοφ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, γεμάτος από επινοήσεις ή εφευρήματα, τεχνάσματα, κόλπα, στρατηγήματα, ευφυής, εφευρετικός, επινοητικός, έτοιμος, αντίθ. προς το *ἄπορος*, σε Αριστοφ., σε Πλάτ. **III.** *εὐπ. τινι*, καλά εφοδιασμένος με, πλούσιος σε κάτι, σε Θουκ.· *απόλ.*, αυτός που ευημερεί, πλούσιος, σε Δημ. **IV. 1.** επίρρ. *-ρως*, εύκολα, σε Ξεν.· συγκρ. *-ώτερον*, σε Πλάτ. **2.** σε αφθονία, *εὐπ. ἔχειν πάντα*, σε Θουκ.

εὐποτμέω, μέλ. *-ήσω*, είμαι τυχερός, καλότυχος, σε Πλούτ.

εὐποτμία, ή, καλή τύχη, ευτυχία, σε Πλούτ., Λουκ.

εὐ-ποτμος, -ον, ευτυχισμένος, επιτυχημένος, ευημερών, σε Αισχύλ.

εὐ-ποτος, -ον, καλός για πόση, ευχάριστος στη γεύση, εύγεστος, σε Αισχύλ.

εὐπους, ό, ή, -πουν, τό, I. αυτός που έχει καλά πόδια, σε Ξεν. **II.** λέγεται για στίχους, αυτός που έχει εύρυθμο, ρυθμικό μετρικό πόδα, ο ρέων, σε Ανθ.

εὐπράγέω, = εὐ πράσσω, ευτυχώ, ευημερώ, ακμάζω, προκόβω, σε Θουκ., Ξεν. κ.λπ.

εὐπράγία, ή, = *εὐπραξία*, ευτυχία, ευημερία, ευπραγία, επιτυχία, σε Θουκ. κ.λπ.

εὐ-πρακτος, -ον, αυτός που πράττεται, εκτελείται εύκολα, σε Ξεν.

εὐπραξία, Ιων. εὐπρηξίη, ή, I. = *εὐπραγία*, σε Ηρόδ., Τραγ. **II.** καλή διαγωγή, καλός τρόπος, σε Ξεν.

εὐπραξίς, ή, ποιητ. αντί *εὐπραξία*, σε Αισχύλ.

εὐ-πρεμνος, -ον (πρέμνον), αυτός που έχει καλό μίσχο, όμορφο κορμό, σε Ανθ.

εὐπρέπεια, ή, I. καλό παρουσιαστικό, θελκτική εμφάνιση, αξιοπρέπεια, χάρη, κομψότητα, κοσμιότητα, σε Θουκ. **II.** παραπλανητική εμφάνιση, αληθοφάνεια, απατηλή εντύπωση, ευλογοφάνεια, στον ίδ., Πλάτ.

εὐ-πρεπής, -ές (πρέπω), · I. 1. όμορφος, καλός, κομψός, χαριτωμένος, λέγεται για εξωτερική εμφάνιση, σε Ηρόδ., Αττ.· *εὐπρ. ιδεῖν*, όμορφος στην όψη, σε Ξεν.· *εἶδος εὐπρεπής*, σε Ευρ. **2.** καλαίσθητος, κόσμιος, ευπρεπής, ταιριαστός, κατάλληλος, αρμόζων, πρέπων, προσήκων, αρμόδιος, σε Ηρόδ., Αισχύλ., Ευρ.· *τελευτή εὐπρεπεστάτη*, ενδοξότατο τέλος, σε Θουκ. **3.** απατηλός, κατ' επίφαση ορθός, αληθοφανής, σε Ηρόδ., Θουκ.· *ἐκ τοῦ εὐπρεποῦς*, υπό το πρόσχημα, με την πρόφαση, στον ίδ. **II.** επίρρ. *-πῶς*, Ιων. *-πέως*, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.· συγκρ. *-πέστερον*, σε Ευρ.· υπερθ. *-πέστατα*, σε Θουκ.

εὐπρηξίη, Ιων. αντί εὐπραξία.

εὐ-πρηστος, -ον (πρήθω), αυτός που φυσάει καλά, αυτός που φυσάει δυνατά, σε Ομήρ. Ιλ.

εὐ-πρόσδεκτος, -ον (προσδέχομαι), αποδεκτός.

εὐπρόσεδρος, -ον, = εὐπάρεδρος, σε Κ.Δ.

εὐ-προσήγορος, -ον, ομιλητικός, δηλ. καταδεκτικός, προσηνής,

φιλοφρονητικός, αβρός, ευγενικός, περιποιητικός, σε Ευρ.· *οὐκ εὐπρ. ἔται*,

δυστυχίες οι οποίες αποτρέπουν τους ανθρώπους απ' το να μου απευθύνονται, στον ιδ.

εὐ-πρόσιτος, -ον, ευκολοπλησίαστος, λέγεται για τόπους, σε Λουκ.

εὐ-πρόσοδος, -ον, 1. λέγεται για πρόσωπα, προσιτός, καταδεκτικός, προσηνής, φιλοφρονητικός, Λατ. qui faciles aditus habet, σε Θουκ., Ξεν. **2.** λέγεται για τόπους, ευκολοπλησίαστος, στον ιδ.

εὐ-πρόσοιστος, -ον, ευκολοπλησίαστος· γενικά, εύκολος, σε Ευρ.

εὐπροσωπέω, μέλ. -ήσω, κάνω καλή επίδειξη, σε Κ.Δ.

εὐπροσωπο-κοίτης, ὁ (κοίτη), αυτός που ψεύδεται με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να παρουσιάζει καλό πρόσωπο, σε Αισχύλ.

εὐ-πρόσωπος, -ον (πρόσωπον),· 1. αυτός που έχει ωραίο πρόσωπο, σε Αριστοφ., Ξεν.· με χαρούμενη όψη, φαιδρή έκφραση προσώπου, σε Σοφ. **2.** μεταφ., καλός επιφανειακά, κατ' επίφαση ορθός, απατηλός, αληθοφανής, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ.

εὐ-προφάσιτος, -ον, αυτός που έχει καλή πρόφαση, πειστικό πρόσχημα, εύσχημος φαινομενικά, σε Θουκ.

εὐ-πρυμνος, -ον (πρύμνα), αυτός που είχε καλή πρύμνη, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ.

εὐ-πρωρος, -ον (πρῶρα), αυτός που έχει καλή πλώρη, σε Ευρ.

εὐ-πτερος, -ον (πτερόν), αυτός που έχει καλά φτερά, αυτός που έχει στρωμένα τα πτερύγιά του με αρμονία, σε Σοφ., Ευρ.· μεταφ., λέγεται για αλαζονικές γυναίκες, σε Αριστοφ.

εὐ-πτέρυγος, -ον (πτέρυξ), = το προηγ., λέγεται για πλοία, σε Ανθ.

εὐ-πορθος, -ον, αυτός που έχει ωραίους κλάδους, λέγεται για κέρατα, σε Ανθ.

εὐ-πυργος, -ον, αυτός που έχει καλούς πύργους, λέγεται για προστατευμένες με οχυρώσεις πόλεις, σε Ομήρ. Ιλ.

εὐ-πώγων, ὁ, αυτός που έχει καλά γένεια, σε Ανθ.

εὐ-πωλος, -ον, άφθονος σε πουλάρια ή άλογα, σε Ομήρ. Ιλ.· αυτός που εκτρέφει αριστοκρατικά άλογα, σε Σοφ.

εὐρ-ακύλων, βλ. [εὐροκλύδων](#).

εὐράμην, Μέσ. αόρ. α' του *εὐρίσκω*.

εὐράξ, επίρρ. (*εὐρος*)· **I.** από τη μια πλευρά, πλαγίως, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** *εὐράξ πατάξ*, επιφών., κραυγή για εκφοβισμό πτηνών, σε Αριστοφ.

εὐρέθην, Παθ. αόρ. α' του *εὐρίσκω*· **εὐρεῖν**, Επικ. **εὐρέμεναι**, απαρ. αορ. β'.

εὔρεσις, -εως, ἡ (εὐρεῖν), εύρεση, ανακάλυψη, σε Πλάτ.

εὔρετέος, -α, -ον, ρημ. επίθ. του *εὐρίσκω*, αυτός που πρέπει να ανακαλυφθεί, να ανευρεθεί, σε Θουκ.

εὔρετής, -οῦ, ὁ (εὐρεῖν), εφευρέτης, επινοητής, αυτός που ανακαλύπτει, σε Πλάτ.

εὔρετικός, -ή, -όν (εὐρεῖν), εφευρετικός, πολυμήχανος, δαιμόνιος, σε Πλάτ.

εὔρετο, γ' ενικ. Μέσ. αορ. β' του *εὐρίσκω*.

εὔρετός, -ή, -όν, ρημ. επίθ. του *εὐρίσκω*, αυτός που μπορεί να βρεθεί, εμφανής, σε Ξεν.

εὔρηκα, -ημαι, Ενεργ. και Παθ. παρακ. του *εὐρίσκω*.

εὔρημα, -ατος, τό (εὐρεῖν)· **I. 1.** εφεύρεση, ανακάλυψη, σε Ευρ., Αριστοφ. κ.λπ. **2.** με γεν., εφεύρεση χάριν ενός πράγματος, θεραπεία, σε Ευρ., Δημ. **II.** αυτό που βρίσκεται απροσδόκητα, ανέλπιστα, δηλ. παραπλήσιο του *Έρμαιον*, ευτύχημα, θεόσταλη τύχη, αναπάντεχη τύχη, κέρδος, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ.

III. λέγεται για παιδί, έκθετο βρέφος, εγκαταλελειμμένο τέκνο, σε Σοφ., Ευρ. **εὔρην**, Δωρ. αντί *εὔρειν*.

εὐρησι-επής, -ές (ἔπος), δεξιότηχνης στα λόγια, ευφραδής, σε Πίνδ.·
φλύαρος, πολυλογάς, σοφιστικός, σε Αριστοφ.

εὐρήσω, μέλ. του *εὐρίσκω*.

εὐρήτωρ, -ορος, ό, = *εὐρετής*, σε Ανθ.

εὐ-ρῖνος, Επικ. **ἐϋρ-ρ-, -ον (ρίς)**, = *εὔρις*, σε Βάβρ. κ.λπ.

εὐ-ρῖνος, Επικ. **ἐϋρ-ρ-, -ον (ρίνος)**, φτιαγμένος από καλό δέρμα, σε Ανθ.

Εὐριπίδεις, -α, -ον, αυτός που ανήκει ή μοιάζει στον Ευριπίδη, σε Πλάτ.

Εὐριπίδιον, τό, μικρός Ευριπίδης, έκφραση τρυφερότητας, σε Αριστοφ.

εὐ-ρῖπος, ό (ρίπιζω),· **I.** μέρος που η παλίρροια είναι ορμητική, ιδίως, πορθμός, στενό θάλασσας που χωρίζει την Εύβοια από την Βοιωτία, στο οποίο το ρεύμα λεγόταν ότι μεταβαλλόταν εφτά φορές την ημέρα, σε Ξεν.· παροιμ., λέγεται για παράφρονα, σε Αισχίν. **II.** γενικά, κανάλι, διώρυγα, χαντάκι, τάφος, σε Ανθ.

εὐ-ρῖς, -ῖνος, ό, ή (ρίς), αυτός που έχει καλή μύτη, δηλ. αυτός που έχει οξεία όσφρηση, σε Αισχύλ., Ευρ.

εὐρίσκω, παρατ. *ἤρρισκον* ή *εὔρ-*, μέλ. *εὐρήσω*, αόρ. β' *εὔρον* ή *ἤρρον*, Επικ. απαρ. *εὐρέμεναι*· παρακ. *εὔρηκα* — Μέσ., μέλ. *εὐρήσομαι*, αόρ. β' *εὐρόμην* ή Αττ. *ἤρ-*· αόρ. α' *εὐράμην* — Παθ., μέλ. *εὐρεθήσομαι*· επίσης Μέσ. (με Παθ. σημασία) *εὐρήσομαι*· αόρ. α' *εὐρέθην*, παρακ. *ἤρρημαι* ή *εὔρ-*· **I. 1.** βρίσκω, σε Όμηρ. κ.λπ.· με μτχ., βρίσκω ότι, σε Ηρόδ.· και σε Παθ., *ἦν εὐρεθῆς δίκαιος ὢν*, σε Σοφ. **2.** με απαρ., *εὔρισκε πρῆγμά οί εἶναι*, βρήκε ότι εκείνο που έπρεπε να γίνει γι' αυτόν ήταν, σε Ηρόδ. **II.** ανευρίσκω, ανακαλύπτω, σε Όμηρ. κ.λπ.· πρβλ. **εὔρημα**· **II.** ομοίως, σε Μέσ., βρίσκω για λογαριασμό μου, σε Ομήρ. Οδ. **III.** εφευρίσκω, σκαρώνω, σχεδιάζω, επινοώ, μηχανεύομαι, σε Αισχύλ. κ.λπ. — Μέσ., *τὰ δ' ἔργα τοὺς λόγους εὐρίσκεται*, τα έργα γίνονται λόγια, δηλ. μιλούν από μόνα τους, σε Σοφ. **IV.** βρίσκω, παίρνω, αποκτώ, σε Πίνδ., Σοφ. κ.λπ. — Μέσ., βρίσκω, παίρνω για τον εαυτό μου, επιφέρω στον εαυτό μου, *κακὸν εὔρετο*, σε Ομήρ. Οδ.· *αὐτὸς εὐρόμην πόνους*, σε Αισχύλ. **V.** λέγεται για εμπορεύματα, βρίσκω αγοραστή, πιάνω καλή τιμή, κερδίζω, *πολλὸν χρυσίον εὐροῦσα*, έχοντας πιάσει καλή τιμή, σε Ηρόδ.· *ἀποδίδεται τοῦ εὐρόντος*, πουλάει σε ό,τι τιμή θα πιάσει, σε τυχαία τιμή, σε Ξεν.

εὐροέω, μέλ. *-ήσω (εὔροος)*,· **I.** ρέω, κυλώ καλά ή άφθονα· μεταφ., πηγαίνω καλά, είμαι ευνοϊκός, σε Ευρ. **II.** είμαι ευφραδής, μιλώ επιτυχημένα, σε Πλούτ.

εὔροια, ή, I. καλή ροή, ελεύθερη δίοδος, σε Πλάτ. **II.** ευφράδεια, στον ίδ. **III.** ευκολία, στον ίδ.

εὐ-ροΐζητος, -ον (ροΐζέω), αυτός που σφυρίζει δυνατά, σε Ανθ.

εὔροιμι, -οΐμην, ευκτ. Ενεργ. και Μέσ. αορ. β' του *εὐρίσκω*.

εὐρο-κλύδων, -ωνος, ό, στις Πράξ. Αποστ., πιθ. θυελλώδης άνεμος από την Ανατολή· αλλά, πιθ. γραφή *εὐρ-ακύλων*, Euro-aquilo, δηλ. βορειοανατολικός άνεμος.

εὔρον, αόρ. β' του *εὐρίσκω*· **εὔρομες**, Δωρ. α' πληθ.

εὐ-ροος, Επικ. **ἐϋρ-ροος, -ον**, συνηρ. **εὔ-ρους, -ουν**,· **I.** αυτός που ρέει, κυλά καλά ή άφθονα, αυτός που έχει καλά ρεύματα, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ., Ευρ. **II.** λέγεται για λόγια, ομιλία, ρέων, ευφραδής, ετοιμόλογος, εύγλωττος, στον ίδ.

εὐ-ροπος, -ον (ρέπω), επιρρεπής, αυτός που γλιστρά, ολισθαίνει εύκολα, σε Ανθ.

Εὔρος, ό, ανατολικός άνεμος, Λατ. Eurus, σε Ομήρ. Ιλ. (πιθ. συγγενές προς τα *ήώς, ἔως*, ο πρωινός άνεμος, όπως *Ζέφυρος* προς το *ζόφος*, ο βραδυνός άνεμος).

εὔρος, τό, πλάτος, φάρδος, απόλ., *εὔρος*, κατά πλάτος, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ.· ομοίως και, *τὸ εὔρος*, σε Ξεν.· *εἰς εὔρος*, σε Ευρ.

εὖρ-ρᾶφης, -ές (ῥάπτω), καλορραμμένος, σε Ομήρ. Οδ.

εὖρ-ρεής, -ές (ῥέω), αυτός που ρέει ομαλά, κυλάει καλά, Επικ. γεν., *εὐρρεῖος ποταμοῖο*, συνηρ. αντί *εὐρρεέος*, σε Ομήρ. Ιλ.

εὖρ-ρεΐτης, -ου, ὁ (ῥέω), = *εὐρρεής*, σε Όμηρ., Ευρ.

εὖρ-ρηνος, -ον (ῥήν), αποτελούμενος από καλά πρόβατα, σε Ανθ.

εὖρ-ριν, εὖρ-ροος, Επικ. αντί *εὐ-ριν, εὐ-ροος*.

εὐρῦ-άγυιᾶ, θηλ. επίθ., χρησιμ. μόνο σε ονομ. και αιτ., αυτή που έχει πλατεῖς δρόμους, επίθ. των μεγάλων πόλεων, σε Όμηρ.

εὐρῦ-ἄλος, -ον (ἄλως), αυτός που έχει πλατύ, φαρδύ αλώνι· γενικά, αχανής, απέραντος, εκτεταμένος, σε Ανθ.

εὐρυ-βίας, Ιων. -βίης, -ου, ὁ, = *εὐρυσθενής*, σε Ησίοδ., Πίνδ.

εὐρυθμία, ἡ, αρμονία, συμμετρία, τάξη, σε Πλάτ. κ.λπ.

εὐ-ρυθμος, -ον, 1. ρυθμικός, λέγεται για μουσικό χρόνο ή ρυθμό, σε Αριστοφ. κ.λπ. **2.** αναλογικός, συμμετρικός, σε Ξεν.· λέγεται για πανοπλία, αυτή που εφαρμόζει καλά, στον ιδ.

εὐρῦ-κολπος, -ον, = *εὐρύστερνος*, σε Πίνδ.

εὐρυ-κρείων, -οντος, ὁ, αυτός που έχει μεγάλο και ισχυρό κράτος, μεγάλος βασιλιάς, λέγεται για τον Αγαμέμνονα, σε Όμηρ.

εὐρυ-λείμων, -ον, αυτός που έχει απέραντα λιβάδια, σε Πίνδ.

εὐρυ-μέδων, -οντος, ὁ, = *εὐρυκρείων*, σε Πίνδ.

εὐρυ-μέτωπος, -ον, αυτός που έχει πλατύ μέτωπο, λέγεται για βόδια, σε Όμηρ.

εὐρύνω[ν], μέλ. -ῶν (εὐρύς)· **1.** πλαταίνω, *εὐρῦναι ἀγῶνα*, διαπλάτυναν χώρο της ορχήστρας (για τον Χορό), σε Ομήρ. Οδ.· *τὸ μέσον εὐρύνειν*, αφήνω στη μέση ένα ευρύ κενό, σε Ηρόδ. **2.** μεταφ., επεκτείνω, σε Ανθ. — Παθ., εκτείνομαι σε μεγάλη έκταση, σε Λουκ.

εὐρῦ-νωτος, -ον (νῶτον), αυτός που έχει εκτεταμένα νῶτα, σε Σοφ.

εὐρυ-ὀδειᾶ, ἡ, (ὀδός), θηλ. επίθ., αυτή που έχει πλατεῖς, φαρδεῖς, ανοιχτούς δρόμους, χρησιμ. μόνο σε γεν. θηλ., *χθονὸς εὐρυοδείης*, σε Όμηρ.

εὐρῦ-οπαῖ, Επικ. αντί -όπης, ὁ (ὄψομαι), αυτός που βλέπει μακριά, που βλέπει σε μακρινή απόσταση, λέγεται για τον Δία, *εὐρύοπα Ζεὺς*, σε Όμηρ.· επίσης, στην κλητ., *εὐρύοπα Ζεῦ*, σε Ομήρ. Ιλ.· στην Ομήρ. Ιλ., υπάρχει επίσης μια αιτ. (ὅπως αν προερχόταν από ονομ. *εὐρύοψ*), *εὐρύοπα Ζῆνα*.

εὐρῦ-οψ, -οπος, ὁ, ἡ, βλ. εὐρύοπα.

εὐρῦ-πεδος, -ον (πέδον), ευρύχωρος, σε Ανθ.

εὐρῦ-πορος, -ον, αυτός που έχει πλατιά περάσματα, λέγεται για τη θάλασσα, όπου εκεί όλοι μπορούν να περιπλανηθούν κατά βούληση, σε Όμηρ. κ.λπ.

εὐρυπρωκτία, ἡ, λαγνεία, ασέλγεια, σε Αριστοφ.

εὐρῦ-πρωκτος, -ον, λάγνος, κίναϊδος, ασελγής, βρώμικος, ακάθαρτος, αισχρός, σε Αριστοφ.

εὐρυ-πῦλῆς, -ές (πύλη), αυτός που έχει φαρδιές πόρτες, πλατιές πύλες, σε Όμηρ.

εὐρυ-ρέθρος, -ον (ρέεθρον), αυτός που έχει πλατύ, φαρδύ κανάλι, αυτός που ρέει, κυλάει ανοιχτά, σε Ομήρ. Ιλ.

εὐρυ-ρέων, -ουσα, -ον (ῥέω), αυτός που έχει πλατιά κανάλια, που έχει πλατιά ροή, σε Ομήρ. Ιλ.· δεν υπάρχει ρήμα *εὐρυρέω*, βλ. εὔ.

εὐρύς, εὐρεῖα, εὐρύ, Ιων. θηλ. *εὐρέα*· γεν. *εὐρέος, -είας, -έος*· αιτ. ενικ. *εὐρύν* και *εὐρέᾶ*· **1.** πλατύς, φαρδύς, εκτεταμένος, ευρύχωρος, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.**

αυτός που φθάνει σε μεγάλη απόσταση, αυτός που απλώνεται σε μεγάλη απόσταση, μέγας, *κλέος εύρύ*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐλπίδες*, σε Ανθ. **II.** ως επίρρ., χρησιμ. κυρίως το ουδ. *εύρύ*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.

εύρυ-σάκης[ἄ], -ες (**σάκος**), αυτός που έχει πλατειά ασπίδα, επίθ. του γιου του Αίαντα, σε Σοφ.

εύρ-σθενής, -ές (**σθένος**), αυτός που έχει πολύ μεγάλο σθένος, μεγάλη ισχύ, πανίσχυρος, σε Όμηρ., Πίνδ.

εύρύ-σορος, -ον, αυτός που έχει μεγάλο νεκροκρέβατο ή τάφο, ευρύχωρο μνήμα, σε Ανθ.

εύρύ-στερνος, -ον (**στέρνον**), αυτός που έχει φαρδύ στέρνο, πλατύστερνος, σε Ησίοδ.

εύρύ-στομος, -ον (**στόμα**), αυτός που έχει μεγάλο στόμα ή στόμιο, σε Ξεν. κ.λπ.

εύρύ-τίμος, -ον (**τιμή**), πολυτιμημένος, αυτός που τιμάται σε μεγάλο βαθμό, σε Πίνδ.

εύρῦ-φᾶρέτρης, -ου, ὁ (**φαρέτρα**), αυτός που έχει φαρδιά φαρέτρα, πλατιά σαϊτοθήκη, σε Πίνδ.

εύρῦ-φυής, -ές (**φύομαι**), αυτός που μεγαλώνει κατά πλάτος, λέγεται για τον τρόπο με τον οποίο τα στάχυα του κριθαριού είναι τοποθετημένα επάνω στο κοτσάνι, σε Ομήρ. Οδ.

εύρυχᾶδης, -ές (**χαδεῖν**), πλατύστομος, λέγεται για ποτήρια, σε Ανθ.

εύρυ-χαίτης, -ου, ὁ, αυτός που έχει μεγάλη κυματιστή χαίτη, σε Πίνδ.

εύρύ-χορος, -ον, Επικ. αντί *εύρύ-χωρος*, πλατύς, απλόχωρος, λέγεται για πόλεις, σε Όμηρ. κ.λπ.· πρβλ. **καλλίχορος**.

εύρυχωρία, Ιων. -ίη, ή, **1.** ανοιχτός χώρος, ελεύθερος χώρος, απλωσιά, σε Ηρόδ., Δημ. **2.** λέγεται για ανοικτό πεδίο μάχης, σε Ξεν.· *ἐν εύρυχωρίη ναυμαχέειν*, ναυμαχώ σε ανοικτό ή ευρύχωρο μέρος, σε Ηρόδ.

εύρύ-χωρος, -ον (**χώρα**), φαρδύς, πλατύς, σε Αριστ.

εύ-ρώγης (**ρώξ**), άφθονος σε ρώγες, σε Ανθ.

εύρ-ώδης, -ες (**εἶδος**), ποιητ. αντί *εύρύς*, σε Σοφ.

εύρώεις, -εσσα, -εν (**εύρώς**), σαπισμένος, μουχλιασμένος, ανθυγιεινά υγρός και σκοτεινός, νοτερός, *οἰκία εύρώεντα* (το loca senta situ του Βιργ.), λέγεται για τον Κάτω Κόσμο, σε Όμηρ.· *τάφον εύρώεντα*, σε Σοφ.

εύρών, -οῦσα, -όν, μτχ. Ενεργ. αορ. β' του *εύρίσκω*.

Εύρώπη, ή, Ευρώπη, ως γεωγραφ. όνομα πρωτοσυναντιέται σ' έναν Όμηρ. Ύμν. προς τον Απόλλωνα.

εύρ-ωπός, -ή, -όν (**εύρύς**, ὥψ), ποιητ. αντί *εύρύς*, σε Ευρ.

εύρώς, -ῶτος, ὁ, σήψη, μούχλα, φθορά, αποσύνθεση, σάπισμα, Λατ. situs, squalor, σε Θέογν., Ευρ. κ.λπ.

εύρωστία, ή, καλή κατάσταση του σώματος, δύναμη, ισχύ, σε Πλούτ.

εὔ-ρωστος, -ον (**ρώννυμι**), υγιής, ρωμαλέος, γερός, δυνατός, ισχυρός, σε Ξεν.· επίρρ. -τως, στον ίδ.

εύρωτιάω (**εύρώς**), είμαι ή γίνομαι σάπιος, μουχλιάζω, φθείρομαι, σήπομαι, καταρρέω, *βίος εύρωτιῶν*, ζωή βουτηγμένη στη βρωμιά, βουτηγμένη στη λάσπη, σε Αριστοφ.

εὔς, ὁ, αιτ. *εὔν*· Επικ. ουδ. *ήϋ* (το *εὔ* χρησιμ. μόνο ως επίρρ.)· Επικ. γεν. *έῤος*, πληθ. *έάων* (βλ. **εὔ**)· αγαθός, γενναίος, ευγενής, σε Όμηρ.· Επικ. γεν. πληθ., *έάων*, λέγεται για καλά πράγματα, για αγαθά, για καλή τύχη, στον ίδ.

εὔσα, Δωρ. θηλ. μτχ. του *είμι* (sum).

εὔσα, αόρ. α' του *εὔω*.

εὐσαρκος, -ον (σάρξ), παχύσαρκος, σαρκώδης, αυτός που βρίσκεται σε καλή κατάσταση, παχουλός, γεμάτος, σε Ξεν.

εὐσέβεια, ποιητ. **εὐσεβία, ἡ, 1.** σεβασμός απέναντι στους θεούς, θεοσέβεια, θρησκευτική πίστη, ευλάβεια, σε Τραγ.· *εὐσ. Ζηνός*, απέναντι σ' αυτόν, σε Σοφ.· *πρὸς εὐσέβειαν* = *εὐσεβῶς*, στον ιδ.· επίσης, όπως το Λατ. *pietas*, σεβασμός προς τους γονεῖς, σε Πλάτ. **2.** τιμή, διάκριση ή φήμη λόγω ευσεβείας, σε Σοφ.

εὐσεβέω, μέλ. -*ήσω*, ζω ή φέρομαι με ευσεβεία και ευλάβεια, σε Θέογν., Σοφ. κ.λπ.· *εἷς τινα*, απέναντι σε κάποιον, στον ιδ.· *εὐσ. τὰ πρὸς θεούς*, σε ζητήματα που αναφέρονται στους θεούς, που έχουν σχέση με τους θεούς, στον ιδ.· επίσης, *εὐσ. θεούς*, ο σεβασμός προς αυτούς, σε Αισχύλ.

εὐ-σεβής, -ές (σέβω), Λατ. *pius*. **I.** ευλαβής, θρήσκος, θεοσεβής, σε Θέογν., Ηρόδ., Αττ.· *εὐσεβῆς χεῖρα*, δίκαιος στην πράξη, στα έργα, σε Αισχύλ. **II.** λέγεται για πράξεις, πράγματα κ.λπ., άγιος, καθαγιασμένος, ιερός, θρησκευτικός, στον ιδ., σε Ευρ.· *εὐσεβές (έστι)*, με απαρ., σε Ανθ.· ομοίως και, *έν εὐσεβεῖ (έστι)*, σε Ευρ.· *τὸ εὐσ. = εὐσέβεια*, σε Σοφ. κ.λπ. **III.** επίρρ. *εὐσεβέως*, Αττ. -*βῶς*, σε Πίνδ. κ.λπ.· *εὐσεβῶς ἔχει* αντί *εὐσεβές έστι*, σε Σοφ.· συγκρ. -*έστερον*, σε Ξεν.· υπερθ. -*έστατα*, σε Ισοκρ.

εὐσεβία, ἡ, ποιητ. αντί *εὐσέβεια*, σε Θέογν., Σοφ. κ.λπ.

εὐ-σελμος, Επικ. ἐύσ-σελμος, -ον (σέλμα), αυτός που έχει καλά καθίσματα, αυτός που έχει καλές σειρές κουπιών, σε Όμηρ., Ευρ.

εὐ-σεπτos, -ον (σέβω), σεπτός, θείος, ιερός, σε Σοφ.

εὐ-σημος, -ον (σῆμα), **I.** αυτός που έχει καλά σημάδια ή οιωνούς, ευοίωνος, σε Ευρ. **II. 1.** αυτός που γίνεται εύκολα αναγνωρίσιμος από σημάδια ή οιωνούς, ευδιάγνωστος, σε Αισχύλ. **2.** αυτός που δεν έχει πρόβλημα στην κατανόηση, εύληπτος, ευδιάκριτος, ευκρινής, ξεκάθαρος, σαφής, σε Σοφ. **εὐσθενέω**, είμαι δυνατός, υγιής, σε Ευρ.

εὐ-σθενής, Επικ. -ἐϋ-σθ-, -ές (σθένος), ισχυρός, σθεναρός, ρωμαλέος, σε Ανθ.

εὐ-σίπυος, -ον (σίπυα), αυτός που έχει γεμάτη τη σιταποθήκη του, σε Ανθ.

εὐ-σκάνδιξ, -ῖκος, ὁ, ἡ, αυτός που είναι άφθονος σε μυρώνια, σε Ανθ.

εὐ-σκαρθμος, -ον (σκαίρω), αυτός που αναπηδά γρήγορα, ευκίνητος, ταχυκίνητος, σε Όμήρ. Ιλ.

εὐ-σκέπαστος, -ον (σκεπάζω), καλά προφυλαγμένος, σε Θουκ.

εὐσκευέω (όπως αν προερχόταν από το *εὐ-σκευος*), είμαι καλά εφοδιασμένος, προετοιμασμένος, σε Σοφ.

εὐ-σκίαστος, -ον (σκιάζω), αυτός που έχει καλό ίσκιο, σκιερός, σε Σοφ.

εὐ-σκιος, -ον (σκιά), = το προηγ., σε Πίνδ., Ξεν.

εὐ-σκοπος, Επικ. ἐϋ-σκ-, -ον (σκοπέω), **I. 1.** αυτός που έχει οξεία όραση, οξυδερκής, άγρυπνος, σε Όμηρ. **2.** αυτός που αντικρίζεται σε μεγάλη απόσταση ή απαιτεί εκτεταμένη θέα, σε Ξεν. **II. (σκοπός)** αυτός που πλήττει καίρια, λέγεται για αλάνθαστο χτύπημα, σε Χρήσμ. παρά Ηρόδ., Αισχύλ.

εὐσοια, ἡ, ευτυχία, ευημερία, ευδαιμονία, σε Σοφ.

εὐ-σοος, -ον, σώος και ασφαλής, ευτυχής, σε Θεόκρ.

εὐ-σπειρής, -ές και εὐ-σπειρος, -ον (σπεῖρα), αυτός που έχει καλές σπείρες (στροφές), ελικοειδής, περιτυλιγμένος, σε Ανθ.

εὐσπλαγχνία, ἡ, καλή καρδιά, γενναιοψυχία, σταθερότητα, σε Ευρ.

εὐ-σπλαγχνος, -ον, I. αυτός που έχει υγιή σπλάχνα, σε Ιππ. **II.** μεταφ., συμπονετικός, σπλαχνικός, σε Κ.Δ.

εὖ-σπορος, Επικ. **ἐϋ-σπ-, -ον**, αυτός που είναι καλά σπαρμένος, σε Αριστοφ., Ανθ.

ἐϋ-σ-σελμος, ἐϋ-σ-σωτρος, Επικ. αντί **εὖ-σελμος, εὖ-σωτρος**.

εὐστάθεια, Ιων. **-ίη, ή**, σταθερότητα, καλή υγεία, ευημερία, σε Ανθ.

εὐσταθέω, είμαι σταθερός, ευσταθής, σε Ευρ.· είμαι ήρεμος, γαλήνιος, λέγεται για τη θάλασσα, σε Λουκ.

εὐ-σταῖθής, -ές, Επικ. **ἐϋ-στ- (ἴσταμαι)**, καλώς θεμελιωμένος, καλά οικοδομημένος, σε Όμηρ.

ἐσταῖθίη, Ιων. αντί **εὐστάθεια**.

εὐστάλεια, ή, ψιλός, ελαφρός οπλισμός, σε Πλούτ.

εὐ-σταῖλής, -ές (στέλλω),· **1.** καλά εφοδιασμένος, σε Αισχύλ.· λέγεται για στρατιώτες, ψιλά, ελαφρά οπλισμένοι, Λατ. *expeditus*, σε Θουκ., Ξεν. **2.** απλός, εύκολος, ευχάριστος, σε Σοφ. **3.** καλοδεμένος, καλοσυσκευασμένος, συμπαγής, σε Πλούτ. **4.** αυτός που έχει καλή συμπεριφορά, αυτός που έχει καλούς τρόπους, σε Πλάτ.· λέγεται για τα ρούχα, καθαρός και περιποιημένος, συγυρισμένος, φροντισμένος, ευπρεπής, σε Λουκ.

εὖ-σταῖχῡς, -υ, πλούσιος σε στάχυα, σε Ανθ.· μεταφ., ανθηρός, ακμαίος, καρποφόρος, γόνιμος, παραγωγικός, επικερδής, κερδοφόρος, αποδοτικός, σε Ανθ.

εὐ-στέφανος, Επικ. **ἐϋ-στ-, -ον**,· **I.** καλά στεφανωμένος, εστεμμένος ή καλοζωσμένος, σε Όμηρ., Ησιόδ. **II.** στεφανωμένος, περικυκλωμένος από τείχη και πύργους, σε Ομήρ. Οδ., Πίνδ.

εὐ-στίβής, -ές (στίβος), αυτός που έχει καλό πάτημα, καλή βάση, στέρεος, σε Ανθ.

εὖστολος, -ον (στολή), = **εὐσταλής**, σε Σοφ.

εὐστόμαχος, -ον, αυτός που είναι καλός για το στομάχι, υγιεινός· επίρρ. *-χως*, σε Ανθ.

εὐστομέω, 1. τραγουδώ γλυκά, σε Σοφ. **2.** γενικά, **εὐφημέω**, συγκρατώ, περιορίζω τα λόγια μου, σε Αισχύλ., Αριστοφ.

εὖ-στομος, -ον (στόμα), **I.** αυτός που έχει στόμα κανονικού μεγέθους, λέγεται για σκυλιά, σε Ξεν. **II. 1.** αυτός που μιλάει καλά, ευφραδής, σε Ανθ.· λέγεται για ποτήρι κρασί, αυτό που λύνει τη γλώσσα, στον ίδ. **2.** όπως το **εὐφημος**, αυτός που αποφεύγει τις δυσοίωνες λέξεις, *περί τούτων εὖστομα κείσθω*, για αυτά τα πράγματα άσε με να τηρήσω θρησκευτική σιωπή, σε Ηρόδ.· *εὖστομ' ἔχε*, σώπασε! ησύχασε!, σε Σοφ.

εὖ-στοος, -ον (στοά), αυτός που έχει ωραίες στοές, σε Ανθ.

εὐ-στόρθυξ, Επικ. **ἐϋ-στ-, ό, ή**, αυτός που προέρχεται από καλό κορμό, καλό κούτσουρο, σε Ανθ.

εὐστοχία, ή, I. ικανότητα, επιδεξιότητα στο σημάδι ενός στόχου, καλό σημάδι, σε Ευρ.· *χερὸς εὐστ.*, περιφρ. λέγεται για τόξο, στον ίδ. **II.** μεταφ., ταχύτητα στην πρόβλεψη, εκτίμηση, οξύνοια, ευφυία, σε Αριστ.

εὖ-στοχος, -ον, I. αυτός που έχει επιτυχημένο σημάδι, σε Ευρ., Ξεν. **II. 1.** αυτός που σκοπεύει καλά, στον ίδ.· επίρρ. *εὐστόχως βάλλειν*, στον ίδ. **2.** μεταφ., αυτός που εκτιμά εύστοχα, υποθέτει καλά, οξύνους, ευφυής, σε Αριστ.

εὖστρα ή εὖστρα (εὔω), μέρος όπου καψαλίζουν σφαγμένους χοίρους, σε Αριστοφ.

εὖ-στρεπτος, Επικ. **ἐϋ-στρ-, -ον (στρέφω)**,· **I.** καλά στριφογυρισμένος, λέγεται για σχοινιά και δερμάτινα λουριά, σε Ομήρ. Οδ. **II.** ελαφρός, εύστροφος, σβέλτος, ευκίνητος, *πόδες*, σε Ανθ.

εὐ-στρεφής, -ές (στρέφω), καλά στριφογυρισμένος, λέγεται για σχοινιά, σε Όμηρ.

εὐ-στροφάλιγξ[α], ὁ, ἡ, σγουρομάλλης, κατσαρός, λέγεται για μαλλιά, σε Ανθ.

εὐ-στροφος, Επικ. **εὐ-στρ-, -ον (στρέφω)**, **I.** αυτός που έχει περιστραφεί καλά, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** αυτός που στρέφεται εύκολα, αεικίνητος, δραστήριος, σβέλτος, ευκίνητος, εὐστροφος στο νου, σε Ευρ.

εὐ-στρωτος, -ον, καλοστρωμένος, σε Όμηρ. Ὑμν.

εὐ-στῦλος, -ον, αυτός που έχει ωραίους στύλους, όμορφες κολόνες, σε Ευρ.

εὐ-σύμβλητος, αρχ. Αττ. **εὐ-ξυμβ-, -ον**, = το επόμ., σε Ηρόδ., Αισχύλ.

εὐ-σύμβολος, αρχ. Αττ. **εὐ-ξύμβ-, -ον, I.** αυτός που εύκολα μαντεύεται ή γίνεται αντιληπτός (πρβλ. [συμβάλλω](#) III), σε Αισχύλ. **II.** εύκολος στις συναλλαγές, τίμιος, ακέραιος, σε Ξεν. **III.** (σύμβολον), αυτός που παρέχει καλό οιοινό, ευοίωνος, σε Πλούτ.

εὐσυνεσία, ἡ, εξυπνάδα, καπατσοσύνη, σε Αριστ.

εὐ-σύνητος, αρχ. Αττ. **εὐ-ξύν-, -ον, I.** αυτός που έχει γρήγορη αντίληψη, σε Αριστ.· επίρρ. -τως, με εξυπνάδα, με ευστροφία, συγκρ. -τώτερον, σε Θουκ.

II. εύκολα αντιληπτός, εύληπτος, σε Ευρ.

εὐ-σύνθετος, -ον, καλά συντεθειμένος, σε Αριστ.

εὐ-σύνοπτος, -ον (συνόψομαι), αυτός που συλλαμβάνεται αμέσως, χωρίς χρονοτριβή, αυτός που διαπιστώνεται μεμιάς, σε Αισχίν. κ.λπ.

εὐ-σφῦρος, Επικ. **εὐ-σφ-, -ον (σφυρόν)**, αυτός που έχει ωραίους αστραγάλους, σε Ησίοδ., Ευρ.

εὐ-σχημος, -ον, = *εὐσχήμων*· επίρρ. -μως, με ευπρέπεια, με σεμνότητα, σε Ευρ.

εὐσχημοσύνη, ἡ, χάρη, αβροί τρόποι, ευπρέπεια, κοσμιότητα, σεμνότητα, ευγένεια, σε Ξεν., Πλάτ.

εὐ-σχήμων, -ον, γεν. -ονος (σχῆμα)· **I. 1.** κομψός στο σχήμα, καλόγνωνος, ήπιος στον χαρακτήρα και τη συμπεριφορά, χαριτωμένος, σε Πλάτ.· συγκρ. -έστερος· υπερθ. -έστατος, στον ίδ., Ξεν. **2.** με αρνητική σημασία, αυτός που δίνει εξωτερική εντύπωση καλοσύνης, απατηλός, αλθοφανής, ορθός κατ' επίφαση, σε Ευρ. **II.** λέγεται για πράγματα, πρέπων, αρμόζων, ταιριαστός, στον ίδ. κ.λπ.· *τὸ εὐσχημον*, Λατ. decorum, σε Πλάτ.· επίρρ. -μόνως, με χάρη και αξιοπρέπεια, όπως ένας «τζέντλεμαν», σε Αριστοφ., Ξεν. **III.** ευγενής, έντιμος, αξιότιμος, εντιμότατος, σε περίοπτη κοινωνική θέση, πλούσιος, σε Κ.Δ.

εὐ-σχιδής, -ές, = το επόμ., σε Ανθ.

εὐ-σχιστος, -ον, αυτός που διαιρείται εύκολα, σε Ανθ.

εὐσωμᾶτέω (όπως αν προερχόταν από το *εὐ-σώματος*), αυτός που διαθέτει καλοαναπτυγμένο σώμα, ισχυρός και ρωμαλέος, δυνατός, σε Ευρ., Αριστοφ.

εὐ-σωτρος, Επικ. **εὐ-σ-σ-, -ον**, αυτός που έχει καλούς τροχούς (*σῶτρα*), δηλ. καλές ρόδες, σε Ησίοδ.

εὐ-τάκης, -ές (τήκω), αυτός που μαλακώνει εύκολα με την θερμότητα, αυτός που τήκεται εύκολα, σε Λουκ.

εὐτακτέω, μέλ. -ήσω, είμαι μεθοδικός, τακτικός, συμπεριφέρομαι καλά, σε Θουκ., Ξεν. κ.λπ.· λέγεται για στρατιώτες, υπακούω, πειθαρχώ, στον ίδ.

εὐ-τακτος, -ον, τακτικός, μεθοδικός, σε Αριστοφ. **2.** λέγεται για στρατιώτες, τακτικός, πειθαρχημένος, στον ίδ., σε Θουκ. κ.λπ. **II.** επίρρ. -τως, σε τάξη, τακτικά, σε Αισχύλ., Αριστοφ.· συγκρ. -ότερον, σε Δημ.· -τέρως, σε Ξεν.

εὐταξία, ἡ, 1. καλή διευθέτηση, τακτοποίηση, καλή κατάσταση, σε Ξεν. **2.** καλή τάξη, πειθαρχία, σε Θουκ.

εὖ-ταρσος, -ον, αυτός που έχει λεπτούς ταρσούς (πίσω και κάτω μέρος ποδιού), σε Ανθ.

εὖτε, I.1. αναφορ. επίρρ., λέγεται για χρόνο, ποιητ. αντί ὅτε, όταν..., τον καιρό που..., το διάστημα που... **2.** με οριστ., οποτεδήποτε, κάθε φορά που, λέγεται για ορισμένα γεγονότα του παρελθόντος χρόνου, σε Ησίοδ., Αισχύλ. **3.** με υποτ., εὖτ' ἂν, όπως το ὅταν, οποτεδήποτε, κάθε φορά που, σε Ομήρ. Οδ. **II.** αιτιολ., εφόσον, με την προϋπόθεση ότι, σε Σοφ. **III.** ως επίρρ. σύγκρισης, αντί ἢ ὅτε, όπως, ακόμη όπως, δύο φορές, σε Όμηρ.

εὖ-τείχεος, -ον (τεῖχος), καλοτειχισμένος, σε Ομήρ. Ιλ.

εὖτειχής, -ές, = το προηγ., σε Πίνδ., Ευρ.· αλλά στην Ομήρ. Ιλ., αιτ., *εὖτειχεα*, όχι *εὖτειχέα*.

εὖ-τείχητος, -ον, = *εὖτειχεος*, σε Ομηρ. Ύμν.

εὖτεκνία, ἡ, ευλογία παιδιών, γενιά καλών παιδιών, σε Ευρ.

εὖ-τεκνος, -ον (τέκνον), ευλογημένος με πολλά και καλά παιδιά, σε Ευρ. κ.λπ.· *εὖτ. χρησμός*, χρησμός που παρέχει την υπόσχεση (απόκτησης) καλών παιδιών, στον ίδ.· *εὖτ. ξυνωρίς*, ζεύγος καλών παιδιών, στον ίδ.· *υπερθ.* - *ώτατος*, στον ίδ.

εὐτέλεια, Ἰων. **-ίη, ἤ, Ι.** φθίνια, σε Ηρόδ.· *εἰς εὐτέλειαν*, φθηνά, δηλ. ἀθλία, πρόστυχα, σε Αριστοφ. **ΙΙ.** αποταμίευση, οικονομία, λιτότητα, *ἐπ' εὐτελεία*, οικονομικά, στον ἰδ.· *μετ' εὐτελείας*, σε Θουκ.· *εἰς εὐτ. συντέμνειν*, περικόπτω, κάνω περικοπές για λόγους οικονομίας, στον ἰδ.

εὐ-τελής, -ές (τέλος),· Ι. 1. αυτός που πληρώνεται εύκολα, φθηνός, πάμφθηνος, σε Ηρόδ., Πλάτ. κ.λπ.· *εὐτελέστερα δὲ τὰ δεινά*, ο κίνδυνος θα ήταν μικρότερης σημασίας, σε Θουκ.· *ἐπίρρ. -λῶς*, σε φθηνή τιμή, σε Ξεν. **2.** μέτριος, χαμηλός, ἀθλιός (φτωχικός), ἀσήμαντος, τιποτένιος, κακομοίρης, ἀνάξιος, σε Αισχύλ.· *εὐτελεστέρα ἄσκησις*, ἀσήμαντη, τιποτένια, αυτή που δεν απαιτεί πολύ κόπο, σε Ξεν. **ΙΙ.** οικονόμος, φειδωλός, ὀλιγοδάπανος, λιτός, στον ἰδ.

εὐ-τερπής, -ές (τέρπω), *τερπνός*, θελκτικός, γοητευτικός, σαγηνευτικός, σε Πίνδ., Ανθ.

εὐ-τέχνητος, -ον (τεχνάομαι), κατεργασμένος, επεξεργασμένος με τέχνη, σε Ανθ.

εὐτεχνία, ἡ, ικανότητα στην τέχνη, μαστοριά, σε Λουκ., Ανθ.

εὐ-τεχνος, -ον (τέχνη), δεξιοτέχνης, ἐπιδέξιος, σε Ανθ.

εὐ-τλήμων, Δωρ. -τλάμων[α], -ον, γεν. -ονος (*τλήναι*)· αυτός που αντέχει, υπομένει, υποφέρει πολύ, σταθερός, ἀκλόνητος, καρτερικός, σε Αισχύλ., Ευρ. **ἐύ-τμητος, -ον (τέμνω)**, κομμένος καλά, λέγεται για δερμάτινα πράγματα, σε Ομήρ. Ἰλ.

εὐτοκία, ἡ, ευτυχισμένος τοκετός, γέννηση, σε Ανθ.

εὐ-τοκος, -ον (τίκτω), αυτός που γεννάει εύκολα, σε Αριστ.

εὐτολμία, ἡ, θάρρος, ἀνδρεία, τόλμη, γενναιότητα, σε Ευρ.

εὐ-τολμος, -ον (τόλμα), θαραλλέος, ἀνδρείος, τολμηρός, σε Αισχύλ., Ξεν.· *ἐπίρρ. -μως*, σε Τυρτ., Αισχύλ.

εὐ-τονος, -ον (τείνω), καλοτεντωμένος, ρωμαλέος, δραστήριος, υγιής, ακμαίος, σε Πλάτ.· *ἐπίρρ. -ως*, ρωμαλέα, γερά, δυνατά, σε Αριστοφ.

εὐ-τόρννευτος, -ον, = το ἐπόμε., σε Ανθ.

εὐ-τορνος, -ον, αυτός που έχει τορνευτεί καλά, στρογγυλός, κυκλικός, κυκλοτερής, σε Ευρ.

εὐ-τράπεζος, -ον (τράπεζα), φιλόξενος, σε Αισχύλ.

εὐτράπελία, ἡ, 1. πνεύμα, χιούμορ, ζωηρότητα, ζωντάνια, Λατ. urbanitas, σε Αριστ., Πλούτ. **2.** με αρνητική σημασία, προστυχιά, βρωμιά, αισχρολογία, βωμολοχία, σε Κ.Δ.

εὐ-τράπελος, -ον (τρέπω),· **1.** αυτός που εύκολα μεταστρέφεται ή αλλάζει, λόγος *εὐτρ.*, ἐπιδέξιος, δεξιοτεχνικός, αριστοτεχνικός, απολογητικός λόγος, απολογία, σε Αριστοφ.· *ἐπίρρ. -λως*, με ἐπιδεξιότητα, χωρίς ἀδεξιότητα ή δυσκολία, σε Θουκ. **2. α)** έτοιμος προς απάντηση, ευφυής, πνευματώδης, Λατ. Ieritus, σε Αριστ. **β)** με αρνητική σημασία, σκωπτικός, φλύαρος, αισχρός, πρόστυχος, σε Ισοκρ. **3.** πανούργος, δόλιος, ἀνέντιμος, κακοήθης, σε Πίνδ. **εὐ-τράφης, -ές (τρέφω)**, **Ι.** καλοθρεμμένος, καλοαναπτυγμένος, εύσωμος, παχύς, σε Ευρ. κ.λπ. **ΙΙ.** Ενεργ., θεραπετικός, σε Αισχύλ.

εὐ-τρεπής, -ές (τρέπω), αυτός που εύκολα αλλάζει, που γυρίζει· γενικά, έτοιμος, προετοιμασμένος, σε Ευρ.· *εὐτρεπὲς ποιεῖσθαι τι*, στον ἰδ.· *ἐπίρρ., εὐτρεπῶς ἔχειν*, είμαι προετοιμασμένος, προπαρασκευασμένος, σε Δημ. **εὐτρεπίζω**, μέλ. Αττ. **-ιῶ, Ι.** ετοιμάζω, προετοιμάζω, βάζω σε τάξη, *ξίφος*, σε Αισχύλ., Ευρ. κ.λπ.· *εὐτρ. τὰ τείχη*, τα επισκευάζω, σε Ξεν. — Παθ., προετοιμάζομαι, σε Ευρ. — Μέσ., ετοιμάζω για τον εαυτό μου ή ετοιμάζω κάτι δικό μου, σε Θουκ. **ΙΙ.** κατακτώ κάποιον, αποκτώ την συμπάθεια,

συμφιλιώνω, *τινά τινι*, σε Ξεν.· ομοίως, στη Μέσ., στον ίδ.· σε Παθ. παρακ., *ἅπαντας ἠντρέπεισται*, σε Δημ.

εὖ-τρεπτος, -ον (τρέπω), αυτός που εύκολα μεταβάλλεται, ευμετάβλητος, σε Πλούτ.

εὖ-τρεφής, Επικ. **εὖ-τρ-, -ές (τρέφω)**, καλοθρεμμένος, ευτραφής, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ.

εὖ-τρητος, Επικ. **εὖ-τρ-, -ον (τιτράω)**, καλά τρυπημένος, λέγεται για τρυπημένα αυτιά με σκουλαρίκια, σε Ομήρ. Ιλ.· πορώδης, σε Ανθ.

εὖ-τρίαίνα, ὁ, Αιολ. αντί **-νης**, αυτός που έχει καλή τρίαίνα, σε Πίνδ.

εὖ-τρίχος, -ον, = *εὐθριζ*, σε Ευρ.

εὖ-τροπος, -ον (τρέπω), εύστροφος, πολυμήχανος, σε Αριστ.

εὖ-τροφία, ἡ, καλή τροφή, καλή ανατροφή, κατάσταση ευημερίας, σε Πλάτ.

εὖ-τροφος, -ον (τρέφω), καλοθρεμμένος, ακμαίος, θαλλερός.

εὖ-τρόχᾱλος, Επικ. **εὖ-τρ-, -ον (τρέχω)**,· **I.** αυτός που τρέχει καλά, αυτός που κινείται γρήγορα, σε Ανθ. **II.** ολοστρόγγυλος, σε Ησίοδ.

εὖ-τροχος, Επικ. **εὖ-τρ-, -ον, I. 1.** αυτός που έχει ωραίους τροχούς, καλές και γερές ρόδες, σε Όμηρ., Ευρ. **2.** αυτός που τρέχει γρήγορα, ορμητικός, λέγεται για σχοινί, σε Ξεν.· *εὐτροχος γλῶσσα*, ετοιμόλογη, ευφραδής γλώσσα, σε Ευρ.

II. ολοστρόγγυλος, στρογγυλός, σε Ανθ.

εὐτῦκάζομαι, αποθ., ετοιμάζω, σε Αισχύλ.

εὐτῦκος, -ον, σπάνιος τύπος του επομ., έτοιμος, σε Αισχύλ., Θεόκρ.

εὐ-τυκτος, -ον (τεύχω),· **1.** καλοφτιαγμένος, καλά κατασκευασμένος, κατεργασμένος, σε Όμηρ. **2.** έτοιμος, σε Ηρόδ.

εὐτύχέω, παρατ. *ἠντύχουν* ή *εὐτ-*, μέλ. *-ήσω*, αόρ. *α' ἠντύχησα* ή *εὐτ-*· παρακ. *ἠντύχηκα* ή *εὐτ-*· γ' πληθ. υπερσ. *εὐτυχήκεσαν* (*εὐτυχής*)· **1.** είμαι ευτυχισμένος, είμαι πετυχημένος, ευημερώ, ευδαιμονώ, σε Ηρόδ. κ.λπ.· με μτχ., πετυχαίνω στην εκτέλεση ενός πράγματος, σε Ευρ. κ.λπ.· *εὐτύχει*, όπως το Λατ. *vale*, στο κλείσιμο επιστολών κ.λπ.· ομοίως και, *ἀλλ' εὐτυχαίης*, σε Τραγ. — Παθ., *ἱκανὰ τοῖς πολεμίοις εὐτύχηται* (απρόσ.), έχουν αρκετές επιτυχίες, σε Θουκ. **2.** λέγεται για πράγματα, έχω ευτυχή έκβαση, πετυχαίνω, ευδοκιμώ, σε Αισχύλ., Σοφ. κ.λπ.

εὐτύχημα, -ατος, τό, ευτύχημα, ευτυχές συμβάν, ευτυχής περίπτωση, σε Ευρ., Ξεν. κ.λπ.

εὐ-τῦχής, -ές (τυγχάνω),· **I.** ευτυχής, πετυχημένος, τυχερός, καλότυχος, ευτυχισμένος, σε Ηρόδ., Αττ.· *εὐτ. ἰκέσθαι τινί*, να έρθει με τις ευλογίες του σ' αυτόν, σε Σοφ.· *τὸ εὐτυχές* = *εὐτυχία*, σε Θουκ. **II.** επίρρ. *-χῶς*, σε Πίνδ., Τραγ. κ.λπ.· Ιων. *-χέως*, σε Ηρόδ.· συγκρ. *-έστερον*, σε Ευρ. κ.λπ.· υπερθ. *-έστατα*, σε Ηρόδ.

εὐτύχια, ἡ, καλή τύχη, επιτυχία, ευημερία, σε Ηρόδ., Τραγ. κ.λπ.· *εὐτυχία χρῆσθαι*, σε Πλάτ.· στον πληθ., ευτυχήματα, επιτυχείς εκβάσεις, σε Θουκ.

εὖ-υδρος, -ον (ῥῶω), **1.** καλά αρδευόμενος, καλά βρεγμένος, άφθονος σε νερό, σε Πίνδ., Ηρόδ. **2.** λέγεται για ποτάμι, αυτός που έχει καλό νερό, σε Ευρ.

εὖ-υμνος, -ον, αυτός που γιορτάζεται με πολλούς ύμνους, πολυύμνητος, σε Όμηρ. Ύμν.

εὖ-υπέρβλητος, -ον (υπερβάλλω), αυτός που ξεπερνιέται εύκολα, μη ανυπέρβλητος, σε Αριστ.

εὖ-ϋφής, -ές (ϋφή), καλοϋφασμένος, σε Ανθ.

εὐφᾱμέω, εὐφᾱμος, Δωρ. αντί *εὐφημ-*.

εὐ-φᾶρέτρης, -ου, ὁ, Δωρ. -ας, -α (φαρέτρα), αυτός που έχει όμορφη φαρέτρα, όμορφη σαϊτοθήκη, σε Σοφ.

εὐ-φεγγής, -ές (φέγγος), φωτεινός, λαμπρός, σε Αισχύλ.

εὐφημέω, Δωρ. εὐφᾶμέω, μέλ. -ήσω (εὐφημος), χρησιμοποιώ ευοίωνες λέξεις, αντίθ. προς το *δυσφημέω*. **I.** αποφεύγω κάθε δυσοίωνα λέξη, το male ominatis parcere verbis, του Ορατ.· απ' όπου, τηρώ θρησκευτική σιγή, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ.· προστ. *εὐφήμει, εὐφημεῖτε*, σουτ! σιωπή! σώπα! μείνε ακίνητος! ακίνητος! Λατ. favete lignuis, σε Αριστοφ., Πλάτ. **II. 1.** αναφωνώ εις ένδειξη επαίνου ή τιμής απέναντι σε κάποιον, ή σε θρίαμβο, σε Αισχύλ., Αριστοφ. **2.** με αιτ., τιμώ κάποιον με έπαινο, μιλά καλά γι' αυτόν, εκθειάζω, σε Ξεν. **III.** ηγώ θριαμβευτικά, σε Αισχύλ.

εὐφημία, ή, χρήση ευοίωνων λέξεων, αντίθ. προς το *δυσφημία*. **I.** αποχή από δυσοίωνα γλώσσα, θρησκευτική σιγή, σε Τραγ.· *εὐφημίαν ἴσχε* = *εὐφήμει*, σε Σοφ.· *εὐφημία 'στω*, παράκληση για σιωπή πριν την προσευχή, σε Αριστοφ. **II.** με θετική σημασία, το ευοίονο, το δίκαιο, σε Αισχίν.· ιδίως, καλό όνομα για κάτι κακό, ευφημισμός, στον ίδ. **III.** προσευχή και αίνος, λατρεία, τιμή, σε Ευρ.· στον πληθ., ύμνοι, αίνοι, έπαινοι, σε Πίνδ.

εὐ-φημος, Δωρ. εὐ-φᾶμος, -ον (φήμη),· I. αυτός που προφέρει λόγια καλών οiwωνών ή απέχει από δυσοίωνους χρησμούς, δηλ. ευλαβικά σιωπηλός, αντίθ. προς το *δύσφημος*, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *εὐφήμου στόμα φροντίδος ἰέντες*, εκφέροντας λέξεις ευλαβικής σκέψης, δηλ. τηρώντας ιερή σιωπή, σε Σοφ.· ομοίως, *ὕπ' εὐφήμου βοῆς*, δηλ. στην σιωπή, στον ίδ.· *εὐφημα φάνει*, όπως το *εὐφήμει*, στον ίδ. **II.** με θετική σημασία, ευοίωνος, σε Αισχύλ., Ευρ. κ.λπ.· ομοίως, επίρρ. -μωσ, με ή μαζί με λόγια καλών οiwωνών, σε Ομηρ. Ύμν., Αισχύλ.

εὐ-φθογγος, αυτός που ακούγεται καλά, εύθυμος, χαρωπός, σε Θέογν., Αισχύλ.

εὐ-φῖλής, -ές (φιλέω),· I. πολύ αγαπητός, σε Αισχύλ. **II.** αυτός που αγαπάει πολύ, με γεν., στον ίδ.

εὐ-φίλητος, -η, -ον (φιλέω), προσφιλής, πολύ αγαπητός, σε Αισχύλ.

εὐ-φῖλό-παις, ὁ, ή, αγαπητός στα παιδιά, λέγεται για μικρό λιονταράκι, σε Αισχύλ.

εὐ-φῖλοτίμητος, -ον, φιλόδοξος, σε Αριστ.

εὐ-φλεκτος, -ον (φλέγω), εύκολος στο να πάρει φωτιά, σε Ξεν.

εὐ-φόρητος, -ον, αυτός που υποφέρεται εύκολα, υποφερτός, ανεκτός, τινι, σε Αισχύλ.

εὐ-φόρμιγξ, -ιγγος, ὁ, ή, με όμορφη λύρα ή παίζοντας όμορφα τη λύρα, σε Ανθ.

εὐ-φορος, -ον (φέρω),· I. 1. αυτός που υποφέρεται με υπομονή, σε Πίνδ. **2.** εύκολος στο να κρατηθεί ή να φορεθεί, ελαφρύς, ευκολομεταχείριστος, ψιλός, ὅπλα, σε Ξεν. **3.** αυτός που εξαπλώνεται γρήγορα, λέγεται για ασθένειες, σε Λουκ. **II. 1.** Ενεργ., αυτός που υποφέρεται με ευχαρίστηση, λέγεται για το αεράκι, ευνοϊκός, ούριος, σε Ξεν. **2.** λέγεται για το σώμα, ενεργητικός, ζωντανός, ρωμαλέος, δραστήριος, υγιής, στον ίδ. **3.** ικανός να αντέξει, υπομονετικός, καρτερικός· επίρρ. *εὐφόρως*, σε Σοφ.

εὐ-φορτος, -ον, καλοφορτωμένος, αυτός που έχει όσο φορτίο ή σαβούρα πρέπει ώστε να πλέει, να ταξιδεύει καλά, σε Ανθ.

εὐ-φραδής, -ές (φράζω), καλοειπωμένος· επίρρ., *εὐφραδέως ἀγορεύειν*, μιλά με ευγλωττία, με ευφράδεια, σε Ομήρ. Οδ.

εὐφραδία, ή, Ιων. και ποιητ. αντί εὐφράδεια, σε Ανθ.

εὐ-φραίνω, Επικ. **ἐϋ-φρ-**, μέλ. Αττ. *εὐφράνῳ*, Ιων. και Επικ. *εὐφρανέω*, *εὐφρανέω*· αόρ. α' *ἔφρανα* ή *ἡφρ-*, Επικ. *εὐφρηνα* — Παθ., με Μέσ. μέλ. *εὐφρανόυμαι*, Ιων. β' ενικ. *εὐφράνεται*, Παθ. *εὐφρανθήσομαι*· αόρ. α' *εὐφράνθην* ή *ἡϋ-* (*εὐφρων*)· **I.** ευθυμώ, χαροποιώ, ενθουσιάζω, ευαρεστώ, καλοκαρδίζω, σε Όμηρ., Τραγ. κ.λπ. **II.** Παθ., γίνομαι χαρούμενος, ευαρεστούμαι, τέρπομαι, ευχαριστιέμαι, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.· *ἐπί τινι*, σε Αριστοφ.· *ἐν τινι, διά τινος, από τινος*, σε Ξεν.· με *μτχ.*, *εὐφράνθη ιδών*, αγαλλίασε όταν αντίκρυσσε, σε Πίνδ.

εὐ-φραστος, -ον (φράζω), εύκολος στην προφορά ή στην έκφραση, ευπρόφερτος, σε Αριστ.

εὐ-φρονέων, Επικ. **ἐϋ-φρ-**, αυτός που έχει καλή κρίση, που έχει καλή φρόνηση, σε Όμηρ.· *ρήμα εὐφρονέω* δεν συναντάται.

εὐφρόνη, ή (εὐφρων), η καλή ώρα, ευφημ. αντί *νύξ, νύχτα*, σε Ησίοδ., Ηρόδ. κ.λπ.

εὐφρόνως, επίρρ. του *εὐφρων*.

εὐφροσύνη, Επικ. **ἐϋ-φρ-, ή (εὐφρων)**, ευθυμία, κέφι, χαρά, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για συμπόσιο, ξεφάντωμα, γλέντι, γενική ευθυμία, χαρμόσυνη διάθεση, στο *ιδ.*· στον πληθ., ευχάριστες σκέψεις, φροντίδες, στο *ιδ.*· εκδηλώσεις, εορτασμοί, σε Αισχύλ. κ.λπ.

εὐφρόσυνος, -η, -ον, επίσης **-ος, -ον**, ποιητ. αντί *εὐφρων*· επίρρ. *-ως*, εύθυμα, κεφάλτα, με κέφι, σε Θέογν.

εὐ-φρων, Επικ. **ἐϋ-φρ-, -ον (φρήν)**,· **I. 1.** κεφάλτος, ευδιάθετος, χαρωπός, χαρούμενος, εύθυμος, φαιδρός, λέγεται για ανθρώπους που διασκεδάζουν, σε Όμηρ. κ.λπ.· επίρρ. *εὐφρόνως*, με κέφι, σε Πίνδ. κ.λπ. **2.** Ενεργ., αυτός που επευφημεί, που ζητωκραυγάζει, που προκαλεί κέφι, αυτός που προξενεί χαρά ή ευθυμία, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ. κ.λπ. **II.** έπειτα, αυτός που έχει καλές διαθέσεις, ευμενής, ευνοϊκός, ελεήμων, μεγαλόψυχος, σε Πίνδ., Αισχύλ. κ.λπ.· επίρρ., με την ίδια σημασία, στον *ιδ.* **III.** = *εὐφημος*, στον *ιδ.*

εὐ-φυής, -ές (φυή),· **I.** καλοαναθρεμμένος, ευτραφής, καλοσχηματισμένος, όμορφος, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ. **II. 1.** αυτός που έχει καλή διάθεση εκ φύσεως, ευφυής, έξυπνος, σε Ξεν.· λέγεται για άλογα και σκύλους, στον *ιδ.* **2.** φυσικά προσαρμοσμένος, ταιριαστός ή ευπροσάρμοστος, προσαρμόσιμος, *εἷς ή πρὸς τι*, σε Πλάτ.· με *απαρ.*, *εὐφυής λέγειν*, σε Αισχίν.· επίρρ. *εὐφυῶς*, σε Δημ. **III.** λέγεται για θετικά φυσικά χαρίσματα, έξυπνος, σε Αριστ.· επίρρ. *εὐφυῶς*, σε Πλάτ.

εὐφυΐα, ή, I. καλή φυσική κατάσταση, καλή φυσική ανάπτυξη, σε Πλούτ. **II.** φυσικά προτερήματα, εξυπνάδα, μεγαλοφυΐα· και με ηθική σημασία, καλοσύνη, σε Αριστ.

εὐ-φύλακτος, -ον (φυλάσσω), αυτός που φυλάγεται ή φρουρείται εύκολα, σε Αισχύλ.· *ἐν εὐφυλάκτῳ εἶναι*, βρίσκομαι σε επιφυλακή, σε Ευρ.· *εὐφυλακτότερα αὐτοῖς ἐγένετο*, ήταν ευκολότερο γι' αυτούς να έχουν το νου τους, να προσέχουν, σε Θουκ.

εὐ-φυλλος, -ον (φύλλον), αυτός που έχει καλά και άφθονα φύλλα, σε Πίνδ., Ευρ.

εὐφυῶς, επίρρ. του *εὐφυής*.

εὐφωνία, ή, καλή φωνή, σε Ξεν.

εὐ-φωνος, -ον (φωνή),· **1.** γλυκόφωνος, μουσικός, μελωδικός, σε Πίνδ., Αισχύλ. **2.** βροντόφωνος, λέγεται για κήρυκα, σε Ξεν., Δημ.

εὐ-χαίτης, -ου, ό (χαίτη), αυτός που έχει όμορφα μαλλιά· λέγεται για δέντρα, ωραιόφυλλος, σε Ανθ.

εὖ-χαλκος, -ον, δουλεμένος, κατεργασμένος από καλό χαλκό ή από καλοδουλεμένο, καλά επεξεργασμένο χαλκό, σε Όμηρ., Αισχύλ.

εὖ-χάλκωτος, -ον (χαλκώ), = το προηγ., σε Ανθ.

εὖ-χᾶρις, ουδ. *εὐχαρι*, γεν. -*ιτος*· ευχάριστος, χαριτωμένος, θελκτικός, ελκυστικός, σαγηνευτικός, συναρπαστικός, κομψός, δημοφιλής, σε Ευρ., Πλάτ.· *τὸ εὐχαρι*, δημοτικότητα, αβροφροσύνη, λεπτοί τρόποι, κομψή συμπεριφορά, σε Ξεν.

εὐχᾶριστέω, μέλ. -*ήσω*, είμαι ευγνώμων, εκφράζω ευχαριστίες, σε Ψήφ. παρά Δημ.

εὐχᾶριστία, ή, 1. ευγνωμοσύνη, ευαρέσκεια, σε Ψήφ. παρά Δημ. **2.** απονομή ευχαριστιών.

εὖ-χάριστος, -ον (χαρίζομαι), = *εὐχαρις*· **I.** ελκυστικός, σαγηνευτικός, συναρπαστικός, σε Ξεν.· λέγεται για πράγματα, αρεστός, συμπαθής, ευχάριστος, κομψός, χαριτωμένος, εκλεπτυσμένος, γλαφυρός, στον ίδ.· *επίρρ., τελευτᾶν τὸν βίον εὐχαρίστως*, πεθαίνω ευτυχισμένος, σε Ηρόδ. **II.** ευγνώμων, Λατ. *gratus*, στον ίδ., σε Ξεν.

εὖ-χειρ, -ειρος, ό, ή, αυτός που έχει γρήγορο ή σβέλτο χέρι, ειδικός, επιδέξιος, δεξιότηχης, σε Πίνδ., Σοφ.

εὖ-χείρωτος, -ον (χειρόω), αυτός που εύκολα δαμάζεται, ευκολοδιοίκτης, ή αυτός που εύκολα εξουδετερώνεται, σε Αισχύλ., Ξεν.

εὐχέρεια, ή, I. επιδεξιότητα, δεξιότηχία, σε Πλάτ. κ.λπ. **II. 1.** ετοιμότητα, κλίση, ροπή, τάση, *εὐχ. πονηρίας*, κλίση, τάση προς το κακό, στον ίδ. **2.** θρασύτητα, απερισκεψία, αποκοτιά, αψηφισία, σε Αισχύλ.

εὖ-χερής, -ές (χείρ), **1.** αυτός που χειρίζεται κάποιος εύκολα, αυτός που αντιμετωπίζεται εύκολα, εύκολος, ακίνδυνος· *εὐχερές έστι*, με απαρ., σε Βατραχομ.· *πάντα ταῦτ' έν εὐχερεϊ έθου*, τα πήρες ελαφρά, αψηφιστα, δεν τους έδωσες προσοχή, σε Σοφ.· *επίρρ. -ρώς*, στον ίδ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, ευκολομεταχειρίστος, συμβιβαστικός, ενδοτικός, αγαθός, καλόβολος, υποχωρητικός, σε Σοφ.· *επίρρ. εὐχερῶς φέρειν*, σε Πλάτ. κ.λπ.· συγκρ. - *έστερον*, σε Ξεν. **3.** με αρνητική σημασία, ανόητος, απερίσκεπτος, σε Δημ.· *επίρρ. -ρώς*, στον ίδ.

εὐχετάομαι, αποθ., μόνο σε Επικ. ενεστ. και παρατ. *εὐχετόωνται, -όωντο*, απαρ. -*άσθαι (εὐχομαι)*· **I.** προσεύχομαι, σε Ομήρ. Ιλ.· αφιερώνω, τάζω, ορκίζομαι, σε Όμηρ. **II.** καυχίεμαι, υποκρίνομαι, προσποιούμαι, κομπάζω, κορδώνομαι, καυχησιολογώ, με απαρ., *τίνες έμμεναι εὐχετόωνται;* σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· *έπ' άνδράσιν εὐχ.*, καυχίεται εις βάρος τους, στο ίδ.

εὐχή, ή (εὐχομαι), **1.** προσευχή, τάξιμο, τάμα, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. (οι συνηθισμένες Όμηρ. λέξεις είναι *εὐχος* και *εὐχολή*)· *εὐχὴν έπιτελέσαι*, Λατ. *vota persolvere*, σε Ηρόδ.· *άποδιδόναι*, σε Ξεν.· *κατὰ χιλίων εὐχὴν ποιήσασθαι χιμάρων*, να υποσχεθούν (ότι θα θυσιάσουν) χίλια κατσίκια, σε Αριστοφ. **2.** απλή επιθυμία, φιλοδοξία, βλάνσεις, επιδίωξη, αντίθ. προς την πραγματικότητα, *εὐχαῖς όμοια λέγειν*, χτίζω κάστρα στον αέρα, οικοδομώ στον αέρα, σε Πλάτ. **3.** ευχή για κακό, δηλ. κατάρα, ανάθεμα, σε Αισχύλ., Ευρ.

εὖ-χίλος, -ον, λέγεται για άλογο, αυτό που τρέφεται καλά, σε Ξεν.

εὖ-χίμαρος[ι], -ον, πλούσιος σε κατσίκες, σε Ανθ.

εὖ-χλοος, -ον, συνηρ. -χλους, -ουν (χλόα), χλοερός, σε Σοφ.

εὐχομαι, Επικ. β' ενικ. *εὐξεαι*, παρατ. *ηὐχόμεν ή εὐ-*, μέλ. *εὐξομαι*, αόρ. α' *ηὐξάμην ή εὐ-*, παρακ. *εὐγμαι*, υπερσ. *ηὐγμην*· **I. 1.** αποθ., προσεύχομαι, προσφέρω ευχές, εκτελώ το τάμα μου, τάζω, αφιερώνω, Λατ. *precari, vota facere, θεῶ ή θεοῖς*, σε Όμηρ. κ.λπ.· *πρός τούς θεούς*, σε Ξεν. κ.λπ.· με δοτ.

ηθικής, προσεύχομαι για κάποιον, σε Ομήρ. **Ιλ. 2.** με απαρ., εύχομαι να, σε Όμηρ. κ.λπ.· επίσης, *εὔχ. τοὺς θεοὺς δοῦναι*, τους ικετεύω να μου δώσουν, σε Ξεν. **3.** με αιτ. αντ., εύχομαι να έχω κάτι, επιθυμώ ή λαχταρώ, σε Πίνδ., Αττ.· *εὔχ. τινί τι*, εύχομαι να συμβεῖ κάτι σε κάποιον, όπως ο Σοφ. **Π. 1.** τάζω ή υπόσχομαι να κάνω κάτι, με απαρ., σε Όμηρ., Αττ. **2.** με αιτ. πράγμ., όπως το Λατ. *novere*, τάζω, υπόσχομαι κάτι, σε Αισχύλ., Αριστοφ. **ΠΙ. 1.** διακηρύσσω, υπόσχομαι δημόσια, καυχιέμαι, κομπάζω, σε Ομήρ. **Ιλ.**· κυρίως, λέγεται για κάτι για το οποίο δικαιολογημένα κάποιος είναι περήφανος, για το οποίο καμαρώνει, *πατρὸς ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὐχομαι εἶναι*, στο **ιδ. 2.** απλώς, διακηρύσσω ή δηλώνω, ομολογώ, σε Ομήρ. **Οδ. IV.** ως Παθ., *ἐμοὶ μετρίως εὐκται*, έχω προσευχηθεί, έχω παρακαλέσει επαρκώς, έχω προσευχηθεί ικανοποιητικά, σε Πλάτ.· αλλά ο Σοφ. χρησιμοποιεί ως υπερσ. το *ἡὔγμην*, με Ενεργ. σημασία.

εὖ-χορδος, -ον (χορδή), αυτός που έχει καλές χορδές, σε Πίνδ.

εὖχος, -εος, τό (εὐχομαι), **I.** αυτό που εύχεται κάποιος να έχει, το αντικείμενο της προσευχής, *εὖχος δοῦναι, πορεῖν*, αποδέχομαι, ικανοποιώ το αίτημα κάποιου, σε Όμηρ.· *εὖχος ἀρέσθαι*, το αποκτώ, το εξασφαλίζω, σε Ομήρ. **Ιλ.**

Π. καυχησιολογία, κομπασμός, στο **ιδ.**, σε Πίνδ. **ΠΙ.** τάμα, αφιέρωμα, σε Ανθ.

εὖ-χρηστος, -ον (χράομαι), εύκολος στη χρήση, χρήσιμος, εξυπηρετικός, ωφέλιμος, σε Ξεν. κ.λπ.

εὖ-χροής, -ές, Επικ. αντί *εὔχροος*, *δέρμα βόειον εὔχροές*, σε Ομήρ. **Οδ.**

εὖ-χροος, -ον, συνηρ. **-χρους, -ουν**, **Ιων. -χροιος, -ον (χροά)**· αυτός που έχει καλό χρώμα, ζωηρόχρωμος, αυτός που έχει καλή όψη, όμορφη επιδερμίδα προσώπου, ακμαίος, σφριγηλός, υγιής, σε Ξεν. κ.λπ.· συγκρ. **-οώτερος**, στον **ιδ.**

εὖ-χρῦσος, -ον, πλούσιος σε χρυσάφι, λέγεται για τον Πακτωλό, σε Σοφ.

εὖ-χρως, -ων, = *εὔχροος*, σε Αριστοφ.

εὖχολή, ή (εὐχομαι), Επικ. τύπος του *εὐχή*· **I.** προσευχή, τάμα, υπόσχεση, σε Όμηρ. **Π. 1.** καυχησιολογία, κομπασμός, σε Ομήρ. **Ιλ.**· *ιαχή, κραυγή θριάμβου*, στο **ιδ. 2.** αφορμή καυχησιολογίας, καύχημα, έπαινος, *καὶ δέ κεν εὖχολήν Πριάμῳ λίποιεν Ἑλένην*, στο **ιδ.**

εὖχολίμαϊτος, -α, -ον, δεσμευμένος από τάμα, σε Ηρόδ.

εὖ-ψάμᾱθος, -ον, αμμώδης, σε Ανθ.

εὖψυχέω, μέλ. -ήσω, I. είμαι θαρραλέος, σε Κ.Δ. **Π.** προστ. *εὖψύχει*, «στο καλό», «καλό ταξίδι», λέγεται για επιτύμβια επιγραφή, σε Ανθ.

εὖψυχία, ή, καλό θάρρος, γενναιότητα, υψηλό φρόνημα, ηθικό, σε Αισχύλ. κ.λπ.

εὖ-ψυχος, -ον (ψυχή), θαραλλέος, γενναιόψυχος, ανδρείος, άφοβος, ψυχωμένος, Λατ. *animosus*, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *τὸ ἐς τὸ ἔργα εὖψυχον*, σε Θουκ.· *εὖψυχότατοι πρὸς τὸ ἐπιέναι*, στον **ιδ.**· *επίρρ. -χως*, σε Ξεν.

εὖω, μέλ. εὔσω, αόρ. α' εὔσα· καυαλίζω, καίω ελαφρά, λέγεται για το κανάλισμα των τριχών των γουρουνιών, σε Όμηρ.

εὖ-ώδης, -ες (ὄδωδα), αυτός που έχει γλυκιά μυρωδιά, ευωδιαστός, αρωματικός, σε Όμηρ. κ.λπ.· *εὖωδέστατος*, σε Ηρόδ.

εὖωδία, Ιων. -ίη, ή, γλυκιά μυρωδιά, σε Ηρόδ., Ξεν.

εὖ-ώδιν, -ῖνος, ό, ή, αυτός που γεννά εύκολα, γόνιμος, παραγωγικός, σε Ανθ.

εὖ-ώλενος, -ον (ώλένη), αυτός που έχει ωραία χέρια, όμορφα μπράτσα, σε Πίνδ., Ευρ.

εὖ-ωνος, -ον, αυτός που έχει σωστή τιμή, φθηνός (Γαλλ. *à bon marché*), σε Ξεν., Δημ. κ.λπ.

εὐ-ώνυμος, -ον (ὄνυμα, Αἰολ. ἀντί *ὄνομα*)· **I. 1.** αυτός που έχει καλό όνομα, τιμημένος, έντιμος, σε Ησίοδ., Πίνδ. κ.λπ. **2.** ευοίωνος, ευνοϊκός, αίσιος, στον ίδ., Πλάτ. **II.** ευφημ. ἀντί *ἀριστερός* (γιατί οι κακοί οιωνοί έρχονταν απ' τα αριστερά), αριστερός, αυτός που βρίσκεται στ' αριστερά, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.· *ἐξ εὐωνύμου χειρός* ή *ἐξ εὐωνύμου*, στα αριστερά, σε Ηρόδ.
εὐ-ὦπις, -ιδος, ἥ (ὦψ), αυτός που έχει ωραία εμφάνιση, καλή όψη, σε Ομήρ. Οδ., Πίνδ.

εὐ-ωπός, -όν, = *εὐώψ*, σε Ευρ.· *εὐ. πύλαι*, φιλικές πύλες, στον ίδ.

εὐωριάζω, αμελώ, παραμελώ, σε Αισχύλ.

εὖ-ωρος, -ον (ῥωρα), αμελής, αδιάφορος, *τινος*, για κάτι.

εὐ-ωχέω, μέλ. -*ήσω* — Μέσ., μέλ. -*ήσομαι*, αόρ. *ἀ' εὐωχησάμην*, επίσης σε Παθ. τύπο *εὐωχήθην* (εὖ, ἔχω)· **I.** κάνω το τραπέζι ή ταΐζω καλά, ψυχαγωγώ, δεξιώνομαι πολυτελώς, σε Ηρόδ., Αττ. — Μέσ., τρώω, τρέφομαι πολυτελώς, τρωγοπίνω πλουσιοπάροχα, σε Ηρόδ.· *κρέα εὐωχ.*, τρώω χορταστικά, απολαμβάνω, σε Ξεν.· λέγεται για ζώα, τρώω μέχρι κορεσμού, σε Αριστοφ., Ξεν. **II.** μεταφ., *εὐωχεῖν τινα καινῶν λόγων*, τον ψυχαγωγώ με καινοφάνη λόγια, σε Θεόφρ. — Μέσ., ευχαριστιέμαι, εντρυφώ, απολαμβάνω, με γεν., *τοῦ λόγου*, σε Πλάτ.

εὐωχία, ἥ, ξεφάντωμα, γλεντοκόπι, σε Αριστοφ. κ.λπ.· μεταφ., *λόγωνεὐωχία*, απολαύσεις λόγων, σε Ανθ.

εὐ-ὦψ, -ὦπος, ὅ, ἥ (ὦψ), καλός στην όψη, σε Σοφ.

ἐφᾱ, Δωρ. ἀντί *ἔφη*, γ' ενικ. αορ. β' του *φημί*.

ἐφαάνθη, Επικ. ἀντί *ἐφάνθη*, γ' ενικ. αορ. *ἀ' του φαίνω*.

ἐφᾱβος, ἐφᾱβικός, Δωρ. ἀντί *ἐφηβ-*.

ἐφ-αγιστεύω, μέλ. -*σω*, εκτελώ, πραγματοποιώ, εκφορά, πραγματοποιώ νεκρικές τελετές πάνω από τάφο, φυλάσσω τα ιερά έθιμα, σε Σοφ.

ἐφ-αγνίζω, μέλ. -*σω*, = το προηγ.· *τὰ πάντ' ἐφαγνίσαι*, να εκτελέσετε όλες τις νεκρικές τελετές, σε Σοφ.

ἐφᾱγον, αόρ. β' του *ἐσθίω*.

ἐφαιρέομαι, Παθ., εκλέγομαι ή διορίζομαι ως διάδοχος κάποιου, σε Θουκ.

ἐφ-άλλομαι, γ' ενικ. Επικ. αορ. β' *ἐπ-ᾱλτο* (πρβλ. [ἀναπάλλω](#)), με *μτχ. ἐπ-άλμενος, ἐπι-άλμενος*, αποθ., τινάζομαι επάνω, ορμώ εναντίον κάποιου, σε, κάνω επίθεση με ορμή, εφορμώ· με *δοτ.*, *Τρώεσσιν ἐπάλμενος*, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης, χωρίς εχθρική σημασία, με γεν., *ἐπιάλμενος ἵππων*, πηδώντας πάνω στο άρμα, στο ίδ.

ἐφ-ᾱλος, -ον (ᾱλς), παραλιακός, παράλιος, λέγεται για λιμάνια, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.

ἐφ-ᾱλόω, Δωρ. ἀντί *ἐφ-ηλόω*.

ἐφάμαν[φᾱ], Δωρ. ἀντί *ἐφάμην*, Μέσ. αορ. β' του *φημί*.

ἐφ-άμερος, ἐφ-ᾱμέριος, Δωρ. ἀντί *ἐφ-ήμ-*.

ἐφ-άμιλλος[ᾱ], -ον (ᾱμιλλα), **I.** ισάξιος, ίσος, όμοιος προς, αντίπαλος, *ἐφ. γίγνεσθαι τινι*, σε Ξεν. **II.** Παθ., αυτός που θεωρείται ως αντικείμενο ανταγωνισμού ή διαμάχης, σε Δημ.

ἐφᾱν, Αἰολ. και Επικ. ἀντί *ἔφασαν*, γ' πληθ. αορ. β' του *φημί*.

ἐφ-ανδάνω, μέλ. -*αδήσω*· Επικ. **ἐπι-ανδάνω**· αρέσω, φαίνομαι αρεστός, με *δοτ.*, *ἐμοὶ δ' ἐπιανδάνει οὕτως*, σε Ομήρ. Ιλ.· *τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος*, σε Ομήρ. Οδ.

ἐφ-άπαξ, επίρρ.: **I.** άπαξ μόνο, μια φορά μόνο, σε Κ.Δ. κ.λπ. **II.** αμέσως, παραχρήμα, την ίδια την στιγμή που γίνεται λόγος για κάτι, παρευθύς, στο ίδ.

ἐφ-απλόω, μέλ. -*ώσω*, απλώνω ή αναδιπλώνω, σε Βάβρ.

ἐφ-άπτω, Ιων. **ἐπ-άπτω**, μέλ. -*ψω*, **I.** δένω κάτι πάνω σε, κρεμώ, *λύουσα ἢ ῥάπτουσα*, αν παρέβαινα ἢ τηρούσα, σε Σοφ.· *τοῦργον ὡς ἐφάψειεν τόδε*, την εξώθησε σ' αυτό το ἔργο, στον ίδ. — Παθ., γ' ενικ. παρακ. και υπερσ. *ἐφῆπται*, -*το*, εἶναι ἢ ἦταν κρεμασμένο πάνω από κάτι, επικρέμαται, επαπειλεῖται πάνω από, εἶναι καθορισμένο ὡς το πεπρωμένο κάποιου, με δοτ. *Τρώεσσι κήδε' ἐφῆπται*, σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1.** Μέσ., θέτω στην κατοχή μου, γραπώνω, αρπάζω, φθάνω σε, εγγίζω. με γεν., σε Ομήρ. Οδ., Θέογν., Σοφ. **2.** αντιλαμβάνομαι με το μυαλό μου, φθάνω σε, Λατ. *assequi*, με γεν., σε Πλάτ. **3.** σε Πίνδ. επίσης, με δοτ. (ὅπως τα *θιγγάνω*, *ψαύω*), προσηλώνομαι, αφοσιώνομαι. **4.** σε Ηρόδ., μτχ. Παθ. παρακ., με γεν., *εἶδος ἐπαμμένος*, προικισμένος με μια συγκεκριμένη ομορφιά. **5.** ακολουθώ, ἔρχομαι δεύτερος, σε Θεόκρ.

ἐφ-αρμόζω, Αττ. -**όττω**, Δωρ. -**όσδω**, μέλ. -*αρμόσω*, **I. 1.** αμτβ., προσαρμόζομαι πάνω σε, τοποθετούμαι, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ. **2.** εἶμαι κατάλληλος να προσαρμοστώ σε, *τινί*, σε Αριστ. **II. 1.** προσαρμόζω, τοποθετώ κάτι πάνω σε κάτι άλλο, προβάρω, δοκιμάζω, φορώ, *τί τινι*, σε Ησίοδ., Θεόκρ. — Μέσ., φορώ πάνω μου, σε Ανθ. **2.** συναρμολογώ, τακτοποιώ, ρυθμίζω, σε Ξεν.· *πίστιν ἐφαρμόσαι*, προσθέτω την πρέπουσα εγγύηση, την κατάλληλη ασφάλεια, σε Σοφ.

ἐφαρμοστέον, ρημ. επίθ., πρέπει να προσαρμόσουμε, *τί τινι*, σε Λουκ. **ἐφ-έδρα**, Ιων. **ἐπ-έδρη**, ἢ, παραμονή σε ἢ μπροστά από τόπο, πολιορκία, αποκλεισμός, Λατ. *obsessio*, σε Ηρόδ.

ἐφεδρεία, ἢ, **I.** κάθισμα πάνω σε κάτι. **II.** το να κάθεται κάποιος κοντά, περιμένοντας τη σειρά του, λέγεται για πυγμάχους, σε Πλάτ.· *ενέδρευση*, καρτέρι, σε Πλούτ.

ἐφεδρεύω, μέλ. -*σω* (*ἐφεδρος*),· **I.** επικάθομαι, στηρίζομαι πάνω σε, σε Ευρ. **II.** ενεδρεύω ἢ παραμονεύω, λέγεται για εχθρό που περιμένει να επιτεθεί, σε Θουκ.· *ἐφ. τινί*, επιτηρώ, παραφυλάω, καιροφυλακτώ, σε Ευρ.· γενικά, επιστατώ, προφυλάσσω, επιτηρώ, σε Δημ. **III.** σταματώ, σε Πλούτ.

ἐφεδρήσω, ποιητ. αντί προηγ., επικάθομαι, στηρίζομαι επάνω, *τινί*, σε Ανθ. **ἔφ-εδρος**, -**ον** (*ἔδρα*),· **I.** αυτός που κάθεται πάνω σε, με γεν., *λεόντων ἔφεδρε*, λέγεται για την Κυβέλη, σε Σοφ.· *ἔφ. ἵππου*, σε Ευρ. **II. 1.** αυτός που κάθεται κοντά σε, *τῶνπηδαλίων*, λέγεται για τον πηδαλιούχο, σε Πλάτ.· επίσης, με δοτ., σε Ευρ.· *ἀπόλ.*, *ὁ κοντινός*, σε Σοφ. **2.** αυτός που ἔχει τοποθετηθεῖ σε εφεδρεία αναμένοντας να βοηθήσει ἢ να ανακουφίσει, σε Ευρ. **3.** αυτός που βρίσκεται κοντά, λέγεται για τρίτο αγωνιστή (πυγμάχο ἢ παλαιστή), που στέκεται παραδίπλα, για να αγωνιστεῖ με τον νικητή, σε Πίνδ., Αριστοφ., Ξεν.· *μόνος ὢν ἔφεδρος δισσοῖς*, δηλ. ένας εναντίον δύο, με κανέναν αντικαταστάτη, αν εκείνος νικηθεῖ, σε Αισχύλ. **4.** διάδοχος, σε Ηρόδ.

ἐφ-έζομαι, αποθ., κυρίως, σε μτχ. και στο γ' ενικ. παρατ.· *απαρ. ἐφέζεσθαι*. **1.** κάθομαι πάνω σε, με δοτ., σε Όμηρ., Αριστοφ.· επίσης με γεν., σε Πίνδ.· και με αιτ., σε Αισχύλ., Ευρ. **2.** στέκομαι δίπλα ἢ κοντά, σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ. **ἐφέηκα**, Επικ. αντί *ἐφῆκα*, αόρ. α' του *ἐφίημι*.

ἐφεῖην, ευκτ. αορ. β' του *ἐφίημι*· **ἐφεῖω**, Επικ. υποτ.

ἐφεῖναι, *απαρ. αορ. β' του ἐφίημι*.

ἐφεῖς, μτχ. αορ. β' του *ἐφίημι*.

ἐφεῖω, Επικ. αντί *ἐφέω*, υποτ. αορ. β' του *ἐφίημι*.

ἔφ-εκτος, -**ον**, αυτός που περιέχει $1 + 1/6$ του συνόλου· *τόκος ἔφ.*, όταν το $1/6$ του κεφαλαίου πληρώνεται ὡς τόκος, = $16 \frac{2}{3}$ επί τοις εκατό, σε Δημ.

ἐφ-έλκω, Ιων. **ἐπ-**, μέλ. *ἐφέλξω*· αλλά, αόρ. α' *ἐφείλκυσα* (πρβλ. **ἐλκω**)· **I.** τραβώ, ρυμουλκώ, σέρνω πίσω μου, *ἐπ. τὰς οὐράς*, λέγεται για πρόβατα με

μακριά ουρά, σε Ηρόδ.· ἵππονέκ τοῦ βραχίονος ἐπ., στον ιδ.· ναῦς ὡς ἐφέλξω, θα ρυμουλκήσω, σε Ευρ. **2.** ἔλκω, παρασύρω στο διάβα μου, στον ιδ. **3.** πίνω μονορούφι, στον ιδ. **II. 1.** Παθ., ἐφέλκομενοισι πόδεσσι, με τα πόδια να σύρονται από πίσω του, λέγεται για κάποιον που σύρεται άψυχος, σε Ομήρ. Ιλ.· ἐφέλκετο ἔγχος, δηλ. που «κολλούσε» στο χέρι του, στο ιδ.· ἐπελκόμενος, αυτός που τραβιέται πίσω από, λέγεται για βάρκα, σε Ηρόδ.· οἱ ἐπελκόμενοι, αυτοί που βραδυπορούν στο στράτευμα, «ξεκομμένοι», στο ιδ. **2.** προσελκύομαι, σε Ομηρ. Ὑμν., Θουκ. **III. 1.** Μέσ., τραβώ προς το μέρος μου, ἔλκω, σύρω, αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος, η θεά των όπλων ἔλκει τους άνδρες, δηλ. τους προκαλεί να τα χρησιμοποιήσουν, σε Ομήρ. Οδ. **2.** τραβώ ή προσελκύω, σε Πλούτ.· ἐφ. ὀφρῶς, συνοφρυώνομαι, σε Ανθ. **3.** επιφέρω αποτελέσματα, σε Ευρ., Ξεν. **4.** αξιώνω για τον εαυτό μου, οικειοποιούμαι, σε Πλάτ., Θεόκρ.

ἐφέμεν, Επικ. αντί ἐφεῖναι, απαρ. αορ. β' του ἐφίημι.

ἐφ-έννυμι, βλ. [ἐπιέννυμι](#).

ἐφ-εξῆς, Ιων. ἐπ-εξῆς, επίρρ.: **I. 1.** σε σειρά, σε διαδοχή, ο ένας μετά τον άλλο, σε Ηρόδ., Ευρ., Ξεν. **2.** με δοτ., πολύ κοντά σε, αμέσως μετά από, σε Πλάτ. **II. 1.** διαδοχικά, συνεχώς, χωρίς διακοπή, χωρίς εξαίρεση, πᾶσαν τὴν γῆν ἐφ., σε Ξεν.· τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν ἐφ., σε Δημ. **2.** λέγεται για χρόνο, τρεῖς ἡμέρας ἐπεξῆς, σε Ηρόδ.· τέσσαρες ἐφ., σε Αριστοφ. **3.** αμέσως ἔπειτα, εὐθύς ἐφ., σε Δημ.

ἐφεξίς, -εως, ἢ (ἐπέχω), αφορμή, πρόφαση, τοῦ ἔφεξιν; = τίνος χάριν; σε Αριστοφ.

ἐφ-ἐπω· παρατ. Επικ. ἔφεπον, Ιων. ἐφέπεσκον· μέλ. ἐφέψω, αόρ. β' ἐπέσπον, απαρ. ἐπισπεῖν, μτχ. ἐπισπών·

A. 1. ακολουθώ, έπομαι, καταδιώκω, με αιτ., σε Ομήρ. Ιλ. **II.** οδηγώ, καθοδηγώ, (ἵππους) ἐφέπων μάστιγι, στο ιδ.· και με δοτ. προστ., Πατρόκλω ἔφεπε ἵππους, τους οδήγησε, τους κατήθυνε εναντίον του, στο ιδ. **III. 1.** επιδιώκω, ενασχολούμαι με κάτι, με αιτ., σε Όμηρ.· ἐφ. Θήβας, διοικώ, κυβερνώ, σε Αισχύλ. **2.** με αιτ. τόπου, ψάχνω, ερευνώ, αναζητώ, διέρχομαι, Λατ. obire, σε Όμηρ., Ησίοδ. **IV.** έρχομαι ξαφνικά, επέρχομαι, επιφέρω, προκαλώ, πότμον ἐπισπεῖν, σε Όμηρ.· ὀλέθριον ἡμαρ ἐπ., σε Ομήρ. Ιλ. **B. I.** Μέσ., ἐφέπομαι, παρατ. -ειπόμην, μέλ. -έψομαι, αόρ. β' -εσπόμην, προστ. ἐπί-σπου, απαρ. ἐπι-σπέσθαι· **I.** ακολουθώ, διώκω, με δοτ., σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ. **II. 1.** ακολουθώ, συνοδεύω, παρακολουθώ, παρευρίσκομαι, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· ἐπισπέσθαι ποσίν, ακολουθώ πεζός, δηλ. συμβαδίζω, συμπορεύομαι με, σε Ηρόδ.· εἴ οἱ τύχη ἐπίσποιτο, αν η τύχη τον ακολουούθησε, στον ιδ.· απόλ., σε Θουκ. **2.** υπακούω, δίνω προσοχή, θεοῦ ὁμῶῃ, σε Ομήρ. Οδ.· ἐπισπόμενοι μένεῖ σφῶν, ενδίδοντας στο πάθος τους, στο ιδ.· βουλῇ ἐπισπέσθαι πατρός, σε Αισχύλ. κ.λπ.· απόλ., ὁ ἐπισπόμενος, αντίθ. προς το ὁ πείσας, σε Θουκ.· επίσης, συμφωνώ, εγκρίνω, επιδοκιμάζω, ἐπὶ δ' ἔσπονται θεοὶ ἄλλοι, σε Ομήρ. Οδ. **3.** ακολουθώ λογικό συλλογισμό, σε Πλάτ.

ἐφ-ερπύζω, μεταγεν. ενεστ. αντί επομ., σε Ανθ.

ἐφ-έρπω, μέλ. -ψω, αλλά, αόρ. α' ἐφείρπυσα· **I. 1.** έρπω, σέρνομαι πάνω σε, σε Αριστοφ. **II.** ποιητ., έρχομαι, πέφτω πάνω σε κάποιον, επέρχομαι σταδιακά ή μυστικά πάνω σε, τινά, σε Αισχύλ.· ἐπ' ὅσσοισι νύξ ἐφέρπει, σε Ευρ. **2.** απόλ., επέρχομαι, επιτίθεμαι, σε Αισχύλ.· στη μτχ., επερχόμενος, προοδευτικός, σε Πίνδ.

ἔφες, προστ. αορ. β' του ἐφίημι.

Ἐφεσία, -ίων, τά, η γιορτή της Εφεσίας Αρτέμιδος, σε Θουκ.

ἐφέσιμοςδίκη, ἡ, δίκη στην οποία υπάρχει το δικαίωμα της έφεσης σε άλλο δικαστήριο, σε Δημ.

ἔφεσις, -εως, ἡ (ἐφήμι), · **I. 1.** ρίψη εναντίον ή εκσφενδόνιση προς, εκτόξευση, σε Πλάτ. **2.** ως Αττ. νομικός όρος, έφεση, προσφυγή σε άλλο δικαστήριο, σε Δημ. **II.** (ἐφίεμαι), επιθυμία, όρεξη, σε Αριστ.

ἐφ-έσπερος, -ον (ἐσπέρα), δυτικός, σε Σοφ.

ἐφέσσαι, -ασθαι, Επικ., απαρ. Ενεργ. και Μέσ. αορ. α΄ του ἐφίζω· **ἔφεσσαι**, Μέσ. προστ.· **ἐφέσσεσθαι**, απαρ. Μέσ. μέλ.

ἐφ-εσταότες, Επικ. αντί -ηκότες, παρακ., μτχ. πληθ. του ἐφίστημι· **ἐφ-έστασαν**, αντί -εστήκεσαν, γ΄ πληθ. υπερσ.· **ἐφ-εστῶσιν**, αντί -εστήκῃσι, γ΄ πληθ. παρακ.

ἐφ-έστιος, Ιων. **ἐπ-ίστιος, -ον (έστία)**, · **I.** μέσα στην ίδια την εστία, μέσα στο ίδιο το σπίτι, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐφέστιοι ὅσσοι ἔασιν*, τόσοι όσοι είχαν δικό τους σπίτι, αυτόχθονες πολίτες, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐφέστιον πῆξαι σκήπτρον* (δηλ. ἐπὶ τῇ ἐστία), σε Σοφ.· λέγεται για ικέτες, που αναζητούν προστασία με το να κάθονται κοντά στον βωμό, κοντά στην εστία, σε Ηρόδ.· *δόμων ἐφ.*, αυτός που κατοικεί μέσα στον ναό, σε Αισχύλ.· επίσης απλώς, λέγεται για τους ξένους, σε Σοφ. **II.** γενικά, αυτός που ανήκει στο σπίτι ή στην οικογένεια, Λατ. domesticus, *πόνοι δόμων ἐφέστιοι*, σε Αισχύλ.· *ἐφ. δόμοι*, τα δωμάτια σπιτιού, στον ίδ.· Ιων. *ἐπίστιον*, τό, οικογένεια, σε Ηρόδ.· *θεοὶ ἐφ.*, οι οικογενειακοὶ θεοί, Λατ. Lares ή Penates, *Ζεὺς ἐπίστιος, ἐφέστιος*, ως προστάτης της φιλοξενίας, στον ίδ., σε Σοφ.

ἐφεστρίδιον, τό, υποκορ. του επομ., σε Λουκ.

ἐφεστρίς, -ιδος, ἡ (ἐφέννυμι), πανωφόρι, μανδύας, σε Ξεν., Πλούτ.

ἐφέτης, -ου, ὁ (ἐφίμι), · **I.** ηγεμόνας, άρχοντας, σε Αισχύλ. **II.** *ἐφέται, οί*, στην Αθήνα, το Εφετείο, δικαστήριο των Ευπατρίδων, που δημιουργήθηκε από τον Δράκοντα για να εκδικάζει υποθέσεις ανθρωποκτονιών, σε Πλούτ.

ἐφετμή, ἡ (ἐφίμι), παραγγελία, εντολή, προσταγή, σε Όμηρ. κ.λπ.

ἐφευρετής, -οῦ, ὁ, αυτός που εφευρίσκει, που μηχανεύεται, που σκαρώνει, σε Κ.Δ.

ἐφ-ευρίσκω, Ιων. **ἐπ-**, μέλ. *ἐφευρήσω*, αόρ. β΄ *ἐφηῦρον* ή *ἐφεῦ*· **I.** ανευρίσκω, ανακαλύπτω, σε Ομήρ. Οδ.· με μτχ., ανακαλύπτω, συλλαμβάνω κάποιον να κάνει κάτι, σε Όμηρ., Σοφ.· ομοίως, στην Παθ., *μὴ ἐφευρεθῇ πρήσσω*, σε Ηρόδ. **II.** εφευρίσκω ή βρίσκω κάτι άγνωστο, γενικά, επινοώ, σε Πίνδ.

ἐφ-εψῖάομαι, αποθ., εμπαίζω, χλευάζω, σκώπτω, *τινι*, Λατ. elludere, Επικ. γ΄ πληθ. *ἐφεψιόωνται*, σε Ομήρ. Οδ.

ἐφεώρων, παρατ. του ἐφοράω.

ἐφ-ηβάω, Ιων. **ἐπ-**, μέλ. *-ήσω*, φτάνω στην εφηβική ηλικία, μεγαλώνω και ανδρώνομαι, σε Ηρόδ., Αισχύλ., Ξεν.

ἐφηβεία, ἡ (ἐφηβεύω), εφηβεία, νεανική ηλικία, σε Ανθ.

ἐφήβειος, -α, -ον (ἐφηβος), νεανικός, σε Ανθ.

ἐφηβεύω (ἐφηβος), φθάνω στην εφηβική ηλικία.

ἐφηβικός, -ή, -όν, Δωρ. **ἐφαβ-, -ά, -όν**,· αυτό που χαρακτηρίζει ή είναι κατάλληλο για *ἐφηβον*, σε Θεόκρ.

ἐφ-ηβος, Δωρ. **ἐφ-ᾱβος, ὁ, I.** αυτός που φθάνει στην εφηβεία (*ἡβη*), νέος δεκαοκτώ χρόνων, ηλικία στην οποία οι Αθηναίοι νέοι υποβάλλονταν στη δοκιμασίαν και θεωρούνταν πλέον ως καταγεγραμμένοι πολίτες στο ληξιαρχικό γραμματείο του δήμου, σε Ξεν. κ.λπ. **II.** ρίζιμο ζαριών, σε Ανθ. **ἐφηβοσύνη, ἡ**, ηλικία του *ἐφήβου*, εφηβεία, σε Ανθ.

ἐφ-ηγέομαι, μέλ. -ήσομαι, αποθ., οδηγώ σ' ένα μέρος· ιδίως, οδηγώ την αστυνομία σε σπίτι όπου κρύβεται κακοποιός, σε Δημ.

ἐφ-ήδομαι, Παθ., χαίρομαι μοχθηρά για κάτι, *τινι*, σε Ξεν.

ἐφήκα, αόρ. α' του *ἐφίημι*.

ἐφ-ήκω, μέλ. -ζω, **1.** έχω φτάσει, σε Σοφ., Θουκ. **2.** *ὅσον ἂν ἡ μόρα ἐφήκη*, μέχρι το σημείο που κατέχει, σε τόσο χώρο όσο καταλαμβάνει, σε Ξεν.

ἐφ-ἤλιξ, -ἴκος, ὁ, ἡ, = *ἔφηβος*, σε Ανθ.

ἐφ-ημαι, Παθ. παρακ., χρησιμ. ως ενεστ. (πρβλ. **ἦμαι**)· **I.** είμαι τοποθετημένος ή κάθομαι πάνω σε, *θρόνῳ*, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης, με γεν., *θινὸς ἐφήμενος*, σε Σοφ.· κάθομαι, κατοικώ μέσα σε, *δόμοις*, σε Αισχύλ.· επίσης, με αιτ., *βρέτας ἐφήμενος*, στον ίδ. **II.** είμαι πάρεδρος (πρβλ. **ἔφεδρος**), *Παλλὰς οἳ τ' ἐφήμενοι*, στον ίδ.

ἐφημερία, ἡ (ἐφ'ἡμέραν), λέγεται για ιερείς, σειρά της καθημερινής ιερουργίας, σε Κ.Δ.

ἐφ-ημέριος, Δωρ. **ἐφ-ἄμ-, -ον** και **-α, -ον (ἡμέρα)**,· **1.** αυτός που είναι μέσα στην ημέρα, συμβαίνει κατά τη διάρκειά της ή ανήκει σε αυτήν, ημερήσιος, ημερόβιος, σε Ομήρ. Οδ.· τη μέρα, σε Πίνδ. **2.** λέγεται μόνο για μια μέρα, ημερήσιος, καθημερινός, *ἐφημέρια φρονέοντες*, σκεφτόμενοι μόνο για τη συγκεκριμένη ημέρα, δηλ. καθόλου για την αυριανή, σε Ομήρ. Οδ.· συχνά, λέγεται για ανθρώπους, *ἐφημέριοι*, πλάσματα εφήμερα, σε Αισχύλ. κ.λπ. **3.** μισθωμένος με τη μέρα, ημερήσιος υπηρέτης, σε Θέογν.

ἐφ-ημερίς, -ίδος, ἡ (ἡμέρα), ημερολόγιο, στρατιωτικό βιβλίο συμβάντων, όπως τα *Commentarii* του Καίσαρα, σε Πλούτ.

ἐφ-ήμερος, -ον, Δωρ. **ἐφ-ἄμ-,** Αιολ. **ἐπ-ἄμ-, (ἡμέρα)**,· **I. 1.** αυτός που ζει, διαρκεί μόνο μια μέρα, βραχύβιος, πρόσκαιρος, σε Πίνδ., Ευρ. κ.λπ. **2.** λέγεται για ανθρώπους, *ἐφήμεροι*, πλάσματα εφήμερα, σε Πίνδ., Αισχύλ. **II.** λέγεται για την ημέρα, ημερήσιος, καθημερινός, σε Πλούτ. κ.λπ. **III.** *φάρμακον ἐφ.*, αυτό που επιφέρει θάνατο την ίδια ακριβώς μέρα, αυθημερόν, στον ίδ.

ἐφημοσύνη, ἡ (ἐφίημι), = *ἐφετμή*, σε Πίνδ., Σοφ.

ἐφηνα, αόρ. α' του *φαίνω*.

ἐφήπται, -ἦπτο, γ' ενικ. παρακ. και υπερσ. του *ἐφάπτω*.

ἐφησθα, Επικ. και Αιολ. αντί *ἔφης*.

ἐφήσω, μέλ. του *ἐφίημι*.

ἐφθάρην[ᾱ], Παθ. αόρ. β' του *φθείρω*· **ἐφθαρμαι**, Παθ. παρακ., Ιων. γ' πληθ. *ἐφθάραι*.

ἐφθᾶσα, Δωρ. **ἐφθαῶα**, αόρ. α' του *φθάνω*.

ἐφθεγξάμην, αόρ. α' του *φθέγγομαι*.

ἐφθ-ημιμερής, αυτός που περιλαμβάνει επτά μισά μέρη, δηλ. $3 \frac{1}{2}$, λέγεται για τους πρώτους $3 \frac{1}{2}$ μετρικούς πόδες του εξαμέτρου ή του ιαμβικού τριμέτρου.

ἐφθην, αόρ. β' του *φθάνω*.

ἐφθίθεν, Επικ. αντί *-ησαν*, γ' πληθ. Παθ. αορ. α' των *φθίω, φθίνω*· **ἐφθίται**, γ' ενικ. Παθ. παρακ.· **ἐφθίσο, -ιτο**, β' και γ' ενικ. Παθ. υπερσ.· **ἐφθίατο**, Ιων. αντί *ἐφθιντο*, γ' πληθ. υπερσ.

ἐφθός, -ή, -όν, ρημ. επίθ. του *ἔψω*· **1.** βραστός, παρασκευασμένος για τροφή, μαγειρεμένος, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ. **2.** *ἐφθὸς χρυσός*, καθαρὸς χρυσός, σε Σίμων.

ἐφίδρωσις, -εως, ἡ (ιδρώω), ελαφρό ιδρώμα, σε Πλούτ.

ἐφ-ιζάνω, μόνο σε ενεστ. και παρατ., κάθομαι πάνω σε ή μέσα σ' ένα μέρος, κατακαθίζω, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ.· ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανεν, ο ύπνος κάθισε πάνω στα βλέφαρα, στο ιδ.

ἐφ-ίζω, Δωρ. — **ἰσδω**,· **I.** μτβ., σε Επικ. αόρ. α', βάζω κάποιον να καθίσει, επικαθίζω, ἐφέσσαι, και να με επιθέσουν στην ξηρά, σε Ομήρ. Οδ. — Μέσ., γούνασιν οἷσιν ἐφεσσάμενος, καθίζοντάς με στα γόνατά του, στο ιδ.· προστ. ἐφεσσαι με νηός, επιβίβασέ με στο πλοίο, στο ιδ. **II.** αμτβ., σε ενεστ. και παρατ., ἐφίζον, Ιων. ἐφίζεσκον, κάθομαι σε ή δίπλα σε, στο ιδ., Πίνδ. κ.λπ. **ἐφ-ίημι**, Ιων. **ἐπ-**, μέλ. ἐφήσω, οριστ. αορ. α' ἐφήκα, Επικ. ἐφέηκα, προστ. αορ. β' ἔφες, υποτ. ἐφείω, -ης, Αττ. ἐφῆς, μτχ. ἐφείς — Μέσ., μτχ. ἐφιέμενος, μέλ. ἐφήσομαι· γ' ενικ. προστ. ἐφίει, όπως αν προερχόταν από το ἐφίεω·

A. I. 1. στέλνω σε κάποιον, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** με απαρ., παρακινώ ή προκαλώ να γίνει κάτι, ἐφέηκε ἀεῖσαι, σε Ομήρ. Οδ.· ἐφ. τινα χαλεπῆναι κ.λπ., σε Ομήρ. Ιλ. **3.** λέγεται για πράγματα, ρίχνω ή εξακοντίζω εναντίον κάποιου, ὅς τοι ἐφῆκε βέλος, στο ιδ. κ.λπ.· ἐφ. οἰστὸν ἐπὶ τινι, σε Ευρ.· ἐφ. χειρὰς τινι, απλώνω χέρια πάνω του, σε Ομήρ. Οδ. **4. α)** λέγεται για γεγονότα, για το πεπρωμένο κ.λπ., στέλνω εναντίον, με εχθρική σημασία, σε Ηρόδ. κ.λπ.· ἐφ. τὸν ποταμὸν ἐπὶ τὴν χώραν, στον ιδ.· ἐφῆκας γλῶσσαν, την άφησες πολύ ελεύθερη, σε Ευρ. **β)** ρίχνω μέσα σε, ἐς λέβητ' ἐφῆκεν μέλη, στον ιδ. **II. 1.** ξεσφίγγω, χαλαρώνω, ιδίως λέγεται για το χαλινάρι, σε Πλάτ.· απ' όπου, παραχωρώ, Λατ. concedere, τινι τὴν ἡγεμονίαν, σε Θουκ.· με απαρ., επιτρέπω, αφήνω, τινὶ ποιεῖν τι, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ. **2.** παραιτούμαι, παραδίδω, εγκαταλείπω, αφήνω ως λεία σε κάποιον, σε Σοφ.· ἐπειτα, φαινομενικά αμτβ. (ενν. ἐαυτόν), παραδίδομαι σε κάτι, οὐρία, σε ευνοϊκό άνεμο, σε Πλάτ. **III.** ως νομικός όρος, αφήνω σε κάποιον άλλον να αποφασίσει, δίκας ἐφ. εἷς τινα, σε Δημ.· και απόλ., ασκώ έφεση, εἷς τοὺς δικαστάς, στον ιδ. **B. I. 1.** Μέσ., δίνω εντολή ή διατάζω, σε Όμηρ., Αισχύλ. κ.λπ.· με απαρ., ἐφ. τινὶ ποιεῖν τι, σε Σοφ., Αριστοφ.· ἐς Λακεδαιμόνα, στέλνω διαταγές στους Λακεδαιμονίους, Θουκ. **2.** επιτρέπω ή αφήνω σε κάποιον να κάνει κάτι, σε Σοφ. κ.λπ. **II.** με γεν., στοχεύω, αποβλέπω σε, σε Αριστ.· επιθυμώ, ποθώ, λαχταρώ, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ.· με απαρ., επιθυμώ να κάνω κάτι, σε Ευρ.

ἐφίητι, Δωρ. αντί ἐφίησι.

ἐφ-ικάνω, = το επόμ., σε Ομήρ. Οδ.

ἐφ-ικνέομαι, Ιων. **ἐπ-**, μέλ. ἐφίζομαι, αόρ. β' ἐφῖκόμην, Ιων. ἐπ-, αποθ.: **I. 1.** φθάνω κάποιον, σκοπεύω προς, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ., Πλάτ. κ.λπ. **2.**

εκτείνομαι ή φθάνω, ἐφ' ὅσον μνήμη ἐφ., σε Ξεν. κ.λπ. **3.** μεταφ., πλησιάζω, προσεγγίζω, περιγράφω, Λατ. rem acu tagnerē, τῷ λόγῳ ἐφ. τῶν ἐκεῖ κακῶν, σε Δημ.· ομοίως, ἐς τὰ ἄλλα ἐπίκεο, σε Ηρόδ. **4.** φθάνω, γίνομαι κάτοχος, πλησιάζω, κατακτώ, ἀνδραγαθίας, σε Αισχίν. κ.λπ. **II.** με αιτ., επέρχομαι, εἴ σε μοῖρ' ἐφίκοιτο, σε Πίνδ.· με διπλή αιτ., ἐπικέσθαι πληγὰς τὸν Ἑλλήσποντον, τον πλήττω με συμφορές, σε Ηρόδ.

ἐφικτός, -ή, -όν, εύκολος στην προσέγγιση, κατορθωτός, προσιτός, σε Πλούτ.

ἐφίλᾱθεν, Δωρ. και ποιητ. αντί ἐφίλήθησαν, γ' πληθ. Παθ. αορ. α' του φιλέω.

ἐφίλᾱσα, Δωρ. αντί ἐφίλησα, αόρ. α' του φιλέω.

ἐφίλατο[ι], ανώμ. γ' ενικ. αορ. α' του φιλέω.

ἐφ-ἱμείρω, επιτετ. αντί ἱμείρω, με γεν., σε Ανθ.

ἐφ-ήμερος[ι], -ον, επιθυμητός, ποθητός, θελκτικός, ευφρόσυνος, σε Ησίοδ., Αισχύλ.· με απαρ., ἐφ. προσλεύσσειν, σε Σοφ.

ἐφῑμώθην, Παθ. αόρ. α' του φιμώω.

ἐφ-ιπάζομαι, αποθ., εφορμώ έφιππος καταπάνω, σε Λουκ.

ἐφ-ιππεύω, τρέχω ἐφιππος καταπάνω, επιτίθεμαι μέσω του ιππικού, σε Βάβρ.
ἐφ-ίπιος, -ον (ἵππος), αυτός που έχει τοποθετηθεί πάνω σε άλογο, σε Ξεν.·
ἐφίππιον (ενν. *στρώμα*), *τό*, ύφασμα κάτω απ' το σαμάρι, στον ιδ.
ἐφ-ιππος, -ον, I. αυτός που βρίσκεται πάνω στη ράχη του αλόγου,
καβαλάρης· *ἀνδριάς ἔφ.*, άγαλμα με ἐφιππη αναπαράσταση, σε Πλούτ. **II.**
κλύδων ἐφιππος, ταραχή της ιπποδρομίας, σε Σοφ.
ἐφ-ίπταμαι, μεταγεν. ενεστ. του *ἐπιπέτομαι*, σε Μόσχ.
ἐφίσδω, Δωρ. αντί *ἐφίζω*.

ἐφ-ίστημι, Ιων. **ἐπ-:**

A. μτβ. στον ενεστ., παρατ., μέλ. και αόρ. α'· **I.** βάζω ή τοποθετώ, στήνω
πάνω σε, *τί τινι*, σε Θουκ.· *τι ἐπί τινί*, σε Ξεν.· μεταφ., *ἐφ. μοῖραν βίω*, σε
Πλάτ. **II.** βάζω πάνω από άλλο, Λατ. *praefficere*, *ἐφ. τινα ὕπαρχόν τισι*, σε
Ηρόδ. κ.λπ. **III.** ορίζω, ιδρύω, εγκαινιάζω αγώνες, στον ιδ. **IV.** τοποθετώ δίπλα
σε, *ἰππέας ἐπιστήσαντες κύκλῳ τὸ σῆμα (περὶ τὸ σ.)*, στον ιδ. **V.** σταματώ,
παύω, ανακόπτω, Λατ. *inhibere*, σε Ξεν.· *ἀπόλ., ἐπιστήσας* (ενν. *ἐαυτόν, τὸν ἵππον*),
έχοντας σταματήσει, στον ιδ. **VI.** *ἐφίστημι τὴν γνώμην κατὰ τι*,
προσηλώνομαι σε κάτι, φροντίζω γι' αυτό, και έπειτα, *ἀπόλ.*, δίνω προσοχή,
σε Πλούτ. **B.** αμτβ. στη Μέσ. και Παθ., *ἐφίσταμαι*, αόρ. α' *ἐπεστάθην*, με
Ενεργ. παρακ., υπερσ. και αόρ. β'· **I. 1.** κάθομαι πάνω σε, στέκομαι επάνω,
πύργῳ, δίφρῳ, ἐπὶ βηλῶ, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** επιβάλλομαι πάνω σε, *τινι*, σε Σοφ. **3.**
στέκομαι στην κορυφή ή στην επιφάνεια, *τὸ ἐπιστάμενον τοῦ γάλακτος*, δηλ.
το ανθόγαλα, σε Ηρόδ. **II.** τοποθετούμαι πιο πάνω από, επιστατώ, Λατ.
praeesse, με δοτ., σε Αισχύλ. κ.λπ.· επίσης, με γεν., σε Ηρόδ., Ευρ.· *ἀπόλ.*,
βρίσκομαι σε εξουσία, έχω τον έλεγχο, επιβλέπω, σε Ηρόδ. κ.λπ. **III. 1.**
στέκομαι κοντά ή δίπλα, *ἀλλήλοισι*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· λέγεται για όνειρα ή
οράματα, εμφανίζομαι, *εὐδοντι ἐπέστη ὄνειρος*, σε Ηρόδ. **2.** με εχθρική
σημασία, στέκομαι αντίθετα, αντιτίθεμαι, αντιστέκομαι, αντιτάσσομαι,
ανθίσταμαι, σε Όμηρ.· εμφανίζομαι αιφνίδια, σε Θουκ. **3.** λέγεται για
γεγονότα, επίκειμαι, είμαι κοντά, Λατ. *instare*, *Κῆρες ἐφεστᾶσιν θανάτοιο*, σε
Ομήρ. Ιλ.· *πρίν μοι τύχη ἐπέστη*, σε Σοφ. **IV.** σταματώ, παύω, διακόπτω την
πορεία μου, σε Ξεν.· με γεν., *ἐπ. τοῦ πλοῦ*, σε Θουκ. **V.** προσηλώνω το νου
μου σε κάτι, δίνω την προσοχή μου σε, *τινι*, σε Ευρ., Δημ. **Γ.** Μέσ. αόρ. α',
μτβ., τοποθετώ, ορθώνω, εγκαθιστώ, *τὰς θύρας*, σε Ξεν.· τοποθετώ, ορίζω,
διορίζω, *φρουρούς*, στον ιδ.

ἐφλᾶδον, αόρ. β' του *φλάζω*.

ἐφόβηθεν, Επικ. γ' πληθ. Παθ. αορ. α' του *φοβέω*.

ἐφοδεύω, μέλ. -σω (*ἐφοδος*)· **I.** εκτελώ νυχτερινή περίπολο ελέγχου
φρουρών, επιθεωρώ, περιπολώ, περιφρουρώ, σε Ξεν. — Παθ., *ἐφοδεύεται*,
γίνεται η περιπολία, σε Αριστοφ. **II.** με δοτ., επιστατώ, επιβλέπω, εποπτεύω,
ἀγῶσιν, σε Αισχύλ.

ἐφοδιάζω, Ιων. **ἐποδ-**, μέλ. -άσω (*ἐφόδιον*)· **I.** εφοδιάζω, εξοπλίζω με
προμήθειες για το ταξίδι, προμηθεύω, Λατ. *viaticum dare*, σε Ηρόδ. **II.** Μέσ.,
πενταδραχμίαν ἐκάστω ἐφοδιασάμενος, φροντίζοντας ώστε να δοθούν στον
καθένα πέντε δραχμές, σε Ξεν.· μεταφ., διατηρώ, προάγω, *ἀργίαν*, σε Πλούτ.
ἐφ-όδιον, τό, κυρίως στον πληθ., **ἐφόδια**, Ιων. **ἐπόδια, τά** (*ἐφ'όδοῦ*), όπως το
Λατ. *viaticum*· **1.** προμήθειες, χρειαζούμενα, αναγκαία για ταξίδι, χρήματα
και ζωοτροφές, σε Ηρόδ., Δημ.· λέγεται για τα χρήματα που δίνονται σε
πρεσβευτή για τα έξοδα οδοιπορίας του, σε Αριστοφ.· μερικές φορές, στον
ενικ., σε Θουκ., Ξεν. **2.** γενικά, τρόποι και μέσα, αναγκαία μέσα προς

συντήρηση, *ἐφόδια τῷ γήρα*, σε Δημ.· λέγεται για δημόσια χρήματα, *μιας
ἡμέρας ἐφόδια ἐν τῷ κοινῷ*, στον ίδ.

ἔφ-οδος, -ον, ευπρόσιτος, βατός, προσιτός, σε Θουκ.

ἔφ-οδος, ὁ, επιθεωρητής περιπόλου που κάνει επιθεώρηση φρουράς τη νύχτα,
σε Ξεν.

ἔφ-οδος, ἡ, I. 1. οδός προς κάποιο μέρος, προσέγγιση, προσέλευση,
πρόσοδος, σε Θουκ., Ξεν.· μέσο προσέγγισης για συναλλαγή και επικοινωνία,
παρ' ἀλλήλους, σε Θουκ. **2.** εισαγωγή εμπορευμάτων, σε Ξεν. **II.** επιδρομή,
προσβολή, επίθεση, σε Αισχύλ., Θουκ. κ.λπ.

ἐφοίτη, Δωρ. αντί *ἐφοίτα*, γ' ενικ. παρατ. του *φοιτάω*.

ἐφόλκαιον, τό (ἐφέλκω), πηδάλιο, σε Ομήρ. Οδ.

ἐφόλκιον, τό (ἐφέλκω), μικρό πλοίο, λέμβος, βάρκα πλοίου· μεταφ.,
προσάρτημα, παράρτημα, σε Ανθ., Πλούτ.

ἐφολκίς, ἡ, = το προηγ., άχθος, βάρος, ρουμουλκούμενο σκάφος, σε Ευρ.

ἐφολκός, -όν (ἐφέλκω),· **I.** ελκυστικός, επαγωγός, θελκτικός, σε Θουκ. **II.**
αυτός που απαιτεί ανέλκυση, βραδυκίνητος, νωθρός, βραδύς, σε Αριστοφ.

ἔφ-ομαρτέω, μέλ. -ήσω, παρακολουθώ κατά πόδας, στενά, σε Ομήρ. Ιλ.

ἔφ-οπλίζω, μέλ. -σω, απαρ. Επικ. αορ. α' *ἐφοπλίσσαι*· **1.** εξοπλίζω,
προμηθεύω, εφοδιάζω, προετοιμάζω, σε Όμηρ.· ομοίως στη Μέσ., *δόρπατ'
ἐφοπλίσόμεσθα*, θα προετοιμάσουμε τα δείπνα μας, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** οπλίζω
κάποιον εναντίον κάπου άλλου, *τινά τινι*, ομοίως στη Μέσ., σε Ανθ.

ἐφορᾶτικός, -ή, -όν, αρμόδιος στην επιτήρηση, *ἔργων*, σε Ξεν.

ἐφ-οράω, Ιων. γ' ενικ. *ἐπορᾷ· γ' πληθ. ἐπορέωσι*, απαρ. *ἐπορᾶν*· παρατ.

ἐφεώρων, Ιων. γ' ενικ. *ἐπόρα· μέλ. ἐπόψομαι*, Επικ. επίσης *ἐπιόψομαι· αόρ.*

ἐπεῖδον· I. 1. επιτηρώ, παρατηρώ, βλέπω, επιθεωρώ, λέγεται για τον ήλιο, σε Όμηρ.· έπειτα, λέγεται για τους θεούς, επιτηρώ, παρατηρώ, προνοώ, σε Ομήρ.

Οδ., Ηρόδ. κ.λπ.· λέγεται για στρατηγό που περιέρχεται τις τάξεις του στρατεύματος και τις επιτηρεί, σε Θουκ.· επισκέπτομαι αρρώστους, σε Ξεν. **2.**

απλώς, βλέπω, θεωρώ, παρατηρώ, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. — Παθ., *ὅσον ἐφεωρᾶτο τῆς νήσου*, όσο απ' αυτό φαινόταν, σε Θουκ. **II.** ξεχωρίζω, διαλέγω, *ἐπιόψομαι ἥτις ἀρίστη*, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.

ἐφορεία, ή (ἐφορεύω), το αξίωμα του εφόρου, σε Ξεν.

ἐφορεῖον, τό (ἔφορος), μέρος όπου συνέρχονται οι έφοροι, σε Ξεν.

ἐφορεύω, I. = *ἐφοράω*, με αιτ., σε Αισχύλ.· με γεν., στον ίδ. **II.** (*ἔφορος*), είμαι έφορος, σε Θουκ., Ξεν.

ἐφορικός, -ή, -όν (ἔφορος), αυτός που χαρακτηρίζει ή αναφέρεται στους εφόρους, σε Ξεν.

ἐφ-όριος, -α, -ον (ὄρος), αυτός που βρίσκεται στα σύνορα ή στα όρια, συνοριακός, γειτονικός, παρά Δημ.

ἐφ-ορμαίνω, εφορμώ, σε Αισχύλ.

ἐφ-ορμάω, Ιων. *ἐπ-*, μέλ. *-ήσω, I.* διεγείρω, ξεσηκώνω εναντίον κάποιου, σε Όμηρ.· *ἐπορμήσαι τοὺς λύκους*, τους ξαμολώ εναντίον, σε Ηρόδ.· *ναύτας ἐπορμήσαντα τὸ πλεῖν*, παροτρύνοντάς τους να πλεύσουν, σε Σοφ. **II.** αμτβ.,

επέρχομαι, εφορμώ, προσβάλλω, επιτίθεμαι, *τινί*, σε Ευρ. **III.** Παθ. και Μέσ., παροτρύνομαι, με απαρ., είμαι πρόθυμος ή επιθυμώ να πράξω κάτι, σε Όμηρ.·

απόλ., ορμώ βίαια, με μανία πάνω σε, *ἔγχει ἐφορμαῖσθαι*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐφορμηθεῖς*, στο ίδ.· λέγεται χωρίς εχθρική σημασία, *τινάζομαι*, ορμώ προς τα

εμπρός, σε Ομήρ. Οδ.· με αιτ., ορμώ εναντίον κάποιου, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐφ-ορμέω, Ιων. *ἐπ-*, μέλ. *-ήσω, 1.* μένω αγκυροβολημένος σε ή ακριβώς απέναντι από ένα τόπο, εκτελώ ναυτικό αποκλεισμό, *λαθὼν τοὺς ἐπορμέοντας*,

ξεφεύγοντας από τον στόλο του αποκλεισμού, σε Ηρόδ.· *ἐφ. τῶ λιμένι*, σε Θουκ. **2.** γενικά, παραμονεύω, ενεδρεύω και παρακολουθώ, σε Σοφ., Δημ.

ἐφ-ορμή, ή, 1. είσοδος επίθεσης, *μία δ' οἷη γίγνεται ἐφορμή*, ο μόνος τόπος για να επιτεθεί κάποιος, σε Ομήρ. Οδ. **2.** επίθεση, επιδρομή, προσβολή, σε Θουκ.

ἐφόρμησις, -εως, ή (ἐφορμέω), άραγμα πλοίου που εκτελεί ναυτικό αποκλεισμό, σε Θουκ.· τρόπος ή μέσο αποκλεισμού, στον ίδ.

ἐφ-ορμίζω, Αττ. *-ιῶ, I.* φέρνω πλοίο στο λιμάνι, προσορμίζω (*ὄρμος*) — Μέσ. και Παθ., έρχομαι στο λιμάνι, προσορμίζομαι, αγκυροβολώ,

προσλιμενίζομαι, σε Θουκ. **II.** αμτβ., στην Ενεργ., αναζητώ καταφύγιο σ' έναν τόπο, προσφεύγω, καταφεύγω, με δοτ., σε Ανθ.

ἐφ-ορμος, -ον, αγκυροβολημένος, αραγμένος, σε Θουκ.

ἐφ-ορμος, ό, = *ἐφόρμησις*, σε Θουκ.

ἔφορος, ό (ἐφοράω), **I.** επιστάτης, επόπτης, φύλακας, φρουρός, κυβερνήτης, άρχοντας, ηγεμόνας, σε Αισχύλ., Σοφ. **II.** στη Σπάρτη, *ἔφοροι, οἱ*, οι Έφοροι,

σώμα πέντε αρχόντων, που ασκούσαν εξουσία ακόμη και πάνω στους βασιλιάδες, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐφρᾶσάμην, Μέσ. αόρ. α' του *φράζω*.

ἐφριξα, αόρ. α' του *φρίσσω*.

ἐφρύαξα, αόρ. α' του *φρυάσσω*.

ἐφ-υβρίζω, μέλ. *-σω, I.* προσβάλλω, εξυβρίζω κάποιον, σε Ομήρ. Ιλ.· με δοτ., σε Σοφ.· με αιτ. στη Μέσ., *μη ὑβρίζεσθαι νεκρούς*, σε Ευρ.· *ἐφύβριζαν ἄλλα*

τε καὶ εἰ, χρησιμοποιοῦσαν υβριστική γλώσσα, ιδίως με το να ρωτούν, σε Θουκ. **II.** χαίρομαι με την δυστυχία του άλλου, σε Σοφ.

ἔφϋγον, αόρ. β' του φεύγω.

ἐφυδριάς, -άδος, ἡ, αυτή που ζει στο νερό, *Νύμφη*, σε Ανθ.

ἔφ-υδρος, Ιων. ἔπ-, -ον (ὔδωρ), · **1.** υγρός, νοτερός, βροχερός, λέγεται για τον δυτικό άνεμο, σε Ομήρ. Οδ. **2.** ο καλά αρδευόμενος, σε Ηρόδ.

ἔφ-υμνέω, μέλ. -ήσω, **I.** τραγουδώ ή ψάλλω, υμνώ για κάποιον σκοπό, *τί τινι*, σε Αισχύλ., Σοφ. **II.** τραγουδώ θρηνητικό άσμα, σε Σοφ. **III.** εξυμνώ, με αιτ., στον ίδ.

ἔφ-ύπερθε[ῦ], πριν από φωνήεν -θεν, επίρρ., πάνω από, ψηλά, στην κορυφή, υπεράνω, σε Όμηρ. · από ψηλά, από πάνω, σε Ομήρ. Οδ. · με γεν., σε Θεόκρ.

ἔφ-υπνόω, κοιμάμαι στο μεσοδιάστημα, σε Αίσωπ.

Ἐφύρα[ῦ], Ιων. -ρη, ἡ, Εφύρα, αρχ. όνομα της Κορίνθου, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐφύση[ῦ], Δωρ. αντί ἐφύσα, γ' ενικ. παρατ. του φυσάω.

ἔφ-υστερίζω, μέλ. -σω, έρχομαι πολύ αργά, μένω πίσω, *τὰ ἐφυστερίζοντα = αἱ ὕστεροῦσαι πόλεις*, σε Θουκ.

ἐφύω, βρέχω, μτχ. Παθ. παρακ., ἐφυσμένος, βρεγμένος, εκτεθειμένος στην βροχή, σε Ξεν.

ἐφ-ώριος, -ον (ῥωρα), ώριμος, σε Ανθ.

ἔχᾱδον, αόρ. β' του χανδάνω.

ἐχάρην[ᾱ], Παθ. αόρ. β' του χαίρω.

ἔχεα, αόρ. α' του χέω.

ἐχ-έγγυος, -ον (έγγύη), · **I.** αυτός που έχει δώσει ή είναι ικανός να δώσει εγγύηση, αξιόπιστος, φερέγγυος, ασφαλής, σε Ευρ. · *ζημία έχ.*, ποινή πάνω στην οποία κάποιος μπορεί να βασιστεί (για την πρόληψη εγκλήματος), σε Θουκ. · *τὸ ἐχέγγυον*, εγγύηση, ασφάλεια, σε Ηρόδ. · με απαρ., αυτός που είναι επαρκώς, ικανοποιητικά ισχυρός, δυνατός για να κάνει κάτι, σε Πλούτ. **II.** Παθ., αυτός που έχει λάβει ενέχυρο, εχέγγυο, ασφάλεια, σε Ηρόδ. · ο ασφαλισμένος στην περίπτωση κινδύνου, σε Σοφ.

ἐχέ-θῦμος, -ον, αυτός που είναι κύριος των παθών του, εγκρατής, αυτός που κυριαρχεί στα συναισθήματά του, σε Ομήρ. Οδ.

ἔχεισθα, ποιητ. β' ενικ. του ἔχω.

ἐχεμῦθέω, μέλ. -ήσω, φυλάσσω μυστικό, σε Λουκ.

ἐχεμῦθία, ἡ, τήρηση μυστικού, μυστικότητα, σε Πλούτ.

ἐχέ-μῦθος, -ον, αυτός που περιορίζει τα λόγια του, λιγόλογος, λιγομίλητος, επιφυλακτικός, σιωπηλός.

ἐχε-νηίς, -ῖδος, συνηρ. -νῆς, -ῆδος, ἡ (ναῦς), αυτός που εμποδίζει, καθυστερεί τα πλοία, άγκυρα, σε Αισχύλ., Ανθ.

ἐχε-πευκής, -ές (πεύκη), Ομηρικό επίθ. του βέλους, πικρός, ή καλύτερα φαρμακερός, οδυνηρός, σε Ομήρ. Ιλ.

ἔχεσκον, Ιων. παρατ. του ἔχω.

ἐχέ-στονος, -ον, αυτός που προξενεί λύπες, αυτός που προκαλεί στεναγμούς, σε Θεόκρ.

ἐχέτης, -ου, ὁ, = ὁ ἔχων, αυτός που έχει κτήματα ή χρήματα, πλούσιος, σε Πίνδ.

ἐχέτλη, ἡ (ἔχω), λαβή αρότρου, Λατ. *stiva*, σε Ησίοδ.

ἐχετλήεις, -εσσα, -εν, αυτός που ανήκει σε λαβή αρότρου, σε Ανθ.

ἔχευα, Επικ. αντί ἔχεα, αόρ. α' του χέω — Μέσ., ἐχευάμην.

ἐχεφρονέω, είμαι συνετός, φρόνιμος, προνοητικός, σε Ανθ.

ἐχεφροσύνη, ἡ, σύνεση, προνοητικότητα, φρονιμάδα, καλή κρίση, σε Ανθ.

ἐχέ-φρων, -ον, γεν. -ονος (φρήν), λογικός, συνετός, φρόνιμος, μυαλωμένος, προνοητικός, διακριτικός, εχέμυθος, επιφυλακτικός, προσεκτικός, σε Όμηρ.

ἐξησθα, Επικ. β' ενικ. υποτ. του ἔχω.

ἐχθαίρω, Δωρ. γ' πληθ. -οντι· παρατ. ἤχθαιρον· αόρ. α' ἤχθηρα, Δωρ. ἤχθᾶρα (ἐχθος)· μισώ, απεχθάνομαι, αποστρέφομαι, εχθρεύομαι, σε Όμηρ., Τραγ.· με σύστ. αιτ., ἐχθος ἐχθήρας μέγα, μισώ με δυνατό μίσος, σε Σοφ. — Παθ., μισούμαι, είμαι μισητός, απεχθής, σε Τραγ.· ομοίως και, Μέσ. μέλ., ἐχθαρεῖ μὲν ἐξ ἑμοῦ, σε Σοφ.

ἐχθαρτέος, -α, -ον, ρημ. επίθ., αξιομίσητος, σε Σοφ.

ἐχθές, επίρρ. (βλ. [χθές](#)), χθες, σε Αριστοφ.· ἀπ' ἐχθές, σε Ανθ.· νῦν τε κάχθές, σήμερα ή χθες, σε Σοφ.· πρβλ. [πρώην](#).

ἐχθεσινός, -ή, -όν, = χθεσινός, χθεσινός, σε Ανθ.

ἐχθέω, = ἔχθω· προστ. ἔχθει, σε Θεόγν.

ἐχθιστος, -η, -ον, ανώμ. υπερθ. του ἐχθρός· **1.** πάρα πολύ μισητός, πάρα πολύ απεχθής, σε Ομήρ. Ιλ., Τραγ. **2.** εχθρικότατος, σε Θουκ.· με γεν., όπως αν ήταν ουσ., οἰέκείνου ἔχθ., οι πικρότεροι, οι πιο δριμείς, οι άσπονδοι εχθροί του, σε Ξεν.

ἐχθίων, -ον, γεν. -ονος, ανώμ. συγκρ. του ἐχθρός, πιο μισητός, σε Τραγ.· επίρρ., ἐχθιόνως ἔχειν, είμαι περισσότερο εχθρικός, σε Ξεν.

ἐχθοδοπέω, μέλ. -ήσω, βρίσκομαι σε εχθρότητα με κάποιον άλλον, μαλώνω, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ.

ἐχθοδοπός, -όν, εκτεταμ. τύπος του ἐχθρός, μισητός, αξιομίσητος, απεχθής, σε Σοφ., Αριστοφ., Πλάτ.

ἐχθος, -εος, τό, I. ἐχθρα, μίσος, σε Όμηρ. κ.λπ.· ἐχθος τινός, μίσος για κάποιον, αντιπάθεια, απέχθεια, σε Ηρόδ., Θουκ.· ἐς ἐχθος ἀπικέσθαι τινί, προκαλώ το μίσος του ή την ἐχθρα του, σε Ηρόδ.· εἰς ἐχθος ἐλθεῖν τινι, σε Ευρ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, ὡ πλεῖστον ἐχθος, αντικείμενο μεγίστου μίσους, σε Αισχύλ.

ἐχθρα, Ιων. ἐχθρη, ή (ἐχθρός), μίσος, εχθρική διάθεση, κακία, σε Ηρόδ., Αττ.· ἐχθρα τινός, μίσος για κάποιον, κακία, «άχτι», σε Θουκ.· κατ' ἐχθραν τινός, σε Αριστοφ.· ἐχθρα ἔς τινα, σε Ηρόδ.· ἐχθρα πρὸς τινα, σε Αισχύλ.· δι' ἐχθρας ἀφικέσθαι, ἐλθεῖν τινι, βρίσκομαι σε άσβεστη, μακροχρόνια ἐχθρα (βεντέτα) με κάποιον, σε Ευρ. κ.λπ.· ἐχθραν συμβάλλειν, συνάπτειν τινί, εμπλέκομαι σε εχθροπραξίες με..., στον ιδ.· ἐχθραν λύειν, διαλύεσθαι, στον ιδ., Θουκ.

ἐχθραίνω, παρατ. ἤχθραινον (ἐχθρός), μεταγεν. τύπος του ἐχθαίρω, μισώ, εχθρεύομαι, σε Ξεν., Πλούτ.

ἐχθρο-δαίμων, -ον, θεομίσητος, σε Σοφ.

ἐχθρό-ξενος, -ον, εχθρικός προς τους ξένους, αφιλόξενος, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἐχθρός, -ά, -όν (ἐχθος), I. μισητός, απεχθής, αντιπαθητικός, σε Όμηρ. κ.λπ.· ἐχθρόν μοί ἐστιν, με απαρ., είναι μισητό σε εμένα να..., σε Ομήρ. Ιλ. **II.**

Ενεργ., αυτός που έχει ἐχθρα με, τινι, σε Θουκ. κ.λπ. **III.** ως ουσ., ἐχθρός, ό, πολέμιος, αντίπαλος, σε Ησίοδ. κ.λπ.· ό Διὸς ἐχθρός, σε Αισχύλ.· οἱ ἐμοὶ ἐχθροί, σε Θουκ. **IV.** ομαλ. συγκρ. και υπερθ., ἐχθρότερος, -τατος, σπάνιοι· ανώμ. ἐχθίων, ἐχθιστος συνηθέστερα. **V.** επίρρ., ἐχθρῶς, σε Πλάτ. κ.λπ.· συγκρ. ἐχθροτέρως, σε Δημ.

ἐχθω (ἐχθος), μισώ, σε Σοφ., Ευρ. — Παθ., μισούμαι, είμαι απεχθής, είμαι αντιπαθητικός, σε Όμηρ., Αισχύλ.

ἐχιδνα, ή (ἐχίς), οχιά, ἐχιδνα, σε Ηρόδ., Τραγ. κ.λπ.· μεταφ., λέγεται για άπιστη σύζυγο ή ύπουλο φίλο, σε Αισχύλ., Σοφ.

ἐχιδναῖος, -α, -ον, αυτός που ανήκει ή είναι όμοιος με την οχιά, σε Ανθ.
Ἐχῖναι, -ῶν, αἱ, νησιά του Ιονίου πελάγους, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ. κ.λπ.
συνήθως ονομάζονται **Ἐχινάδες, αἱ**, σε Ηρόδ. κ.λπ.
ἐχίνεες ή ἐχίνες, οἱ, είδος ποντικίου με αγκαθωτές τρίχες, που ζει στη Λιβύη, σε Ηρόδ.

ἐχῖνος, ὁ, I. 1. αχινός, σκαντζόχοιρος, σε Αριστοφ. κ.λπ. **2.** θαλάσσιος αχινός, σε Πλάτ. **II.** όστρακο θαλασσίου αχινού, συχνά χρησιμ. ως ποτήρι· έπειτα, όπως Λατ. testa, αγγείο, δοχείο, κανάτα, υδρία, στάμνα, Λατ. echinus, σε Αριστοφ. κ.λπ.· αγγείο μέσα στο οποίο σφραγίζονταν οι μαρτυρικές αποδείξεις, σε Δημ. **III.** στον πληθ., τα οδοντωτά άκρα του χαλινარიού, σε Ξεν.

ἐχῖς, -εως, ὁ, γεν. πληθ. ἐχέων, οχιά, ἐχιδνα, σε Πλάτ.· μεταφ., *συκοφάντης καὶ ἔχισ τὴν φύσιν*, σε Δημ.

ἔχμα, -ατος, τό (ἔχω)· αυτό που συγκρατεί, εμποδίζει, αναχαιτίζει· απ' όπου: **I. 1.** κώλυμα, εμπόδιο, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** με γεν., προπύργιο, προμαχώνας, προστασία, άμυνα, οχύρωση, οχύρωμα, με γεν., σε Ομηρ. Ὑμν. **II.** υποστήριγμα, στήριγμα, έρεισμα, *ἔχματα πέτρης*, οτιδήποτε συγκρατεί τις πέτρες, τους βράχους, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἔχματα πύργων*, υποστηρίγματα πύργων, στο ιδ.· *ἔχματα νηῶν*, υποστηρίγματα για τα πλοία, για να κρατιούνται χωρίς κλίση στην ξηρά, στο ιδ.

ἐχϋρός, -ά, -όν (ἔχω),· **I. 1.** οχυρός, ασφαλής, λέγεται για τόπους, σε Θουκ. κ.λπ.· *ἐν ἐχυρῷ εἶναι*, βρίσκομαι σε ασφαλές, σίγουρο μέρος, στον ιδ.· *ἐχυρωτάτῳ ποιεῖσθαι τι*, σε Ξεν. **2.** λέγεται για λογικά επιχειρήματα κ.λπ.· αξιόπιστος, σε Θουκ. **II.** επίρρ. -ρῶς, στον ιδ.· συγκρ. -ώτερον, στον ιδ.
ἔχω, παρατ. εἶχον, Επικ. ἔχον, Ιων. ἔχεσκον· μέλ. ἔζω ή σχήσω, αόρ. β' ἔσχον· προστ. *σχές*, απαρ. *σχεῖν* (για τον ποιητ. τύπο ἔσχεθον, βλ. ***σχεθω**), παρακ. ἔσχηκα· Επικ. ὄχωκα — Μέσ., μέλ. ἔζομαι ή σχήσομαι, αόρ. β' ἔσχόμεν, Επικ. γ' ενικ. *σχέτο*· προστ. *σχοῦ*, *σχέσθον*, *σχέσθε*· απαρ. *σχέσθαι* — Παθ., αόρ. α' ἔσχέθην· Μέσ. αόρ. β' επίσης, με Παθ. σημασία.

A. μτβ., κύριες σημασίες: ἔχω, κρατώ· **I. 1.** ἔχω, κατέχω, σε Όμηρ. κ.λπ.· ὁ ἔχων, ο πλούσιος, σε Σοφ.· *οἱ οὐκ ἔχοντες*, οι φτωχοί, σε Ευρ.· με γεν. διαιρ *μαντικῆς ἔχ. τέχνης*, σε Σοφ. — Παθ., κατέχομαι από, ανήκω σε, *τινι*, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** ἔχω την επιμέλεια, επιτηρώ, *πύλας*, στο ιδ.· *φυλακάς ἔχον*, περιφρουρούσαν, στο ιδ. κ.λπ. **3.** με αιτ. τόπου, ζω, διαμένω σε έναν τόπο, κατοικώ, συχνάζω, σε Όμηρ. κ.λπ. **4.** ἔχω γυναίκα, σύζυγο, στο ιδ. κ.λπ. **5.** ἔχω στο σπίτι μου, φιλοξενώ, σε Ομήρ. Οδ. **6.** μτχ. ενεστ. με ρήμα, *ἔχων ἀτίταλλε*, τα είχε και τα πρόσεχε, δηλ. τα φρόντιζε πολύ, σε Ομήρ. Ιλ.· *ὃς ἂν ἦκη ἔχων στρατόν*, ο οποιοσδήποτε μπορεί να έχει έρθει με στράτευμα, σε Ηρόδ. **7.** λέγεται για συνήθειες ή καταστάσεις, *γῆρας ἔχ.*, περιφραστικά αντί *γηράσκειν*, σε Ομήρ. Οδ. **8.** όπως το Λατ. teneo, ἔχω εμπειρία ενός πράγματος, ξέρω, γνωρίζω, καταλαβαίνω, κατανοώ, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.· *ἔχεις τι*; tenes? κατάλαβες; σε Αριστοφ. **9.** συνεπάγομαι, ἔχω ως συνέπεια, ἔχω ως επακόλουθο, προξενώ, *ἀγανάκτησιν*, σε Θουκ. **10.** ἔχειν σταθμόν, ἔχω τέτοιο βάρος, ζυγίζω τόσο, σε Ηρόδ. **II. 1.** κρατώ, σε Όμηρ. κ.λπ.· *ἔχ. ἐν χερσίν*, σε Ηρόδ.· *μετὰ χερσίν*, σε Ομήρ. Ιλ.· *διὰ χειρός*, σε Σοφ. κ.λπ. **2.** κρατώ σφιχτά, *ἔχειν τινὰ χειρός, ποδός*, κρατώ κάποιον από το χέρι, από το πόδι, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἔχειν τινὰ μέσσην*, αρπάζω κάποιον από τη μέση, λέγεται για παλαιστές, σε Αριστοφ. **3.** λέγεται για γυναίκα, είμαι έγκυος, κυοφορώ, Λατ. utero gestare, σε Ηρόδ.· *ἐν γαστρὶ ἔχειν*, στον ιδ. **4.** αποκρούω, εμποδίζω, Λατ. sustinere, μ' αυτή τη σημασία ο Όμηρ. χρησιμ. μέλ. *σχήσω, σχήσομαι*. **5.** κρατώ σταθερά,

στερεώνω, κρατώ κλειστά, όπως κρατούν οι μπάρες μια πύλη, σε Ομήρ. Ιλ.· περιέχω, περικλείω, σε Όμηρ. **6.** κρατώ ή συγκρατώ σε μια συγκεκριμένη κατεύθυνση, όπως το *ἐπέχω, οἷσθ' ἔχε*, το έβαλε στο σημάδι, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για άλογα ή πλοία, κατευθύνω, οδηγώ, διευθύνω, στο ιδ.· έπειτα, απόλ., *τῇ ῥ' ἔχε*, μ' αυτόν τον τρόπο κρατήθηκε εντός της πορείας του, στο ιδ.· επίσης, πιάνω λιμάνι, προσορμίζομαι, *εἰς ἢ πρὸς τόπον*, σε Ηρόδ.· *δεῦρο νοῦν ἔχε*, έχε το νου σου εδώ, σε Ευρ.· *πρὸς τι τὸν νοῦν ἔχ.*, σε Θουκ. **7.** συγκρατώ, σταματώ, ανακόπτω, αναχαιτίζω, *ἵππους*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· *οὐ σῃσεί χειρας*, δεν θα συγκρατήσει, δεν θα εμποδίσει τα χέρια του, σε Ομήρ. Οδ.· *οδύνας ἔχ.*, τις ανακούφισε, τις μετρίασε, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **8.** κρατώ μακριά από, εμποδίζω, με γεν. πράγμ., *τινὰ ἀγοράων, νεῶν*, στο ιδ.· στην Αττ., σταματώ ή εμποδίζω από το να κάνει κάποιος κάτι, *τοῦ μὴ καταδῶναι*, σε Ξεν.· *ἔσχον μὴ κτανεῖν*, σε Ευρ. **9.** κατακρατώ, παρακρατώ κάτι, *χρήματα*, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. **10.** προφυλάσσω, διατηρώ ασφαλές, υπερασπίζω, προστατεύω, προασπίζω, σώζω, σε Ομήρ. Ιλ. **III. 1.** με απαρ., έχω τα μέσα, τον τρόπο ή τη δύναμη να κάνω κάτι, είμαι ικανός, με απαρ., σε Όμηρ. κ.λπ.· *χωρίς απαρ., οὐ πως εἶχε*, δεν μπορούσε, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** μετά τον Όμηρ., *οὐκ ἔχω ὅπως*, δεν ξέρω πώς, δεν γνωρίζω με ποιον τρόπο κ.λπ., σε Σοφ. κ.λπ.· *οὐκ ἔχω ὅτι χρὴ λέγειν*, σε Ξεν. **B. I. 1.** αμτβ., παραμένω σε, βρίσκομαι σε μια κατάσταση, *ἔζω, ὡς ὅτε τις λίθος...*, θα κρατήσω γερά σαν βράχος..., σε Ομήρ. Οδ.· *σχές οὐπὲρ εἶ*, μείνε εκεί που είσαι, σε Σοφ.· *ἔχειν κατὰ χώραν*, μένω στον τόπο μου, σε Αριστοφ. κ.λπ.· *διὰφυλακῆς ἔχειν*, επιφυλάσσομαι, είμαι σε επιφυλακή, σε Θουκ. **2.** με γεν., απέχω από κάτι, *πολέμου*, στον ιδ. **3.** με γεν. επίσης, παίρνω μέρος σε, έχω να κάνω με κάτι, *τέχνης*, σε Σοφ.· *απασχολούμαι ή ασχολούμαι*, εργάζομαι, καταπιάνομαι με, *ἀμφί τι*, σε Αισχύλ.· *περί τι*, σε Ξεν. **II.** απλώς, είμαι, συχνά με επιρρ. τρόπου, *εὖ ἔχει*, σε Ομήρ. Οδ.· *καλῶς ἔχει, κακῶς ἔχει*, Λατ. *bene habet, male habet*, πάει καλά, σε Αττ.· *οὕτως ἔχει*, έτσι έχει η υπόθεση, έτσι έχουν τα πράγματα, σε Αριστοφ. κ.λπ.· *συχνά με την προσθήκη γεν. τρόπου, εὖ ἔχειν τινός*, έχει καλώς ως προς κάτι, υπάρχει αφθονία σε κάτι, σε Ηρόδ.· *ὡς ποδῶν εἶχον*, όσο πιο γρήγορα μπορούσαν να πάνε, στον ιδ.· *ὥς τις εὐνοίας ἢ μνήμης ἔχοι*, όπως κάθε άνδρας ένιωθε ή θυμόταν, σε Θουκ. **III. 1.** κρατώ σε μία διεύθυνση, οδηγώ, διευθύνω, κατευθύνω προς, *ἐπὶ τὸν ποταμόν*, σε Ηρόδ.· *ἔχ. εἷς τι*, δείχνω προς ένα σημείο, τείνω, κλίνω, ρέπω, διευθύνομαι προς, στον ιδ.· *τὸ ἐς Ἀργείους ἔχον*, σε ό,τι αφορά αυτούς, στον ιδ.· επίσης, *ἔπ' ὅσον ἔποψις εἶχε*, όσο έφθανε, σε όση έκταση έφθανε η θέα, στον ιδ. **2.** *ἐπὶ τινι ἔχειν*, τρέφω, έχω εχθρικά αισθήματα, τρέφω εχθρικές διαθέσεις προς κάποιον, στον ιδ., σε Σοφ. **IV.** μετά τον Όμηρ., το *ἔχω* ενώνεται με μτχ. αορ. άλλου ρήματος, *κρύψαντες ἔχουσι ἀντί κεκρύφασι*, σε Ησίοδ.· *ἀποκληῖσας ἔχεις ἀντὶ ἀποκέκλεικας*, σε Ηρόδ.· μερικές φορές δίνει ενεστ. σημασία στον αόρ., όπως *θαυμάσας ἔχω*, βρίσκομαι σε κατάσταση θαυμασμού, έκπληξης, απορίας, κατάπληξης, σε Σοφ.· *ὅς σφε νῦν ἀτιμάσας ἔχει*, ο οποίος τώρα της συμπεριφέρεται ατιμωτικά, σε Ευρ. **2.** η μτχ. *ἔχων* μαζί με ενεστ., προσθέτει την έννοια της διάρκειας στην παρούσα πράξη, όπως, *τί κυπτάξεις ἔχων;* γιατί εξακολουθείς να σκαλίζεις εκεί; σε Αριστοφ.· *φλυαρεῖς, ληρεῖς ἔχων*, δεν σταματάς, συνεχίζεις να φλυαρεῖς, να κοροϊδεύεις, σε Πλάτ. **3.** πλεοναστ., *ἐστὶν ἔχον = ἔχει*, σε Ηρόδ.· *ἐστὶν ἀναγκαίως ἔχον = ἔχει ἀναγκαίως*, σε Αισχύλ. **Γ. I. 1.** Μέσ., πιάνομαι, κρατιέμαι πάνω σε, προσκολλώμαι σε, με γεν., σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** μεταφ., αφοσιώνομαι ή προσκολλώμαι σε κάτι, *ἔργου*, σε Ηρόδ.· *ἐλπίδος*, σε Ευρ.· *τῆς αὐτῆς γνώμης*, σε Θουκ.· θέτω αξιώσεις για κάτι, διεκδικώ, απαιτώ, σε Ηρόδ.· *δείχνω*,

επιδεικνύω ζήλο για, *μάχης*, σε Σοφ. **3.** έρχομαι αμέσως μετά, ακολουθώ από κοντά, επακολουθώ, σε Ξεν.· *τῆς πληγῆς ἔχεται*, ακολουθεῖ το χτύπημα, σε Δημ.· λέγεται για λαούς ή χώρες, είμαι, βρίσκομαι κοντά, προσεγγίζω, συνορεύω, *τινος*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *οἱ ἐχόμενοι*, οι όμοροι, οι γειτονικοί λαοί, στον ίδ.· λέγεται για χρόνο, *τὸ ἐχόμενον ἔτος*, το επόμενο, το ερχόμενο, το προσεχές έτος, σε Θουκ. **4.** εξαρτώμαι, βασίζομαι, στηρίζομαι σε, *τινος ή ἔκ τινος*, σε Όμηρ. **5.** ανήκω σε, *τινος*, σε Ηρόδ. **II.** αντέχω ή βαστώ για κάποιον, σε Όμηρ. **III. 1.** συγκρατούμαι, συντηρώ, κρατώ την θέση μου, σε Όμηρ. **II. 2.** με αιτ., κρατώ μακριά απ' τον εαυτό μου, αποκρούω, απωθώ, στο ίδ. **IV.** διακόπτω, σταματώ, στο ίδ.· κρατιέμαι πίσω, απέχω, παραμένω μακριά ή αποφεύγω, σε Όμηρ. κ.λπ.

ἔχωντι, Δωρ. αντί *ἔχωσι*, γ' πληθ. υποτ. του *ἔχω*.

ἐψάλλεται, Ιων. γ' πληθ. Παθ. παρακ. του *ψάλλω*.

ἐψ-άνδρα, ή (άνήρ), αυτή που ψήνει, βράζει, μαγειρεύει τους άντρες, λέγεται για τη Μήδεια, σε Ανθ.

ἔψευσμαι, παρακ. του *ψεύδομαι*· *ἔψεύσω*, β' ενικ. αορ. α'.

ἐψέω, βλ. [ἔψω](#).

ἔψημα, -ατος, τό, οτιδήποτε βρασμένο· πληθ., λαχανικά για μαγειρική χρήση, σε Πλάτ.

ἔψησις, -εως, ή (ἔψω), βράσιμο, σε Ηρόδ.

ἐψητήρ, -ῆρος, ό (ἔψω), δοχείο, σκευός για βράσιμο (χύτρα), σε Ανθ.

ἐψητός, -ή, -όν (ἔψω), βραστός, βρασμένος, σε Ξεν.· *ἐψητοί, -ών, οί*, βραστά ψάρια, σε Αριστοφ.

ἐψία, Ιων. *-ίη, ή*, παιχνίδι που παιζόταν με χαλίκια, πετραδάκια.

ἐψιάομαι, αποθ., παίζω με χαλίκια, πετραδάκια, γενικά, διασκεδάζω, *ἐψιαάσθων* (Επικ. γ' δυϊκ. προστ.), σε Όμήρ. *Οδ.*· *ἐψιαάσθαι μολπή και φόρμιγγι*, (Επικ. απαρ.), στο ίδ.

ἔψω, γ' ενικ. παρατ. *ἤψε*· οι άλλοι χρόνοι σχηματίζονται από το *ἐψέω*, μέλ.

ἐψήσω, αόρ. α' *ἤψησα* — Μέσ., μέλ. *ἐψήσομαι* — Παθ., αόρ. α' *ἤψήθην*. **1.**

βράζω, κοχλάζω, σε Ηρόδ., Αττ.· παροιμ., λέγεται για τον μάταιο κόπο, *λίθον ἔψει*, σε Αριστοφ.· με γεν. διαιρ., *ἤσομεν τοῦ κορκόρου*, βράσαμε ένα κομμάτι αγριολάχανο,, στον ίδ. — Παθ., βράζομαι, σε Ηρόδ. **2.** λέγεται για μέταλλα, χωνεύω, καθαρίζω με τη φωτιά, σε Πίνδ. **3.** μεταφ., *γῆρας ἀνώνυμον ἔπειν*, απολαμβάνει άδοξα γηρατειά, στον ίδ.

ἔω, Ιων. αντί *ῶ*, ενεστ. υποτ. του *εἰμί* (sum).

ἔῶ, συνηρ. αντί *ἔάω*.

ἔω, I. Ιων. αντί *ῶ*, υποτ. αορ. β' του *ἦμι*. **II.** γεν. και αιτ. του *ἔως*, αυγή.

ἔῶ, I. συνηρ. γ' ενικ. ευκτ. του *ἔάω*. **II.** *ἔῶ*, δοτ. του *ἔός*.

ἔωγα, παρακ. β' του *οἶγνυμι*· *ἔωγμαι*, Παθ. παρακ.

ἔωθα, Ιων. παρακ. του *ἔθομαι*, με ενεστ. σημασία· *ἔώθεα*, υπερσ.

ἔωθεν, Επικ. *ἠῶθεν*, επίρρ. (*ἔως*): **1.** από το πρωί, δηλ. από το πρωινό, από το χάραμα, από νωρίς, τα χαράματα, σε Πλάτ.· *ἔ. εὐθύς*, σε Αριστοφ. **2.** *αὔριον ἔ.*, αύριο πρωί πρωί, σε Ξεν.· ομοίως *ἔωθεν* μόνο του, σε Αριστοφ.

ἔωθίνος, -ή, -όν (ἔως), πρωινός, σε Ηρόδ., Αριστοφ.· *τὸ ἔωθινόν*, ως επίρρ., νωρίς το πρωί, σε Ηρόδ.· ομοίως, *ἐξέωθινοῦ* = *ἔωθεν*, σε Ξεν.

ἔώθουν, παρατ. του *ῶθέω*.

ἔώκει, γ' ενικ. υπερσ. του *ἔοικα*.

ἔωλο-κρᾶσία, ή (κρᾶσις), μείγμα από τρυγία και κατακάθια μούστου, τα οποία οι μεθύσμενοι έπιναν στο τέλος του γλεντιού· μεταφ., *ἔωλοκρασίαν μου*

τῆς πονηρίας κατασκεδάσας, χύνοντας πάνω μου τις απεχθείς βρωμίες της δικῆς του κακίας, σε Δημ.

ἔωλος, -ον (πιθ. από τα *ἔως, ἥως*), αυτός που είναι μιας ημέρας παλιός, αυτός που παραμένει μέχρι αύριο, χθεςινός, μπαγιάτικος, σε Κωμ.· *ἔωλος θρυαλλίς*, αποδυναμωμένη λάμπα, έτοιμη να σβήσει (αφού έχει φυσηχθεί), σε Λουκ. **2**. λέγεται για ενέργειες και καταστάσεις, παλιός, απαρχαιωμένος, σκουριασμένος, σε Δημ. **3**. λέγεται για ανθρώπους, αυτός που έρχεται μια μέρα πιο αργά, βραδύς, άτολμος, σε Πλούτ.

ἔώλπει, γ' ενικ. υπερσ. του *ἔλπομαι*.

ἔωμεν, α' πληθ. υποτ., άπαξ, σε Ομήρ. Ιλ., *ἐπεὶ χ' ἔωμεν πολέμοιο*, αφού χορτάσουμε πόλεμο· αλλά, πιθ. **ἔωμεν**, Ιων. αντί *ᾠμεν*, α' πληθ. υποτ. του *ᾠω* (

Γ. II.), χορταίνω.

ἔωμεν, συνηρ. α' πληθ. του *ἑάω*· **ἔωμι**, α' ενικ. ευκτ.

ἑών, Ιων. αντί *ᾠν*, μτχ. του *εἰμί* (sum).

ἑώνημαι, ἑωνήμην, παρακ. και υπερσ. του *ᾠνέομαι*.

ἑωνοχόει, γ' ενικ. παρατ., με διπλή αύξ. του *οἶνοχοέω*.

ἑωξα, αόρ. α' του *οἷγνυμι*.

ἑῶς, -α, -ον ή -ος, -ον, ποιητ. **ἑώϊος**, Ιων. **ἡοῖος** (ἑως),· **1**. αυτός που γίνεται το πρωί, πρωινός, *πάχνη ἑῶα*, η πρωινή πάχνη, σε Αισχύλ.· *ἑῶς ἐξαναστήναι*, σηκώνομαι νωρίς το πρωί, σε Ευρ. **2**. ανατολικός, σε Ξεν.

ἑώρα, ἡ, ισοδ. τύπος του *αἰώρα*, αιώρα, κούνια, σε Σοφ.

ἑώρα, γ' ενικ. παρατ. του *ᾠράω*· **ἑώρακα**, παρακ.

ἑώργει, γ' ενικ. υπερσ. του **ἔργω = ἔρδω*.

ἑώρταζον, παρατ. του *ἑορτάζω*.

ἑωρτο, αντί *ἡωρτο*, γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του *ἁείρω*.

ἑώρων, παρατ. του *ᾠράω*.

ἑως, Αττ. τύπος και Ιων. **ἡῶς**.

ἑως, Επικ. **εἶως** και **εἴος**, σύνδ., ως, **I. 1**. ἑως, ὥσπου, μέχρι, Λατ. *donec, dum*, σε Όμηρ.· στον Όμηρ. μερικές φορές χρησιμ. το *τέως*, για λίγο, για κάποιο χρονικό διάστημα· **α)** για να εκφράσει γεγονός στο παρελθόν, το *ἑως* ακολουθ. από οριστ., *εἶως φίλον ᾠλεσε θυμόν*, σε Ομήρ. Ιλ.· όταν το γεγονός είναι αβέβαιο στο παρελθόν, ακολουθ. από ευκτική, *ἑως ᾠ γε μιγείη*, μέχρι να έφτανε, σε Ομήρ. Οδ. **β)** *ἑως ἄν ή κε*, με υποτ., σε σχέση με αβέβαιο μελλοντικό γεγονός, *μαχήσομαι, εἶως κε κιχείω*, μέχρι να βρω, σε Ομήρ. Ιλ. **2**. ενώ, κατά τη διάρκεια που, εφόσον, ενόσω, *εἶως πολεμίζομεν*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἑως ἔτι ἐλπίς (ἦν)*, σε Θουκ. **II**. ως επίρρ., Λατ. *usque*, κυρίως με επιρρ. χρόνου, *ἑως, ᾠτε*, Λατ. *usque dum*, μέχρι τη στιγμή όπου, σε Ξεν.· ομοίως, *ἑως οᾠ*, σε Ηρόδ.· *ἑως ᾠψέ*, μέχρι αργά, σε Θουκ.· με γεν., *ἑως τοᾠ ἀποτίσαι*, μέχρις ότου πληρώσει, Νόμ. παρ' Αισχίν.

ἑωσα, ἑώσθην, Ενεργ. και Παθ. αόρ. α' του *ᾠθέω*.

ἑωσι, Ιων. αντί *ᾠσι*, γ' πληθ. ενεστ. υποτ. του *εἰμί* (sum).

ἑωσ-περ, επιτετ. αντί *ἑως*, ἑως, μέχρι, ὥσπου, σε Θουκ.

Ἑωσ-φόρος, Δωρ. **Ἄωσφόρος, ᾠ**, αυτός που φέρνει την Αυγή, Λατ. *Lucifer*, το άστρο της Αυγῆς, ο Αυγερινός.

ἑωυτοᾠ, ἑωυτέων, Ιων. αντί *ἑαυτοᾠ, ἑαυτᾠν*.

ετρᾠ-ετής, -ές ή -έτης, -ες (**ἔτος**)· **I**. αυτός που έχει ηλικία τεσσάρων ετών, σε Ηρόδ. **II**. αυτός που αποτελείται από τέσσερα έτη, *χρόνος*, στον ίδ.